3 1761 08825282 0

NIV.OF
ORONTO
IBRARY

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/carminah02home

LGr
H766Le

Homer

HOMERI CARMINA.

CUM PROLEGOMENIS, NOTIS CRITICIS, COMMENTARIIS EXEGETICIS

EDIDIT

J. VAN LEEUWEN J. F.

LITT. HUM. DR., IN ACADEMIA LUGDUNO-BATAVA ANTEHAC PROF. ORD.

[Vol. 2]

ODYSSEA.

LUGDUNI BATAVORUM

IN AEDIBUS SOCIETATIS CUI NOMEN:

A. W. SIJTHOFF's UITGEVERSMAATSCHAPPIJ.

MCMXVII.

ODYSSEA.

CUM NOTIS CRITICIS, COMMENTARIIS EXEGETICIS, INDICIBUS AD UTRUMQUE EPOS PERTINENTIBUS

EDIDIT

J. VAN LEEUWEN J. F.

LITT. HUM. DR., IN ACADEMIA LUGDUNO-BATAVA ANTEHAC PROF. ORD.

509472
18. 7. 50

LUGDUNI BATAVORUM

IN AEDIBUS SOCIETATIS CUI NOMEN:

A. W. SIJTHOFF's UITGEVERSMAATSCHAPPIJ.

MCMXVII.

De huius editionis ratione et consilio quantum satis videbatur scriptum est in prolegomenis, quae Iliadi annis 1912 et 1913 editae sunt praemissa. Etiam fragmentorum papyraceorum et codicum ibi facta est mentio, in his codicis Rylandiani ceteris vetustioris et in Odysseae hac editione primum usurpati.

Postquam prolegomena typis sunt perscripta, libri ad Odysseam illustrandam utiles cum alii prodierunt tum hi: E. Belzner, Homerische Probleme, I 1911 (mit einem Nachwort von A. Römer), II 1912; A. Römer (†), Homerische Aufsätze, 1914; C. Rothe (†), die Odyssee als Dichtung und ihr Verhältnis zur Ilias, 1914; G. Finsler (†), Homer^2, erster Teil, der Dichter und seine Welt, 1914; ipse autem patrio sermone usus de poetae arte disputavi in opere cui titulus: Homerus, Gestalten en Tooneelen van het oud-grieksche Heldendicht, 1913.

v. L.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ.

ϑεῶν ἀγορά.

α ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
'πλάγχϑη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεϑρον ἔπερσε.

---

1. *πολύτροπον*] *-κροτον* quidam olim, ut in Hes. fr. 94 Ulixes dicitur *πολύκροτα μήδεα εἰδώς*. Cf. Eust. 1381, 46 et schol. ad Ar. Nub. 260.

1--21. *Duae* causae in Odyssea commemorantur malorum, quibus oppressus Ulixes vix tandem in patriam rediit, vita quidem salva, sed opibus et sodalibus omnibus amissis: caesi *boves Solis* (cf. vs. 6 – 9) et occaecatus *Polyphemus* (cf. vs. 20 sq.). *Solis* autem vindex extitit *Iuppiter* pater, *Polyphemi* pater *Neptunus*. Quae fabulae ἐκ παραλλήλου fere decurrentes primitus non cohaeserunt, sed ab Odysseae poeta in unum sunt coniunctae. Ceterum ratio tulit ut in carminibus Odyssea et Iliade antiquioribus *Iuppiter* — vel potius *deus Idaeus* — omnes heroës, qui Troiam vastassent, odio insectaretur (cf. A 1 – 7), et ipsius Odysseae locis compluribus haud ambigue id dicitur (cf. γ 132 – 135). In antiquissimis igitur fabulis necesse non fuit ut et alia causa aliqua accederet, qua deus ille permoveretur ad ulciscendum Ulixem; sed in Odysseam velut in unum narrationis alveum confluxerunt quatuor fabularum rivuli:

1) heros, qui *luminis deus* fuit primitus, monstro in *caverna caliginosa* degenti oculum effodit; quam ob causam ei irascitur *deus tenebrarum* (*Neptunus*).

2) *nautae* errantes *armenta sacra* caedunt: irascitur iis *Sol*.

3) heros *capta Troia* cum militibus classe *domum redit*: irascitur ei *deus Idaeus* (*Iuppiter*).

4) heros *iuvenis orientem petens* in insula beata *virginem pulcherrimam* ducit *uxorem* (cf. ζ init.).

Qui rivuli postquam undas suas

πολλῶν δ' ἀνϑρώπων 'ϝίδε ϝάστεα καὶ νόον ἔγνω,
πολλὰ δ' ὅ γ' ἐν πόντωι ἔπαϑ' ἄλγεα ϝὸν κατὰ ϑυμόν, 4^{b} = ν 90
ἀρνύμενοσ ϝήν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων.
ἀλλ' οὐδ' ὧσ ἑτάρουσ ἐρρύσατο ϝιέμενόσ περ·
αὐτῶν γὰρ σφετέρηισιν ἀτασϑαλίηισιν ὄλοντο, 7 cf. Δ 409
νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦσ Ὑπερίονοσ Ἠελίοιο 8^{b} = Θ 480
ἤσϑιον· αὐτὰρ ὃ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ. 9^{b} = τ 369
τῶν ἁμόϑεν γε, ϑεὰ ϑύγατερ Διόσ, εἰπὲ καὶ ἧμιν.
ἔνϑ' ἄλλοι μὲν πάντεσ, ὅσοι 'φύγον αἰπὺν ὄλεϑρον,
ϝοίκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότεσ ἠδὲ ϑάλασσαν·
τὸν δ' οἶον νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικὸσ
Νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψώ, δῖα ϑεάων, 14^{b} sq. = ι 29 sq.
ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι. 15 cf. ψ 334^{b} sq.[a]
ἀλλ' ὅτε δὴ ϝέτοσ ἦλϑε περιπλομένων ἐνιαυτῶν, 16^{b} cf. Ψ 833 λ 248

3. *νόον*] sic Ar., *νόμον* Zen. (cf. ϱ 487). ‖ 7. *αὐτῶν*] *-τοὶ* N Y (ut vs. 33). Cf. ο 262 π 197. ‖ 10. *εἰπὲ*] neglecto ϝ, *ἔσπε* Fick (cf. § 246).

commiscuerunt — sive ante poetae nostri aetatem sive in ipsa demum Odyssea id factum est — et carminis materiem praebuerunt, *Neptunus* abiit in deum *marinum* — talem enim poeta noster, ut olim Iliadis poeta, eum noverat — per maris fluctus Ulixi perniciem molitum, et *Iuppiter* Ulixi non suo nomine mala struxit, — nam *Idaeum* illud numen ea aetate post deum Olympium latitabat (cf. Α 1—7), — sed ut iniuriam *Soli* illatam ulcisceretur; ipse autem heros non in insula *orientali* uxorem duxit, sed bello Troiano confecto *Ithacam* rediit ad uxorem pridem ductam.

1. *Virúm mihi Caména insece versútum.* Sic numeris Saturniis hunc versum reddidit Livius Andronicus (cf. Gellius XVIII 9 § 5).

10. ἁμόθεν γε] *undecumque* facto initio. Cf. Α 6. — Adv. †, aliae autem huius stirpis voces apud H. non inveniuntur.

— καὶ ἧμιν] et alii igitur poetae ante nostrum hoc argumentum tractarunt; τῶν μὲν οὖν πρὸ Ὁμήρου οὐδενὸσ ἔχομεν εἰπεῖν τοιοῦτον ποίημα, εἰκὸσ δὲ εἶναι πολλούσ (Aristot. Poet. 4 § 9). Cf. Α 307. Pluralem autem numerum nunc usurpans noster cogitat *se ipsum et eos qui aurem ei praebent* (cf. Β 486 et Ζ 414).

11. Cf. Α 8 sq.

— ἔνθ'(α)] *tunc, illo tempore quod cogito.* Sic τότε saepe, praesertim apud posteros, spectat temporis articulum nondum indicatum sed e verbis proximis efficiendum.

— ἄλλοι μὲν πάντεσ] de ceteris his regibus poeta suo loco narraturus est quae opus fuerint: de *Agamemnone*, de *Menelao*, de *Nestore*, de utroque *Aiace*, de *Diomede*, de ipso *Achille*, — quae in Iliade relata sunt quodammodo continuans et explens.

15. σπέεσι] § 71.

16. περιπλομένων ἐνιαυτῶν] *volventibus annis* Verg. Aen. I 234, neque

τῶι ϝοι ἐπεκλώσαντο θεοὶ ϝοῖκόνδε νέεσθαι
εἰσ Ἰθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένοσ ἦεν ἀέθλων
καὶ μετὰ ϝοῖσι φίλοισι· θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντεσ
νόσφι Ποσειδάωνοσ, ὃ δ' ἀσπερχὲσ 'μενέαινε 20ᵇ cf. Δ 32 ζ 330
ἀντιθέωι Ὀδυσῆϊ πάροσ ϝὴν γαῖαν ἱκέσθαι. 21 = ζ 331
ἀλλ' ὃ μὲν Αἰθίοπασ μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντασ,

---

23 *Αἰθίοπασ, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,*
οἳ μὲν δυσομένοι' Ὑπερίονοσ, οἳ δ' ἀνιόντοσ,

---

19 *ϝοῖσι φίλοισι*] *οἷσ ἑτάροισι* M. || 21. *ἱκέσθαι*] *ἰδέσθαι* M (cf. γ 233). || 23 sq. Del. Knight; cf. comment. || 24. *οἳ μὲν . . . οἳ δ'*] sic Ar., *ἠμὲν . . . ἠδ'* Crates apud Strab. 30.

---

aliter haec verba accipi voluit Odysseae poeta (cf. e. g. λ 248). Sed iunctura vocum ϝέτοσ et ἐνιαυτόσ videtur testari tum cum nata est non unum eundemque fuisse ambarum sensum, sed ἐνιαυτόν tunc significasse *mensem*. Cf. κ 14 et ξ 161. Quae causa — non sola quidem, sed cum aliis iuncta — fortasse effecit ut et bellum Troianum et Ulixis errores in Odyssea et in carminibus recentioribus per longam annorum seriem fuerint protracta.

17. ἐπεκλώσαντο] *decreverant*. De verbi vi cf. Υ 127 sq.

18 sq. *Ne tum quidem mala effugerat suisve redditus erat, di autem coeperunt eius misereri.* Paratactice dicta haec pro: *di eius misereri coeperunt propterea quod mala nondum effugisset neque ad uxorem filiumque rediisset.* Ultimis autem verbis id inest quod gravissimum est ipsamque carminis summam habet; non enim *iter* herois *in patriam* sed eius *reditum ad uxorem* poeta sibi proposuit argumentum. Verba οὐδ' — φίλοισι in parenthesi collocabat Ar., a voce θεοί apodosin incipiens (cf. Ariston. ad Π 46).

22—26. De deorum apud Aethiopes epulis cf. Α 423—427.

22. ἀλλ'(ά)] iam igitur tempus ei succurrendi fuit: festinato opus, dum afuit Neptunus.

23 sq. Epanalepsis, de qua cf. Β 671—673, in Odyssea nisi spurio hoc loco non invenitur. Nam alia res est ω 253 sq. — Hos versus orationem interrumpentes (μετεκίαθε . . . ἀντιάων) qui inseruit, videtur operam dedisse ut quae narrabantur de Neptuno dum ab *Aethiopibus* redit Ulixem in *Scheriae* vicinia conspicienti (cf. ε 282 sq.) cum situ locorum conciliaret. In *occidentali* videlicet aliqua regione Phaeaces collocabat duorum horum versuum auctor, haud sane improbabiliter, quoniam ratio ferebat ut *mortuorum* hi *portitores* ad occidentem habitarent, invito tamen ipso Odysseae poeta; hic enim Phaeaces in *orientali* parte orbis terrarum collocavit et Neptunum, cum ex hoc itinere ab Aethiopibus rediret, Ulixem e *Lyciae* montibus conspexisse sumsit. Occidentales autem Aethiopes aliunde nulli sunt cogniti.

23. δεδαίαται] forma insolita; cf. § 205.

24. δυσομένοι'(ο)] § 59. Insolitus est hic usus genitivi, quo „Aethiopes solis ad occasum vergentis" et „solis orientis" vocantur homines qui in occidentali et qui in orientali margine orbis terrarum habitant.

ἀντιάων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβησ·
ἔνθ' ὅ γ' ἐτέρπετο δαιτὶ παρήμενοσ, οἳ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸσ ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἁθρόοι ἦσαν.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, 28 = X 167
'μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονοσ Αἰγίσθοιο, 29-31 cf. δ 187 sqq.
τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδησ τηλεκλυτὸσ ἔκταν' Ὀρέστησ.
τοῖ' ὅ γ' ἐπιμνησθεὶσ ϝέπε' ἀθανάτοισι μετηύδα·
„ὢ πόποι, οἷον δή νυ θεοὺσ βροτοὶ αἰτιάονται!
ἐξ ἥμων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἳ δὲ καὶ αὐτοὶ
σφῆισιν ἀτασθαλίηισιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσι.
ὡσ καὶ νῦν Αἴγισθοσ ὑπὲρ μόρον Ἀτρεΐδαο
'γῆμ' ἄλοχον μνηστήν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
ϝειδὼσ αἰπὺν ὄλεθρον· ἐπεὶ προεϝείπομεν ἥμεσ,
Ἑρμείαν πέμψαντεσ ἐΰσκοπον Ἀργεϊφόντην,
μήτ' αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάεσθαι ἄκοιτιν·
‚ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσισ ἔσσεται Ἀτρεΐδαο,
ὁππότε χ' ἡβήσηι καὶ ϝῆσ ἱμείρεται αἴησ.'
ὣσ ἔφαθ' Ἑρμείασ, ἀλλ' οὐ φρένασ Αἰγίσθοιο
'πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἁθρόα πάντ' ἀπέτισε." 43 cf. X 271
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη· 44 sq. = 80 sq. 44' sq. = ω 30 sq.

31. ϝέπε' ἀθανάτοισι μετηύδα] ἔπεα πτερόεντα προσηύδα P H[1] (ut vs. 122 al.; cf. etiam δ 189). ‖ 34. ἔχουσι] ἐπέσπον Heracl. incredib. 39 (cf. γ 134 λ 197 al.) ‖ 37. προεϝείπομεν Bentley] πρό οἱ εἴπομεν. ‖ 38. πέμψαντεσ Μαίησ ἐρικυδέοσ ἀγλαὸν υἱὸν Massil. (cf. ξ 435 et l. a. A 1). — πέμψαντεσ] -ντε Zen. Aristoph. (cf. § 52), -ντε(σ) διάκτορον b (cf. vs. 84), idque legit schol. E. ‖ 39. κτείνειν] κτεῖναι G M. ‖ 41. καὶ U] τε καί. — ἱμείρεται] ἐπιβήσεται q et in marg. U[2] W.

25. ἀντιάων] § 191.

29 sq. *Recordabatur enim viri praestantissimi Aegisthi,* qui nisi culpam in se admisisset, a filio viri quem ipse necaverat non esset occisus. — Dicitur ἀμύμων Aegisthus, quippe rex fortis nobilis potens, licet scelus commissum ei mortem intulerit.

31. τοῖ'(ο)] § 59.

32. αἰτιάονται] § 191.

33. ἥμων] § 92.

34 sq. ὑπὲρ μόρον] cf. P 327 (et χ 413).

35 et 43. νῦν] de rebus quae nuper acciderunt fit sermo. Nam ante *biennium* Aegisthus ab Oreste est caesus. Cf. γ 311. Ceterum *parataxi* debetur quod iuncta sunt νῦν et ἔγημε, nam quae dicit poeta haec sunt: *quemadmodum nunc poenam dedit Aegisthus, qui uxorem duxerat Agamemnonis et ipsum interfecerat, etsi nos eum ore Mercurii iusseramus a consilio scelesto desistere.*

37. ἥμεσ] § 92.

39. μνάεσθαι] § 190 sq.

40—43. Cf. Δ 303—309.

41. ὁππότε χ'(κε)] § 326.

„ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
καὶ λίην κεῖνόσ γε ϝεϝοικότι κεῖται ὀλέθρωι. 46ᵃ cf. Θ 358 γ 203 λ 181 ο 155
ὣσ ἀπόλοιτο καὶ ἄλλοσ ὅ τισ τοιαῦτά γε ῥέζοι! 47ᵇ = Ψ 494
ἀλλά μοι ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἦτορ
δυσμόρωι, ὃσ δὴ δϝηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει 49 cf. η 152 ϑ 411
νήσωι ἐν ἀμφιρύτηι, ὅθι τ' ὀμφαλόσ ἐστι θαλάσσησ· 50ᵃ = 198 μ 283
νῆσοσ δενδρεόεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ναίει,
Ἄτλαντοσ θυγάτηρ ὀλοόφρονοσ, ὅσ τε θαλάσσησ 52ᵇ sq.ᵃ = δ 385 sq.
πάσησ βένθεα ϝοῖδεν, ἔχει δέ τε κίονασ αὐτὸσ
μακράσ, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶσ ἔχουσι.

47. ὣσ] ὡσ Nicanor. ‖ 49. πήματα πάσχει] τῆλ' ἀλάληται schol. ε 3 (cf. γ 313). ‖ 50. ἀμφιρύτηι] Ὠγυγίηι Strab. 26. ‖ 51. δενδρεόεσσα § 63] δενδρήεσσα. — δώματα G² P] δώμασι.

48. δαίεται ἦτορ] ad *dividendi* verbum (§ 205) ut referatur δαίεται suadent quodammodo verba Ξ 20: δαϊζόμενοσ κατὰ θυμόν. Aliud tamen est *discindi*, aliud placidum *dividendi* verbum Plus prosunt collati Υ 394 Ψ 121, ubi δατέεσθαι sive *dividere* id quod *lacerare* vel *conterere* valet. Fortasse tamen satius est ad *incendendi* verbum referre verba μοι . . . δαίεται ἦτορ, ita ut id valeant quod Aristophaneum κάομαι τὴν καρδίαν (Lys. 9). Quicquid id est, cognata utique est locutio καταδάπτεται sive *absumitur* ἦτορ π 92.

50. Voce ὀμφαλῶι non *figuram* insulae, qua ab aliis insulis distinguatur, significari, sed *locum*, cum genitivus θαλάσσησ docet additus, tum vero adverbium ὅθι. Ut umbo medium orbem clipei rotundi obtinet, sic in medio mari, procul ab hominibus (cf. ε 174—176, nos: *in het hart der zee*), iacet insula Calypsus, ἀμφίρυτοσ ideo singulari cum vi vocata (cf. vs. 198). Nam *omnes* quidem insulae undique undis alluuntur, sed et manu facti sunt omnes clipei, quos τυκτούσ tamen et ποιητούσ dixit poeta, ut *bene, affabre* factos significaret (cf. K 853). — Haud aliter *terrarum umbilicus* dictum est fanum Apollinis Delphici (apud Pind., tragicos, Plat. Rep. 427 c), et eadem locutio reperitur in prisca poesi Iudaeorum (Iudic. 9 § 37 Ezech. 38 § 12).

51. De asyndeto explicativo cf. B 671—673.

53. ἔχει] *concreditas sibi habet, servat*; cf. Λ 4. Atlas *vertice caelum sustinere* postea ferebatur (cf. Hes. Theog. 517, arca Cypseli apud Paus. V 18, Eur. Hipp. 747 Ion. 1, Verg. Aen. IV 247, Preller Myth. I⁴ p. 562, 1, vWilamowitz Herakl. II¹ 131), sed h. l. quominus ἔχει vertamus *sustinet*, obstat ratio, licet ita interpretatus sit Aeschylus Prom. 349. Nam plures columnas capite vel humeris *fulcire* Atlas quomodo potuit? Et quae sic columnarum futura erat utilitas?

— αὐτὸσ] *ipse, solus* (cf. Θ 99). Huic uni concreditae fuerunt illae columnae.

54. *Firmamentum* (cf. E 504) *et terram columnis distineri* (ἀμφὶσ ἔχεσθαι, cf. § 316¹) sumsit poeta noster, columnis igitur terra innisis fulciri caeli illud convexum, velut tectum aedium; quarum columnarum curam Atlanti esse permissam.

τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει,
αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισι
θέλγει, ὅπωσ Ἰθάκησ ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεύσ,
ϝιέμενοσ καὶ καπνὸν ἀποθρώισκοντα νοῆσαι
ϝῆσ γαίησ, θανέμεν ἱμείρεται. οὐδέ νυ σοί περ 59ᵇ sq.ᵃ = *Ο* 553 sq.
ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε; οὔ νύ τ' Ὀδυσσεὺσ
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων
Τροίηι ἐν εὐρείηι; τί νύ ϝοι τόσον ὠδύσαο, Ζεῦ;" [cf. ω 477 sq.
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ· 63 sq. = ε 21 sq.
„τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ϝέποσ φύγεν ἕρκοσ ὀδόντων! 64 = τ 492 ψ 70 64ᵇ = *Δ* 350
πῶσ κεν ἔπειτ' Ὀδυσῆοσ ἐγὼ θείοιο λαθοίμην; 65 = *Κ* 243
ὃσ περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρὰ θεοῖσι 66ᵇ sq. cf. *Υ* 298 sq.
ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχοσ ἀσκελὲσ αἰεὶ
Κύκλωποσ κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῖ' ἀλάωσε,
ἀντίθεον Πολύφημον, ὅο κράτοσ ἐστὶ μέγιστον 70ᵇ cf. *Β* 118 ε 4

---

56. *λόγοισι*] *ϝέπεσσι* vHerwerden; cf. *Ο* 393. ‖ 65 sq. (—67?). Quibusdam suspecti. ‖ 68. *αἰεὶ* U] *αἰὲν* *Ω* (cf. *Α* 520). ‖ 70. *ὅο* P¹] *ὅου*. Cf. § 59. — *ἐστὶ*] *ἔσχε* T et schol. V (cf. *β* 20).

55—57. Imitatur Verg. Aen. I 670 sq.

56. αἱμυλίοισι] *callidis*. Adi. cum voce αἵμων Ε 49 cohaerens redit h. Merc. 317 Hes. Theog. 890 Oper. 78, 374 Soph. Ai. 389 Ar. Eq 687. Cf. αἱμυλόμητισ h. Merc. 13.

59. θανέμεν] § 126.

60. τ'(οι)] § 13.

62. ὠδύσαο] fortasse sonus nominis Ὀδυσῆοσ effecit h. l. et ε 340 ut hoc verbo poeta uteretur; cf. τ 407—409.

64. ἕρκοσ ὀδόντων] cf. Δ 350.

65. κεν] § 326.

— ἔπειτ'(α)] *post ista omnia* (post sacra plurima mihi lata et bellum Troianum feliciter ab eo gestum). Cf. Κ 243 (vs. par.) et Ι 437, 444.

66 sq. Cf. τ 365—367.

68. ἀσκελὲσ] cf. Τ 68.

69. ὀφθαλμοῖ'(ο)] § 59.

— ἀλάωσε] *occaecare aliquem* dicitur ἀλαῶσαί τινα (h. l. et ι 516) vel ἐξαλαῶσαί τινα (ι 453, 504 λ 103 ν 343), genitivus autem h. l. et ι 516 accedit propter notionem *privandi*.

70—72. De *Polyphemo*, *Thoosa*, *Phorcyne* cf. ν 96—104. Thoosae, nominis alibi non obvii, vera forma videtur esse Θάουσα, a stirpe verbi θῆσθαι ducta et cum nominibus θῆλυσ et Τηθύσ cohaerens, diectasi autem deformata (cf. ὁρόωσα et similia § 191). Quae si recte habet originatio, *almam* significavit (cf. Μαῖα), et *Terrae Matris* fuit priscum nomen vel potius cognomen. A *currendi* verbo θείειν (θευ-) duci non potuit, neque credibile est, quod fuit qui suspicaretur, decurtati nominis Ἀθόωσ (vel potius Ἄθοοσ) esse femininum.

πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν ’τέκε Νύμφη,
Φόρκυνοσ θυγάτηρ ἁλὸσ ἀτρυγέτοιο μέδοντοσ,
ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
οὔ τι κατακτείνει, πλάζει δ’ ἀπὸ πατρίδοσ αἴησ.
ἀλλ’ ἄγεθ’ ἥμεσ τοίδε περιφραζώμεθα πάντεσ
νόστον, ὅπωσ ἔλθῃσι. Ποσειδάων δὲ μεθήσει
ϝὸν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
ἀθανάτων ἀϝέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν’ οἶοσ.“
τὸν δ’ ἠμείβετ’ ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη· 80 sq. = 44 sq.
„ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,
νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ϝόνδε δόμονδε, 83 = ξ 424 υ 239 φ 204 cf. υ 329
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργεϊφόντην
νῆσον ἐσ Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ ϝείπῃ νημερτέα βουλήν, 86 cf. ε 30
νόστον Ὀδυσσῆοσ ταλασίφρονοσ, ὥσ κε νέηται. 87 = ε 31
αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκηνδε ἐλεύσομαι, ὄφρα ϝοι υἱὸν

71. Θόωσα] cf. comment. — Νυμφη] μήτηρ G et l. a. in schol. (cf. γ 95). ‖ 72. μέδοντοσ] -ντι Aristoph.? (cf. Nauck Aristoph. 52 Cobet Mnemos. 1879, 439 Ludwich Arist. I 509). ‖ 76. τοίδε] οἵδε Ω. ‖ 80. ἠμείβετ’ ἔπειτα] αὖτε προσέειπε U. ‖ 83. πολύφρονα] δαΐφρονα M. Cf. vs. parall. ‖ 85. Ὠγυγίην] -λίην Antimachus (cf. Hesiod. fr. 70 et Stephan. Byz. s. v.). — ὄφρα] ὄττι pap. Tebt. (cf. Ψ 71 et comment. ad Z 340). ‖ 88. Ἰθάκηνδε ἐλεύσομαι Ahrens] Ἰθάκην(δ’) ἐσελεύσομαι. Cf. Z 365.

73. σπέεσι] § 71.

76. ἧμεσ] § 92.

78 sq. ἀντία . . . ἀϝέκητι] eadem ubertas quae in πάλιν αὖτισ sim. (cf. X 203).

88 sqq. Fabulae Odyssea antiquiores, in quibus bellum Troianum per annos complures non protrahebatur (cf. nota crit. ad B 134 sq.) neque Ulixi erat filius adultus (cf. A 250–252), iter Telemachi ad patrem quaerendum habere non potuerunt; nedum prisco illo aevo eiusmodi narratio nasci potuerit, quo viro ad uxorem post longos errores reverso, qui primitus non heros sed deus fuit, cum bello Troiano nihil fuit commune. Cuius aevi in Odyssea non nisi rara vestigia servata sunt (cf. ε 467 sq.) casu et nostro poeta veluti invito, qui Ulixem post *bellum decennale* (γ 118 ε 107 ξ 240 sq. χ 228) et *errores* item *decennales* in patriam redire fecit, *vigesimo* igitur *anno* postquam illinc abiit (cf. π 206 ρ 327 τ 222 al.). Interim adultus est Telemachus, quem recens natum pater reliquerat cum in Troiam proficisceretur (cf. λ 448 sq.). Quapropter poeta et huic iuveni dedit quod ageret cum ante tum post patris reditum, et aliorum quoque heroum complurium post bellum finitum facinora et fata enarrandi occasionem

μᾶλλον ἐποτρύνω καί ϝοι μένοσ ἐν φρεσὶ θήω,
εἰσ ἀγορὴν καλέσαντα κάρη κομάοντασ Ἀχαιοὺσ
πᾶσι μνηστήρεσσ' ἀποϝειπέμεν', οἵ τέ ϝοι αἰεὶ · 91[b] sq. = δ 319 sq.

91. -ρεσσ' ἀποϝειπέμεν'(αι)] -ρεσσιν (-ρσιν G P[3]) ἀπειπέμεν Ω.

sibi admodum ingeniose paravit Telemachum Pylum et Spartam mittendo ad reges patris amicos. Exime autem Telemachum ex Odyssea: corruit carmen; neque est cur in posteriore sola carminis parte (π—ω) relinquendum censeamus, e priore vero pellendum, postmodo videlicet eius iter Odysseae fuisse insertum, primitus autem eum patrem reducem quidem adiuvisse in procis ulciscendis, non vero quaesivisse absentem. Nam subest quidem Odysseae fabula antiquior et simplicior, quae erat de heroë post longos errores ad uxorem redeunti et procos huic insidiatos necanti (cf. vs. 245—248), sed Odysseae poeta illam fabulam aliis fabulis admixtis pro suo arbitrio refinxit, auxit, ornavit. *Fabulas* dicimus sive carminum Odyssea antiquiorum *argumenta*: non dicimus prisca *carmina* quae a diasceuasta aliquo consuta Odysseam effecerint. Negamus autem extitisse aliquando carmen quod *Telemachi patrem quaerentis iter* complecteretur solum (α 88—δ 623 + ο). — Sed Odysseae poeta itinere Telemachi, quod ipse excogitasse videtur, carmini suo inserto temporum rationem non nihil turbavit. Nam initio libri ε reditur ad eum rerum statum qui fuit initio libri α, illic enim fit id quod nostro loco Minerva iubet fieri; non tamen τάχιστα (vs. 85) ad Calypso mittitur Mercurius, sed post aliquot dierum intervallum novamque de ea re in deorum consilio deliberationem. Non minus autem molestus est iuvenis per *mensem integrum* Spartae otiosus degens (cf. δ 599). Quae tamen molesta iis solis possunt videri qui carmen uno tenore deinceps perlegentes interim singulas eius partes secum identidem perpendunt et temporum rationem habent: olim vero ab audientibus animadverti talia vix et ne vix quidem potuerunt, et ipsum poetam ea non curavisse manifestum est; hic autem tum, cum Telemachum iter ineuntem cecinit, sumsit iuvenem *intra dies decem* illud iter peracturum (cf. β 374). — Poetam aliquam brevioris argumenti Odysseam mente concepisse prius, fortasse et cecinisse, dein vero Telemachi itinere addito carmen id auxisse et variis episodiis sensim exornasse, id suspicari est cuiusvis, probari vero ea res nequit, neque multum prodest quaerere qualis carminis quod legimus ambitus vel forma eo tempore esse potuerit quo ultimam manum poeta ei nondum admovisset. Non enim embryon carminis sed carmen adultum ille legavit posteris grato animo donum divinum admirantibus: embryon immaturum cuiusmodi fuerit, quae incrementa habuerit, quamdiu fuerit gestatum in poetae ingenio feraci, id neque possumus indagare, neque si possemus, ad ipsum carmen suo pretio aestimandum ea scientia quicquam prodesset, quoniam ad ingenii foetus non pertinent leges embryologiae.

89. θήω] § 122.

90. κάρη κομάοντασ] cf. B 11 et § 191.

μῆλ᾽ ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδασ ϝέλικασ βοῦσ. — 92ᵇ = Ι 466
πέμψω δ᾽ εἰσ Σπάρτην τε καὶ εἰσ Πύλον ἠμαθόεντα — 93 sq. cf. β 359 sq. 93 sq.ᵃ cf. β 214 sq.
νόστον πευσόμενον πατρὸσ φίλου, αἴ κεν ἀκούσηι, — 94ᵇ cf. γ 83
95 ἠδ᾽ ἵνα μιν κλέοσ ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχηισι.“ — 95 = γ 78
96 ὣσ ϝειποῦσ᾽ ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα, — 96ᵇ = Ω 340
102 ᾽βῆ δὲ κατ᾽ Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα. — 102 = Β 167

Ἀθηνᾶσ παραίνεσισ πρὸσ Τηλέμαχον.

᾽στῆ δ᾽ Ἰθάκησ ἐνὶ δήμωι ἐπὶ προθύροισ᾽ Ὀδυσῆοσ
οὐδοῦ ἔπ᾽ αὐλείου, παλάμηι δ᾽ ἔχε χάλκεον ἔγχοσ, — 104ᵇ = β 10
105 ϝειδομένη ξείνωι, Ταφίων ἡγήτορι Μέντηι. — 105 cf. Ρ 73
ηὗρε δ᾽ ἄρα μνηστῆρασ ἀγήνορασ. οἳ μὲν ἔπειτα — 106ᵃ = β 299 106ᵇ cf. 144

97 ἀμβρόσια χρύσεια, τά μιν ᾽φέρον ἠμὲν ἐφ᾽ ὑγρὴν — 97 sq. = Ω 341 sq.
ἠδ᾽ ἐπ᾽ ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῆισ᾽ ἀνέμοιο·
εἵλετο δ᾽ ἄλκιμον ἔγχοσ, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῶι, — 99 = Κ 135
100 βριθύ, μέγα, στιβαρόν, τῶι δάμνησι στίχασ ἀνδρῶν — 100 sq. = Ε 746 sq.
ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.

92. In pap. Tebt. accedit versus [μητρὸσ ἑῆσ μ]νηστῆρεσ [ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντεσ] (cf. δ 321). || 93. δ᾽ εἰσ] δὲ H[1] (δ᾽ ἐ G F P). Cf. β 214 al. — Σπάρτην] Κρήτην Zen. (cf. vs. 285 et β 214 et comment. ad γ 313). — In P aliis sequuntur versus: κεῖθεν δ᾽ ἐσ Κρήτην τε παρ᾽ Ἰδομενῆα ἄνακτα· | ὃ<σ> γὰρ δεύτατοσ ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων (cf. vs. 285 sq.). || 94. αἴ κεν § 326] ἤν (εἴ) που. Cf. Λ 797. || 95. ἔχηισι] λάβηισιν Rhianus, ἔληισιν P[1]. || 97—101 Ar. —— (cf. ε 47—49); vs. 97 sq. om. Mass., fortasse et ceteros.

94 sq. Quam *interserere* causam secum dea constituit, ut iuveni persuadeat, eam prius commemorat, *veram* autem causam – nam probe scit Telemachum de patre novi vix quicquam auditurum apud reges Peloponnesios – in fine enuntiati profert, ut solent Graeci (ἄλλωσ τε καὶ . . .). Puerum in virum dea vult effingere, qui mox patri in maximo vitae periculo versanti opitulari possit. Cf. ν 422.

97 sq. Aptius de *Mercurii* talaribus haec dicuntur Ω 341 sq. et ε 45 sq.

97. ἀμβρόσια] cf. Γ 385.

99—101. *Hasta ingens* hinc est aliena et propter vs. 121 etiam molesta. Brevius vero dicta eadem res ν 225 nihil habet quod vituperetur.

103 sq. ἐπὶ προθύροισ᾽ . . . | οὐδοῦ ἔπ᾽ αὐλείου] id quod alibi dicitur ἐπ᾽ αὐλείηισι θύρηισι (σ 239 ψ 49 h. Merc. 26); cf. Ο 124. Dicitur οὐδὸσ αὔλειοσ sive οὐδὸσ αὐλῆσ (η 130) *limen ostii* (supra solum non eminens), per quod a via publica ad aulam etiam curribus fiebat aditus (cf. Ω 323 al.). Per aulam dein ad ipsas aedes perveniebatur. Cf. π 165.

105. Ταφίων ἡγήτορι Μέντηι] cf. P 73. *Ithacensium* cum *Taphiis* insulae vicinae incolis commercium commemoratur etiam Ξ 452.

106 sq. Procos statim adspexit Minerva cum aulam intravit, *dein* (ἔπειτα)

πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον
ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓσ ἔκτανον αὐτοί·
κήρυκεσ δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντεσ
οἳ μὲν ϝοῖνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
οἳ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζασ
'νίζον καὶ πρότιθεν, τοὶ δὲ κρέα πόλλ' ἐδατεῦντο.
τὴν δὲ πολὺ πρῶτοσ 'ϝίδε Τηλέμαχοσ θεοϝειδήσ· 113 cf. ϱ 328
ἧστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τετιημένοσ ἦτορ,
ὀσσόμενοσ πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν, εἴ ποθεν ἐλθὼν 115ᵇ sq. cf. υ 224 sq.
μνηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
τιμὴν δ' αὐτὸσ ἔχοι καὶ κτήμασι ϝοῖσι ϝανάσσοι. 117 cf. 402
τὰ φρονέων μνηστῆρσι μεθήμενοσ εἴσϝιδ' Ἀθήνην·
'βῆ δ' ἰθὺσ προθύροιο, 'νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
ξεῖνον δϝηθὰ θύρῃσιν ἐφεστάμεν'. ἐγγύθι δὲ στὰσ
χεῖρ' ἕλε δεξιτερὴν καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχοσ,
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„χαῖρε, ξεῖνε· παρ' ἄμμι φιλήσεαι, αὐτὰρ ἔπειτα 123 sq. cf. δ 60 sq.
δείπνου πασσάμενοσ μυθήσεαι οὗ τεό σε χρή."
ὣσ ϝειπὼν ἡγεῖθ', ἡ δ' ἕσπετο Παλλὰσ Ἀθήνη.
οἳ δ' ὅτε δή ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
ἔγχοσ μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸσ κίονα μακρὴν 127 = ϱ 29; 127ᵃ cf. Ο 126

---

109. *αὐτοῖσι*] sic Ar., *αὖ τοῖσι* Nicias U (cf. § 98). An **ἔντοσθε*? Cf. vs. 126 *ν* 100 al. ‖ 110. *μὲν* Y] *μὲν ἄρ'* Ω. — *ἔμισγον*] **ἔκιρναν*? cf. Γ 270. ‖ 112. *πρότιθεν, τοὶ δὲ* Ar. (cf. schol. *γ* 10) M[1]] *προτίθεντο ἰδὲ* Ω. Cf. Ω 409 et Α 433. Medio Aristophanes quidem comicus usus est in centone e versibus Homericis composito: *ἄριστον προτίθεντο καὶ ἄσσ' ἥδιστα πάσασθαι* (Pac. 1281), sed illic medii (*sibi* . . .) usus tam est aptus quam hic activi. ‖ 116. *μνηστήρων τῶν μὲν*] *τῶν μὲν μνηστήρων* aut (coll. *υ* 225) *ἀνδρῶν μνηστήρων* Cobet. ‖ 117. *κτήμασι(ν)* G F H[2] n] *δώμασιν* Ar. P H[1] M (ut vs. 397, 402). Cf. *δ* 93. ‖ 124. *οὗ τεο* § 102] *ὅττεο* (*ὅττευ* Rhianus) Ω, item *χ* 377 *ϱ* 121.

---

vidit eos ludo vacare. De quo particulae ἔπειτα usu cf. Σ 523. De πεσσῶν (†) ludo vetusto, qui etiam apud Herodotum I 94 et saepe apud recentiores (πεττεύειν, πεττεία) commemoratus invenitur, Apionis commenta inepta proferuntur Athen. 16 *b* — 17 *b*.

108. Cf. χ 362 sq.; pronomen αὐτοί indignantis est poetae: *ipsi*, quibus nullum erat ius ita bonis alienis abutendi.

112. ἐδατεῦντο] § 7 et 191.

115. ὀσσόμενοσ] cf. Α 105.

119. προθύροιο] cf. Ο 124.

123 sq. Cf. Ζ 173 sq.

123. ἄμμι] § 92.

124. οὗ τεό σε χρή] cf. Ι 75 sq.

127—129. Cf. Verg. Aen. XII 92 sq.; dicitur κίων una columnarum tectum prodomi fulcientium (cf. ρ 29 sq.). Cum voce δουροδόκη (†) cf. ἱστοδόκη Α 434. De locutione ἔστησε φέρων = ἤνεγκε στήσων cf. vs. 136 et Α 137 sq.

δουροδόκησ ἔντοσθεν ἐΰξόου, ἔνθα περ ἄλλα
ἔγχε' Ὀδυσσῆοσ ταλασίφρονοσ ἵστατο πολλά,
130 αὐτὴν δ' εἰσ θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσσασ,
καλὸν δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρῆνυσ ποσὶν ἦεν. 131 cf. Σ 390
πὰρ δ' αὐτὸσ κλισμὸν 'θέτο ποικίλον ἔκτοθεν ἄλλων
μνηστήρων, μὴ ξεῖνοσ ἀνιηθεὶσ ὀρυμαγδῶι
δείπνωι ἀϝηδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθών,
135 ἠδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸσ ἀποιχομένοι' ἐρέοιτο. 135 cf. γ 77 [sqq.
χέρνιβα δ' ἀμφίπολοσ προχόωι ἐπέχευε φέρουσα 136-142 = δ 52
καλῆι χρυσείηι ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητοσ, 136-140 = η 172 sqq. κ 368 sqq. ο
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν. 135 sqq. ρ 91 sqq.
139 σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα, 139 = ρ 259
141 δαιτρὸσ δὲ κρεάων πίνακασ παρέθηκεν ἀείρασ 141 cf. π 49
παντοίων, παρὰ δέ σφι 'τίθει χρύσεια κύπελλα.
κῆρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπώιχετο ϝοινοχοεύων.
εἰσ δ' ἦλθον μνηστῆρεσ ἀγήνορεσ. οἳ μὲν ἔπειτα 144 cf. υ 160; 144ᵇ cf. 106
145 ἑξείησ ἕζοντο κατὰ κλισμούσ τε θρόνουσ τε· 145 = γ 389 ω 385 cf. ο 134
τοῖσι δὲ κήρυκεσ μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρασ ἔχευαν, 146 = γ 338 cf. I [174
147 σῖτον δὲ δμωιαὶ παρενήεον ἐν κανέοισι, 147 cf. π 51
149 οἳ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρασ ἴαλλον. 149 sq. = I 91 sq.
150 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο 150 = Α 469
μνηστῆρεσ, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλ' ἐμεμήλει,

---

140 εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων. 140 cf. η 166
148 κοῦροι δὲ κρητῆρασ ἐπεστέψαντο ποτοῖο. 148 = I 175 cf. Α 470

---

134. δείπνωι] -πνου Apoll. lex. — ἀ(ϝ)ηδήσειεν P[1] U[2] T[1]] ἀδήσειεν Ω; quae si sincera esset lectio, scribendum esset δείπνοι' ἀδήσειεν (cf. § 14 et 59) et verbum ad stirpem σαδ (ἅδην, ἅδοσ, ἀδηκώσ) esset referendum. || 135. ἀποιχομένοι' (-νου) ἐρέοιτο Bentley] -νοιο ἔροιτο. Similia vitia sunt α 405 γ 77; cf. ζ 298 et § 264. || 139. Om. G[1]. || 140 (aut 139 sq.) Ar. —; versus hinc alienus suo loco legitur in δ, ubi post cenae initium Menelaum visunt Telemachus et Pisistratus (cf. Athen. 193 b et Ariston. ad δ 54). Idem versus in partem codicum irrepsit ο 139, praeterea cf. κ 372. || 146. ἔχευαν] -ον G (cf. Γ 270). || 147. παρενήεον] -νήνεον Ω; cf. Η 428. || 148. Om. G, ante vs. 147 habet F, in H M autem post vs. 148 etiam additur: νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν (= Α 471 al.). Cf. vs. 110.

---

130 et 132. θρόνον et κλισμὸν] cf. Λ 628.

131. ὑπὸ δὲ θρῆνυσ ποσὶν ἦεν] cf. Ξ 240.

135. ἀποιχομένοι'(ο)] § 59.

136. ἐπέχευε φέρουσα] participii praesentis h. l. et par. usus est is de quo cf. Α 137 sq.

138. ἐτάνυσσε] cf. ο 283.

141. κρεάων] § 72.

μολπή τ' ὀρχηστύσ τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτόσ. 152 cf. φ 430
κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέ' ἔθηκε
Φημίωι, ὅσ ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκηι. 154 cf. χ 331
ἦ τοι ὃ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν· 155 cf. ϑ 266
αὐτὰρ Τηλέμαχοσ προσέφη γλαυκῶπιδ' Ἀθήνην, 156 cf. β 399
ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι· 157 = δ 70 ρ 592
„ξεῖνε φίλ', ἦ καί μοι νεμεσήσεαι, ὅττι κε ϝείπω; 158 cf. Ε 421 α 389
τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρισ καὶ ἀοιδή, 159 cf. h. Ap. 188
ῥεῖ', ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσι 160 cf. σ 280
ἀνέροσ, οὗ δή που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὄμβρωι 161ᵇ cf. Ψ 328
κείμεν' ἐπ' ἠπείροι', ἤ' εἰν ἁλὶ κῦμα κυλίνδει.
εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ϝιδοίατο νοστήσαντα, 163ᵇ = λ 361
πάντεσ κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδασ εἶναι
ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ϝεσθῆτόσ τε.
νῦν δ' ὃ μὲν ὧσ ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τισ ἥμιν 166 cf. Φ 133
θαλπωρή, εἴ πέρ τισ ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
φησί ϝ' ἐλεύσεσθαι· τοῦ δ' ὤλετο νόστιμον ἦμαρ.

154. ῥ' ἤειδε — ἀνάγκηι] δὴ πολλὸν ἐκαίνυτο πάντασ ἀείδων [Herod.] vit. Hom. 26. || 156. γλαυκώπιδ'(α) § 66] -πιν. || 158. ἦ P^2 F (ἤ)] εἰ. || 167. θαλπωρή] ἐλπωρή F^2 W. || 168. φησί] φῆισιν Herodian. (cf. § 122), φήσει D. — *ϝ'(ε)] addidimus.

152. μολπή] cf. Α 472.

— ἀναθήματα δαιτόσ] *cenae ornamenta*. Vox ἀνάθημα non nisi φ 430 (vs. par.) redit. Idem valent locutiones δαιτὶ συνήοροσ et δαιτὸσ ἑταίρη sive *cenae socia* θ 99 et ρ 271; cf. etiam h. Merc. 478.

153. Praeco quemadmodum in concionibus *sceptrum* praebendo iis qui ad dicendum assurgunt dat veniam verba faciendi (cf. Α 234—239), sic nunc citharam praebet cantori; item θ 256 sq.

155. ἀνεβάλλετο] *cithara proludere coepit*. Infinitivus finalis sequitur etiam θ 266 ρ 262. Est ἀναβολή τὸ πρόκρουμα τῆσ κιθάρασ (Pind. Pyth. I 7, Eupol. fr. apud Phot. s. v. ἀναβολή, Ar. Pac. 830 Av. 1385). Cf. Τ 314.

156. γλαυκώπιδ'(α)] § 66.

162. ἠπείροι'(ο)] § 59.

— εἰν] sic indicatur ἐν positione (non licentia metrica, ut § 21) productum; est enim εἰναλί ex ἐνσαλί natum, item η 244 ι 25. Cf. § 44 et 315.

164 sq. *Aut celeriores quam sunt* (ut effugere) *aut ditiores* (ut redimere se possint). *Celeriores quam ditiores* vel: *potius celeres quam divites* interpretatur schol., cuiusmodi structura aliunde quidem nota est (cf. e. g. Thuc. I 21 § 1), apud H. vero alibi non extat.

167 sq. εἴ πέρ τισ . . . φησί] non suspicantis sed commoto animo rem negantis sunt haec: *quicquid aiunt homines*. Conferri potest indicativus cum indignatione *interrogantium*, e. g. in verbis: ἄνδρε δύο γυναῖκα φεύγομεν μίαν; Ar. Plut. 441. Sic nostro loco dici poterat: φησίν τισ . . . ἐλεύσεσθαι;

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξον,
τίσ πόθεν ἔσσ' ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλισ ἠδὲ τοκῆεσ,
ὁπποίησ τ' ἐπὶ νηὸσ ἀφίκεο. πῶσ δέ σε ναῦται
ἤγαγον εἰσ Ἰθάκην; τίνεσ ἔμμεναι ηὐχετάοντο;
οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ ϝείδω,
ἠὲ νέον μεθέπεισ ἦ καὶ πατρώϊόσ ἐσσι
ξεῖνοσ· ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρεσ ἡμέτερον δῶ
ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κεῖνοσ ἐπίστροφοσ ἦν ἀνθρώπων."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέωσ ἀγορεύσω.
Μέντησ Ἀγχιάλοιο δαΐφρονοσ εὔχομαι εἶναι
υἱόσ, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισι ϝανάσσω.
νῦν δ' ὧδε ξὺν νηΐ κατήλυθον ἠδ' ἑτάροισι
πλέων ἐπὶ ϝοίνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόουσ ἀνθρώπουσ
εἰσ Τεμέσην μετὰ χαλκόν, ἄγω δ' αἴθωνα σίδηρον.
νηῦσ δέ μοι ἧδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληοσ

169 = K 384 [sqq.
170-173 = ξ 187
170 = κ 325 ο 264 τ 105 ω 298
170ᵃ = Φ 150
171ᵇ cf. π 57
172 sq. = π 223 sq.
172 = π 58
173 cf. π 59
174 = δ 645 ν 232 ξ 186 al.
179 = ξ 192 cf. K 413 α 214
180 sq. cf. 418 sq.
182 cf. h. Ap. 471
183ᵃ = H 88ᵇ
185 = ω 308
185ᵇ = π 383 ω 212

171—173. Ar. —— et olim quidam libri om. || 171. τ'(ε) Ar.] δ' Ω (cf. ξ 188). An *ποίησ δεῦρ' ἐπὶ κτλ.? || 175. μεθέπεισ] -πῃσ F (cf. § 117), μ' ἐφέπεισ Bentley. || 176. ἴσαν] (ϝ)ίσαν norant interpretantur schol. M et Eust. (similis controversia est Soph. Ant. 71). || 177. καὶ κεῖνοσ] sic Ar., κἀκεῖνοσ G M (cf. § 9). || 183. πλέων] vitiosum (cf. § 8); πλείων vel πλώων HStephanus omissa praepositione ἐπί, sed huiusmodi structurae desiderantur exempla. || 184. Τεμέσην] Τάμασιν quidam apud Steph. Byz. s. v. Τάμασοσ; cf. Strab. 255 Pausan. VI 6 § 8 et comment. || 185 sq. Aristoph Ar. —— et olim libri quidam om.

---

170. ἔσσ' (ἐσσί)] § 302.

172. ηὐχετάοντο] § 191.

173. *Non enim pedibus mare transgressum te arbitror.* Verba urbane iocantis; cf. O 505 et τ 163.

177. ἐπίστροφοσ] *appetens, amans*, φιλόξενοσ. Adi. †, sed cf. l. a. θ 163 et Ἐπίστροφοσ nomen proprium B 517 al., ἐπιστροφάειν ρ 486 h. Merc. 44. Oppositum est adiectivum ἀπότροποσ *aversus, ab hominum commercio remotus*, ξ 372.

182. ὧδε] *talis qualem me vides*, ὡσ ἔχω sive *nulla mora interposita*. Cf. Σ 392.

184. *Aes* quoniam e *Cypro* potissimum petebatur, multi in illa insula quaesiverunt urbem *Temesen*, cuius nunc fit mentio; et revera postea fuit illic urbs *Tamasus* vel *-sis* nomine. Remotior tamen pro nostri loci ratione est Cyprus insula; quapropter potior videtur opinio eorum, qui Menten „*Italiam peto*" dicere arbitrantur. Illic enim urbs *Temesa* sive *Tempsa* in agri Bruttii ora occidentali sita erat, ad quam per fretum Siculum iter haud longinquum fuit e Graecia venientibus. Non deerant autem in illa regione aeris fodinae.

185. ἧδ'(ε)] *hic, in ipsa insula*. Cf. Γ 391.

ἐν λιμένι ῾Ρείθρωι ὑπὸ Νηΐωι ὑλήεντι.
ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι 187 cf. Z 231
ἐξ ἀρχῆσ, εἴ πέρ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπελθὼν
Λαέρτην ἥρωα, τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πήματα πάσχειν
γρηῒ σὺν ἀμφιπόλωι, ἥ ϝοι βρῶσίν τε πόσιν τε
παρτιθεῖ, εὖτέ κέ μιν κάματοσ κατὰ γυῖα λάβηισι
ἑρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωιῆσ ϝοινοπέδοιο. 193 cf. λ 193 h. Merc. 207
νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι,

188. τε] sic et τι Ar. || 190. πήματα] ἄλγεα l. a. in l. — πάσχειν] πέσσειν Bentley. || 194. ἔφαντ'(ο)] ἔφην quidam olim (in schol. redditur verbo ᾤμην)? Cf. ι 496 ξ 176.

186. ῾Ρείθρου portus alibi non fit mentio, Νηΐου montis etiam γ 81; pro quo Νήριτον commemoratur (Β 632?) ι 22 ν 351 (cf. etiam ρ 207).

187. εὐχόμεθ'(α)] *ego et Ulixes.*

188—193. *Laërten* regem senem, Ulixis patrem, easdem aedes cum filio et huius uxore more solito habitantem (cf. Β 701), non admittebat fabula quae fuit de muliere marito absente a procis oppressa. Et ne in antiquioribus quidem quam est Odyssea carminibus partes aliquas eum egisse testantur Odysseae versus complures, quibus de Ulixe ut de Ithacae *rege*, non ut de *regis filio*, fit sermo (cf. β 26 sq., 226 sq. al.), unde nemo non efficiat — nisi alia aliunde edoctus — Laërten pridem fuisse mortuum (cf. etiam δ 175 vel η 225). Ne in lepida quidem narratiuncula, quae est de dolo Penelopae, primitus commemoratum fuisse Laërten (ut fit β 99—102 τ 144—147), sed aliam qualemcunque telam eam texuisse ut procis moram pararet, veri haud dissimile est. Et tunc quidem cum *Lunae* haec fuit tela, lucidum discum identidem retexentis dum Solem maritum opperitur, — si vera, ut probabilis, haec est interpretum coniectura, de qua cf. τ 138—150, — soceri alicuius in hac fabula mentio nulla potuit fieri. Sed erant alia quae suaderent ut Laërtae in carmine, quod erat de Ulixe in Troadem profecto, similes — et tamen dissimiles — tribuerentur partes atque fuerunt *Pelei* Achillem frustra opperientis. Haec argumenta inter se contraria ut conciliaret poeta Odysseae, sumsit Laërten inter vivos quidem etiam fuisse, sed annis et aerumnis fractum (cf. λ 187—203), alterum Bellerophonten (cf. Z 201 sq.), in ruris latebris degisse abditum, nurus nepotisve nullam rationem habentem neque opem qualemcunque iis ferre conatum. Sic poeta paravit sibi occasionem, quam appetebat, patrem cum filio confabulantem et pristinas vires recuperantem in carminis fine exhibendi. Cf. λ 196.

188. Decurtatum est enuntiatum, ut fieri solet in sermone familiari; nam hoc est quod ait Mentes: *iure hospitii patri tuo iunctus sum,* <*ut comperies*> *si avum tuum interrogaveris.* Cf. Z 128 sq.

191. Quae Laërtae curam habebat, anus erat *Sicula*; cf. υ 383.

192. εὖτέ κε] § 326.

194—205. Falsa, sed veris mixta

σὸν πατέρ᾽· ἀλλά νυ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου.
οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖοσ Ὀδυσσεύσ, 196 cf. λ 461
ἀλλ᾽ ἔτι που ζωιὸσ κατερύκεται εὐρέϊ πόντωι 197 cf. δ 498, 552
νήσωι ἐν ἀμφιρύτηι, χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρεσ ἔχουσι 198ᵃ = 50
ἄγριοι, οἵ ποθι κεῖνον ἐρυκανάουσ᾽ ἀϝέκοντα.
αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡσ ἐνὶ θυμῶι 200ᵇ sq. = ο 172 sq.
ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡσ τελέεσθαι ὀΐω,
οὔτε τι μάντισ ἐὼν οὔτ᾽ οἰωνῶν σάφα ϝειδώσ
οὔ τοι ἔτι δϝηρόν γε φίλησ ἀπὸ πατρίδοσ αἴησ
ἔσσεται, οὐδ᾽ εἴ πέρ ϝε σιδήρεα δέσματ᾽ ἔχηισι·
φράσσεται ὥσ κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανόσ ἐστι.
ἀλλ᾽ ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξον, 206 = Κ 384
εἰ σὺ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσοσ πάϊσ ἔσσ᾽ Ὀδυσῆοσ.

---

196. πω] που K (cf. λ 461). || 204. οὐδ᾽(ἐ)] ἀλλ᾽ l. a. apud Did. — ϝε Cobet] τε. || 206. κατάλεξον] ἀγόρευσον G (cf. vs. 179, 214). || 207. *σὺ] adiecimus metri causa (cf. Α 61 Ω 57 ι 456 et § 14). — τόσοσ πάϊσ] πάϊσ τόσοσ M K.

---

et veris similia, dicit dea, ut ipse Ulixes τ 203 et saepius. Nam verum quidem est id quod Mentes ait, Ulixem vi alicubi retineri vivum, iuvenem sic incitans ut iter suscipiat ad patrem quaerendum et liberandum, falsum vero quod addit de hominibus malignis eum coërcentibus. Probe autem scit dea Ulixem latitare in insula procul ab hominum commercio remota, a Telemacho igitur aliisve mortalibus non posse reperiri, sed hoc iuveni dicere nequit. Non enim ut *patri*, sed ut *filio* prodesset et virum hunc faceret e puero timidiore sibique diffidenti, ad hoc iter suscipiendum eum permovit (cf. vs. 94 sq.).

195. κελεύθου] gen. ut φ 154.

197—199. Poetae consilium ipsamve vim verborum parum agnovit qui in scholiis ad *insulam Cyclopum* haec verba rettulit, et perridicule Ulixes ibi dicitur „ἁρπάσασ τὴν θυγατέρα τοῦ Κύκλωποσ" a Polyphemo in captivitatem redactus esse; quae non priscorum carminum aliquam memoriam servant, sed nugas has, quae leguntur etiam in schol. α 69 et apud Ioannem Ant. (VI[1] p. C. scriptorem) Fr. Hist. Gr. IV 551 M., peperit vox κόρη sive *oculi pupula* male intellecta (cf. Eust. 1392, 39). Eiusdem notae est ῥινῶν Τ 39 a quibusdam olim de *cute* intellectum et ἰδῶν (= *oculorum!*) pro ἰδών scriptum Β 269, nec non similia sunt quae e Xen. Rep. Lac. 3 § 5 effecit rhetor de Subl. 4 § 4 (derisus a Cobeto N. L. 611); cf. etiam Timaei dictum frigide acutulum ibid. § 5 allatum: *„quis id faciat nisi qui* πόρνασ, μὴ κόρασ *in oculis habeat"*.

198. νήσωι ἐν ἀμφιρύτηι] omnes sane insulae sunt ἀμφίρυτοι, sed singulari cum vi nunc sic vocatur Ogygia, *lato mari undique circumdata.* Similis est adiectivorum ποιητοῦ, τυκτοῦ, aliorum usus (cf. vs. 50 et Κ 353).

199. ποθι] § 322.

— ἐρυκανάουσ᾽(ι)] § 191.

207. ἔσσ᾽ (ἐσσί)] § 302.

αἰνῶσ μὴν κεφαλήν τε καὶ ὄμματα καλὰ ϝέϝοικασ
κείνωι· ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι,
πρίν γε τὸν εἰσ Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἀργεΐων οἳ ἄριστοι ἔβαν κοίλησ' ἐνὶ νηυσί.
ἐκ τοῦ δ' οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼ 'ϝίδον οὔτ' ἐμὲ κεῖνοσ."
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέωσ ἀγορεύσω. 214 = δ 383, 399 ο 266, 352 π 113 cf. α 179
μήτηρ μέν τέ με φησὶ τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἐγώ γε
οὐ ϝοῖδ'· οὐ γάρ πώ τισ ἑϝὸν γόνον αὐτὸσ ἀνέγνω.
ὡσ δὴ ἐγώ γ' ὄφελον μάκαρόσ νύ τε' ἔμμεναι υἱὸσ 217^{a} = ε 308
ἀνέροσ, ὃν κτεάτεσσιν ἑϝοῖσ' ἔπι γῆρασ ἔτετμε.
νῦν δ', ὃσ ἀποτμότατοσ 'γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
τοῦ μ' ἐκ φασὶ γενέσθαι, — ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεείνεισ." 220^{a} cf. Z 206^{b} σ 128^{a}
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„οὐ μέν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμνον ὀπίσσω
'θῆκαν, ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξυν· 224 = K 384
τίσ δὴ δαίσ, τίσ ὅμιλοσ ὅδ' ἔπλετο; τίπτε δέ σε χρεώ;
εἰλαπίνη ἠὲ γάμοσ; ἐπεὶ οὐκ ἔρανοσ τάδε γ' ἐστί.
ὥσ τέ μοι ὑβρίζοντεσ ὑπερφιάλωσ δοκέουσι
δαίνυσθαι κατὰ δῶμα· νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ
αἴσχεα πόλλ' ὁράων, ὅσ τισ πινυτόσ γε μετέλθοι."

---

208. μήν § 18] μὲν Aristoph. Ar., γὰρ Ω. ‖ 211. ἐνὶ G F P²] ἐπὶ P¹. Cf. A 55. ‖ 214. ἀγορεύσω] καταλέξω P H (cf. vs. 206) ‖ 215. φησὶ] φασὶ G (cf. vs. 220). ‖ 220. φασὶ] φησὶ Naber (ut vs. 215). ‖ 222. τοι] τῶι vHerwerden. ‖ 225. δὴ δαίσ, τίσ Nauck] δαίσ, τίσ δαὶ Ar. G¹ Apoll. Synt. 78, 2 Ammon. 39, δαίσ, τίσ δὲ Ω, δαίσ, τίσ δέ θ' Bentley. De particula δαί cf. K 408. — χρεώ] χρή? Cf. § κ. ‖ 226. εἰλαπίνη] εἰλαπίνησ F², εἰλαπίν' G¹ S U² (*crasin* sic indicantes, cf. e. g. Σ 458), εἰλάπιν' α) Knight, quod verum videtur propter numeros, cf. § 8. Nominativus non redit, accusativus Ψ 201. — τάδε] τοδε G P².

---

209. θαμὰ τοῖον] cf. Ψ 246.

217. τε'(ο)] § 99.

225. *Quaenam hae sunt epulae, qua turba est conviventium?* — Non enim simplicem et solitam hanc esse cenam, sed lautas epulas haberi, ad quas multi aliunde convenissent, id fugere nullum potuit.

— τίπτε δέ σε χρεώ] cf. I 75 sq.

226. ἐπεὶ οὐκ ἔρανοσ τάδε γ' ἐστί] = οὐ γάρ, οἶμαι, ἐρανιστὰσ ἑστιᾶισ, *nam id quidem manifestum est, non de suo hos epulari.* Cf. δ 621—624 λ 415 et Hes. Oper. 722 sq: πολυξείνου δαιτὸσ … | ἐκ κοίνου πλείστη … χάρισ, δαπάνη τ' ὀλιγίστη. Cuiusmodi epulae ἀπὸ συμβολῶν sive *sumtu communi* habitae etiam postea inter Graecos frequentes fuerunt (cf. Ar. Ach. 1211).

229. ὁράων] § 191.

τὴν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷσ·
'μέλλεν μέν ποτε ϝοῖκοσ ὅδ' ἀφνειὸσ καὶ ἀμύμων
ἔμμεναι, ὄφρ' ἔτι κεῖνοσ ἀνὴρ ἐπιδήμιοσ ἦεν.
νῦν δ' ἑτέρωσ 'βούλοντο θεοὶ κακὰ μητιάοντεσ,
οἳ κεῖνον μὲν ἄϝιστον ἐποίησαν περὶ πάντων
ἀνθρώπων· ἐπεὶ οὔ κε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην,
εἰ μετὰ ϝοῖσ' ἑτάροισ' ἐδάμη Τρώων ἐνὶ δήμωι
ἠὲ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον 'τολύπευσε.
τῶι κέν ϝοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
ἠδέ κε καὶ ϝῶι παιδὶ μέγα κλέοσ ἤρετ' ὀπίσσω·
νῦν δέ μιν ἀκλεέωσ ἅρπυιαι ἀνηρέψαντο.
οἴχετ' ἄϝιστοσ ἄπυστοσ, ἐμοὶ δ' ὀδύνασ τε γόουσ τε
κάλλιπεν. οὐδ' ἔτι κεῖνον ὀδυρόμενοσ στοναχίζω
οἶον, ἐπεί νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἔπι κρατέουσιν ἄριστοι,

231 = ο 390
238-241 = ξ 368 [sqq.
238 = δ 490
238^b cf. ω 95
239 sq. cf. ω 32 sq.
241^b = υ 77
245-251 = π 122 [sqq.
245 sq = τ 130 sq.
245 cf. Κ 214
245^a cf. φ 347

232. 'μέλλεν] μέλλει T. ‖ 234. 'βούλοντο] ἐβόλοντο Ar. F¹ H¹ T ² (cf. Δ 319), ἐβάλοντο quidam apud Did. ‖ 241. ἀνηρέψαντο] cf. Υ 234. Expectatur ἀνηρέψαντ' ἀρέπυιαι, item 371 υ 77; cf. δ 727 et § 3. Quam tamen lectionem numeri non admittunt nisi plura mutentur.

232 sq. De re cf. ξ 96—104, de structura verborum 'μέλλεν . . . ἔμμεναι = credibile erat σ 138

234. *Dis aliter visum* Verg. Aen. II 428. Cf. Σ 88.

— μητιάοντεσ] § 191.

236—242. Verbis οὔ κε . . . ἀκαχοίμην Telemachus enuntiatum ita instituit ut si additurus esset εἰ τέθαπται: *patrem si rite sepultum sciam, non immodice lugeam* (cf. e. g. Ζ 129); nam non ad *irrealem* modum qui dicitur referendi sunt indicativi ἐδάμη et ἐπεὶ 'τολύπευσε, sed sunt rem simpliciter *ponentis* = *si inter belli socios obiit, sive in ipsa Troade sive in reditu post urbem captam*. Sed quoniam Telemacho persuasissimum est alia omnia accidisse, sic pergit: *quodsi ita obiisset, honorifice esset sepultus; at procellis abreptus nusquam exinde comparuit.*

238. ἐπεὶ πόλεμον 'τολύπευσε] cf. Σ 367.

240. ἤρετ'(ο)] § 284.

241. ἀκλεέωσ] § 73.

— ἅρπυιαι] cf. Π 150 sq.

245—248. Fabulae forma antiquior ea fuit ut soli *Ithacenses* principes *duodecim* peterent Penelopes manum, ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα ἐκοιράνεον (cf. β 51, 241 π 251); cui conveniunt quae de *Scheriae* principibus narrantur (cf. θ 390 sq.). Et olim, cum rex Ulixes domi esset, duodecim hi proceres cum ipso in regia saepe cenarunt, ut etiam Scheriae ferebat mos (cf. η 136 sq. θ 39 sq.). Quod autem eo absente in aedes regias venerunt non vocati, et veluti dominos ibi se

Δουλιχίωι τε Σάμηι τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθωι, 246 cf. ι 24 h. Ap. 429
ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι, 247 sq. cf. τ 132 sq.
τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ ϝοῖκον. 247 cf. ο 510 φ 346
ἣ δ' οὔτ' ἀρνέεται στυγερὸν γάμον οὔτε τελευτὴν 249 cf. ω 126
ποιῆσαι δύναται, τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντεσ
ϝοῖκον ἐμόν· τάχα δή με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν." 251 cf. Ω 355
τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰσ Ἀθήνη·
„ὢ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένοι' Ὀδυσῆοσ
δεύε', ὅ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρασ ἐφείη. 254 cf. ν 376
εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν δόμου ἐν πρώτηισι θύρηισι
σταίη, ἔχων πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,
τοῖοσ ἐὼν οἷόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα
ϝοίκωι ἐν ἡμετέρωι πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
ἐξ Ἐφύρησ ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο!

246. Σάμηι] -ωι U² Apollodorus apud Strab. 453 (ut *B* 634 δ 671, 845 ο 29). ‖ 254. ἐφείη] ἐφείηι (ἐφήηι) Hermann (coll. *Δ* 191). ‖ 259. Ἴλου] Ἴρου olim quidam.

gesserunt, id improbae fuit impudentiae et gravi poena dignum scelus. Hi igitur adolescentes *Ithacenses duodecim* cupiverunt Ulixis loco *regnare*, in eius aedibus *habitare* (β 335 sq. π 385 sq.), in eius toro *cubare* (δ 333 sq. ρ 124 sq.; cf. α 366 σ 213), interim quotidie in suas ipsorum aedes cubitum abeuntes (α 424 al.) et cum *duodecim ancillis* rem habentes (χ 424). Prisci aevi vestigium servat etiam Odysseae locus is ubi Melanthius *duodenos clipeos hastas galeas* procis petiisse fertur (χ 144 sq.). Ad adversarios autem duodecim trucidandos Ulixi neque filii aliorumve auxilio neque hasta vel clipeo opus fuit, plane enim sufficiebant quas in pharetra habebat sagittae (cf. χ 101—104). Sed Odysseae poeta etiam ex insulis vicinis plurimos procos convenisse sumsit, cunctorum numerum *octo et centum* sive *novies duodecim* constituens; alterum igitur numerum sollemnem IX, qui Iliadi, altero XII, qui Odysseae magis fuit proprius, multiplicavit. Cf. Π 785 nec non π 245 – 251 et numerus idem (IX × XII) ι 159 sq.

246. Δουλιχίωι] § 21.

— Σάμηι] cf. B 634.

— ὑλήεντι Ζακύνθωι] § 28 et 53.

249. ἀρνέεται] § 191. — Praefracte negare noluit Penelope, verita ne vi aperta proci uterentur. Hanc ob causam πάντασ ἔϝελπε, novas tamen semper moras nectens.

252. ἐπαλαστήσασα] cf. M 163.

— προσηύδα] § 195.

253. ἀποιχομένοι'(ο)] § 59.

254. δεύε'(αι)] § 117.

256. *Stet bene armatus.* — *Gladii* mentio ideo non fit, quia hoc telo omnes semper erant muniti (cf. e. g. φ 119 vel χ 74); item β 10 alibi. *Loricas* vero poeta Odysseae heroibus nullis tribuit, Iliadis poeta quibusdam (cf. E 99 sq. Λ 19 – 28 al.)

259. ἐξ Ἐφύρησ] erat haec urbs *Thesprotiae*, regionis vicinae; cf. B 659 et Ο 531.

ὤιχετο γὰρ καὶ κεῖσε θοῆσ ἐπὶ νηὸσ Ὀδυσσεὺσ
φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενοσ, ὄφρα ϝοι εἴη
ἰοὺσ χρίεσθαι χαλκήρεασ· ἀλλ' ὃ μὲν οὔ ϝοι
'δῶκεν, ἐπεί ῥα θεοὺσ 'νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντασ.
ἀλλὰ πατήρ ϝοι ἔδωκεν ἐμόσ· 'φιλέεσκε γὰρ αἰνῶσ.
τοῖοσ ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύσ! 265 sq. = δ 345 sq. ρ 136 sq.
πάντεσ κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται, 267 = *P* 514
ἤ κεν νοστήσασ ἀποτίσεται ἠὲ καὶ οὐκί,
ϝοῖσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα, 269[b] = π 312 cf. ρ 279 υ 43
ὅππωσ κε μνηστῆρασ ἀπώσεαι ἐκ μεγάροιο.
εἶ δ' ἄγε νῦν, ξυνίει καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.
αὔριον εἰσ ἀγορὴν καλέσασ ἥρωασ Ἀχαιοὺσ 272 cf. *T* 34
μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπὶ μάρτυροι ἔστων· 273[b] cf. *H* 76
μνηστῆρασ μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι,
μητέρα δ' — εἴ ϝοι θυμὸσ ἐφορμάεται γαμέεσθαι,
ἂψ ἴτω εἰσ μέγαρον πατρὸσ μέγα δυναμένοιο·
οἳ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔϝεδνα. 277 = β 196

---

261. *ὄφρα ϝοι εἴη*] sic (οἱ) Ar., *ὄφρα δαείη* Zen., *ἥν που ἐφεύροι* l. a. in M. ‖ 263. *'νεμεσίζετο*] *ἐποπίζετο* vHerwerden (ut ε 146 h. Ven. 291). Cf. comment. ‖ 271. *εἶ δ'(ἐ)*] cf. *A* 302. — *νῦν*] *δή* G P. ‖ 273. *μάρτυροι*] *-ρεσ* P (cf. § 63). ‖ 275. *μητέρα*] *μήτηρ* anonymus in schol., lectionem vulgatam e prisca litteratura repetens (*μετερδε—μετεραδε*). — *ἐφορμάεται*] *ἐποτρύνει* schol. Ar. Nub. 1115. ‖ 276. *ἴτω*] *ἴμεν'* Bentley.

---

260. καὶ κεῖσε] § 9 et 97.

261. *Veneni* etiam β 329 fit mentio, ibi quoque *Ephyra* petendi.

263. θεοὺσ 'νεμεσίζετο] *deos verebatur, deorum eum pudebat* Quae consimilis sit locutio alibi non invenitur, sed cf. νεμεσίζεσθαι *indigne ferre* cum acc. et inf. B 296 P 254 et νεμεσσάεσθαι *vereri* cum inf. δ 158, νεμεσητόσ Λ 649 *reverendus*, νεμεσσηθεῖσ O 211, ubi mente suppleri potest vel debet μιν: *Iovem veritus*.

266. πικρόγαμοι] *suo malo uxorem appetentes*. Adi. non nisi locis par. redit; cf. Aesch. Prom. 764 et de adiectivi πικροῦ hoc usu ρ 448.

267. θεῶν ἐν γούνασι κεῖται] cf. Z 92.

275 sq. Mutata verborum structura enuntiatum aliter ad finem deducitur atque fuerat institutum. Similis est loquendi neglegentia π 79.

275. ἐφορμάεται] § 191.

276. Penelope illuc redeat ubi ante nuptias vixit puella, in megaron patris Icarii (vs. 329), relicto megaro Ulixis (vs. 333 et τ 533). Cf. Z 428.

277. Efficiunt haec hendiadyn, ut λ 117 ν 378 verba μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ϝέδνα διδόντεσ. *Proci* (οἵ) *nuptias* (*matrimonium*) *parabunt* ἔϝεδνα *afferendo* (cf. θ 318 sq.). Ad Icarium ferent opes quibus filiam ab eo redimant. Ut h. l. γάμον τεύχειν sive *nuptias* (*matrimonium*) *parare*, sic

σοὶ δ' αὐτῶι πυκινῶσ ὑποθήσομαι, αἴ κε πίθηαι· 279 cf. Φ 293 [sq.
νῆ' ἄρσασ ἐρέτηισιν ἐϝείκοσιν, ἥ τισ ἀρίστη, 281 sq. cf. β 215
ἔρχεο πευσόμενοσ πατρὸσ δϝὴν οἰχομένοιο, 281 cf. β 264 ο 270
αἴ κέν τισ ϝείπηισι βροτῶν ἢ ϝόσσαν ἀκούσηισ
ἐκ Διόσ, ἥ τε μάλιστα φέρει κλέοσ ἀνθρώποισι. 283 = β 217
πρῶτα μὲν εἰσ Πύλον ἐλθὲ καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον, 284ᵇ cf. Ω 390
κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον·
ὃσ γὰρ δεύτατοσ ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
εἰ μέν κεν πατρὸσ βίοτον καὶ νόστον ἀκούσηισ, 287-289 cf. β 218 sqq.
ἦ κε τρυχόμενόσ περ ἔτι τλαίησ ἐνιαυτόν·
εἰ δέ κε τεθνηῶτοσ ἀκούσηισ μηδ' ἔτ' ἐόντοσ,
νοστήσασ δὴ ἔπειτα φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν 290 = β 221
σῆμά τέ ϝοι χεῦαι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξαι. 291 cf. β 222; 291ᵇ cf. Ω 38
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ταῦτα τελευτήσηισ τε καὶ ἔρξηισ, 293ᵇ cf. λ 80
φράζεσθαι δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 294 cf. Ο 163
ὅππωσ κε μνηστῆρασ ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι 295 sq. cf. λ 119 sq.
κτείνηισ ἠὲ δόλωι ἢ ἀμφαδόν. οὐδ' ἔτι σε χρὴ
νηπιίασ ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκοσ ἐσσί. 297ᵇ cf. τ 88
οὐκ ἀΐεισ οἷον κλέοσ ἔλλαβε δῖοσ Ὀρέστησ [sq.
πάντασ ἐπ' ἀνθρώπουσ, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα 299ᵇ sq. = γ 307

278 πολλὰ μάλ', ὅσσα ϝέϝοικε φίλησ ἐπὶ παιδὸσ ἕπεσθαι. 278 = β 197; 278ᵃ = 292 β 223 cf. Τ 265
292 πολλὰ μάλ', ὅσσα ϝέϝοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι. 292 cf. β 223; 292ᵃ = 278

278. Om. Rhianus. Cf. Χ 51 et comment. ad θ 318 sq. || 282. αἴ κέν τισ § 326] ἤν τίσ τοι. || 285. Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον] Κρήτηνδε παρ' Ἰδομενῆα ἄνακτα Zen. (cf. vs. 93). || 288 κε § 326] τ' ἄν. || 291. χεῦαι Ar. P²] χεῦσαι. — κτερεΐξαι] sic Ar., -ξον olim alii. || 292. Ex β repetitum et versibus 293—296 repugnantem del. Hermann. || 293. ἐπεὶ § 326] ἐπήν. — ἔρξηισ] neglecto ϝ. || 298. οὐκ T] ἦ οὐκ Ω (cf. § 8).

τ 137 dicitur γάμον σπεύδειν sive *nuptias* (*matr.*) *appetere*. — „Est igitur γάμον τεύχειν nunc fere id quod γαμεῖν, ut βοὴν τεύχειν = βοᾶν κ 118 et θάνατον τεύχειν = ἀποκτείνειν χ 14" (Poutsma).

278. De spurio hoc versu cf. θ 318 sq. et Ι 147 sq.

280. Modicam navem poscit; cf. Α 309.

283. κλέοσ] cf. Λ 227.

292. Spurium esse testantur versus proximi: Minerva iuvenem non iubet matrem novo marito dare, sed procos perimere Ipse autem Telemachus cum β 223 ait: „matrem uni e procis mox desponsurus sum", non ex animi sententia loquitur.

297. νηπιίασ ὀχέειν] cf. Ρ 23 et de voce νηπιίασ § 191.

299. πατροφονῆα] de hoc nomine cf. Ω 506.

Αἴγισθον δολόμητιν, ὅ ϝοι πατέρα κλυτὸν ἔκτα; 300-302 = γ 198 sqq.
καὶ σύ, φίλοσ, — μάλα γάρ σ' ὁράω καλόν τε μέγαν τε, —
ἄλκιμοσ ἔσσ', ἵνα τίσ σε καὶ ὀψιγόνων ἐῢ ϝείπηι.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἤδη
ἠδ' ἑτάρουσ, οἵ πού με μάλ' ἀσχαλάουσι μένοντεσ·
σοὶ δ' αὐτῶι μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων." 305^{a} = O 231
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„ξεῖν', ἦ μοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεισ
ὥσ τε πατὴρ ϝῶι παιδί, καὶ οὔ ποτε λήσομαι αὐτῶν.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενόσ περ ὁδοῖο, 309 cf. T 142 309^{b} = γ 284 cf. ο 49
ὄφρα λοεσσάμενόσ τε τεταρπόμενόσ τε φίλον κῆρ
δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίηισ, χαίρων ἐνὶ θυμῶι,
τιμῆεν, μάλα καλόν, ὅ τοι κειμήλιον ἔσται 312^{b} cf. Ψ 618
ἐξ ἐμέ', οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσι."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο.
δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δόμεναι φίλον ἦτορ ἀνώγηι,
αὖτισ ἀνερχομένωι δόμεναι ϝοικόνδε φέρεσθαι,
καὶ μάλα καλὸν ἑλών· σοὶ δ' ἄξιον ἔσσετ' ἀμοιβῆσ."
ἡ μὲν ἄρ' ὣσ ϝειποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπισ Ἀθήνη, 319 = E 133
ὄρνισ δ' ὣσ ἀν' ὄπαια διέπτατο· τῶι δ' ἐνὶ θυμῶι

---

300. ὅ Ar.] ὅσ Ω, item γ 198 Z 90 (N 561) γ 308 φ 416. ‖ 308. αὐτῶν] *αὐτόσ? Cf. § 98. ‖ 314. ἠμείβετ' ἔπειτα] αὖτε προσέειπε G (ut vs. 178). ‖ 318. ἄξιον . . . ἀμοιβῆσ] ἄξιοσ (vel ἄρκιοσ) . . . ἀμοιβή Nauck (coll. σ 358). — ἔσσετ'(αι) U W] ἔσται. Cf. Δ 235, 271 ω 201. ‖ 320. ἀν' ὄπαια F[1]] ἀνόπαια Ar. Ω, πανόπαια l. a. ant. (cf Etym. M. 111, 22).

---

301. ὁράω] § 191.

302. ἔσσ'(ο)] cf. § 302.

304. ἀσχαλάουσι] § 191.

313. ἐμέ'(ο)] § 92.

316. δόμεναι] § 125.

317. αὖτισ] non cum ἀνερχομένωι sed cum δόμεναι iungendum; valet enim *alia occasione* sive *posthac*, ut A 140 Γ 440.

318. *Dein vel pulcrum admodum donum selige quod mihi offeras; ego autem parem tibi gratiam referam.*

320. Sitne ἀν' ὄπαια an ἀνόπαια legendum ambigitur. Una voce Ar., nomen *avis* (aliunde non cognitae) id ratus; Herodianus ἀνοπαῖα, id intellegens ἀοράτωσ; alii olim πανόπαια, *hirundinem* interpretati (propter χ 240). Quae falsa sunt manifeste. Una si est vox, neutrum est plur. adiectivi ἀνόπαιοσ = ἄνω φερόμενοσ, quod ex *Anopaeae* semitae nomine (Herodot. VII 216) et ex Empedoclis verbis καρπαλίμωσ δ' ἀνόπαιον (Eust. 1419, 32; cf. Aristot. de Gener. et corr. II 6 § 9 de Anima 4 II § 7) est cognitum; *sursum* igitur valet. Sed propter verbum διέπτατο veri videtur similius

'θῆκε μένοσ καὶ θάρσοσ, ὑπέμνησέν τέ ϝε πατρὸσ
μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν. ὃ δὲ φρεσὶ ϝῆισι νοήσασ
'θάμβησεν κατὰ θυμόν· ὀΐσσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
αὐτίκα δὲ μνηστῆρασ ἐπώιχετο ϝισόθεοσ φώσ.

μνηστήρων εὐωχία.

τοῖσι δ' ἀοιδὸσ ἄειδε περικλυτόσ, οἳ δὲ σιωπῆι
ἤατ' ἀκούοντεσ· ὃ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδε
λυγρόν, ὃν ἐκ Τροίησ ἐπετείλατο Παλλὰσ Ἀθήνη.
τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
κούρη Ϝικαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια· 329 = λ 446 τ 375 υ 388 cf. π 435 ρ 562

---

poetam dixisse ἀν' ὄπαια sive *per tecti foramina*, de quibus cf. ζ 307; nam praepositio δια- quo referatur alioquin non habet. Agnoscitur autem poetae studium veri similia proferendi, de quo cf. ε 79 sq.; nunc e megaro dea abiit per rimam tecti, posthac in clausum Penelopes cubiculum per rimam ianuae mittet speciem nocturnam (δ 802). Ceterum ad summam rei nihil attinet utra interpretatio probetur, quoniam dea ἄνω φερομένη nisi *per tectum* ex hominum conspectu abire non potuit. Etiamne *speciem avis* dea induerit fortasse non liquet, certe non dicitur id vocula ὡσ, cf. autem ι 151 sq.; veri tamen est simile poetam id voluisse, nam sic tantum *procis non advertentibus* dea potuit abire. Cf. vs. 405—411 et χ 249. *Mentae* sumta figura quae venit dea, aviculae figura sumta per tectum iam abit: *Mentoris* posthac figura sumta ad Ulixem veniet, dein in hirundinem mutata in tectum avolabit (χ 239 sq.). Cf. etiam γ 372, ubi Mentor sive Minerva aquilae figura sumta avolat.

— διέπτατο] § 216.

326. ἤατ'(ο)] § 220.

328. ὑπερωϊόθεν] ex quo proci petulantes per megaron strepere et epulas quotidianas ibi struere coeperunt, Penelope non solum noctes sed et maiorem dierum partem transegit in aedium parte superiore (cf. vs. 333), ubi filiarum innuptarum cubicula esse solebant (cf. Β 514 Π 184).

329. Ϝικαρίοιο] *Icarius* posteris *Tyndarei frater* fuit, *Spartae* habitans. Cui fabulae conveniunt quae novimus de *Penelope* (sive Diana altera) in *Peloponneso* culta, ubi Mercurio Panem peperisse (Herodot. II 145 Serv. ad Verg. Georg. I 16 Apollodor. Epit. 7, 38), unde ab Ulixe abducta esse (Pausan. III 12 et 20 § 10), ubi obiisse ferebatur (Pausan. VIII 12 § 3). Sed Aristarchus annotavit poetam Odysseae de Icario ita loqui ut *Ithacae*, non Spartae, eum collocasse videatur (cf. Strab. 462 schol. β 52 δ 1 ο 16 al.), de *Sparta* quidem probabiliter statuens, quoniam nulla Icarii ratio habetur in itinere Telemachi, de *Ithaca* non item. Nam δ 736 Penelope Ithacam *aliunde venisse* totidem verbis dicitur; itaque tunc certe, cum Ulixi

κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσετο ϝοῖο δόμοιο,
οὐκ οἴη· ἅμα τῆι γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρασ ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
'στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεοσ πύκα ποιητοῖο,
ἄντα παρηιάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·

330 = φ 5
331-335 = σ 207
331 = Γ 143 [sqq.
332-335 = φ 63
332 cf. π 414 [sqq.
333 sq. = π 415 sq.
333 = ϑ 458

---

lla nupsit, eius pater illic non habi-avit, postea autem eum illuc commi-grasse ut sumamus nihil cogit, nihil uadet, dehortantur plurima. Quidni utem poeta sumserit Icarium in *alia* liqua Peloponnesi urbe vel in *Acar-nania* (ut posteri) vixisse, fortasse egnasse? Quod si recte statuimus, turbis quibus vexabantur eius filia t nepos procul remotus vixit, nihil ortasse de iis compertum habens.

330—332. Si λάϊνοσ οὐδόσ is, cuius nentio fit ψ 88, idem fuit qui com-nemoratur π 41 al. sive limen per uod *e prodomo* in megaron erat adi-us, poeta finxit reginam cubiculo re-cto, cum per scalas descendisset, rodomum adiisse et per hunc in negaron pervenisse. Si vero sumimus oetam etiam *posticae* megari fori, uius mentio fit φ 236 al., limen lapi-eum tribuisse, sequitur ut statuamus prodomo ad scalas et hinc ad illud ubiculum per megaron fuisse aditum. ec dubium videtur quin recte sic tatuamus. Nam prudentis erat con-ilii, aedes ita struere ut ad ὑπερῶιον, bi virginum erant cubicula, non osset perveniri nisi per megaron, bi dormiebant parentes (cf. λ 373 sq. I 663); sic enim optime protege-antur a praedonum vel amantium udacia (cf. diagramma ad χ 126—40). De dis nunc non loquimur: uibus nullus non locus fuit pervius f. Π 184). Et facilius sic intellegitur enelopen ex illo cubiculo audire po-isse voces in megaro canentium (α 328) vel loquentium (ρ 492, cf. etiam ρ 504 υ 92—97, 504). Qua-propter poetae mentem sic interpre-tamur: Penelopen, cum per scalas descendisset, *per forem posticam* me-garon intrasse, non *dorsum* igitur iam advertere nobis, qui mentis oculis cum poeta cernimus procos in megaro epulantes, sed *faciem* pudice velatam.

330. κατεβήσετο] § 152.

333. παρὰ σταθμὸν τέγεοσ] *tecti ful-crum* aliquod poeta dicit, non *ianuae postem* (ut η 89 χ 120 al.). Videtur autem intellegendum esse unum e statuminibus foco circumpositis; quae *pilae* fuerunt in regia Scheriae (cf. ζ 307). Prope hos enim σταθμοὺσ τέγεοσ suus locus fuit *dominae* (cf. Β 137 Γ 125 Χ 440—460 δ 123, 717 ζ 52 sq., 305 θ 420 ο 461 ρ 96 sq. τ 55, 533 υ 343 ψ 89), ut et *domino* eorumque *liberis* (cf. Ι 144 Ν 431 θ 458). Sed Penelope in cubiculum superius, ubi noctes marito absente transigit, etiam interdiu aufugere solet e megaro, quoties proci id invadunt, ad pristi-nam autem sedem prope focum non nisi mane redit, ante illorum adven-tum (cf ρ 96—106), et interdum sera vespera, postquam in suas singuli aedes illi abierunt (cf. τ 51 sqq., 533). Nunc ad unum ex foci statuminibus consistit ancillis duabus comitantibus.

334 sq. Domi suae regina veluti in publico iam versata — plenum enim est megaron virorum non vocato-rum — *velamentum* sumsit (cf. Ξ 184 sq.); quo et faciem iam tegit, pudore

ἀμφίπολοσ δ' ἄρα ϝοι κεδνὴ ϝεκάτερθε παρέστη.
δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα δῖον ἀοιδόν·
„Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια ϝοῖσθα,
ϝέργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί·
τῶν ἕν γέ σφιν ἄειδε παρήμενοσ, οἳ δὲ σιωπῆι
ϝοῖνον πινόντων. ταύτησ δ' ἀποπαύε' ἀοιδῆσ
λυγρῆσ, ἥ τέ μοι αἰὲν ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
τείρει, ἐπεί με μάλιστα καθίκετο πένθοσ ἄλαστον·
τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω μεμνημένη αἰεὶ 343ª = λ 549
ἀνδρόσ, τοῦ κλέοσ εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργοσ." 344 cf. δ 726, 816 344ᵇ cf. ο 80
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„μῆτερ ἐμή, τί τ' ἄρα φθονέεισ ἐρίϝηρον ἀοιδὸν
τερπέμεν', ὅππηι ϝοι νόοσ ὄρνυται; οὔ νύ τ' ἀοιδοὶ
αἴτιοι, ἀλλά ποθι Ζεὺσ αἴτιοσ, ὅσ τε δίδωσι
ἀνδράσιν ἀλφεστῆισιν, ὅπωσ ἐθέληισι, ϝεκάστωι. 349ᵇ = ζ 189
τούτωι δ' οὐ νέμεσισ Δαναῶν κακὸν οἶτον ἀείδειν·
τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
ἥ τισ ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
σοὶ δ' ἐπιτολμαέτω κραδίη καὶ θυμὸσ ἀκούειν·
οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺσ οἶοσ ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ 354ᵇ cf. ρ 253

336. δῖον P] θεῖον G F. ‖ 337. ϝοῖσθα] οἶδασ Ar. Ω, ἤιδεισ Zen.; cf. Α 85. ‖ 341. αἰὲν U] αἰεὶ Ω (cf. Α 520). ‖ 344. Ar. —— ‖ 346. ἄρα D] ἄρ' αὖ (ἂν) Ω. ‖ 349. ἀλφεστῆισιν] cf. Α 454. ‖ 350. τούτωι] τοῦτον Naber (coll. Γ 156). ‖ 351. ἐπικλείουσ'(ι)] ἐπιφρονέουσ' Plat. Rep. 424 *b*. ‖ 352. ἀκουόντεσσι] ἀειδόντεσσι Plat. l. l. (leg. ἀϊόντεσσι? sic Longin. prol. ad Hephaest.; cf. v. l. vs. 353 β 42 Hes. Op. 213). ‖ 353. ἀκούειν] ἀΐειν Y (cf. v. l. vs. 352).

suffusa. Eandem ob causam duas ancillas comitari se iussit (cf. σ 184).

— παρηιάων] cf. Δ 142.

— λιπαρὰ κρήδεμνα] cf. Σ 382.

336. προσηύδα] § 195.

340. ἀποπαύε'(ο)] § 117.

342. ἄλαστον] cf. Μ 163.

343. μεμνημένη] *memor*, absolute positum, ut Ε 263 al.

344. καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργοσ] *inter omnes Achivos*. Nomen Ἑλλάσ h. l. et δ 726, 816 ο 80 id valet quod postea. Olim vero partem Thessaliae indicabat (Β 683 al.; cf. Ι 447 sq.). Cui Iliadis usui convenit τῆσ μεγάλησ Ἑλλάδοσ nomen; sic enim coloni Achivi minori illi Ἑλλάδι, quae in Thessalia sita erat, novam suam patriam olim opposuerunt. Quae regio nomine latine verso *Magna Graecia* postea inepte est dicta. — Ἄργοσ nomen totam significat paeninsulam eam, quae postea *Pelopis* est dicta (cf. Β 101—108).

347. τερπέμεν'(αι)] § 125.

— τ'(οι)] cf. § 13.

349. ἀλφεστῆισιν] cf. Ζ 142.

350. οὐ νέμεσισ] cf. Γ 156.

— οἶτον] cf. Γ 417.

353. ἐπιτολμαέτω] § 191.

ἐν Τροίηι, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτεσ ὄλοντο.
ἀλλ' εἰσ ϝοῖκον ἰοῦσα τέ' αὐτῆσ ϝέργα κόμιζε,
ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
ϝέργον ἐποίχεσθαι. μῦθοσ δ' ἄνδρεσσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτοσ ἔστ' ἐνὶ ϝοίκωι."
ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν ϝοῖκόνδ' ἐβεβήκει,
παιδὸσ γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῶι·
εἰσ δ' ὑπερῶι' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
'κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα ϝοι ὕπνον
ϝηδὺν ἐπὶ βλεφάροισι 'βάλε γλαυκῶπισ Ἀθήνη.

μνηστῆρεσ δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα·
πάντεσ δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
τοῖσι δὲ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἤρχετο μύθων·
„μητρὸσ ἐμῆσ μνηστῆρεσ ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντεσ,
νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺσ
ἔστω, ἐπεὶ τό γε καλὸν ἀκουέμεν' ἐστὶν ἀοιδοῦ
τοιοῦδ', οἷοσ ὅδ' ἐστί, θεοῖσ' ἐναλίγκιοσ αὐδήν.
ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντεσ
πάντεσ, ἵν' ὔμιν μῦθον ἀπηλεγέωσ ἀποϝείπω."

356 sq. = *Z* 490 sq. *φ* 350 sq.
358 cf. *Z* 492 *φ* 352
358' sq. cf. *λ* 352 sq.
359 = *φ* 353
359ᵃ = *Z* 493
360-364 = *φ* 354 sqq.
362-364 = *τ* 602 sqq.
363 sq. = *π* 450 sq.
365 = *δ* 768 *σ* 399 cf. *ϱ* 360
366 = *σ* 213
367 = *ο* 502
368 = *δ* 321 cf. *π* 410
370 cf. *ι* 3
371 = *ι* 4
372ᵇ = *Υ* 136
373ᵇ cf. *Ι* 309

356—359. Ar. —; in „melioribus" olim non erant, sed propter *γάρ* vs. 361 omitti satis apte vix possunt. ‖ 356. *ἀλλ' εἰσ ϝοῖκον ἰοῦσα]* *ἀλλὰ σύ γ' εἰσελθοῦσα* coniectura antiqua. — *τέ' αὐτῆσ]* *τὰ σαυτῆσ* Ω. Cf. *Δ* 185. ‖ 360. *ϝοῖκόνδ'(ε)]* *θάλαμόνδε* coniectura antiqua. ‖ 367. *ἤρχετο μύθων]* *ἀντίον ηὔδα* F (ut vs. 388). ‖ 370. *τό γε]* sic Ar., *τόδε* F. ‖ 371. *ἐναλίγκιοσ]* *-ίου* Bentley. ‖ 373. *ἀπηλεγέωσ]* cf. *Θ* 70.

---

355. ἐν Τροίηι] „at non obiit illic Ulixes", sic Nicanor, sententiam *ante* ἐν Τροίηι incidi ideo iubens. Molestia nulla: „et alii e Troade non redierunt" Telemachus ait.

356 et 360. εἰσ ϝοῖκον et ϝοῖκόνδε] *in tuum cubiculum.* Vox ϝοῖκοσ non *aedes* a loco loquentis remotas iam significat, sed *interiora aedium* earum, in quibus filius cum matre nunc confabulatur. Sic ρ 569—572 τ 16 τῶι μεγάρωι opponuntur τὰ μέγαρα sive *aedes ceterae.* Ut hic, vox ϝοῖκοσ etiam φ 350, 354 ψ 292 est usurpata, item saepe postea (Xen. Conv. 2 § 18 Menandr. Circumt. 277 al.), et congruit pluralis unas aedes significans ω 417. Etiam voces οἴκημα et deminutivum δωμάτιον Athenis *cubiculum* indicarunt (e. g. Plat. Protag. 315 *d* Ar. Ran. 100).

357. ἱστόν] cf. ο 517.

360. θαμβήσασα] filii nunc primum non puerum sed dominum se gerentis (cf vs. 382) verba prudentia mater miratur.

373. ὔμιν] § 92. — ἀπηλεγέωσ] cf. Ι 309.

ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντεσ 381 sq. = σ 410 sq. υ 268 sq.
Τηλέμαχον 'θαύμαζον, ὃ θαρσαλέωσ ἀγόρευε.
τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοοσ προσέφη, Ἐὐπείθεοσ υἱόσ·
„Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
ὑψαγόρην τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέωσ ἀγορεύειν.
μὴ σέ γ' ἐν ἀμφιάλωι Ἰθάκηι βασιλῆα Κρονίων
ποιήσειεν, ὅ τοι γενεῆι πατρώϊόν ἐστι.“
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„Ἀντίνο', εἴ πέρ μοι καὶ ἀγάσσεαι ὅττι κε ϝείπω, 389 cf. Ε 421 α 158
καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι Διόσ γε διδόντοσ ἀρέσθαι.
ἦ φῂσ τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν'· αἶψά τέ ϝοι δῶ

ἐξίμεναι μεγάρων· ἄλλασ δ' ἀλεγύνετε δαῖτασ, 374 cf. β 139
ὑμὰ κτήματ' ἔδοντεσ, ἀμειβόμενοι κατὰ ϝοίκουσ. 375-380 = β 140 sqq.
εἰ δ' ὔμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
ἔμμεναι, ἀνδρὸσ ἑνὸσ βίοτον νήποινον ὀλέσσαι,
κείρετ'! ἐγὼ δὲ θεοὺσ ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντασ,
αἴ κέ ποθι Ζεὺσ δῶισι πάλιν τιτὰ ϝέργα γενέσθαι.
νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.

374-380. Ex β invectos, hic molestissimos, del. Hermann. ‖ 377. *ὀλέσσαι* U] *ὀλέσθαι*. ‖ 379. *ποθι*] *ποτε* G F; cf. β 144. ‖ 381 sq. Om. F[1]. ‖ 389. *καὶ ἀγάσσεαι*] *καὶ* om. P, *νεμεσήσεαι* l. a. ant., *εἰ καί μοι νεμεσήσεαι* Eust. ‖ 392. *βασιλευέμεν'(αι)*] *βασιλῆ' ἔμεν'* Naber.

374. ἐξίμεναι] cf. § 125.
376. ὔμιν] § 92.
378. ἐπιβώσομαι] § 192.
379. πάλιν τιτὰ] cf. Δ 357 Ω 213.
380. Cf. β 145.

384—387. Ridens Antinous ad iuvenem, qui etiam puer ei videtur: „satisne confidenter et imperatorie? Quid si adoleveris! Absit ut Ithacae tu rex fias posthac!"

386. βασιλῆα] *regem summum* sive σκηπτόοχον, θεῖον (δ 691), ὧι ἔδωκε Κρόνου πάϊσ ἀγκυλόμητισ (Β 205; cf. Α 277, 279 et infra vs. 390). Ab hoc rege distinguendi sunt Ithacensium *primores duodecim* (cf. π 251 et supra vs. 245—248), qui et ipsi βασιλῆεσ vocantur vs. 394; cf. ο 533 σ 64 ω 179. Etiam *Scheriae* βασιλῆεσ complures fuerunt (cf. θ 390 sq. ζ 54 η 49 θ 41 et η 167), item in Hesiodi patria *Boeotia* (cf. Oper. 202, 248 al.), nec non quinque simul Eleusine βασιλῆεσ praeter ipsum regem Celeum fuisse dicuntur h. Cer. 153—155, 473—477; cf. praeterea nomen priscum quatuor φυλοβασιλέων, qui tribubus Ionicis apud Athenienses olim fuerunt praepositi, et inscr. Collitz. 214 (Mityl.), 1152 (Elid.), al. — Sic femininum βασίλεια ζ 115 non *reginam* sed *virginem regiam*, *nobilem* significat.

387. ὅ τοι γενεῆι πατρώϊόν ἐστι] cf. ο 533 sq.

390. γε διδόντοσ] § 3.

392. οὐ . . . γάρ] ut si non antecesserit: *putasne id vilipendendum esse?* sed: *id non vilipendendum est!*
— ϝοι] τῶι βασιλεύοντι, quae e verbis vicinis petenda est notio.

ἀφνειὸν πέλεται καὶ τιμηέστερος αὐτός.
ἀλλ' ἤ τοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσι καὶ ἄλλοι
πολλοὶ ἐν ἀμφιάλωι Ἰθάκηι, νέοι ἠδὲ παλαιοί, 395 cf. β 293
τῶν κέν τις τόδ' ἔχηισιν, ἐπεὶ 'θάνε δῖος Ὀδυσσεύς· 396ᵇ = β 96
αὐτὰρ ἐγὼ ϝοίκοιο ϝάναξ ἔσομ' ἡμετέροιο
καὶ δμώων, οὕς μοι 'ληΐσσατο δῖος Ὀδυσσεύς." 398 cf. Σ 28
τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἀντίον ηὔδα·
„Τηλέμαχ', ἤ τοι ταῦτα θεᾶν ἐν γούνασι κεῖται, 400 cf. P 514
ὅς τις ἐν ἀμφιάλωι Ἰθάκηι βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις καὶ δώμασι σοῖσι ϝανάσσοις. 402 cf. 117
μὴ γὰρ ὅ γ' ἔλθοι ἀνήρ, ὅς τίς σ' ἀϝέκοντα βίηφι
κτήματ' ἀπορραίσει' Ἰθάκης ἔτι ναιεταούσης!
ἀλλ' ἐθέλω σε, φέριστε, περὶ ξείνοι' ἐρέεσθαι,
ὁππόθεν οὗτος ἀνήρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι 406ᵇ sq. cf. υ 192 sq.
γαίης, ποῦ δέ νύ ϝοι γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα.
ἠέ τιν' ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο; 408 cf. Π 13 β 30
ἦ ἐϝὸν αὐτοῦ χρῆος ἐϝελδόμενος τόδ' ἱκάνει; 409ᵃ cf. β 45
οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται οὐδ' ὑπέμεινε
γνώμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῶι εἰς ὦπ' ἐϝεϝοίκει."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
„Εὐρύμαχ', ἤ τοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο.

402. *δώμασι σοῖσι*] *-σιν οἷσιν* G F P. || 403. *σ'* G P²] om. F P¹. || 404. *ἀπορραίσει'(ε)* [B]entley] *-σει*. Cf. § 113 et de ipso verbo cf. comment. || 405. *ξείνοι' (-νου) ἐρέεσθαι* [B]entley] *-νοιο ἔρεσθαι*. Cf. vs. 135. || 408. *τιν'(α)*] *τοι* F. — *ἐρχομένοιο*] sic Ar., *οἰχομένοιο* a. ant. || 413. *ἐμοῖο*] *ἐμεῖο* l. a. ant. (cf. Ξ 118).

394 sq. βασιλῆες .... πολλοί] *prin[c]ipes duodecim*. Cf. vs. 386.

— Ἀχαιῶν] cum adi. ἄλλοι iungendum.

396. Ficta nunc loquitur iuvenis, [qu]em mox vs. 413—420. Nam patrem [e]tiam vivere ei persuasissimum est, [p]ostquam dixit Mentes (vs. 196 sqq.), [c]uius sub specie Minervam se exhor[t]atam esse intellexit (vs. 320—323).

400. θεῶν ἐν γούνασι κεῖται] cf Z 92.

404. ἀπορραίσει'(ε)] *abripiendi* hoc [v]erbum redit π 428; sed quoniam [fr]*angendi* vel *elidendi* notio, quae verbo [ῥα]ίειν et composito διαρραίειν (α 251 [β] 49 al.) est propria, ab his locis aliena est, olim ἀποϝρήσειε fuisse coniecit Schulze (cf. X 489 et § 150⁵).

405. ξείνοι'(ο)] § 59.

405—411. Hospitem non iam adesse Eurymachus videt, sed quando et quomodo abierit nescit; miratur autem quomodo tam subito et nemine advertente e ceterorum conspectu subducere se potuerit.

408. ἀγγελίην πατρὸς . . . ἐρχομένοιο] cf. T 336 sq.

409. ἐϝὸν — ἐϝελδόμενος] *sua ipsius negotia expedire cupiens*.

— χρῆος] § 190.

413—420. Cf. vs. 396.

οὔτ' οὖν ἀγγελίηι ἔτι πείθομαι, εἴ ποθεν ἔλθοι,
οὔτε θεοπροπίησ ἐμπάζομαι, ἥν τινα μήτηρ — 415 cf. *Π* 50
εἰσ μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.
ξεῖνοσ δ' οὗτοσ ἐμὸσ πατρώϊοσ ἐκ Τάφου ἐστί·
Μέντησ Ἀγχιάλοιο δαΐφρονοσ εὔχεται εἶναι — 418 sq. cf. 180 sq.
υἱόσ, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισι ϝανάσσει."
ὣσ 'φάτο Τηλέμαχοσ, φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
οἳ δ' εἰσ ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν — 421-423 = σ 304 sqq.
τρεψάμενοι 'τέρποντο, 'μένον δ' ἐπὶ ϝέσπερον ἐλθεῖν.
τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλασ ἐπὶ ϝέσπεροσ ἦλθε·
δὴ τότε κακκείοντεσ ἔβαν ϝοῖκόνδε ϝέκαστοσ. — 424 cf. *Α* 606
Τηλέμαχοσ δ', ὅθι ϝοι θάλαμοσ περικαλλέοσ αὐλῆσ — 426 cf. ξ 6
ὑψηλὸσ 'δέδμητο περισκέπτωι ἐνὶ χώρωι, — 426[b] = κ 211, 253
ἔνθ' ἔβη εἰσ εὐνὴν πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.
τῶι δ' ἄρ' ἅμ' αἰθομένασ δαΐδασ 'φέρε κεδνὰ ϝιδυῖα — 428 cf. 434
Εὐρυκλέει' Ὦποσ θυγάτηρ Πεισηνορίδαο, — 429 = β 347 υ 148

414. *ἀγγελίη(ι)* P[1]] *-ην* G[1], *-η(ι)σ* Ω (cf. *Κ* 57). — *ἔτι πείθομαι* G P] *ἐπιπείθομαι* F (cf. Σ 296), *-ησ ἔτι πεύθομαι* Bentley (coll. β 255). ‖ 415. *ἥν*] *ἤν* F P et quidam apud Herodianum. ‖ 419. Om. F[1]. ‖ 424. *δὴ τότε κοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο* (= *Η* 482 al.) l. a. ant., qui versus in libro Argolico „adscriptus erat" (cf. *Π* 613).

414. εἰ . . . ἔλθοι] diffidentis optativus. Cf. Γ 299.

423. μέλασ ἐπὶ ϝέσπεροσ ἦλθε] cf. Α 475 et Φ 232.

424. Primitus de solis Ithacensium primoribus duodecim, quibus in ipsa Ithaca suae erant aedes, in fabula, quae erat de regina marito absente a procis vexata, fuit sermo; sed multo plures cogitat poeta noster. Cf. vs. 245 – 248.

425 sq. In *ipsa aula* Telemacho fuit cubiculum (cf. υ 125 – 128), ut Priami generis Ζ 247 – 250; in *prodomo* – quod eodem fere redit – fuit Phoenici Ι 473. Nostro loco illud cubiculum dicitur *undique liberum prospectum habuisse*; commemoratur autem etiam τ 48 sq., sed illic non describitur. Locutio περισκέπτωι ἐνὶ χώρωι redit κ 211, 253 ξ 6; cf. ἐν περιφαινομένωι ε 476.

428 κεδνὰ ϝιδυῖα] § 160.

429 – 433. *Eurycleam, Opis filiam, Pisenoris neptem* Laërtes ita ut uxorem honoravit, concreditae autem ei fuerunt Laërtae et Ulixis opes (cf. β 337 – 347). Hinc effici videtur eam in fabulis Odyssea vetustioribus eandem quam *Anticleam* sive ipsam *uxorem* Laërtae (cf. λ 85) fuisse. In *ancillam* igitur, ut saepe factum est in mythologia, abiit quae primitus *virgo nobilissima* (id quod indicant patris et avi nomina commemorata) et *regina* vel etiam *dea* fuerat. Nam *Opis* (= Ὦποσ θυγάτηρ) fuit nomen deae terrestris Deli et Ephesi cultae, quae Dianae nutrix vel ipsa Diana illic habebatur (cf. Herodot. IV 34 sq.).

τήν ποτε Λαέρτησ 'πρίατο κτεάτεσσιν ἑϝοῖσι 430ᵇ = ξ 115, 452 ο 483
πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, ἐϝεικοσίβοια δ' ἔδωκε·
ϝῖσα δέ μιν κεδνῆι ἀλόχωι 'τίεν ἐν μεγάροισι,
εὐνῆι δ' οὔ ποτ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλέεινε γυναικόσ.
ἥ ϝοι ἅμ' αἰθομένασ δαΐδασ 'φέρε, καί ϝε μάλιστα 434 cf. 428 [Θ 283
δμωιάων 'φιλέεσκε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα. 435ᵇ = ψ 325 cf.
ὤϊξεν δὲ θύρασ θαλάμου πύκα ποιητοῖο, 436ᵃ = χ 399 cf. ψ 370 ω 501
ἕζετο δ' ἐν λέκτρωι, μαλακὸν δ' ἔκδυνε χιτῶνα· 437 cf. Β 42
καὶ τὸν μὲν γραίησ πυκιμηδέοσ ἔμβαλε χερσί.
ἥ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα
πασσάλωι ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι
'βῆ ῥ' ἴμεν' ἐκ θαλάμοιο, θύρην δ' ἐπέρυσσε κορώνηι
ἀργυρέηι, ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.

431. ἐϝεικοσίβοια] -σάβοια Ω (cf. χ 57). || 436. θύρασ] *-ρην? Cf. α 441 ζ 19. Pluralis est Ι 473, 475. || 438. Om. G F¹. — γραίησ] γρηὸσ P. || 441. ἐπέρυσσε] neglecto ϝ.

Eurynomen autem nomen eadem mulier accepit; nam quod in nostro carmine heroi *pedes* lavat *Euryclea*, *cubile* parat *Eurynome* (τ et υ), dein agnito *ambae* hae θαλαμηπόλοι coniunctim torum struunt (ψ 289), id ut non sit molestum, luculenter tamen testatur duas fabulas parallelas ab Odysseae poeta in unum esse conflatas. Primitus autem *Eurynome*, ut Euryclea, non ancillae thalamum servantis fuit nomen, sed *deae late regnantis*, quae in speluncam suam Vulcanum olim recepit (cf. Σ 399—405). Et in fabula quae non de Ulixe et Penelope fuit, sed de Ulixe et Nausicaa, simillimo nomine anus ancilla dicta est *Eurymedusa* (cf. η 7—13). Etiam *Eurydice*, quae Orphei sive dei mortuorum primitus fuit uxor, huic deae nomen fuit (cf. τ 452). *Terrae Matris* nimirum haec omnia sunt nomina. Haec *Solem* filium vel alumnum quotidie sinu suo abscondit; et convenit — tam accurate ut casui res tribui nequeat — fabula Aegyptiaca quae est de *Hathore* dea sycomori (cf. Roscher Lex. Myth. 1850—1854).

429. Εὐρυκλέεια] § 73.

431. πρωθήβην] cf. Θ 518.

— ἐϝεικοσίβοια] cf. Ζ 236.

439. ἀσκήσασα] cf. Δ 110.

440 τρητοῖσι] cf. Γ 448.

441 sq. *Manubrio adunco* (κορώνηι, item η 90 φ 138, 165) anus forem *attraxit* (ἐπεϝέρυσσε). Quod etiam ἐπιθέμεναι (Ε 751 ι 240 al.) vel προσθέμεναι (ι 305 Herodot. III 78) dicebatur, contrarium autem erat ἀνακλῖναι (Ε 751 χ 156 al.; cf. etiam ἀνέμεναι Φ 537). Dein *pessulum* (κληῖδα sive μοχλόν, cf. Ω 318 al.) loro adductum in postem inseruit. Lorum hoc per foramen exertum et extra cubiculum pendens, quo movebatur pessulus interiori foris parti additus (cf. δ 802), manubrio foris poterat alligari, id quod tum fiebat cum extrinsecus conclave occludi necesse erat; cf. φ 46. Nunc anum id non fecisse nemo non intellegit, quoniam Telemacho exeundi facultas fuit relinquenda.

ἔνθ' ὅ γε παννύχιοσ, κεκαλυμμένοσ οἰὸσ ἀώτωι,
'βούλευε φρεσὶ ϝῆισιν ὁδὸν τὴν 'πέφραδ' Ἀθήνη.

Ἰθακησίων ἀγορά.

β ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ 'Ηώσ,
ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσῆοσ φίλοσ υἱὸσ
ϝείματα ϝεσσάμενοσ, περὶ δὲ ξίφοσ ὀξὺ 'θέτ' ὤμωι,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
'βῆ δ' ἴμεν' ἐκ θαλάμοιο θεῶι ἐναλίγκιοσ ἄντην.
αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισ' ἐκέλευσε
κηρύσσειν ἀγορήνδε κάρη κομάοντασ Ἀχαιούσ.
οἳ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέεσ τ' ἐγένοντο,
'βῆ ῥ' ἴμεν' εἰσ ἀγορήν, παλάμηι δ' ἔχε χάλκεον ἔγχοσ,
οὐκ οἶοσ· ἅμα τῶι γε δύω κύνεσ ἀργοὶ ἕποντο.
θεσπεσίην δ' ἄρα τῶι γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
τὸν δ' ἄρα πάντεσ λαοὶ ἐπερχόμενον 'θηέοντο.
ἕζετο δ' ἐν πατρὸσ θώκωι, 'ϝεῖξαν δὲ γέροντεσ.
τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρωσ Αἰγύπτιοσ ἦρχ' ἀγορεύειν,
ὃσ δὴ γήραϊ κυφὸσ ἔεν καὶ μυρί' ἐϝείδει.

1 sq.ᵃ = γ 404 sq. δ 306 sq. cf. θ 1 sq.
1 = Α 477
3-5 = δ 308 sqq.
3 sq. = υ 125 sq.
4 = Β 44
5ᵇ cf. τ 267 ω 371
6 cf. Β 50
7 sq. = Β 51 sq.
9 = Ω 790
10ᵃ cf. υ 146
10ᵇ = α 104
11 cf. Γ 143
11ᵃ = Β 745
11ᵇ cf. Σ 578
12 sq. = ρ 63 sq.

3. *ξίφοσ ὀξὺ 'θέτ' ὤμωι*] *μέγα βάλλετο φᾶροσ* (ut *B* 43) Y, ubi post vs. 4 repetitur *B* 45. || 4. Om. F[1]. || 5. *θαλάμοιο*] *μεγάροιο* M K. || 6-8. In schol. dicuntur magis apti esse Iliadis loco parallelo. || 11. *δύω κύνεσ*] *κύνεσ πόδασ* P (ut *Σ* 578). Cf. *ρ* 62 *υ* 145.

443. ἀώτωι] cf. I 661.

7. κάρη κομάοντασ] cf. B 11 et § 191.

9. Cf. X 203.

10. Iure regali *sceptrum* tenendi (cf. A 279) Telemachus, utpote iuvenis, nondum utitur (cf. α 386—401); sed verba facturo sceptrum mox (vs. 37 sq.) praebebit praeco. Cf. A 234—239. Itaque *hastatus* — ut ceteri cives — in publicum prodiit. Praeterea *gladio* munitus fuit, ut ea aetate omnes erant semper (cf. α 256). Item ρ 4, 62 υ 127, 145.

11. *Gemini custodes limine ab alto | procedunt gressumque canes comitantur herilem*, Verg. Aen. VIII 461. Item ρ 62 υ 145. Cf. ancillae binae Helenam vel Penelopen comitatae (Γ 143 α 331 al.).

13. 'θηέοντο] § 7, 17, 191, 249.

14. θώκωι] cf. Σ 504 et de vocabuli forma Θ 439.

15. Αἰγύπτιοσ] mirum inter cives Ithacenses nomen, licet *Aegypti* sive *Nili* in Odyssea frequens sit mentio. Quod nomen fortasse e fabula aliqua hodie ignota ductum est. Cf. Φοίνιξ herois Achivi nomen non minus insolitum ex Iliade cognitum.

16. ἔεν] § 302.

καὶ γὰρ τοῦ φίλοσ υἱὸσ ἅμ' ἀντιθέωι Ὀδυσῆϊ
Ϝίλιον εἶσ ἐΰπωλον ἔβη κοίλησ' ἐνὶ νηυσί,
Ἄντιφοσ αἰχμητήσ· τὸν δ' ἄγριοσ ἔκτανε Κύκλωψ
ἐν σπέεϊ γλαφυρῶι, πύματον δ' ὡπλίσσατο δόρπον. 20ᵃ = Hes. Theog. 297
τρεῖσ δέ ϝοι ἄλλοι ἔσαν, καὶ ὃ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλει,
Εὐρύνομοσ, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώϊα ϝέργα·
ἀλλ' οὐδ' ὧσ τοῦ ἐλήθετ' ὀδυρόμενοσ καὶ ἀχεύων. 23ᵇ = Ι 612
τοῖ' ὅ γε δάκρυ χέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε· 24 = ω 425
„κέκλυτε δὴ νῦν μοι, Ἰθακήσιοι, ὅττι κε ϝείπω. 24ᵇ sq. = 160 sq. 228 sq. ω 453 sq.
οὔτε ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ 'γένετ' οὔτε θόωκοσ, 25ᵃ = ω 443
ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺσ δῖοσ ἔβη κοίλησ' ἐνὶ νηυσί· 27 cf. σ 181
νῦν δὲ τίσ ὧδ' ἤγειρε; τίνα χρειὼ τόσον ἵκει
ἠὲ νέων ἀνδρῶν ἢ οἳ προγενέστεροί εἰσι;
ἠέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο, 30-32 cf. 42 sqq. 30 cf. Π 13 α 408
ἥν χ' ἡμῖν σάφα ϝείποι, ὅτε πρότερόσ γε πύθοιτο;
ἠέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκεται ἠδ' ἀγορεύει;
ἐσθλόσ μοι δοκεῖ ἔμμεν', ὀνήμενοσ. εἴθε ϝοι αὐτῶι
Ζεὺσ ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅ τι φρεσὶ ϝῇσι μενοινᾶι!“ [221 34ᵇ = ρ 355 cf. Ξ

19 sq. Ar. —; cf. comment. ad ρ 68. ‖ 20. *δόρπον*] *δεῖπνον* G. Cf. Δ 86. ‖ 22. *αἰὲν*] sic et *ἄλλοι* Ar. (cf. Α 520). ‖ 24. *τοῖ'(ο)*] *τοῖσ* G P². ‖ 25. *μοι* T] *μευ* Ω. Cf. § 92. ‖ 26. *οὔτε ποθ'* (*ποτε*) Ar. G] *οὐδέ ποθ'* F P. ‖ 28. *ἵκει*] *ἥκει* P¹ (cf. Ε 478).

17. καὶ γὰρ] ad ἦρχ' ἀγορεύειν (vs. 15) haec sunt referenda. De filio sollicitus senex omnium primus loquitur.

19 sq. Hi versus si genuini sunt, — cf. ρ 68, — testantur fabulam, quae est de Polyphemo, poetae auditoribus non minus bene quam nobis fuisse cognitam. Cf. Α 307.

20. σπέεϊ] § 71.

— πύματον] *ultimum* (*sextum*, cf. ι 344) *ex Ulixis sociis*. — Polyphemus e vulnere, quod Ulixes ei inflixit, *mortuus esse* neque h. l. neque alibi dicitur (cf. v. l. α 70). Haud invito igitur nostro poeta Vergilius finxit caecum Polyphemum ab Aenea esse adspectum (Aen. III 655 sqq.).

22. ϝέργα] *agros*; cf. Τ 131.

23. Filius quin dudum mortuus sit non dubitat senex.

24. τοῖ'(ο)] § 59.

26. θόωκοσ] cf. Θ 439.

28. χρηώ] § 190.

30. ἀγγελίην στρατοῦ . . . ἐρχομένοιο] *nuntium de venienti* aliquo *exercitu* hostili, de expeditione Ithacam iam iam invasura. Item vs. 42. Cf. Σ 220 et de verborum structura Τ 336 sq.

33. ἔμμεν'(αι)] § 125.

— ὀνήμενοσ] adiectivi loco usurpatur, ut ὀλόμενοσ (cf. § 21) et ἐπιστάμενοσ (cf. φ 406).

— αὐτῶι] opp.: „ut ipse nobis". Bonum (laetum nuntium) nobis affert: bonum utinam ipsi praebeat Iuppiter!

ὣσ 'φάτ', ἔχαιρε δὲ φήμηι 'Οδυσσῆοσ φίλοσ υἱόσ·
οὐδ' ἄρ' ἔτι δϝὴν ἧστο, 'μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν.
'στῆ δὲ μέσηι ἀγορῆι· σκῆπτρον δέ ϝοι ἔμβαλε χειρὶ — 37ᵇ = σ 103
κήρυξ Πεισήνωρ, πεπνυμένα μήδεα ϝειδώσ. — 38 cf. Η 278
πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενοσ προσέϝειπε· — 39 cf. ω 393
„ὦ γέρον, οὐ ϝεκὰσ οὗτοσ ἀνήρ, — τάχα ϝείσεαι αὐτόσ, — — 40ᵇ cf. Φ 292
ὃσ λαὸν ἤγειρα· μάλιστα δέ μ' ἄλγοσ ἱκάνει.
42 οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο, — 42 cf. 30
44 οὔτε τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκομαι οὐδ' ἀγορεύω, — 44 cf. 32
ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρῆοσ, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσε ϝοίκωι, — — 45ᵃ cf. α 409 45ᵇ cf. ο 375
δοιά· τὸ μὲν πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅσ ποτ' ἐν ὕμιν
τοισίνδ' ἐμβασίλευε, πατὴρ δ' ὣσ ἤπιοσ ἦεν, — 47ᵇ = 234 ε 12 cf. ο 152
νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, ὃ δὴ τάχα ϝοῖκον ἅπαντα
πάγχυ διαρραίσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
μητέρι μοι μνηστῆρεσ ἐπέχραον οὐκ ἐθελούσηι,
τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷεσ, οἳ ἐνθαδε γ' εἰσὶν ἄριστοι·

43 ἣν χ' ὕμιν σάφα ϝείπω, ὅτε πρότερόσ γε πυθοίμην, — 43 cf. 31

37. χειρὶ] χερσὶ G P². Cf. Α 585. ‖ 40. τάχα] μάλα U. — ϝείσεαι Bentley] δ' εἴσεαι (item π 246). Cf. Ξ 110. ‖ 41. λαὸν] λαοὺσ Bentley. — ἤγειρα] -ρε(ν) Zen. P² T (cf. π 195 ρ 217). ‖ 42. ἔκλυον] ἤϊον Zen. (cf. l. a. α 352 sq.). ‖ 43. *Delevimus e versu 31 repetitum. Interpolantis manum prodit structura vitiosa (Nauck ἣν χ' ὕμιν ϝείποιμι). ‖ 45. κακὸν] sic Ar., κακὰ Aristoph. ‖ 47. τοισίνδ' ἐμβασίλευε Nauck] τοῖσδεσσιν βασίλευε Cf. § 97 et Β 572 ο 413. ‖ 51. Aristoph. addebat: ἄλλοι θ', οἳ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι, | Δουλιχίωι τε Σάμηι τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθωι (cf. α 245 sq.).

35. φήμηι] *voce bene ominata*. Item υ 100, 105. Cf. Herodot. IX 100 sq. Aesch. Prom. 486 Ar. Av. 720 et κληδών σ 117 υ 120. Cuiusmodi omina mittit Iuppiter πανομφαῖοσ (Θ 250). Creber apud nostrum, ut postea apud poetas tragicos, est verborum ἀμφιβόλων usus; cf. π 100 ρ 355, 397—401, 563, 601 σ 24, 117, 353, 366—380 τ 358, 585—587 φ 91 sq., 135, 153 sq., 402 sq.

37 sq. Cf. vs. 10 et Α 234—239.

41. ὅσ ... ἤγειρα] cf. Ω 520 sq.

42. ἀγγελίην στρατοῦ ... ἐρχομένοιο] cf. vs. 30.

43. ὕμιν] § 92.

45. χρῆοσ] § 190.

46. δοιά] adverbii loco (= διχθά) usurpatum censebat Ar.; sed potius se reprehendentis est dicendum: *malum, immo mala duo*.

48. καὶ πολὺ μεῖζον] quippe insuper additum. Non maius malum Telemachus ait bonis spoliari quam patrem amittere, sed hoc est quod dicit: malum esse patre carere, maius malum propterea etiam bonis exui. Nisi periisset pater, eius opibus inhiare eiusve uxorem in matrimonium sibi petere non potuissent principes.

50. μητέρι μοι] duplex dativus ut δ 771 (π 73?).

51. Cf. quae ad α 245—248 sunt annotata.

οἳ πατρὸσ μὲν ἐσ οἶκον ἀπερρίγασι νέεσθαι
Ϝικαρίοι', — ὅσ κ' αὐτὸσ ἐϝεδνώσαιτο θύγατρα,
δοίη δ' ᾧι ἐθέλοι καί ϝοι κεχαρισμένοσ ἔλθοι, —
οἳ δ' εἰσ ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα 55-59=ρ 534 sqq.
βοῦσ ἱερεύοντεσ καὶ ὄϊσ καὶ πίονασ αἶγασ
εἰλαπινάζουσιν πίνουσί τε αἴθοπα ϝοῖνον
μαψιδίωσ. τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ
οἷοσ 'Οδυσσεὺσ ἦσκεν, ἀρὴν ἀπὸ ϝοίκου ἀμῦναι. 59ᵇ cf. Ω 489
ἧμεσ δ' οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν'· ἦ καὶ ἔπειτα 60ᵇ sq. cf. φ 131
λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα καὶ οὐ δεδαηκότεσ ἀλκήν!
ἦ κεν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίσ γε παρείη. 62 cf. Χ 20
οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ϝέργα τετεύχαται, οὐδ' ἔτι καλὰ

52. ἐσ οἶκον] neglecto ϝ, Bekker ϝοῖκον. ‖ 53. ὅσ G F P¹ H] ὥσ P² M. ‖ 54. *ᾧι] ᾧι κ'. Cf. π 392 φ 162. — ἐθέλοι ... ἔλθοι P] -ηι ... -ηι G F. Cf. π 392 φ 162. ‖ 55. ἡμέτερον T U] -τέρου Ar. Ω (-τέρουσ G P²). Cf. η 301 ρ 534 h. Merc. 370 (δ 581). ‖ 62. κεν § 326] τ' ἄν. ‖ 63. καλὰ Heyne (ad Θ 400)] καλῶσ(†). Cf. Ζ 326 Ν 116.

52 sq. *Verentur redire ad aedes Icarii, sic enim fore ut hic filiam vendat proco ei qui maximum pretium obtulerit*; quod foret δικαίωσ μνάεσθαι (ξ 90 sq.). Id est: *verentur ne Icarius denuo sit adeundus, ut olim, cum virgo fuit Penelope.* Gratis videlicet quam praesentibus opibus reginam uxorem sibi parare malunt. *Infinitivus* perfecto ἔρριγα etiam Γ 353 sq. et Η 114 est adiunctus.

52. νέεσθαι] in fabulis Odyssea antiquioribus, in quibus Ulixes non per multos annos patria carebat, eidem viri, inter quos olim excellens Ulixes Penelopen in matrimonium acceperat, mulierem petere poterant quam olim petivissent puellam. Sed quoniam Odysseae poeta aliam temporum rationem instituit, *redeundi* verbum neglegentius nunc dictum videtur pro: *re illuc quo et alii olim eodem consilio ierunt.* Ceterum cf. Φ 48.

53. Ϝικαρίοι'(ο)] cf. α 329 et de eliso termino -οιο § 59.

— ἐϝεδνώσαιτο] *iusto pretio accepto vendat.* Verbum †, sed cf. ἐϝεδνωταί subst. verbale Ν 382 et de ἐϝέδνων vocis vi θ 318 sq. *Optativi* (ἐϝεδνώσαιτο, δοίη, ἐθέλοι, ἔλθοι) quae nunc sit vis optime apparet cum sic reddimus: εἰ γὰρ ... νεοίατο, ἐϝεδνώσαιτό κεν κτέ.

55. πωλεύμενοι] § 7 et 191.

60. ἧμεσ] § 92. *Se et matrem* et fortasse ministros iuvenis dicit; item vs. 77 sq. Cf. Ζ 414.

— τοῖοι ἀμυνέμεν'(αι)] *tales ut arcere possimus*, τοῖοι οἵ κεν ἀμύνοιμεν (cf. Η 231). Ut h. l. τοῖοσ infinitivum adsciscit, sic τοῖοσ οἷοσ φ 172 sq. h. Merc. 342, ποῖοσ φ 195, τηλίκοσ ρ 20, ὅσσοσ τε ε 484, οἷόσ τε τ 160 sq. φ 117 (ut apud posteros), in dictione attica etiam οἷοσ (Ar. Vesp. 970 al.). Cum ultimis locutionibus, in quibus omissum est *demonstrativum*, cf. ὡσ pro οὕτω ὥσ dictum ρ 251 σ 91. Praeterea cf. Ζ 463.

62. *Adsint modo vires, sat cito eos ulciscar!*

ϝοῖκοσ ἐμὸσ διόλωλε. νεμεσσήθητε καὶ αὐτοὶ
ἄλλουσ τ᾽ αἰδέσθητε περικτίονασ ἀνθρώπουσ,
οἳ περιναιετάουσι· θεῶν δ᾽ ὑποδέδϝιτε μῆνιν,
μή τι μεταστρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ϝέργα.
λίσσομαι ἠμὲν Ζηνὸσ Ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιστοσ,
ἥ τ᾽ ἀνδρῶν ἀγορὰσ ἠμὲν λύει ἠδὲ καθίζει·
σχέσθε, φίλοι, καί μ᾽ οἶον ἐάσατε πένθεϊ λυγρῶι — 70 cf. X 416
τείρεσθ᾽, — εἰ μή πού τι πατὴρ ἐμόσ, ἐσθλὸσ Ὀδυσσεύσ,
δυσμενέων κάκ᾽ ἔρεξεν ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιούσ,
τῶν μ᾽ ἀποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντεσ, — 73[b] = υ 314
τούτουσ ὀτρύνοντεσ. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη — 74[b] = Z 410
ὑμέασ ἐσθέμεναι κειμήλιά τε πρόβασίν τε.
εἴ γε φάγοιθ᾽ ὖμεσ, τάχα κέν ποτε καὶ τίσισ εἴη,
τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ϝάστυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθωι
χρήματ᾽ ἀπαιτίζοντεσ, ἕωσ κ᾽ ἀπὸ πάντα δοθείη·
νῦν δέ μοι ἀπρήκτουσ ὀδύνασ ἐμβάλλετε θυμῶι."
ὣσ ᾽φάτο χωόμενοσ, ποτὶ δὲ σκῆπτρον ᾽βάλε γαίηι — 80[b] = A 245
δάκρυ᾽ ἀναπρήσασ· οἶκτοσ δ᾽ ἕλε λαὸν ἅπαντα. — 81[a] = I 433
ἔνθ᾽ ἄλλοι μὲν πάντεσ ἀκὴν ἔσαν, οὐδέ τισ ἔτλη — 82 cf. δ 285

---

66. *ὑποδέδϝιτε] ὑποδείσατε. Cf. E 521 Y 366. ‖ 70. καί] sic Ar., μή Aristoph. ‖ 72. ἔρεξεν] ἄν. -ζεν Ar. ‖ 76. *εἴ γε φάγοιθ᾽ ὖμεσ, τάχα κεν] εἴ χ᾽ ὑμεῖσ γε φάγοιτε, τάχ᾽ (τάχα δ᾽ F[1]) ἄν. Molestum est εἴ κε, novicium τάχ᾽ ἄν. Cf. § 326 et N 676 η 815 ϑ 280. ‖ 77 sq. τόφρα γὰρ ἂν κατὰ et ἀπαιτίζοντεσ ἕωσ] *τῆοσ γάρ κ᾽ ἀνὰ et -ζονθ᾽ ἦοσ (Telemachus et Penelope)? Cf. § 326 et 323[3]. Versum 78 vHerwerden del. ‖ 78. χρήματ᾽(α)] κτήματ᾽ l. a. ant. ‖ 81. δάκρυ᾽ ἀναπρήσασ] δάκρυα θερμὰ χέων Zen.; cf. I 433.

---

67. μεταστρέψωσιν] cf. O 203.

68. Ζηνὸσ] omittitur praepositio (ὑπέρ O 660 X 338 Ω 466); cf. X 345. Iovem invocat ut ἑρκειον (cf. Λ 774).

69. Cf. Y 4.

70. σχέσθε] *abstinete, desinite* (*procos incitare*); cf. vs. 74 et X 416–418. Dicuntur haec ad populum, certe ad γέροντασ.

— οἶον] *sine convivarum molestorum caterva quotidiana.*

71. εἰ μή πού τι] item Ξ 373. Verba: *nisi forte . . . fecit* id quod: *num quid . . . fecit?* valent.

74. τούτουσ] *procos*, praesertim duodecim illos *Ithacenses*, quorum patres (Aegyptius, Eupithes, alii), fratres, ceteri necessarii inter cives assident, magnam coetus partem efficientes.

75. ὑμέασ] *ipsos vos.* Si spoliare nos vultis, quin igitur ipsi nostra nobis eripitis potius quam istorum utimini ministerio? — Conferantur Hectoris verba Σ 300–302.

— κειμήλιά τε πρόβασίν τε] *et opes et proventum* (agrorum et vinearum et pecorum).

77 sq. De plurali numero cf. vs. 60.

80. ποτὶ . . . σκῆπτρον ᾽βάλε γαίηι] ut Achilles iratus A 245.

Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσι·
Ἀντίνοοσ δέ μιν οἶοσ ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· [χ 44 — 84 cf. δ 286 ϑ 235
„Τηλέμαχ᾽ ὑψαγόρη, μένοσ ἄσχετε, ποῖον ἔϝειπεσ — 85 = ρ 406 cf. β 303
ἡμέασ αἰσχύνων; ἐθέλοισ δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
σοὶ δ᾽ οὔ τι μνηστῆρεσ Ἀχαιῶν αἴτιοί εἰσι,
ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἣ τοι περὶ κέρδεα ϝοῖδε.
ἤδη γὰρ τρίτον ἐστὶ ϝέτοσ, τάχα δ᾽ εἶσι τέταρτον,
ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν. — 90 cf. Ι 8
πάντασ μὲν ϝέλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ϝεκάστωι — 91 sq. = ν 380 sq.
ἀγγελίασ προϊεῖσα, νόοσ δέ ϝοι ἄλλα μενοινᾶι. — 92ᵇ cf. σ 283
ἣ δὲ δόλον τόνδ᾽ ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ ᾽μερμήριξε· — 93 cf. ω 128
στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε, — 94-110 = ω 129 [sqq.
λεπτὸν καὶ περίμετρον, ἄφαρ δ᾽ ἥμιν μετέϝειπε· — 94 sq. cf. τ 139 sq.
‚κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρεσ, ἐπεὶ ᾽θάνε δῖοσ Ὀδυσσεύσ, — 96-102 = τ 141; 96ᵇ = α 396 [sqq.
μίμνετ᾽ ἐπειγόμενοί περ ἐμὸν γάμον, εἰσ ὅ κε φᾶροσ
ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ᾽ ὄληται,
Λαέρτηι ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσ ὅτε κέν μιν
μοῖρ᾽ ὀλοὴ καθέληισι τανηλεγέοσ θανάτοιο· — 100 = γ 238; 100ᵇ = Θ 70
μή τίσ μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιιάδων νεμεσήσηι,
αἴ κεν ἄτερ σπείρου κέεται πολλὰ κτεατίσσασ.‘
ὥσ ἔφαθ᾽, ἥμιν δ᾽ αὖτ᾽ ἐπεπείθετο θυμὸσ ἀγήνωρ. — [sqq. 103-106 cf. τ 148; 103 = κ 466 μ 28
ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστόν, — cf. κ 406, 475, 550 h. Merc. 132

87. Ἀχαιῶν] ἀχέων F D¹ T, „γρ. καὶ ἀχέων, ἤγουν τῶν θλίψεων. ἡ ὀξεῖα παρὰ τῶι ποιητῆι …κτείνει"(!) M (cf. ν 295). ‖ 91. μὲν N T] μέν ῥ᾽ Ω. ‖ 93—110. Del. Hermann ut ex τ …esumtos. ‖ 97. *περ] τὸν Ω (item τ 142). Cf. Α 185. ‖ 98. μεταμώνια G] -λια F (cf. … 363). ‖ 102. κέεται § 169] κεῖται.

86. μῶμον ἀνάψαι] sic transferuntur …tiam ἐξανάψαι (Eur. Or. 829), προσ…ψαι (Eur. Herc. 831 al.), περιάψαι …Ar. Ach. 640 Plut. 590 Plat. Apol. …5 a al.), ἀναθεῖναι (X 100 Thuc. VIII …1 § 2 Plat. Conv. 198e), περιθεῖναι …Thuc. VI 89 § 2), προσθεῖναι (Ar. Pac. …40 al.). Cf. etiam τ 92 et Ε 492.

89. *Tertius est annus, mox quartus* …εἶσι *sive venturus est* (ut τ 571). Quar…um iam appropinquant kalendae Ia…nuariae, ex quo illa coepit primores …despicatui habere. Nunc ad finem tendit annus (cf. ε 467 sq.). — Post sextum annum exactum quam Achivi Troia expugnata in patriam redierunt, cum satis certum visum esset Ithacensibus Ulixem mortem obiisse, primores coeperunt reginam urgere, unum ex ipsorum numero maritum sibi eligere eam iubentes (cf. λ 184). Sed callido dolo Penelope procos per triennium etiam detinuit. *Triennii* huius etiam τ 151 sq. et ν 377 fit mentio.

93—110. Cf. τ 138—156.

νύκτασ δ' ἀλλύεσκεν, ἐπεὶ δαΐδασ παραθεῖτο.
ὣσ τρίϝετεσ μὲν ἔληθε δόλωι καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούσ·
ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθε ϝέτοσ καὶ ἐπήλυθον ὧραι, 107 = τ 152 107ᵇ = λ 295 h. Ap. 350
καὶ τότε δή τισ ἔϝειπε γυναικῶν, ἣ σάφ' ἐϝείδει,
καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφηύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν.
ὣσ τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκησ. 110 cf. τ 156
σοὶ δ' ὧδε μνηστῆρεσ ὑποκρίνονθ', ἵνα ϝείδηισ
αὐτὸσ σῶι θυμῶι, ϝείδωσι δὲ πάντεσ Ἀχαιοί·
μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι
τῶι ὅτεώι τε πατὴρ κέλεται καὶ ϝανδάνει αὐτῆι.
εἰ δ' ἔτ' ἀνιήσει γε πολὺν χρόνον υἷασ Ἀχαιῶν,
τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμόν, ἅ ϝοι περὶ 'δῶκεν Ἀθήνη,
ϝέργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένασ ἐσθλὰσ 117 = η 111
κέρδεά θ', οἷ' οὔ πώ τιν' ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν
τάων αἳ πάροσ ἦσαν ἐϋπλοκαμῖδεσ Ἀχαιαί,
Τυρώ τ' Ἀλκμήνη τε ἐϋστέφανόσ τε Μυκήνη, ...
τάων οὔ τισ ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείηι
'ϝείδε'· ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησε. 122 cf. η 299
τόφρα γὰρ οὖν βίοτόν τε τεὸν καὶ κτήματ' ἔδονται,
ὄφρα κε κείνη τοῦτον ἔχηι νόον, ὅν τινά ϝοι νῦν
ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί· μέγα μὲν κλέοσ αὐτῆι
ποιέετ', αὐτὰρ σοί γε ποθὴν πολέοσ βιότοιο.
ἧμεσ δ' οὔτ' ἐπὶ ϝέργα πάροσ γ' ἴμεν οὔτε πηι ἄλληι, 127 = σ 288

105. *νύκτασ*] l. a. *νύκτωρ*. — *ἐπεὶ* § 326] *ἐπήν*. Cf. Ω 227. ‖ 106 sq. *τρίϝετεσ ... τέτρατον*] *δίετεσ ... δὴ τρίτον* olim quidam, sic cum vs. 89 haec melius conciliare se rati sine iusta causa. Cf. Z 319. ‖ 107. In E U W additur: *μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη*. Cf. κ 470 τ 153 ω 143. ‖ 108. *ἣ σάφ' ἐϝείδει*] *θηλυτεράων* G (ut λ 386 ψ 166). ‖ 111. *ὑποκρίνονθ'* (-νται) *ἵνα* G P[1]] -νται *ἵν'*. ‖ 116. *ἀνὰ θυμόν*] *ἐνὶ θυμῶι* T. ‖ 120. *ἐϋστέφανοσ* F] *ἐϋπλόκαμοσ* G P (ex vs. 119). ‖ 123. *βίοτόν τε τεὸν*] -*τόσ τε τεὸσ* Aristoph. (?). ‖ 125. *αὐτῆι* H[2] M] -*τῆσ* G F P, *αὐτῆσ* Ptolemaeus Asc. (apud Apoll. Pron. 101). ‖ 126. *ποθὴν*] *ποθὴ* G[1] Apoll. Pron. 101 (cf. ibid. 102 Synt. 142).

114. ϝανδάνει] verbum ad *homines* refertur etiam ε 153 π 398 ρ 173.

115. ἀνιήσει] futurum minantis. Cf. A 61.

116. *Ea ingenii sollertia usa quam dedit ei Minerva.*

118. ἀκούομεν] cf. Ξ 125.

— παλαιῶν] § 56.

120. ἐϋστέφανοσ] cf. Σ 597.

121. ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείηι] cf. P 51.

122. 'ϝείδε'(ε)] § 160.

126. ποιέετ'(αι)] § 191.

127. ἧμεσ] § 92.

— ἐπὶ ϝέργα] *ad agros nostros colendos.* Cf. T 131.

πρίν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν ὧι κ' ἐθέλῃσι." 128 cf. σ 289
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„Ἀντίνο', οὔ πωσ ἔστι δόμων ἀϝέκουσαν ἀπῶσαι
ἥ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψε· πατὴρ δ' ἐμὸσ ἄλλοθι γαίησ — 131[b] cf. ϱ 318
ζώει ὅ γ' ἦ τέθνηκε; κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν 132[a] = δ 837 λ 464 cf. δ 110
Ϝικαρίωι, αἴ κ' αὐτὸσ ἐγὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸσ κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
δώσει, ἐπεὶ μήτηρ στυγερὰσ ἀρήσετ' Ἐρινῦσ
ϝοίκου ἀπερχομένη· νέμεσισ δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
ἔσσεται. ὣσ οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω.
ὑμέτεροσ δ' εἰ μὲν θυμὸσ νεμεσίζεται αὐτῶν,
ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλασ δ' ἀλεγύνετε δαῖτασ, 139 cf. α 374
ὑμὰ κτήματ' ἔδοντεσ, ἀμειβόμενοι κατὰ ϝοίκουσ. 140-145 = α 375 sqq.
εἰ δ' ὔμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
ἔμμεναι, ἀνδρὸσ ἑνὸσ βίοτον νήποινον ὀλέσσαι,
κείρετ'! ἐγὼ δὲ θεοὺσ ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντασ,
αἴ κέ ποθι Ζεὺσ δῶισι πάλιν τιτὰ ϝέργα γενέσθαι. 144 cf. ϱ 51, 60
νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε."
ὣσ 'φάτο Τηλέμαχοσ· τῶι δ' αἰετὼ εὐρύϝοπα Ζεὺσ

132 sq. Cf. comment. ‖ 133. *ἐγὼν* G M] *ἑκὼν* F P H (cf. δ 649). ‖ 137. Ar. — ‖ 142. *ὀλέ(σ)σαι* F M] *ὀλέσθαι*. ‖ 144. *ποθι*] *ποτε* G H U, *αἴ κε Ζεὺσ δώῃσι* Laur. 32, 30 et ed. pr. probabiliter. Cf. § 122 et *Α* 129. ‖ 146. *τῶι*] *τὼ* Herodianus.

128. *Prius quam ipsa abierit in novi mariti aedes.*

132[b] sq. *Si matrem ex aedibus abigam, damnum id resarcire debebo eius patri Icario magnas opes pendendo,* reddere enim ei debebo quae olim filiae suae ὤπασεν. — Hic si versuum horum est sensus, iure eos damnasse videtur Duentzer (solum vs. 133 Nitzsch, vs. 131—133 Naber). Nam vendebantur puellae aevo Homerico, non dotem afferebant maritis. Cf. ϱ 318 sq. et nota crit. ad X 51. Praepositio γάρ vs. 134 non versus 132 sq. sed 130 sq. spectat.

134—137. *Nam et pater ille* (Ulixes, quem modo commemoravi) *male me mulcabit*, si redux audierit me eius uxorem, meam ipsius matrem, ex aedibus expulisse, *et ipsa mater in me incitabit Furias* pietatis vindices. Cf. I 454.

137. ἐνίψω] *dicturus sum*. Cf. H 447.

138. *Vos autem si improbatis hocce meum consilium matrem domi meae servandi et liberam optionem ei permittendi.* — Telemachus inter se opponit νέμεσιν cunctorum hominum, qui se sint vituperaturi si matrem foras pellat, et ipsorum procorum nunc sibi succensentium.

143. ἐπιβώσομαι] § 192.

144. πάλιν τιτὰ ϝέργα] cf. Δ 357 et Ω 213.

145. νήποινοι] iocus acerbus; nam ad νήποινον vs. 142 respicitur.

ὑψόθεν ἐκ κορυφῆσ ὄρεοσ προέηκε πέτεσθαι. 147ᵃ cf. χ 298
τῆοσ μέν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῆισ' ἀνέμοιο, 148ᵇ = Ψ 367
πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένω πτερύγεσσι·
ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἱκέσθην,
ἔνθ' ἐπιδινηθέντε 'τιναξάσθην πτερὰ πυκνά,
πάντων δ' εἰσϝιδέτην κεφαλάσ, ὤσσοντο δ' ὄλεθρον·
δρυψαμένω δ' ὀνύχεσσι παρηιὰσ ἀμφί τε δειρὰσ
δεξιὼ ἤϊξαν διὰ ϝοικία καὶ πόλιν αὐτῶν.
'θάμβησαν δ' ὄρνιθασ ἐπεὶ 'ϝίδον ὀφθαλμοῖσι, 155 cf. γ 373
ὥρμηναν δ' ἀνὰ θυμὸν ἅ περ τελέεσθαι ἔμελλον. 156ᵃ cf. Φ 137
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε γέρων ἥρωσ Ἁλιθέρσησ 157 sq.ᵃ = ω 451 sq.
Μαστορίδησ, — ὃ γὰρ οἶοσ ὁμηλικίην ἐκέκαστο 158ᵇ cf. Ν 431
ὄρνιθασ γνῶναι καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι, — [ω 453 sq.
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε· 160 sq. = 228 sq. 160ᵇ sq. = 24 sq.
„κέκλυτε δὴ νῦν μοι, Ἰθακήσιοι, ὅττι κε ϝείπω·
μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενοσ τάδε ϝείρω.
τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺσ
δρϝὴν ἀπάνευθε φίλων ϝῶν ἔσσεται, ἀλλά ποθ' ἤδη

147. πέτεσθαι] φέρεσθαι G (cf. Ο 743). || 148. Om. P¹. — *τῆοσ] τὼ δ' ἕωσ. Cf. § 323 et Μ 141. || 149. πλησίω] -ον F. Cf. Ζ 54. || 151. 'τιναξάσθην] -ξέσθην G P M. — πυκνά] πολλά G¹ P. || 152. *πάντων δ' εἰσϝιδέτην] εἰσ δ' ἰδέτην πάντων. — ὤσσοντο] Rhianus ἴσσατο (? ὄσσαντο Porson, ὄσσωντο Ludwich; an εἴσαντο?). || 154. ϝοικία Bentley] τ' οἰκία. — αὐτῶν] οὕτωσ Aristoph. (? αὔτωσ la Roche). || 156. ὥρμηναν] ὥρμαινον F. — ἔμελλον Ar.] -λλεν G F P. || 159. ὄρνιθασ γνῶναι] *γνώμεναι ὄρνιθασ (coll. Β 349 Φ 266, 609 α 411 et § 125)? || 161. δή] om. G F¹. — μοι] μευ Ω. Cf. § 92.

148. ἐπέτοντο μετὰ πνοιῆισ' ἀνέμοιο] idem Ο 26 dicitur ξὺν ἀνέμωι, Bacchyl. V 28 σὺν Ζεφύρου πνοαῖσιν, et sine praepositione πνοιῆισ' ἀνέμοιο Μ 207. *Alis passis vento ferri se sinebant.* Item Ψ 367. Nos: *met den wind mee.* Aliena hinc est locutio ἅμα πν. ἀ. sive *tam celeriter quam ventus,* Π 149 Τ 415 Ω 342 α 98 = θείειν ἀνέμοισιν ὁμοῖον Κ 437 et similia.

151—153. Tunc non amplius ventum sequebantur, sed supra forum et civium capita gyros ducebant aliquantisper, alter alterum vellicantes.

151. 'τιναξάσθην] *in capita civium decutiebant* (alteri ab altero evulsa).

152. *Et cunctos vultu torvo atque male ominato intuebantur, cunctis perniciem portendebant.* Cf. Α 105.

153. παρηιὰσ] cf. Δ 142.

154. διὰ] per aërem videlicet, *per* (= *supra*) *mediam urbem et ipsa civium in foro congregatorum capita* (haec pronominis αὐτῶν est vis).

156. *Et quid futurum esset anxia mente expectabant.*

158. ὁμηλικίην] cf. Γ 175.

164. ποθ'(ι)] § 322.

ἐγγὺσ ἐὼν τοισίνδε φόνον καὶ κῆρα φυτεύει 165ᵇ cf. ϱ 82
πάντεσσιν, πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται,
οἳ νεμόμεσθ' Ἰθάκην ἐὐδήελον. ἀλλὰ πολὺ πρὶν
φραζώμεσθ', ὥσ κεν καταπαύσομεν· οἳ δὲ καὶ αὐτοὶ
πανέσθων, καὶ γάρ σφιν ἄφαρ τόδε λώϊόν ἐστι.
οὐ γὰρ ἀπείρητοσ μαντεύσομαι, ἀλλ' ἐῢ ϝειδώσ·
καὶ γάρ κείνωι φημὶ τελευτηθήμεν' ἅπαντα,
ὥσ ϝοι ἐμυθεόμην ὅτε Ϝίλιον εἰσ ἀνέβαινον 172ᵇ = σ 252 τ 125
Ἀργεῖοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ. 173 cf. σ 253 τ 126
'φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἄπο πάντασ ἑταίρουσ, 174ᵇ cf. ι 534 λ 114 μ 141 ν 340
ἄγνωτον πάντεσσιν ἐϝεικοστῶι ἐνιαυτῶι
ϝοίκαδ' ἐλεύσεσθαι· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται."
τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχοσ Πολύβου πάϊσ ἀντίον ηὔδα·
„ὦ γέρον, εἶ δ' ἄγε δή, μαντεύεο σοῖσι τέκεσσι
ϝοίκαδ' ἰών, μή πού τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω·
ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι.
ὄρνιθεσ δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰσ ἠελίοιο
φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντεσ ἐναίσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ

165. *τοισίνδε (τοῖσι δὲ)* T] *τοῖσδε(σ)σι* Ω. Cf. § 97. || 168. *οἳ δὲ* schol. β 241 et l. a. in M] *ἠδὲ*. || 170. *ἀπείρητοσ*] *-ρήτωσ* P. — *μαντεύσομαι*] *μαντεύομαι* „meliores" in schol. (cf. B 436). || 171. *κείνωι* U] *ἐκείνωι* Ω. Cf. § 97. || 175. *ἄγνωτον* Nauck] *-στον* Ω, item ν 191, 397. Cf. *γνωτόσ* H 401 N 72 O 490 β 366, *ἀλλόγνωτοσ* β 366, *ἄκλαυ(σ)τοσ* X 386 al. || 178. *εἶ δ'(ἐ)*] cf. A 302. || 180. *ἀμείνων*] *-νω* l. a. in H (cf. A 80). || 182. *φοιτῶσ'(ι)*] sic Ar., alii olim *πωτῶντ'* (cf. § 216). — *τε*] sic Ar., *τι* P.

165. ἐγγὺσ ἐὼν] Ulixes procul a patria etiam moratur in insula ὅθι τ' ὀμφαλόσ ἐστι θαλάσσησ (α 50). Sed Halitherses res futuras mentis oculis nunc videt veluti praesentes, ut Theoclymenus υ 350–357. Item mox vs. 176 δὴ νῦν τελεῖται dicit de rebus proximis sane, — id quod carminis decursus docebit, — ita tamen proximis ut haud ita paucorum dierum intervallum etiam intercessurum sit. Cf. Θ 246.

— κῆρα φυτεύει] cf. Σ 367.

166. Cf. vs. 239 sq. et ω 520–527.

167. εὐδήελον] cf. E 2.

169. ἄφαρ] cf. N 814.

170. ἀπείρητοσ μαντεύσομαι] i. q. ψευδόμαντισ φανήσομαι. Cf. T 107 et K 88.

171. τελευτηθήμεν'(αι)] § 125.

172. Ϝίλιον εἰσ ἀνέβαινον] cf. Π 395.

174–176. A Neptuno patre Polyphemus haec precatus est ι 534, et Ulixi praedixit Tiresias λ 113–115 (= μ 139–141); cf. etiam ν 340. Illis locis non commemoratur spatium *viginti annorum*, cuius h. l. et π 206 ρ 327 τ 484 φ 208 ψ 102, 170 ω 322 fit mentio; alienum autem id fuit ab ea de Ulixis erroribus fabula, quae fuit ante nostri poetae aetatem (cf. α 88 sqq.).

179. ἰών] de hoc participii praesentis usu cf. A 137 sq.

181 sq. Cf. M 238–240.

ὤλετο τῆλ᾽, ὡσ καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνωι
ὤφελεσ! οὔ κεν τόσσα θεοπροπέων ἀγορεύοισ,
185 οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὧδ᾽ ἀνιείησ,
σῶι ϝοίκωι δῶρον ποτιδέγμενοσ, αἴ κε πόρηισι.
ἀλλ᾽ ἔκ τοι ϝερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται· 187 = Β 257
αἴ κε νεώτερον ἄνδρα παλαιά τε πολλά τε ϝειδὼσ 188^b = η 157 ω 51
παρφάμενοσ ϝεπέεσσιν ἐποτρύνηισ χαλεπαίνειν, 189^a = Μ 249
190 αὐτῶι μέν ϝοι πρῶτον ἀνιηρέστερον ἔσται,
192 σοὶ δέ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν, ἥν κ᾽ ἐνὶ θυμῶι
τίνων ἀσχαλάηισ· χαλεπὸν δέ τοι ἔσσεται ἄλγοσ.
Τηλεμάχωι δ᾽ ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτόσ·
195 μητέρα ϝὴν εἰσ πατρὸσ ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι,
196 οἳ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔϝεδνα. 196 = α 277
198 οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι ὀΐομαι υἷασ Ἀχαιῶν
μνηστύοσ ἀργαλέησ· ἐπεὶ οὔ τινα δέδϝιμεν ἔμπησ, 199^b = Η 196
200 οὔτ᾽ οὖν Τηλέμαχον, μάλα περ πολύμυθον ἐόντα,
οὔτε θεοπροπίησ ἐμπαζόμεθ᾽, ἣν σύ, γεραιέ, 201 cf. Π 50
μυθέε᾽ ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ᾽ ἔτι μᾶλλον.
χρήματα δ᾽ αὖτε κακῶσ βεβρώσεται, οὐδέ ποτ᾽ ἶσα
ἔσσεται, ὄφρα κεν ἥ γε διατρίβηισιν Ἀχαιοὺσ
205 ϝὸν γάμον· ἧμεσ δ᾽ αὖ ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα 205^b = φ 156

---

191 πρῆξαι δ᾽ ἔμπησ οὔ τι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε. 191^a = Α 562
197 πολλὰ μάλ᾽, ὅσσα ϝέϝοικε φίλησ ἐπὶ παιδὸσ ἕπεσθαι 197 = α 278

---

183. σὺν ἐκείνωι] *ἅμα κείνωι? Cf. § 97. || 184. ἀγορεύοισ Naber] -εσ. Cf vs. 185. || 190. ϝοι] σοι F. — ἀνιηρέστερον] -ρώτερον Y Plut. Mor. 408 *d* (cf. § 20). || 191. Om. G F^1 M. — εἵνεκα τῶνδε P F^2] οἶοσ ἀπ᾽ ἄλλων D. || 193. ἀσχαλάηισ Bentley] ἀσχάλληισ. Cf. Β 293, 297 Χ 412 Ω 403 α 304 τ 159 et v. l. τ 534. || 197. Cf. α 278. || 198. παύσεσθαι H^2 K] παύσασθαι G P, παύεσθαι F. || 201. ἐμπαζόμεθ᾽(α)] -μαι P^2. || 202. μυθέε᾽(αι) § 117] μυθέαι (vel μύθεαι) Ω. Cf. ϑ 180; similis error est δ 811. || 203. χρήματα] κτήματα N W. — ἶσα] neglecto ϝ, et ipsum adi. suspectum; expectatur quod *finem* vel *quietem* significet, e. g. οὐδέ τι μῆχοσ (ut Ι 249 al.). || 204. ἥ γε] ἥδε G P. || 205—207. Aristoph. —

---

184. οὔ κεν] § 326.

192. θωὴν] cf. Ν 669.

195. ἀπονέεσθαι] § 21.

196. Cf. α 277.

197. De spurio hoc versu cf. θ 318 sq. et ι 147 sq.

200. πολύμυθον] cf. Γ 214.

204 sq. διατρίβηισιν Ἀχαιοὺσ | ϝὸν γάμον] cum *differre aliquid* dici potuit (et sic dicitur Δ 42 β 265), tum *aliquem*; sed insoliti quid habet nunc harum locutionum iunctura. Simile quid est μεθέπειν τινὰ ἵππουσ Ε 329, si sincera sunt illa verba. Praeterea cf. Ω 58.

205. ἧμεσ] § 92.

εἵνεκα τῆσ ἀρετῆσ ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ᾽ ἄλλασ
ἐρχόμεθ᾽, ἃσ ἐπιϝεικὲσ ὀπυιέμεν᾽ ἐστὶ ϝεκάστωι."
τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„Εὐρύμαχ᾽ ἠδὲ καὶ ἄλλοι, ὅσοι μνηστῆρεσ ἀγαυοί, 209ᵇ = φ 232
ταῦτα μὲν οὐχ ὗμασ ἔτι λίσσομαι οὐδ᾽ ἀγορεύω·
ἤδη γὰρ τὰ ϝίσασι θεοὶ καὶ πάντεσ Ἀχαιοί.
ἀλλ᾽ ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ ϝείκοσ᾽ ἑταίρουσ, 212 = δ 669
οἵ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.
εἶμι γὰρ εἰσ Σπάρτην τε καὶ εἰσ Πύλον ἠμαθόεντα [sq. cf. α 93 sq. 214 sq.ᵃ = 359
νόστον πευσόμενοσ πατρὸσ δϝὴν οἰχομένοιο, 215 sq. cf. α 281 215 cf. 264 [sq.
αἴ κέν τισ ϝείπῃσι βροτῶν ἢ ϝόσσαν ἀκούσω
ἐκ Διόσ, ἥ τε μάλιστα φέρει κλέοσ ἀνθρώποισι. 217 = α 283
εἰ μέν κεν πατρὸσ βίοτον καὶ νόστον ἀκούσω, 218-220 cf. α 287 sqq.
ἦ κε τρυχόμενόσ περ ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν·
εἰ δέ κε τεθνηῶτοσ ἀκούσω μηδ᾽ ἔτ᾽ ἐόντοσ,
νοστήσασ δὴ ἔπειτα φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν 221 = α 290
σῆμά κέ ϝοι χεύω καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξω 222 sq. cf. α 291 sq.
πολλὰ μάλ᾽, ὅσσα ϝέϝοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώω."
ἦ τοι ὅ γ᾽ ὣσ ϝειπὼν κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο· τοῖσι δ᾽ ἀνέστη 224 = Α 68
Μέντωρ, ὅσ ῥ᾽ Ὀδυσῆοσ ἀμύμονοσ ἦεν ἑταῖροσ·

206. τῆσ] cf. Ι 133. ‖ 209. ἀγαυοί] Ἀχαιοί l. a. in H (cf. Ε 465). ‖ 211. τὰ H¹] τά γ᾽ vel ταδ᾽ Ω. ‖ 214—223. In M habent antisigma (ɔ); ab Ar. damnatos censet Cobet, cui assensus Römer de vs. 306—308 idem suspicatur. ‖ 214. Σπάρτην] Κρήτην Zen. (cf. α 93). ‖ 216. αἴ κέν τισ § 326] ἤν τίσ μοι. — βροτῶν] θεῶν P. ‖ 219. κε § 326] τ᾽ ἄν. ‖ 222. *κέ] τέ. ‖ 223. *δώω] δώσω. Cf. Ξ 268.

206. εἵνεκα τῆσ ἀρετῆσ] *propter huius praestantiam = propterea quod Penelope tam praestans est mulier* (cf. σ 251 — 124).

210. ὗμασ] § 92.

212. Cf. Α 309.

214. ἠμαθόεντα] § 21.

217. κλέοσ] cf. Λ 227.

220. τεθνηῶτοσ] § 160.

221. δὴ ἔπειτα] § 9.

223. καὶ ἀνέρι μητέρα δώω] hoc non ex animi sententia promittit iuvenis, iam patrem etiam vivere habet persuasissimum, deae verbis confisus, et occisurus potius est procos quam uni ex his matrem det uxorem (cf. α 293 — 296); sed ita loquendo viros in civitate principes propitiare conatur. Quapropter satius est non rogasse filiisne aevo heroico ius revera fuerit matrem marito dandi, id est vendendi; id quod coll. vs 53 sq. et 113 sq. credibile non videtur. Si iniqua promittit Telemachus, at iniqua ipsi proci appetunt et postulant.

224. Nunc demum considit Telemachus, omnia enim iam dixit quae dicere eum iusserat Mentes sive Minerva. Recte sic verba κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο expedivit Belzner.

καί ϝοι ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπε ϝοῖκον ἅπαντα,
πείθεσθαί τε γέροντι καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν. 227b cf. λ 178 τ 525
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε· 228 sq. = 160 sq.
„κέκλυτε δὴ νῦν μοι, Ἰθακήσιοι, ὅττι κε ϝείπω.
μή τισ ἔτι πρόφρων ἀγανὸσ καὶ ἤπιοσ ἔστω 230-234 = ε 8 sqq.
σκηπτόοχοσ βασιλεὺσ μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα ϝειδώσ,
ἀλλ' αἰεὶ χαλεπόσ τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι! 232b cf. *E* 403
ὡσ οὔ τισ μέμνηται Ὀδυσσῆοσ θείοιο
λαῶν, οἷσ' ἐϝάνασσε, πατὴρ δ' ὣσ ἤπιοσ ἦεν. 234b = 47
ἀλλ' ἦ τοι μνηστῆρασ ἀγήνορασ οὔ τι μεγαίρω
ϝέρδειν ϝέργα βίαια κακορραφίῃσι νόοιο,
σφὰσ γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰσ κατέδουσι βιαίωσ
ϝοῖκον Ὀδυσσῆοσ, τὸν δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι· 238 cf. ω 460
νῦν δ' ἄλλωι δήμωι νεμεσίζομαι, οἷον ἅπαντεσ
ἧσθ' ἄνεω, ἀτὰρ οὔ τι καθαπτόμενοι ϝεπέεσσι
παύρουσ μνηστῆρασ κατερύκετε πολλοὶ ἐόντεσ."
τὸν δ' Εὐηνορίδησ Λειώκριτοσ ἀντίον ηὔδα·
„Μέντορ ἀταρτηρέ, φρένασ ἠλεέ, ποῖον ἔϝειπεσ,
ἡμέασ ὀτρύνων καταπαυέμεν'; ἀργαλέον δὲ

---

227. In marg. habet G, del. vHerwerden. || 229. *μοι*] *μευ Ω*. Cf. § 92. || 230 et 232. *καὶ ἤπιοσ* et *καὶ αἴσυλα*] duo vitia metrica (item loco par.); cf. § 14 et *O* 290. Nauck *μηδ' ἤπιοσ* et *καὶ ἀτάσθαλα*. || 236. *κακορραφίῃσι*] *κακοφραδίῃσι* l. a. ant. (cf. h. Cer. 227). || 241. *κατερύκετε*] *καταπαύετε* Rhianus (cf. vs. 168 et 244). || 242. *Λειώκριτοσ*] cf. *P* 344.

---

227. Structura impeditior; vert.: *ut omnes seni* (*Mentori*) *obedirent et hic cunctae domui praeesset*. Cf. O 558. Rex iuvenis cum cives iuvenes in bellum duxit, uni e senibus quos relinquebat sua mandavit servanda. Cur autem non Laërtae patri? Cf. α 188–193.

231. σκηπτόοχοσ] -οῦχοσ Ω. De vi vocis cf. Α 279.

234. Similia de Ulixe testatur Eumaeus ξ 145 sq.

236. κακορραφίῃσι] cf. Σ 367.

237. παρθέμενοι] cf. Ι 322.

239 sq. Et Mentor iam dicit id, quod modo dixit Halitherses, cunctos cives eiusdem culpae esse participes, — eadem igitur poena dignos. Cf. vs. 166 et ω 520—527.

241. παύρουσ] procos Ithacenses duodecim potissimum cogitat; cf. vs. 51 et α 245–248.

244 sq. *Cives iubens nos compescere. Sunt sane illi non „παῦροι", ut nos, sed vel sic* (*iis*) *dura res est manus* (*nobiscum*) *conserere de cena!* — Est ἡμέασ obiectum verbi καταπαύειν (cf. vs. 241); dativus ἀνδράσι ab adiectivo ἀργαλέοσ est suspensus, non a verbo μαχέσσασθαι; contemtim autem dictum est περὶ δαιτί, ut εἵνεκα κούρησ Τ 58. Sed cf. vs. 251.

ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι, μαχέσσασϑαι περὶ δαιτί!
εἴ περ γάρ τ’ Ὀδυσεὺσ Ἰϑακήσιοσ αὐτὸσ ἐπελϑὼν
δαινυμένουσ κατὰ δῶμα ἑϝὸν μνηστῆρασ ἀγαυοὺσ
ἐξελάσαι μεγάροιο μενοινήσει’ ἐνὶ ϑυμῶι,
οὔ κέν ϝοι κεχάροιτο γυνὴ μάλα περ χατέουσα
ἐλϑόντ’, ἀλλά κεν αὖϑι ἀϝεικέα πότμον ἐπίσποι,
εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο. σὺ δ’ οὐ κατὰ μοῖραν ἔϝειπεσ.
ἀλλ’ ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασϑ’ ἐπὶ ϝέργα ϝέκαστοσ·
τούτωι δ’ ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἠδ’ Ἁλιϑέρσησ,
οἵ τέ ϝοι ἐξ ἀρχῆσ πατρώϊοί εἰσιν ἑταῖροι. 254 = ρ 69
ἀλλ’ ὀΐω, καὶ δϝηϑὰ καϑήμενοσ ἀγγελιάων
πεύσεται ἐν Ἰϑάκηι, τελέει δ’ ὁδὸν οὔ ποτε ταύτην.“
ὣσ ἄρ’ ἐφώνησεν, λῦσεν δ’ ἀγορὴν αἰψηρήν. 257 = Τ 276

Τηλεμάχου ἀποδημία.

οἱ μὲν ἄρ’ ἐσκίδναντο ἑϝὸν πρὸσ δῶμα ϝέκαστοσ, 258 cf. Τ 277
μνηστῆρεσ δ’ εἰσ δώματ’ ἴσαν ϑείοι’ Ὀδυσῆοσ. 259 cf. δ 621
Τηλέμαχοσ δ’ ἀπάνευϑε κιὼν ἐπὶ ϑῖνα ϑαλάσσησ 260 cf. ζ 236
χεῖρασ νιψάμενοσ πολιῆσ ἁλὸσ ηὔχετ’ Ἀϑήνηι· 261* = μ 336 cf. κ 182

245. Del. vHerwerden (coll. Υ 368), versum 251 Duentzer; cf. comment. — πλεόνεσσι] παύροισι l. a. ant. ‖ 246. τ’(ε) l] κ’ Ω. Cf. Β 123. ‖ 247. ἑϝὸν] ἕο H[1] D (cf. Ξ 118). ‖ 248. μενοινήσει’(ε) D T] -σει (-ση F[2]) Ω. Cf. § 113. ‖ 250. ἐπίσποι] -ηι F H[2]. ‖ 251. Cf. vs. 245. — πλεόνεσσι μάχοιτο] πλέονέσ οἱ ἕποιντο olim quidam. ‖ 257. ’λῦσεν] λῦσαν M[1] Apoll. lex. Suid. — αἰψηρήν] sic Ar., λαιψ. H[2] M[2]. Cf. Τ 276. ‖ 258. ἑϝὸν πρὸσ δῶμα Bekker] ὃν πρὸσ δῶμαϑ’. Cf. Ω 1. ‖ 260. ἀπάνευϑε κιὼν T U W] -ϑεν ἰών. Cf. Α 35 Ξ 440. — ϑῖνα Ar. F] ϑινὶ P M (ϑινῆι G); cf. ζ 236.

246—250. *Ipse Ulixes* (quem dudum mortuum arbitror) *si redux nos ex aedibus suis velit pellere, misere pereat!*

247. ἑϝόν] § 44.

250. ἐλθόντ’(ι)] § 13.
— αὖθι] § 322.
— ἐπίσποι] *Ulixes.* Subiectum mutatum.

251. *Si pugnet nobiscum, unus cum multis.* In fine enuntiati redit illuc unde initium fecit; cf. θ 159—164. Dativi tamen πλεόνεσσι h. l. alia est ratio atque in vs. 245, et aptius procedat oratio si uterque versus deleatur. Cf. nota crit.

252. ἐπὶ ϝέργα] cf. Τ 131.

253—256. Aperte irridentis et consulto sibi obloquentis (cf. Γ 432—436) haec sunt verba. De singulari ὀτρυνέει vs. 253 cf. Α 255.

256. ἐν] § 315.

257. αἰψηρήν] cf. Τ 276.

259. θείοι’(ο)] § 59.

261. πολιῆσ ἁλὸσ] de vocis usu cf. Κ 572, de structura Ε 6.

„κλῦθί μοι ὃ χθιζὸσ θεὸσ ἤλυθεσ ἡμέτερον δῶ
καί μ' ἐν νή' ἐκέλευσασ ἐπ' ἠεροϝειδέα πόντον
νόστον πευσόμενον πατρὸσ δϝὴν οἰχομένοιο 264 cf. α 281 β 215
ἔρχεσθαι· τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοί,
μνηστῆρεσ δὲ μάλιστα κακῶσ ὑπερηνορέοντεσ.“ 266 cf. δ 766
ὣσ ἔφατ' εὐχόμενοσ· σχεδόθεν δέ ϝοι ἦλθεν Ἀθήνη, 267[b] = ν 221 υ 30
Μέντορι ϝειδομένη ἠμὲν δέμασ ἠδὲ καὶ αὐδήν, 268 = 401 χ 206 ω 502, 548
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Τηλέμαχ', οὐδ' ὄπιθεν κακὸσ ἔσσεαι οὐδ' ἀνοήμων, 270 cf. 278
εἰ δή τοι σοῦ πατρὸσ ἐνέστακται μένοσ ἠΰ,
οἷοσ κεῖνοσ ἔεν τελέσαι ϝέργον τε ϝέποσ τε· 272[a] = ξ 491
οὔ τοι ἔπειθ' ἁλίη ὁδὸσ ἔσσεται οὐδ' ἀτέλεστοσ.
εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσὶ γόνοσ καὶ Πηνελοπείησ,
οὐ σέ γ' ἔπειτα ϝέϝολπα τελευτήσειν ἃ μενοινᾷσ.
ἀλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὄπιθεν κακὸσ ἔσσεαι οὐδ' ἀνοήμων 278 cf. 270
οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτισ Ὀδυσσῆοσ προλέλοιπε, [ψ 287
ϝελπωρή τοι ἔπειτα τελευτήσειν τάδε ϝέργα. 280[a] = ζ 314 η 76
τῶι νῦν μνηστήρων μὲν ἔα βουλήν τε νόον τε 281[b] = δ 267 λ 177 cf. μ 211 ν 305 π 374
ἀφραδέων, ἐπεὶ οὔ τι νοήμονεσ οὐδὲ δίκαιοι, 282 cf. γ 133
οὐδέ τι ϝίσσασιν θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν,
ὃσ δή σφι σχεδόν ἐστιν ἐν ἤματι πάντασ ὀλέσθαι.
σοὶ δ' ὁδὸσ οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἣν σὺ μενοινᾷσ· 285[a] = ϑ 150
τοῖοσ γάρ τοι ἑταῖροσ ἐγὼ πατρώϊόσ εἰμι,
ὅσ τοι νῆα θοὴν στελέω καὶ ἅμ' ἕψομαι αὐτόσ.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸσ δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει,
ὅπλισσόν τ' ἤϊα καὶ ἄγγεσιν ἄρσον ἅπαντα,
ϝοῖνον ἐν ἀμφιφορεῦσι καὶ ἄλφιτα, μυελὸν ἀνδρῶν,

---

276 *παῦροι γάρ τοι παῖδεσ ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται,*
οἱ πλέονεσ κακίουσ, παῦροι δέ τε πατρὸσ ἀρείουσ.

---

262. *μοι*] *μευ* G. || 269. *ἔπεα*] neglecto ϝ (cf. *O* 35). || 275. *γ'(ε)* F P] *τ'* G. || 276 sq. Gnomicos versus hinc alienos del. Bekker; cf. *I* 63 sq. || 280. *τελευτήσειν* D] *-τῆσαι* Ω. Cf. ψ 287. || 284. *ὃσ*] *ὡσ* Nauck. — *ἐν*] *ἐπ'* Ω. Cf. *K* 48. || 285. *δηρὸν*] neglecto ϝ.

---

262. Cf. α 323, 420.
263. νή'(νηΐ)] § 13.
271. ἐνέστακται] veluti per nares *infusum est*. Cf. Π 449 et Τ 39.
272. κεῖνοσ] § 97.
— ἔεν] § 302.
274. οὐ] cf. Γ 289.
277. κακίουσ . . . ἀρείουσ] § 85.
284. σχεδόν] cf. vs. 165.
— ἐν ἤματι] cf. Κ 48.

δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν· ἐγὼ δ᾿ ἀνὰ δῆμον ἑταίρουσ
αἶψ᾿ ἐθελοντῆρασ συλλέξομαι. εἰσὶ δὲ νῆεσ
πολλαὶ ἐν ἀμφιάλωι Ἰθάκηι, νέαι ἠδὲ παλαιαί· — 293 cf. α 395
τάων μέν τοι ἐγὼν ἐπιόψομαι ἥ τισ ἀρίστη,
ὦκα δ᾿ ἐφοπλίσσαντεσ ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντωι." — 295^{b} = μ 293
ὣσ ᾿φάτ᾿ Ἀθηναίη κούρη Διόσ· οὐδ᾿ ἄρ᾿ ἔτι δϝὴν — 296^{b} sq.^{a} = ρ 72 sq.
Τηλέμαχοσ παρέμιμνεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν, — 297^{b} = ο 270
᾿βῆ δ᾿ ἴμεναι πρὸσ δῶμα φίλον τετιημένοσ ἦτορ. — 298 = ϑ 303 cf. σ 153

ηὗρε δ᾿ ἄρα μνηστῆρασ ἐνὶ μεγάροισιν ἑϝοῖσι — 299^{a} = α 106
αἶγασ ἀνιεμένουσ σιάλουσ θ᾿ εὕοντασ ἐν αὐλῆι.
Ἀντίνοοσ δ᾿ ἰθὺσ γελάσασ ᾿κίε Τηλεμάχοιο,
ἔν τ᾿ ἄρα ϝοι ᾿φῦ χειρὶ ϝέποσ τ᾿ ἔφατ᾿ ἔκ τ᾿ ὀνόμαζε· — 302 = Ζ 253
„Τηλέμαχ᾿ ὑψαγόρη, μένοσ ἄσχετε, μή τί τοι ἄλλο — 303 cf. 85
ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ϝέργον τε ϝέποσ τε,
ἀλλὰ μάλ᾿ ἐσθέμεναι καὶ πινέμεν᾿, ὣσ τὸ πάροσ περ.
ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί,
νῆα καὶ ἐξαίτουσ ἐρέτασ, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι
εἰσ Πύλον ἠγαθέην μετ᾿ ἀγαυοῦ πατρὸσ ἀκουήν." — 308 cf. δ 701 sq. ε 19 sq. ξ 179 sq.
τὸν δ᾿ αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„Ἀντίνο᾿, οὔ πωσ ἔστιν ὑπερφιάλοισι μεθ᾿ ὕμιν — 310 sq. cf. φ 289 sq.
δαίνυσθαί τ᾿ ἀκέοντα καὶ εὐφραίνεσθαι ἕκηλον. — 311^{a} cf. ξ 195

292. αἶψ᾿(α)] ἄψ F. Cf. Η 272. ‖ 294. ἐγὼν ἐπιόψομαι] cf. Ι 167. ‖ 299. ἐνὶ μεγάροισιν ἑ(ϝ)οῖσι G F P] ἀγήνορασ ἐν μεγάροισιν D T U (ut α 106). Cf. α 295 τ 573 ω 162. ‖ 305. μάλ᾿(α)] μοι G. — *ἐσθέμεναι] ἐσθιέμεν Ω, item φ 69. Cf. η 220 et § 126. ‖ 308. ἠγαθέην] ἠμαθίην Rhianus (item δ 599, 702 ε 20 ξ 180; cf. ἠμαθόεισ Ι 153 α 93 al.). ‖ 311. ἀκέοντα G F] ἀέκοντα Rhianus P[1]. Cf. Α 34 et Ζ 523. — ἕκηλον] neglecto ϝ.

292. ἐθελοντῆρασ] quia petenti Telemacho non dederunt cives (vs. 253—257).

294. ἐπιόψομαι] cf. Ι 167.

299. Nihil videlicet procos moverant iussa aut minae iuvenis, qui etiam puer iis videbatur.

300. ἀνιεμένουσ] cf. Χ 80. Item Eur. El. 826; eodem redit διαχέειν Η 316 al. — εὕοντασ] cf. Ι 468. Regis aula εὔστρα iam facta est, ἀγοραίοισ τισὶν ἀνθρωπίσκοισ melius igitur conveniens quam reginae et iuveni principi.

301—308. Antinous iuvenem bono animo esse iubet, mox enim cives navem et remiges ei praebituros, — serii nihil agens (cf. vs. 253—256) et mox rei oblitum fore ratus, utpote puerum, si vero perstet in consilio itineris ineundi, neque navem ei praesto fore, neque iuvenes remiges (cf. γ 362), hos enim cum procis facturos potius. Cf. δ 638—640, 739—741.

308. ἠγαθέην] § 21. — ἀκουήν] id quod κλέοσ Λ 227 al.; item δ 701 ε 19 ξ 179 ρ 43.

οὐ ϝάλισ ὦσ τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
κτήματ' ἐμά, μνηστῆρεσ, ἐγὼ δ' ἔτι νήπιοσ ἦα; 313ᵇ = τ 19
νῦν δ', ὅτε δὴ μέγασ εἰμὶ καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων 314ᵃ cf. σ 217 τ 532
315 πυνθάνομαι καὶ δή μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμόσ,
318 εἶμι μὲν — οὐδ' ἁλίη ὁδὸσ ἔσσεται ἣν ἀγορεύω — 318 cf. Ω 92, 224
ἔμποροσ· οὐ γὰρ νηὸσ ἐπήβολοσ οὐδ' ἐρετάων
320 γίγνομαι. ὦσ νύ ποθ' ὕμιν ἐϝείσατο κέρδιον εἶναι."
321 ἦ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸσ χεῖρ' ἐσπάσατ' Ἀντινόοιο.
323 οἳ δ' ἐπελώβευον καὶ ἐκερτόμεον ϝεπέεσσι·
ὧδε δέ τισ 'ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων· 324 = δ 769 ρ 482 υ 375 φ 361
325 „ἦ μάλα Τηλέμαχοσ φόνον ἧμιν μερμηρίζει.
ἤ τινασ ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορασ ἠμαθόεντοσ,
ἢ ὅ γε καὶ Σπάρτηθεν; ἐπεί νύ περ ἵεται αἰνῶσ.
ἠὲ καὶ εἰσ Ἐφύρην ἐθέλει, πίειραν ἄρουραν,
ἐλθέμεν', ὄφρ' ἔνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκηι,
330 ἐν δὲ βάληι κρητῆρι καὶ ἧμασ πάντασ ὀλέσσηι;"
ἄλλοσ δ' αὖ 'ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων· 331 = φ 401
„τίσ ϝοῖδ' εἴ κε καὶ αὐτὸσ ἰὼν κοίλησ ἐπὶ νηὸσ

---

316 πειρήσω ὦσ χ' ὔμι κακὰσ ἐπὶ κῆρασ ἰήλω,
ἠὲ Πύλονδ' ἐλθὼν ἤ' αὐτόθι τῶιδ' ἐνὶ δήμωι.

322 ῥεῖα· μνηστῆρεσ δὲ δόμον κάτα δαῖτ' ἐπένοντο. 322 cf. χ 199

---

312. οὐ § 8] ἤ οὐχ. ‖ 316 sq. Ar. — ‖ 316. κῆρασ G P] χεῖρασ F (cf. Φ 548). ‖ 322. Aristoph. Ar. — ‖ 327. περ ἵεται] neglecto ϝ, τε ϝίεται Monro. Insoliti quid est particula περ alii particulae subiuncta (cf. § 329). ‖ 331. αὖ q] αὖτ' Ω. ‖ 332. τίσ schol. B ad *K* 204] τίσ δ' (τίσ γ' U²) Ω.

---

314. ὅτε δὴ] cf. Υ 29.

— ἄλλων μῦθον ἀκούων] dicit monita hesterna hospitis, quem non hominem sed deam fuisse scit ipse (cf. α 323, 420).

316. χ' ὖμι] § 92.

317. αὐτόθι] § 322.

318. οὐδ' ἁλίη] quid minarum his verbis insit minime fugit procos.

319. ἔμποροσ] *non propria sed aliena navi vectus.* Vox ω 300 redit, qua non *mercatorem* significari, sed eum qui apud posteros dicebatur ἐμβάτησ, recte annotatum est in schol.; cf. ἐπίβαθρον ο 449.

320. ποθ'(ι)] § 322.

— ὔμιν] § 92.

322. ῥεῖα] non iam esse occasionem *robur* Telemachi extollendi senserunt critici veteres.

325. ἧμιν] § 92 et 93.

326. ἠμαθόεντοσ] § 21.

327. ἵεται αἰνῶσ] cf. B 357.

328 sq. De *Ephyra* Thesprotiae urbe cf. B 659; unde *venenum* peti potuisse iam dixit poeta α 261. De infinitivo eliso ἐλθέμεν'(αι) cf. § 125.

330. ἧμασ] § 92.

332—336. Sic qui loquitur, id dicit quod omnes proci sperant: fore ut

τῆλε φίλων ἀπόληται ἀλώμενοσ, ὥσ περ Ὀδυσσεύσ;
οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφείλειεν πόνον ἧμιν· 334^b cf. Π 651
κτήματα γάρ κεν πάντα δασαίμεθα, ϝοικία δ' αὖτε 335 sq. cf. π 385 sq.
τούτου μητέρι δοῖμεν ἔχειν ἠδ' ὅσ τισ ὀπυίοι."
ὣσ ʼφάν· ὃ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσετο πατρὸσ
εὐρύν, ὅθι νητὸσ χρυσὸσ καὶ χαλκὸσ ἔκειτο
ϝεσθήσ τ' ἐν χηλοῖσι ϝάλισ τ' εὐῶδεσ ἔλαιον·
ἐν δὲ πίθοι ϝοίνοιο παλαιοῦ ϝηδυπότοιο
ἕστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν ἐντὸσ ἔχοντεσ,
ἑξείησ ποτὶ τοῖχον ἀρηρότεσ, εἴ ποτ' Ὀδυσσεὺσ
ϝοίκαδε νοστήσειε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσασ.
κληῖσταὶ δ' ἔπεσαν σανίδεσ πυκινῶσ ἀραρυῖαι 344^b cf. Φ 535
δικλίδεσ· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτασ τε καὶ ἦμαρ 345^b = Ε 490

334. ὀφείλειεν § 272] ὀφέλλειεν.

Telemacho vita functo bona Ulixis inter se dividere possint. Nam opes regis magis iis cordi sunt quam eius uxor. Poeta autem nunc et vs. 367 parat et veluti praedicit quae δ 659 sqq. narraturus est. — De structura verborum τίσ ϝοῖδ' εἴ κε ... ἀπόληται cf. Π 860 sq.

334. κεν ... ὀφείλειεν πόνον ἧμιν] *studia nostra iuvet* (*zal hij ons het werk des te gemakkelijker maken*). Iocose dictum, nam serio πόνοσ vocari non potuit id quod proci agebant in Ulixis aedibus.

— ἧμιν] § 92.

337 sq. *Alterius* thalami sive gazae, quae veluti sanctius quoddam efficiebat aerarium, mentio fit φ 8 sqq.; cui thalamo poeta praefecit ipsam *Penelopen*, non *Eurycleam* (cf. praesertim φ 48—50 nec non ο 19—25); plurali autem numero ambos coniunctim indicavit χ 143 ψ 41. Sed in fabulis Odyssea antiquioribus *unum* tantum thalamum heros habuit, Eurycleae sive Eurynomae (cf. α 429—433) concreditum. Quod autem in thalamo cui praefuit Euryclea etiam *aes* et *aurum* asservata fuisse nunc dicuntur, φ 8 sqq. vero in thalamo eo cuius clavem tenuit ipsa Penelope, aut leve hoc discrimen non est urgendum, aut librorum β et φ hi loci ita inter se sunt conciliandi ut ἔσχατον φ 9 interpretemur *cellae* ab ancilla custoditae *partem interiorem*, in quam sola regina posset pervenire. *Plures* thesauros etiam aedi Maiae, quae fuit in spelunca montis Cyllenes, tribuit poeta hymni Mercurii, *tres* ἀδύτουσ eos vocans (vs. 247).

337. κατεβήσετο] § 152. Cf. Ζ 288.

345—347. *Eurycleam* Telemachi nutricem honoratissimam fuisse iam audivimus (α 432, 435), nunc etiam ταμίησ officio functam esse cellaeque curam habuisse discimus, et ipsa res id ferebat, quoniam mulieres, quae τροφοί erant θεμιστοπόλων βασιλήων παίδων, etiam ταμίαι κατὰ δώματα ϝηχήεντα esse solebant; cf. h. Cer. 103 sq., 140—144 et ι 207.

ἔσχ', ἣ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυϝιδρίηφι,
Εὐρυκλέει' Ὦποσ θυγάτηρ Πεισηνορίδαο. 347 = α 429
τὴν τότε Τηλέμαχοσ προσέφη θάλαμόνδε καλέσσασ·
„μαῖ', ἄγε δή μοι ϝοῖνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον 349 cf. 379
ϝηδύν, ὅ τισ μετὰ τὸν λαερώτατοσ, ὃν σὺ φυλάσσεισ
κεῖνον ὀϊομένη τὸν κάμμορον, εἴ ποθεν ἔλθοι 351 cf. υ 224
διογενὴσ Ὀδυσεὺσ θάνατον καὶ κῆρασ ἀλύξασ· 352 = ε 387
δώδεκα δ' ἔμπλησον καὶ πώμασιν ἄρσον ἅπαντασ.
ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦον ἐϋρραφέεσσι δοροῖσι· 354 cf. 380
ϝείκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆσ.
αὐτὴ δ' οἴη ϝίσθι, τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω·
ϝεσπέριοσ γὰρ ἐγὼν αἱρήσομαι, ὁππότε κεν δὴ
μήτηρ εἰσ ὑπερῶϊ' ἀναβῆι κοίτου τε μέδηται.
εἶμι γὰρ εἰσ Σπάρτην τε καὶ εἰσ Πύλον ἠμαθόεντα 359 sq. cf. α 93 sq. 359 sq.ᵃ = 214 sq.
νόστον πευσόμενοσ πατρὸσ φίλου, αἴ κεν ἀκούσω.“ 360ᵇ = γ 83
ὣσ 'φάτ'· ἐκώκυσεν δὲ φίλη τροφὸσ Εὐρυκλέεια 361ᵃ = Ω 200
καί ϝ' ὀλοφυρομένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα 363 sq.ᵃ cf. ο 326 sq.
ἔπλετο; πῆι δ' ἐθέλεισ ἴμεναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν
μοῦνοσ ἐών, ἀγαπητόσ; ὁ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρησ
διογενὴσ Ὀδυσεὺσ ἀλλογνώτωι ἐνὶ δήμωι.
οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,
ὥσ κε δόλωι φθίεαι, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσονται.
ἀλλὰ μέν' αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμενοσ· οὐδέ τί σε χρὴ

346. ἔσχ' (ἔσκε), ἥ] ἔμπεδα vHerwerden (ut β 227 λ 178 τ 525). — πολυϝιδρίηφι § 46] -ηισι. ‖ 350. λαερώτατοσ § 20] λαρ. ‖ 358. κοίτου] -τησ Y (cf. τ 341). ‖ 360. αἴ κεν § 326] ἤν που. Cf. Λ 797. ‖ 362. ϝ'(ε)] ῥ' Ω. Cf. E 871. ‖ 366. ἀλλογνώτωι] -των G T Apoll. lex. ‖ 368. *φθίεαι] φθ(ε)ίη(ι)σ. Cf. § 166. — δάσονται] -σωνται G F H[1].

346. ἔσχ' (ἔσκε, non: ἔσχε)] *erat, degebat*, Ulixis opibus invigilans (cf. δ 680, 718 et ψ 41), ita nimirum ut identidem illuc reverteretur, non enim *perpetuo* ibi tempus terebat; cf. vs. 348 vel libri α exitus. — Vestigium prisci aevi, quo *Terra Mater* fuit Euryclea sive Eurynome (cf. α 429—433), haec verba servarunt, sed inscio profecto ipso poeta.

347. Εὐρυκλέει'(α)] § 73.

351. ὀϊομένη] cf. N 283. — ἔλθοι] optativus ut Γ 299.

355. μέτρα] cf. H 471. — μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆσ] *farinae mola confectae, tritae*. De adiectivo (†) cf. E 401 et λ 128, de voce ἀκτῆι Λ 631.

358. ἀναβῆι] § 122.

359. ἠμαθόεντα] § 21.

363. φίλε τέκνον] cf. E 638.

364. ἴμεναι] § 125.

367. Cf. vs. 332—336.

πόντον ἔπ' ἀτρύγετον κακὰ πασχέμεν' οὐδ' ἀλαλῆσθαι."
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„θάρσεε, μαῖ', ἐπεὶ οὔ τοι ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή.
ἀλλ' ὄμοσον μὴ μητρὶ φίληι τάδε μυθήσεσθαι,
πρίν γ' ὅτε χ' ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται — 374 cf. δ 588
ἢ αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντοσ ἀκοῦσαι, — 375 sq. cf. δ 748 sq.
ὥσ κεν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτηι."
ὥσ ἄρ' ἔφη· γρῆϋσ δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ἐπώμνυ.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε 'τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον, — 378 = Ξ 280
αὐτίκα δή ϝοι ϝοῖνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσε, — 379 cf. 349
ἐν δέ ϝοι ἄλφιτ' ἔχευεν ἐϋρραφέεσσι δοροῖσι. — 380 cf. 354
Τηλέμαχοσ δ' εἰσ δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει.

ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη· — 382 = 393 δ 795 [ζ 112 σ 187 cf. ψ [242, 344; 382ª = Ψ 140
Τηλεμάχωι ϝεϝικυῖα κατὰ πτόλιν ὤιχετο πάντηι — 383ᵇ = ω 413
καί ῥα ϝεκάστωι φωτὶ παρισταμένη 'φάτο μῦθον, — 384 = θ 10
ϝεσπερίουσ δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγρέσθαι ἄνωγε,
ἣ δ' αὖτε Φρονίοιο Νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
ἤιτεε νῆα θοήν, ὃ δέ ϝοι πρόφρων ὑπέδεκτο. — 387ᵇ cf. Ι 480
'δύσετό τ' ἠέλιοσ 'σκιάοντό τε πᾶσαι ἀγυιαί, — 388 = γ 487, 497 λ 12 ο 185, 296, 471
καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' ἔϝρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῆι — 388ª = Η 465
ὅπλ' ἐτίθει, τά τε νῆεσ ἐΰσσελμοι φορέουσι,

373. μυθήσεσθαι Ar. N K²] -σασθαι Ω. Cf. Γ 28. ‖ 375. ἢ] ἤ ϝ' la Roche (coll. δ 748). ‖ 376. ἰάπτηι] -ψηι Apoll. lex. ‖ 377. ἐπώμνυ K] ἀπ. G F P. Cf. K 332. ‖ 379. αὐτίκα δή Nauck] αὐτίκ' ἔπειτα. ‖ 385. ἀγρέσθαι] cf. B 94. — ἄνωγε(ν) U¹] ἀνώγει Ω. Cf. § 225.

370. πασχέμεν'(αι)] § 125.

372. θάρσεε] § 191.

373 sq. Intra dies decem se iter perfecturum Telemachus sperat atque confidit; undecimo autem vel duodecimo die si nondum redierit, anus reginae rem dicito, sic enim verisimile erit insperati quid intercessisse. Cf. δ 599.

374. ὅτε χ'(κε)] § 326.

— ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε] de omisso ἡμέρηι cf. A 425, de τε … τε = vel Γ 40.

376. κεν] § 326.

— κατὰ … ἰάπτηι] verbum redit δ 749; cf. A 3.

383. Asyndeton est hoc loco, ut Ψ 141 et alibi; item vs. 394.

386. *Phronii* filius *Noëmon* unus e proceribus Ithacensibus (cf. δ 632, 635–637, 652) non fecit cum procis protervis. Quem *prudentem* fuisse inter multos ἀφραδέοντασ (cf. vs 255 sq.) ipsum nomen indicat.

388. *Sol ruit interea et montes umbrantur opaci*, Verg. Aen. III 508.

— 'σκιάοντο] § 191.

389. ἔϝρυσε] § 293.

'στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῆι λιμένοσ, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
ἀθρόοι ἠγερέθοντο· θεὰ δ' ὤτρυνε ϝέκαστον.
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη· 393 = 382
'βῆ ῥ' ἴμεναι πρὸσ δώματ' 'Οδυσσῆοσ θείοιο,
ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευε, 395ᵇ cf. Ω 445ᵃ
'πλάζε δὲ πίνοντασ, χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
οἳ δ' εὕδειν ὤρνυντο κατὰ πτόλιν οὐδ' ἄρ' ἔτι δϝὴν
ἥατ', ἐπεί σφισιν ὕπνοσ ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε.
αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπισ Ἀθήνη, 399 cf. α 156
ἐκ προκαλεσσαμένη μεγάρων ἐῢ ναιεταόντων, 400ᵃ = h. Ap. 111
Μέντορι ϝειδομένη ἠμὲν δέμασ ἠδὲ καὶ αὐδήν· 401 = 268
„Τηλέμαχ', ἤδη μήν τοι ἐϋκνήμιδεσ ἑταῖροι
ἥατ' ἐπήρετμοι τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὁρμήν.
ἀλλ' ἴομεν, μὴ δϝηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.“ [η 37 sq.
ὣσ ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰσ Ἀθήνη 405 sq. = γ 29 sq. 405 cf. ε 192
καρπαλίμωσ· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνεα 'βαῖνε θεοῖο. 406 = ε 193
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν, 407 = δ 428 θ 50 al. cf. δ 573 λ 1
ηὗρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ κάρη κομάοντασ ἑταίρουσ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειφ' ἱερὴ ϝὶσ Τηλεμάχοιο· 409 = σ 405 φ 101 cf. σ 60 φ 130
„δεῦτε, φίλοι, ἤϊα φερώμεθα· πάντα γὰρ ἤδη

392. ἀθρόοι] l. a. αὐτήν. || 394. ῥ'(α) F] δ' Ω. Cf. δ 220 ζ 252 ψ 345 || 402. μήν § 18] μέν. — ἑταῖροι F] Ἀχαιοὶ G P (cf. vs. 408). || 403. ἐπήρετμοι τὴν σήν] *ἐπὶ κληῖσι τεήν? Cf. comment. et Α 185. || 404. Zen. —— || 406. ἴχνεα] cf. Ν 71. || 407. Om. pap. Oxyrh. 773, in marg. habent G F P, post vs. 408 D, post vs. 416 O. || 408. ἑταίρουσ F] Ἀχαιούσ G P (cf. vs. 402). || 410. ἤϊα] ὄφρ' ἤια Callistratus (cf. ε 266 ι 312).

394. Asyndeton, ut vs. 383.

396. 'πλάζε] *efficiebat ut humi laberentur.*

— ἔκβαλλε κύπελλα] *efficiebat ut manibus exciderent pocula.* Causativum nunc est ἐκβάλλειν, alibi passim significat *e manibus mittere* (cf. Ε 343).

398. ἥατ'(ο)] § 220.

401. Ut aliam nunc, aliam heri speciem indueret Minerva, ipsa res tulit. Tunc agebat *hospitem* forte Ithacam delatum, nunc *civem* Ithacensem Telemacho benevolum (cf. supra vs. 225 sqq.). Consultone autem poeta nomen *Menten* nomini *Mentori* simile finxerit, an alia causa subsit, pro certo statui iam nequit.

403. ἥατ'(αι)] § 220.

— ἐπήρετμοι] ceteris locis *navium* hoc est epitheton (δ 559 ε 16, 141 ξ 224 ρ 145), hic vero *remigum*, i. q. atticum ἐπίκωποι valens. Cf. μ 171 et ἐπὶ κληῖσι vs. 419 al. nec non nota crit.

404. ὁδοῖο] idem hic est genitivus qui verbo διαπρήσσειν et similibus solet adiungi (cf. Β 785).

408. κάρη κομάοντασ] cf. Β 11 et § 191.

ἀθρό' ἐνὶ μεγάρωι. μήτηρ δ' ἐμὴ οὔ τι πέπυσται,
οὐδ' ἄλλαι δμωιαί, μία δ' οἴη μῦθον ἄκουσε."
ὣσ ἄρα φωνήσασ ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο. 413 = *M* 251
οἳ δ' ἄρα πάντα φέροντεσ ἐϋσσέλμωι ἐπὶ νηῒ
κάτθεσαν, ὡσ ἐκέλευσεν Ὀδυσσῆοσ φίλοσ υἱόσ.
ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχοσ νηὸσ βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη, 416 sq. cf. *ο* 284 sq. 416 cf. *γ* 12
νηῒ δ' ἐνὶ πρυμνῆι κατ' ἄρ' ἕζετο, ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆσ
ἕζετο Τηλέμαχοσ. τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν, 418ᵇ = *ο* 286, 552
ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντεσ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον. 419 = *δ* 579
τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπισ Ἀθήνη, 420 = *ο* 292 420ᵃ = *A* 479
ἀκραέα ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ ϝοίνοπα πόντον.
Τηλέμαχοσ δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσε 422 = *ο* 217, 287 422ᵇ cf. *ι* 488 *κ* 128
ὅπλων ἅπτεσθαι, τοὶ δ' ὀτρύνοντοσ ἄκουσαν· 423 cf. *ο* 288 423ᵇ = *τ* 419
ἱστὸν δ' ἐλάτινον κοίλησ ἔντοσθε μεσόδμησ 424-426 = *ο* 289 sqq.
στῆσαν ἀείραντεσ, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν,
εἷλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρεπτοῖσι βοεῦσι.
ἔπρησεν δ' ἄνεμοσ μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα 427 cf. *A* 481
στείρηι πορφύρεον μέγ' ἐϝίϝαχε νηὸσ ἰούσησ· 428 sq. = *A* 482 sq.
ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν 430ᵇ cf. *κ* 244

---

411. *δ' ἐμὴ]* *δ' ἐμοὶ* H¹ (non male, si scribatur *δέ μοι*). ‖ 414. *ἐπὶ* G] *ἐνὶ* F P; cf. *A* 55. ‖ 421. *ἀκραέα* § 73] *ἀκραῆ* Ω (*εὐκραῆ* P² et l. a. apud Eust.). ‖ 422. *ἐποτρύνων* G P] *-νασ* F (cf. *ι* 488, 561 et *M* 468). ‖ 423. *ὀτρύνοντοσ* G F] *-ναντοσ* P. ‖ 428. *μέγ' ἐϝίϝαχε]* *μεγάλ' ἴαχε* Ω. Cf. *A* 482. ‖ 429. In marg. habent G P T. ‖ 430. *δησάμενοι]* *-σαντεσ* P². — *ἄρα ὅπλα]* vitium metricum.

---

411. ἐνὶ μεγάρωι] illuc igitur tulit ancilla postquam cubitum abierunt proci (cf. vs. 379–381 et 397 sq.).

419. ἐπὶ κληῖσι] cf. Π 170.

420–434. Postquam remiges in transtris consederunt, ventus secundus ortus est; ergo missis remis erexerunt malum et vela expanderunt (cf. H 4–6), dein otiosi atque pocula ducentes iter perfecerunt.

420. ἴκμενον] cf. A 479.

421. ἀκραέα] § 73. De adiectivo cf. E 865, de syllaba -ᾰ- correpta Hes. Oper. 594 et § 17.

424. ἐλάτινον] § 21.

— μεσόδμησ] *trabis transversae* per mediam navem ductae, cui insertus erat malus; item ο 289. *Tecti tigna* μεσόδμαι (l. a. -δναι) dicuntur τ 37 υ 354; item in inscriptione Attica IV¹ saeculi a. C. (Ditt. Syll. 352) μεσόμναι (i. e. μεσό-δμ-μναι) vocantur tigna transversa (*moerbinten*), aedis faciei parallela, binas columnas coniungentia.

425. προτόνοισιν] cf. A 434.

426. εἷλκον] cf. A 433.

— βοεῦσι] cf. ε 260.

’στήσαντο κρητῆρασ ἐπιστεφέασ ϝοίνοιο· 431 cf. Θ 232
’λεῖβον δ’ ἀθανάτοισι θεοῖσ’ αἰειγενέτηισι,
ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸσ γλαυκώπιδι κούρηι.
παννυχίη μέν ῥ’ ἥ γε καὶ ἠόα ’πεῖρε κέλευθον.

τὰ ἐν Πύλωι.

γ ἠέλιοσ δ’ ἀνόρουσε λιπὼν περικαλλέα λίμνην
οὐρανὸν εἰσ πολύχαλκον, ἵν’ ἀθανάτοισι φαείνοι 2^a = Ε 504
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν· 3 = μ 386 cf. τ [593
οἳ δὲ Πύλον, Νηλῆοσ ἐΰ κτίμενον πτολίεθρον, 3^b = Θ 486
ἷξον. τοὶ δ’ ἐπὶ θινὶ θαλάσσησ ἱέρ’ ἔρεζον,
ταύρουσ παμμέλανασ, ἐνοσίχθονι κυανοχαίτηι.
ἐννέα δ’ ἕδραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δ’ ἐν ἑκάστηι

434. Fuit qui damnaret (teste schol. T ad Ω 8). || 2. φαείνοι P[2]] -νηι G F P[1]. || 7sq. Cf. comment. || 7. πεντηκόσιοι] -τακόσιοι Ar. Herodian., -τήκοντα H, -τηκοστὺσ Nitzsch. — ἑκάστηι] neglecto ϝ.

431. ἐπιστεφέασ] cf. Α 470.

434. παννυχίη] cf. Α 472, et notetur adiectivum accusativo temporis neglegenter iunctum.

— ἠόα] § 77.

1. Haec canens poeta mente versatur in navi Telemachi. Vox λίμνη non significat *Oceanum*, quod coll. Η 422 al. putaverit quispiam, sed *maris fretum* (ut Ν 32 Ω 79), supra quod surgens iam conspicitur sol. — Poetam vixisse in regione ubi sol ex mari surgere videretur ex hoc versu non potest effici (cf. Β 535).

2. πολύχαλκον] cf. Ε 504.

3. θνητοῖσι βροτοῖσιν] quoniam idem valet βροτόσ atque θνητόσ, conferendae sunt locutiones qualis est πύματόσ τε καὶ ὕστατοσ (cf. Χ 203). Redeunt voces θνητόσ et βροτόσ coniunctae η 210 μ 386 π 212. Simile quid est μέροπεσ βροτοί Β 285.

4. Qui Ithaca profecti erant, ad *Pylum* urbem in ora *Triphyliae* sitam una nocte vento secundo pervenire haud difficulter poterant. Nestoris urbs ubi sita fuisset olim docuit Apollodorus grammaticus, nostra aetate Bérard vir doctus Francogallus, et mox urbis vetustae rudera invenit Doerpfeld in proxima vicina eius loci quem Bérard indicaverat.

5 sq. *Nigros* hos *tauros* mactatos esse *deo terrestri*, patri *Nelei*, quod cognomen ipsius numinis νηλεοῦσ fuit primitus (cf. Ε 397 Λ 691), cum eorum color testatur (cf. Γ 103 sq.), tum ipsius dei epitheta γαιήοχοσ et ἐνοσίχθων. Sed Odysseae poeta, qui *in maris littore* sacra fieri finxit, deum *maritimum* — neque alium Neptunum ipse norat — cultum esse censebat. Cf. vs. 178 sq. et de consilio poetae haec narrantis δ 3 sq.

7 sq. Hi versus fortasse postmodo sunt additi (del. Bergk). *Novem* urbibus Nestor imperitavit (cf. Β 591) et *nonaginta* naves *quinquagenorum*

ἥατο καὶ προέχοντο ϝεκάστοθι ἐννέα ταύρουσ.
εὖθ' οἳ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῶι δ' ἐπὶ μηρί' ἔκαιον,
οἳ δ' ἰθὺσ κατάγοντο ἰδ' ἱστία νηὸσ ἐϝίσησ
'στεῖλαν ἀείραντεσ, τὴν δ' ὥρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί· 11ᵇ cf. δ 785
ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχοσ νηὸσ 'βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη. 12 cf. β 416
τὸν προτέρη προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„Τηλέμαχ', οὐ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδόοσ, οὐδ' ἠ̃ βαιόν·
τούνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλωσ, ὄφρα πύθηαι 15ᵇ sq. cf. δ 713 sq.
πατρόσ, ὅπου 'κύθε γαῖα καὶ ὅν τινα πότμον ἐπέσπε.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺσ κίε Νέστοροσ ἱπποδάμοιο·
18 ϝείδομεν ἥν τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθε."
21 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„Μέντορ, πῶσ τ' ἄρ' ἴω; πῶσ τ' ἄρ προσπτύξομαι αὐτόν;
οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσι·
αἰδὼσ δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸσ ἐνὶ φρεσὶ σῆισι νοήσεισ,
ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· ἠ̃ γὰρ ὀΐω

---

19 λίσσεσθαι δέ μιν αὐτόσ, ὅπωσ νημερτέα ϝείπηι. 19 cf. 327
ψεῦδοσ δ' οὐ ϝερέει· μάλα γὰρ πεπνυμένοσ ἐστι." 20 = 328

---

8. *προέχοντο*] *προύθεντο* l. a. in E. — *ϝεκάστοθι*] *ἑκάστοθεν* l. a. || 9. *εὖθ'* G] *ἔνθ'* F P. Eadem varietas ν 78 χ 182 ω 147. — *ἔκαιον*] *ἔκηον* H, *ἔκηαν* alii. Cf. *Δ* 773. || 10. *κατάγοντο ἰδ(ὲ)*] sic Herodian., *-γον τοὶ δ'* Ar. (cf. α 112). Medium est κ 140 (γ 178 π 322), pronomen hinc alienum. — *ἐϝίσησ*] *ἰούσησ* Y (cf. *Δ* 482 β 428). || 11. *'στεῖλαν*] *σεῖσαν* Zen. || 14. *χρὴ*] *χρεῖ'* l. a. || 17. *ἱπποδάμοιο*] *ὄφρα τάχιστα* l. a. || 19 sq. Del. Bekker; versum 19 in marg. habent G F P. || 19. *αὐτόυ* Ar. vs. 327] *-τόν*. || 22. *τ' ἄρ'(α)*] *γὰρ* H:. Cf. Σ 182. || 24. *νέον ἄνδρα*] *νεωι ἀνδρὶ* Rhianus. || 27. *ἠ̃* Bentley] *οὐ*. Negatio alibi apud H. non iteratur (diversa sunt *οὐ . . . οὐδέ* *Δ* 512 al. et *οὐδέ . . . οὐδέ* *B* 703 al.). Cf. *Δ* 78 *E* 278.

---

militum Troiam duxit (cf. B 602 et ad 510). Qui numeri cum nostro loco tam bene congruunt, ut casui id tribui nequeat; nam 9 × 500 sive 90 × 50 Pylii in littore sacra tulisse nunc dicuntur. Quapropter recipienda non videtur lectio πεντήκοντα, quam ita tuetur Platt ut coll. Ψ 329 non *unum et octoginta* sed *novem* tauros mactatos esse statuat. Ceterum πεντηκόσιοι pro -τα- metro cogente est dictum; cuiusmodi licentia, ut initio verborum non rara (§ 21), sic in mediis vocibus est insolita. Conferri tamen potest -ώτεροσ pro -ότεροσ dictum (§ 20).

8. ἥατο] § 220.

— προέχοντο] *praebebant* (Ar.).

10 sq. ἱστία . . . 'στεῖλαν ἀείραντεσ] *demissa vela auferebant* (cf. Σ 615), *dein in navi componebant*. Cf. A 433.

14. σε χρὴ . . . αἰδόοσ] cf. I 75 sq. et de voce αἰδόοσ § 77.

— ἠ̃ βαιόν] § 2.

15. ἐπέπλωσ] § 185.

— πύθηαι] cf. A 158.

17 sq. κίε . . . ϝείδομεν] cf. Z 340.

οὔ σε θεῶν ἀϝέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε“ 28[b] = Η 199
ὣσ ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰσ Ἀθήνη 29 sq. = β 405 sq.
καρπαλίμωσ· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνεα 'βαῖνε θεοῖο.
ἷξον δ' εἰσ Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἕδρασ·
ἔνθ' ἄρα Νέστωρ ἧστο σὺν υἱάσιν, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
δαῖτ' ἐντυνόμενοι κρέα τ' ὤπταον ἄλλα τ' ἔπειρον. 33[a] = ρ 182
οἳ δ' ὡσ οὖν ξείνουσ 'ϝίδον, ἁθρόοι ἦλθον ἅπαντεσ
χερσίν τ' ἠσπάζοντο καὶ ἑδριάεσθαι ἄνωγον. 35[a] = τ 415; 35[b] cf. Δ 646
πρῶτοσ Νεστορίδησ Πεισίστρατοσ ἐγγύθεν ἐλθὼν
ἀμφοτέρων ἕλε χεῖρα καὶ ἵδρυσεν παρὰ δαιτὶ
κώεσιν ἒν μαλακοῖσιν ἐπὶ ψαμάθοισ' ἁλίῃσι
πάρ τε κασιγνήτωι Θρασυμήδεϊ καὶ πατέρι ϝῶι.
'δῶκε δ' ἄρα σπλάγχνων μοίρασ, ἐν δ' οἶνον ἔχευε 40[b] sq.[a] = υ 260 sq.; 40[b] = ζ 77
χρυσείωι δέπαϊ· δεδϝισκόμενοσ δὲ προσηύδα 41[a] = υ 261 cf. Ω 285
Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διὸσ αἰγιόχοιο· 42 cf. ν 252, 371; 42[a] = ν 300 [ω 547
„εὔχεο νῦν, ὦ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ϝάνακτι·
τοῦ γὰρ καὶ δαίτησ ἠντήσατε δεῦρο μολόντεσ.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσῃσ τε καὶ εὔξεαι, ἣ θέμισ ἐστί,
δὸσ καὶ τούτωι ἔπειτα δέπασ μελιϝηδέοσ οἴνου 46[b] = Σ 545
σπεῖσαι, ἐπεὶ καὶ τοῦτον ὀΐομαι ἀθανάτοισι

30. ὃ] om. F[1] H (δἤπειτα H[2], i. e. δὴ ἔπειτα). — ἴχνεα] cf. N 71. || 31. ἄγυριν] ἀγορήν P. || 40. οἶνον] neglecto ϝ (item vs. 46, 51); ἐνέχευε δὲ ϝοῖνον Fick. || 41. χρυσείωι Ar. Didym.] -σέωι (-σείωι F) ἐν G F P H M; cf. Ψ 709 et Ω 285 ζ 78. || 45. ἐπεὶ § 326] ἐπήν. || 46. οἴνου] neglecto ϝ.

33. ὤπταον] § 191.

34. Cf. Ι 134.

35. ἑδριάεσθαι] § 191.

36. *Pisistratus* Nestoris filius natu minimus, cuius in Telemachi itinere quaedam sunt partes, primum nunc commemoratur, neque aliunde est cognitus. *Senioris* cuiusdam Pisistrati, qui Nestoris fuerit frater, fit mentio in schol. Λ 692, *iunioris* autem, qui nostri filius, Nestoris nepos fuerit, apud Paus. II 18 § 7. Sic videlicet in unum stemma postmodo coacta sunt quae temporum ratione habita in priscis fabulis parum congruere videbantur. — Pisistratum Atheniensium tyrannum a Pisistrato Homerico nomen duxisse ait Herodotus V 65, recentiores vero critici nonnulli suspicati sunt rem sic potius habuisse ut quae de Pisistrato Homerico narrantur ipsumque hoc nomen in principis Atheniensis honorem Odysseae fuerint inserta. Cuiusmodi quid si gratum fuisset tyranno, fieri quomodo potuisset nemo ostendit; neque quae de Pisistrato Homerico narrantur per se spectata habent quod inanem illam suspicionem commendet vel Odysseae poeta minus dignum videatur. Immo apte et concinne narrata sunt cuncta.

εὔχεσθαι· πάντεσ δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.
ἀλλὰ νεώτερόσ ἐστιν, ὁμηλικίη δ' ἐμοὶ αὐτῶι·
τούνεκα σοὶ προτέρωι δώσω χρύσειον ἄλεισον."
ὣσ ϝειπών ϝ' ἐν χείρ' ἐτίθει δέπασ ἡδέοσ οἴνου·
'χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένωι ἀνδρὶ δικαίωι,
οὕνεκα ϝοὶ προτέρηι 'δῶκε χρύσειον ἄλεισον.
αὐτίκα δ' ηὔχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ϝάνακτι·
„κλῦθι, Ποσείδαον γαιήοχε, μηδὲ μεγήρῃσ
ἧμιν ἐπευχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ϝέργα.
Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ υἱάσι κῦδοσ ὄπαζε,
αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβὴν
σύμπασιν Πυλίοισιν ἀγακλειτῆσ ἑκατόμβησ.
δὸσ δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντε νέεσθαι
οὕνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα θοῆι σὺν νηῒ μελαίνηι."
ὣσ ἄρ' ἔπειτ' ἠρᾶτο, καὶ αὐτὴ πάντ' ἐτελεύτα·
'δῶκε δὲ Τηλεμάχωι καλὸν δέπασ ἀμφικύπελλον.
ὣσ δ' αὔτωσ ἠρᾶτο 'Οδυσσῆοσ φίλοσ υἱόσ.
οἳ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ 'ϝερύσαντο,
μοίρασ δασσάμενοι 'δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο,
τοῖσ' ἄρα μύθων ἦρχε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„νῦν δὴ κάλλιόν ἐστι μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
ξείνουσ, οἵ τινέσ εἰσιν, ἐπεὶ 'τάρπησαν ἐδωδῆσ.
ὦ ξεῖνοι, τίνεσ ἐστέ; πόθεν πλέεθ' ὑγρὰ κέλευθα;

50 cf. 53
50^{b} cf. Α 774
51 cf. ο 120
51^{a} cf. Α 446
52 cf. Ρ 567 sq.
53 cf. 50
55^{a} = ι 528
61^{b} = κ 332 cf. Τ 331
65 sq. = υ 279 sq.
65 = 470
66^{b} = Ω 802
67 = Α 469 γ 473
68 cf. 474
69 cf. ξ 378 ο 362
71-74 = ι 252 sqq. h. Ap. 452 sqq.

50. σοὶ] τοι Zen. F. ‖ 51. *ϝ'(οι)] addidimus. — χείρ' ἐτίθει] χερσὶ τίθει Ω. Cf. Α 585. — δέπασ ἡδέοσ οἴνου] μελιηδέοσ οἴνου H² U (ut vs. 46), ὃ δ' ἐδέξατο χαίρων P (ut Α 446 Ψ 797), δέπασ ἀμφικύπελλον Bentley (ut Α 584 γ 63). In textu tradito bis neglectum est ϝ. ‖ 55. Ποσείδαον D] -δάων G F P. ‖ 56. ἐπευχομένοισι D q] εὐχομένοισι Ω. Cf. Γ 350 Ζ 475 κ 533 ξ 436 al. et § 92. ‖ 60. πρήξαντε Bentley] -ντα.

49. ὁμηλικίη] cf. Γ 175.

56. ἧμιν] § 92.

61. οὕνεκα] hoc uno loco id quod οὗ ἕνεκα sive τοῦτο οὗ ἕνεκα valet apud Homerum, ceteris *quia*, τούνεκα autem *ideo*.

65. κρέ' ὑπέρτερα] sic *carnes exteriores* distinguuntur a *visceribus*, quae prius convivae gustabant quam ceterum animalis corpus frustatim dissectum assabatur: ἐπεὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο, ὤπτησαν ἄλλα (cf. Α 464—466 al.). Locutio locis par. redit.

68. γερήνιοσ] cf. Β 336.

69 sq. Cf. Ζ 173 sq. et γ 85. Ad comparativum κάλλιον mente suppl.: *quam ante cenam*.

71. πλέεθ' (-τε)] § 191.

ἦ τι κατὰ πρῆξιν; ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε
οἷά τε ληϊστῆρες ὑπεὶρ ἅλα, τοί τ' ἀλάονται
ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;"
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
θαρσήσας, αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
'θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοι' ἐρέοιτο· 77 cf. α 135

72-74. Ar. —; cf. comment. || 77. *-νοι' (-νου) ἐρέοιτο* Bentley] *-νοιο ἔροιτο.* Cf. α 135.

72—74. „Latrocinia aevo heroico nullam habebant infamiam, immo laudem ferebant", quemadmodum postea inter Thraciae incolas „τὸ ζώειν ἀπὸ πολέμου καὶ ληιστύος κάλλιστον" habebatur; „τὸ γὰρ παλαιὸν Ἑλληνικὸν ὁμοιότροπα τῶι τότε βαρβαρικῶι διηιτᾶτο" (Thuc. I 5 sq. Herod. V 6 Xen. Anab. VII 2 § 34 al.). Cf. ξ 85 sqq., 230 sqq., al.; a suis ipsorum videlicet popularibus et horum amicis laudabantur praedones. Sic Mentes, dux praedonum Taphiorum, Ulixi ab intimis fuit, et ipse Ulixes praedonem se gessisse in ficta ad Eumaeum narratione verbis apertis gloriatus est (cf. ξ 262), novas eiusmodi expeditiones revera mox suscepturus (ψ 357). Quid quod Mentae illius praedonis speciem sumsit Minerva dea, ut Telemachum consiliis adiuvaret, quae et olim favit Tectoni artifici, classem Paridi praedoni regio aedificanti (cf. Ε 61). Qui vero spoliati erant homines et horum amici, hi sane praedonibus pessima quaevis imprecabantur (cf. π 425—427). — Nostros versus Aristarchus in suspicionem vocavit, aptiores enim esse in ore Cyclopis torvi et minacis (ι 253—255); Aristophanes vero h. l. genuinos, in Cyclopea insiticios ducebat, Cyclopem enim de praedonibus ne potuisse quidem loqui, quales homines numquam vidisset. „Atenim" — sic iure suo Aristarchus — „neque graece scire „ille potuit, confabulatus tamen est „cum Ulixe; talia poetis sunt con„cedenda". Et quadamtenus sequendus profecto est Aristarchus; nam nostri versus quin in Cyclopea genuini sint, dubitandum non videtur, nostro autem loco versus 72 propter versum 82 omnino est servandus, versus 73 sq. vero postmodo additos esse credibile est. Credibile, minime tamen certum! Nam aliud est advenas rogare: „sintne circumvagati ita ut solent praedones?" — quae in nostram dictionem conversa valent: „sintne milites?", — aliud: „praedatumne venerint?" Hoc hospites receptos rogare tam absurdum foret quam rusticum, illud non item eo aevo quo expeditiones in gentes exteras lucri causa susceptae non dedecus sed famam ferebant, si modo bene cessisset res. Cuius aevi mores non tantum quantum fortasse crediderit quispiam a nostri fuere diversi, licet aliis nominibus hodie eadem res fucetur et longius remotae esse soleant quae spoliantur gentes.

73. οἷά τε] accusativus obiecti interni hic est (= *quales errores errant*). Redit autem οἷά τε η 106 ι 254 λ 364 h. Ap. 454, οἷά τε πολλά θ 160 ι 128 λ 536.

— ὑπεὶρ ἅλα] § 315.

— ἀλάονται] § 191.

74. παρθέμενοι] cf. Ι 322.

77. ἀποιχομένοι'(ο)] § 59.

„ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδοσ Ἀχαιῶν, 79 = K 87
εἴρεαι ὁππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.
ἡμεῖσ ἐξ Ἰθάκησ Ὑπονηΐου εἰλήλυθμεν·
πρῆξισ δ' ἥδ' ἰδίη, οὐ δήμιοσ, ἣν ἀγορεύω.
πατρὸσ ἐμοῦ κλέοσ εὐρὺ μετέρχομαι, αἴ κεν ἀκούσω, 83ᵇ = β 360
δίου Ὀδυσσῆοσ ταλασίφρονοσ, ὅν ποτε φασὶ
σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι. 85ᵇ cf. Ξ 251
ἄλλουσ μὲν γὰρ πάντασ, ὅσοι Τρωσὶν 'πολέμιζον,
πευθόμεθ', ἧχι ϝέκαστοσ ἀπώλετο λυγρῶι ὀλέθρωι·
κείνου δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα 'θῆκε Κρονίων.
οὐ γάρ τισ δύναται σάφα ϝειπέμεν' ὁππόθ' ὄλωλε,
ἤ θ' ὅ γ' ἐπ' ἠπείρου 'δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσι,
ἤ τε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτησ.
τούνεκα νῦν τεὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέληισθα 92-101 = δ 322 [sqq.; 92 = Σ 457
κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπέμεν', εἴ ποθ' ὄπωπασ 93ᵃ = ξ 90
ὀφθαλμοῖσι τεοῖσ' ἤ' ἄλλου μῦθον ἄκουσασ
πλαζομένου· περὶ γάρ με ὀϊζυρὸν 'τέκε μήτηρ.
μηδέ τί μ' αἰδόμενοσ μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπωσ ἤντησασ ὀπωπῆσ. 97 cf. ρ 44
λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατὴρ ἐμόσ, ἐσθλὸσ Ὀδυσσεύσ,
ἢ ϝέποσ ἠέ τι ϝέργον ὑποστὰσ ἐξετέλεσσε 99ᵇ cf. Φ 457
δήμωι ἔνι Τρώων, ὅθ' ἐπάσχετε πήματ' Ἀχαιοί· 100 = δ 243

---

78 ἠδ' ἵνα μιν κλέοσ ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχηισι. 78 = α 95

---

78. In textu habet U, in marg. F P H M, om. Ω. Versus ex α repetitus hic molestus est propter particulam ἵνα iteratam et ἔχηισι pro ἔχοι dictum. ‖ 81. ἡμεῖσ] novicium (cf. § 92) et ipsum pronomen inutile. — εἰλήλυθμεν § 160[4]] -λουθμεν. ‖ 82. οὐ δήμιοσ] ἐκδήμιοσ Aristoph. — ἀγορεύω Ar. G P] -σω F (cf. B 436). ‖ 83. εὐρὺ] om. H, ἐσθλὸν G (cf. α 95). — αἴ κεν § 326] ἤν που. Cf. Δ 797. ‖ 87. ἧχι] sic Ar. (cf. Λ 607). — λυγρῶι ὀλέθρωι] -ὸν -ον q (ut ι 303; cf. ο 268). Dativus est etiam δ 489 (ψ 79). ‖ 90 sq. ἤ … ἤ § 327] εἴ … εἴ. ‖ 91. πελάγει] πόντωι Fick. Cf. § 71. ‖ 92. τεὰ] cf. Δ 185. ‖ 94. τεοῖσ'(ι)] τεοῖσιν Ω. Cf. § 16. ‖ 95. *με] μιν Ω, item loco par.; versum del. Bekker. ‖ 97. ὀπωπῆσ] „γρ. τῆσ ἀκοῆσ" (ἀκουῆσ?). ‖ 100. πήματ'(α)] ἄλγε' l. a. (cf. vs. 220).

---

81. ἡμεῖσ] cf. nota crit.

82. δήμιοσ] § 53.

83. κλέοσ] cf. Λ 227.

88. καὶ ὄλεθρον] *ne scimus quidem ubi et quomodo perierit, nedum incolumis ad nos redierit.*

— ἀπευθέα] *ignotum*, vs. 184 *ignarum*. Alibi adi. non legitur.

93. ἐνισπέμεν'(αι)] § 125.

— ποθ'(ι)] § 322.

95. γάρ] particula spectat verba τεὰ γούναθ' ἱκάνομαι (vs. 92): *fer opem mihi obsecro, sum enim infelicissimus.*

96. Cf. Promethei verba apud Aeschylum vs. 684 sq.: μηδέ μ' οἰκτίσασ | σύνθαλπε μύθοισ ψευδέσιν.

τῶν νῦν μοι μνῆσαι καί μοι νημερτὲσ ἐνίσπε.“ 101ᵇ = Ξ 470
τὸν δ’ ἠμείβετ’ ἔπειτα γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„ὦ φίλ’, ἐπεί μ’ ἔμνησασ ὀϊζύοσ, ἣν ἐνὶ κείνωι
δήμωι ἀνέτλημεν μένοσ ἄσχετοι υἷεσ Ἀχαιῶν,
ἠμὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ’ ἠεροϝειδέα πόντον
πλαζόμενοι κατὰ ληῗδ’, ὅπηι ἄρξειεν Ἀχιλλεύσ,
ἠδ’ ὅσα καὶ περὶ ϝάστυ μέγα Πριάμοιο ϝάνακτοσ 107ᵇ = Η 296
’μαρνάμεθ’. ἔνθα δ’ ἔπειτα κατέκταθεν ὅσσοι ἄριστοι·
ἔνθα μὲν Αἴασ κεῖται ἀρήϊοσ, ἔνθα δ’ Ἀχιλλεύσ,
ἔνθα δὲ Πάτροκλοσ θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντοσ, 110ᵇ = Η 366
ἔνθα δ’ ἐμὸσ φίλοσ υἱόσ, ἅμα κρατερὸσ καὶ ἀταρβήσ, 111 cf. Ν 299
Ἀντίλοχοσ, περὶ μὲν θείειν ταχὺσ ἠδὲ μαχητήσ. 112 cf. Π 186 δ 202
ἄλλα τε πόλλ’ ἐπὶ τοῖσ ’πάθομεν κακά. τίσ κεν ἐκεῖνα
πάντα γε μυθήσαιτο καταθνητῶν ἀνθρώπων!
οὐδ’ εἰ πεντάϝετεσ καὶ ϝεξάϝετεσ παραμίμνων
ἐξερέοισ, ὅσα κεῖθι ’πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί.
πρίν κεν ἀνιηθεὶσ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο.
„εἰνάϝετεσ γάρ σφιν κάκ’ ἐράπτομεν ἀμφιέποντεσ
παντοίοισι δόλοισι, μόγισ δ’ ἐτέλεσσε Κρονίων. 119ᵃ = 122
ἔνθ’ οὔ τίσ ποτε μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην 120ᵇ = Α 187
ἤθελ’, ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκαε δῖοσ ’Οδυσσεὺσ
παντοίοισι δόλοισι, — πατὴρ τεόσ, εἰ ἐτεόν γε 122ᵃ = 119
κείνοι’ ἔκγονόσ ἐσσι· σέβασ μ’ ἔχει εἰσοράοντα.

---

101. *ἐνίσπε*] *-σπεσ* G P[1]. Cf. § 246. || 103. *ἔμνησασ*] *ὑπέμνησασ* G, dittographema (*επειμυπεμνησασ*). Cf. v. l. vs. 211. — *ἐνὶ κείνωι* § 97] *ἐν ἐκείνωι*. || 106. *Ἀχιλλεύσ*] *’Οδυσσεύσ* G[1]. || 109. *ἀρήϊοσ*] *πελώριοσ* G (ut Γ 229 al.). || 111. *ἀταρβήσ* G P] *ἀμύμων* F (cf. Δ 89 al.). || 113. *τοῖσ*] *τοῖσι* G F (cf. § 60); **τοῖσ’ ἔχομεν*? — *ἐκεῖνα* | *πάντα*] **ἅπαντα* | *κεῖνα*? cf. § 97 et v. l. ξ 149 sq.; Hartman *ἔπειτα* | *πάντα* coll. Α 547 al. || 115. *καὶ* Fick] *τε καί*. || 120. *τίσ ποτε* F P] *πώ τισ* G.

---

102. γερήνιοσ] cf. Β 336.

103. Cf Γ 59.

109. Αἴασ] utrum Aiacem poeta nunc diceret, auditoribus obscurum esse non potuit, quoniam *maiorem* ante Achivorum reditum mortem sibi conscivisse ferebant fabulae vetustae, *minorem* in reditu demum periisse. Cf. λ 543—564 et δ 499—510.

111 sq. Mors *Antilochi* a *Memnone* interemti, quae in Aethiopide carmine enarrata fuit (cf. Ω 804 Pind. Pyth. VI 28 sqq. et ad Ω 658), a nostro poeta commemorata est etiam δ 187 sq.

118. εἰνάϝετεσ] cf. α 88 sqq.

— κάκ’ ἐράπτομεν] cf. Σ 367.

121. ἐνίκαε] § 191.

123. κείνοι’(ο)] § 59.

— εἰσοράοντα] § 191.

ἦ τοι γὰρ μῦθοί γε ϝεϝοικότεσ, οὐδέ κε φαίησ
ἄνδρα νεώτερον ὧδε ϝεϝοικότα μυθήσασθαι.
„ἔνθ' ἦ τοι ϝῆοσ μὲν ἐγὼ καὶ δῖοσ Ὀδυσσεὺσ
οὔτε ποτ' ἐν ἀγορῆι δίχ' ἐβάζομεν οὔτ' ἐνὶ βουλῆι,
ἀλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε νόωι καὶ ἐπίφρονι βουλῆι 128ª cf. Ο 710ᵇ
'φραζόμεθ' Ἀργεΐοισιν, ὅπωσ ὄχ' ἄριστα γένοιτο· 129ᵇ = ι 420 cf. ν 365 ψ 117
αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν, 130 = ν 316 cf.
καὶ τότε δὴ Ζεὺσ λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ 'μήδετο νόστον λ 533
Ἀργεΐοισ', ἐπεὶ οὔ τι νοήμονεσ οὐδὲ δίκαιοι 133 cf. β 282
πάντεσ ἔσαν. τῶι σφων πολέεσ κακὸν οἶτον ἐπέσπον
μήνιοσ ἐξ ὀλοῆσ γλαυκώπιδοσ ὀβριμοπάτρησ,
ἥ τ' ἔριν Ἀτρεΐδηισι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε.
τὼ δὲ καλεσσαμένω ἀγορὴν εἰσ πάντασ Ἀχαιοὺσ
μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐσ ἠέλιον καταδύντα, — 138ª = Β 214
οἳ δ' ἦλθον ϝοίνωι βεβαρηότεσ υἷεσ Ἀχαιῶν, —
μῦθον ἐμυθείσθην, τοῖ' εἵνεκα λαὸν ἄγειραν.

131 'βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸσ δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούσ, 131 = ν 317 cf. ξ 242

126. ϝῆοσ] εἶωσ Ω. Cf. *M* 141 et § 323. || 128. νόωι καὶ ἐπίφρονι βουλῆι] -ον καὶ -να -λήν F[1]. || 129. γένοιτο DT] -ηται GFP. || 130. αὐτὰρ ἐπεὶ] ἦ γὰρ καὶ Strab. 501, qui versui subiungit verba (versum?) βουλῆι καὶ μύθοισι [καὶ ἠπεροπηΐδι τέχνηι?]; cf. id. 17. || 131. Versum, quo Nestoris sermo absurde perturbatur, del. Nitzsch. Suo loco legitur ν 317, ubi duobus versibus referuntur quae h. l. fuse narrantur (vs. 130—168).

124 sq. *Nam etiam — quod mirum in viro iuniore — prorsus ita loquitur ut Ulixes.*

127. ἐν] § 315.

130. αἰπήν] § 75.

132—135. Miros nos habeant *Achivi* ira *Iovis* et *Minervae* vexati, nisi nobiscum reputemus in fabulis antiquissimis fieri non potuisse quin *deus* (Iuppiter) *Idaeus* et *dea urbis patrona* iis succenserent ob urbem vastatam arasque violatas (cf. Α 1—7 Μ 8—35 et Ζ 86). Item γ 145, 152, 160, 288 ε 108 ι 38, 52, 67, 262, 552, 555 μ 313; cf. et ε 131 sq., 304 ν 314—321 (τ 363 sq.?). Sic et *Apollinis* ob Priami necem Neoptolemo succensentis iram cecinit Pindarus in VI° Paeane. Unum *Aiacem* Oilei filium deliquisse (cf. δ 502 + γ 135 ε 108) commenti sunt recentiores (cf. Verg. Aen. I 41 Eur. Troad. 69 sqq.), fabulam, quae fuit de Troiae excidio, sic coniungentes cum cultu Minervae Iliacae, cui deae in Ilii arce delubrum vetustum habenti virgines Locrenses certis temporibus devoveri solebant (cf. Timaeus in schol. Lycophr. 1141—1173, Polybius XII 5 § 7).

134. οἶτον] cf. Γ 417.

136. ἔριν] § 66.

138. „*Sol occasus suprema tempestas*". Convocandus erat populus ἀμ' ἠόϊ φαινομένηφι (cf. Β 48 sqq. Τ 41 β 6 Aristoph. Ach. 20 Eccl. 741 al.), certe ante cenam.

140. τοι'(ο)] § 59.

ἔνϑ' ἦ τοι Μενέλαοσ ἄνωγεν πάντασ Ἀχαιοὺσ
νόστου μιμνήισκεσϑαι ἐπ' εὐρέα νῶτα ϑαλάσσησ· 142ᵇ = B 159
οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἐϝάνδανε, 'βούλετο γάρ ῥα
λαὸν ἐρυκακέμεν ῥέξαι ϑ' ἱερὰσ ἑκατόμβασ,
ὥσ κεν Ἀϑηναίησ δϝεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο,
νήπιοσ, οὐδὲ τὸ 'ϝείδε' ὅ ϝ' οὐ πείσεσϑαι ἔμελλε· 146 = Υ 466
οὐ γάρ τ' αἶψα ϑεῶν τρέπεται νόοσ αἰὲν ἐόντων.
ὣσ τὼ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ϝεπέεσσι
ἔστασαν· οἳ δ' ἀνόρουσαν ἐϋκνήμιδεσ Ἀχαιοὶ
ϝηχῆι ϑεσπεσίηι, δίχα δέ σφισι 'ϝάνδανε βουλή. 150ᵇ = Σ 510
„νύκτα μὲν ἀέσαμεν χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντεσ
ἀλλήλοισ', — ἐπὶ γὰρ Ζεὺσ ἤρτυε πῆμα κακοῖο, —
ἠῶϑεν δ' οἳ μὲν νέασ εἵλκομεν εἰσ ἅλα δῖαν
κτήματά τ' ἐντιϑέμεσϑα βαϑυζώνουσ τε γυναῖκασ, 154ᵇ = I 594
ἡμίσεεσ δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντεσ
αὖϑι παρ' Ἀτρεΐδηι Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν.
ἡμίσεεσ δ' ἀναβάντεσ ἐλαύνομεν· αἳ δὲ μάλ' ὦκα
ἔπλεον, ἐστόρεσεν δὲ ϑεὸσ μεγακήτεα πόντον.
εἰσ Τένεδον δ' ἐλϑόντεσ ἐρέξαμεν ἱρὰ ϑεοῖσι
ϝοίκαδε ϝιέμενοι· Ζεὺσ δ' οὔ πω 'μήδετο νόστον, 160ᵃ = ι 261 cf. B 154
σχέτλιοσ, ὅσ ῥ' ἔριν ὦρσε κακὴν ἐπὶ δεύτερον αὖτισ.
οἳ μὲν ἀποστρέψαντεσ ἔβαν νέασ ἀμφιϝελίσσασ
ἀμφ' Ὀδυσῆα ϝάνακτα δαΐφρονα ποικιλόμητιν
αὖτισ ἐπ' Ἀτρεΐδηι Ἀγαμέμνονι ϝῆρα φέροντεσ,
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀϝολλέσιν, αἵ μοι ἕποντο,
'φεῦγον, ἐπεὶ 'γίγνωισκον ὃ δὴ κακὰ 'μήδετο δαίμων· 166 cf. μ 295
'φεῦγε δὲ Τυδέοσ υἱὸσ ἀρήϊοσ, ὦρσε δ' ἑταίρουσ.

141. ἄνωγεν § 225] ἀνώγει. — Ἀχαιοὺσ] ἑταίρουσ D. || 144. ῥέξαι F2] -ξειν G F[1] P. — ἱερὰσ ἑκατόμβασ] -ρὴν -βην G. || 145. κεν Agar] τόν. Cf. ϑ 21 ω 83. || 146. *ϝ'(οι)] addidimus. Cf. § 13. || 149. ἔστασαν] ἀνστήτην G (ut Α 305). || 151. ἀέσαμεν G] εἰάσαμεν F P et olim „meliores" (cf. Κ 299). || 153. εἰσ ἅλα δῖαν] ἀμφιελίσσασ W. || 163. ποικιλόμητιν (-μῆτιν) G] -μήτην F P.

144. ἐρυκακέμεν] § 126.
145. Cf. vs. 132—135.
154. βαϑυζώνουσ] cf. Z 442.
158. μεγακήτεα] cf. Θ 222.
161. ἔριν] § 66.
162—164. Fabulas duas, quarum altera *Nestori*, altera *Agamemnoni* Ulixem in reditu adiungeret socium, poeta Odysseae utcunque inter se iunxisse videtur. Et ι 39 tertiam fabulam eamque simpliciorem secutus est, in qua unius Ulixis fiebat mentio.

ὀψὲ δὲ δὴ μετὰ νῶϊ 'κίε ξανθὸσ Μενέλαοσ,
ἐν Λέσβωι δ' ἐκίχη δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντασ,
ἢ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσησ
νήσου ἔπι Ψυρίησ, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντεσ,
ἢ ὑπένερθε Χίοιο παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.
ἠιτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρασ· αὐτὰρ ὅ γ' ἥμιν
'δεῖξε καὶ ἤνωγεν πέλαγοσ μέσον εἰσ Ἔϝβοιαν
ταμνέμεν', ὄφρα τάχιστα ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν.
ὦρτο δ' ἐπὶ λιγὺσ οὖροσ ἀήμεναι· αἳ δὲ μάλ' ὦκα
ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον, εἰσ δὲ Γεραιστὸν
ἐννύχιαι κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγοσ μέγα μετρήσαντεσ.
τέτρατον ἦμαρ ἔεν, ὅτ' ἐν Ἄργεϊ νῆασ ἐϝίσασ
Τυδεΐδα' ἕταροι Διομήδεοσ ἱπποδάμοιο
ἵστασαν· αὐτὰρ ἐγώ γε Πύλονδ' ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
οὖροσ, ἐπεὶ δὴ πρῶτα θεὸσ προέηκεν ἀῆναι.
„ὣσ ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπευθήσ, οὐδέ τι ϝοῖδα
κείνων, οἵ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν οἵ τ' ἀπόλοντο.
ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενοσ ἡμετέροισι
πεύθομαι, ἣ θέμισ ἐστί, δαήσεαι, οὐδέ σε κεύσω.
εὖ μὲν Μυρμιδόνασ φάσ' ἐλθέμεν' ἐγχεσιμώρουσ,
οὓσ ἄγ' Ἀχιλλῆοσ μεγαθύμου φαίδιμοσ υἱόσ,
εὖ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν·

169. ἐκίχη § 208] ἔκιχε(ν). ‖ 174. ἤνωγεν § 225] ἠνώγει. — μέσον] μέγα G (ut vs. 179). ‖ 175. ταμνέμεν'(αι) § 278] τέμνειν. ‖ 178. ἐννύχιαι] -οι Rhianus P U^2 n^2. ‖ 180. ὅτ'] καὶ Nauck. ‖ 182. ἵστασαν T] ἔστασαν (ἕ.) Ω. Cf. Μ 56.

169. δολιχὸν πλόον] *navigationem longam*, non relictis littoribus Asiae atque insularum adiacentium, deinde per Cyclades itinere continuato. At deus vento secundo medium mare secare eos iussit. Cf. vs. 174 sq.

170—172. Dicitur καθύπερθε id quod *a fronte* habent nautae, ὑπένερθε quod *a tergo*. Cf. ὑπέρ *ultra* ν 257 ξ 300.

172. ἠνεμόεντα] § 21.

175. ταμνέμεν'(αι)] § 175.

180. Cf. Ζ 290—292.

— ἔεν] § 302.

— ἐν Ἄργεϊ] cf. Β 559.

181. Τυδεΐδα'(ο)] § 55.

184. φίλε τέκνον] cf. Ε 638.

— ἀπευθήσ] cf. vs. 88.

188. ἐγχεσιμώρουσ] cf. Β 692.

189. Ut Telemachus Ulixi, sic Achilli in carminibus epicis succrevit filius adultus *Neoptolemus*, apud posteros et *Pyrrhus* dictus, qui post patris mortem Troia urbe capta Myrmidones in patriam reduxit. Cf. Α 250—252 α 88 sqq. et nota crit. ad Τ 326—337.

πάντασ δ' Ἰδομενεὺσ Κρήτην εἶσ ἤγαγ' ἑταίρουσ,
οἳ 'φύγον ἐκ πολέμου, πόντοσ δέ ϝοι οὔ τιν' ἀπέϝρα.
Ἀτρεΐδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε νόσφιν ἐόντεσ,
ὥσ τ' ἦλθ' ὥσ τ' Αἴγισθοσ ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον. 194^b = κ 115 ω 96
ἀλλ' ἦ τοι κεῖνοσ μὲν ἐπισμυγερῶσ ἀπέτισε.
ὧσ ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
ἀνδρόσ· ἐπεὶ καὶ κεῖνοσ ἐτίσατο πατροφονῆα
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅ ϝοι πατέρα κλυτὸν ἔκτα.“ 198 = α 300
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδοσ Ἀχαιῶν, 202 = Κ 87
καὶ λίην κεῖνοσ μὲν ἐτίσατο, καί ϝοι Ἀχαιοὶ 203^a cf. α 46
οἴσουσι κλέοσ εὐρὺ καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδήν.
αἲ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν περιθεῖεν,
τίσασθαι μνηστῆρασ ὑπερβασίησ ἀλεγεινῆσ,
οἵ τέ μοι ὑβρίζοντεσ ἀτάσθαλα μηχανάονται! 207 cf. Δ 695 207^b = ρ 588 cf. π 93
ἀλλ' οὔ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον,
πατρί τ' ἐμῶι καὶ ἐμοί· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπησ.“ 209^b cf. ζ 190
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„ὦ φίλ', ἐπεὶ δὴ ταῦτά μ' ἀνέμνησασ καὶ ἔϝειπεσ·
φασὶ μνηστῆρασ σῆσ μητέροσ εἵνεκα πολλοὺσ 212 sq. cf. π 93 sq.
ἐν μεγάροισ' ἀϝέκητι σέθεν κακὰ μηχανάεσθαι.

---

199 *καὶ σύ, φίλοσ, — μάλα γάρ σ' ὁράω καλόν τε μέγαν τε, —* 199 sq. = α 301 sq.
ἄλκιμοσ ἔσσ', ἵνα τίσ σε καὶ ὀψιγόνων εὖ ϝείπηι.“

---

192. *ἀπέϝρα* § 150^5] *ἀπηύρα.* ‖ 196. *καταφθιμένοιο*] *ἀποφθ.* P (ut Σ 89 Τ 322, 337 ω 88; *καταφθ.* redit Χ 288). ‖ 198. *ὅ*] *ὅσ* Ω. Cf. α 300. ‖ 199 sq. Aristoph. Ar. —— ‖ 203. *μὲν*] *μιν* U T^2, *γε* P (cf. α 46). ‖ 204. *ἐσσομένοισιν ἀοιδήν*] *-νοισι πυθέσθαι* Eust. (ut Β 119 al.). Cf. Ζ 358 θ 580 ω 197, 200. ‖ 205. *περιθεῖεν* F] *παραθ.* G P. ‖ 208. *μοι*] *τοι* Bentley. ‖ 209. Quidam ——, sic vero *ὅ γε* vs. 217 non habet quo referatur. ‖ 211. *μ' ἀνέμνησασ* G F] *παρέμν.* P, *ἐπέμν.* l. a. in H (cf. δ 118). ‖ 213. *μηχανάεσθαι*] *μητιάασθαι* M.

---

193. ἀκούετε] cf. Ξ 125.

195. ἐπισμυγερῶσ] *misere?* Adv. δ 672 redit, adi. legitur Hes. Clip. 264.

197. καὶ κεῖνοσ] § 9 et 97.

— πατροφονῆα] cf. Ω 506.

199. ὁράω] § 191.

200. ἔσσ'(ο)] § 302.

205. δύναμιν περιθεῖεν] cf. Α 149.

207. μηχανάονται] § 191.

208. ἐπέκλωσαν θεοὶ] cf. Υ 127 sq.

210. γερήνιοσ] cf. Β 336.

211. Cf. Γ 59.

212. πολλοὺσ] hanc formam fabulae dedit Odysseae poëta aut ab aliis datam servavit; non enim a *duodecim* — ut in carminibus ipso antiquioribus — sed a *plus centum* procis Penelopen petitam esse sumsit. Cf. α 245—248.

213. μηχανάεσθαι] § 191.

ϝειπέ μοι, ἠὲ ϝεκὼν ὑποδάμνασαι ἦ σέ γε λαοὶ 214 sq. = π 95 sq.
ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον ἐφεσπόμενοι θεοῦ ὀμφῆι.
τίσ ϝοῖδ' εἴ κέ ποτέ σφι βίασ ἀποτίσεται ἐλθὼν 216ᵇ cf. λ 118 π 255 ϱ 540
ἢ ὅ γε μοῦνοσ ἐὼν ἢ καὶ σύμπαντεσ Ἀχαιοί;
εἰ γάρ σ' ὣσ ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπισ Ἀθήνη,
ὡσ τότ' Ὀδυσσῆοσ περὶ 'κήδετο κυδαλίμοιο
δήμωι ἔνι Τρώων, ὅθ' ἐπάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί, — 220 = ω 27
οὐ γάρ πω 'ϝίδον ὧδε θεοὺσ ἀναφανδὰ φιλεῦντασ,
ὡσ κείνωι ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰσ Ἀθήνη, —
εἴ σ' οὕτωσ ἐθέλοι φιλέειν κήδοιτό τε θυμῶι,
τῶι κέν τισ κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο."
  τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„ὦ γέρον, οὔ πω τοῦτο ϝέποσ τελέεσθαι ὀΐω.
λίην γὰρ μέγ' ἔϝειπεσ· ἄγη μ' ἔχει. οὔ κεν ἐμοί γε 227 cf. π 243
ϝελπομένωι τὰ γένοιτ', — οὐδ' εἰ θεοὶ ὣσ ἐθέλοιεν!"
  τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·

214 sq. *Spurii? || 215. ἐφεσπόμενοι § 247] ἐπισπ. || 216. τίσ Bentley] τίσ δ'. || 216 sq. ἀποτίσεται ... ὅ] Zen. -σεαι (-σῃ D) ... σύ. || 219. τότ'(ε) G F P] ὅτ' M. || 220. ἄλγε'(α)] πήματ' G (cf. vs. 100). || 226. πω] πωσ Phot. Suid.; cf. Γ 306 Μ 270 al. || 227. οὔ κεν § 326] οὐκ ἂν F, οὐδ' ἂν G P. || 228. οὐδ' εἰ] εἰ μὴ Zen.

214 sq. *Cur igitur procos non pellis? Quod nolis? An quod nequeas?* Cf. vs. 208.

214. ϝεκὼν] i. e. ϝεκὼν ἀϝέκοντί γε θύμωι (cf. vs. 206 et 213), *non lubens quidem, neque tamen coactus*, cum vim vi retundere et civium ope principes molestos pellere possis (cf. vs. 217).

216—242. „*Erit, opinor*", — Nestor ait — „*cum istos aut Ulixes ulciscatur reversus aut ipsi cives. Nam si tam sis carus Minervae quam fuit pater tuus, isti male mulcabuntur*" [= cives tuam in gratiam eos male mulcabunt]. Respondet iuvenis: „*Incredibilia dicis!*" Dein Mentor sive Minerva: „*Cur despondes animum? Etiam e remotissimis regionibus virum reducere potest deus. Et nonne praestat post longos annos incolumem redire quam cito reversum morte necopinata perire? Mortuos sane in hanc vitam revocare ne Olympii quidem possunt.* [Mente suppl.: *sed unde efficis Ulixem non amplius inter vivos esse?*] Respondet Telemachus: „*Noli spem inanem mihi ostentare: mortuum esse patrem habeo persuasissimum.*" — Telemachum per brevem nunc temporis articulum in pristinam tristitiam relapsum esse, unde eum excitaverat Mentes (cf. α 396), poeta haud improbabiliter finxit.

216 sq. τίσ ϝοῖδ' εἰ] *quis scit an.* Cf. Π 860 sq.

221. φιλεῦντεσ] § 7 et 191.

224. ἐκλελάθοιτο γάμοιο] cf. Β 600.

227. ἄγη] cf. Φ 221.

228. τὰ] *ut pater etiam redeat et procos interficiat.* Id ut vel dis adiuvantibus possit effici iuveni non videtur credibile.

„Τηλέμαχοσ, ποῖόν σε ϝέποσ ʼφύγεν ἕρκοσ ὀδόντων! 230ᵇ = Δ 350
ῥεῖα θεόσ κ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι. 231ᵃ = Κ 556
βουλοίμην δέ κ' ἐγώ γε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσασ
ϝοίκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι, 233 = ε 220 ϑ 466
ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιοσ, ὡσ Ἀγαμέμνων
ὤλεθ' ὑπ' Αἰγίσθοιο δόλωι καὶ ϝῆσ ἀλόχοιο.
ἀλλ' ἦ τοι θάνατον μὲν ὁμοίιον οὐδὲ θεοί περ
καὶ φίλωι ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν', ὁππότε κεν δὴ
μοῖρ' ὀλοὴ καθέληισι τανηλεγέοσ θανάτοιο.“ 238 = β 100; 238ᵇ = Θ 70
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα κηδόμενοί περ·
κείνωι δ' οὐκέτι νόστοσ ἐτήτυμοσ, ἀλλά ϝοι ἤδη
ʼφράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
νῦν δ' ἐθέλω ϝέποσ ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
244 Νέστορ', ἐπεὶ περὶ ϝοῖδε δίκασ ἠδὲ φρόνιν ἄλλων·
246 ὥσ τέ μοι ἀθάνατοσ ϝινδάλλεται εἰσοράεσθαι.
ὦ Νέστορ Νηληΐάδη, σὺ δ' ἀληθὲσ ἐνίσπε·
πῶσ ἔθαν' Ἀτρεΐδησ εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων;
ποῦ Μενέλαοσ ἔεν; τίνα δ' αὐτῶι ʼμήσατ' ὄλεθρον

---

245 *τρὶσ γὰρ δή μιν φασὶ ϝανάξασθαι γένε' ἀνδρῶν.*

---

230. *Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μέγα νήπιε, ποῖον ἔειπεσ* Zen., om. vs. 231. — *Τηλέμαχοσ* Y² q] -*χε* Ω. Cf. § 51. || 231. *κ'(ε)* M² D K] *γ'* Ω. Cf. *Κ* 246. || 232—238. Ar. — || 233. *ἰδέσθαι*] neglecto ϝ, *ὀλέσθαι* G¹ (voluitne *ἐλέσθαι*, ut W ε 220?), *ἱκέσθαι* Fick (*pervenire ad*, ut Bentley ε 209), item ε 220 ζ 311 ϑ 466 φ 228. Sic fere *ἱκέσθαι* (*ἥβην, γῆρασ, ἠόα*) adhibitum est Ω 728 ϑ 227 ο 246 ρ 497 τ 319, 367 al., in codd. autem haec verba confunduntur α 21 ε 408 ρ 448. || 234. *ἀπολέσθαι ἐφέστιοσ*] -*λέσθ' ἐπιϝέστιοσ*? Cf. *Β* 125. || 241 sq. Ar. — || 244—246. Ar. — || 244. *ἄλλων* F¹] *ἀνδρῶν* G F² P. || 245. Versum ex *Α* 252 (de quo cf. comment.) confictum damnavit Ar. (cum vicinis). Nihil est *ter generi hominum imperare*, et verbi forma *ϝανάξασθαι* est vitiosa; vHerwerden *ἀμείψασθαι γένε'(α)*. || 246. *ἀθάνατοσ* Aristoph.] *ἀθανάτοισ* Ω (cf. *Ρ* 214). || 247. *σὺ δ' ἀληθὲσ ἐνίσπε*] *μέγα κῦδοσ Ἀχαιῶν* P (cf. γ 79). — *ἐνίσπε*] -*σπεσ* G¹. Cf. § 246.

---

230. ἕρκοσ ὀδόντων] de hac locutione cf. Δ 350.

232. δέ κ'(ε)] § 326.

236. ὁμοίιον] cf. Δ 315.

243 sqq. Fabulam quae est de caede Agamemnonis poeta apte inseruit (cf. α 88 sqq.). Ad quam fabulam enarrandam viam sibi paravit vs. 232—235.

244. φρόνιν] *mentem, consilia.* Vox redit δ 258.

245. De spurio hoc versu cf. nota crit. et Α 250—252.

— γένε'(ϊ)] § 71.

246. εἰσοράεσθαι] § 191.

249. ἔεν] § 302.

— αὐτῶι] *ipsi Agamemnoni* (opp. *Menelaus*).

Αἴγισθοσ δολόμητισ; ἐπεὶ ’κτάνε πολλὸν ἀρείω.
ἦ οὐκ Ἄργεοσ ἦεν Ἀχαικοῦ, ἀλλά πηι ἄλληι
’πλάζετ’ ἐπ’ ἀνθρώπουσ, ὃ δὲ θαρσήσασ κατέπεφνε;“
τὸν δ’ ἠμείβετ’ ἔπειτα γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ’ ἀγορεύσω. 254 = π 61
ἦ τοι μὲν τόδε γ’ αὐτὸσ ὀΐεαι, ὥσ κεν ἐτύχθη,
εἰ ζώοντ’ Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμε
Ἀτρεΐδησ Τροίηθεν ἰών, ξανθὸσ Μενέλαοσ·
τῶι κέ ϝοι οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
ἀλλ’ ἄρα τόν γε κύνεσ τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν
κείμενον ἐν πεδίωι ϝεκὰσ Ἄργεοσ, οὐδέ κέ τίσ μιν
’κλαῦσεν Ἀχαιιάδων· μάλα γὰρ μέγα ’μήσατο ϝέργον.
ἧμεσ μὲν γὰρ κεῖθι πολῦσ τελέοντεσ ἀέθλουσ
ἥμεθ’, ὃ δ’ εὔκηλοσ μυχῶι Ἄργεοσ ἱπποβότοιο 263[b] = Z 152
πόλλ’ Ἀγαμεμνονέην ἄλοχον ’θέλγεσκε ϝέπεσσι.
ἣ δ’ ἦ τοι τὸ πρὶν μὲν ἀναίνετο ϝέργον ἀϝεικέσ,
δῖα Κλυταιμήστρη· φρεσὶ γὰρ ’κέχρητ’ ἀγαθῆισι. 266[b] = ξ 421 π 398
πὰρ δ’ ἄρ’ ἔεν καὶ ἀοιδὸσ ἀνήρ, ὧι πόλλ’ ἐπέτελλε
Ἀτρεΐδησ Τροίηνδε κιὼν εἰρῦσθαι ἄκοιτιν.
ἀλλ’ ὅτε δή μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,

251. Ἄργεοσ ἦεν Ἀχαικοῦ] Ἄργει ἔην ἐν Ἀχαικῶι l. a. ‖ 255. γ’(ε) G] κ’(αὶ) F P. — κεν F] om. P[1], περ G P[2]. ‖ 258. ἔχευαν] -εν l. a. ant. ‖ 259. γε] -δε G. ‖ 260. Ἄργεοσ] ἄστεοσ H T (neglecto ϝ; cf. Γ 140). ‖ 262. πολῦσ § 83] πολέασ. ‖ 266. Κλυταιμήστρη] -μνήστρη Ω (cf. Α 113). ‖ 267. δ’ ἄρ’(α) G F[2] P] γὰρ F[1].

250. ἀρείω] § 85.

251 sq. *An, cum Menelaus in Peloponneso non esset, interim Aegisthus Agamemnonem necavit?*

253. γερήνιοσ] cf. Β 336.

258. Brevius dicta pro: *ne interemti quidem corpus <missum fecisset, non enim> sivisset sepeliri,* — ut sivit Orestes (cf. vs. 309 sq.).

260. ἐν πεδίωι ϝεκὰσ Ἄργεοσ] *procul ab urbe*, neglectum *in planitie Argiva* (Peloponnesia, cf. vs. 251), quemadmodum in fabula Thebaica corpus Polynicis neglectum iacuit in planitie ante Thebas. Iungenda: ἐν πεδίωι Ἄργεοσ.

262. ἧμεσ] § 92.

264. -σκε ϝέπεσσι] -σκ’ ἐπέεσσι Ω.

267. ἔεν] § 302.

268. εἰρῦσθαι] § 164.

269. *Cum fatum eum* (Aegisthum) *mori decrevisset*; ad litteram: *cum fatum eum ligasset ut moreretur.* Quamdiu Clytaemestra pellici non potuit, Aegistho etiam spes fuit ad senectutem perveniendi; sed cum stetit ei fatum, tum cantorem in insulam desertam deportavit, dein Clytaemestram non amplius viri divini prudentibus consiliis sustentatam in suas aedes abduxit, et sic rex Mycenarum est factus, quemadmodum

δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων εἰσ νῆσον ἐρήμην
κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι, 271 cf. *P* 151
τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγε ϝόνδε δόμονδε.
πολλὰ δὲ μηρί' ἔκηε θεῶν ἱερῶν ἐπὶ βωμῶν,
πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε,
ἐκτελέσασ μέγα ϝέργον, ὃ οὔ ποτε 'ϝέλπετο θυμῶι.
„ἧμεσ μὲν γὰρ ἅμα 'πλέομεν Τροίηθεν ἰόντεσ,
Ἀτρεΐδησ καὶ ἐγώ, φίλα ϝειδότεσ ἀλλήλοισι·
ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνέων,
ἔνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβοσ Ἀπόλλων
ϝοῖσ' ἀγανοῖσι βέλεσσιν ἐποιχόμενοσ κατέπεφνε 280 cf. *Ω* 759
πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσησ νηὸσ ἔχοντα,
Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃσ ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
νῆα κυβερνῆσαι, ὁπότε σπέρχοιεν ἄελλαι.

273. *θεῶν*] *θεοῖσ'* Nauck. — *ἱερῶν ... βωμῶν* Nauck] *-ροῖσ ... -μοῖσ Ω* (item Hes. Op. 136). Cf. § 60 et Hes. Theog. 557 *η* 100. || 275. *ὃ οὐ*] vitium metricum; fortasse intercidit particula *γε*. || 276. *ἅμα 'πλέομεν*] *ἀναπλ.* Zen. (ut *μ* 234; cf. v. l. h. Merc. 515). || 277. *ἀλλήλοισι*] *-λοιιν* W. || 278. *Ἀθηνέων*] *-νασ (-νησ)* Fick (cf. *γ* 307 *η* 80 et § 56). || 280. *ἀγανοῖσι βέλε(σ)σιν* H D T] *-νοῖσ βελέεσσιν* G F P. Cf. § 60. || 283. *σπέρχοιεν* F] *-χοίατ'* G P. Cf. *N* 334 *ε* 304; *σπέρχονται navis* (*ν* 115) et *homines*.

Ithacae nunc principes Penelope uxore ducta regnaturos se sperant. *Pereundi* verbo δαμῆναι indicatur *sceleris poena* fato praestituta. Cf. α 29—35 et Ρ 327.

270 sq. *Necare* eum non est ausus *Erinyas veritus* (cf. Ι 454), quoniam *sacrosancti* habebantur vates, utpote θεῖοι sive θεόπνευστοι (cf. Α 8 sq.). Itaque τὸ ἄγοσ φεύγων vivum — ut Creon Sophocleus Antigonen — illuc deduxit unde redire non posset.

272—275. Persuasit nimirum Clytaemestrae ut sibi nuberet, priorem enim maritum non rediturum esse e regione longinqua; mortuum esse dudum. Cuiusmodi verbis ne fidem haberet regina, diu obstiterat auctoritas vatis a dis vera edocti (cf. Α 8 sq.).

272. ϝόνδε δόμονδε] cf. δ 517—537.

274. ἀνῆψεν] deorum aris vel sacris arboribus *affixit*. De verbo cf. ι 137 al. et de ipsa re Α 39 Η 82 sq. Κ 570 sq. μ 346 sq.

276. ἧμεσ] § 92.

279. Cur *Apollo*? Quia Troiae hic deus tutelaris fuerat, infestus igitur Achivis (cf. Α 1—7 et γ 132—135)? Ita interpretandus esset locus, si constaret poetam e fabulis ipso antiquioribus hoc duxisse. Nunc veri est simile eum nihil aliud dicere voluisse nisi hoc unum: gubernatorem subita morte esse peremtum. Cf. ο 478.

280. ἀγανοῖσι βέλεσσιν] *lenia* vocantur dei tela ἐχεπευκέα, utpote *subitam* mortem viris inferentia; item Ω 759 ο 411, cf. etiam Α 48 Ω 605 sq. τ 86. Sic tela Dianae τῆσ Τοξίασ (Leg. Gort. III[9]) mulieribus (ε 124 Orioni) sunt fatalia, et ipsa ἀγανά ideo vocata: ε 124 λ 173, 199 ο 410, 478; cf. etiam σ 202.

ὣσ ὃ μὲν ἔνθα κατέσχετ' ἐπειγόμενόσ περ ὁδοῖο, 284b = α 309
ὄφρ' ἕταρον θάπτοι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειε. 285b cf. Ω 38
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνοσ, ἰὼν ἐπὶ ϝοίνοπα πόντον
ἐν νηυσὶ γλαφυρῆισι, Μαλειάων ὄροσ αἰπὺ 287b = δ 514
ἷξε θέων, τότε δὴ στυγερὴν ὁδὸν εὐρύϝοπα Ζεὺσ 288 cf. ξ 235
ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ἀϋτμέν' ἔχευε
κύματά τε τροφόεντα πελώρια, ϝῖσ' ὀρέεσσι. 290a cf. Ο 621
ἔνθα διατμήξασ τὰσ μὲν Κρήτηι ἐπέλασσε, 291 cf. Φ 3
ἧχι Κύδωνεσ ἔναιον Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα. 292b = Η 135
ἔστι δέ τισ λισσὴ αἰπεῖά τε εἰσ ἅλα πέτρη
ἐσχατιῆι Γόρτυνοσ ἐν ἠεροϝειδέϊ πόντωι,
ἔνθα νότοσ μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ
εἰσ Φαιστόν, μικρὸσ δὲ λίθοσ μέγα κῦμ' ἀποϝέργει.
αἳ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἦλθον, σπουδῆι δ' ἤλυξαν ὄλεθρον
ἄνδρεσ, ἀτὰρ νῆάσ γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔϝαξαν
κύματ'. ἀτὰρ τάσ, πέντε νέασ κυανοπρωιρείουσ,
Αἰγύπτωι ἐπέλασσε φέρων ἄνεμόσ τε καὶ ὕδωρ. 300 cf. η 277 ι 39 ο 482
ὣσ ὃ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων
ἠλάετο ξὺν νηυσὶ κατ' ἀλλοθρόουσ ἀνθρώπουσ·
τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθοσ ἐμήσατο ϝοίκοθι λυγρά.
ἑπτάϝετεσ δ' ἐϝάνασσε πολυχρύσοιο Μυκήνησ

284. *κατέσχετ' ἐπειγόμενοσ*] *ἔπειγε κατασχόμενοσ* olim quidam? Cf. Apion in schol. pap. 271 et v. l. Θ 526. || 289. *δ'(ἐ)*] *τ'* G F P, Ar. utrumque. || 290. *τροφόεντα* F[1] P H[2] M[1]] *-φέοντα* G[1] F[2], *-φέοντο* (= *ηὐξάνοντο*) Ar. pap. 271 G[2] H[1] M[2] (quod alibi apud H. non legitur verbum). Cf. Ο 621 et Λ 157. — *ϝῖσ' ὀρέεσσι* Bentley] *ἶσα ὄρεσσι* (cf. § 16). || 293. *λισσή*] *Λισσὴν* vel *Βλισσὴν* Crates (?), *Λισσὴσ* (-ῆσ?) Steph. Byz. s. v. *Φαιστόσ* (cf. comment.). || 295. *ποτὶ* G P] *περὶ* F. || 296. *μικρὸσ*] *Μαλέου* Zen. (cf. § 451). || 299. *τάσ*] *τὰσ μὲν* P, quam lectionem fortasse peperit adscriptum: „*Μεν(ελάου)*." — *κυανοπρωιρείουσ*] **φοινικοπαρῃίουσ*? Cf. λ 124 ψ 271. Vulgata vitiosa, nam dicendum erat *-πρώιρουσ* (cf. Ο 693 al.); *κυανοπρωΐρουσ* habet Etym. M. 692, 31 sqq., ubi additur Simonidem dixisse *κυανοπρῷραν*(?), Herodianum autem *-είρουσ* scripsisse. Apud Bacchylidem XVII 1 est *κυανόπρωρᾰ*. || 302. Versum *Κύπρον* — *ἐπαληθείσ* (= δ 83) addit Strab. 38. || 304 sq. Sic Par. 2680 Ven. 256 (saeculi XV codd.) et schol. Soph. El. 267; ordine inverso Ω (correxit Bergk).

286. καὶ κεῖνοσ] § 9.

288. Cf. vs. 132—135.

290. τροφόεντα] cf. Λ 307.

291. τὰσ μέν] opp. ἀτὰρ τάσ vs. 299.

293. λισσή] propriumne nomen hoc esset promunturii, quod postea *Blisse* dictum est, dubitarunt veteres. Cf. Α 99.

299. τάσ] cf. vs. 291.

— κυανοπρωιρείουσ] cf. not. crit.

300—305. Quae nunc breviter refert Nestor, ea poeta ipsum Menelaum suis verbis fusius enarrare fecit δ 81—93 et Protei verbis usum δ 512—536.

302. ἠλάετο] § 191.

κτείνασ Ἀτρεΐδην, ’δέδμητο δὲ λαὸσ ὑπ’ αὐτῶι·
τῶι δέ ϝοι ὀγδοάτωι κακὸν ἤλυθε δῖοσ Ὀρέστησ 306 cf. Φ 39
ἂψ ἀπ’ Ἀθηνάων, κατὰ δ’ ἔκτανε πατροφονῆα, 307ᵇsq.=α 299 sq.
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅ ϝοι πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
ἦ τοι ὃ τὸν κτείνασ ’δαίνυ τάφον Ἀργεΐοισι
μητρόσ τε στυγερῆσ καὶ ἀνάλκιδοσ Αἰγίσθοιο·
αὐτῆμαρ δέ ϝοι ἦλθε βοὴν ἀγαθὸσ Μενέλαοσ
πολλὰ κτήματ’ ἄγων, ὅσα ϝοι νέεσ ἄχθοσ ἄειραν.
„καὶ σύ, φίλοσ, μὴ δϝηθὰ δόμων ἄπο τῆλ’ ἀλάλησο 313ᵇ cf. ο 10
κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρασ τ’ ἐν σοῖσι δόμοισι 314-316 = ο 11 sqq.
οὕτω ὑπερφιάλουσ, μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃσ.

305. ’δέδμητο] -ντο Ar., ut Ο 305 (cf. § 119). || 306. δέ ϝοι ὀγδοάτωι] δ’ ἄρ’ ἀνώϊστον Apoll. lex. (cf. Φ 39 δ 92). || 307. ἂψ G F² P] αἶψα δ’ F¹, αἶψ’ H (cf. Η 272). — ἀπ’ Ἀθηνάων F] sic Ar. (coll. η 80), ἀπ’ Ἀθηναίων G P, ἀπὸ Φωκήων Zen. (cf. Aesch. Ag. 881 Choëph. 674 Soph. El. 45 Eur. El. 18). || 308. Om. U, in marg. habent G Y. — ὅ S] ὃσ Ω (cf. α 300). || 309 sq. Olim quidam om. (non Ar.). || 313. δόμων] φίλων P. || 315. τοι] δή M.

307. ἀπ’ Ἀθηνάων] *in Phocide* Orestem educatum esse, sed caesis Aegistho et matre Athenas confugisse, sumserunt poetae tragici, aliam igitur atque poeta noster famam secuti, ut in Oedipi fatis referendis (cf. Ψ 679). — πατροφονῆα] cf. Ω 506.

309 sq. Mortuis Aegistho et Clytaemestrae iustum funus concessit Orestes; quod Aegistho certe non contigisset, si adfuisset Menelaus (cf. vs. 258—260). *Aegisthi tumulum* aetate poetae revera extitisse ex huius verbis videtur effici. Versum 310 sine iusta causa delebat Knight; nam vs. 309 non dici cenam funebrem *in Agamemnonis honorem* habitam docet δ 547. De locutione δαινύμεναι τάφον cf. Τ 298 sq.; Clytaemestram autem, quae partem culpae in se admiserat (δ 92 λ 384, 409—439 ω 97, 200; cf. etiam δ 517—537) et vel ipsius caedis particeps fuerat (λ 422 et) ω 97, simul cum Aegistho periisse mirari nemo potuit. Sed quomodo esset caesa poeta non dixit.

311. αὐτῆμαρ] *eodem die* rediisse Menelaum efficitur etiam ex δ 546 sq.; cf. α 43 δ 82 et Eur. Or. 39 + 53 Electr. 1278 sqq.

313. In schol. annotatur Zenodotum hoc versu motum esse ut Telemachum etiam extra Peloponnesum iter extendisse statueret eamque ob causam *Cretam* pro *Sparta* scriberet α 93, 285 β 214; sed mirum est tanti ponderis ei fuisse adverbium δϝηθά, esse certe non debuit. Non enim *diu et procul a patria afuturus esse* nunc dicitur Telemachus, sed *ne diu absit* suadet ei Nestor, qui eius consiliorum non est conscius. De alio vero incommodo scholia tacent; nam dierum computatione habita apparet Telemachum revera diutius peregre fuisse versatum, *mense integro* Spartae inutiliter transacto. Sed cf. quae ad α 88 sqq. sunt annotata.

ἀλλ' εἰσ μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα 317 cf. ο 14
ἐλθεῖν· κεῖνοσ γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθε 318[b] cf. π 26 υ 360
ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν οὐ ϝέλποιτό κε θυμῶι
ἐλθέμεν', ὅν τινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἄελλαι
εἰσ πέλαγοσ μέγα τοῖον, ὅθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ
αὐτόϝετεσ οἰχνεῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε δϝεινόν τε.
ἀλλ' ἴθι νῦν σὺν νηΐ τε σῆι καὶ σοῖσ' ἑτάροισι· 323 cf. Α 179
εἰ δ' ἐθέλεισ πεζόσ, πάρα τοι δίφροσ τε καὶ ἵπποι,
πὰρ δέ τοι υἷεσ ἐμοί, οἵ τοι πομπῆεσ ἔσονται
εἰσ Λακεδαίμονα δῖαν, ὅθι ξανθὸσ Μενέλαοσ.
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτόσ, ἵνα νημερτὲσ ἐνίσπηι. 327 cf. 19
ψεῦδοσ δ' οὐ ϝερέει· μάλα γὰρ πεπνυμένοσ ἐστί." 328 = 20
ὣσ ἔφατ'· ἠέλιοσ δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφασ ἦλθε. 329 = ε 225
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„ὦ γέρον, ἦ τοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξασ. 331 cf. θ 496
ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσασ, κεράεσθε δὲ ϝοῖνον,
ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοισ' ἀθανάτοισι
σπείσαντεσ κοίτοιο μεδώμεθα· τοῖο γὰρ ὥρη.
ἤδη γὰρ φάοσ οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον, οὐδὲ ϝέϝοικε

319. κε Nauck] γε. Cf. Κ 246. || 322. οἰχνεῦσιν] cf. comment. || 325. ἔσονται F] ἕπονται G P. || 327. αὐτόσ Ar. F[1]] -τόν G F[2] P (cf. vs. 19). || 329. δ' ἄρ'(α)] δὲ Nauck (item ε 225, ubi cf. vs. sq.). || 332. κεράεσθε] κεράσασθε Athen. 191 e, *κίρνασθε? Cf. § 297. || 335. οἴχεθ' (-ται)] ᾤχεθ' Zen. D.

319. ὅθεν] cf. Ω 382.

321. τοῖον] cf. Ψ 246.

321 sq. Dicitur *Africa* sive terra quam perfluit *Aegyptus* amnis (*Nilus*); unde aves migratoriae proximo demum anno revertuntur. Res vera eiusmodi verbis nunc enuntiatur ut hyperbola uti Nestor videatur, quasi tam latum sit mare ut avis, quae per annum integrum — aut, si quis mavult, per alteram anni partem, nam fortasse pro οἰχνεῦσι poeta dedit νίσσονται (cf. § 191) — continuo id transvolaverit, ne tum quidem ad littus oppositum pervenerit. Navis vento secundo usa quinto die a Creta ad Nili ostia pervenire poterat (ξ 257).

327. *Ipse autem eum adeas necesse est.* Alioquin libenter de meis aliquem mitterem, qui de tuo patre percontaretur.

329. ἐπὶ κνέφασ ἦλθε] cf. Α 475.

332—341. Conciduntur victimarum linguae hactenus sepositae, dein iniciuntur in ignem et dis libatur, ut finis fiat compotandi. Simile quid — sed *cenae initio* — fit Ι 220, etiam Ι 712 autem et σ 419 commemoratur mos convivantium dis libandi priusquam cubitum irent. Linguae hostiarum etiam postea χωρὶσ ἐτέμνοντο (cf. Ar. Av. 1705 al.). Mercurio ultimo libatum esse dicitur η 137 sq.; cf. Ar. Plut. 1110.

δϝηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.“
ἦ ῥα Διὸσ θυγάτηρ, οἳ δ' ἔκλυον αὐδησάσησ. sqq.
τοῖσι δὲ κήρυκεσ μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρασ ἔχευαν, 338-340 = φ 270 338ᵇ-340 = *I* 174
κοῦροι δὲ κρητῆρασ ἐπεστέψαντο ποτοῖο, 338 = α 146 [sqq. 339 = α 148
'νώμησάν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι·
γλώσσασ δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειβον.
αὐτὰρ ἐπεὶ 'σπεῖσάν τε 'πίον θ' ὅσον ἤθελε θυμόσ, 342 = *I* 177
δὴ τότ' Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχοσ θεοϝειδὴσ
ἄμφω ἐϝιέσθην κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαπτόμενοσ ϝεπέεσσι·
„Ζεὺσ τό γ' ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὡσ ὔμεσ παρ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε
ὥσ τέ τινοσ παρὰ πάμπαν ἀϝείμονοσ ἠδὲ πενιχροῦ,
ὧι οὔ τι χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ ϝοίκωι,
οὔτ' αὐτῶι μαλακῶσ οὔτε ξείνοισιν ἐνεύδειν.
αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὴν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλά.
οὔ θην δὴ τοῦδ' ἀνδρὸσ Ὀδυσσῆοσ φίλοσ υἱὸσ
νηὸσ ἐπ' ἰκριόφιν καταλέξεται, ὄφρα κ' ἐγώ γε 353ᵃ = ν 74
ζώω, ἔπειτα δὲ παῖδεσ ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται
ξείνουσ ξεινίζειν, ὅσ τίσ κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται.“ 355ᵇ cf. ϑ 32
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ϝέϝοικε
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτωσ. 358ᵇ = ϑ 543
ἀλλ' οὗτοσ μὲν νῦν σοὶ ἅμ' ἕψεται, ὄφρα κεν εὕδηι
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
εἶμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἑτάρουσ ϝείπω τε ϝέκαστα.
οἶοσ γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτεροσ εὔχομαι εἶναι·
οἳ δ' ἄλλοι φιλότητι νεώτεροι ἄνδρεσ ἕπονται,

345. δ'(ὲ) G F] om. P H¹. || 348. *τινοσ] τευ ἢ Ω, item τ 109. Cf. § 99. — ἠδὲ Bekker] ἠὲ. Cf. *E* 162. || 349. οὔ τι Ar.] οὔτε Ω, οὔ περ Zen. — ῥήγεα] κτήματα Zen. || 351. μὴν § 18] μὲν. || 361. ϝείπω τε] καὶ εἴπω G. || 362. γεραίτεροσ] -τατοσ Zen.

339 sq. Cf. A 470 sq.

347. ὕμεσ] § 92.

349. Qui in cubili iacent, substrata sibi habent ῥήγεα, χλαίναισ autem teguntur.

351. Senis mente hilara atque benevola iocantis haec sunt verba, ut et quae sequuntur, teste particula θην, quae nunquam non fuit subridentium.

353. ὄφρα κ'(ε)] § 326.

354. ἔπειτα δὲ] *neque posthac quamdiu* . . .

πάντεσ ὁμηλικίη μεγαθύμου Τηλεμάχοιο.
ἔνθα κε λεξαίμην κοίληι παρὰ νηῒ μελαίνηι — 365ª = τ 598; 365ᵇ = κ 272
νῦν· ἀτὰρ ἠῶθεν μετὰ Καύκωνασ μεγαθύμουσ
εἶμ', ἔνθα χρῆόσ μοι ὀφείλεται, οὔ τι νέον γε
οὐδ' ὀλίγον. σὺ δὲ τοῦτον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα, — 368ᵇ = π 78
πέμψον σὺν δίφρωι τε καὶ υἱέϊ, δὸσ δέ ϝοι ἵππουσ
οἵ τοι ἐλαφρότατοι θείειν καὶ κάρτοσ ἄριστοι."
ὣσ ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπισ Ἀθήνη — 371 = η 78
φήνηι ϝειδομένη· θάμβοσ δ' ἕλε πάντασ Ἀχαιούσ. — 372ᵇ cf. φ 122 ω 441
'θαύμαζεν δ' ὁ γεραιόσ, ἐπεὶ 'ϝίδεν ὀφθαλμοῖσι· — 373 cf. β 155
Τηλεμάχου δ' ἕλε χεῖρα ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
„ὦ φίλοσ, οὔ σε ϝέϝολπα κακὸν καὶ ἀνάλκιδ' ἔσεσθαι,
εἰ δή τοι νέωι ὧδε θεοὶ πομπῆεσ ἕπονται.
οὐ μὲν γάρ τισ ὅδ' ἄλλοσ Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
ἀλλὰ Διὸσ θυγάτηρ ἀγελήιη Τριτογένεια, — 378 cf. Δ 515
ἥ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργεΐοισιν ἔτιε.
ἀλλά, ϝάνασσ', ἵληθι, δίδωθι δέ μοι κλέοσ ἐσθλόν,
αὐτῶι καὶ παίδεσσι καὶ αἰδοίηι παρακοίτι.
σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἤνιν, εὐρυμέτωπον, — 382-384 = Κ 292 sqq.

---

364. ὁμηλικίη F] -ηι pap. 271, -ην G P. || 367. χρῆοσ] χρείωσ Ar. (cf. Λ 686). — ὀφείλεται W] ὀφέλλεται G F P (*crescit* Plut. Mor. 410 *d*). Cf. § 273. — οὔ τι νέον γε | οὐδ'] Ἤλιδι δίηι | οὐκ l. a. apud Strab. 342 (cf. Λ 686 et 698); οὐκ habet pap. Gen. || 368. τεὸν ἵκετο δῶμα] τὰ σὰ γοῦναθ' ἱκάνει Zen. (cf. Α 185). || 372. θάμβοσ δ' ἕλε πάντασ Ἀχαιούσ G P M̄ θάμβοσ δ' ἕλε πάντασ ἰδόντασ (πάντα ϝιδόντα Bentley) F H, θάμβησε δὲ λαὸσ Ἀχαιῶν pap. Gen.; cf. α 272 al. || 373. ἐπεὶ pap. Gen. Eust.] ὅπωσ Ω (cf. Δ 459). || 375. σε F P²] τι P¹, τί σ' G, σέ γ' Apoll. Synt. 46. — ἀνάλκιδ'(α) § 66] ἄναλκιν. || 378. ἀγελήιη (-είη) G F P] κυδίστη Zen. D (ut Δ 515). Cf. Δ 128 ν 359. || 379. ἔτιε § 165] ἐτίμα. || 380. ἵληθι] ἀλλ' ἔαιρε Zen. — δίδωθι] inauditum pro δίδου (ut vs. 58); *δίδου δέ τέ μοι (coll. Ε 118)? An dittographia est natum ex ἀνασσΑΙΛΗΘΙ? Aptum foret e. g. ὄπαζε.

---

364. ὁμηλικίη] cf. Γ 175.

366. *Caucones* dicit haud procul a Pylo in Triphylia habitantes. Cf. Herodot. IV 148, qui etiam Pylum eos olim habitasse et ipsum Nestorem Cauconem fuisse perhibet I 147. Hoc tamen cum nostro loco non congruit (cf. vs. 372 al.). Postea fuere qui in septemtrionali potius Elidis parte eos collocarent (cf. l. a. vs. 367).

367. χρῆοσ] § 190.

372. φήνηι ϝειδομένη] *aquilae* — aliusve avis rapacis — *sumta figura.* Cf. α 320 et Γ 151 sq. Avis aliunde ignotae nomen redit π 217.

378. ἀλλὰ] i. q. ἤ, item θ 312 λ 559 φ 72.

— Τριτογένεια] cf. Δ 515.

381. παρακοίτι] § 74.

382–384. Imitatur Verg. Aen. IX 626–629.

382. αὖ] *novum sacrificium instituens post sacra modo Neptuno lata.*

— ἤνιν] cf. Ζ 94.

ἀδμήτην, ἣν οὔ πω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
τήν τοι ἐγὼ ῥέξω χρυσὸν κέρασιν περιχεύασ."
ὣσ ἔφατ' εὐχόμενοσ, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰσ Ἀθήνη. 385 = *Ε* 121
τοῖσιν δ' ἡγεμόνευε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ,
υἱάσι καὶ γαμβροῖσιν, ἑϝὰ πρὸσ δώματα καλά.
ἀλλ ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ϝάνακτοσ,
ἑξείησ ἕζοντο κατὰ κλισμούσ τε θρόνουσ τε· 389 = α 145
τοῖσ δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρ' ἐκέρασσε
ϝοίνου ϝηδυπότοιο, τὸν ἑνδεκάτωι ἐνιαυτῶι
ὤϊξεν ταμίη καὶ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσε.
τοῖο γέρων κρητῆρα 'κεράσσατο, πολλὰ δ' Ἀθήνηι
ηὔχετ' ἀποσπένδων, κούρηι Διὸσ αἰγιόχοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ 'σπεῖσάν τε 'πίον θ' ὅσον ἤθελε θυμόσ, 395sq. = η 228sq. 395 = *Ι* 177
οἳ μὲν κακκείοντεσ ἔβαν ϝοῖκόνδε ϝέκαστοσ, 396 = *Α* 606
τὸν δ' αὐτοῦ 'κοίμησε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ,
Τηλέμαχον, φίλον υἱὸν Ὀδυσσῆοσ θείοιο, [al. 398 cf. ο 63, 554
τρητοῖσ' ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσηι ἐριδούπωι, 399 = η 345 399ª cf. *Ω* 720
πὰρ δέ ϝ' ἐϋμμελίην Πεισίστρατον ὄρχαμον ἀνδρῶν,

391. *ἑνδεκάτωι*] quidam interpretabantur *ἐν δεκάτωι* (sic F[1]). Cf. *Ζ* 319. || 393. *τοῖο*] *τοῦ* (*τοῦδ'* P) *ὁ* *Ω*. Cf. § 59. || 394. *ἀποσπένδων*] *ἐπισπ.* H^2. Cf. ξ 331. — *κούρηι Διὸσ αἰγιόχοιο*] *μελιηδέα οἶνον ἐρυθρόν* pap. Gen. (ut ι 208). || 400 sq. Zen. — || 400. *δέ ϝ'(οι)* § 13] *δέ οἱ* pap. Gen. 1, *δ'* P, *δ' ἄρ'* *Ω*. Alienum hinc est *ἄρα*.

386. γερήνιοσ] cf. Β 336.

390. τοῖσ] § 60.

— ἀνὰ ... ἐκέρασσε] *denuo ... miscuit* (schol.). Nam in littore iam fuerat bibitum. Quod autem denuo nunc instituta est compotatio (cf. vs. 334), non est quod miremur; nam Nestorem iuvenibus, cum ipsius aedes intrassent, ibi quoque vinum offerre iubebant leges hospitalitatis (cf. ι 222 sq.). Praeterea colere voluit Minervam, quae praesens modo sibi adfuisset. Quod postero die denuo fecit et sacrificio multo etiam splendidiore (cf. vs. 418 sqq.).

392. ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσε] cf. Β 117.

394. ἀποσπένδων] i. q. ἐκχέων Γ 296: *totum poculum effundens.* Item ξ 331 τ 288.

397. γερήνιοσ] cf. Β 336.

399. Cf. Ω 643—650 et de adi. τρητοῖσι Γ 448.

400 sq. „Ceteris Nestoris filiis uxo„res erant; iniuria autem Zenodotus „hos versus damnavit, cum non per„spiceret τὸ φιλότεχνον τοῦ ποιητοῦ" schol. (ex Aristarchi sententia). Filii quibus uxores erant aedium interiora habitare solebant (cf. Β 701), ceteris erant cubicula in aula vel prope aulam (cf. ι 473 α 425 sq.). Nunc autem Pisistratus — id quod vituperavit Zenodotus — et ipse noctem in porticu transegisse dicitur, ut hospes; at non est quod miretur quis aut vituperet, hospiti filium familias etiam per noctem additum esse comitem et custodem.

ὅσ ϝοι ἔτ' ἤϊθεοσ παίδων ἔεν ἐν μεγάροισι. 402ᵇ = η 346
αὐτὸσ δ' αὖτε καθηῦδε μυχῶι δόμου ὑψηλοῖο· 403 cf. η 347
τῶι δ' ἄλοχοσ δέσποινα λέχοσ 'πόρσυνε καὶ εὐνήν. 404 sq.ᵃ = β 1 sq.
ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ 'Ηώσ,
ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ.
ἐκ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι,
οἵ ϝοι ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
λευκοί, ἀποστίλβοντεσ ἀλείφατοσ· οἷσ' ἔπι μὲν πρὶν
Νηλεὺσ ἵζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντοσ. 409ᵇ = Η 366
ἀλλ' ὃ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶσ Ἄϝιδόσδ' ἐβεβήκει, 410 = ζ 11
Νέστωρ αὖ τότ' ἐφῖζε, γερήνιοσ οὖροσ Ἀχαιῶν, 411 cf. Θ 80
σκῆπτρον ἔχων· περὶ δ' υἷεσ ἀϝολλέεσ ἠγερέθοντο 412ᵇ = Ψ 233
ἐκ θαλάμων ἐλθόντεσ, Ἐχέφρων τε Στρατίοσ τε
Περσεύσ τ' Ἄρητόσ τε καὶ ἀντίθεοσ Θρασυμήδησ,
τοῖσι δ' ἐπὶ ϝέκτοσ Πεισίστρατοσ ἤλυθεν ἥρωσ,
πὰρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοϝείκελον εἷσαν ἄγοντεσ.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„καρπαλίμωσ μοι, τέκνα φίλα, κρήνατ' ἐϝέλδωρ,
ὄφρ' ἦ τοι πρώτιστα θεῶν ἱλάσσομ' Ἀθήνην,
ἥ μοι ἐναργὴσ ἦλθε θεοῖ' εἰσ δαῖτα θάλειαν.
ἀλλ' ἄγ' ὃ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἴτω, ὄφρα τάχιστα
ἔλθηισιν, ἐλάσηι δὲ βοῶν ἐπιβουκόλοσ ἀνήρ·
εἶσ δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν

408. ἀλείφατοσ] -τι Halbertsma coll. Σ 596. || 411. αὖ P] δ' αὖ G F. || 415. ἐπὶ Fick] ἔπειθ'. Cf. Η 163—166 al. || 416. Versum αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέεσ τ' ἐγένοντο (cf. Ω 790) addit D, in marg. habet P. || 418. τέκνα φίλα F] φίλα τέκνα G P H M (καρπαλίμωσ, φίλα τέκνα, ἐμοὶ Platt coll. Ω 253). || 419. ἱλάσσομ'(αι)] ἱλασσόμεθ' F H, ἱλα(σ)σώμεθ' G P M.

401. ἔεν] § 302.

402. μυχῶι δόμου] in megari parte postica. Cf. ι 663.

403. λέχοσ 'πόρσυνε καὶ εὐνήν] cf. Α 31 et Χ 203.

405. γερήνιοσ] cf. Β 336.

406. In foro ante regiam erant sedilia lapidea; ibi rex civibus ius dicere et cum principibus deliberare solebat. Cf. Σ 504.

408. ἀποστίλβοντεσ ἀλείφατοσ] *resplendentes adipe,* quo inunctus erat lapis cum poliebatur. Cf. ἀλοιφή ζ 220 al. Nisi voce ἀλείφατι non *adeps* nunc significatur, sed sedilia *calce dealbata* dicuntur; quae explicatio fortasse praeferenda est propterea quod in ruderibus regiae Tirynthiae iuxta parietem reperta sunt sedilia quaedam ita ornata.

411 et 417. γερήνιοσ] cf. Β 336. — οὖροσ] cf. Ψ 112.

420. θεοῖ'(ο)] § 59.

421. ἐπὶ] cf. Β 808.

πάντασ ἰὼν ἑτάρουσ ἀγέτω, λιπέτω δὲ δύ' οἴουσ·
εἶσ δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω
ἐλθέμεν', ὄφρα βοὸσ χρυσὸν κέρασιν περιχεύηι. 426ᵇ cf. *Κ* 294
οἳ δ' ἄλλοι μένετ' αὖθι ἀϝολλέεσ, εἴπετε δ' εἴσω
δμωιῆισιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
ἕδρασ τε ξύλα θ' ἧμι καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν' ὕδωρ.“
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἐποίπνυον. ἦλθε μὲν ἂρ βοῦσ
ἐκ πεδίοι', ἦλθον δὲ θοῆσ παρὰ νηὸσ ἐϝίσησ
Τηλεμάχοι' ἕταροι μεγαλήτοροσ, ἦλθε δὲ χαλκεὺσ
ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνησ,
ἄκμονά τε σφῦράν τ' ἐΰ ποιητήν τε πυράγρην,
οἷσίν τε χρυσὸν 'ϝεργάζετο· ἦλθε δ' Ἀθήνη
ἱρῶν ἀντιάουσα. γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
χρυσὸν ἔδωχ'· ὃ δ' ἔπειτα βοὸσ κέρασιν περίχευε
ἀσκήσασ, ἵν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ϝιδοῦσα.

427. *οἳ δ'(ἐ)*] *ἀλλ'* P. — *εἴπετε*] neglecto *ϝ*, *ἔσπετε* Fick (cf. § 246). ‖ 429. *θ' ἧμι* (*τ' ἄμμι*) vHerwerden] *τ' ἀμφί*. ‖ 432. *μεγαλήτοροσ* G F H] *-ρεσ* M D, *μεγαθύμου* P. ‖ 434. *ἐΰ ποιητήν*] *ἐϋποίητον* *Ω*. Cf. *Ε* 466 *Π* 636. ‖ 436. *ἀντιάουσα*] *ἀντήσουσα* Ath. 363 *e*. ‖ 438. *κεχάροιτο* G F^2 H^1] *-ροίατ'* *Ω* (!).

424. δύ'(ο)] qui navem custodiant.

425. χρυσοχόον] idem vir χαλκεύσ mox dicitur (vs. 432), quia eorundem fabrorum erat et aes et pretiosiora metalla cudere, ut ipsius dei Vulcani. Nunc vox χρυσοχόοσ indicat officium quod in sacris ferendis ab hoc artifice requirebatur (= ἵνα χρυσὸν χέηι). Cf. vs. 432 et Σ 474 sq.

426. ἐλθέμεν'(αι)] § 125.

— περιχεύηι] cf. Κ 294. — Ratio tulit ut cornua inaurata ceterumque bovis caput post sacrificium non abicerentur, sed cute et carnibus remotis caput in deae delubro arae vel arbori affixum servaretur; et hanc originem videntur habuisse ea boum capita, quae in margine ornamenti causa circumposita exhibet imago quaedam Mycenaea.

427. αὖθι] § 322.

429. ἕδρασ] quoniam in thronis lapideis non nisi ipsi regi et paucis primoribus erat locus.

— ἧμι] § 92.

431. πεδίοι'(ο)] § 59.

432. Τηλεμάχοι'(ο)] § 59.

— χαλκεὺσ] nomen generale eius qui vs. 425 χρυσοχόοσ est dictus. Item ι 391 eius qui *ferrum* tractat. Praeterea cf. Η 220 sq.

434. ἄκμονά τε σφῦράν τ'(ε)] levis ponderis instrumenta requirebantur ad exigendas auri lamellas, quae hostiae cornibus circumvolverentur. Cf. Σ 476 et 477.

435 sq. Hoc uno loco disertis verbis dicitur id, quod sumi solet cum sacra feruntur: caelites accedere ad dapes sibi oblatas. Cf. Α 39, 67 η 201 sq. nec non ρ 485 sq. et de verbi forma ἀντιάουσα § 191.

437. περίχευε] cf. Κ 294.

438. ἀσκήσασ] cf. Δ 110.

βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίοσ καὶ δῖοσ Ἐχέφρων·
χέρνιβα δέ σφ' Ἄρητοσ ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι — 440 cf. Ψ 885
ἤλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἑτέρηι δ' ἔχεν οὐλὰσ
ἐν κανέωι· πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμοσ Θρασυμήδησ
ὀξὺν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο, βοῦν ἐπικόψων·
Περσεὺσ δ' ἀμνίον εἶχε. γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
χέρνιβά τ' οὐλοχύτασ τε κατήρχετο, πολλὰ δ' Ἀθήνηι
ηὔχετ', ἀπαρχόμενοσ κεφαλῆσ τρίχασ ἐν πυρὶ βάλλων. — 446 cf. ξ 422
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ηὔξαντο καὶ οὐλοχύτασ προβάλοντο, — 447 = Α 458
αὐτίκα Νέστοροσ υἱὸσ ὑπέρθυμοσ Θρασυμήδησ
ἤλασεν ἄγχι στάσ, πέλεκυσ δ' ἀπέκοψε τένοντασ
αὐχενίουσ, 'λῦσεν δὲ βοὸσ μένοσ· αἳ δ' ὀλόλυξαν
θυγατέρεσ τε νυοί τε καὶ αἰδοίη παράκοιτισ
Νέστοροσ, Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
οἳ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντεσ ἀπὸ χθονὸσ εὐρυοδείησ — 453ᵇ = Π 635
ἔσχον· ἀτὰρ 'σφάξεν Πεισίστρατοσ ὄρχαμοσ ἀνδρῶν.
τῆσ δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα 'ρύη, 'λίπε δ' ὀστέα θυμόσ, — 455ᵇ = Μ 386
αἶψ' ἄρα μιν διέχευαν, ἄφαρ δ' ἐκ μηρί' ἔταμνον — 456ᵃ cf. ξ 427
πάντα κατὰ μοῖραν, κατά τε κνίσηι ἐκάλυψαν — 457ᵇ-462 = Α 460
δίπτυχα ποιήσαντεσ, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν. sqq.
'καῖε δ' ἐπὶ σχίζηισ' ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα ϝοῖνον

443. χειρὶ] sic Ar., χερσὶ D schol. pap. 271 (cf. Α 585). ‖ 444. δ' ἀμνίον] δαμνίον quidam olim, in his Zenodotus(?), δ' αἱμνίον Porsilus Hierapytnius et Apollodorus. ‖ 449 sq. τένοντασ | αὐχενίουσ] -ντε -νίω (cf. Π 587)? ‖ 453. ἀνελόντεσ] ἀνίσχοντεσ (?ἀνέχοντεσ Porson) Ar. in altera ed.

440. ἀνθεμόεντι] cf. Ψ 885.

441, 445, 447. οὐλὰσ et οὐλοχύτασ] cf. Α 449.

444. ἀμνίον] vox ignota; videtur significari *pelvis* ad recipiendum sanguinem (σφαγεῖον schol. Ar. Thesm. 754).

446. Cf. Γ 273. Locum imitatur Verg. Aen. VI 215 sq.

449. Cf. Α 459.

450. ὀλόλυξαν] *sublata voce deos invocabant.* Verbum rei sacrae proprium redit δ 767 χ 408, 411 h. Ap. 119, 445, verbale ὀλολυγή extat Ζ 301 h. Ven. 19. Constanter dicitur de *feminis* in sacrificiis deos *invocantibus*, quae ὀλολύκτριαι vocantur in inscriptione recenti Dittenb.[2] 566[25]; non inest notio sive doloris sive metus sive laetitiae. Cf. Herodot. IV 189 Aesch. Sept. 825 Soph. Trach. 205 Eur. Med. 1173 Ar. Pac. 97 Xen. Anab. IV 3 § 19 al.

451. νυοί] cf. Γ 49.

452. *Nelei,* qui primitus fuit *mortuorum rex inexorabilis* (cf. Ε 397 Λ 691), filius uxorem habuit *eam quae late imperat.* Cf. α 429—433.

456. διέχευαν] cf. Η 316.

458. δίπτυχα et ὠμοθέτησαν] cf. Α 461.

'λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσί.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
'μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρον,
ὤπτων δ' ἀκροπόρουσ ὀβελοὺσ ἐν χερσὶν ἔχοντεσ.
τόφρα δὲ Τηλέμαχον 'λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
Νέστοροσ ὁπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδαο. 465cf.Hes.fr.36,2
αὐτὰρ ἐπεὶ 'λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίωι, 466 sq. cf. Ω 587 466 = κ 364 [sq.
ἀμφὶ δέ μιν φᾶροσ καλὸν 'βάλεν ἠδὲ χιτῶνα, 467 = ψ 155
ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου ἔβη δέμασ ἀθανάτοισιν ὁμοῖοσ· 468 cf. ψ 163 468^{a} cf. ω 370
πὰρ δ' ὅ γε Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, ποιμένα λαῶν. 468^{b} = ϑ 14
οἳ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ 'ϝερύσαντο, 470 = 65
'δαίνυνθ' ἑζόμενοι· ἐπὶ δ' ἀνέρεσ ἐσθλοὶ ὄροντο 471^{b} cf. Ψ 112 ξ 104
ϝοῖνον ϝοινοχοεῦντεσ ἐνὶ χρυσέοισι δέπασσι.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο, 473 = Α 469 γ 67
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ· 474 cf. γ 68
„παῖδεσ ἐμοί, ἄγε Τηλεμάχωι καλλίτριχασ ἵππουσ
ζεύξαθ' ὑφ' ἅρματ' ἄγοντεσ, ἵνα πρήσσηισιν ὁδοῖο.“ 476 cf. ο 47 [sq. 476^{b}sq.^{a} cf. Ω 264
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν 'κλύον ἠδ' ἐπίθοντο, 477 = Η 379
καρπαλίμωσ δ' ἔζευξαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέασ ἵππουσ. 478 cf. Ω 14
ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ ϝοῖνον ἔθηκε
ὄψα τε, οἷά τ' ἔδουσι διοτρεφέεσ βασιλῆεσ.

---

462. ἔπειρον Ar. G H^{2} T] -ραν Ω (ut locis par., ubi sequitur ὤπτησαν). Cf. vs. 33. ‖ 466. ἔχρισεν] ἤλειψεν P (cf. κ 364). ‖ 469. ὅ γε G] ἄρα F P. — ποιμένα pap. 271^{1} F^{1} P H^{1}] -νι Ω. Cf. δ 51 ϑ 469 ω 411. ‖ 472. (ϝ)οινοχοεῦντεσ G P] ἐνοιν. pap. 271 F. — χρυσέοισι δέπασσι § 60] -οισ δεπάεσσι. ‖ 476. πρήσσηισιν] -ωσιν P. ‖ 479. ἐν F P] ἂν G. — ἔθηκε pap. 271 G^{2} F] ἔχευεν G^{1} P. ‖ 480. τ'] add. vHerwerden (ut ϑ 160 al.), οἷ' (sic H^{2}) ἔσθουσι Nauck.

---

460. πεμπώβολα] cf. Α 463.

462. ἄλλα] cf. Α 464 sq.

463. ἀκροπόρουσ] †, *praeacutos*

464 sq. Morum hanc simplicitatem (cf. Athen. 10 *e*) mirati posteri finxerunt Telemachum ex Polycaste procreasse *Persepolim* (cf. Hes. fr. 17 apud Eust. 1796,39 sqq.); quem e *Nausicaa* ei natum aliae fabulae ferebant (cf. ζ init.). Ceterum verbo λοῦσαι h. l. et δ 252 licet vim *causativam* tribuere, ita ut significet *balneum* (sive *lavandi occasionem*) *praebere*. Quae η 396 certe manifesta est verbi vis (coll. ζ 210, 216).

464 et 466. 'λοῦσεν] § 295.

466. λίπ' (λιπὶ)] § 13.

467. φᾶροσ . . . ἠδὲ χιτῶνα] cf. Ω 588.

470. κρέ' ὑπέρτερα] cf. vs. 65.

471. ὄροντο] cf. Ψ 112.

472. ϝοινοχοεῦντεσ] § 7 et 191. — χρυσέοισι] § 18 et 61.

474. γερήνιοσ] cf. Β 336.

476. ὁδοῖο] cf. Β 785.

480. *Opsoniis* soli beatiores vescebantur; vulgo non nisi festis quibus-

ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχοσ περικαλλέα 'βήσετο δίφρον·
πὰρ δ' ἄρα Νεστορίδησ Πεισίστρατοσ ὄρχαμοσ ἀνδρῶν
εἰσ δίφρον τ' ἀνέβαινε καὶ ἡνία 'λάζετο χερσί. 483ᵇ sq. = E 365 sq.
'μάστιξεν δ' ἐλάειν· τὼ δ' οὐκ ἀϝέκοντ' ἐπετέσθην
εἰσ πεδίον, 'λιπέτην δὲ Πύλοι' αἰπὺ πτολίεθρον.
οἳ δὲ πανημέριοι 'σεῖον ζυγὸν ἀμφὶσ ἔχοντεσ. 486-489 = ο 184 sqq.
'δύσετό τ' ἠέλιοσ 'σκιάοντό τε πᾶσαι ἀγυιαί, 487 = β 388
εἰσ Φηρὰσ δ' ἵκοντο Διοκλέεοσ ποτὶ δῶμα,
υἱέοσ 'Ορσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸσ 'τέκε παῖδα.
ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν, ὃ δ' ἄρα ξεινήϊ' ἔδωκε. 490 cf. ο 188

τὰ ἐν Λακεδαίμονι.

ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ 'Ηώσ, 491-493 = ο 189 sqq. 491 = Α 477
ἵππουσ τ' ἐζεύγνυντ' ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον, 492 sq. = ο 145 sq.
ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσησ ἐριδούπου. 493 cf. Ω 323
ἷξον δ' εἰσ πεδίον πυρηφόρον, ἔνθα δ' ἔπειτα
ἦνον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέεσ ἵπποι.

---

494 'μάστιξεν δ' ἐλάειν, τὼ δ' οὐκ ἀϝέκοντ' ἐπετέσθην. 494 = E 366

---

483. τ'(ε)] δ' pap. 271[1] ibique ερω(τίανοσ?) in schol. || 484. ἐλάειν] ἵππουσ P (ut E 768). || 486. (')σεῖον] sic Callistratus, θεῖον Aristoph. || 487. Om. pap. 271. || 489. 'Ορσιλόχοιο H[2]] 'Ορτ. Ar. Zen. Ω (cf. E 542—549). || 490. δ' ἄρα ξεινήϊ' ἔδωκε] δὲ τοῖσ παρὰ (πὰρ) ξείνια θῆκεν vel δῶκεν P M et Ammonius quidam in pap. 271[1], δὲ τοῖσ ξεινήϊα θῆκεν W, *δὲ πὰρ ξεινήϊ' ἔθηκε? Cf. ο 188. || 493. In textu habet F, in marg. P, om. G. || 494. Ex 484 repetitum (teste singulari 'μάστιξεν) del. Bekker (item ο 192). Strab. 367 etiam versum οἳ—ἔχοντεσ (= vs. 486) videtur legisse additum.

---

dam diebus carnium aliquid obtingebat (cf. Σ 560 γ 6 sqq.). Haud aliter postea in Graecia vivebatur (cf. e. g. Aristoph. Plut. 627).

481. 'βήσετο] § 152.

484. ἐλάειν] § 191.

485. Πύλοι'(ο)] § 59.

486. ἀμφὶσ ἔχοντεσ] *inter se habentes* (cf. I 464). Iugo et temone *distineri* et quodammodo *seiungi* dici possunt iumenta, licet magis solita sit ratio inversa, qua *iungi* dicuntur. Redit locutio ο 184; item N 706 ζυγὸν ἀμφὶσ ἐϝέργειν iumenta dicitur; neque aliter corporis humani κληῖδεσ collum ab humeris dicuntur ἀμφὶσ ἔχειν X 324. Praeterea cf. P 742.

487. 'σκιάοντο] § 191.

488 sq. Sub solis occasum pervenerunt *Pheras* in urbem ad Lycaei montis radices sitam, ubi regnabat *Diocles* Alphei fluvii nepos. Cf. H 134 sq.

488. Διοκλέεοσ] § 73.

493. προθύροιο] cf. O 124.

494. ἐλάειν] § 191.

496. *Ad itineris finem pervenerunt: tanto impetu equi ferebantur.* Verbum ἐκφέρειν cf. Ψ 376 sq., ὑπο- valet *sub iugo*.

'δύσετό τ' ἠέλιοσ 'σκιάοντό τε πᾶσαι ἀγυιαί· 497 = β 388
δ οἳ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα καιετάεσσαν, 1 cf. *B* 581
πρὸσ δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
τὸν δ' ηὗρον δαινύντα γάμον πολλοῖσι ϝέτῃσι
υἱέοσ ἠδὲ θυγατρὸσ ἀμύμονοσ ᾧι ἐνὶ ϝοίκωι.
τὴν μὲν Ἀχιλλῆοσ ῥηξήνοροσ υἱέ' ἔπεμπε·
ἐν Τροίῃι γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσε 6^bsq.^{a} cf. *N* 368 sq.
δωσέμεναι, τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον· 6^b = *B* 112
τὴν ἄρ' ὅ γ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι 'πέμπε νέεσθαι 7^b cf. *I* 493
Μυρμιδόνων προτὶ ϝάστυ περικλυτόν, οἷσ' ἐϝάνασσε.
υἱέϊ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτοροσ ἤγετο κούρην,
ὅσ ϝοι τηλύγετοσ 'γένετο κρατερὸσ Μεγαπένθησ
ἐκ δούλησ· Ἑλένῃι δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ' ἔφαινον,
ἐπεὶ δὴ τὸ πρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινήν,
Ἑρμιόνην, ἣ ϝεῖδοσ ἔχε χρυσέησ Ἀφροδίτησ.
ὣσ οἳ μὲν 'δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲσ μέγα δῶμα

1. *καιετάεσσαν* Zen.] *κητώεσσαν* Ω (item *B* 581). ‖ 3—19. Damnabat Diodorus Aristophanis discipulus (Athen. 180 *e*). ‖ 4. *ᾧι*] neglecto ϝ, **ἐν μεγάροισι*? ‖ 12. *Ἑλένῃι*] -*νησ* Rhianus Aristoph. $P^2 H^2$. ‖ 15—19. Ex Σ desumsisse temere perhibetur Ar. apud Athen. 180 *c*, *d*, 181 *c*, in scholio vs. 17—19 „non Homeri sed Aristarchi esse" inepte dicuntur.

497. 'σκιάοντο] § 191.

1. Valle Alphei adscensa et transgressis locis ubi fit aquarum divortium, in vallem Eurotae et per hanc sub vesperam Spartam pervenerunt. In reditu brevi post diei initium Sparta profecti sub solis occasum Pheras intrarunt (cf. ο 77 et 185 sq.).

3 sq. Etiam Menelaum, ut Nestorem, Telemachus offendit diem festum obeuntem. Forte enim fortuna hic assidebat epulis nuptialibus in honorem filii et filiae structis. Sic poeta laetam Nestoris et Menelai vitam opposuit miserae Ulixis, Penelopes, Telemachi condicioni. Quo poetae consilio non agnito fuere qui spurios ducerent hos versus et vicinos (cf. nota crit.). Ceterum crebrorum horum convivarum vix ulla deinde in carmine habita est ratio, ut militum vulgarium in Iliade. De locutione δαινύμεναι γάμον cf. Τ 299.

5. De *Achillis filio* cf. γ 189.

— υἱέ'(ϊ)] § 78.

8. νέεσθαι] *redeundi* verbum neglegentius adhibitum. Cf. Φ 48. — In Troade Menelaus filiam promiserat Neoptolemo, ut huius patri Achilli filiam promiserat Agamemnon (cf. Ι 142 et ad Α 250—252); nunc solvit debitum.

10. Ἀλέκτοροσ] cf. Ρ 602.

11. τηλύγετοσ] cf. Γ 175.

12. δούλησ] de hac voce cf. Γ 409 et Α 99.

— οὐκέτ'(ι)] aliam famam secutus Hesiodus fr. 99 ait Menelaum post Hermionen ex Helena et filium *Nicostratum* genuisse.

13. ἐπεὶ] § 22.

14. χρυσέησ] § 18 et 61.

γείτονεσ ἠδὲ ϝέται Μενελάου κυδαλίμοιο,
τερπόμενοι, μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖοσ ἀοιδὸσ 17-19=Σ604sqq.
φορμίζων, δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ᾽ αὐτοὺσ
μολπῆσ ἐξάρχοντε ἐδίνευον κατὰ μέσσουσ·
τὼ δ᾽ αὖτ᾽ ἐν προθύροισι δόμων αὐτώ τε καὶ ἵππω,
Τηλέμαχόσ θ᾽ ἥρωσ καὶ Νέστοροσ ἀγλαὸσ υἱόσ, 21 = 303 cf. ο 4, 144
᾽στῆσαν. ὃ δὲ προμολὼν ᾽ϝίδετο κρείων ᾽Ετεωνεύσ,
ὀτρηρὸσ θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο, 23 = 217
᾽βῆ δ᾽ ἴμεν᾽ ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν, 24 cf. 528, 679
ἀγχόθι δ᾽ ἱστάμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 25 = Δ 203
„ξείνω δή τινε τώδε, διοτρεφὲσ ὦ Μενέλαε,
ἄνδρε δύω· γενεῆι δὲ Διὸσ μεγάλοιο ϝέϝικτον.
ἀλλ᾽ εἴπ᾽, ἤ σφωῒν καταλύσομεν ὠκέασ ἵππουσ,
ἦ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν᾽, ὅσ κε φιλήσηι.“
τὸν δὲ μέγ᾽ ὀχθήσασ προσέφη ξανθὸσ Μενέλαοσ· 30 = Ρ 18
„οὐ μὲν νήπιοσ ἦσθα, Βοηθοΐδη ᾽Ετεωνεῦ,
τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πάϊσ ὣσ νήπια βάζεισ. 32ᵃ = Ζ 125
ἦ μὲν δὴ νῶϊ ξεινήϊα πολλὰ φαγόντε
ἄλλων ἀνθρώπων δεῦρ᾽ ἱκόμεθ᾽, — αἴ κέ ποθι Ζεὺσ 34ᵇ = Λ 128
ἐξοπίσω περ παύσηι ὀϊζύοσ. ἀλλὰ λύ᾽ ἵππουσ 35ᵇ cf. Κ 480
ξείνων, εἰσ δ᾽ αὐτοὺσ προτέρω ἄγε θοινηθῆναι.“
ὣσ ᾽φάθ᾽, ὃ δὲ μεγάροιο διέσσυτο, ᾽κέκλετο δ᾽ ἄλλουσ
ὀτρηροὺσ θεράποντασ ἅμ᾽ ἑσπέσθαι ἑϝοὶ αὐτῶι.

---

17. θεῖοσ G F] δῖοσ P. ‖ 18. κατ᾽ αὐτοὺσ] καθ᾽ αὐτοὺσ Diodorus apud Athen. ‖ 19. ἐξάρχοντε] -ντεσ Ω (cf. Σ 606). — μέσσουσ G P] μέσσον F. ‖ 20. αὖτ᾽(ε)] *αὖθ᾽(ι)? Cf. Ν 178. ‖ 25. ἀγχόθι δ᾽(ε)] cf. Β 172. ‖ 27. γενεῆι P¹] -ὴν G F P². — ϝέϝικτον (ἔϊκτον) P² H¹ T] ἐΐκτην Ω. ‖ 28. εἴπ᾽ (εἰπέ)] neglecto ϝ. ‖ 33. φαγόντε G¹ M T] -ντεσ Ω. ‖ 36. θοινηθῆναι] -νήσασθαι W (cf. η 221). ‖ 37. δὲ Ar.] δ᾽ ἐκ Ω (cf. ζ 304). ‖ 38. ἅμ᾽ ἑσπέσθαι K U²] ἅμα σπ. Ω (§ 247).

---

17 et 19. ἐμέλπετο et μολπῆσ] cf. Α 472 et 474.

20. προθύροισι] cf. Ο 124.

26. τώδε] *ecce.* Similis pronominis demonstrativi vis est Γ 391 al.

27. γενεῆι] cf. Η 128.

29. Sic Eteoneus propterea loquitur quod eos recipiendi minus apta iam est occasio inter nuptiarum laetas turbas.

33—35. *Ipsi saepe aliorum hospitalitatem experti sumus prius quam huc pervenimus, — siquidem Iuppiter aerumnarum nostrarum finem fecit.* Saepe et nobis opus fuit hospitalitate aliena: quis scit an et posthac opus sit futurum. Verbo ἱκέσθαι subest notio manendi. Venimus huc: utinam manere et quiete optata perfrui in posterum nos sinat Iuppiter hospitum vindex (Ω 570).

38. ἑϝοί] § 93.

οἳ δ' ἵππουσ μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντασ· 39 = Θ 543
καὶ τοὺσ μὲν κατέδησαν ἐφ' ἱππείηισι κάπηισι, 40 cf. Θ 434
πὰρ δ' ἔβαλον ζειάσ, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν,
ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸσ ἐνώπια παμφανάοντα, 42 = Θ 435
αὐτοὺσ δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον.
οἳ δὲ ϝιδόντεσ
'θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέοσ βασιλῆοσ·
ὥσ τε γὰρ ἠελίοι' αἴγλη 'πέλετ' ἠὲ σελήνησ 45 sq.[a] = η 84 sq.
δῶμα κάθ' ὑψερεφὲσ Μενελάου κυδαλίμοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ 'τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσι, 47 = κ 181 47[a] = Ω 633
εἴσ ῥ' ἀσαμίνθουσ βάντεσ ἐΰ ξεστὰσ 'λούσαντο. 48 = Κ 576 cf. ρ 87
τοὺσ δ' ἐπεὶ οὖν δμωιαὶ 'λοῦσαν καὶ 'χρῖσαν ἐλαίωι, 49 sq. = ρ 88 sq. cf. Ω 587 sq.
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνασ ϝούλασ 'βάλον ἠδὲ χιτῶνασ, 50 cf. κ 451
εἴσ ῥα θρόνουσ ἕζοντο παρ' Ἀτρεΐδην Μενέλαον.
χέρνιβα δ' ἀμφίπολοσ προχόωι ἐπέχευε φέρουσα 52-56 = α 136 sqq.
καλῆι χρυσείηι ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητοσ,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
τὼ καὶ δεικνύμενοσ προσέφη ξανθὸσ Μενέλαοσ· 59[a] = Ι 196
„σίτου θ' ἅπτεσθον καὶ χαίρετον· αὐτὰρ ἔπειτα 60 sq. cf. α 123 sq.

---

57 *δαιτρὸσ δὲ κρειάων πίνακασ παρέθηκεν ἀείρασ* 57 sq. = α 141 sq.
παντοίων, παρὰ δέ σφι 'τίθει χρύσεια κύπελλα.

---

39. *ἱδρώοντασ*] sine ϝ. || 43. *αὐτοὺσ δ' εἰσῆγον*] *αὐτοὶ δ' εἰσῆλθον* Athen. 179 *a*. || 45. *'πέλετ'(ο)* § 275] *πέλεν*. — *ἠὲ* G F] *ἠδὲ* P (cf. *E* 162). || 51. *ἕζοντο*] *ἵζοντο* G. — *παρ' Ἀτρεΐδην*] *παρὰ ξανθὸν* l. a. || 57 sq. Ex *α* desumtos om. H Y, in marg. habent F P, damnantur (ab Ar.) apud Athen. 193 *b*. Cf. comment.

---

42. ἐνώπια] cf. Θ 435.

— παμφανάοντα] § 191.

45 sq. Laeto taedarum plurimarum lumine — vespera enim est (cf. γ 497) — resplendent aedes. Cf. η 84—102.

45. ἠελίοι'(ο)] § 59.

48 sq. 'λούσαντο et 'λοῦσαν] § 295.

50. χλαίνασ... ἠδὲ χιτῶνασ] cf. Ω 588.

52 sqq. Locus utilis ad ritum τοῦ νίψασθαι illustrandum. Nam iuvenibus e balneo nunc prodeuntibus sordidas non fuisse manus certum est.

54. ἐτάνυσσε] cf. ο 283.

55 sq. *Ancilla* hospitibus post cenae initium venientibus praebet quae supersunt, et ipse rex iis de sua carnium portione aliquid largitur (vs. 65 sq.). Iusto vero tempore assidentibus *scissor* lances recens apparatas afferre solebat (cf. α 141 sq.).

57. κρεάων] § 72.

59. δεικνύμενοσ] cf. Ι 196.

60 sq. Cf. Ζ 173 sq.

δείπνου πασσαμένω εἰρησόμεθ' οἵ τινέσ ἐστον.
οὐ γάρ τοι σφῶΐν γε γένοσ ἀπόλωλε τοκήων,
ἀλλ' ἀνδρῶν γένοσ ἐστὲ διοτρεφέων βασιλήων
σκηπτοόχων· ἐπεὶ οὔ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν.“ — 64 cf. h. Ven. 132
ὣσ 'φάτο, καί σφιν νῶτα βοὸσ παρὰ πίον' ἔθηκε
ὄπτ' ἐν χερσὶν ἑλών, τά ῥά ϝοι γέρα πάρθεσαν αὐτῶι.
οἳ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρασ ἴαλλον. — 67 sq. = Ι 91 sq.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο,
δὴ τότε Τηλέμαχοσ προσεφώνεε Νέστοροσ υἱόν,
ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι· — 70 = α 157
„φράζεο, Νεστορίδη, τῶι ἐμῶι κεχαρισμένε θυμῶι, — 71ᵇ = Δ 608
χαλκοῦ τ' ἀστεροπὴν κατὰ δώματα ϝηχήεντα — 72ᵃ = Δ 83
χρυσοῦ τ' ἠλέκτρου τε καὶ ἀργύρου ἠδ' ἐλέφαντοσ. — 72ᵇ = h. Cer. 104
Ζηνόσ που τοιήδε 'Ολυμπίου ἔνδοθεν αὐλή,

---

61. δείπνου] δόρπου Bentley, quae saepius permutata sunt vocabula (Δ 86 al.); cf. tamen comment. — πασσαμένω G] πανσαμένω F H. — εἰρησόμεθ'(α)] μυθήσετον P (-σεσθ'? cf. α 124). || 62. *οὐ γάρ τοι σφῶΐν γε] ἀνδρῶν, οὐ γὰρ σφῶιν γε Ω. Propter σφῶιν monosyllabum (cf. § 92) versus 62-64 Zen. Aristoph. Ar. —— || 65. παρὰ πίον' ἔθηκε] παρέθηκεν ἀείρασ Suidas (ut vs. 57). || 70. πευθοίαθ' οἱ] sic Zen., πευθοίατο Ar. omisso articulo, nisi per errorem sic refertur; nam etiamsi articulum *non* omiserit Aristarchus, ἐκ πλήρουσ tamen more suo scripsit πευθοίατο (cf. § 13). || 71. Νεστορίδη, τῶι ἐμῶι] *Νέστοροσ υἱέ, ἐμοί? Cf. Δ 608. || 72. τ' ἀστεροπὴν] τε στεροπὴν Ω. Cf. Κ 154. — κατὰ schol. Ω 323] καὶ Ω. Cf. σ 355 et v. l. Π 106 Ψ 750 δ 391. || 74. τοιήδε Nauck] τοιήδε γ'. — τοιήδε 'Ολυμπίου ἔνδοθεν αὐλή] τοιαῦτα δόμοισ ἐν κτήματα κεῖται Seleucus apud Athen. 188 *f* (cf. vs. 127).

---

61. δείπνου] hospites, qui per totum diem iter fecerunt (γ fin.), nondum cenarunt. Nunc autem est vespera (cf. γ 497), ipse igitur Menelaus et convivae δορπεῖν potius sunt dicendi et mox dicuntur (vs. 194 et 213). Minime neglegitur nunc vocum δείπνου et δόρπου discrimen (cf. Λ 86).

62. οὐ . . . ἀπόλωλε] *non periit = non in oblivionem abiit, sed vivit in hominum mente memoria servatum.* Patres vestros reges esse, mihi igitur haud ignotos, persuasissimum habeo.

64. σκηπτοόχων] -ούχων Ω. De vocis vi cf. Α 279.

65 sq. Cf. Η 321 sq.

72—74. Parietes laminis aereis, argenteis, aureis, eburneis ornatos poeta cogitat, quales tum quoque cogitavit cum Alcinoi aedes verbis pinxit (η 86 sq.). Sic Minervae Chalcioeci aedes Spartae structa parietes laminis aereis obductos habuit, quarum laminarum fragmenta quaedam nuper sunt effossa. Cf. etiam Danaae „turris ahenea", et fortasse κ 4 hic est laudandus.

72. ϝηχήεντα] *laetis* multorum *vocibus* ceteroque cenae frequentis strepitu *resonantia.*

73. ἠλέκτρου] *aurum pallidum,* cui tertia fere argenti pars erat admixta, ἤλεκτροσ dicebatur. *Sucinum* vox (-τρον?) valet ο 460 σ 296.

74. Ζηνόσ . . . αὐλή] veluti in proverbium igitur *Iovis aula* abiit. Quo

ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά· σέβασ μ' ἔχει εἰσοράοντα."
τοῦ δ' ἀγορεύοντοσ ξύνετο ξανθὸσ Μενέλαοσ
καί σφασ φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„τέκνα φίλ', ἦ τοι Ζηνὶ βροτῶν οὔ κέν τισ ἐρίζοι·
ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασι.
ἀνδρῶν δ' ἤ κέν τίσ μοι ἐρίσσεται ἠὲ καὶ οὐκὶ
κτήμασιν. ἦ γὰρ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶσ 81^{b} = ο 176 cf. ο 401
ἠγαγόμην ἐν νηυσί, καὶ ὀγδοάτωι ϝέτε' ἦλθον,
Κύπρον Φοινίκην τε καὶ Αἰγυπτίουσ ἐπαληθείσ,
Αἰθίοπάσ θ' ἱκόμην καὶ Σιδονίουσ καὶ Ἐρεμβοὺσ
καὶ Λιβύην, ἵνα ϝάρνεσ ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι·
τρὶσ γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰσ ἐνιαυτόν. 86^{b} = Τ 32

75. Om. P. || 83. ἐπαληθείσ] ἐπ' ἀληθεῖσ (= μαντικῆσ ἐμπείρουσ!) quidam olim. || 84—89. Del. Fick, unum vs. 84 vHerwerden. || 84. καὶ Ἐρεμβοὺσ] sic Ar., καὶ Ἐρεμνοὺσ Crates, Ἄραβάσ τε Zeno, καὶ Ἀραμβοὺσ Posidonius (καὶ Ἀραβοὺσ habet P). Cf. Strab 37, 41, 299, 784. || 85. ἵνα Heyne] ἵνα τ'. || 86. Post vs. 89 collocat Bekker. — τρὶσ] δὶσ l. a. in schol. merito reiecta; cf. comment.

qui utebatur, Iovis non cogitabat *aedem* quam pinxit Homerus caelestem, — non enim id significabat vox αὐλή in dictione epica (ut postea apud tragicos: Aesch. Prom. 122 Eur. Hipp. 68), — sed *chortem apertam*, quemadmodum in terra et ceteri di *locos apertos* sibi sacros habebant (cf. Α 39 Ζ 93) et Iuppiter ἑρκεῖοσ in ipsa *aula* aedium privatarum colebatur (cf. Λ 774).

75. εἰσοράοντα] § 191.

77. σφασ] § 92.

78. οὔ κεν] § 326.

80. κεν ... ἐρίσσεται] *aemuletur per me licet*, nam scio me haud facile superatum iri.

82. ἠγαγόμην] mente supplendum est obiectum κτήματα e voce κτήμασι vs. 81 desumtum.

— ὀγδοάτωι ϝέτε'(ï)] ante *biennium* igitur Menelaus rediit. Cf. γ 311 et de eliso -ι § 71.

83. Αἰγυπτίουσ] § 28.

84. Ἐρεμβοὺσ] nomen aliunde non cognitum. Similia sunt, quae poeta fortasse in mente habuit, *Aramaeorum* et *Arabum* nomina.

85. ἵνα ϝ. ἄ. κ. τελέθουσι] *ubi agni cornuti nascuntur*. Cf. Herodot. IV 29 Aristot. H. Anim. VIII 28.

86. In brevius contractus sermo; nam hoc est quod dicit poeta: *in illa regione agni inde ab ipsis natalibus cornua gerunt*; <*nempe citius illic quam apud nos crescunt omnia*,> *nam ter quotannis oves ibi pariunt*. Id quod incredibilis sane est fecunditatis, quoniam oves per quinque fere menses uterum gerunt. Ergo de re, quae non nisi rarissime — neque unquam per duos annos deinceps — accidere potuit, poeta ita loquitur quasi in longinquis illis regionibus sit pervulgata et sollemnis. Cf. fabulae quae sunt de *perpetua luce* Laestrygonum, de *perpetua nocte* Cimmeriorum (ad κ 84—86).

ἔνθα μὲν οὔτε ϝάναξ ἐπιδευὴσ οὔτε τι ποιμὴν
τυροῦ καὶ κρεάων οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτοσ,
ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι.
ἧοσ ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον ξυναγείρων
ἠλαόμην, τῆόσ μοι ἀδελφεὸν ἄλλοσ ἔπεφνε
λάθρηι, ἀνωϊστί, δόλωι ὀλομένησ ἀλόχοιο.
ὧσ οὔ τοι χαίρων τοῖσι κτεάτεσσι ϝανάσσω.
καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν', οἵ τινεσ ὔμιν — 94 cf. Ξ 125
εἰσίν· ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ ἀπώλεσα ϝοῖκον
εὖ μάλα ναιετάοντα, κεχονδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
ὧν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
ναιέμεν', οἳ δ' ἄνδρεσ σάοι ἔμμεναι, οἳ τότ' ὄλοντο — 98^bsq.^{a} = ε306sq.
Τροίηι ἒν εὐρείηι, ϝεκὰσ Ἄργεοσ ἱπποβότοιο! — 99^b = Ι 246
ἀλλ' ἔμπησ, πάντασ μὲν ὀδυρόμενοσ καὶ ἀχεύων, — — 100^b = Ι 612
πολλάκισ ἐν μεγάροισι καθήμενοσ ἡμετέροισι
ἄλλοτε μέν τε γόωι φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε — 102 cf. Σ 472
παύομαι· αἰψηρὸσ δὲ κόροσ κρυεροῖο γόοιο, —
τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενόσ περ, — 104 sq.^{a} = Χ 424 sq.

93. Post vs. 96 collocat Kammer (cf. γ 304 sq. δ 517—520). — *τοῖσι* Nauck] *τοῖσδε* (cf. § 60). — Versum *οὐδέ τι βουλόμενοσ, ἀλλὰ κρατερῆσ ὑπ' ἀνάγκησ* olim addebant quidam. ‖ 96. *κεχονδότα* § 221[5]] *κεχανδότα*. Cf. Ω 192. ‖ 97. *ὧν*] *ὧσ* G[2]. ‖ 98. *τότ'(ε)*] *τ'* G P[1] H[1] (item ε 306 G P[1]). ‖ 99. Quidam (non Ar.) —— ‖ 100. Post vs. 103 collocat Nauck. — *πάντασ μὲν* F] *μὲν πάντασ* G P, *ξύμπαντασ* Nauck.

88. κρεάων] § 72.

89. θῆσθαι] § 195.

90. ἧοσ] § 323.

91. ἠλαόμην] § 191.

— τῆοσ] § 323.

92. δόλωι ὀλομένησ ἀλόχοιο] cf. γ 309 sq. et de ὀλομένησ forma § 21.

94. ἀκουέμεν'(αι)] cf. Ξ 125 et de termino -έμεν'(αι) § 125.

— ὔμιν] § 92.

95. ϝοῖκον] dicit *domum pristinam*, dum peregre ipse circumvagatur direptam. A quibusnam direptam? Fortasse a civitatis primoribus, quemadmodum Ulixis opes inter se divisuros se minati sunt primores Ithacenses (β 335 π 385). An cogitanda est gentium vicinarum invasio hostilis (cf. vs. 174—180)? Ad *Priami aedes* a Menelao ceterisque Achivis dirutas versus non spectat.

98. ναιέμεν'(αι)] § 125.

— σάοι] § 62.

100. ἔμπησ] particula participiis ὀδυρόμενοσ καὶ ἀχεύων, quibus subicienda erat, praemittitur, ut Soph. Ai. 1338, item ὅμωσ λ 565 et saepe apud posteros (Ar. Eq. 391 Lys. 276 Eur. Alc. 205 al.), nec non *tamen* apud Latinos (Ter. Eun. I 2,90 Plaut. Stich. 99 al.). Cf. etiam ἔτι vs. 351, μηδ' οὕτωσ Α 131. Non ἔμπησ sed ipsum verbum finitum participio praemissum est Ξ 1.

ὡσ ἑνόσ, ὅσ τέ μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
μναομένωι· ἐπεὶ οὔ τισ Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησε,
ὅσσ' Ὀδυσεὺσ ἐμόγησε καὶ ἤρετο. τῶι δ' ἄρ' ἔμελλε
αὐτῶι κήδε' ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχοσ αἰὲν ἄλαστον
κείνου, ὅπωσ δὴ δϝηρὸν ἀποίχεται, οὐδέ τι ϝίδμεν,
ζώει ὅ γ' ἦ τέθνηκεν. ὀδύρονταί νύ ποθ' αὐτὸν — 110ª cf. β 132
Λαέρτησ θ' ὁ γέρων καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια
Τηλέμαχόσ θ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ ϝοίκωι." — 112 cf. 144
ὣσ 'φάτο, τῶι δ' ἄρα πατρὸσ ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο· — 113 = Ω 507
δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδισ 'βάλε πατρὸσ ἀκούσασ, — 115 = 154
χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχὼν — 115ª = τ 225
χείρεσσ' ἀμφοτέρηισι. 'νόησε δέ μιν Μενέλαοσ, — 116ª cf. Μ 382
'μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, — 117 = Ε 671
ἠέ μιν αὐτὸν πατρὸσ ἐάσειε μνησθῆναι,
ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο ϝέκαστά τε πειρήσαιτο. — 119 = ω 238
ἧοσ ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, — 120 = Α 193
ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεοσ ὑψορόφοιο

107. ἤρετο § 284] ἤρατο. ‖ 108. ἔσεσθαι] ἕπεσθαι P. ‖ 110. αὐτὸν] *αὖθι (*illic in Ithaca*)? Cf. § 98. ‖ 114. δάκρυ δ' ἀπὸ] δάκρυα δ' ἀπὸ P H D T, (δάκρυα) δ' ἐκ l. a. in U. ‖ 115. ἀνασχὼν] ἐπισχὼν Ammon. 147. ‖ 116. *χείρεσσ' ἀμφοτέρηισι] ἀμφοτέρηισιν χερσί Ω (-ρηισι χέρεσσι K), item Σ 123. Cf. *M* 382. ‖ 118. ἐάσειε μνησθῆναι] ἐάσει μνησθῆναι F¹ H¹, ἐάσει ἐπιμνησθῆναι D U² i n q, *ἐπιμνησθήμεν' ἐάσαι (cf. § 113 α 31 δ 189 et v. l. γ 211)? Vulgatae duri sunt numeri (cf. § 2). ‖ 119. πειρήσαιτο G F¹] μυθήσαιτο F² P H (cf. ν 191), „ἐπειρήσαιτο ἀντὶ τοῦ ἐπερωτήσειεν" schol. (!).

105. ὡσ] cf. X 425.
— ἀπεχθαίρει] cf. Γ 415.
106. μναομένωι] § 190 sq.
107. ἤρετο] *assecutus est*. Laboravit ille neque frustra profecto laboravit. Cf. Υ 247.
108. ἄλαστον] cf. Μ 163.
109—112. Ulixem vivum in insulam longinquam pervenisse Menelaus antehac ex Proteo rescivit (cf. vs. 498 et 555—560), sed etiamne sit superstes nescit.
109. ὅπωσ] *quomodo, qui fieri possit ut*. Orationis rectae foret: πῶσ δὴ δϝηρὸν ἀποίχεται; Cf. e. g. Ar. Plut. 199 δέδοικα ὅπωσ ... γενήσομαι (item Pac. 131 Plut. 340).

110. ποθ'(ι)] § 322.
112. Lepide poeta Menelaum sic de Telemacho coram ipso loqui fecit. Cuiusmodi artificiis poeta noster saepe usus est (cf. β 35).
113—116. Cf. ipse Ulixes sic lacrimis se prodens regi hospiti θ 83—95, 521—534.
120. ἧοσ] § 323.
121 sq. Cum advenirent Telemachus et Pisistratus, neque Helenam neque Hermionen in megaro offenderunt. Finita enim tum erat cena, sed convivae etiam compotabant, regina autem cum filia recesserat in aedium interiora, ut rebus domesticis interim vacaret (cf. η 7—13). Quae

ἤλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτωι ϝεϝικυῖα.
τῆι δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη κλισίην εὔτυκτον ἔθηκε,
Ἀλκίππη δὲ τάπητ' ἔφερεν μαλακοῖ' ἐρίοιο,
Φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαρον 'φέρε, τόν ϝοι ἔδωκε
Ἀλκάνδρη, Πολύβοιο δάμαρ, ὃσ ἔναι' ἐνὶ Θήβησ
Αἰγυπτίησ', ὅθι πλεῖστα δόμοισ' ἒν κτήματα κεῖται. 127 cf. *I* 382
ὃσ Μενελάωι ἔδωκε δύ' ἀργυρέασ ἀσαμίνθουσ,
δοιοὺσ δὲ τρίποδασ, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα, 129ᵇ cf. *I* 122
χωρὶσ δ' αὖθ' Ἑλένηι ἄλοχοσ 'πόρε κάλλιμα δῶρα·
χρυσέην τ' ἠλακάτην τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσε
ἀργύρεον, χρυσῶι δ' ἐπὶ χείλεα 'κεκράαντο. 132ᵇ cf. 616 *ο* 116

123. *ἅμ' Ἀδρήστη]* sic Ar., *ἅμα δρήστη* olim alii. || 126. *Θήβησ | Αἰγυπτίησ']* -ηι -ηι Fick (cf. § 57). || 131. *χρυσέην τ' ἠλακάτην]* **ἠλακάτην χρυσέην*? Cf. § 18 et 61.

nunc in megaron rediens iuvenes hospites conspicit.

122. Mater familias, quae fusum (cf. vs. 131) manu tenens megaron intrat, assimulatur Dianae ἐργάνηι artium feminearum patronae. De adi. χρυσηλακάτωι cf. Π 183.

123—125. Alias nunc, alias Γ 144 dici Helenae ancillas, in scholio observatur: „nempe non decuisse eas, quae ipsius culpae fuissent consciae, postea secum habere". Quae notula eo tendit ut demonstretur nostrum locum non obstare quominus genuinus habeatur Γ 144 neque quominus Ilias eidem poetae atque Odyssea tribuatur. Vera haec, nisi quod „culpae" mentio melius abest; nam *sontem* Helenam neque Iliadis poeta finxit, neque vero poeta Odysseae, qui nostro loco eam ostendit Spartae reginam honoratissimam cum marito viventem. Quid autem mirum si alias ancillas Troiae ea habuit, alias decimo anno post Spartae! quid, si alias ei tribuit poeta Odysseae, alias Iliadis! De ἀμφιπόλοισ nominatim indicatis cf. Γ 144, et de versus 123 l. a. Α 99.

123. κλισίην] *sellam*. Vox τ 55 redit, ceteris locis sella dicitur κλισμόσ (e. g. vs. 136) vel κλιντήρ (cf. σ 190).

— ἔθηκε] sellam, quae parieti megari acclinis stabat (cf. η 95), prope caminum *collocavit* (verbum ut θ 65 τ 55), ubi matri familias suus erat locus; cf. α 333.

124. τάπητ'(α)] quam iniceret sellae reginae.

— μαλακοῖ'(ο)] § 59.

125. τάλαρον] *qualum*, glomus — vel plura glomera — lanae iam in fila fictae continentem. Cf. vs. 134 sq. et Ar. Lys. 579.

— ϝοι] praesenti praesens. Maritum enim capta Troia redeuntem Helena tunc comitabatur. Item vs. 228.

127. Αἰγυπτίησ'(ι)] § 28.

129. τάλαντα] cf. Ι 122.

131. ὑπόκυκλον] †, *rotulis instructum*. Cf. Σ 375.

132. χρυσῶι — 'κεκράαντο] *quali labris superinductum erat aurum*; inaurata erant labra vasis argentei; quod περιχέειν dicitur γ 426 Ζ 232 ψ 232. Verbi ἐπικραίνειν (§ 267) idem usus est locis par., apte autem conferri potest

τόν ῥά ϝοι ἀμφίπολοσ Φυλὼ παρέθηκε φέρουσα
νήματοσ ἀσκητοῖο βεβυσμένον, αὐτὰρ ἐπ' αὐτῶι
ἠλακάτη 'τετάνυστο ϝιοδνεφὲσ εἶροσ ἔχουσα. 135^b cf. ι 426
ἕζετο δ' ἐν κλισμῶι, ὑπὸ δὲ θρῆνυσ ποσὶν ἦεν. 136^a = Ω 597; 136^b = Σ 390
αὐτίκα δ' ἥ γε ϝέπεσσι πόσιν ἐρέεινε ϝέκαστα·
„ϝίδμεν δή, Μενέλαε διοτρεφέσ, οἵ τινεσ οἵδε
ἀνδρῶν εὐχετάονται ἱκανέμεν' ἡμέτερον δῶ; [φ 194
ψεύσομαι ἦ ἔτυμον ϝερέω; κέλεται δέ με θυμόσ. 140 = Κ 534 cf.
οὐ γάρ πώ τινα φημὶ ϝεϝοικότα ὧδε ϝιδέσθαι 141 sq. cf. ζ 160 sq.; 141 cf. τ 380
οὔτ' ἄνδρ' οὔτε γυναῖκα, — σέβασ μ' ἔχει εἰσοράουσαν, — 141^a = χ 313
143 ὡσ ὅδ' Ὀδυσσῆοσ μεγαλήτοροσ υἷι ϝέϝοικε.“ 143 cf. τ 381
147 τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη ξανθὸσ Μενέλαοσ·
„οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, γύναι, ὡσ σὺ ϝεϊσκεισ·
κεῖνου γὰρ τοιοίδε πόδεσ τοιαίδε τε χεῖρεσ 149 cf. τ 359

---

144 Τηλεμάχωι, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ ϝοίκωι 144 cf. 112
κεῖνοσ ἀνήρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδοσ εἵνεκ' Ἀχαιοὶ
ἤλθεθ' ὑπὸ Τροίην πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντεσ. 146 cf. Κ 28

---

137. *αὐτίκα δ'(ἐ)* P] *αὐτίκ' ἄρ* G F. || 141. *ϝιδέσθαι*] *γενέσθαι* l. a. in E. || 143. *Ὀδυσσῆοσ μεγαλήτοροσ υἷι*] *-σσῆϊ -ρι πάντα* vHerwerden coll. *Λ* 613. — *μεγαλήτοροσ*] *ταλασίφρονοσ* l. a. ant. || 144—146. Del. vHerwerden, cf. comment.; vs. 145 sq. deleverat Knight, de vs. 145 cf. comment. ad *Γ* 180. || 146. *ἤλθεθ'(-τε)* F P] *ἦλθον* G. || 149. *γὰρ* F P H] *μὲν* M, *τοι* G.

---

fragmentum craterae — similisve vasis — in sepulcro quodam Mycenaeo repertum, quae cratera tum cum integra fuit exhibebat imaginem urbis ab inimicis oppugnatae, a civibus defensae (Tzountas-Manatt Myc. Age 213); huius enim vasis margo laminis aureis tectus aureisque scutellis ornatus fuit.

134 sq. Est νῆμα lana in *fila* ficta, εἶροσ lana ab ove *recens* et colo etiam involuta. Quae quod dicitur ϝιοδνεφήσ, apparet vellus prius purpura esse imbutum quam fila inde nerentur. Idem dicitur ἠλάκατα ἁλιπόρφυρα Ζ 53 alibi. Nisi ipsae Menelai oves (Libycae? cf. vs. 85 sq.) ϝιοδνεφὲσ εἶροσ εἶχον, ut Cyclopis (cf. ι 426).

136. Cf. vs. 123.

— ὑπὸ δὲ θρῆνυσ ποσὶν ἦεν] cf. Ξ 240.

137. αὐτίκα] statim videt id quod fugerat maritum; maius videlicet ad talia perspicienda est oculorum muliebrium acumen. Saepe autem ipsum Ulixem Helena vidit tempore belli Troiani, ut mox est narratura.

— γε ϝέπεσσι] γ' ἐπέεσσι Ω.

138 sq. Cf. Ζ 173 sq.

139. εὐχετάονται] § 191.

140. Cf. Κ 534.

142. εἰσοράουσαν] § 191.

143. Haec verba quomodo intellegenda sint docent vs. 149 sq., 157. Non *agnoscit* Helena Telemachum, quem numquam vidisse censenda est, sed eum quem videt iuvenem nisi *Ulixis*, cui simillimus sit, *filium* esse non posse intellegit.

149 sq. *Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat*, Verg. Aen. III 490.

ὀφθαλμῶν τε βολαὶ κεφαλή τ' ἐφύπερθέ τε χαῖται.
καὶ νῦν ἦ τοι ἐγὼ μεμνημένοσ ἀμφ' Ὀδυσῆϊ
μυθεόμην, ὅσα κεῖνοσ ὀϊζύσασ ἐμόγησε 152 cf. ψ 307
ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ὃ πυκνὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε, 153ᵇ = ϑ 531 cf. π 219
χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχών.“ 154 = 115
τὸν δ' αὖ Νεστορίδησ Πεισίστρατοσ ἀντίον ηὔδα· 155 = ο 48
„Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφέσ, ὄρχαμε λαῶν, 156 = P 12
κείνου μέν τοι ὅδ' υἱὸσ ἐτήτυμον, ὡσ ἀγορεύεισ. 157ᵇ cf. ψ 62
ἀλλὰ σαόφρων ἐστί, νεμεσσάεται δ' ἐνὶ θυμῶι
ὧδ' ἐλθὼν τὰ πρῶτα ϝεπεσβολίασ ἀναφαίνειν
ἄντα σέθεν, τοῦ νῶϊ θεοῖ' ὣσ τερπόμεθ' αὐδῆι.
αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ
τῶι ἅμα πομπὸν ἕπεσθαι· ἐϝέλδετο γάρ σε ϝιδέσθαι,
ὄφρα ϝοι ἤ τι ϝέποσ ὑποθήεαι ἠέ τι ϝέργον.
πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατρὸσ πάϊσ οἰχομένοιο
ἐν μεγάροισ', ὧι μὴ παρ' ἀοσσητῆρεσ ἔωσι· 165 cf. ψ 119
ὡσ νῦν Τηλεμάχωι ὃ μὲν οἴχεται, οὐδέ ϝοι ἄλλοι
εἴσ', οἵ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη ξανθὸσ Μενέλαοσ·
„ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέροσ υἱὸσ ἐμὸν δῶ
ἵκεθ', ὃσ εἵνεκ' ἐμεῖο πολῦσ ἐμόγησεν ἀέθλουσ·
καί μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν' ἔξοχον ἄλλων
Ἀργεΐων, εἰ νῶϊν ὑπεὶρ ἅλα νόστον ἔδωκε

153. πυκνὸν G P] πυκινὸν F, πικρὸν M. ‖ 158—160. Om. Rhianus, Ar. —— ‖ 159. τὰ πρῶτα Bentley] τὸ πρῶτον (cf. δ 577). — ϝεπεσβολίασ] ἐπιστομίασ Zen. ‖ 162. ἐϝέλδετο] sic (ἐέλδετο) Ar., δἴετο Zen.; cf. *M* 407. ‖ 163—167. Quidam —— ‖ 163. *ὑποθήεαι] -σεαι. Cf. Θ 111 et Σ 409 *Z* 260. ‖ 165. παρ'(ἀ) Platt] ἄλλοι (G F P) vel πολλοὶ (D S) Ω (in q est ὧι μὴ ἀοσσητῆρεσ πολλοὶ ἔωσιν). Cf. ε 489 et § 8. An *ὧι μὴ ἐνὶ μεγάροισιν ἀοσσητῆρεσ ἔωσι? ‖ 168. δ' ἀπαμειβόμενοσ] δὲ μέγ' ὀχθήσασ G (ut vs. 30). ‖ 170. πολῦσ § 83] πολεῖσ (-έασ). ‖ 171. ἔξοχον ἄλλων P] -χα πάντων G F. Cf. ε 118.

158. σαόφρων] *mentis integrae*, i. e. *prudens*, *modestus*, quae adiectivi et postea fuit vis; cf. σαοφροσύνη ψ 13,30. *Sanum* valet Φ 462.

— νεμεσσάεται] § 191. Vert. *veretur*, *indignum ducit*. Cf. Λ 649 et α 263

159. ϝεπεσβολίασ ἀναφαίνειν] *temere verba iactare*; cf. ϝεπεσβόλοσ Β 275. Quis esset, quid ageret prius dicere quam interrogaretur indecorum duxit.

160. θεοῖ'(ο)] § 59.

161. γερήνιοσ] cf. Β 336.

169—180. Ulixem plurimi faciebat Nestor senex (cf. γ 120—122), ex intimo autem animo amabat Menelaus aequalis, cui reddiderat uxorem.

171. ἔξοχον ἄλλων] cf. Ζ 194.

172. ὑπεὶρ ἅλα] § 315.

νηυσὶ θοῆισι γενέσθαι Ὀλύμπιοσ εὐρύϝοπα Ζεύσ.
καί κέ ϝοι Ἄργε' ἔνασσα πόλιν καὶ δώματ' ἔτευξα
ἐξ Ἰθάκησ ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ϝῶι
καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξασ,
αἳ περιναιετάουσι, ϝανάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῶι.
καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντε ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἧμε
ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένω τε,
πρίν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφοσ ἀμφεκάλυψε. 180b = Π 350
ἀλλὰ τὰ μέν ποθ' ἔμελλεν ἀγάσσεσθαι θεὸσ αὐτόσ,
ὃσ κεῖνον δύστηνον ἀνόστιμον οἶον ἔθηκε."
ὣσ 'φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο. 183 = Ψ 108
'κλαῖε μὲν Ἀργεΐη Ἑλένη, Διὸσ ἐκγεγαυῖα, 184 cf. ψ 218
'κλαῖε δὲ Τηλέμαχόσ τε καὶ Ἀτρεΐδησ Μενέλαοσ.
οὐδ' ἄρα Νέστοροσ υἱὸσ ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε·
'μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονοσ Ἀντιλόχοιο, 187-189 cf. α 29 sqq.
τόν ῥ' Ἠοῦσ ἔκτεινε φαεινῆσ ἀγλαὸσ υἱόσ.
τοῖ' ὅ γ' ἐπιμνησθεὶσ ϝέπεα πτερόεντ' ἀγόρευε·
„Ἀτρεΐδη, περὶ μέν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι

---

178. ἐόντε Ahrens] -ντεσ. — ἧμε § 92] ἄμμε P¹ Y U², ἡμέασ Ω, ἄλλο | ἄμμε (ἧμε) Plut. Mor. 54 *f*, 95 *a*, quod verum videtur. ‖ 181. ἀγά(σ)σεσθαι G² F] -σσασθαι G¹ P. ‖ 189. πτερόεντ' ἀγόρευε G P] -ντα προσηύδα F D.

174—180. Vanane nunc loquitur Menelaus, vana olim secum cogitavit quaeque effici nullo modo potuissent, etiamsi res tulisset ut fieret periculum? Parum hoc credibile; sed quomodo ei in mentem venire potuit regem Ithacae et insularum circumiacentium ex ipsius dicione transvehere velle in novam patriam? Fortasse Odysseae poeta e carmine antiquiore hoc duxit; nam Ulixes unius modo insulae exiguae et pauperculae rex nunc cogitatur, et ipse Menelaus cum incolis regionis in qua vivit nondum plane subactis bella identidem gerere sumi videtur (cf. vs. 95 et Ridgeway Early Age of Greece I 111). Nisi poeta regem erga suos ipsius cives durum et iniquum finxit. „Menelaus' fancy of expropriating the „population of a whole village to „provide an estate for a friend... „would have invited very Hesiodic „comments from the people imme„diately concerned" (Mackail). Quicquid id est, conferendi sunt I 149—156, ubi Agamemnon de „vastandis" quidem suae ipsius regionis urbibus non loquitur, belli tamen iure eas urbes quas Achilli dono offert tenuisse censendus est.

174. Ἄργε'(ϊ)] § 71.
181. ποθ(ι)] § 322.
187—189. Cf. γ 111 sq.
188. 'Ἠοῦσ] § 77.
189. τοῖ(ο)] § 59.

Νέστωρ ᾽φάσχ᾽ ὁ γέρων, ὅτ᾽ ἐπιμνησαίμεθα σεῖο
ϝοῖσιν ἐνὶ μεγάροισι καὶ ἀλλήλουσ ἐρέοιμεν.
καὶ νῦν, εἴ τί ποθ᾽ ἔστι, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἐγώ γε
τέρπομ᾽ ὀδυρόμενοσ μεταδόρπιοσ, ἀλλὰ καὶ ᾽Ηὼσ
ἔσσεται ἠριγένεια. νεμεσσάομαί γε μὲν οὔ τι — 195^{b} = τ 264
κλαιέμεν᾽, ὅσ κε θάνησι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπηι.
τοῦτό νυ καὶ γέρασ οἶον ὀϊζυροῖσι βροτοῖσι,
κείρασθαί τε κόμην βαλέμεν τ᾽ ἀπὸ δάκρυ παρήιων. — 198^{a} = Ψ 46
καὶ γὰρ ἐμὸσ τέθνηκεν ἀδελφεόσ, οὔ τι κάκιστοσ
Ἀργεΐων· μέλλεισ δὲ σὺ ϝίδμεναι, — οὐ γὰρ ἐγώ γε — 200^{b} sq. = Δ 374 sq.
ἤντησ᾽ οὐδ᾽ ἔϝιδον, — περὶ δ᾽ ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν ἠδὲ μαχητήν.“ — 202 cf. γ 112
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενοσ προσέφη ξανθὸσ Μενέλαοσ·
„ὦ φίλ᾽! ἐπεὶ τόσ᾽ ἔϝειπεσ, ὅσ᾽ ἂν πεπνυμένοσ ἀνὴρ
ϝείποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὃσ προγενέστεροσ εἴη.
τοίου γὰρ καὶ πατρόσ· ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεισ. — 206^{a} = σ 126; 206^{b} cf. Ι 58
ῥεῖα δ᾽ ἀρίγνωτοσ γόνοσ ἀνέροσ, ὧι τε Κρονίων — 207^{a} = Ο 490
ὄλβον ἐπικλώσηι γαμέοντί τε γιγνομένωι τε·

---

192. ἀλλήλουσ] -λοισ l. a. ant. — Versum Ar. —— || 193. τί ποθ᾽(ι)] πωσ Cobet. || 194. μεταδόρπιοσ] -ον F. || 195. οὔ τι § 100] οὐδέν. || 198. παρήιων] cf. Ω 794.

---

191 sq. *Cum tui mentionem faciebamus in patris aedibus, alter alterum interrogantes.* Ipse quidem Pisistratus rogare tantum et aurem praebere potuit, non rogari; sed id non est urgendum. Eius fratres autem, ut ipse Nestor, bello interfuerant.

193. ποθ᾽(ι)] § 322.

194. μεταδόρπιοσ] †, *post cenam vespertinam* (vs. 61, 68, 213); cf. ποτιδόρπιοσ sive *cenae vespertinae destinatus* ι 234, 249. Olim fuere qui interpretarentur *inter cenandum*, coll. adi. μεταδήμιοσ (cf. Ε 19) et lectionem μετὰ δαῖτα pro κατὰ δ. secuti Α 424 al.

— καὶ ᾽Ηὼσ | ἔσσεται] *etiam cras defunctorum recordari licebit.* Cf. vs. 214 sq.

195. νεμεσσάομαι] § 191.

196. κλαιέμεν᾽(αι)] § 125.

197. *Hoc unum habent miseri mortales quo amorem erga necessarios vita perfunctos testentur.* Ad γέρασ mente suppl. θανόντων (ut Π 457 al.). Errat Plut. Mor. 22 c; ὀϊζυροὶ βροτοί *superstites* sunt intellegendi, non *mortui*, sic enim genitivus, non dativus expectaretur et ὀϊζυρῶν θανόντων potius quam ὀϊζυρῶν βροτῶν esset dicendum.

198. κείρασθαι . . . κόμην] cf. Γ 273.

— βαλέμεν] § 126.

— παρήιων] cf. Δ 142.

204. Cf. Γ 59.

— ἂν] § 326.

206. Insolite omittitur 2ª persona ἐσσί, ut σ 126.

207 sq. Κρονίων . . . ἐπικλώσηι] cf. Υ 127 sq.

208. γαμέοντί τε γιγνομένωι τε] *uxorem ducenti atque adeo inde ab ipsis*

ὣσ νῦν Νέστορ' ἔδωκε διαμπερὲσ ἤματα πάντα
αὐτὸν μὲν λιπαρῶσ γηρασκέμεν' ἐν μεγάροισι,
υἱέασ αὖ πινυτούσ τε καὶ ἔγχεσιν ἔμμεν' ἀρίστουσ.
ἥμεσ δὲ κλαυθμὸν μὲν ἐάσομεν, ὃσ πρὶν ἐτύχθη·
δόρπου δ' ἐξαῦτισ μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
χευάντων. μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται
Τηλεμάχωι καὶ ἐμοὶ διαϝειπέμεν' ἀλλήλοισι."
ὣσ ἔφατ'· Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρασ ἔχευε,
ὀτρηρὸσ θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο. 217 = 23
οἳ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρασ ἴαλλον. 218 = Ι 91
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸσ ἐκγεγαυῖα· 219a cf. Ψ 140
αὐτίκ' ἄρ' εἰσ ϝοῖνον 'βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,
νηπενθέσ τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπιλῆθον ἁπάντων.
ὃσ τὸ καταβρόξειεν, ἐπεὶ κρητῆρι μιγείη,

212. πρὶν] περ G. || 218. In T in additur: αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον ἕντο (= Α 469 al.). || 221. ἐπιλῆθον] sic Ptolemaeus Asc., ἐπίληθον Ar. G F^1 P^1, ἐπιληθεσ F^2 P^2.

natalibus. Gradationem haec faciunt; quadamtenus similis est Γ 40; praeterea cf. Ω 588.

209. Νέστορ'(ι)] § 13.

211. ἔμμεν'(αι)] § 125.

212. ἥμεσ] § 92.

213. Cf. vs. 194.

221. *Remedium omnes dolores et iras sedans omniumque malorum oblivionem afferens.*

222—232. Sucum mirificum, donum divinum magicaeque potestatis, sibi autem et auditoribus ignotum, poeta cogitat. Cuius narrationi quamvis fabulosae — nam talia remedia et inter ipsius aequales extitisse poeta credere vix potuit — quin certi alicuius medicamenti subsit notio non videtur dubium, licet nesciamus cuiusnam igitur veneni vis fama ita fuerit celebrata. Erunt fortasse qui *cannabin indicam* („haschisch") cogitent coll. Herodot. IV 75, alii *opium,* licet aliunde non constet id in Aegypto antiquitus cognitum fuisse. Poetis epicis vim sedativam suci papaveris innotuisse cum per se veri simile reddit Μηκώνησ (Hes. Theog. 536) sive *Urbis papaverum* priscum nomen, quae *Sicyon* sive *Urbs cucumerum* postmodo est dicta, tum testatur versus Θ 306, ubi *papaverum in horto cultorum* fit mentio. Inter sucum autem lacteum illum, quem ipsa praebet natura, et medicamentum arte sollerti inde extractum tantum fere interest quantum inter corticem illum febri adversum qui genti Peruvianae per longa saecula cognitus fuit, et venenum quod inde paravit ars medicorum recentium. Sucum papaveris poeta et eius aequales experti norant: medicamentum Aegyptium fando tantum cognitum habebant. — Cf. quae de *molyis* herbae vi magica dicuntur κ 287—306 nec non quae de arte *Machaonis* sive *Chironis* (Δ 219 al. et Ψ 290), *Paeonis* dei medici Ε 900—904.

οὔ κεν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρήιων,
οὐδ' εἴ ϝοι κατατεθναίη μήτηρ τε πατήρ τε,
οὐδ' εἴ ϝοι προπάροιθεν ἀδελφεὸν ἢ φίλον υἱὸν
χαλκῶι δηϊόοιεν, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσ' ὁράοιτο.
τοῖα Διὸσ θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα
ἐσθλά, τά ϝοι Πολύδαμν' ἔπορεν Θῶνοσ παράκοιτισ
Αἰγυπτίη, τῆι πλεῖστα φέρει ζείδωροσ ἄρουρα 229b = ι 357
φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά,
ἰητρὸσ δὲ ϝέκαστοσ ἐπιστάμενοσ περὶ πάντων
ἀνθρώπων· ἦ γὰρ Παιήονόσ εἰσι γενέθλησ.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐνέηκε 'κέλευσέ τε ϝοινοχοῆσαι,
ἐξαῦτισ μύθοισιν ἀμειβομένη προσέϝειπε· 234 cf. π 193 τ 214 ω 350
„Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφὲσ ἠδὲ καὶ οἵδε
ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδεσ, ἀτὰρ θεὸσ ἄλλοτε ἄλλωι
Ζεὺσ ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ· δύναται γὰρ ἅπαντα.
ἦ τοι νῦν δαίνυσθε καθήμενοι ἐν μεγάροισι
καὶ μύθοισ τέρπεσθε· ϝεϝοικότα γὰρ καταλέξω.

---

223. *παρήιων*] cf. *Ω* 794. ‖ 226. *δηϊόοιεν* U²] *-όωιεν* *Ω*. Cf. § 191 et *Γ* 187. ‖ 227. *μητιόεντα*] *-όωντα* l. a. in P (cf. *Λ* 157). ‖ 228. Versum *ἥ — χθών* (= *Λ* 741) addunt G et in marg. F P. ‖ 229 sq. *φέρει* et *μεμιγμένα*] *φύει* et *τετυγμένα* Theophr. H. Plant. IX 15 § 1. ‖ 231 sq. *ἐπιστάμενοσ περὶ πάντων* | *ἀνθρώπων· ἦ*] *ἐπεὶ σφισι δῶκεν Ἀπόλλων* | *ἰᾶσθαι καὶ* l. a. ab Ar. reiecta (in schol. Aristarcho *tribuitur* per errorem), Paeonem enim, deorum medicum, Homero non eundem esse atque Apollinem. ‖ 232. *ἀνθρώπων*] *φαρμακέων* l. a. — *ἦ*] *ἐκ* Cobet coll. *ν* 130 (*Τ* 105, 111), an **ἦ . . . γενέθλη* (coll. *Ε* 270)? Servandum videtur *ἦ* (*nec mirum! nam . . .*). ‖ 235. *οἵδε*] *ἄλλοι* G. ‖ 236. *ἄλλοτε* G F¹] *ἄλλοτέ τ'* P H¹, *ἄλλοτ' ἐπ'* F² H² M, *ἄλλοθεν* Flach. Cf. comment.

---

223. οὔ κεν] § 326.

— παρήιων] cf. Δ 142.

226. ὀφθαλμοῖσ' ὁράοιτο] § 191.

228. ϝοι] cf. vs. 125.

— Πολύδαμν'(α)] fuere qui πολύδαμνα interpretarentur τὰ πολλοὺσ δαμάζοντα (φάρμακα). Cf. Α 99.

229. Αἰγυπτίη] § 28.

231. Magna et postea inter Graecos fuit fama medicorum et remediorum Aegyptiorum — quippe peregrinorum. Cf. Herodot. II 84 III 129 Theophr. Hist. Plant. IX 15.

232. Παιήονοσ] cf. Ε 401.

236. ἀτάρ] hac particula respondetur ad id quod Helena cogitavit tantum, non enuntiavit: „clara quidem gente orti estis, sed nulla generis nobilitas a sortis inclementia tutatur." Simili breviloquentiae debetur particula ἐπεί Γ 59 al.

— ἄλλοτε ἄλλωι] ita haec concreverunt ut pro uno vocabulo essent, in quo hiatus internus vitiosus non est habitus, ut in Attico οὐδὲ εἷσ (Ar. Plut. 37 al.). Item Hes. Op. 713 Solon. fr. 13⁷⁶, 15⁴ Phocyl. fr. 15 Theogn. 992 Apoll. Rh. I 881.

238. δαίνυσθε] cf. vs. 218.

239. μύθοισ] § 60.

πάντα μὲν οὔ κεν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω, 240ᵇ = *B* 488
ὅσσοι Ὀδυσσῆοσ ταλασίφρονόσ εἰσιν ἄεθλοι,
ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸσ ἀνὴρ 242 cf. 271
δήμωι ἔνι Τρώων, ὅθ' ἐπάσχετε πήματ' Ἀχαιοί. 243 = γ 100
αὐτόν μιν πληγῆισιν ἀϝεικελίηισι δαμάσσασ,
σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλών, ϝοικῆϊ ϝεϝοικὼσ
ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν·
ἄλλωι δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἐϝέϝισκε,
δέκτηι, ὃσ οὐδὲν τοῖοσ ἔεν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν!
τῶι ϝίκελοσ κατέδυ Τρώων πόλιν· οἳ δ' ἀβάκησαν
πάντεσ, ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγνων τοῖον ἐόντα
καί μιν ἀνειρώτων· ὃ δὲ κερδοσύνηι ἀλέεινε.
ἀλλ' ὅτε δή μιν ἐγὼ 'λόεον καὶ 'χρῖον ἐλαίωι,

---

242. *οἷον*] sic Aristoph. Ar., *οἷον* Parmeniscus. ‖ 244. *αὐτόν μιν*] *αὐτὸν μὲν* Ptolemaeus Pindario. Cf. Apoll. Pron. p. 101 sq. ‖ 247. *αὐτὸν*] *αὑτὸν* F P². ‖ 248. *οὐδὲν*] **οὔ θην*? Cf. γ 352 et § 100. ‖ 250. *δέ μιν οἴη*] *δ' οἴη οἱ* G. ‖ 251. *ἀνειρώτων* P¹ (-*τευν* G¹)] *ἀνηρώτων* vel -*τευν* G² F P².

---

240. οὔ κεν] § 326.

244—249. Recensionis duplicis hoc videtur exemplum; cf. B 144—148. Ad ipsam rem quod adtinet, simile est quod de Zopyro Persa rettulit Herodotus III 154.

247. αὐτὸν] *se ipsum*. Cf. § 94.

248. δέκτηι] †. *mendico* (ἐπαίτηι Ar.). Optime congruunt quae in Odyssea narrantur de Ulixe mendici specie sumta suas ipsius aedes adeunti. Fuere qui pro nomine proprio haberent (cf. nota crit. et A 99).

— ἔεν] § 302.

248. *Inter Achivos non sane erronis contemti partibus fungebatur Ulixes.*

249. ἀβάκησαν] †, *stupebant*, id quod ἠπόρησαν Attice. Cf. § 157, 202.

250—264. Rem spectarunt (Soph. Ai. 381) Eur. Rhes. 710—719 et — sed ita ut Helenae aliam atque poeta epicus tribueret mentem et consilia — Hec. 239—250. Helena egregie gavisa est cum agnosceret virum sibi amicissimum, itaque noctu clam Troianis ad se perductum interrogavit. Ille prius diffidere, quippe qui nesciret satisne firmus mulieri raptae inter Troianos permansisset animus; sed mox accepto iure iurando certiorem eam fecit Achivos dolum parasse, fugam simulaturos, ad ipsam liberandam mox in urbe adfuturos (cf. vs. 271—289). Dein per caliginem nocturnam ex urbe evasit multis murorum custodibus necopinato caesis: „ἀναγνωρισθεὶσ ὑφ' Ἑλένησ περὶ τῆσ ἁλώσεωσ τῆσ πόλεωσ συντίθεται, κτείνασ τέ τινασ τῶν Τρώων ἐπὶ τὰσ ναῦσ ἀφικνεῖται", ut in parva Iliade hae res fuere narratae teste Proclo Res cum palam est facta, luxerunt mulieres Troianae, Helena vero suorum adventum laeta expectavit.

250. τοῖον ἐόντα] *licet specie esset misera et squalida.*

252. *Causativam* fortasse vim his verbis tribui voluit poeta. Cf. γ 464 sq.

ἀμφὶ δὲ ϝείματ' ἔϝεσσα καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον, 253^{a} cf. ζ 228 θ 366
μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι, 253^{b} cf. Τ 127
πρίν γε τὸν εἰς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι,
καὶ τότε δή μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκεϊ χαλκῶι
ἦλθε μετ' Ἀργείους, κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
ἔνθ' ἄλλαι Τρῳΐαι λίγ' ἐκώκυον, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ 259^{b} sq.^{a} = υ 89 sq.
'χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη 'τέτραπτο νέεσθαι
ἂψ ϝοῖκόνδ', ἀάτην δὲ μετέστενον, ἣν Ἀφροδίτη
'δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κεῖσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένην θάλαμόν τε πόσιν τε
οὔ τεο δευόμενον, οὔτ' ἂρ φρένας οὔτε τι ϝεῖδος." 264^{b} cf. Α 115
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔϝειπες. 266 cf. Α 286
ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε 267^{b} = β 281
ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
ἀλλ' οὔ πω τοιοῦτον ἐγὼ 'ϝίδον ὀφθαλμοῖσι,
οἷον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἦσκε φίλον κῆρ.
οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ 271 cf. 242

260 sq. Cf. comment. || 260. ἤδη] sic Ar., ἢ δή Crates. || 263. νοσφισσαμένην P^1] -νη G F P^2. || 265. ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς] αὖτε προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς P.

254. ἀναφῆναι] infinitivus aoristi, qui in *vaticiniis* neque rarus est neque suspectus (cf. Θ 246), nunc in *iure iurando* pro futuro est usurpatus.

258. φρόνιν] cf. γ 244.

259. Τρῳΐαι] cf. § 17.

260 sq. Aut integri non sunt aut non ipsius poetae; qui neque sontem finxit Helenam, neque si finxisset, nunc veteris iniuriae mentionem inicere eam fecisset. Locutio ἀάτην ... μετέστενον est fere = Τ 132. Apta forent haec: ἐπεὶ αἰεί μοι κραδίη ὥρμαινε νέεσθαι | ἂψ ϝοῖκονδ', αἶσαν δὲ μετέστενον κτέ.

263. νοσφισσαμένην] *relictis* ...; Helena sua suosque *sponte* et *volens* reliquisse non dicitur.

264. τεο] § 99.

271—289. Etiam Menelaus narrat Ulixis viri callidissimi facinus quoddam generosum et ingeniosum, quod ipse olim est expertus. In arcem Troianam — ait — pertractus erat equus ligneus; qui quid sibi vellet, tu sola sciebas inter Troianos, quippe paucis diebus ante ab Ulixe edocta (cf. vs. 250—264). Itaque retinere te non potuisti quin tum cum nox venisset clam adires illam molem, prope aedes Priami et Paridis adstantem, in qua maritum et amicissimum quemque Achivorum latere sciebas. Et illuc cum accessisses, impellente sive curiositate feminea sive ipso Troiae deo tutelari, qui speraret fore ut tua ipsius tu temeritate perderes maritum et amicos salutem tibi afferentes, urbs

ἵπποι ἔνι ξεστῶι, ἵν' ἐνήμεθα πάντεσ ἄριστοι 272 cf. ϑ 512
Ἀργεΐων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντεσ. 273 = ϑ 513 cf. Β 352
ἦλθεσ ἔπειτα σὺ κεῖσε, — κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλε
δαίμων, ὃσ Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδοσ ὀρέξαι, — 275 cf. Λ 79
καί τοι Δηΐφοβοσ θεοϝείκελοσ ἕσπετ' ἰούσηι.
τρὶσ δὲ περίστειξασ κοῖλον λόχον ἀμφαφάουσα,
ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζεσ ἀρίστουσ·
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ Τυδεΐδησ καὶ δῖοσ Ὀδυσσεὺσ
ἥμενοι ἐν μέσσοισιν ἀκούσαμεν, ὡσ ἐβόησασ.
νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω 'μενεήναμεν ὁρμηθέντε
ἢ ἐξελθέμεναι ἤ' ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι· [129 χ 409
ἀλλ' Ὀδυσεὺσ κατέρυκε καὶ ἔσχεθε ϝιεμένω περ. 284 cf. π 430 φ
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντεσ ἀκὴν ἔσαν υἷεσ Ἀχαιῶν, 285 cf. β 82

---

279 *πάντων Ἀργεΐων φωνὴν ϝίσκουσ' ἀλόχοισι.*

---

273. Om. Y, in marg. habent P H. || 276. Quidam —— || 277. *περίστειξασ* P[2] H[2] T] *-ιξασ* Ar. Ω (aor. †). || 278. *ὀνόμαζεσ*] *κίκλησκεσ* Nauck. — *ἀρίστουσ*] *ἑταίρουσ* F (cf. vs. 666). || 279. Cf. comment.; Ar. ——? || 285—289. Ar. ——. Olim „in fere omnibus deerant" (schol. H), sed vs. 289 certe necessarius potius est ad narrationem claudendam quam supervacuus.

---

vero servaretur, nominatim me ceterosque reges intus abditos compellare coepisti, solam videlicet te rata neque quemquam in vicinia esse qui audire te posset. At secutus erat Deiphobus et proximus stabat insciae: quid si ex equi alvo tibi respondissemus? Sed cautus ille Ulixes nec facile cuiquam nisi sibi ipsi confisus (cf. ε 171) tacere nos iussit et Anticli vel fauces compressit. Tacuimus, Deiphobus insanire te putavit, mox a Minerva Ulixis patrona illinc es abducta. Latuit igitur fraus, salutis spes ultima urbi erat erepta: paucis horis post Troia capta est. — Fabulam ex alio carmine auditoribus cognitam (cf. A 307) ita narravit poeta ut in brevius eam contraheret. Quae res effecit ut posteris hi versus obscuriores sint visi et in suspicionem venerint.

274. κελευσέμεναι . . . σ' ἔμελλε] *in fatis erat ut te incitaret* (cf. Π 46 sq. δ 107 al.).

276. Δηΐφοβοσ] hunc post mortem Paridis Helenae *maritum* factum esse poeta sumsisse videtur; cf. θ 517 sq. — ἕσπετ'(ο)] *sequebatur* (nesciam), non: *comitabatur* (ἅμ' ἕσπετο).

277. ἀμφαφάουσα] § 191.

279. Versum, quocum cf. h. Ap. 160—164, qui addidit, non intellegebat Helenam *incautam* quidem sed *benevolam* ad equum accessisse, in quo viros sibi amicos abditos esse sciret. Recte in scholio (Aristonici?) dicitur: „πάνυ γέλοιοσ ἡ μίμησισ καὶ ἀδύνατοσ. πῶσ δ' ἂν ἐπίστευον ὅτι πάρεισιν αὐτῶν αἱ γυναῖκεσ;" — ἀλόχοισι] cf. P 51.

280—288. Fortasse duae recensiones (vs. 280—284 et 285—288) sunt coniunctae; cf. nota crit. et B 144—154.

Ἄντικλοσ δέ σέ γ' οἶοσ ἀμείψασθαι ϝεπέεσσι 286 cf. β 84
ἤθελεν· ἀλλ' Ὀδυσεὺσ ἐπὶ μάστακα χέρσ' ἐπίεζε 287[b] cf. ψ 76
νωλεμέωσ κρατερῆισι, 'σάωσε δὲ πάντασ Ἀχαιούσ,
τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰσ Ἀθήνη."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα· 290 sq. = 315 sq. ο 86 sq.
„Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφέσ, ὄρχαμε λαῶν, 291 = P 12
ἄλγιον· οὐ γάρ ϝοί τι τό γ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον, 292[b] = Z 16
οὐδ' εἴ ϝοι κραδίη γε σιδηρέη ἔνδοθεν ἦεν.
ἀλλ' ἄγετ' εἰσ εὐνὴν τράπεθ' ἡμέασ, ὄφρα καὶ ἤδη 294[b] sq. cf. Ω 635 sq.
ὕπνωι ὕπο γλυκερῶι ταρπώμεθα κοιμηθέντε."
ὣσ ἔφατ'· Ἀργεΐη δ' Ἑλένη δμωιῆισ' ἐκέλευσε 296[b]-300 = Ω 643 sqq.
δέμνι' ὑπ' αἰθούσηι θέμεναι καὶ ῥήγεα καλὰ
πορφύρε' ἐμβαλέμεν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητασ,
χλαίνασ τ' ἐνθέμεναι ϝούλασ καθύπερθε ϝέσασθαι.
αἳ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάοσ μετὰ χερσὶν ἔχουσαι,
δέμνια δ' ἐστόρεσαν· ἐκ δὲ ξείνουσ ἄγε κῆρυξ.
οἳ μὲν ἄρ' ἐν προδόμωι δόμου αὐτόθι 'κοιμήσαντο, 302 = Ω 673
Τηλέμαχόσ θ' ἥρωσ καὶ Νέστοροσ ἀγλαὸσ υἱόσ· 303 = γ 21
Ἀτρεΐδησ δὲ καθηῦδε μυχῶι δόμου ὑψηλοῖο, 304 sq. cf. I 663 sq. Ω 675 sq.
πὰρ δ' Ἑλένη τανύπεπλοσ ἐλέξατο, δῖα γυναικῶν.

ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ Ἠώσ, 306 sq.[a] = β 1 sq.
ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸσ Μενέλαοσ
ϝείματα ϝεσσάμενοσ, περὶ δὲ ξίφοσ ὀξὺ 'θέτ' ὤμωι, 308-310 = β 3 sqq.
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
'βῆ δ' ἴμεν' ἐκ θαλάμοιο θεῶι εναλίγκιοσ ἄντην,
Τηλεμάχωι δὲ παρῖζε ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·

---

286. *σέ γ'(ε)*] *σ' ἔτ'* Bekker. ‖ 287. *χέρσ'(χερσί)*] *χειρὶ* Herodian. ad δ 419 (cf. Λ 585). ‖ 292. *τό γ'(ε)* G P] *τάδ'* F, *τά γ'* D[1]. ‖ 294 sq. In G prior inter lineas est additus, posterior damnatus. ‖ 295. *ταρπώμεθα*] *παυσώμεθα* l. a. ant. (cf. Ω 636). — *κοιμηθέντε* H[2] U] *-ντεσ* Ω (cf. Ω 636). ‖ 303. In marg. habet G. ‖ 310. *θαλάμοιο*] cf. comment.

---

286. In Iliade *Anticli* inter ἀρίστουσ (cf. vs. 272) nulla fit mentio.

287. μάστακα] cf. ι 324.

292. ἄλγιον] *eo tristior est eius sors.* Item π 147; cf. Σ 306.

293. σιδηρέη] cf. P 424.

296—302. Cf. Ω 643—650.

298. ἐμβαλέμεν] § 126.

304. μυχῶι δόμου] cf. ι 663.

310. θαλάμοιο] expectabatur μεγάροιο (cf. vs. 304 et ι 663). Contrarius error videtur esse vs. 741.

„τίπτε δέ σε χρηὼ δεῦρ' ἤγαγε, Τηλέμαχ' ἥρωσ,
εἰσ Λακεδαίμονα δῖαν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσησ; 313b = *B* 159
δήμιον ἦ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲσ ἐνίσπε."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα· 315 sq. = 290 sq.
„Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφέσ, ὄρχαμε λαῶν,
ἤλυθον, εἴ τινά μοι κληηδόνα πατρὸσ ἐνίσποισ.
ἐσθίεταί μοι ϝοῖκοσ, ὄλωλε δὲ πίονα ϝέργα·
δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖοσ δόμοσ, οἵ τέ μοι αἰεὶ 319b cf. α 91
μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδασ ϝέλικασ βοῦσ, 320 = α 92
μητρὸσ ἐμῆσ μνηστῆρεσ, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντεσ. 321 = α 368
τούνεκα νῦν τεὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα 322-331 = γ 92 sqq.
κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπέμεν, εἴ ποθ' ὄπωπασ
ὀφθαλμοῖσι τεοῖσ' ἢ' ἄλλου μῦθον ἄκουσασ
πλαζομένου· περὶ γάρ με ὀϊζυρὸν 'τέκε μήτηρ.
μηδέ τί μ' αἰδόμενοσ μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπωσ ἤντησασ ὀπωπῆσ.
λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατὴρ ἐμόσ, ἐσθλὸσ Ὀδυσσεύσ,
ἢ ϝέποσ ἠέ τι ϝέργον ὑποστὰσ ἐξετέλεσσε
δήμωι ἔνι Τρώων, ὅθ' ἐπάσχετε πήματ' Ἀχαιοί·
τῶν νῦν μοι μνῆσαι καί μοι νημερτὲσ ἐνίσπε."
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσασ προσέφη ξανθὸσ Μενέλαοσ· 332 = *P* 18
„ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονοσ ἀνδρὸσ ἐν εὐνῆι 333-350 = ρ 124 sqq.
ἤθελον εὐνηθῆμεν' ἀνάλκιδεσ αὐτοὶ ἐόντεσ!
ὡσ δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχωι ἔλαφοσ κρατεροῖο λέοντοσ
νεβροὺσ κοιμήσασα νεηγενέασ γαλαθηνοὺσ
κνημοὺσ ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα

312. *χρηὼ*] *χρῆοσ* Ahrens. ‖ 314. *ἐνίσπε*] *-σπεο* G P[1] (cf. § 246). ‖ 317. *κληηδόνα*] *καὶ κληδόνα* schol. *A* 105; *κλεη-* est ceteris locis (*σ* 117 *υ* 120). ‖ 321. *ὕβριν*] *ἦτορ* M. ‖ 322—331. Cf. *γ* 92—101. ‖ 335. *ὁπότ'(ε)*] *ὅτ'* F[1] (*ὅτ' ἐνὶ* L W in vs. par.). ‖ 336. *νεβροὺσ... νεηγενέασ γαλαθηνοὺσ*] *νεβρὸν ...-νέα -νὸν* Aristoph. (coll. Aristot. Hist. An. VI 29)? ‖ 337. *κνημοὺσ*] *κρημνοὺσ* Y (item vs. par. U W; cf. *Φ* 449).

312. χρηὼ] § 190.

317. κληηδόνα πατρὸσ] i. q. alibi πατρὸσ κλέοσ. Cf. Λ 227.

318. πίονα ϝέργα] cf. Τ 131.

323—326. Cf. γ 93—96.

333 sq. Cf. α 245—248.

334. εὐνηθῆμεν'(αι)] § 125.

335—339. Cerva prole recenti in virgulto relicta pabulum quaerit per saltus montium; interim leo, qui illic dormire solet, ad cubile suum redit et hinnulos devorat, praedam tam gratam quam inexpectatam, mox et matrem. Cf. Λ 113—119.

337. ἐξερέῃσι] *interrogandi* hoc verbum non nisi h. l. et vs. par. *per-*

βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ϝὴν εἰσήλυθεν εὐνήν,
ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀϝεικέα πότμον ἐφῆκε, 339ᵇ = Δ 396
ὣσ Ὀδυσσεὺσ κείνοισιν ἀϝεικέα πότμον ἐφήσει.
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον, 341 sq.* = η 311
τοῖοσ ἐὼν οἷόσ ποτ' ἐϋ κτιμένηι ἐνὶ Λέσβωι 341 = Β 371 [sq.
ἐξ ἔριδοσ Φιλομηλεΐδηι ἐπάλαισεν ἀναστάσ,
κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶσ, 'κεχάροντο δὲ πάντεσ Ἀχαιοί,
τοῖοσ ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύσ! 345sq. = α 265 sq.
πάντεσ κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
ταῦτα δ', ἅ μ' εἰρωτᾶισ καὶ λίσσεαι, οὔ κεν ἐγώ γε
ἄλλα παρ' ἐκ ϝείποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω·
ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔϝειπε γέρων ἅλιοσ νημερτήσ,
τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ϝέποσ οὐδ' ἐπικεύσω.
„Αἰγύπτωι μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι

338. *δ' ἔπειτα*] *δέ τ' ὦκα* F[1] (item G loco par.). || 342. *ἐνὶ Λέσβωι* G F] *ἐν Ἀρίσβηι* P (cf. Z 13). || 344. *'κεχάροντο δὲ πάντεσ Ἀχαιοί*] *ἐπὶ δὲ Τρῶεσ κεχάροντο* G[1] (cf. Π 600).

vestigandi habet vim. Cf. *dicere* = *nuntiare* A 419 B 49 al.

342—344. Certamen, quod Ulixes honoris causa (ἐξ ἔριδοσ, cf. H 111) cum *Philomelida* Lesbio aliunde non cognito iniit, non nisi h. l. et loco par. (ρ 133—135) commemoratur; sed conferri potest certamen Ulixis et Aiacis Ψ 708—728. *Philomelides* tum cum Achivi Troiam petentes Lesbi appulissent lucta ab Ulixe superatus, ut Amycus a Polluce in fabula quae fuit de itinere Argonautarum, quin a victore et interfectus fuerit vix videtur dubium, cum praesertim Lesbus ab Achivis dein expugnata et vastata sit (cf. I 129, 271, 664). In scholiis annotatur fuisse olim qui Philomeliden *Patroclum* sive Philomelae filium interpretarentur infelicissime, recte autem additur nulla apud Homerum a *matris* nomine derivari cognomina (cf. Apoll. lex. s. v., Etym. M. 166, 6—14, Eur. fr. 1048 Herodot. I 173) neque Patroclum devictum Argivis gaudium parere potuisse. Inter Philomeliden et *Macarem* Lesbi regem, cuius mentio fit Ω 544, quae intercesserit necessitudo — si qua intercessit — non liquet. Idemne vir utrobique significatur, ita ut Macar *Philomeli filius* fuerit (*Beatus Praedivitis*)?

346. πικρόγαμοι] cf. α 266.

347. οὔ κεν] § 326.

349 sq. τὰ ... τῶν] insolite hoc est dictum, item A 125, ubi conferatur nota crit.

350. οὐδέν] § 100.

351 sq. *Quomodo* di Menelaum detinuerint disertis quidem verbis non dicitur, sed *ventum adversum* cogitemus necesse est. Cf. I 362. Sic statim intellegitur qui factum sit ut Nilum repetere mox potuerit a Proteo iussus; eo enim navem idem ventus ultro detulit.

351. ἔτι] iungendum cum verbo ἔσχον. Praemittitur nunc participio, ut ἔμπησ vs. 100.

ἔσχον, ἐπεὶ οὔ σφιν ἔρεξα τελειέσσασ ἑκατόμβασ·
οἱ δ' αἰεὶ 'βούλοντο θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμῆσ.
νῆσοσ ἔπειτά τισ ἔστι πολυκλύστωι ἐνὶ πόντωι 354ᵇ = ζ 204 τ 277
Αἰγύπτου προπάροιθε, Φάρον δέ ϝε κικλήσκουσι,
τόσσον ἄνευθ' ὅσσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηῦσ
ἤνυσεν, ἧι λιγὺσ οὖροσ ἐπιπνείῃσιν ὄπισθε·
ἐν δὲ λιμὴν ἔυορμοσ, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆασ ἐϝίσασ 358ᵃ = ι 136
εἰσ πόντον βάλλουσιν ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
ἔνθα μ' ἐϝείκοσιν ἦματ' ἔχον θεοί, οὐδέ ποτ' οὖροι
πνείοντεσ 'φαίνονθ' ἁλιαέεσ, οἵ ῥά τε νηῶν
πομπῆεσ γίγνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσησ. 362ᵇ = Β 159
καί νύ κεν ἤϊα πάντα κατέφθιτο καὶ μένοσ ἀνδρῶν,
εἰ μή τίσ με θεῶν ὀλοφύρατο καί μ' ἐλέησε,
Πρωτέοσ ἰφθίμου θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντοσ, 365ᵇ = Α 538
Ϝειδοθέη. τῆι γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα.
ἥ μ' οἴωι ϝέρροντι συνήντετο νόσφιν ἑταίρων, —
αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάεσκον
γναμπτοῖσ' ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμόσ, — 369 = μ 332

---

352. Synizesis vitii indicium (cf. § 8); *ἔσχον ἔτ' (vel ἐπ', W ἐπὶ) Αἰγύπτωι με θεοὶ μ. ν. | δεῦρ'? || 353. Zen. —— (etiam Ar.?). — *ἐφετμῆσ] -μέων. Cf. Δ 495. || 354. πολυκλύστωι] περικλ. G. || 359. ἀφυσσάμενοι] -όμενοι l. a. ant., Ar. utrumque. || 363. κεν ἤϊα πάντα] κε πάντ' ἤϊα Bentley. — μένοσ Ar. P²] μένε' Ω (ut Δ 447 Θ 61). || 364. ἐλέησε] ἐσάωσε P² Eust. Cf. λ 55 χ 312; eadem varietas est ξ 279. || 365. ἰφθίμου] -μη M² D (cf. κ 106). || 366. Ϝειδοθέη] Εὐρυνόμη Zen. || 368. ἀλώμενοι] -νοσ U².

---

352. τελειέσσασ ἑκατόμβασ] -λη- Ω. De vi locutionis cf. Α 66.

353. *Illi autem perpetuo malebant me eorum iussi recordari* = satius ducebant illic me retinere donec iusta iis persolvissem.

354. ἔπειτα] cf. Σ 523.

355—357. *Pharus* insula a Nili ostio Canopico (ubi nunc *Rosette* sita est urbs) unius diei iter abest Recte igitur poeta definivit situm locorum (Bérard). Sed posteri cum Αἴγυπτον non *Nilum flumen* sed poeta invito *terram Aegyptum* intellegerent, perperam ex his versibus effecerunt regionem illam longinquam Homero non satis accurate fuisse cognitam, erat enim Pharus *Pellaeis proxima muris* (Lucan. X 511 Strab. 791 Plut. Alex. 26), aut littus post aetatem poetae mire accrevisse (cf. Strab. 30, 37, 58, 536 Plut. Mor. 367 *e*).

359. ὕδωρ] *aquam potabilem* ex insulae fonte. Cf. ι 85 κ 56.

361. ἁλιαέεσ] *per mare* (non: *ex mari*) *flantes*. Cf. Ε 865.

366. Ϝειδοθέη] cf. *Leucothea* dea marina Ulixi naufrago salutem ferens (ad ε 333—335).

367. μ'(οι)] § 13.

368 sq. Cf. Π 407 et de forma ἰχθυάεσκον § 191.

369. δὲ] id quod γάρ nunc valet, ut Ω 611 et passim.

ἣ δέ μοι ἄγχι στᾶσα ϝέποσ 'φάτο 'φώνησέν τε· — 370b = Ω 353
,νήπιόσ ἐσσ', ὦ ξεῖνε, λίην τόσον ἠδὲ χαλίφρων; — 371a = ι 273 ν 237
ἠὲ ϝεκὼν μεθιεῖσ καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων;
ὡσ δὴ δϝήθ' ἐνὶ νήσωι ἐρύκεαι οὐδέ τι τέκμωρ — 373 sq. cf. 466 sq.
εὑρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων.'
„ὣσ ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
,ἐκ μέν τοι ϝερέω, ἥ τισ σύ πέρ ἐσσι θεάων,
ὡσ ἐγὼ οὔ τι ϝεκὼν κατερύκομαι, ἀλλά νυ μέλλω
ἀθανάτουσ ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι ϝειπέ, — θεοὶ δέ τε πάντα ϝίσασι, — — 379-381 = 468 sqq.
ὅσ τίσ μ' ἀθανάτων πεδάει καὶ ἔδησε κέλευθον, — 379b cf. κ 306 κ 540
νόστον θ', ὡσ ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.' — 381 cf. 390, 424
„ὣσ ἐφάμην, ἣ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων· — 382 = 398 κ 487, 503 μ 115 cf. δ 471
,τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέωσ ἀγορεύσω.
πωλέεταί τισ δεῦρο γέρων ἅλιοσ νημερτὴσ — 383 = α 214 cf. δ 399
ἀθάνατοσ, Πρωτεὺσ Αἰγύπτιοσ, ὅσ τε θαλάσσησ — 385b sq.a = α 52 sq.
πάσησ βένθεα ϝοῖδε, Ποσειδάωνοσ ὑποδμώσ·
τὸν δέ τ' ἐμὸν φασὶν πατέρ' ἔμμεναι ἠδὲ τεκέσθαι.
τόν γ' εἴ πωσ σὺ δύναιο λοχησάμενοσ λελαβέσθαι,

370. δέ μοι Zen.] δ' ἐμεῦ vel δέ μευ Ω (δέ μ' § 92). — ἄγχι στᾶσα] Zen. ἀντομένη <ἔπεα πτερόεντα προσηύδα aut ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν Duentzer>. || 371. ἠδὲ Bekker] ἠὲ Ω et schol. Plat. Alcib. 119a. Cf. τ 530 et Ε 162. || 374. ἦτορ ἑταίρων G F] ἔνδοθεν ἦτορ P (cf. vs. 467). || 379. ϝειπέ] εἰπὲ Zen. (item l. a. vs. 468). || 380. κέλευθον H² Y] -θουσ H¹ U, -θου G F P. Cf. α 195 et δ 469 ι 383 η 272 κ 20. || 388. λελαβέσθαι] -θέσθαι Y.

371. ἐσσ'(ι)] § 302.
— χαλίφρων] *demens, ineptus.* Adi. redit τ 530, cf. χαλιφροσύνη π 310, χαλιφρονέειν ψ 13. Quae derivata esse a voce χάλισ *merum* (Hippon. fr. 78, χαλίκρητον μέθυ Archil. fr. 103) facile suspicetur quispiam, *ebrium* igitur adiectivum significasse primitus. Sed locis Homericis quoniam hic sensus non convenit, a *dementiae* potius notione est proficiscendum et subst. χάλισ interpretandum est *potio quae dementes reddit.*

380. πεδάει] § 191.

384. πωλέεται] § 191.

386. Ποσειδάωνοσ ὑποδμώσ] Neptuni dei marini minister alienus fuit a fabulis antehomericis, in quibus Neptunus γαιήϝοχοσ fuit deus terrester. Primitus autem ipse maris deus, Thetidis pater, Amphitritae maritus, dictus est γέρων ἅλιοσ. Sed Odysseae poeta hoc nomine deum inferioris ordinis aliquem nunc indicat. — Praepositionis ὑπο- vis eadem est in nomine ὑποδρηστήρ ο 330; cf. etiam ὑφηνίοχοσ Ζ 19 et ἐπι- in voce ἐπιβουκόλοσ (γ 422 al.) similibus, μετα- in μετάγγελοσ (Ο 144 Ψ 199).

388. De horum verborum structura cf. Κ 111. Post δύναιο non est interpungendum.

ὥσ κέν τοι ϝείπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου 389 cf. κ 539
νόστον θ', ὡσ ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα. 390 = 424 κ 540 cf. δ 381
καὶ δέ κέ τοι ϝείπῃσι, διοτρεφέσ, αἴ κ' ἐθέλῃσθα,
ὅττι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται
οἰχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.'
„ὣσ ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
‚αὐτὴ νῦν σὺ φράζε λόχον θείοιο γέροντοσ,
μή πώσ με προϝιδὼν ἠὲ προδαεὶσ ἀλέηται·
ἀργαλέοσ γάρ τ' ἐστὶ θεὸσ βροτῶι ἀνδρὶ δαμῆναι.'
„ὣσ ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων· 398 = 382
‚τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέωσ ἀγορεύσω. 399 cf. 383
ἦμοσ δ' ἠέλιοσ μέσον οὐρανὸν ἀμφιβέβηκε, 400 cf. Θ 68
τῆμοσ ἄρ' ἐξ ἁλὸσ εἶσι γέρων ἅλιοσ νημερτὴσ
πνοιῆι ὕπο Ζεφύροιο, μελαίνηι φρικὶ καλυφθείσ·
ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέεσι γλαφυροῖσι.
ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι νέποδεσ καλῆσ ἁλοσύδνησ

---

389. ὥσ Hesych. s. v.] ὅσ Ω (ut κ 539). — κελεύθου F] θαλάσσησ G P (cf. Hes. Op. 648 et oraculum Herodot. I 47). Eadem est varietas κ 539. || 391. καὶ] καδ P² (cf. δ 72). || 395. *σὺ φράζε] φράζευ σὺ (σὺ om. G). Cf. § 117 et λ 22 h. Ven. 128; *indicare* dolum debet dea, non *excogitare*. || 397. ἀργαλέοσ ... θεόσ] -ον ... -ὸν G. || 398. αὐτίκ'(α) G P] αὖτισ F H¹ (*TIK—TIC*). Eadem est varietas δ 471, 491, 554 ι 272, 368 λ 145, 440. — ἀμείβετο δῖα θεάων] -βομένη προσέειπε G. || 399. Sic F, om. pap. Oxyrh. 775 saec. III G, τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν P (ut Α 76, 297). — ταῦτα] ξεῖνε D (ut vs. 383). || 400. *ἀμφιβέβηκε] -βεβήκει Ar. Ω (ut Θ 68), -κῃ (subi. general.) q. Cf. comment.

---

392. Hoc versu Socrates fertur usus esse ad studiorum suorum philosophicorum fines designandos, Gell. XIV 6.

400. ἦμοσ ... μέσον οὐρανὸν ἀμφιβέβηκε] *quo tempore sol medium caelum obtinet.* Cf. A 37 et Θ 68, et de hoc usu indicativi temporis perfecti vel praesentis H 433.

403. σπέεσι] § 71.

404 sq. Docent hi versus phocas aetate poetae etiam in mari Mediterraneo, ut in maribus septentrionalibus, crebras degisse. Quarum greges postea ex illis oris fugarunt fere hominum insidiae. Facies autem horum animalium, humanae eminus haud dissimilis, et alias fabulas peperit et hanc, quae est de eorum pastore Proteo inter ea cubanti. Dicitur ea species quae *monachus albiventer* iam audit zoologis.

404. νέποδεσ] †, *pedibus carentes.* Adi. cum substantivo φῶκαι iungendum. Quod *sobolem* perabsurde interpretati sunt poetae Alexandrini, cum genitivo ἁλοσύδνησ iungentes (cf. Callim. fr. 77, 260 Apoll. Rhod. IV 1743 Theocrit. XVII 25); et fuerunt inter philologos recentiores qui collato latino *nepōtes* id probarent.

— ἁλοσύδνησ] *deae maris.* Υ 207 sic vocatur *Thetis*, nunc *Amphitrite* (cf. ε 422).

ἀθρόαι εὕδουσιν πολιῆσ ἁλὸσ ἐξαναδῦσαι,
πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸσ πολυβενθέοσ ὀδμήν.
ἔνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα ἅμ' ἠόϊ φαινομένηφι 407ᵇ = Ι 682
εὐνάσω ἐξείησ· σὺ δ' εὖ κρίνασθαι ἑταίρουσ
τρεῖσ, οἵ τοι παρὰ νηυσὶν ἐϋσσέλμοισιν ἄριστοι.
πάντα δέ τοι ϝερέω ὀλοφώϊα τοῖο γέροντοσ. 410 cf. κ 289
φώκασ μέν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἔπεισι·
αὐτὰρ ἐπεὶ πάσασ πεμπάσσεται ἠδὲ ϝίδηται,
λέξεται ἐν μέσσηισι, νομεὺσ ὣσ πώεσι μήλων.
τὸν μὲν ἐπεὶ δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ϝίδησθε, 414ᵇ cf. 421
καὶ τότ' ἔπειθ' ὔμιν μελέτω κάρτοσ τε βίη τε,
αὖθι δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσυμένον περ ἀλύξαι.
πάντα δὲ γιγνόμενοσ πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
ἑρπετὰ γίγνονται, καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαὲσ πῦρ·
ὔμεσ δ' ἀστεμφὲσ ἐχέμεν μᾶλλόν τε πιέζειν. 419 cf. 459
ἀλλ' ὅτε κεν δή σ' αὐτὸσ ἀνείρηται ϝεπέεσσι,
τοῖοσ ἐὼν οἷόν κε κατευνηθέντα ϝίδηαι, 421ᵇ cf. 414
καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίησ λῦσαί τε γέροντα,
ἥρωσ, εἴρεσθαι δέ, θεῶν ὅσ τίσ σε χαλέπτει,
νόστον θ', ὡσ ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.‘ 424 = 390
„ὣσ ϝειποῦσ' ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα. 425 cf. 570 λ 253

414. ϝίδησθε] ἴδησθα D, ἴδηαι P² H² (cf. vs. 421). ‖ 415. κάρτοσ τε βίη] ἔργον τε ἔποσ P (ut β 272). ‖ 416. αὖθι] κὰδ Eust. 1502, 15 (i. e. *κὰδ δέ ϝ' ἔχειν?). ‖ 419. ἀστεμφὲσ] -φέωσ Ω, item vs. 459. Cf. § 8 et Υ 131. ‖ 420. αὐτὸσ] sic Ar., αὖτισ F¹ P. — ἀνείρηται] ἀμείβηται Eust. (-βεται H²), cf. vs. 461. ‖ 421. κε F P] τε G, γε D, *ϝε? — ϝίδηαι] ἴδησθε F² (ut vs. 414).

406. Neutrum πικρόν est obiectum internum verbi ἀποπνείειν (cf. ϝηδὺ πνείειν vs. 446, ὀξὺ δέρκεσθαι, similia). Cui obiecto appositum est ἁλὸσ ὀδμήν.

407. ἠόϊ] § 77.

410. ὀλοφώϊα] *fallacia* Verg. Georg. IV 443. Adi. cum verbo ἐλεφαίρεσθαι (cf. Ψ 388) cohaerens redit δ 460 κ 289 ρ 248.

412. ἐπεὶ § 326] ἐπήν.

— πεμπάσσεται] *digitis* („μὴ ψήφοισ, ἀλλ' ἀπὸ χειρόσ" Ar. Vesp. 656) *recensuerit*; cf. Α 468. Item Aesch. Eum. 748 πεμπάζειν, Pers. 981 πεμπαστήσ.

414. ἐπεὶ § 326] ἐπήν.

415. ὔμιν] § 92.

417. De *Periclymeno* Neptuni nepote Herculis adversario similia narravit Hesiodus (fr. 14), de *Thetide* Peleum effugere conata Pindarus (Nem. IV 101 sqq.) alii.

— πειρήσεται] verbi notio e contextu est explenda.

418. ἑρπετὰ] †, *animalia terrestria* (non solum vel praesertim *reptilia*); cf. Ρ 447 al.

419. ὔμεσ] § 92.

423. χαλέπτει] †, *molestiis afficit*; cf. χαλεπόσ et χαλεπαίνειν.

425. ἐδύσετο] § 152.

αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆασ, ὅθ' ἕστασαν ἐν ψαμάθοισι, 426a = 571
ἤϊα, πολλὰ δέ μοι κραδίη 'πόρφυρε κιόντι. 427 = 572 κ 309 cf. Φ 551
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν, 428 = β 407 cf. 573
δόρπον θ' ὡπλισάμεσθ' ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ. 429-431 = 574 sqq.
δὴ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσησ· 430 = ι 169, 559 κ 186
ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ 'Ηώσ, 431 = Α 477
καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσησ εὐρυπόροιο
ἤϊα, πολλὰ θεοὺσ γουνώμενοσ, αὐτὰρ ἑταίρουσ
τρεῖσ ἄγον, οἷσι μάλιστα 'πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν. 434b = Ζ 79a
τόφρα δ' ἄρ' ἥ γ' ὑποδῦσα θαλάσσησ εὐρέα κόλπον 435b = Σ 140
τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικε, —
πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα, — δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
εὐνὰσ δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψασ' ἁλίῃσι
ἧστο μένουσ'· ἧμεσ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆσ·
ἑξείησ δ' ηὔνησε, 'βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ϝεκάστωι.
ἔνθα κεν αἰνότατοσ λόχοσ ἔπλετο, 'τεῖρε γὰρ αἰνῶσ
φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοωτάτη ὀδμή, —
τίσ γάρ κ' εἰναλίωι παρὰ κήτεϊ κοιμηθείη! —
ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ·
ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ϝεκάστωι 'θῆκε φέρουσα
ϝηδὺ μάλα πνείουσαν, ὄλεσσε δὲ κήτεοσ ὀδμήν.
πᾶσαν δ' ἠοΐην 'μένομεν τετληότι θυμῶι.
„φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸσ ἦλθον ἀϝολλέεσ· αἳ μὲν ἔπειτα
ἑξῆσ ηὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσησ.
ἔνδιοσ δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἁλόσ, ηὗρε δὲ φώκασ
ζατρεφέασ, πάσασ δ' ἄρ' ἐπώιχετο, 'λέκτο δ' ἀριθμόν.

---

429. θ' (τε) M] om. F, δ' P, ἄρ' G. Cf. vs. 574. || 432. Om. G P, in marg. habent F H. || 433. γουνώμενοσ § 144] -νόμενοσ P, -νούμενοσ Ω. || 435. ὑποδῦσα] ἀναδῦσα Duentzer (cf. Α 496). || 438. διαγλάψασ'(α) F P] -γνάψασ' G, -γνάμψασ' H2. || 440. δέρμα G P] -ματ' F H. || 441. ἔνθα κεν G et olim „αἱ πλείουσ" teste schol.] κεῖθι δὴ F P H U, κεῖθι δ' ἄρ' D K. Cf. Θ 130. || 442. *ὀλοωτάτη] -τατοσ Ω (mirum! Cf. § 53 et Ο 626). || 445. ὑπὸ] δ' ὑπὸ F.

---

435. ὑποδῦσα] in maris penetralibus, ubi maris dis et deabus sunt aedes spatiosae (cf. Α 358), quatuor phocis ab ipsa interemtis cutem detraxit.

438. διαγλάψασ'(α)] †, cf. adiectivum γλαφυρόσ.

439. ἧμεσ] § 92.

443. εἰναλίωι] § 44.

447. ἠοΐην] cf. Ξ 164.

449. ἑξῆσ] adverbium redit in versu formulario vs. 580 al.; ceteris locis est ἑξείησ (vs. 440 al.).

450. ἔνδιοσ] cf. Λ 726.

451. 'λέκτο] *recensebat*, cf. Γ 188.

ἐν δ' ἥμασ πρώτουσ 'λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῶι
ὠΐσθη δόλον ἔμμεν'· ἔπειτα δὲ 'λέκτο καὶ αὐτόσ. 453ª cf. κ 232ᵇ
ἥμεσ δὲ ϝιϝάχοντεσ ἐπεσσύμεθ', ἀμφὶ δὲ χεῖρασ
'βάλλομεν. οὐδ' ὁ γέρων δολίησ ἐπελήθετο τέχνησ,
ἀλλ' ἦ τοι πρώτιστα λέων 'γένετ' ἠϋγένειοσ, 456ᵇ cf. Ο 275
457 αὐτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πάρδαλισ ἠδὲ μέγασ σῦσ·
459 ἥμεσ δ' ἀστεμφὲσ ἔχομεν τετληότι θυμῶι. 459 cf. 419; 459ᵇ cf. ι 435
ἀλλ ὅτε δή ῥ' ἀνίαζ' ὁ γέρων ὀλοφώϊα ϝειδώσ, 460ª cf. Ψ 721
καὶ τότε δή με ϝέπεσσιν ἀνειρόμενοσ προσέϝειπε· 461 cf. ρ 123
,τίσ νύ τοι, Ἀτρέοσ υἱέ, θεῶν συμφράσσατο βουλάσ, 462 cf. Α 540
ὄφρα μ' ἕλοισ ἀϝέκοντα λοχησάμενοσ; τέο σε χρή;'
„ὣσ ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
,ϝοῖσθα, γέρον, — τί με ταῦτα παρατροπάων ἐρεείνεισ; —
ὡσ δὴ δϝήθ' ἐνὶ νήσωι ἐρύκομαι οὐδέ τι τέκμωρ 466 sq. cf. 373 sq.
εὑρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι ϝειπέ, — θεοὶ δέ τε πάντα ϝίσασι, — 468-470 = 379 sqq.
ὅσ τίσ μ' ἀθανάτων πεδάει καὶ ἔδησε κέλευθον,
νόστον θ', ὡσ ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.'
„ὣσ ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· 471 = 491, 554 al. cf. δ 382 ι 272,
,ἀλλὰ μάλ' ὤφειλεσ Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσι 472ᵇ = Ζ 475 [368
ῥέξασ ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν', ὄφρα τάχιστα
σὴν εἰσ πατρίδ' ἵκοιο πλέων ἐπὶ ϝοίνοπα πόντον. 474ᵇ = Η 88
οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλουσ ϝιδέμεν καὶ ἱκέσθαι 475 sq. cf. ε 41 sq., 114 sq. ζ 314 sq. η 76 sq. ι 532 sq. κ 473 sq. ψ 258 sq.
ϝοῖκον ἐΰ κτίμενον καὶ σὴν εἰσ πατρίδα γαῖαν, 476 = ο 129

---

458 'γίγνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον. 458ᵇ cf. Ν 437

---

458. Post 459 habet G, del. Knight. Interpolantis manum prodit tempus imperfectum; cf. vs. 511 et *Μ* 15. ‖ 459. *ἀστεμφὲσ*] cf. vs. 419. ‖ 461. *ἀνειρόμενοσ*] sic Ar., *ἀμειβόμενοσ* F[1] P H[2] (cf. *ρ* 123 et v. l. *δ* 420, 631). ‖ 462. *βουλάσ*] *-λήν* D W. ‖ 463. *ἕλοισ* G F] *ἕλῃσ* P. ‖ 465. *γέρον* F] *γέρων* G P. — *παρατροπάων* § 251] *-πέων*. Cf. *Ι* 500. — *ἐρεείνεισ* Ar. G] *ἀγορεύεισ* F P. ‖ 466. *νήσωι*] *πόντωι* G. ‖ 468. *ϝειπέ*] cf. vs. 379. ‖ 469. *κέλευθον* M[1]] *-θουσ* Y, *-θου* G F P (cf. vs. 380). ‖ 471. *αὐτίκ'(α)*] *αὖτισ* F (cf. vs. 398). ‖ 472. *ὤφειλεσ* U[2] q] *ὤφε(λ)λεσ*. Cf. § 273. ‖ 475. *ϝιδέμεν*] *τ' ἰδέειν* *Ω*. ‖ 476. *ἐΰ κτίμενον*] *ἐσ ὑψόροφον* P U (ut *ε* 42); eadem varietas est *ψ* 259 al.

---

452. ἥμασ] § 92.

453. ἔμμεν'(αι)] § 125.

454 et 459. ἥμεσ] § 92.

460. ὀλοφώϊα ϝειδώσ] cf. vs. 410. Imitatur Verg. Aen. V 618: *haud ignara nocendi.*

461. με ϝέπεσσιν] μ' ἐπέεσσιν Ω.

463. τέο σε χρή;] de mira hac locutione et similibus cf. quae ad Ι 75 sq. sunt annotata.

469. πεδάει] § 191.

475. ϝιδέμεν] § 126.

πρίν γ' ὅτε κ' Αἰγύπτοιο διιπετέοσ ποταμοῖο 477 cf. 581
αὖτισ ὕδωρ ἔλθηισ ῥέξηισ θ' ἱερὰσ ἑκατόμβασ 478^b sq. = λ 132 sq. ψ 279 sq.
ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι. 479 cf. μ 344
καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοί, ἣν σὺ μενοινᾶισ.ʻ
„ὣσ ἔφατ᾽· αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ, 481 = 538 κ 496 cf. ι 256 κ 198
οὕνεκά μ' αὖτισ ἄνωγεν ἐπ' ἠεροϝειδέα πόντον
Αἴγυπτόνδ' ἴμεναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε. 483^a = ρ 426
ἀλλὰ καὶ ὣσ ϝε ϝέπεσσιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον· 484 = ι 258
‚ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὡσ σὺ κελεύεισ.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξον, 486 = Κ 384
ἦ πάντεσ σὺν νηυσὶν ἀπήμονεσ ἦλθον Ἀχαιοί,
οὓσ Νέστωρ καὶ ἐγὼ 'λίπομεν Τροίηθεν ἰόντεσ,
ἠέ τισ ὤλετ' ὀλέθρωι ἀδευκέϊ ϝῆσ ἐπὶ νηόσ.ʻ
„ὣσ ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· 491 sq. cf. λ 462 [sq. 491 = 471
‚Ἀτρεΐδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τί σε χρὴ
ϝίδμεναι οὐδὲ δαήμεν' ἐμὸν νόον· οὐδέ σε φημὶ
δϝὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπεί κ' εὖ πάντα πύθηαι.
πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν γ' ἔδαμεν, πολλοὶ δ' ἐλίποντο. 495 cf. Μ 14
ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
ἐν νόστωι ἀπόλοντο, — μάχηι δέ τε καὶ σὺ παρῆσθα, —
εἷσ δ' ἔτι που ζωὸσ κατερύκεται εὐρέϊ πόντωι. 498 cf. α 197
Αἴασ μὲν μετὰ νηύσ' ἐδάμη δολιχηρέτμοισι.
Γυρῆισίν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε

490 ἠὲ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον 'τολύπευσε. 490 = α 238

484. ϝε ϝέπεσσιν] μιν ἔπεσσιν (sic M K) aut μύθοισιν Ω. Cf. ι 258. || 485. δὴ G F] τοι P. || 486. κατάλεξον] l. a. ἀγόρευσον. || 487. ἦ G P^2] εἰ F P^1. Cf. § 327. || 490. Del. Kirchhoff. Simile emblema est vs. 553. — 'τολύπευσε] -σαν G. || 491. αὐτίκ'(α)] αὖτισ K W (cf. vs. 398). || 493. σε φημὶ] σ' ὀΐω P U. || 494. ἄκλαυτον G] -στον Ω. Cf. Χ 386. || 495. (ἔ)δαμεν Ar. G T k] θάνον Ω (cf. ε 310). || 498. Om. Zen.; cf. vs. 553. || 500. μιν H] μὲν G F P (cf. Ε 181). — ἐπέλασσε] ἐδάμασσε G^1.

477. ὅτε κ'(ε)] § 326. — διιπετέοσ] cf. Ξ 434.

483. ἴμεναι] § 125.

489. ἀδευκέϊ] *maligno*? Adi. ignotum redit ζ 273 κ 245. Cohaeret ἐνδυκέωσ adv. *data opera*.

490. πόλεμον 'τολύπευσε] cf. Σ 367.

493. δαήμεν'(αι)] § 125.

499—510. *Unius* Aiacis nunc (ut γ 109) mentionem faciens poeta Odysseae quin *Oilei* filium vellet, dubium esse non potuit audientibus; sed antiquissimae fabulae, quae non nisi *unum* Aiacem norat (cf. Ν 198—202 et λ 543—564), hic pellucent vestigia. Mortem is Aiax habuit talem qualis magis decebat *gigantem* quam *heroëm* eum qui in Iliade pingitur.

πέτρῃσιν μεγάλῃσι καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης·
καί νύ κεν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ,
εἰ μὴ ὑπερφίαλον ϝέπος ἔκβαλε καὶ μέγ' ἀάσθη·
'φῆ ῥ' ἀϝέκητι θεῶν φυγέμεν μέγα λαῖτμα θαλάσσης. 504^b = ε 174 ι 260
τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος·
αὐτίκ' ἔπειτα τρίαιναν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσι 506^b = *M* 397
ἤλασε Γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν·
καὶ τὸ μὲν αὐτόθ' ἔμεινε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντωι, 508^a cf. *N* 564
τῶι ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀάσθη·
τὸν δ' ἔφερεν κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
512 σὸς δέ ποθ' ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς ἠδ' ὑπάλυξε [sq.
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι· 'σάωσε δὲ πότνια Ἥρη. 514 sq. cf. *Λ* 181
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ 514^a = *K* 365, 514^b = γ 287
ἵξεσθαι, τότε δή μιν ἀναρπάξασα θύελλα 515 sq. cf. ϰ 48, 515^b sq. = ψ 316 sq. cf. ε 419 sq.

---

511 ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ 'πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ. 511^a cf. ξ 137

---

507. ἀπὸ] διὰ Hartman (ut *Π* 316 ι 71), sed sic languet αὐτήν. ‖ 508. ἔμπεσε] ἔμβαλε G (cf. ε 315 ζ 116 ξ 31). ‖ 510. ἔφερεν § 191] ἐφόρει. Cf. ϰ 358. ‖ 511. Olim „ἐν οὐδεμίαι ἐφέρετο"; Ar. ignoravit? Tempus perfectum hinc alienum (cf. vs. 458).

502—504. Cf. γ 132—135. Rupem cum Aiax obtineret, non grates egit deo maris, sed *invitis numinibus letum effugisse se gloriatus est.* — Linguae intemperantis, ut in Iliade (cf. Ψ 473—484), sic hoc loco dicitur Oilei filius. De dis impiam mortalium superbiam ultis cf. θ 225—228. *Telamonis* filio verba simillima nec non similem superbiae poenam tribuit Sophocles Ai. 767—775.

506. τρίαιναν ἑλὼν] cf. M 27.

507. αὐτήν] *ipsam rupem* a sede rescidit.

508. τὸ μὲν] *ceterum littus*, truncus saxi avulsi.

512. ποθ'(ι)] § 322.

513. Ἥρη] dea *Argiva* (cf. Δ 8) Agamemnoni favebat; infesta vero ei fuit Minerva *Iliaca* (cf. vs. 502 et γ 132—135).

514—516. *Maleae proximum procella in medium denuo mare abripuit.* Sed Malea ubi situm esset promunturium, aut nesciebat poeta Odysseae aut parum nunc secum reputavit. Non enim in *Lacedaemone*, ut postea lyrici, sed *Mycenis*, ut poeta Iliadis, Agamemnonem collocavit (cf. γ 304); itaque hic rex cum domum suam repeteret, non erat ut illud promunturium superare vellet. Ab eius igitur reditu Maleae nomen alienum est, in *Menelai* (γ 287) vero atque *Ulixis* (ι 80 τ 187) itineribus enarrandis suus ei fuit locus, et ex horum erroribus in nostrum locum videtur irrepsisse, cum praesertim inutilis nunc sit eius mentio. Pervenit ad Maleam Agamemnon, dein a promunturio quod petebat vento repulsus adiit... eum locum qui statim adeundus ei fuerat si domum quam primum pervenire vellet.

516 πόντον ἔπ' ἰχθυόεντα 'φέρεν βαρέα στενάχοντα.
519 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστοσ ἀπήμων,
520 ἂψ δὲ θεοὶ οὖρον 'στρέψαν, καὶ ϝοίκαδ' ἵκοντο
517 ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιήν, ὅθι δώματα 'ναῖε Θυέστησ
518 τὸ πρίν, ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυεστιάδησ Αἴγισθοσ.
521 ἦ τοι ὃ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδοσ αἴησ
καὶ 'κύνε' ἀπτόμενοσ ϝὴν πατρίδα, πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
δάκρυα θέρμ' ἐχέοντ', ἐπεὶ ἀσπάσιοσ 'ϝίδε γαῖαν.
τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆσ ἔϝιδε σκοπόσ, ὅν ῥα καθεῖσε
525 Αἴγισθοσ δολόμητισ ἄγων, ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν
χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα. 'φύλασσε δ' ὅ γ' εἰσ ἐνιαυτόν,
μή ϝε λάθοι παριών, μνήσαιτο δὲ θούριδοσ ἀλκῆσ·
'βῆ δ' ἴμεν' ἀγγελέων πρὸσ δώματα ποιμένι λαῶν.
αὐτίκα δ' Αἴγισθοσ δολίην ἐφράσσατο τέχνην·
530 κρινάμενοσ κατὰ δῆμον ἐϝείκοσι φῶτασ ἀρίστουσ
εἷσε λόχον, ἑτέρωθι δ' ἄνωγεν δαῖτα πένεσθαι.
αὐτὰρ ὃ 'βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν, ἀϝεικέα μερμηρίζων.
τὸν δ' οὐ ϝειδότ' ὄλεθρον ἀνήγαγε καὶ κατέπεφνε
535 δειπνίσσασ, ὥσ τίσ τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
536 οὐδέ τισ Ἀτρεΐδα' ἑτάρων 'λίπεθ', οἵ ϝοι ἕποντο.'

517 cf. ω 150
517^a cf. ε 238, 489
517^b = ε 489 [σ 358
523^a cf. Η 426
527^b cf. Ζ 112
528 cf. 24
530 sq.^{a} cf. Ζ 188 [sq.
530 cf. 778 θ 36 ω 108
535 = λ 411

516. βαρέα G P] μεγάλα F (ut ξ 354). Cf. ε 420 κ 76. ‖ 520. (')στρέψαν G P^2] τρέψαν F P^1. ‖ 517 sq. Post vs. 520 collocavit Bothe. ‖ 517. ἐσχατιήν F H^3] -ῆσ Ω, item ε 238 (cf. ε 489 ι 280 σ 358). ‖ 523. ἀσπάσιοσ] cf. Σ 270. ‖ 527. παριών] παρεών l. a. (cf. Δ 277). ‖ 531. ἄνωγεν § 225] ἀνώγει. ‖ 535. τίσ τε] εἴ γε F^1.

519. καὶ κεῖθεν] § 9 et 97.

517—537. Notatu dignum est nullam hoc loco fieri mentionem Clytaemestrae, quae tamen caedis particeps fuisse dicitur λ 422 ω 97 (cf. γ 309 sq.). Nunc viginti milites in insidiis collocasse fertur Aegisthus, quae antiquior videtur fuisse fabulae forma. Quod autem Thyesten et Aegisthum non *Mycenis* sed in remoto regionis angulo habitasse ait poeta, concinit id cum γ 272 λ 389, 410, et cum Β 106 sq. conciliari facillime potest ita, ut dicamus Thyesten tamdiu quam regnaverit habitasse Mycenis, antea vero in alia parte regionis, ubi etiam eius filius Aegisthus dein usque ad Agamemnonis mortem vixerit.

521. ἐπεβήσετο] § 152.

522. 'κύνε'(ε)] § 191.

— ἀπ' αὐτοῦ] expectabatur ἀπ' ὀφθαλμῶν (ut Ψ 385).

525. ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν] cf. Ι 576.

526. τάλαντα] cf. Ι 122.

531. ἑτέρωθι] *in alia aedium suarum parte.* Tulit res ut in megaro Agamemnoni struerentur epulae more solito, in alio igitur conclavi abderentur sicarii.

536. Ἀτρεΐδα'(ο)] § 55.

„ὣσ ἔφατ᾽· αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ, 538 = 481 κ 496
᾽κλαῖον δ᾽ ἐν ψαμάθοισι καθήμενοσ, οὐδέ νύ μοι κῆρ 539 cf. κ 497
ἤθελ᾽ ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάοσ ἠελίοιο. 540sq. = κ 498sq.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενόσ τ᾽ ἐκορέσθην, 540[b] cf. Σ 61
δὴ τότε με προσέϝειπε γέρων ἅλιοσ νημερτήσ·
‚μηκέτι, Ἀτρέοσ υἱέ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲσ οὕτωσ
κλαῖ᾽, ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δήομεν· ἀλλὰ τάχιστα
πείρα᾽, ὅπωσ κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.
ἢ γάρ μιν ζωιόν γε κιχήσεαι, ἤ καὶ Ὀρέστησ
᾽κτεῖνεν ὑποφθάμενοσ, σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαισ.'
„ὣσ ἔφατ᾽· αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸσ ἀγήνωρ 548[b] = Ι 635
αὖτισ ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀχνυμένωι περ ἰάνθη,
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων·
‚τούτουσ μὲν δὴ ϝοῖδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ᾽ ὀνόμαζε,
ὅσ τισ ἔτι ζωιὸσ κατερύκεται εὐρέϊ πόντωι.' 552 cf. α 197
„ὣσ ἐφάμην, ὃ δέ μ᾽ αὐτίκ᾽ ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· 554 = 471
‚υἱὸσ Λαέρτα᾽ Ἰθάκηι ἔνι ϝοικία ναίων.
τὸν ᾽ϝίδον ἐν νήσωι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα, 556 cf. ρ 142

---

537 οὐδέ τισ Αἰγίσθοι᾽· ἀλλ᾽ ἔκταθεν ἐν μεγάροισι.
553 ἠὲ θανών· ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνύμενόσ περ ἀκοῦσαι.

---

537. Del. Knight (cum vs. 536); cf. λ 412 sq. — Si pro οὐδέ τισ (quod e vs. 536 irrepere potuit) legeretur εἰσ δόμον, servari posset. ‖ 539. νύ μοι κῆρ] μοι ἦτορ F[1] H. ‖ 543. οὕτωσ] αἰεὶ M (ut α 68). ‖ 545. σὴν] σὴν ἐσ G, *κε τεὴν εἰσ? ‖ 546. καὶ Hermann] κεν (cf. Ε 394). ‖ 553. Ar. et alii —— (coll. vs. 498). Simile emblema est vs. 490. ‖ 554. αὐτίκ᾽(α) G] αὖτισ F P (cf. vs. 398). ‖ 556. (᾽)ϝίδον Bentley] δ᾽ ἴδον.

---

537. Αἰγίσθοι᾽(ο)] § 59.
543. ἀσκελὲσ] cf. Τ 68.
544. Cf. Α 53.
545. πείρα᾽(ε)] § 191.
546 sq. Eodem die quo Aegisthus interemtus est, rediit Menelaus; cf. γ 309—311, ubi etiam Aegisthi et Clytaemestrae τάφοσ a poeta est commemoratus.
547. ἀντιβολήσαισ] § 113.
555. Λαέρτα᾽(ο)] § 55.
556—558. Nisi a dis igitur aut sua ipsius sollertia Ulixes liberari non poterit. Quod sperabat Telemachus, id e Menelai ore audit: patrem vivere, certe ante biennium fere inter vivos etiam fuisse; sed simul discit nullam sibi esse spem patrem inveniendi, domum igitur redeundum esse potius.
556. Cf. ε 13. — Late oberrare solent phocae, et ea praesertim species quae Homero fuit cognita (cf. vs. 404 sq.) per magnam terrae partem sparsa est. Quarum pastor dum per maria cum gregibus circumvagatur, etiam ad Calypsus insulam aliquando pervenit. Cf. ε 79 sq. de Mercurio.

Νύμφησ ἐν μεγάροισι Καλυψόοσ, ἥ μιν ἀνάγκηι 557-560 = ε 14 sqq. ϱ 143 sqq.
ἴσχει· ὃ δ' οὐ δύναται ϝὴν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
οὐ γάρ ϝοι πάρα νῆεσ ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι, 559 cf. ε 141
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσησ. 560 = ε 142 560ᵇ = Β 159
σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι, διοτρεφὲσ ὦ Μενέλαε,
Ἄργε' ἒν ἱπποβότωι θανέμεν καὶ πότμον ἐπισπεῖν, 562ᵇ = ε 308 μ 342 ξ 274 cf. Κ 52 λ 389 ω 22
ἀλλά σ' ἐσ Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίησ
ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸσ Ῥαδάμανθυσ, —
τῆι περ ῥηΐστη βιοτὴ πέλετ' ἀνθρώποισι·
οὐ νιφετόσ, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολὺσ οὔτε ποτ' ὄμβροσ,
ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγὺ πνείοντοσ ἀήτασ
Ὠκεανὸσ ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπουσ, —
οὕνεκ' ἔχεισ Ἑλένην καί σφιν γαμβρὸσ Διόσ ἐσσι.‘ [δ 425
„ὣσ ϝειπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα. 570 = λ 253 cf.

565—569. Ultimus olim in nonnullis deerat; sed sine detrimento omitti nequit, *causam* enim addi oportet ob quam Menelaum in Elysium translaturi sint di. Post vs. 564 videtur collocandus; vs. 565—568 autem fortasse postmodo sunt additi. ‖ 565. *πέλετ'(αι)* § 275] *πέλει.* ‖ 567. *πνείοντοσ* Ar. H² M K] *-ντασ* G F P. ‖ 569. *Διόσ*] *φίλοσ* l. a. ant. (cf. comment. ad *Γ* 49 de voce *γαμβρόσ*).

557. ἐν μεγάροισι] *per littus* insulae Calypsus Ulixem tristem oberrasse poeta narrat ε 82, 151, 156. Nostro loco (= ε 14) iis verbis est usus quae antiquiori fabulae formae melius conveniunt: heroëm in ipsa caverna Calypsus sive caliginis deae — perinde atque in caverna Cyclopis — fuisse inclusum. Nam *in caverna Calypsus abscondi* = *mortuorum sedes adire.* Cf. ε 29.

— Καλυψόοσ] § 77

559. ἐπήρετμοι] cf. β 403.

561—569. Abiturus Proteus ultimum aliquid vaticinatur de sorte ipsius Menelai. Similis hunc manet sors atque manet Ulixem nisi relinquat insulam Calypsus (cf. ε 209). De hoc loco cf. λ 118—137.

562. Ἄργε'(ϊ)] § 71.

— θανέμεν] § 126.

563 sq. *Elysium* est in ultima terra, ad ripam Oceani fluvii terrae orbem ambientis (cf. vs. 568 et Σ 399). Sitne autem in *occidentali* terrae ora haec sedes beatorum quaerenda, an potius in *orientali*, claris quidem verbis non dicitur, certum tamen est Odysseae poetam *in oriente* eam collocasse. Tristis occidens: ibi igitur sunt sedes animarum et regia Orci (cf. κ 513—530 λ 14—19); oriens vero laeta habet omnia: gentes *Phaeacum* et *Aethiopum* dis amicas (cf. ε 282 sq. et α 23 sq.), *Circen* (cf. κ 135—139), al., de *Rhadamantho* autem cf. η 321—328. Qui cur morti ereptus et in Elysium a dis deductus esset, poetae auditores sciverunt (cf. Α 307), nos nescimus. Minos eius frater communi mortalium sorte functus est (cf. λ 568—571).

565—568. Similibus verbis poeta sedes *caelitum* auditoribus splendide pinxit ζ 42—45.

570. ἐδύσετο] § 152.

αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆασ ἅμ' ἀντιθέοισ' ἑτάροισι 571ᵃ = 426
ἤϊα, πολλὰ δέ μοι κραδίη 'πόρφυρε κιόντι. 572 = 427
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν, 573 = λ 1 cf. β 407 δ 428
δόρπον θ' ὡπλισάμεσθ' ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ. 574-576 = 429 sqq.
„δὴ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσησ·
ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ 'Ηώσ,
νῆασ μὲν πάμπρωτα 'ϝερύσσαμεν εἰσ ἅλα δῖαν, 577 sq. cf. λ 2 sq.
ἐν δ' ἱστοὺσ 'τιθέμεσθα καὶ ἱστία νηυσὶ θοῇσι, 578 cf. 781 ϑ 52
ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντεσ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον, 579 = β 419
ἑξῆσ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα 'τύπτον ἐρετμῶι. 579ᵇ sq. = ι 103 sq. 179 sq. 471 sq. 563 sq. μ 146 sq.
ἂψ δ' εἰσ Αἰγύπτοιο διιπετέοσ ποταμοῖο 580 cf. μ 180
'στῆσα νέασ, καὶ ἔρεξα τελειέσσασ ἑκατόμβασ· 581 cf. 477
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
'χεῦ' Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἄσβεστον κλέοσ εἴη.
ταῦτα τελευτήσασ 'νεόμην, ἔδοσαν δέ μοι οὖρον 585 sq. = ρ 148 sq.
ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην εἰσ πατρίδ' ἔπεμψαν.
„ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσι,
ὄφρα κεν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται· 588 cf. β 374
καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα,
τρεῖσ ἵππουσ καὶ δίφρον ἐΰξοον, αὐτὰρ ἔπειτα
δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδῃσθα θεοῖσι 591 sq. cf. ϑ 430-432
ἀθανάτοισ' ἐμέθεν μεμνημένοσ ἤματα πάντα."

573. *κατήλθομεν* F P¹] *κατήλυθον* G P². ‖ 574. *θ'(τε)* F P] om. G. Cf. vs. 429. ‖ 577. *πάμπρωτα* Bentley] *-τον* Ω. Redit error κ 403, 423 λ 2 (cf. Δ 97 P 568); praeterea *πρῶτα* pro *-τον* est scribendum δ 159 π 469 (cf. ξ 158 ρ 155, 573, 595), fortasse et *πρώτιστα* pro *-τον* Ξ 295 κ 462 υ 60 χ 491 h. Cer. 458. Etiam δ 780, quo uno praeterea loco in Hom. reperitur *πάμπρωτον*, scribendum videtur *πάμπρωτα*. Denique cf. ο 36. ‖ 578. *νηυσὶ θοῇσι* Nauck] *-σι ἐΐσῃσιν* H, *-σὶν ἐΐσῃισ* M (cf. § 56), *νηὸσ ἐΐσῃ(ι)σ* G F, *νηῒ μελαίνῃι* P (ut δ 781 ϑ 52). ‖ 579. *ἂν* G P] *ἐν* F. ‖ 580. *ἐρετμῶι* Gutmann] *-μοῖσ* Ω, item Α 435 ι 104, 180, 472, 564 μ 147, 180 ν 22 ο 497. Cf. *πηδῶι* η 328 et § 60. Plur. *ἐλάτῃισι* est loco simili μ 172. ‖ 581. *δ'(ὲ)* G F] om. P. ‖ 583. *χόλον*] *νόον* G (cf. γ 147). ‖ 585. *ἔδοσαν*] *δίδοσαν* P H.

579. ἐπὶ κληῖσι] cf. Π 170.
580. ἑξῆσ] cf. vs. 449.
581. εἰσ Αἰγύπτοιο] mente suppleri potest ὕδωρ (cf. δ 477 sq.) vel ῥοάσ (cf. ι 450) vel δόμον, ut in voce εἰσ Ἀϝίδαο Θ 367 al.; quemadmodum *Orcus*, sic et *fluvii* di fuere poetae. — διιπετέοσ] cf. Ξ 434.

582. τελειέσσασ ἑκατόμβασ] -λη- Ω. De vi locutionis cf. Α 66.
588. ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε] cf. Α 425 et Γ 40.
590. τρεῖσ ἵππουσ] *bigas cum equo vicario. Duo* equi dono dati sunt Peleo Π 149, 867, *duodecim* ab Agamemnone promissi Achilli Ι 123, 265.

τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„Ἀτρεΐδη, μὴ δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε. 594 cf. ο 68
καὶ γάρ κ' εἰσ ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοί γ' ἀνεχοίμην
ἥμενοσ· — οὔ κέ με ϝοίκου ἕλοι πόθοσ οὐδὲ τοκήων,
αἰνῶσ γὰρ μύθοισι ϝέπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
τέρπομαι· — ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
ἐν Πύλωι ἠγαθέηι, σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεισ.
δῶρον δ', ὅττι κέ μοι δώηισ, κειμήλιον ἔστω· 600ᵇ = ψ 618
ἵππουσ δ' εἰσ Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῶι
ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ϝανάσσεισ
εὐρέοσ, ὧι ἔνι μὲν λωτὸσ πολύσ, ἐν δὲ κύπειρον
πυροί τε ζειαί τε ἰδ' εὐρυφυὲσ κρῖ λευκόν.
ἐν δ' Ἰθάκηι οὔτ' ἂρ δρόμοι εὐρέεσ οὔτε τι λειμών·
607 *οὐ γάρ τισ νήσων ἱππήλατοσ οὐδ' εὐλείμων,*

---

596. **οὔ κέ με*] *οὐδέ κέ* (*τι* P²) *μ'*. ‖ 599. *ἠγαθέηι*] *ἠμαθίηι* Rhianus (cf. *β* 308). — *με*... *ἐρύκεισ*] *κε* ... *ἐρύκοισ* Ar. ‖ 600. *δώηισ* Nauck] *δοίησ*. — *ἔστω*] *ἔσται* F D.

---

597. μύθοισι ϝέπεσσί τε] *narrationibus et verbis*, et rebus quas narras et ipsa tua elocutione. Cf. Υ 248 sq. λ 561 et μῦθοι καὶ ῥῆσισ iuncta φ 291. Neque illic neque nostro loco bis idem dicitur (ut Χ 203 al.), vocis autem μῦθοσ similis est vis vs. 676 θ 302 (ι 302?) τ 502 φ 71 alibi; cf. etiam ρ 57.

599. χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεισ] *aliquantisper hic vis retinere*. Praesens de conatu (cf. vs. 594). — Sequenti igitur die Telemachum primo mane Pylum et inde Ithacam cum suis rediisse quivis putaverit, neque aliud voluit poeta (cf. ο 88). Sed ut decurrit carmen, ea quae eodem tempore facta esse poeta sumsit, dum deinceps narrantur, deinceps et fieri videntur; et temporum rationem si instituimus (cf. α 88 sqq.), — ut instituit is cui debetur l. a. δὴν ἀλάλησαι ο 10 et fortasse is cui π 33—35, — Telemachum non solum per *duodecim dies* (cf. vs. 588), quod nolebat, sed vel per *totum mensem* (usque ad ο 1) Spartae commoratum esse apparet (cf. ν 423 sq.), sodalibus in Pyli videlicet littore interim derelictis (cf. ο 199). Sed ita dierum decursum computando inique agitur cum poeta, cui condonandum potius est hoc vitium chronologicum, ad quod animum non adverterit et auditores certe advertere noluerit; neque erat periculum ne magna carminis parte interiecta adverterent tamen. Revera autem poeta ο 1 redit ad illum temporis articulum in quo nunc versamur: ο 113 sqq. = δ 613—619. Cf. γ 313 et β 373 sq. nec non γ 311 ω 11—15. Fabulae quae erat de patris itinere iter filii ab Odysseae poeta insertum damnum hoc chronologicum intulit Cf. α 88 sqq.

600. κειμήλιον] res quae in ipsis aedibus possit asservari.

605. Cf. Γ 201 et Noëmonis verba infra vs. 635—637.

608 αἵ θ' ἁλὶ κεκλίαται· Ἰθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέων
606 αἰγίβοτοσ, καὶ μᾶλλον ἐπήρατοσ ἱπποβότοιο."
609 ὣσ 'φάτ'· ἐμείδησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸσ Μενέλαοσ
610 χειρί τέ μιν κατέρεξε ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 610 = Α 361
„αἵματόσ ἐσσ' ἀγαθοῖο, φίλον τέκοσ, οἷ' ἀγορεύεισ.
τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.
δώρων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῶι ϝοίκωι κειμήλια κεῖται, 613-619 = ο 113 sqq.
δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστι.
615 δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεοσ δὲ
ἔστιν ἅπασ, χρυσῶι δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται· 616ᵇ cf. 132
ϝέργον δ' Ἡφαίστοιο. 'πόρεν δέ ϝε Φαίδιμοσ ἥρωσ,
Σιδονίων βασιλεύσ, ὅθ' ἑϝὸσ δόμοσ ἀμφεκάλυψε
κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῒν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι." 619ᵃ = Ψ 145

620 ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον·
δαιτυμόνεσ δ' εἰσ δώματ' ἴσαν θείου βασιλῆοσ. 621 cf. β 259

---

608. *δέ τε* G P² M] *δέ τι* vel *δ' ἔτι* F P¹ H. — *περὶ πασέων*] *πέρι πάσα* (cf. § 56)? ‖ 606. Post 608 collocavit Bergk; Fick del. vs. 606—608. — *αἰγίβοτοσ ... ἐπήρατοσ*] *-τον ... -τον* Ar. (*τὸ πεδίον* intellegens). — *καὶ μᾶλλον*] *μᾶλλον δὲ* Nauck. ‖ 609. *(ἐ)μείδησεν*] *γήθησεν* l. a. ‖ 611. *ἀγαθοῖο*] *ὀλοοῖο* Crates (*prudentem* interpretatus). ‖ 613. *δώρων*] *δῶρον* G¹ P¹ D² (cf. ο 113). ‖ 618. *ὅθ' ἑϝὸσ*] sic (*ἑὸσ*) Ar., *ὅτε ὃσ* alii (cf. Apoll. Pron. 135). ‖ 621. *εἰσ* F] *ἀνὰ* G P M; cf. comment. Hesych. Etym. M.

---

608. ἁλὶ κεκλίαται] *mari acclines* et veluti undis *suffultae* dicuntur insulae. Cf. Ε 356. Quod qui reputat, facilius intellegit quomodo poetae insulas *fluitantes* fingere sibi potuerint, qualis fuit insula *Aeoli* (cf. κ 3) et qualis *Delus* olim fuisse fertur in fabula quae est de Latona.

606. αἰγίβοτοσ] *in laudem* hoc adi., quod ν 246 redit, dici vix potuit; nam caprae vel in pauperrimis saxis pabuli aliquid reperire solent et in desertissima quaque insula abundant (cf. ι 123 sq.). „Capris quam armentis alendis" Telemachus ait „aptior est „mea patria, et tamen carior quam „laeti aliorum campi".

611. ἐσσ'(ι)] § 302.

— οἷ' ἀγορεύεισ] cf. Σ 95.

616. χρυσῶι ἐπὶ . . . κεκράανται] cf. vs. 132.

617. ϝέργον δ' Ἡφαίστοιο] Sidoniorum igitur rex, ut Phaeacum (η 91—93), magno apud caelites in honore fuit. Reges διοτρεφέεσ videlicet sunt omnes et donis divinis haud indigni.

— Φαίδιμοσ] fuere qui pro adiectivo haberent; cf. Α 99.

618. ἑϝὸσ] possessivum h. l. (= ο 118) et ν 265 insolite adhibitum; cf. § 95.

619. κεῖσέ με νοστήσαντα] brevius dicta pro: *cum in reditu illuc pervenissem*. Item ο 119; cf. Φ 48.

621—624. Ad *repotia* convenerunt convivae, ἔρανον sive *cenam de symbolis* (cf. α 226) in Menelai aedibus

οἳ δ' ἦγον μὲν μῆλα, 'φέρον δ' εὐήνορα ϝοῖνον· 622ᵇ cf. ν 19
σῖτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔπεμπον.

μνηστήρων λόγοσ.

ὣσ οἳ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισ' ἐπένοντο. 624 = ω 412
μνηστῆρεσ δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆοσ μεγάροιο 625-627 = ϱ 167 sqq.
δίσκοισιν 'τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντεσ 626 = Β 774
ἐν τυκτῶι δαπέδωι, ὅθι περ πάροσ, ὕβριν ἔχοντεσ.
Ἀντίνοοσ δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχοσ θεοϝειδήσ, 628 cf. φ 186
ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῆι δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι. 629 = φ 187 cf. χ 244
τοῖσι δ' υἱὸσ Φρονίοιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν
Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενοσ προσέϝειπε·
„Ἀντίνο', ἦ ῥά τι ϝίδμεν ἐνὶ φρεσίν, ἠὲ καὶ οὐκί,
ὁππότε Τηλέμαχοσ νέετ' ἐκ Πύλου ἠμαθόεντοσ;

623. *ἔπεμπον* G H] *ἔνεικαν* F P M. ‖ 627. *ἔχοντεσ* Ar. P[1] H] *ἔχεσκον* G F (cf. ϱ 169). ‖ 630. *τοῖσι* Nauck] *τοῖσ*. Cf. § 60 et 17. ‖ 631. *ἀνειρόμενοσ*] *ἀμειβόμενοσ* G F[1] (cf. vs. 461). ‖ 632. *ϝίδμεν*] *ϝίστον* vel *ϝίστε* Hartman.

habituri. Egregie enim errarunt qui *Ithacam* mente reversi δαιτυμόνασ h. l. interpretati sunt *convivatores* sive *coquos* procis in *Ulixis* aedibus cenam parantes (cf. Eust. schol. Hesych. Etym. M.). Hi legebant ἀνὰ δώματα (cf. nota crit.). Nihiloque probabilius alii φιδιτίων Spartiatarum mentionem quandam hic invenire sibi visi sunt. — Telemachus et Pisistratus quomodo huius diei partem alteram transegerint, poeta non enarravit; sed facile quis eos fingere sibi potest cenae in Menelai megaro assidentes, dein cubitum euntes. Etiam per dies sequentes de Telemacho eiusque comite poeta tacuit, vel potius rationem eorum non habuit, et initio libri o demum ad eos rediit (cf. supra vs. 599). De *Ulixe* simile quid observari potest o 301 sq.; cf. etiam o 506 sq.

623. καλλικρήδεμνοι] cf. Σ 382.

625. Nunc demum ex aedibus Menelai Ithacam cum poeta redimus.

626. Versus qui est de Penelopes procis *disco* certantibus redit ρ 168, neque insoliti habet quicquam, quoniam et Achillis milites in castris olim sic tempus triverunt (Β 774). Fortasse tamen inest echo quaedam fabulae antiquioris, quae fuit de heroë ceteris procis disco superatis regis filiam in matrimonium accipienti; cf. ζ init. et θ 100—233, 186—203. Hac in re perpendenda non nihil momenti habet versus ρ 174 versui θ 131 consimilis.

627. ἐν τυκτῶι δαπέδωι] *in aulae solo bene structo*, item ρ 169. Cf. Κ 353. Aula *pavimentata*, non *lapide constrata* fuit (cf. φ 120 sq.).

628. καθῆστο] singularis ut Α 255.

630. De *Noëmone* cf. β 386.

632. ϝίδμεν] prima persona Noëmon propterea utitur quod et ipse est iuvenis nobilior.

633. νέετ'(αι)] § 191.

— ἠμαθόεντοσ] § 21.

νῆά μοι οἴχετ' ἄγων· χρηὼ δ' ἐμὲ γίγνεται αὐτῆσ
Ἦλιδ' ἐσ εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι
δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαϝεργοὶ 636 = φ 23
ἀδμῆτεσ· τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενοσ δαμασαίμην."
ὣσ ἔφαθ', οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· οὐ γὰρ ἔφαντο 638 cf. κ 63
εἰσ Πύλον οἴχεσθαι Νηλήϊον, ἀλλά ποθ' αὖθι
ἀγρῶν ἢ μήλοισι παρέμμεναι ἠὲ συβώτηι.
τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοοσ προσέφη Εὐπείθεοσ υἱόσ·
„νημερτέσ μοι ἐνίσπε· πότ' ᾤχετο καὶ τίνεσ αὐτῶι
κοῦροι ἕποντ', Ἰθάκησ ἐξαίρετοι ἢ ἑϝοὶ αὐτοῦ
θῆτέσ τε δμῶέσ τε; δύναιτό κε καὶ τὸ τελέσσαι.
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐῢ ϝείδω, 645 = α 174
ἤ σε βίηι ἀϝέκοντα ἀπέϝρα νῆα μέλαιναν, 646 cf. Α 430
ἠὲ ϝεκὼν ϝοι ἔδωκασ, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθωι."
τὸν δ' υἱὸσ Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ηὔδα·
„αὐτὸσ ἐγώ ϝοι ἔδωκα· τί κε ῥέξειε καὶ ἄλλοσ,
ὁππότ' ἀνὴρ τοιοῦτοσ ἔχων μελεδήματα θυμῶι
αἰτίζοι; χαλεπόν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη. 651 cf. σ 287
κοῦροι δ', οἳ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσι μεθ' ἥμασ,

---

634. χρηὼ δ' ἐμὲ Knight] ἐμὲ δὲ χρεώ. Cf. § 8. — αὐτῆσ] αὐτὸν Hoogvliet (cf. § 98). ‖ 635. εὐρύχορον] εὔιππον l. a. in Y. ‖ 641. προσέφη Ἐ. υἱόσ] ἀπαμείβετο φώνησέν τε l. a. ant. (cf. ϱ 445). ‖ 646. ἢ] εἴ F P². Cf. § 327. — ἀ(ϝ)έκοντα U²] -ντοσ Ω. Cf. Α 430. — ἀπέϝρα § 150⁵] ἀπηύρα. ‖ 649. ἐγώ Bentley] ἑκών Ω neglecto ϝ. Cf. vs. 647 et β 133 Apoll. Synt. 141. — τί] τό F¹. ‖ 651. αἰτίζοι Hermann] -ζηι (-ζει). Cf. α 228 sq. β 31 al.

---

634. χρηὼ — αὐτῆσ] cf. ι 75 sq.

635—637. Propterea quod in ipsa Ithaca non erant prata (cf. vs. 605), Ithacenses opulentiores armenta sua pastum mittebant in Elidis partem eam, quae erat sub dicione regis Ithacensis. Cf. ν 246 et Β 631—635.

638. οὐ γὰρ ἔφαντο] *non enim putaverant*; hactenus nihil eiusmodi suspicati fuerant (cf. β 301—308). Item vs. 664. Idem fuit imperfecti οὐκ ᾤμην et similium usus apud Athenienses; cf. Η 310.

639. ποθ'(ι) αὖθι] § 322.

640. ἠὲ συβώτηι] his verbis poeta apte parat Telemachi ad Eumaei tugurium iter et quae cum hoc itinere cohaerent (ο 504, 555 sq.). Nam id quod procis veri tam simile nunc videtur posthac a poeta narratum nulli audientium mirationem facere poterit. Subulcus hic (de quo cf. ν 404) iam nunc vivit in mente narrantis; fortasse etiam audientibus cognitus fuit (cf. Α 307).

642. ἐνίσπε] § 246.

644. θῆτεσ] cf. Φ 444.

— τὸ] ut nulla nisi suorum opera usus iter susceperit.

652. ἥμασ] § 92. De ipsa re cf. β 386.

οἵ ϝοι ἕποντ᾽· ἐν δ᾽ ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ᾽ ἐνόησα
Μέντορα, ἠὲ θεόν, τῶι δ᾽ αὐτῶι πάντ᾽ ἐϝεϝοίκει.
ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ᾽ϝίδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον
χθιζὸν ὑπηόϊον, τότε δ᾽ ἔμβη νηῒ Πύλονδε.“
ὣσ ἄρα φωνήσασ ἀπέβη πρὸσ δώματα πατρόσ·
τοῖσιν δ᾽ ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸσ ἀγήνωρ,
μνηστῆρασ δ᾽ ἄμυδισ κάθεσαν καὶ ἔπαυσαν ἀέθλων·
τοῖσιν δ᾽ Ἀντίνοοσ μετέφη Εὐπείθεοσ υἱὸσ
ἀχνύμενοσ, μένεοσ δὲ μέγα φρένεσ ἀμφὶ μέλαιναι 661 sq. = *Α* 103 sq.
᾽πίμπλαντ᾽, ὄσσε δέ ϝοι πυρὶ λαμπετάοντ᾽ ἐϝεϝίκτην·
„ὢ πόποι, ἦ μέγα ϝέργον ὑπερφιάλωσ ἐτελέσθη 663 cf. *π* 346
Τηλεμάχωι ὁδὸσ ἥδε! ᾽φάμεν δέ ϝοι οὐ τελέεσθαι. 664 = *π* 347
εἰ τοσσῶνδ᾽ ἀϝέκητι νέοσ πάϊσ οἴχεται αὔτωσ,
νῆα ϝερυσσάμενοσ κρίνασ τ᾽ ἀνὰ δῆμον ἀρίστουσ,
ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι· ἀλλά ϝοι αὐτῶι
Ζεὺσ ὀλέσειε βίην πρὶν ἥβησ μέτρον ἱκέσθαι. 668 cf. *ϱ* 597
ἀλλ᾽ ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ ϝείκοσ᾽ ἑταίρουσ, 669 = *β* 212
ὄφρα μιν αὖτισ ἰόντα λοχήσομαι ἠδὲ φυλάξω
ἐν πορθμῶι Ἰθάκησ τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσησ, 671 = *ο* 29 cf. *δ* 845
ὣσ κεν ἐπισμυγερῶσ ναυτίλεται εἵνεκα πατρόσ.“
ὣσ ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντεσ ἐπῄνεον ἠδ᾽ ἐκέλευον· 673 = *η* 226 *ϑ* 398 *ν* 47 cf. *σ* 66
αὐτίκ᾽ ἔπειτ᾽ ἀνστάντεσ ἔβαν δόμον εἰσ Ὀδυσῆοσ. 674 = *π* 407

οὐδ᾽ ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστοσ 675 cf. *ε* 127b

659. *μνηστῆρασ* G[1] P[1]] *-ρεσ* F P[2]. — *κάθεσαν* § 220[2]] *κάθισαν.* || 660. *μετέφη* G F M] *προσέφη* P H. || 661 sq. Ar. —— || 664. *ϝοι*] sic (*οἱ*) Ar., alii olim *μιν.* || 665. *εἰ* Hartman] *ἐκ Ω*, *εἰσ* Platt (in fine vs. 666 punctum scribens). || 666. *ἀρίστουσ*] *ἑταίρουσ* F (cf. vs. 278). || 668. *ἥβησ μέτρον ἱκέσθαι* Ar. G H] *ἡμῖν πῆμα γενέσθαι* F P M Apoll. Pron. 53 Synt. 137 (ut *ϱ* 597), *ἡμῖν πῆμα φυτεῦσαι* Eust. || 670. *αὖτισ* Bentley] *αὐτόν.* Cf. *Α* 27. || 672. *ναυτίλεται* F] *-λλεται Ω* (cf. § 122).

654—656. *Mentorem aut deum aliquem; erat sane Mentori similis, atqui ipsum Mentorem heri hic vidi versantem.*

659 sqq. Cf. β 332—336.

661. φρένεσ . . μέλαιναι] cf. Α 103.

662. λαμπετάοντ᾽(ι)] § 191 et 13.

664. ᾽φάμεν] cf. vs. 638.

667. αὐτῶι] mente inter se opponuntur pronomina αὐτόσ et ἡμεσ: *ipsum utinam prius pessumdet Iuppiter quam nobis negotia facessere possit adultus.*

669. Cf. Α 309.

671. Σάμοιο] de *Cephalleniae* hoc nomine cf. Β 634

672. κεν] § 326.

— ἐπισμυγερῶσ] cf. γ 195.

μύθων οὖσ μνηστῆρεσ ἐνὶ φρεσὶ ’βυσσοδόμευον.
κῆρυξ γάρ ϝοι ἔϝειπε Μέδων, ὃσ ἐπεύθετο βουλὰσ 677 = π 412
αὐλῆσ ἐκτὸσ ἐών, οἳ δ’ ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον·
’βῆ δ’ ἴμεν’ ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπείηι. 679 cf. 24
τὸν δὲ κατ’ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια· 680 cf. ρ 575
„κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρεσ ἀγαυοί;
ϝειπέμεναι δμωιῆισιν Ὀδυσσῆοσ θείοιο
ϝέργων παύσασθαι, αὐτοῖσι δὲ δαῖτα πένεσθαι;
μὴ μνηστεύσαντεσ μηδ’ ἄλλοθ’ ὁμιλήσαντεσ
ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν! 685ᵃ = υ 13
οἳ θάμ’ ἀγειρόμενοι βίοτον κατακείρετε πολλόν,
κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονοσ. οὐδέ τι πατρῶν
ὑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε παῖδεσ ἐόντεσ,
οἷοσ Ὀδυσσεὺσ ἦσκε μεθ’ ὑμετέροισι τοκεῦσι,
οὔτε τινὰ ῥέξασ ἐξαίσιον οὔτε τι ϝειπὼν
ἐν δήμωι; ἣ τ’ ἐστὶ δίκη θείων βασιλήων.
κεῖνοσ δ’ οὔ ποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρ’ ἐϝεϝόργει, 693ᵃ cf. λ 528
ἀλλ’ ὃ μὲν ὑμέτεροσ θυμὸσ καὶ ἀϝεικέα ϝέργα
φαίνεται, οὐδέ τισ ἔστι χάρισ μετόπισθ’ ἐῢ ϝερκτῶν.“ 695 cf. χ 319
τὴν δ’ αὖτε προσέϝειπε Μέδων πεπνυμένα ϝειδώσ·

692 *ἄλλον κ’ ἐχθαίρηισι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη.* 692 cf. ο 70ᵇ sq.ᵃ

679. διὰ G P] πρὸσ F. ‖ 682. (ϝ)ειπέμεναι Longin. de subl. 27] ἢ εἰπέμεναι Ω (cf. § 8), ἢ ϝειπεῖν Knight. ‖ 683. *αὐτοῖσι δὲ] σφίσι δ’ αὐτοῖσ (cf. § 60), Nauck ἔργων μὲν παύσασθαι, ἀτὰρ σφίσι. ‖ 684. Corruptus (cf. § 3)? Del. vHerwerden. ‖ 685. δειπνήσειαν] -σαιτε H. ‖ 686. θάμ’ (θαμὰ) P¹] θ’ ἅμ’ G F P². — βίοτον] βρωτὸν (? -τὺν Ludwich) l. a. ‖ 692. Del. vHerwerden (cf. *Ι* 63 sq.; vs. 690—695 damnaverat Knight). Temporum saltem ut constaret consecutio, vChrist tentavit φιλείηι (φιλήηι, cf. § 190), vHerwerden μέν κ’ ἔχθοιτο. De optativo φιλοίη cf. § 114. ‖ 695. ἐῢ ϝερκτῶν § 73] εὐεργέων.

676 et 678. μύθων οὖσ . . . ’βυσσοδόμευον et μῆτιν ὕφαινον] cf. Σ 367, et de vocis μύθων usu supra vs. 597.

680. κατ’ οὐδοῦ βάντα] non pro ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα dictum, quod legitur in vs. par., sed *descendit* Medon ad Penelopen, in inferiore aedium parte, ubi erant cellae, cum Euryclea anu quamcumque ob causam domesticam nunc versantem. Cf. vs. 718, 742 et β 337.

— προσηύδα] § 191.

684. ἄλλοθ’] i. e. ἄλλοτε.

685. *Utinam hodie ultimum hic cenarent!* — De locutione ὕστατα καὶ πύματα cf. Χ 203.

686. οἳ . . . κατακείρετε] procis igitur Medontem favere putat Penelope (cf. ρ 172 sq.), immerito tamen (cf. χ 361—374 ω 442—449).

691. *Qui tamen esse solet mos regum* σκηπτούχων (cf. α 386). Multo lenior quam alii reges fuit Ulixes. Vox δίκη ut θέμισ Ι 276.

„αἲ γὰρ δή, βασίλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη!
ἀλλὰ πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
μνηστῆρεσ φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων.
Τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν᾽ ὀξέϊ χαλκῶι
ϝοίκαδε νισσόμενον· ὃ δ᾽ ἔβη μετὰ πατρὸσ ἀκουὴν — 701 sq. = ε 19 sq.
εἰσ Πύλον ἠγαθέην ἠδ᾽ εἰσ Λακεδαίμονα δῖαν.“ — 701^b sq.^{a} = ξ 179 sq. cf. β 308
ὣσ ᾽φάτο· τῆσ δ᾽ αὖθι ᾽λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, — 703 cf. Φ 114
δϝὴν δέ μιν ἀφασίη ϝεπέων ᾽λάβε· τὼ δέ ϝοι ὄσσε — 704 sq. = P 695 sq. 704^b sq.^{a} cf. κ 247 sq.
δακρυόφι ᾽πλῆσθεν, θαλερὴ δέ ϝοι ἔσχετο φωνή.
ὀψὲ δὲ δή ϝε ϝέπεσσιν ἀμειβομένη προσέϝειπε·
„κῆρυξ, τίπτε δέ μοι πάϊσ οἴχεται; οὐδέ τί μιν χρεὼ
νηῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν᾽, αἵ θ᾽ ἁλὸσ ἵπποι
ἀνδράσι γίγνονται, περάουσι δὲ πουλὺν ἐφ᾽ ὑγρήν. — 709^b cf. K 27
ἦ ἵνα μηδ᾽ ὄνομ᾽ αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;“
τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα Μέδων πεπνυμένα ϝειδώσ·
„οὐ ϝοῖδ᾽, ἤ τίσ μιν θεὸσ ὤρορεν, ἠὲ καὶ αὐτοῦ
θυμὸσ ἐφωρμήθη ἴμεν᾽ εἰσ Πύλον, ὄφρα πύθηται — 713^b sq. cf. γ 15 sq.
πατρὸσ ἑϝοῖ᾽ ἢ νόστον ἢ ὅν τινα πότμον ἐπέσπε.“
ὣσ ἄρα φωνήσασ ἀπέβη κατὰ δῶμ᾽ Ὀδυσῆοσ.

---

702. ἠγαθέην] ἠμαθίην Rhianus (cf. β 308). ‖ 704. ἀφασίη F^1] ἀμφ G F^2 P H. Cf. P 695 et § 21. ‖ 705. ἔσχετο] ἔσκετο Ar.(?) P^2 U^1. Cf. O 10. ‖ 706. ϝε Bentley] μιν. ‖ 707. χρεὼ] χρὴ Knight (cf. § 8). ‖ 709. πουλὺν] cf. K 27. ‖ 712. ἤ Ar. H^1] εἴ Ω. Cf. § 327.

---

701. ἀκουὴν] cf. β 308 et Λ 227.

702. ἠγαθέην] § 21.

703. αὖθι] § 322.

708. ἁλὸσ ἵπποι] cf. epigramma Homericum 13: ἵπποι ... πεδίου κόσμοσ, νῆεσ δὲ θαλάσσησ. Currit navis veluti equus generosus (A 483 et passim, cf. ν 81—86), spuma ut ille conspersa, vento secundo *gavisa* (cf. ε 176), versus finem itineris *festinans* (cf. ν 115), solo quidem neque plano usa neque firmo, sed per ὑγρὰ κέλευθα sive *vias mobiles* iter perficiens. Vitam autem et ingenium et motum proprium, quibus fruebantur naves Phaeacum (cf. θ 556—563) et Argonautarum, vulgus mortalium etiam in suis ipsorum navigiis agnoscere sibi est visum, *oculos* (e. g. Aesch. Suppl. 716) et *rubentes genas* (cf. B 637) et *cornua* (Θ 231 al.) et *ventrem* (cf. Θ 222) et *pedes* (cf. ε 260 al.) et *palmulas* iis tribuens, *nominibus femineis* ornans (cf. Ar. Eq. 1300 sqq. Verg. Aen. X 220 sqq.); nec non huc facit navigii cum *ave* comparatio, quae inest verbis: ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται λ 125 (cf. Hesiod. Op. 628 fr. 76). — Hinc originem habuit fabula quae est de „equo Troiano”; cf. θ 492 sq. nec non Σ 376 sq. et Λ 574.

709. περάουσι ... ἐφ᾽ ὑγρήν] cf. B 613 et de verbi forma § 191.

— πουλὺν] cf. K 27.

714. ἑϝοῖ᾽(ο)] § 59.

— ἢ] § 16.

τὴν δ' ἄχοσ ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
δίφρωι ἐφεζέσθαι πολλῶν κατὰ ϝοῖκον ἐόντων, 717ᵇ = τ 195 ω 272
ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῖ' ἷζε πολυκμήτου θαλάμοιο
οἴκτρ' ὀλοφυρομένη· περὶ δὲ δμωιαὶ 'μινύριζον 719ᵃ cf. κ 409 τ 543 ω 59
πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί. 720 cf. ϑ 58
τῆισ' ἀδινὸν γοάουσα μετηύδα Πηνελόπεια·
„κλῦτε, φίλαι· περὶ γάρ μοι 'Ολύμπιοσ ἄλγε' ἔδωκε
πασάων, ὅσσαι μοι ὁμοῦ 'τράφον ἠδ' ἐγένοντο.
ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα, 724-726 = 814 sqq.
παντοίηισ' ἀρετῆισι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσι,
ἐσθλόν, τοῦ κλέοσ εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργοσ· 726 cf. α 344
νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνηρέψαντο θύελλαι 727ᵃ = ε 18 cf. δ 817
ἀκλεέ' ἐκ μεγάρων, οὐδ' ὁρμηθέντοσ ἄκουσα.
σχέτλιαι, οὐδ' ὑμέσ περ ἐνὶ φρεσὶ 'θέσθε ϝεκάστη
ἐκ λεχέων μ' ἀνεγεῖραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῶι,
ὁππότε κεῖνοσ ἔβη κοίλην ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
εἰ γὰρ ἐγὼ 'πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὁρμαίνοντα,
τῶι κε μάλ' ἤ κεν ἔμιμνε καὶ ἐσσυμένοσ περ ὁδοῖο,
ἤ κέ με τεθνηυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπε.

717. δίφρωι F P] -φρου G. ‖ 721. τῆισ(') G F H D] τῆισ δ' Ω. Cf. § 57. ‖ 722. 'Ολύμπιοσ ... ἔδωκε G H¹] -οι ... -καν Ω. Cf. Β 375. ‖ 723. *πασάων] ἐκ πασέων. Cf. § 56 et 316⁵. — (')τράφον W] -φεν Ω. Cf. § 149¹⁰³. ‖ 726. Ar. —— ‖ 727. νῦν] νῦν δ' P² H². — ἀνηρέ(ι)ψαντο θυελλαι G F¹ P] ἀποκτεῖναι μεμάασιν F² H M (cf. ε 18), Ar. utrumque. De verbo ἀνηρέψαντο cf. Υ 234. ‖ 730. σαφα] μάλα H. ‖ 732. ὁρμαίνοντα] sic Ar., alii olim ὁρμηθέντα. ‖ 733. ἔμιμνε Cobet] ἔμεινε. Cf. vs. sq. ‖ 734. ἔλειπε] ἔθηκεν i.

716. ἄχοσ ἀμφεχύθη] cf. Ρ 591.

717. δίφρωι] dicitur reginae sedile illud, quod in megaro appositum erat foco (cf. α 333).

718. οὐδοῖ'(ο)] § 59.

— πολυκμήτου θαλάμοιο] non dicit *cubiculum suum* in aedium parte superiore situm, quo mox (vs. 751—760) per scalas adscendet, sed *conclave subterraneum*, πυκινόν (Κ 267), εὖ πηκτόν, in quo *Ulixis opes* asservabantur. Cf. vs. 680 et β 337—345 et de adiectivo πολύκμητοσ Ζ 48.

721. γοάουσα et μετηύδα] § 191.

726. καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργοσ] cf. α 344.

728. ἀκλεέ'(α)] § 73.

729. ὑμεσ] § 92.

730. ἐπιστάμεναι] *scientes*. Uno hoc loco apud Homerum participii partibus fungitur, ceteris adiectivi, *callidum* sive *peritum* significans (cf. φ 406).

732—734. Cf. Θ 366—369.

733. κε ... κεν] iteratae particulae κεν unicum in carminibus Homericis hoc est exemplum. Cf. notae crit. ad Λ 187 et 202.

ἀλλά τισ ὀτρηρῶσ Δολίον καλέσειε γέροντα,
δμῶ' ἐμόν, ὅν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσηι, 736^b = ψ 228
καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον, ὄφρα τάχιστα
Λαέρτηι τάδε πάντα παρεζόμενοσ καταλέξηι,
εἰ δή πού τινα κεῖνοσ ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφήνασ
ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάασι
ϝὸν καὶ Ὀδυσσῆοσ φθῖσαι γόνον ἀντιθέοιο."
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε φίλη τροφὸσ Εὐρυκλέεια· 742 = ψ 25, 39 cf. τ 21
„νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλέϊ χαλκῶι,
ἢ ἔα' ἐν μεγάρωι· μῦθον δέ τοι οὐκ ἐπικεύσω.
'ϝείδε' ἐγὼ τάδε πάντα, 'πόρον δέ ϝοι ὅσσ' ἐκέλευσε, [ρ 533
σῖτον καὶ μέθυ ϝηδύ· ἐμοὶ δ' ἕλετο μέγαν ὅρκον, 746^a = η 265 cf.
μὴ πρὶν σοὶ ϝερέειν πρὶν δωδεκάτην γε γενέσθαι 747 cf. Ω 781
ἢ σ' αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντοσ ἀκοῦσαι, 748 sq. cf. β 375 sq.
ὡσ κεν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτηισ.
ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ ϝείμαθ' ἑλοῦσα, 750 sq. = ρ 48 sq. cf. δ 759 sq.
εἰσ ὑπερῶι' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ 750^b cf. ζ 61
εὔχε' Ἀθηναίηι κούρηι Διὸσ αἰγιόχοιο· 751 = ψ 364

735. ὀτρηρῶσ] -ρὸσ $F^1 P^1$. || 741. φθῖσαι γόνον] φθίσθαι δόμον l. a. || 742. φίλη τροφὸσ G F P H] περίφρων M. || 744. ἢ ἔα'(ε)] ἢ ἔα (*quae eram*) quidam olim. — ἐν μεγάρωι] cf. comment. || 746. ἐμοὶ Menrad] ἐμεῦ. Cf. X 119 et § 92. || 747. γε P] τε G F.

735. Δολίον] in *ministri* nomen proprium abiit ipsius regis dolosi epitheton, quemadmodum τηλέμαχοσ et πτολίπορθοσ dicti sunt eius *filius* et *nepos* (cf. ζ init.). Probus hic fuit pater filii et filiae male moratorum *Melanthii* et *Melanthus*; cum uxore autem, quae ex Sicilia oriunda erat, curabat Laërten senem grandaevum (cf. ρ 212 σ 322 ω 387—389).

736. δεῦρο κιούσηι] cf. α 329.

737. Cf. ω 222 nec non horti πολυδένδρου, qui fuit aedibus Alcinoi vicinus, descriptio η 112 sqq.

739—741. *Ut Laërtes perniciem capiti nepotis imminentem etiam avertere conetur cives precatus.* Nam parum valebunt proci si ceteri cives iis adversentur (cf. β 301—308).

739. μῆτιν ὑφήνασ] cf. Σ 367.

740. ἐξελθών] e praedio ubi latitat (α 188—193).

742. Εὐρυκλέεια] § 73.

743. νύμφα φίλη] cf. Γ 130.

744. ἔα'(ε)] § 191.

— μεγάρωι] scribendum videtur θαλάμωι (cf. vs. 718 et 680). Nam in *megaro* proci more solito nunc versantur (cf. vs. 674, 768). Contrarius autem error esse videtur vs. 310. Si tamen integrum h. l. est μεγάρωι, vert.: *sine me officiis quotidianis in megaro etiam vacare* (cf. α 139).

745. 'ϝείδε'(α)] § 160.

749. κεν . . . κατὰ . . . ἰάπτηισ] de verbo cf. β 376 et A 3, de κεν particula § 326, de usu subiunctivi A 158.

752. εὔχε'(ο)] § 117.

ἤ γάρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσαι.
μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον· οὐ γὰρ ὀΐω
πάγχυ θεοῖσι μάκαρσι γονὴν Ἀρκεσσιάδαο
ἐχθέσθ', ἀλλ' ἔτι πού τισ ἐπέσσεται, ὅσ κεν ἔχῃσι
δώματά θ' ὑψόροφα καὶ ἀπόπροθι πίονασ ἀγρούσ." 757ᵇ cf. Ψ 832
ὣσ 'φάτο, τῆσ δ' ηὔνησε γόον, 'σχέθε δ' ὄσσε γόοιο·
ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροΐ ϝείμαθ' ἑλοῦσα, 759 sq. cf. 750 sq. 759 = ρ 58
εἰσ ὑπερῷ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί,
ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτασ κανέωι, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνηι·
„κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸσ τέκοσ, ἀτρυτώνη. 762 = Ε 115
εἴ ποτέ τοι πολύμητισ ἐνὶ μεγάροισιν 'Οδυσσεὺσ
ἢ βοὸσ ἢ ὄϊοσ κατὰ πίονα μηρί' ἔκηε, 764 cf. Ο 373
τῶν νῦν μοι μνῆσαι καί μοι φίλον υἷα σάωσον,
μνηστῆρασ δ' ἀπάλαλκε κακῶσ ὑπερηνορέοντασ." 766 cf. β 266
ὣσ ϝειποῦσ' ὀλόλυξε, θεὰ δέ ϝοι ἔκλυεν ἀρῆσ.
μνηστῆρεσ δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα· 768 = α 365
ὧδε δέ τισ 'ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων· 769 = β 324
„ἦ μάλα δὴ γάμον ἧμι πολυμνήστη βασίλεια
ἀρτύει, οὐδέ τι ϝοῖδεν ὅ ϝοι φόνοσ υἷι τέτυκται."
ὣσ ἄρα τισ 'ϝείπεσκε· τὰ δ' οὐ 'ϝίσαν ὡσ ἐτέτυκτο. 772 = ν 170 ψ 152
τοῖσιν δ' Ἀντίνοοσ ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε· 773 cf. ν 171
„δαιμόνιοι, μύθουσ μὲν ὑπερφιάλουσ ἀλέασθε
πάντεσ ὁμῶσ, μή πού τισ ἀπαγγείλῃσι καὶ εἴσω.
ἀλλ' ἄγε σιγῆι τοῖον ἀναστάντεσ τελέωμεν
μῦθον, ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρεν ἧμιν."

753. σαώσαι] -σῃι G² (-σει¹). Cf. γ 231. ‖ 755. *θεοῖσι μάκαρσι] θεοῖσ μακάρεσσι Ω, τῶσ μακάρεσσι θεοῖσι Nauck. Cf. § 60. — Ἀρκεσσιάδαο G] -εισιάδαο F P. Cf. ω 270, 517; nomen proprium Ἀρκέσσιοσ (-είσιοσ) est ξ 182 π 118. Cf. Ἀκεσσαμενοσ Φ 142. ‖ 757. *ὑψόροφα] ὑψερεφέα (vel ὑψηρεφέα). Cf. Γ 423 δ 121 al. et § 73. ‖ 758. γόον] χόλον Bentley, πόθον vHerwerden. ‖ 762. μοι G F] μευ (μεʼ § 92) P. ‖ 775. πάντεσ Bentley] πάντασ. ‖ 777. ἤραρεν] l. a. εὔαδεν (ἔϝϝαδεν, § 149[65]). Cf. Π 214.

754. κάκου κεκακωμένον] sonorum duritas non vitata, quaesita potius; cf. Ε 698.

761. οὐλοχύτασ] cf. Α 449. Ritu sollemni deam invocatura est; cf. vs. 767.

767. ὀλόλυξε] cf. γ 450.
— θεὰ δέ ϝοι ἔκλυεν ἀρῆσ] ergo non est quod metuamus Telemacho: scimus enim deam ei opem laturam.

770. ἧμι] § 92.

771. ϝοι] ipsi. Duplex dativus, ut β 50 (π 78?). Opp. ἧμι vs. 770.
— τέτυκται] *paratus est, instat.*

775. ἀπαγγείλῃσι . . . εἴσω] cf. Ω 145.

776. σιγῆι τοῖον] cf. Ψ 246.

ὢσ ϝειπὼν ἐκρίνατ᾽ ἐϝείκοσι φῶτασ ἀρίστουσ· 778 cf. 530
᾽βὰν δ᾽ ἴμεναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσησ. 779ᵇ = κ 154, 402, 407 al.
νῆα μὲν οὖν πάμπρωτον ἁλὸσ βένθοσδ᾽ ἐϝέρυσσαν, 780 cf. ϑ 51
ἐν δ᾽ ἱστόν τ᾽ ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηῒ μελαίνηι, 780ᵃ cf. κ 403; 781-783 = ϑ 52
ἠρτύναντο δ᾽ ἐρετμὰ τροποῖσ᾽ ἓν δερματίνοισι, 781 cf. 578 [sqq.
τεύχεα δέ σφ᾽ ἤνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντεσ. 784 cf. π 326, 360
ὑψόθι δ᾽ ἐν νοτίωι τήν γ᾽ ὥρμισαν, ἐκ δ᾽ ἔβαν αὐτοί· 785ᵃ = ϑ 55 cf. [Ξ 77; 785ᵇ cf. γ 11
ἔνθα δὲ δόρπον ἕλοντο, ᾽μένον δ᾽ ἐπὶ ϝέσπερον ἐλθεῖν.
ἡ δ᾽ ὑπερωΐωι αὖθι περίφρων Πηνελόπεια
᾽κεῖτ᾽ ἄρ᾽ ἄσιτοσ ἄπαστοσ ἐδητύοσ ἠδὲ ποτῆτοσ,
ὁρμαίνουσ᾽, ἤ ϝοι θάνατον φύγοι υἱὸσ ἀμύμων 789ᵃ cf. ο 300
ἦ ὅ γ᾽ ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη.
ὅσσα δ᾽ ἐμερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλωι

---

783 *πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνὰ θ᾽ ἱστία λεύκ᾽ ἐπέτασσαν.* 783ᵇ = Α 480 cf. κ 506

---

780. *οὖν*] *ἄρ* G¹. — *πάμπρωτον*] *-τα?* Cf. vs. 577. || 783. Om. G P H, non legit Eust. (neque Aristarchei?), sed habet F et loco parallelo ϑ 54 habent Ω. Cf. comment. || 784. Damn. G. — *ὑπέρθυμοι*] *ὑπερφίαλοι* G¹. || 785. *ἐν νοτίωι*] Aristoph. „*εἰνοδίωι ὡσ ἄν τισ εἴποι ἐν ὁδῶι*", item ϑ 55 (cf. Hesych. *ἐννοδίωι ἀγκυροβολίωι*). Aristophanem *εἰνόδιον* legisse arbitratur Lehrs. — *ἐκ*] *ἐν* D. Cf. δ 842 et ϑ 38. || 787. *ὑπερωΐωι αὖθι*] *ὑπερῶι᾽ ἀναβᾶσα* M. || 788. *ἄσιτοσ*] *ἄναυδοσ* Rhianus (ut ε 456 κ 378), *ἄϋπνοσ* Naber. Cf. comment. || 789. *ἤ* § 327] *εἰ*. Cf. vs. 712.

---

778. Cf. Α 309.

779. ἴμεναι] § 125.

782. τροποῖσ᾽ ἓν δερματίνοισι] cf. Π 170. Attice haec lora dicebantur τροπωτῆρεσ (Ar. Ach. 549), et *remos paxillis alligare* τροποῦσθαι (Ar. Ach. 553 Aesch. Pers. 376).

783. ἀνὰ ... ἱστία ... ἐπέτασσαν] cf. Α 433. Sed hinc alienus est hic versus, item θ 54, nam vela non ante iter inceptum panduntur nec nisi vento secundo.

784. τεύχεα] neque *arma virorum* dicuntur h. l. aut ο 218 π 326, 360, ut ceteris locis Homericis, neque *navis instrumenta* sive ὅπλα (β 390 al., cf. Θ 55), sed quae praeter malum, vela, remos, gubernaculum requiruntur insuper: *vasa victum* (ἤϊα) *continentia*. Cf. β 389—391, 410—414 ο 218 π 326, 360.

785. ὑψόθι] § 322.

— ἐν νοτίωι] *in vado*, item vs. par.

786. ἔνθα] *in littore*.

788. ἄσιτοσ ἄπαστοσ ἐδητύοσ ἠδὲ ποτῆτοσ] quodammodo bis idem dicitur, cf igitur Τ 346 et Χ 203; *gradationem* tamen haec efficiunt: *cibum non sumsit, quin ne minimum quidem cibi vel potus gustavit*; οὐ μόνον οὐκ ἐσιτεῖτο, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐγεύετο τροφῆσ ἢ ποτοῦ.

791—793. Mulier, quam flentem inter aerumnas oppressit somnus, minusne feliciter comparatur cum leone (leaena, cf. Ρ 133 sq.) a venatoribus incluso (-a)? Non ita; nam *somni* non nisi postmodo fit mentio, et magnam vim habet comparatio reginae cordatae cum fera forti et generosa a venatoribus callida fraude circumventa. Ut fera ad incitas redacta, sic mater anxia plurima mente

δϝείσασ, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι,
τόσσα μιν ὁρμαίνουσαν ἐπήλυθε ϝήδυμοσ ὕπνοσ· 793ᵇ = μ 311
ηὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα, 'λύθεν δέ ϝοι ἅψεα πάντα. 794 = σ 189
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη· 795 = β 382
ϝείδωλον 'ποίησε, δέμασ δ' ἐϝέϝικτο γυναικί, 796ᵇ = ν 288 π 157 υ 31
Ἰφθίμηι κούρηι μεγαλήτοροσ Ἰκαρίοιο,
τὴν Εὔμηλοσ ὄπυιε Φερῆισ' ἔνι ϝοικία ναίων.
'πέμπε δέ μιν πρὸσ δώματ' Ὀδυσσῆοσ θείοιο,
ἧοσ Πηνελόπειαν ὀδυρομένην γοάουσαν
παύσειε κλαυθμοῖο γόοιό τε δακρυόεντοσ. 801 cf. ρ 8 ω 323
εἰσ θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῖδοσ ἱμάντα,
'στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆσ καί μιν πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 803 = ψ 68
„εὕδεισ, Πηνελόπεια, φίλον τετιημένη ἦτορ;

793. ἐπήλυθε ϝήδυμοσ (-θεν ἠδ.) P[2]] -θε νήδυμοσ Ω. Cf. § 41[3]. || 796. In P D additur versus: καλῆι τε μεγάληι τε καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίηι (= ν 289). || 797. Collato Asii qui in schol. affertur versu: κουραί τ' Ἰκαρίοιο Μέδη καὶ Πηνελόπεια Hemsterhuis tentavit *Μέδηι δ' . . . γυναικὶ | ἰφθίμηι*. — Ἰκαριοιο] neglecto ϝ. || 800. ἧοσ] εἴ πωσ F Y[2] n, ὅ(π)πωσ D S q (cf. ε 386).

volvit, donec miseram curis aliquantisper eripuit somnus. — Cf. Ulixis cum cane irata comparatio υ 14—16.

794. ἅψεα] item vs. parall.; = γυῖα sive *artus*. Cf. λυσιμελήσ υ 57 ψ 343.

796—802. Imagines, quas somniantes vident, etiam extra ipsorum mentem extare nusquam clarioribus verbis dicuntur quam h. l. et vs. 838 sq.; cf. Ψ 62—101 et εἴδωλον ab Apolline fictum Ε 449. Ipsa Minerva Ζ 15—24, qui locus nostro est similis, specie puellae mortalis induta lectum dormientis adit.

796. Asyndeton, ut Ψ 141.

— ἐϝέϝικτο] § 160.

797. Ἰφθίμηι] propriumne est nomen an adiectivum? Dubitabat Ar.; cf. nota crit. et ο 364 Λ 99.

798. *Eumelus* Admeti filius Pheraeus notus est ex Iliade. Quemadmodum Hermione *Menelai* filia Lacaena nupsit Neoptolemo Myrmidoni (cf. vs. 5), sic et filia altera *Icarii* (de quo cf. α 329) in matrimonium data est regi in regione longinqua viventi (cf. vs. 811). — Quod cum Apolline *Spartano* nomen Admeti a posteris est sociatum (cf. Würtheim Mnem. 1903, 257, Kuiper ibid. 1910, 32 sqq., 137 sqq.), id in Odysseae poetam cadere non videtur, qui *Messeniae* urbem Pheras cogitasse non est censendus.

— ὄπυιε] cf. Ν 429.

800. ἧοσ] § 323. Vim finalem (= ἵνα vel ὄφρα) haec particula habet etiam ε 386 Ζ 80 ι 376 τ 367.

— γοάουσιν] § 191.

802. παρὰ κληῖδοσ ἱμάντα] per foramen tenuissimum se insinuans (cf. α 441 sq.). Hac via species nocturna et discessit (vs. 838); cf. Ζ 20 et de poetae hac sollertia ε 79 sq. — Imitatur hunc locum poeta hymni Merc. 146: διὰ κλήϊθρον.

οὐ μέν σ' οὐδ' ἐάουσι θεοὶ ῥεῖα ζώοντεσ 805a cf. *T* 295 805b = *Z* 138
κλαιέμεν' οὐδ' ἀκαχῆσθαι, ἐπεί ῥ' ἔτι νόστιμόσ ἐστι 806b cf. τ 85 υ 333
σὸσ πάϊσ· οὐ μὲν γάρ τι θεοῖσ' ἀλιτήμενόσ ἐστι.“
τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια
ϝηδὺ μάλα κνώσσουσ' ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσι·
„τίπτε, κασιγνήτη, δεῦρ' ἤλυθεσ; οὔ τι πάροσ γε
πωλέε', ὡσ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεισ. 811b cf. ε 80 ι 18
καὶ κέλεαι παύσασθαι ὀϊζύοσ ἠδ' ὀδυνάων
πολλέων, αἵ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα, 814-816 = 724 sqq.
παντοίῃσ' ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσι,
ἐσθλόν, τοῦ κλέοσ εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργοσ,
νῦν αὖ παῖσ ἀγαπητὸσ ἔβη κοίλησ ἐπὶ νηόσ, 817a cf. 727
νήπιοσ, οὔτε πόνων ἐῢ ϝειδὼσ οὔτ' ἀγοράων. 818 cf. *I* 440 sq.a
τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι ἤ περ ἐκείνου.
τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δέδϝια μή τι πάθῃσι, 820b = *Λ* 470a
ἢ ὅ γε τῶν ἐνὶ δήμωι ἵν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντωι·
δυσμενέεσ γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῶι μηχανάονται,
ϝιέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.“ 823 = ν 426 ο 30
τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη ϝείδωλον ἀμαυρόν· 824 = 835

---

807. θεοῖσ'(ι)] πάϊσ G. || 811. πωλέε'(αι) § 117] πωλέαι (vel πώλεαι) *Ω*. Cf. β 202. — ὡσ Nauck] ἐπεί. || 812. καὶ Ernesti] καί με. Cf. *Ω* 434. || 813. πολλέων, αἵ] *αἳ πολλαί? Nisi spurius est versus. Cf. § 56. || 816. Ar. —— || 817. νῦν] νῦν δ' M. || 819. ἤ περ ἐκείνου] *ἠέ περ αὐτοῦ? Cf. § 97 et *Α* 260 *Λ* 319 *Π* 688 ρ 417 al.

---

805. οὐδ' ἐάουσι] § 191.

806. κλαιέμεν'(αι)] § 125.

807. ἀλιτήμενοσ] § 195.

809. ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσι] non redit locutio (= ἐν ὀνείρωι) nisi in v. l. Ψ 93. Portane aliqua, per quam prodeant somnia, nunc cogitatur (cf. τ 562—569)? Sic parum intellegitur cur illic dormire nunc dicatur Penelope, ad cuius lectum adstet species sororis. Itaque in hac locutione ea potius cogitandi ratio est agnoscenda, qua non somnia ad dormientes accedere sed dormientium mentes per regionem somniorum circumvagari creduntur (Λ 241). Conferendi autem sunt illi versus ubi somnus aliquem *tegere* vel *circumdare* dicitur (cf. Ξ 253 ψ 17 al.).

811. πωλέε'(αι)] § 117.

816. καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργοσ] cf. α 344.

818. *Infans, neque agendi neque verba faciendi satis peritus.* Parentibus diu infantes manent liberi; nam revera οὐκέτι τηλίκοσ ἐστί Telemachus (α 297).

822. μηχανάονται] § 191. Verbum uno hoc loco absolutum est.

824. ἀμαυρόν] *tenue, fuscum, inane.* Adi. non nisi vs. 835 redit.

„θάρσεε, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δέδϝιθι λίην· 825 cf. h. Ven. 194
τοίη γάρ ϝοι πομπὸσ ἅμ' ἕσπετο, ἥν τε καὶ ἄλλοι 826^a cf. Ω 153
ἀνέρεσ ἠρήσαντο παρεστάμεναι, δύναται γάρ, 827^b cf. ε 25
Παλλὰσ Ἀθηναίη, σὲ δ' ὀδυρομένην ἐλεαίρει.
ἥ νῦν με προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι.“ 829^b = Λ 201
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„εἰ μὲν δὴ θεόσ ἐσσι θεοῖό τε ἔκλυεσ αὐδήν, 831^b cf. ξ 89
εἶ δ' ἄγε μοι καὶ κεῖνον ὀϊζυρὸν κατάλεξον,
ἤ ποθ' ἔτι ζώει καὶ ὁρᾶι φάοσ ἠελίοιο
ἦ ἤδη τέθνηκε καὶ ἐν Ἀϝίδαο δόμοισι.“
τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη ϝείδωλον ἀμαυρόν·
„οὐ μέν τοι κεῖνόν γε διηνεκέωσ ἀγορεύσω,
ζώει ὅ γ' ἦ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.“

833sq. = υ 207sq.
833 = ξ 44
833^a cf. Τ 327
833^b = Σ 61
834 = ω 264 cf. Χ [52
835 = 824
836^b = μ 56 cf. η [241
837 = λ 464
837^a = β 132

ὣσ ϝειπὸν σταθμοῖο παρὰ κληῖδ' ἐλιάσθη
εἰσ πνοιὰσ ἀνέμων. ἣ δ' ἐξ ὕπνοι' ἀνόρουσε
κούρη Ϝικαρίοιο· φίλον δέ ϝοι ἦτορ ἰάνθη,
ὥσ ϝοι ἐναργὲσ ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸσ ἀμολγῶι.

μνηστῆρεσ δ' ἀναβάντεσ ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα, 842 cf. Λ 312
Τηλεμάχωι φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὁρμαίνοντεσ. 843 cf. h. Merc. 66

826. ἕσπετο Nauck cum Ven. 9, 29] ἕσπεται (G P) vel ἔρχεται (F H M) Ω. An *ἕψεται (cf. Ω 192)? De cuiusmodi futuri usu cf. Κ 88. || 827. δύναται γάρ] καὶ ἀμύνειν P (ut Ο 255 Ρ 563). || 828. Παλλὰσ Ἀθηναίη] Παλλάδ' -ην P^1. || 831. θεοῖό τε] θεοῦ (sic F^1) τέ τιν' Grashof (ut ξ 89). — αὐδήν G P] -δῆσ F. Cf. Ν 757 Ο 270 β 297 ξ 89. || 832. εἶ δ'(ἐ)] cf. Λ 302. || 833. ἤ § 327] εἰ. Cf. vs. 712. || 83 . ἀνέμων] -μου P^1 W. || 840. δέ F P] τέ G. || 843. ὁρμαίνοντεσ] l. a. (ἥισιν? Ludwich) ἔχοντεσ. An interpretamentum?

825. θάρσεε] § 191.
832. καὶ κεῖνον] § 9 et 97.
833. ποθ'(ι)] § 322.
834. ἐν] § 315.
835. ἀμαυρόν] cf. vs. 824.
836 sq. Prudenti consilio poeta cavit ne Penelope iam nunc de sorte Ulixis fieret certior. Aliquantisper etiam luctu tabescere eam necesse fuit, quo maiore laetitia mox afficeretur agnito tandem marito.
838. Cf. vs. 802.
839. ὕπνοι'(ο)] § 59.

841. ἐναργὲσ ὄνειρον] ceteris locis est ὄνειροσ (Β 16 al.); cf. plur. metaplastum ὀνείρατα υ 87.
— νυκτὸσ ἀμολγῶι] cf. Λ 173.
843. φόνον αἰπὺν] αἰπὺσ Ζ 57 et passim dicitur ὄλεθροσ sive *pernicies* saxo imminenti et quicquid supposítum est oppressuro assimulata; cf. Θ 369 Λ 601. Nunc imagine neglecta non ὄλεθροσ dicitur sed φόνοσ, item π 379 et fortasse Ρ 365; etiam neglegentius Ο 223 χόλοσ dictus est αἰπύσ (?).

ἔστι δέ τισ νῆσοσ μέσσηι ἁλὶ πετρήεσσα
μεσσηγὺσ Ἰθάκησ τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσησ, — 845 cf. N 33 Ω 78 δ 671
Ἀστερίσ, οὐ μεγάλη, λιμένεσ δ' ἔνι ναύλοχοι αὐτῆι
ἀμφίδυμοι· τῆι τόν γ' ἔμενον λοχάοντεσ Ἀχαιοί.

Καλυψοῦσ ἄντρον.

ε Ἠὼσ δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγανοῦ Τιθωνοῖο — 1 sq. = Λ 1 sq.
ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φάοσ φέροι ἠδὲ βροτοῖσι.
οἳ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον, ἐν δ' ἄρα τοῖσι
Ζεὺσ ὑψιβρεμέτησ, οὗ τε κράτοσ ἐστὶ μέγιστον. — 4ᵇ cf. B 118 α 70
τοῖσι δ' Ἀθηναίη 'λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆοσ
μνησαμένη, 'μέλε γάρ ϝοι ἐὼν ἐν δώμασι Νύμφησ·
„Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρεσ θεοὶ αἰὲν ἐόντεσ, — 7 = θ 306 μ 371, 7ᶜ = Ω 99 [377
μή τισ ἔτι πρόφρων ἀγανὸσ καὶ ἤπιοσ ἔστω — 8-12 = β 230 sqq.
σκηπτόοχοσ βασιλεὺσ μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα ϝειδώσ,
ἀλλ' αἰεὶ χαλεπόσ τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι!
ὡσ οὔ τισ μέμνηται Ὀδυσσῆοσ θείοιο
λαῶν, οἷσ' ἐϝάνασσε, πατὴρ δ' ὣσ ἤπιοσ ἦεν.

---

8 et 10. Cf. β 230 et 232.

844—847. Insula quaedam inter Ithacam et Cephalleniam media inter iacet, *Dascalio* nunc vocata. Quae portum duplicem nunc quidem non habet et nautis vix ullum praebet perfugium (cf. Strab. 456), sed ante multa saecula alia potuit esse eius facies. Nisi poeta fingendi libertate sua est usus in hac insula describenda. Qui portus duos etiam urbi Phaeacum tribuit Ζ 263.

845. Σάμοιο] cf. Β 634.

847. λοχάοντεσ] § 191.

1 sq. Cf. quae ad Λ 1 sq. et quae ad μ 1—4 sunt annotata.

2. φάοσ] § 71.

3. θῶκόνδε] cf. Θ 439.

5—31. Quae hactenus narrata sunt, veluti prologum dramatis efficiunt; sequuntur quae pertinent ad ipsum Ulixis νόστον, quem poeta carminis argumentum fecit. Reditur igitur ad eum rerum statum, qui fuit carminis initio (α 26 sqq.), cum Minerva a Iove petivit ut Mercurius quam primum ad Calypso mitteretur, ille autem id quod filia petebat (α 84—87) neque denegavit neque concessit; nunc denuo ab ea admonitus Mercurium iubet Calypso adire. Cf. α 88 sqq. — Sic ο 1 non sine incommodo chronologico reditur ad δ 599 (ad quem versum cf. comment.).

5. 'λέγε] *enumerabat*. Cf. § 306.

9. σκηπτόοχοσ] -οῦχοσ Ω. De vocis vi cf. Α 279.

ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νήσωι κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων, 13 cf. B 721
Νύμφησ ἐν μεγάροισι Καλυψόοσ, ἥ μιν ἀνάγκηι 14-17=δ 557 sqq.
ἴσχει· ὃ δ' οὐ δύναται ϝὴν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
οὐ γάρ ϝοι πάρα νῆεσ ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσησ.
νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασι 18^{a} = δ 727
ϝοίκαδε νισσόμενον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρὸσ ἀκουὴν 19 sq. = δ 701 sq.
εἰσ Πύλον ἠγαθέην ἠδ' εἰσ Λακεδαίμονα δῖαν."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ· 21 sq. = α 63 sq.
„τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ϝέποσ 'φύγεν ἕρκοσ ὀδόντων!
οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσασ νόον αὐτή, 23 sq. = ω 479 sq.
ὡσ ἦ τοι κείνουσ Ὀδυσεὺσ ἀποτίσεται ἐλθών;
Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένωσ, — δύνασαι γάρ, — 25^{b} cf. δ 827
ὥσ κε μάλ' ἀσκηθὴσ ϝὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηται, 26 = 144 cf. 168 ι 79
μνηστῆρεσ δ' ἐν νηῒ παλιμπετὲσ ἀπονέωνται."
ἦ ῥα, καὶ Ἑρμείαν, υἱὸν φίλον, ἀντίον ηὔδα· 28^{b} = Ω 333
„Ἑρμεία, — σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελόσ ἐσσι, —
Νύμφηι ἐϋπλοκάμωι ϝειπεῖν νημερτέα βουλήν, 30 cf. α 86
νόστον Ὀδυσσῆοσ ταλασίφρονοσ, ὥσ κε νέηται 31 = α 87
οὔτε θεῶν πομπῆι οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
ἀλλ' ὅ γ' ἐπὶ σχεδίησ πολυδέσμου πήματα πάσχων

---

13. κρατέρ' ἄλγεα πάσχων] τετιημένοσ ἦτορ poscitur in schol. (cf. ρ 142). || 20. ἠγαθέην] ἠμαθίην Rhianus (cf. β 308). || 28. υἱὸν φίλον G F[1] P] φίλον υἱὸν F[2] H M. || 29. τά τ'(ε)] *καί?

---

13. κρατέρ' ἄλγεα πάσχων] *luctu confectus*, item ρ 142. Cf. δ 556 ε 151—158.

14. ἐν μεγάροισι] cf. δ 557.

— Καλυψόοσ] § 77.

16. ἐπήρετμοι] cf. β 403.

19. ἀκουήν] cf. β 308 et Λ 227.

20. ἠγαθέην] § 21.

22. ἕρκοσ ὀδόντων] cf. Δ 350.

23. τοῦτον . . . νόον] dicit consilium illud, quod carminis initio (α 84—87) a Minerva propositum Iuppiter probavit.

27. παλιμπετέσ] cf. Π 395.

— ἀπονέωνται] § 21.

28. υἱὸν . . . ηὔδα] cf. E 170.

29. Mercurius apud Homerum non est *deorum nuntius*, quo officio fungitur *Iris*, sed tum demum ad mortales mittitur cum *mortuorum* habetur ratio: ad *Priamum*, ut corpus Hectoris recuperetur et iusto funere honoretur (Ω); ad *Aegisthum*, ne Agamemnonis et postea ipsius Aegisthi fiat caedes (α), nunc ad *Calypso*, quae primitus — id est aevo antehomerico — fuit dea caliginis fatalis. Cf. Ω 333 sqq. et δ 557 ε 64—66.

ἤματι ϝεικοστῶι Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο, — 34 cf. Ι 363
Φαιήκων εἰσ γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασι· — 35 = τ 279

34. (ϝ)εικοστῶι Eust. et olim „αἱ κοινότεραι"] γ' εἰκ. (M K) vel κ' εἰκ. Ω (cf. Ι 363). Verum videtur ἤματ'(ι) ἐϝεικ. (cf. § 13); nam ceteris locis tetrasyllaba adiectivi forma legitur aut legi debet.

34. Σχερίην] nomen fabulosum redit ζ 8 η 79 ν 160. *Insulam*, non terrae firmae aliquam regionem dici docent poetae verba ἐνὶ πόντωι ζ 204; cf. etiam ζ 8. Itaque, quicquid de nominis origine statuitur, quod multi ad adiectivum σχερόν *continuum* (cf. Λ 668) referentes interpretati sunt *terram firmam*, alii a lingua Graeca alienum ducunt, manifestum est Odysseae certe vati nomen proprium fuisse, non terram firmam ei significasse. *Corcyram* designari crediderunt posteri, qui loca ab Homero celebrata in terris reperiri posse cuncta persuasum habebant — vera enim cecinisse vatem θεόπνευστον — et revera circa oras maris Mediterranei alibive cuncta reperire sibi videbantur; quorum vestigia etiam nunc sunt qui premant. Cf. schol. Apoll. Rhod. IV 983. Antiquissimus huius opinionis, quam reiecit Aristarchus, nunc testis est Thucydides (I 25 § 4 III 70 § 4; cf. ζ 263—266 et ν 163). Sed ab Odysseae poeta Scheriam insulam in *oriente longinquo* et mortalibus parum pervio collocatam esse testantur versus ε 282 sq. et omnia quae de Phaeacibus in illa insula habitantibus narrantur. Confluxerunt autem in Odysseam fabulae complures ipso poeta antiquiores. Quodsi non ita habuisset res, Iuppiter Ulixem non in terram *Phaeacum* mitti iussisset (item ε 288 sq., 345, 359), sed *Ithacam* in ipsius patriam; nec dubium quin antiquior et simplicior fabulae forma haec fuerit, ut heros procella (cf. vs. 111) Ogygiam delatus ibique aliquantisper commoratus, dein in patriam inde rediret. *Phaeacum* autem et *Scheriae* nomina, quae primitus inter se non satis fuerunt congrua, in unum coëgit poeta, licet Phaeacibus in *occidentalibus* potius plagis, ubi regnant mors et caligo, sedes fuerint tribuendae (cf. vs. sq.). *Migrare* videlicet eos iussit poeta, ut claris verbis ipse dixit ζ 4—8. Cf. ε 282—288.

35. Φαιήκων] nomen h. l. primum obvium olim *furvos mortuorum portitores* significavit, qui defunctos per caliginem nocturnam in specu Phorcynis (cf. ν 96—104) avehunt, somno qui morti consimilis est mersos (cf. ν 80). E prisco autem *mytho solari*, qui — cum aliis fabulis — Ulixis erroribus est substructus (cf. vs. 467 sq.), hoc nomen remansit. Quibus mortuorum portitoribus Neptunus deus infernus stomachatus est ob ereptum sibi heroëm, quem illi in lucem et sedes beatas reduxerunt (cf. η 56—66 et ν 125—184). Sed in Odyssea Neptunus factus est deus *marinus*, Sol autem *rex Achivus* Troia vastata patriam repetens, et Phaeaces abierunt in *navigatores* mortales.

— ἀγχίθεοι γεγάασι] *gente dis proximi sunt*; item τ 279. Conferenda sunt Ulixis verba virum quendam „μάλα σχεδὸν affinem" dicentis κ 441; ipsa Nausicaa regis Phaeacum filia „dis ἐγγύθεν εἰμέν" ait η 205. Sic ἄγχιστα ϝεϝοικότεσ vocantur qui sunt *simillimi* (Β 58 Ξ 474 ζ 152 ν 80); translata igitur in his locutionibus est adver-

οἵ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣσ τιμήσωσι, — 36 sq. cf. ψ 339 sq.
πέμψωσιν δ' ἐν νηῒ φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν, — 36 cf. Ι 155 τ 280
χαλκόν τε χρυσόν τε ϝάλισ ϝεσθῆτά τε δόντεσ — 37 cf. ξ 333
πόλλ', ὅσα κ' οὐδέ ποτε Τροίησ ἒξ ἤρετ' Ὀδυσσεύσ, — 38 = ψ 341 cf. ν 136
εἴ περ ἀπήμων ἦλθε λαχὼν ἀπὸ ληΐδοσ αἶσαν. — 39 sq. = ν 137 sq.; 40ᵇ cf. Σ 327
ὣσ γάρ ϝοι μοῖρ' ἐστὶ φίλουσ ϝιδέμεν καὶ ἱκέσθαι — 41 sq. cf. δ 475 sq.
ϝοῖκον ἒσ ὑψόροφον καὶ ἑϝὴν εἰσ πατρίδα γαῖαν." — 42 = 115
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτοροσ Ἀργεϊφόντησ. — 43-46 = Ω 339 sqq.
αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
ἀμβρόσια χρύσεια, τά μιν 'φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν
ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῇισ' ἀνέμοιο·
εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῆι τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει — 47-49 = Ω 343 sqq.
ὧν ἐθέληι, τοὺσ δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντασ ἐγείρει.
τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων 'πέτετο κρατὺσ Ἀργεϊφόντησ,
Πιερίην δ' ἐπιβὰσ ἐξ αἰθέροσ ἔμπεσε πόντωι. — 50ᵃ cf. Ξ 226
'σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα λάρωι ὄρνιθι ϝεϝοικώσ,

36 sq. *τιμήσωσι, | πέμψωσιν*] *-σουσι, -ψουσιν* Ω. Cf § 122. ‖ 38. *χαλκόν ... χρυσόν*] *χρυσόν ... χαλκόν* G. Cf. Χ 340. ‖ 39. *ἤρετ'(ο)* § 284] *-ρατ'*. ‖ 41. *φίλουσ*] *-λουσ τ'* Ω. ‖ 45. *(')φέρον*] sic Ar., *-ρεν* (P¹?) Y; cf. Ω 341. ‖ 47—49. Veteres quidam damnabant (cf. α 99—101); vs. 48 om. F¹ (cf. Ω 344). ‖ 48. *ἐθέληι*] *-λει* Ω (cf. Ω 344). ‖ 50. *ἔμπεσε πόντωι*] *ἵκετο πόντον* G.

biorum ἄγχι, ἐγγύσ, σχεδόν vis, quae locum indicavit primitus. Qui mos et postea valuit; cf. ex. gr. τοὶ ἄσσιστα πόθικεσ (= οἱ ἐγγυτάτω προσήκοντεσ) inscr. Lacon. 4598 *b*⁹ vel γενῆσ ἄσσον Herod. Mimiamb. IV 84. Non mirum autem est *dis cognatos* vocatos esse qui mortales primitus non fuerint; sed Odysseae poeta, cui *homines* erant Scheriae incolae (cf. vs. 378), quo sensu eos ἀγχιστεῖαι dis coniunctos dixerit satis accurate definiri iam nequit. Nam quod ipse rex Alcinous erat nepos dei Neptuni (η 56 sqq.), id non sufficit ad epitheton hoc illustrandum, quoniam omnes fere reges a dis deducebant gentem. Sic fieri potuit ut ἀγχίθεοσ id quod *divinum* valere videretur posteris, itaque ἀγχίθεοι ϝειδόσ τε φυήν τε dicti sunt Anchisiadae h. Ven. 200. — Propter generis propinquitatem di inter eos versantur et veluti sodalibus iis utuntur (cf. η 201—206).

39. ὅσα κ'(ε)] § 326.

41. ϝιδέμεν] § 126.

47—49. Cf. Ω 333 sqq., 339—345 et infra vs. 87.

48. ὑπνώοντασ] § 190.

50—54. Monte Olympo et aethere relictis Mercurius in Pieriam descendit, ut Iuno Ξ 226—229, dein de littoris scopulo aliquo in mare se deicit, ut Iris Ω 78—80. Cf. etiam Minerva de caelo ruens Δ 75—79 Verg. Aen. IV 253—255. — Post αἰθέροσ enuntiatum incidendum esse scholiasta monet.

51. λάρωι ... ϝεϝοικώσ] mare stringens *veluti larus* (cf. Γ 151 sq.), non:

ὅσ τε κατὰ δϝεινοὺσ κόλπουσ ἁλὸσ ἀτρυγέτοιο
ἰχθῦσ ἀγρώσσων πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἅλμηι.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν, 55 cf. ι 543, 181
ἔνθ' ἐκ πόντου βὰσ ϝιοϝειδέοσ ἤπειρόνδε
ἤϊεν, ὄφρα μέγα σπέοσ ἵκετο, τῶι ἔνι Νύμφη
'ναῖεν ἐϋπλόκαμοσ· τὴν δ' ἔνδοθι 'τέτμεν ἐοῦσαν.
πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγ' ἐκαίετο, τηλόσε δ' ὀδμὴ
κέδρου τ' εὐ̈ κεατοῖο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει
δαιομένων· ἣ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῆι 61 sq.[a] cf. κ 221 sq.
ἱστὸν ἐποιχομένη χρυσείηι κερκίδ' ὕφαινε.
ὕλη δὲ σπέοσ ἀμφὶ 'πεφύκεε τηλεθάουσα, 63[b] cf. η 114
κλήθρη τ' αἴγειρόσ τε καὶ εὐώδησ κυπάρισσοσ. 64[a] cf. 239
ἔνθα δέ τ' ὄρνιθεσ τανυσίπτεροι ηὐνάζοντο,

---

54 τῶι ϝίκελοσ πολέεσσιν ὀχήσατο κύμασιν 'Ερμῆσ.

---

54. Ar. (?) —. Interpolantis manum prodit Ἑρμῆσ pro Ἑρμείασ dictum (cf. § 58). — πολέεσσιν] πολιοῖσιν Naber. || 58. τὴν — ἐοῦσαν] δεινὴ θεὸσ αὐδήεσσα Macrob. V 12 § 8 (ex κ 136, ubi non accedit nomen Νύμφη). || 59. (ἐ)καίετο F H] δαίετο G P M. — τηλόσε G P] -θι F. || 60. ὀδώδει] ὀρώρει F[1] U. || 61. ὀπὶ] neglecto ϝ; in schol. affertur l. a. νύμφη δὲ ἐϋπλοκαμοῦσα Καλυψώ.

---

sumta lari figura; nam ficta specie di tum demum utuntur cum ad mortales accedunt. Longis gressibus super fluctuum cacumina Mercurius veluti saltans incedit talaribus vectus, ut equi divini super capita culmorum (Υ 227). Cf. etiam Ν 20 Θ 398.

53. ἀγρώσσων] †, ab eadem stirpe atque verbum ἀγρεύειν. Eundem terminum habet τιθαιβώσσειν ν 106.

54. Verbum ὀχήσασθαι sive *vehi* vicinis parum congruit. Levi pede fluctus contingit deus, non iis immergitur.

59. ἐσχαρόφιν] forma metaplasta redit η 169 τ 389. Cf. § 46.

60. κέδρου] non dicitur celsa ea arborum species, quae a Libanone monte nomen habet, sed *iuniperus oxycedrus* cognatave aliqua species.

— κεατοῖο] †, *fissi*, a verbo κείειν (ξ 425) — κεάσσαι (Π 347 al.).

— θύου] *thuiam* (sic Theophrastus) aliudve lignum odorum (*laricem* Plin., *citrum* Macrob., *pistaciam lentiscum* recent.) significari docet contextus. Cf. Ο 153 φ 52.

62. Texit Calypso Nympha, ut Circe κ 222 sq. et Naiades ν 103—108; cf. etiam Π 223—225.

— κερκίδ'(ι)] § 13. De re cf. Ψ 760—763.

63. τηλεθάουσα] § 191.

64—66. Arbores funebres *populi* (cf. κ 509 sq.) et *cypressi* avesque lugubres *ululae* optime conveniunt loco, ubi habitabat dea ea, quae primitus fuit mortuorum regina (defunctos Καλύπτουσα). Cf. quae ad vs 29 et δ 557 sunt annotata.

64. κλήθρη] *alnus* (cf. Theophr. H. Plant. III 14 § 3); vox redit vs. 239.

— κυπάρισσοσ] †; sed cf. Β 519, 593 et adi. κυπαρίσσινοσ ρ 340.

σκῶπέσ ϑ' ἴρηκέσ τε τανύγλωσσοί τε κορῶναι
εἰνάλιαι, τῆισίν τε ϑαλάσσια ϝέργα μέμηλε.
ἠ δ' αὐτοῦ 'τετάννστο περὶ σπέεοσ γλαφυροῖο
ἡμερὶσ ἡβάουσα, 'τεϑήλεε δὲ σταφυλῆισι.
κρῆναι δ' ἑξείησ πίσυρεσ 'ρέον ὕδατι λευκῶι
πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἄλλυδισ ἄλλη·
ἀμφὶ δὲ λειμῶνεσ μαλακοὶ ϝίου ἠδὲ σελίνου
'ϑήλεον. ἔνϑα κ' ἔπειτα καὶ ἀϑάνατόσ περ ἐπελϑὼν
ϑηήσαιτο ϝιδὼν καὶ τερφϑείη φρεσὶ ϝῆισι.
ἔνϑα στὰσ 'ϑηεῖτο διάκτοροσ Ἀργεϊφόντησ. 75ª = η 133
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ἑϝῶι 'ϑηήσατο ϑυμῶι, 76 = η 134
αὐτίκ' ἄρ' εἰσ εὐρὺ σπέοσ ἤλυϑεν· οὐδέ μιν ἄντην 77ᵇ sq.ª cf. Α 536 sq.
ἠγνοίησε ϝιδοῦσα Καλυψώ, δῖα ϑεάων.
οὐ γάρ τ' ἀγνῶτεσ ϑεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται

72. μαλακοὶ] -κοῖ' olim quidam (cf. § 59 et Ξ 349), -κοῦ T² Y. — ϝίου] σίου Ptolemaeus Euergetes (Athen. 61 c). || 74. ϑηήσαιτο] γηϑήσειεν schol. μ 88 (cf. Ν 344). || 75. διάκτοροσ] κρατὺσ M (fuitne l. a. ἰδὼν κρατύσ?).

66. σκῶπεσ] si poetae Odysseae hoc nomen idem valebat quod posteris, significantur *ululae* (cf. Theocr. I 136 Verg. Ecl. VIII 55). Avium *diurnarum* nomen requirens Aristoteles coniciebat κῶπεσ (cf. Ath. 391 Ael. H. Anim. XV 28 schol. Theocr. l.l.), sed non est cur vitiosa ducatur lectio vulgata; *habitasse* enim illic lucifugas has aves ait poeta, non: tum cum Mercurius accessit *circumvolitasse*. Verum quidem est ea potissimum in cavernae huius descriptione expectari quae a Mercurio oculis vel auribus vel naribus tunc potuerint percipi, sed εὐνάζεσθαι verbum docet poetam hanc rem minus nunc curasse. Cf. quae ad vs. 64—66 sunt annotata et ι 183 sq.

— τανύγλωσσοι] †, *linguam tendentes, ostendentes* (cum clamant).

— κορῶναι | εἰνάλιαι] quaenam aves maritimae hoc nomine significentur non liquet, sed certum est non dici *cornices*, ut postea; cf. μ 418 ξ 308 et de adi. εἰνάλιαι § 44.

68. σπέεοσ] § 71.

69. ἡμερὶσ] *vitis sativa* (cf. Arist. Ach. 997). Conferendae sunt — eadem enim cunctis subest imago — *lauri* quibus tegitur caverna *Cyclopis* (ι 183), *oliva* cavernam *Phorcynis* et Nympharum Ithacensium obumbrans (ν 102), *ficus* super cavernam *Charybdis* surgens (μ 103, 432—436). Cf. etiam Apollinis lucus et caverna in arce Troiae (Ε 446), nec non quae de *oliva* Ulixis annotata sunt ad ψ 190—195.

— ἡβάουσα] § 190 sq.

— 'τεθήλεε] § 110.

70. πίσυρεσ] cf. Ο 680.

71. ἀλλήλων] § 56.

74. θηησαίατο... τερφθείη] optativus ut Δ 223.

79 sq. Numina sciunt omnia et omnes norunt, Mercurius autem, qui vel remotissimas regiones identidem visit, ut Proteus (cf. δ 556), Ogygiam

80 ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τισ ἀπόπροθι δώματα ναίει. 80^b cf. δ 18
οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμε·
ἀλλ' ὅ γ' ἐπ' ἀκτῆσ 'κλαῖε καθήμενοσ, ἔνθα πάροσ περ,
83 δάκρυσι καὶ στοναχῆισι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων. 83 = 157
85 Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψώ, δῖα θεάων,
ἐν θρόνωι ἱδρύσασα φαεινῶι σιγαλόεντι·
„τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόρραπι, εἰλήλουθασ, 87 cf. Ψ 94
αἰδοῖόσ τε φίλοσ τε; πάροσ γε μὲν οὔ τι θαμίζεισ. 88 cf. Σ 386
αὔδα ὅ τι φρονέεισ· τελέσαι δέ με θυμὸσ ἀνώγει, 89 sq. = Ξ 195 sq.
90 εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί.“
92 ὣσ ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν
ἀμβροσίησ πλήσασα, 'κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν· 93^b cf. Τ 38
αὐτὰρ ὃ 'πῖνε καὶ ἦσθε διάκτοροσ Ἀργεϊφόντησ. 94^a = η 177
95 αὐτὰρ ἐπεὶ 'δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῆι, 95 = ξ 111

84 πόντον ἔπ' ἀτρύγετον 'δερκέσκετο δάκρυα λείβων. 84 = 158
91 ἀλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θήω. 91 = Σ 387

80. εἴ] ἤ Ar. — ναίει] sic Ar., ναίοι G. || 82. περ G P] γε F. || 83. ἐρέχθων] sic Ar., ἐρίχθων Apio. Cf. Ψ 317 et 30. || 84. Ar. — || 89. ἀνώγει H^1] ἄνωγεν Ω. Cf. § 225. || 90. ἐστί] ἔσται k (cf. Ξ 196). || 91. Habet D, om. G F P H; cf. vs. 86.

saepius antehac adiisse existimandus est. Cf. κ 330—332 et μ 389. — Ut hoc loco, sic et alibi passim poeta insignem et multo maiorem, quam solet poeta Iliadis, dedit operam ut probabilia sibi et audientibus redderet quae narraret. Nempe non certa et indubitata esse profitebatur quaecunque caneret a Musa edoctus, sed fando tantum audivisse se aiebat quae de vita deorum proferret (ζ 42). Itaque, credi si sibi vellet, probabilia sibi proferenda esse sentiens identidem respondit ad huiuscemodi quaestiones et quaestiunculas, levioris haud raro momenti: „Hoc cur factum est?” „Fieri id quomodo potuit?” Cf. α 320 δ 802 ε 197, 199 θ 448 ι 163—165, 338 sq., 428, 508—510 κ 73—76, 222 sq., 330—332, 569—574 μ 389 sq. ν 113 π 161, 208—212, 356 sq., 456—458 ρ 10 τ 27 sq., 287, 360, 478 sq. υ 187 sq. φ 95 χ 491. Cui studio ipsum Odysseae poetam hoc quoque loco indulsisse non est cur negemus, sequendi igitur non sunt qui cancellis hos versus incluserunt. In Iliade si qua huiuscemodi extant, alias ob causas suspicionem movent (cf. Ε 340—342 et Β 783 Ω 615), et in Odysseam quoque unum certe eiusmodi versum postmodo irrepsisse θ 365 testatur dictio inconcinna.

82. Cf. δ 557.

87. χρυσόρραπι] de Mercurii *caduceo* cf. supra vs. 47—49 et Ω 339—345; epitheton redit κ 277, 331 et in hymnis.

89. αὔδα] § 195.

90. τετελεσμένον ἐστί] cf. Ξ 196.

91. θήω] § 122.

93. 'κέρασσε] cf. Α 598.

καὶ τότε δή ϝε ϝέπεσσιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· 96 = κ 500
„εἰρωτᾶισ μ' ἐλθόντα θεὰ θεόν· αὐτὰρ ἐγώ τοι
νημερτὲσ τὸν μῦθον ἐνισπήσω, κέλεαι γάρ.
Ζεὺσ ἐμέ γ' ἤνωγεν δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
τίσ κε ϝεκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἁλμυρὸν ὕδωρ
ἄσπετον! οὐδέ τισ ἄγχι βροτῶν πόλισ, οἵ τε θεοῖσι
ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἐξαίτουσ ἑκατόμβασ. 102ᵇ cf. τ 366
ἀλλὰ μάλ' οὔ πωσ ἔστι Διὸσ νόον αἰγιόχοιο 103 sq. cf. Hes.
οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ' ἁλιῶσαι. Theog. 613 Oper. 105
φησί τοι ἄνδρα παρέμμεν' ὀϊζυρότατον ἄλλων, 103 cf. 137
τῶν ἀνδρῶν οἳ ϝάστυ πέρι Πριάμοι' ἐμάχοντο 104 = 138
εἰνάϝετεσ, δεκάτωι δὲ πόλιν πέρσαντεσ ἔβησαν 107 cf. ξ 241
ϝοίκαδ', ἀτὰρ ἐν νόστωι Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
ἥ σφιν ἐπῶρσ' ἄνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντεσ ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι, 110 sq. = 133 sq.
τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμόσ τε φέρων καὶ κῦμ' ἐπέλασσε. 110 = η 251 110ᵇ cf. ψ 331
τὸν νῦν σ' ἤνωγεν ἀποπεμπέμεν' ὅττι τάχιστα·
οὐ γάρ ϝοι τῆιδ' αἶσα φίλων ἄπο νόσφιν ὀλέσθαι,
ἀλλ' ἔτι ϝοι μοῖρ' ἐστὶ φίλουσ ϝιδέμεν καὶ ἱκέσθαι 114 sq. cf. Δ 475 sq.
ϝοῖκον ἐσ ὑψόροφον καὶ ἑϝὴν εἰσ πατρίδα γαῖαν.“ 115 = 42
ὣσ 'φάτο, 'ρίγησεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεάων, 116ᵃ = Γ 259
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

96. ϝε Bentley] μιν. ‖ 97 sq. Ar. — ‖ 98. νημερτὲσ l] -τέα W, -τέωσ Ω. Cf. § 8 et Γ 131. ‖ 99. ἤνωγεν § 225] ἠνώγει. ‖ 100. κε Bentley] δ' ἂν. Cf. χ 12 'μέμβλετο· τίσ κ' οἴοιτο et § 326. ‖ 107—111. Ar. — ‖ 110. ἀπέφθιθεν] sic Ar., -φθιθον G P²; *-φθίατ'(ο), ut Δ 251? Item ε 133 η 251 ψ 331. Cf. § 119 et 166. ‖ 112. ἤνωγεν § 225] ἠνώγειν Ar., -γει Ω. ‖ 114. φίλουσ D S] -λουσ τ' Ω. ‖ 117. ἔπεα] neglecto ϝ (cf. Ο 35).

97 sq. Cf. A 362—365.

98. ἐνισπήσω] cf. H 447.

103 sq. *Sed Iovi obedire et me oportet et ceteros immortales.* Sic Mercurius callide transitum parat ad id quod mandatum sibi habet, Nymphae id minime gratum fore sentiens.

105. παρέμμεν'(αι)] § 125.

— ὀϊζυρότατον ἄλλων] cf. A 505 et de superlativi forma § 20.

106. Πριάμοι'(ο)] § 59.

107. Cf. α 88 sqq.

108. Achivos redeuntes peccasse in urbis deam tutelarem, finxit recentior poetarum aetas. Quae dea Achivis in mythis Homero vetustioribus vel sic adversa fuit; cf. γ 132—135.

111. δεῦρ'(ο)] post longos errores et varia pericula exantlata, quae praetermittit Mercurius, utpote ad rem non facientia. Sufficit enim id quod ultimum hactenus Ulixi accidit nunc commemorasse: naufragum cunctis sodalibus amissis excidisse in littus Ogygiae.

114. ϝιδέμεν] § 126.

„σχέτλιοί ἐστε, θεοί, ζηλήμονεσ ἔξοχον ἄλλων,
οἵ τε θεῆισιν ἄγασθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
ἀμφαδίην, εἴ τίσ τε φίλον ποιήσετ' ἀκοίτην.
ὣσ μέν, ὅτ' Ὀαρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλοσ Ἠώσ,
τόφρα ϝοι ἠγαίεσθε θεοὶ ῥεῖα ζώοντεσ,
ὄφρα ϝ' ἐν Ὀρτυγίηι χρυσόθρονοσ Ἄρτεμισ ἁγνὴ
ϝοῖσ' ἀγανοῖσι βέλεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνε.
ὣσ δ' ὁπότ' Ἰασίωνι ἐϋπλόκαμοσ Δημήτηρ
ϝῶι θυμῶι ϝείξασα 'μίγη φιλότητι καὶ εὐνῆι
νειῶι ἔνι τριπόλωι· οὐδὲ δϝὴν ἦεν ἄπυστοσ

118 cf. Ω 33
122ᵇ = Z 138
124 = λ 173, 199 cf. Ω 759
126 sq. cf. Hes. Theog. 970 sq.
126ᵃ cf. I 598
127ᵇ cf. δ 675

118. ζηλήμονεσ] δηλ. l. a. ant. (ut Ω 33). — ἔξοχον ἄλλων] -χα πάντων K (cf. δ 171). || 119. *θεῆισιν ἄγασθε] θεαῖσ ἀγάασθε. Cf. vs. 129 et § 57, 305. || 120. εἴ § 326] ἤν vel ἤ. || 121. Ὀαρίων'(α)] Ὠρ. Ω. Cf. Σ 486. — ἕλετο] ἕλε F¹. || 122. ἠγαίεσθε § 305] ἠγάασθε. || 123 sq. (immo 121—124). Quidam (Ar.?) olim —— || 123. *ὄφρα ϝ'(ε)] εἵωσ (ἕωσ, ὧσ) μιν. Cf. § 8 et 323. — ἁγνὴ] -ῆι Apio. || 127. τριπόλωι] -πύλωι l. a. ant.

118. ἔξοχον ἄλλων] cf. Z 194.

121. Fabula, quae est de *Orione* ab *Aurora* rapto, videtur dicere sidus Orionis per partem anni (cf. Hes. Op. 598) soli tam propinquum ut veluti in solis radiis lateat ab Aurora abditum. Idem dicit fabula ea qua Orion „mortem obiisse fertur" (vs. 123 sq.).

123 sq. Diana alibi solas *feminas* sagittis suis occidere dicitur (schol.), viros vero Apollo; de nominibus ἀγανοῖσι βέλεσσιν cf. γ 280 et § 60. *Scorpionis ictu* Orionem venatorem, ipsius Dianae ὀαρίωνα sive ὀαριστήν (cf. Σ 488 X 29 Hes. Op. 619), interemtum aiebat Hesiodus (fr. 182). Obiisse ideo est dictus quia eius sidus per decimam fere anni partem in caelo nocturno non cernitur; umbram autem vita functi Ulixes vidit in regione mortuorum λ 572—575. Quamquam non satis liquet quam rationem inter *sidus* Orionis (cf. vs. 274) et ipsum *heroëm* dudum vita functum intercedere putaverit poeta. — *Ortygia* commemoratur etiam ο 404, qui cf.

125—128. Haec fabula etiam ab Hesiodo Theog. 969 sqq. commemoratur, qui in *Creta* Cererem cum Iasione concubuisse ait; praeterea cf. Theocr. III 50 Diodor. V 48 sq. al. Qua fabula primitus celebrabatur ὁ ἱερὸσ γάμοσ patris caelestis cum terra matre (cf. Ξ 346—351); sed deus qui fuerat postquam in heroëm mortalem abiit, interemtus est ab eo qui in eius locum subiit, Iove. Cum prisco *Iăsiōnis* nomine quin cohaereat terrae Peloponnesiae nomen Ἴασον Ἄργοσ σ 246, dubium non videtur; veri autem est simile cohaerere etiam *Iāsŏnis* et gentis τῶν Ἰαόνων nomina, ut *Argivorum* nomen cum nomine *Argi* (cf. B 101—108).

127. τριπόλωι] *tertium arato*, tum cum fit sementis (Theophr. Caus. Pl. III 20 § 8). Cf. Σ 542 et Hes. Op. 467 sqq.: ἀρχόμενοσ τὰ πρῶτ' ἀρότου, . . . ὁ δὲ τυτθὸσ ὄπισθε | δμώιοσ ἔχων μακέλην πόνον ὀρνίθεσσι τιθείη | σπέρμα κατακρύπτων (qui puer ἐπισκαφεύσ audit Hesych. s. v.).

Ζεύσ, ὅσ μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῶι.
ὣσ δ' αὖ νῦν μοι ἄγασθε, θεοί, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.
τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιοσ βεβαῶτα
οἶον, ἐπεί ϝοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῶι 131 cf. η 249 / 131ᵇ = μ 387
Ζεὺσ ἐλάσασ ἐκέασσε μέσωι ἐνὶ ϝοίνοπι πόντωι. 132sq. = η 250sq.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντεσ ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι, 132 cf. μ 388 / 132ᵇ = τ 172
τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμόσ τε φέρων καὶ κῦμ' ἐπέλασσε. 133sq. = 110sq.
τὸν μὲν ἐγὼ 'φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἠδέ ϝ' ἔφασκον 135ᵇ cf. η 256 ψ 335
θησέμεν' ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα. 136 = η 257 ψ 336 cf. Θ 539
ἀλλ' ἐπεὶ οὔ πωσ ἔστι Διὸσ νόον αἰγιόχοιο 137 cf. 103
οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ' ἁλιῶσαι, 138 = 104
ϝερρέτω, εἴ μιν κεῖνοσ ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
πόντον ἔπ' ἀτρύγετον. πέμψω δέ μιν οὔ πηι ἐγώ γε·
οὐ γάρ μοι πάρα νῆεσ ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι, 141 cf. δ 559
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσησ. 142 = δ 560
αὐτάρ ϝοι πρόφρων ὑποθήσομαι οὐδ' ἐπικεύσω,
ὥσ κε μάλ' ἀσκηθὴσ ϝὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.“ 144 = 26
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε διάκτοροσ Ἀργεϊφόντησ·
„οὕτω νῦν ϝ' ἀπόπεμπε, Διὸσ δ' ἐποπίζεο μῆνιν, 146ᵇ cf. ξ 283 h. Ven. 291
μή πώσ τοι μετόπισθε κοτεσσάμενοσ χαλεπήνηι.“ 147ᵇ = Π 386
ὣσ ἄρα φωνήσασ ἀπέβη κρατὺσ Ἀργεϊφόντησ.

---

129. *ἄγασθε* Herodian. F] *ἀγάασθε* G P, *ἀγᾶσθε* H K. Cf. § 305. ‖ 132. *ἐλάσασ* Zen. G F] *ἔλσασ* (i. e. *ϝέλσασ*) Ar. P U² (item codd. multi η 250; cf. ε 314 μ 416 ξ 306). *Percutere* navem fulmen dicitur aptius quam *torquere*. ‖ 133. *ἀπέφθιθεν*] *-θον* P. Cf. vs. 110. ‖ 135. *ϝ'(ε)*] add. Bentley; *ἠδὲ πίφαυσκον* Naber (cf. Κ 202, 478 μ 165). ‖ 146. **ϝ'(ε)*] addidimus.

---

131 sq. *Fulmine eius navem feriit Iuppiter*. Iratus videlicet ei erat Iuppiter propter boves Solis ab eius sodalibus mactatos. Sic certe rem enarravit poeta Odysseae. Sed priscae fabulae ferebant Iovem Ulixi ceterisque Achivis inde ab initio itineris succensuisse (cf γ 132—135).

136. θησέμεν'(αι)] § 125. Cogita: *ambrosiam et nectar ei praebendo* (cf. vs. 196—199).

137. ἐπεί] *quoniam, ut modo dixisti*.

140. πέμψω — γε] *non retinebo, neque tamen ipsa deducam*. Neque potuisset id dea si voluisset, neque voluisset si potuisset. Et fortasse sperabat fore ut Ulixes ratem sibi struere nequiret. Nisi autem potuisset ὁ πολυμήχανοσ alumnus Minervae, quae dea ipsa ei opitulari iam non poterat (cf. ν 314—321), Ogygiae mansurus erat in perpetuum, Calypsus maritus immortalis (cf. vs. 135 sq.).

141. ἐπήρετμοι] cf. β 403.

146. οὕτω] *ita ut potes, ita ut dixisti*; non revera eum πέμπουσα, quoniam naves tibi non sunt praesto, sed non retinens certe.

ἡ δ᾽ ἐπ᾽ Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια Νύμφη
ἤϊ᾽, ἐπεὶ δὴ Ζηνὸσ ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ἐπ᾽ ἀκτῆσ ηὗρε καθήμενον· οὐδέ ποτ᾽ ὄσσε
δακρυόφιν ᾽τέρσοντο, κατείβετο δὲ γλυκὺσ αἰὼν
νόστον ὀδυρομένωι, ἐπεὶ οὐκέτι ᾽ϝάνδανε Νύμφη.
ἀλλ᾽ ἦ τοι νύκτασ μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκηι
ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι παρ᾽ οὐκ ἐθέλων ἐθελούσηι,
156 ἤματα δ᾽ ἐν πέτρηισι καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων
158 πόντον ἐπ᾽ ἀτρύγετον ᾽δερκέσκετο δάκρυα λείβων. 158 = 84
ἀγχόθι δ᾽ ἱσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων·
„κάμμορε, μή μοι ἔτ᾽ ἐνθάδ᾽ ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν 160 sq.[a] cf. σ 203 sq.
φθινέτω· ἤδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ᾽ ἀποπέμψω.
ἀλλ᾽ ἄγε δούρατα μακρὰ ταμὼν ἁρμόζεο χαλκῶι
εὐρεῖαν σχεδίην· ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ᾽ αὐτῆσ
ὑψόθι, ὥσ σε φέρηισιν ἐπ᾽ ἠεροϝειδέα πόντον.
αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ ϝοῖνον ἐρυθρὸν
ἐνθήσω μενοϝεικέ᾽, ἅ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι,
ϝείματά τ᾽ ἀμφιϝέσω· πέμψω δέ τοι οὖρον ὄπισθε, 167[b] cf. ο 34
ὥσ κε μάλ᾽ ἀσκηθὴσ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι, 168 cf. 26
αἴ κε θεοί γ᾽ ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
οἵ μεο φέρτεροί εἰσι νοῆσαί τε κρῆναί τε.“
ὣσ ᾽φάτο, ᾽ρίγησεν δὲ πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεὺσ 171[a] = Γ 259

157 δάκρυσι καὶ στοναχῆισι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων 157 = 83

156. ἐν] ἄμ Ar. (cf. Θ 441). || 157. Habent F D, in marg. P, om. G H M (cf. vs. 204). || 159. ἀγχόθι δ᾽(ἐ)] cf. Β 172. || 163. ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ᾽ αὐτῆσ] ἐν δ᾽ ἴκρια πῆξαι ἐν αὐτῆι H. — πῆξαι] -ξον F. || 168. ἵκηαι] ἵκοιο Aristoph. || 170. τε κρῆναι] *κρηῆναι? cf. § 267.

151--156. Cf. δ 557.

153. νόστον ὀδυρομένωι] cf. Β 290. — ἐπεὶ οὐκέτι ᾽ϝάνδανε Νύμφη] placuit sane dea tum cum naufragum cibo et vestibus refectum cubili est dignata, quemadmodum et Circe aliquantisper ei placuit (cf. κ 469). Sed in perpetuum apud alterutram desidere noluit vir strenuus. Per longos annos — nam septennium mansit Ogygiae (cf. η 259—261) — patriam amissam luxit. De verbo ϝανδάνειν cf. β 114.

155. σπέεσι] § 71.

163. ἴκρια] cf. vs. 243—261.

164. ὑψόθι] § 15 et 322.

170. μεο] § 92.

— κρῆναι] § 267.

171—173. Ulixes non is fuit qui facile cuiquam confideret; sic sibi aliisque saepe salutem invenit. Cf. δ 271—289 κ 336—344. Nunc autem post multorum annorum desperationem fidem non habet subitae huic rerum suarum in melius conversioni, et credere non audet quae nimis sunt

καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ἄλλο τι δὴ σύ, θεά, τόδε μήδεαι οὐδέ τι πομπήν,
ἥ κέλεαι σχεδίηι περάειν μέγα λαῖτμα θαλάσσησ, 174ᵇ = δ 504
δϝεινόν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆεσ ἐϝῖσαι 175ᵃ = 367 μ 119 φ 169
ὠκύποροι περάουσιν ἀγαλλόμεναι Διὸσ οὔρωι.
οὐδέ κ' ἐγώ γ' ἀϝέκητι σέθεν σχεδίησ ἐπιβαίην, 177 cf. κ 342
εἰ μή μοι τλαίησ γε, θεά, μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι, 178sq. = κ 343sq. 178 cf. h. Ap. 79 Merc. 518
μή τί μοι αὐτῶι πῆμα κακὸν βουλευσέμεν' ἄλλο.“ 178ᵇ sq. cf. κ 299
ὣσ 'φάτ'· ἐμείδησεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεάων, 179 cf. 187 [sq.
χειρί τέ μιν κατέρεξε, ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 181 = Δ 361
„ἦ δὴ ἀλιτρόσ γ' ἐσσὶ καὶ οὐκ ἀποφώλια ϝειδώσ,
οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθησ ἀγορεῦσαι.
ϝίστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸσ εὐρὺσ ὕπερθε 184-186 = Ο 36 sqq. h. Ap. 84 sqq.
καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸσ ὕδωρ, ὅσ τε μέγιστοσ
ὅρκοσ δϝεινότατόσ τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,
μή τί τοι αὐτῶι πῆμα κακὸν βουλευσέμεν' ἄλλο· 187 = κ 300 cf. ε 179
ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἅσσα κ' ἐμοί περ
αὐτῆι μηδοίμην, ὅτε με χρηὼ τόσον ἵκοι.

---

174. ἥ Ernesti] ἤ με. Cf. Ω 434. || 177. ἐγώ γ'(ε) G F] ἐγὼν P. || 178. θεά] θεῶν Bothe (item κ 343) coll. κ 299. || 179. αὐτῶι] *αὐτή? Cf. η 263. — ἄλλο] ἄλλοισ Aristoph. (?) || 182. γ'(ε) F P²] τ' G P¹ H. || 185. ὕδωρ] ὕδατοσ l. a. ant. || 186. Cf. Ο 38. || 188. ἅσσα κ'(ε) § 326] ἅσσ' ἂν (G) vel ὅσσ' ἂν (F P).

---

laeta quam ut veris videantur similia. Haud aliter eius uxor posthac diffidet ancillae filioque Ulixem rediisse nuntiantibus ψ 1 sqq.

174. περάειν] § 191.

175 sq. τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆεσ ἐϝῖσαι | ὠκύποροι περάουσιν] de structura verborum cf. Β 613, de verbi περάουσιν forma § 191. — Tam procul ab hominum sedibus Calypso in medio mari habitat (cf. α 50) ut nullae naves illuc perveniant unquam.

176. ἀγαλλόμεναι Διὸσ οὔρωι] cf. δ 708.

177. οὐδέ κ'(ε)] § 326.

178. τλαίησ] cf. Ε 215.

179. Confluxere duae notiones: *nihil mali te mihi struere* et: *nova te calamitate me non affecturam.* Hinc futurum βουλευσέμεναι, de quo loquendi genere cf. Κ 88. Sed pronominis αὐτῶι, quod versu par. κ 344 est aptissimum, h. l. quae sit vis non liquet. — Ad rem quod adtinet, cum aliae metuendi causae erant Ulixi, tum anni tempus hibernum navigantibus quam maxime infaustum (cf. vs. 268 et 467 sq.).

180. ἐμείδησεν] viri amati cautum animum laudat dea, ut Minerva ν 287 sqq.

182. ἀποφώλια] *vana, irrita.* Ignotae originis adi. redit θ 177 λ 249 ξ 212.

184. ϝίστω] singularis ut Α 255.

185. κατειβόμενον] cf. Θ 369.

187. Cf. vs. 179.

188. ἅσσα κ'(ε)] § 326.

189. χρηώ] § 190.

καὶ γὰρ ἐμοὶ νόοσ ἐστὶν ἐναίσιμοσ, οὐδέ μοι αὐτῆι
θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεοσ, ἀλλ' ἐλεήμων."
ὣσ ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο δῖα θεάων — 192 cf. β 405
καρπαλίμωσ, ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνεα 'βαῖνε θεοῖο. — 193 = β 406
ἶξον δὲ σπέοσ εἲσ γλαφυρὸν θεὸσ ἠδὲ καὶ ἀνήρ·
καί ῥ' ὃ μὲν ἔνθα καθῖζεν ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη — 195 cf. σ 157 φ 139, 166 ψ 164
Ἑρμείασ, Νύμφη δὲ 'τίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδήν,
ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρεσ ἔδουσι· — 197ª cf. Ω 476
αὐτὴ δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆοσ θείοιο, — 198 cf. Ι 218
τῆι δὲ παρ' ἀμβροσίην δμωιαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
οἳ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρασ ἴαλλον. — 200 = Ι 91
αὐτὰρ ἐπεὶ 'τάρπησαν ἐδητύοσ ἠδὲ ποτῆτοσ, — 201 cf. Λ 780
τοῖσ' ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψώ, δῖα θεάων·
„διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ, — 203 sq. = Β 173 sq.
οὕτω δὴ ϝοῖκόνδε φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν
αὐτίκα νῦν ἐθέλεισ ἴμεναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπησ.
εἰ μὲν ϝειδείησ σῆισι φρεσίν, ὅσσα τοι αἶσα
κήδε' ἀναπλῆσαι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
ἐνθάδε κ' αὖθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοισ
ἀθάνατόσ τ' εἴησ, ἱμειρόμενόσ περ ἰδέσθαι
σὴν ἄλοχον, τῆσ τ' αἰὲν ἐϝέλδεαι ἤματα πάντα. — 210 cf. Ξ 269
οὐ μέν θην κείνησ γε χερείων εὔχομαι εἶναι,
οὐ δέμασ οὐδὲ φυήν, ἐπεὶ οὔ πωσ οὐδὲ ϝεϝοικε — 212ª = Λ 115
θνητὰσ ἀθανάτηισι δέμασ καὶ ϝεῖδοσ ἐρίζειν."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·

---

193. *ἴχνεα*] cf. *Ν* 71. ‖ 194. *σπέοσ εἲσ* (*ἒσ*) Nauck] *σπεῖοσ*. Cf. § 71. ‖ 195. *καθῖζεν* (*κάθιζεν*) G F] *καθέζετ'* P H. Cf. *Γ* 426. — *ἔνθεν ἀνέστη*] *ἔνθα καθῆστο* F[1]. ‖ 204. In W additur versus: *δάκρυσι* — *ἐρέχθων* (= vs. 83, 157). ‖ 206. *εἰ* Knight] *εἴ γε*. — *ὅσσα* F] *ἅσσα* G P. ‖ 207. *ἀναπλῆσαι*] *-τλῆναι* l. a. (cf. *ξ* 47 *γ* 104 *κ* 327 et v. l. *ε* 302 *ν* 307 *π* 205). ‖ 208. *σὺν*] sic Ar., *παρ'* Eust. ‖ 209 et 220. *ἰδέσθαι*] ι neglecto *ϝ*; cf. *γ* 233. ‖ 210. *τ'(ε)* G P] om. F (cf. *Ξ* 269 et 276).

---

191. σιδήρεοσ] cf. Ρ 424.

197 et 199. Cf. Ε 340—342 et ε 79 sq. — Si apud deam manere voluisset Ulixes, ambrosiam, non cibum terrestrem, haec ei praebuisset, ut immortalem faceret ἀντὶ βροτοῖο ἀρούρησ καρπὸν ἔδοντοσ (cf. vs. 135 sq. et Ζ 142).

204. οὕτω δή] cf. Β 158.

205. ἴμεναι] § 125.

209. Quo clarius exprimantur quae in poetae sunt mente, deae verba sic possunt reddi: *si manseris, tali vita apud me fruiturus es quali in Elysio mox fruentur Menelaus et Helena* (cf. δ 561—569).

„πότνα θεά, μή μοι τόδε χώεο· ϝοῖδα καὶ αὐτὸσ 215 cf. ψ 213
πάντα μάλ', οὕνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια
ϝεῖδοσ ἀκιδνοτέρη μέγεθόσ τ' εἰσ ἄντα ϝιδέσθαι·
ἣ μὲν γὰρ βροτόσ ἐστι, σὺ δ' ἀθάνατοσ καὶ ἀγήρωσ.
ἀλλὰ καὶ ὣσ ἐθέλω καὶ ἐϝέλδομαι ἤματα πάντα 219ᵇ = Ξ 276
ϝοίκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι· 220 = γ 233
εἰ δ' αὖ τισ ῥαίησι θεῶν ἐνὶ ϝοίνοπι πόντωι,
τλήσομαι, ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν.
ἤδη γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα 223ᵇ = Ι 492
κύμασι καὶ πολέμωι· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.“ 224 = ρ 285
ὣσ ἔφατ'· ἠέλιοσ δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε. 225 = γ 329
ἐλθόντεσ δ' ἄρα τώ γε μυχῶι σπέεοσ γλαφυροῖο
'τερπέσθην φιλότητι παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.

Ὀδυσσέωσ σχεδία.

ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ Ἠώσ, 228 = Α 477
αὐτίχ' ὃ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε 'ϝέννυτ' Ὀδυσσεύσ, 229 cf. κ 542
αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶροσ μέγα 'ϝέννυτο Νύμφη 230sq. = κ 543sq.
λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην 'βάλετ' ἰξυῖ 231ᵃ cf. Χ 511
καλὴν χρυσείην, κεφαλῆι δ' ἐφύπερθε καλύπτρην. 232 cf. κ 545
καὶ τότ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι 'μήδετο πομπήν,
'δῶκε δέ ϝοι πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσι, 234ᵇ = Σ 600
χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον, αὐτὰρ ἐν αὐτῶι 235 cf. χ 80
στειλειὸν περικαλλὲσ ἐλάϊνον, εὖ ἐναρηρόσ·

217. ἄντα] sic Ar., alii olim ὦπα. ‖ 219. ἐϝέλδομαι] ἔλδομαι G F P. ‖ 221. ῥαίησι] ῥαίσειε X D S. ‖ 222. ταλαπενθέα] ταλασίφρονα G. ‖ 225. δ' ἄρ'(α)] cf. γ 329. ‖ 227. μένοντε G F² P²] -ντεσ F¹ P¹. ‖ 232. ἐφύπερθε Ar. M K] ἐπέθηκε Ω (ut loco par.). ‖ 234. δέ Bentley] μέν Ω, ἄρα Fick. Cf. ν 430. ‖ 235. ἐν] ἐπ' F¹.

217. ἀκιδνοτέρη] dubiae originis comparativus redit θ 169 σ 130. Quem *deteriorem* vel *magis contemnendum* significare docet contextus.

218. ἀγήρωσ] § 62.

225. ἐπὶ κνέφασ ἦλθε] cf. Α 475.

226. μυχῶι σπέεοσ] cf. Ι 663 et de σπέεοσ forma § 71.

227. Non pugnat hic versus cum vs. 153—155. Qui diu tristis fuit, is nunc ob reditum sibi promissum bono est animo et grato erga deam.

229. χλαῖνάν τε χιτῶνά τε] cf. Ω 588.

231. ἰξυῖ] § 75; vox redit κ 544.

235. ἐν αὐτῶι] mente facile suppletur *erat* e verbo ἔδωκε ductum.

236. στειλειόν] †, *manubrium*, cf. στειλειή φ 422.

ʼδῶκε δʼ ἔπειτα σκέπαρνον ἐΰξοον, ἦρχε δʼ ὁδοῖο
νήσου ἐπʼ ἐσχατιήν, ὅθι δένδρεα μάκρʼ ἐπεφύκει, — 238ª cf. δ 517 238ᵇ = 241 cf. η
κλήθρη τʼ αἴγειρόσ τʼ ἐλάτη τʼ ἔεν οὐρανομήκησ, — 239ª cf. 64 [114
αὖα πάλαι, περίκηλα, τά ϝοι πλώοιεν ἐλαφρῶσ. 240ª = σ 309
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ἔδειξʼ ὅθι δένδρεα μάκρʼ ἐπεφύκει, 241ᵇ = 238
ἣ μὲν ἔβη πρὸσ δῶμα Καλυψώ, δῖα θεάων,
αὐτὰρ ὃ ʼτάμνετο δοῦρα, θοῶσ δέ ϝοι ἤνετο ϝέργον.

---

238. *ἐσχατιήν* G F P] *-ῇσ*. Cf. *δ* 517. || 240. *ἐλαφρῶσ*] *-φρά* W. || 242. *δῖα θεάων* F P] *πότνια νύμφη* G. || 243. *ἤνετο* G²] *ἤνυτο Ω*. Cf. § 257 et Σ 473.

---

237. -τᾰ σκέπ.] § 28.

238—240. Tres ibi stabant arbores excelsae, dudum mortuae, quarum siccum igitur erat lignum et facile nataturum.

239. ἔεν] § 302.

— οὐρανομήκησ] *excelsa*, †. Cf. περιμήκησ rupis epitheton N 63, nec non πέτραι Μακραί sive *arduae* nomen lateris septentrionalis rupis Atheniensis et murus Nubilocuculiae Aristophaneae μῆκοσ sive *altitudinem* pedum sexcentum habens (Ar. Av. 1130).

240. περίκηλα] *bene sicca*. Adi. σ 309 redit; cf. κήλε(ι)οσ Θ 217 al.

— πλώοιεν] § 185.

— ἐλαφρῶσ] quoniam non *navem* εὖ στέγουσαν constructurus erat Ulixes, sed *ratem*, per cuius rimas undis liber futurus esset aditus (cf. vs. 243—261), ligna elegit quam levissima.

243—261. In his versibus interpretandis tenendum est non *navigium* construi, sed *ratem*, qualem Ulixes ope bipennis et asciae et terebrae — haec enim sola instrumenta ei praebuit Calypso (cf. vs. 234—237 et 246) — ex silvae arboribus potuerit fabricari. Non cuiusvis profecto hoc erat opus, ad quod perficiendum requirebatur vir multo magis robustus et sollers quam fuit fabulae recentioris heros Robinson Crusoe, sed vires humanas artemve humanam non ultra certe quam credi posset superabat labor. Arborum deiectarum truncos ramis recisis Ulixes inter se iunxit ope γόμφων sive *clavorum ligneorum*, foraminibus terebratis immissorum, dein validis ictibus adactorum, atque ἁρμονιάων sive *iuncturarum*, quo vocabulo *sudes transversae* fortasse nunc significantur. In media autem rate ita composita erexit *tabulatum*, — mensae simile, ut brevitatis causa ita dicamus, — in quo victum collocaret et siccus sederet ipse gubernaculum tenens. Oram ratis saepsit *cratibus vimineis* ad vim fluctuum alluentium frangendam, *struem virgultorum* iniecit (tabulato), *malo* autem erecto *antennaque* ornato, dein *velo* confecto e linteis quae praebuerat Calypso, suscepit iter, propellente vento secundo, quem pollicita erat dea. — Vehementer errarunt qui participio στήσασ decepti nomen ἴκρια lingua invita *costas* sive olim interpretati sunt (cf. Hesych. s. v.) sive aetate nobis proxima, *navem* videlicet („Blockschiff" Breusing; cf. l. a. vs. 277), non *ratem*, intra triduum a Minervae alumno constructam esse sibi persuadentes. Sic inepta fiunt

244 ϝείκοσι δ᾽ ἔκβαλε πάντα, ᾽πελέκκησεν δ᾽ ἄρα χαλκῶι.
246 τόφρα δ᾽ ἔνεικε τέρετρα Καλυψώ, δῖα θεάων· 246 cf. 258
᾽τέτρηνεν δ᾽ ἄρα πάντα καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισι,
γόμφοισιν δ᾽ ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίηισιν ἄρασσε.
ὅσσον τίσ τ᾽ ἔδαφοσ νηὸσ τορνώσεται ἀνὴρ
φορτίδοσ εὐρείησ, ἐῢ ϝειδὼσ τεκτοσυνάων, 250ᵃ = ι 323
τόσσον ἔπ᾽ εὐρεῖαν σχεδίην ᾽ποιήσατ᾽ ᾽Οδυσσεύσ.

---

245 ᾽ξέσσε δ᾽ ἐπισταμένωσ καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε. 245 cf. ρ 341 φ 44 ψ 197 245ᵇ = φ 121

---

245. *Delevimus. Amussis Ulixi neque praesto fuit, neque utilis esse poterat ratem compingenti. || 246 sq. Alterum utrum damnabat Aristoph.; ambos servabat Ar. || 248. ἄρασσε] ἄραρεν X¹ i n, ἄρηρεν k Apoll. lex. Eust.; vHerwerden -νησ᾽ ἀράρισκε (cf. ξ 23 ε 361), an *-νηισι συνῆρσε? nam aoristus potius requiritur. Cum vulgata concinit Apoll. Rhod. II 614, cf. etiam III 1318. || 251. ᾽ποιήσατ᾽(ο)] τορνώσατ᾽ l. a.

---

quae poeta lepidissima neque veris dissimilia narravit. Hic ratem quomodo ornatam sibi finxisse videatur indicat quae sequitur imago:

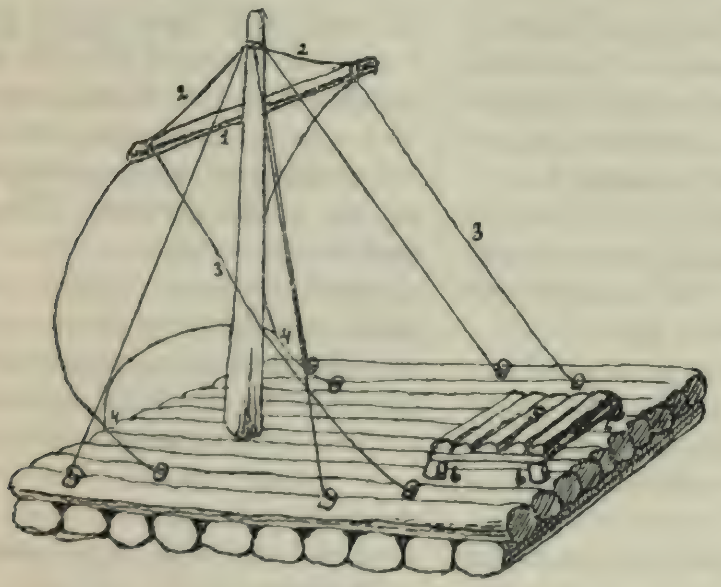

1) ἐπίκριον.
2) κάλοι.
3) ὑπέραι.
4) πόδεσ.
5) ἴκρια.
6) σταμίνεσ.

Omissa sunt, quae addita facile quivis sibi fingit: saepimentum rati circumductum, strues virgultorum tabulato iniecta, ipse denique heros gubernaculum tenens.

244. ᾽πελέκκησεν] § 37.

245. ἐπὶ στάθμην ἴθυνε] cf. quae ad O 410—413 sunt annotata.

247 sq. Singulas trabes paravit et aptavit, dein inter se iunxit.

249—251. Ratem tantam fecit Ulixes quantus esse solet fundus navis onerariae. Verbum autem τορνώσασθαι, quod etiam Ψ 255 legitur, non *rati* sed soli *onerariae* nunc aptum est, et ad eam solam significandam nunc adhibetur; nam dicitur sic alvus πλοίου στρογγύλου. Latior et planior erat fundus onerariis, angustior et curvaturae magis adductae navibus longis.

ἴκρια δὲ στήσασ, ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσι,
'ποίε', ἀτὰρ μακρῆισιν ἐπηγκενίδεσσ' ἐτελεύτα.
ἐ̃ν δ' ἱστὸν 'ποίει καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῶι·
πρὸσ δ' ἄρα πηδάλιον 'ποιήσατο, ὄφρ' ἰθύνοι.
'φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲσ οἰσυΐνηισι,
κύματοσ εἶλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψώ, δῖα θεάων, 258 cf. 246
ἱστία ποιήσασθαι· ὃ δ' εὖ 'τεχνήσατο καὶ τά.
ἐ̃ν δ' ὑπέρασ τε κάλουσ τε πόδασ τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῆι,
μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατέϝρυσεν εἰσ ἅλα δῖαν.

253. 'ποίε'] sanum? Cf. comment. — ἐπηγκενίδεσσ'(ι)] sic Ar. et Apollonius, ἐπιτανίδεσ<σι> Rhianus in P, ἐπεγκενίδεσσι G. || 256. οἰσυΐνηισι G F] -νοισι P. || 257. πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην] hiatus molestus (ut Ξ 285), ὕλην δ' ἐπ. πολλήν Fick (coll. τ 387). Etiam ἔμεν pro ἔμεναι suspectum est (cf. § 125), pro quo κύματοσ ἔμμεναι εἶλαρ expectaveris. || 260. ἐ̃ν] *εὖ? Praepositio abundat; cf. Ψ 709. — ἐν αὐτῆι G P] ἐπ' αὐτῆσ F. || 261. κατέϝρυσεν] cf. comment.

252. *Tabulatum* (ἴκρια) „horizontale" *statuminibus* (σταμίνεσσι) „verticalibus" — vel potius nonnihil deorsum divergentibus — *suffultum in rate collocat* (ἵστησι). Vox σταμίνεσ †.

253. 'ποίε'(ε)] § 191. — Vert. *struere coepit.* Absolute usurpatum est verbum; cf. ψ 178. Sed languidi quid habet hoc narrationis loco.

— ἐπηγκενίδεσσ'(ι)] vox alibi non obvia quid valeat nescitur, sed *tabulati partem* aliquam significari docet contextus. Fortasse a stirpe ἀγκ (ἀγκών) est ducta.

254. ἐπίκριον] *antennam.* Vox vs. 318 redit.

260. ὑπέρασ] †, *funes quibus reguntur cornua antennae.*

— κάλουσ] *funes.* Quinam funes dicantur ipsa vox non indicat, sed videntur sequendi esse grammatici, qui interpretati sunt *funes antennam sursum et deorsum moventes,* ita ut velum posset pandi antennam attollendo (τοὺσ κάλουσ attrahendo) vel contrahi demittendo (τοὺσ κάλουσ laxando). Qui funes βοῆεσ vocantur β 426 ο 291, quippe *lorei* (ut ἐπίτονοσ μ 423). Cf. A 433. Nullam mentionem fieri τῶν προτόνων (A 434 al.) non est quod miremur; non enim *mobilem,* ut in veris navibus, Ulixes fecit malum aut facere potuit. Quem quomodo erectum tenuerit non dixit poeta, sed firmatum quatuor funibus ab eius apice ad navis fundum ductis quivis facile sibi fingit, quoniam alia ratione satis apte id fieri vix potuit.

— πόδασ] *pedes* sive *funiculos inferiora veli cornua regentes;* item κ 32 Ar. Eq. 436 al.; cf. etiam δ 708 et T 110.

261. Ratem, quam non in vado sed in sicco structam esse poeta dicere videtur, confectam Ulixes in mare *deduxit vectibus.* Id quod *trahendi* verbo insolite nunc significatur. Nam dissimilis est locutio ἀφέλκειν λίθουσ ἅμαισ ab antri orificio (Ar. Pac. 361, 427), quod qui facit, struem vel murum a *fronte* sibi oppositum vecte vel ligone adoritur; Ulixes vero ratem

τέτρατον ἦμαρ ἔεν, καὶ τῶι ’τετέλεστο ϝέκαστα·
τῶι δ’ ἄρα πέμπτωι ἔπεμπ’ ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψώ,
ϝείματά τ’ ἀμφιϝέσασα θυώδεα καὶ λούσασα,
ἐν δέ ϝοι ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανοσ ϝοίνοιο
τὸν ἕτερον, ἕτερον δ’ ὕδατοσ μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦια 266sq. cf. ι 212 sq.
κωρύκωι, ἐν δέ ϝοι ὄψ’ ἐτίθει μενοϝεικέα πολλά,
οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε. 268 = η 266; 268ᵇ = Ξ 164
γηθόσυνοσ δ’ οὔρωι ’πέτασ’ ἱστία δῖοσ Ὀδυσσεύσ.
αὐτὰρ ὃ πηδαλίωι ἰθύνετο τεχνηέντωσ
ἥμενοσ· οὐδέ ϝοι ὕπνοσ ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε
Πληϊάδασ τ’ ἐσορῶντι καὶ ὀψὲ δύοντα Βοώτην
Ἄρκτον θ’, ἣν καὶ Ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσι, 273-275 = Σ 487 sqq.
ἥ τ’ αὖθι στρέφεται καί τ’ Ὀαρίωνα δοκεύει,
οἴη δ’ ἄμμορόσ ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.

262. *ϝέκαστα* Bentley] *ἅπαντα*. ‖ 264. *καὶ λούσασα*] *σιγαλόεντα* Macrob. III 19 § 5. ‖ 266. *ἦια*] pro *ἤϊα* novicium (item ι 212; cf. v. l. β 410); **ἐν δ’ ἤϊα?* ‖ 272. *ἐσορῶντι*] *-ντα* olim quidam. ‖ 274. *Ὀαρίωνα*] *Ὠρ.* Ω. Cf. Σ 486. ‖ 275. Cf. Σ 489.

pilis superstructam a parte *posteriore* vectibus impulisse videtur. Nam *trochleae ope* in mare *protractam* dici ratem non facile quisquam sibi persuadebit. Euripides gigantem commemorans, qui totam urbem μοχλοῖσιν ἐξανέσπασεν βάθρων (Eur. Phoen. 1132), quomodo rem mente sibi informaverit praestat non rogasse. — De verbi forma κατέϝρυσεν cf. § 293.

262. ἔεν] § 302.

264. Prothysteron notabile. Cf. Ω 588 et Timachidas in Hypoth. Eur. Med.; Ulixes a Calypso abit εὖ ἠμφιεσμένοσ καὶ λελουμένοσ.

— λούσασα] § 295.

266. τὸν ἕτερον] § 22.

267. κωρύκωι] vox non nisi vs. par. redit; idem aut fere idem significat quod δοροί β 354, 380, δέρματα β 291.

268. Ventum secundum nisi immisisset dea, spes sine clade in patriam perveniendi heroi vix ulla erat. Tempus enim erat hibernum (cf. vs. 467 sq.), per quatuor autem menses hibernos (Novembrem—Februarium) mare etiam multis saeculis postea clausum habebatur (cf. ex. gr. Nicias apud Thuc. VI 21 § 2 vel Hes. Theog. 618—622, 673—677).

269. ’πέτασ’ ἱστία] cf. A 433.

272—275. Mensi *Octobri* melius, quam initio mensis *Decembris*, quo Ulixes iter suscepit (cf. vs. 467 sq.), haec constellatio convenit; sed in narratione poetica talia anxie rimanda non esse quivis sentit. Ultimam certe anni partem poeta sic indicavit. *Booten* sive *Arcturum* dixit ὀψὲ δύοντα (cf. Φ 232), eumque imitati *pigrum Booten* Ovid. Met. II 176 sq. Fast. III 405 Iuven. V 23 Claudian. Rapt. Proserp. II 189, quia cunctorum siderum, quae coniunctim cum eo commemorantur, ultimus horizontem subit, caelo cedere veluti nesciens.

274 sq. Cf. Σ 488 sq. et supra vs. 123 sq., et de adv. αὖθι § 322.

τὴν γὰρ δή μιν ἄνωγε Καλυψώ, δῖα θεάων,
ποντοπορευέμεναι ἐπ᾽ ἀριστερὰ χειρὸσ ἔχοντα.
ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν ᾽πλέεν ἤματα ποντοπορεύων, 278 cf. η 267
ὀκτωκαιδεκάτηι δὲ ᾽φάνη ὄρεα σκιόεντα 279 = η 268
γαίησ Φαιήκων, ὅθι τ᾽ ἄγχιστον ᾽πέλετ᾽ αὐτῶι·
᾽ϝείσατο δ᾽ ὡσ ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροϝειδέϊ πόντωι.
τὸν δ᾽ ἐξ Αἰθιόπων ἀνιὼν κρείων ἐνοσίχθων

---

277. *χειρὸσ*] *νηὸσ* olim quidam. ‖ 280. *᾽πέλετ᾽(ο)* § 275] *πέλεν.* ‖ 281. *ὅτε ῥινὸν*] *ὅτ᾽ ἐρινὸν* (*ut caprificus*) interpretabatur Ar.

---

277. χειρὸσ] intellegenda est ea manus *quae tenet gubernaculum* sive *dextra.* Quam maritimam fuisse locutionem hinc apparet. Haud aliter *aurigis* nostratibus *prope manum* (*bij de hand*) dicitur id quod *a parte sinistra* est, *a manu* (*van de hand*) id quod *a parte dextra,* quia manu *sinistra* tenent habenas, quibus equi reguntur; nauta vero manu *dextra* gubernaculum et ipsius navis cursum moderatur. Locutione ἐπ᾽ ἀριστερὰ χηρὸσ ἔχων etiam Alcman (fr. 92) usus est. Similis brevitas est Ξ 412.

278 sq. Heros iter dierum δὶσ ἐννέα — nam sic potius dicendum est quam *duodeviginti* (cf. η 253 ι 82 μ 447 ξ 314 et Π 785) — sive iter *praelongum* per mare apertum fecisse dicitur, vento faustissimo eius ratem propellente. Triduo quoniam ex Asia in Graeciam, quinque diebus Creta in Africam perveniri poterat (cf. Z 290—292 et ξ 257), computari fere potest quanto maris intervallo Ogygiam, quae in medio mari sita fuit, ab insula Phaeacum et orbis terrarum parte occidentali remotam sibi finxerit poeta. Fere, inquam; nam accuratius talia efficere velle non est hominis prudentis. Per tot autem dies et noctes continuas gubernaculo et velo invigilare tanti fuit laboris ut solus Ulixes ὁ πολύτλασ exantlare eum potuerit; cf. vs. 388 sq.

281. ὡσ ὅτε ῥινὸν] cf. B 394 K 155; alibi fem. est ῥινόσ (cf. ε 435 χ 278 al.). Ut βοῦσ (cf. H 238), sic ῥινόν vel ῥινόσ (Δ 447 al.) valet *clipeum.* Et aptissime nunc insula longinqua e fluctibus assurgens assimulatur clipeo ingenti. Cf Ἀσπίσ nomen collis in quo Argi urbs fuit condita; cuius figura et hodie clipeo iacenti haud dissimilis est eminus adspecta.

282—288. Prius quam Ulixes in tutum pervenire potuit, Neptunus ab *Aethiopibus* sive ex ultimo oriente reversus, ubi integrum igitur mensem eum transegisse poeta noster sumsit (cf. α 23 sq. et A 423—427), cum in montes *Solymorum* pervenisset, Ulixem vidit Phaeacum insulae proximum. A *Lycia* igitur haud ita procul remota nunc cogitatur gens Phaeacum (cf. Z 184), quacum opinione congruit η 80, ubi e Scheria Minerva per Marathonem Athenas petiisse dicitur, et prorsus concinunt η 321—324 Apoll. Rh. IV 982—1167. *Phaeacum* vero sive *Furvorum* nomen (cf. supra vs. 35), quos *Corcyrae* habitasse sibi persuaserunt posteri (cf. supra vs. 34), a luce orientali est alienum, ultimo occidenti aptius et cum *Calypsus* nomine melius congruens Diversis-

τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ’ϝίδε· ’ϝείσατο γάρ ϝοι
πόντον ἐπιπλείων. ὃ δ’ ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον,
κινήσασ δὲ κάρη προτὶ ϝὸν ’μυθήσατο θυμόν· 285 = *P* 442
„ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλωσ
ἀμφ’ ’Οδυσῆϊ, ἐμεῖο μετ’ Αἰθιόπεσσιν ἐόντοσ.
καὶ δὴ Φαιήκων γαίησ σχεδόν, ἔνθα ϝοι αἶσα
ἐκφυγέμεν μέγα πεῖραρ ὀϊζύοσ, ἥ μιν ἱκάνει.
ἀλλ’ ἔτι μήν μιν φημὶ ἅδην ἐλάειν κακότητοσ.“
ὣσ ϝειπὼν σύναγεν νεφέλασ, ἐτάραξε δὲ πόντον
χερσὶ τρίαιναν ἑλών, πάσασ δ’ ὀρόθυνεν ἀέλλασ
παντοίων ἀνέμων, σὺν δὲ νεφέεσσ’ ἐκάλυψε 293ᵇ sq. = ι 68 sq. μ 314 sq.
γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρεε δ’ οὐρανόθεν νύξ.
σὺν δ’ Εὖρόσ τε Νότοσ τ’ ἔπεσον Ζέφυρόσ τε δυσαὴσ
καὶ Βορέησ αἰθρηγενέτησ, μέγα κῦμα κυλίνδων.

284. ἐπιπλείων] -ώων H^1 D S. || 286. ἄλλωσ] ἄλλοι HSmit. || 290. μήν § 18] μέν. || — ἐλάειν] ἐάαν l. a. ant. (cf. *N* 315). || 294. οὐρανόθεν] -θι P^2 H^2. || 296. αἰθρηγενέτησ] -γενήσ Rhianus Aristoph.

sima nimirum ab Odysseae poeta arte summa in unum sunt conflata, quatenus quidem sinebat ipsa quam tractabat materies. Nam heros *iuvenis*, qui *caelebs* fuit primitus, ut Iason vel Achilles vel Theseus, visit *orientem*, ubi cum *Circe Solis filia* (cf. κ 135—139) consuevit et vidit insulam in qua *armenta Solis* pascuntur, et tandem pervenit in insulam (Scheriam) gentis beatissime viventis, ubi *regis* (Alcinoi) *filiam uxorem duxit* (cf. ζ init.); qui vero ex ultimo *occidente* et mortis caligine *ad uxorem* textricem *rediit* heros — vel deus — sagittarius, is postquam furvae visit regna Proserpinae, a *Phaeacibus* in patriam est reductus. Odyssea autem in unum coniuncta habet *Scheriam* insulae orientalis nomen et *Phaeaces* nomen gentis fabulosae tenebras occidentales habitantis. Et *migravisse* Phaeaces verbis disertis dixit poeta ζ 4—8 (cf. η 58 sq.): „ex Hyperia gigantum regione migrarunt Scheriam", ex occidente videlicet in orientem: e regione tenebricosa, ubi suus erat locus proli Gigantum ipsiusque Neptuni dei terrestris (cf. η 56—66), in lucem splendidam a poeta sunt translati, dum fabulas parum inter se congruentes contaminat (cf. B 559). Subest autem notio *solis* quotidie occidentis, dein per flumen Oceani in orientem reducti. Similia ad κ 135—139 et alibi sunt observanda.

288 sq. Cf. vs. 34.

289. ἐκφυγέμεν] § 126.

— πεῖραρ ὀϊζύοσ] cf. N 359.

290. ἅδην . . . κακότητοσ] *ita ut nullas etiam aerumnas requirat.* Quae cum risu amaro dicuntur; cf. vs. 379.

— ἐλάειν] § 191.

291—314 Cf. Verg. Aen. I 81 sqq

292. τρίαιναν ἑλών] cf. M 27.

294. ὀρώρεε] § 110.

295. δυσαὴσ] cf. E 865.

296. αἰθρηγενέτησ] cf. O 171.

καὶ τότ’ Ὀδυσσῆοσ ’λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
ὀχθήσασ δ’ ἄρ’ ἔϝειπε ποτὶ μεγαλήτορα θυμόν·
„ὤ μοι ἐγὼ δϝειλόσ! τί νύ μοι μήκιστα γένηται;
δέδϝια μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέ’ ἔϝειπε,
ἥ μ’ ἔφατ’ ἐν πόντωι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι
ἄλγε’ ἀναπλήσειν· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
οἵοισιν νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
Ζεύσ! ἐτάραξε δὲ πόντον. ἐπισπέρχουσι δ’ ἄελλαι
παντοίων ἀνέμων. νῦν μοι σάοσ αἰπὺσ ὄλεθροσ.
τρὶσ μάκαρεσ Δαναοὶ καὶ τετράκισ, οἳ τότ’ ὄλοντο
Τροίηι ’ν εὐρείηι χάριν Ἀτρεΐδηισι φέροντεσ.
ὡσ δὴ ἐγώ γ’ ὄφελον θανέμεν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
ἤματι τῶι, ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῶεσ ἐπέρριψαν περὶ Πηλεΐωνι θανόντι!

297 sq. = 406 sq.
297 = χ 147
298 = Λ 403
299ᵃ cf. Σ 54
299ᵇ = 465
305ᵇ cf. N 773
306ᵇ sq.ᵃ = δ 98 sq.
308 cf. ξ 274
308ᵃ = α 217
308ᵇ = δ 562

298. ποτὶ] πρὸσ ὃν Ω. Cf. Λ 403. || 300. δέδϝια § 168] δείδω. — δὴ F P] μοι G. — (ἔϝ)ειπε F P² H² M] εἴπηι G P¹ H¹ X. Cf. Λ 555. || 302. ἀναπλήσειν] -τλήσειν P² (cf. v. l. vs. 207). || 306. τότ’(ε)] cf. δ 98. || 308. ὡσ H X D] καὶ G F P. || 310. θανόντι] δαμέντι G (cf. δ 495).

299. μήκιστα] non nisi h. l. et vs. par.; item nos: *ten langen leste*, cf. angl.: *what will be the long and the short of it?*

300—302. Cf. vs. 206—208.

304. Ζεύσ] Iovem νεφεληγερέτην poeta cogitavit; sed quoniam *Neptuno* hoc officium modo est tributum, nascitur suspicio superesse Iovis nomen e fabula antiquiore et simpliciore, unde poeta Odysseae sua duxerit, unum Iovem Ulixi iratum habenti (cf. α 1—21 γ 132—135). Quam suspicionem nonnihil videtur confirmare *belli Troiani* quae subicitur mentio.

305. σάοσ ... ὄλεθροσ] cf. N 773 et § 62.

306. Cf. Plut. Mor. 737*a*.

308. θανέμεν] § 126.

309 sq. δοῦρα | ... ἐπέρριψαν] *obruerunt telis*. Comp. †, simplex autem de telis dicitur nunquam; sed cf. ῥιπή Π 589. — Aiax corpus Achillis e mediis hostibus abstulit humeris, ab Ulixe interim defensus. Quae res narrabatur in parva Iliade; cf. Ar. Eq. 1056 cum schol. — Ad nostrum locum quod adscriptum est scholion: „καὶ ὁ μὲν ἐβάστασεν, ὁ δ’ Αἴασ ὑπερήσπισεν, ὡσ καὶ ἐπὶ Πατρόκλωι,“ vitio laborat; quae qui scripsit, probabilitatem sequebatur (cf. Ρ 717—734), vetustum autem illud carmen epicum ignorabat. Deleto Aiacis nomine ita haec sunt accipienda ut ὁ μέν sit *Aiax*, ὁ δέ autem *Ulixes*; nam secundum priscum poetam is, qui corpus Achillis ἤειρε καὶ ἔκφερε δηϊοτῆτοσ, fuit Aiax. Quae autem addita sunt: „ὡσ καὶ ἐπὶ Πατρόκλωι“, significant: „quemadmodum etiam tum, cum Patrocli corpus hostibus est ereptum, alii id humeris gestarunt [Menelaus et Meriones], alii defenderunt [Aiaces ambo]“.

τῶι κ' ἔλαχον κτερέων, καί ἐμὸν κλέοσ ἦγον Ἀχαιοί.
νῦν δέ με λευγαλέωι θανάτωι εἵμαρτο ϝαλῶναι." 312 = Φ 281
ὣσ ἄρα μιν ϝειπόντ' ἔλασεν μέγα κῦμα κατ' ἄκρησ
δϝεινὸν ἐπεσσυμένον, περὶ δὲ σχεδίην ἐϝέλιξε.
τῆλε δ' ἀπὸ σχεδίησ αὐτὸσ 'πέσε, πηδάλιον δὲ
ἐκ χειρῶν προέηκε· μέσον δέ ϝοι ἱστὸν ἔϝαξε
δϝεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα· 317[b] cf. μ 288
τηλόθι δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντωι.
τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχ' ἔθηκε πολὺν χρόνον, οὐδ' ἐδυνάσθη
αἶψα μάλ' ἀνσχεθέμεν μεγάλοι' ὑπὸ κύματοσ ὁρμῆσ·
ϝείματα γάρ ϝ' ἐβάρυνε, τά ϝοι 'πόρε δῖα Καλυψώ.
ὀψὲ δὲ δή ῥ' ἀνέδυ, στόματοσ δ' ἐξέπτυσεν ἅλμην
πικρήν, ἥ ϝοι πολλὴ ἀπὸ κρατὸσ 'κελάρυζε.
ἀλλ' οὐδ' ὣσ σχεδίησ ἐπελήθετο τειρόμενόσ περ,
ἀλλὰ μεθορμηθεὶσ ἐνὶ κύμασιν ἐλλάβετ' αὖτισ,
ἐν μέσσηι δὲ καθῖζε τέλοσ θανάτοι' ἀλεείνων.
τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῦμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
ὡσ δ' ὅτ' ὀπωρινὸσ Βορέησ φορέῃσιν ἀκάνθασ 328[a] = Φ 346
ἂμ πεδίον, πυκιναὶ δὲ πρὸσ ἀλλήλῃσιν ἔχονται,
ὣσ τὴν ἂμ πέλαγοσ ἄνεμοι 'φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα·
ἄλλοτε μέν τε Νότοσ Βορέηι προβάλεσκε φέρεσθαι,

---

311. *ἐμὸν] μευ Ω, item ι 20 τ 108. Cf. ν 415 et § 92. || 312. ϝαλῶναι] ἀ<πο>λέσθαι Demetrius Ixio. || 314. ἐπεσσυμένον] ἐπισσ. Ar. — ἐϝέλιξε § 41[24]] ἐλέλιξε. || 315. αὐτὸσ 'πέσε] αὐτὸν βάλε Rhianus (cf. δ 508). || 317. δϝεινή] δίνηι l. a. ant. || 321. ϝ'(ε)] addidit Bekker. || 325. αὖτισ Hoogvliet] αὐτῆσ. Cf. § 98.

---

311. κ'... ἐμὸν κλέοσ ἦγον] *famam de mea morte in patriam retlulissent.* Illic rite sepultus essem et domi a meis deflerer. — De voce κλέοσ cf. Λ 227. *Fama* veluti *merx* est, quam navi domum secum portant qui iter faciunt (cf. α 184 al.). Alibi κλέοσ φέρειν vel φορέειν dicitur (γ 204 τ 333).

312. με... εἵμαρτο ϝαλῶναι] cf. Θ 246.

313 sq. Cf. Verg. Aen. I 102 sq.

318. τηλόθι] § 322.

— σπεῖρον] *velum* nunc hac voce designatur, item Ζ 269.

— ἐπίκριον] cf. vs. 254.

319. ἔθηκε] subi. κῦμα facile mente suppletur, e verbis sequentibus ductum; nam eodem haec redeunt atque: τὸ κῦμα αὐτὸν ὑποβρύχιον ἔθηκεν οὐδὲ εἴα ἀνασχεῖν.

320. ἀνσχεθέμεν] § 126.

— μεγάλοι'(ο)] § 59.

326. θανάτοι'(ο)] § 59.

327—330. Duae recensiones, brevior vs. 327 et amplior vs. 328—330 (cui similis est comparatio vs. 368—370), hoc loco videntur esse coniunctae. Cf. Β 144—148.

ἄλλοτε δ' αὖτ' Εὖροσ Ζεφύρωι 'ϝείξασκε διώκειν.
τὸν δ' ἔϝιδεν Κάδμου θυγάτηρ, καλλίσφυροσ Ἰνώ,
Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔεν βροτὸσ αὐδήεσσα,
335 νῦν δ' ἁλὸσ ἐν πελάγεσσι θεῶν ἒξ ἔμμορε τιμῆσ. 335ª cf. h. Ap. 73ᵇ h. XXXII 15ᵇ
336 ἥ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγε' ἔχοντα·
338 ἷζε δ' ἐπὶ σχεδίησ καί μιν πρὸσ μῦθον ἔϝειπε·
„κάμμορε, τίπτε τοι ὧδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων

337 αἰθυίηι δ' εἰκυῖα ποτῆι ἀνεδύσετο λίμνησ. 337ª cf. 353

334. *αὐδήεσσα*] sic Aristoph., *οὐδήεσσα* Aristoteles Chamaeleo (*ἐπίγειον* interpretati) vel *αὐλήεσσα* (= *μονώδησ*); cf. κ 136. ‖ 335. *πελάγεσσι*] **βένθεσσι*? Sed cf. comment. ‖ 337. Versus e 352 sq. male intellectis natus in multis libris olim defuit; Ar. —. Imitatorem produnt *εἰκυῖα* pro *ϝεϝικυῖα* dictum (cf. § 160[6] et Ψ 66) et *λίμνη* non *aequor* sed *mare turbidum* nunc significans. — *ποτῆι* G F[2] P] *-τήν* F[1]. — *ἀνεδύσετο*] *ὑπεδύσατο* (*-σετο*?) Ar.

332. διώκειν] cf. Θ 439.

333—335. De *Ino* Cadmi filia cf. Hes. Theog. 975 sqq. Pind. Ol. II 51 sqq. — *Apotheoseos* alterum exemplum praebent versus spurii λ 602—604; praeterea cf. quae de *Ganymede* et *Tithono* a caelitibus raptis sive inter caelites receptis narrantur E 266 et Y 237, et quae de *Dioscuris* λ 300—304. Sed *Leucotheae* sive *Inus* quia mentio nulla fit η 276, Duentzer suspicatus est quae de ea nunc narrentur (vs. 333—367, 373, 459—463) postmodo inserta esse. Quamquam non inest quod displiceat aut recentiorem aetatem prodat quam ceteri est carminis, et conferri potest *Idothea* dea marina Menelai non naufragi quidem, sed ventis tamen adversis vexati, curam habens (δ 362 sqq.). Versus tamen 334 sq. fortasse sunt damnandi, quos suspectos reddunt adiectivum αὐδήεσσα (cf. infra) et pluralis πελάγεα nisi apud recentiores (locis par., Archil. fr. 11, Pind. Pyth. IV 446; sed cf. Φ 59) praeterea non obvius; infra autem (vs. 461) non *Leucothea* haec dea vocatur, sed *Ino*.

334. ἔεν] § 302.

— αὐδήεσσα] hoc adiectivum T 407 ζ 125, ubi *humana voce praeditum* significat, miri habet nihil. Praeterea *Calypsus* (μ 449) et *Circes* (κ 136 λ 8 μ 150) hoc est epitheton, quibus locis non id quod illic valet, — nam lingua hominum sive ipsius poetae et audientium *omnes* di (cf. A 403 sq.) et vel Cyclopes atque Laestrygones utuntur, — sed *dulci, pulcra voce praeditam* sive *canoram* (cf. K 353 α 50 et αὐδή *cantus* φ 411). Utriusque enim deae *cantus* commemoratur ab advenientibus auditus (ε 61 κ 221, 227, 254); neque temere huius rei fit mentio, sed ut βοῶπισ et γλαυκῶπισ et alia cognomina intermortua, sic et hoc remansit e fabulis Odyssea antiquioribus, in quibus *Calypso* et *Circe* (non Solis tunc filia, cf. κ 211) et *Sirenes cantu mortales pellicientes* (cf. μ 41—46) proxime sibi fuere cognatae. Aut igitur etiam Leucotheae *cantum* tribuerunt fabulae priscae, aut epitheton αὐδήεσσα nostro loco debetur imitatori (cf. vs. 333—335).

337. ἀνεδύσετο λίμνησ] cf. A 359 et § 152.

ὠδύσατ' ἐκπάγλωσ, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;
οὐ μὲν δή σε καταφθίσει μάλα περ μενεαίνων.
ἀλλὰ μάλ' ὧσ ϝέρξαι, — δοκέεισ δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν· — 342 cf. ζ 258 342ᵃ cf. 360
ϝείματα ταῦτ' ἀποδὺσ σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι
κάλλιπ', ἀτὰρ χείρεσσι νέων ἐπιμαίεο νόστου,
γαίησ Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι.
τῆ δέ, τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τανύσσαι 346 cf. Ξ 219
ἄμβροτον· οὐδέ τί τοι παθέμεν δϝέοσ οὐδ' ἀπολέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ χείρεσσιν ἐφάψεαι ἠπείροιο,
ἄψ ϝ' ἀπολυσάμενοσ βαλέμεν εἰσ ϝοίνοπα πόντον
πολλὸν ἀπ' ἠπείροι', αὐτὸσ δ' ἀπὸ νόσφι τραπέσθαι." 350 = κ 528
ὣσ ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκε,
αὐτὴ δ' ἂψ εἰσ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα
αἰθυίηι ϝεϝικυῖα· μέλαν δέ ϝε κῦμ' ἐκάλυψε. 353ᵃ cf. 337 353ᵇ = Ψ 693
αὐτὰρ ὃ 'μερμήριξε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ, 354 cf. σ 90
ὀχθήσασ δ' ἄρ' ἔϝειπε ποτὶ μεγαλήτορα θυμόν· 355 = Δ 403
„ὤ μοι ἐγώ, μή τίσ μοι ὑφαίνῃσιν δόλον αὖτε
ἀθανάτων, ὅτε με σχεδίησ ἀποβήμεν' ἀνώγει.
ἀλλὰ μάλ' οὔ πω πείσομ', ἐπεὶ ϝεκὰσ ὀφθαλμοῖσι
γαῖαν ἐγὼ 'ϝιδόμην, ὅθι μοι 'φάτο φύξιμον εἶναι.
ἀλλὰ μάλ' ὧσ ϝέρξω, δοκέει δέ μοι ἔμμεν' ἄριστον· 360ᵃ cf. 342

---

342. ὧσ] ὧδ' Ω — (ϝ)έρξαι G P] ῥέξαι F. — ἀπινύσσειν] sic Ar., -σχειν Aristoph. (cf. Ο 10). ‖ 345. Φαιήκων] *ϝειμένοσ? Cf. l. a. vs. 378 et η 269. Cum Phaeacum nomen intempestive commemoratum molestum est (cf. ζ 119), tum verborum structura. ‖ 346. στέρνοιο G P¹ H¹] -νοισι F P² H², Ar. utrumque (item vs. 373). ‖ 347. δϝέοσ] κακὸν H. ‖ 348. ἐπεὶ § 326] ἐπὴν. ‖ 349. ἄψ F P] αἶψ' G (cf. Η 272). — *ϝ'(ε)] addidimus (cf. Δ 315). — ἀπολυσάμενοσ F P] -δυσάμενοσ G. — εἰσ G F] ἐπὶ P. ‖ 352. ἂψ] αἶψ' l. a. (cf. Η 272). — ἐδύσετο pap. Bodl. g 7 G P] ἐβήσατο F. ‖ 355. ποτὶ] πρὸσ ὃν Ω. Cf. Δ 403. ‖ 356. αὖτε] ἄλλον l. a., ἄλλοσ Bentley. ‖ 357. ὅτε] ὅ τε Aristophanes. ‖ 360. ὧσ] ὧδ' Ω. — (ϝ)έρξω F P] ῥέξω G.

---

340. ὠδύσατ'(ο)] cf. α 62. — κακὰ πολλὰ φυτεύει] cf. Σ 367.

345. Cf. vs. 34.

347. παθέμεν] § 126.

349 sq. Velamentum aversus in undas abicere iubetur heros; ἀπὸ νόσφι τραπέσθαι valet *non respicere*, item κ 528.

349. βαλέμεν] § 126.

350. ἠπείροι'(ο)] § 59.

352. ἐδύσετο] § 152.

353. αἰθυίηι ϝεϝικυῖα] *ceu avis esset marina*; cf. Γ 151 sq. — Vox αἴθυια non nisi (vs. 337 et) h. l. obvia *fulicam* similemve avem designat.

356. ὑφαίνῃσιν δόλον] cf. Σ 367.

357. ὅτε] cf. Υ 29. — ἀποβήμεν'(αι)] § 125.

359. φύξιμον εἶναι] cf. Thuc. I 7 § 1, 8 § 2 πλοϊμώτερά ἐστι vel γίγνεται et Λ 648.

360. ἔμμεν'(αι)] § 125.

ἦοσ μέν κεν δούρατ' ἐν ἁρμονίησιν ἀρήρηι,
τόφρ' αὖθι μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων·
αὐτὰρ ἐπεὶ δή μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξηι,
νήξομ', ἐπεὶ οὐ μήν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον."
ἦοσ ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 365 = Α 193
ὦρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
δϝεινόν τ' ἀργαλέον τε κατηρεφέσ, ἤλασε δ' αὐτόν. 367ᵃ = 175
ὡσ δ' ἄνεμοσ ζαὴσ ἠΐων θημῶνα τινάξηι
καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδισ ἄλλα,
ὣσ τῆσ δούρατα μακρὰ διεσκέδασ'. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
ἀμφ' ἑνὶ δούρατ' ἔβαινε, κέληθ' ὡσ ἵππον ἐλαύνων·
ϝείματα δ' ἐξαπέδυνε, τά ϝοι 'πόρε δῖα Καλυψώ,
αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοι' ἐτάνυσσε,
αὐτὸσ δὲ πρηνὴσ ἁλὶ κάππεσε χεῖρε πετάσσασ,
νηχέμεναι μεμαώσ. 'ϝίδε δὲ κρείων ἐνοσίχθων,
κινήσασ δὲ κάρη προτὶ ϝὸν 'μυθήσατο θυμόν· 376 = Ρ 442
„οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλάευ κατὰ πόντον,
εἰσ ὅ κεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγήηισ.
ἀλλ' οὐδ' ὧσ σε ϝέϝολπα ὀνόσσεσθαι κακότητοσ."

361. ἦοσ] ὄφρα (G F H) vel ὄφρ' ἂν Ω. Cf. Δ 187. ‖ 363. ἐπεὶ § 326] ἐπήν. Cf. Δ 478 Π 453. ‖ 364. νήξομ' — τι] νήξομαι, οὐ μὲν γάρ τι Hoffmann (cf. § 14). — μήν § 18] μέν. ‖ 365. καὶ κατὰ θυμόν G] δῖοσ Ὀδυσσεύσ F P. ‖ 369. ἄλλα G] ἄλληι F P; cf. Ν 279 ι 458 ζ 138 λ 385 ξ 35. ‖ 373. στέρνοι'(ο) G F P^1] -νοισι P^2 D U, Ar. utrumque (cf. vs. 346). ‖ 376. δὲ F P] ῥα G H. ‖ 377. ἀλάευ Cauer] ἀλόω Ω (cf. § 191). An *ἀλάλησ'(ο) ἀνὰ (coll. vs. 330 et γ 313)? ‖ 378. κεν ἀνθρώποισι] κε Φαιήκεσσι X (cf. vs. 345). — μιγήηισ § 122] -γείησ. ‖ 379. κακότητοσ] -τα F^1 X.

361 et 365. ἦοσ] § 326.

362. αὖθι] § 322.

367. κατηρεφέσ] cf. Δ 426 et Λ 307.

368—370. Similis comparatio est vs. 328—330.

368. ζαὴσ] cf. Ε 865.

— ἠΐων] § 17. *Palearum* sensu (cf. Ε 499) †.

371. ἀμφ' ἑνὶ δούρατ' ἔβαινε] cf. Α 37 et de eliso δούρατ'(ι) § 13.

— κέληθ'(-τα)] cf. Ο 679–686.

373. στέρνοι'(ο)] § 59.

377. ἀλάευ] § 7, 191.

378. ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι] homines quidem, sed tamen aliquanto plus quam homines esse dicuntur Phaeaces, quippe qui Iovi ceterisque dis egregie curae et proxime cognati fuerint; cf. vs. 35. Sunt igitur veluti meri reges; nam adiectivum διοτρεφήσ ceteris locis *regum* est epitheton perpetuum (cf. Β 660).

— μιγήηισ] § 122.

379. οὐδ' ὧσ] *ne sic quidem*, — licet morte affici te non sinat fatum.

— ὀνόσσεσθαι κακότητοσ] *malum non satis magnum ducturum esse.* Cf. vs. 290 et Δ 539.

ὣσ ἄρα φωνήσασ ἵμασεν καλλίτριχασ ἵππουσ, 380 = Δ 531
ἵκετο δ' εἰσ Αἰγάσ, ὅθι ϝοι κλυτὰ δώματ' ἔασι. 381 cf. Ν 21
αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸσ ἄλλ' ἐνόησε.
ἦ τοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθουσ, 383ᵇ cf. η 272 κ 20
παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθήμεν' ἅπαντασ·
ὦρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔϝαξε,
ἧοσ ὃ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
διογενὴσ Ὀδυσεύσ, θάνατον καὶ κῆρασ ἀλύξασ. 387 = β 352
ἔνθα δύω νύκτασ δύο τ' ἤματα κύματι πηγῶι 388ª = ι 74
'πλάζετο, πολλὰ δέ ϝοι κραδίη προτιώσσετ' ὄλεθρον.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμοσ 'τέλεσ' Ἠώσ, 390 = ι 76 κ 144
καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμοσ μὲν ἐπαύσατο ἠδὲ γαλήνη 391 sq. cf. μ 168
ἔπλετο νηνεμίη· ὃ δ' ἄρα σχεδὸν εἴσϝιδε γαῖαν 391ª = μ 400 [sq.
ὀξὺ μάλα προϝιδών, μεγάλωι ἐπὶ κύματ' ἀερθείσ.
ὡσ δ' ὅτε κ' ἀσπάσιοσ βίοτοσ παίδεσσι φανήηι
πατρόσ, ὃσ ἐν νούσωι κέεται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων 395 cf. Β 721

382. κούρη G] θυγάτηρ F P. ‖ 385. ἔϝαξε] ἔαγεν olim quidam metro invito. ‖ 386. ἧοσ (εἷοσ) ὃ Lachmann] ἕωσ (ὥσ G) ὅ γε Ω, ὅππωσ l. a. ant. (cf. δ 800 et § 323³). ‖ 391. ἠδὲ] ἡ δὲ Ar. (cf. Ο 127). ‖ 393 *μεγάλωι ἐπὶ κύματ'(ι) ἀερθείσ] -λου ἐπὶ κύματοσ ἀρθείσ Rhianus Aristoph., -λου ὑπὸ κύματοσ ἀρθείσ Ω. Dativum tuetur oraculum Pausan. X 24 § 3: διεροῖσ θ' ὑπὸ (l. τ' ἐπὶ) κύμασιν ἀρθείσ. Cf. § 256 et Ν 63. ‖ 394. ἀσπάσιοσ P²] -ωσ (P¹) G F. Cf. Σ 270.

381. Αἰγάσ] orae Achaicae urbem; cf. Θ 203 et Ν 21. Curru illic relicto Neptunum in Olympum μετὰ δαίμονασ ἄλλουσ ivisse ad conquerendum de Ulixe sibi erepto, suspicetur quispiam coll. α 22—27 et ν 127; sed satius est talia non urgere, quoniam ipse de iis tacuit poeta. Et cf. Η 445.

382—387. Postquam abiit Neptunus, Minerva heroi succurrere potuit. Et vitam certe — magnum sane! — ei servavit; ceteris enim ventis sedatis unum ei immisit aquilonem, qui versus insulam Phaeacum, unde vis procellae a Neptuno concitae procul eum reiecerat, denuo propelleret. Sed primitus Minerva ab hac fabula aliena fuit (cf. ν 314—323).

388—393. Aquilo a Minerva missus per duos dies duasque noctes integras heroëm versus Scheriae oram pepulit. In versu 389 verbi πλάζεσθαι notionem a recta via *aberrandi* propter vs. 385 sq. non esse urgendam sensit Ar.; vertendum est *iactabatur*.

388 sq. Ne huic quidem labori impar fuit ὁ πολύτλασ, postquam per mensis partem maiorem gubernaculo invigilavit (cf. vs. 278 sq.).

388. κύματι πηγῶι] *densis fluctibus*. Cf. Ι 124 et Λ 307.

391. Ventum sedat dea, quia heros iam pervenit in proximam viciniam insulae Phaeacum.

393. μεγάλωι ἐπὶ κύματ'(ι) ἀερθείσ] *summa sublimis in unda* Verg. Aen. VI 357.

394. ὅτε κ'(ε)] § 326.
— φανήηι] § 122.

395. κέεται] § 169 et 17.

δϝηρὸν τηκόμενοσ, — στυγερὸσ δέ ϝοι ἔχραε δαίμων,
ἀσπάσιον δ' ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητοσ ἔλυσαν, — 397^{b}=ν321 π364
ὣσ 'Οδυσῆ' ἀσπαστὸν ἐϝείσατο γαῖα καὶ ὕλη, 398^{a} = ν 35
'νῆχε δ' ἐπειγόμενοσ ποσὶν ἠπείροι' ἐπιβῆναι.
ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆεν ὅσον τ' ἐγέγωνε βοήσασ, 400 cf. ζ294 ι473 μ 181
καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσησ, —
'ρόχθεε γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο 402^{a} cf. μ 60
δϝεινὸν ἐρευγόμενον, 'ϝέϝλυτο δὲ πάνθ' ἁλὸσ ἄχνηι·
οὐ γὰρ ἔσαν λιμένεσ νηῶν ὄχοι οὐδ' ἐπιωγαί,
ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτεσ ἔσαν σπιλάδεσ τε πάγοι τε, —
καὶ τότ' 'Οδυσσῆοσ 'λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ· 406 sq. = 297 sq.
ὀχθήσασ δ' ἄρ' ἔϝειπε ποτὶ μεγαλήτορα θυμόν·
„ὤ μοι, ἐπεὶ δὴ γαῖαν ἀϝελπέα 'δῶκεν ἱκέσθαι
Ζεὺσ καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξασ ἐπέρησα,
ἔκβασισ οὔ πηι φαίνεθ' ἁλὸσ πολιοῖο θύραζε!
ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέεσ, ἀμφὶ δὲ κῦμα
βέβρυχε ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη· 412^{b} = κ 4
ἀγχιβαθὴσ δὲ θάλασσα, καὶ οὔ πωσ ἔστι πόδεσσι
στήμεναι ἀμφοτέροισι καὶ ἐκφυγέμεν κακότητα.
μή πώσ μ' ἐκβαίνοντα βάληι λίθακι ποτὶ πέτρηι
κῦμα μέγ' ἁρπάξαν· μελέη δέ μοι ἔσσεται ὁρμή.
εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, εἴ ποθ' ἐφεύρω 417^{b} cf. 439

396. *δέ* F P] *τέ* G. || 397. *ἀσπάσιον* G P] *-ωσ* F. Cf. Σ 270. || 400. *ἀπῆεν ὅσον* § 302] *ἀπῆν ὅσσον.* || 407. *ποτὶ*] *πρὸσ ὃν* Ω. Cf. Λ 403. || 408. *ἱκέσθαι* P^{1}] *ἰδέσθαι* G F P^{2}. Cf. γ 233. || 409. *ἐπέρησα* k] *ἐπέρασσα* (G) vel *ἐτέλεσσα* (F P H) Ω. Cf. ε 174, 176 ι 129, 323 ω 118. || 417. *εἴ* W] *ἤν* Ω. Cf. § 326 et vs. 471.

398. 'Οδυσῆ'(ϊ)] § 13.
399. ἠπείροι'(ο)] § 59.
402. 'ρόχθεε] § 191.
— ξερὸν] †, id quod ξηρόν? Quod apud H. non extat adi., sed ξηραίνειν verbum est Φ 345 al. — Cf. § 18.
403. 'ϝέϝλυτο] § 265.
404. ὄχοι] *capaces,* adi. †, ad λιμένεσ referendum.
— ἐπιωγαί] †, cf. ἰωγή ξ 533. Voce aliunde non cognita *loca a vi procellarum et fluctuum tuta* (= ὅρμουσ) significari patet.
408. ἀϝελπέα] cf. Η 310.
412. ῥόθιον] *aestuans*, adi. †; cf. κῦμα παλιρρόθιον ε 430 ι 485 *refluus aestus.* Non occurrit apud H. subst. ῥόθοσ *aestus, fremitus* (Hes. Oper. 220 Aesch. Pers. 406, 462) aut verbum ῥοθέειν *aestuare, fremere.* Frequens vero haec stirps est apud tragicos.
413. ἀγχιβαθὴσ] †, *prope ipsum littus profunda.*
414. ἐκφυγέμεν] § 126.
415. λίθακι] †, cf. λιθάσ ξ 36 ψ 193.
417. ποθ'(ι)] § 322.

ἠϊόνασ τε παραπλῆγασ λιμένασ τε θαλάσσησ, 418 = 440
δέδϝια μή μ' ἐξαῦτισ ἀναρπάξασα θύελλα 419ᵇ sq. cf. δ 515 sq.
πόντον ἔπ' ἰχθυόεντα φέρηι βαρέα στενάχοντα,
ἠέ τί μοι καὶ κῆτοσ ἐπισσεύηι μέγα δαίμων
ἐξ ἁλόσ, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸσ Ἀμφιτρίτη.
ϝοῖδα γὰρ ὥσ μοι ὀδώδυσται κλυτὸσ ἐνοσίγαιοσ."
ἧοσ ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 424 = Λ 193
τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα 'φέρε τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτήν.
ἔνθα κ' ἀπὸ ῥινοὺσ 'δρύφθη, σὺν δ' ὀστέ' ἀράχθη, 426ᵇ cf. Μ 384
εἰ μὴ ἐνὶ φρέσ' ἔθηκε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη· 427ᵃ cf. Θ 218
ἀμφοτέρηισι δὲ χερσὶν ἐπεσσυμένοσ 'λάβε πέτρησ·
τῆσ ἔχετο στενάχων, ἧοσ μέγα κῦμα παρῆλθε.
καὶ τὸ μὲν ὣσ ὑπάλυξε, παλιρρόθιον δέ μιν αὖτισ
'πλῆξεν ἐπεσσυμένον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντωι.
ὡσ δ' ὅτε πολύποδοσ θαλάμησ ἐξελκομένοιο
πρὸσ κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάϊγγεσ ἔχονται,
ὣσ τοῦ πρὸσ πέτρηισι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν 434ᵇ = Λ 553
ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῦμ' ἐκάλυψε.
ἔνθα κε δὴ δύστηνοσ ὑπὲρ μόρον ὤλετ' Ὀδυσσεύσ,

---

419. δέδϝια § 168] δείδω. || 426. (')δρύφθη Wolf] τε δρύφθη Ω. || 427. ἐνὶ] ἐπὶ Ω. Cf. Λ 55. || 431. ἐπεσσυμένον] ἀπ. Demetrius Ixio. — ἔμβαλε F¹ P] ἔκβαλε G F².

---

418. παραπλῆγασ] *quibus undae non a fronte sed obliquae illiduntur.* Vox non nisi vs. par. redit; cf. ἀντιπλῆγεσ ἀκταί *littora fluctibus opposita* Soph. Ant. 592.

— λιμένασ … θαλάσσησ] *portus ubi a maris inclementia aliquis tutari se possit.* Cf. σκέπασ ἀνέμοιο ε 443 al.

422. Cf. μ 97.

423. ἐνοσίγαιοσ] § 21.

424. ἧοσ] § 323.

426 et 435. ῥινοὺσ et ῥινοί] numero plurali significantur *cutis laciniae avulsae* (cf. μ 45 sq.), ut plurali κρέασι partes corporis dissecti; cf. etiam adiectivum ὠμά Ψ 21 et Socratis Platonici iocus „πόλεισ ἀλλ' οὐ πόλισ" Plat. Rep. 422 e.

427 sq. Mutatur structura verborum, nam post ἐνὶ φρέσ' ἔθηκε expectabatur infinitivus (ut Θ 219 al.). Simile quid fit vs. 474 sq.

429. ἧοσ] § 323.

430. παλιρρόθιον] cf. vs. 412.

431. ἐπεσσυμένον] ad κῦμα (παλιρρόθιον) referendum (ut vs. 314), non ad μιν (ut vs. 428).

— τηλοῦ] § 322.

432. πολύποδοσ] § 21 et 83.

433. κοτυληδονόφιν] § 46.

— λάϊγγεσ] vox ζ 95 redit.

434 sq. Manuum cutis est abrasa, quod leve fuit damnum, sed praeterea, quod multo gravius, heros avulsus est a cauto lubrica, in quam protruderat aestus littoralis, et in mare fervidum est reiectus.

436. ὑπὲρ μόρον] cf. Ρ 327.

εἰ μὴ ἐπιφροσύνην 'δῶκε γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
κύματοσ ἐξαναδύσ, τά τ' ἐρεύγεται ἤπειρόνδε,
'νῆχε παρ' ἔξ, εἰσ γαῖαν ὁρώμενοσ, εἴ ποθ' ἐφεύροι — 439 cf. 417
ἠϊόνασ τε παραπλῆγασ λιμένασ τε θαλάσσησ. — 440 = 418
ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
ἷξε νέων, τῆι δή ϝοι ἐϝείσατο χῶροσ ἄριστοσ, — 442 cf. η 281
λεῖοσ πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπασ ἦν ἀνέμοιο. — 443 = η 282
ἔγνω δὲ προρέοντα καὶ ηὔξατο ϝὸν κατὰ θυμόν·
„κλῦθι, ϝάναξ, ὅ τίσ ἐσσι· πολύλλιστον δέ σ' ἱκάνω
φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνοσ ἐνιπάσ.
αἰδοῖοσ μέν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι
ἀνδρῶν ὅσ τισ ἵκηται ἀλώμενοσ, ὡσ καὶ ἐγὼ νῦν
σόν τε ῥόον σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσασ. — 449 cf. η 147
ἀλλ' ἐλέαιρε, ϝάναξ· ἱκέτησ δέ τοι εὔχομαι εἶναι.“ — 450ᵇ cf. π 67
ὣσ 'φάθ'· ὃ δ' αὐτίκ' ἔπαυσεν ἑϝὸν ῥόον, ἔσχε δὲ κῦμα,
πρόσθε δέ ϝοι 'ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσε
εἰσ ποταμοῦ προχοάσ. ὃ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε
χεῖράσ τε στιβαράσ, — ἁλὶ γὰρ 'δέδμητο φίλον κῆρ, —
ὤιδεε δὲ χρόα πάντα, θάλασσα δὲ 'κήκιε πολλὴ
ἂν στόμα τε ῥῖνάσ θ'· ὃ δ' ἄρ' ἄπνευστοσ καὶ ἄναυδοσ — 456ᵇ cf. Hesiod. Theog. 797
'κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματοσ δέ μιν αἰνὸσ ἵκανε.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄμπνυτο καὶ εἰσ φρένα θυμὸσ ἀγέρθη, — 458 cf. X 475
καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ϝέο 'λῦσε θεοῖο.
καὶ τὸ μὲν εἰσ ποταμὸν ἁλιμυρήεντα μεθῆκε,

---

437. *ἐπιφροσύνην 'δῶκε*] *ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ* (ut vs. 427) l. a. || 445. *πολύλλιστον* Ar. P[1]] *-τοσ* G F P[2]. || 453. *ἔκαμψε*] *ἔκαμνε* Bentley (ut *Π* 106 Ar. Pac. 825), sed cf. comment. || 458. *ἄμπνυτο*] *ἔμπν.* Ar. F P[2] (cf. *E* 697). || 459. *ϝέο*] „Zen. *ἕο*, vulgo *ἕθεν*"(?) schol. H P. Zenodoti lectio fortasse fuit *οὗ* (cf. *B* 239).

---

437. ἐπιφροσύνην] vox redit (η 74 et) τ 22. Cf. ἐπίφρων γ 128 al.

438. Constructio ad sensum; cf. E 638. Vert.: *postquam emersit ex aestu, qualis esse solet in proxima littorum vicinia.*

439. ποθ'(ι)] 322.

440. Cf. vs. 418.

445. πολύλλιστον] § 27. Adi. †, cf. Θ 488.

453—457. Anhelus et semianimis heros concidit in ripa fluminis. Incurvati autem ei erant artus, quippe rigore musculorum adducti; ἔκαμψε — i. e. κεκαμμένα εἶχε — τὰ γυῖα, frigidae aquae morsu diuturno confectus (nos: *hij . . . had gekregen*). Aoristus ἔκαμψε *plusquamperfecto* latino vel nostro nunc, ut saepe, respondet. Voces ἅλσ et θάλασσα *aquam marinam* hic et non nusquam alibi significant; cf. K 572.

ἂψ δ' ἔφερεν μέγα κῦμα κατὰ ῥόον, αἶψα δ' ἄρ' Ἰνὼ
'δέξατο χερσὶ φίλῃσιν· ὃ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶσ
σχοίνωι ὑπεκλίνθη, 'κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν. 463ᵇ = ν 354
ὀχθήσασ δ' ἄρ' ἔϝειπε ποτὶ μεγαλήτορα θυμόν· 464 sq.ᵃ = Δ 403 sq.
„ὤ μοι ἐγώ, τί πάθω; τί νύ μοι μήκιστα γένηται; 465ᵇ = 299
εἰ μέν κ' ἐν ποταμῶι δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,
μή μ' ἄμυδισ στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυσ ἐϝέρση
ἐξ ὀλιγηπελίησ δαμάσηι κεκαφηότα θυμόν· 468ᵇ = Ε 698
αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό.
εἰ δέ κεν εἰσ κλιτὺν ἀναβὰσ καὶ δάσκιον ὕλην
θάμνοισ' ἐν πυκινοῖσι καταδράθω, εἴ με μεθήηι
ῥῖγοσ καὶ κάματοσ, γλυκερὸσ δέ μοι ὕπνοσ ἐπέλθηι,
δέδϝια μὴ θήρεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένωμαι." 473ᵇ cf. Ε 488
ὣσ ἄρα ϝοι φρονέοντι 'δοάσσατο κέρδιον εἶναι· 474 = ζ 145 cf. Ν 458

464. ποτὶ] πρὸσ ὃν Ω. Cf. Δ 403. ‖ 466. φυλάξω] φυλάσσω Ar. (cf. Β 436). ‖ 469. δ' ἐκ] γὰρ l. a. — πνέει] πέλει W, πέλετ' Eust. ‖ 472. γλυκερὸσ] πυκινὸσ W. ‖ 473. δέδϝια (δείδια) M K] δείδω Ω. Cf. § 168.

465. μήκιστα] cf. vs. 299.

466. ἐν ποταμῶι] cf. Σ 521.

— δυσκηδέα νύκτα] *noctem molestam.* Adi. †.

467 sq. *Vereor ut gelui et humori perferendis etiam par sim.* — Passim per Odysseam *frigoris* hiemalis fit mentio. Sic η 7 in usum Nausicaae incenditur ignis, τ 64 in aedibus Ulixis flagrant λαμπτῆρεσ φάοσ τ' ἔμεν' ἠδὲ θέρεσθαι, ξ 529 sq. Eumaeus densis vestibus a frigore se protegit, ρ 196 Ithacae asper quidam callis (cf. ρ 204) gelu matutino lubricus factus esse dicitur (cf. ρ 25, 191) post pluviam copiosam (cf. ξ 457 sq.) *Hiberno* enim tempore Ulixes in patriam rediit, ea anni parte qua noctes longae sunt (λ 373 ο 392; cf. etiam ε 272—275 ξ 384 ρ 298, 572 sq. σ 328 τ 151 sq). Quae res casui tribui nequit neque sufficit dicere sic libuisse poetae, sed traditum hoc accepisse eum apparet. Sic nimirum olim ferebat *mythus solaris,* qui Odyssea multo antiquior fuit. Solius vero probabilitatis si ratio fuisset habenda, poeta Ulixem tum potius, cum ver rediens sedasset procellas, e Calypsus insula dimisisset, ut ex insula Circes (κ 469). *Primo post brumam novilunio* initium habet novus annus: tum sol regnum annuum denuo capessit, et eo die Ulixes procis interemtis regnum suum recuperavit. Cf. β 89 ξ 162, 457 τ 307 υ 156 nec non κ 135—139 μ 129—131 ξ 24—26 τ 138—150, 183, 573—579.

467. θῆλυσ] § 53.

468. κεκαφηότα θυμόν] cf. Ε 698.

470—473. Sic iungenda: *si in densa istius clivi silva cubile petam, vereor ne, cum obdormivero, ferarum fiam praeda.*

471. μεθήηι] § 122.

474 sq. Circumspexit igitur an etiam in vicinia fluminis aliqua essent virgulta.

'βῆ ϱ̓' ἰμεν' εἰσ ὕλην, — τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατοσ ηὗρε
ἐν περιφαινομένωι, — δοιὼ δ' ἄρα θάμνω ὑπῆλθε
ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτε· ὃ μὲν φυλίησ, ὃ δ' ἐλαίησ. [sqq.
τοὺσ μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένοσ ὑγρὸν ἀέντων, 478-480 cf. τ 440 478ᵇ cf. Hes. Op. 625
οὔτε ποτ' ἠέλιοσ φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλε,
οὔτ' ὄμβροσ 'περάεσκε διαμπερέσ· ὣσ ἄρα πυκνοὶ
ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίσ. οὓσ ὕπ' Ὀδυσσεὺσ
'δύσετ', ἄφαρ δ' εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίληισι 482ᵇ cf. Ω 165
εὐρεῖαν· φύλλων γὰρ ἔεν χύσισ ἤλιθα πολλή, 483 cf. τ 443
ὅσσον τ' ἠὲ δύω ἠὲ τρεῖσ ἄνδρασ ἔρυσθαι
ὥρηι χειμερίηι, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι.
τὴν δὲ ϝιδὼν 'γήθησε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ, 486 = ω 504
ἐν δ' ἄρα μέσσηι ἔλεκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
ὣσ δ' ὅτε τισ δαλὸν σποδιῆι ἔγκρυψε μελαίνηι

---

475. 'βῆ ϱ̓' ἴμεν'(αι)] βήμεναι Bentley. Cf. vs. 428. — ϱ̓'(α) G P] δ' F. || 476. *δοιὼ δ' ἄρα θάμνω ὑπῆλθε] δοιοὺσ δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνουσ Ω, δοιοὺσ δ' ὑπεδύσετο θαμνούσ Nauck. Cf. § 3. || 477. πεφυῶτε schol. E 245] -τασ (-τεσ F[1]) Ω et Ar., γεγαῶτασ idem in comment. || 482. εὐνήν] ὕλην W. || 486. δὲ Bentley] μέν. || 487. φύλλων] πολλήν Bentley. || 488. ἔγκρυψε Buttmann] ἐνέκρυψε Ω, ἔκρυψε Hermann. Cf. § 25. Comp. non nisi h. Merc. 416 redit.

---

477. ὁμόθεν πεφυῶτε] inter harum arborum radices perplexas heros cubile molle et tectum et bene siccum invenit.

— ὃ . . . ὃ] neglegentius dictum pro τὸν . . . τόν.

— φυλίησ] †. Quae arborum species significetur nescimus, sed arborem cui densa sit coma — e. g. *tiliam* — poscere videtur contextus, quoniam oliva semper viret neque admodum frondosa est.

478. διάει] § 197.

— ὑγρὸν ἀέντων] adiectivo ὑγρῶι, quod ceteris locis Homericis et passim apud posteros (cf. Ar. Vesp. 1213) valet *fluidum* sive *molle*, *humidine* notio h. l. et vs. par. inest? An rectis solis radiis opponuntur nunc flabra ventorum etiam per torta et angulosa meacula se insinuantia? Hoc verum videtur, et convenit fere Hesych.: μαλακῶσ.

480. 'περάεσκε] § 191.

483. φύλλων . . . χύσισ] i. q. φύλλα κατακεχυμένα, item vs. 487 et vs. par.; vox χύσισ apud H. non redit.

— ἔεν] § 302.

— ἤλιθα πολλή] cf. Λ 677.

484. ὅσσον τε . . . ἔρυσθαι] *quantum tueri* (*tegere*) . . . *posset*. Cf. β 60. Verbi forma ἔρυσθαι pro ῥύεσθαι vel εἰρῦσθαι insolita (cf. ι 194 Ξ 260 et § 164).

488—491. De lepidissima hac comparatione cf. υ 25—28. Simili imagine minus apte usus — *caloris* enim notio illinc aliena — poeta hymni Mercurii 237 sqq.: ἠΰτε πολλὴν | πρέμνων ἀνθρακιὴν ὕλησ σποδὸσ ἀμφικαλύπτει, | ὣσ Ἑρμῆσ Ἑκάεργον ἰδὼν ἀνεείλε' ἕ' αὐτόν (ἀλέεινεν codd., corr. Lohsee).

ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆσ, ᾧι μὴ πάρα γείτονεσ ἄλλοι, 489a = σ 358 cf. δ 517
σπέρμα πυρὸσ σαόων, ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αὔηι,
ὣσ Ὀδυσεὺσ φύλλοισι 'καλύψατο. τῶι δ' ἄρ' Ἀθήνη
ὕπνον ἐπ' ὄμμασ' ἔχευ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
δυσπονέοσ καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψασ. 493b = ψ 17

Ὀδυσσέωσ ἄφιξισ εἰσ Φαίακασ.

ζ ὣσ ὃ μὲν ἔνθα καθηῦδε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεὺσ 1 sq.a cf. Ξ 352 sq. 1 = η 344 cf. η 1

489. ἐσχατιῆσ F P] -ῆι G. || 490. σαόων Nauck (σώων Buttmann)] σώζων. || 492. ἵνα — τάχιστα] ἵν' ἐκλελάθοιτο πόνοιο G (deletumne voluit vs. 493?). || 493. δυσπονέοσ] -πραγεοσ Plut. vit. Hom. 207, -πενεοσ Duentzer. || 1. ἔνθα καθηῦδε] cf. Α 611 et 68.

489. De agricolarum vita solitaria cf. Ψ 833 sq.

490. σπέρμα πυρὸσ] *vivit* ignis et *animantis* instar habetur (cf. Β 426); ignem *refocillare* est ζωπυρεῖν (cf. Ar. Lys. 682 al.).

492. De Ulixe dormiente cf. κ 31 sq.

493. δυσπονέοσ] adi. † neque rite formatum. Cf. nota crit.

1 sqq. Sequitur suavissima narratio quae est de Nausicaa (ζ—θ). Quae ut prorsus possit placere et inter splendidissimas artis poeticae gemmas merito haberi, necesse est non rogemus qualem exitum sit habitura. Nam regum dis carorum haec filia nobilis postquam versibus pulcherrimis ita est depicta ut nemo non eam diligat, postquam vidimus ludentem et audivimus lepide atque ingenue multa loquentem, nihil habet quod agat nisi ut heroi naufrago aliquid vestimentorum olei cibi praebeat et ad patris aedes viam indicet, quam mox ipsa Minerva ei monstravit. Quae dea etiam sine puellae regiae ope alumnum suum ad Alcinoi aedes poterat deducere nube cava abditum et vires ei interim sustentare. *Inutilis* igitur Nausicaa, quantumvis decora et amabilis, fuit poetae carmen ad eventum deducenti. Aliunde videlicet adscitam inseruit carmini quod est de herois ad uxorem reditu (cf. ε 282 sq.). Fuisse olim fabulam de *Nausicaa ab Ulixe iuvene* — vel potius, nam nomina mutari potuerunt, de *filia regia* a *iuvene heroe* — *in matrimonium accepta*, cum ipsa Odyssea luculenter testatur, nam eo tendunt quaecunque poeta de ea narravit, tum diserte docent quae tradita sunt de *Persepolide* filio *Nausicaae* et *Telemachi* (cf. Suid. s. v. Ἀνδοκίδησ, Aristoteles apud Eust. 1796, 39 sqq., Hesiod. fr. 17) collatis quae de *Ptoliportho* filio *Ulixis* et *Penelopes* (Apollodor. Epitom. 7, 35 Pausan. VIII 12 § 3). Sic enim apparet, ut „Ptoliporthum" (cf. Β 278), sic et „Telemachum" sive *sagittarium* (cf. quod oppositum est epitheton ἀγχίμαχοσ sive *hastatus* Ν 5) primitus ipsius herois cognomen fuisse, quemadmodum e tertio epitheto „δολίωι" sive *versuto* ei procrevit *minister* (cf. δ 735); suum igitur ipsius *filium* et *nepotem* — si ita loqui licet — Ulixem sensim factum esse; nam dum variis modis inter se perplectuntur et in ordinem chronologicum

ὕπνωι καὶ καμάτωι ἀρημένοσ· αὐτὰρ Ἀθήνη 2ª cf. K 98 ξ 318
'βῆ ῥ' εἰσ Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
οἳ πρὶν μέν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρωι Ὑπερείηι,
ἀγχόθι Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων, 5ᵇ = ρ 581
οἵ σφασ ἐσινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν. 6ᵇ cf. μ 246 φ 371, 373
ἔνθεν ἀναστήσασ ἄγε Ναυσίθοοσ θεοϝειδήσ,
εἷσε δ' ἐνὶ Σχερίηι ϝεκὰσ ἀνδρῶν ἀλφεστάων,
ἀμφὶ δὲ τεῖχοσ ἔλασσε πόλει καὶ ἐδείματο ϝοίκουσ
καὶ νηοὺσ 'ποίησε θεῶν καὶ ἐδάσσατ' ἀρούρασ.
ἀλλ' ὃ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶσ Ἄϝιδόσδ' ἐβεβήκει, 11 = γ 410
Ἀλκίνοοσ δὲ τότ' ἦρχε, θεῶν ἄπο μήδεα ϝειδώσ.
τοῦ μὲν ἔβη πρὸσ δῶμα θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη,
νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιάουσα. 14 = θ 9
'βῆ δ' ἴμεν' εἰσ θάλαμον πολυδαίδαλον, ὧι ἔνι κούρη
'κοιμάετ' ἀθανάτηισι φυὴν καὶ ϝεῖδοσ ὁμοίη,
Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτοροσ Ἀλκινόοιο, 17 = 213 cf. θ 464
πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλοσ ἔχουσαι,
σταθμοῖιν ϝεκάτερθε· θύρη δ' ἐπέκειτο φαεινή.
ἢ δ' ἀνέμοι' ὣσ πνοιὴ ἐπέσσυτο δέμνια κούρησ,

---

8. *εἷσε δ' ἐνὶ* Bentley] *εἷσεν δὲ* Ar. G (cf. Θ 337), *εἷσεν δ' ἐν* Ω (item I 200; cf. etiam κ 233 ξ 49 υ 107). — *ἀνδρῶν* P2 S K H2] *ἄλλων* Ω (interpretamentum: „ceterorum"). In F est scriptum *ἑκὰσ ἄλλων ἀλφεστάων ἀνδρῶν*, dein *ἀνδρῶν* deletum. — *ἀλφεστάων*] cf. Λ 454. || 10. *θεῶν*] *θεοῖσ* Rhianus (cf. § 60). || 19. **θύρη δ' ἐπέκειτο φαεινή*] *θύραι δ'* -*ντο* -*ναί*. Novicium est -*ντο* (cf. Φ 426 et § 119), expectatur autem singularis. Cf. Ω 317 α (436), 441 χ 155, 157 (ibique l. a.), 201. Theocrit. II 6 eodem vitio corrumpuntur numeri: *θύρᾰσ* leg. *θύρᾱν* (corr. Cobet).

---

utcumque coguntur quae poetae antiquiores cecinerant, heros πολύμητισ genuit τὸν τηλέμαχον, hic τὸν πτολίπορθον sive περσέπολιν. Cf. A 250—252 nec non λ 118—137.

2. ἀρημένοσ] cf. Σ 434.

4—8. De Phaeacum *migratione* cf. ε 282 sq.; *Hypereae* nomen ignotum unde duxerit poeta nescimus.

5. ἀγχόθι] § 322.

6. σφασ] § 92.

8. Σχερίηι] cf. ε 34.

— ἀλφεστάων] cf. Z 142.

9. πόλει] § 74.

10. νηοὺσ 'ποίησε θεῶν] *delubra dis sacra ab agris profanis secrevit et ornavit;* cf. χορὸν ἀσκῆσαι Σ 592. Non sunt cogitandae deorum *aedes tectae*, quales nullas vidit Ulixes cum urbis portum et moenia et regiam admiratus est (η 43 sqq.); cf. A 39 et infra vs. 267.

14. μητιάουσα] § 191.

15—24. Cf. δ 796—802.

16. 'κοιμάετ'(ο)] § 191.

20. Per forem clausam quomodo dea potuerit penetrare, non rogat nunc poeta, dis enim pervia sunt

'στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆσ καί μιν πρὸσ μῦθον ἔϝειπε, 21 = Ψ 68
ϝειδομένη κούρηι ναυσικλειτοῖο Δύμαντοσ,
ἧ ϝοι ὁμηλικίη μὲν ἔεν, 'κεχάριστο δὲ θυμῶι·
τῆι μιν ϝεισαμένη προσέφη γλαυκῶπισ Ἀθήνη· 24ᵃ = Γ 389
„Ναυσικάα, τί νύ σ' ὧδε μεθήμονα 'γείνατο μήτηρ;
ϝείματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα,
σοὶ δὲ γάμοσ σχεδόν ἐστιν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
ϝέννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχέμεν' οἵ κέ σ' ἄγωνται·
ἐκ γάρ τοι τούτων φάτισ ἀνθρώπων ἀναβαίνει
ἐσθλή, χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ἅμ' ἠόϊ φαινομένηφι, 31ᵇ = Ι 682
καί τοι ἐγὼ συνέριθοσ ἅμ' ἕψομαι, ὄφρα τάχιστα
ἐντύνη'· ἐπεὶ οὔ τοι ἔτι δϝὴν παρθένοσ ἔσσεαι.
ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆεσ κατὰ δῆμον
πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένοσ ἐστὶ καὶ αὐτῆι.
ἀλλ' ἄγ' ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρὸ
ἡμιόνουσ καὶ ἅμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσι
ζῶστρά τε καὶ πέπλουσ καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
καὶ δὲ σοὶ ὧδ' αὐτῆι πολὺ κάλλιον ἠὲ πόδεσσι 39ᵃ = ρ 583
ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοί εἰσι πόληοσ."
ἡ μὲν ἄρ' ὣσ ϝειποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπισ Ἀθήνη 41 = Ε 133

---

21. Om. G. || 22. ναυσικλειτοῖο Δύμαντοσ] Ναυσικλειτοῖ 'Οδύμαντοσ quidam olim; cf. § 77. || 24. ϝεισαμένη § 212³] εἰσαμένη (F) vel εἰδομένη (G P). || 26. κεῖται] κείατ'? Sed cf. vs 59. || 29. φάτισ] sic Aristoph., χάρισ Callistratus. — ἀνθρώπων G P² H²] -πουσ Ω. || 33. *ἐντύνη'(αι)] ἐντύνεαι Ω (-ο P¹ H¹) vitiose (-ῠ- et -ε-). Cf. § 117. || 35. ἐστὶ ... αὐτῆι] ἐσσὶ P¹ H ... αὐτή F¹ H.

---

quaelibet (cf. e. g. Π 184) neque difficile est quicquam; δ 802 vero accurate indicavit quomodo *species nocturna* ad lectum Penelopes aditum invenerit.

— ἀνέμοι'(ο)] § 59.

22. De l. a. Ναυσικλειτοῖ Ὀδύμαντοσ cf. Α 99.

23. ὁμηλικίη] cf. Γ 175.

— ἔεν] § 302.

26. σιγαλόεντα] cf. Χ 154.

27. γάμοσ σχεδόν ἐστιν] non vana haec fuerunt deae verba; cf vs. 1 sqq. — Sic etiam ad Io virginem regiam in somno dictum est: „surge et exi ex aedibus paternis: non diu etiam virgo eris" (cf. vs. 33), deus enim cum ea erat congressurus (Aesch. Prom. 645—654).

28. παρασχέμεν'(αι)] § 125.

31. ἠόϊ] § 77.

32. συνέριθοσ] cf. Σ 550.

33. ἔσσεαι] § 117.

40. πλυνοί] cf. Χ 153—156.

Οὔλυμπόνδ᾽, ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ 42^b cf. Hes. Theog. 117, 128
ἔμμεναι· οὔτ᾽ ἀνέμοισι τινάσσεται οὔτε ποτ᾽ ὄμβρωι
δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται, ἀλλὰ μάλ᾽ αἴθρη
πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ᾽ ἐπιδέδρομεν αἴγλη. 45^b cf. υ 357
τῶι ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.
ἔνθ᾽ ἀπέβη γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρηι.
  αὐτίκα δ᾽ Ἠὼς ἦλθεν ἐΰθρονος, ἥ μιν ἔγειρε,
Ναυσικάαν ἐΰπεπλον· ἄφαρ δ᾽ ἀπεθαύμασ᾽ ὄνειρον,
βῆ δ᾽ ἴμεναι διὰ δῶμα, ἵν᾽ ἀγγείλειε τοκεῦσι,
πατρὶ φίλωι καὶ μητρί. κιχήσατο δ᾽ ἔνδον ἐόντας·
ἡ μὲν ἐπ᾽ ἐσχάρηι ἧστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
ἠλάκατα στρωφάουσ᾽ ἁλιπόρφυρα, τῶι δὲ θύραζε 53^a = 306
ἐρχομένωι ξύμβλητο μετὰ κλητοὺς βασιλῆας
εἰς βουλήν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.
ἡ δὲ μάλ᾽ ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέϝειπε·
  „πάππα φίλ᾽, οὐ κεν δή μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην 57 cf. Ω 263
ὑψηλὴν ἐΰκυκλον, ἵνα κλυτὰ ϝείματ᾽ ἄγωμαι

44. οὔτε D K] οὐδὲ Ω. — ἐπιπίλναται] -κίδναται Stob. Ecl. Phys. I 22, 2 Herodian. π. σχημ. 57. — αἴθρη] αἰθὴρ Rhianus (cf. P 371). || 46. τῶι] τῆι Rhianus. || 47. κούρηι G F] πάντα P H (ut Υ 340). || 50. δῶμα G q] δώμαθ᾽ Ω. || 51. ἐόντας] -ντες $P^1 H^1$, -ντε l. || 54. κλητοὺς] cf. Γ 451. || 57. ἐφοπλίσσειας] -αν Rhianus F^1.

42—46. Versus praeclaros, quibuscum cf. δ 565—568, vertit Lucretius III 18 sqq. — Prisci poetae Iovem et ceteros caelites collocarunt in Olympi montis summo vertice nive splendenti (cf. A 420 al.): locum altiorem a nive purum iis assignavit poeta Odysseae, addidit autem relata se referre. Cf. B 783 et ε 79 sq.

44. αἴθρη] cf. P 646.

45. ἀνέφελος] § 21 et 27.

— λευκὴ δ᾽ ἐπιδέδρομεν αἴγλη] cf. A 532 et 606.

48. μιν] cf. Φ 249.

50. ἴμεναι] § 125.

51. ἔνδον] *in megaro.* Ut ipsa puella, sic et parentes iam experrecti sunt.

52 sq. Cf. α 333.

53. στροφάουσ᾽(α)] § 193 et 248.

— ἁλιπόρφυρα] *purpura tincta.* Colore igitur vellus prius est imbutum quam fila inde nerentur; cf. ϝιοδνεφὲς εἶρος δ 135. Unde vestimenta fient ἁλουργά sive ἁλουργίδες, ut locuti sunt Athenienses (cf. Ar. Eq. 967 Plat. Rep. 429*d*—430*a* al.). Adiectivum redit Ζ 306 ν 108.

57. πάππα] cf. § 54 et E 408.

— οὐ κεν] § 326.

58. ὑψηλὴν ἐΰκυκλον] sic certum quoddam plostrum e pluribus quae praesto erant Alcinoo indicavit Nausicaa: *altum* (sive *capax*) *et firmum illud plostrum.* Articulum igitur his adiectivis mente praemittamus oportet.

— κλυτὰ ϝείματ᾽(α)] *vestes ornatiores,* non quotidianas (nostrates: *de mooie kleeren, het goede goed*). Cf. Z 324 κ 87 χ 109. Nuptias et dies festos in mente habet puella.

εἰσ ποταμὸν πλυνέουσα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται;
καὶ δ' αὐτὸν σὲ ϝέϝοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντα
βουλὰσ βουλεύειν καθαρὰ χροῒ ϝείματ' ἔχοντα· 61b cf. δ 750
πέντε δέ τοι φίλοι υἷεσ ἐνὶ μεγάρωι γεγάασι,
οἳ δύ' ὀπυίοντεσ, τρεῖσ δ' ἠΐθεοι θαλέθοντεσ,
οἳ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεόπλυτα ϝείματ' ἔχοντεσ
εἰσ χορὸν ἔρχεσθαι. τὰ δ' ἐμῆι φρενὶ πάντα μέμηλε."
ὣσ ἔφατ'· ἠΐδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομῆναι
πατρὶ φίλωι. ὃ δὲ πάντ' ἐνόει καὶ ἀμείβετο μύθωι·
„οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω, τέκοσ, οὔτε τε' ἄλλου.
ἔρχε'· ἀτάρ τοι δμῶεσ ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
ὑψηλὴν ἐΰκυκλον, ὑπερτερίηι ἀραρυῖαν."
ὣσ ϝειπὼν δμώεσσιν ἐκέκλετο, τοὶ δ' ἐπίθοντο.
οἳ μὲν ἄρ' ἐκτὸσ ἅμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην 72b = Ω 189
ὤπλεον, ἡμιόνουσ θ' ὕπαγον 'ζεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνηι·
κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο 'φέρεν ϝεσθῆτα φαεινήν. 74 sq. cf. Ω 275
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐϋξέστωι ἐπ' ἀπήνηι·
μήτηρ δ' ἐν κίστηι ἐτίθει μενοϝεικέ' ἐδωδὴν
παντοίην, ἐν δ' ὄψ' ἐτίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευε 77b = γ 40
ἀσκῶι ἐν αἰγείωι, — κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνησ, — 78a = Γ 247

---

60. δ' αὐτὸν σὲ Fick] δὲ σοὶ αὐτῶι. Cf. Β 190 ρ 81 al. || 60 sq. ἐόντα et ἔχοντα G P] -ντι et -ντι F. || 62. μεγάρωι] cf. Β 137. || 65. φρενὶ] φρεσὶ G[1] (ἐμοὶ φρεσὶ?). || 73. θ' ὕπαγον F] δ' ὕπ. G P. — ἀπήνηι G F] -νην P. || 74. 'φέρεν] φέρον Aristoph. P[2] H[2]; versus igitur initio Aristophanes legebat κούρηι (Buttmann) aut κοῦραι (Nauck, cf. vv. 135, 222). || 75. κατέθηκεν F P] -καν Aristoph. G H. — ἐϋξέστωι ... ἀπήνηι] -του ... -νησ G. || 77. ἐν δ' οἶνον] molesta est praepositio iterata (cf. Ψ 709) et neglectum est ϝ, καὶ ϝοῖνον Knight.

---

59. ῥερυπωμένα] § 134.

62—65. Sic Dolon frater erat unicus quinque sororum (cf. Κ 316 sq.). Duo Nausicaae fratres, de quibus plura non narravit poeta, ὀπυίοντεσ ἦσαν sive ὤπυιον, *uxorem habebant* (cf. Ν 429 et ψ 178), cum uxoribus igitur in aedibus Alcinoi vivebant (cf. Β 701), vestes autem iis praebebant uxores. Tres vero etiam ἠΐθεοι sive *caelibes* erant, *Laodamas* (η 170 θ 117 sqq.), *Halius* (θ 119, 370), *Clytoneus* (θ 119, 123); hi igitur quae requirebant vestimenta, poscebant a sorore, cui mater hoc officium mandaverat.

64. *Hi identidem poscunt vestes recens lotas.*

66. γάμον] veram causam a specie nocturna sibi indicatam (cf. vs. 27).

68. τε'(ο)] § 99.

69. ἔρχε'(ο)] § 117.

70. ὑπερτερίηι] †, *operculo* ad radios solis et imbres arcendos.

76. ἐν κίστηι] †, *in cista viminea* sive *sportula* (cf. Ar. Ach. 1086 al.).

78. ἐπεβήσετ'(ο)] § 152.

'δῶκε δέ ϝοι χρυσέηι ἐν ληκύθωι ὑγρὸν ἔλαιον, 79 cf. 215
ἧοσ χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί.
ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα, 81ᵇ = *Ε* 226
'μάστιξεν δ' ἐλάειν· καναχὴ δ' ἔεν ἡμιόνοιιν.
αἱ δ' ἄμοτον 'τανύοντο, 'φέρον δ' ἐσθῆτα καὶ αὐτήν,
οὐκ οἴην· ἅμα τῆι γε καὶ ἀμφίπολοι 'κίον ἄλλαι. 84 cf. *Γ* 143 *τ* 601
αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο,
ἔνθ' ἦ τοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ
καλὸν ὑπεκπρόρεεν μάλα περ ῥυπόεντα καθῆραι·
ἔνθ' αἵ γ' ἡμιόνουσ μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνησ.
καὶ τὰσ μὲν 'σεῦαν ποταμὸν πάρα δινήεντα
τρωγέμεν' ἄγρωστιν μελιϝηδέα, ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνησ
ϝείματα χερσὶν ἕλοντο καὶ εἰσφόρεον μέλαν ὕδωρ,
'στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶσ ἔριδα προφέρουσαι. 92ᵇ cf. *Γ* 7
αὐτὰρ ἐπεὶ 'πλῦνάν τε 'κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
ἑξείησ 'πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλόσ, ἧχι μάλιστα
λάϊγγασ ποτὶ χέρσον ἀπεπτύεσκε θάλασσα.
αἱ δὲ λοεσσάμεναι καὶ χρισάμεναι λίπ' ἐλαίωι 96 cf. *Κ* 577
δεῖπνον ἔπειθ' εἵλοντο παρ' ὄχθησιν ποταμοῖο·
ϝείματα δ' ἠελίοιο 'μένον τερσήμεναι αὐγῆι.
αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου 'τέρφθεν δμωιαί τε καὶ αὐτή,
σφαίρηι ταί γ' ἄρ' ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι·
τῆισι δὲ Ναυσικάα λευκώλενοσ ἤρχετο μολπῆσ.

---

79. (')*δῶκε δέ* (ϝ)*οι* K] *δῶκε(ν) δὲ Ω* (cf. vs. 8), *δῶκε δὲ χρυσείηι* Barnes (cf. *Ω* 795). ‖ 83. *ἐσθῆτα*] neglecto ϝ. ‖ 85. *αἱ δ'(ἑ)* F P] *ἀλλ'* G. ‖ 87. *ὑπεκπρόρεεν* Friedlaender] *-ρέει* Ar. *Ω*. — *ῥυπόεντα* F] *-ωντα Ω*. Cf. *ν* 435 *ω* 227 et *Λ* 157. ‖ 88. *ἀπήνησ*] *ἁμάξησ* l. a. ‖ 95. *ἀπεπτύεσκε*] *ἀποπλύνεσκε* P, *-νέεσκε* G. Cf. *Δ* 426. ‖ 99. *'τέρφθεν* § 250] *τάρφθεν Ω*, item *τάρφθη τ* 213 (= 251 *φ* 57). ‖ 100. *ταί γ'(ε)* q] *ταί τ'* G F P H, *ταίδ'* M K et „om es libri" in schol. H P. ‖ 101. *ἤρχετο*] *-ξατο* X.

---

79. χρυσέηι] § 18 et 61.

80. ἧοσ] § 323. De vi particulae cf. δ 800; proprie *donec* (nos: *tegen dat zij) lavaret*, i. e. *quo tum uteretur cum ipsa lavaret* (cf. vs. 96).

82. ἐλάειν] § 191.

— ἔεν] § 302.

86. πλυνοὶ] cf. X 153.

90. τρωγέμεν'(αι)] § 125.

92. ἔριδα προφέρουσαι] cf. Γ 7.

95. λάϊγγασ] cf. ε 433. — Lapillos quos mare in littus eiecit, θαλάττησ ἐκβράσματα (fr. com. adesp. 1218). Cf. Δ 426 Theocrit. XV 133.

96. λίπ'(λιπὶ)] § 13.

100. ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι] solae enim sunt et in loco deserto velut domi versantur. Cf. Ξ 184 sq. — Sic inscia viro ignoto velamentum posuit Nausicaa, ut recens nupta marito (cf. vs. 1 sqq.).

101. μολπῆσ] cf. A 472.

οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεα ἰοχέαιρα,
ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον ἢ Ἐρύμανθον,
τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃσ' ἐλάφοισι, —
τῇ δέ θ' ἅμα Νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο, — 105ᵇ = ι 154
ἀγρονόμοι παίζουσι, γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ·
πασάων δ' ὑπὲρ ἥ γε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
ῥεῖά τ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι, — — 108ᵃ cf. Ο 490
ὣς ἥ γ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμής.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν ϝοῖκόνδε νέεσθαι — 110ᵃ = Hes. Theog. 888
ζεύξασ' ἡμιόνους πτύξασά τε ϝείματα καλά,
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη, — 112 = β 382
ὡς Ὀδυσεὺς ἔγροιτο ϝίδοι τ' ἐϋώπιδα κούρην,
ἥ ϝοι Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιτο.
σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια·
ἀμφιπόλου μὲν ἅμαρτε, βαθείῃ δ' ἔμβαλε δίνῃ.
αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσαν, ὁ δ' ἤγρετο δῖος Ὀδυσσεύς, — 117ᵇ = ν 187
ἑζόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν· — 118 cf. Α 193
„ὤ μοι ἐγώ, τέων αὖτε βροτῶν εἰς γαῖαν ἱκάνω; — 119-121 = ν 200 sqq.
ἤ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, — 120 sq. = ι 175 sq. 120ᵇ = ϑ 575
ἠὲ φιλόξεινοι καί σφιν νόος ἐστὶ θεοδϝής; — 121 cf. ϑ 576
ὥς τέ με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀϋτή.
ἦ νύ ποθ' ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδηέντων.
ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι ἠδὲ ϝίδωμαι."

---

123 Νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα — 123 cf. Υ 8
καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα. — 124 = Υ 9

---

102. οὔρεα (n) q et l. a. in H P] οὔρεος Ω. ‖ 105. Νύμφαι, κοῦραι F P] κ. Ν. G (cf. ι 154). ‖ 106. Megaclides: ἀγρόμεναι παίζουσιν ἀνὰ δρία παιπαλόεντα (cf. ξ 353). — δέ τε] δ' ἄρα Apoll. lex. ‖ 107. μέτωπα] -πον P¹ H¹. ‖ 108. τ'(ε) Ar. et „σχεδὸν πᾶσαι"] δ' Ω. ‖ 109. ἀδμής] ἁγνή W et Macrob. V 4 § 10. ‖ 110. πάλιν] πόλιν F² (cf. π 155). ‖ 116. ἔμβαλε] ἔμπεσε F Apoll. lex. Etym. M. 566, 20 (cf. δ 508). — δίνῃ] λίμνῃ Apoll. lex. Etym. M. l. l. ‖ 117. δῖος G P] θεῖος F. ‖ 119. τέων αὖτε βροτῶν] νῦν αὖτε τέων Menrad (cf. § 8). ‖ 122. ἀϋτή] ἀϋτμή F H³ Apoll. lex. ‖ 123 sq. Del. Nitzsch (coll. vs. 125). ‖ 126. ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν] ἀλλ' ἄγε τῶν P, ἀλλά γε τῶν H.

102—109. Imitatus est Verg. Aen. I 498 sqq., infeliciter iudice Valerio Probo apud Gellium IX 9.

103. περιμήκετον] cf. Ξ 287.

115. βασίλεια] *virginem regiam* nunc significat, quemadmodum masculinum βασιλῆες non solorum regum sed *cunctorum principum* in prisca dictione fuit nomen (cf. α 386).

122. θῆλυς] § 53.

125. ποθ'(ι)] § 322. — αὐδηέντων] cf. ε 334.

ὣσ ϝειπὼν θάμνων ὑπεδύσετο δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
ἐκ πυκινῆσ δ' ὕλησ πτόρθον 'κλάσε χειρὶ παχείηι
φύλλων, ὡσ ῥύσαιτο περὶ χροῒ μήδεα φωτόσ.
'βῆ δ' ἴμεν' ὥσ τε λέων ὀρεσίτροφοσ ἀλκὶ πεποιθώσ, 130 cf. *K* 297 *P* 61 130[a] = *M* 299
ὅσ τ' εἶσ' ὑόμενοσ καὶ ἀήμενοσ, ἐν δέ ϝοι ὄσσε
δαίεται, αὐτὰρ ὃ βουσὶ μετέρχεται ἢ ὀΐεσσι
ἠὲ μετ' ἀγροτέρασ ἐλάφουσ· κέλεται δέ ϝε γαστὴρ 133[b] cf. *M* 300
μήλων πειρήσοντα καὶ εἰσ πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν. 134 = *M* 301
ὣσ Ὀδυσεὺσ κούρηισιν ἐϋπλοκάμοισιν ἔμελλε
μίξεσθαι γυμνόσ περ ἐών· χρηὼ γὰρ ἵκανε.
σμερδαλέοσ δ' αὐτῆισι 'φάνη κεκακωμένοσ ἅλμηι·
'τρέσσαν δ' ἄλλυδισ ἄλλη ἐπ' ἠϊόνασ προεχούσασ.
οἴη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ 'μένε· τῆι γὰρ Ἀθήνη
θάρσοσ ἐνὶ φρεσ' ἔθηκε καὶ ἐκ δϝέοσ εἵλετο γυίων.
'στῆ δ' ἄντα σχομένη· ὃ δ' ἐμερμήριξεν Ὀδυσσεύσ, 141[b] = ϱ 235
ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν ἐϋώπιδα κούρην, 142[a] = χ 337
ἢ αὔτωσ ϝεπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι. 143 cf. 146
ὣσ ἄρα ϝοι φρονέοντι 'δοάσσατο κέρδιον εἶναι, 145 = ε 474
λίσσεσθαι ϝεπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι, 146 cf. 143
μή ϝοι γοῦνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον 'φάτο μῦθον·
„γουνάομαί σε, ϝάνασσα! θεόσ νύ τισ ἢ βροτόσ ἐσσι;

---

144 *λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν καὶ ϝείματα δοίη.*

---

127. *δῖοσ*] *θεῖοσ* M. || 132. *ὅ*] om. Rhianus. || 137. *σμερδαλέοσ*] sic Ar., *ἀργαλέοσ* Zen., *λευγαλέοσ* l. a. ant. || 138. *ἄλλη*] sic Ar., *-ηι* olim alii (cf. ε 369). || 144. Athenocles Ar. —— (de Athenocle cf. ξ 503—506). || 149. *γουνάομαι* § 144 et 191] *-νοῦμαι*.

---

127. ὑπεδύσετο] § 152. Vert. *emersit, subduxit se.* Eadem verbi vis est v. l. (ε 337 et) υ 53.

129. μήδεα] *pudenda, lumbos.* Vox redit σ 67, 87 χ 476, μέζεα dicitur Hes. Oper. 512; cf. δάπεδον—ζάπεδον (l. a. λ 598, inscr. Ion. 5430, Xenophan. fr. 1[1]).

130—137. Vir nudus et squalidus subito adspectus talem puellis horrorem incussit qualem armentis fera irruens; ipse autem poeta puellarum oculis nunc heroëm intuetur. Hae leoni imbre et procella vexato, sed feroci etiam et esurienti, habuere similem.

131. ὑόμενοσ καὶ ἀήμενοσ] *ventos perpessus et imbres* Verg. Aen. IX 60.

— ὄσσε | δαίεται] cf. M 466.

136. χρηώ] § 190.

138. προεχούσασ] προυχ. Ω.

141—149. Cf. Phemius quid faciat ambigens χ 333—344 et de supplicantium gestu A 500.

149. γουνάομαι] § 144 et 191.

— ϝάνασσα] *dearum* cognomen (cf.

εἰ μέν τισ θεόσ ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι, 150 cf. π 183 τ 40
Ἀρτέμιδί σε ἐγώ γε, Διὸσ κούρηι μεγάλοιο,
ϝεῖδόσ τε μέγεθόσ τε φυήν τ' ἄγχιστα ϝεϝίσκω. 152 cf. Β 58
εἰ δέ τίσ ἐσσι βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσι, 153[a] = Ζ 142
τρὶσ μάκαρεσ μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
τρὶσ μάκαρεσ δὲ κασίγνητοι! μάλα πού σφισι θυμὸσ
αἰὲν ἐϋφροσύνηισιν ἰαίνεται εἵνεκα σεῖο,
λευσσόντων τοιόνδε θάλοσ χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.
κεῖνοσ δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρτατοσ ἔξοχον ἄλλων,
ὅσ κέ σ', ἐϝέδνοισι βρίσασ, ϝοῖκόνδ' ἀγάγηται.
οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἐγὼ 'ϝίδον ὀφθαλμοῖσι, 160sq. cf. δ 141sq.
οὔτ' ἄνδρ' οὔτε γυναῖκα· σέβασ μ' ἔχει εἰσοράοντα.
Δήλωι δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνοσ παρὰ βωμῶι

---

151. *σε ἐγώ*] vitium metricum, *ῥά σ' ἐγώ* Knight, *σέ γ' ἔπειτα* Gerhard. || 152. *ἄγχιστα*] *εἰσ ἄντα* W. || 153. *δέ — τοὶ*] *δ' αὖ γε βροτόσ ἐσσ' οἳ* P[1] H. — *ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσι*] *ἀρούρησ καρπὸν ἔδουσι* F[2] P[1] H (ut Ζ 142). || 156. *ἐϋφροσύνηισιν*] *ἐν εὐφρ.* l. a. ant. (cf. ι 6 υ 8). || 160. *ἐγώ(ν)* (*'ϝ*)*ίδον* F] *ἴδον ἐγὼ βροτὸν* G, *εἶδον βροτὸν* P. || 162. *βωμῶι*] *ναῶι* Plut. Mor. 983 *e* (cf. v. l. h. Ap. 298).

Ξ 326 γ 380). Dubitat enim Ulixes an dea sit, certe dubitare se fingit; item vs. 175. Sequentia igitur vertenda sunt: *an non dea es sed virgo mortalis?*

157. λευσσόντων] cf. Γ 301.
— εἰσοιχνεῦσαν] § 7 et 191.

158 sq. Laeti ominis plena haec, item vs. 180—185. Cf. vs. 1 sqq. et de locutione ἔξοχον ἄλλων Ζ 194.

159. *Qui opibus onustus domum te sit abducturus*, i. e. qui ad patrem tuum veniat ut uxorem te petat, sive: *qui ad patrem tuum multas opes afferat,* — nam nisi permulta praebeat, frustra erit! — *ut his emtam uxorem te ducat.* Cf. ἀλφεσίβοια Σ 593 puellarum formosarum epitheton et Aesch. Prom. 559 sq.: ἔδνοισ ἄγαγεσ ... πιθών. Intransitivum (*gravari*) nunc est βρῖσαι, ut praesens βρίθω et perfectum βέβριθα, transitivum vero (*urgere*) Μ 346 al.; de ἐϝέδνων vocis vi cf. θ 318 sq.

161. εἰσοράοντα] § 191.

162 sq. *Dianae* puellam modo assimulavit heros (vs. 151 sq.), ut ipse poeta (vs. 102 sqq.): nunc assimulat *arbori* illi, sub qua natam Dianam posteri certe dixerunt, *palmae Deliae.* Antiquior vero fabula non Deli sed *Ortygiae* hanc deam natam ferebat (cf. h. Ap. 16), et nostro loco non Dianae sed solius Apollinis fit mentio. Suavissima hac imagine virgo procera etiam in Cantico Canticorum (7 § 7) depingitur; eadem subest puellarum nomini proprio *Tamar* sive *Palma* (Genes. 38 § 6 al.). Similes comparationes cf. Ρ 53—58. — *Phoenix dactylifera*, arbor orientalis, non nisi Deli inter Achivos visa neque alibi apud H. commemorata, convenit Apollini numini non Achivo (cf. Α 1—7) vel potius huius matri Latonae. In insula Delo arboribus ceteroquin carenti (h. Ap. 55) arbor haec speciei insolitae omnium semper oculos in

φοίνικοσ νέον ἔρνοσ ἀνερχόμενον ἐνόησα·
ἦλθον γὰρ καὶ κεῖσε, πολὺσ δέ μοι ἕσπετο λαόσ,
τὴν ὁδὸν ἧι δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι.
ὣσ δ' αὔτωσ καὶ κεῖνο ϝιδὼν ἐτεθήπεα θυμῶι
δϝήν, ἐπεὶ οὔ πω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίησ,
ὡσ σέ, γύναι, ἄγαμαί τε τέθηπά τε, δέδϝια δ' αἰνῶσ
γούνων ἅψασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθοσ ἱκάνει.
χθιζὸσ ἐϝεικοστῶι 'φύγον ἤματι ϝοίνοπα πόντον·
τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμ' ἐφόρει κραιπναί τε θύελλαι
νήσου ἄπ' Ὠγυγίησ. νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
ὄφρα τί που καὶ τῆιδε πάθω κακόν· οὐ γὰρ ὀΐω
παύσεσθ', ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθε.
ἀλλά, ϝάνασσ', ἐλέαιρε· σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσασ
εἰσ πρώτην ἱκόμην, τῶν δ' ἄλλων οὔ τινα ϝοῖδα 176[b] sq. = η 25 sq.
ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι. 177 cf. 195
ϝάστυ δέ μοι δεῖξον, δὸσ δὲ ῥάκοσ ἀμφιβαλέσθαι,
εἴ τί ποθ' εἴλυμα σπείρων ἔχεσ ἐνθάδ' ἰοῦσα.
σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῆισι μενοινᾶισ, 180[b] = Ξ 221
ἄνδρα τε καὶ ϝοῖκον, καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν
ἐσθλήν. οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρεῖσσον καὶ ἄρειον,

164 et 166. *καὶ κεῖσε* et *καὶ κεῖνο*] *κἀκεῖσε* G F, *κἀκεῖνο* G. Cf. § 9 et 97. || 168. *δ'(ὲ)* G P] *τ'* F. || 171. *μ' αἰεὶ*] *με μέγα* W. || 172. *κάββαλε* G F] *κάμβαλε* P. Cf. ρ 302 et § 10. || 173. *ὄφρα τι* G P] *ὄφρ' ἔτι* F. || 174. *παύσεσθ'(αι)* G F] *-σασθ'* P. — *τελέουσι* G F] *τελέθουσι* P. || 178. *δέ ... δὲ* F P] *τέ ... τε* G.

se convertit. Quam ob causam mox δόρυ sive *hasta* (*schacht*) vocatur vs. 167, huic revera similior quam quercui vel olivae. Quod autem *iuxta Apollinis aram* stetisse dicitur, ipsam aram Apollinis Delii sub divo, non in aede clausa collocatam fuisse inde patet; hinc autem efficitur ne *Chrysaeo* quidem vel *Troiano* Apollini aedes tectas fuisse (cf. Α 39). Etiam *Ismari* (ι 198—200) et *Ithacae* (υ 278) Apollo ἐν ἄλσεϊ, non in aede colebatur.

163. ἀνερχόμενον] cf. Σ 56.

164 et 166. καὶ κεῖσε et -νο] § 9 et 97.

167. δόρυ] cf. vs. 162 sq.

170. Cf. ε 278 sq. et 388.

171. ἐφόρει] singularis ut Α 255.

173. πάθω] subiunctivus ut Α 158.

175. ϝάνασσ'(α)] cf. vs. 149.

179. ποθ'(ι)] § 322.

— εἴλυμα σπείρων] *involucrum velaminum.* Da mihi si quem habes pannum vilem, quo velamina vestimentorum protexeris a sordibus viae et vehiculi

180—185. Cf. vs. 158 sq.

182 sq. τοῦ γε ... | ἤ] cf. Ο 509 sq.

182. κρεῖσσον καὶ ἄρειον] *potentius* (sive *validius*) *et praestantius.* Dicitur κρεῖσσον quod plus valeat contra inimicos vel contra sortis inclementiam.

ἣ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασι ϝοῖκον ἔχητον
ἀνὴρ ἠδὲ γυνή, πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσι,
χάρματα δ' εὐμενέεσσι· μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί." 185ᵇ cf. Α 218
τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λευκώλενοσ ἀντίον ηὔδα·
„ξεῖν', ἐπεὶ οὔτε κακῶι οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ϝέϝοικασ· — 187 = υ 227
Ζεὺσ δ' αὐτὸσ νέμει ὄλβον Ὀλύμπιοσ ἀνθρώποισι,
ἐσθλοῖσ' ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπωσ ἐθέλῃσι, ϝεκάστωι· 189ᵇ = α 349
καί ποθι σοὶ τάδ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν' ἔμπησ. 190ᵇ cf. γ 209
νῦν δ' ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἱκάνεισ,
οὔτ' οὖν ϝεσθῆτοσ δευήσεαι οὔτε τε' ἄλλου, 192 cf. ξ 510
ὧν τε ϝέϝοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα. 193 = ξ 511
ϝάστυ δέ τοι δείξω, ϝερέω δέ τοι οὔνομα λαῶν·
Φαίηκεσ μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι, 195 cf. 177
εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτοροσ Ἀλκινόοιο,
τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτοσ τε βίη τε."
ἦ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισ' ἐκέλευσε·
„στῆτέ μοι, ἀμφίπολοι· πόσε φεύγετε φῶτα ϝιδοῦσαι;
ἦ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;
οὐκ ἔσθ' οὗτοσ ἀνὴρ διερὸσ βροτόσ, οὐδὲ γένηται, 201 = π 437

185. εὐμενέεσσι vHerwerden] -νέτῃσι. || 187. Versum οὖλε — δοῖεν (= ω 402) subiungit Plut. Mor. 82 e. || 190. τάδ' F] τά γ'(ε) G P. || 193. τε ϝέϝοιχ'(-κε) Bentley] ἐπέοιχ'. || — ἀντιάσαντα] -σασθαι l. a. || 194. δέ ... δέ F P] τέ ... τέ G. || 195. ἔχουσι] ἱκάνεισ Fi (e versu 191). || 201. διερὸσ] sic Ar., δυερὸσ Callistratus (*infelicem* intellegens).

184 sq. ἄλγεα ... χάρματα] nominativi hi non ad verba ἀνὴρ ἠδὲ γυνή pertinent, sed toti quod praemissum est enuntiato apponuntur. Cf. *accusativi* usus simillimus Γ 49.

185. μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί] *praesertim autem* (= *potius quam alios quoslibet*) *ipsi dei eos* (= *coniuges tales*) *exaudiunt*. Nomen *deorum*, quod loco simillimo Α 218 est additum, nunc e vs. 180 facile repetitur.

187. Cf. Γ 59.

190. ποθι] § 322.

192. τε'(ο)] § 99.

193. ϝέϝοιχ'(-κε)] e verbo οὐ δευήσεαι repetendum est μὴ δεύεσθαι, vel potius (sine negatione) τυγχάνειν.

197. τοῦ δ' ἐκ ... ἔχεται κτέ.] cf. Ι 102.

200. ἦ μή που ...;] *num forte fortuna ...?* Prorsus incredibilia rogantis hae sunt particulae. Redeunt ἦ μή iuncta ι 405 sq.

201—205. *Tam celer nullus est praedo mortalis, ut ad nostram insulam sua sponte pervenire possit; longe enim ab hominibus remoti, dis cari, habitamus in ultimo mari* (cf. vs. 8); vel ad litteram: *non extat celer is mortalis qui ... perveniat* cett. — Ne ipse quidem Ulixes ad Phaeaces pervenisset, nisi ventum secundum ei praebuisset Calypso. Casu tantum et vi procellarum illuc abripi potu-

ὅσ κεν Φαιήκων ἀνδρῶν εἰσ γαῖαν ἵκηται
δηϊοτῆτα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισι.
ϝοικέομεν δ' ἀπάνευθε πολυκλύστωι ἐνὶ πόντωι 204^b = δ 354
ἔσχατοι, οὐδέ τισ ἧμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλοσ.
ἀλλ' ὅδε τισ δύστηνοσ ἀλώμενοσ ἐνθάδ' ἱκάνει, 206^b cf. λ 160 ο 492
τὸν νῦν χρὴ κομέειν· πρὸσ γὰρ Διόσ εἰσιν ἅπαντεσ 207^t sq. = ξ 57 sq.
ξεῖνοί τε πτωχοί τε, δόσισ δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
ἀλλ' ἄγε ϝοι δότε φᾶροσ ἐϋπλυνὲσ ἠδὲ χιτῶνα 209 cf. ϑ 392, 425 ν 67 π 173
λούσατέ τ' ἐν ποταμῶι, ὅθ' ἐπὶ σκέπασ ἔστ' ἀνέμοιο.“ 210^b cf. μ 336
ὣσ ἔφαθ'· αἳ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλῃσ' ἐκέλευσαν,
κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἷσαν ἐπὶ σκέπασ, ὡσ ἐκέλευσε
Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτοροσ Ἀλκινόοιο. 213 = 17
πὰρ δ' ἄρα ϝοι φᾶρόσ τε χιτῶνά τε ϝείματ' ἔθηκαν,
'δῶκαν δὲ χρυσέηι ἐν ληκύθωι ὑγρὸν ἔλαιον, 215 cf. 79
ἤνωγον δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῆισι.
δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισι μετηύδα δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
„ἀμφίπολοι, στῆθ' οὕτω ἀπόπροθεν, ὄφρ' ἐγὼ αὐτὸσ
ἅλμην ὤμοιιν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίωι

209^2 ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνωι βρῶσίν τε πόσιν τε 209^2 = 246

205. βροτῶν P] -τὸσ G F. — ἄλλοσ] ἄλλων Nauck. ‖ 207. τὸν νῦν] τῶι μιν Callistratus, τῶι νῦν W. ‖ 209. Habet k, om. Ω; recepit Kirchhoff deleto vs. 209^2, quem habent Ω Cf. vs. 214, 228, 246. ‖ 210. τ'(ε) G P] δ' F. — ὅθ'(ι) G F P] ἵν' M. ‖ 216. λοῦσθαι] λούσασθαι F H, δὲ λοέσσασθαι Nauck (cf. § 295).

erunt miseri mortales (cf. θ 31—33), non metuendi igitur.

201. οὐκ ἔσθ' (ἔστι)... οὐδὲ γένηται] *non est neque opinor futurus est.* Cf. Α 262.

— οὗτοσ ... | ὅσ] *talis* (*tam*) *ut* ..., item vs. par.; cf. Herodot. III 155.

— διερὸσ] *celer*. Adiectivum, quod h. l. et ι 43 extat, aliunde non est cognitum, quid autem significet docet contextus; nam alienum hinc est διερόσ *liquidus* Hes. Oper. 460 al. — Aristarchus interpretabatur *vivum*, sed versui ι 43 ea interpretatio parum convenit.

205. ἧμι] § 92.

207 sq. Hospitum mendicorum et in universum supplicum vindex est Iuppiter ξείνιοσ καὶ ἱκετήσιοσ. Cf. Ω 570.

208. ὀλίγη τε φίλη τε] cf. Α 167.

209 et 209^2. Duplex recensio; cf. Β 144—154.

210. λούσατε] § 295.

214. Virgo regia naufrago non praebuit squallidum aliquem pannum, qualem humilibus verbis ille flagitaverat, sed e fratrum suorum vestibus modo lotis et sole siccatis ei selegit splendidam tunicam et pallium purpureum. Cf. η 234 θ 84.

215. χρυσέηι] § 18 et 61.

217. μετηύδα] § 191.

218. οὕτω] cf. Χ 498.

219. ἀπολούσομαι] § 295.

χρίσομαι· ἦ γὰρ δϝηρὸν ἀπὸ χροόσ ἐστιν ἀλοιφή.
ἄντην δ' οὔ κεν ἐγώ γε λοέσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
γυμνοῦσθαι κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισι μετελθών."
  ὣσ ἔφαθ'· αἳ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, 'ϝεῖπον δ' ἄρα κούρῃ.
αὐτὰρ ὃσ ἐκ ποταμοῦ χρό' ἐνίζετο δῖοσ Ὀδυσσεὺσ
ἅλμην, ἥ ϝοι νῶτα καὶ εὐρέασ ἄμπεχεν ὤμουσ·
ἐκ κεφαλῆσ δ' ἔσμηχεν ἁλὸσ χνόον ἀτρυγέτοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα 'λοέσσατο καὶ λίπ' ἄλειψε,
ἀμφὶ δὲ ϝείματ' ἐϝέσσαθ' ἅ ϝοι 'πόρε παρθένοσ ἀδμήσ, 228ª cf. δ 253
τὸν μὲν Ἀθηναίη 'θῆκεν Διὸσ ἐκγεγαυῖα 229 sq. cf. θ 20 σ 195
μείζονά τ' εἰσϝιδέμεν καὶ πάσσονα, κὰδ δὲ κάρητοσ 230-235 = ψ 157
ϝούλασ ἧκε κόμασ ὑακινθίνῳ ἄνθεϊ ὁμοίασ. 230 cf. ω 369 [sqq.

224—316. Om. P. || 224. ὃσ § 15] ὁ.

220. ἀλοιφή] non idem quod ἔλαιον valet, sed ut ceteris locis, sic et hic in universum significat id quo superficies aliqua inungitur, sive *adeps* est cogitanda, sive ἔλαιον, ut h. l. et σ 179. Cf. ἄλειφαρ (Σ 351 al. et γ 408).

221. οὔ κεν] § 326.

227. λίπ'(λιπί)] § 13.

229—232. Cf. Verg. Aen. I 589—593.

229 sq. 'θῆκεν . . . μείζονά τε . . . καὶ πάσσονα] quod σ 70 ω 368 dicitur μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.

230. εἰσϝιδέμεν] § 126.

231. *Nigros* capillos poeta Ulixi tribuit π 175 sq.: etiamne nostro loco et vs. par.? E comparatione, quae fit cum flore *hyacinthi*, effici id nequit, nam quam florum speciem poeta hoc nomine significaverit non constat (cf. Ξ 348); *flava* autem herois caesaries dicitur ν 399, 431. Quae non levis momenti est res, in qua etiam bonus et sollers poeta potuerit sibi non constare, sed quam maxime pertinet ad ipsam speciem eius herois, quem poeta suo ipsius animo perpetuo obversantem coloribus vividissimis depinxit audientibus. Sic autem hoc discrimen videtur esse expediendum: capillos *flavos* in carminibus Odyssea vetustioribus tributos fuisse *iuveni*, qui in ultimo oriente virginem regiam duxit uxorem (cf. θ 136), *nigros* vero heroi *maturiori* ad uxorem redeunti; Odysseae autem poetam haec ita in unum iunxisse ut Minerva Ulixi tum cum inter *Phaeaces* commoratus est capillos flavos tribueret, in tenuem autem decoloremque comam hos mutaret tum cum heros *Ithacam* pervenisset, postea vero in nigram illam quae antea ei fuerat. Et probabiliter haec si sunt disputata, nostro loco requiritur *flavi* coloris mentio, quocum et melius quam cum *nigro* convenit quae sequitur comparatio, ex *aurificis* arte ducta. Veluti *inauratus* videtur heros, cui flava atque uberrima caesaries de humeris defluit, ut *Iasoni* (Pind. Pyth. IV 145 sq.) vel *Theseo* (Bacchyl. XVIII 51) vel *Achilli* (A 197). Restat igitur ut sumamus *hyacinthum* nostro poetae *aurei coloris* florem fuisse. An sic interpretari poetae verba malumus ut non *colorem*

ὡσ δ' ὅτε τισ χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρωι ἀνὴρ
ϝίδρισ, ὃν Ἥφαιστοσ 'δέδαεν καὶ Παλλὰσ Ἀθήνη
τέχνην παντοίην, — χαρίεντα δὲ ϝέργα τελείει, —
ὣσ ἄρα τῶι κατέχευε χάριν κεφαλῆσ τε καὶ ὤμων. 235 cf. ϑ 19
ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσησ, 236 cf. β 260
κάλλεϊ καὶ χάρισι στίλβων.
'θηεῖτο δὲ κούρη.
δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα·
„κλῦτέ μοι, ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὄφρα τι ϝείπω.
οὐ πάντων ἀϝέκητι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι,
Φαιήκεσσ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισι·
πρόσθεν μὲν γάρ δή μοι ἀϝεικέλιοσ 'δέατ' εἶναι,
νῦν δὲ θεοῖσι ϝέϝοικε τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι. 243 cf. π 200
αἲ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσισ κεκλημένοσ εἴη 244 cf. h. Ven. 242 sq.
ἐνθάδε ναιετάων, καί ϝοι ϝάδοι αὐτόθι μίμνειν!
ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνωι βρῶσίν τε πόσιν τε.“ 246 = 209²
ὣσ ἔφαθ'· αἳ δ' ἄρα τῆσ μάλα μὲν 'κλύον ἠδ' ἐπίθοντο, 247 = υ 157 cf. Η 379
πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ ἔθεσαν βρῶσίν τε πόσιν τε.
ἦ τοι ὃ 'πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεὺσ 249 cf. η 177

---

235. *κεφαλῆσ . . . ὤμων] -λῆι . . . -μοισ Ω (item ϑ 19 ψ 162). Cf. Ψ 282 et § 60. || 236. θῖνα G¹ F P] θινὶ G² M X. Cf. β 260. || 237. χάρισι] -τι H² K Apoll. lex. || 239. μοι] μευ Ar. (cf. § 92). || 241. ἐπιμίσγεται] -ξεται Ar. U² Y i (cf. Β 436). || 244 sq. Ar. (?) —, priorem tamen dubitanter.

---

sed florum crispatorum *figuram* solam spectari dicamus, his autem floribus fuscum fuisse colorem? Haec saepius inita est ratio, sed flavam comam floribus fuscis esse assimulatam credibile non videtur, quoniam color oculos vividius ferit quam lineamenta. — Sequitur ut versus parallelos (ψ 158 et vicinos), quos proximis adiungi grammatica ne sinit quidem, etiam propter neglectum hoc colorum discrimen spurios ducamus.

— ἄνθε'(ϊ)] § 71.

232. περιχεύεται] cf. Κ 294.

237. κάλλεϊ καὶ χάρισι στίλβων] cf. Γ 392.

242. 'δέατ'(ο)] § 305.

244 sq. Laetae spei et optimi ominis plena sunt haec verba (cf. Ζ init.). Quae verba ipsam naturam referentia et virgine etiam pudicissima prorsus digna, — non enim coram viro quem tantopere admiratur haec dicit Nausicaa, sed solis ancillis audientibus et veluti sola secum collocuta, — olim fuere qui vituperarent, utpote immodesta (cf. Plut. Mor. 27*a*, *b*); Ephorus vero optimo iure poetae consilium laudavit: nihil hic esse molestum, nihil quod virginem regiam dedeceat. Recte autem Alcman Nausicaae mentem interpretatus „o Iuppiter, *hunc* mihi concede maritum" eam dicere fecit (fr. 23).

ἀρπαλέωσ· δϝηρὸν γὰρ ἐδητύοσ ἦεν ἄπαστοσ.
αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενοσ ἄλλ' ἐνόησε·
ϝείματ' ἄρα πτύξασα 'τίθει καλῆσ ἐπ' ἀπήνησ,
'ζεῦξε δ' ὑφ' ἡμιόνουσ κρατερώνυχασ, ἂν δ' ἔβη αὐτή. 253 cf. Ω 277
ὤτρυνεν δ' Ὀδυσῆα ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
„ὄρσεο δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ' ἴμεν', ὄφρα σε πέμψω
πατρὸσ ἐμοῦ πρὸσ δῶμα δαΐφρονοσ, ἔνθα σε φημὶ
πάντων Φαιήκων ϝειδησέμεν' ὅσσοι ἄριστοι.
ἀλλὰ μάλ' ὧσ ϝέρδειν, — δοκέεισ δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν· — 258 cf. ε 342
ἧοσ μέν κ' ἀγροὺσ ἴομεν καὶ ϝέργ' ἀνθρώπων,
τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνουσ καὶ ἅμαξαν
καρπαλίμωσ ἔρχεσθαι, ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω· 261ᵇ = η 30
αὐτὰρ ἐπεὶ πόλιοσ ἐπιβήομεν, ἣν πέρι πύργοσ
ὑψηλόσ, καλὸσ δὲ λιμὴν ϝεκάτερθε πόληοσ,
λεπτὴ δ' εἰσίθμη, νῆεσ δ' ὁδὸν ἀμφιϝέλισσαι

253. 'ζεῦξε δ' (θ') ὑφ' G[1] H X (δ' ἐφ' Y)] ζεῦξεν δ' F M, ζεῦξαν G[2] (cf. vs. 73). || 255. δὴ νῦν Z] νὺν δὴ F H, νῦν ὦ Ω. || 256. ἐμοῦ] ἐμεῦ Zen. (cf. Ξ 118 et § 92). || 257. ϝειδησέμεν'(αι)] ἔτι δηέμεν vHerwerden. || 258. ὧσ] ὧδ' Ω. || 259. ἧοσ] ὄφρα (sic G X) vel ὄφρ' ἂν Ω. Cf. Λ 187. || 262. ἐπεὶ § 326] ἐπήν. — πύργοσ | ὑψηλόσ] *πύργοι | -λοί? Naber τεῖχοσ | -λόν coll. η 44 (ut Bekker Μ 333). || 264. εἰσίθμη] sic Ar., -ίσθμη Aristoph. H[2] U.

257. ϝειδησέμεν'(αι)] *cogniturum* (= *adspecturum*) *esse*. Cf. A 546 et § 212.

262 sqq. Incipitur sententia, ad finem non perducitur. Quod Nausicaa erat dictura, hoc fuit: „cum ad ipsam urbem perventum erit, tu aliquantisper remane in nemore Minervae, quod portae vicinum est; nos interim aedes patris mei petemus" (cf. vs. 295 sq.). Sed puella simplex et ingenua verita est sic nudis verbis id proloqui quod hospiti parum urbanum non posset non videri, ut mox ipsi Nausicaae patri parum urbanum visum est cum audivit (η 299—301). Itaque multa prius protulit, prouti ei in mentem venerunt, et variis verbulis interiectis tandem non via directa sed per ambages vere femineas pervenit ad id quod dicere habebat. Nempe simul cum viro, quem maritum suum fore et sperat et animo praesagit (cf. vs. 1 sqq.), urbem intrare non vult: prius parentes ille adeat oportet, ut rite et decore fiant omnia.

263—266. Urbis haec descriptio quoniam bene convenit *Corcyrae*, fuit qui suspicaretur hos versus post esse natos quam Corcyra pro Alcinoi insula haberi est coepta. Quae nimis incerta est coniectura, cum praesertim etiam *Asteris* insula duobus portibus a poeta fuerit donata (cf. δ 844—847). Quicquid id est, ipse Odysseae poeta Phaeaces non Corcyrae sed in ultimo oriente collocavit. Cf. ε 34.

264. εἰσίθμη] †, *aditus* (urbis), = εἴσοδοσ κ 90. Cf. στά-θμη al.

ϝεϝρύαται, πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν ἐστι ϝεκάστωι . . .
ἔνθα δέ τέ σφ' ἀγορὴ καλὸν Ποσιδήϊον ἀμφί,
ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα. 267ᵃ = ξ 10
ἔνθα δὲ νηῶν ὅπλα μελαινάων ἀλέγουσι,
πείσματα καὶ σπεῖρα, καὶ ἀποξύουσιν ἐρετμά.
οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιὸσ οὐδὲ φαρέτρη,
ἀλλ' ἱστοὶ καὶ ἐρετμὰ νεῶν καὶ νῆεσ ἐϝίσαι,
ἧισιν ἀγαλλόμενοι πολιὴν περάουσι θάλασσαν.
τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα, μή τισ ὀπίσσω
μωμεύηι, — μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον, —
καί νύ τισ ὧσ ϝείπηισι κακώτεροσ ἀντιβολήσασ· 275 cf. X 106
,τίσ δ' ὅδε Ναυσικάαι ἕπεται καλόσ τε μέγασ τε;
ξεῖνοσ; ποῦ δέ μιν ηὗρε; πόσισ νύ ϝοι ἔσσεται αὐτῆι.
ἦ τινά που πλαγχθέντα 'κομίσσατο ϝῆσ ἀπὸ νηὸσ
ἀνδρῶν τηλεδαπῶν, ἐπεὶ οὔ τινεσ ἐγγύθεν εἰσί·

---

266. ἀμφί § 316[1]] ἀμφίσ. || 269. σπεῖρα] σπείρασ H T K. — ἀποξύουσιν Bentley] -νουσιν Ω. Cf. comment. et v. l. ι 326. || 275—288 Ar. (?) —— || 275. ὧσ] ὧδ' Ω. || 277. ϝοι] τοι F[1] Y.

---

265. ϝεϝρύαται] § 293.

— πᾶσιν . . . ϝεκάστωι] *duces navium* dicit.

— ἐπίστιον] †; vox, quae ad ἱστίην (ξ 159 al.) videtur referenda, quid valeat incertum; *locum ubi subducta stat navis* (νεώριον)?

266 sq. *Forum*, Alcinoi aedibus proximum, quo convenire solebant cives ad deliberandum vel ad ius dicendum, structum fuit circum Ποσιδήϊον ἄλσοσ (B 506), νηὸν Neptuni — a quo deo Phaeaces stirpem ducebant — sive *aram arboribus inumbratam* (cf. A 39 ζ 10 ν 187). Sic Ulixis aedibus vicinum fuit nemus *Apollinis* (cf. υ 276—278), item aedibus Priami in arce Troiana (E 446). Ornatum autem forum fuit ξεστοῖσι λίθοισι sive *sedilibus lapideis* in usum τῶν γερόντων et ipsius regis ibi collocatis (cf. θ 6, 16 Σ 504). Et *solum* fori constratum fuit ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσι sive ingentibus *laminis lapideis* ex lapicidina in illum locum *tractis*, aptum sic aditum praebens ad regiam auro argento gemmis splendentem. Cf. η 44. — Adi. κατωρυχήσ redit ι 185.

268. ἀλέγουσι] *curant*. Cf. I 504.

269. σπεῖρα] *vela*; cf. ε 318.

— ἀποξύουσιν ἐρετμά] κωπέασ, ut Athenienses locuti sunt, ὁμαλοῦσ ποιοῦσι sive *levigant*: *ligna* in *remos* (κώπασ) *exasciant* (πλατοῦσιν). Quae ut remigando inservire possint, prius ita sunt dedolanda ut in πηδόν (η 327 ν 78, att. πλάτην) sive *palmulam* desinant (cf. Ar. Ach. 552). Similis verbi ἀπο-ξύειν vis est ι 326; praeterea cf. I 446 et ξυστόν vox.

272. περάουσι] § 191.

273. ἀδευκέα] cf. δ 489.

279. οὔ τινεσ] acerbe iocantis hoc est verbulum; quod quomodo sit intellegendum, apparet collatis vs. 283 sq.

ἤ τίσ ϝ' εὐξαμένηι πολυάρητοσ θεὸσ ἦλθε
οὐρανόθεν καταβάσ, ἕξει δέ μιν ἤματα πάντα. 281ª = Δ 184
βέλτερον, εἰ καὐτὴ περ ἐποιχομένη πόσιν ηὗρε
ἄλλοθεν· ἦ γὰρ τούσδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
Φαίηκασ, τοί μιν μνῶνται πολέεσ τε καὶ ἐσθλοί.'
ὣσ ϝερέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνείδεα ταῦτα γένοιτο.
καὶ δ' ἄλληι νεμεσῶ, ἥ τισ τοιαῦτά γε ῥέζηι, 286 cf. Ψ 494
ἥ τ' ἀϝέκητι φίλων, πατρὸσ καὶ μητρὸσ ἐόντων, 286ᵇ cf. α 47
ἀνδράσι μίσγηται πρίν γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν.
ξεῖνε, σὺ δ' ὧδ' ἐμέθεν ξυνίει ϝέποσ, ὄφρα τάχιστα 289 cf. ϑ 241
πομπῆσ καὶ νόστοιο τύχηισ παρὰ πατρὸσ ἐμοῖο.
δήομεν ἀγλαὸν ἄλσοσ Ἀθήνησ ἄγχι κελεύθου
αἰγείρων, ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών·
ἔνθα δὲ πατρὸσ ἐμοῦ τέμενοσ τεθαλυῖά τ' ἀλωιή,
τόσσον ἀπὸ πτόλιοσ, ὅσσον τ' ἐγέγωνε βοήσασ. 294 cf. ε 400
ἔνθα καθεζόμενοσ μεῖναι χρόνον, εἰσ ὅ κεν ἥμεσ
ϝάστυ διέλθωμεν καὶ ἱκώμεθα δώματα πατρόσ.
αὐτὰρ ἐπεί χ' ἥμασ ϝέλπηαι δώματ' ἀφῖχθαι,
καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν' εἰσ πόλιν ἠδ' ἐρέεσθαι
δώματα πατρὸσ ἐμοῦ μεγαλήτοροσ Ἀλκινόοιο.
ῥεῖα δ' ἀρίγνωτα· καί κεν πάϊσ ἡγήσαιτο 300ª cf. Ο 490
νήπιοσ, οὐ μὲν γάρ τι ϝεϝοικότα τοῖσι τέτυκται
δώματα Φαιήκων, οἷοσ δόμοσ Ἀλκινόοιο
ἥρωοσ. ἀλλ' ὅτε κέν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή,

280. ϝ'(οι)] οἱ Ω. Cf. § 13. ‖ 286. ῥέζηι Schaefer] -ζοι. Optativus aptus quidem (cf. Ψ 494 α 414), sed cf. vs. 288. ‖ 287. ἥ τ'(ε)] ἠδ' Ar. ‖ 289. ὧδ'(ε)] ὦκ' Ar. (ut Β 26 Ω 133). ‖ 290. ἐμοῖο] ἐμεῖο Zen. (cf. Ξ 118). ‖ 291. δήομεν] δήεισ olim „meliores libri"; quae coniectura videtur inutilis. — κελεύθου] θαλάσσησ H. ‖ 292. ἐν] ἐκ F H[1] M. ‖ 296. (ϝ)άστυ διέλθωμεν pap. Fayum. 7] ἄστυδε ἔλθωμεν Ω, ϝάστυδ' ἀνέλθωμεν Naber (ut τ 190). Cf. ζ 304 η 40. ‖ 297. *ϝέλπηαι] ἔλπηι ποτί. Cf. § 117. — δώματ' ἀφῖχθαι] δώματα ἵχθαι Aristoph. ‖ 298. ἐρέεσθαι] ἔρχεσθαι l. a. ‖ 300. *ἀρίγνωτα· καί κεν] -τ' ἐστί· καὶ ἄν. Cf. § 326 et l. a. ι 366. 532. Simili vitio laborat ϑ 208. ‖ 303. ἥρωοσ Barnes] ἥρωσ. — ὅτε κέν § 326] ὁπότ' ἄν.

282. καὐτή] § 9. — *Bene factum quod aliunde ipsa sibi petivit maritum, quoniam Phaeacum principes ei sordent.*

288. μίσγηται] *se intermisceat,* ut α 209 ζ 136 al.

291. δήομεν] *inveniemus,* i. e. *perveniemus ad . . ., tu autem invenies,* quippe qui nondum videris.

293 sq. Alcinoi τέμενοσ quoniam *ante urbem* fuisse nunc dicitur, in ipsa quoque urbe ei fuisse vineam regiae proximam vero etiam minus fit simile quam vel sic erat. Cf. η 113.

295. ἥμεσ] § 92.

297. ἐπεί χ'(κε)] § 326.

303. ἥρωοσ] § 17.

ὦκα μάλα μεγάροιο διελθέμεν', ὄφρα χ' ἵκηαι
μητέρ' ἐμήν. ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρηι ἐν πυρὸσ αὐγῆι,
ἠλάκατα στροφάουσ' ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ϝιδέσθαι, 306 cf. ν 108
κίονι κεκλιμένη, δμωιαὶ δέ ϝοι ἧατ' ὄπισθε. 306ª = 53
ἔνθα δὲ πατρὸσ ἐμοῖο θρόνοσ ποτικέκλιται αὐτῆι,
τῶι ὅ γε ϝοινοποτάζει ἐφήμενοσ ἀθάνατοσ ὥσ.
τὸν παραμειψάμενοσ μητρὸσ περὶ γούνασι χεῖρασ
βαλλέμεν' ἡμετέρησ, ἵνα νόστιμον ἦμαρ ἴδηαι
312 χαίρων καρπαλίμωσ, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί." 312 = η 194
316 ὣσ ἄρα φωνήσασ' ἵμασεν μάστιγι φαεινῆι 316 cf. Λ 531
ἡμιόνουσ· αἱ δ' ὦκα 'λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα.
αἱ δ' ἐῢ μὲν 'τρόχαον, ἐῢ δ' ἐπλίσσοντο πόδεσσι·
ἡ δὲ μάλ' ἠνιόχευεν, ὅπωσ ἅμ' ἑποίατο πεζοὶ
ἀμφίπολοί τ' Ὀδυσεύσ τε, νόωι δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην.
'δύσετό τ' ἠέλιοσ καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσοσ ἵκοντο 321ª = Η 465
ἱρὸν Ἀθηναίησ, ἵν' ἄρ' ἕζετο δῖοσ Ὀδυσσεύσ.

---

313 εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃισ' ἐνὶ θυμῶι, 313 sq. = η 75 sq.
ϝελπωρή τοι ἔπειτα φίλουσ ϝιδέμεν καὶ ἱκέσθαι 314ª = β 280
ϝοῖκον ἐῢ κτίμενον καὶ σὴν εἰσ πατρίδα γαῖαν. 314 sq. cf. δ 475 sq.

---

304. *μάλα* F G H] *μάλ' ἐκ* F^2 G^2 (cf. δ 37). ‖ 308. *αὐτῆι*] G^1 F P] *αὐγῆι* G^2 F^2. ‖ 310. *περὶ*] *ποτὶ* G F^2. Cf. η 142. ‖ 311. *ἴδηαι*] neglecto ϝ; cf. γ 233. ‖ 313—315. Habet X, post 311 D K, in marg. F H T, om. G U et archetypum codicis P (cf. Proleg. Il. LIX, 6). ‖ 314. *ϝιδέμεν*] *τ' ἰδέειν Ω.* ‖ 318. *'τρόχαον* § 191] *τρώχων Ω, τρεχέτην* Callistratus.

---

304. ὄφρα χ'(κε)] § 326.

305 sq. Cf. α 333.

306. στροφάουσ'(α)] § 191 et 248. — ἁλιπόρφυρα] cf. vs. 53.

307. Alcinoi aedes si tale habuerunt megaron quale regia Tirynthia, cuius rudera ante aliquot annos sunt detecta, camino medium megari locum obtinenti quatuor columnae erant circumpositae. Supra quas tecti pars media videtur ita fuisse educta ut per foramina late patentia (ὄπαια dicta?) cum fumus evadere tum lucis aliquid in megaron pervenire posset. Cf. α 320 et 333.

— ἧατ'(αι)] § 220.

308. αὐτῆι] i. e. *ipsius sedili.* Simile est illud breviloquentiae genus quod vocatur comparatio compendiaria (cf. P 51).

311. βαλλέμεν'(αι)] § 125.

314. Hoc loco et vs. par. post *sperandi* verbum usurpatur infinitivus aoristi, ut saepe post verba *dicendi* in vaticiniis; cf. Θ 246. De ϝιδέμεν forma cf. § 126.

318. 'τρόχαον] § 191.

— ἐπλίσσοντο] †, *gradiebantur.* Cf. διαπεπλιγμένον (sic Hemsterhuis pro -πληγ-) Archil. fr. 60 = διαβεβηκότα (cf. Α 37), ἀμφίπλιξ Soph. fr. 538, ἀπεπλίξατο Arist. Ach. 218, al.

320. νόωι] *prudenter, modice,* ita ut satis, non nimis celer fieret iumentorum cursus.

— ἐπέβαλλεν] cf. Ζ 68.

αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο Διὸσ κούρηι μεγάλοιο· 323 cf. Z 304
„κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸσ τέκοσ, ἀτρυτώνη. 324 = E 115
νῦν δή πέρ με' ἄκουσον, ἐπεὶ πάροσ οὔ ποτ' ἄκουσασ
ῥαιομένοι', ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸσ ἐνοσίγαιοσ.
δόσ μ' εἰσ Φαίηκασ φίλον ἐλθέμεν' ἠδ' ἐλεεινόν.“ 327 cf. Ω 309
ὣσ ἔφατ' εὐχόμενοσ· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰσ Ἀθήνη. 328 = E 121
αὐτῶι δ' οὔ πω ἐφαίνετ' ἐναντίη, ἤιδετο γάρ ῥα 329^b sq.^{a} cf. Φ 168
πατροκασίγνητον· ὃ δ' ἐπιζαφέλωσ 'μενέαινε 330^b cf. α 20
ἀντιθέωι 'Οδυσῆϊ πάροσ ϝὴν γαῖαν ἱκέσθαι. 331 = α 21

'Οδυσσέωσ εἴσοδοσ πρὸσ 'Αλκίνοον.

η ὣσ ὃ μὲν ἔνθ' ἠρᾶτο πολύτλασ δῖοσ 'Οδυσσεύσ, 1 cf. ζ 1
κούρην δὲ προτὶ ϝάστυ 'φέρεν μένοσ ἡμιόνοιιν.
ἣ δ' ὅτε δὴ ϝοῦ πατρὸσ ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανε,
'στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶ
ἵσταντ' ἀθανάτοισ' ἐναλίγκιοι, οἵ ῥ' ὑπ' ἀπήνησ
ἡμιόνουσ ἔλυον ϝεσθῆτά τε εἴσφερον εἴσω.
αὐτὴ δ' εἰσ θάλαμον ἑϝὸν ἤϊε· 'δαῖε δέ ϝοι πῦρ

324. *μοι*] *μευ* H^2 K Y^1. ‖ 329. *αὐτῶι*] *αὐτή* (*specie non mutata*) Platt. — *ἤιδετο*] *ἄζετο* G T U (cf. Ξ 261). ‖ 4. *ἀμφὶ*] *ἀμφὶσ* Ω. Cf. § 316[1] et v. l. ω 45. ‖ 5. *ἀθανάτοισ' ἐναλίγκιοι*] *-τοισιν ἀλ.* G^1; cf. Z 401 ϑ 174 et v. l. ι 223.

325. με'(ο)] § 92.
326. ῥαιομένοι'(ο)] § 59.
— ἐνοσίγαιοσ] § 21.
327. ἐλθέμεν'(αι)] § 125.
329—331. Non pugnant hi versus cum η 19 sqq., quod opinati sunt Knight alii. Nam dea mox quidem Ulixem aditura erat, sed sumta puellae figura et ita ut ab eo non agnosceretur. Nunc vero si adfuisset ei vocata, Neptuno ex Aethiopia nuper reverso (cf. ε 282 sq., 382—387) aperte adversata esset. Quapropter heroëm non adiit, mox tamen opem ei latura. Cf. θ 194—200 ν 222 sq., 314—323, 341 sq.
330. ἐπιζαφέλωσ] cf. I 516.
6. τε εἴσφερον] § 15.

7—13. *Ignem* virgini incendit nutrix, quia hibernum fuit anni tempus (cf. ε 467 sq.). Ceterum expectabamus fore ut more solito *megaron* intraret filia, in quo et mater versaretur. Sed ibi poetae mox fuisset molesta; quapropter finxit puellam sero in aedes paternas reducem non immiscuisse se viris etiam compotantibus, sed statim suum cubiculum repetivisse (cf. vs. 136 sqq. et δ 121 sq.). Magis etiam iustam causam si quis requirit, in promptu est respondere vestimenta recens lota in arcis fuisse condenda; sed qui sapit, hanc rem non urgebit. — Nomen *Eurymedusae*, quae thalamum Nausicaae custodiebat, in memoriam nobis revocat *Eurycleam* et *Eury-*

γρηῢσ Ἀπειραίη θαλαμηπόλοσ Εὐρυμέδουσα,
τήν ποτ' Ἀπείρηθεν νέεσ ἤγαγον ἀμφιϝέλισσαι·
Ἀλκινόωι δ' αὐτὴν γέρασ ἔξελον, οὕνεκα πᾶσι
Φαιήκεσσ' ἐϝάνασσε, θεοῦ δ' ὣσ δῆμοσ ἄκουε.
ἣ 'τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισι.
ἥ ϝοι πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.
καὶ τότ' Ὀδυσσεὺσ ὦρτο πόλινδ' ἴμεν· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
πολλὴν ἠέρ' ἔχευε φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ, 15 cf. 42
μή τισ Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσασ
κερτομέοι τε ϝέπεσσι καὶ ἐξερέοιθ' ὅ τισ εἴη.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννήν,
ἔνθα ϝοι ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη
παρθενικῆι ϝεϝικυῖα νεήνιδι, κάλπιν ἐχούσηι.
'στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖ'· ὃ δ' ἀνείρετο δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
„ὦ τέκοσ, οὔ κέν μοι δόμον ἀνέροσ ἡγήσαιο
Ἀλκινόοι', ὃσ τοῖσι μετ' ἀνθρώποισι ϝανάσσει;
καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνοσ ταλαπείριοσ ἐνθάδ' ἱκάνω
τηλόθεν ἐξ ἀπίησ γαίησ, τῶν δ' οὔ τινα ϝοῖδα 25ª = *Α* 270 25ᵇ sq. = ζ 176 sq.
ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.“
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·

---

8. *Εὐρυμέδουσα*] *-λουσα* G F². Cf. v. l. *Δ* 228 *Θ* 114 *Λ* 620. || 13. *δόρπον ἐκόσμει*] *'κόσμεε δόρπον?* — Versum Zen. — || 14. *ἀμφὶ δ'(ἐ)* G F²] *αὐτὰρ* F¹ P. Cf. *N* 544 *P* 268. || 20. *ἐχούσηι*] *-σα* laRoche. || 22. *οὔ κέν*] *ἦ ῥα* (*νυ?* laRoche, *ἦ ῥ' ἄν* Nauck) Aristoph. || 23. *τοῖσι* § 60] *τοῖσδε* Ω, *τοισίδ' ἐν* Nauck. || 25. *τῶν δ'(ἐ)*] *τῶι*. Cf. ζ 176 et § 14. || 26. *γαῖαν ἔχουσι* F P X] *ἔργα νέμονται* G H M (cf. *B* 751)

---

nomen ancillas grandaevas thalamum Ulixis servantes; cf. α 429—433. Olim Phaeaces navibus in *Apiram* incursione facta Eurymedusam aliasque mulieres inde abstulerunt praedam (cf. Z 292—294). *Apirae* nomen ignotum; *Epirum* significari veri parum simile, etiamsi ita accipi sinat vocalis ἀ- brevis (cf. ε 34).

10. αὐτὴν] *eam ipsam.* Tunc enim erat puella formosissima, γέρασ rege dignum. Cf. α 430 sq.

12 sq. Imperfectum 'τρέφε valet *curare solebat*, ἀνέκαιε vero et ἐκόσμει *coepit ignem incendere et cenam vespertinam parare.*

14—17. Cf. Verg. Aen. I 410—414.

17. τε ϝέπεσσι] τ' ἐπέεσσι Ω.

— εἴη] de optativo cf. § 109.

18. ἐραννήν] cf. Ι 531.

20. κάλπιν] § 66. — Aquam e fonte se petivisse, quod etiam nobilium puellarum erat officium (cf. κ 107), dea finxit.

21. αὐτοῖ'(ο)] § 59.

22. οὔ κεν] § 326.

23. Ἀλκινόοι'(ο)] § 59.

25. ἀπίησ] cf. Α 270.

„τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον ὅν με κελεύεις 28 cf. 48
δείξω, ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.
ἀλλ' ἴθι σιγῆι τοῖον, — ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω, — 30ᵇ = ζ 261
μηδέ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο μηδ' ἐρέεινε. 31 cf. ψ 365
οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται
οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθηι·
νηυσὶ θοῆισιν τοί γε πεποιθότες ὠκείηισι
λαῖτμα μέγ' ἐκπεράουσιν, ἐπεί σφισι 'δῶκ' ἐνοσίχθων.
τῶν νέες ὠκεῖαι ὡς εἰ πτερὸν ἠὲ νόημα."
ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη 37 sq. = β 405 sq.
καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνεα 'βαῖνε θεοῖο.
τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν
ἐρχόμενον κατὰ ϝάστυ διὰ σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη
εἴα' ἐϋπλόκαμος, δϝεινὴ θεός, ἠέρα δέ ϝοι
θεσπεσίην κατέχευε φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῶι. 42 cf. 15
'θαύμαζεν δ' Ὀδυσεὺς λιμένας καὶ νῆας ἐϝίσας
αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὴν καὶ τείχεα μακρὰ
ὑψηλά, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ϝιδέσθαι.
ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκοντο,
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„οὗτος δή τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὅν με κελεύεις 48 cf. 28
πεφραδέμεν· δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας

32. οἵδε P H] οἵ γε G F. ‖ 33. ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθηι] ὅτε κέν τις ἵκηται schol. ad ν 119. — ἔλθηι G F] -οι P. ‖ 34. θοῆισιν τοί γε] δὲ τοί γε θοῆισι Fick. ‖ 35. 'δῶκ' ἐνοσίχθων] δῶκε Κρονίων l. a. ‖ 38. ἴχνεα] cf. N 71. ‖ 41. *ἠέρα δέ ϝοι] ἢ ῥά οἱ ἀχλὺν Ar. Ω, ἢ σφισιν ἀχλὺν Zen.; dea non praestrinxit oculos Ulixis civiumve, sed cava nube ipsum abdidit. Cf. vs. 15, 140, 143 et O 668. ‖ 44. *ἀγορὴν] -ρὰς. Cf. comment.; error redit θ 16. ‖ 45. σκολόπεσσιν] σκοπέλοισιν P[1] W Y.

28. ξεῖνε πάτερ] locutio redit η 48 θ 145 ρ 553, item θ 408 σ 122 υ 199 πατὴρ ὦ ξεῖνε (πάτερ Ω, sed cf. § 19).

30. σιγῆι τοῖον] cf. Ψ 246.

34. θοῆισιν ... ὠκείηισι] item Soph. Ai. 710 θοᾶν ὠκυάλων νεῶν. Cf. X 203.

35. ἐκπεράουσιν] § 191.

36. De Phaeacum navibus cf. vs. 321—328 θ 556—563 et de hac comparatione O 80—83.

39—42. Quod in Iliade saepius, id in Odyssea non nisi nunc fit, ut mortalis aliquis a dis nube abdatur.

41. εἴα'(ε)] § 191.

44. αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὴν] *forum* lapidibus constratum et splendide ornatum fuit (cf. Z 267 θ 16). Quod *ipsorum principum* conventibus destinatum fuit, ut *portus* — cuius modo facta est mentio — eorum navibus.

45. σκολόπεσσιν] cf. Σ 177.

47. τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε] cf. K 349.

48. ξεῖνε πάτερ] cf. vs. 28.

49. βασιλῆας] cf. α 386.

δαίτην δαινυμένουσ. σὺ δ' ἔσω κίε μηδέ τι θυμῶι 50[b] sq.[a] cf. Φ 574 sq.
τάρβεε· θαρσαλέοσ γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
ϝέργοισιν τελέθει, εἴ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισι·
Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων 54[a] cf. τ 409
τῶν αὐτῶν οἵ περ 'τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
'γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν ϝεῖδοσ ἀρίστη,
ὁπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτοροσ Εὐρυμέδοντοσ,
ὅσ ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν 'βασίλευε.
ἀλλ' ὃ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτόσ· 60 cf. Χ 104 ψ 68
τῆι δὲ Ποσειδάων ἐμίγη καὶ ἐγείνατο παῖδα
Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃσ ἐν Φαίηξ' ἐϝάνασσε.
Ναυσίθοοσ δ' ἔτεκε Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε.

52. Del. Knight. — ποθεν] μάλα τηλόθεν P H² (omittendum igitur fuerat ἄλλοθεν), ut E 478 ζ 312 η 194; Nitzsch νέον. || 53. μὲν] δὲ G.

51. τάρβεε] § 191.

54. τοκήων] *parentum* vox liberius usurpata; nam Alcinoi parentes fuerunt avus et avia Aretes. Conferri possunt patronymica non liberos solos sed et nepotes indicantia, cuiusmodi — ut exemplum proferatur — fuit Αἰακίδησ = *Achilles* Pelei filius Ι 184 al.). Ceterum cf. vs. 66.

55. τῶν αὐτῶν] § 98.

56—66. Alcinoi et Aretes hoc stemma fuisse poeta sumsit:

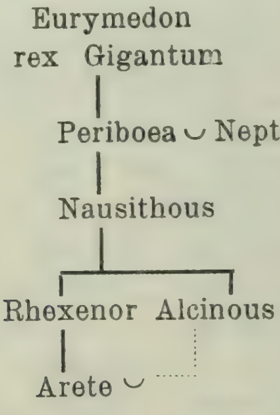

Gigantibus Phaeaces olim vicinos vixisse poeta dixit ζ 4 (cf. ε 282 sq.). Neptunus autem is, qui cum regis Gigantum filia genuit conditorem gentis τῶν Φαιήκων, primitus — antehomerico igitur aevo — fuit deus γαιήϝοχοσ ἐνοσίγαιοσ, qui montem se illorum civitati involuturum minatus est si mortales leto eriperent (cf. ν 125—184), non *marinus* ille deus, quem poeta noster habuit cognitum et passim in Odyssea ostendit (cf. α 1—21).

57. 'γείνατο] sing. ut Α 255.

τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα 'βάλ' ἀργυρότοξοσ Ἀπόλλων
νυμφίον, ἐν μεγάρωι μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
Ἀρήτην, τὴν δ' Ἀλκίνοοσ 'ποιήσατ' ἄκοιτιν,
καί μιν ἔτισ' ὡσ οὔ τισ ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
ὅσσαι νῦν γε γυναῖκεσ ὑπ' ἀνδράσι ϝοῖκον ἔχουσι.
ὣσ κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε καὶ ἔστι
ἔκ τε φίλων παίδων ἔκ τ' αὐτοῖ' Ἀλκινόοιο
καὶ λαῶν, οἵ μίν ῥα θεὸν ὣσ εἰσοράοντεσ
δεδϝέχαται μύθοισιν, ὅτε στείχηισ' ἀνὰ ϝάστυ.
οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ,
ϝῆισι δ' ἐπιφροσύνηισι καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέηισ' ἐνὶ θυμῶι, 75 sq. = ζ 313 sq.
ϝελπωρή τοι ἔπειτα φίλουσ ϝιδέμεν καὶ ἱκέσθαι 76 sq. cf. δ 475 sq.
ϝοῖκον ἐσ ὑψόροφον καὶ σὴν εἰσ πατρίδα γαῖαν." 77 = κ 474
ὣσ ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπισ Ἀθήνη 78 = γ 371
πόντον ἔπ' ἀτρύγετον, 'λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεινήν·

---

64. ἄκουρον] Aristophanem legisse ἄγουρον coniecit Bekker propter Arcadum Thracumve vocem ἀγούρουσ (= ἐφήβουσ) allatam Etym. Gud. 124, 15 Eust. 1788, 58, quos locos ex Aristophane Byz. fluxisse ostendit Nauck Arist. 96. ‖ 69. Corruptus; Agar πᾶσι pro κῆρι, Hartman γεράεσσι pro τε καὶ ἔστι. ‖ 74. ϝῆισι] sic (ἧισιν) olim „αἱ χαριέστεραι", οἷσι(ν) G F P. — δ'(ἐ) Hartman] τ'. — ἐπιφροσύνηισι Voss] εὐφρονέηισι Ω, εὐφροσύνηισι l. a. apud Eust. (ut ζ 156). Cf. ε 437 Apoll. Rh. IV 1115. — ἀνδράσι] ἀνδρῶν X². ‖ 76. φίλουσ F² X] φίλουσ τ' Ω. — ϝιδέμεν] τ' ἰδέειν Ω. ‖ 79. ἐρατεινήν] ἐρίβωλον l. a.

---

64. ἄκουρον] †, *sine filiis*. Cf. Κ 316 sq.

65. νυμφίον] cf. Ψ 223.

66. Alcinoum sororem uterinam, non fratris filiam, uxorem duxisse ait Hesiodus (fr. 71), omisso igitur *Nausithoi* nomine stemma hoc fingens:

Periboea ⌣ Neptunus
|
Rhexenor
|
Alcinous ⌣ Arete.

Et supra vs. 58 sq. e nostri poetae verbis quilibet, nisi admonitus, idem effecerit. Quapropter Kirchhoff delebat vs. 56—68, recentiorem aliquem diasceuastam stirpem gentis una aetate productiorem fecisse ratus. Quales stemmatum mutationes in fabulis epicis minime rarae sunt (cf. Α 250—252) Sed quid obstat quominus sumamus ipsum Odysseae poetam propterea, quod inter eius auditores non haberetur licitum fratris cum uxore matrimonium, stemma Aretes ita auxisse vel ab aliis eam ob causam auctum usurpasse?

67—74. Cf. λ 346

69. Cf. nota crit.

70. αὐτοῖ'(ο)] § 59.

71. εἰσοράοντεσ] § 191.

72. δεδϝέχαται] § 134.

76. Cf. Ζ 314.

79. Σχερίην] cf. ε 34.

ἵκετο δ' εἰσ Μαραθῶνα καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
'δῦνε δ' Ἐρεχθῆοσ πυκινὸν δόμον.
αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
Ἀλκινόου πρὸσ δώματ' ἴε κλυτά· πολλὰ δέ ϝοι κῆρ
ὥρμαιν' ἱσταμένωι πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι.
ὥσ τε γὰρ ἠελίοι' αἴγλη 'πέλετ' ἠὲ σελήνησ — 84 sq.^{a} = δ 45 sq.
δῶμα καθ' ὑψερεφὲσ μεγαλήτοροσ Ἀλκινόοιο.
χάλκειοι μὲν τοῖχοι ἐληλάατ' ἔνθα καὶ ἔνθα, — 86^b sq.^{a} cf. 95 sq.
εἰσ μυχὸν ἐξ οὐδοῦ, περὶ δὲ θριγκὸσ κυάνοιο·
χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸσ ἔϝεργον·
σταθμοὶ δ' ἀργύρεοι ἐν χαλκέωι ἕστασαν οὐδῶι,
ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη.
χρύσειοι δ' ἑκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνεσ ἦσαν,

---

80. Olim quibusdam suspectus. || 84. 'πέλετ'(ο) § 275] πέλεν. || 86. χάλκε(ι)οι μὲν G F] -κεοι γὰρ P, -κεοι μὲν γὰρ Ω (duabus lectionibus in unam iunctis; cf. § 61 et simile vitium υ 115). — *ἐληλάατ'(ο)] ἐληλέατ' P, ἐρηρέδατ' F X (cf. vs. 95), ἐληλέδατ' G H (item duabus confusis lectionibus). || 89. σταθμοὶ δ' ἀργύρεοι Barnes] ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ Ω, ἀργ. στ. δ' Bentley. Cf. Z 493. || 91. ἑκάτερθε] neglecto ϝ.

---

80. Ex oriente in Atticam veniens dea (cf. ε 282 sq.) prius *Marathonem*, dein *Athenas* pervenit.

81. *Aedem Erechthei* poeta dicens non cogitat *templum Minervae Poliadis*, quod *Erechtheum* postea nomen habuit; nam aedium deorum apud Homerum nulla fit mentio (cf. A 39 E 446 Z 93), et B 549—551 ipse *Erechtheus* ab Atheniensibus coli dicitur. Quid velit poeta docet verbum δύνειν: Minerva *speluncam subterraneam Erechthei*, quae fuit in Athenarum rupe, sive *domum daemonis anguiformis* (cf. Eur. Ion. 1427—1429) intravit veluti stella caduca: ἰθύσασ' ἄντροι' ἐξίκετο πίονα νηόν, ut verbis poetae hymni Merc. (vs. 148) utamur. Cf. Δ 75—79. Sic Apollo in antrum Delphicum primum penetravit (cf. h. Ap. 441—443).

84—102. Late per tenebras — est enim iam vespera (cf. ζ 321 η 13, 137 sq., 289) — resplendet regia lumine facum illustrata, ita ut solem rediisse dicas. Cf. δ 45 sq.

84. ἠελίοι'(ο)] § 59.

86 sq. Cf. δ 72—74.

87. θριγκὸσ κυάνοιο] vox θριγκόσ redit ρ 267, cf. θριγκόειν ξ 10 et θριγκίον l. a. π 165. Parietum megari oram superiorem obit *cingulum* κυάνωι sive *vitro caeruleo* ornatum (cf. Λ 24). Fragmentum eiusmodi θριγκοῦ e tabulis marmoreis compositi, quem gemmis vitreis olim variegatum fuisse etiam nunc apparet, repertum est in ruderibus regiae Tirynthiae.

90. ὑπερθύριον] *limen superius* (τὰ ὑπέρθυρα Herod. Mim. II 65). Vox redit Hes. Clip. 271; cf. πρόθυρον O 124 al., ἀντίθυρον π 159.

— κορώνη] cf. α 441 sq.

91—93 Sic portam, qua ad *Atridarum* arcem Mycenaeam fuit aditus, imagines duorum leonum ornabant sive tuebantur, immo etiam nunc tuentur. Ad *Alcinoi* autem regiam

οὓς Ἥφαιστος ἔτευξε ϝιδυίῃσι πραπίδεσσι — 92 cf. Λ 608
δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα, — 95ᵇ sq.ᵃ cf. 86 sq.
εἰς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές, ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
λεπτοὶ ἐΰ νητοὶ 'βεβλήατο, ϝέργα γυναικῶν·
ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἡδριάοντο
πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον. — 99 cf. κ 427
χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐΰ δμητῶν ἐπὶ βωμῶν
ἕστασαν αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι.

---

94 ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα. — 94 cf. Θ 539
103 πεντήκοντα δέ ϝοι δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες
αἳ μὲν ἀλετρεύουσι μύλῃς' ἔπι μήλοπα καρπόν,

---

94. Del. Hermann. Interpolantis sunt formae noviciae ὄντας (§ 302) et ἀγήρως (§ 62). || 95. ἐρηρέδατ' F] ἐληλέδατ' G P (cf. vs. 86). || 100. βωμῶν] πύργων P¹ Y (cf. *M* 154), βουνῶν l. a. ant. (cf. Θ 441). || 102. φαίνοντες νύκτας] *νύκτα φαείνοντες (coll. σ 308, 343)? Vis *lucem praebendi* verbo φαίνω non nisi h. l. tribuitur (cf. etiam τ 25 et v. l. σ 310). || 103—131. Del. Friedlaender, per se non contemnendos sed hinc alienos. Cf. comment. || 103. δέ ϝοι] δ' ἴσαν G² M. || 104. μύλῃς G W] -λῃ Ω.

---

si quis maleficus accessisset, a vigilibus his canibus, quos ipse deorum faber fecit, dicto citius fuisset dilaceratus (cf. Σ 376 sq. et ξ 29 sqq.). At in beatam illam regionem nulli malefici potuerunt pervenire, Ulixes autem nube inclusus tutus intravit.

95. περὶ τοῖχον] cf. Σ 374.

96. πέπλοι] *vestes stragulae*. Cf. Ε 194.

98. ἡδριάοντο] § 191. *Tunc sedebant*; vespertinum enim erat tempus diei, quo regis cenae adesse solebant proceres (cf. vs. 136 sq.).

100—102. Iuvenes hi λαμπτήρων vice (cf. σ 307—310) fungentes *vivebant*, ut *canes* illi vigiles et ἡφαιστότευκτα quaevis; erant autem plane indefessi. Cf. Σ 376 sq. et de voce βωμοῖσι Θ 441. Lucretius vertit II 24 sq.: *aurea sunt iuvenum simulacra per aedes | lampadas igniferas manibus retinentia dextris*, in supellectilem pretiosam mutans artis divinae opera mirifica. De verbo φαίνειν cf. nota crit.

103—131. Non eo consilio ut huic loco insererentur excogitatos sed aliunde desumtos esse recte statuisse videtur Bergk. Satis recentis esse originis eos testantur verborum formae noviciae complures. Ipse poeta enarravit quae Ulixes ad regiam accedens conspexit; qui vero hos versus fecit, praesenti tempore usus descripsit regis familiam et hortos, quos Alcinoo, ut Ulixi (cf. δ 737 ω 222 sqq.), fuisse facile credimus, non tamen in media urbe; nam parum concinunt vs. 112 sqq. cum ζ 293 sq. — Vs. 103, 122 pronomen quo referatur non habet.

103. πεντήκοντα] totidem ancillae in *Ulixis* aedibus operari dicuntur χ 421, in his duodecim ἀλετρίδες (υ 107 sq.). — Cf. Verg. Aen. I 703 sqq.

104. μήλοπα] †, *flavum*; adi. a subst. μῆλον (cf. vs. 115) ductum. Apte in

αἱ δ' ἱστοὺσ ὑφάουσι καὶ ἠλάκατα στροφάουσι
ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆσ αἰγείροιο·
καιρουσσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον. 107ᵇ = h.XXIII 3
ὅσσον Φαίηκεσ περὶ πάντων ϝίδριεσ ἀνδρῶν
νῆα θοὴν ἐνὶ πόντωι ἐλαυνέμεν', ὣσ δὲ γυναῖκεσ
ἱστῶν τεχνῆσσαι· περὶ γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
ϝέργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένασ ἐσθλάσ. 111 = β 117
ἔκτοσθεν δ' αὐλῆσ μέγασ ὄρχατοσ ἄγχι θυράων
τετράγυοσ· περὶ δ' ἕρκοσ ἐλήλαται ἀμφοτέρωθε.
ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκασιν θαλέθοντα, 114 cf. ε 238ᵇ, 114ᵇ cf. ε 63
ὄγχναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι 115 sq. = λ 589 sq.
συκαῖ τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθάουσαι.
τάων οὔ ποτε καρπὸσ ἀπόλλυται οὐδ' ἐπιλείπει
χείματοσ οὐδὲ θέρευσ, ἐπετήσιοσ· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
Ζεφυρίη πνείουσα τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει.
ὄγχνη ἐπ' ὄγχνηι γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλωι,

---

107. *καιρουσσέων* Bergk] *καιροσέων* Ar. Ω (*-σσέων* P). Prisca litteratura (*καιροσεον* = *-ουσσεων*) vitium peperit; cui simile est quod extat *Τ* 172. Novicia autem haec est forma pro *καιροεσσάων* (cf. § 69 et 56), ut *ὀθονέων* quod sequitur pro *-νάων* et *τεχνῆσσαι* vs. 110. ‖ 108. *ὅσσον* G¹ F¹ H] *τόσσον* G² F² P X. ‖ 110. *ἱστῶν* G P¹ M X²] *ἱστὸν* F H. ‖ 114. *μακρὰ*] *καλὰ* F M. — **πεφύκασιν θαλέθοντα*] *πεφύκᾶσι τηλεθόωντα* Herodianus, *πεφύκει τηλεθάοντα* (*-θάωντα, -θόωντα*) Ω. Cf. § 116 et λ 304. ‖ 117. *ἐπιλείπει* G] *ἀπολείπει* H M, *ἀπολήγει* F² X. ‖ 120 sq. *μῆλον — σταφυλή*] om. Aelian. Var. Hist. III 36 Athen. 25*a* al.; et sunt fortasse spuria, *uvarum* enim etiam vs. 122 sqq. fit mentio.

---

scholiis confertur Cereris epitheton ξανθή Ε 500. — Perabsurde olim μύλασ *femora* interpretabantur quidam et μήλοπα καρπόν *lanam* (!).

105. Aliae ancillae stantes texunt, aliae sedentes nent.

— ὑφάουσι] § 144 et 191. Verbi forma brevior † (ὑφαίνειν Γ 125 al.).

— στροφάουσι] § 191 et 248.

106. Tertium comparationis est foliorum populeorum tremula mobilitas; in schol. iure confertur Soph. fr. 24.

— οἷά τε] cf. γ 73.

— μακεδνῆσ] †, *procerae*. Cf. Σ 553.

107. καιρουσσέων] pro -οεσσάων (§ 69 et 56). Adi. †, ductum a voce καῖροσ *licium*, i. q. *crebris liciis munitum* sive *densum* valet.

— ὀθονέων] § 56. Cf. Γ 141.

— ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον] oleo enim humectabantur fila inter texendum. Cf. Σ 596.

110. τεχνῆσσαι] § 69.

113. τετράγυοσ] *quatuor iugerum.* Vox redit σ 374. Amplum igitur τέμενοσ (cf. Ζ 293 sq.) regi tribuerunt Phaeaces.

115—121. De *olivis* cultis cf. Ρ 53—58; *piri, mali punicae, mali, ficus* commemorantur h. l. et λ 589 sq., *piri* etiam ω 234, 247, 340, *mala punica* h. Cer. 373, 413, *mali* ω 340, *ficus* ω 246, 341.

116. συκαῖ] § 58.

— τηλεθάουσαι] § 191.

117. ἐπιλείπει] Alcinoum suosque *deficit*. Semper adsunt fructus et semper tam abundantes ut quantum lubeat inde edere illi possint.

118. χείματοσ ... θέρευσ] de horum genitivorum vi cf. Ε 523 et de θέρευσ genitivi forma § 71.

119. Ζεφυρίη] § 21 sq.; adi. substantivi loco usurpatum †. Cf. Ξ 164.

120 sq. Cf. nota crit.

αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῆι σταφυλή, σῦκον δ' ἐπὶ σύκωι.
ἔνθα δέ ϝοι πολύκαρποσ ἀλωιὴ ἐρρίζωται,
τῆσ ἕτερον μέν θ' εἱλόπεδον λευρῶι ἐνὶ χώρωι
τέρσεται ἠελίωι, ἑτέρασ δ' ἄρα τε τρυγάουσι,
ἄλλασ δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὄμφακέσ εἰσι
ἄνθοσ ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσι.
ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον
παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανάουσαι.
ἐν δὲ δύω κρῆναι· ἡ μέν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆσ οὐδὸν ἵησι

---

122. *ἀλωιὴ ἐρρίζωται*] vitium metricum (cf. § 14). ‖ 123. *θ' εἱλόπεδον* Toup e schol.] *θειλόπεδον*.

---

122. ἀλωιὴ ἐρρίζωται] *vinea est consita*. Non *locum* nunc indicat ἀλωιή, sed *vitium* nomen est collectivum (cf. Σ 561, 566). Verbum ῥιζόειν invenitur etiam ν 163 (translatum) et ῥίζα ι 542 al.

123—126. Verbis pinguntur quae eodem tempore fiunt et cerni possunt. Uvae aliae in sole siccantur, aliae a vindemiatoribus carpuntur, aliae immittuntur torculari, aliae de vitibus pendent maturescentes vel etiam virides. Qualis vinea διατρύγιοσ vocatur ω 342 (cf. nostrum *doorbloeier*, de fragis vel de rosis dictum). Quod in miraculum convertentes posteri narrarunt sacrae cuiusdam vitis, quae in insula Euboea vel in Parnasso crevisse credebatur, διὰ μιᾶσ ἡμέρασ τὴν ἄμπελον ἀνθεῖν καὶ τὴν βότρυν πεπαίνεσθαι (cf. Steph. Byz. s. v. Νύσα, Soph. fr. 239, Eur. Phoen. 227 sqq. cum schol.).

123 sq. λευρῶι ἐνὶ χώρωι | τέρσεται ἠελίωι] *soli exponuntur* (priusquam summittantur torculari). Cf. Hes. Op. 612 sq.: (βότρυσ) δεῖξαι δ' ἠελίωι δέκα τ' ἤματα καὶ δέκα νύκτασ, | πέντε δὲ συσκιάσαι, ἕκτωι δ' εἰσ ἄγγε' ἀφύσσαι. Adiectivum λευρόσ † (sed cf. nota crit. χ 385); id valet quod *levis* (= λεῖοσ) sive *apertus, apricus*.

124. ἑτέρασ] mente supplendum est, quod poeta cogitavit sed non enuntiavit: βότρυσ.

— τρυγάουσι] § 191.

125. τραπέουσι] †, *torculari immittunt*.

126. ὑποπερκάζουσι] cf. Ω 316. Verte: *sub cute livescunt*. Non enim *paululum* ὑπο- significare nunc videtur, ut saepe apud posteros (lat. *sub*-); quae vis praepositioni ὑπο- apud H. alibi non tribuitur.

127. πρασιαὶ . . . παντοῖαι] *variae herbarum et olerum areae*. Redit vox ω 247.

— νείατον ὄρχον] *ultimam vitium seriem*. Vox redit ω 341 Hes. Clip. 294. Cunctos ὄρχουσ complectitur commune nomen ὀρχάτου sive *vineae* (cf. Ξ 123 al.).

128. γανάουσαι] § 191.

129—131. In horto iuxta aulam (vs. 112) sito fontes sunt duo (cf. ε 70 sqq.), quorum alter ipsum hortum rigat, alter limen τῆσ αὐλείου θύρασ (cf. α 104) subit, dein per aquaeductum subterraneum in aedes penetrat, ubi ministris aquam praebet ad vitae usus quotidianos. Ex hoc autem rivulo, ubi ex horto aulam versus fluit viam publicam secanti, etiam cives aquam sibi petere solent.

130. ἵησι] intr. (propter omissum obiectum), *aquam profluere sinit*. Item λ 239.

τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
ἔνθα στὰσ 'θηεῖτο πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ. 133^{a} = ε 75
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ἑϝῶι 'θηήσατο θυμῶι, 134 = ε 76
καρπαλίμωσ ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματοσ εἴσω.
ηὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορασ ἠδὲ μέδοντασ
σπένδοντασ δεπάεσσιν ἐϋσκόπωι Ἀργεϊφόντηι,
ὧι πυμάτωι 'σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κοίτου.
αὐτὰρ ὃ 'βῆ διὰ δῶμα πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεὺσ 139^{a} = σ 153
πολλὴν ἠέρ' ἔχων, ἥν ϝοι περίχευεν Ἀθήνη,
ὄφρ' ἵκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτησ 'βάλε γούνασι χεῖρασ Ὀδυσσεύσ·
καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν 'χύτο θέσφατοσ ἀήρ.
οἳ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο δόμον κάτα φῶτα ϝιδόντεσ,
'θαύμαζον δ' ὁράοντεσ· ὃ δ' ἐλλιτάνευεν Ὀδυσσεύσ·
„Ἀρήτη, θύγατερ Ῥηξήνοροσ ἀντιθέοιο,
σόν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσασ, 147 cf. ε 449
τούσδε τε δαιτυμόνασ, τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειε ϝέκαστοσ
κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι γέρασ θ', ὅ τι δῆμοσ ἔδωκε.
αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἱκέσθαι
θᾶσσον, ἐπεὶ δὴ δϝηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω.“ 152 cf. α 49
ὣσ ϝειπὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπ' ἐσχάρηι ἐν κονίηισι 153^{b} = 160
πὰρ πυρί· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι. 154^{b} sq.^{a} = Η 398 sq.

---

131 πρὸσ δόμον ὑψηλόν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται. 131^{b} = ρ 206 h. Cer. 99

---

131. ὑδρεύοντο] -ουσι Bekker (coll. κ 105). ‖ 146. θύγατερ] θυγάτηρ $G^1 P^1$ M. ‖ 149. ἐπιτρέψειε] sic (-εν) Ar., -αν H Z.

---

131. ὑδρεύοντο] imperfectum non congruit cum vs. superioribus, ubi praesens est adhibitum.

135. ἐβήσετο] § 152.

— δώματοσ εἴσω] genitivum casum adverbium εἴσω etiam θ 290 adsciscit, alibi vero accusativum (cf. Α 71 Λ 263 al.).

137 sq. Cf. γ 332—341.

142. De gestu supplicantium cf. Α 500.

143. αὐτοῖο] de genitivo cf. Σ 138.

145. ὁράοντεσ] § 191.

148 sq. ὄλβια δοῖεν | ζωέμεναι] cum obiectum externum verbi δόμεναι est ὄλβια, tum internum verbi ζωέμεναι = δοῖεν βίον ὄλβιον ζώειν.

149. ἐπιτρέψειε] *mandet* sive *relinquat* moriens.

153. ἐπ' ἐσχάρηι] loco sanctissimo et supplicibus quam maxime fausto. Cf. ρ 155 sq.

ὀψὲ δὲ δὴ μετέϝειπε γέρων ἥρωσ Ἐχένηοσ, 155 cf. λ 342
ὃσ δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστατοσ ἦεν 156 = λ 343
καὶ μύθοισ᾽ ἐκέκαστο, παλαιά τε πολλά τε ϝειδώσ· 157ᵇ = β 188
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε·
„Ἀλκίνο᾽, οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον οὐδὲ ϝέϝοικε, 159 cf. Ω 52
ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ᾽ ἐσχάρηι ἐν κονίηισι· 160ᵇ = 153
οἵδε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανάονται. 161ᵇ cf. Τ 234
ἀλλ᾽ ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου 162ᵇ = Σ 389
ἕσσον ἀναστήσασ, σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
ϝοῖνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνωι 164ᵇsq. = 180sq.
σπείσομεν, ὅσ θ᾽ ἱκέτηισιν ἅμ᾽ αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ. 165 cf. ι 271 Hes. Theog. 80
δόρπον δὲ ξείνωι ταμίη δότω ἔνδον ἐόντων.“ 166 cf. α 140
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ᾽ ἄκουσ᾽ ἱερὸν μένοσ Ἀλκινόοιο, 167 cf. θ 143
χειρὸσ ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλόμητιν
ὦρσεν ἀπ᾽ ἐσχαρόφιν καὶ ἐπὶ θρόνου εἷσε φαεινοῦ,
υἱὸν ἀναστήσασ ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
ὅσ ϝοι πλησίον ἷζε, μάλιστα δέ μιν ᾽φιλέεσκε. 171ᵇ = Γ 388
χέρνιβα δ᾽ ἀμφίπολοσ προχόωι ἐπέχευε φέρουσα 172-176 = α 136 sqq.
καλῆι χρυσείηι ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητοσ,

---

155. Ἐχένηοσ] Ἀλιθέρσησ l. a. (ut β 157). || 156. προγενέστατοσ Bekker] -τεροσ (item λ 343). Cf. θ 128, 221 μ 246; contrarius error est λ 483. || 159. τόδε] τό γε l. a. || 162. ξεῖνον μὲν] τὸν ξεῖνον G. || 163. ἕσσον § 220] εἷσον. || 164. ἐπικρῆσαι] *ἐπεγκεράσαι? Cf. § 297. || 166. δόρπον G F P] δεῖπνον X (cf. vs. 215 et Δ 86). || 168. ποικιλόμητιν P] -μήτην G F. || 170. Λαοδάμαντα] -μέδοντα G F Plut. Mor. 617 b. || 171. ἷζε] ἧστο Plut. l. l.

---

155. ὀψὲ] taciti et veluti attoniti aliquantisper intuiti sunt hospitem, qui in medio megaro adest subito, — mortalisne? At procul a Scheria absunt sedes hominum! Deusne igitur aliquis eos visit (cf. ζ 243, 280 η 199—203)?

161. *Nos eum erigere veremur, tuum enim hoc est munus.*

— ἰσχανάονται] § 191.

163. ἕσσον] § 220.

164. ϝοῖνον ἐπικρῆσαι] *crateram denuo replere*, ut Iovi supplicum vindici posset libari et ipse hospes more sollemni recipi; modo enim (vs. 136—138) potandi finem fecerant. Cf. vs. 179—181.

165. Cf. Verg. Aen. I 731 et de Iove supplicum vindice Ω 570.

167. ἱερὸν μένοσ Ἀλκινόοιο] hac locutione Alcinous, cui sancta potestas a dis est tributa, distinguitur a duodecim illis „regibus" ceterisque Scheriae civibus (cf. α 386). Redit θ 2, 4, 385, 421 ν 20, 24 et μένοσ Ἀ. η 178 θ 423 ν 49, 64, quemadmodum alibi dicuntur βίη Ἡρακλέεοσ vel -κλεεείη et similia.

169. ἐσχαρόφιν] cf. ε 59.

171. μιν] *Laodamantem*. Cf. Γ 388.

νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
αὐτὰρ ὃ 'πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ. 177 cf. ζ 249 / 177a = ε 94
καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένοσ Ἀλκινόοιο· 178-180a = ν 49 sqq.
„Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενοσ μέθυ νεῖμον
πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνωι 180b sq. = 164 sq.
σπείσομεν, ὅσ θ' ἱκέτηισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ."
ὧσ 'φάτο· Ποντόνοοσ δὲ μελίφρονα ϝοῖνον ἐκίρνα, 182 sq.a = ν 53 sq.
'νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοσ δεπάεσσι. 183 cf. Α 471 Ι 176
αὐτὰρ ἐπεὶ 'σπεῖσάν τε 'πίον θ' ὅσον ἤθελε θυμόσ, 184 = Ι 177
τοῖσιν δ' Ἀλκίνοοσ ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε· 185-187 = θ 25 sqq.
„κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ,
ὄφρ' ἔσπω τά με θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι κελεύει· 187 = Η 68
νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε ϝοίκαδ' ἰόντεσ, 188 cf. σ 408 / 188b cf. σ 419
ἠῶθεν δὲ γέροντασ ἐπὶ πλέονασ καλέσαντεσ
ξεῖνον ἐνὶ μεγάρωι ξεινίσσομεν ἠδὲ θεοῖσι
ῥέξομεν ἱερὰ καλά, ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆσ
μνησόμεθ', ὧσ χ' ὁ ξεῖνοσ ἄνευθε πόνου καὶ ἀνίησ
πομπῆι ὕφ' ἡμετέρηι ϝὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηται
χαίρων καρπαλίμωσ, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστί, 194 cf. ζ 312
μηδέ τι μεσσηγύσ γε κακὸν καὶ πῆμα πάθηισι
πρίν γε τὸν ἧσ γαίησ ἐπιβήμεναι· ἔνθα δ' ἔπειτα
πείσεται ἅσσα ϝοι Αἶσα κακὰ Κλῶθέσ τε βαρεῖαι 197a = Υ 127b

174. Quidam —— || 177. Post hunc in k subiungitur ε 95, in M versus (idem?) est erasus. || 187. ἔσπω § 246] εἴπω. || 190. μεγάρωι] cf. Β 137. || 192. μνησόμεθ'] φρασσόμεθ' l. a. || 196. γε τὸν ἧσ] molestum est τὸν (quod suum locum obtinet α 210) et ἧσ caret sono ϝ; *καὶ ἑϝῆσ? || 197. ἅσσα] ὅσσα F[1] M. — κακὰ Nauck] κατὰ Herodianus Ω (κατα-) l. a. apud Eust. κατακλώθηισι βαρεῖα (omisso igitur vs. 198).

174. Hunc versum fuit qui damnaret, Laodamanti, cuius sella praebetur Ulixi, suam mensam fuisse ratus. Sed cena vespertina iam fuit finita (cf. vs. 136—138), mensarum igitur ceteris convivis non iam erat usus; nunc autem mulier mensam prope adstantem etiam propius Ulixi collocavit, quo facilius hic cibum, quem ipsa ei afferebat, posset sumere. — ἐτάνυσσε] cf. ο 138.

178. μένοσ Ἀ.] cf. vs. 167.

181. Ut vs. 165.

182. ἐκίρνα] § 195.

183. Cf. Α 471.

190—192. Cf. Ζ 173 sq.

192. ἄνευθε πόνου] non inciditur versus post 4um trochaeum (cf. § 3), praepositionis enim instar est ἄνευθε.

197 sq. Cf. Υ 127 sq.

γιγνομένωι ʼνήσαντο λίνωι, ὅτε μιν ʼτέκε μήτηρ. 198 cf. Υ 128
εἰ δέ τισ ἀθανάτων γε κατʼ οὐρανοῦ εἰλήλουθε, 199 cf. Ζ 128
ἄλλο τι δὴ τόδʼ ἔπειτα θεοὶ περιμηχανάονται.
αἰεὶ γὰρ τὸ πάροσ γε θεοὶ φαίνονται ἐναργέσ, 201ᵇ cf. Υ 131
εὖθʼ ἧμεσ ϝέρδωμεν ἀγακλειτὰσ ἑκατόμβασ,
δαίνυνταί τε παρʼ ἧμι καθήμενοι ἔνθα περ ἧμεσ·
εἰ δʼ ἄρα τισ καὶ μοῦνοσ ἰὼν ξυμβλήεθʼ ὁδίτησ,
οὔ τι κατακρύπτουσιν, ἐπεί σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν,
ὥσ περ Κύκλωπέσ τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων.“
τὸν δʼ ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„Ἀλκίνοʼ, ἄλλο τί τοι μελέτω φρεσίν· οὐ γὰρ ἐγώ γε 208 sq. cf. π 187
ἀθανάτοισι ϝέϝοικα, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
οὐ δέμασ οὐδὲ φυήν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσι. 210 cf. h. Ap. 465 210ᵃ = Λ 115
οὖσ τινασ ὗμεσ ϝίστε μάλιστʼ ὀχέοντασ ὀϊζὺν
ἀνθρώπων, τοῖσίν κεν ἐν ἄλγεσι ϝισωσαίμην·
καὶ δʼ ἔτι κεν καὶ πλείονʼ ἐγὼ κακὰ μυθησαίμην,

199. οὐρανοῦ] -νὸν (l. a. apud?) Ar. ‖ 201. ἐναργέσ] -γεῖσ Ω; cf. Υ 131. ‖ 202. *εὖθʼ ἧμεσ] ἡμῖν εὖθʼ. In vulgata producitur syllaba finalis pronominis (cf. § 92) et neglegitur ϝ verbi ϝέρδειν. ‖ 204. ἰὼν G P] ἐὼν F (cf. Δ 277). — *ξυμβλήεθʼ (-ται)] -βληται (-το H Y). Cf. Υ 335. ‖ 205. κατακρύπτουσιν] -τονται vHerwerden. ‖ 208. τοι] μοι F (cf. Τ 29). ‖ 213. In marg. habent G H (propter homoeoteleuton), post vs. 221 iterant M K. — πλείονʼ] μᾶλλον P M.

200. περιμηχανάονται] § 191.

201—203. *Nam qui hactenus ad nos venerunt di, specie non mutata se nobis praebuerunt adspiciendos.* Itaque hic hospes si est deus, novi quid atque inauditi hoc est, Olympius in virum mortalem mutatus. — Cum sacra fiunt, dis sua praebetur pars victimarum. Ad cenam tum adsunt vocati (cf. Α 67 γ 435 sq.), a vulgaribus tamen mortalibus non cernuntur. Sed Phaeacum τῶν ἀγχιθέων gens beata (cf. ε 35) dis tam cara est ut palam hi assideant eorum epulis. Cf. Α 198. Scheriae igitur, in regione orientali, etiam tunc ξυναὶ δαῖτεσ ἔσαν, ξυνοὶ δὲ θόωκοι | ἀθανάτοισι θεοῖσι καταθνητοῖσ τʼ ἀνθρώποισ, quales aureo saeculo per totam terram fuerant (Hes. fr. 82). Cf. quae de sacrificiorum ritu primum constituto narrantur Hes. Theog. 535—541 et h. Merc. 128, nec non quae de *dapibus Soli apud Aethiopes structis* Herodot. III 17 sq. (Pausan. I 33 § 3 sq. VI 26 § 1).

203. ἧμι . . . ἧμεσ] § 92.

204. *Atque adeo si quis nostrum in via alicui deorum occurrat.*

205. κατακρύπτουσιν] mente suppl.: *deos se esse.*

— σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν] *genere propinqui iis sumus.* Cf. ε 35.

210. θνητοῖσι βροτοῖσι] cf. γ 3.

211. ὗμεσ] § 92.

— ὀχέοντασ ὀϊζὺν] Similes locutiones collectae sunt Ρ 23.

212. ϝισωσαίμην] cf. Μ 435.

ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ϝιότητ' ἐμόγησα. 214 = ξ 198
ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ·
οὐ γάρ τι στυγερῆι ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
ἔπλετο, ἥ τ' ἐκέλευσε ϝέο μνήσασθαι ἀνάγκηι
καὶ μάλα τειρόμενον καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθοσ ἔχοντα·
ὣσ καὶ ἐγὼ πένθοσ μὲν ἔχω φρεσίν, ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ
ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν', ἐκ δέ με πάντων
ληθάνει, ὅσσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλησθήμεν' ἀνώγει.
ὕμεσ δ' ὀτρύνεσθε ἅμ' ἠόϊ φαινομένηφι, 222^{b} = Ι 682
ὥσ κ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐμῆσ ἐπιβήσετε πάτρησ
καί περ πολλὰ παθόντα· ϝιδόντα με καὶ λίποι αἰὼν 224^{b} cf. Ε 685
κτῆσιν ἐμὴν δμῶάσ τε καὶ ὑψερεφὲσ μέγα δῶμα.“ 225 = Τ 333
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἐπήινεον ἠδ' ἐκέλευον 226 sq. = ν 47 sq. 226 = δ 673
πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔϝειπε. 227^{b} cf. Α 286
αὐτὰρ ἐπεὶ 'σπεῖσάν τε 'πίον θ' ὅσον ἤθελε θυμόσ, 228 sq. = γ 395 sq.
οἳ μὲν κακκείοντεσ ἔβαν ϝοῖκόνδε ϝέκαστοσ,

215. *δορπῆσαι*] *δειπνῆσαι* l. a. (cf. vs. 166 et Δ 86). || 217. *ϝέο*] *ἑοῦ* Zen. (cf. Β 239). || 221. *ἐνιπλησθήμεν'* (*-θῆναι*) Ar. W] *-σασθαι* Ω (cf. λ 452 et v. l. δ 36). || 222. *ὀτρύνεσθε*] sic Zen., *-σθαι* Ar. || 224. *περ*] particulae *καί* non nisi h. l. apud Hom. subiungitur, neque contextui aptae videntur hae particulae. Expectabatur potius *ἄλγεα π. π.*; vHerwerden *καὶ μάλα π. π.* || 225. *κτῆσιν ἐμὴν δμῶάσ τε*] *πατρίδ' ἐμὴν ἄλοχόν τε* (ut Ε 213) fuit qui posceret, quam Aristophanis fuisse lectionem effecit Cobet e schol. ο 19, 91. — *δμῶασ*] *δμωιᾶσ* l. a. (cf. Τ 333).

214. ϝιότητ'(ι)] § 13.

216—221. Cf. ρ 286 et Ψ 48. — Aliquid sane cibi ante aliquot horas Ulixi praebuit Nausicaa; sed ad sedandum stomachum latrantem hominis per triduum inedia vexati (cf. ε 388 sq.) plus requiritur. Poeta nunquam veritus est ne imminueret heroum suorum dignitatem ex vero eos pingendo. Sic autem poeta simplicissima ratione effecit ut Ulixes postquam convivae abierunt aliquantisper etiam cum rege et regina in megaro remaneret.

221. ληθάνει] praesentis haec forma *causativa* alibi non occurrit, analogis autem caret (cf. tamen Γ 453).

— ἐνιπλησθήμεν'(αι)] § 125.

222. ὕμεσ] § 92.

— ἠόϊ] § 77.

224. καὶ λίποι] cf. Ε 685.

225. Ergone solas opes et mancipia et aedes denuo adspicere cupit Ulixes, parentum, uxoris, filii oblitus? Miratos id esse veteres testantur scholia, et omnino non ferens Nitzsch hunc versum delebat, qui etiam Τ 333 et τ 526 legitur. Non tamen videtur postmodo esse insertus, apte enim heros sic significat haud inopem se esse; neque est quod miremur, heroëm, cui decus iuvenile iam tribuisset Minerva (cf. ζ 231), mentionem non fecisse uxoris filiive adulti.

αὐτὰρ ὃσ ἐν μεγάρωι ὑπελείπετο δῖοσ Ὀδυσσεύσ, — 230 = τ 1, 51
πὰρ δέ ϝοι Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοοσ θεοϝειδὴσ
ἥσθην· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτόσ.
τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενοσ ἤρχετο μύθων· — 233 = λ 335
ἔγνω γὰρ φᾶρόσ τε χιτῶνά τε ϝείματ' ἰδοῦσα
καλά, τά ῥ' αὐτὴ ἔτευξε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί·
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή· — 237 sq.^{a} = τ 104 [sq.
τίσ πόθεν ἔσσ' ἀνδρῶν; τίσ τοι τάδε ϝείματ' ἔδωκε; — 238^{a} = Φ 150
οὐ δὴ φὴσ ἐπὶ πόντον ἀλώμενοσ ἐνθάδ' ἱκέσθαι;“
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ἀργαλέον, βασίλεια, διηνεκέωσ ἀγορεῦσαι, — 241^{b} cf. δ 836
κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ 'δόσαν θεοὶ οὐρανίωνεσ· — 242 = ι 15
τοῦτο δέ τοι ϝερέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷσ. — 243 = Γ 177
Ὠγυγίη τισ νῆσοσ ἀπόπροθεν εἰν ἁλὶ κεῖται·
ἔνθα μὲν Ἄτλαντοσ θυγάτηρ δολόεσσα Καλυψὼ — 245^{b} sq.^{a} = 254 sq. μ 448 sq.
ναίει ἐϋπλόκαμοσ, δϝεινὴ θεόσ, οὐδέ τισ αὐτῆι — 246^{b} sq. cf. Σ 403 sq.

230. ὃσ § 15] ὅ. ‖ 234. ἰδοῦσα] neglecto ϝ, ἔχοντα Bentley. ‖ 236. ἔπεα] neglecto ϝ (cf. Ο 35). ‖ 239. φὴσ] φῆσ (imperf.) quidam interpretes teste Herodiano. ‖ 246. αὐτῆι] cf. comment.

232. ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτόσ] *mensas* (ceterorum convivarum) *removere coeperunt.* Ulixi suam aliquantisper etiam relictam fuisse vix est quod hic annotetur.

233—235. Fieri non potuit quin Arete agnosceret vestimenta, quibus indutus ad eam venit Ulixes; cupiit igitur regina scire unde tandem ea haberet, sed legem hospitalitatis ne violaret, hospitem non prius interrogavit quam cibo et potu honorifice fuit acceptus (cf. Ζ 173 sq.). Tum allocuta est satiatum. Vs. 234 ἔγνω vert. *agnoverat.*

237. αὐτή] *ipsa*, non expectans donec maritus meus te interroget. Item Penelope ad hospitem mendicum τ 104 et 509 (= *non Telemacho id relinquens*).

238. ἔσσ'(ἐσσί)] § 302.

239. δὴ] diffidentis, certe mirantis nunc particula. *Veste quam ipsa feci ornatum te video, et peregre venisse te ais?*

241—297. Multa quidem refert Ulixes, sed ad id quod primum rogavit regina, quis esset, non respondet. Sic poeta parat splendidum exordium longae narrationis, quam Ulixes cras inter pocula est habiturus. Ubi herois, quem suspicere et diligere etiam ignotum iam didicerunt Phaeaces, ipsum nomen primum auditum (ι 19 sq.) cunctos admiratione percellet. Quod nunc langueret nomen, si sera nocte proferretur in deserto fere megaro.

244. εἰν] cf. α 162.

246. αὐτῆι] novicius pronominis usus (= *ei*); cf. § 98. Fortasse olim fuit ἄλλοσ (ut Σ 403).

μίσγεται οὔτε θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων
οἶον, ἐπεί μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῶι — 249 cf. ε 131
Ζεὺσ ἐλάσασ ἐκέασσε μέσωι ἐνὶ ϝοίνοπι πόντωι. — 250 sq. = ε 132 sq.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντεσ ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
αὐτὰρ ἐγὼ τρόπιν ἀγκὰσ ἑλὼν νεὸσ ἀμφιϝελίσσησ
ἐννῆμαρ 'φερόμην· δεκάτηι δέ με νυκτὶ μελαίνηι — 253 = ξ 314 cf. μ 447
νῆσον ἐσ Ὠγυγίην 'πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ — 254 sq.^{a} = μ 448 sq. 254^b sq.^{a} = 245 sq.
ναίει ἐϋπλόκαμοσ, δϝεινὴ θεόσ, ἥ με λαβοῦσα
ἐνδυκέωσ ἐφίλει τε καὶ ἔτρεφεν ἠδέ μ' ἔφασκε — 256^a cf. μ 450 256^b cf. ε 135 ψ 335
θησέμεν' ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα· — 257 = ε 136 ψ 336
ἀλλ' ἐμὸν οὔ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε. — 258 cf. Ι 587 ι 33 ψ 337
ἔνθα μὲν ἑπτάϝετεσ 'μένον ἔμπεδον, εἵματα δ' αἰεὶ — 259^a = ξ 285
δάκρυσ' ἐδεύεσκον, τά μοι ἄμβροτα 'δῶκε Καλυψώ·
αὐτὰρ ὅτ' ὀγδόατόν μοι ἐπιπλόμενον ϝέτοσ ἦλθε, — 261 = ξ 287
καὶ τότε δή μ' ἐκέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι
Ζηνὸσ ὑπ' ἀγγελίησ, ἢ καὶ νόοσ ἐτράπετ' αὐτῆσ. — 263^b cf. Ρ 546
'πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίησ πολυδέσμου, πολλὰ δ' ἔδωκε,
σῖτον καὶ μέθυ ϝηδύ, καὶ ἄμβροτα ϝείματ' ἕϝεσσε, — 265^a = δ 746
οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε. — 266 = ε 268
ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν 'πλέον ἤματα ποντοπορεύων, — 267 cf. ε 278
ὀκτωκαιδεκάτηι δὲ 'φάνη ὄρεα σκιόεντα — 268 = ε 279

---

248. *τὸν δύστηνον ἐφέστιον*] *δύστηνον ἐπιϝέστιον*? Cf. *Β* 125. || 250. *ἐλάσασ*] *ἔλσασ* GF^{2}PM (cf. ε 132). — *ἐκέασσε*] *ἐκέδασσε* l. a. ant. || 251—258. Ar. —— || 251. *ἀπέφθιθεν* Ar. G^{1}F] -*θον* G^{2}P (cf. ε 110). || 253. *δέ με*] *δ' ἐν* l. a.; cf. μ 447. || 255. *ναίει* G P] *ναῖεν* F (cf. *Ε* 739). || 256. *μ'(ε)*] add. Bentley. Cf. ε 135. || 259. *εἵματα*] neglecto ϝ (cf. vs. 265). || 261. *αὐτὰρ ὅτ' ὀγδόατον* Nauck] *ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοον* Ω, item ξ 287. Fick utrobique *ἀλλ' ὅτε δὴ ἐνατόν* et vs. 259 *ἔνθ' ὀκτὼ ϝέτεα*, item ξ 285. Quod olim proposuimus *ἀλλ' ὅτε δή μοι ἐπιπλόμενον ϝέτοσ ὄγδοον ἦλθε* (cf. § 329^5), id veri minus esse simile observavit Agar coll. *Ι* 474 h. Cer. 51. || 264. *πολυδέσμου*] -*γόμφου* G (cf. ε 248 et Aesch. Pers. 71).

---

250 sq. Cf. ϵ 130—134.

257. θησέμεν'(αι)] § 125.

258. *Sed impetrare non potuit ut perpetuo apud eam manerem.* Cf. ϵ 205—220.

259—261. Per triennium igitur Ulixem circumvagatum esse prius quam fluctibus in littus Ogygiae esset eiectus poeta sumsit (cf. α 88 sqq.).

259. αἰεὶ] cf. ϵ 153.

260. ἄμβροτα] ab ipsa confecta; cf. ϵ 62 et Γ 385.

263. *Sive Iovis iussu sive sponte* (αὐτῆσ) *mutata mente.* — Cur Calypso abire se siverit, Ulixes nescit, non enim dixit ei dea. De poeta caventi ne veri dissimilia narret cf. ϵ 79 sq.

267 sq. Cf. ϵ 278 sq.

γαίης ὑμετέρης· ’γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ,
δυσμόρωι! ἦ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι ὀϊζυῖ
πολλῆι, τήν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους κατέδησε κέλευθον, 272ᵇ cf. ε 383 κ 20
ὤρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον, οὐδ’ ἔτι κῦμα
εἴα’ ἐπὶ σχεδίης ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.
τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ’· αὐτὰρ ἐγώ γε
νηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον, ὄφρα με γαίηι
ὑμετέρηι ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ. 277 cf. γ 300
ἔνθα κέ μ’ ἐκβαίνοντα ’βιήσατο κῦμ’ ἐπὶ χέρσου,
πέτρηις πρὸς μεγάληισι βαλὸν καὶ ἀτερπέϊ χώρωι,
ἀλλ’ ἀναχασσάμενος ’νῆχον πάλιν, ἧος ἐπῆλθον
εἰς ποταμόν, τῆι δή μοι ἐϝείσατο χῶρος ἄριστος, 281 cf. ε 442
λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο. 282 = ε 443
ἐκ δ’ ἔπεσον θυμηγερέων, ἐπὶ δ’ ἀμβροσίη νὺξ
ἤλυθ’· ἐγὼ δ’ ἀπάνευθε διιπετέος ποταμοῖο
ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον, ἀμφὶ δὲ φύλλα
ἠφυσάμην, ὕπνον δὲ θεὸς κατ’ ἀπείρον’ ἔχευε.
ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι, φίλον τετιημένος ἦτορ,
ηὗδον παννύχιος καὶ ἐπ’ ἠόα καὶ μέσον ἦμαρ.
’δύσετό τ’ ἠέλιος καί με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε· 289ᵃ = Η 465
ἀμφιπόλους δ’ ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς
παιζούσας, ἐν δ’ αὐτὴ ἔεν ϝεϝικυῖα θεῆισι.
τὴν ἱκέτευσ’· ἡ δ’ οὔ τι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλοῦ,
ὡς οὔ κεν ϝέλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα

269. ὑμετέρης] Φαιήκων P (ut ε 280). ‖ 272. κέλευθον P² H²] -θου G, -θους F P¹, -θα H¹ M (cf. δ 380). ‖ 276. τόδε] μέγα Bekker. ‖ 278. κέ μ’(ε)] με P, δέ μ’ H² K. ‖ 279. Postmodo additus? ‖ 289. ’δύσετο] δείλετο Ar. (?), εἰς δείλην ἐκλίνετο interpretatus, verbum aliunde ignotum neque dictioni epicae congruens (cf. Φ 111). ‖ 292. τὴν] τὴν δ’ F² X.

270. ὀϊζυῖ] § 75.

274. εἴα’(ε)] § 191.

279. πέτρηις] § 57.

280. ἧος] § 323.

283. *Anhelus excidi in ripa fluminis* (cf. ε 452—457). Verbum θυμηγερέειν †, de quo cf. Ο 240.

284. διιπετέος] cf. Ξ 434.

288. ἠόα] § 77.

289. ’δύσετο] non *solis occasum* sed *tempus pomeridianum* Ulixem cogitare testantur verba proxima μέσον ἦμαρ (cf. ζ 110—301). Neglegentius igitur nunc dictum ’δύσετο id valet quod μετενίσσετο βουλυτόνδε vel similis locutio.

291. ἔεν] § 302.

293. οὔ κεν ϝέλποιο] optativus ita usurpatus ut Δ 223. De particula κεν cf. § 326.

ϝερξέμεν᾽, αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσι.
ἥ μοι σῖτον ἔδωκε ϝάλισ ἠδ᾽ αἴθοπα ϝοῖνον — 295 cf. Ω 641
καὶ ᾽λοῦσ᾽ ἐν ποταμῶι καί μοι τάδε ϝείματ᾽ ἔδωκε.
ταῦτά τοι ἀχνύμενόσ περ ἀληθεΐην κατέλεξα." — 297 cf. h. Cer. 433
τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀλκίνοοσ ἀπαμείβετο ᾽φώνησέν τε·
„ξεῖν᾽, ἦ τοι μὲν τοῦτό γ᾽ ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησε — 299 cf. β 122
παῖσ ἐμή, οὕνεκά σ᾽ οὔ τι μετ᾽ ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
ἦγεν ἐσ ἡμέτερον· σὺ δ᾽ ἄρα πρώτην ἱκέτευσασ."
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ἥρωσ, μή μοι τούνεκ᾽ ἀμύμονα νείκεε κούρην.
ἣ μὲν γάρ μ᾽ ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἕπεσθαι,
ἀλλ᾽ ἐγὼ οὐκ ἔθελον δϝείσασ αἰσχυνόμενόσ τε,
μή πωσ καὶ σοὶ θυμὸσ ἐπισκύσσαιτο ϝιδόντι·
δύσζηλοι γάρ τ᾽ εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ᾽ ἀνθρώπων."
τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀλκίνοοσ ἀπαμείβετο ᾽φώνησέν τε·
„ξεῖν᾽, οὔ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ, — 309 cf. ν 330 ρ 403
μαψιδίωσ κεχολῶσθαι· ἀμείνονα δ᾽ αἴσιμα πάντα. — 310b = ο 71
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον, — 311 sq.* = δ 341; 311 = Β 371 [sq.

300. μετ᾽(ά)] σὺν P H² X. ‖ 301. ἡμέτερον] -ρου Ar. (cf. β 55). ‖ 309. φίλον κῆρ] νόημα l. a. ‖ 310. ἀμείνονα § 85] -νω. ‖ 311—316. Quidam abesse malebant.

294. Cf. Γ 108.

296. ᾽λοῦσ᾽(ε)] § 295. De verbi vi cf. Υ 464 sq.

297. ἀληθεΐην] cf. Ι 115.

304—307. Ulixes, vir mentiendi peritissimus (cf. ν 294 al.), nunc mendacio usus est callido et benevolo, veritus ne Alcinous irasceretur puellae nihil tale commerenti (cf. Ζ 295—298); nam cur Nausicaa ipsum in aedes paternas secum ducere noluisset optime intellexerat (cf. Ζ 262 sqq.). Urbanitatis autem est 1ª persona εἰμέν vs. 307: *omnibus hominibus — mihi quoque — hoc est commune.* Cf. e. g. Soph. Ai. 1365 vel Antig. 835.

310. ἀμείνονα δ᾽ αἴσιμα πάντα] *sed suum cuique tribuere praestat*: hospitem supplicem a filia mea solum in via publica derelinqui non oportuit! Et qualem hospitem!

311—316. *Tantum abest ut filiae meae tu dedecus afferre potueris in eius carpentum receptus, ut vel generum te recipere velim libentissime!* — Verba ominis laetissimi plena (cf. Ζ 1 sqq.). Ut virgini (cf. Ζ 244 sq.), sic eius patri Ulixes primo adspectu egregie placuit, δέμασ ἀθανάτοισιν ὁμοῖοσ ἐών (cf. θ 14). Cui decus et gratiam circumfuderat Minerva (cf. Ζ 229—235 θ 19), — cur autem circumfuderat? Quo citius reditum in patriam ei concessurus esset Scheriae rex? Bona verba! Agnoscimus finem atque consilium priscae fabulae, quam Odysseae poeta tam presse est secutus quam licebat; nam ad suum

τοῖοσ ἐὼν οἷόσ ἐσσι, τά τε φρονέων ἅ τ' ἐγώ περ,
παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν καὶ ἐμὸσ γαμβρὸσ καλέεσθαι
αὖθι μένων! ϝοῖκον δέ κ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
εἴ γ' ἐθέλων μίμνοισ. ἀϝέκοντα δέ σ' οὔ τισ ἐρύξει
Φαιήκων· μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο! 316ᵇ cf. ρ 399 υ 344
πομπὴν δ' εἰσ τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὄφρ' ἐὒ ϝείδῃσ·
αὔριον εἶσ. τῆμοσ δὲ σὺ μὲν δεδμημένοσ ὕπνωι
λέξεαι, οἳ δ' ἐλάουσι γαλήνην, ὄφρα χ' ἵκηαι
πατρίδα σὴν καὶ δῶμα καὶ εἴ ποθί τοι φίλον ἐστί, 320 cf. κ 66
εἴ περ καὶ μάλα πολλὸν ἑκαστέρω ἔστ' Εὐβοίησ,

---

314. κ'(ε) M] om. FU (aberravitne in versum sq.?), τ' Ω. || 315. γ' ἐθέλων μίμνοισ Nauck] κ' ἐθέλων γε μένοισ. Cf. β 76 et § 329[1]. || 317. τόδ'(ε)] τὸν P, τότ' D, πομπὴν δή τοι vHerwerden. || 321. ἑκαστέρω D U[1]] ἑκατέρω Ω. Neglectum est ϝ.

---

eventum illam fabulam nunc deduci non sinebat Penelope in unum carmen cum Nausicaa a poeta nostro recepta. Cf. θ 22 sq.

312. οἷοσ] § 17.

313. ἐχέμεν ... καλέεσθαι] similis infinitivi usus est ω 380, qui nostro loco *optativi* vicem obit, illic *indicativi* (modi irrealis). Cf. § 124. De ἐχέμεν decurtata infinitivi forma cf. § 126.

317—319. De structura cf. Τ 235 sq., de ipsa re ν 80. Non tamen αὔριον fiet Ulixis reditus, nam unus etiam dies intercedet, quoniam proximi diei vesperam Ulixes narrando est exemturus; sed id fore Alcinous scire nunc non potest. Cf. θ 150 sq.

319. ἐλάουσι γαλήνην] *aequor placidum ferient, per maris aequora navem adigent.* Cf. Η 6 et de forma ἐλάουσι § 191.

— ὄφρα χ'(κε)] § 326.

320. ποθι] § 322.

321—328. De celeritate navium Phaeacum cf. vs. 36 et θ 556—563. *Flavus Rhadamanthus* vivit in *Elysio*, ultimi orientis regione, ad Oceani ripam sita (cf. δ 563 sq.). Hunc Phaeaces — quorum insula Elysio vicina fuit (cf. ε 282 sq.) — e longinqua illa sede aliquando deduxerunt in Achivorum patriam, ut *Tityum* Boeotiae regem viseret. Qui Tityus terrae filius, *Titanibus* cognatus, — ut ipse nominis sonus indicat, — tunc inter vivos erat, iam vero vita functus aeternam sceleris immanis poenam luit in sedibus mortuorum (cf. λ 576—581). Ex oriente igitur profecti Phaeaces Rhadamanthum usque ad Euboeam insulam Graeciae orae orientali acclinem deduxerunt, — iter mirum quam longum! Ulixis autem patria etiamsi multo etiam longius versus occidentem remota sit, — et fuit revera (cf. ι 25 sq.)! — id quoque iter rex brevissimo tempore confecturam ait navem Phaeaciam impetu praeditam divino. — Tityum, quem in ultimo potius occidente quaesierit quispiam, *Euboeae* collocavit Odysseae poeta priscam fabulam nobis ignotam respiciens (cf. Α 307). Fortasse cogitabatur campus *Phlegraeus*, ubi di Olympii vicerunt Gigantes; huius enim pugnae

τήν περ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι οἵ ϝ' ἐϝίδοντο
λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
ἦγον ἐποψόμενον Τιτυὸν Γαιήϊον υἱόν·
καὶ μὲν οἳ ἔνθ' ἦλθον καὶ ἄτερ καμάτοι' ἐτέλεσσαν
ἤματι τῶι αὐτῶι καὶ ἄνυσσαν ϝοίκαδ' ὀπίσσω.
ϝειδήσεισ δὲ καὶ αὐτὸσ ἐνὶ φρεσίν, ὅσσον ἄρισται
νῆεσ ἐμαὶ καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἅλα πηδῶι." 328ᵇ cf. ν 78
ὣσ 'φάτ', ἐγήθησεν δὲ πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ, 329 = ϑ 199 ν 250 σ 281
εὐχόμενοσ δ' ἄρ' ἔϝειπε ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 330ᵃ = Π 513
„Ζεῦ πάτερ, αἴθ' ὅσ' ἔϝειπε τελευτήσειεν ἅπαντα
Ἀλκίνοοσ! τοῦ μέν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν 332ᵇ = Θ 486
ἄσβεστον κλέοσ εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἱκοίμην."

ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον.
'κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενοσ ἀμφιπόλοισι
δέμνι' ὑπ' αἰθούσηι θέμεναι καὶ ῥήγεα καλὰ 336-339 = Ω 644 sqq.
πορφύρε' ἐμβαλέμεν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητασ,
χλαίνασ τ' ἐνθέμεναι ϝούλασ καθύπερθε ϝέσασθαι.
αἳ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάοσ μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
αὐτὰρ ἐπεὶ 'στόρεσαν πυκινὸν λέχοσ ἐγκονέουσαι, 340 = ψ 291 cf. Ω 648
ὤτρυνον δ' Ὀδυσῆα παριστάμεναι ϝεπέεσσι·
„ὄρσο κέων, ὦ ξεῖνε· πεποίηται δέ τοι εὐνή."
ὣσ 'φάν, τῶι δ' ἀσπαστὸν ἐϝείσατο κοιμηθῆναι. 343 cf. ϑ 295
ὣσ ὃ μὲν ἔνθα καθηῦδε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεὺσ 344 = ζ 1
τρητοῖσ' ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσηι ἐριδούπωι· 345 = γ 399
Ἀλκίνοοσ δ' ἄρ' ἔλεκτο μυχῶι δόμου ὑψηλοῖο, 346ᵇ = γ 402
πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχοσ 'πόρσυνε καὶ εὐνήν. 347 cf. γ 403

322. περ F P] γὰρ G. — ϝ'(ε) Bentley] μιν. || 325. (ἐ)τέλεσσαν] τέλεσσεν G[1], κόμισσαν W. || 326. *ἄνυσσαν] ἀπήνυσαν G F[1], ἀπήγαγον F[2] P. Cf. Η 467. Comp. ἀπανύσαι †. || 330. εὐχόμενοσ P H[1]] -ξάμενοσ Ω. — ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε] πρὸσ ὃν μεγαλήτορα θυμόν H[2] X, ἰδὼν εἰσ οὐρανὸν εὐρύν M[1] K. || 331. ὅσ'(α)] ὥσ l. a. || 335. ἀμφιπόλοισι] ἐν μεγάροισι P. || 341. δ'(ἐ) P] ῥ' G, om. F. Cf. ψ 293. || 342. ὄρσο] -σεο H. || 347. 'πόρσυνε] -σαινε Ar. (cf. Γ 411).

locum posteri certe in Euboea insula quaesiverunt. Ceterum cf. ν 256 sqq.
325. καμάτοι'(ο)] § 59.
— ἐτέλεσσαν] cf. Μ 222.
327. ϝειδήσεισ] cf. Α 546 et § 22.
328. πηδῶι] cf. Ζ 269.

335—345. Cf. Ω 643—650.
337. ἐμβαλέμεν] § 126.
342. κέων] § 17 et 169.
345. τρητοῖσ'(ι)] cf. Γ 448.
346. μυχῶι δόμου] cf. Ι 663.
347. λέχοσ — εὐνήν] cf. Α 31 et Χ 203.

Ὀδυσσέωσ σύστασισ πρὸσ Φαίακασ.

ϑ ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ Ἠώσ, 1 sq.ª cf. β 1 sq.
ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆσ ἱερὸν μένοσ Ἀλκινόοιο,
ἂν δ' ἄρα διογενὴσ ὦρτο πτολίπορθοσ Ὀδυσσεύσ.
τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένοσ Ἀλκινόοιο 4 = 421
Φαιήκων ἀγορήνδ', ἥ σφιν παρὰ νηύσ' ἐτέτυκτο.
ἐλθόντεσ δὲ καθῖζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι 6 cf. Σ 504 π 408
πλησίον. ἡ δ' ἀνὰ ϝάστυ μετῴχετο Παλλὰσ Ἀθήνη
ϝειδομένη κήρυκι δαΐφρονοσ Ἀλκινόοιο,
νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιάουσα, 9 = ζ 14
καί ῥα ϝεκάστωι φωτὶ παρισταμένη 'φάτο μῦθον· 10 = β 384
„δεῦτ' ἄγε, Φαιήκων ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ,
εἰσ ἀγορὴν ἴμεναι, ὄφρα ξείνοιο πύθησθε,
ὃσ νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονοσ ἵκετο δῶμα
πόντον ἔπι πλαγχθείσ, δέμασ ἀθανάτοισιν ὁμοῖοσ.“ 14ᵇ = γ 468
ὣσ ϝειποῦσ' ὤτρυνε μένοσ θυμόν τε ϝεκάστου. 15 = Ε 470
καρπαλίμωσ δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγορή τε καὶ ἕδραι
ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἐθηήσαντο ϝιδόντεσ 17ª = 58
υἱὸν Λαέρταο δαΐφρονα. τῶι δ' ἄρ' Ἀθήνη
θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῆσ τε καὶ ὤμων, 19 cf. ζ 235
καί μιν μακρότερον καὶ πάσσονα 'θῆκε ϝιδέσθαι, 20 cf. ζ 229 sq.
ὥσ κεν Φαιήκεσσι φίλοσ πάντεσσι γένοιτο σ 195

---

8. κήρυκι] κούρηι F[1] (cf. ζ 22). || 9—31. Om. P[1], in marg. add. P[2] (neglecto vs. 27). || 9. ἡ λαοὺσ μὲν ἄνωγ' ἀγορήνδ' (τ' cod.) ἰέναι Φαιήκων Y. || 15. θυμόν τε Bentley] καὶ θυμόν. || 16. ἔμπληντο] ἔπληντο G[2] X[1] (cf. vs. 57), ἐμπλῆαθ' ὁμῶσ Hartman (cf. § 119). — ἀγορή Hartman] -ραί. cf. η 44. || 17. δ' ἄρ'(α)] γὰρ G, item vs. 18 l. a. in X. || 19. *κεφαλῆσ ... ὤμων] -λῆι ... ὤμοισ Ω (-λήν H[1] l, ὤμουσ G l). Cf. ζ 235.

---

2 et 4. ἱερὸν μένοσ Ἀ.] cf. η 167.

6. ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι] cf. Ζ 267 et Σ 504.

7. μετῴχετο] verbi obiectum mente est supplendum. Singulos viros anquirit et in forum ire regis verbis iubet (cf. vs. 10).

9. μητιάουσα] § 191.

12. ἴμεναι] § 121.

— ὄφρα ξείνοιο πύθησθε, | ὃσ κτέ.] arte haec cohaerent, = ἵνα πύθησθε (περὶ) ξένου ἀφιγμένου, *ut audiatis nuntium de hospite in aedes Alcinoi recepto*. Cf. Χ 438.

16. ἀγορή τε καὶ ἕδραι] hendiadys. Implebantur *lapidea fori sedili*ι (cf. vs. 6), dum convenerunt Phaeacum ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ.

δϝεινόσ τ' αἰδοῖόσ τε καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλουσ
πολλούσ, τοὺσ Φαίηκεσ ἐπειρήσαντ' ᾿Οδυσῆοσ.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέεσ τ' ἐγένοντο, 24 = Ω 790
τοῖσιν δ' Ἀλκίνοοσ ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε· 25-27 = η 185 sqq.
„κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ,
ὄφρ' ἔσπω τά με θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ξεῖνοσ ὅδ', οὐ ϝοῖδ' ὅσ τισ, ἀλώμενοσ ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
ἠὲ πρὸσ ἠοΐων ἦ ϝεσπερίων ἀνθρώπων·
πομπὴν δ' ὀτρύνει καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.
ἧμεσ δ', ὡσ τὸ πάροσ περ, ἐποτρυνώμεθα πομπήν·
οὐδὲ γὰρ οὐδέ τισ ἄλλοσ, ὅ τισ κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται, 32[b] cf. γ 355
ἐνθάδ' ὀδυρόμενοσ δϝηρὸν μένει εἵνεκα πομπῆσ.
ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰσ ἅλα δῖαν 34 cf. Λ 141
πρωτόπλοον· κούρω δὲ δύω καὶ πεντήκοντα 35 cf. 48
κρινέσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάροσ εἰσὶν ἄριστοι. 36 cf. δ 530; 36[b] cf. Λ 825
ῥησάμενοι δ' ἐῢ πάντεσ ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμὰ

---

22 sq. Zen. —; cf. comment. ‖ 27. Om. G P (cf. vs. 9—31) Til. — *ἔσπω* § 246] *εἴπω.* ‖ 34. *ἐρύσσομεν*] cf. Λ 141. ‖ 35 et 48. *κούρω*] *κοῦροι* vs. 35 F[2] U K, vs. 48 F X D U. ‖ 36. *κρινέσθων* vHerwerden] *-νάσθων.* Cf. vs. 48 et l. a. vs. 38. — *εἰσὶν* G F P] *ἦσαν* M (ut Λ 825 Π 23).

---

22 sq. *Multa certamina* parum apte commemorari cum videret Zenodotus, — nam solo *disco* Ulixes Phaeaces superaturus est, — hos versus damnavit. Et melius sane eos omisisset poeta — si quidem ipsi Odysseae poetae debentur — aut aliis verbis haec enuntiasset. Echo utique in iis percipitur fabulae antiquioris, quae fuit de heroë Achivo ceteris procis certamine multiplici superatis filiam regis in matrimonium accipienti (cf. ζ 1 sqq. η 311—316 θ 100—233).

24. Cf. Χ 203.

31—33. De Phaeacibus maripotentibus cf. ζ 201—205 ν 151 sq., 174, 180 sq.

31. ἧμεσ] § 92.

35. πρωτόπλοον] †, *novam*.

— et 48. κούρω . . . δύω καὶ πεντήκοντα] *dux* et *gubernator*, qui ceteris praepositi indicantur *numero duali*, et quinquaginta *remiges*. Cf. Β 510 et κ 208, et de numeri dualis hoc usu Meisterhans Gramm. d. att. Inschr.[2] 161 Apollon. Synt. 197, 8. „Quorsum vero gubernator?'' dixerit quispiam; οὐ γὰρ πηδάλια οὐδὲ κυβερνητῆρεσ ἦσαν navibus Phaeacum suopte ingenio viam indagantibus (cf. vs. 557—563). At et proprio motu praeditae fuerunt hae naves et tamen promovebantur remigio (cf. η 319 ν 115). Hoc igitur non est urgendum: is a poeta commemoratur numerus qui in mortalium navibus fuit solitus; et remigibus aliquem praeesse necesse fuit, qui voce aliave ratione eorum motum moderaretur.

37. ἐπὶ κληῖσιν] cf. Π 170.

ἔκβητ', αὐτὰρ ἔπειτα ϑοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα
ἡμέτερόνδ' ἐλϑόντεσ· ἐγὼ δ' ἐῢ πᾶσι παρέξω.
40 κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι 40ª = Ι 68
σκηπτόοχοι βασιλῆεσ ἐμὰ πρὸσ δώματα καλὰ
ἔρχεσϑ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάρωι φιλέωμεν·
μηδέ τισ ἀρνείσϑω. καλέσασϑε δὲ ϑεῖον ἀοιδὸν
Δημόδοκον· τῶι γάρ ῥα ϑεὸσ περὶ 'δῶκεν ἀοιδὴν
45 τερπέμεν', ὅππηι ϑυμὸσ ἐποτρύνηισιν ἀείδειν."
ὣσ ἄρα φωνήσασ ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο 46 = Μ 251
σκηπτόοχοι· κήρυξ δὲ μετώιχετο ϑεῖον ἀοιδόν.
κούρω δὲ κρινϑέντε δύω καὶ πεντήκοντα 48 cf. 35
'βήτην, ὡσ ἐκέλευσ', ἐπὶ ϑῖν' ἁλὸσ ἀτρυγέτοιο.
50 αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυϑον ἠδὲ ϑάλασσαν, 50 = β 407
νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἁλὸσ βένϑοσδ' ἐϝέρυσσαν, 51 cf. δ 780
ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίϑεντο καὶ ἱστία νηῒ μελαίνηι, 52 sq. = δ 781 sq.
53 ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖσ' ἒν δερματίνοισι,
55 ὑψόϑι δ' ἐν νοτίωι τήν γ' ὥρμισαν· αὐτὰρ ἔπειτα 55ª = δ 785
'βάν ῥ' ἴμεν' Ἀλκινόοιο δαΐφρονοσ εἰσ μέγα δῶμα.
57 'πλῆντο δ' ἄρ' αἴϑουσαί τε καὶ ἕρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν.
59 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοοσ δύο καὶ δέκα μῆλ' ἱέρευσε,

---

54 πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνά ϑ' ἱστία λεύκ' ἐπέτασσαν, 54 = δ 783
58 ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί. 58 cf. δ 720 58ª = 17

---

38. ἀλεγύνετε] sic Ar., -νατε olim alii. || 42. μεγάρωι] cf. Β 137. || 45. τερπέμεν'(αι)] τερπνήν G F² (adi. †). || 49. ἐπὶ ϑῖν'(α) ἁλὸσ ἀτρυγέτοιο] ἱερὸν μένοσ Ἀλκινόοιο (ut vs. 2 al.) l. a. in M. || 54. Cf. δ 783. — ἀνά F] παρά G P. || 55. ἐν νοτίωι] cf. δ 785. — αὐτὰρ ἔπειτα] ἐκ δ' ἔϐαν αὐτοί X D et δ' pro ῥ' vs. sq. (ut δ 785 sq.). || 58. In textu habent X S M U K, in marg. F, om. Ω.

---

38. ἔκβητ'(ε)] *e navi.* Cf. δ 785.
39. πᾶσι] cf. vs. 59 sq.
41 et 47. σκηπτόοχοι] -οῦχοι Ω. De vi vocis cf Α 279.
— βασιλῆεσ] cf. α 386.
53. τροποῖσ' ἒν δερματίνοισι] cf. Π 170.
54. ἀνὰ ... ἱστία ... ἐπέτασσαν] cf. Α 433. Sed hinc alienus est hic versus (cf. δ 783).
55. ὑψόϑι] § 322.
— ἐν νοτίωι] *in vado.* Item in vs. par.
57. 'πλῆντο] § 119.

59 sq. *Cunctos Phaeaces* ad Alcinoum cenatum venisse fuere qui putarent, coll. vs. 39 et cenae Pyliorum (γ init.) fortasse memores, in his Crates, regem sive ipsum poetam vituperantes videlicet, qui tot convivis epulas nimis parce paravisset. Sed recte (Ar. in) schol. statuit praeter Alcinoum et Areten et horum liberos adfuisse solos principes duodecim (cf. vs. 40—42 et 390 sq.) et selectos illos nautas quinquaginta duos sive Φαιήκων

ὀκτὼ δ' ἀργιόδοντασ ὕασ, δύο δ' εἰλίποδασ βοῦσ·
τοὺσ 'δέρον ἀμφί ϑ' ἕπον 'τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινήν.
κήρυξ δ' ἐγγύϑεν ἦλϑεν ἄγων ἐρίϝηρον ἀοιδόν, 62 = 471
τὸν περὶ Μοῦσ' ἐφίλησε, 'δίδου δ' ἀγαϑόν τε κακόν τε·
ὀφϑαλμὼ μὲν ἄμερσε, 'δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν.
τῶι δ' ἄρα Ποντόνοοσ 'ϑῆκε ϑρόνον ἀργυρόηλον
μέσσωι δαιτυμόνων, πρὸσ κίονα μακρὸν ἐρείσασ· 66 = 473
κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφι 'κρέμασεν φόρμιγγα λιγεῖαν 67 = 105
αὐτόϑ' ὑπὲρ κεφαλῆσ καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἑλέσϑαι
κήρυξ, πὰρ δ' ἐτίϑει κάνεον καλήν τε τράπεζαν,
πὰρ δὲ δέπασ ϝοίνοιο, πιεῖν ὅτε ϑυμὸσ ἀνώγοι. 70 cf. *Δ* 263
οἳ δ' ἐπ' ὀνείαϑ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρασ ἴαλλον. 71 sq. = *Ι* 91 sq.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο,
Μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέε' ἀνδρῶν, 73ᵇ cf. *Ι* 189
οἴμην, τῆσ τότ' ἄρα κλέοσ οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανε·
νεῖκοσ 'Οδυσσῆοσ καὶ Πηλεΐδα' Ἀχιλῆοσ,

62. In P manus recentior subiunxit: *Δημόδοκον λιγύφωνον ἐόντα ϑεῖον ἀοιδόν* (ἀ. ϑ. ἐ., ut metrum certe vitio careat?). || 64. *ὀφϑαλμὼ* U^2 q] *-μῶν* *Ω*. Cf. *Ν* 340 et *Ε* 659. — *ἡδεῖαν*] neglecto *ϝ*. || 67. *'κρέμασεν*] *δῆσεν* Aristoph. || 70. *ἀνώγοι* G^2 F] *-γει* G^1 P. || 73. *κλέε' ἀνδρῶν*] *ὀπὶ καλῆι* G^1 (ut ε 61). || 74. **οἴμην*] *-μη* P, *-μησ* *Ω*.

ἀρίστουσ, qui dicuntur vs. 108 (cf. ν 10—15). Et his quidem uberrimae sic parari potuerunt epulae. Cf. centum procorum cenae β 56 ξ 94, 103—108 ρ 213 υ 186.

63 sq. Cf. Ι 37—39.

64. ἄμερσε] cf. Ν 340.

66. Iuxta focum in medio megaro collocatur cantor caecus, reginae et regi et hospiti (vs. 95) proximus. Cf. Ζ 307 et α 333.

67. πασσαλόφι] § 59.

68. αὐτόθ'(ι)] § 322.

73. Cantori Scheriae in remotissima regione viventi cognita sunt heroum Achivorum fata et bellum Troianum, quippe a Musa edocto. Cf. infra vs. 488—499 et Α 8 sq.

— κλέε' ἀνδρῶν] cf. Λ 227 et de forma κλέε'(α) § 71.

74. οἴμην] cf. Γ 417.

75—82. Locus nobis obscurior, quia aliunde cognita non est fabula, quae paucis verbis hic indicatur magis quam enarratur. Sed poetae auditoribus rem cuius fit mentio non minus bene quam ipsi cognitam fuisse patet (cf. Α 307), accidisse autem tum cum Achivi Troiam petiverunt. Videtur spectari *Achivorum convivium Tenedi habitum*, in quo Ulixem et Achillem inter se rixatos esse testantur fragmenta dramatis Sophoclis; hic enim poeta dramatis satyrici argumentum fecit Σύνδειπνον illud, cuius mentio facta est in Cypriis carmine. Poetae nostri verba si recte interpretamur, Apollo Pythius ab Agamemnone de expeditionis ineundae eventu inter rogatus respondit fore ut Troia caperetur cum Achivorum fortissimi inter se rixam iniissent. Iliadis autem

ὥσ ποτ' ἐδηρίσαντο ϑεῶν ἐν δαιτὶ ϑαλείηι
ἐκπάγλοισι ϝέπεσσι, ϝάναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
'χαῖρε νόωι, ὅ τ' ἄριστοι Ἀχαιῶν 'δηριάοντο.
ὥσ γάρ ϝοι χρήων 'μυϑήσατο Φοῖβοσ Ἀπόλλων
Πυϑό' ἐν ἠγαϑέηι, ὅϑ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν — 80ª = Hes. Th. 499 cf. fr. 123
χρησόμενοσ· τότε γάρ ῥα 'κυλίνδετο πήματοσ ἀρχὴ
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι Διὸσ μεγάλου διὰ βουλάσ.
ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸσ ἄειδε περικλυτόσ. αὐτὰρ 'Οδυσσεὺσ — 83 = 367, 521
πορφύρεον μέγα φᾶροσ ἑλὼν χερσὶ στιβαρῆισι — 84 cf. Θ 221; 84ᵇ = Μ 397
κὰκ κεφαλῆσ ἐϝέρυσσε, 'κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα·
ἠιδετο γὰρ Φαίηκασ ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
ἦ τοι ὅτε λήξειεν ἀείδων ϑεῖοσ ἀοιδόσ,
δάκρυ' ὀμορξάμενοσ κεφαλῆσ ἄπο φᾶροσ ἕλεσκε — 88ª cf. Σ 124
καὶ δέπασ ἀμφικύπελλον ἑλὼν 'σπείσασκε ϑεοῖσι·
αὐτὰρ ὅτ' ἂψ ἄρχοιτο καὶ ὀτρύνειαν ἀείδειν
Φαιήκων οἵ ἄριστοι, ἐπεὶ 'τέρποντο ϝέπεσσι,
ἂψ 'Οδυσεὺσ κατὰ κρᾶτα καλυψάμενοσ 'γοάεσκε.
ἔνϑ' ἄλλουσ μὲν πάντασ ἐλάνϑανε δάκρυα λείβων, — 93-97 = 532 sqq.
Ἀλκίνοοσ δέ μιν οἶοσ ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησε
ἥμενοσ ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντοσ ἄκουσε.
αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα· — 96 sq. = 386 sq.; 96 = ν 36

80. *Πυϑό' ἐν*] *Πυϑῶν'* Nauck (cf. *B* 519 *I* 405 *λ* 481). || 81 sq. Ar. —, in nonnullis olim deerant. || 82. *μεγάλου* (*-λοιο* H² Y) *διὰ βουλάσ*] *-λοιο ἔχητι* Y in marg. (quod eleganter *παραδιορϑοῦντοσ* est). || 87. *ϑεῖοσ*] *δῖοσ* X D. || 92. *ἂψ*] sic Ar., *ἂψ δ'* G W, *αἶψ'* Aristoph. (cf. *H* 272).

poetae haec similisve fabula praebuit carminis exordium. Vs. 81 sq. vert.: *ad consulendum oraculum*; *nam illo tempore* (quo Apollinis delubrum Agamemnon adiit) *movebatur bellum quod et Troianos et Danaos tantis malis affecturum erat*. Cum vs. 82 cf. Verg. Aen. XI 901, cum locutione Διὸσ μ. διὰ βουλάσ autem A 5.

75. Πηλεΐδα'(ο)] § 55.

77. -οισι ϝέπεσσι] § 60.

78. 'δηριάοντο] § 191.

79. χρήων] § 190.

80. Cf. I 404 sq.

— Πυθό'(ϊ)] § 13.

— ἠγαθέηι] § 21.

85. ἐϝέρυσσε] § 293.

86. Lacrimarum neque Ulixem nunc *pudet* neque alios heroës epicos puduit unquam, sed Alcinoum et convivas αἰδόμενοσ sive *reveritus* (cf. Λ 649) lacrimas celat, ne hilaras epulas suo luctu contristet. Item vs. 532. Similem ob causam lacrimas abdit Telemachus δ 113—116, alias ob causas ipse Ulixes ρ 304 sq. et τ 211 sq.

91. 'τέρποντο ϝέπεσσι] τέρποντ' ἐπέεσσι Ω.

92. κρᾶτα] § 82.

— 'γοάεσκε] § 191.

„κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ·
ἤδη μὲν δαιτὸσ κεκορήμεϑα ϑυμὸν ἐϝίσησ
φόρμιγγόσ ϑ', ἣ δαιτὶ συνήορόσ ἐστι ϑαλείηι.
νῦν δ' ἐξέλϑωμεν καὶ ἀέϑλων πειρηϑῶμεν
πάντων, ὥσ χ' ὃ ξεῖνοσ ἐνίσπηι ϝοῖσι φίλοισι 101 sq. = 251 sq.
ϝοίκαδε νοστήσασ, ὅσσον περιγιγνόμεϑ' ἄλλων

98. δαιτὸσ . . . ϑυμὸν] sic Ar., ϑυμὸν . . . δαιτὸσ M K. || 99. ϑαλείηι] ἑταίρῃ l. a. apud Eust. (immo vocis συνήοροσ interpretamentum; cf. ϱ 271 Athen. 627 *e*). || 100. πειρηϑῶμεν] πειρήσωμεν schol. ad Δ 389, Fick -σώμεϑ' ἀέϑλων (cf. § 122).

99. δαιτὶ συνήοροσ] *epularum socia.* Cf. α 152 et de voce συνήοροσ cognatisque K 499.

100—233. Sequuntur certamina. Quae Odysseae hoc loco non possunt non miros nos habere, quippe quae lepide quidem et venuste, ut cetera omnia, a poeta sint narrata, sed ad carminis decursum promovendum omnino sint inutilia; nihil autem quod simile sit aliunde potest conferri. Nam nota quidem ex Iliade et aliunde sunt certamina *funebria* (cf. Ψ 629 sqq., 680 ω 87 sqq. Hes. Oper. 654—659), οὐδ' οἶδεν ἄλλουσ ἀγῶνασ Ὅμηροσ (Aristarchus in schol. X 164), ex aliis autem fabulis antiquis plurima novimus certamina a puellarum formosarum patribus *procis* proposita; nostro vero loco non nisi eo consilio ineuntur certamina ut delectetur hospes maestus et domum redire multo magis cupiens quam Scheriae etiam detineri. Cur igitur his certaminibus immoratus est poëta Odysseae et ipsum suum heroëm immorari coëgit? Aenigmatis solutionem iam praebuerunt versus 22 sq.; nam alia atque in Odyssea mens regi fuit in prisca illa fabula, qua celebrabatur heros in insula longinqua *virginem regiam in matrimonium accipiens* (cf. ζ 1 sqq.). In illa fabula heros peregrinus *superatis Scheriae principibus* (cf. ζ 282—284 θ 390 sq. α 386) *regis filia dignum se praestitit* (cf. vs. 22 sq.). Quae fabula licet ab Odyssea aliena fuerit, adhuc tamen agnoscitur in *Euryali* irati — cur autem irati? — verbis probrosis. Qui iuvenis speraverat et confisus fuerat se Alcinoi generum futurum ut primum Nausicaa viro matura foret, quippe ceteris Phaeacum principibus praecellens, robore et forma Marti similis (cf. vs. 115—117). Et ipsum eius nomen nemini non in mentem vocat procos Ithacenses: *Eurymachum* (qui ἅπαντασ μνηστῆρασ περιβαλεῖν dicitur ο 17, 521 sq.), *Euryadem*, *Eurynomum*, *Eurydamantem.* Egregie autem convenit alia quaedam fabula, ab Odyssea ea quoque aliena, de Ulixe uxorem — non Nausicaam quidem, sed Penelopen — a patre in matrimonium accipienti *competitoribus cursu victis;* cuius victoriae locus indicabatur Spartae (cf. Pausan. III 12 § 1 et 4). Denique cf. δ 626.

101—103. Ipse mox sibi obloquitur Alcinous (vs. 246), cur autem obloquatur — vel potius cur verba modo a se dicta neglegat — non est obscurum. A iurgiis enim et minis ad ludum et iocos rem illic deflectit, cavens ne hospes lucta vel pugilatu cum civium aliquo iratus contendat serio.

πύξ τε παλαισμοσύνηι τε καὶ ἅλματι ἠδὲ πόδεσσι."
ὣσ ἄρα φωνήσασ ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο. 104 = Μ 251
κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφι 'κρέμασεν φόρμιγγα λιγεῖαν, 105 = 67
Δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
κήρυξ· ἦρχε δὲ τῶι αὐτὴν ὁδὸν ἥν περ οἳ ἄλλοι,
Φαιήκων οἳ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντεσ.

'βὰν δ' ἴμεν' εἰσ ἀγορήν, ἅμα δ' ἕσπετο πολλὸσ ὅμιλοσ,
μυρίοι. ἂν δ' ἵσταντο νέοι πολλοί τε καὶ ἐσθλοί·
ὦρτο μὲν Ἀκρόνεόσ τε καὶ Ὠκύαλοσ καὶ Ἐλατρεὺσ
Ναυτεύσ τε Πρυμνεύσ τε καὶ Ἀγχίαλοσ καὶ Ἐρετμεὺσ
Ποντεύσ τε Πρωιρεύσ τε, Θόων Ἀναβησίνεόσ τε
Ἀμφίαλόσ θ' υἱὸσ Πολυνήου Τεκτονίδαο,
ἂν δὲ καὶ Εὐρύαλοσ βροτολοιγῶι ϝῖσοσ Ἄρηϊ 115ᵇ = Λ 295
Ναυβολίδησ, ὃσ ἄριστοσ ἔεν ϝεῖδόσ τε δέμασ τε 116 cf. λ 469 ω 17 116ᵇ = σ 251 τ 124
πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα,
ἂν δ' ἔσταν τρεῖσ παῖδεσ ἀμύμονοσ Ἀλκινόοιο,
Λαοδάμασ θ' Ἅλιόσ τε καὶ ἀντίθεοσ Κλυτόνησσ.
οἳ δ' ἦ τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσι.
τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσησ 'τέτατο δρόμοσ· οἳ δ' ἅμα πάντεσ 121ᵃ = Ψ 758

---

103. *παλαισμοσύνηι*] *παλαιμ.* G P¹ H (sic Ar. secundum Eust.). Cf. Ψ 701. — **ἅλματι*] *-σι.* Cf. vs. 128. || 109. *πολλὸσ* § 83] *πο(λ)λὺσ* vel *πουλὺσ* Ω. || 111 et 113. *Ἀκρόνεοσ* et *Ἀναβησίνεοσ*] *-νεωσ* Ω. Cf. comment. || 112 sq. *Πρυμνεύσ . . . Πρωιρεύσ*] ordine inverso G i k. || 113. *Θόων*] *Θόων τ'*? An *θοόσ*? Cf. comment. || 116. *Ναυβολίδησ* M] *-δησ θ'* Ω. Euryalum dici sequentia docent. || 118. *ἀμύμονοσ*] *-νεσ* Barnes (cf. vs. 419).

---

103. πόδεσσι] *cursu.*

105. πασσαλόφι] § 59. *Clavus* qui dicatur apparet vs. 67. Inde cithara suspendebatur donec denuo requireretur. Cf. vs. 254—257.

107. αὐτὴν] *eandem*, item κ 263. Cf. § 98.

111—115. Uno nomine auctior est haec nominum series quam expectabamus fore; nam *tredecim* commemorantur, *duodecim* autem iuvenum Phaeacum (cf. vs. 390 sq. α 386) ut solorum mentio fieret ferebat ratio priscae fabulae, qua Odysseae poeta nunc utitur. Ecquid pro Θόων scribendum est θοόσ? Sed vicina nomina epithetis carent.

111. ὦρτο] singularis ut A 255.

111 et 113. Ἀκρόνεοσ et Ἀναβησίνεοσ] cogente metro correpta est horum nominum syllaba paenultima; cf. vs. 114 Πολύνησσ, vs. 119 Κλυτόνησσ et § 62.

116. ἔεν] § 302.

118 sq. Alcinoi hi fuere filii τρεῖσ ἠΐθεοι θαλέθοντεσ sive *caelibes* (cf. Ζ 63).

121. ἀπὸ νύσσησ] non ex ipso foro, quo coetus convenit, sed e loco quodam ante urbis portam sito, certe a foro aliquantum remoto. Cf. vs. 125.

καρπαλίμωσ ἐπέτοντο κονίοντεσ πεδίοιο. 122ᵇ = Ψ 372
τῶν δὲ ϑέειν ὄχ' ἄριστοσ ἔεν Κλυτόνηοσ ἀμύμων·
ὅσσον τ' ἐν νειῶι οὖρον πέλετ' ἡμιόνοιιν, 124 cf. Κ 351ᵇ sq.ᵃ
τόσσον ὑπεκπροϑέων λαοὺσ ἵκεϑ', οἳ δ' ἐλίποντο.
οἳ δὲ παλαισμοσύνησ ἀλεγεινῆσ 'πειρήσαντο·
τῆι δ' αὖτ' Εὐρύαλοσ ἀπεκαίνυτο πάντασ ἀρίστουσ.
ἅλματι δ' Ἀμφίαλοσ πάντων προφερέστατοσ ἦεν,
δίσκωι δ' αὖ πάντων πολὺ φέρτατοσ ἦεν Ἐλατρεύσ,
πὺξ δ' αὖ Λαοδάμασ, ἀγαϑὸσ πάϊσ Ἀλκινόοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντεσ ἐτέρφϑησαν φρέν' ἀέϑλων, 131 cf. ϱ 174
τοῖσ' ἄρα Λαοδάμασ μετέφη πάϊσ Ἀλκινόοιο·
„δεῦτε, φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεϑα, εἴ τιν' ἄεϑλον
ϝοῖδέ τε καὶ δεδάηκε. φυήν γε μὲν οὐ κακόσ ἐστι,
μηρούσ τε κνήμασ τε καὶ ἄμφω χεῖρασ ὕπερϑε
αὐχένα τε στιβαρὸν μέγα τε σϑένοσ, οὐδέ τι ἥβησ 136ᵃ = Σ 415
δεύεται· ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσι.
οὐ γὰρ ἐγώ γέ τι φημὶ κακώτερον ἄλλο ϑαλάσσησ

---

124. *πέλετ'(αι)* § 275] *πέλει.* ‖ 126. *παλαισμοσύνησ* FG] *παλαιμ.* PH (cf. Ψ 701). ‖ 128. *προφερέστατοσ* GP] *-τεροσ* F, *πολὺ φέρτατοσ* U (cf. vs. 129). ‖ 129. *πολὺ φέρτατοσ* H^2KW] *προφερέστατοσ* (*-τεροσ* F) Ω. Cf. φ 134. ‖ 131. *ἀέϑλων* HStephanus ϱ 174] *-λοισ* Ω, item ϱ 174. Quoniam *satiandi*, non *delectandi* requiritur notio, genitivus praeferendus; quod nisi esset, *ἀέϑλοισιν φρέν' ἐτερφϑεν* posset proponi. Cf. § 60. ‖ 135. *ἄμφω χεῖρασ*] cf. *Π* 349. ‖ 136. *μέγα τε σϑένοσ*] cf. comment.

Non duplicem igitur cursum sed simplicem cursores perfecerunt.

122. πεδίοιο] cf. Β 785.

123. ἔεν] § 302.

124 sq. Cf. Κ 351—353.

125. λαοὺσ] *turbam spectatorum* in foro eos opperientium. Cf. Ψ 449 sq.

136. μέγα τε σθένοσ] sic veluti in unum colligitur id quod ex indiciis, quae praebebant herois lumbi et crura et lacerti et collum, poterat effici. Conferri possunt Ar. Nub. 50 Vesp. 677 al. Pro τε Schuetz coniecit δέ, sed robur illud Laodamas nisi ex ipsa herois specie efficere nondum potuit. — Haud dissimili neglegentia de aenei saeculi mortalibus dixit Hesiodus: μεγάλη δὲ βίη καὶ χεῖρεσ ἄαπτοι | ἐξ ὤμων ἐπέφυκον, Op. 148 sq. — οὐδέ τι ἥβησ | δεύεται] Troiae victori illi, quem tum cum urbs obsidebatur senioribus annumerabat Antilochus (cf. Ψ 788—792 vel infra vs. 145, 181) et filii adulti patrem exhibet Odyssea, hoc minus convenit, sed e fabula quae fuit de heroë iuvene in regione orientali uxorem ducenti est desumtum. Et hanc ob causam heroëm gratia iuvenili nuper a Minerva ornatum finxit poëta noster (cf. ζ 229—237, praesertim vs. 231). — De hiatu qui est post τι cf. Ε 465.

138. θαλάσσησ] *quam aqua marina.* Cf. Κ 572.

ἀνέρα συγχεῦαι, εἴ καὶ μάλα καρτερὸσ εἴη.“ 139ᵇ cf. Ε 410 χ 13
τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλοσ ἀπαμείβετο 'φώνησέν τε·
„Λαοδάμαν, μάλα τοῦτο ϝέποσ κατὰ μοῖραν ἔϝειπεσ. 141ᵇ = Ο 206
αὐτὸσ νῦν προκάλεσσαι ἰὼν καὶ πέφραδε μῦθον.“
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἀγαθὸσ πάϊσ Ἀλκινόοιο, 143 cf. η 167
'στῆ ῥ' εἰσ μέσσον ἰὼν καὶ Ὀδυσσῆα προσέϝειπε·
„δεῦρ' ἄγε καὶ σύ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων.
οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέοσ ἀνέροσ, ὄφρα κ' ἔηισι,
ἢ ὅ τι ποσσίν τε ῥέξηι καὶ χερσὶν ἑϝῆισι.
ἀλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ·
σοὶ δ' ὁδὸσ οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλά τοι ἤδη 150ᵃ = β 285
νηῦσ τε κατείρυσται καὶ ἐπαρτέεσ εἰσὶν ἑταῖροι.“ 151 cf. ξ 332 τ 289
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„Λαοδάμαν, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντεσ;
κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἤ περ ἄεθλοι·
ὃσ πρὶν μὲν μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα, 155ᵇ = Ι 492
νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρηι ἀγορῆι νόστοιο χατίζων 156ᵇ cf. λ 350
ἧμαι, λισσόμενοσ βασιλῆά τε πάντα τε δῆμον.“
τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλοσ ἀπαμείβετο 'νείκεσέ τ' ἄντην·
„οὐ γάρ σ' οὐδέ, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ ϝεϝίσκω

---

146 εἴ τινά που δεδάηκασ· ἔοικε δέ σ' ἴδμεν' ἀέθλουσ.

---

139. ἀνέρα Nauck] ἄνδρα γε (τε F). ‖ 141 et 153. Λαοδάμαν Knight] -μα. Cf. Α 86. ‖ 141. κατὰ μοῖραν] νημερτὲσ Y. ‖ 142. Om. Zen. Aristoph. Ar. ‖ 146. Del. Knight (cum sqq.—151). Imitatorem prodit neglectum ϝ verborum ϝέϝοικε et ϝίδμεναι. ‖ 150. δηρὸν] neglecto ϝ. ‖ 151. τε κατείρυσται] *καταϝέϝρυσται? Cf. § 293. ‖ 154. ἐνὶ] ἐπὶ G T i (cf. Α 55). ‖ 158. 'νείκεσέ τ' ἄντην] φώνησέν τε l. a. ‖ 159. οὐδέ] οὔ τι schol. ad vs. 133.

---

145. ξεῖνε πάτερ] cf. η 28.

147. κ' ἔηισι] § 302.

159—164. Euryalus succensens Ulixi, quem aemulum sentit valde metuendum (cf. ζ 282—284), et rusticius eum increpans: *nec mirum* — ait — *te nobiscum certare nolle! Nam etiamsi naufragium nuper passus non esses, imperitus tamen eras ludorum nobilium, mercator videlicet, non vir liberaliter educatus!* — In fine magna cum emphasi iterat id unde initium fecit; cuius generis loquendi pervulgati exemplum vere classicum praebet Ar. Thesm. 789: εἰ κακόν ἐσμεν, τί γαμεῖθ' ἡμᾶσ, εἴπερ ἀληθῶσ κακόν ἐσμεν; Praeterea cf. Ran. 494—496 Plut. 581—586 Soph. Ant. 678—680 Thucyd. VI 10 § 5 Plat. Gorg. 507 *d* et similia passim, ex Homeri autem carminibus Α 163—167 Β 528 sq. Ν 348—350 β 251 ν 243, 389—391 al. — Cum vs. 159 sq. cf. Antinoi ad Laoaden verba φ 172 sq.

ἄϑλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνϑρώποισι πέλονται,
ἀλλὰ τῶι, ὅσ ϑ' ἅμα νηῒ πολυκλήϊδι ϑαμίζων,
ἀρχὸσ ναυτάων οἵ τε πρηκτῆρεσ ἔωσι,
φόρτου τε μνήμων καὶ ἐπίσκοποσ ἧισιν ὁδαίων
κερδέων ϑ' ἁρπαλέων. οὐδ' ἀϑλητῆρι ϝέϝοικασ!"
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ξεῖν', οὐ καλὸν ἔϝειπεσ· ἀτασϑάλωι ἀνδρὶ ϝέϝοικασ.
οὕτωσ οὐ πάντεσσι ϑεοὶ χαρίεντα διδοῦσι
ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν οὔτ' ἂρ φρένασ οὔτ' ἀγορητύν.
ἄλλοσ μὲν γὰρ ϝεῖδοσ ἀκιδνότεροσ πέλετ' ἀνήρ,
ἀλλὰ ϑεὸσ μορφὴν ϝέπεσι στέφει· οἱ δέ τ' ἐσ αὐτὸν 170-173 cf. Hes. Theog. 84 sqq.

161. ϑ' ἅμα] ϑαμὰ T W (cf. δ 686), μάλα G^1, τ' ἄρα Ernesti. || 162. πρηκτῆρεσ] πρητῆρεσ (*venditores*) Cobet. — *ἔωσι] ἔασι. || 163. ἐπίσκοποσ] sic Ar., -στροφοσ Aristoph. (cf. α 177). — ἧισιν] εἷσιν P^1 et l. a. in H; novicium est ἧισιν pro ἔηισιν (cf. § 302), sed εἷσιν recipi nequit, quoniam indicativus hinc alienus. — ὁδαίων] ἑταίρων G. || 167. οὐ πάντεσσι] οὐχ ἅμα πάντα Duentzer (ut Δ 320 N 729), versum 168 delens auctore Knight. Cf. comment. || 169. γὰρ U^1] γάρ τ' (τισ P^1) Ω. — πέλετ'(αι) § 275] πέλει.

160. ἄθλων] cf. H 453.

— μετ' ἀνθρώποισι] *inter homines cultiores* (γενναίουσ, οὐκ ἀγεννεῖσ), quo sensu apud posteriores saepe usurpatum est ἄνδρεσ (e. g. Ar. Eq. 179 vel Nub. 823). Ut nostro loco, sic Herod. Mim. V 15 domina ad servum: *ego vituperanda*, ἥ σε θεῖσ' ἐν ἀνθρώποισ, vel Petron. Sat. 39 libertus: (*patronus*) *me hominem inter homines voluit esse.*

161. Insolite dictum ἅμα νηῒ θαμίζειν. Cui locutioni inest acerbi quid: *navi veluti sodali uti, a navi nunquam discedere.*

— πολυκλήϊδι] cf. Π 170.

162. οἵ τε πρηκτῆρεσ ἔωσι] i. e. οἵ τε κατὰ πρῆξιν πλέωσι (cf. γ 72 sq. ι 252 sq.).

163. Opponuntur inter se φόρτοσ sive *merces* quas quis nave *aliorsum vehit*, et ὁδαῖα sive *merces* quas illinc *domum est reducturus*. Sic α 184 *ferrum* est Mentae φόρτοσ, *aes* eius ὁδαῖα. Vox φόρτοσ redit ξ 296, vox ὁδαῖα ο 445.

— μνήμων] *curator* (cf. Aristot. Pol. VI 5 § 4 et μεμνῆσθαι Ψ 361), singularum mercium pretium, pondus, cetera quae sciri necesse erat memoria tenaci complexus (ut φ 95). *Curatorem* μνήμων valet etiam inscr. Gort. 4991 IX^{32} $XI^{17,54}$ Ion. 5515^{32} sqq. 5726^{8} sqq. al. et in Atticorum magistratuum ἱερομνημόνων nomine; cf. voces iudiciales ϝίστωρ (Σ 501) et lac. βίδυιοσ sive βίδυοσ (i. e. ϝίδ.), att. ἴδυοσ. Idem fere igitur valet quod sequitur nomen ἐπίσκοποσ.

164. κερδέων] § 8.

— ἀθλητῆρι] cf. H 453.

167 sq. *Nempe quae sunt optabilia di non dant cunctis.* Quicquid optabile est, *forma decora*, *ingenium*, *facundia*, similia, id aliis tribuitur a caelitibus, aliis denegatur. — Aliis verbis simile quid dicitur I 37—39.

169. ἀκιδνότεροσ] cf. ε 217.

170. μορφὴν ϝέπεσι στέφει] *corporis speciem verbis ornat*, i. e.: *corporis formam exilem veluti circumdat et*

τερπόμενοι λεύσσουσιν, ὃ δ' ἀσφαλέωσ ἀγορεύει
αἰδόῖ μειλιχίηι, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισι, 172ᵇ = Β 481
ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ϝάστυ ϑεὸν ὣσ εἰσοράουσι. 173 cf. Μ 312 • 520 Hes. Theog. 91
ἄλλοσ δ' αὖ ϝεῖδοσ μὲν ἀλίγκιοσ ἀϑανάτοισι,
ἀλλ' οὔ ϝοι χάρισ ἀμφὶ περιστέφεται ϝεπέεσσι·
ὣσ καὶ σοὶ ϝεῖδοσ μὲν ἀριπρεπέσ, οὐδέ κεν ἄλλωσ 176ᵇ = υ 211
οὐδὲ ϑεὸσ τεύξειε, νόον δ' ἀποφώλιόσ ἐσσι.
ὤρινάσ μοι ϑυμὸν ἐνὶ στήϑεσσι φίλοισι
ϝειπὼν οὐ κατὰ κόσμον. ἐγὼ δ' οὐ νῆϊσ ἀέϑλων,
ὣσ σύ γε μυϑέεαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
ἔμμεναι, ὄφρ' ἥβηι τε 'πεποίϑεα χερσί τ' ἐμῆισι·
νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι, πολλὰ γὰρ ἔτλην
ἀνδρῶν τε πτολέμουσ ἀλεγεινά τε κύματα πείρων. 183 = Ω 8
ἀλλὰ καὶ ὥσ, κακὰ πολλὰ παϑών, πειρήσομ' ἀέϑλων·
ϑυμοδακὴσ γὰρ μῦϑοσ, ἐπώτρυνασ δέ με ϝειπών."
ἦ ῥα, καὶ αὐτῶι φάρε' ἀναΐξασ 'λάβε δίσκον
μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ
ἢ οἵωι Φαίηκεσ ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.
τόν ῥα περιστρέψασ ἧκε στιβαρῆσ ἀπὸ χειρόσ·

---

174. αὖ F] αὖτ' G P. ‖ 182. ἔχομαι] ἄχομαι Mélang. Miller 57 (ut σ 256 τ 129). ‖ 186. 'λάβε] ἕλε U. ‖ 187. περ G¹ F²] γε G², τε F¹ P.

---

abdit (περιπέττει) *facundia*. Cf. Ar. Nub. 959, ubi Iustus ille orator priscos cives ἤθεσι χρηστοῖσ στεφανῶσαι dicitur. Noster autem versus si sic est interpretandus, in Iliadis versu Σ 205 verbum στέφειν aliter est constructum et λ 367 vox μορφή aliter est usurpata; quae vox nisi duobus his locis apud H. non invenitur. Sed fortasse coll. vs. 175 μορφή nunc χάρισ est intellegenda, ut dativus ϝέπεσι non sit *instrumenti* sed *commodi* et verba hoc valeant: *verbis eius decus addit deus*. Quod si ita est, congruit hic versus cum Σ 205 et cum λ 367. Cf. latinorum nominum *formae* et *formosi* usus.

172. αἰδόϊ] § 77.

173. εἰσοράουσι] § 191.

176 sq. Similis sententia est ρ 454; cf. etiam Hes. Op. 714: σὲ δὲ μή τι νόοσ κατελεγχέτω εἶδοσ.

176. ἄλλωσ] i. q. *melius* nunc valet; cf. Λ 391.

177. ἀποφώλιοσ] cf. ε 182.

178. Cf. Ξ 361.

180. μυθέεαι] § 117.

183. Cf. Ω 8.

186–203. Olim in fabula, quam Odysseae poeta carmini suo adaptavit, haec ita narrata fuerunt ut disci iactu felici victor heros *uxorem sibi pararet*. Cf. vs. 100–233 et δ 626.

186. αὐτῶι φάρε'(ϊ)] *ne posito quidem pallio*. Sic αὐτόθεν ἐκ δίφροιο Ulixes sagittam mittit φ 420. De dativi φάρε'(ϊ) sono finali eliso cf. § 71.

187. πάχετον] cf. Ξ 287.

βόμβησεν δὲ λίϑοσ, κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίηι
Φαίηκεσ δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρεσ, 191 = 369 ν 166
λᾶοσ ὑπὸ ῥιπῆσ. ὃ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντα, 192^{a} = *M* 462 192^{b} cf. *Ψ* 843
ῥίμφα ϑέων ἀπὸ χειρόσ. ἔϑηκε δὲ τέρματ' Ἀϑήνη,
ἀνδρὶ δέμασ ϝεϝικυῖα, ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
„καί κ' ἀλαόσ τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα
ἀμφαφάων, ἐπεὶ οὔ τι μεμιγμένον ἐστὶν ὁμίλωι,
ἀλλὰ πολὺ πρῶτον. σὺ δὲ ϑάρσεε τόνδε γ' ἄεϑλον·
οὔ τισ Φαιήκων τόδε γ' ἵξεται οὐδ' ὑπερήσει!"
ὣσ 'φάτ'· ἐγήϑησεν δὲ πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ, 199 = η 329
χαίρων οὕνεχ' ἑταῖρον ἐνηέα 'λεῦσσ' ἐν ἀγῶνι.
καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσι·
„τούτου νῦν ἐφίκεσϑε, νέοι! τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
ἡσέμεν' ἢ τοσσοῦτον ὀΐομαι ἢ ἔτι μᾶσσον.

192. *πάντα* F P] *πάντων* G (ut *Ψ* 843). ‖ 198. *τόδε γ'(ε)* Ar.] *τό(ν) γ'* vel *τό(ν)δ'* *Ω*. ‖ 202. *τούτου* schol.(?)] *τοῦτον* *Ω*. — *ἐφίκεσϑε* K W T] *ἀφ* G F P. Cf. *N* 613.

190. κατὰ ... ἔπτηξαν] ut hodierni milites, tirones certe, caput solent inclinare cum supervolant missilia tormentorum ignivomorum.

192 δ'(ὲ)] *nam*. Tantus fuit disci impetus ut superato spatio, quod ludentibus vacuum reliquerat corona civium circumstantium, etiam horum capita supervolaret. Cf. Ψ 847. Sic saltum ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα aliquando fecit athleta quidam incomparabilis Phayllus (cf. Plat. Crat. 413 *a* Zenob. VI 23 al.).

— ὑπέρπτατο] § 216.

195. καὶ τυφλῶι δῆλόν ἐστι te vicisse (cf. Ar. Plut. 48 Plut. Rep. 465 *d* al.).

196. ἀμφαφάων] § 191.

197. θάρσεε] § 191.

199 sq. Quidni et multi inter cives benevoli fuerint hospiti? Respondit poeta η 32 sq. homines peregrinos Phaeacibus gratos non fuisse, et quadamtenus hoc responsum sufficit. Esset tamen quod miraremur regis tam hospitalis cives adeo malignos, et in ludis, qui in hospitis honorem dati sunt, ipsum hospitem tam contumeliose habitum, nisi recordaremur ex quo fonte haec omnia fluxerint (cf. vs. 100—233). Peregrino heroi regis filiam uxorem petenti parum favisse cives, id non fuit mirum.

200. ἐνηέα] pro nomine proprio habebat Zoilus teste schol. P 204. Cf. A 99.

201. κουφότερον μετεφώνεε] heros aliquantisper pectus oppressum sensit propter mentem principum parum erga se benevolam, iam vero laeta et levia ex eius ore prosiluerunt ϝέπεα πτερόεντα. Cf. Δ 350 N 158 ρ 57 et de verbi forma § 191.

202 sq. τάχα — μᾶσσον] exultantis et irridentis verba; ὀΐομαι igitur id quod *credo* nunc valet, quod *non* credentium esse solet verbum.

203. ἡσέμεν'(αι)] § 125.

— μᾶσσον] § 86.

τῶν δ’ ἄλλων ὅτινα κραδίη ϑυμόσ τε κελεύει, 204 cf. ο 395
δεῦρ’ ἄγε πειρηϑήτω, ἐπεί μ’ ἐχολώσατε λίην,
ἢ πὺξ ἠὲ πάλῃ ἢ καὶ ποσίν, — οὔ τι μεγαίρω, —
πάντων Φαιήκων, πλήν γ’ αὐτοῦ Λαοδάμαντοσ.
ξεῖνοσ γάρ μοι ὅδε· τίσ κεν φιλέοντι μάχοιτο;
ἄφρων δὴ κεῖνόσ γε καὶ οὐτιδανὸσ πέλετ’ ἀνήρ,
ὅσ τισ ξεινοδόκωι ἔριδα προφέρηται ἀέϑλων
δήμωι ἒν ἀλλοδαπῶι· ϝέο δ’ αὐτοῦ πάντα κολούει.
τῶν δ’ ἄλλων οὔ πέρ τιν’ ἀναίνομαι οὐδ’ ἀϑερίζω,
ἀλλ’ ἐϑέλω ϝίδμεν καὶ πειρηϑήμεναι ἄντην.
πάντα γὰρ οὐ κακόσ εἰμι, μετ’ ἀνδράσιν ὅσσοι ἄεϑλοι.
εὖ μὲν τόξον ϝοῖδα ἐΰξοον ἀμφαφάεσϑαι· 215 cf. τ 586
πρῶτόσ κ’ ἄνδρα βάλοιμι ὀϊστεύσασ ἐν ὁμίλωι

204. ὅτινα] ὅν τε U[2] fortasse recte; forma ὅτινα non nisi in vs. par. redit. || 208. *ὅδε· τίσ κεν] ὅδ’ ἐστί· τίσ ἄν. Cf. § 326 et ι 366. Simili vitio laborat ζ 300. || 209. πέλετ’(αι) § 275] πέλει.

204. ὅτινα — κελεύει] = ὁ βουλόμενοσ att.; alia vis est subiunctivi ὅν τε — ἀνώγηι ο 395: *si quis . . . velit.* Quo loco subiunctivum poscit contextus, ut hic indicativum.

205. δεῦρ’(ο) . . . πειρηθήτω] *huc <veniat, ut> faciat periculum.*

206. *Sive ad pugilatum, sive ad luctam provocare me vultis, vel etiam ad cursum, per me licet.* Ira percitus et victoria elatus heros ad alia certamina quaelibet paratum se ait, licet pedibus aliquanto minus quam antehac se valere probe sibi sit conscius; id quod mox et prolocuturus est (vs. 230).

207 sq. Ad *pugilandi* certamen si provocetur Ulixes, ratio ferat ut cum *Laodamante* pugilum optimo (cf. vs. 130) congrediatur, cum praesertim ipse Laodamas eum modo invitaverit ut ludorum particeps fieret. Id vero ne fiat, Ulixes cavet, quia minime innocuum illud erat certamen (cf. Ψ 697 σ 97). Libenter luctabitur cum impudenti illo *Euryalo* (cf. vs. 127), pedibus cum *Clytoneo* regis filio, cursore pernicissimo, certare non recusat, ad pugilandum denique cum civium quolibet paratus est, uno Laodamante excepto, viro sibi amico quemque laedere nolit.

209. οὐτιδανὸσ] cf. Α 231.

210. ἔριδα προφέρηται] cf. Γ 7.

211. ϝέο δ’ αὐτοῦ πάντα κολούει] locutio proverbialis, ut: τὴν αὐτὸσ αὐτοῦ γὰρ θύραν κρούει λίθωι (fr. com. adesp. 564), lat. *sua sibi vineta caedit* (Hor. Ep. II 1, 200), nos: *hij gooit zijn eigen glazen in.*

213. ϝίδμεν] § 126.

214. Magnum pondus habet πάντα negationi ceterisque enuntiati verbis praemissum: *prorsus enim contemnendus non sum.* Quod est ficta modestia loquentis. — Cf. e. g. verborum structura Ar. Pac. 125: ναῦσ μὲν γὰρ οὐκ ἄξει σε vel 672: ὅστισ . . . ἔσπευδεν εἶναι μὴ μάχασ.

215. ἀμφαφάεσθαι] § 191.

ἀνδρῶν δυσμενέων, εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι
ἄγχι παρασταῖεν καὶ τοξαζοίατο φωτῶν.
οἶοσ δή με Φιλοκτήτησ ἀπεκαίνυτο τόξωι
δήμωι ἔνι Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεϑ' Ἀχαιοί·
τῶν δ' ἄλλων ἐμὲ φημὶ πολὺ προφερέστατον εἶναι,
ὅσσοι νῦν βροτοὶ εἰσὶν ἐπὶ χϑονὶ σῖτον ἔδοντεσ.
ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν' οὐκ ἐϑελήσω,
οὔϑ' Ἡρακλέεϊ οὔτ' Εὐρύτωι Οἰχαλιῆϊ,
οἵ ῥα καὶ ἀϑανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων·
τῶι ῥα καὶ αἶψ' ἔϑανεν μέγασ Εὔρυτοσ οὐδ' ἐπὶ γῆρασ
ἵκετ' ἐνὶ μεγάροισι, χολωσάμενοσ γὰρ Ἀπόλλων
ἔκτανεν, οὕνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσϑαι.
δουρὶ δ' ἀκοντίζω ὅσον οὐκ ἄλλοσ τισ ὀϊστῶι.
οἴοισιν δέδϝοικα ποσὶν μή τίσ με παρέλϑηι
Φαιήκων· λίην γὰρ ἀϝεικελίωσ ἐδαμάσϑην
κύμασιν ἐν πολλοῖσ', — ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα

220. ὅτε G F] ὅϑι P. || 221. προφερεστατον G F] -τερον P H. || 226. οὐδ' ἐπὶ] οὐδέ τι G k (cf. λ 196).

218. φωτῶν] *hostium*, τῶν ἀνδρῶν vel αὐτῶν (Λ 462 al.; cf. Δ 194).

219 sq. Bello Troiano interfuisse hospitem ipse Alcinous iam sensit (cf. vs. 94 sq.), ceteri nunc ex ipsius herois verbis prius discunt quam nomen suum prolocutus est, et stupent virum talia de se professum, et ex vero quidem, ut modo senserunt, professum. — In *Iliade* sagittandi singularis peritia Ulixi non tribuitur (cf. K 260 sq.).

222. σῖτον ἔδοντεσ] cf. Z 142.

223. οὐκ ἐθελήσω] locutio mixta ex aliis duabus: οὐκ ἐθέλω et: οὐ πειρήσομαι. Cf. K 88.

224. Ἡρακλέεϊ] § 73.

225—228. *Hercules* vel in deum mortuorum et in Iunonem tela intendit (cf. E 392—397). *Eurytus* autem cum Apolline, qui arcum dono ei dederat, suo malo certavit (cf. Apoll. Rh. I 88); nam di graviter succensent mortalibus iis ϝισαζομένοισι (cf. B 594—596 Z 130—140 Ω 603—609 δ 504—510). Moriens autem Eurytus *Iphito* filio arcum illum reliquit, hic Ulixi dedit, qui procos eo interfecit (cf. φ 13—41).

225. περὶ τόξων] *de arte iaculandi.* Cf. O 284.

230. Pedum celeritatem praestitit Ulixes in funere Patrocli, ubi vel Aiacem Locrensem et Antilochum cursu superavit (cf. Ψ 758 sqq., praesertim vs. 791 sq.). Et olim — sed huius rei apud H. non fit mentio — cum in pedum certamine ab Icario instituto vicisset, Penelopen uxorem velocitatis praemium accepit (cf. Paus. III 12 § 1 et 4).

232 sq. *Nam in navi illa quam Euryalus dicit* (cf. vs. 161 sq.) *profecto non multa mei cura habebatur!* Amaro cum risu Ulixes haec profert. Ipse poeta suis verbis idem dixit vs. 451 sq.

ἦεν ἐπηετανόσ! τῶι μοι φίλα γυῖα λέλυνται."
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι. 234 = Γ 95
Ἀλκίνοοσ δέ μιν οἶοσ ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· 235 cf. β 84
„ξεῖν', ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἧμιν ταῦτ' ἀγορεύεισ,
ἀλλ' ἐθέλεισ ἀρετὴν σὴν φαινέμεν', ἥ τοι ὀπηδεῖ,
χωόμενοσ, ὅτι σ' οὗτοσ ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστὰσ
'νείκεσεν, ὣσ κεν σὴν ἀρετὴν βροτὸσ οὔ τισ ὄνοιτο,
ὅσ τισ ἐπίσταιτο ϝῆισι φρεσὶν ἄρτια βάζειν· 240 = Ξ 92
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐμέθεν ξυνίει ϝέποσ, ὄφρα καὶ ἄλλωι 241 cf. ζ 289
ϝείπηισ ἡρώων, ὅτε κεν σοῖσ' ἐν μεγάροισι
δαινύεαι παρὰ σῆι τ' ἀλόχωι καὶ σοῖσι τέκεσσι, 243 cf. κ 61
ἡμετέρησ ἀρετῆσ μεμνημένοσ, οἷα καὶ ἧμιν
Ζεὺσ ἐπὶ ϝέργα τίθησι διαμπερὲσ ἐξ ἔτι πατρῶν.
οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονεσ οὐδὲ παλαισταί,
ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶσ θέομεν καὶ νηυσὶν ἄριστοι·
αἰεὶ δ' ἧμιν δαίσ τε φίλη κίθαρίσ τε χοροί τε.
ἀλλ' ἄγε, Φαιήκων βητάρμονεσ ὅσσοι ἄριστοι,

249 ϝείματά τ' ἐξημοιβὰ λοετρά τε θερμὰ καὶ εὐναί.

233. γυῖα] γοῦνα U (cf. υ 352). || 239. κεν σὴν] κε τεὴν? || 240. ϝῆισι φρεσὶν] φρεσὶν ἧισιν PHK. || 247. θέομεν] θεέμεν Nauck, sed sic molestum fit κραιπνῶσ. || 249. Del. Schnetz; cf. comment. — τ'(ε) G] δ' FP.

236. De structura verborum cf. Γ 59.

239. ὡσ] *qua ratione, quemadmodum.* — κεν] § 326.

243. δαινύεαι] § 117 et 122. — παρὰ σῆι τ' ἀλόχωι καὶ σοῖσι τέκεσσι] sumit rex, ut mox Euryalus (vs. 410), uxorem et liberos esse ei viro, qui domum redire malit quam apud ipsum remanere et formosissimae virginis maritus fieri (cf. η 313 sq.).

246. Cf. vs. 101—103.

247. Ad ἄριστοι mente supplendum est εἰμέν e verso proximo petitum.

248 sq. Verbis iocosis rex utitur; dat enim operam ut hospitis honoratissimi sedet iram et certaminum finem faciat. Quoniam tamen non mollium hominum gregem effeminatum (Horat. Ep. I 2, 29) sed gentem beate viventem et pacis perpetuae artibus florentem (cf. τ 109 sqq.) poeta pinxit, versus posterior non videtur genuinus, cum praesertim ad rem parum faciat, de *pedum* enim *celeritate* et de *arte saltandi* fit sermo.

250—380. Quae sequitur carminis pars ut suo pretio possit aestimari, conferenda est cum ψ 131—134, ubi post Ulixis ad Penelopen reditum laetas choreas agunt eius familiares accinente cantore. Callido quidem consilio id factum esse ait Odysseae poeta, sed haudquaquam ficta fuit laetitia qua ministri heroëm uxori redditum celebrarunt saltantes et canentes; nam sine cantu apud veteres non saltabatur. Nostro quoque

παίσατε, ὥσ χ᾽ ὃ ξεῖνοσ ἐνίσπηι ϝοῖσι φίλοισι 251 sq. = 101 sq.
ϝοίκαδε νοστήσασ, ὅσσον περιγιγνόμεϑ᾽ ἄλλων
ναυτιλίηι καὶ ποσσὶ καὶ ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῆι. 253ᵇ = ϱ 605 cf. h. Ap. 149
Δημοδόκωι δέ τισ αἶψα κιὼν φόρμιγγα λιγεῖαν
οἰσέτω, ἥ ποϑι κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισι."
ὣσ ἔφατ᾽ Ἀλκίνοοσ ϑεοϝείκελοσ· ὦρτο δὲ κῆρυξ
οἴσων φόρμιγγα γλαφυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆοσ.
αἰσυμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντεσ ἀνέσταν 258ᵇ = *Η* 161

251. παίσατε] -τον Zen. (cf. § 52). || 257. γλαφυρὴν] λαφυρὴν F (λιγυρὴν F^3 παραδιορϑῶν).

loco canitur cantus nuptialis ἀμφ᾽ Ἄρεοσ φιλότητα ἐϋστεφάνου τ᾽ Ἀφροδίτησ sive *epithalamium Martis et Veneris*, robustissimi dei et deae formosissimae, simile canticis Adoniazusarum et hymno Veneris, sed ita mutatum ut vix etiam agnoscatur; nam *nuptias* quas celebraret poeta Odysseae nullas habuit, et qui Thebis Argis Athenis Lycti alibi pie colebatur *Mars Veneris maritus* (cf. e. g. Pind. Pyth. IV 155 Xen. Hell. V 5 § 4 nec non Hes. Theog. 933—937), is abiit in *adulterum*, dea autem formosa coniugem habuisse dicitur *Vulcanum*, cui deo poeta Iliadis uxorem dederat *Gratiam* (Σ 382, cf. Hes. Theog. 945 sq.). Mittantur nomina et iungantur disiuncta: habebimus *nuptias herois iuvenis et virginis, quam procis ceteris victis in matrimonium accepit, epithalamio celebratas* (cf. ζ init.). Conferatur epithalamium illud, quod in honorem matrimonii a Menelai liberis initi cantatum est, δ 17—19 a poeta nostro verbis consimilibus commemoratum; etiam Σ 493—496 hic sunt laudandi, nec non quae de sacra saltatione in honorem deae Cretensis celebrata leguntur Σ 591 sq. Quae postquam nobiscum reputavimus, facile intellegimus quam ob causam Amyclis in throno perantiquo *dei discoboli* exculptae fuerint imagines *Demodoci* et *Phaeacum* (Pausan. III 18 § 7), et suam vim sic accipit vox χορὸσ θεῖοσ vs. 264. *Sacra* fit saltatio, non meri ioci aguntur. Cf. etiam vs. 250, 258, 277. — Fusius exposita haec sunt in libro *De Boogschutter en de Weefster* (1904).

250. βητάρμονεσ] vox prisca, etiam vs. 383 obvia, a verbo βαίνειν et nomine ἁρμόσ ducta („παρὰ τὸ ἐν ἁρμονίαι βαίνειν" schol.), videtur non nisi in lingua rituali permansisse. Cf. vs. 258 et 372—376.

253. *Non navali arte sola sed etiam arte saltandi et canendi.*

— ὀρχηστῦι] § 75.

255. ποθι] § 322.

— κεῖται] *est*, non: *iacet* (fuit enim suspensa, vs. 105). Cf. Γ 134 sq.

256 sq. Cf. α 153.

258. αἰσυμνῆται] *principes*, i. q. βασιλῆεσ (cf. Aristot. Pol. IV 10 § 2). Vox prisca, cuius altera forma αἰσυμνητήρ legitur Ω 347, tertia Αἰσυήτησ Β 793 Ν 427, e lingua rituali desumta est, ut πυρρίχη et similia et quod vs. 250 legitur βητάρμονεσ; cf. inscriptio Milesia 5495 ex delubro Apollinis Delphinii protracta, quae legis perantiquae exemplum postmodo exaratum exhibet (edidit vWilamowitz Sitzungsber. d. berl. Akad.

δήμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνα ἐῢ 'πρήσσεσκον ἕκαστα·
'λείηναν δὲ χορόν, καλὸν δ' ηὔρυναν ἀγῶνα.
κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λιγεῖαν
Δημοδόκωι· ὃ δ' ἔπειτα 'κί' εἰσ μέσον, ἀμφὶ δὲ κοῦροι
πρωθῆβαι ἵσταντο, δαήμονεσ ὀρχηθμοῖο,
'πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
μαρμαρυγὰσ 'θηεῖτο ποδῶν, 'θαύμαζε δὲ θυμῶι. 265ª cf. h. Ap. 203

αὐτὰρ ὃ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν 266 cf. α 155

---

259. ἀγῶνα G F P¹] -νασ P². — ἕκαστα] neglecto ϝ, ἅπαντα Bentley. || 266—369 aut 266ᵇ—367ᶜ quidam olim —— obloquente Apione (cf. schol. Arist. Pac. 778).

1904, 619 sqq.). Ex ea lege innotuit collegium τῶν μολπῶν Milesiorum, qui cum βητάρμοσιν Homericis possunt comparari; sacrorum canticorum cura iis fuit mandata, praefuit autem αἰσυμνήτησ quidam. Vox αἰσυμνήτησ extat etiam in lapide Teio 5632 et αἰσιμνάτασ scripta inscr. Megar. 3016, 3045 cum verbo αἰσιμνῆν 3052, 3053, 3054, 3068, 3087.

259 sq. Hi curatores pararunt locum ubi fieret saltatio, τὸν χορόν sive τὴν ὀρχήστραν (cf. Η 298 et Σ 591 sq.).

263. πρωθῆβαι] cf. Θ 518.

264. *Pars pedibus plaudunt choreas* Verg. Aen VI 644. *Sacram saltationem rite fieri* ait vox χορὸσ θεῖοσ (cf. vs. 250—380).

265. μαρμαρυγὰσ] vox etiam h. Ap. 203 usurpata, cum voce μάρμαροσ et cum verbo μαρμαίρειν cohaerens, pedes motu celerrimo *micantes* significat. Idem valet ἀμαρυγαί (h. Merc. 45 Ar. Av. 925 Apoll. Rh. III 1018) sive ἀμαρύγματα (Hesiod. fr. 21 Apoll. Rh. III 287 al. et in fr. anonymo quod praebent scholia Genev. Ο 705: ὠκυάλοισι ποδῶν ἀνηρύγμασι, l. ἀμαρύγμασι). Cf. πόδασ αἰόλοσ equi velocis epitheton Τ 404.

266—366. Veteres philosophi (Xenophanes, Plato Rep. 390 *c*) vix quicquam in Homeri carminibus gravius improbarunt quam hanc de Veneris et Martis amoribus narratiunculam, in qua di iocose traducuntur, ita fere ut Vulcanus Α 599 sq. Quam narratiunculam ab impietatis crimine ut defenderet Heracl. Allegor. 69, ad interpretationem allegoricam confugit. Alii spuriam iudicarunt, his autem suo iure oblocutus est Apio (cf. schol. ad Ar. Pac. 778), nam saltatio sine cantu peragi vix potuit (cf. vs. 250 sqq.). Ad vs. 267 inter multas nugas legitur observatio bonae frugis: in *Iliade* (Σ 382) non *Venerem* sed *Gratiam* Vulcani uxorem dici (item Hes. Theog. 945). Sed Odysseam cum Iliade talibus in rebus congruere minime fuit necessarium, et discrimen illud si urgere tamen lubet, quaestionis huius vix seriae solutio iocularis potest proferri. Nam Vulcanus postquam Venerem adulteram suas sibi res habere iussit (θ 318—320), novam uxorem quominus duceret Gratiam neque caelestes leges obstabant, neque humanae (F. M. Stawell).

266. ἀνεβάλλετο] cf. α 155.

ἀμφ' Ἄρεοσ φιλότητα ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτησ, 267 cf. 288
ὡσ τὰ πρῶτ' ἐμίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισι
λάθρηι· πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχοσ δ' ἤισχυνε καὶ εὐνὴν
Ἡφαίστοιο ϝάνακτοσ.
ἄφαρ δέ ϝοι ἄγγελοσ ἦλθε
Ἠέλιοσ, ὃ 'νόησε μιγαζομένουσ φιλότητι.
Ἥφαιστοσ δ' ὡσ οὖν θυμαλγέα μῦθον ἄκουσε,
'βῆ ῥ' ἴμεν' εἰσ χαλκεῶνα κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων·
ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτωι μέγαν ἄκμονα, 'κόπτε δὲ δεσμοὺσ 274 cf. Σ 476; 274ᵇ = Σ 379
ἀρρήκτουσ ἀλύτουσ, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν. 275 = Ν 37
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ἔτευξε δόλον κεχολωμένοσ Ἄρει,
'βῆ ῥ' ἴμεν' εἰσ θάλαμον, ὅθι ϝοι φίλα δέμνι' ἔκειτο,
ἀμφὶ δ' ἄρ' ἑρμῖσιν 'χέε δέσματα κύκλωι ἁπάντηι·

---

267. φιλότητα G] -τοσ Ω. Cf. § 316[1] et Α 430. ‖ 271. Ἠέλιοσ F] Ἤλιοσ Ω (cf. vs. 302 al.). — ὃ Voss] ὅσ σφε. ‖ 273. ἴμεν' εἰσ χαλκεῶνα] *εἰσ χαλκειῶνα? ‖ 276. Ἄρει] *ἦτορ? Cf. § 73.

---

267. ἀμφ'(ὶ) ... φιλότητα] accusativus ita adhibitus est etiam h. Merc. 57, hymnorum VI, XVIII, XXI, XXXII initio, Eur. Troad. 511, Arist. Ran. 215.

— ἐϋστεφάνου] cf. Σ 597.

269. ἔδωκε] *dederat* (Veneri Mars).

270. ϝοι] *Vulcano*.

273. Vulcani χαλκειῶνα caelestem (Olympium) etiam Iliadis poeta celebravit (Σ 369 sqq.).

— κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων] cf. Σ 367.

275. ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν] *ut adulteri illo ipso loco ubi erant* (in ipso toro) *retinerentur*.

277. Ratio tulit ut in prisco hymno, quo Martis cum Venere iustae nuptiae fuere celebratae (cf. vs. 250 sqq.), iniceretur mentio *tori genialis*; qui nisi a *Vulcano* artifice caelesti strui non potuit. Convenisse eos εἰσ δέμνια ἃ Ἥφαιστοσ κλυτοτέχνησ ἐποίησε ϝιδυίηισι πραπίδεσσι olim cecinerunt vates, quorum nulla ad nos pervenit memoria. Nostris vero versibus similis fuit narratio de *throno fallaci* a Vulcano ad matrem *Iunonem* captandam fabricato, cuius throni imago cernebatur in throno Amyclaeo illo, qui et *Phaeacum* saltantium exhibebat imaginem (cf. Pind. et Epicharm. apud Phot. et Suid. s. v. Ἥρασ δεσμοί, Plat. Rep. 378 *d*, Pausan. I 20 § 2 et supra vs. 250 sqq.).

— εἰσ θάλαμον] cogitandum est cubiculum quod Vulcano eiusque uxori proprium erat in patris deorum regia cunctis Olympiis communi, quemadmodum regum mortalium filii cum uxoribus in aedibus paternis solebant habitare (cf. Β 701). In Iliade suum sibi Vulcanus habet μέγαρον Σ 374, illic igitur singularis aliqua aedes in Olympo ei tribuitur (cf. Σ 369), ut Paridi in arce Troiana (cf. Ζ 316 sq.).

278. ἑρμῖσιν] *pedibus lecti*; redit vox ψ 198, cf. etiam Herod. Mim. III 16.

πολλὰ δὲ καὶ καϑύπερϑε μελαϑρόφιν ἐξεκέχυντο,
ἠΰτ' ἀράχνια λεπτά, τά γ' οὔ κέ τισ οὐδὲ ϝίδοιτο
οὐδὲ ϑεῶν μακάρων· περὶ γὰρ δολόεντ' ἐτέτυκτο. 281ᵃ = ι 276
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα δόλον περὶ δέμνι' ἔχευε,
'ϝείσατ' ἴμεν εἰσ Λῆμνον, ἐΰ κτίμενον πτολίεϑρον,
ἢ ϝοι γαιάων πολὺ φιλτάτη ἐστὶν ἁπασέων.
οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε χρυσήνιοσ Ἄρησ, 285 cf. Κ 515
ὡσ ἔϝιδ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κιόντα·
'βῆ δ' ἴμεναι πρὸσ δῶμα περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο,
ἰχανάων φιλότητοσ ἐϋστεφάνου Κυϑερείησ. 288 cf. 267
ἡ δὲ νέον παρὰ πατρὸσ ἐρισϑενέοσ Κρονίωνοσ
ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἕζεϑ'· ὃ δ' εἴσω δώματοσ ἤιε
ἔν τ' ἄρα ϝοι 'φῦ χειρὶ ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε. 291 = Ζ 253
„δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε· τραπήομεν εὐνηϑέντε· 292ᵇ = Γ 441
οὐ γὰρ ἔϑ' Ἥφαιστοσ μεταδήμιοσ, ἀλλά ποϑ' ἤδη
οἴχεται εἰσ Λῆμνον μετὰ Σίντιασ ἀγριοφώνουσ."
ὡσ 'φάτο, τῆι δ' ἀσπαστὸν ἐϝείσατο κοιμηϑῆναι. 295 cf. η 343
τὼ δ' εἰσ δέμνια βάντε κατέδραϑον, — ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ

---

280. γ'(ε) M] τ' W, κ' G F P (cf. β 76). ‖ 284. *ἢ ϝοι ἁπασάων γαιάων φιλτάτη ἐστί vel ἔσκε (cf. Ε 739)? Novicium est -σέων (cf. § 56). — ἐστὶν ἁπασέων G² F P H D¹] ἔσκεν ἁπασέων M D², ἔπλετο πασέων T, ἔπλετο πάντων G¹. ‖ 285. ἀλαοσκοπιὴν] cf. Κ 515. ‖ 286. νόσφι κιόντα] νόσφιν ἰόντα F¹ (cf. Ξ 440). ‖ 288. ἰχανάων (-νόων) Hesych.] ἰσχανόων Ω. Cf. Ρ 572. — Κυϑερείησ] Ἀφροδίτησ (ut vs. 267) G¹ Y² k et l. a. in P, fortasse recte; cf. σ 193 et comment. ‖ 290. ἤιε § 308] ἤιει. ‖ 292. φίλη G F M] γύναι P H X D (ut vs. 424). — εὐνηϑέντε G P¹] -ντεσ F P².

---

280. ϝίδοιτο] optativus ut Δ 223.

283. 'ϝείσατ' ἴμεν εἰσ Λῆμνον] *visus est Lemnum abire*, i. e. *simulavit* se illuc ire, *fingit iter Lemnum* (Ovid. Art. Amat. II 579), in terram sibi caram (cf. Α 593 sq.), ubi et officinam ei fuisse sumsere posteri. Homero vero Vulcani χαλκειών (vs. 273) fuit *in Olympo* (cf. Σ 369). De ἴμεν verbi forma cf. § 126.

285. Cf. Κ 515.

— χρυσήνιοσ] cf. Ζ 205.

288. ἰχανάων] § 191. De verbi vi cf. Ρ 572.

— ἐϋστεφάνου] cf. Σ 597.

— Κυϑερείησ] Veneris hoc cognomen non redit nisi σ 193, quo loco ei assimulatur Penelope, et in hymnis.

289. παρὰ πατρὸσ] cf. vs. 277 et Α 606—611.

290. εἴσω δώματοσ] cf. η 135.

— ἤιε] § 308.

292. τραπήομεν] § 120 et 250.

293. μεταδήμιοσ] adi. redit ν 46, cf. πανδήμιοσ σ 1 et de praepositionis μετα- vi Ε 19.

— ποϑ'(ι)] § 322.

294. μετὰ Σίντιασ ἀγριοφώνουσ] gens etiam Α 594 commemoratur; de adi. cf. Β 867.

296. Ut cetera quae Vulcanus fecit artis opera (cf. Σ 376 sq.), sic et

τεχνήεντεσ ἔχυντο πολύφρονοσ Ἡφαίστοιο,
οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἔεν οὐδ' ἀναεῖραι. 298 cf. h.Ven. 235
καὶ τότε δὴ 'γίγνωισκον ὅ τ' οὐκέτι φύκτ' ἐπέλοντο. 299ᵇ cf. Π 128
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε περικλυτὸσ ἀμφιγυήεισ,
αὖτισ ὑποστρέψασ πρὶν Λήμνου γαῖαν ἱκέσθαι·
302 'Ηέλιοσ γάρ ϝοι σκοπιὴν ἔχε 'ϝεῖπέ τε μῦθον.
304 ἔστη δ' ἐν προθύροισι, χόλοσ δέ μιν ἄγριοσ ᾕρει· 304ᵇ = Δ 23
σμερδαλέον δ' ἐβόησε 'γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσι·
„Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρεσ θεοὶ αἰὲν ἐόντεσ, 306 = ε 7
δεῦθ', ἵνα ϝέργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιϝεικτὰ ϝίδησθε,
ὡσ ἐμὲ χωλὸν ἐόντα Διὸσ θυγάτηρ Ἀφροδίτη
αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' ἀΐδηλον Ἄρηα,
οὕνεχ' ὃ μὲν καλόσ τε καὶ ἀρτίποσ, αὐτὰρ ἐγώ γε
ἠπεδανὸσ 'γενόμην. ἀτὰρ οὔ τί μοι αἴτιοσ ἄλλοσ,
ἀλλὰ τοκῆε δύω, τὼ μὴ γείνασθαι ὄφειλον!
ἀλλ' ὄψεσθ' ἵνα τώ γε καθεύδετον ἐν φιλότητι
εἰσ ἐμὰ δέμνια βάντε· ἐγὼ δ' ὁράων ἀκάχημαι.
οὐ μέν σφωε ϝέϝολπα μίνυνθά γε κειέμεν' οὕτωσ!
καὶ μάλα περ φιλέοντε τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἄμφω
εὑδέμεν', ἀλλά σφωε δόλοσ καὶ δεσμὸσ ἐρύξει,

303 'βῆ δ' ἴμεναι πρὸσ δῶμα φίλον τετιημένοσ ἦτορ. 303 = β 298

299. (ἐ)πέλοντο S H²] πέλονται Ω (ut ξ 489), πέλοιτο Rhianus. ‖ 303. Habent D K, in marg. F H X U, om. G P. ‖ 307. (ϝ)έργα γελαστὰ] sic Ar., ἔργ' ἀγέλαστα Apoll. lex. et l. a. apud Eust.; cf. γέλοσ vs. 326 et 343. — (ϝ)ίδησθε F P¹] ἴδητε G P². ‖ 310. ἀρτίποσ] ἄλκιμοσ l. a. ‖ 312. ὄφειλον § 273] ὄφελλον. ‖ 314. βάντε Ahrens] -ντεσ (cf. vs. 316). ‖ 315. σφωε ϝέϝολπα Bentley] σφεασ ἔτ' ἔολπα. — In fine versus sententia continuari, dein post φιλέοντε semicolon scribi solet. ‖ 317. εὑδέμεν', ἀλλά σφωε] *εὑδέμεναι, ἀλλά σφε?

tenues hi laquei mente et motu praediti fuerunt; itaque Venerem et Martem, ut primum lectum conscenderunt, sponte sua implicarunt et retinuerunt immotos.

298. ἔεν] § 302.

299. οὐκέτι φύκτ' ἐπέλοντο] cf. Π 128 et Λ 648.

300. ἀμφιγυήεισ] cf. Α 607.

302. μῦθον] *rem*. Cf. δ 597.

304. προθύροισι] cf. Ο 124.

305. Cf. Α 606—611.

308—312. Cf. Α 607.

312. ἀλλὰ] cf. γ 378.

— ὄφειλον] § 273.

313. ὄψεσθ'(ε)] *videbitis* si me sequamini. Sic et nostrates futuro tempore solent uti: *gij zult eens wat zien!*

314. ὁράων] § 191.

315—317. *Non per breve tantummodo temporis spatium* (haec vocis μίνυνθα est vis) *sic iacebunt, opinor! Mox concumbere nolent, quamvis sint amantes: at retinebunt vincula.* — Acerbe irridentis verba.

εἰσ ὅ κέ μοι μάλα πάντα πατὴρ ἀποδώηι ἔϝεδνα,
ὅσσα ϝοι ἠγγυάλιξα κυνώπιδοσ εἵνεκα κούρησ·
οὕνεκά ϝοι καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμοσ.“
ὧσ ἔφαθ᾽, οἳ δ᾽ ἤγροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲσ δῶ. 321ᵇ cf. Α 426
ἦλθε Ποσειδάων γαιήοχοσ, ἦλθ᾽ ἐριούνησ 322 cf. Υ 34
Ἑρμείασ, ἦλθεν δὲ ϝάναξ ϝεκάϝεργοσ Ἀπόλλων·
θηλύτεραι δὲ θεαὶ ᾽μένον αἰδόϊ ϝοίκοι ἑκάστη. [κ 310
ἔσταν δ᾽ ἐν προθύροισι θεοί, δωτῆρεσ ἐάων· 325ᵃ = κ 220 cf.
ἄσβεστοσ δ᾽ ἄρ᾽ ἐνῶρτο γέλοσ μακάρεσσι θεοῖσι 326 = Α 599
τέχνασ εἰσοράουσι πολύφρονοσ Ἡφαίστοιο.
ὧδε δέ τισ ᾽ϝείπεσκε ϝιδὼν εἰσ πλησίον ἄλλον· 328 = Β 271
„οὐκ ἀρετᾶι κακὰ ϝέργα· κιχάνει τοι βραδὺσ ὠκύν!
ὡσ καὶ νῦν Ἥφαιστοσ ἐὼν βραδὺσ εἷλεν Ἄρηα
ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι,
χωλὸσ ἐὼν τέχνηι. τῶι καὶ μοιχάγρι᾽ ὀφείλει.“
ὧσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον·
Ἑρμῆν δὲ προσέϝειπε ϝάναξ Διὸσ υἱὸσ Ἀπόλλων·

---

318. *ἀποδώηι* § 122] *-δῶσιν* G, *δώσει* F P. || 321. *ἤγροντο*] cf. *Β* 94. — *ποτὶ*] *κατὰ* G T. || 324. *ἑκάστη*] neglecto *ϝ*, *ἅπασαι* Bentley. || 325. *ἐν προθύροισι* G F] *ἐ(ι)νὶ θύρησι* P H X D (cf. *ι* 417 *κ* 220 *μ* 256 et § 315⁵). || 326 et 343 sq. *γέλοσ* § 63] *γέλωσ*. || 332. *τέχνηι* Bentley ex Athen. 511 *c*] *τέχνηισι*. — *τῶ(ι)* G F H¹] *τὸ* P H² (ut *Γ* 176 *Ρ* 404). Cf. *Τ* 213 *Ψ* 547. — *ὀφείλει* § 273] *ὀφέλλει*. || 333—342. A quibusdam omissi sunt olim ut indecori. || 334. *Ἑρμῆν δὲ προσέϝειπε*] **Ἑρμείαν δ᾽ ἄρ᾽ ἔϝειπε* (ut *Ε* 170 al.)? Cf. vs. 335 et § 58.

---

318 sq. Nusquam clarius quam hoc loco patet, ea aetate, quam pinxit Odysseae poeta, perinde atque ea quam poeta Iliadis, viros uxorem sibi *emisse*, ἔϝεδνα autem fuisse nomen pretii a proco pro femina dilecta soluti socero (cf. α 277 β 53 ζ 159 λ 117, 282 ν 378 ο 18, 367 π 77, 391 sq. τ 528 sq. υ 335 φ 161 sq. al.), non posse igitur nostro poetae tribui versum α 278 = β 197. Cf. etiam quae ad β 132 sq. sunt annotata.

320 οὐκ ἐχέθυμοσ] †, i. q. οὐ σαόφρων, *quae non cohibet libidinem*, sed ϝῶι θυμῶι ϝείκει (cf. ε 126).

321. χαλκοβατὲσ δῶ] cf. Α 426.

324. θηλύτεραι] § 88.

— αἰδόϊ] § 77.

325 et 335. ἐάων] § 75.

327. εἰσοράουσι] § 191.

329. ἀρετᾶι] *florent, vigent* (*durant*). Verbum τ 114 redit.

332. καὶ μοιχάγρι᾽ ὀφείλει] non solum quae Vulcanus Iovi pro Venere solvit ab hoc ei reddi debent, sed praeterea ipse Mars debet luere multam, si velit e vinclis dimitti. Stirps μοιχ- apud H. alibi non invenitur, quia adulterii non nisi h. l. apud eum fit mentio. Nam *Paris* non μοιχόσ fuit, sed *praedo*: non pellexit Helenam, sed vim intulit abreptae (cf. Β 356 al.). De termino -άγρια cf. Μ 22.

— ὀφείλει] § 273.

„Ἑρμεία, Διὸσ υἱὲ διάκτορε, δῶτορ ἑάων,
ἦ ῥά κεν ἐν δεσμοῖσ' ἐθέλοισ κρατεροῖσι πιεσθεὶσ
εὑδέμεν' ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσέηι Ἀφροδίτηι;“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διάκτοροσ Ἀργεϊφόντησ·
„αἲ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ϝάναξ ϝεκατηβόλ' Ἄπολλον!
δεσμοὶ μὲν τρὶσ τόσσοι ἀπείρονεσ ἀμφὶσ ἔχοιεν,
ὗμεσ δ' εἰσοράοιτε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι, 341b = Θ 5
αὐτὰρ ἐγὼν εὕδοιμι παρὰ χρυσέηι Ἀφροδίτηι!“
ὣσ ἔφατ', ἐν δὲ γέλοσ ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλοσ ἔχε, 'λίσσετο δ' αἰεὶ
Ἥφαιστον κλυτοϝεργόν, ὅπωσ λύσειεν Ἄρηα,
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„λῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι, ὡσ σὺ κελεύεισ,
τισέμεν' αἴσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.“
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περικλυτὸσ ἀμφιγυήεισ·
„μή με, Ποσείδαον γαιήοχε, ταῦτα κέλευε·
δϝειλαί τοι δϝειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάεσθαι.
πῶσ κεν ἐγώ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,
εἴ κεν Ἄρησ οἴχοιτο χρέοσ καὶ δεσμὸν ἀλύξασ;“
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων· 354 cf. Ο 205
„Ἥφαιστ', εἴ περ γάρ κεν Ἄρησ χρῆοσ ὑπαλύξασ
οἴχηται φεύγων, αὐτόσ τοι ἐγὼ τάδε τίσω.“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸσ ἀμφιγυήεισ· 357 cf. Σ 393

---

335. Om. G. — *δῶτορ ἑάων*] *Ἀργεϊφόντη* Y. ‖ 340. *ἀμφὶσ*] *ἐντὸσ* P X D. Cf. comment. ‖ 343. *ὦρτ' ἀθανάτοισι*] *ὦρτο μακάρεσσι* k et l. a. in H. ‖ 348. In K Y et in marg. P H additur: *εἴ κεν — ἀλύξασ* (= vs. 353). ‖ 350. *Ποσείδαον*] *-δάων* P[1] H. ‖ 352. *ἐγώ σε δέοιμι*] <*σ'*>*εὐθύνοιμι* Ar. — *δέοιμι . . . θεοῖσι*] *φέριστε . . . δέοιμι* (*διδείην* § 198) W et l. a. in E. ‖ 353. Male abundat *κεν*. Ecquid: **εἰ χρῆοσ καὶ δεσμὸν Ἄρησ οἴχοιθ' ὑπαλύξασ*? An: *εἰ γὰρ Ἄρησ κτέ.*, | *πῶσ κεν κτέ.*?

---

337. εὑδέμεν'(αι)] § 125.
— et 342. χρυσέηι] § 18 et 61.

340. ἀμφὶσ ἔχοιεν] *seiungant* — a libertate? An corrupta sunt verba? Cf. v. l. et γ 486 α 54. Aptum foret ἀμφιχύθειεν.

341. ὗμεσ] § 92.
— εἰσοράοιτε] § 191.

348. τισέμεν'(αι)] § 125.

351. *Est enim Mars* δϝειλόσ τισ, *cuiusmodi nebulonibus quae praestantur* ἐγγύαι, *et ipsae* δϝειλαί *sunt.* Istis ἐγγύα, πάρα δ' ἄτα, quod Pittaco tribuitur verbum (Plut. Mor. 164 *b*).
— ἐγγυάεσθαι] § 191.

352. κεν] § 326.

355. χρῆοσ] § 190.

356. αὐτόσ] *sponte mea*, etiam non a te coactus.

357. ἀμφιγυήεισ] cf. Α 607.

„οὐκ ἔστ' οὐδὲ ϝέϝοικε τεὸν ϝέποσ ἀρνήσασθαι.“ 358 = Ξ 212
ὣσ ϝειπὼν δεσμὸν ἀνίει μένοσ Ἡφαίστοιο.
τὼ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο 'λύθεν κρατεροῦ περ ἐόντοσ,
αὐτίκ' ἀναΐξαντε ὃ μὲν Θρηΐκηνδ' ἐβεβήκει,
ἣ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴσ Ἀφροδίτη 362-366 cf. h. Ven [58 sqq
εἰσ Πάφον, ἔνθα τέ ϝοι τέμενοσ βωμόσ τε θυείεισ. 363 cf. Θ 48
364 ἔνθα δέ μιν Χάριτεσ 'λοῦσαν καὶ 'χρῖσαν ἐλαίωι, 364ᵇ = Ω 587
366 ἀμφὶ δὲ ϝείματ' ἕϝεσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ϝιδέσθαι. 366ᵃ cf. δ 253

ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸσ ἄειδε περικλυτόσ· αὐτὰρ 'Οδυσσεὺσ 367 = 83
'τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶ ϝῆισιν ἀκούων ἠδὲ καὶ ἄλλοι
Φαίηκεσ δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρεσ. 369 = 191
Ἀλκίνοοσ δ' Ἅλιον καὶ Λαοδάμαντ' ἐκέλευσε
μουνὰξ ὀρχήσασθαι, ἐπεί σφισιν οὔ τισ ἔριζε.
οἳ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἕλοντο
πορφυρέην, τήν σφιν Πόλυβοσ 'ποίησε δαΐφρων,
τὴν ἕτεροσ 'ρίψασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα 374ᵇ = λ 592
ἰδνωθεὶσ ὀπίσω· ὃ δ' ἀπὸ χθονὸσ ὑψόσ' ἀερθεὶσ 375ᵃ = Μ 205, 375ᵇ cf. Υ 325
ῥηϊδίωσ μεθέλεσκε, πάροσ ποσὶν οὖδασ ἱκέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σφαίρηι ἀν' ἰθὺν 'πειρήσαντο,

---

365 ἀμβρότωι, οἷα θεοὺσ ἐπανήνοθεν αἰὲν ἐόντασ.

---

359. δεσμὸν Ar. G] -ῶν F P H. ‖ 362. Κύπρον ἵκανε] Κύπρονδ' ἷκε W. ‖ 363. τέ S Z] δέ Ω (cf. Θ 48). ‖ 365. Del. Doederlein. Imitatorem produnt οἷα et ἐπανήνοθεν (ἐπεν. Ω, cf. Β 219) perperam adhibita. Cf. comment. ad Ε 340—342. ‖ 374. 'ρίψασκε § 146] ῥίπτασκε.

---

361 sq. De structura cf. Γ 211. — Θρηΐκηνδ'(ε)] cf. § 17 et Ν 301. E *Thracia* venit deus ille peregrinus, qui deam peregrinam corrupisse nunc dicitur; *Thebis* vero et alibi colebantur Mars et Venus indigetes iustoque matrimonio iuncti. Cf. ad vs. 250—380 et (Ε 355) Φ 416.

362. Κύπρον] cf. Ε 330.

363. Habuit dea aram in nemore sacro: aedem non habuit. Cf. Α 39.

364. 'λοῦσαν] § 295.

365. Cf. ε 79 sq.

371. μουνάξ] adv. redit λ 417.

372—376. Collatis Ζ 100—117 non possumus non suspicari certam ob causam *pila ludentes* a poeta inductos esse Alcinoi liberos; priscum autem aliquem ritum respici credibile reddit vox βητάρμονεσ vs. 250, 383, quae e lingua rituali videtur sumta (cf. vs. 258). *Polybi* artificis alibi non fit mentio; quocum cf. *Icmalius* artifex Ithacensis τ 57. In fabula quae est de *Penelope* duo commemorantur Polybi, procus quidam et alius proci pater, *Helena* autem a Polybo Aegyptio vel ab eius uxore splendida dona accepit (δ 125—130).

375. ἰδνωθείσ] cf. Β 266.

ὠρχείσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ πολυβοτείρηι
ταρφέ᾿ ἀμειβομένω· κοῦροι δ᾿ ἐπελήκεον ἄλλοι
ἑσταότεσ κατ᾿ ἀγῶνα, πολὺσ δ᾿ ὑπὸ κόμποσ ὀρώρει.
δὴ τότ᾿ ἄρ᾿ ᾿Αλκίνοον προσεφώνεε δῖοσ ᾿Οδυσσεύσ·
„᾿Αλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν, 382 = 401 ι 2 al.
ἠμὲν ἀπείλησασ βητάρμονασ ἔμμεν᾿ ἀρίστουσ,
ἠδ᾿ ἄρ᾿ ἑτοῖμ᾿ ἐτέτυκτο· σέβασ μ᾿ ἔχει εἰσοράοντα.“
ὣσ ᾿φάτ᾿, ἐγήθησεν δ᾿ ἱερὸν μένοσ ᾿Αλκινόοιο·
αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα· 386 sq. = 96 sq.
„κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ·
ὁ ξεῖνοσ μάλα μοι δοκέει πεπνυμένοσ εἶναι. 388 cf. σ 125
ἀλλ᾿ ἄγε ϝοι δῶμεν ξεινήϊα, ὡσ ἐπιϝεικέσ. 389 cf. Ψ 537 389ᵃ = ν 13
δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέεσ βασιλῆεσ
ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατοσ δ᾿ ἐγὼ αὐτόσ·
τῶν ϝοι ἕκαστοσ φᾶροσ ἐϋπλυνὲσ ἠδὲ χιτῶνα 392 cf. ζ 209
καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντοσ.
αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀϝολλέα, ὄφρ᾿ ἐνὶ χερσὶ
ξεῖνοσ ἔχων ἐπὶ δόρπον ἴηι χαίρων ἐνὶ θυμῶι.
Εὐρύαλοσ δέ μιν αὐτὸσ ἀρεσσάσθω ϝεπέεσσι
καὶ δώρωι, ἐπεὶ οὔ τι ϝέποσ κατὰ μοῖραν ἔϝειπε.“
ὣσ ἔφαθ᾿, οἳ δ᾿ ἄρα πάντεσ ἐπήινεον ἠδ᾿ ἐκέλευον· 398 = δ 673
δῶρα δ᾿ ἄρ᾿ οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ϝέκαστοσ. 399 = σ 291
τὸν δ᾿ αὖτ᾿ Εὐρύαλοσ ἀπαμείβετο ᾿φώνησέν τε·
„᾿Αλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν, 401 = 382
τοιγὰρ ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ὡσ σὺ κελεύεισ.

380. *κόμποσ* F P] *δοῦποσ* G (ut *Ι* 573 *Μ* 289). ‖ 384. *σέβασ*] *θάμβοσ* G (ut *Γ* 342), metro invito. ‖ 389. *ξεινήϊα* k] *-ον*. Cf. *Ψ* 537. ‖ 390. *κατὰ δῆμον ἀριπρεπέεσ βασιλῆεσ*] *βασ. ἀρ. κατὰ δ.* schol. A ad *Υ* 84. ‖ 392. *ἕκαστοσ φᾶροσ*] *φᾶροσ ἕκαστοσ* F² Y. Vocis *ἕκαστοσ* neglectum est ϝ (ut *Κ* 215). ‖ 394. *ἀ(ϝ)ολλέα* G P] *-λλέεσ* F. ‖ 396. *μιν* U] *οἱ* G, *ἑ* *Ω* (cf. *Ρ* 551). — *αὐτὸσ* Bergler] *αὐτὸν* *Ω*.

378. δὴ ἔπειτα] § 9.
— πολυβοτείρηι] § 21.
380. κατ᾿ ἀγῶνα] cf. vs. 260.
383. ἀπείλησασ] cf. Θ 150.
— βητάρμονασ] cf. vs. 250.
— ἔμμεν᾿(αι)] § 125.
384. ἑτοῖμ᾿ ἐτέτυκτο] *praesto erant quae aiebas*; cf. Ξ 53.
— εἰσοράοντα] § 191.

385. ἱερὸν μένοσ ᾿Α.] cf. η 167.
390 sq. Cf. α 386.
391. κραίνουσι] § 267.
393. χρυσοῖο τάλαντον] cf. Ι 122.
396. αὐτὸσ] *seorsum*. Praeter cunctorum (duodecim) principum sive regum dona, quae modo dixit Alcinous, Ulixes insuper aliquid accipiet ab illo qui eum laesit Euryalo.

δώσω ϝοι τόδ' ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἔπι κώπη
ἀργυρέη, κολεὸν δὲ νεοπρίστοι' ἐλέφαντοσ
ἀμφιδεδίνηται· πολέοσ δέ ϝοι ἄξιον ἔσται." 405 cf. Ψ 562
ὣσ ϝειπὼν ϝ' ἐν χερσ' ἐτίθει ξίφοσ ἀργυρόηλον, 406ᵃ = Λ 406
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„χαῖρε, πατὴρ ὦ ξεῖνε· ϝέποσ δ' εἴ πέρ τι βέβακται 408ᵃ = σ 122 υ 199
δϝεινόν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι.
σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τε ϝιδεῖν καὶ πατρίδ' ἱκέσθαι
δοῖεν, ἐπεὶ δὴ δϝηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχεισ." 411 cf. α 49
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„καὶ σύ, φίλοσ, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν· 413 cf. ω 402 h Ap. 466 Cer. 225
μηδέ τί τοι ξίφεόσ γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
τούτου, ὃ δή μοι ἔδωκασ ἀρεσσάμενοσ ϝεπέεσσι."
ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισι 'θέτο ξίφοσ ἀργυρόηλον. 416 cf. Β 45

'δύσετό τ' ἠέλιοσ καὶ τῶι κλυτὰ δῶρα παρῆσαν. 417ᵃ = Η 465
καὶ τά γ' ἐσ Ἀλκινόοιο 'φέρον κήρυκεσ ἀγαυοί,
δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδεσ ἀμύμονοσ Ἀλκινόοιο
μητρὶ πάρ' αἰδοίηι ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένοσ Ἀλκινόοιο· 421 = 4
ἐλθόντεσ δὲ καθῖζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι.
δή ῥα τότ' Ἀρήτην προσέφη μένοσ Ἀλκινόοιο·

406. *ϝ'(οι)] addidimus. || 408. *πατὴρ* § 51] *πάτερ*. Cf. vs. 413. || 412. Sic F P, *τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλασ δῖοσ Ὀ.* G (ut ο 340 al.). || 413. *μάλα*] *μέγα* Nauck h. l. et ω 402 (ut h. Ap. 466 et v. l. ω 402) coll. Λ 256 Γ 76 Η 127 al.; qualium tamen locorum alia est ratio, quoniam certa ibi indicatur laetitiae causa. || 417. *παρῆσαν* U² q] -ῆεν Ω. || 419. *ἀμύμονοσ*] -νεσ F (cf. vs. 118). || 422. *θρόνοισι*] *δόμοισι* G T (ut ρ 110). Cf. ζ 308.

403—416. Dono *gladii* non minus quam ipsis quibus utitur verbis Euryalus ostendit poenitere se criminum immeritorum. Honorificum enim hoc praesertim fuit donum (cf. π 80 ρ 222), quoniam virorum non nisi liberorum et ingenuorum erat gladium gerere (cf. α 256).

404. νεοπρίστοι'(ο)] § 59.

405. ἀμφιδεδίνηται] *est circumdatum* Cf. Ψ 562.

408. πατὴρ ὦ ξεῖνε] cf. η 28.

408 sq. ϝέποσ κτέ.] cf. Agamemnonis ad Ulixem verba Δ 362 sq.: ἀρεσσόμεθ' εἴ τι κακὸν νῦν | ϝέϝρηται, τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώνια θεῖεν, et supra vs. 166: οὐ καλόν.

410. Cf. vs. 243.

— τε ϝιδεῖν] τ' ἰδέειν Ω.

413. μάλα χαῖρε] cf. Κ 249.

420. μητρὶ πάρ'(α)] in megaro prope focum; cf. α 333.

421 et 423. (ἱερὸν) μένοσ Ἀ.] cf. η 167.

„δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ', ἥ τισ ἀρίστη·
ἐν δ' αὐτὴ θὲσ φᾶροσ ἐϋπλυνὲσ ἠδὲ χιτῶνα. 425 cf. ζ 209
ἀμφὶ δέ ϝοι πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
ὄφρα λοεσσάμενόσ τε ϝιδών τ' ἐῢ κείμενα πάντα
δῶρα, τά ϝοι Φαίηκεσ ἀμύμονεσ ἐνθάδ' ἔνεικαν,
δαιτί τε τέρπηται καὶ ἀοιδῆσ ὕμνον ἀκούων.
καί ϝοι ἐγὼ τόδ' ἄλεισον ἐμὸν περικαλλὲσ ὀπάσσω, 430-432 cf. δ 591 sq.
χρύσεον, ὄφρ' ἐμέθεν μεμνημένοσ ἤματα πάντα
σπένδηι ἐνὶ μεγάρωι Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσι." 432ᵇ = Z 475
ὣσ ἔφατ'· Ἀρήτη δὲ μετὰ δμωιῆισιν ἔϝειπε
ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὅττι τάχιστα. 434 cf. Σ 344
αἳ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέωι, 435sq. cf. Σ 346sq.
ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεον, ὑπὸ δὲ ξύλα 'δαῖον ἑλοῦσαι·
γάστρην μὲν τρίποδοσ πῦρ ἄμφεπε, 'θέρμετο δ' ὕδωρ. 437 = Σ 348
τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνωι περικαλλέα χηλὸν

425. *αὐτῇ* T et schol.] *-τῆι* Ω (cf. vs. 441). ‖ 426—429. Post vs. 432 collocari iubet F². ‖ 429. *ὕμνον*] *οἶμον* Bentley, ut h. Merc. 451 Pind. Ol. IX 51 (cf. vs. 481). ‖ 432. *μεγάρωι*] *-ροισ(ι)* P¹ H¹ X D K (cf. *B* 137). ‖ 435 sq. Om. P¹. ‖ 435. *ἵστασαν*] *ἵστασαν* K (*ἔστησαν* M, *στῆσαν τρίποδ'* q); cf. *M* 56. ‖ 436. *ἔχεον* G T] *-αν* Ω.

424. δεῦρο] *in megaron* igitur. Cf. Z 288.

425 et 441. αὐτῇ] *ipsa,* ut donis principum haec accedant.

426—457. Hospitem non eo ipso die quo advenerit sed postero demum in Alcinoi aedibus balneo refectum esse non est quod miremur, quoniam sera vespera illuc venit; neque aliter Telemachus Pyli a Nestore est receptus (γ 464—468). Spartae vero Telemacho statim post adventum nocte ingruente balneum est praebitum (δ 48 sqq.), nunc autem fore ut Ulixi *ante,* non *post cenam meridionalem* (δεῖπνον) praeberetur expectari poterat. Non quod defuerit causa idonea *ante cenam vespertinam* nunc lavandi, *ludis* enim modo adfuit Ulixes et vel particeps fuit certaminum; sed tamen id quod vel sic perspexeramus haec quoque res testatur, poetam duas fabulas in unum coniunxisse, non enim ex una eademque fabula desumsisse Ulixem principes Scheriae certamine superantem atque Ulixem a Phaeacibus in patriam reductum (cf. ζ 1 sqq.). *Huic* iam *valedictura* est regis filia: *victori illi* in mythis Odyssea antiquioribus *nuptura fuit,* tunc igitur *lavacrum nuptiale* utrique fuit paratum. Idem videtur testari Demodocus cantor, de quo poeta in priore huius libri parte plurima narravit, mox denuo ab eo celebratus (vs. 471—543), et ita quidem celebratus ut facile quis putaverit continuari eam cenam cuius mentio facta est initio huius libri (cf. vs. 489 et 521—543). Eodem denique tendit *bis* flens heros audito Demodoci carmine (vs. 83 sqq. et 521 sqq.).

429. ὕμνον] †.

435. κηλέωι] § 8.

ἐξέφερεν θαλάμοιο, ’τίθει δ’ ἐνὶ κάλλιμα δῶρα, 439ᵗ sq. cf. ο 206 sq.
ϝεσθῆτα χρυσόν τε, τά ϝοι Φαίηκεσ ἔδωκαν·
ἐν δ’ αὐτῇ φᾶροσ ’θῆκεν καλόν τε χιτῶνα,
καί μιν φωνήσασ’ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„αὐτὸσ νῦν ϝίδε πῶμα, θοῶσ δ’ ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον, 443 cf. 447; 443ᵇ cf. φ 241
μή τίσ τοι καθ’ ὁδὸν δηλήσεται, ὁππότε κ’ αὖτε
εὕδῃσθα γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ“
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ’ ἄκουσε πολύτλασ δῖοσ ’Οδυσσεύσ,
αὐτίκ’ ἐπήρτυε πῶμα, θοῶσ δ’ ἐπὶ δεσμὸν ἴηλε 447 cf. 443
ποικίλον, ὅν ποτέ μιν ’δέδαε φρεσὶ πότνια Κίρκη.
αὐτόδιον δ’ ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγε
εἰσ ἀσάμινθον βάνθ’· ὃ δ’ ἄρ’ ἀσπάσιοσ ’ϝίδε θυμῶι
θερμὰ λοέτρ’, ἐπεὶ οὔ τι κομιζόμενόσ γ’ ἐθάμιζε,
ἐπεὶ δὴ ’λίπε δῶμα Καλυψόοσ ἠϋκόμοιο!
τόφρα δέ ϝοι κομιδή γε θεῶι ὣσ ἔμπεδοσ ἦεν.
τὸν δ’ ἐπεὶ οὖν δμωιαὶ ’λοῦσαν καὶ ’χρῖσαν ἐλαίωι, 454 = Ω 587
ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν ’βάλον ἠδὲ χιτῶνα, 455 cf. Ω 588 κ 365
ἔκ ῥ’ ἀσαμίνθου βὰσ ἄνδρασ μέτα ϝοινοποτῆρασ
ἤϊε.
Ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλοσ ἔχουσα 457ᵗ cf. h. Ven. 77

441. αὐτῇ] -τῆι D U^2 K (cf. vs. 425). || 442 et 460. ἔπεα] neglecto ϝ (cf. Ο 35). || 444. καθ’ (κατὰ) F P^1] μεθ’ G P^2. — αὖτε] αὐτόσ M K; cf. comment. || 445. ἰὼν G] ἰών F P (cf. Δ 277). || 449. ἄνωγε(ν) G F P^2 M^1] ἀνώγει P^1 H X. || 450. εἰσ G T] ἐσ ῥ’ Ω. — ἀσπάσιοσ] cf. Σ 270.

439. ἐξέφερεν θαλάμοιο] cf. Ζ 288.

444 sq. Cf. ν 80.

444. ὁππότε κ’(ε)] § 326.

— αὖτε] si sincerum hoc adverbium, poeta dicit: *denuo* (*ut nocte proxima*), mente opponens plurimas illas noctes, quas *vigilans* nuper heros transegit (cf. ε 271 – 279). Sed fortasse legendum est αὐτόσ (l. a.) aut αὖθι (*illic in navi* sive *in itinere*). — Poetam *Aeoli utrem* (κ 31 sqq.) nunc in mente habere, Ulixem igitur casus suos, quos mox enarraturus est, iam narrasse videri, Koechlii suspicio erat tam audax — nam eo tendebat ut Odyssea in lacinias divelleretur — quam vero dissimilis. Nam si quid eiusmodi voluisset regina, aliquanto apertius dixisset profecto!

448. Cf. ε 79 sq.

449. αὐτόδιον] †, = ἐξ αὐτῆσ τῆσ ὁδοῦ, αὐτόθεν, *e vestigio* sive *extemplo*. Cf. αὐτὴν ὁδόν π 138.

— λούσασθαι] § 295.

451 sq. Cf. vs. 232 sq.

452. ἐπεὶ] § 22.

— Καλυψόοσ] § 77.

454. ’λοῦσαν] § 295.

455. χλαῖναν . . . ἠδὲ χιτῶνα] cf. Ω 588.

'στῆ ῥα παρὰ σταϑμὸν τέγεοσ πύκα ποιητοῖο· 458 = α 333
'ϑαύμαζεν δ' 'Οδυσῆα ἐν ὀφϑαλμοῖσ' ὁράουσα,
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„χαῖρε, ξεῖν', ἵνα καί ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίηι
μνήσε' ἐμεῖ', ὅτι μοι πρώτηι ζωιάγρι' ὀφείλεισ.“
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ 'Οδυσσεύσ·
„Ναυσικάα, ϑύγατερ μεγαλήτοροσ Ἀλκινόοιο, 464 cf. ζ 17
οὕτω νῦν Ζεὺσ ϑείη, ἐρίγδουποσ πόσισ Ἥρησ, 465 = ο 180 cf. ο 112
ϝοίκαδέ τ' ἐλϑέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσϑαι! 466 = γ 233
τῶι κέν τοι καὶ κεῖϑι ϑεῶι ὣσ εὐχεταοίμην 467 = ο 181; 467[b] cf. Χ 394
αἰεὶ ἤματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο, κούρη.“
ἦ ῥα, καὶ εἰσ ϑρόνον ἷζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.
οἳ δ' ἤδη μοίρασ τ' ἔνεμον 'κεράοντό τε ϝοῖνον.

κήρυξ δ' ἐγγύϑεν ἦλϑεν ἄγων ἐρίϝηρον ἀοιδόν, 471 = 62
Δημόδοκον, λαοῖσι τετιμένον· εἷσε δ' ἄρ' αὐτὸν 472[a] cf. ν 28
μέσσωι δαιτυμόνων, πρὸσ κίονα μακρὸν ἐρείσασ. 473 = 66
δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητισ 'Οδυσσεύσ,
νώτου ἄπο προταμὼν — ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο —
ἀργιόδοντοσ ὑόσ, ϑαλερὴ δ' ἔεν ἀμφὶσ ἀλοιφή·
„κήρυξ, τῆ δή, τοῦτο πόρε κρέασ ὄφρα φάγηισι
Δημοδόκωι, καί μιν προσπτύξομαι ἀχνύμενόσ περ.
πᾶσι γὰρ ἀνϑρώποισιν ἐπιχϑονίοισιν ἀοιδοὶ
τιμῆσ ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδόοσ, οὕνεκ' ἄρα σφασ

---

459. *ἐν ὀφϑαλμοῖσ' ὁράουσα*] *ἐπεὶ ἴδεν ὀφϑαλμοῖσιν* P² (cf. δ 269). ‖ 462. *ὀφείλεισ* § 273] *ὀφέλλεισ.* ‖ 466. *τ'(ε)*] **μ'?* — *ἰδέσϑαι*] neglecto ϝ; cf. γ 233. ‖ 468. *αἰεὶ ἤματα*] vitium metricum (cf. § 14). ‖ 470. *τ'(ε)* F P] om. G. — *'κεράοντο*] **'κίρναντο?* cf. § 297. ‖ 472. *δ' ἄρ' αὐτὸν*] *δέ ϝ' αὖϑι* Hoogvliet (cf. § 98).

---

458. παρὰ σταθμὸν τέγεοσ] cf. quae ad α 333 sunt annotata.

459. ὁράουσα] § 191.

462. μνήσε'(αι)] § 117.

— ἐμεῖ'(ο)] § 92.

— ζωιάγρι'(α)] cf. Σ 407.

— ὀφείλεισ] § 273.

467. εὐχεταοίμην] § 191.

468. ἐβιώσαο] § 194.

470. 'κεράοντο] § 191.

471. ἄγων] *caecus* enim erat Demodocus (cf. vs. 62 sqq.).

473. Cf. vs. 66.

475. Hospiti honorifice accepto magna eaque optima victimae pars dabatur. Cf. H 321 et δ 65 sq.

476. ἔεν] § 302.

480 sq. Cf. Α 8 sq.

480. αἰδόοσ] § 77.

— σφασ] § 92.

οἴμασ Μοῦσ' ἐδίδαξε, 'φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν."
ὣσ ἄρ' ἔφη, κήρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔϑηκε
ἥρωϊ Δημοδόκωι· ὃ δ' ἐδέξατο, 'χαῖρε δὲ ϑυμῶι. 483b = ξ 113
οἳ δ' ἐπ' ὀνείαϑ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρασ ἴαλλον. 484 sq. = Ι 91 sq.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο,
δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„Δημόδοκ', ἔξοχα δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων. 487 cf. Ν 374
ἢ σέ γε Μοῦσ' ἐδίδαξε, Διὸσ πάϊσ, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων·
λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεισ,
ὅσσ' ἔρξαν τ' ἔπαϑόν τε καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί,
ὥσ τέ ποϑ' ἢ αὐτὸσ παρεὼν ἢ' ἄλλου ἀκούσασ.
ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηϑι καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον

---

490. ἔρξαν] neglecto ϝ; *ὅσσ' ἔπαϑον 'ϝέρξαν τε? Versum del. Knight (cum 491). || 491. ἢ] ἠὲ l. a. ant.

---

481. οἶμασ] cf. Γ 417.

483. ἥρωϊ] § 17.

488. Coniunctim commemorantur Musae cantantes et Apollo cithara ludens, recentior videlicet Apollo ille, qui Pergami prisco incolae fuit dissimilior. Cf. Α 603 sq. — Particulis ἢ . . . ἢ inter se *opponuntur* nunc quae etiam *coniungi* poterant particulis τε . . . τε vel τε . . . καί (cf. Γ 40). Similis oppositio, qua ἢ . . . ἢ valet *vel*, est Ar. Lys. 360 Ran. 50 al. — De iterato σέ γε cf. Α 190.

489. Respicit Ulixes ea quae Demodocus cena proxima (meridionali) cecinit; cf. vs. 74—80 et 426. De voce οἶτοσ sive *sors* cf. Γ 417.

491. Cf. Δ 223. — ποϑ'(ι)] § 322.

492 sq. Nomen ἵππου . . . δουρατέου, quod et vs. 512 legitur (adi. etiam h. Merc. 121), cum in *proprium* nomen abiisset, sonum ου servavit etiam inter Athenienses (ut Πουλυτίων al.), qui δούρ(ε)ιον vocarunt (cf. Ar. Av. 1128 al.) Clare autem hoc nomen indicat fabulae quae fuit de equo Troiano originem. Primitus enim equus, quo Troia est capta, fuit ἁλὸσ ἵπποσ sive *navis* (cf. δ 708). Vaticinium olim est datum (cf. vs. 511 sq. nec non vs. 79): perniciem urbi Priami tum fore proximam cum ἁλὸσ ἵπποσ δουράτεοσ Ϝίλιον εἴσω pervenisset; id quod Calchas perfecit ipso numine duce (cf. Α 71 sq. et Ψ 670 sq.). Sed Odysseae poetae, ut posteris, hic ἵπποσ, cuius mentionem prisca vaticinia fecerant, fuit *equus ligneus* callido dolo confectus. Et fabulae origo cum in oblivionem abiisset nec iam nominis vis agnosceretur, Euripides (aut is quem ille secutus est) sentiens adiectivum δουράτεον non significare *ligneum*, aliam eamque manifeste falsam originationem commentus est: δούρειοσ ἵπποσ κρυπτὸν ἀμπίσχων δόρυ (Troad. 14). — *Epeüs* autem *doli fabricator* (Verg. Aen. II 264) etiam λ 523 dicitur. In priscis igitur fabulis huius herois eponymi *Epeorum* similes fuerunt partes atque *Argi* herois eponymi *Argivorum*, qui struxit navem Argonautarum, et *Tec-*

δουρατέου, τὸν Ἐπειὸσ ἐποίησεν σὺν Ἀϑήνηι,
ὅν ποτ' ἐσ ἀκρόπολιν δόλωι ἤγαγε δῖοσ Ὀδυσσεὺσ
ἀνδρῶν ἐμπλήσασ, οἵ Ϝίλιον ἐξαλάπαξαν.
αἴ κεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξηισ, 496 cf. γ 331
αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυϑήσομαι ἀνϑρώποισι,
ὡσ ἄρα τοι πρόφρων ϑεὸσ ὤπασε ϑέσπιν ἀοιδήν."
ὣσ φάϑ'· ὃ δ' ὁρμηϑεὶσ ϑεοῦ ἤρχετο, 'φαῖνε δ' ἀοιδὴν
ἔνϑεν ἑλών, ὡσ οἳ μὲν ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν
βάντεσ ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίηισι βαλόντεσ,
Ἀργεῖοι, τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
ἥατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῆι κεκαλυμμένοι ἵππωι·
αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶεσ ἐσ ἀκρόπολιν 'ϝερύσαντο.
ὣσ ὃ μὲν εἱστήκει, τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον
ἥμενοι ἀμφ' αὐτόν. τρίχα δέ σφισι 'ϝάνδανε βουλή, 506 cf. Σ 510
ἠὲ διατμῆξαι κοῖλον δόρυ νηλέϊ χαλκῶι,

---

494. δόλωι Aristoph. Ar.] δόλον G F P. ‖ 495. οἵ Eust.] οἵ ῥ' Ω. ‖ 497. αὐτίκ' ἐγὼ F P] -κα καὶ G. ‖ 499. ἤρχετο F P] -ξατο. ‖ 506. ἀμφ' αὐτόν G F] ἄγχ' αὐτοῦ P. ‖ 507. διατμῆξαι] -πλῆξαι Ar. (ut Ψ 120; cf. Λ 146).

---

tonis, qui Paridis struxit classem ἀρχέκακον (cf. Ε 59—63). Epei pater *Panopeus* primitus idem fuit qui *Argus Panoptes*: pater igitur *Argonautis*, proxima autem aetate filius (δῖοσ Ψ 689, 838 sq.) *heroibus Troiam petituris* navem vel naves fecit. Cf. Ψ 665 et 670 sq.

494. ἀκρόπολιν] vox redit vs. 504; in Iliade dicitur πόλισ ἄκρη (Ζ 88 al.).

499. ὁρμηθεὶσ θεοῦ] *a numine instigatus*. Cf. vs. 73 Α 8 sq.

— 'φαῖνε δ' ἀοιδὴν] quae Musa ei praebuit (cf. Α 8 sq.) *ostendere coepit* veluti e pectore expromta. Non redit locutio. — Cenae regum, quas cantu celebrans Odysseae poeta suam ipsius vitam verbis pinxit, occasionem aptissimam et talem qualis saeculis posterioribus in Graecia nulla fuit, praebuerunt carminibus longioribus struendis, quippe quas cantor principem suum delectans per vesperas aliquot continuare posset, si argumentum eiusmodi esset ut intra paucas unius cenae horas absolvi satis commode non posset (A. Lang Homer and his Age 9).

500. ἔνθεν ἑλών, ὡσ κτέ.] *initio facto ab ea parte narrationis, cum . . .*; cf. Α 6 α 10. — Orbem narrationum ad bellum Troianum pertinentium audientibus bene cognitum esse scit poeta, quippe quod bellum ab aliis cantoribus — fortasse et ab ipso — variis carminibus celebratum fuerit. Cf. Α 307.

503. ἥατ'(ο)] § 220.

— ἀγορῆι] *fori Troiani* ἐν πόλι' ἄκρῃι ante aedes Priami structi etiam Η 345 alibique fit mentio. Cf. Σ 504.

504. ἀκρόπολιν] cf. vs. 494.

507. διατμῆξαι] *securibus violare*.

— κοῖλον δόρυ] cf. vs. 492 sq.

ἢ κατὰ πετράων βαλέμεν ϝερύσαντασ ἐπ' ἄκρησ,
ἢ ἐάειν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι.
τῆι περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλε·
αἶσα γὰρ ἦεν ὀλέσθαι, ἐπεὶ πόλισ ἀμφικαλύψαι
δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' ἥατο πάντεσ ἄριστοι 512 cf. δ 272
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντεσ. 513 = δ 273
ἤειδεν δ', ὡσ ϝάστυ διέπραθον υἷεσ Ἀχαιῶν
ἱππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντεσ.
ἄλλον δ' ἄλληι ἄειδε πόλιν κεραϊζέμεν' αἰπήν,
αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δώματα Δηϊφόβοιο
βήμεναι ἠΰτ' Ἄρηα σὺν ἀντιθέωι Μενελάωι.
κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον 'φάτο τολμήσαντα
νικῆσαι καὶ ἔπειτα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην. 520ᵇ = ν 121
ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸσ ἄειδε περικλυτόσ· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ 521 = 83
'τήκετο, δάκρυ δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρηιάσ.
ὡσ δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
ὅσ προπάροιθεν ἑϝῆσ πόλιοσ λαῶν τε πέσῃσι
ϝάστεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲσ ἦμαρ, — 525ᵇ cf. Δ 484
ἡ μὲν τὸν θνήισκοντα καὶ ἀσπαίροντα ϝιδοῦσα
ἀμφ' αὐτῶι χυμένη λίγα κωκύει, οἳ δέ τ' ὄπισθε 527 cf. Τ 284
κόπτοντεσ δούρεσσι μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμουσ
εἴρερον εἰσ ἀνάγουσι, πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζύν· 529ᵇ = Ν 2
τῆσ δ' ἐλεεινοτάτωι ἄχεϊ φθινύθουσι παρηιαί, —
ὡσ Ὀδυσεὺσ ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε. 531 cf. π 237 531ᵇ = δ 153
ἔνθ' ἄλλουσ μὲν πάντασ ἐλάνθανε δάκρυα λείβων, 532-536=93 sqq.

---

508. ἄκρησ F¹ P¹] -ασ G F² P². || 511. ἦεν ὀλέσθαι § 302] ἦν ἀπολέσθαι. — ἐπεὶ § 326] ἐπήν. — ἀμφικαλύψαι Hermann] -ψῃ. || 513. Ἀργείων F²] -οι G F¹ P. || 524. *προπάροιθεν ἑϝῆσ] τε ἑῆσ προπάροιθε(ν) (G F M T U W) vel τε ἑῆσ πρόσθεν (P H X D) codd. metro invito. || 525. τεκέεσσιν] ὥρεσσιν (ὀάρεσσιν) Callistratus (coll. Ε 486). || 526. ἀσπαίροντα (ϝ)ιδοῦσα P Y Z¹] -ντ' ἐσιδοῦσα Ω (cf. Χ 407).

---

508. βαλέμεν] § 126.
509. ἐάειν] § 191.
512. δουράτεον ... ἵππον] cf. vs. 492 sq.
— ἥατο] § 220.
516. αἰπήν] § 75.
517 sq. Cf. δ 276.
521–543. Nunc quoque, ut supra (cf. vs. 426—457), poeta utitur argumento quo iam usus est (cf. vs. 83 sqq.).
522. παρηιάσ] cf. Δ 142.
523. ἀμφιπεσοῦσα] cf. Λ 37.
529. εἴρερον] †. *Servitutem* (σέρ-σερον) vox significare videtur.
— ἐχέμεν] § 126.
530. παρηιαί] cf. Δ 142.
532. Cf. vs. 86.

Ἀλκίνοοσ δέ μιν οἶοσ ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησε
ἥμενοσ ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντοσ ἄκουσε.
αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
„κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ,
Δημόδοκοσ δ' ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λιγεῖαν·
οὐ γάρ πωσ πάντεσσι χαριζόμενοσ τάδ' ἀείδει.
ἐξ οὗ δορπέομέν τε καὶ ὤρορε θεῖοσ ἀοιδόσ,
ἐκ τοῦ δ' οὔ πω ἐπαύσατ' ὀϊζυροῖο γόοιο
ὃ ξεῖνοσ· μάλα πού μιν ἄχοσ φρένασ ἀμφιβέβηκε. 541ᵇ cf. *Z* 355
ἀλλ' ἄγ' ὃ μὲν σχεθέτω, ἵν' ὁμῶσ τερπώμεθα πάντεσ,
ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνοσ, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτωσ· 543ᵇ = *γ* 358
εἵνεκα γὰρ ξείνοιο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά ϝοι δίδομεν φιλέοντεσ. 545ᵃ = *ν* 41
ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνόσ θ' ἱκέτησ τε τέτυκται
ἀνέρι, ὅσ τ' ὀλίγον περ ἐπιψαύηι πραπίδεσσι.
τῶι νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισι,
ὅττι κέ σ' εἴρωμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιόν ἐστι.
ϝείπ' ὄνομ' ὅττι σε κεῖθι 'κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε
ἄλλοι θ', οἳ κατὰ ϝάστυ καὶ οἳ περιναιετάουσι·
οὐ μὲν γάρ τισ πάμπαν ἀνώνυμόσ ἐστ' ἀνθρώπων,
οὐ κακὸσ οὐδὲ μὲν ἐσθλόσ, ἐπεὶ τὰ πρῶτα γένηται, 553 cf. *Z* 489
ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεί κε τέκωσι, τοκῆεσ.
ϝειπὲ δέ μοι γαῖάν τε τεὴν δῆμόν τε πόλιν τε,
ὄφρα σε τῆι πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆεσ.
οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρεσ ἔασι

---

534. Post vs. 535 habet G, om. U[1]. ‖ 539. *δορπέομεν*] *δειπνέομεν* Duentzer (propter vs. 83—95; cf. *Δ* 86). ‖ 545 sq. In marg. habet F, a librario propter homoeoteleuton omissos. Sed versum 545 abesse malis, ut *τάδε* vs. 544 possit intellegi *hae epulae.* ‖ 547. *ἐπιψαύηι* F P[1]] *-ει* G P[2]. ‖ 553. *ἐπεὶ* § 326] *ἐπὴν.* ‖ 554. *τοκῆεσ*] *γονῆεσ* l. a. in H. ‖ 556. *πέμπωσι* F[2]] *-ψωσι* G F[1] P.

---

539. ὤρορε] cf. N 58.

541. ἀμφιβέβηκε] cf. A 37.

546. ἀντὶ κασιγνήτου] cf. Φ 75. — ξεῖνόσ θ' ἱκέτησ τε] i. q. ξένοσ ἱκέτησ. Cf. ι 270 et de ipsa re Ω 570.

547. *Qui non omnino mente careat, qui non prorsus sit durus et inhumanus.* Comp. ἐπιψαύειν †.

550. 'κάλεον] § 191.

554. τίθενται] medium etiam σ 5 τ 406 sic usurpatur, activum τ 403, de *avo* illic dictum. Verbi obiectum ὄνομα ex adiectivo ἀνώνυμοσ (vs. 552) = ἄνευ ὀνόματοσ facile mente suppletur.

556—563. Cf. η 36 nec non Σ 376 sq. δ 708.

556. τιτυσκόμεναι φρεσὶ] cf. N 558.

οὐδέ τι πηδάλἰ ἔστι, τά τ' ἄλλαι νῆεσ ἔχουσι,
ἀλλ' αὐταὶ ϝίσσασι νοήματα καὶ φρένασ ἀνδρῶν
560 καὶ πάντων ϝίσσασι πόλισ καὶ πίονασ ἀγροὺσ
ἀνθρώπων, καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἁλὸσ ἐκπεράουσι
ἠέρι καὶ νεφέληι κεκαλυμμέναι· οὐδέ ποτέ σφι 562ª cf. λ 15
563 οὔτε τι πημανθήμεν' ἔπι δϝέοσ οὔτ' ἀπολέσθαι.
572 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξον, 572 = Κ 384
ὅππηι ἀπεπλάγχθησ τε καὶ ἅσ τινασ ἵκεο χώρασ
ἀνθρώπων, αὐτούσ τε πόλισ τ' ἐῢ ναιεταούσασ,
575 ἠμὲν ὅσοι χαλεποί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, 575ᵇ = ζ 120
οἵ τε φιλόξεινοι καί σφιν νόοσ ἐστὶ θεοδϝήσ. 576 cf. ζ 121
ϝειπὲ δ' ὅ τι κλαίεισ καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῶι
ἀσχαλάων, Δαναῶν ἢ Ϝιλίου οἶτον ἀκούων.

---

564 ἀλλὰ τόδ' ὥσ ποτε πατρὸσ ἐγὼ ϝειπόντοσ ἄκουσα 564 sq. cf. ν 172 sq.
565 Ναυσιθόοἰ, ὃσ ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσεσθαι
ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονέσ εἰμεν ἁπάντων· 566-569 = ν 174 sqq.
'φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν εὐϝεργέα νῆα 567 cf. ν 149
ἐκ πομπῆσ ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροϝειδέϊ πόντωι 568 = ν 150
ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἧμιν ὄροσ πόλἰ ἀμφικαλύψειν. 569 cf. ν 152, 158
570 ὣσ ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δέ κεν θεὸσ ἢ τελέσειε 569ᵇ cf. ν 183
ἤ κ' ἀτέλεστ' εἴη, ὥσ ϝοι φίλον ἔπλετο θυμῶι. 570 cf. ν 178

564—571. Ex ν desumtos Ar. —— ‖ 565. ἀγάσεσθαι Ar. G Y¹] -σασθαι Ω, item ν 173 (cf. Γ 28). ‖ 566. ἡμῖν] ἥμισιν (cf. § 93)? — ἀπήμονεσ] ἀμύμονεσ H² X (cf. Μ 80). ‖ 567. εὐϝεργέα] περικαλλέα U (cf. ν 175). ‖ 569. ῥαισέμεναι H] -σεσθαι G F P, -σασθαι l. a. in H (cf. ν 177). — ἀμφικαλύψειν F P²] -ψαι G P¹. ‖ 570. ἀγόρευ' ὁ] -ρευε F. ‖ 578. *ἀσχαλάων] Ἀργείων. Cf. Β 293 β 193 al.; vHerwerden Ἀργείων τε δόλον καὶ — ἢ P] ἠδ' Ω.

---

559 sq. ϝίσσασι] § 160. In thesi, ut h. l., prima syllaba etiam λ 122, 124 ξ 89 ψ 269, 271 ω 188 producitur.

560. πόλισ] § 74.

561. τάχισθ'(-τα)] de celeritate harum navium cf. η 321—328.

— ἐκπεράουσι] § 191.

563. πημανθήμεν'(αι)] § 125.

564—571. Postmodo insertos esse, e libro ν ductos, sensit Aristarchus. Alcinoo ν 172 demum in mentem venit prisci vaticinii, cuius nunc reminiscendi nulla est causa. Sic etiam Polyphemus (ι 507) et Circe (κ 330 sq.) ipsa demum re admoniti recordati sunt vaticiniorum olim auditorum. Alcinous autem si iam nunc illius vaticinii recordatus esset, hospitem, cui Neptunus succenseret, non tam libenter in patriam mox reduxisset.

565. Ναυσιθόοι'(ο)] § 59.

569. πόλι'(ι)] § 74.

570. θεὸσ ἤ] neglegentius dictum pro ἢ θεόσ. Quae particularum ἤ et τε traiectio frequens est apud Thucydidem.

574. πόλισ] § 74.

— ναιεταούσασ] § 191.

578. οἶτον] vox ita ut vs. 489 usurpata; cf. Γ 417.

τὸν δὲ ϑεοὶ μὲν ἔτευξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεϑρον 579sq.cf.Z357sq.
ἀνϑρώποισ', ἵν' ἔῃσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή.
ἦ τίσ τοι καὶ πηὸσ ἀπέφϑιτο Ϝιλιόϑι πρὸ
ἐσϑλὸσ ἐών, γαμβρὸσ ἢ πενϑερόσ, οἵ τε μάλιστα
κήδιστοι τελέϑουσι μεϑ' αἷμά τε καὶ γένοσ αὐτῶν;
ἦ ποϑί τισ καὶ ἑταῖροσ ἀνὴρ κεχαρισμένα ϝειδώσ,
ἐσϑλόσ; ἐπεὶ οὐ μήν τι κασιγνήτοιο χερείων
γίγνεται, ὅσ κεν ἑταῖροσ ἐὼν πεπνυμένα ϝείδῃ."

Ἀλκινόου ἀπόλογοσ.

τὰ περὶ Κικόνων.

ι τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ· 1 sq. = λ 354 sq., 377 sq.
„Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν, 2 = ϑ 382
ἦ τοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν' ἐστὶν ἀοιδοῦ 3 cf. α 370
τοιοῦδ', οἷοσ ὅδ' ἐστί, ϑεοῖσ' ἐναλίγκιοσ αὐδήν. 4 = α 371
οὐ γὰρ ἐγώ γέ τι φημὶ τέλοσ χαριέστερον εἶναι

580. -ποισιν ἅπασι κ. ἐ. ἀοιδήν F. — ἵν' ἔῃσι Bentley] ἵνα ἧισι (cf. § 302). ‖ 581. ἀπέφϑιτο] ἀπώλετο F. ‖ 583. αὐτῶν G P] ἀνδρῶν F. ‖ 584. ποϑί τισ § 322] πού τισ (G P) aut τίσ που (F). ‖ 585. ἐπεὶ οὐ μήν] *ἐών; ἐπεὶ οὐ? Cf. § 14. — μήν § 18] μέν. ‖ 4. αὐδήν] ἄντην l, αὐδῇ olim alii (Strab. 648)? ‖ 5—10. Quidam —. Cf. comment.; in vs. 6 Eratosthenes (Athen. 16 *d*) pro κάτα δῆμον ἅπαντα malebat κακότητοσ ἀπούσησ.

579. θεοὶ ... ἐπεκλώσαντο] cf. Υ 127 sq.

580. ἵν'(α)] *effectum* rei dicens Alcinous rei *causam* vocat, ut Helena Z 357.

— ἀοιδή] i. q. ἀοίδιμοσ, *carminis argumentum*. Cf. Z 358.

582. γαμβρὸσ] non *filiae maritus* est intellegendus, ita ut Ulixes, cui figuram *iuvenilem* nuper tribuit Minerva (cf. ζ 231 et supra vs. 136), *senibus* accenseatur, ut cui ante annos viginti filia nubilis esse potuerit; sed in universum *affines* hoc vocabulo designantur. Cf. Γ 49.

5—11. Heroëm, qui talia praesertim laudaret, humilia potissimum in vita appetivisse postea monuerunt philosophi, quorum aequales ex Homeri carminibus praecepta vitae bene instituendae petere solebant. Cf. Plat. Rep. 390 Arist. Pol. VIII 2 (3). Quamquam ne sic quidem iure hic locus improbatur; non enim *optima* sed *dulcissima*, *gratissima* haec esse urbane ait heros, et hac una de re nunc sermo fit, sitne iucundum cantori post cenam aurem praebere necne (cf. θ 538). Minime igitur indigni erant hi versus qui χρυσοῖ vocarentur, ut fit in Homeri et Hesiodi Certamine.

5. τέλοσ] *rerum statum* nunc indicat, ut passim, saepe addito genitivo (e. g. υ 74 Φ 450 al.). Male θυσίαν interpretatus est Ath. 40 *d*.

ἢ ὅτ' ἐϋφροσύνη μὲν ἔχηι κάτα δῆμον ἅπαντα,
δαιτυμόνεσ δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ
ἥμενοι ἑξείησ, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι 8^b sq.^{a} = ο 333 sq.
σίτου καὶ κρεάων, μέθυ δ' ἐκ κρητῆροσ ἀφύσσων
ϝοινοχόοσ φορέηισι καὶ ἐγχείηι δεπάεσσι.
τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶ ϝείδεται εἶναι.
σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸσ ἐπετράπετο στονόεντα
εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενοσ στοναχίζω. 13 = λ 214 π 195
„τί πρῶτόν τοι ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ 'δόσαν θεοὶ οὐρανίωνεσ. 15 = η 242
νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὔμεσ
ϝείδετ', ἐγὼ δέ κ' ἔπειτα φυγὼν ὕπο νηλεὲσ ἦμαρ 17^b = Φ 57
ὔμιν ξεῖνοσ ἔω καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων 18^b cf. δ 811
„εἴμ' Ὀδυσεὺσ Λαερτιάδησ, ὃσ πᾶσι δόλοισι
ἀνθρώποισι μέλω, καί ἐμὸν κλέοσ οὐρανὸν ἵκει.
ναιετάω δ' Ἰθάκην ἐϋδήελον. ἐν δ' ὄροσ αὐτῆι
Νήριτον ἐνοσίφυλλον ἀριπρεπέσ, ἀμφὶ δὲ νῆσοι 22^a = Β 632^b
πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλησι,
Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθοσ. 24 = h. Ap. 429 cf. α 246
αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται 25^a = κ 196

---

6. ἐϋφροσύνη P] ἂν εὐφρ. G F (cf. ζ 156). || 14. τοι] τί P^2, τί δ' Iulian. 244 c. Cf. Ε 703. — ὑστάτιον καταλέξω] -τον ἐξονομήνω G. || 20. *ἐμὸν] μευ. Cf. ι 311. — ἵκει] ἥκει H^1 K q (cf. Ε 478). || 22. Νήριτον] Νήϊον Philoxenus Crates (ut α 186). || 24. Σάμη] Σάμοσ U (cf. α 246).

---

6. ἔχηι κάτα] eadem inversio quae Β 699.

9. κρεάων] § 72.

14. ὑστάτιον] cf. Θ 353.

16. ὔμεσ] § 92.

17. δέ κ'(ε)] § 326.

19 sq. ὃσ πᾶσι . . . ἀνθρώποισι μέλω] cf. η 241—297 et de structura verborum Ω 520 sq. et § 270.

19. πᾶσι] cf. Α 5.

20. ἐμόν—ἵκει] *fama super aethera vectus* Verg. Aen. I 379. Cf. Η 76.

21. ἐϋδήελον] cf. Ε 2.

22. Νήριτον] cf. α 186.

— ἐνοσίφυλλον] § 21.

24. Δουλίχιον] § 21.

— Σάμη] cf. Β 634.

— -σσᾰ Ζάκ.] § 28 et 53.

25 sq. *Ipsa autem* — ut de ceteris nunc taceam — *humilis* (ut κ 196) *et longissime hinc remota iacet occidentem versus.* Ithacam πανυπερτάτην πρὸσ ζόφον Ulixes dicit *Scheriae* ratione habita. Dixerat enim Alcinous: „etiamsi longius quam Euboea hinc remota sit tua patria, domum te facile et brevi tempore deducemus" (η 319—324). — „Longius sane patria mea abest", — sic iam heros, — „nam in ora occidentali terrae Achivae sita est." Quod autem occidenti etiam propiorem quam insulas vicinas Itha-

προὸσ ζόφον, — αἲ δέ τ' ἄνευθε πρὸσ ἠόα τ' ἠέλιόν τε, — 26ᵇ = *M* 239
τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφοσ· οὔ τι ἐγώ γε
ϝῆσ γαίησ δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ϝιδέσθαι.
29 ἦ μέν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψώ, δῖα θεάων, 29ᵇ = α 14
31 ὣσ δ' αὔτωσ Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισι 31ᵇ cf. *I* 465
Αἰαίη δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
ἀλλ' ἐμὸν οὔ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον. 33 cf. η 258
ὣσ οὔ τι γλύκιον ϝῆσ πατρίδοσ οὐδὲ τοκήων
γίγνεται, εἴ περ καί τισ ἀπόπροθι πίονα ϝοῖκον 35 cf. Ψ 832
γαίηι ἓν ἀλλοδαπῆι ναίηι ἀπάνευθε τοκήων.
εἶ δ' ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω,
ὅν μοι Ζεὺσ ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι. 38ᵇ cf. *Ω* 492
„Ϝιλιόθεν με φέρων ἄνεμοσ Κικόνεσσ' ἐπέλασσε, 39 cf. γ 300
Ἰσμάρωι· ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὤλεσα δ' αὐτούσ,
ἐκ πόλιοσ δ' ἀλόχουσ καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντεσ

30 ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι, 30 = α 15

26. αἲ δέ τ'(ε)] οὐδ' ἔτ' F[1]. ‖ 30. Habent X D et in marg. H, om. *Ω*. ‖ 31 sq. Om. D (propter homoeoteleuton). ‖ 33. ἔπειθον P] -θεν (ut η 258) G F. ‖ 34—36. Ar. —? Vs. 29—36 ab Ar. damnatos arbitratur Römer. ‖ 34. οὔ τι § 100] οὐδὲν. Cf. vs. 27. ‖ 35 sq. Om. F propter homoeoteleuton, in marg. addidit alia manus. ‖ 36. ναίηι G] -ει F P. ‖ 37. εἶ δ'(ἐ)] cf. *A* 302. — ἐνίσπω] ἐνίψω U W (cf. § 246).

cam esse heros dicere videtur, id non est urgendum, minime autem inde efficitur illas regiones poetae non satis cognitas fuisse; qui Ithacae loca complura ex vero et accurate verbis pinxit. Huic loco congruunt quae φ 346 sq. leguntur. Praepositionem autem ἀμφί vs. 22 non *circa circum* valere quivis intellegit, quoniam id quod in medio aliquo orbe est collocatum non potest occidenti propius esse quam huius orbis pars occidentalis; sed primitiva vis praepositionis pronomini *ambobus* cognatae nunc obtinet, *utrinque* enim significat, ut Γ 231 et alibi.

— εἰν ἁλί] cf. α 162.

26. ἠόα] § 77.

27. Cf. Γ 201.

— τι ἐγώ] cf. Ε 465.

28. ϝῆσ] notabilis hic est usus pronominis, item vs. 34: *nihil novi quod sit iucundius quam suam ipsius patriam conspicere.* Cf. § 95 Apollon. Pron. 139 Matro Ath. 135 *f*.

29. αὐτόθ'(ι)] i. q. παρ' αὐτῆι, *in suis ipsius aedibus.* Quem locum dicat Ulixes Phaeaces iam fecit certiores (η 244 sq.).

30. σπέεσι] § 71.

34. ϝῆσ] cf. vs. 28.

38. Cf. γ 132—135.

— ἐφέηκεν] hoc verbo ideo utitur quia πολυκηδήσ ille νόστοσ ei instar est *cladis*, qua sit a numine obrutus. Sic πότμον (ut βέλοσ) ἐφέμεναι dicitur Δ 396 al.

39. Cf. γ 162—164. *Cicones* gens Thracia Troianorum socii dicti sunt in Iliade Β 846 sq.

'δασσάμεθ', ὡσ μή τίσ μοι ἀτεμβόμενοσ κίοι αἴσησ. 42=549 cf. Δ 705
ἔνθ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ διερῶι ποδὶ φευγέμεν' ἧμασ
ἤνωγον, τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο·
ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ 'πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
ἔσφαζον παρὰ θῖνα καὶ εἰλίποδασ ϝέλικασ βοῦσ. 46ᵇ = Ι 466
τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονεσ Κικόνεσσ' ἐγέγωνον,
οἵ σφιν γείτονεσ ἦσαν ἅμα πλέονεσ καὶ ἀρείουσ
ἤπειρον ναίοντεσ, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων
ἀνδράσι μάρνασθαι καὶ ὅθι χρὴ πεζὸν ἐόντα.
ἦλθον ἔπειθ', ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρηι, 51 cf. Β 468
ἠέριοι. τότε δή ῥα κακὴ Διὸσ αἶσα παρέστη
ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθοιμεν. 53ᵃ = ω 169
στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θοῆισι. 54 cf. Ο 673 Σ 533
ὄφρα μὲν ἠὼσ ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ, 56 = Θ 66
τόφρα δ' ἀλεξόμενοι 'μένομεν πλέονάσ περ ἐόντασ·
ἦμοσ δ' ἠέλιοσ μετενίσσετο βουλυτόνδε, 58 = Π 779
καὶ τότε δὴ Κίκονεσ 'κλῖναν δαμάσαντεσ Ἀχαιούσ.
ϝὲξ δ' ἀφ' ἑκάστησ νηὸσ ἐϋκνήμιδεσ ἑταῖροι

---

55 'βάλλον δ' ἀλλήλουσ χαλκήρεσιν ἐγχείῃισι. 55 = Σ 534

---

42. αἴσηισ Bentley] ἴσησ Ω, item vs. 549. Cf. Δ 705. || 44. ἤνωγον § 225] ἠνώγεα. || 47. (ἐ)γέγωνον § 240] γεγώνευν. || 51. ὥρηι] ἦροσ T i et l. a. in G (immo interpretamentum vocis ὥρηι). || 52. ἠέριοι] ϝεαρινῆι Bentley (ut Β 471 al. et Mimnerm. fr. 2). || 53. ἡμῖν] ἥμισιν (cf. § 93)? — πάθοιμεν P²] -ωμεν G F P¹. || 55. Del. Classen (cum vs. 54); cf. v. l. Μ 424. || 56. ἦν καὶ ἀέξετο] cf. Θ 66. || 60. ἑκάστησ] neglecto ϝ, δὲ ϝεκάστησ Bentley. — ἐϋκνήμιδεσ] ἐμοὶ ἐρίηρεσ l. a. in M.

---

43 sq. Dicto parum audiverunt Ulixi milites, ut μ 297 (ξ 262).

43. διερῶι ποδὶ] *celeri pede*. Cf. ζ 201.

45 sq. μῆλα . . . καὶ . . . βοῦσ] pecora et armenta quae Ulixis sodales περιετάμοντο sive *praedati sunt* (cf. λ 402).

48. ἀρείουσ] § 85.

52. ἠέριοι] *nebulis* (*matutinis*, cf. vs. 56) *tecti*. Adiectivi eadem vis est Α 497.

— κακὴ Διὸσ αἶσα] cf. γ 132—135.

54. Iung.: στησάμενοι δ' (ἵππουσ) ἐμάχοντο μάχην. Cf. Σ 533 et Γ 362.

58. Cf. Λ 86.

60 sq. In Odysseam sive carmen quod est de rege Ithacae Troia capta cum suis domum redeunti cum hi versus tum vs. 159 sq. optime quadrant; hunc enim regem cum navibus *duodecim* in bellum profectum ferebat Ilias (Β 637). Sed in primaria quam Odysseae poeta secutus est fabula, multiplices herois errores celebranti, non nisi *uni* navi locus fuit (cf. vs. 116—141). A Laestrygonibus autem postquam undecim naves saxis elisae earumque nautae peremti sunt, una navis superfuit, qua ipse Ulixes vehebatur (κ 131 sq.); et sic poeta Odysseae rediit ad eam narrationis

ὤλονθ᾽· οἱ δ᾽ ἄλλοι ᾽φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε. [κ 133 sq.
„ἔνθεν δὲ προτέρω ᾽πλέομεν ἀκαχημένοι ἦτορ, 62 sq. = 565 sq. 62 = 105 κ 77
ϝάσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλουσ ὀλέσαντεσ ἑταίρουσ. 63a cf. Υ 350b
οὐδ᾽ ἄρα μοι προτέρω νῆεσ ᾽κίον ἀμφιϝέλισσαι,
πρίν τινα τῶν δϝειλῶν ἑτάρων τρὶσ ἕκαστον ἆϋσαι,
οἳ ᾽θάνον ἐν πεδίωι Κικόνων ὕπο δηιωθέντεσ.
„νηυσὶ δ᾽ ἐπῶρσ᾽ ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺσ 67 cf. μ 313
λαίλαπι θεσπεσίηι, σὺν δὲ νεφέεσσ᾽ ἐκάλυψε 68 sq. = μ 314 sq. 68b sq. = ε 293 sq.
γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρεε δ᾽ οὐρανόθεν νύξ.
αἱ μὲν ἔπειτ᾽ ἐφέροντ᾽ ἐπικάρσιαι, ἱστία δέ σφι
τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διέσχισε ϝὶσ ἀνέμοιο. 71a = Γ 363
καὶ τὰ μὲν εἰσ νῆασ κάθεμεν δϝείσαντεσ ὄλεθρον,
αὐτὰσ δ᾽ ἐσσυμένωσ προερέσσαμεν ἤπειρόνδε. 73 cf. ν 279a
„ἔνθα δύω νύκτασ δύο τ᾽ ἤματα συννεχὲσ αἰεὶ 74 cf. κ 142 74a = ε 388
᾽κείμεθ᾽, ὁμοῦ καμάτωι τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντεσ. 75 sq. = κ 143 sq.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμοσ ᾽τέλεσ᾽ ᾽Ηώσ, 76 = ε 390
ἱστοὺσ στησάμενοι ἀνά θ᾽ ἱστία λευκ᾽ ἐρύσαντεσ 77 cf. Α 480 μ 402
ἥμεθα· τὰσ δ᾽ ἄνεμόσ τε κυβερνῆταί τ᾽ ἴθυνον. 78 = ξ 256 cf. λ 10 μ 152
καί νύ κεν ἀσκηθὴσ ἱκόμην εἰσ πατρίδα γαῖαν· 79 cf. ε 26

65. *τρὶσ ἕκαστον*] neglecto ϝ, cf. etiam § 3. ‖ 73. *προερέσσαμεν* Ar. X D] *-ρύ(σ)σαμεν* Ω (cf. Α 435). ‖ 74. *συννεχὲσ* l. a. apud Eust.] *συνεχὲσ* Aristoph. Ar. Ω (cf. Μ 26). ‖ 77. *ἐρύσαντεσ*] neglecto ϝ (item μ 402).

simplicitatem, quae fuerat fabularum antiquiorum, unam navem commemorantium. — *Senos* nunc singularum navium milites occubuisse mirati sunt Zoilus alii; sed poetae mentem recte interpretatus est Crates statuendo *septuaginta* fere occisos esse, dein reliquos per cunctas quibus Ulixes praeerat naves aequabiliter fuisse distributos. Singulis autem navibus vehi poterant milites *quinquageni* (cf. Β 510 et κ 208). *Sex* Ulixis comites mox a *Cyclope* devorati sunt (ι 289, 311, 344), item postea *sex* a *Scylla* (μ 110, 245 sq.).

67. Cf. γ 132—135.

69. ὀρώρεε δ᾽ οὐρανόθεν νύξ] *praeterea nox ingruebat* (item loco par. μ 315). Cf. Α 475 et de verbi forma § 110.

70. ἐπικάρσιαι] †, *transversae*, πλάγιαι, ita ut alterum navis latus vento et fluctibus feriretur; item Herodot. I 180 IV 101 VII 36. Fuere qui *pronas* interpretarentur coll. Π 392, verborum sono decepti.

71. τριχθά τε καὶ τετραχθὰ] cf. Γ 40.

72. κάθεμεν] cf. Α 433.

75. καμάτωι] molestissimo remigandi labore per multas horas continuato erant confecti. Nulla enim decumbendi vel requiescendi facultas fuit in navium apertarum sedibus angustis.

— θυμὸν ἔδοντεσ] cf. Ζ 202.

77. ἀνὰ ... ἱστία ... ἐρύσαντεσ] cf. Α 433.

ἀλλά με κῦμα ῥόοσ τε περιγνάμπτοντα Μάλειαν
καὶ Βορέησ ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.

τὰ περὶ Λωτοφάγων.

„ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ 'φερόμην ὀλοοῖσ' ἀνέμοισι 82ᵇ = μ 425 ξ 313
πόντον ἔπ' ἰχθυόεντα· ἀτὰρ δεκάτηι ἐπέβημεν
γαίησ Λωτοφάγων, οἵ τ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσι.

83. ἀτὰρ H[1] K] αὐτὰρ Ω (cf. § 18).

82 sq. ἐννῆμαρ ... ἀτὰρ δεκάτηι] cf. Α 53 sq.

84—104. Gens *Lotophagorum* ubi terrarum habitaverit non est rogandum. Quae nullis unquam mortalibus est visa, nullis autem mortalibus *flores* cibum praebuerunt quotidianum. Gentem *fabulosam* videlicet poeta pinxit, certos aliquos homines sive melius sive minus bene sibi cognitos non cogitans; quod autem Herodotus in Libycae cuiusdam arboris fructu lotum Homericam agnoscere sibi est visus (cf. Herodot. IV 177), id nihil ad rem. Neque videtur dubitandum esse quin poeta hoc loco lotum dicat eandem quam alibi (δ 603, item poeta Iliadis), *herbam agrestem* et vulgarem, floridam et suave olentem. Ad ipsam fabulam quod attinet, conferenda sunt quae de *hortis Hesperidum* quaeque de *insulis beatorum* veteres sunt fabulati. Id quoque huc quam maxime pertinet quod in fabula, quae est de *raptu Proserpinae*, traditum accepimus: virginem illam, cum *cibi inferni* aliquid *a rege mortuorum sibi oblatum* comedisset, ad vivos redire non potuisse (h. Cer. 372). Nam *a Lotophagis* — ut *a Sirenibus* (cf. μ 41—46) — *non redire*, id est *apud mortuos manere*; Lotophagorum regionem *Oceano*, non *Nilo* proximam cogitarunt prisci illi poetae, quos secutus est poeta Odysseae, nec non ipse videtur cogitasse. Optime autem concinit id quod paucioribus quam vellemus verbis traditum accepimus apud Stephanum Byzantium (s. v. Γέρμαρα): Lotophagos *per alteram anni partem somno indulsisse* (de gente quadam ad septentrionem habitanti idem rettulit Herodotus IV 25); nam similis fuit sors *Proserpinae* per tertiam partem anni in Ditis aedibus latitantis (h. Cer. 446). Fortasse etiam *Cimmeriorum* mentionem hic a nobis fieri oportet (cf. λ 14—19); praeterea huc faciunt quae de *Circes* venenis magicis narrantur κ 236. Quod autem ἄνθινον εἶδαρ ἔδειν sive *florum suco* perinde atque *apes* Lotophagi *vesci* dicuntur, quis non recordatur τοῦ λειμῶνοσ, per quem αἱ ψυχαὶ τῶν τελευτησάντων volitare dicuntur (cf. λ 539 μ 45 al.), et ipsius vocis ψυχήσ *papiliones* postea certe significantis, ita ut *bestiolae floribus vescentes* et *animae defunctorum* eodem nomine designatae fuerint. Denique recordemur nunc oportet artae necessitudinis quae fuit inter *mellis* et *ambrosiae* notiones; cf. quae ad Τ 38 sq. al. sunt annotata, nec non quae ad Ε 777. *Odore* — qui veluti *florum* est *anima* — pascuntur *animae mortuorum*.

ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου 'βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ·
αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλονθ' ἕταροι παρὰ νηυσὶ θοῇισι.
αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ' ἐπασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτοσ,
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρουσ προΐην πεύθεσθαι ἰόντασ,
οἵ τινεσ ἀνέρεσ εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντεσ,
ἄνδρε δύω κρίνασ, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσασ.
οἱ δ' αἶψ' οἰχόμενοι 'μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισι.
οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι 'μήδονθ' ἑτάροισιν ὄλεθρον
ἡμετέροισ', ἀλλά σφι 'δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
τῶν δ' ὅσ τισ λωτοῖο φάγοι μελιϝηδέα καρπόν,
οὐκέτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν οὐδὲ νέεσθαι,
ἀλλ' αὐτοῦ 'βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν νόστου τε λαθέσθαι.
τοὺσ μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆασ ἄγον κλαίοντασ ἀνάγκηι,
νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇισιν ὑπὸ ζυγὰ 'δῆσα ϝερύσσασ·
αὐτὰρ τοὺσ ἄλλουσ 'κελόμην ἐρίϝηρασ ἑταίρουσ
σπερχομένουσ νηῶν ἐπιβαινέμεν' ὠκειάων,
μή πώσ τισ λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθηται.
οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον,
ἑξῆσ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα 'τύπτον ἐρετμῶι.
ἔνθεν δὲ προτέρω 'πλέομεν ἀκαχημένοι ἦτορ.

85-87 = κ 56 sqq.
88 sq. = κ 100 sq.
88 cf. μ 9
90 = κ 102
97ᵃ = Β 776
100 cf. 193
103 sq. = 179 sq., 471 sq., 563 sq. μ 146 sq.
103 = λ 638 ο 549 cf. ο 221
103ᵇ sq. = δ 579 sq.
105 = 62

Κυκλώπεια.

„Κυκλώπων δ' εἰσ γαῖαν ὑπερφιάλων ἀθεμίστων
ἱκόμεθ', οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότεσ ἀθανάτοισι

86. *ἕλονθ' ἕταροι παρὰ νηυσὶ θοῇισι] ἕλοντο θοῇισ παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι, item κ 57. Cf. § 57. || 89. Post vs. 90 habent G F P² H² S T U K, om. X D. Cf. κ 101 sq. || 97. λαθέσθαι] λάθοντο Naber. || 99. ἐνὶ P] ἐπὶ G (cf. Α 55), ὑπὸ F. || 104. ἐρετμῶι] cf. δ 580.

85. ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ] cf. δ 359.
89. εἶεν] de optativo cf. § 109.
97. μενέμεν] § 126.
98. ἄγον] *a me duci necesse fuit.*
103. ἐπὶ κληῖσι] cf. Π 170.
104. ἑξῆσ] cf. δ 449.
106—542. Sequitur fabula lepidissima et celebratissima, quae est de caverna Polyphemi Cyclopis. Typhoëo cognati sunt Cyclopes, Neptuni — dei primitus inferni — filii unoculi; quorum unus ille, qui in Odyssea nominatim indicatur, *in caverna* est genitus (cf. α 73) et in caverna vixit ipse. Ceterosne creavit poeta noster, ut ioco qui est de nomine Οὖτισ posset uti?

107. „Dis confisos" Cyclopes nunc dicit poeta, licet Polyphemus „deorum contemtorem" se professus fuerit

108 οὔτε φυτεύουσιν χερσὶν φυτὸν οὔτ' ἀρόουσι.
112 τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι οὔτε θέμιστεσ,
ἀλλ' οἵ γ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ϝέκαστοσ
115 παίδων ἠδ' ἀλόχων, οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσι.
„νῆσοσ ἔπειτ' ἐλαχεῖα παρ' ἐκ λιμένοσ τετάνυσται,

---

109 ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται, — 109 cf. 123
πυροὶ καὶ κριθαὶ ἠδ' ἄμπελοι, αἵ τε φέρουσι
ϝοῖνον ἐριστάφυλον, καί σφιν Διὸσ ὄμβροσ ἀέξει. — 111 = 358

---

108. *ἀρόουσι* § 191] *-ωσιν*. Cf. *Γ* 187. ‖ 109—111. Damn. Nitzsch; cf. vs. 133—135. Neque vinum norunt Cyclopes neque frumento vescuntur. Simile emblema est vs. 347—359. ‖ 115. *ἀλόχων*] *-χου* Aristot.? Cf. Eth. Nicom. X 10. ‖ 116. *ἔπειτ' ἐλαχεῖα* (*ἐλάχεια*) i Zen. Hesych. Etym. M. 558, 10] *-τα λάχεια Ω*; cf. *κ* 509 h. Ap. 197.

(cf. vs. 275 sq.). Sine ullo ipsorum labore videlicet sibi suisque gregibus victum praesto semper fore habent persuasissimum: terra enim velit nolit, herbas et folia gignit quibus pascantur capellae; *di* igitur vox nostro loco idem valet quod *natura* sive terrae vis vegeta et sol et venti et imbres, *dis confidere* id quod *vitam socordem transigere*. Nos fere: *zij laten gods water over gods akker loopen*. Simile est quod ad Ulixem dicit Circe: μνήσει θεὸσ αὐτόσ μ 38 = *vel sic tibi res apparebit*; cf. etiam αὐτοδίδακτοσ = *a Musis edoctus* χ 347, αὐτόματοσ *a Vulcano motu praeditus* Σ 376.

108. Gradationem haec efficiunt: *non solum vites aliasve arbores nullas colunt, sed* — quod multo maioris est feritatis — *ne agros quidem conserunt*. Cf. Ζ 142. Quae verba cum parum intellegeret cantor recentior, finxit vinum et frumentum Cyclopibus non defuisse, solo benigno sponte oblata; addidit igitur vs. 109—111, quibuscum cf. aurei saeculi descriptio Hes. Op. 117 Ovid. Metam. I 101.

112. Cf. Λ 807.

114 sq Neque cultus Cyclopibus est ullus, neque ius, neque in civitatis speciem aliquam sunt consociati.

115. ἀλόχων] plures igitur singulis Cyclopibus uxores tribuit poeta, utpote genti ferae, gregum vitam viventi. Polyphemo vero nullam. Mulieri videlicet in hac narratione nullus fuit locus.

116—141. Insulam hanc desertam poeta in carmen suum non nisi eo consilio recepit ut priscam fabulam, quae *unam* tantum *navem* heroi tribuebat, cum cetero suo carmine conciliaret, quod erat de rege victore cum classe *duodecim navium* patriam repetenti (cf. vs. 60 sq. et 173 sq.). Undecim navibus ne deesset portus dum heros cum duodecima terram Cyclopum visit, poeta hanc insulam finxit et cum ipsis Cyclopum Laestrygonum ceterorum sedibus in ultimo occidente collocavit, ab aequalium studiis longissimo marium tractu remotam.

116. ἔπειτ'(α)] cf. Σ 523.

— ἐλαχεῖα] *exigua*; cf. Κ 357. Masculina adiectivi forma ἐλαχύσ non integra quidem extat, sed inest epitheto ἐλαχυπτέρυξ Pind. Pyth. IV 30. Fuere qui λάχεια legerent, quorum aliis pro-

γαίησ Κυκλώπων οὔτε σχεδὸν οὔτ' ἀπὸ τῆλε,
ὑλήεσσ', ἐν δ' αἶγεσ ἀπειρέσιαι γεγάασι
ἄγριαι· οὐ μὲν γὰρ πάτοσ ἀνθρώπων ἀπερύκει,
οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἵ τε καθ' ὕλην
ἄλγεα πάσχουσιν κορυφὰσ ὀρέων ἐφέποντεσ.
οὔτ' ἄρα δὴ ποίμνησι κατίσχεται οὔτ' ἀρότοισι,
ἀλλ' ἥ γ' ἄσπαρτοσ καὶ ἀνήροτοσ ἤματα πάντα — 123 cf. 109
ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδασ αἶγασ.
οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέεσ πάρα μιλτοπάρηιοι,
οὐδ' ἄνδρεσ νηῶν ἔνι τέκτονεσ, οἵ κε κάμοιεν
νῆασ ἐϋσσέλμουσ, αἵ κεν τελέοιεν ἕκαστα
ϝάστε' ἐπ' ἀνθρώπων ἱκνεύμεναι, οἷά τε πολλὰ
ἄνδρεσ ἐπ' ἀλλήλουσ νηυσὶν περάουσι θάλασσαν·
οἵ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐϋ κτιμένην ἐκάμοντο.
οὐ μὲν γάρ τί κακή γε, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα.
ἐν μὲν γὰρ λειμῶνεσ ἁλὸσ πολιοῖο παρ' ὄχθασ
ὑδρηλοὶ μαλακοί· μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν.
ἐν δ' ἄροσισ λείη· μάλα κεν βαθὺ λήϊον αἰεὶ
εἰσ ὥρασ ἀμάοιεν, ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδασ. — 135[b] cf. h. Ap. 60

118. *γεγάασι*] *τελέθουσιν* G. || 122. **δὴ ποίμνησι κατίσχεται*] *ποίμνησιν καταΐσχεται* Ω (*κατίσχεται* P H[1]). || 127. *ἕκαστα*] neglecto ϝ. || 131. Om. P[1].

prium insulae nomen id videbatur (cf. A 99), aliis adiectivum ad verbum λαχαίνειν (ω 242) referendum.

117. τῆλε] § 322.

120. εἰσοιχνεῦσι] § 7 et 191.

125. μιλτοπάρηιοι] cf. B 637.

128. ἱκνεύμεναι] § 7 et 191.

— οἷά τε πολλὰ] cf. γ 73.

129. περάουσι] § 191.

130. κε ... ἐκάμοντο] *facere potuissent*, si cum iis esset commercium, quod non est. Hic versus cum vicinis (126, 127, 131, 135) collatus aptissimus est ad discrimen, quod in eiusmodi enuntiatis est inter *indicativum* et *optativum*, clara in luce collocandum. Cf. Δ 223.

131—141. Quo clarius doceat auditores quanta Cyclopum fuerit barbaries, poeta fuse pingit amoenam insulam, quae eorum terrae fuit proxima. Suis bonis uti si scivissent, terrae fertilissimae frugibus et vino optimo potuissent frui.

132. πολιοῖο] § 53.

133. *Non facile ibi pereant vites* sole ustae. Non pereant, . . si sint ullae. Sunt vero nullae (cf. vs. 109—111).

135. ἀμάοιεν] § 191.

— μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδασ] *profecto pinguedo est sub solo, pinguis profecto ibi intus est terra.* Similis locutio est ι 141. Praepositio ὑπό licet verbo motum nullum indicanti sit iuncta, accusativum tamen hic, ut saepius alibi, adsciscit, quia res cuius fit

ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ἵν' οὐ χρεὼ πείσματός ἐστι, 136ª = δ 358
οὔτ' εὐνὰσ βαλέμεν οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι, 137 cf. Α 436
ἀλλ' ἐπικέλσαντασ μεῖναι χρόνον, εἰσ ὅ κεν αὐτῶν
θυμὸσ ἐποτρύνηι καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται.
αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸσ λιμένοσ ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ, 140ª = ν 102 cf. ν 346
κρήνη ὑπὸ σπέεοσ· περὶ δ' αἴγειροι πεφύασι.
„ἔνθα κατεπλέομεν, καί τισ θεὸσ ἡγεμόνευε 142ᵇ = κ 141
νύκτα δι' ὀρφναίην, οὐδὲ προεφαίνετ' ἰδέσθαι· 143ª = Κ 83
ἀὴρ γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖ' ἔεν, οὐδὲ σελήνη
οὐρανόθεν προέφαινε, κατείχετο δὲ νεφέεσσι.
ἔνθ' οὔ τισ τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι·
οὐδ' οὖν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα προτὶ χέρσον
εἰσϝίδομεν, πρὶν νῆασ ἐϋσσέλμουσ ἐπικέλσαι.
κελσάσηισι δὲ νηυσὶ καθείλομεν ἱστία πάντα,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ ἔβημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσησ· 150-152 = μ 6sqq. 150 = 547 cf. Α 437
ἔνθα δ' ἀποβρίξαντεσ ἐμείναμεν 'Ηόα δῖαν. 151ᵇ = Α 723
„ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ 'Ηώσ, 152 = Α 477
νῆσον θαυμάζοντεσ ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν.
ὦρσαν δὲ Νύμφαι, κοῦραι Διὸσ αἰγιόχοιο, 154ᵇ = ζ 105
αἶγασ ὀρεσκοίουσ, ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι.

---

136. *χρεώ*] *χρή?* Cf. § 8. ‖ 138. *κεν αὐτῶν* F¹ P¹ X] *κεν αὐτέων* G F² P² T, *κεν αὖτε* D i q, *κε ναυτέων* Ω (cf. Arat. Phaen. 729). Fortasse praestat accusativus (*αὐτούσ* vel *ναυτασ*). ‖ 141. *ὑπὸ*] *ὑπ' ἐκ* Naber (coll. λ 37 μ 107 ι 489). ‖ 143. *ἰδέσθαι*] neglecto ϝ, -νε ϝιδέσθαι Bentley. ‖ 144. *περὶ* Ar. G] *παρὰ* F P. ‖ 147. *οὐδ'(ἐ)* Nitzsch] *οὔτ'*. Cf. X 265. ‖ 154. *Νυμφαι, κοῦραι*] *κ. Ν.* K Q (cf. ζ 105). ‖ 155. *ὀρεσκοίουσ* § 169] *-κωίουσ*. Cf. Α 268.

---

mentio *per spatium quoddam* extensa cogitatur. Cf. e. g. ο 349 ζώουσιν ὑπ' αὐγὰσ ἠελίοιο vel Τ 259 ὑπὸ γαῖαν . . . τίνυνται. Similis accusativi usus post praepositionem ἐπί est Τ 92 et passim, post περί Φ 352 et passim. De substantivo πῖαρ cf. Λ 550.

136 sq. Cf. Verg. Aen. I 168 sq.

137. εὐνάσ] cf. Α 436.

— βαλέμεν] § 126.

138. ἐπικέλσαντασ] cf. vs. 148.

— αὐτῶν] *ipsorum nautarum*, quod substantivum e contextu facile efficitur.

141. σπέεοσ] § 71.

— περὶ δ' αἴγειροι πεφύασι] cf. Δ 483.

143—145. Vertit Verg. Aen. III 585—587.

143. προεφαίνετ'(ο)] προυφ. Ω. De verbi vi cf. Χ 319.

148. νῆασ . . . ἐπικέλσαι] intransitivum videtur esse verbum in hoc versu, ut in vs. sequenti, item ν 114. Transitivum est vs. 138, item vs. 546 κ 511 λ 20 μ 5.

149. καθείλομεν ἱστία] cf. quae ad Α 433 sunt annotata.

151. 'Ηόα] § 2 et 77.

αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέασ δολιχαύλουσ
εἱλόμεθ' ἐκ νηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντεσ
'βάλλομεν· αἶψα δ' ἔδωκε θεὸσ μενοϝεικέα θήρην.
νῆεσ μέν μοι ἕποντο δυώδεκα, εἰσ δὲ ϝεκάστην
ἐννέ' ἐλάγχανον αἶγεσ· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἴωι.
ὣσ τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐσ ἠέλιον καταδύντα
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ϝηδύ.
οὐ γάρ πω νηῶν ἐξέφθιτο ϝοῖνοσ ἐρυθρόσ,
ἀλλ' ἔνεεν· πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσι ϝέκαστοι
ἠφύσαμεν Κικόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἑλόντεσ.
Κυκλώπων δ' εἰσ γαῖαν ἐλεύσσομεν ἐγγὺσ ἐόντων,
καπνόν τ' αὐτῶν τε φθογγὴν οἴων τε καὶ αἰγῶν.
ἦμοσ δ' ἠέλιοσ κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφασ ἦλθε,
δὴ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσησ.
„ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ Ἠώσ,
καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενοσ μετὰ πᾶσιν ἔϝειπον·
‚ἄλλοι μὲν νῦν μίμνετ', ἐμοὶ ἐρίϝηρεσ ἑταῖροι,
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῆι καὶ ἐμοῖσ' ἑτάροισι
ἐλθὼν τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἵ τινέσ εἰσι,
ἤ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
ἠὲ φιλόξεινοι καί σφιν νόοσ ἐστὶ θεοδϝήσ.'
„ὣσ ϝειπὼν ἀνὰ νηὸσ ἔβην, ἐκέλευσα δ' ἑταίρουσ
αὐτούσ τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἳ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον,
ἑξῆσ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα 'τύπτον ἐρετμῶι.
„ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ' ἐγγὺσ ἐόντα,

[κ 183 sq. al.
161 sq. = 556 sq.
161 = Α 601
162 = κ 468
[sqq.
168-171 = κ 185
168-170 = 558
168 = Α 475 [sqq.
169 = δ 430
170 = Α 477
171 = μ 319
172ᵇ = Ψ 6
173 cf. Α 183
175 sq. = ζ 120 sq.
177 cf. λ 636 ο 547
178-180 = 562 sqq. μ 145 sqq.
178 sq. = λ 637 sq. ο 548 sq.
179 sq. = 103 sq.
181 cf. ε 55

159. εἰσ δὲ (ϝ)εκάστην F P[2]] ἐν δὲ ἑκάστηι G P[1]. || 172. νῦν F P[2]] om. G, οὖν H X. || 180. ἐρετμῶι] cf. δ 580.

156 sq.[a]. Vertit Verg. Aen. I 187 sq.

156. δολιχαύλουσ] †, cf. Ρ 297 et Ν 162.

159 sq. De navium numero cf. vs. 60 sq. et de numero IX X XII ad α 245—248.

160. ἐμοὶ] i. e. *meae navi*. Ipsi regi *una* capra oblata est γέρασ, ut aries vs. 550 sq.

163—165. Cf. ε 79 sq.

164. ἔνεεν] § 302.

166 sq. εἰσ γαῖαν ἐλεύσσομεν . . . | καπνόν τ' αὐτῶν τε φθογγὴν] zeugma haec efficiunt; cf. Δ 282.

168. ἐπὶ κνέφασ ἦλθε] cf. Α 475.

173 sq. Cf. vs. 116—141.

175. δίκαιοι] cf. Λ 832.

179. ἐπὶ κληῗσι] cf. Π 170.

180. ἑξῆσ] cf. δ 449.

ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῆι 'ϝίδομεν σπέοσ ἄγχι θαλάσσησ
ὑψηλόν, δάφνηισι κατηρεφέσ· ἔνθα δὲ πολλὰ
μῆλ', ὄϊέσ τε καὶ αἶγεσ, ἰαύεσκον, περὶ δ' αὐλὴ
ὑψηλὴ 'δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισι — 185ª = ξ 6
μακρῆισίν τε πίτυσσιν ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισι.
ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριοσ, ὅσ ῥα τὰ μῆλα
οἶοσ ἐποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν, οὐδὲ μετ' ἄλλουσ
'πωλέετ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστι' ἐϝείδει.
καὶ γὰρ θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον οὐδ' ἐϝεϝοίκει
ἀνδρί γε σιτοφάγωι, ἀλλὰ ῥίωι ὑλήεντι
ὑψηλῶν ὀρέων, ὅ τε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων. — [sq. ρ 428 sq.
„δὴ τότε τοὺσ ἄλλουσ 'κελόμην ἐρίϝηρασ ἑταίρουσ — 193 sq. cf. ξ 259
αὐτόθι πὰρ νηΐ τε μένειν καὶ νῆα ῥύεσθαι· — 193 cf. 100; 194 = κ 444
αὐτὰρ ἐγὼ κρίνασ ἑτάρων δύο καὶ δέκ' ἀρίστουσ
'βῆν· ἀτὰρ αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μέλανοσ ϝοίνοιο

182. ('ϝ)ίδομεν σπέοσ la Roche] σπέοσ εἴδομεν (ἴδομεν K) Ω, σπέοσ εὕρομεν Bentley (cf. vs. 217 κ 252). || 185. (')δέδμητο] sic Ar., βέβλητο (?κέκμητο Nauck) Aristoph. || 187. τὰ G P] τε F (cf. vs. 310). || 191. ἀνδρί γε] γε om. Apoll. lex., ἀνέρι Nauck. || 194. ῥύεσθαι Knight] ἔρυσθαι. Cf. § 164.

183. δάφνηισι] arboris huius Apollini sacrae, quae apud Homerum non nisi h. l. commemoratur, in hymnis vero redit (h. Ap. 396 Merc. 109 XXV 9), apud recentiores autem frequens est, quin certam ob causam in cavernae huius descriptione fiat mentio dubitari nequit, licet indicari ea causa non iam possit et ipsum poetam e fabula antiquiore haec repetentem videatur latuisse. Cf. ε 69.

183 sq. *Multae oves et capellae ibi noctem transigere solebant.* Tunc vero soli agni aderant septis inclusi (cf. vs. 217–226). — Imperfecti temporis usus idem est vs. 187; cuiusmodi narrandi genere uti non solent poetae epici, sed ea quae mentis oculis cernunt solent pingere, non quae cerni iam nequeant. Similia tamen sunt quae ε 65 narrantur. Et cf. κ 277.

184–186. Aulam ante cavernae ostium structam perpetuo patuisse poeta ait. Cuiusmodi chortem subdialem sive aream apertam ante domum suam struxit etiam Eumaeus subulcus, ξ 5 sqq.

185. Mos posthomericus muros qui e saxis apte selectis et compositis struuntur (λογάδην Thucyd. IV 4 § 2) *Cyclopeos* vocandi ex hoc versu est natus. Adi. κατωρυχήσ redit Ζ 267.

187. ἐνίαυε] *cubile habebat, noctem transigere solebat.* Tum vero aberat. Cf. vs. 183 sq.

— τὰ μῆλα] *ea quae dixi pecora.*

189. 'πωλέετ'(ο)] § 191.

— ἀθεμίστι' ἐϝείδει] -στια ᾔιδει vel -δη Ω.

190 sq. *Monstrum horrendum et cultu certe homini minime simile, sed magis saxo virgultis obsito.* De voce σιτοφάγωι cf. Ζ 142.

194. αὐτόθι] § 322.

ϝηδέοσ, ὅν μοι ἔδωκε Μάρων Ἐϋάνθεοσ υἱόσ,
ἱρεὺσ Ἀπόλλωνοσ, ὃσ Ἴσμαρον ἀμφεβεβήκει,
οὕνεκά μιν σὺν παιδὶ περισχόμεθ' ἠδὲ γυναικὶ
ἀζόμενοι· ἐϝοίκει γὰρ ἐν ἄλσεϊ δενδρεόεντι
Φοίβου Ἀπόλλωνοσ. ὃ δέ μοι ἔπορεν ἀγλαὰ δῶρα·
χρυσοῦ μέν μοι ἔδωκ' εὐϝεργέοσ ἑπτὰ τάλαντα, 202sq. cf. ω 274sq.
ἔδωκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον, αὐτὰρ ἔπειτα
ϝοῖνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν ἀφύσσασ
ϝηδὺν ἀκηράσιον, θεῖον ποτόν· οὐδέ τισ αὐτὸν
ἐϝείδεεν ἀμφιπόλων οὐδὲ δμώων ἐνὶ ϝοίκωι,
ἀλλ' αὐτόσ τ' ἄλοχόσ τε φίλη ταμίη τε μί' οἴη.
τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιϝηδέα ϝοῖνον ἐρυθρόν,
ἓν δέπασ ἐμπλήσασ ὕδατοσ ἀνὰ ϝείκοσι μέτρα

---

199. *παιδὶ* Aristoph. Ar. G] *-σὶ* F P. || 200. *ἐϝοίκει*] *ναῖεν* Nauck (cf. Δ 18). — *δενδρεόεντι* § 63] *-δρήεντι.* || 205. *οὐδέ τισ αὐτὸν*] *οὔ τισ ἐόντα* Hartman; cf. § 98. || 206. **ἐϝείδεεν ἀμφιπόλων οὐδὲ δμώων*] *ἠείδει δμώων οὐδ' ἀμφιπόλων.* Cf. § 160[7]. || 207. *τ'(ε)* H^2 K i] om. Ω. || 209. *ὕδατοσ* F] *-τοσ δ'* G P.

---

197. *Euanthis* nomine, quod *Dionysi* epitheton fuisse dicitur Athen. 465 *a*, etiam nunc Dionysum vini deum designari sumserunt posteri, huius enim dei *filium* (Eur. Cycl. 141) aut *nepotem* (Hesiod. in schol. ad h. l.; cf. Hesiodi fr. 121 apud Athenaeum 428 *b*, Io Chius apud Plut. Thes. 20, schol. Apoll. Rh. III 997) fecerunt Maronem. Sed nihil eiusmodi voluit poeta Odysseae, qui *Apollinis* eum dixit antistitem; Dionysus autem, cuius rarissima in carminibus epicis est mentio (cf. Z 130–140), *vini* deus in *hymnis* demum est vocatus.

198–200. Ut *Troiae*, sic *Ismari* urbis Troianis amicae deus tutelaris fuit Apollo, item aliarum urbium vicinarum (A 37 sq.). De verbo ἀμφεβεβήκει cf. A 37, de Apolline non in aede sed in nemore, ut et ceteri di, illo aevo culto A 39 et ζ 162 sq.

202. χρυσοῦ ... τάλαντα] cf. I 122.

205. ἀκηράσιον] cf. O 498.

207. Ad vinum pretiosissimum in cella subterranea cum ceteris opibus asservatum uni anui fidae praeter ipsum dominum et uxorem fuit aditus, ut ad thalamum Ulixis. Cf. β 345–347 et ψ 227.

209. Unum huius vini poculum affusum viginti aquae mensuris sive *litris* — si μέτρον litram fere cepisse recte suspicamur, cf. H 471 — potionem praebebat egregiam, cuius *centesima* igitur fere pars fuit vinum. Vulgaris vero meri *tertia* certe pars requirebatur et τρία καὶ δύο sive tres aquae partes duabus vini admixtae postea maxime placebant. *Octogenis* autem aquae partibus singulas meri Maronei partes admixtas etiam postea aptam potionem praebuisse perhibuit Plinius H. Nat. XIV 6, relata referens; nam ex poetae nostri verbis illam fabellam fluxisse patet. Ad Odysseam autem ut redeamus, poeta vigorem plane mirificum tribuit vino quo domari

'χεῦ', ὀδμὴ δ' ἡδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδει,
θεσπεσίη· τότε κ' οὔ τοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.
τοῦ 'φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦια 212sq. cf. ε 266sq.
κωρύκωι· αὐτίκα γάρ μοι ὀΐσσατο θυμὸς ἀγήνωρ
ἄνδρ' ἐπ' ἐλεύσεσθαι μεγάλην ἐπιϝειμένον ἀλκήν, 214 cf. 514
ἄγριον, οὔτε δίκας ἐῢ ϝειδότα οὔτε θέμιστας.
„καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον
ηὕρομεν, ἀλλ' ἐνόμευε νομὸν κάτα πίονα μῆλα.
ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηεόμεσθα ϝέκαστα.
ταρσοὶ μὲν τυρῶν 'βρῖθον, 'στείνοντο δὲ σηκοὶ
ϝαρνῶν ἠδ' ἐρίφων· διακεκριμέναι δὲ ϝέκασται
εἴρχατο, χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
χωρὶς δ' αὖθ' ἕρσαι. ἔναον δ' ὀρῶι ἄγγεα πάντα,
γαυλοί τε σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖσ' ἐνάμελγε.
ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρώτισθ' ἕταροι 'λίσσοντο ϝέπεσσι
τυρῶν αἰνυμένους ἴμεναι πάλιν, αὐτὰρ ἔπειτα
καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας

---

210. *ἡδεῖα*] neglecto ϝ. || 212. *ἦια*] cf. ε 266. || 216. *μιν*] *τιν'* l. a. || 222. *ἔναον* § 286] *ναῖον* Ar., sic aut *νᾶον* (*νάον*) Ω. || 223. *τοῖσ' ἐνάμελγε*] *τοῖσιν ἄμελγεν* G² H W (cf. η 5). || 226. *ἄρνας*] neglecto ϝ, Nauck *ϝάρνας τ' ἐρίφους τε.*

---

potuit Cyclops ille, qui montis instar fuit et rupes ingentes veluti lapillos iactabat. De prisco denique more vinum aquae, non aquam — ut postea — vino affundendi cf. Hes. Op. 596 Theophrastus apud Athen. 282 *a, b* Cobet N. L. 601 et quae ad Ar. Eq. 1187 sq. sunt annotata.

211. τότε κ'(ε)] § 326.

213. κωρύκωι] cf. ε 267.

214. ἐπιϝειμένον ἀλκήν] cf. Α 149.

215. Cf. Λ 832.

216. ἔνδον] *domi.*

218. ἐθηεόμεσθα] § 191.

221. εἴρχατο] § 230.

— μέτασσαι] i. e. μέτακιαι—μέτακjαι sive μεσήλικες (schol.); cf. μεταξύ. Adi. redit h. Merc. 125: τὰ μέτασσα = *interim.*

222. ἕρσαι] †; *recens natos agnos* significari docet contextus. Quacum voce aliunde non cognita vox ἐϝέρση sive *ros* commune quicquam habere non potuit, licet Aeschylus Agam. 141 *avium pullos* δρόσους vocans epica dictione uti sibi sit visus, fortasse etiam Sophocles, qui fr. 962 ψακαλούχους dixit oves *lactantes.*

— ὀρῶι] *sero* (nos: *wei*), id quod remanet postquam lac est coactum ut caseus inde fieret (cf. vs. 246). Agnis et haedis a matre nuper depulsis id praebiturus est Cyclops, ipse lac bibens integrum (cf. vs. 246—248, 297). Vox ρ 225 redit.

224. -ντο ϝέπεσσι] -ντ' ἐπέεσσι Ω.

225—227. Etiam septa, quibus agni continebantur, in caverna fuerunt; cf. vs. 218 sq., 319.

— ἴμεναι] § 125.

σηκῶν ἐξελάσαντασ ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ· 227^{b} = 470
ἀλλ' ἐγὼ οὐ 'πιθόμην, — ἦ κεν πολὺ κέρδιον ἦεν! — 228 = *E* 201
ὄφρ' αὐτόν τε ϝίδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη.
οὐδ' ἄρ' ἔμελλ' ἑτάροισι φανεὶσ ἐρατεινὸσ ἔσεσθαι.
„ἔνθα δὲ πῦρ κήαντεσ ἐθύσαμεν ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
τυρῶν αἰνύμενοι 'φάγομεν, 'μένομέν τέ μιν ἔνδον
ἥμενοι, ἧοσ ἐπῆλθε νέμων· 'φέρε δ' ὄβριμον ἄχθοσ
ὕλησ ἀζαλέησ, ἵνα ϝοι ποτιδόρπιον εἴη,
ἔντοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκε·
ἧμεσ δὲ δϝείσαντεσ ἀπεσσύμεθ' εἰσ μυχὸν ἄντρου. 236^{a} = 396
αὐτὰρ ὅ γ' εἰσ εὐρὺ σπέοσ ἤλασε πίονα μῆλα $237sq.^{a}$ cf. 337sq.
πάντα μάλ', ὅσσ' ἤμελγε· τὰ δ' ἄρσενα 'λεῖπε θύρηφι,
ἀρνειούσ τε τράγουσ τε, βαθείησ ἔντοθεν αὐλῆσ. 239^{b} = 338
αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρασ, 240 = 340
ὄβριμον· οὔ κεν τόν γε δύω καὶ ϝείκοσ' ἅμαξαι
ἐσθλαὶ τεσσαράκυκλοι ἀπ' οὔδεοσ ὀχλίσσειαν· 242^{b} = *M* 448

228. *κεν* § 326] *τ' ἄν.* — *κέρδιον*] *φέρτερον* P. ‖ 229. *μοι ξείνια*] sic Ar., alii *ξεινήϊα* (*μοι ξεινήϊα* P U)? ‖ 235. *ἔντοσθεν* G] *ἔκτοσθεν* F P. Cf. vs. 239. ‖ 236. *ἄντρου*] *ἔνδον* G[1]. ‖ 239. *ἔντοθεν* Rumpf] *ἔκτοθεν.* Idem vitium est vs. 338 et in parte codicum vs. 235; cf. etiam ξ 13 ψ 178 sq., 201 Herodot. III 80 Plut. Nic. 29. ‖ 240. *θυρεὸν*] **λίθον* (ut vs. 405, 416)? Item vs. 340. Cf. § 8 et comment. ‖ 242. *τεσσαράκυκλοι* Bentley] *τετράκυκλοι* Ω vitio metrico. Cf. Ψ 705 et Ω 324. — *ὀχλίσσειαν*] *-ήσειαν* H U (cf. *M* 448).

227. ἐπιπλεῖν] forma recentior verbi -πλείειν (cf. ι 418, 685 π 331) redit vs. 470. Cf. § 191.

229. ξείνια] cf. ι 222 sq.

231. κήαντεσ] § 177.

— ἐθύσαμεν] *casei primitias dis obtulimus comburendo*; cf. quod sequitur: καὶ αὐτοὶ . . . 'φάγομεν. Recte schol.; cf. ι 220.

233. ἧοσ] § 323.

234. Ne mox micaret in tenebris, sed *ad flammam siccorum horum virgultorum cenam vespertinam sibi pararet* (cf. vs. 251). Sub vesperam pastor pecudes domum egit.

236. ἧμεσ] § 92.

237—239. Oves et capras in cavernam coëgit Polyphemus, mares vero obiecto saxo exclusos reliquit in chorte spatiosa cavernae praestructa, ut ibi noctem transigerent.

240. ἐπέθηκε] *veluti forem* ostio cavernae *apposuit.* Cf. E 751 α 441 sq.

— θυρεὸν] *saxum quod foris vice fungeretur*; cf. Verg. Georg. IV 422 *obice saxi.* Vox redit vs. 313 et 340, sed non nisi vs. 313 metro convenit, nostro autem loco ne contextui quidem satis apta est, quoniam narratio nondum eo processit ut Ulixes eiusque comites, qui apertam invenerunt speluncam, viderint qualem usum Polyphemo illud saxum praestaret. Cf. nota crit.

241 sq. οὔ κεν . . . ὀχλίσσειαν] optativus ut Δ 223. De particula κεν cf. § 326.

— δύω καὶ ϝείκοσ'(ι)] cf. E 193.

τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρησι.
ἑζόμενοσ δ' ἤμελγεν ὄϊσ καὶ μηκάδασ αἶγασ, 244 sq. = 341 sq.
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκε ϝεκάστηι. 245 = 309
αὐτίκα δ' ἥμισυ μὲν θρέψασ λευκοῖο γάλακτοσ
πλεκτοῖσ' ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενοσ κατέθηκε, 247^a cf. Σ 568
ἥμισυ δ' αὖτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα ϝοι εἴη
πινέμεν' αἰνυμένωι καί ϝοι ποτιδόρπιον εἴη.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ 'σπεῦσε πονησάμενοσ ἑϝὰ ϝέργα, 250 = 310, 343
καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἰσέϝιδ', εἴρετο δ' ἧμασ· 251^a = 308
‚ὦ ξεῖνοι, τίνεσ ἐστέ; πόθεν πλέεθ' ὑγρὰ κέλευθα; 252-255 = γ 71 sqq.
ἦ τι κατὰ πρῆξιν; ἦ μαψιδίωσ ἀλάλησθε
οἷά τε ληϊστῆρεσ ὑπεὶρ ἅλα, τοί τ' ἀλάονται
ψυχὰσ παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντεσ;‘
„ὣσ ἔφαθ'· ἧμιν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ, 256 cf. δ 481 κ 198
δϝεισάντων φθόγγον τε βαρὺν αὐτόν τε πέλωρον.
ἀλλὰ καὶ ὣσ ϝε ϝέπεσσιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον· 258 = δ 484
‚ἧμέσ τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντεσ Ἀχαιοὶ
παντοίοισ' ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσησ 260^b = δ 504
ϝοίκαδε ϝιέμενοι ἄλλην ὁδόν, ἄλλα κέλευθα 261 cf. h. Ap. 472; 261^a = γ 160

---

243. *θύρησι*] *-φι* G P^2 H^2 (e vs. 238). ‖ 247. *πλεκτοῖσ' ἐν*] *-τοῖσιν* Apoll. lex. (cf. Θ 337). ‖ 250. *ἑϝὰ*] cf. Θ 430. ‖ 253—255. Aristoph. —; cf. comment. ad γ 72—74. ‖ 254. *τοί τ' ἀλάονται*] *μηχανόωνται* l. a. ‖ 256. *ἧμιν*] *ἡμῶν* F. ‖ 258. *ϝε* Bentley] *μιν*. ‖ 261. *ϝιέμενοι*] *νισσόμενοι* (*νεισ.*) G T.

---

243. ἠλίβατον] cf. O 273.

244. Ergone caverna per rimas aliquas superne lumen et aëra admittebat? An ignis languens quidem sub favilla, sed non extinctus, Cyclopi sufficiebat ad opus quotidianum perficiendum? Nam in atra obscuritate pecudes mulgere (cf. vs. 251) non potuit, neque credibile est poetam ad hanc rem non attendisse. Sed expectabamus fore ut Polyphemus id nunc faceret, quod fecit die sequenti (vs. 308); ferebat enim ratio ut prius ignem incenderet, dein pecudes ad huius lumen mulgeret.

246. θρέψασ] cf. E 903.

249. πινέμεν'(αι)] § 125.

251. Cum ignem sub favilla sopitum suscitasset Polyphemus, hospites conspexit in cavernae penetralibus latitantes.

252—255. Monstrum inhumanum et inhospitale advenas statim adspectos interrogavit; cultorum vero hominum erat peregrinos prius hospitio excipere, dein rogare qui essent, unde quo consilio venissent. Cf. Z 173 sq. et γ 72—74.

254. ὑπεὶρ ἅλα] § 315.

— ἀλάονται] § 191.

255. παρθέμενοι] cf. I 322.

257. δϝεισάντων] de genitivo cf. Γ 801.

259. ἧμεσ] § 92.

ἤλθομεν· οὕτω που Ζεὺσ ἤθελε μητίσασθαι.
λαοὶ δ' Ἀτρεΐδα' Ἀγαμέμνονοσ εὐχόμεθ' εἶναι,
τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέοσ ἐστί· 264ᵇ cf. Κ 212
τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν καὶ ἀπώλεσε λαοὺσ
πολλούσ. ἧμεσ δ' αὖτε κιχανόμενοι τεὰ γοῦνα
ἱκόμεθ', εἴ τι πόροισ ξεινήϊον ἠὲ καὶ ἄλλωσ
δοίησ δωτίνην, ἥ τε ξείνων θέμισ ἐστί. 268ᵇ cf. Λ 779
ἀλλ' αἰδεῖο, φέριστε, θεούσ· ἱκέται δέ τοί εἰμεν, 269ᵃ cf. Ω 503
Ζεὺσ δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε ξείνων τε
ξείνιοσ, ὃσ ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.' 271 cf. η 165
„ὣσ ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλέϊ θυμῶι· 272 = 368 cf. δ 471 ι 287
‚νήπιόσ ἐσσ', ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθασ, 273 = ν 237 273ᵃ = δ 371
ὅσ με θεοὺσ κέλεαι ἢ δεδϝίμεν' ἢ ἀλέασθαι.
οὐ γὰρ Κύκλωπεσ Διὸσ αἰγιόχοι' ἀλέγουσι
οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰμεν. 276ᵃ = ϑ 281 276ᵇ = Υ 135
οὐδέ κ' ἐγὼ Διὸσ ἔχθοσ ἀλευάμενοσ πεφιδοίμην
οὔτε σέ' οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμόσ με κελεύοι.
ἀλλ' ἄγε ϝείφ', ὅπηι ἔσχεσ ἰὼν εὔϝεργέα νῆα,
ἤ ποθ' ἐπ' ἐσχατιῆσ ἢ καὶ σχεδόν, ὄφρα δαήω.'
„ὣσ 'φάτο πειράζων· ἐμὲ δ' οὐ 'λάθε ϝειδότα πολλά,
ἀλλά μιν ἄψορρον προσέφην δολίοισι ϝέπεσσι· 282ᵃ = 501

---

262. *μητίσασθαι*] *μητιάασθαι* Eust., *καὶ θεοὶ ἄλλοι* U W. ‖ 266. *τεὰ*] cf. Λ 185. ‖ 268. *δοίησ* Wolf] *δώ(ι)ησ*. ‖ 269. *αἰδεῖο*] *αἰδοῖο* X D S; **ἀλλά, φέριστε, θεοὺσ αἴδεσσ'(αι)*? Cf. Ω 503. — *εἰμεν*] *εὐχόμεθ' εἶναι* P. ‖ 271. *ξείνοισιν*] *θ' ἱκέτῃσιν* U W (ut η 165). ‖ 272. *αὐτίκ'(α)* G] *αὖτισ* F P (cf. δ 398). ‖ 278. *με*] *γε* D (*τε* G). ‖ 279. *ἀλλ' ἄγε* Bentley] *ἀλλά μοι*.

---

262. Cf. γ 132—135.
263. Ἀτρεΐδα'(ο)] § 55.
266. ἧμεσ] § 92.
— κιχανόμενοι τεὰ γοῦνα | ἱκόμεθ'(α)] cum participii tum verbi finiti obiectum est τεὰ γοῦνα: *genua tua assecuti supplices adimus* sive *amplectimur*. De gestu supplicum cf. Α 500.
267. ξεινήϊον] cf. Ι 222 sq.
— καὶ ἄλλωσ] cf. Ι 699.
270. Cf. Ω 570. Unam notionem voces ἱκέται et ξεῖνοι coniunctae nunc efficiunt, ut θ 546: *hospites supplices tuetur Iuppiter*.
273. ἐσσ'(ι)] § 302.
275. αἰγιόχοι'(ο)] § 59.
277. οὐδέ κ'(ε)] § 326.
278. σέ'(ο)] § 92.
280. ποθ'(ι)] § 322.
— δαήω] § 122.
282. ἄψορρον] *rursus*; eadem adverbii vis est vs. 501. Sic simplex ἄψ translata notione id quod *rursus* valet in locutione ἄψ ἐθέλω ἀρέσαι Ι 120 Τ 138, et similia sunt Π 54, 442 al.; item πάλιν in locutione πάλιν τιτόσ aliisque, Δ 357.
— -οισι ϝέπεσσι] -οισ ἐπέεσσι Ω.

,νῆ' ἡμὴν κατέϝαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
πρὸς πέτρῃσι βαλὼν ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,
ἄκρῃ προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικε. [Ζ 57
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοισίδ' ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.' 286^{b} = μ 446 cf.
„ὣς ἐφάμην· ὃ δέ μ' οὔ τι ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷι, 287 cf. 272
ἀλλ' ὅ γ' ἀναΐξας ἑτάροισ' ἐπὶ χεῖρας ἴαλλε,
σὺν δὲ δύω μάρψας ὥς τε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
'κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις 'ρέε, 'δεῦε δὲ γαῖαν. 290^{b} cf. Ψ 220
τοὺς δὲ διὰ μελεϊστὶ ταμὼν ὡπλίσσατο δόρπον.
ἤσθιε δ' ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος — οὐδ' ἀπέλειπε —
ἔγκατά τε σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελόεντα.
ἡμες δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας,
σχέτλια ϝέργ' ὁράοντες· ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν.
„αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὺν
ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
'κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων.
τὸν μὲν ἐγὼ 'βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν 299^{a} = Ι 458
ἆσσον ἰών, ξίφος ὀξὺ ϝερυσσάμενος παρὰ μηροῦ, 300 cf. Φ 173
οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες ἧπαρ ἔχουσι,
χείρ' ἐπιμασσάμενος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκε. 302^{a} = τ 480
αὐτόθι γάρ κε καὶ ἡμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
οὐ γάρ κεν 'δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκε.
ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν 'Ηόα δῖαν. 306 sq. = 436 sq. 306^{b} = Δ 728

283. νῆ' ἡμὴν (ἁμὴν) vGent] νέα μέν μοι (sic Ar.) vel νῆα μέν μοι Ω. Vitium peperit prisca litteratura (νεαμεν); in arsi dici non potuit νεα, neque νῆα (aut νεα) potuit synizesi monosyllabum fieri. ‖ 284. ἐπὶ G P] ὑπὸ F (cf. Φ 87). ‖ 286. τοισίδ'(ε) Nauck] τοῖσδε (τοῖσδε θ' P, τοῖσδεσ' G). Cf. § 59 et 97. ‖ 287. οὔ τι § 100] οὐδὲν. ‖ 296. ἐμπλήσατο] ἐπλ. FP (ut ξ 87 al.). Cf. Π 348 Χ 504 η 221. ‖ 302. θυμὸς] *μῦθος? Cf. δ 597; ἕτερον ... μῆδος Naber (coll. λ 202), ἕτερον δέ τι θυμὸν vHerwerden (coll. λ 105).

283. νῆ ἡμὴν] *nostram navem*. Pluralis numeri pronomine Ulixes etiam in versu sequenti utitur: ὑμῆς γαίης, totam Cyclopum gentem cogitans. Cf. Ζ 414.

289 sqq. Aemulantur Verg. Aen. III 623 sqq. Ovid. Met. XIV 205 sqq.; longius discedit Eur. Cycl. 396 sqq.

294. ἡμες] § 92.

295. ὁράοντες] § 191.

— ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν] quod alibi dicitur: οὐδέ τι μῆχος | εὑρέμεναι 'δυνάμεσθα (Β 342 al.).

302. χείρ' (χειρί)] § 13.

303. αὐτόθι] § 322.

— ἡμες] § 92.

305. προσέθηκε] cf. α 441 sq.

306. 'Ηόα] § 77.

„ἦμος δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ 'Ηώσ, 307 = *Α* 477
καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα, 308ᵃ = 251
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκε ϝεκάστηι. 309 sq. = 342 sq. 309 = 245
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ 'σπεῦσε πονησάμενοσ ἑϝὰ ϝέργα, 310 = 250
σὺν δ' ὅ γε δ' αὖτε δύω μάρψασ ὡπλίσσατο δεῖπνον. 311 cf. 344 *κ* 116
δειπνήσασ δ' ἄντροι' ἐξήλασε πίονα μῆλα,
ῥηϊδίωσ ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα
ἂψ ἐπέθηχ', ὡσ εἴ τε φαρέτρηι πῶμ' ἐπιθείη.
πολλῶι δὲ ῥοίζωι πρὸσ ὄροσ 'τρέπε πίονα μῆλα
Κύκλωψ. αὐτὰρ ἐγὼ 'λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
εἴ πωσ τισαίμην, δοίη δέ μοι εὖχοσ Ἀθήνη. 317ᵇ cf. *Η* 154
ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη 'φαίνετο βουλή. 318 = 424 *λ* 230 cf. *Β* 5
Κύκλωποσ γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σηκῶι
χλωρὸν ἐλαΐνεον, τὸ μὲν ἐξέταμ' ὄφρα φοροίη
αὐανθέν. ἧμεσ δὲ 'ϝεϝίσκομεν εἰσοράοντεσ
ὅσσον θ' ἱστὸν νηὸσ ἐϝεικοσόροιο μελαίνησ,
φορτίδοσ εὐρείησ, ἥ τ' ἐκπεράει μέγα λαῖτμα· 323ᵃ = *ε* 250
τόσσον ἔεν μῆκοσ, τόσσον πάχοσ εἰσοράεσθαι.
τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα παραστὰσ 325ᵃ cf. *κ* 167
καὶ παρέθηχ' ἑτάροισιν, ἀποξῦσαι δ' ἐκέλευσα·
οἳ δ' ὁμαλὸν 'ποίησαν. ἐγὼ δ' ἐθόωσα παραστὰσ

310. *ἑϝὰ*] cf. *Θ* 430. ‖ 311. *ὅ γε δ' αὖτε*] **αὖτ' ἄνδρε?* *ὅδε γ' αὖτε* Barnes. Item vs. 344. — *δεῖπνον* G² P²] *δόρπον* G¹ F (cf. *Δ* 86), *δαῖτα* P¹. ‖ 315. *πολλῶι* P¹] *-ῆι* G F² P² (cf. *Ο* 626). ‖ 320. *ἐξέταμ'(ε)*] *ἔκοπασεν* l. a. apud Eust. (cf. Theocr. XXV 210). ‖ 321. **ἧμεσ δὲ*] *τὸ μὲν ἄμμεσ*. E vs. 320 irrepsisse videtur *τὸ μὲν*. ‖ 326. *ἀποξῦσαι* W] *-ναι Ω*, idque legerunt Euripides (cf. Cycl. 456) et Lucianus (Dial. mar. II 2); sed *-σαι* interpretatur ipse poeta vs. 327, item scholia: *„ἀπολεπίσαι"* P, *„ὁμαλίσαι κυκλόθεν"* T. Idem vitium est *ζ* 269.

311 sq. δεῖπνον . . . δειπνήσασ] vocis vis non urgenda nunc, nam non ante medium diei tempus Polyphemum cibum sumsisse aut pecudes pastum egisse non est credibile. Cf. ο 396 sq.

312. ἄντροι'(ο)] § 59.

313. θυρεὸν] cf. vs. 240.

319. παρὰ σηκῶι] *iuxta septa* agnorum et haedorum, in ipsa caverna. Cf. vs. 225—227.

320. ἐξέταμ'(ε)] ἔκταμεν Ω.

321. ἧμεσ] § 92.

— εἰσοράοντεσ] § 191.

322. ἐϝεικοσόροιο] cf. Α 309.

323. ἐκπεράει] § 191.

324. ἔεν] § 326.

— εἰσοράεσθαι] § 191.

325. ὄργυιαν] cf. Ψ 327.

326. ἀποξῦσαι] cf. Ζ 269.

327. ἐθόωσα] †, *acui*. Hanc verbi esse vim docet contextus; cf. etiam vs. 382. Cohaeret autem Θοαί ο 299, *acutarum* quarundam *cautium* nomen proprium (cf. Strab. 351, 459 Plut.

ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέωι.
καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψασ ὑπὸ κόπρωι,
ἦ ῥα κατὰ σπέεοσ 'κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα πολλή·
αὐτὰρ τοὺσ ἄλλουσ κλήρωι πεπαλέσθαι ἄνωγον,
ὅσ τισ τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρασ
τρῖψαι ἐν ὀφθαλμῶι, ὅτε τὸν γλυκὺσ ὕπνοσ ἱκάνοι. 333^{b} cf. *Λ* 610
οἳ δ' ἔλαχον, τοὺσ ἄρ κε καὶ ἤθελον αὐτὸσ ἑλέσθαι,
τέσσαρεσ, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτοσ μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
„*ϝεσπέριοσ δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων.*
αὐτίκα δ' εἰσ εὐρὺ σπέοσ ἤλασε πίονα μῆλα $337sq.^{a}$ cf. 237sq.
πάντα μάλ', οὐδέ τι 'λεῖπε βαθείησ ἔντοθεν αὐλῆσ, 338^{b} = 239

329. *κόπρωι*] *-ου* Aristoph. F (cf. v. l. *ο* 469). ‖ 330. *μεγάλ'*] **μυχὸν*? Vitii indicia sunt *κατά* genitivo iunctum et *μεγάλα* sensu destitutum. ‖ 331. *πεπαλέσθαι* Doederlein] *-λάσθαι* Ar. Herodian., *-λάχθαι* *Ω*. Cf. *Η* 171. — *ἄνωγον* F P] *-γα* G. ‖ 333. *ἐν*] *ἐπ'* Ar. (?). ‖ 334. **ἄρ κε*] *ἄν κε* *Ω*, *ἄρα* Nauck, *πέρ κε* vHerwerden. Cf. § 326 et *Η* 182. ‖ 338. *ἔντοθεν* Rumpf] *ἔκτο(σ)θεν*. Cf. vs. 239.

Vit. Hom. 21 et Α 99). Aliena vero hinc sunt adiectivum θοόσ *celer* et tertium homonymum θοόσ *noctis* epitheton Κ 394 al.

330. σπέεοσ] § 71.

— ἤλιθα πολλή] cf. Λ 677. Non *sparsum* per speluncam stercus dici, sed in speluncae aliqua parte *coacervatum*, contextus docet.

331. τοὺσ ἄλλουσ] *octo* etiam supererant de *duodecim* comitibus, quos secum duxerat Ulixes (cf. vs. 195, 289, 311).

333. ἐν ὀφθαλμῶι] ex hoc versu et e tota quae sequitur narratione apparet poetam Polyphemum cogitasse μονόφθαλμον, cui inde a natalibus unus esset oculus mediam frontem tenens; hanc igitur cunctis Cyclopibus eum tribuisse speciem. Neque alium iis vultum tribuit Hesiodus Op. 144 sq.; cf. praeterea Eur. Cycl. 21 Theocr. XI 31 sqq. Verg. Aen. III 636 sq. Ovid. Met. XIII 850 sq. Et noster poeta quoniam rem paucissimis verbis indicavit tantum, non immoratus est vultui taetro et inhumano describendo, apparet etiam in antiquioribus fabulis, quae audientibus, ut ipsi poetae, bene cognitae fuerunt (cf. Α 307), unoculos fuisse Cyclopes, id quod et ipsum eorum nomen aut revera significavit aut nostro certe poetae et posteris significare est visum. Perperam igitur Philoxenus grammaticus perhibebat recentiorum hoc fuisse figmentum, Homerum autem finxisse Polyphemum casu aliquo ante Ulixis adventum *altero oculo fuisse captum* (ἑτερόφθαλμον); cf. schol. vs. 106.

334. Sortem ducentibus faverunt numina, ut Η 182.

335. ἐλέγμην] *recensebar*. Cf. δ 451 et Γ 188.

338 sq. Ne mares quidem (cf. vs. 238 sq.) extra cavernam reliquit. Quamobrem? Quia ipse poeta arietes aliquot mox requiret. Auditores autem ne rem mirari possent, poeta addidit haec verba: *sive aliquid secum reputans* (= *consulto*) *sive forte fortuna*, — more solito maximam operam dans ut pro-

ἤ τι ὀϊσσάμενοσ, ἦ καὶ θεὸσ ὣσ ἐκέλευσε·
αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρασ. 340 = 240
ἑζόμενοσ δ' ἤμελγεν ὄϊσ καὶ μηκάδασ αἶγασ, 341 sq. = 244 sq.
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκε ϝεκάστηι. 342 sq. = 309 sq.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ 'σπεῦσε πονησάμενοσ ἑϝὰ ϝέργα,
σὺν δ' ὅ γε δ' αὖτε δύω μάρψασ ὡπλίσσατο δόρπον. 344 cf. 311
„καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραστάσ,
κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανοσ ϝοίνοιο·
‚Κύκλωψ, τῆ, πίε ϝοῖνον, ἐπεὶ 'φάγεσ ἀνδρόμεα κρέα,

340. *θυρεὸν*] cf. vs. 240. || 341. *μηκάδασ*] *πίονασ* P (cf. *β* 56). || 343. *ἑϝὰ*] cf. *Θ* 430. || 344. *ὅ γε δ' αὖτε*] cf. vs. 311. — *δόρπον* P] *δεῖπνον* G F (cf. *Δ* 86). || 346. *χερσὶν ἔχων*] *-σὶ φέρων* X. || 347. *ἐπεὶ — κρέα*] **ἐπὶ κρέασ' ἀνδρομέοισι*? Cf. § 72.

babilia viderentur quae narraret. Cf. π 356 sq. et ε 79 sq. et simile dictum Α 54 sq.: „sic enim Iunoni tum visum est." — Ceterum quae de *aula* ante Cyclopis cavernam structa narrantur eiusmodi sunt ut identidem recurrat suspicio in fabula antiquiore, quam Odysseae poeta suis verbis rettulit, aulae mentionem nullam fuisse factam. Aulam requirit qui humaniter vivens suam sibi habet domum vel tugurium, ut Eumaeus (cf. ξ init.); sed qui eandem cum pecudibus suis cavernam habitat, cultus omnis expers, quid ei cum aula? Ad nostrum vero carmen quod attinet, si ostium aulae, non ipsius cavernae saxo clausum fuisse sumamus, nonnulla quidem facilius possint intellegi et ἔκτο(σ)θεν lectio tradita vs. 235, 239, 338 servari possit (cf. ξ 16); non tamen rem sibi ita finxit poeta. Nam chortis subdialis murus quamvis arduus quin aliqua ratione superari posset, non erat quod desperarent Ulixes eiusque socii (cf. vs. 303—305).

339. ἤ τι ὀϊσσάμενοσ ἦ ... ἐκέλευσε] de structura verborum cf. Γ 80, de hiatu post τι Ε 465.

340. θυρεὸν] cf. vs. 240.

345. προσηύδων] § 195.

346. κισσύβιον] *mulctram* (*tobbe*), id fere quod πέλλα Π 642, vas *amplum* e supellectile rustica, *ligneum* fortasse; cuiusmodi vas Eumaeo eiusque convivis pro *cratera* fuit (cf. ξ 78 π 52), aptum quod immani giganti nunc sit pro *poculo*. Cf. Hipponactis versiculi: ἐκ πελλίδοσ πίνοντεσ· οὐ γὰρ ἦν αὐτῆι | κύλιξ κτέ. (Athen. 495 *c*). Mulctram hanc in Polyphemi caverna nunc invenisse putandus est Ulixes. Vocis originem a nomine κισσόσ veteres repetentes σκύφοσ κίσσινον sunt interpretati, inani videlicet sonorum similitudine decepti (cf. Eur. Cyclop. 390 Alc. 756 fr. 135, Timotheus apud Athen. 465 *c*, Athen. 477, Theocrit. I 27, Macrob. V 21 Eust. 1751 ad ξ 112), et prorsus ridicule Callimachus: Θρηϊκίην μὲν ἀνήνατο χανδὸν ἄμυστιν | ζωροποτεῖν, ὀλίγωι δ' ἥδετο κισσυβίωι (apud Macrob. l. l.; cf. ξ 112), ut si ἐκ σμικροῦ τινοσ ψυκτῆροσ Alcibiadem aliquem potantem dicas. Cf. etiam Dionysius cyclographus apud Athenaeum 481 *e* et de similibus erroribus etymologicis cf. λ 107 et τ 177.

347. τῆ, πίε] cf. inscriptio poculi Cyprii: τᾶ Ἐτεοδάμα πῖθι (Collitz. 135).

ὄφρ' εἴδηισ οἷόν τι ποτὸν τόδε νηῦσ ἐκεκεύθει
ἡμετέρη. σοὶ δ' αὖ λοιβὴν 'φέρον, εἴ μ' ἐλεήσασ
ϝοίκαδε πέμψειασ· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶσ. 350ᵇ cf. Θ 355
σχέτλιε, πῶσ κέν τίσ σε καὶ ὕστερον ἄλλοσ ἵκοιτο
ἀνθρώπων πολέων; ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξασ.'
„*ὧσ ἐφάμην, ὃ δ' ἔδεκτο καὶ ἔκπιε, 'ϝήσατο δ' αἰνῶσ*
ϝηδὺ ποτὸν πίνων, καί μ' ἤιτεε δεύτερον αὖτισ·
,*δόσ μοι ἔτι πρόφρων, καί μοι τεὸν οὔνομα ϝειπὲ*
αὐτίκα νῦν, δώω ξεινήϊον, ὧι κε σὺ χαίρηισ.'
„*ὧσ ἔφατ', αὐτάρ ϝ' αὖτισ ἐγὼ 'πόρον αἴθοπα ϝοῖνον.*
τρὶσ μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶσ δ' ἐξέπι' ἀφραδίηφι.

---

357 *καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζείδωροσ ἄρουρα* 357ᵇ = δ 229
ϝοῖνον ἐριστάφυλον καί σφιν Διὸσ ὄμβροσ ἀέξει· 358 = 111
ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίησ καὶ νέκταρόσ ἐστιν ἀπορρώξ.

---

348. *εἴδηισ*] neglecto *ϝ*. ‖ 353. *ὃ δ' — αἰνῶσ*] *ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενοσ προσέειπεν* G. ‖ 356. **δώω*] *ἵνα τοι δῶ*. Cf. § 122. — *ξεινήϊον* P] *ξείνιον* G F. Cf. vs. 365 et (v. l. *γ* 490) *ο* 188 *τ* 185 *υ* 296. ‖ 357—359. *Delevimus. Lepidi nihil habet hic locus nisi *ignotum* Cyclopi fuit vinum. Cf. vs. 361 et Eur. Cycl. 123 sq.; simile emblema est vs. 109—111. ‖ 360. *ϝ'(οι)* § 13] *οἱ*. — *ἐγὼ* G P] om. F. ‖ 361. *ἀφραδίηφι* § 46] *-ηισιν*.

---

348. ἐκεκεύθει] *continebat* cum salva fuit; nam navem in rupibus elisam esse finxit Ulixes (cf. vs. 284).

349 sq. *Nempe afferebam tibi vinum quod libares, sperans fore ut domum deducendum me curares; at tu inclementer furis.* — Imperfecti 'φέρον ea est vis quae Ar. Nub. 57 Vesp. 855 alibi (praeterea cf. Γ 183): *vinum dudum allatum praebere tibi volui, sed nondum potui.* Vox λοιβή spectat victum aliquanto humaniorem quam fuit feri Cyclopis, *compotationem* enim indicat, cuius initium et finem faciebant libationes. „Dudum speravi me amice et placide tecum compotaturum: nunc potestne fieri ut e manibus meis accipias id quod benevolus tibi offero?"

353. 'ϝήσατο] verbum quod postea pervulgatum fuit ἥδεσθαι apud H. non nisi hoc loco invenitur, ubi primitivam vim servavit; valet enim *dulci sapore delectari*, nostrum *lekker vinden*.

356. De structura verborum cf. Ζ 340.

359. ἀπορρώξ] vox, quae ceteris locis valet *fragmentum* sive *partem abscissam* rupis vel torrentis per anfractus montium ruentis (cf. Β 755), hoc loco insolite est usurpata, licet conferri possit vox *Ausbruch* a vindemiatoribus Germanis usurpata ad vina notae interioris significanda.

361. Cyclops, qui *lacte* sitim solebat restinguere (cf. vs. 246—248, 297 Eur. Cycl. 121—124), novum hunc et ignotum sibi liquorem nihilo parcius aut cautius, quam solebat lac, plenis mulctris per gulam demisit. Totum utrem ebibit meri illius, quod vigore quadraginta fortasse utres meri vulgaris aequabat (cf. vs. 209). Et sic tandem monstrum immane est perdomitum.

— ἐξέπι'(ε)] ἔκπιεν Ω.

αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένασ ἤλυθε ϝοῖνοσ,
καὶ τότε δή ϝε ϝέπεσσι ποοσηύδων μειλιχίοισι· 363 cf. λ 552 φ 192
,Κύκλωψ, εἰρωτᾶισ μ' ὄνομα κλυτόν· αὐτὰρ ἐγώ τοι
ἐκϝερέω, σὺ δὲ δὸσ ξεινήϊον, ὥσ περ ὑπέστησ.
Οὖτισ ἐμοί γ' ὄνομα· Οὖτιν δέ με κικλήισκουσι
μήτηρ ἠδὲ πατὴρ ἠδ' ἄλλοι πάντεσ ἑταῖροι.'
„ὣσ ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλέϊ θυμῶι· 368 = 272
,Οὖτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ ϝοῖσ' ἑτάροισι,
τοὺσ δ' ἄλλουσ πρόσθεν· τὸ δέ τοι ξεινήϊον ἔσται.'
„ἦ, καὶ ἀνακλινθεὶσ ἔπεσ' ὕπτιοσ· αὐτὰρ ἔπειτα
'κεῖτ' ἀποδοχμώσασ παχὺν αὐχένα, κὰδ δέ μιν ὕπνοσ 372ᵇ cf. Ω 4
ἤιρεε πανδαμάτωρ· φάρυγοσ δ' ἐξ ἔσσυτο ϝοῖνοσ 373ᵃ = Ω 5
ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι, ὃ δ' ἐρεύγετο ϝοινοβαρείων.
καὶ τότ' ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆσ,
ἧοσ θερμαίνοιτο, ϝέπεσσι δὲ πάντασ ἑταίρουσ
'θάρσυνον, μή τίσ μοι ὑποδϝείσασ ἀναδυίη.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸσ ἐλάϊνοσ ἐν πύρ' ἔμελλε 378 cf. Κ 365ᵃ
ἅψεσθαι χλωρόσ περ ἐών, διεφαίνετο δ' αἰνῶσ,
καὶ τότ' ἐγὼν ἆσσον 'φέρον ἐκ πυρόσ, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
ἵσταντ'· αὐτὰρ θάρσοσ ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
οἳ μὲν μοχλὸν ἑλόντεσ ἐλάϊνον, ὀξὺν ἐπ' ἄκρωι,
ὀφθαλμῶι ἐνέρεισαν, ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἐρεισθεὶσ
'δίνεον, ὡσ ὅτε τισ τρυπᾶι δόρυ νήϊον ἀνὴρ
τρυπάνωι, οἳ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι
ἁψάμενοι ϝεκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲσ αἰεί.

---

363. *ϝε* Bekker] *μιν.* ‖ 365. **δὲ*] *δέ μοι.* — *ξεινήϊον* G¹ P] *ξείνιον* G² F. Cf. vs. 356. ‖ 366. *ὄνομα*] *ὄνομ' ἐστ'* M U (ut ω 306). Cf. § 19 et ζ 300. ‖ 368. *αὐτίκ'(α)* P] *αὖτισ* G F (cf. δ 398). — *ἀμείβετο νηλέϊ θυμῶι*] *-βόμενοσ προσέειπεν* G (ut δ 471 al.). ‖ 370. *ἔσται*] *ἔστω* Apoll. Pron. 31. ‖ 379. *ἅψεσθαι* G P] *-ασθαι* F. ‖ 383. *ἐρεισθεὶσ* Ar. P H K] *ἀερθεὶσ* Ω. Cf. X 225 *M* 457 al.

---

362. περὶ φρένασ ἤλυθε] *sedem mentis invasit* (cf. Κ 139), *per gulam usque ad diaphragma descendit*, ἐσ τὸ σῶμα κατῆλθε, ut loquitur Tomyris apud Herodotum I 212. Nos, qui in cerebro, non in medio corpore sedem mentis collocare didicimus, vinum „in caput adscendere" dicimus.

370. ξεινήϊον] cf. ι 222 sq.

373. ἤιρεε] § 191.

— ἔσσυτο] singularis ut Α 255.

376. ἧοσ] § 323, *donec* = *ut*. Cf. δ 800.

— πάντασ] *sex* illos, qui etiam supererant (cf. vs. 195).

377. ἀναδυίη] § 114.

378. πύρ' (πυρί)] § 13.

385. ἵμαντι] cf. Eur. Cycl. 461.

ὣσ τοῦ ἐν ὀφθαλμῶι πυριήκεα μοχλὸν ἔχοντεσ
'δινέομεν, τὸν δ' αἷμα περίρρεε θερμὸν ἐόντα.
πάντα δέ ϝοι βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύασ ηὗσεν ἀϋτμὴ
γλήνησ καιομένησ· 'σφαραγεῦντο δέ ϝοι πυρὶ ῥίζαι.
ὡσ δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺσ πέλεκυν μέγαν ἠὲ σκέπαρνον
ἐν ὕδατι ψυχρῶι βάπτηι μεγάλα ϝιϝάχοντα
φαρμάσσων, — τὸ γὰρ αὖτε σιδήρου γε κράτοσ ἐστί, —
ὣσ τοῦ ἔσιζ' ὀφθαλμὸσ ἐλαϊνέωι περὶ μοχλῶι.
σμερδαλέον δὲ μέγ' ὤιμωξεν, — περὶ 'ϝίϝαχε πέτρη, —
ἧμεσ δὲ δϝείσαντεσ ἀπεσσύμεθ'. αὐτὰρ ὃ μοχλὸν 396* = 236
ἐκϝέρυσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῶι.

387. ἔχοντεσ F] ἑλόντεσ Ar. (?) Ω. ‖ 388. περίρρεε] *περὶ 'ζέε? Cf. Φ 365 ι 394. ‖ 390. 'σφαραγεῦντο] 'σμαραγεῦντο vHerwerden, quam lectionem secutus videtur Theocritus Syring. 8: πόθοιο πυρισμαράγου (v. l. -σφαράγου). ‖ 395. δὲ μέγ'(α)] *μέγα δ'? Cf. Υ 260. Bothe δ' ὁ μέν, vHerwerden δ' ἄρ' ὅ γ', Knight σμερδαλέ' ὤιμωξεν· περὶ δὲ μέγα. — περὶ] περὶ δ' Ω. Cf. Ψ 216.

390. γλήνησ] cf. Θ 164.

— 'σφαραγεῦντο δέ ϝοι πυρὶ ῥίζαι] *vi caloris intumescebant oculi interiora et protuberabant.* Verbum (= att. σφριγᾶν) redit vs. 440; de termino -εῦντο cf. § 7 et 191. Hoc loco fortasse accedit *stridoris* notio (*stridunt oculis ardentibus ignes* Lucan. VI 179), quae postea certe adiectivis in -σφάραγοσ desinentibus fuit propria; cf. ἐρισφάραγοσ *mugiens* h Merc. 187 Pind. apud Eust. h. l. Bacchyl. V 20, βαρυσφάραγοσ Pind. Isthm. VIII 23, λιγυσφάραγοσ Pind. fr. Oxyrh., idem autem ἀνεμοσφάραγον Pyth. IX 5 dixit vestis sinum *vento inflatum.*

391—394. Imitatur Ovid. Met. XII 275–279.

391. χαλκεὺσ] nomen generale, ut γ 432. De ferri usu cf. quae ad Ψ 826—837 sunt annotata.

— ἠὲ σκ.] § 28.

392. ἐν ὕδατι] § 315.

— ϝιϝάχοντα] aucto robore *laeta clamare* nunc dicitur securis, quemadmodum alibi tela properare vel sanguinem sitire dicuntur (cf. Λ 574).

393. φαρμάσσων] †, *medicinam ei faciens.* Cf. φάρμακον α 261 al. et φαρμακοί Athenienses. Verbi, quod *indurare* nunc valet, vis primaria fuit *arte magica afficere, mutare, sanare.* Nempe miraculi instar hominibus imperitis olim visum est ferrum, cum in aquam immersum esset, novis viribus derepente praeditum, ut Aeson ille e Medeae balneo recens, e molli videlicet et flexibili durum et rigidum factum subito; et omnino vires magicas homines olim tribuerunt fabris, opera aerea vel ferrea admirati, quae nova tunc arte et ignota parabantur. Cf. Σ 376 sq.

— αὖτε] *contra* quam expectaverit quispiam, cum *mollire* alia quaelibet soleat aqua; cf. Τ 184.

395 σμερδαλέον δὲ μέγ' ὤιμωξεν] *clamorem immensum tollit* Verg. Aen. III 672.

396. ἧμεσ] § 92.

τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριψεν ἀπὸ ϝέο χερσὶν ἀλυίων,
αὐτὰρ ὃ Κύκλωπασ μεγάλ' ἤπυεν, οἵ ῥά μιν ἀμφὶ
'ϝοίκεον ἐν σπεέεσσι δι' ἄκριασ ἠνεμοέσσασ. [ω 415
οἳ δὲ βοῆσ ἀΐοντεσ ἐφοίταον ἄλλοθεν ἄλλοσ, 401 cf. κ 118b sq. 401b = λ 42
ἱστάμενοι δ' εἴροντο περὶ σπέοσ, ὅττι ϝε κήδοι·
‚τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένοσ ὧδ' ἐβόησασ
νύκτα δι' ἀμβροσίην καὶ ἀΰπνουσ ἄμμε τίθησθα; 404a = Κ 41
ἦ μή τίσ σεο μῆλα βροτῶν ἀϝέκοντοσ ἐλαύνει;
ἦ μή τίσ σ' αὐτὸν κτείνει δόλωι ἠὲ βίηφι;‘ 406 cf. 408
„τοὺσ δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸσ Πολύφημοσ·
‚ὦ φίλοι, Οὖτίσ με κτείνει δόλωι οὐδὲ βίηφι.‘ 408 cf. 406
„οἳ δ' ἀπαμειβόμενοι ϝέπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
‚εἰ μὲν δὴ μή τίσ σε βιάζεται οἶον ἐόντα,
νοῦσόν γ' οὔ πωσ ἔστι Διὸσ μεγάλοι' ἀλέασθαι· 411b cf. π 447
ἀλλὰ σύ γ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ϝάνακτι.‘ 412a cf. Ω 290
„ὣσ ἄρ' ἔφαν ἀπιόντεσ· ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ, 413b cf. Φ 389
ὣσ ϝ' ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτισ ἀμύμων.
Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνῃσι
χερσὶ ψηλαφάων ἀπὸ μὲν λίθον εἷλε θυράων,
αὐτὸσ δ' ἐν προθύροισι καθέζετο χεῖρε πετάσσασ, 417b cf. Ξ 495
εἴ τινά που μετ' ὄϊσσι λάβοι στείχοντα θύραζε·
οὕτω γάρ τί μ' ἐϝέλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
αὐτὰρ ἐγὼ 'βούλευον, ὅπωσ ὄχ' ἄριστα γένοιτο, 420b = γ 129
εἴ τιν' ἑταίροισιν θανάτου λύσιν ἠδ' ἐμοὶ αὐτῶι

---

398. ἀλυίων quidam apud Eust.] ἀλύων Ω; cf. § 286[10]. || 399. ἀμφὶ § 316[1]] ἀμφὶσ. || 400. 'ϝοίκεον ἐν] ναῖον ἐνὶ Nauck (cf. Ξ 116 et Δ 18). || 404. ἀμβροσίην] ὀρφναίην (ut vs. 143) W. — ἄμμε τίθησθα] *ἧμασ ἔθηκασ? Cf. § 92. || 405. ἦ] εἰ Apoll. Synt. 164 sq. (cf. ζ 200). — σεο] *τεὰ? || 406. Propter homoearchon om. F, in marg. habet G. — ἠὲ] ἠδὲ N, οὐδὲ P[1] M (e vs. 408). || 409. πτερόεντ' ἀγόρευον F P] -ντα προσηύδων G M[1]. || 411. γ'(ε) F P] δ' G H. || 412. In K et in marg. H additur: τοῦ γὰρ δὴ παῖσ ἐσσί, πατὴρ δὲ σὸσ εὔχεται εἶναι (cf. vs. 519). || 414. In marg. habet F. — ϝ'(ε)] add. Naber. || 417. *ἐν προθύροισι] εἰνὶ θύρῃσι. Cf. § 315[5] et ϑ 325. || 418. ὄϊσσι § 74] ὄεσσι. || 419. γάρ τί μ' ἐϝέλπετ' Cobet] γάρ πού μ' ἤλπετ' Ω, μ' ἄρ που ἔλπετ' Nauck.

---

400. σπεέεσσι] § 71.
— ἠνεμοέσσασ] § 21.
401. ἐφοίταον] § 191.
403. ἀρημένοσ] cf. Σ 435.
405 sq. ἦ μή] cf. Ζ 200.
405. σεο] § 92.

411. νοῦσον ... Διὸσ] *morbum a Iove immissum*, i. e. cuius causa externa nulla appareat. De genitivi usu cf. Β 396 sq.
— μεγάλοι'(ο)] § 59.
416. ψηλαφάων] § 191.

εὐροίμην· πάντασ δὲ δόλουσ καὶ μῆτιν ὕφαινον,
ὥσ τε περὶ ψυχῆσ· μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη ᾿φαίνετο βουλή. 424 = 318
ὄϊεσ ἄρσενεσ ἦσαν ἐΰτρεφέεσ δασύμαλλοι,
καλοί τε μεγάλοι τε, ϝιοδνεφὲσ εἶροσ ἔχοντεσ· 426ᵇ cf. δ 135
τοὺσ ἀκέων συνέϝεργον ἐϋστρεφέεσσι λύγοισι,
τῆισ᾿ ἔπι Κύκλωψ ηὗδε, πέλωρ ἀθεμίστια ϝειδόσ,
σύντρεισ αἰνύμενοσ· ὃ μὲν ἐν μέσωι ἄνδρ᾿ ἐφέρεσκε,
τὼ δ᾿ ἑτέρω ϝεκάτερθεν ἴτην σαόοντεσ ἑταίρουσ.
τρεῖσ δὲ ϝέκαστον φῶτ᾿ ὄϊεσ ᾿φέρον· αὐτὰρ ἐγώ γε, —
ἀρνειὸσ γὰρ ἔεν μήλων ὄχ᾿ ἄριστοσ ἁπάντων, —
τοῦ κατὰ νῶτα λαβών, λασίην ὑπὸ γαστέρ᾿ ἐλυσθεὶσ
᾿κείμην· αὐτὰρ χερσὶν ἀώτου θεσπεσίοιο
νωλεμέωσ στρεφθεὶσ ἐχόμην τετληότι θυμῶι. 435ᵃ cf. μ 437 · 435ᵇ cf. δ 459
ὣσ τότε μὲν στενάχοντεσ ἐμείναμεν ᾿Ηόα δῖαν. 436 sq. = 306 sq.
„ἦμοσ δ᾿ ἠριγένεια ᾿φάνη ῥοδοδάκτυλοσ ᾿Ηώσ,
καὶ τότ᾿ ἔπειτα νομόνδ᾿ ἐξεσσύατ᾿ ἄρσενα μῆλα,
θήλειαι δ᾿ ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούσ·
οὔθατα γὰρ ᾿σφαραγεῦντο. ϝάναξ δ᾿ ὀδύνηισι κακῆισι
τειρόμενοσ πάντων ὀΐων ἐπεμαίετο νῶτα
ὀρθῶν ἑσταότων· τὸ δὲ νήπιοσ οὐκ ἐνόησε, 442ᵇ cf. χ 32
ὥσ ϝοι ὑπ᾿ εἰροπόκων ὀΐων στέρνοισ᾿ ἐδέδεντο.
ὕστατοσ ἀρνειὸσ μήλων ἔστειχε θύραζε,

---

425. *ὄϊεσ ἄρσενεσ] ἄρσενεσ ὄϊεσ Ar. Ω. Cf. § 22 et 74 et Callim. h. Ap. 53. || 426. In marg. habet F. || 428. In marg. habet P. — ϝειδόσ Bekker] εἰδώσ Cf. *B* 321 Σ 410 κ 219 μ 87. || 433. τοῦ] τὸν l. a. || 438. ἐξεσσύατ᾿(ο) Bentley] -σσυτο.

---

422. δόλουσ καὶ μῆτιν ὕφαινον] cf. Σ 367.

425. ὄϊεσ ἄρσενεσ] de metro cf. § 22.

426. ϝιοδνεφέσ εἶροσ ἔχοντεσ] Neptuni filio fuerunt pecudes ipso dignae; nam in pratis arietes mutabant ei vellera murice (cf. Verg. Buc. IV 43 sq.), quem colorem lanae vulgarium ovium non sine multo labore tribuebat ars hominum (cf. δ 134 sq. Ζ 53). Sic Atreo et Phrixo *aurei* coloris fuerunt *arietes*, Niso autem et Pterelao fuerunt *crines purpurei* vel *aurei*.

428. Cf ε 79 sq

430. σαόοντεσ] § 191.

431. *Sex* Ulixis comites etiam supererant, *duodeviginti* igitur arietes sic ligavit (cf. vs. 376).

432. ἔεν] § 302.

433. ἐλυσθείσ] § 265.

434. ἀώτου] cf. Ι 661.

436. ᾿Ηόα] § 77.

439. περὶ σηκούσ] quibus pulli erant inclusi; cf. Δ 434 sq.

440. ᾿σφαραγεῦντο] cf. vs. 390 et § 7, 191.

λάχνηι στεινόμενοσ καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοντι.
τὸν δ' ἐπιμασσάμενοσ προσέφη κρατερὸσ Πολύφημοσ·
‚κριὲ πέπον, τί μοι ὧδε διὰ σπέοσ ἔσσυο μήλων
ὕστατοσ; οὔ τι πάροσ γε λελειμμένοσ ἔρχεαι οἰῶν,
ἀλλὰ πολὺ πρῶτοσ νέμεαι τέρεν' ἄνθεα ποίησ
μακρὰ βιβάσ, πρῶτοσ δὲ ῥοὰσ ποταμῶν ἀφικάνεισ,
πρῶτοσ δὲ σταθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
ϝεσπέριοσ· νῦν αὖτε πανύστατοσ. ἦ σὺ ϝάνακτοσ
ὀφθαλμὸν ποθέεισ; τὸν ἀνὴρ κακὸσ ἐξαλάωσε
σὺν λυγροῖσ' ἑτάροισι, δαμασσάμενοσ φρένα ϝοίνωι,
Οὖτισ, ὃν οὔ πω φημὶ πεφυγμένον ἔμμεν' ὄλεθρον.
εἰ δὴ ὁμοφρονέοισ ποτιφωνήεισ τε γένοιο,
ϝειπέμεν' ὅππηι κεῖνοσ ἐμὸν μένοσ ἠλυσκάζει!
τῶι κέ ϝοι ἐγκέφαλόσ γε διὰ σπέοσ ἄλλυδισ ἄλληι
θεινομένου ῥαίνοιτο πρὸσ οὔδεϊ, κὰδ δέ κ' ἐμὸν κῆρ
λωφήσειε κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸσ 'πόρεν Οὖτισ.'
„ὣσ ϝειπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ ϝέο 'πέμπε θύραζε.
ἐλθόντεσ δ' ἦ βαιὸν ἀπὸ σπέεόσ τε καὶ αὐλῆσ,
πρῶτοσ ὑπ' ἀρνειοῦ 'λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἑταίρουσ·

445. *λάχνηι] -νωι (sic Seleucus in Etym. M. 558,26, H) aut -μωι (sic G F P). Cf. *B* 219 *K* 134 *λ* 320 et *O* 626. || 448. οἰῶν] ἀρνῶν F¹, λαῶν H¹; *ἄλλων? Cf. § 74. || 452. σὺ Bentley] σύ γ'. || 454. φρένα l] -νασ *Ω*. || 457. ὅππηι] ὅπποι X D, ὅττι (?ὁππόθι Ludwich) l. a. — ἠλυσκάζει W] ἠλασκάζει (*vagatur*, *Σ* 281 h. Ap. 142 *B* 470 *N* 104) *Ω*. Cf. comment. || 459. ῥαίνοιτο Duentzer] ῥαίοιτο. Cf. comment.

451. ἀπονέεσθαι] § 21.

453. τὸν] ad ϝάνακτα est referendum, teste voce φρένα vs. 454, non ad ὀφθαλμόν. Cf. α 69.

454. λυγροῖσ'(ι)] cf. N 119.

455. ἔμμεν'(αι)] § 125

456—460. ὁμοφρονέοισ . . . γένοιο . . . ῥαίνοιτο . . . λωφήσειε] de optativi usu cf. Δ 314.

456. ποτιφωνήεισ] †. Adi. insolite formatum, quoniam non extat subst. ποτιφωνή. Cf. Ψ 702 et Α 607.

457. ϝειπέμεν'(αι)] § 125.

— ἠλυσκάζει] *vitat.* Verbi ἀ̓λύσκειν haec est forma producta; ἀ̓λέεσθαι (ἀ̓λύσκειν): ἠλυσκάζειν = ἀ̓λάεσθαι (ἠλάσκειν): ἠλασκάζειν Σ 281. Ceteris locis est ἀ̓λυσκάζειν (Ε 253 Ζ 443 ρ 581).

458. ἄλλυδισ ἄλληι] cf. Ν 279.

459. θεινομένου] de genitivi usu cf. Γ 301.

— ῥαίνοιτο] *confringitur* (ῥαίεται) caput, cerebrum vero vel cruor solo vel paritiebus *adspergitur*. Cf. Μ 431 υ 354 (Λ 282 υ 150) Soph. Trach. 781 Eur. Cycl. 402 fr. 388 (Verg. Aen. III 625).

460. οὐτιδανὸσ] cf. Α 231.

462 sq. De structura verborum cf. Γ 211.

462. ἦ βαιὸν] § 2.

— σπέεοσ] § 71.

καρπαλίμωσ δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πίονα δημῶι,
πολλὰ περιτροπάοντεσ ἐλαύνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα
ἱκόμεθ'. ἀσπάσιοι δὲ φίλοισ' ἑτάροισ' ἐφάνημεν,
οἳ 'φύγομεν θάνατον· τοὺσ δ' ἐστέναχον γοάοντεσ. 467^b cf. Σ 315
ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἴων — ἀνὰ δ' ὀφρύσι 'νεῦσα ϝεκάστωι —
κλαιέμεν', ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶσ καλλίτριχα μῆλα
πόλλ' ἐν νηὶ βαλόντασ ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ. 470^b = 227
οἳ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον, 471 sq. = 103 sq.
ἑξῆσ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα 'τύπτον ἐρετμῶι.
ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆα ὅσον τ' ἐγέγωνε βοήσασ, 473 cf. ι 400
καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων κερτομίοισι·
,Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἔμελλεσ ἀνάλκιδοσ ἀνδρὸσ ἑταίρουσ
ϝελσέμεν' ἐν σπέεϊ γλαφυρῶι κρατερῆφι βίηφι. 476 cf. μ 210; 476^b = Φ 501
καὶ λίην σέ γ' ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὰ ϝέργα,
σχέτλι', ἐπεὶ ξείνουσ οὐχ ἅζεο σῶι ἐνὶ ϝοίκωι
ἐσθέμεναι· τῶι σε Ζεὺσ 'τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
„ὣσ ἐφάμην· ὃ δ' ἔπειτα 'χολώσατο κηρόθι μᾶλλον, 480^b = Φ 136
ἧκε δ' ἀπορρήξασ κορυφὴν ὄρεοσ μεγάλοιο,
κὰδ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὸσ κυανοπρώιροιο 482 cf. 539; 482^a cf. κ 172

---

464. πίονα F P^2 H^2] -νι G P^1 H^1. ‖ 465. περιτροπάοντεσ § 251] -πέοντεσ. ‖ 467. ἐστέναχον γοάοντεσ] -ντο γοῶντεσ Ω. Cf. Σ 315. ‖ 468. (')νεῦσα Bentley] νεῦον. ‖ 472. ἐρετμῶι] cf. δ 580. ‖ 473. *ἀπῆα ὅσον] ἀπῆν ὅσσον. Cf. § 302 et ι 400. Nauck ἀπῆμεν ὅσον (cf. vs. 491 et μ 181). Minus aptum videtur ἀπῆεν ὅσον (= vs. par.), ut mente sit supplendum *navis*. ‖ 476. ϝελσέμεν'(αι) vHerwerden] ἔδμεναι. Cf. μ 210; requiritur futurum (cf. § 107).

---

464. ταναύποδα] hoc epitheto (= ταναϝό-ποδα) oves et capellae *pedes rectos extendentes* distinguuntur a bubus εἰλιπόδεσσιν et equis ἀερσιπόδεσσιν. Redit h. Ap. 304 Merc. 232; ad *Erinyes* transfertur Soph. Ai. 837 (= *longis gressibus procedentes* sive *celeres*).

465. περιτροπάοντεσ] § 191 et 251. Multis ambagibus utuntur, ne Cyclops sono ductus prius eos occupet quam navem in cavernae vicinia appulsam conscendere possint.

466. ἑτάροισ'(ι)] reliquis *duobus et triginta*, qui apud navem remanserant (cf. vs. 60 sq. et 193 sq.).

467. Altera enim pars perierat (cf. vs. 376).

469. κλαιέμεν'(αι)] § 125.

470. ἐπιπλεῖν] cf. vs. 227.

471. ἐπὶ κληῖσι] cf. Π 170.

472. ἑξῆσ] cf. δ 449.

474. προσηύδων] § 195.

475 sq. *In fatis tibi non fuit ut imbellis alicuius viri sodales in caverna tua inclusos teneres*, sed fortis et sollers erat is quem inclusisti.

476. σπέεϊ] § 71.

478 sq. De Iove hospitum vindice cf. quae ad Ω 570 sunt annotata.

479. 'τίσατο] singularis ita usurpatus ut A 255.

484 ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένησ ὑπὸ πέτρησ, 484 = 541 484ᵃ = Ξ 392
485 τὴν δ' ἂψ ἤπειρόνδε παλιρρόθιον 'φέρε κῦμα,
πλημυρὶσ ἐκ πόντοιο, 'θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι. 486ᵇ = 542
αὐτὰρ ἐγὼ χείρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
488 ὦσα παρ' ἔξ· ἑτάροισι δ' ἐποτρύνασ ἐκέλευσα, 488ᵇ cf. β 422 κ 128
490 κρατὶ καταννεύων· οἳ δὲ προπεσόντεσ ἔρεσσον. 490ᵇ = μ 194
ἀλλ' ὅτε δὴ δὶσ τόσσον ἅλα πρήσσοντεσ ἀπῆμεν,
καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
μειλιχίοισι ϝέπεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλοσ· 493 = κ 442
‚σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεισ ἐρεθιζέμεν' ἄγριον ἄνδρα;
495 ὃσ καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλοσ ἤγαγε νῆα

483 τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι. 483 = 540
489 ἐμβαλέμεν κώπησ', ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν. 489 = κ 129

483. Ar. —— ‖ 485. ἂψ Ar.] αἶψ' Ω. Cf. *Η* 272. ‖ 486. ἐκ] del.? Cf. comment. ‖ 488. ἐποτρύνασ G F] -νων P (cf. β 422). ‖ 489. In textu habent X H M, in marg. F P T, om. G D. ‖ 490. κρατὶ καταννεύων] numeri suspecti (cf. § 27); κραατὶ καννεύων Ahrens (cf. ο 464 et χ 218). ‖ 491. δὶσ] τρὶσ G. — πρήσσοντεσ] πλήσσοντεσ Rhianus, ῥήσσοντεσ Bergk (cf. Σ 571). ‖ 492. τότ' ἐγὼ] τότε δὴ Ar. P. ‖ 495. πόντονδε] *τοσσόνδε? Nudum βέλοσ suspectum. — ἤγαγε] ἤλασε Nauck.

483. Versus, qui infra (vs. 540) recte habet, hoc loco ferri nequit; nam saxum, quod *ultra navem* delapsum aestu eam versus littus reppulit, *gubernaculum paene attigisse* dici non potuit. De locutione τυτθὸν ἐδεύησεν cf. § 181.

485. παλιρρόθιον] cf. ε 412.

486. πλημυρὶσ] apud H. vox non redit, sed *longa* est syllaba -μυ- Aesch. Choeph. 186 Eur. Alc. 184 Apoll. Rh. II 578 IV 1239. Fortasse igitur h. l. ἐκ delendum est (auctore Nauckio), licet id servet Apoll. Rh. IV 1267. — 'θέμωσε] verbum non nisi in vs. spurio 542 redit. Inesse videtur *urgendi* vis, recte igitur Ar. interpretatus esse ἤγγισε τῆι χέρσωι, Callistratus vero infeliciter ἐποίησε, qui sono verbi pellectus ad τιθέμεναι referebat.

489. ἐμβαλέμεν κώπησ'(ι)] § 125, *incumbere remis*, quod προπίπτειν dicitur vs. sq., ἐμβαλεῖν <τὼ χεῖρε> ταῖσ κώπαισ. Item Ar. Eq. 602 Ran. 206. Remiges postquam προπεσόντεσ (vs. 490) remos in aquam merserunt, ἀνακλινθέντεσ ἀναρρίπτουσιν ἅλα πηδῶι (cf. ζ 269 ν 78). Segnium vero remigum est παρέλκειν <τὴν κώπην>, cf. φ 111.

490. προπεσόντεσ] i. q. προβαλόντεσ ἑαυτούσ. Cf. Τ 110.

491. δὶσ τόσσον] antehac per tantum maris spatium promoverant navem quantum voce humana potest superari, — tali voce videlicet, qualis vulgo est hominum. At multo maior vocis vis fuit Ulixi (cf. Γ 221 sq. Λ 462), qui et nunc a Cyclope audiri facile potuit; nec mirum etiam Polyphemum, immanis roboris monstrum, tantum pulmonibus valuisse. Utinam tamen heros nomen non fuisset professus! Diris enim eius caput devovere (cf. vs. 528—536) Polyphemus non potuisset!

492. προσηύδων] § 195.

493. -οισι ϝέπεσσιν] § 60.

αὖτισ ἐσ ἤπειρον, καὶ δὴ 'φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
εἰ δὲ φθεγξαμένου τε' ἢ αὐδήσαντοσ ἄκουσε,
σύν κεν ἄραξ' ἧμων κεφαλὰσ καὶ νήϊα δοῦρα
μαρμάρωι ὀκριόεντι βαλών· τόσσον γὰρ ἵησι.' 499ª = Μ 380
„ὣσ 'φάσαν, ἀλλ' οὐ 'πεῖθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμόν,
ἀλλά μιν ἄψορρον προσέφην κεκοτηότι θυμῶι· 501ª = 282
‚Κύκλωψ, αἴ κέν τίσ σε καταθνητῶν ἀνθρώπων 502 cf. h.Ven. 282
ὀφθαλμοῖ' εἴρηται ὀϝεικελίην ἀλαωτύν,
φάσθαι 'Οδυσσῆα πτολίπορθόν σ' ἐξαλαῶσαι,
υἱὸν Λαέρτα' 'Ιθάκηι ἔνι ϝοικί' ἔχοντα.' 505 = 531
„ὣσ ἐφάμην. ὃ δέ μ' οἰμώξασ ἠμείβετο μύθωι· 506 = λ 59
‚ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει. 507 = ν 172
ἦσκέ τισ ἐνθάδε μάντισ ἀνὴρ ἠΰσ τε μέγασ τε, 508ᵇ = Γ 167
Τήλεμοσ Εὐρυμίδησ, ὃσ μαντοσύνηι ἐκέκαστο
καὶ μαντευόμενοσ κατεγήρα Κυκλώπεσσι·
ὅσ μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,
χειρῶν ἐξ 'Οδυσῆοσ ἁμαρτήσεσθαι ὀπωπῆσ.
ἀλλ' αἰεί τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην

496. ὀλέσθαι] ἐλέεσθαι P, ὀλεῖσθαι (αὖθ' ὀλέεσθαι?) Cobet. Cf. Θ 246. || 498. ἧμων] *ἧμιν? || 502. καταθνητῶν] καταχθονίων schol. vs. 106 (cf. comment. ad β 20). || 504. πτολίπορθον P H] -πόρθιον G F X (cf. vs. 530). — σ'(ε) add. Bentley. || 505. In marg. habet P (cf. vs. 531).

496. *Et iam de salute desperabamus, iam periisse nobis videbamur* (nos: *wij achtten ons reeds verloren*). De aoristi hoc usu cf. Θ 246.

497. τε'(ο)] § 99.

— ἢ] insolite correptum. Cf. § 16.

498. ἧμων] § 92.

501. ἄψορρον] adverbio *retro* nunc apte potest reddi, in par. vero versu nihil nisi *rursus* valet.

503. ὀφθαλμοῖ'(ο)] § 59.

504. ἐξαλαῶσαι] cf. α 69.

505. Λαέρτα'(ο)] § 55.

508—510. Adinvenit haec poeta ut credi posset nomen Ulixis pridem Cyclopi fuisse cognitum (cf. ε 79 sq.). *Telemum* autem *Eurymi* filium unde duxerit nescimus et parum profecto convenit vates in Cyclopum illam barbariem; conferri tamen potest *Chiron* Centaurorum ferorum unus omnium cultissimus (cf. Λ 832) nec non, quem inter Centauros commemorat Clipei Hesiodei poeta, *Asbolus* augur (Clip. 195). Nam dubium non videtur quin poeta voluerit et ipsum Telemum Cyclopem vel similem Gigantem fuisse (cf. μέγασ vs. 508), licet totidem verbis id non dixerit; cuius nomen in memoriam nobis revocat Laestrygonum urbem *Telepylum* (cf. κ 82), Eurymi autem patris nomen *Eurymedontem* illum, qui fuit rex Gigantum pristinus (η 58 sq.).

512. ἁμαρτήσεσθαι ὀπωπῆσ] cf. Ω 68—70.

ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιϝειμένον ἀλκήν· 514 cf. 214
νῦν δέ μ' ἐὼν ὀλίγοσ τε καὶ οὐτιδανὸσ καὶ ἄκικυσ
ὀφθαλμοῖ' ἀλάωσασ, ἐπεί μ' ἐδαμάσσαο ϝοίνωι.
ἀλλ' ἄγε δεῦρ', Ὀδυσεῦ, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θήω 517^{b} = Σ 387
πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν ἐνοσίγαιον·
τοῦ γὰρ ἐγὼ πάϊσ εἰμί, πατὴρ δ' ἐμὸσ εὔχεται εἶναι. 519 cf. 529
αὐτὸσ δ', αἴ κ' ἐθέλῃσ', ἰήσεται οὐδέ τισ ἄλλοσ
οὔτε θεῶν μακάρων οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.' 521 = h. Merc. 144 Ven. 35 cf. Δ 339
„ὣσ ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
‚αἲ γὰρ δὴ ψυχῆσ τε καὶ αἰῶνόσ σε δυναίμην 523 cf. Π 453^{b}
εὖνιν ποιήσασ πέμψαι δόμον Ἄϝιδοσ εἴσω,
ὣσ οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' ἐνοσίχθων!'
„ὣσ ἐφάμην· ὃ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ϝάνακτι
ηὔχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰσ οὐρανὸν ἀστερόεντα 527 = Ο 371
‚κλῦθι, Ποσείδαον γαιήοχε κυανοχαῖτα. 528^{a} = γ 55
εἰ ἐτεόν γε σόσ εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸσ εὔχεαι εἶναι, 529 cf. 519
δὸσ μὴ Ὀδυσσῆα πτολίπορθον ϝοίκαδ' ἱκέσθαι.
532 ἀλλ' εἴ ϝοι καὶ μοῖρα φίλουσ ϝιδέμεν καὶ ἱκέσθαι 532 sq. cf. δ 475 sq.
ϝοῖκον ἐϋ κτίμενον καὶ ἑϝὴν εἰσ πατρίδα γαῖαν,
ὀψὲ κακῶσ ἔλθοι, ὀλέσασ ἄπο πάντασ ἑταίρουσ, 534 sq. cf. λ 114 sq. 534 = μ 141
νηὸσ ἐπ' ἀλλοτρίησ, εὕροι δ' ἐν πήματα ϝοίκωι.' 534^{b} = ν 340 cf. 535^{a} = ω 301 [β 174

531 υἱὸν Λαέρτα' Ἰθάκηι ἔνι ϝοικί' ἔχοντα. 531 = 505

515. ἄκικυσ] ἀεικὴσ l. a. || 516. ἀλάωσασ G F P X] -σεν H M. — ἐδαμάσσαο G X (-σσαο F P] -σσατο H M. || 530. πτολίπορθον F X] -πόρθιον G P H (cf. vs. 504). || 531. Add. Macrob. V 12 § 6, deest in Ω. || 532. καὶ μοῖρα G F] καὶ μοῖρ' ἐστὶ P, μοῖρ' ἐστὶ H M (cf. ζ 300 et v. l. ι 366). — φίλουσ] φίλουσ τ' Ω.

514. ἐπιϝειμένον ἀλκήν] cf. A 149.

515. οὐτιδανόσ] cf. A 231.

516. ὀφθαλμοῖ' ἀλάωσασ] cf. α 69 et de termino -οῖ'(ο) § 59.

517. πὰρ ξείνια θήω] cf. I 222 sq. et de forma θήω § 122.

518. ἐνοσίγαιον] § 21.

523. δυναίμην] optativus ut Δ 314.

525. Sic gloriando Ulixes dei iram commeruisse vix potuit non videri posteris (cf. δ 502 sqq. Soph. Ai. 758—777). Ipsum tamen poetam nihil eiusmodi voluisse per totum carmen apparet: si voluisset, dixisset alicubi. Heroëm suum nunquam non laudavit, et nunc vera profitentem fecit. — Particula ὥσ nunc valet *tam certo quam*; nam ante verbum πέμψαι mente supplendum est οὕτω vel ὥσ, quod omittitur etiam ρ 251—253 σ 91 Eur. Alc. 1084 Ar. Ach. 381, 943 Nub. 1151 Eccl. 735 al.; cf. etiam ρ 344 et Θ 538.

531. Λαέρτα'(ο)] § 55.

532. ϝιδέμεν] § 126.

534 sq. Cf. β 174—176.

„ὣσ ἔφατ' εὐχόμενοσ· τοῦ δ' ἔκλυε κυανοχαίτησ.
αὐτὰρ ὅ γ' ἐξαῦτισ πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρασ — 537ᵇ sq. = *H* 268 sq.
ἧκ' ἐπιδινήσασ, ἐπέρεισε δὲ ϝῖν' ἀπέλεθρον·
κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὸσ κυανοπρώιροιο, — 539 cf. 482; 539ᵇ cf. λ 6 μ 148
τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι. — 540 = 483

543 „ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα περ ἄλλαι — 543ᵃ cf. ι 55
νῆεσ ἐΰσσελμοι 'μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
ἥατ' ὀδυρόμενοι ἧμασ ποτιδέγμενοι αἰεί,
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντεσ ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισι, — 546 sq. = μ 5 sq.; 546 cf. λ 20
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ ἔβημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσησ. — 547 = 150
μῆλα δὲ Κύκλωποσ γλαφυρῆσ ἐκ νηὸσ ἑλόντεσ
'δασσάμεθ', ὡσ μή τίσ μοι ἀτεμβόμενοσ κίοι αἴσησ. — 549 = 42
ἀρνειὸν δ' ἐμοὶ οἴωι ἐϋκνήμιδεσ ἑταῖροι
μήλων δαιομένων 'δόσαν ἔξοχα· τὸν δ' ἐπὶ θινὶ
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδηι, ὃσ πᾶσι ϝανάσσει, — 552 = ν 25
ῥέξασ μηρί' ἔκηα. ὃ δ' οὐκ ἠμπάζετο ἱρῶν, — 553ᵇ cf. ρ 488 υ 275, 384
ἀλλ' ὅ γ' ἐμερμήριζεν ὅπωσ ἀπολοίατο πᾶσαι
νῆεσ ἐΰσσελμοι καὶ ἐμοὶ ἐρίϝηρεσ ἑταῖροι. — 555ᵇ = ψ 6 sqq.
„ὣσ τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐσ ἠέλιον καταδύντα — 556-560 = κ 183; 556-558 = κ 476 sqq.
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ϝηδύ· — 556 sq. = 161 sq.
ἦμοσ δ' ἠέλιοσ κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφασ ἦλθε, — 558-560 = 168 sqq.

---

541 ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένησ ὑπὸ πέτρησ. — 541 = 484
τὴν δὲ πρόσσω 'φέρε κῦμα, 'θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι. — 542ᵇ = 486

---

541 sq. In marg. habet U, del. Knight. ‖ 547. Om. F. ‖ 549. αἴσησ] cf. vs. 42. ‖ 553. ἔκηα H^2] ἔκαιον H^1 X, ἔκηον G P M. — ἠμπάζετο ἱρῶν] vitium metricum (locis par. est μύθων); *δώρων (cf. *A* 390 *Υ* 299 al.)? ‖ 554. ὅ γ'(ε) P] ἄρα G F.

---

536. τοῦ δ' ἔκλυε κυανοχαίτησ] ipse poeta potius loquitur quam quem loquentem fecit heros. Cf. vs. 553 et κ 277.

538. ἀπέλεθρον] cf. Λ 354.

540. τυτθὸν ἐδεύησεν] § 181.

542. 'θέμωσε] cf. vs. 486.

— χέρσον] *caprarum insula* (cf. vs. 116 sqq.) intellegenda esset, nisi versum delere praestaret.

545. ἥατ'(ο)] § 220.

— ἧμασ] § 92.

546. νῆα . . . ἐκέλσαμεν] cf. vs. 148.

553—555. Iove invito nihil fit, voluit igitur Iuppiter ea omnia accidere quae Ulixes perpessus est. Sic haec accipi voluit ipse poeta, — nam huius potius haec, ut vs. 536, sunt verba; — cf. tamen γ 132—135. De pronomine ὅ γε autem cf. Α 190.

558 ἐπὶ κνέφασ ἦλθε] de hac locutione cf. Α 475.

δὴ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσησ.
ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ 'Ηώσ,
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισιν ἐποτρύνασ ἐκέλευσα
αὐτούσ τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι. 562-564 = 178 sqq.
οἳ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον,
ἑξῆσ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα 'τύπτον ἐρετμῶι.
„ἔνθεν δὲ προτέρω 'πλέομεν ἀκαχημένοι ἦτορ, 565 sq. = 62 sq.
ϝάσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλουσ ὀλέσαντεσ ἑταίρουσ.

τὰ περὶ Αἰόλου.

κ *„Αἰολίην δ' εἰσ νῆσον ἀφικόμεθ'. ἔνθα δ' ἔναιε* 1 cf. 135
Αἴολοσ Ἱπποτάδησ, φίλοσ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
πλωτῆι ἐνὶ νήσωι· πᾶσαν δέ τέ μιν πέρι τεῖχοσ
χάλκεον ἄρρηκτον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη. 4b = ε 412
τοῦ καὶ δώδεκα παῖδεσ ἐνὶ μεγάρωι γεγάασι, 5 cf. Ω 603
ϝὲξ μὲν θυγατέρεσ, ϝὲξ δ' υἱέεσ ἡβάοντεσ. 6 = Ω 604

559. *ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσησ*] *παρὰ πρυμνήσια νηόσ* P Y (cf. *μ* 32). ‖ 561. *ἐποτρύνασ* G F] *-νων* P X (cf. *β* 422). ‖ 564. *ἐρετμῶι*] cf. *δ* 580. ‖ 5. *καὶ δώδεκα*] *δύο καὶ δέκα* Nauck. — *μεγάρωι*] cf. *B* 137.

563. ἐπὶ κληῖσι] cf. quae ad Π 170 sunt annotata.

564. ἑξῆσ] cf. δ 449.

1—4. *Insula fluitans et inaccessa*, ex qua prodeunt *venti*, primitus fuit *nubes* per spatia caelestia oberrans. Et *aerea moenia*, quibus cincta est, quadamtenus quidem cum parietibus splendidis regiarum terrestrium, quorum nonnunquam fit mentio (cf. δ 72—74 η 86 sq.), possunt comparari, sed primitus *nubis limbum sole inauratum* ita dictum fuisse intellegimus (cf. Β 447—449), praeterea comparantes χάλκεον οὐρανόν sive *firmamentum aeneum* (cf. Ε 504). *Solidas* autem nubes cogitatas esse passim in Iliade et in Odyssea apparet; cf. Ε 749—751. Nostro tamen poetae vera haec fuit insula, haud secus atque Calypsus vel Phaeacum. Quae cur fixa non fuerit, quomodove ad eam pervenerit Ulixes, poeta non rogavit. Sed cf. δ 608.

2. *Aeolus* sive *Mobilis* ventorum hic dispensator (= *Caeli* deus?) *filius Hippotae* sive *Equitis* dicitur; inversa autem ratione equi a ventis geniti haud uno loco commemorantur (cf. Π 150 sq.).

5—12. In aedibus patris regis etiam liberi adulti habitant, more et inter mortales solito (cf. Β 701), filii autem filias uxores duxerunt. Primitus vero Aeoli liberi quinam dici potuerunt nisi *venti*? Quae si recte habet opinio, congruit quadamtenus Ψ 200, ubi venti in Zephyri (regis sui?) aedibus epulari dicuntur. Aliam viam ingressus Usener Aeoli liberos *anni menses* interpretatus est.

6. ἡβάοντεσ] § 191.

ἔνθ' ὅ γε θυγατέρασ 'πόρεν υἱάσιν ἔμμεν' ἀκοίτισ.
οἳ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλωι καὶ μητέρι κεδνῆι
δαίνυνται, παρὰ δέ σφιν ὀνείατα μυρία κεῖται,
κνισῆεν δέ τε δῶμα περιστοναχίζετ' ἀοιδῆι
ἤματα· νύκτασ δ' αὖτε παρ' αἰδοίηισ' ἀλόχοισι
εὕδουσ' ἔν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖσι λέχεσσι.
καὶ μὲν τῶν ἱκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά.
μῆνα δὲ πάντ' ἐφίλει με καὶ ἐξερέεινε ϝέκαστα,
Ϝίλιον Ἀργείων τε νέασ καὶ νόστον Ἀχαιῶν·
καὶ μὲν ἐγὼ τῶι πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα. 16 cf. μ 35
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ὁδὸν ἤιτεον ἠδ' ἐκέλευον
πεμπέμεν', οὐδέ τι κεῖνοσ ἀνήνατο, 'τεῦχε δὲ πομπήν.
'δῶκε δέ μ' ἐκδείρασ ἀσκὸν βοὸσ ἐννεώροιο,
ἔνθα δὲ βυκτάων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα, — 20b cf. ε 383 η 272
κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων 'ποίησε Κρονίων,
ἠμὲν πανέμεναι ἠδ' ὀρνύμεν', ὅν κ' ἐθέληισι, —
νηῒ δ' ἐνὶ γλαφυρῆι κατέδει μέρμιθι φαεινῆι
ἀργυρέηι, ἵνα μή τι παραπνεύσει' ὀλίγον περ·
αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἆηναι,

9. κεῖται] πολλά l. a. in X (immo adiectivi μυρία interpretamentum). || 10. -ζετ' ἀοιδῆι Duentzer] -ζεται vel -ζετο αὐλῆ(ι) Ω, -ζεται αὐδὴ l. a. in X, -ζεται αὐλῶι Rochefort, -ζεται αὐδῆι Nitzsch, -ζετ' ἀϋτῆι Agar, -ζε καὶ αὐλὴ Ludwich. || 13. δώματα καλά] τείχεα μακρά l. a. || 15. νέασ] μόρον G, πόλιν P. || 16. καὶ μὲν] αὐτὰρ Y et l. a. in F (cf. ϱ 122). || 18. In marg. habet P. || 20. κέλευθα] -θον F[1] T (cf. loci par. et δ 380). || 23. γλαφυρῆι] πρύμνηι Apoll. lex. || 24. παραπνεύσει'(ε) Bekker] -σει (sic G) vel -σηι

7. ἔμμεν'(αι)] § 125.

12. τρητοῖσι λέχεσσι] § 60. De adi. cf. Γ 448.

14. μῆνα ... πάντ'(α)] e priscis fabulis desumtum est hoc temporis spatium, item μ 325. In integrum vero annum productum est tempus per quod apud *Circen* commoratus est heros (cf. κ 469), in annos complures autem tempus per quod apud Calypso (cf. ε 259—261 al.).

17. καὶ ἐγών] postquam ille plurima me rogavit, ego ab eo petivi ut domum me remitteret.

18. οὐδέ τι κεῖνοσ ἀνήνατο] *is quoque sua vice id quod petebam mihi concessit*, quemadmodum ego feceram id quod ipse poposcerat, ut res bello gestas ei enarrarem.

19. μ'(οι)] § 13.

— ἐννεώροιο] cf. Σ 351.

20. βυκτάων] †, *stridentium*. — Homeri hunc locum respexisse videtur Hesiodus, cum ἀνέμουσ μαψαύρασ, *Typhoëi* prolem, hominibus molestos atque perniciosos, distinxit a Noto Aquilone Zephyro ventis stirpis *divinae*, Theog. 869—880.

21 sq. Imitatur Verg. Aen. I 65 sq.

23. μέρμιθι] †, *funiculo*.

ὄφρα φέροι νῆάσ τε καὶ αὐτούσ. οὐδ' ἄρ' ἔμελλε
ἐκτελέειν· αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίηφι.
„ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶσ 'πλέομεν νύκτασ τε καὶ ἦμαρ· 28 cf. 80 ο 476; 28ᵃ = Ε 490
τῆι δεκάτηι δ' ἤδη ἀνεφαίνετο πατρὶσ ἄρουρα,
καὶ δὴ πυρπολέοντασ ἐλεύσσομεν ἐγγὺσ ἐόντασ.
ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺσ ὕπνοσ ἐπήλυθε κεκμηῶτα· 31 = ν 282
αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸσ ἐνώμαον οὐδέ τιν' ἄλλωι
'δῶχ' ἑτάρων, ἵνα θᾶσσον ἱκοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
οἳ δ' ἕταροι ϝεπέεσσι πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον
καί μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι,
δῶρα παρ' Αἰόλοο μεγαλήτοροσ Ἱπποτάδαο.
ὧδε δέ τισ 'ϝείπεσκε ϝιδὼν εἰσ πλησίον ἄλλον· 37 = Β 271

26. ἔμελλε] -λλον P. || 27. ἀφραδίηφι § 46] -ηισιν. || 30. πυρπολέοντασ] -ντεσ P¹D¹. — ἐόντασ G¹F¹P] -τεσ G²F². Cf. ι 181. || 31. ἐπήλυθε F X D U] ἐπέλλαβε G P H M, ὑπήλυθε l. a. apud Eust. (ut ω 49 et l. a. σ 88); cf. ν 282 et δ 793 ε 472. || 35. οἴκαδ'(ε)] neglecto ϝ. || 36. Αἰόλοο § 59] -λου

28 sq. ἐννῆμαρ . . . τῆι δεκάτηι δ'(ὲ)] cf. Α 53 sq.

30. Tam prope accesseramus ut vel fumum ex insula surgentem adspiceremus (cf. ι 166 sq.).

31 sq. Heroëm post tam longa vigilia somno oppressum esse non est quod miremur. Notatu tamen dignus videtur hic locus cum aliis comparatus. Nam et tum cum a Phaeacibus Ulixes in patriam est reductus, alto somno sopitus iacuit (cf. η 318 sq. θ 444 sq. ν 79 sq.), nec non tum cum poeta Nausicaam ad eum deducturus fuit (cf. ε 492—ζ 117), item tum cum eius sodales sacros boves occiderunt (cf. μ 338), et per somnum a Phoenicibus quibusdam Ithacam delatum se perhibuit tum cum ficta narravit (cf. ν 282). Sic patet soporem illum „morti simillimum", quo poeta heroëm suum, qui vel per septendecim noctes deinceps vigilare poterat, si res id ferret (cf. ε 271—279), identidem correptum narravit, desumtum esse e prisco mytho, qui erat de heroë – vel potius deo — a mortis portitoribus ex regione defunctorum in lucem vitalem reducto; qua de re cf. ε 35 et 282—288. Et fabulae cuiusdam ineptae „Tyrrhenorum", cuius mentionem fecit Plut. Mor. 27 ε, ὡσ ὑπνώδουσ φύσει τοῦ Ὀδυσσέωσ γενομένου καὶ δυσεντεύκτου διὰ τοῦτο τοῖσ πολλοῖσ ὄντοσ, sic apparet origo.

32. πόδα] *pedem veli.* Cf. ε 960.

— ἐνώμαον] § 191.

— τιν'(ι)] § 99.

34—46. Ulixes haec quomodo scire potuerit non rogasse praestat (cf. vs. 277); si tamen roget quispiam, haud improbabiliter ei respondeatur, comites perterritos cuncta ei mox confessos esse. Vs. autem 38 quinam homines adiectivo πᾶσι indicentur, Ulixis comites rogati non habuissent quod responderent; ipsi videlicet poetae haec vox excidit incauto, Phaeacum, quam iam narravit, hospitalitatem cogitanti.

,ὢ πόποι, ὡσ ὅδε πᾶσι φίλοσ καὶ τίμιόσ ἐστι
ἀνθρώποισ', ὅτεών τε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται!
πολλὰ μὲν ἐκ Τροίησ ἄγεται κειμήλια καλὰ
ληΐδοσ, ἧμεσ δ' αὖτε ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελέσαντεσ
ϝοίκαδε νισσόμεθα κενεὰσ σὺν χεῖρασ ἔχοντεσ·
καὶ νῦν ϝοι τάδ' ἔδωκε χαριζόμενοσ φιλότητι
Αἴολοσ. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἰδώμεθα ὅττι τάδ' ἐστί,
ὅσσοσ τισ χρυσόσ τε καὶ ἄργυροσ ἀσκῶι ἔνεστι.'
„ὣσ ἔφασαν, βουλὴ δὲ κακὴ 'νίκησεν ἑταίρων.
ἀσκὸν μὲν 'λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντεσ ὄρουσαν·
τοὺσ δ' αἶψ' ἁρπάξασα 'φέρεν πόντονδε θύελλα 48 cf. δ 515 sq.
κλαίοντασ, γαίησ ἄπο πατρίδοσ. αὐτὰρ ἐγώ γε
ἐγρόμενοσ κατὰ θυμὸν ἀμύμονα 'μερμήριξα, 50 cf. π 237
ἠὲ πεσὼν ἐκ νηὸσ ἀποφθίμην ἐνὶ πόντωι,
ἦ ἀκέων τλαίην καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην.
ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα, καλυψάμενοσ δ' ἐνὶ νηΐ
'κείμην· αἳ δ' ἐφέροντο κακῆι ἀνέμοιο θυέλληι
αὖτισ ἐπ' Αἰολίην νῆσον, 'στενάχοντο δ' ἑταῖροι.
„ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου 'βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ· 56-58 = ι 85 sqq.
αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλονθ' ἕταροι παρὰ νηυσὶ θοῇσι.
αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ' ἐπασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτοσ,
δὴ τότ' ἐγὼ κήρυκά τ' ὀπασσάμενοσ καὶ ἑταῖρον

38. τίμιοσ] τιμῆσ (i. e. τιμῆσ = τιμήεισ, cf. *I* 605) F[1] et olim alii (cf. § 2 et 69). ‖ 39. τε] κε (καὶ) F P[1] X D. — γαῖαν] δῶμαθ' l. a. (cf. ζ 195). ‖ 41. ἐκτελέσαντεσ] -λέοντεσ Zen. ‖ 43. τάδ'(ε) Ar. H] τά γ'(ε) G F P. ‖ 44. ἰδώμεθα] neglecto ϝ. — τάδ'] τόδ' X. ‖ 57. Cf. ι 86. ‖ 59. ἑταῖρον] -ρουσ P et Etym. M. 627, 16.

38. τίμιοσ] adi. non nisi h. Ap. 483 Merc. 528 Ven. 143 redit; alibi est τιμήεισ (cf. v. l.).

39. ἀνθρώποισ'(ι)] Aeolus eiusque liberi fortasse *homines* potuerunt vocari, quemadmodum Cyclops ι 187 ἀνήρ dictus est; Aeolus autem ventorum *dispensator* sive *arbiter* audit, non *deus*. Sed satius est vocis ἀνθρώπων vim nunc non urgere, quoniam in universum nautae loquuntur. *Mortalem* poeta Aeolum fingere non potuit. — ὅτεων] cf. § 102.

41. ἧμεσ] § 92.

42. κενεὰσ σὺν χεῖρασ ἔχοντεσ] *manibus clausis, quippe vacuis.*

45. ὅσσοσ τισ] cf. H 156.

51. πεσὼν ἐκ νηὸσ] cf. T 110. — ἀποφθίμην] similis λ 330 est optativus φθῖτο; cf. § 120.

56. ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ] cf. δ 359.

59. ὀπασσάμενοσ] cf. K 238. Tres coniunctim eunt, item vs. 102. Praeter praeconem Ulixes unum sibi adscivit comitem; *alios* cum mittebat, duobus legatis adiungebat praeconem.

’βῆν εἰσ Αἰόλοο κλυτὰ δώματα· τὸν δ’ ἐκίχανον
δαινύμενον παρὰ ϝῆι τ’ ἀλόχωι καὶ ϝοῖσι τέκεσσι. 61 cf. ϑ 243
ἐλϑόντεσ δ’ εἰσ δῶμα παρὰ σταϑμοῖσιν ἐπ’ οὐδοῦ
ἑζόμεϑ’· οἳ δ’ ἀνὰ ϑυμὸν ἐϑάμβεον ἔκ τ’ ἐρέοντο· 63 cf. δ 638
‚πῶσ ἦλϑεσ, ’Οδυσεῦ; τίσ τοι κακὸσ ἔχραε δαίμων;
ἦ μέν σ’ ἐνδυκέωσ ἀπεπέμπομεν, ὄφρ’ ἀφίκοιο
πατρίδα σὴν καὶ δῶμα καὶ εἴ ποϑί τοι φίλον εἴη.‘ 66 cf. η 320
„ὣσ ἔφαν· αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνεον ἀχνύμενοσ κῆρ·
‚ἄασσάν μ’ ἕταροί τε κακοὶ πρὸσ τοῖσί τε ὕπνοσ 68 cf. λ 61
σχέτλιοσ. ἀλλ’ ἀκέσασϑε, φίλοι· δύναμισ γὰρ ἐν ὔμιν.‘
„ὣσ ἐφάμην μαλακοῖσι καϑαπτόμενοσ ϝεπέεσσι.
οἳ δ’ ἄνεω ἐγένοντο· πατὴρ δ’ ἠμείβετο μύϑωι·
‚ϝέρρ’ ἐκ νήσου ϑᾶσσον, ἐλέγχιστε ζωόντων·
οὐ γάρ μοι ϑέμισ ἐστὶ κομιζέμεν’ οὐδ’ ἀποπέμπειν
ἄνδρα τόν, ὅσ κε ϑεοῖσιν ἀπέχϑηται μακάρεσσι.
ϝέρρ’, ἐπεὶ ἀϑανάτοισιν ἀπεχϑόμενοσ τόδ’ ἱκάνεισ.‘
ὣσ ϝειπὼν ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα. 76ª cf. Κ 72

τὰ περὶ Λαιστρογόνων.

„ἔνϑεν δὲ προτέρω ’πλέομεν ἀκαχημένοι ἦτορ. 77 = ι 62
’τείρετο δ’ ἀνδρῶν ϑυμὸσ ὑπ’ ἐρεσίησ ἀλεγεινῆσ
ἡμετέρηι ματίηι, ἐπεὶ οὐκέτι ’φαίνετο πομπή.

---

60. *Αἰόλοο* § 59] *-λου*. ‖ 62. *δ’ εἰσ*] *πρὸσ* l. a. in H. ‖ 63. *ἐρέοντο*] *ἐρέεινον* F. ‖ 65. *ἀφίκοιο* $H^2 X^2$ D K] *ἂν ἵκοιο* F, *ἂν ἵκηαι* G P H^1 M (cf. *N* 141). ‖ 66. *εἴη* M U n] *ἐστίν* *Ω* (ut *η* 320). ‖ 67. *ἔφαν* G F] *φάσαν* P H M. ‖ 68. *ἄασσαν* Eust. et q] *ἄασαν* *Ω*. Cf. § 287. — *πρὸσ τοῖσί τε*] *πρὸσ τοισίδε ϑ’*? An *καὶ ἀϑέσφατοσ*? Cf. *λ* 61. ‖ 70. *καϑαπτόμενοσ*] *ἀμειβόμενοσ* Zen. ‖ 75. *ἀϑανάτοισιν* P H] *ἄρα ϑεοῖσιν* G F X (metro invito), *ἦ ῥα ϑεοῖσιν* Barnes (coll. *τ* 556). ‖ 78. *ἐρεσίησ ἀλεγεινῆσ*] *-ηι -νῆι* G.

---

66. ποθι] § 322.

68. τε ὕπνοσ] hiatus molestus; cf. nota crit.

73—76. Sic respondet poeta quaerentibus cur Aeolus, qui Ulixi bene vellet, ventos heroi adversos non denuo in utrem coëgerit — et sic eius errorum fecerit finem. Cf. ε 79 sq.

77. προτέρω ’πλέομεν] quorsum tendentes? Ne uno quidem verbulo significavit poeta, consulto sic cavens ne quis anxie rimari posset viam, quam heros tenuisset. Quod multi tamen postea sunt conati, frustra omnes.

78. ἐρεσίησ] § 21.

79. ματίηι] †, *errore* sive *stultitia*. Cohaerent ματάειν sive *errare* et voces non Homericae μάτην atque ματαῖοσ. *Temeritatem* intellexit Apollonius Arg. I 805 IV 367.

ϝεξῆμαρ μὲν ὁμῶσ ’πλέομεν νύκτασ τε καὶ ἦμαρ, 80 = ο 476 cf. κ 28
ἑβδομάτηι δ’ ἱκόμεσθα Λάμοι’ αἰπὺ πτολίεθρον, 80^b = Ε 490
Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμὴν 82^a cf. ψ 318
ἠπύει εἰσελάων, ὃ δέ τ’ ἐξελάων ὑπακούει.
ἔνθα κ’ ἄϋπνοσ ἀνὴρ δοιοὺσ ἐξήρετο μισθούσ,
τὸν μὲν βουκολέων, τὸν δ’ ἄργυφα μῆλα νομεύων·
ἐγγὺσ γὰρ νυκτόσ τε καὶ ἤματόσ εἰσι κέλευθοι.

---

84. ἄϋπνοσ] ἄοκνοσ n (ut Hes. Op. 495).

---

81. *Lami veterem Laestrygonis . . . in urbem | venimus*, Ov. Met. XIV 233. Nomen *Lami* regis huius immanis cognatum est nomini *Lamiae* sive larvae sanguinis avidae (Ar. Pac. 758 Hor. ad Pison. 340 al.). Mox vero cur *Antiphatae*, non *Lami* fiat mentio nescimus: duaene confluxerunt fabulae? Poeta urbi a Lamo olim conditae Antiphaten tunc praefuisse sumsit, et conferri potest Priamus rex urbis ab Ilo conditae.

— Λάμοι’(ο)] § 59.

82. Τηλέπυλον] urbis nomen ψ 318 redit. Quod *epitheton*, Λάμοιο autem *genitivum* explicativum (ut Β 538 al.) ducebat Didymus (schol. h. l. et ad Ar. Pac. 758); cf. Α 99.

82 sq. ὅθι—ὑπακούει] *ubi pastor* sub finem diei *cum pecudibus domum dormitum rediens alium pastorem evocat* (cf. ι 399 al.), cuius pecudes in pascuo suas statim excipiant; *is autem vocatus audit* (cf. δ 283), *foras igitur suum gregem agit*.

84—86. Inter Laestrygonum gentem pastoriciam (cf. vs. 98) si quis homo esset mercenarius qui somnum nullum requireret, cum opilionis tum bubulci ministerio fungi posset, per alteram τοῦ νυχθημέρου partem heri sui boves, per alteram eius oves atque capellas pascens. Illic enim etiam per eas horas, quibus alibi homines quiescunt, operandi et mercedem merendi est occasio, quoniam perpetua luce ea regio illustratur. — Spectari h. l. dies praelongos, quibus in Europae ceteraeque terrae parte septentrionali homines aestivo tempore fruuntur, optimo iure statuit Crates. Cuius rei notitia aliqua et aliis viis ad poetae aequales pervenire facile potuit et simul cum *succino* Baltico ad eos perferri; cf. μ 73—105 ο 460. Quod autem illic per anni partem fit, id *perpetuo* fieri nunc dicitur: nempe mercatores non per caliginem brumalem sed longarum dierum tempore gentes illas remotas visere solebant; praeterea cf. δ 86. Sorte contraria usa est gens *Cimmeriorum*, in perpetua enim obscuritate degebat; de qua gente cf. λ 14—19.

84. ἐξήρετο] § 284.

86. *Illic enim viae noctis et diei non sunt separatae*, ut in ceteris terris, ubi ἣ μὲν ἔσω καταβήσεται, ἣ δὲ θύραζε ἔρχεται (Hes. Theog. 750 sq.; cf. etiam vicina), sed solis via etiam per noctem in ima caeli parte cernitur. — Hoc uno loco Homerico ἐγγύσ esse dicuntur quae *inter se* sunt *vicina*, ceteris locis ἐγγύσ significat *prope* (rerum vel hominum modo indicatorum habita ratione).

„ἔνθ' ἐπεὶ εἰσ λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πέρι πέτρη 87 cf. ο 472
ἠλίβατοσ τετύχηκε διαμπερὲσ ἀμφοτέρωθε,
ἀκταὶ δὲ προβλῆτεσ ἐναντίαι ἀλλήλῃσι
ἐν στόματι προέχουσι, ϝαραιὴ δ' εἴσοδόσ ἐστι,
ἔνθ' οἵ γ' εἴσω πάντεσ ἔχον νέασ ἀμφιϝελίσσασ.
αἳ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένοσ κοίλοι' ἐδέδεντο
πλησίαι, — οὐ μὲν γάρ ποτ' ἀέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῶι,
οὔτε μέγ' οὔτ' ὀλίγον, λευκὴ δ' ἔεν ἀμφὶ γαλήνη, —
αὐτὰρ ἐγὼν οἶοσ 'σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν
αὐτόθ' ἐπ' ἐσχατιῆι, πέτρησ ἐκ πείσματα δήσασ,
ἔστην δὲ σκοπιὴν εἰσ παιπαλόεσσαν ἀνελθών. 97 = 148 cf. 194
ἔνθα μὲν οὔτε βοῶν οὔτ' ἀνδρῶν 'φαίνετο ϝέργα,
καπνὸν δ' οἶον ὁρῶμεν ἀπὸ χθονὸσ ἀΐσσοντα.
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρουσ προΐην πεύθεσθαι ἰόντασ, 100-102 = ι 88 sqq.
οἵ τινεσ ἀνέρεσ εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντεσ,
ἄνδρε δύω κρίνασ, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσασ.
„οἳ δ' ἴσαν ἐκβάντεσ λείην ὁδόν, ἧι περ ἅμαξαι

---

87. *λιμένα κλυτὸν*] *λιμέν' ἄκλυτον* (*portum ignotum*) Megaclides apud Hesych. (neglecta caesura). || 93. *κῦμά γ'(ε)* G[1] F P] *κύματ'* G[2]. || 96. *ἐσχατιῆι* F P] *-ῆσ* G (ut ι 280). Cf. β 391. || 101 sq. Ordine inverso habent G M (cf. ι 89 sq.). || 101. *εἶεν*] *εἰσὶν* G P q. || 103. *περ*] l. a. *κεν*.

87—90. Similis fuit, qui ν 96—101 pingitur, portus Ithacae.

87. κλυτὸν] non *praeclarum* nunc significat, sed *praestantem*, *optimum*, ut ζ 58.

88. ἠλίβατοσ] cf. Ο 273.

— τετύχηκε διαμπερὲσ] cf. Ρ 748.

90. ἐν στόματι] cf. Ξ 36.

— προέχουσι] προύχ. Ω.

92—102. *Ceterae naves littori alligatae portum obtinebant; mea sola extra portum manserat* (sic poeta parat sequentia; cf. vs. 131 sq. et ι 60 sq.). *Tunc misi qui regionis interiora explorarent.*

92. κοίλοι'(ο)] § 59.

93. πλησίαι, οὐ μὲν γὰρ κτέ.] non erat periculum ne naves altera alteri nocere possent fluctibus motae.

94. λευκὴ . . . γαλήνη] *candidum* dicitur maris *aequor* sub sole resplendens, neque vento neque aestu motum. Nos: *tam planum quam est speculum* (*spiegelglad*) et: *blank water*.

— ἔεν] § 302.

96. αὐτόθ'(ι)] § 322.

98. Laestrygones, fera gens et inculta, vitam pastoriciam vivebant. Cf. vs. 85 et Ζ 142.

99. Etiam vs. 149 fumus e Circes aedibus surgens ἀπὸ χθονὸσ ἀΐσσειν dicitur. Qui prius cernitur quam ipsae cernantur aedes. Non solum sed uno pluribusve nautis comitantibus Ulixem speculam illam adscendisse poeta sumsit tacitus, teste plurali ὁρῶμεν (cf. Ζ 414).

101. εἶεν] de optativo cf. § 109.

103 sq. Dicitur λείη ὁδὸσ via *strata*, in quam conveniunt ἀταρποὶ sive *calles*

ϝάστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην.
κούρηι δὲ ξύμβληντο πρὸ ϝάστεοσ ὑδρευούσηι,
θυγατέρ' ἰφθίμηι Λαιστρυγόνοσ Ἀντιφάταο. 106ᵃ = ο 364
ἡ μὲν ἄρ' εἰσ κρήνην κατεβήσετο καλλιρέεθρον,
οἳ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον ἔκ τ' ἐρέοντο,
ὅσ τισ τῶνδ' εἴη βασιλεὺσ καὶ ϝοῖσι ϝανάσσοι·
ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸσ ἐπέφραδεν ὑψερεφὲσ δῶ. 111 = ο 424
οἳ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, ἓν δὲ γυναῖκα 112ᵃ cf. Ω 719
ηὗρον ὅσην τ' ὄρεοσ κορυφήν, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν.
ἡ δ' αἶψ' ἐξ ἀγορῆσ ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα,
ϝὸν πόσιν, ὃσ δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον. 115ᵇ = γ 194
αὐτίχ' ἕνα μάρψασ ἑτάρων ὡπλίσσατο δεῖπνον· 116 cf. ι 311
τὼ δὲ δύ' ἀΐξαντε φυγῆι ἐπὶ νῆασ ἱκέσθην.

---

108 Ἀρτακίην· ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ϝάστυ ʼφέρεσκον.

---

106. Λαιστρυγόνοσ] μεγαλήτοροσ P (cf. ζ 17). — Ἀντιφάταο] -τοιο G l, item vs. 199. Cf. Μ 191 ο 242 sq. || 108. Del. Duentzer; cf. comment. || 110. καὶ ϝοῖσι] sic (καὶ οἶσιν) G F, ἠδ' οἶσιν P, καὶ τοῖσιν Ar., *et quibus* interpretatus, sed analogia id caret. || 112. ἐν vHerwerden] τήν. || 113. αὐτήν] *ἄντην? Cf. § 98. || 115. ἐμήσατο] -δετο F[1]. || 116. δεῖπνον] δόρπον G X (cf. Δ 86).

---

salebrosae. per quas de montium clivis deducuntur arbores caesae (cf. P 743).

105—113. En eadem narrantur quae in ζ, sed omni ornatu destituta et in brevius contracta. Tunc Ulixes accedebat ad gentem quam Gigantibus olim proximam et ex his oriundam fuisse poeta dixit, nunc adit ipsos Gigantes, sed alio iam nomine designatos (cf. vs. 120). Hospites ad regis filiam prope fontem accesserunt, a qua in urbem ad matrem sunt deducti. At qualem matrem! Aretae tam dissimilem quam Alcinoo fuit Antiphates.

105. ξύμβληντο] § 119.

106. ἰφθίμηι] nunc et vs. 119 hoc adiectivo ita fere utitur poeta ut Vergilius adiectivo *ingenti*.

107. κατεβήσετο] § 152.

108. Poetam scaturigini regionis a gente fera habitatae, quam non nisi semel et in transitu commemoravit, proprium aliquod nomen tribuisse non est credibile. In agro *Cyzici* fontem *Artaciam* norant posteri (cf. Apoll. Rh. I 957); post igitur natus est hic versus, quo enuntiatum molestissime oneratur, quam pro Laestrygonia haberi coepta est terra ea, in qua Milesii saeculo VII° ineunte Cyzicum condidere coloniam.

110. εἴη . . . ϝανάσσοι] de optativo cf. § 109.

113. Rogaverit quispiam quomodo fieri potuerit ut filia matris tam procerae non et ipsa mirationem faceret advenis. Puellam nondum adultam poeta cogitavisse videtur.

114. ἐξ ἀγορῆσ] erat enim tempus diei antemeridianum; cf. vox δεῖπνον vs. 116 et μ 439—441 al.

115—117. Comedere omnes voluit, sed duo prius effugerunt quam corripere eos potuit.

117. φυγῆι] *aufugiendi opportunitatem nacti*. Vox χ 306 redit; idem valet

αὐτὰρ ὃ 'τεῦχε βοὴν διὰ ϝάστεοσ· οἳ δ' ἀΐοντεσ 118ᵇ sq. cf. ι 401
'φοίταον ἴφθιμοι Λαιστρυγόνεσ ἄλλοθεν ἄλλοσ,
μυρίοι, οὐκ ἄνδρεσσι ϝεϝοικότεσ ἀλλὰ Γίγασι.
οἵ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισι
'βάλλον· ἄφαρ δὲ κακὸσ κόναβοσ κατὰ νῆασ ὀρώρει
ἀνδρῶν τ' ὀλλυμένων νηῶν θ' ἅμα ϝαγνυμενάων.
ἰχθῦσ δ' ὣσ πείροντεσ ἀτερπέα δαῖτ' ἐφέροντο.
„ὄφρ' οἳ τοὺσ ὄλεκον λιμένοσ πολυβενθέοσ ἐντόσ, 125ᵇ = π 352
τόφρα δ' ἐγὼ ξίφοσ ὀξὺ ϝερυσσάμενοσ παρὰ μηροῦ 126 cf. Φ 173
τῶι ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νεὸσ κυανοπρώιροιο,
αἶψα δ' ἐμοῖσ' ἑτάροισιν ἐποτρύνασ ἐκέλευσα 128ᵇ cf. β 422 ι 488
ἐμβαλέμεν κώπησ', ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν· 129 cf. ι 489
οἳ δ' ἅμα πάντεσ ἀνέρριψαν δϝείσαντεσ ὄλεθρον.
ἀσπασίωσ δ' εἰσ πόντον ἐπηρεφέασ 'φύγε πέτρασ
νηῦσ ἐμή· αὐτὰρ αἳ ἄλλαι ἀϝολλέεσ αὐτόθ' ὄλοντο.
„ἔνθεν δὲ προτέρω 'πλέομεν ἀκαχημένοι ἦτορ, 133 sq. = ι 62 sq.
ϝάσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλουσ ὀλέσαντεσ ἑταίρουσ.

τὰ περὶ Κίρκησ.

„Αἰαίην δ' εἰσ νῆσον ἀφικόμεθ'. ἔνθα δ' ἔναιε 135 cf. 1

---

123. τ'(ε) H] om. G F P. || 124. ὣσ πείροντεσ] sic Ar., ὣσ εἴροντεσ Aristoph., ἀσπαίροντασ Apoll. lex. Hesych. (cf. κ 412 μ 254). — (ἐ)φέροντο Zen. Aristoph. Ar. F T] πένοντο Ω. || 126. ἐγὼ ξίφοσ G F P] ἐγὼν ἄορ H (ut Φ 173 κ 321 λ 24). || 130. ἅμα] sic Ar., ἄρα P (item vs. 257) et olim alii, ἅλα Rhianus et Callistratus (cf. η 328 ν 78).

φύξισ K 311, 398, 447, cf. etiam φύγαδε (Θ 157 al.). Ipsa *fuga* ω 57 et in Iliade passim dicitur φόβοσ (cf. Λ 402). Alibi *fugae* notio in Odyssea non occurrit, *fugiendi* autem verbum φέβεσθαι sive φοβέεσθαι non nisi π 163, passim vero φεύγειν, ut et in Iliade.

119. 'φοίταον] § 191.

— ἴφθιμοι] cf. vs. 106.

124. *Thynnorum* potissimum agmen retibus inclusum poeta cogitasse videtur. Cf. Aesch. Pers. 424 Ar. Vesp. 1087 et comparatio cognata Π 406–408.

126 sq. Cf. Verg. Aen. IV 579 sq.

129. ἐμβαλέμεν κώπησ'(ι)] cf. ι 489 et de infinitivi forma § 126.

130. ἅμα πάντεσ ἀνέρριψαν] *omnes uno impetu remos ducere coeperunt.* Ut modo ἐμβαλεῖν, sic nunc ἀναρρῖψαι verbum nauticum fuisse apparet. Rem cum fusius poeta pingit, nautas ἀνακλινθένταs ἀναρρῖψαι ἅλα πηδῶι dicit (η 328 ν 78).

131 sq. Exinde igitur *unius* tantum navis in Ulixis erroribus enarrandis fiet mentio. Cf. ι 60 sq.

135–139. Insula deae eius, quae fratrem habuit *Aeetam*, regionis orien-

Κίρκη ἐϋπλόκαμοσ, δϝεινὴ θεὸσ αὐδήεσσα, 136 = λ 8 μ 150 cf. μ 449
αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονοσ Αἰήταο·
ἄμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου Ἠελίοιο
μητρόσ τ' ἐκ Πέρσησ, τὴν Ὠκεανὸσ 'τέκε παῖδα.
ἔνθα δ' ἐπ' ἀκτῆσ νηῒ κατηγαγόμεσθα σιωπῆι
ναύλοχον εἰσ λιμένα, καί τισ θεὸσ ἡγεμόνευε. 141ᵇ = ι 142
„ἔνθα τότ' ἐκβάντεσ δύο τ' ἤματα καὶ δύο νύκτασ 142 cf. ι 74
'κείμεθ', ὁμοῦ καμάτωι τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντεσ. 143 sq. = ι 75 sq.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμοσ 'τέλεσ' Ἠώσ,
καὶ τότ' ἐγὼν ἐμὸν ἔγχοσ ἑλὼν καὶ φάσγανον ὀξὺ
καρπαλίμωσ παρὰ νηὸσ ἀνήϊα εἰσ περιωπήν, 146ᵇ cf. Ξ 8
εἴ πωσ ϝέργα ϝίδοιμι βροτῶν ἐνοπήν τε πυθοίμην.

136. *αὐδήεσσα*] *οὐδήεσσα* Aristoteles (cf. ε 334). || 138. *ἐκγεγάτην*] *-τον* Etym. M. 309, 38. || 140. *νηῒ* G F P] *νῆα* H. || 146. *παρὰ*] *ἀπὸ* X (item vs. 274). — *ἀνήϊα* § 308] *-ον*.

talis regem ex Argonautarum fabula notissimum (cf. μ 69 sq.), patrem autem *Solem*, quaeri non potuit nisi in ultimo *oriente* prope flumen *Oceani*, eius avi, et μ 1—4 claris verbis Circe dicitur habitare illum orbis terrarum locum unde cursum quotidianum Sol instituit. Ita autem hae res nunc narrantur ut Ulixes a Laestrygonum regione haud ita longo itinere ad Aeaeam pervenisse videatur; ingenti igitur marium tractu poeta haec loca inter se non videtur disiunxisse. Et licet ineptum sit accuratius definire velle quae poeta non nisi paucis incertisque verbis indicaverit vel etiam reticuerit, noctium tamen per quas sol non occidit mentio (cf. vs. 84 – 86) id certe docet poetam sub *septentrionem* quaeri voluisse gentem Laestrygonum, Ulixem igitur ex occidente, quo procella abreptus fuerat, per septentrionem orientem versus esse vectum. *Mythus* autem *solaris* quoniam Ulixis erroribus substructus olim fuit, — nam ipse Odysseae poeta nihil eiusmodi cogitavit (cf. ε 467 sq.), — haud inutile videtur nunc meminisse, solem quotidie eundem cursum obtinere et media nocte in caeli parte septentrionali „Laestrygonibus" sive incolis regionum septentrionalium se ostendere. Qua autem via Ulixes illud iter fecit? Per mare sane, id autem cum Oceano cohaesisse docent quae sequuntur; sed non significavit poeta qualem terrae firmae, quam alluit mare, sibi finxerit figuram neque eam rem videtur curasse. Id constat, Ulixem alterum iter Aeaeam postmodo fecisse *per Oceanum*. Quadamtenus congruunt quae de Argonautis e ponto Euxino non per Bosporum sed per septentrionalem aliquam viam in Graeciam reversis veteres fabulati sunt.

136. αὐδήεσσα] cf. ε 334.

142 sq. Non sunt ausi adire gentem sibi ignotam, clade recenti perterriti (cf. vs. 198 sq.), sed maesti ἐγκεκαλυμμένοι (vs. 179) iacuerunt in littore, multo labore (cf. ι 75) et luctu ob caesos sodales confecti et cibo destituti. Cf. vs. 176 sq.

142. ἤματα καὶ . . . νύκτασ] cf. Ψ 186.

143. θυμὸν ἔδοντεσ] cf. Z 202.

ἔστην δὲ σκοπιὴν εἰσ παιπαλόεσσαν ἀνελθών, 148 = 97
καί μοι ἐϝείσατο καπνὸσ ἀπὸ χθονὸσ εὐρυοδείησ. 149^{b} = Π 635
'μερμήριξα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν 151 cf. Ε 671
ἐλθέμεν' ἠδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ 'ϝίδον αἴθοπα καπνόν.
ὧδε δέ μοι φρονέοντι 'δοάσσατο κέρδιον εἶναι· 153 cf. Ν 458
πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσησ 154^{b} = δ 779
δεῖπνον ἑταίροισιν δόμεναι προέμεν τε πυθέσθαι.
„ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸσ ἀμφιϝελίσσησ, 156 = μ 368
καὶ τότε τίσ με θεῶν ὀλοφύρατο μοῦνον ἐόντα,
ὅσ ῥά μοι ὑψικέρατ' ἔλαφον μέγαν εἰσ ὁδὸν αὐτὴν
ἧκεν. ὃ μὲν ποταμόνδε κατήϊεν ἐκ νομοῦ ὕλησ
πιόμενοσ, — δὴ γάρ μιν ἔχεν μένοσ ἠελίοιο, —
τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἄκνηστιν μέσα νῶτα
'πλῆξα, τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε· 162 cf. Π 346
κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίηισι μακών, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμόσ. 163 = Π 469
τῶι δ' ἐγὼ ἐμβαίνων δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆσ 164^{b} = Π 862
ἐϝρυσάμην. τὸ μὲν αὖθι κατακλίνασ ἐπὶ γαίηι
εἵασ', αὐτὰρ ἐγὼ 'σπασάμην ῥῶπάσ τε λύγουσ τε,
πεῖσμα δ', ὅσον τ' ὄργυιαν, ἐΰστρεφὲσ ἀμφοτέρωθε 167^{a} cf. ι 325
πλεξάμενοσ συνέδησα πόδασ δϝεινοῖο πελώρου.
'βῆν δὲ καταλλοφάδεια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν

---

150 Κίρκησ ἐν μεγάροισι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην. 150^{b} = Λ 118

---

150. Del. Kayser. || 158. ὑψικέρατ'(α) § 62] ὑψίκερων. Cf. Ar. Nub. 597. Etiam ὑψικέραν (Bacchyl. XVI 22) speciem habet. || 160. δή] δήν Zen. || 161. κατ' ἄκνηστιν P] κατὰ κνῆστιν G F. || 164. ἐμβαίνων] sic Ar., ἐκβ. G P. Cf. Ζ 65 Κ 493.

151—155. Non palam prodire sed caute et tecte inquirere decrevit Ulixes, cladis Laestrygoniae memor. Cf. idem Eumaeum, Penelopen, Laërten fictis verbis falsoque nomine sumto adiens in posteriore Odysseae parte.

152. ἐλθέμεν'(αι)] § 125.

155. προέμεν] § 126.

159. ἐκ νομοῦ ὕλησ] = ἐκ βοτάνησ Ν 493.

161. ἄκνηστιν] †; vox aliunde ignota *spinam dorsalem* videtur significare.

162. Ulixes cervum cominus percussit ictu hastae tam vehementi, ut cuspis totum animalis corpus perforaret.

163. ἔπτατο] § 216.

165. ἐϝρυσάμην] § 293.

166. ῥῶπασ] cf. Ν 199.

167. ὄργυιαν] cf. Ψ 327.

— ἐΰστρεφὲσ ἀμφοτέρωθε] *ab utraque parte bene tortum*. Altera parte anteriores, altera posteriores pedes animalis colligavit.

169. καταλλοφάδεια] †, *cervici* — veluti collare — *impositum*. Cf. adiecti-

ἔγχε' ἐρειδόμενοσ, ἐπεὶ οὔ πωσ ῆεν ἐπ' ὤμου 170ª cf. Ξ 38
χειρὶ φέρειν ἑτέρηι· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ῆεν. 171ᵇ = 180
κὰδ δ' ἔβαλον προπάροιθε νεόσ, ἀνέγειρα δ' ἑταίρουσ 172ª cf. ι 482
μειλιχίοισι ϝέπεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ϝέκαστον· 173 = 547 μ 207
‚ὦ φίλοι, οὐ γάρ πω καταδυσόμεθ' ἀχνύμενοί περ
εἰσ Ἀϝίδαο δόμουσ πρὶν μόρσιμον ἦμαρ ἐπέλθηι·
ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἐν νηῒ θοῆι βρῶσίσ τε πόσισ τε, 176 cf. μ 320
μνησόμεθα βρώμησ μηδὲ τρυχώμεθα λιμῶι.'
„ὦσ ἐφάμην, οἳ δ' ὦκα ἐμοῖσ' ἐπίθοντο ϝέπεσσι, 178 = 428 μ 222
ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θῖν' ἁλὸσ ἀτρυγέτοιο
'θηήσαντ' ἔλαφον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ῆεν. 180ᵇ = 171
αὐτὰρ ἐπεὶ 'τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσι, 181 = δ 47
χεῖρασ νιψάμενοι 'τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα. 182ª cf. β 261
ὦσ τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐσ ἠέλιον καταδύντα 183-187 = ι 556 sqq.
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ϝηδύ· 183-185 = μ 29 sqq.
ἦμοσ δ' ἠέλιοσ κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφασ ῆλθε, 185-188 = ι 168 sqq.
δὴ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσησ.
ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ Ἠώσ,
καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενοσ μετὰ πᾶσιν ἔϝειπον·
‚ὦ φίλοι, οὐ γὰρ ϝίδμεν ὅπηι ζόφοσ οὐδ' ὅπηι ἠώσ, 190 cf. ρ 78
οὐδ' ὅπηι ἠέλιοσ φαεσίμβροτοσ εἶσ' ὑπὸ γαῖαν

---

189 *κέκλυτέ μοι μύθων, κακά περ πάσχοντεσ ἑταῖροι.* 189 = μ 271, 340

---

170. ῆεν] εἶχον Aristoph. ‖ 174. πω H] πωσ G F P. ‖ 175. ἐπέλθηι] ἐπελθεῖν W, ἰδέσθαι G (cf. γ 233). ‖ 178. ὦκα] l. a. οὕτω (? οὔ πω Bekker). — ἐπιθοντο (ϝ)έπεσσι Nauck] ἐπέεσσι πίθοντο Ω, item locis par.; cf. § 60. ‖ 188. καὶ] δὴ Rhianus. — πᾶσιν] μῦθον Rhianus F. ‖ 189. Damnavit Callistratus, non legit Ar. (teste Ariston. ad *P* 221) neque interpres Eur. Phoen. 886 (Aristoph ? cf. Cobet Misc. Crit. 317). — μοι § 92] μευ. — μύθων] μῦθον P¹ k (ut *B* 200 *Γ* 87 al.). ‖ 190. γὰρ schol. β 1] γάρ τ' (τι G) Ω.

---

vum κατωμίδιοσ Ψ 431; λόφοσ *cervix humana* dicitur K 573, sonum λ autem etiam adiectivum ἄλλοφοσ K 258 duplicatum habet.

170. ἔγχε'(ϊ)] § 71.

173. -οισι ϝέπεσσι] § 60.

174. οὐ γάρ] cf. Γ 59.

176 sq. *Donec victus et potus suppetunt, non est cur fame conficiamur* — et mirantibus ostendit praedam. In navi supererat etiam vini aliquid (cf. ι 212), iamque carnes esurientibus (cf. vs. 142 sq.) attulit ipse.

185. ἐπὶ κνέφασ ῆλθε] cf. A 475.

190—192. *O boni, ergone prorsus inopes sumus consilii? Scimus tamen quorsum cursus sit tenendus ut in patriam possimus pervenire!* De particulis οὐ γάρ cf. Γ 59. Quilibet οἶδε δήπου ὅθεν ἥλιοσ ἀνίσχει καὶ ὅπου δύεται! Quae Xenophontis ad milites suos verba sunt Anab. V 7 § 6.

οὐδ' ὅπηι ἀννέεται; ἀλλὰ φραζώμεϑα ϑᾶσσον,
εἴ τισ ἔτ' ἔσται μῆτισ. ἐγὼ δ' οὐκ ἔμμεν' ὀΐω·
εἶδον γὰρ σκοπιὴν εἰσ παιπαλόεσσαν ἀνελϑὼν — 194 cf. 97
νῆσον, τὴν πέρι πόντοσ ἀπείριτοσ ἐστεφάνωται.
αὐτὴ δὲ χϑαμαλὴ κεῖται· καπνὸν δ' ἐνὶ μέσσηι — 196^{a} = ι 25
ἔδρακον ὀφϑαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.' — 197^{b} = Λ 118
„ὣσ ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσϑη φίλον ἦτορ, — 198 = 566 μ 277 cf. δ 481 ι 256
μνησαμένοισ' ἔργων Λαιστρυγόνοσ Ἀντιφάταο
Κύκλωπόσ τε βίησ μεγαλήτοροσ ἀνδροφάγοιο.
'κλαῖον δὲ λιγέωσ, ϑαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντεσ· — 201 cf. λ 391; 201^{a} = π 216
ἀλλ' οὐ γάρ τισ πρῆξισ ἐγίγνετο μυρομένοισι. — 202 = 568 cf. Ω 524
αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντασ ἐϋκνήμιδασ ἑταίρουσ
ἠρίϑμεον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὄπασσα·
τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχοσ ϑεοϝειδήσ.
κλήρουσ δ' ἐν κυνέηι χαλκήρεϊ 'πάλλομεν ὦκα· — 206 cf. Γ 316
ἐκ δ' ἔϑορε κλῆροσ μεγαλήτοροσ Εὐρυλόχοιο. — 207^{a} = Η 182
'βῆ δ' ἴμεναι, ἅμα τῶι γε δύω καὶ ϝείκοσ' ἑταῖροι

192. *-ται;] scribi solet colon. Cf. comment. || 193. ἔμμεν' (εἶναι) ὀΐω Hermann] οἴομαι εἶναι. Cf. § 292*. || 194. εἶδον] neglecto ϝ. || 199. ἔργων] neglecto ϝ; *μνησαμένων ϝέργων? Cf. Γ 301. — Ἀντιφάταο] -τοιο G[1] l (item vs. 107). || 200. ἀνδροφάγοιο] -φόνοιο G P T. || 201 sq. Om. G, in marg. habent F X. || 206. 'πάλλομεν ὦκα] πάλλον ἑλόντεσ P (ut Γ 316).

192—197. *Quam primum igitur deliberemus sitne etiam consilium quod inire possimus. Non quo esse eiusmodi consilium perhibeam equidem. Nam in insula versamur, quam ex edito loco conspexi totam, est enim humilis. In media autem insula vidi fumum.* „In insulam pervenimus; ergo aut hic maneamus necesse, aut iter maritimum ineamus denuo. At victu prius opus est: superest igitur id unum, quod hactenus ausi non sumus, ego vero nunc suadeo, ut adeamus locum unde fumum vidi surgentem." Breviter haec indicantur magis quam claris verbis enuntientur; valet autem ἔτι *praeterea, praeter id quod ego dicam* vel: *praeter id quod hactenus noluimus.* Ad τισ igitur mente potest suppleri ἄλλη (cf. ρ 587).

202. Secutus est Bacchylides V 183: ἀλλ' οὐ γάρ τίσ ἐστιν πρᾶξισ τάδε μυρομένοισ.

204. ἠρίθμεον] § 8 et 191.

206. Cf. Γ 316.

208. ἴμεναι] § 125.

— δύω καὶ ϝείκοσ'(ι)] *quatuor* igitur *et quadraginta* superfuerunt Ulixis sodales. Quibus si adduntur *sex* illi, quos devoravit Polyphemus (ι 289 sqq., cf. κ 200), conficitur *quinquaginta,* qui primitus fuit, numerus militum navi vectorum praeter Ulixem ducem et Eurylochum gubernatorem (cf. Β 510 θ 35, 48). Sed et post Ismarum urbem captam sex Ulixis milites perierunt (cf. ι 60 sq.). Ergone aut horum nunc non habetur ratio aut illorum? Immo collato loco qui est de clade Ismaria statuendum videtur,

κλαίοντεσ, κατὰ δ' ἦμ' ἔλιπον γοάοντασ ὄπισθεν.
„ηὗρον δ' ἐν βήσσηισι τετυγμένα δώματα Κίρκησ 210 cf. 252
ξεστοῖσιν λάεσσι περισκέπτωι ἐνὶ χώρωι· 211 = 253; 211ᵇ = α 426
ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι ἠδὲ λέοντεσ,
τοὺσ αὐτὴ κατέθελξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκε.
οὐδ' οἵ γ' ὡρμήθησαν ἔπ' ἀνδράσιν. ἀλλ' ἄρα τοί γε
οὐρῆισιν μακρῆισι περισσαίνοντεσ ἀνέσταν·
ὡσ δ' ὅτε κ' ἀμφὶ ϝάνακτα κύνεσ δαίτηθεν ἰόντα
σαίνωσ', — αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ, —
ὣσ τοὺσ ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχεσ ἠδὲ λέοντεσ
'σαῖνον. τοὶ δ' ἔδϝεισαν, ἐπεὶ 'ϝίδον αἰνὰ πέλωρα·

209. κατὰ δ' ἦμ'(ε)] *ἦμασ δ'? Cf. § 92. || 210. Κίρκησ] καλὰ Apoll. Pron. 108 (ut vs. 252 et omisso vs. 211). || 217. θυμοῦ] -μῶι F W.

postquam Ulixes cum navi sua ex insula Cyclopum ad ceteram classem rediit, numerum militum eius navi vectorum ex ceterarum navium militibus expletum fuisse, ne sola ducis navis remigio tardiore promoveretur. — Postea etiam *Scylla* sex milites ex Ulixis nave abripuit (cf. μ 245 sq.).

209. γοάοντασ] § 191.

210—243. Haec Ulixes scire quomodo potuerit, indicare inutile duxit poeta; nimirum ratio tulit ut ex Eurylocho ceterisque comitibus postmodo audiret. Ceterum cf. vs. 277.

211. Regiam splendidam habitasse dicitur Circe Solis filia; sed in medio nemore, loco abdito atque secluso, eam degisse poeta haud temere ait, origo enim fabulae sic indicatur. Nam aedes hae lapideae silva cinctae licet non sint similes *cavernae Calypsus* vite populis cypressis circumdatae vel *cavernae Polyphemi*, quae lauris pinis quercubus inumbrabatur, revera tamen cum his sunt comparandae. Cf. vs. 282—285 et τ 188 et de locutione περισκέπτωι ἐνὶ χώρωι α 425 sq.

212. μιν] pertinetne ad χῶρον? An ad δώματα, quasi singularis (δῶμα vel δόμοσ) praemissus sit? Cf. E 638 et Apollon. Pron. 108 Synt. 200. Ad *Circen* pronomen referri vix potest; quae apertis demum foribus cernitur vs. 230.

213. κατέθελξεν] *deleniverat*, arte magica mites e feris reddiderat. — *Homines* malis Circes artibus in ferarum speciem mutatos intellexit Verg. Aen. VII 19 sq. (cf. vs. 291, 326, 433 sq.), et adiectivum κακά nomini φάρμακα additum eo ducit sane. Sed id si voluisset poeta noster, clarioribus verbis significasset, plures autem mortales ad Circen in oras illas longinquas pervenisse veri est dissimile, neque ulla mox horum animantium fit mentio. *Solam* hanc Nympham, ut Calypso, hactenus degisse sumamus oportet.

216. ὅτε κ'(ε)] § 326.

— δαίτηθεν ἰόντα] ex amicorum convivio domum rediens dominus canibus suis carnium aliquid aliave edulia afferre solet. — Ipsi poetae canes caros fuisse hic et alibi apparet.

ἕσταν δ' ἐν προθύροισι θεᾶσ καλλιπλοκάμοιο.
Κίρκησ δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσησ ϝοπὶ καλῆι,
ἱστὸν ἐποιχομένησ μέγαν ἄμβροτον, οἷα θεάων
λεπτά τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ϝέργα πέλονται.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Πολίτησ ὄρχαμοσ ἀνδρῶν,
ὅσ μοι κήδιστοσ ἑτάρων ἦν κεδνότατόσ τε·
„ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τισ ἐποιχομένη μέγαν ἱστὸν
καλὸν ἀοιδιάει — δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκε —
ἢ θεὸσ ἠὲ γυνή· ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον.‘
„ὣσ ἄρ' ἐφώνησεν. τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντεσ,
ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρασ ὤϊξε φαεινὰσ
καὶ 'κάλε', οἳ δ' ἅμα πάντεσ ἀϝιδριίηφιν ἕποντο·
Εὐρύλοχοσ δ' ὑπέμεινεν ὀϊσσάμενοσ δόλον εἶναι.
εἷσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούσ τε θρόνουσ τε,
ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρὸν
ϝοίνωι Πραμνείωι ἐκύκα· ἀνέμισγε δὲ σίτωι
φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθοίατο πατρίδοσ αἴησ.
αὐτὰρ ἐπεὶ 'δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
ῥάβδωι πεπληγυῖα κατὰ συφεοῖσιν ἐϝέργνυ.
οἳ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰσ φωνήν τε τρίχασ τε
καὶ δέμασ, ἀλλὰ νόοσ ἔεν ἔμπεδοσ ὣσ τὸ πάροσ περ.
ὣσ οἳ μὲν κλαίοντεσ ἐέρχατο· τοῖσι δὲ Κίρκη
πάρ ῥ' ἄκυλον βάλανόν τ' ἔβαλεν καρπόν τε κρανείησ

220 cf. 310
220[a] = ϑ 325
221sq.[a] cf. ε 61 sq.
223[a] = X 511
226 cf. 254
228[a] = 255
229[b]-231 = 255 sqq.
230sq.[a] = 312 sq.
232 cf. 258
232[b] cf. δ 453[a]
233[b] cf. 314, 366 ξ 49
234 cf. υ 69
237[a] = 318
238[a] = 319 π 456

220. ἐν προθύροισι Ar. P] ἐν προθύρῃσι M, εἰνὶ θύρῃσι G F H X (cf. § 315[5] et ϑ 325). || 223. ϝέργα] δῶρα X. || 225. In X D q additur: ὅ(σ) σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν (= η 158). || 231 et 257. ἀϝιδριίηφιν § 46] -ῃσιν. || 233. εἷσεν δ'] ἣ δ' εἷσ' Fick (cf. ζ 8). — In X al. additur: τεῦχε δέ οἱ κυκεῶ χρυσέωι δέπαι, ὄφρα πίοιεν (cf. vs. 316). || 240. δέμασ] πόδασ Zen. M Q. — ἀλλὰ νόοσ (γ') Cobet] αὐτὰρ νοῦσ (cf. § 61). || 242. Ar. „οὐκ οἶδε"

220. προθύροισι] cf. O 124.

221—223. De *Calypso* eadem narrantur ε 61 sq. De ultimis autem verbis cf. ε 79 sq.

225. ἦν] § 302.

229. καλεῦντεσ] § 7 et 191.

230. Clausum igitur erat ostium (ἡ αὔλειοσ θύρα, α 104). Cf. vs. 282—285.

231. 'κάλε'(ε)] § 191.

234 sq. Hospitibus potionem parat dea, ut ξεινήϊα more solito iis praebeat; cf. I 222 sq. et Λ 624—640.

236. ἵνα πάγχυ λαθοίατο πατρίδοσ αἴησ] cf. quae de Lotophagis sunt narrata ι 84—104, praesertim vs. 94—97.

238. ἐϝέργνυ] § 230.

240 ἔεν] § 302.

241. ἐέρχατο] § 230.

242. ἄκυλον βάλανόν τ'(ε)] quodnam intersit discrimen non liquet; fortasse dicuntur *castaneae et glandes quernae*.

ἔδμεναι, οἷα σύεσ χαμαιευνάδεσ αἰὲν ἔδουσι.
„Εὐρύλοχοσ δ' ἂψ ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν — 244ᵇ cf. β 430
ἀγγελίην ἑτάρων ϝερέων καὶ ἀδευκέα πότμον.
οὐδέ τι ἐκφάσθαι 'δύνατο ϝέποσ ἱέμενόσ περ,
κῆρ ἄχεϊ μεγάλωι βεβολημένοσ. ἐν δέ ϝοι ὄσσε — 247 cf. Ι 9; 247ᵇ sq.ᵃ cf. δ 704
δακρυόφιν 'πίμπλαντο· γόον δ' ὠΐετο θυμόσ. — 248 = υ 349 [sq.
ἀλλ' ὅτε δή μιν πάντεσ ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντεσ,
καὶ τότε τῶν ἄλλων ἑτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον·
,ἤϊμεν, ὡσ ἐκέλευεσ, ἀνὰ δρυμά, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
252 ηὕρομεν ἐν βήσσηισι τετυγμένα δώματα καλά, — 252 cf. 210
254 ἔνθα δέ τισ μέγαν ἱστὸν ἐποιχομένη λίγ' ἄειδε — 254 cf. 226
ἢ θεὸσ ἠὲ γυνή· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντεσ, — 255ᵃ = 228; 255ᵇ-257 = 229 sqq.
ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρασ ὤϊξε φαεινὰσ
καὶ 'κάλε', οἳ δ' ἅμα πάντεσ ἀϝιδρίηφιν ἕποντο·
αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα ὀΐσσάμενοσ δόλον εἶναι. — 258 cf. 232
οἳ δ' ἅμ' ἀϝιστώθησαν ἀϝολλέεσ, οὐδέ τισ αὐτῶν
ἐξεφάνη· δϝηρὸν δὲ καθήμενοσ ἐσκοπίαζον.'
„ὣσ ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφοσ ἀργυρόηλον

---

253 ξεστοῖσιν λάεσσι περισκέπτωι ἐνὶ χώρωι. — 253 = 211

Did. in schol.; quem in vs. 241 legisse *δῶκε δὲ Κ.* coniecit Nitzsch, MSchmidt vero legit *„οὕτωσ οἶδε"* sive *agnoscit lectionem vulgatam*, Kirchhoff autem non hunc versum sed 243 Aristarcho ignotum fuisse suspicatur. Callistratus *παντοίησ ὕλησ ἐτίθει μελιηδέα καρπόν.* — ῥ'(α) G P] om. F. || 243. *αἰὲν*] *εἶδαρ'* Nauck. || 244 et 263. *ἂψ* D] *αἶψ' Ω* (cf. *Η* 272). || 246. *ἱέμενοσ*] neglecto ϝ, *ἐσσυμένοσ* Fick. || 247. *βεβολημένοσ* G F] *βεβλημένοσ* P (cf. *Ι* 3). || 249. *ἀγασσάμεθ'(α)* G F M] *ἀγαζόμεθ'* P H X, *ἀγαπαζόμεθ'* (om. *μιν*) Heliodorus in Apoll. lex. || 251. *ἤϊμεν* § 308] *ἤιομεν.* || 253. In textu habet X, in marg. M, om. *Ω*. || 257. *ἅμα*] *ἄρα* P (cf. vs. 130). || 259. *αὐτῶν*] **αὖτισ*? Cf. § 98.

---

243. χαμαιευνάδεσ] § 17.

245. ἀγγελίην ἑτάρων ϝερέων] de genitivi hoc usu cf. Λ 227, de verbi Β 49.

— ἀδευκέα πότμον] de adiectivo cf. δ 489; substantivum ceteris locis cunctis *mortem* significat, hoc uno sortem ipso obitu non optabiliorem. Perierunt miseri homines, licet vita haud humana iis manserit.

246. τι ἐκφάσθαι] de hiatu post τι haud illicito cf. Ε 465.

248. γόον δ' ὠΐετο θυμόσ] *et luctum animus noster praesagiebat.* Nihil fausti nuntiaturum intellegebamus, ut primum eius vultum adspeximus. — Redit locutio υ 349, sed ibi nomen θυμόσ non, ut nostro loco, ad aliam personam pertinet atque pronomen quod antecessit. De verbo ὀΐεσθαι cf. Ν 283.

253. περισκέπτωι ἐνὶ χώρωι] cf. vs. 211 et α 425 sq.

255. καλεῦντεσ] § 7 et 191.

256. Cf. vs. 230.

257. 'κάλε'(ε)] § 191.

ὤμοιιν 'βαλόμην, μέγα χάλκεον, ἀμφὶ δὲ τόξα·
τὸν δ' ἂψ ἤνωγον αὐτὴν ὁδὸν ἡγήσασθαι.
264 αὐτὰρ ὅ γ' ἀμφοτέρηισι λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων· 264ᵇ = Z 45
266 ‚μή μ' ἄγε κεῖσ' ἀϝέκοντα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὖθι· 266 cf. ο 199
ϝοῖδα γὰρ ὡσ οὔτ' αὐτὸσ ἐλεύσεαι οὔτε τιν' ἄλλον
ἄξεισ σῶν ἑτάρων. ἀλλὰ ξὺν τοισίδε θᾶσσον
φεύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἦμαρ.‘
270 „ὣσ ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
‚Εὐρύλοχ', ἦ τοι μὲν σὺ μέν' αὐτόθι τῶιδ' ἐνὶ χώρωι
ἔσθων καὶ πίνων κοίληι παρὰ νηῒ μελαίνηι, 272ᵃ = Ω 476 272ᵇ = γ 365
αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι· κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.‘ 273ᵇ = h. Ven. 130
„ὣσ ϝειπὼν παρὰ νηὸσ ἀνήϊα ἠδὲ θαλάσσησ. 274 cf. 446
275 ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον, ἰὼν ἱερὰσ ἀνὰ βήσσασ,
Κίρκησ ἵξεσθαι πολυφαρμάκου εἰσ μέγα δῶμα,
ἔνθα μοι Ἑρμείασ χρυσόρραπισ ἀντεβόλησε

265 καί μ' ὀλοφυρόμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·

263. ἤνωγον X D U^2 n^2] -γεον M, -γεα Ω (cf. § 225). || 264. ἀμφοτέρηισι λαβὼν G F P] -σιν ἑλὼν H^1. || 265. In textu habet U (cf. vs. 324, 418 al.), in marg. M, om. Ω neque legitur loco simili Z 45. || 268. τοισίδε § 97] τοίσδεσι. || 274. παρὰ] ἀπὸ X (item vs. 146). — ἀνήϊα § 308] ἀνήϊον P, ἀπήϊον Ω. || 275. ἄρ'(α)] *τάχ' (ut K 365 ι 378 al.)?

263. αὐτὴν] cf. θ 107.

264. λαβὼν . . . γούνων] cf. A 500.

266. αὖθι] § 322.

268. σῶν] *tuorum*, quibus infortunii socium te iam adiuncturus es; opp. τοισίδε. — Ar. interpretabatur σῶον sive *incolumem* (Hom. σάον).

271. αὐτόθι] § 322.

277. Poetam, qui Ulixem Alcinoo, Eumaeo, Penelopae, Nestorem et Menelaum Telemacho, Eumaeum Ulixi plurima narrantes finxit, cum ceteri sui carminis tum harum narrationum materiem e carminibus brevioribus ipsoque antiquioribus partim certe duxisse manifestum est. Vero autem est simile illorum carminum poetas itinera heroum suis verbis narrasse, tertia igitur persona ibi usos ubi Odysseae poeta primam usurpavit. Sic — quae Kirchhoffii est observatio, sed diasceuastae alicui hic imputabat quae ipsi Odysseae poetae tribuenda erant, — ea quae supra vs. 34—46 et 210—243 narrata sunt *poeta* scire potuit facile, a Musis edoctus (cf. A 8 sq.); *Ulixes* vero quomodo singula resciverit non liquet, et nostro loco frustra rogaverit quispiam quomodo Ulixes scire potuerit iuvenem, qui obviam ei fiebat, esse *Mercurium*. Comminisci aliquid licet: „sensisse id Ulixem adspecta dei virga aurea — non temere igitur usurpatum esse adiectivum χρυσόρραπισ — et auditis eius verbis" vel: „Circen postea id dixisse Ulixi"; sed talia reticere poeta Odysseae non fuit solitus; cf. ε 79 sq. et similis locus μ 374—388. Quapropter potius statuendum est hanc

ἐρχομένωι πρὸσ δῶμα, νεηνίηι ἀνδρὶ ϝεϝοικὼσ — 278 cf. Ω 347
πρῶτον ὑπηνήτηι, τοῦ περ χαριεστάτη ἥβη· — 279 = Ω 348
ἔν τ' ἄρα μοι 'φῦ χειρὶ ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· — 280 = Z 253
,πῆι δ' αὖτ', ὦ δύστηνε, δι' ἄκριασ ἔρχεαι οἶοσ
χώρου ἄϝιδρισ ἐών; ἕταροι δέ τοι οἴδ' ἐνὶ Κίρκησ
ἔρχαται ὥσ τε σύεσ πυκινοὺσ κευθμῶνασ ἔχοντεσ.
ἦ τοὺσ λυσόμενοσ δεῦρ' ἔρχεαι; οὐδὲ σὲ φημὶ
αὐτὸν νοστήσειν, μενέεισ δὲ σύ γ' ἔνθα περ ἄλλοι.
ἀλλ' ἄγε δή σε κακῶν ἐκλύσομαι ἠδὲ σαώσω.
τῆ, τόδε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων εἰσ δώματα Κίρκησ
ἔρχε', ὅ κέν τοι κρατὸσ ἀλάλκηισιν κακὸν ἦμαρ.
πάντα δέ τοι ϝερέω ὀλοφώϊα δήνεα Κίρκησ· — 289 cf. δ 410
τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐν φάρμακα σίτωι.
ἀλλ' οὐδ' ὧσ θέλξαι σε δυνήσεται· οὐ γὰρ ἐάσει
φάρμακον ἐσθλόν, ὅ τοι δώσω, ϝερέω δὲ ϝέκαστα.
ὁππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάσηι περιμήκεϊ ῥάβδωι,
δὴ τότε σὺ ξίφοσ ὀξὺ ϝερυσσάμενοσ παρὰ μηροῦ — 294 sq. cf. 321 sq. 294 cf. Φ 173

280. *μοι*] *οἱ* P X D U. ‖ 281. *πῆι δ'(ἐ)*] *τίπτ'* Heracl. All. 72. — *αὖτ', ὦ*] *αὔτωσ* W q Eust. Heracl. l. l. (ut Zen. λ 93). ‖ 282. *δέ τοι οἴδ' ἐνὶ*] *δ' ἐν δώμασι* G (cf. vs. 449).

rem eum fugisse, dum obliviscitur non se loqui sed heroëm. Similia sunt ι 183 sq., 536, 553—555 κ 348—359, (432 sq.) λ 235 μ 339—365 ο 420 sqq. (ρ 504? ω 149—155?), de Iliade autem cf. Κ 447.

— Ἑρμείασ χρυσόρραπισ] cf. ε 87. Deus caduceum gestans, quo mortalium ὄμματα θέλγει, aliis aptior fuit qui Circes artes magicas ad irritum redigeret; neque alienum hinc fuit officium τοῦ ψυχοπομποῦ (cf. vs. 282—285 et Ω 333 sqq.). — Poeta si non ipsum heroëm induxisset haec narrantem, sed suis verbis enarrasset, deorum aliquod colloquium praemisisset, dein Mercurium ab Iove patre e caelo mitti fecisset ad heroëm servandum, ut fit initio libri ε.

282—285. Verbis et ornatu, non re discrepat argumentum τῆσ Νεκυίασ. Nam Circe licet a poeta nostro in ultimo oriente collocata fuerit, primitus fuit Calypso altera, mortuorum regina, mortales quibus semel potita est nihilo facilius in libertatem dimittens quam Dis ὁ πυλάρτησ πολυδέγμων. Cuius deae aedes unus Ulixes impune visit a Mercurio psychopompo servatus. Cf. vs. 211, 230, 277.

282. οἴδ'(ε)] *ecce* sive *hic*. Cf. Γ 391.

283. ἔρχαται] § 230.

288. ἔρχε'(ο)] § 117.

289. ὀλοφώϊα] cf. δ 410.

290. Cf. vs. 235 et de forma κυκεῶ Λ 624.

292. ὅ τοι δώσω] = ὃ ἕξεισ παρ' ἐμοῦ λαβών, *quod tibi dedero*. Confluxere duae notiones (ut mox vs. 300): *quod tibi do* (cf. vs. 287, 302) et: *quod tecum habebis*. Cf. quae ad Κ 88 sunt annotata.

Κίρκηι ἐπαΐξαι ὥσ τε κτάμεναι μενεαίνων.
ἣ δέ σ' ὑποδϝείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι.
ἔνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήνασθαι θεοῦ εὐνήν,
ὄφρα κέ τοι λύσηι θ' ἑτάρουσ αὐτόν τε κομίσσηι· [sq.
ἀλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι, 299[b] sq. cf. ε 178
μή τί τοι αὐτῶι πῆμα κακὸν βουλευσέμεν' ἄλλο, 300 = ε 187
μή σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θήηι.' 301 cf. 341
„ὣσ ἄρα φωνήσασ 'πόρε φάρμακον Ἀργεϊφόντησ
ἐκ γαίησ ϝερύσασ καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξε.
ῥίζηι μὲν μέλαν ἦσκε, γάλακτι δὲ ϝείκελον ἄνθοσ·
μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί, χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται. 306[b] cf. δ 379
„Ἑρμείασ μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸσ μακρὸν Ὄλυμπον 307 = Ω 694
νῆσον ἀν' ὑλήεσσαν, ἐγὼ δ' εἰσ δώματα Κίρκησ
ἤϊα, πολλὰ δέ μοι κραδίη 'πόρφυρε κιόντι. 309 = δ 427
ἔστην δ' ἐν προθύροισι θεᾶσ καλλιπλοκάμοιο· 310 cf. 220
ἔνθα στὰσ ἐβόησα, θεὰ δέ μοι ἔκλυεν αὐδῆσ. 311[b] = 481

297. ἀπανήνασθαι] ἀνήνασθαι X fortasse recte (-τα ἀν.). ‖ 303. αὐτοῦ] -τήν W, -τὸσ Hartman (cf. § 98). ‖ 306. δύνανται G F X] ἴσασιν P[1] H M (ut δ 379, 468). ‖ 310. ἐν προθύροισι G] εἰνὶ θύρηισι Ω. Cf. § 315[5] et Θ 199. — Post hunc in X D U iteratur vs. 221. ‖ 311. ἐβόησα] ἤϋσα T U. — μοι P] μευ Ω (cf. § 92).

300. βουλευσέμεν'(αι)] nunc quoque confluxere duae notiones; cf. ε 179 et K 88.

301. ἀπογυμνωθέντα] *gladio et vestibus positis*.

— θήηι] § 122.

303. φύσιν αὐτοῦ] substantivum †, pronominis usus novicius.

305 sq. Poetam non certam aliquam herbam voluisse, sibi et aequalibus cognitam, quae a botanicis hodiernis indicari et docto nomine ornari possit, luculenter patet. Nam radix, quae nisi ab immortalibus e terra extrahi non poterat et ne nomen quidem in lingua mortalium habebat, e rebus vitae communis exemta fuit. Itaque ineptum fuerit inquirere cuiusmodi radices nigrae in lucem emittant florem lactei coloris; quae haud rara sane res est. Sed quemadmodum *opii* notio peperisse videtur narrationem quae est de *nepenthe* remedio mirabili (cf. δ 222—232), sic huic quoque fabulae videtur subesse commentum de exoticae alicuius herbae viribus mirificis inter poetae aequales vulgatum, quemadmodum postea de *mandragora* homines absurdissima quaeque sunt fabulati. Notatu autem dignum est, alia ratione hoc loco atque ceteris commemoratam esse „linguam deorum"; nam clara et perspicua et bene graeca sunt quae alibi ex ea afferuntur verba (cf. A 403 sq.), haec vero vox ignota et obscura et veluti ex ore „Triballi" dei Aristophanei desumta. Cf. A 403 sq.

ἣ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρασ ὤϊξε φαεινάσ 312sq.ᵃ = 230 sq.
καὶ 'κάλε', αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀκαχημένοσ ἦτορ.
εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου, 314 = 366; 314ᵃ cf. 233
'τεῦχε δέ μοι κυκεῶ χρυσέωι δέπα', ὄφρα πίοιμι, 314ᵇ = Σ 389
ἐν δέ τε φάρμαχ' ἕηκε κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῶι.
αὐτὰρ ἐπεὶ 'δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, — οὐδέ μ' ἔθελξε, — 318ᵃ = 237
ῥάβδωι πεπληγυῖα ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 319ᵃ = 238
‚ἔρχεο νῦν συφεόνδε· μετ' ἄλλων λέξε' ἑταίρων.'
„ὣσ 'φάτ'· ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ϝερυσσάμενοσ παρὰ μηροῦ 321 sq. cf. 294 sq.; 321 cf. Φ 173
Κίρκηι ἐπήϊξα ὥσ τε κτάμεναι μενεαίνων.
ἣ δὲ μέγα ϝιϝάχουσα ὑπέδραμε καὶ 'λάβε γούνων 323ᵃ = Ε 343; 323ᵇ = Φ 68
καί μ' ὀλοφυρομένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
‚τίσ πόθεν ἔσσ' ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλισ ἠδὲ τοκῆεσ; 325 = α 170
θαῦμά μ' ἔχει πῶσ οὔ τι πιὼν τάδε φάρμακ' ἐθέλχθησ.
οὐδὲ γὰρ οὐδέ τισ ἄλλοσ ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
ὅσ κε πίηι καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἕρκοσ ὀδόντων. 328ᵇ = Ι 409
σοὶ δέ τισ ἐν στήθεσσιν ἀκήλητοσ νόοσ ἐστί. 329 cf. Γ 63
ἦ σύ γ' Ὀδυσσεύσ ἐσσι πολύτροποσ, ὅν τέ μοι αἰεὶ
'φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόρραπισ Ἀργεϊφόντησ,
ἐκ Τροίησ ἀνιόντα θοῆι σὺν νηῒ μελαίνηι. 332ᵇ = γ 61
ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῶι μὲν ἄορ θέο· νῶϊ δ' ἔπειτα
εὐνῆσ ἡμετέρησ ἐπιβήομεν, ὄφρα μιγέντε

---

315 καλοῦ δαιδαλέοι'· ὑπὸ δὲ θρῆνυσ ποσὶν ἦεν. 315 = Σ 390

---

315. Om. Ar. G, in marg. habet T. — In F post hunc versum iterantur vs. 368 sq. et mox vs. 371 sq. post vs. 319; in S hi omnes post vs. 315 sunt additi. || 317. *φάρμαχ' ἕηκε] -κον ἧκε. Cf. vs. 236, 290, 326 sq. || 320. ἄλλων ... ἑταίρων] *ἄλλουσ ... -ρουσ? Cf. § 316⁴. — λέξε'(ο) J Ven. 9,4 saec. XIII] λέξαι F, λέξο Ar. G P (-ω). Cf. Ι 617. || 324. μ' ὀλοφυρομένη] με λισσομένη Aristoph. F[1] (cf. § 26). || 326. πῶσ H[2] X[3]] ὡσ. || 329. Ar. —— (coll. vs. 240). || 334. ἐπιβήομεν G F (-εί-)] -σομεν P.

---

312. Cf. vs. 230.
313. 'κάλε'(ε)] § 191.
315. δαιδαλέοι'(ο)] § 59.
— ὑπὸ δὲ θρ. π. ἦεν] cf. Ξ 240.
316. Cf. vs. 235 et de forma κυκεῶ Λ 624.
— δέπα'(ϊ)] § 72.
320. λέξε'(ο)] § 117.
325. ἔσσ' (ἐσσί)] § 302.
328. ἕρκοσ ὀδόντων] cf. Δ 350.
329. ἀκήλητοσ νόοσ] *mens tam prudens ut nihil contra te valeant artes magicae.* Non est opponendum id quod vs. 240 est dictum.
330—332. Identidem igitur („αἰεί") Circen antehac visit Mercurius. Cf. ε 79 sq. et de epitheto quod est χρυσόρραπισ ε 87.
334. ἡμετέρησ] „*nostrum torum*" Circe dicit, quia agnoscit maritum fatis sibi debitum. Cf. Ζ 414.
— ἐπιβήομεν] § 122.

εὐνῆι καὶ φιλότητι πεποίθομεν ἀλλήλοιιν.'
„ὣσ ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
‚ὦ Κίρκη, πῶσ γάρ με τεῒν κέλε' ἤπιον εἶναι;
ἥ μοι σῦσ μὲν ἔθηκασ ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρουσ,
αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα δολοφρονέουσα κελεύεισ
εἰσ θάλαμόν τ' ἴμεναι καὶ σῆσ ἐπιβήμεναι εὐνῆσ,
ὄφρα με γυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θήηισ. 341 cf. 301
οὐδέ κ' ἐγώ γ' ἐθέλοιμι τεῆσ ἐπιβήμεναι εὐνῆσ, 342 cf. ε 177
εἰ μή μοι τλαίησ γε, θεά, μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι, 343 sq. = ε 178 sq.
μή τί μοι αὐτῶι πῆμα κακὸν βουλευσέμεν' ἄλλο.'
„ὣσ ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἐπώμνυεν, ὡσ ἐκέλευον. 345 sq. cf. μ 303 sq. ο 437 sq. σ 58 sq.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε 'τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον, 346 = Ξ 280
καὶ τότ' ἐγὼ Κίρκησ ἐπέβην περικαλλέοσ εὐνῆσ. 347 cf. 480
„ἀμφίπολοι δ' ἄρα τῆοσ ἐνὶ μεγάροισ' ἐπένοντο
349 τέσσαρεσ, αἵ ϝοι δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασι. 349 cf. τ 345
352 τάων ἡ μὲν ἔβαλλε θρόνοισ' ἔνι ῥήγεα καλὰ

---

350 γίγνονται δ' ἄρα ταί γ' ἔκ τε κρηνέων ἀπό τ' ἀλσέων
ἔκ θ' ἱερῶν ποταμῶν, οἵ τ' εἰσ ἅλαδε προρέουσι.

---

335. ἀλλήλοιιν G] -λοισιν Ω. || 337. *τεῒν κέλε'] κέληι σοί. Cf. § 14 et 117. || 343. θεά] cf. ε 178. || 345. ἐπώμνυεν W n q] ἀπ Ω. Cf. K 332. || 346. ὄμοσέν τε] ὤμοσσε F. || 348. τῆοσ § 323] τέωσ GP, τέωσ μὲν FHM, κεδναὶ X (quod metri causa παραδιορθοῦντοσ est). || 350 sq. Del. Nitzsch; vs. 351 iam deleverat Knight. || 351. τ' εἰσ] τε Zen. (?).

336—344. A deo edoctus Ulixes malas Circes artes etiam cavet. Saepe heros sua ipsius mente sagaci a similibus periculis se est tutatus (cf. ε 171—173); sed in lingua poetarum eodem haec redeunt.

340. ἴμεναι] § 125.

341. θήηισ] § 122.

342. οὐδέ κ'(ε)] § 326.

343. τλαίησ] cf. E 215.

344. αὐτῶι] *ipsi* (quoque), ut sodalibus.

— βουλευσέμεν'(αι)] cf. ε 179 et quae ad K 88 sunt annotata.

345. ἐπώμνυεν] § 145.

348—359. Haec quoque, ut supra quaedam (cf. vs. 277), ipse poeta aptius narrare poterat quam Ulixes. Versus 350 sq., qui postmodo videntur esse additi, conferendi sunt cum ε 70, ubi e caverna Calypsus quatuor fontes profluere dicuntur. Addidit qui ostendere volebat unde Circe in insula deserta ministras habuisset; quem produnt κρηνέων et ἀλσέων formae disyllabae. Hamadryadum (h. Ven. 265 Hes. Theog. 187 fr. 183) apud Homerum alibi non fit mentio.

350. κρηνέων] § 56.

— ἀλσέων] § 73.

351. Non nisi h. l. post εἰσ accusativo subiunctum est suffixum -δε idem quod εἰσ valens. Similia sunt ἐξ ἁλόθεν (e. g. Φ 335), ἐξ οὐρανόθεν (e. g. Θ 19), al.

352. Cf. I 200.

πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λῖθ' ὑπέβαλλε·
ἡ δ' ἑτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζασ
ἀργυρέασ, ἐπὶ δέ σφι 'τίθει χρύσεια κάνεια·
ἡ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα ϝοῖνον ἐκίρνα
ϝηδὺν ἐν ἀργυρέωι, 'νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα·
ἡ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἔφερεν καὶ πῦρ ἀνέκαιε
πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλωι· ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ 'ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ ϝήνοπι χαλκῶι, 360 = Σ 349
εἴσ ῥ' ἀσάμινθον ἕσασα 'λό', ἐκ τρίποδοσ μεγάλοιο
θυμῆρεσ κεράσασα, κατὰ κρατόσ τε καὶ ὤμων,
ὄφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἵλετο γυίων.
„αὐτὰρ ἐπεὶ 'λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίωι, 364 sq. cf. Ω 587; 364 = γ 466 [sq.
ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν ἔβαλ' ἠδὲ χιτῶνα, 365 cf. ϑ 455
366 εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου, 366 = 314
373 ἐσθέμεναι δ' ἐκέλευεν. ἐμῶι δ' οὐ 'ϝάνδανε θυμῶι,
ἀλλ' ἥμην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ' ὤσσετο θυμόσ.
„Κίρκη δ' ὡσ ἐνόησεν ἔμ' ἥμενον οὐδ' ἐπὶ σίτωι

367 καλοῦ δαιδαλέοι'· ὑπὸ δὲ θρῆνυσ ποσὶν ἦεν. 367 = Σ 390
χέρνιβα δ' ἀμφίπολοσ προχόωι ἐπέχευε φέρουσα 368-372 = α 136 sqq.
καλῆι χρυσείηι ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητοσ,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων

354. θρόνων] ποδῶν P (ut Υ 324). ‖ 355. κάνεια G (-νεα) P] κύπελλα F (e vs. 357 ductum). ‖ 358. *ἔφερεν] ἐφόρει. Cf. φέρουσα vs. 368 alibi et v. l. ν 368 χ 456. ‖ 364. ἔχρισεν] ἤλειψε(ν) P X (cf. γ 466). ‖ 365. με] μοι F. ‖ 367. Del. Nitzsch (cum sqq.). Cf. vs. 315. ‖ 368—372. Om. pap. Fayum. 157 G P S T W, in marg. habent M U n, in textu F H² X D K O.

354. ἐτίταινε] cf. ο 283.
355. κάνεια] § 61.
356. ἐκίρνα] § 195.
362. θυμῆρεσ] cf. ι 336.
364. 'λοῦσεν] § 295.
— λίπ' (λιπί)] § 13.
365. χλαῖναν ... ἠδὲ χιτῶνα] cf. Ω 588.
367—372. Versus hi etiam alibi lecti ex illo sunt genere interpolationum, cuius multa exempla praebent fragmenta papyrorum saeculo III° ante Chr. scriptarum, quae in Aegypto nostra aetate sunt reperta. Qualia a recentioribus codicibus solent abesse; hi vero versus, qui alibi aptissimi sunt, ubi cena a poeta pingitur, hic vero in Ulixis narratione molestissimi, in parte certe codicum permanserunt.
367. δαιδαλέοι'(ο)] § 59.
— ὑπὸ δέ θρ. π. -ῆεν] cf. Ξ 240.
370. ἐτάνυσσε] cf. ο 283.
374. ἀλλοφρονέων] cf. Ο 245.
— ὤσσετο] cf. Α 105.

χεῖρασ ἰάλλοντα, στυγερὸν δέ με πένθοσ ἔχοντα,
ἄγχι παρισταμένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
‚τίφθ' οὕτωσ, Ὀδυσεῦ, κατ' ἄρ' ἕζεο ϝῖσοσ ἀναύδωι
θυμὸν ἔδων, βρώμησ δ' οὐχ ἅπτεαι οὐδὲ ποτῆτοσ;
ἦ τινά που δόλον ἄλλον ὀΐεαι; οὐδ' ἔτι σε χρὴ
δεδϝίμεν', ἤδη γάρ τοι ἐπώμοσα καρτερὸν ὅρκον.' 381ᵇ cf. T 127
„ὣσ ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
‚ὦ Κίρκη, τίσ γάρ κεν ἀνήρ, ὃσ ἐναίσιμοσ εἴη, 383ᵇ = Z 521
πρὶν τλαίη πάσσασθαι ἐδητύοσ ἠδὲ ποτῆτοσ,
πρὶν λύσασθ' ἑτάρουσ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσι ϝιδέσθαι;
ἀλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν φαγέμεν τε κελεύεισ,
λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσι ϝίδω ἐρίϝηρασ ἑταίρουσ.' 387ᵃ = Ω 555
„ὣσ ἐφάμην· Κίρκη δὲ δι' ἐκ μεγάροι' ἐβεβήκει
ῥάβδον ἔχουσ' ἐν χειρί, θύρασ δ' ἀνόῖξε συφειοῦ,
ἐκ δ' ἔλασεν σιάλοισι ϝεϝοικότασ ἐννεώροισι.
οἳ μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι, ἣ δὲ δι' αὐτῶν
ἐρχομένη προσάλειφε ϝεκάστωι φάρμακον ἄλλο.
τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχεσ ἔρρεον, ἃσ πρὶν ἔφυσε
φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν 'πόρε πότνια Κίρκη,
ἄνδρεσ δ' ἂψ ἐγένοντο, νεώτεροι ἢ πάροσ ἦσαν
καὶ πολὺ καλλίονεσ καὶ μείζονεσ εἰσοράεσθαι.
ἔγνωσαν δέ με κεῖνοι ἔφυν τ' ἐν χερσὶ ϝέκαστοσ,
πᾶσιν δ' ἱμερόεισ ὑπέδυ γόοσ, ἀμφὶ δὲ δῶμα

376. *στυγερὸν* G F P M] *κρατερὸν* Ω. — *ἔχοντα*] **ἔχεσκε* (coll. h. Ven. 208 *I* 675 al.), ne molestum sit *με*? ‖ 377. *ἄγχι παρισταμένη*] *ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη* T U W, [*ἄγχι δέ*] *μ' ἱσταμέ*[*νη*] pap. Fayum. 157. ‖ 378. *ἕζεο ϝῖσοσ* Passow] *ἕζεαι ἶσοσ*. Nullum fuit praesens *ἕζομαι*. ‖ 381. *ἐπώμοσα*] *ἀπ.* Ω (cf. *K* 332). ‖ 388. *ἐφάμην* G F P M] *ἄρ' ἔφην* H X. ‖ 389. *ἀνόῖξε* (*ἀνῴϊξε*) H] *ἀνέωιξε* Ω. Cf. § 241. — *συφειοῦ* F G²] *φαεινὰσ* G¹ P (ut vs. 230). ‖ 393. *τῶν*] *τοῖσ* Aristoph. (cf. § 60). — *δ'*(*ἐ*)] om. G. ‖ 394. *πότνια Κίρκη*] *δῖα θεάων* l. a. (cf. vs. 400). ‖ 395. *ἂψ* Ar.] *αἶψ'* Ω (cf. *H* 272).

378. τίφθ' (τίπτε) ... ἕζεο;] cf. Δ 243.
379. θυμὸν ἔδων] cf. Z 202.
386. φαγέμεν] § 126.
388. μεγάροι'(ο)] § 59.
390. ἐννεώροισι] cf. Σ 351.
392. ἄλλο] diversum ab eo quo in porcos eos mutaverat.
393. ἔφυσε] in ea quae obtinere solet rerum natura ipsa animalium corpori vis insita efficit ut procrescant pili; itaque φῦσαι eos — ut *dentes*, vel ut arbores *folia*, — dici solent homines (cf. Solon. fr. 27 Ar. Av. 106, 785 Ran. 418 Plat. Phaedr. 251 *c* al.). Nunc vero miseros herois sodales totos setis obtexit vis magica veneni, quo et in porcos sunt mutati.
394. ὀλόμενον] § 21.
396. εἰσοράεσθαι] § 191.
398 sq. Cf. π 215—219.

σμερδαλέον 'κονάβιζε· θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή.
ἣ δέ με' ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων· 400 sq. = 455 sq.
‚διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἔρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσησ. 402b = δ 779
νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτα ϝερύσσατε ἤπειρόνδε, 403 sq. cf. 423 sq. 403a cf. δ 780
κτήματα δ' ἐν σπεέεσσι πελάσσατε ὅπλα τε πάντα·
αὐτὸσ δ' ἂψ ἴμεναι καὶ ἄγειν ἐρίϝηρασ ἑταίρουσ.‘
„ὣσ ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γ' ἐπεπείθετο θυμὸσ ἀγήνωρ· 406 cf. β 103 κ 475
'βῆν δ' ἴμεναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσησ. 407 = μ 367 407b = δ 779
ηὗρον ἔπειτ' ἐπὶ νηῒ θοῆι ἐρίϝηρασ ἑταίρουσ
οἴκτρ' ὀλοφυρομένουσ, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντασ. 409a cf. δ 719
ὡσ δ' ὅτε τ' ἄγραυλοι πόριεσ περὶ βοῦσ ἀγελαίασ
ἐλθούσασ εἰσ κόπρον, ἐπεὶ βοτάνησ κορέσωνται,
πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντίαι, οὐδ' ἔτι σηκοὶ
ἴσχουσ', ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
μητέρασ, ὣσ ἐμὲ κεῖνοι ἐπεὶ 'ϝίδον ὀφθαλμοῖσι,
δακρυόεντεσ ἔχυντο· 'δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸσ
ὣσ ἔμεν' ὡσ εἰ πατρίδ' ἱκοίατο καὶ πόλιν αὐτὴν
τρηχείησ Ἰθάκησ, ἵνα τ' ἔτραφον ἠδ' ἐγένοντο. 417a = 463
καί μ' ὀλοφυρόμενοι ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων·

---

399. 'κονάβιζε] καναχιζε P (cf. Μ 36 τ 469 l. a. ρ 542). — ἐλέαιρε καὶ αὐτή] -ρεν ἅπαντασ P (cf. α 19). ‖ 400. με'(ο)] μοι (cf. § 318[1])? — δῖα θεάων G F P] πότνια Κίρκη H (cf. vs. 394). ‖ 403. πάμπρωτα] cf. δ 577. ‖ 404. δ' ἐν] δὲ l. a. (cf. Θ 337). ‖ 405. ἂψ G] αἶψ' F P (cf. Η 272). ‖ 409. In S k additur: ἀσπάσιοσ δ' ἄρα τοῖσ (-ωσ δ' αὐτοῖσ k) ἐφάνην κακότητοσ ἀλύξασ (cf. ε 397 ι 466). ‖ 410. ὅτε τ'(ε) § 326] ὅτ' ἄν. — πόριεσ G P H X] πόρτιεσ F M, *ὡσ δ' ὅτε πόρτιεσ ἀγρ.? Cf. comment. ‖ 411. ἐπεὶ § 326] ἐπήν. ‖ 412. ἅμα σκαίρουσιν] ἅμ' ἀσπαίρουσιν G[1] P (ἅμα σπ. G[2] Y; cf. vs. 124). ‖ 415. δακρυόεντεσ] δακρύοντεσ M K, δακρυχέοντεσ X n. — θυμὸσ] -μῶι Agar (coll. υ 93). ‖ 416. αὐτὴν Ar. U] -τῶν Ω. ‖ 417. ἔτραφον i et l. a. in H] -φεν Ω (cf. § 149[103]).

---

400. με'(ο)] § 92.
— προσηύδα] § 195.
404. σπεέεσσι] § 71.
405 et 407. ἴμεναι] § 125.
410. πόριεσ] *vituli*. Brevior haec nominis forma etiam Eur. Bacch. 737 extat; πόρτισ est Ε 162 h. Cer. 174, πόρταξ Ρ 4, πορτιτρόφοσ h. Ap. 21.
411. εἰσ κόπρον] i. e. *domum* sive *in stabulum*, ubi vituli nondum in libertatem emissi asservantur. Cf. quae de Polyphemi agnis et haedis narrantur ι 219 sqq., de Eumaei porcellis ξ 73.
415. ἔχυντο] *navi relicta effusi sunt, proruerunt*.
— 'δόκησε . . . σφίσι θυμὸσ | ὣσ ἔμεν'(αι)] i. q. ἐδόκησαν οὕτω χαίρειν θυμῶι κτέ., ut est Η 192. *Animi affectum* significat θυμόσ. Similia sunt verba υ 93, quorum alia tamen est vis.
417. τρηχείησ Ἰθάκησ] cf. Γ 201.

,σοὶ μὲν νοστήσαντι, διοτρεφέσ, ὣσ ἐχάρημεν,
ὡσ εἴ τ' εἰσ Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
ἀλλ' ἄγε, τῶν ἄλλων ἑτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.'
„ὣσ ἔφαν· αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖσι ϝέπεσσι·
,νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτα ϝερύσσομεν ἤπειρόνδε, 423 sq. cf. 403 sq.
κτήματα δ' ἐν σπεέεσσι πελάσσομεν ὅπλα τε πάντα·
αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντεσ ἕπεσθαι,
ὄφρα ϝίδηθ' ἑτάρουσ ἱεροῖσ' ἐν δώμασι Κίρκησ
πίνοντασ καὶ ἔδοντασ· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχουσι.' 427 cf. η 99
„ὣσ ἐφάμην, οἳ δ' ὦκα ἐμοῖσ' ἐπίθοντο ϝέπεσσι· 428 = 178
Εὐρύλοχοσ δέ μοι οἶοσ ἐρύκανε πάντασ ἑταίρουσ,
καί σφασ φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
,ἆ δϝειλοί, πόσ' ἴμεν; τί κακῶν ἱμείρετε τούτων,
Κίρκησ εἰσ μέγαρον καταβήμεναι; ἣ κεν ἅπαντασ
ἢ σῦσ ἠὲ λύκουσ ποιήσεται ἠὲ λέοντασ,
οἵ κέν ϝοι μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκηι·
ὥσ περ Κύκλωψ 'ϝέρξ', ὅτε ϝοι μέσσαυλον ἵκοντο 435ᵃ cf. ψ 312 / 435ᵇ = Ω 29
ἡμέτεροι ἕταροι, σὺν δ' ὃ θρασὺσ εἵπετ' Ὀδυσσεύσ.
τούτου γὰρ καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίηισιν ὄλοντο.' 437 cf. Δ 409
„ὣσ ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ γε μετὰ φρεσὶ 'μερμήριξα,
σπασσάμενοσ τανύηκεσ ἄορ παχέοσ παρὰ μηροῦ, 439 = Π 473
τῶι ϝοι ἀποτμήξασ κεφαλὴν οὖδάσδε πελάσσαι
καὶ πηῶι περ ἐόντι μάλα σχεδόν. ἀλλά μ' ἑταῖροι

---

423. *πάμπρωτα*] cf. δ 577. || 425. *ἐμοὶ ... ἕπεσθαι*] *ἵνα ϝοι ... ἕπεσθε* T U, *ἵνα μοι ... ἕπησθε* K W, *ἐμοὶ ... ἕπησθε* Platt (cf. § 108). || 428. *ἐπίθοντο* (*ϝ*)*έπεσσι* Nauck] *ἐπέεσσι πίθοντο* Ω; cf. § 60. || 429. *ἐρύκανε*] *-κακε* G² X. Cf. Ω 218 α 199. || 430. In textu habent F X, in marg. H M, om. G P. — *φωνήσασ*] *ἀμειβόμενοσ* X. || 435. *περ Κύκλωψ 'ϝέρξ'*] **Κύκλωψ περ ἔϝερξ'*? In G est *ἔρεξ'*. || 436 sq. Ordine inverso habet F¹, om. P. || 440. *ἀποτμήξασ*] *-πλήξασ* l. a. ant. (Ar.? cf. Δ 146).

---

422. -κοῖσι ϝέπεσσι] § 60.
424. σπεέεσσι] § 71.
428. -ντο ϝέπεσσι] -ντ' ἐπέεσσιν Ω.
432 sq. Ulixem interim Eurylocho et ceteris qui aderant narrasse quid comitibus accidisset, facile quivis sibi fingit, et fortasse poeta ne animadvertit quidem se id nondum verbis apertis dixisse. Cf. vs. 277.

434. οἵ κεν ... φυλάσσοιμεν] cf. Ω 520 sq.
441. πηῶι περ ἐόντι μάλα σχεδόν] quomodo Eurylochus Ulixi *proxime affinis* — nam haec est vocum vis, cf. θ 581 sq. et ε 35 — sit factus non liquet. *Ctimenen* Ulixis sororem (cf. ο 363) eum uxorem duxisse aiunt scholia, sed cf. ο 367.

μειλιχίοισι ϝέπεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλοσ· 442 = ι 493
,διογενέσ, τοῦτον μὲν ἐάσομεν, εἰ σὺ κελεύεισ,
αὐτόθι πὰρ νηΐ τε μένειν καὶ νῆα ῥύεσθαι· 444 = ι 194
ἥμιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὰ πρὸσ δώματα Κίρκησ.'
„ὣσ φάμενοι παρὰ νηὸσ ἀνήϊσαν ἠδὲ θαλάσσησ. 446 cf. 274
οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχοσ κοίληι παρὰ νή' ἐλέλειπτο,
ἀλλ' ἕπετ'· ἔδϝεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαγλον ἐνιπήν.
„τόφρα δὲ τοὺσ ἄλλουσ ἑτάρουσ ἐν δώμασι Κίρκη
ἐνδυκέωσ 'λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίωι, 450 sq. cf. Ω 587 sq.
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνασ ϝούλασ ἔβαλ' ἠδὲ χιτῶνασ· 451 cf. δ 50
δαινυμένουσ δ' ἐῢ πάντασ ἐφηύρομεν ἐν μεγάροισι.
οἳ δ' ἐπεὶ ἀλλήλουσ ἔϝιδον 'φράσσαντό τ' ἐσ ἄντα,
'κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δ' ἐστοναχίζετο δῶμα. 454ᵇ cf. ψ 146
ἣ δέ με' ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων· 455 sq. = 400 sq.
,μηκέτι νῦν θαλερὸν γόον ὄρνυτε· ϝοῖδα καὶ αὐτή,
ἠμὲν ὅσ' ἐν πόντωι 'πάθετ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
ἠδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρεσ ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου. 459 cf. λ 401, 408 ω 111
ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε ϝοῖνον, 460 = μ 23
εἰσ ὅ κεν αὖτισ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,
οἷον ὅτε πρώτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
τρηχείησ Ἰθάκησ. νῦν δ' ἀσκελέεσ καὶ ἄθυμοι, 463ᵃ = 417
αἰὲν ἄλησ χαλεπῆσ μεμνημένοι· οὐδέ ποθ' ὔμιν
θυμὸσ ἐν εὐφροσύνηι, ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ πέπασθε.' 465ᵇ cf. Γ 99
„ὣσ ἔφαθ'· ἥμιν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸσ ἀγήνωρ. 466 = β 103
ἔνθα μὲν ἤματα πάντα τελεσφόρον εἰσ ἐνιαυτὸν 467ᵇ = δ 86

---

456 διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

---

444. ῥύεσθαι Knight] ἐρύσθαι. Cf. § 164. ‖ 446. ἀνήϊσαν § 308] -ῖον. ‖ 451. ϝούλασ] καλὰσ G F T. ‖ 452. ἐῢ πάντασ G F] ἄρα τούσ γε P H. ‖ 453. τ' ἐσ ἄντα G T] τε πάντα F¹ P H X, τε θυμῶι F² M (ut ω 391). ‖ 454. δῶμα] γαῖα G (ut B 95). ‖ 455. με'(ο)] μοι (cf. § 318¹)? ‖ 456. Habet F (sed ante vs. 455, corr. m²), om. Ω. ‖ 457. θαλερὸν] στυγερὸν Aristoph. ‖ 459. In F X D n i k additur: βοῦσ περιταμνομένουσ ἠδ' (-νη καὶ X D) οἰῶν πῶϋα καλά (cf. λ 402 ω 112). ‖ 462. πρώτιστον] cf. δ 577. ‖ 464. αἰὲν] αἰεὶ Ω (cf. Α 520). ‖ 465. εὐφροσύνηι] -νησ' G i k. — πέπασθε] πέποσθε Ω. Cf. Γ 99 et § 160¹⁰.

---

442. -οισι ϝέπεσσιν] § 60.
444. αὐτόθι] § 322.
447. νή' (νηΐ)] § 13.
450. 'λοῦσεν] § 295.
— λίπ' (λιπί)] § 13.
451. χλαίνασ ... ἠδὲ χιτῶνασ] Ω 588.
455. με'(ο)] § 92.
— προσηύδα] § 195.
463. τρηχείησ Ἰθάκησ] cf. Γ 201.
— ἀσκελέεσ] cf. Τ 68.

ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ϝηδύ. 468 = ι 162
469 „ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐνιαυτὸσ ἔεν, περὶ δ' ἔτραπον ὧραι,
471 καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντεσ ἔφαν ἐρίϝηρεσ ἑταῖροι·
,δαιμόνι', ἤδη νῦν μιμνήισκεο πατρίδοσ αἴησ,
εἴ τοι θέσφατόν ἐστι σαωθῆναι καὶ ἱκέσθαι 473 sq. cf. δ 475 sq.
ϝοῖκον ἒσ ὑψόροφον καὶ σὴν εἰσ πατρίδα γαίαν.' 474 = η 77
475 „ὣσ ἔφαν· αὐτὰρ ἐμοί γ' ἐπεπείθετο θυμὸσ ἀγήνωρ. 475 cf. β 103 κ 406
ὣσ τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐσ ἠέλιον καταδύντα 476-478 = ι 556 sqq.
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ϝηδύ,
ἦμοσ δ' ἠέλιοσ κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφασ ἦλθε,
οἳ μὲν ἐκοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα, 479 cf. ψ 299
480 αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκησ ἐπιβὰσ περικαλλέοσ εὐνῆσ 480 cf. 347
481 γούνων ἐλλιτάνευσα, θεὰ δέ μοι ἔκλυεν αὐδῆσ· 481b = 311
483 ,ὦ Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν ἥν περ ὑπέστησ, 483b cf. Β 286

---

470 μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα μάκρ' ἐτελέσθη. 470 cf. τ 153 ω 143 Hes. Theog. 59
482 καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων·

---

470. Om. G (cum vs. 469) T H U[1] M K Z i Eust. (cf. β 107). || 474. ἒσ ὑψόροφον G F P] ἐϋκτίμενον H. || 475—479. Om. W Eust., in marg. habet H. || 479. οἳ μὲν . . . κατὰ] δὴ τότε . . . ἀνὰ H M. || 481. μοι G P] μευ Ω (cf. § 92). || 482. Om. G P M[1] T Eust.

---

469. Cf. λ 295 ξ 294 et ε 153. — In fabulis priscis Ulixem per annos *complures* apud Circen, ut apud Calypso, commoratum fuisse, opinio erat Kirchhoffii; quod temporis spatium tum esse decurtatum cum in unum carmen utraque fabula reciperetur, ne ultra decennium, per quod heros circumvagatus esse ferretur, excurreret ratio temporis. At veri multo videtur similius primitus in utraque fabula *unius* tantum anni mentionem fuisse iniectam, cum praesertim *crescere*, non *decrescere* soleant spatia temporum, dum fabulae priscae a poetis epicis in unum iunguntur (cf. vs. 14); tamdiu igitur nautas in insula longinqua esse commoratos donec hiemi succederet ver (cf. ο 455). Eae autem fabulae, quae vetusti mythi solis cursum celebrantis vestigia satis fideliter servabant (cf. ε 467 sq.), plurium annorum mentionem habere ne potuerunt quidem. Et fortasse — fortasse dicimus, certi enim effici hic nihil potest, — in fabula primitiva ne unius quidem anni spatium intercessit. Potuit enim — et aptius etiam potuit — non *annuus* solis cursus spectari, sed *quotidianus*. Relicta Circae regione orientali, „ubi habitat Aurora et unde Sol oritur", heros adit occidentis caliginem funebrem: est hoc solis iter diurnum. Ad Circen per Oceanum inde redit: en iter eius nocturnum. Si omittuntur vs. 467—475 (et 485 sq.), narratio neque insoliti quid habet neque ultra unius diei spatium protrahitur. Non tamen videntur postmodo esse additi, quod suspicatus est Rothe (Odyssee als Dichtung 83).

— ἔεν] § 302.

478. ἐπὶ κνέφασ ἦλθε] cf. Α 475.

ϝοίκαδε πεμψέμεναι· θυμὸσ δέ μοι ἔσσυται ἤδη
ἠδ' ἄλλων ἑτάρων, οἵ μοι φθινύθουσι φίλον κῆρ — 485^b cf. Α 491
ἀμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε που σύ γε νόσφι γένηαι.'
„ὣσ ἐφάμην, ἣ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων· — 487 sq. = 503 sq. 487 = δ 382
‚διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
μηκέτι νῦν ἀϝέκοντεσ ἐμῶι ἐνὶ μίμνετε ϝοίκωι.
ἀλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι καὶ ἱκέσθαι
εἰσ Ἀϝίδαο δόμουσ καὶ ἐπαινῆσ Περσεφονείησ, — 491 sq. = 564 sq.
ψυχῆι χρησομένουσ Θηβαίου Τερεσίαο — 492 cf. λ 165 ψ 323; 492^b sq.^{a} cf. μ 267

485. μοι T^1] μευ Ω (με G); cf. § 92. ‖ 492. Τερεσίαο] nomen hic primum obvium Τειρ. scribitur in codd.; a voce τέρασ ductum et cum nominibus Περίθοοσ, Ὀαρίων, similibus (§ 21) conferendum est.

490 sqq. Quod sequitur Ulixis iter ad regionem mortuorum, id ab Odysseae poeta carmini suo insertum effecit ut heroëm bis Circes insulam adire, bis inde proficisci necesse fuerit. Sic enim cum fabula ea, quae erat de heroë ad suos redeunti, alia fabula est conflata, quae erat de heroë caliginosam defunctorum regionem visenti. Ulixis autem ad sedes mortuorum iter non potest non *supervacaneum* videri dum earum tantum rerum, quae in Odyssea aguntur, habetur ratio, ita ut melius placeat consilium Vergilii, Aeneam ad *patrem* suum visendum in Orci dicionem mittentis. Nam viam in patriam ducentem Ulixi indicare et ventum secundum ei praebere si potuit *Calypso*, poterat etiam *Circe*; quae res praeteritas haud ignoravit (cf. vs. 457—459), viae pericula non minus bene cognita habuit quam Tiresias, ventorum potens fuit (cf. λ 6—8 μ 148—150). At utile atque adeo *necessarium* Ulixis hoc ad inferos iter fit cum et ultima herois fata et e vita eius exitum cogitamus. Ad *finem* enim vitae herois spectat vaticinium (μαντήια μ 272 †), quod dedit ei Tiresias. Domum pervenire etiam sine Tiresia Ulixes poterat: ceteram vitam feliciter transigere non potuit nisi ab hoc edoctus. Hoc igitur vaticinio audito qui poetae aurem praebent de ultima parte vitae herois fiunt certiores (λ 134—137), quemadmodum in Iliade saepius praedicuntur quae in ipso carmine de ultimis fatis Achillis atque Ilii narrari non potuerunt (cf. Π 709 Χ 61). Artissime autem quae in hac carminis parte narrantur cohaerent cum fabula quae fuit de Ulixe in *Thesprotia* aliquantisper commorato. In antiquioribus vero fabulis Tiresiam cum Circe coniunctum non fuisse luculenter testantur μ 267—273; nam alterius utrius verba sufficiebant. — De vi locutionis εἰσ Ἀϝίδαο (vs 491, 502, 512, 564) cf. λ 568—600.

491. ἐπαινῆσ] cf. Ι 457.

492. Non ex eodem solo procrevisse fabulam quae est de Ulixis erroribus atque carmina bellum Troianum celebrantia testatur nomen *Tiresiae*. Pro quo aut *Calchantis* (cf. Α 69 al.) aut *Iovis Dodonaei* (cf. Π 233 et ξ 327 sq.) nomen expectaverit qui Iliadem in mente habeat. Tiresiae autem delubrum subterraneum in caverna aliqua olim fuisse videtur, quale

μάντιοσ ἀλαόο, τοῦ τε φρένεσ ἔμπεδοί εἰσι.
τῶι καὶ τεθνηῶτι νόον ’πόρε Περσεφόνεια
οἴωι πεπνῦσθαι· τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσι.‘
„ὣσ ἔφατ’· αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ, 496 = δ 538
’κλαῖον δ’ ἐν λεχέεσσι καθήμενοσ, οὐδέ νύ μοι κῆρ 497 cf. δ 539
ἤθελ’ ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάοσ ἠελίοιο. 498sq. = δ540sq.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενόσ τ’ ἐκορέσθην,
καὶ τότε δή ϝε ϝέπεσσιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον· 500 = ε 96
‚ὦ Κίρκη, τίσ γὰρ ταύτην ὁδὸν ἠγεμονεύσει;
εἰσ Ἄϝιδοσ δ’ οὔ πώ τισ ἀφίκετο νηῒ μελαίνηι.‘
„ὣσ ἐφάμην, ἣ δ’ αὐτίκ’ ἀμείβετο δῖα θεάων· 503 = 487
„μή τί τοι ἠγεμόνοσ γε ποθὴ παρὰ νηῒ μελέσθω·
ἱστὸν δὲ στήσασ ἀνά θ’ ἱστία λευκὰ πετάσσασ 506 cf. Α 480
ἧσθαι, τὴν δέ κέ τοι πνοιὴ Βορέαο φέρηισι.
ἀλλ’ ὅτε κεν δὴ νηῒ δι’ Ὠκεανοῖο περήσηισ,
ἔνθ’ ἀκτή τ’ ἐλαχεῖα καὶ ἄλσεα Περσεφονείησ,
μακραί τ’ αἴγειροι καὶ ϝιτέαι ὀλεσίκαρποι,

---

504 *διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν’ Ὀδυσσεῦ,* 504 = 488

---

493. *ἀλαόο* § 59] *ἀλαοῦ* (*ἀγλαοῦ* X). || 497. *δ’ ἐν*] *δὲ* G (cf. Θ 337). — *νύ μοι κῆρ* G F P X] *τι θυμὸσ* H M. || 500. *καί μιν φωνήσασ ἔπεα πτερόεντα προσηύδων* G F H M. — *ϝε* Bentley] *μιν*. || 502. In P additur: *ζωιὸσ ἐών· χαλεπὸν δὲ τά γε ζωιοῖσιν ὁρᾶσθαι* (cf. λ 156). || 504. Om. G F P T. || 505. *μελέσθω* G P] *γενέσθω* F (ut Λ 471 Θ 414; sed h. l. *οὐ . . . γενήσεται* potius requireretur). Cf. Λ 523. || 508. *ὅτε κεν* § 326] *ὁπότ’ ἄν*. || 509. *τ’ ἐλαχεῖα* (*ἐλάχεια*) G[2] H[2] W] *τε λαχεῖα* (P) vel *τε λάχεια* Ω. Cf. ι 116.

Lebadeae postea certe fuit *Trophonii*; nec non *Pythici* oraculi similis fuit locus, licet ea quam novimus aetate homines illuc non descenderint, sed oracula sursum emissa adiuvante Pythia exceperint (cf. I 404 sq.). „Heros accepit vaticinium ab umbra Tiresiae ex mortuorum regione evocata“, et: „heros pervenit ad sedes mortuorum“, duas has fabulas poeta in unum utcumque coniunxit.

493. ἀλαόο] § 21.

— φρένεσ ἔμπεδοί εἰσι] de hac locutione cf. Γ 108.

494 sq. Cf. λ 96.

494. τεθνηῶτι] § 160.

495. τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσι] *ceteri umbrae tantum sunt circumvolitantes.* Cf. Cic. de Divin. I 40 § 88.

505. *Ducis tibi desiderium ne sit grave*; noli graviter ferre quod viae dux non sit praesto.

506. ἀνὰ . . . ἱστία . . . πετάσσασ] cf. Α 433.

509. ἐλαχεῖα] cf. ι 116.

510. αἴγειροι] cf. ε 64—66 et Δ 483.

— ὀλεσίκαρποι] § 21. Epitheton †. Flores masculos populorum et salicum, qui cuivis sunt conspicui, pro fructibus habuisse videtur poeta. Ipsi videlicet fructus sunt exigui; cf. Theophr. Hist. Plant. III 1 § 3.

νῆα μὲν αὐτόθι κέλσαι ἐπ' Ὠκεανῶι βαθυδίνηι,
αὐτὸσ δ' εἰσ Ἀϝίδα' ἴμεναι δόμον ἠερόεντα. 512 cf. ψ 322
ἔνθα μὲν εἰσ Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι
Κώκυτόσ θ', ὃσ δὴ Στυγὸσ ὕδατόσ ἐστιν ἀπορρώξ, 514ᵇ = Β 755
πέτρη τε ξύνεσίσ τε δύω ποταμῶν ἐριδούπων.
ἔνθα δ' ἔπειθ', ἥρωσ, χριμφθεὶσ πέλασ, ὥσ σε κελεύω,
βόθρον ὀρύξαι ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα, 517 sq. cf. λ 25 sq. 517ᵇ cf. Ψ 164
ἀμφ' αὐτῶι δὲ χοὴν χεῖσθαι πᾶσιν νεκύεσσι,
πρῶτα μελικρήτωι, μετέπειτα δὲ ϝηδέϊ ϝοίνωι, 519 = λ 27
τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ παλύνειν· 520 sq. cf. λ 28 sq. 520ᵇ cf. Δ 640

512. *ἠερόεντα*] *εὐρώεντα* Ω. Cf. Υ 65. ‖ 515. *ἐριδούπων*] *-μύκων* l. a. ‖ 516. *κελεύω* G P] *-σω* F (cf. Β 436). ‖ 518. *χεῖσθαι*] novicium; *π. ν.* *χέεσθαι* vel *χείεσθαι πᾶσι νέκυσσι* Menrad.

511. νῆα ... κέλσαι] cf. ι 148.

— αὐτόθι] § 322.

512. αὐτὸσ] *ipse*; non *solus*, sed sodalibus comitantibus (cf. vs. 531 λ 21 sq. μ 21).

512. Ἀϝίδα'(ο)] § 55.

— ἴμεναι] § 125.

513—530. Ulixi adeunda erit Ditis domus obscura et fluviis horrificis protecta. Ante quam est locus ubi tres malefici immortales Tityus Tantalus Sisyphus scelerum nefariorum poenam aeternam luunt. Ad domum illam cum heros quam poterit proxime accesserit, umbrae mortuorum ei erunt alliciendae sanguine hostiarum mactatarum. Sed *indicatur* tantum, accuratius non *describitur* locus ubi rex mortuorum habitat; quamquam veram aedem quin cogitaverit poeta, qui et *domum* et domus *ostium* Diti tribuit, non est cur dubitemus. Ex illa autem domo artissime clausa, in quam *penetrasse* Ulixes neque dicitur neque cogitandus est, quomodo manes ad eum pervenire potuerint, poeta rogare nos noluit. In *terrae interiora* heros non descendit, non enim ibi mortuorum sedes collocabat Odysseae poeta. Cf. Ο 188 λ 568—627.

513. Ἀχέροντα] *fluvium* cogitat poeta (cf. vs. 529), ut Iliadis poeta Ψ 73, non lacum.

— Πυριφλεγέθων] in proprium nomen abiit fluminis πυρὶ φλεγέθοντοσ epitheton (de dativo cf. Φ 358), ut Οὐκαλέγων Γ 148. Cf. etiam ἐμπυριβήτησ compositum Ψ 702.

— ῥέουσι] de plurali cf. Α 255.

514. ἀπορρώξ] cf. Β 755.

515. Asyndeton explicativum; cf. Β 672. Vert. <*illic enim sunt*> *rupes* (cf. ω 11) *et confluens* (Pyriphlegethontis et Cocyti).

517. πυγούσιον] *unius* πυγόνοσ sive *palmipedis* (fere 0.37 M.); cf. Herodot. II 175 Poll. II 158. Adi. non nisi vs. parall. redit.

519. μελικρήτωι] potione quae vino fuit antiquior, ut in funebribus praesertim ritibus mores vetusti et inter vivos dudum obsoleti etiam servari solent. Cf. Τ 347 sq. Ψ 170. Vox non nisi vs. par. redit.

πολλὰ δὲ γουνᾶσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα, 521ᵇ = 536 λ 49
ἐλθὼν εἰσ Ἰθάκην στεῖραν βοῦν, ἥ τισ ἀρίστη, 522-524 = λ 30 sqq.
ῥεξέμεν ἐν μεγάροισι πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,
Τερεσίηι δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερευσέμεν οἴωι
παμμέλαν', ὃσ μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισι. 525 sq. cf. λ 33 sq.
αὐτὰρ ἐπεί κ' εὐχῆισι λίσηι κλυτὰ ϝέθνεα νεκρῶν,
ἔνθ' ὄϊν ἀρνειὸν ῥέζειν θῆλύν τε μέλαιναν
εἰσ Ἔρεβοσ τρέψασ, αὐτὸσ δ' ἀπὸ νόσφι τραπέσθαι 528ᵇ = ε 350
ϝιέμενοσ ποταμοῖο ῥοάων. ἔνθα δὲ πολλαὶ
ψυχαὶ ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνηώτων. 530 cf. λ 37, 564
δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι 531 sq. cf. λ 44 sq.
μῆλα, τὰ δὴ κατάκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῶι,

521. *γουνᾶσθαι* U¹k] *-οῦσθαι* Ω (cf. § 144). ‖ 524, 537, 565. *Τερεσίηι -αο*] cf. vs. 492. ‖ 525. *μεταπρέπει*] *-πηι* (item λ 33)? Sed cf. β 294 κ 522 λ 30. — *ὑμετέροισι(ν)* F H X] *ἀγρομένοισιν* P (ut *ἡμετέροισιν* G M (ut λ 33, sed hic vitiose; cf. comment. ad Z 414), ϑ 172). ‖ 526. *λίσηι κλυτὰ*] **λίσηαι*? Cf. § 117. ‖ 528. *τρέψασ* F P] *στρέψασ* G (ut v. l. Σ 469). Cf. μ 81. ‖ 532. *κατάκειτ'(αι)* F] *κατέκειτ'* G P (ut λ 45).

521. νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα] *tenues sine corpore vitas* Verg. Aen. VI 292. Item vs. parall.; cf. I 407.

523 sq. Futura pendent a verbo γουνᾶσθαι (vs. 521), vel potius a *vovendi* notione, quae huic verbo nunc tribuitur; item vs. parall. — Ad rem quod attinet, Ulixes iubetur animis mortuorum promittere se *dapes* succulentas et *opes* egregias iis praebiturum, *hostiam, vestes, supellectilem*, similia in rogo comburendo (cf. X 513), si vivus in patriam redierit, i. e. si vivum redire se siverint. Ergone impedire aut adiuvare eum poterant? Tacet poeta.

523. ῥεξέμεν'(αι)] § 125.

525—527. παμμέλαν'(α) et μέλαιναν] *nigra* animalia inferis sunt mactanda. Posthac Tiresiae et ceteris umbris splendida *dona* offeret, nunc *hostias* marem et feminam iis mactat, quippe viris et mulieribus. Etiam ὄϊν ἀρνειὸν *nigrum* cogitari per se intellegitur. Cf. Γ 103 sq.

525. ὑμετέροισι] *vestras* pecudes dicit, Ulixis opes paternas cogitans; cf. Z 414.

526. ἐπεί κ'(ε)] § 326.

527. ἔνθ'(α)] supra foveam, cuius mentio facta est vs. 517, ut sanguis in ipsam foveam ex animalium faucibus effluat. Cf. λ 36.

528 sq. αὐτὸσ—ῥοάων] *ipse autem celeriter te averte a flumine* (Acherunte, cf. vs. 513); averso capite hostias iugula. Oculos et totum caput retroflectere heros iubetur, ne cum hostiis versus regionem Orci (occidentem, cf. μ 81) spectando se ipsum quoque inferis devoveat. Part. ϝιέμενοσ ut χ 256, 273, ἀπὸ νόσφι τραπέσθαι ut ε 350.

530. νεκύων κατατεθνηώτων] cf. X 203 et § 160.

531. Verbo ἐποτρύνειν dativus adiungitur etiam O 258, verbo ἀνώγειν etiam υ 139 et in l. a. Φ 396, ceteris locis accusativus. De aoristo ἀνῶξαι cf. § 225.

532. μῆλα] quae dicta sunt vs. 527.

δείραντασ κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσι,
ἰφθίμωι τ' Ἄϝιδι καὶ ἐπαινῆι Περσεφονείηι·
αὐτὸσ δὲ ξίφοσ ὀξὺ ϝερυσσάμενοσ παρὰ μηροῦ
ἧσθαι μηδ' ἐάειν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
αἵματοσ ἆσσον ἴμεν πρὶν Τερεσίαο πυθέσθαι.
ἔνθα τοι αὐτίκα μάντισ ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,
ὅσ κέν τοι ϝείπηισιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου
νόστον θ', ὡσ ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.‘
„ὣσ ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονοσ ἤλυθεν Ἠώσ.
ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματ' ἔϝεσσε·
αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶροσ μέγα 'ϝέννυτο Νύμφη
λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην 'βάλετ' ἰξυῖ
καλὴν χρυσείην, κεφαλῆι δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.
αὐτὰρ ἐγὼ διὰ δῶμα κιὼν ὤτρυνον ἑταίρουσ
μειλιχίοισι ϝέπεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ϝέκαστον·
‚μηκέτι νῦν εὕδοντεσ ἀωτέετε γλυκὺν ὕπνον,
ἀλλ' ἴομεν· δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.‘
ὣσ ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸσ ἀγήνωρ.
„οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔνθεν περ ἀπήμονασ ἦγον ἑταίρουσ.
Ϝελπήνωρ δέ τισ ἔσκε νεώτατοσ, οὔτε τι λίην
ἄλκιμοσ ἐν πολέμωι οὔτε φρεσὶ ϝῆισιν ἀρηρώσ,
ὅσ μοι ἄνευθ' ἑτάρων ἱεροῖσ' ἐν δώμασι Κίρκησ

533-535 = λ 46 sqq.
534 cf. *I* 569 Hes. Theog. 768
535 cf. *Φ* 173
536 cf. λ 49
536ᵇ = 521
537 = λ 50, 89
537ᵃ = λ 148
539 cf. δ 389
540 = δ 390
541 = μ 142 ο 56 υ 91
542 = ξ 320 cf. ε 229
543sq. = ε 230sq.
545 cf. ε 232
546 cf. μ 144, 206
547 = κ 173 μ 145
548 cf. *K* 159
550 = μ 324 τ 148 cf. β 103

534. Ἄ(ϝ)ιδι G F] Ἀΐδηι P. ‖ 539. κελεύθου] θαλάσσησ G. Cf. δ 389. ‖ 546. δῶμα κιὼν G F P H¹ T n] -ματ' ἰὼν Ω (cf. Ξ 440). ‖ 549. πότνια] θέσφατα P (cf. μ 155).

534. ἐπαινῆι] cf. I 457.

535 sq. Ad ipsam foveam stricto gladio adstare iubetur Ulixes, item λ 48 sq.; de verbo ἧσθαι cf. Γ 134 sq., de locutione νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα vs. 521 et I 407.

537. ἴμεν] § 126.

542. χλαῖνάν τε χιτῶνά τε] cf. Ω 588.

544. ἰξυῖ] § 75.

547. -οισι ϝέπεσσι] § 60.

548. ἀωτέετε] § 191. De verbo cf. K 159.

553. οὔτε φρεσὶ ϝῆισιν ἀρηρώσ] i. q. οὔτε ἀρτίφρων, ut ω 261 una voce dicitur.

554—560. Ebrius Elpenor et frigoris nocturni appetens solus in tecto plano sub divo decubuerat (cf. λ 62—64), ut custos initio Agamemnonis dramatis Aeschylei vel Bdelycleon Atheniensis initio Vesparum Aristophanis. Ceteris Ulixis sodalibus cubilia in porticu more solito fuerant praebita (cf. Ω 643—650); quos primo mane maestos et anxios abeuntes (cf. vs. 566 sq.) latuit iuvenis delapsus, suos autem ipsorum casus dum lugent, sodalem non prius desiderarunt quam nave conscensa iter inierunt. Cf. λ 57—65.

ψύχεοσ ἱμείρων κατελέξατο ϝοινοβαρείων·
κινυμένων δ' ἑτάρων ὅμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσασ
ἐξαπίνησ ἀνόρουσε καὶ ἐκλάθετο φρεσὶ ϝῆισι
ἄψορρον καταβήμεν' ἰὼν εἰσ κλίμακα μακρήν, 558 = λ 63
ἀλλὰ κατ' ἀντικρὺ τέγεοσ 'πέσεν, ἐκ δέ ϝοι αὐχὴν 559 cf. λ 64
ἀστραγάλων ἐϝάγη, ψυχὴ δ' Ἄϝιδόσδε κατῆλθε. 560 = λ 65
„ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔϝειπον·
‚φάσθε νύ που ϝοῖκόνδε φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν
ἔρχεσθ'· ἄλλην δ' ἧμιν ὁδὸν 'τεκμήρατο Κίρκη
εἰσ Ἀϝίδαο δόμουσ καὶ ἐπαινῆσ Περσεφονείησ, 564 sq. = 491 sq.
ψυχῆι χρησομένουσ Θηβαίου Τερεσίαο.‘
„ὣσ ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ. 566 = 198
ἑζόμενοι δὲ κατ' αὖθι 'γόων 'τίλλοντό τε χαίτασ·
ἀλλ' οὐ γάρ τισ πρῆξισ ἐγίγνετο μυρομένοισι. 568 = 202
„ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσησ 569ᵇ = δ 779
ἤϊμεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντεσ, 570 cf. λ 5, 466 μ 12
τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηῒ μελαίνηι
ἀρνειὸν κατέδησεν ὄϊν θῆλύν τε μέλαιναν,
ῥεῖα παρεξελθοῦσα· τίσ ἂν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
ὀφθαλμοῖσι ϝίδοιτ' ἢ' ἔνθ' ἢ' ἔνθα κιόντα;

νέκυια.

λ „αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν, 1 = δ 573
νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτα 'ϝερύσσαμεν εἰσ ἅλα δῖαν, 2 sq. cf. δ 577 sq. 2 cf. κ 403
ἐν δ' ἱστὸν 'τιθέμεσθα καὶ ἱστία νηῒ μελαίνηι,
ἂν δὲ τὰ μῆλα λαβόντεσ ἐβήσαμεν, ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ
'βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντεσ. 5 cf. κ 570
ἧμιν δ' αὖ κατόπισθε νεὸσ κυανοπρῴροιο 6-8 = μ 148 sqq. 6ᵇ cf. ι 539

---

558. κλίμακα] κίονα P (ut α 127). || 569. Propter homoearchon om. P Y l H¹ M¹ U T W q. || 570. ἤϊμεν § 308] ἤιομεν. || 571. νηῒ μελαίνηι G P] νῆα -ναν F. || 572. κατέδησεν] -θηκεν l. a. || 1. κατήλθομεν] κατήλυθον G P. || 2. πάμπρωτα] cf. δ 577. || 4. ἂν G] ἐν F P. || 6. κατόπισθε] μετόπισθε F² (cf. vs. 148).

---

558. καταβήμεν'(αι)] § 125.
564. ἐπαινῆσ] cf. Ι 457.
568. Cf. vs. 202.
569—574. Cavet poeta ne quis mox possit rogare unde Ulixes victimas mactandas sumserit. Cf. ε 79 sq., de vs. 572 autem vs. 525—527 Γ 103 sq.
573. ἂν] § 326.

ἴκμενον οὖρον ἵει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη ἐϋπλόκαμοσ, δϝεινὴ θεὸσ αὐδήεσσα. 8 = κ 136
ἧμεσ δ' ὅπλα ϝέκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα 9 cf. μ 151
ἥμεθα· τὴν δ' ἄνεμόσ τε κυβερνήτησ τ' ἴθυνον. 10 = μ 152 cf. ι 78
„'δύσετό τ' ἠέλιοσ 'σκιάοντό τε πᾶσαι ἀγυιαί, —
τῆσ δὲ πανημερίησ 'τέταθ' ἱστία ποντοπορούσησ, — 12 = β 388
ἡ δ' εἰσ πείραθ' ἵκανε βαθυρρόου Ὠκεανοῖο.
ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμόσ τε πόλισ τε, 14[b] cf. Hes. Op. [527

10. κυβερνήτησ] -ται P (ut ι 78). — ἴθυνον] -νε Ω. Cf. μ 152 (ι 78 ξ 256). || 14. Κιμμερίων] Κερβερίων Crates (?). In scholio H lectio Κερβερίων (-ίων) tribuitur *Aristarcho*, sed *Aristophanis* ibi legendum est nomen; nam lectionem illam, si revera fuere qui serio sic legerent, peperit iocus *comici* Ran. 187. Alii olim Κεμμερίων, Χειμερίων (cf. Etym. M. 513, 44).

7. ἵκμενον] cf. A 479.

— πλησίστιον] *qui velum implet*, non obliquus ab altera navis parte ad velum accedens, ab altera elabens, sed a tergo velum et ipsam navem propellens. Adi. redit vs. parall.

8. αὐδήεσσα] cf. ε 334.

9. ἧμεσ] § 92.

10. Cf. Verg. Aen. III 269.

11—13. Cf. μ 1—4. Versus 12 vert.: *per totum enim diem ventus secundus navem propulerat.* Primo mane iter susceperant (cf. κ 541 sqq.).

11. 'σκιάοντο] § 191.

— πᾶσαι ἀγυιαί] etiam maris ὑγρὰ κέλευθα sive *viae mobiles.*

12. ποντοπορούσησ] § 191. Verbum †; forma amplior et metro magis apta ποντοπορευέμεναι est ε 277 sq. η 267.

14—19. *Cimmerios* in ora septentrionali *ponti Euxini* habitantes cognoverunt Graeci posteriores (cf. Herodot. IV 11 sq., Strab. 494, Stasinus priscus poeta apud eundem 648, Aesch. Prom. 729 sq.); itaque fieri non potuit quin Odysseae hunc locum ad illam gentem referrent. Quadamtenus sane recte, nam Cimmeriorum nomen quin inde duxerit poeta dubium non videtur, *homonymia* tamen decepti; nam de *gente* poeta locutus est dissimillima. Nomen Cimmeriorum, qui in inscriptionibus Assyriis *Gimirri* vocantur, *gentem in tenebris habitantem* videtur significasse, et *postmodo* eo nomine indicata est gens e tenebricosis illis regionibus, quae sub septem trionibus sitae sunt, oriunda (cf. fabula quae est de *Laestrygonibus* κ 84—86); in prisca vero fabula, quam Odysseae poeta nunc sequitur, *Tenebrionum* nomine vocata fuit gens quae *huius vitae luce* in perpetuum carens in Ditis aedibus degit. *Mortuos* cogitabant vates illi vetusti, qui cecinerunt gentem in occidentis caligine aeterna ad oras Oceani tabescentem, aptissime igitur in Hesiodi Theogonia 759 sq. de *Somni Mortis*que dicione dicuntur quae nostro loco de *Cimmeriis*; Odysseae vero poeta cum non sentiret Cimmerios suos olim fuisse *animas defunctorum*, voces δῆμον et πόλιν et βροτοῖσ usurpavit non nisi *viventium* civitati convenientes. Vita igitur terrestri eos donavit, perinde atque *Phaeaces* illos, quos in ultimo *oriente* collocavit (cf. ε 34 et 35). Sic in unum nunc, ut plus semel, coniunxit duas

ἠέρι καὶ νεφέληι κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ' αὐτοὺσ 15ᵃ cf. ϑ 562
ἠέλιοσ φαέϑων καταδέρκεται ἀκτίνεσσι, 15ᵇ sq. cf. Hes. Theog. 759 sq.
οὔϑ' ὁπότε στείχηισι πρὸσ οὐρανὸν ἀστερόεντα, 17ᵇ sq. cf. μ 380 sq.
οὔϑ' ὁπότ' ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόϑεν προτράπηται·
ἀλλ' ἐπὶ νὺξ ὀλοὴ τέταται δϝειλοῖσι βροτοῖσι.
νῆα μὲν ἔνϑ' ἐλϑόντεσ ἐκέλσαμεν, ἐκ δὲ τὰ μῆλα 20 cf. ι 546
εἱλόμεϑ'· αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο
ἤϊμεν, ὄφρ' εἰσ χῶρον ἀφικόμεϑ' ὃν 'φράσε Κίρκη.
„ἔνϑ' ἱερήϊα μὲν Περιμήδησ Εὐρύλοχόσ τε 23ᵇ = μ 195
ἔσχον, ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ϝερυσσάμενοσ παρὰ μηροῦ 24 cf. Φ 173
βόϑρον ὄρυξ' ὅσσον τε πυγούσιον ἔνϑα καὶ ἔνϑα, 25 sq. cf. κ 517 sq.
ἀμφ' αὐτῶι δὲ χοὴν 'χεόμην πᾶσιν νεκύεσσι,
πρῶτα μελικρήτωι, μετέπειτα δὲ ϝηδέϊ ϝοίνωι, 27 = κ 519
τὸ τρίτον αὖϑ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λεύκ' ἐπάλυνον· 28 sq. cf. κ 520 sq. 28ᵇ cf. Δ 640
πολλὰ δ' ἐγουναόμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
ἐλϑὼν εἰσ Ἰϑάκην στεῖραν βοῦν, ἥ τισ ἀρίστη, 30-32 = κ 522 sqq.
ῥεξέμεν' ἐν μεγάροισι πυρήν τ' ἐμπλησέμεν' ἐσϑλῶν,
Τερεσίηι δ' ἀπάνευϑεν ὄϊν ἱερευσέμεν' οἴωι
παμμέλαν', ὃσ μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι. 33 sq. cf. κ 525 sq.

16. *καταδέρκεται* Aristoph. Ar. T] *ἐπιδ.* Ω (item in vs. par. Hes. Theog. 760). Cf. h. Cer. 70. ‖ 17 sq. *ὁπότε . . . ὁπότ'* § 326] *ὁπότ' ἂν . . . ὅτ' ἂν.* Cf. μ 381. ‖ 20. *ἐκ* G] *ἐν* FP. ‖ 22. *ἤϊμεν* § 308] *ἤιομεν.* ‖ 24. *ἔσχον*] *εἶχον* F. ‖ 26. *χοὴν*] *χοὰσ* F. — *'χεόμην*] sic Ar., *χεάμην* Zen., *χέομεν* M. ‖ 28. *(ἐ)πάλυνον*] *πάλυνα* F. ‖ 29. *ἐγουναόμην* § 144] *-νούμην* (*-νάμην* H² K) Ω. ‖ 32. *Τερεσίηι*] cf. κ 492. ‖ 33. *μεταπρέπει*] cf. κ 525.

fabulas idem significantes, ita ut altera alterius vicem obire posset optime, coniunctim vero ambae proferri satis apte non possent; heros enim ad mortuorum sedes prius pervenit quam eo pervenit. Quod autem notatu est dignissimum: ipsam animarum regionem cum Ulixes adiit, *non* obscuram hanc invenit, sed solita luce illustratam. Hic quoque agnoscimus idem argumentum in duabus fabulis tractatum, sed non eadem ratione in utraque. Nam Ditis *aedes subterraneas* illas, quarum apud Iliadis poetam frequens fit mentio (cf. O 188), atra obtinet sepulcrorum caligo; in longinquo vero *occidente* prope Oceani littus degentes animae cum vitae specie utuntur, tum luce aliqua, pallida fortasse, luce tamen. Cf. quae de mystarum apud inferos vita habent Pind. apud Plut. Mor. 120 *c* Ar. Ran. 454 sq. — Versus 15—18 imitatus est Verg. Georg. III 357—359.

20. νῆα . . . ἐκέλσαμεν] cf. ι 148.
23. ἱερήϊα] cf. X 159.
25. πυγούσιον] cf. κ 517.
27. μελικρήτωι] cf. κ 519.
29. νεκ. ἀμ. κάρηνα] cf. κ 521 ι 407.
31 sq. Cf. X 512—514.
31. ῥεξέμεν'(αι)] § 125.
33. παμμέλαν'(α)] cf. Γ 103.
— ἡμετέροισι] cf. κ 525.

τοὺσ δ' ἐπεὶ εὐχωλῆισι λιτῆισί τε, ϝέθνεα νεκρῶν,
ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
εἰσ βόθρον· 'ρέε δ' αἷμα κελαινεφέσ.
αἳ δ' ἤγροντο
ψυχαὶ ὑπ' ἐξ 'Ερέβευσ νεκύων κατατεθνηώτων· 37 cf. κ 530 λ 564
νύμφαι τ' ἠΐθεοί τε πολύτλητοί τε γέροντεσ
παρθενικαί τ' ἀταλαὶ νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι,
πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείηισι,
ἄνδρεσ Ἄρηϊ φατοί, βεβροτωμένα τεύχε' ἔχοντεσ.
οἳ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίταον ἄλλοθεν ἄλλοσ 42ᵇ = ι 401 ω 415
θεσπεσίηι ϝιϝαχῆι· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δϝέοσ ἥιρει. 43 cf. 633 43ᵇ cf. *H* 479
δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρύνασ ἐκέλευσα 44 sq. cf. κ 531 sq.
μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῶι,
δείραντασ κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσι, 46-48 = κ 533 sqq.
ἰφθίμωι τ' Ἄϝιδι καὶ ἐπαινῆι Περσεφονείηι·
αὐτὸσ δὲ ξίφοσ ὀξὺ ϝερυσσάμενοσ παρὰ μηροῦ
ἥμην οὐδ' εἴων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα 49 cf. κ 536 49' = κ 521

36. ἤγροντο] cf. *B* 94. ‖ 37. 'Ερέβευσ G] -βεσ P, -βουσ F. ‖ 38—43. Zen. Aristoph. Ar. — ‖ 39. ἀταλαὶ G¹ F] ἁπαλαὶ (ἁπ.) G² P. — θυμὸν] οἶτον Iulius Africanus (pap. Oxyrh. 412), quod verum ducit Hefermehl coll. *I* 563. ‖ 42. περὶ] παρὰ Iulius Afr. (l. l.) et T. — ἄλλοθεν ἄλλοσ G F P] ἔνθα καὶ ἔνθα H. ‖ 45 sq. κατέκειτ' . . . δείραντασ] κατάκειτ' . . . -ντεσ P¹ (-ντεσ etiam H), ut sint verba comites alloquentis. ‖ 47. Ἄ(ϝ)ιδι G¹] Ἀΐδηι G² F P. ‖ 48. αὐτὸσ δὲ] αὐτὰρ ἐγὼ Iulius Afr. (l. l.) et F².

35. τὰ] cf. κ 527, 572.

37. Ἐρέβευσ] § 71.

— νεκύων κατατεθνηώτων] cf. X 203 et § 160.

38—43. Conveniunt cum senum animae, qui suo tempore vita sunt perfuncti, tum puellarum mulierum iuvenum virorum immatura morte abreptorum. Quos versus Vergilius vertit Georg. IV 471 sqq. Aen. VI 306 sqq., veteres vero critici damnabant: singulas enim, non conferto agmine, ad fossam accessisse animas, neque vulnera in caesorum umbris conspicua fuisse. Hoc e vs. 398 sqq. quodammodo potest effici, si malignum censorem agere quis velit, illud vero inane est crimen; nam catervatim foveam petierunt animae sanguinis odore allectae, sed paucas tantum ad eam accedere sivit heros et cum bibissent interrogavit, ceteras stricto gladio arcens. Alia rerum condicio est vs. 630—635, postquam gladium vaginae inseruit (cf. vs. 97 sq.), — si quidem tam severe singula in narratione poetica videntur perpendenda. Necessaria autem, certe utilia sunt verba: ἐμὲ δὲ χλωρὸν δϝέοσ ἥιρει (vs. 43) ad melius intellegendum cur Ulixes sodales ad mortuorum numina precari tunc iusserit (vs. 46).

42. ἐφοίταον] § 191.

43. ϝιϝαχῆι] cf. vs. 632 et Ψ 101.

47. ἐπαινῆι] cf. I 457.

48 sq. Cf. κ 535 sq.

αἵματοσ ἆσσον ἴμεν πρὶν Τερεσίαο πυθέσθαι. 50 = κ 537
„πρώτη δὲ ψυχὴ Ϝελπήνοροσ ἦλθεν ἑταίρου.
οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸσ εὐρυοδείησ· 52ᵇ cf. Π 635
σῶμα γὰρ ἐν Κίρκησ μεγάρωι κατελείπομεν ἧμεσ
ἄκλαυτον καὶ ἄθαπτον, ἐπεὶ πόνοσ ἄλλοσ ἔπειγε. 54ᵃ cf. Χ 386ᵇ
τὸν μὲν ἐγὼ ’δάκρυσα ϝιδὼν ἐλέησά τε θυμῶι, 55 sq. = 395 sq. 55 cf. 87
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων·
‚Ϝελπῆνορ, πῶσ ἦλθεσ ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα; 57 cf. 155 57ᵇ = Ψ 51
ἔφθησ πεζὸσ ἰὼν ἢ ἐγὼ σὺν νηῒ μελαίνηι.‘
„ὣσ ἐφάμην· ὃ δέ μ’ οἰμώξασ ἠμείβετο μύθωι· 59 = ι 506
‚ἆσέ με δαίμονοσ αἶσα κακὴ καὶ ἀθέσφατοσ ὕπνοσ· 61 cf. κ 68
Κίρκησ δ’ ἐν τέγεϊ καταλέγμενοσ οὐκ ἐνόησα
ἄψορρον καταβήμεν’ ἰὼν εἰσ κλίμακα μακρήν, 63 = κ 558
ἀλλὰ κατ’ ἀντικρὺ τέγεοσ ’πέσον· ἐκ δέ μοι αὐχὴν 64 cf. κ 559
ἀστραγάλων ἐϝάγη, ψυχὴ δ’ Ἄϝιδόσδε κατῆλθε. 65 = κ 560
νῦν δέ σε τῶν ὄπιθεν γουνάζομαι, οὐ παρεόντων, 66 cf. Ο 665
πρόσ τ’ ἀλόχου καὶ πατρόσ, ὅ σ’ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα, 67ᵇ = Θ 283
Τηλεμάχου θ’, ὃν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεσ.
ϝοῖδα γάρ, ὡσ ἐνθένδε κιὼν δόμου ἒξ Ἀϝίδαο
νῆσον ἒσ Αἰαίην σχήσεισ ἐΰϝεργέα νῆα.
ἔνθα σ’ ἔπειτα, ϝάναξ, κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο·
μή μ’ ἄκλαυτον ἄθαπτον ἰὼν ὄπιθεν καταλείπειν 72ᵃ cf. Χ 386ᵇ

---

60 διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν’ Ὀδυσσεῦ,

50, 89 sq. Τερεσίαο] cf. κ 492. || 52—54. Callistratus —— || 54. ἄκλαυτον G¹] -στον G² F P (cf. Χ 386). || 58. ἰὼν Ar. G H] ἐὼν F P (cf. Δ 277). || 60. Om. G P H¹ M X U W Z q (cf. vs. 92). || 61. ἆσέ με] ἄασε Nauck (cf. § 287). — ὕπνοσ Stob. Flor. I 49, 53] οἶνοσ Ω (neglecto ϝ). Cf. κ 68. || 62. *τέγεϊ] μεγάρωι. Cf. vs. 64 et κ 554—560. Errorem peperit vs. 53. || 65. κατῆλθε G F P] βεβήκει H M. || 72. ἄκλαυτον G] -στον F P (cf. Χ 386). — καταλείπειν] -πῃισ G F¹.

---

50. ἴμεν] § 126.

51—80. Elpenoris anima nondum recepta fuit in sedes mortuorum, quippe qui nondum esset sepultus. Cf. Patrocli anima funus expectans Ψ 72—74.

53. ἐν Κίρκησ μεγάρωι] *in megaro* corpora defunctorum spectanda et deflenda proponi solebant (cf. Ω 720). — ἧμεσ] § 92.

58. ἔφθησ . . . ἢ] cf. Ψ 445 sq.

62—64. Elpenor *in tecto* iacuit, ad quod per scalas aditus erat ex aedium parte interiore. Cf. κ 554—560 et α 330—332.

63. καταβήμεν’(αι)] § 125.

66. τῶν ὄπιθεν] *per capita tuorum, quos reliquisti.* De omissa praepositione πρόσ vel ὑπέρ (quae legitur loco simili Ο 665) cf. Χ 345.

νοσφισθείσ, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι, 73 cf. X 358
ἀλλά με κακκῆαι σὺν τεύχεσιν, ἅσσα μοί ἐστι,
σῆμά τέ μοι χεῦαι πολιῆσ ἐπὶ θινὶ θαλάσσησ, 75ᵇ = Δ 248
ἀνδρὸσ δυστήνοιο, καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι· 76ᵇ = B 119
ταῦτά τέ μοι τελέσαι πῆξαί τ' ἐπὶ τύμβωι ἐρετμόν, 77 cf. μ 15
τῶι καὶ ζωιὸσ ἔρεσσον ἐὼν μετ' ἐμοῖσ' ἑτάροισι.'
„ὣσ ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
‚ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.' 80ᵇ cf. α 293
„νῶϊ μὲν ὣσ ϝεπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσι 81 = 465
ἥμεθ', ἐγὼ μὲν ἄνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχων,
ϝείδωλον δ' ἑτέρωθεν ἑταίρου πόλλ' ἀγόρευε.
„ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸσ κατατεθνηυίησ, 84ᵃ = Ψ 65
Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτοροσ Ἀντικλέεια,
τὴν ζωιὴν κατέλειπον ἰὼν εἰσ Ϝίλιον ἱρήν.
τὴν μὲν ἐγὼ 'δάκρυσα ϝιδὼν ἐλέησά τε θυμῶι· 87 cf. 55
ἀλλ' οὐδ' ὣσ εἴων προτέρην, πυκινόν περ ἀχεύων,
αἵματοσ ἆσσον ἴμεν πρὶν Τερεσίαο πυθέσθαι. 89 = κ 537
„ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τερεσίαο, 90ᵃ = Ψ 65
91 χρύσεον σκῆπτρον ἔχων· ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέϝειπε· 91ᵃ cf. 569
93 ‚τίπτ' αὖτ', ὦ δύστηνε, λιπὼν φάοσ ἠελίοιο 93ᵇ cf. Σ 11
ἤλυθεσ; ὄφρα ϝίδηισ νέκυασ καὶ ἀτερπέα χῶρον;

92 διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

74. ἅσσα G¹ F P] ὅσσα G². ‖ 80. ἔρξω] neglecto ϝ. ‖ 82. ἴσχων] ἴσχον n. ‖ 83. ἀγόρευε] -ρευον H² T¹ et l. a. ant. ‖ 88. ὣσ] *ϝὣσ ϝ'? — προτέρην] -ρον vHerwerden. ‖ 92. Habent M Eust., om. Ω (cf. vs. 60). ‖ 93. αὖτ', ὦ] αὔτωσ Zen. (cf. κ 281). ‖ 94. ϝίδηισ] ἴδηι F (cf. Α 203 et § 117).

74—80. Sic effecit poeta ut Ulixi esset iusta causa ad Circen mox redeundi (qua de re cf. κ 490 sqq.); cogebat enim pietas erga sodalem defunctum. Arma ut cum corpore cremarentur poposcit Elpenoris anima, ne inermis ad sedes mortuorum accedens a ceteris animis repelleretur; cf. quae ad Ψ 72—74 Ζ 417—419 Σ 337 sunt annotata.

76. ἀνδρὸσ δυστήνοιο] a voce σῆμα suspensus est genitivus. Olim fuere qui conferrent locos qualis est Ζ 157, de quibus dictum est ad Γ 301, dativum μοι hic quoque cum genitivo iunctum esse rati.

77. Cum ligneo hoc sepulcri ornamento cf. Ψ 331.

82. ἄνευθεν] *seorsum.*

82 sq. ἴσχων . . . ἀγόρευε] de structura cf. Γ 80.

85. Ἀντικλέεια] § 73.

89. ἴμεν] § 126.

90 sq. ψυχὴ . . . ἔχων] constructio ad sensum; cf. Ε 638.

91. χρύσεον] § 8.

93 sq. *Quaenam nova calamitas mortuos adire te coëgit?*

ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἄπισχε δὲ φάσγανον ὀξύ,
αἵματοσ ὄφρα πίω καί τοι νημερτέα ϝείπω.'
„ὣσ 'φάτ'· ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενοσ ξίφοσ ἀργυρόηλον
κουλεῶι ἐγκατέπηξ'. ὃ δ' ἐπεὶ 'πίεν αἷμα κελαινόν, 98ᵇ = 390
καὶ τότε δή με ϝέπεσσι προσηύδα μάντισ ἀμύμων·
‚νόστον δίζηαι μελιϝηδέα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεόσ. οὐ γὰρ ὀΐω
λησέμεν' ἐνοσίγαιον, ὅ τοι κότον ἔνθετο θυμῶι, 102ᵇsq. = ν 342 sq. 102ᵇ cf. Z 326
χωόμενοσ ὅτι ϝοι υἱὸν φίλον ἐξαλάωσασ.
ἀλλ' ἔτι μήν κε καὶ ὧσ κακά περ πάσχοντεσ ἵκοισθε, 104ᵇ = 111 μ 138
αἴ κ' ἐθέλῃσ σὸν θυμὸν ἐρυκακέμεν καὶ ἑταίρων,
ὁππότε κε πρῶτον πελάσῃσ ἐΰϝεργέα νῆα
Θρινακίηι νήσωι, προφυγὼν ϝιοϝειδέα πόντον,

---

102. *λησέμεν'(αι)* l. a. (*-σειεν* cod.)] *-σειν* Ω. ‖ 104. *μήν* § 18] *μέν*. ‖ 106. *κε(ν)* H] *δή* G F P.

---

96. Sanguinis ab animis defunctorum hausti hanc fuisse vim ut *mens* et *vox* et omnino *vis vitalis* aliquantisper sic iis redderentur, fuit opinio eorum, inter quos nata est fabula, quam Odysseae poeta hoc loco suis verbis enarravit; cf. vs. 141 – 148, 390. Finxit hic uni Tiresiae datum fuisse ut *vel sic* mente et voce vigeret mortuus (cf. κ 494 sq.), gratissimum tamen et huic fuisse sanguinis haustum, ideoque eum vaticinii mercedem hanc sibi expetivisse, — opiniones fabulasque diversas inter se concilians. Nam opinio eorum qui vita functos *sepeliverunt* haec fuit: *in sepulcro* hos (αὐτούσ, A 4 al.) degere post mortem, *ibi* sanguine hostiarum aliisque donis nutriendos esse superstitibus; quam rem veluti ad oculos demonstrat prisca ara Mycenaea, per cuius fundum perforatum sanguis hostiarum defluebat in sepulcrum regale. Praeterea cf. Aesch. Pers. 685 vel Eur. Hec. 536. Alia fuit opinio eorum qui mortuorum corpora *cremarunt*: animas, ut κνίσην, per inane sublimes evanescere, dein discedere *in regionem longinquam*. Quas opiniones poeta Iliadis alia ratione inter se concilians etiam *animas*, ut corpora, *sub terram* mittebat (cf. O 188).

99. με ϝέπεσσι] μ' ἐπέεσσι Ω.

— προσηύδα] § 195.

100. νόστον ... μελιϝηδέα] cf. K 495.

102. λησέμεν'(αι)] § 125.

— ἐνοσίγαιον] § 21.

— τοι] *in te*. Cf. A 283.

103. υἱὸν φίλον ἐξαλάωσασ] cf. α 69.

105. ἐρυκακέμεν] § 126.

107. Θρινακίηι] *Siciliam* significari, quam a *tribus promunturiis* (τρισὶν ἄκραισ) hoc nomen accepisse, putarunt posteriores (cf. Thucyd. VI 2 § 2), qui Phaeaces *Corcyrae* habitasse sibi persuaserunt (cf. ε 34) et ceteras quoque gentes, quarum in Ulixis narratione fit mentio, in oris maris Mediterranei vel Euxini quaesiverunt cunctas et invenire sibi sunt visi; neque hodie ista studia omnino deferbuerunt. Non tamen Θρῑνᾰκίη sed Τρῐᾰκρίη fuisset dicenda ea insula, si quid

βοσκομένασ δ' εὕρητε βόασ καὶ ϝίφια μῆλα — 108 cf. μ 128
'Ηελίοι', ὃσ πάντ' ἐφορᾶι καὶ πάντ' ἐπακούει. — 108b cf. μ 322
τὰσ εἴ κ' ἀσινέασ ἐάηισ νόστου τε μέδηαι, — 109 = μ 323 cf. Γ 277
καί κεν ἔτ' εἰσ 'Ιθάκην κακά περ πάσχοντεσ ἵκοισθε· — 110-114 = μ 137; 111b = 104 sqq.
εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
νηΐ τε καὶ ἑτάροισ', αὐτὸσ δ' εἴ πέρ κεν ἀλύξηισ, — 113a cf. 161
ὀψὲ κακῶσ νέεαι ὀλέσασ ἄπο πάντασ ἑταίρουσ — 114 sq. cf. ι 534 sq.
νηὸσ ἔπ' ἀλλοτρίησ, δήεισ δ' ἐν πήματα ϝοίκωι, — 114b cf. β 174
ἄνδρασ ὑπερφιάλουσ, οἵ τοι βίοτον κατέδουσι — 116 cf. ν 396

109. Om. F^1. ‖ 110. *εἴ] εἰ μέν (item μ 137). ‖ 113. τε καὶ ἑτάροισ'(ι)] θ' ἑταίροισιν τ' Hoffmann (coll. Θ 162), item λ 161 μ 140. Cf. Ο 290. ‖ 116. κατέδουσι] sic Ar., Aristoph. postulabat -δονται (sic legendum pro -δοιεν, schol. β 313).

eiusmodi voluissent vates vetusti (cf. Ovid. Fast. IV 419 sq.). Nihilo igitur melior ista fuit originatio quam κισσύβιον ad κισσόν relatum (cf. ad ι 346), τρίχα κοσμηθέντεσ non ad vocem θρίξ sed ad τρεῖσ (cf. ad τ 177), φιλομμειδὴσ Ἀφροδίτη ad μήδεα et ἀφρόν (Hes. Theog. 200). Fuit autem θρῖναξ *raster*, instrumentum rusticum, pectinatum, ligneum vel ferreum. Cur vero insulae huic ignotae nomen ab ea voce ductum hic et μ 127, 135 τ 275 fuerit tributum non liquet, sed videntur olim — diu antequam Odyssea est nata — duae extitisse fabulae parellelae: ea quae fuit de *Thrinacia* insula, ubi pascebantur boves sacrae, heroi prius visenda quam in patriam suam rediret, atque ea quae fuit de heroë iusso priusquam in patriam rediret bovem mactare in regione procul a mari remota, *„ubi remus ventilabrum dicitur"* (cf. vs. 128 et 130 sq.). Iteratus autem herois in patriam reditus, res veri dissimilis, — nam subabsurdum est, cum longis erroribus lassus domum redieris, inde denuo abire iuberi ut ... domum impune redire possis, — unde originem duxerit facile intellegitur, si poeta duas fabulas parallelas ita coniunxit ut alteram referret ad tempus quod *ante*, alteram ad tempus quod *post* herois reditum est praeterlapsum. Et *tres* adeo *quatuor*ve agnoscuntur fabulae parallelae: 1) heros in patriam redit relicta *Calypso*, sed prius adeunda est *Phaeacia*; 2) redit relicta *Circe*, sed prius adeunda est *Cimmeria*; 3) redit relicto *Tiresia*, sed prius adeunda est *Thrinacia* vel *Thesprotia*.

109. 'Ηελίοι'(ο)] § 59.

110. ἀσινέασ] § 21.

— ἐάηισ] § 191.

113—115. Sic poeta veluti ponticulum sibi struxit, per quem a fabula, quae erat de *Neptuno* Ulixi infesto, ad Solis ipsiusque *Iovis* iram fieret transitus; quorum deorum alteruter sufficiebat ad Ulixis navem et comites perdendos, sed enim utramque fabulam poeta acceperat traditam. Cf. α 1—21.

114. νέεαι] § 191 et 292.

116. οἵ ... κατέδουσι] = κατέδοντασ. Res futuras praedicit Tiresias: tunc cum domum redierit Ulixes, inveniet procos bona sua absumentes. Nam tum cum Tiresias haec dixit, quies fuit in Ulixis aedibus; cf. vs. 184 sq. et de praesentis temporis in vaticiniis usu Θ 246.

μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ϝέδνα διδόντεσ. 117 = ν 378
ἀλλ' ἦ τοι κείνων γε βίασ ἀποτίσεαι ἐλθών· 118ᵇ = π 255 cf. γ 216
αὐτὰρ ἐπεὶ μνηστῆρασ ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι 119sq. cf. α 295sq.
κτείνηισ ἠὲ δόλωι ἢ' ἀμφαδὸν ὀξέϊ χαλκῶι,
ἔρχεσθαι δὴ ἔπειτα λαβὼν ἐϋῆρεσ ἐρετμόν. 121sq. cf. ψ 268sq.
εἰσ ὅ κε τοὺσ ἀφίκηαι, οἳ οὐ ϝίσσασι θάλασσαν
ἀνέρεσ οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσι· 123-125 = ψ 270 sqq.
οὐδ' ἄρα τοὶ ϝίσσασι νέασ φοινικοπαρήιουσ
οὐδ' ἐϋήρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
σῆμα δέ τοι ϝερέω μάλ' ἀριφραδέσ, οὐδέ σε λήσει· 126sq. cf. ψ 273sq. 126 = ψ 326
ὁππότε κεν δή τοι ξυμβλήμενοσ ἄλλοσ ὁδίτησ
φήηι ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμωι ὤμωι, 128 = ψ 275
καὶ τότε δὴ γαίηι πήξασ ἐϋῆρεσ ἐρετμόν, 129sq. cf. ψ 276sq.
ῥέξασ ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ϝάνακτι,

119. ἐπεὶ F P] ἐπὴν G (cf. § 326). || 124. οὐδ'(ἐ)] οὐκ G. — τοὶ G X] τοί γ' (τ', δ') Ω; τοί γε (ϝ)ίσασι G ψ 271. Cf. vs. 122 et ξ 89. || 130. ῥέξασ] ἔρξασ G F.

117. καὶ ϝέδνα διδόντεσ] *pretium offerendo*; cf. α 277 et θ 318 sq.

118–137. Cf. simile de Menelai ex hac vita excessu vaticinium δ 561–569. Hos versus, qui ψ 268 sqq. sunt iterati, postmodo Odysseae insertos esse multi sunt suspicati, in carmine enim nostro hoc vaticinium ad eventum non perduci. Sed genuinos esse et fabulam Odyssea antiquiorem spectari hinc efficitur potius. In Odysseae fine, ut in Iliadis, poeta transitum paravit ad res postmodo insecutas (cf. Ω 658), Ulixi autem qualis vitae pars postrema fuisset indicari necesse erat, ne iusto fine carere viderentur quae poeta de eo narravit. Cf. κ 490 sqq.

121. δὴ ἔπειτα] § 9.

122 et 124. ϝίσσασι] cf. § 160 et θ 559 sq.

124. φοινικοπαρήιουσ] cf. B 637.

125. τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται] cf. δ 708 et Hes. Op. 627 sq.: ὅπλα δ' ἐπάρμενα πάντα τεῶι ἐγκάτθεο ϝοίκωι | εὐκόσμωσ στολίσασ νηὸσ πτερὰ ποντοπόροιο, idem fr. 76: πρῶτοι (Aeginetae) δ' ἱστί' ἔθεν νηὸσ πτερὰ ποντοπόροιο.

128. ἀθηρηλοιγὸν] *ventilabrum*, quo instrumento iactantur grana, ut paleae intermixtae dissipentur vento (cf. E 499—501). Similis fuit usus τοῦ πτύου (cf. N 588). Proprie *palearum perniciem* vox significat, et conferri potest μυλήφατοσ *farinae* epitheton β 355; similis autem conformationis est nomen κιναχύρα sive *cribrum* Ar. Eccl. 730.

130 sq. *Neptuno*, quem *maris* deum duxit poeta Odysseae, vetustiores vero fabulae deum *terrestrem* sive *infernum* exhibuerunt, Ulixes *suovetaurilia* sive τριττοίαν βόαρχον ferre iubetur (cf. Ar. Plut. 820) in regione tam procul a mari remota ut neque *salem* neque *naves* — neque deum maris! — cognoverint incolae. Ithaca igitur relicta iter illuc, quo non nisi „multis mortalium urbibus praeteritis" (ψ 267) pervenire potuit, facere iubetur sive…

ἀρνειὸν ταῦρόν τε συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον, 131-133 = ψ 278 sqq.
ϝοίκαδ' ἀποστείχειν ϝέρδειν θ' ἱερὰσ ἑκατόμβασ 132[b] sq. = δ 478 sq.
ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
πᾶσι μάλ' ἑξείησ. θάνατοσ δέ τοι ἐξ ἁλὸσ αὐτῶι 134sq.cf.ψ281sq.

134. ἐξ ἁλὸσ] *ἔξαλοσ? Cf. comment.

inchoare Odysseam alteram. Quod iter poeta prudenti consilio usus indicavit quidem, — quoniam de eo tacere vix licuit, — sed non fecit suscipi intra ipsius Odysseae ambitum (cf. vs. 107 et ω 546 sq.).

134 – 137. Non *immortalitas* vel — quod eodem redit — *vita in Elysio* promittitur Ulixi, ut Menelao Iovis genero (δ 561 sqq.), sed *vitae felicis finis serus et optabilis*. Nam licet ignoretur origo adiectivi ἀβληχρόσ, *mollem* tamen, ut E 337, significare apparet; *lenis* igitur mors dicitur quaeque vix animadversa obrepat seni annis confecto. Quali morte aevo *Saturni* fungebantur homines omnes, tunc enim 'θνῄσκον ὥσ τ' ὕπνωι δεδμημένοι (Hes. Op. 116), et Ulixis aetate *Syriae* certe in beata illa insula senes sic solebant absumi (cf. ο 409 – 411). De adiectivo τοῖοσ autem ita ut h. l. usurpato cf. Ψ 246. Verbum πέφνηι sive *interimat* minime pugnat cum adiectivo ἀβληχρῶι; quod verbum licet saepe *caedem* significet, saevi tamen nihil habet, sed *mortem subitam* tantum indicat. Hanc Ulixi inferet Apollo, qui ϝοῖσ' ἀγανοῖσι βέλεσσι — lenibus, quippe celeribus — senes propter ipsam senectutem non iam vitales καταπεφνεῖν munus habet; cf. γ 280 et ο 411 H 466, nec non κατατεθνάμεναι T 334 sq. mortem non violentam significans. Hactenus igitur clara et perspicua sunt omnia; sed ignoratur quid velit poeta mortem heroi ἐξ ἁλόσ sive *e mari* venturam dicens, si quidem revera id dixit. In *Telegonia* carmine epico Ulixem Telegonus filius ipsi ignotus interemit *radio raiae pastinacae*, insolito sane telo, non tamen ridiculo aut inaudito, quandoquidem et hodie in patriae nostrae vico *Bergum*, ubi arma nonnulla asservantur vetusta, extat telum piratae Indici, ex praeda urbis Iapara olim deletae oriundum, quod confectum est e cauda raiae. *Sophocles* autem in *Niptris* Telegoniam est secutus. Sed nihil eiusmodi in mente habuit poeta Odysseae, nihil potuit habere; nam a suopte filio trucidari, id *lene* aut *optabile* mortis genus dicere delirantis fuisset hominis. Quapropter Aeschylus, qui et ipse vocem ἐξ ἁλόσ in Homeri suo exemplari legebat, vaticinium Tiresiae aliter interpretatus et in satyrico dramate ludicre eo usus est fr. 270 (a Valckenaerio Diatr. p. 286 egregio mentis acumine in integrum restitutum); unde fluxit inanis fabella, quae de ipsius Aeschyli morte profertur apud recentiores. Postea fuere qui ἔξαλοσ una voce legentes *mortem extra mare* interpretarentur (sic Herodianus), collatis adiectivis ἔφαλοσ et ἔμφυλοσ, vel praepositionem ἐξ id quod ἔξω nunc (ut N 15 Π 668 π 288 al.) valere autumarent; sic vero mere *negativa* voci relinquitur vis (= *non in mari*), neque ad hanc interpretandi rationem tuendam satis valent loci allati. Illic enim verba „*considere* vel *degere* vel *collocare* ἐξ . . ." id quod „*considere* vel *degere* vel *collocare extra* . . ." signi-

ἀβληχρὸσ μάλα τοῖοσ ἐλεύσεται, ὅσ κέ σε πέφνηι
γήρα' ὕπο λιπαρῶι ἀρημένον, ἀμφὶ δὲ λαοὶ 136 sq.ª = ψ 283 sq.
ὄλβιοι ἔσσονται. τὰ δέ τοι νημερτέα ϝείρω.'
„ὣσ ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
‚Τερεσίη, τὰ μὲν ἄρ ποθ' ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξον· 140 = Κ 384
μητρὸσ τήνδ' ὁράω ψυχὴν κατατεθνηυίησ,
ἣ δ' ἀκέουσ' ἧσται σχεδὸν αἵματοσ οὐδ' ἑϝὸν υἱὸν
ἔτλη ἐσ ἄντα ϝιδεῖν οὐδὲ προτιμυθήσασθαι.
ϝειπέ, ϝάναξ, πῶσ κέν με ἀναγνοίη τὸν ἐόντα;'
ὣσ ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· 145 = δ 471
‚ῥηΐδιόν τοι ἔποσ ϝερέω καὶ ἐνὶ φρεσὶ θήσω. 146 cf. h. Ap. 534
ὅν τινα μέν κ' ἐάηισ νεκύων κατατεθνηώτων
αἵματοσ ἆσσον ἴμεν, ὃ δέ τοι νημερτὲσ ἐνίψει· 148ª = κ 537
ὧι δέ κ' ἐπιφθονέηισ, ὃ δέ τοι πάλιν εἶσιν ὀπίσσω.'
„ὣσ φαμένη ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἄϝιδοσ εἴσω
Τερεσίαο ϝάνακτοσ, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ' ἔλεξε.
αὐτὰρ ἐγὼν αὖθι 'μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ 152 cf. 628
ἤλυθε καὶ 'πίεν αἷμα κελαινεφέσ· αὐτίκα δ' ἔγνω
καί μ' ὀλοφυρομένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
‚τέκνον ἐμόν, πῶσ ἦλθεσ ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα 155 cf. 57; 155ᵇ = Ψ 51

139, 151, 165. *Τερεσίη -αο*] cf. κ 492. || 145. *αὐτίκ'(α)* G P] *αὖτισ* F (cf. δ 398). || 146. *ἔποσ*] neglecto ϝ. — *ἐνὶ* H^2 K] *ἐπὶ* Ω (cf. *Α* 55). || 148. *ἐνίψει*] *-σπη(ι)* F^1 O Z. || 149. *ἐπιφθονέηισ* T] *-εισ* G F, *-οισ* P.

ficant, nostro igitur loco, ut illis similis posset videri, ad verba „τοι ἐξ ἁλόσ" mente supplendum esset „ζώοντι" vel eiusmodi quid; et *in mari* quoniam nemo habitat nisi pisces et numina marina, illud *extra* misere languet. Obscurum igitur est ἐξ ἁλόσ neque integrum videtur; poeta dixeratne ἔξαλοσ sive *celer* (cf. Δ 105)? Nimis dissimile litteris traditis est ὄψιμοσ, quod magis sane placet. Voci αὐτῶι opponitur λαοί vs. 136.

136. γήρα'(ϊ)] § 72.

— λιπαρῶι] quod λυγρόν esse solet aliis (Ε 153 al.).

— ἀρημένον] cf. Σ 434 sq.

139. ποθ'(ι)] § 322.

— ἐπέκλωσαν θεοὶ] cf. Υ 127 sq.

141. ὁράω] § 191.

— κατατεθνηυίησ] § 160.

144. με ... τὸν ἐόντα] *me esse eum quem videat.* Cf. ψ 116 ω 159.

147 sq. Cf. vs. 96.

147. κ' ἐάησ] § 191.

— νεκύων κατατεθνηώτων] cf. Χ 203 et § 160.

148. ἴμεν] § 126

— ἐνίψει] *dicet.* Cf. Η 447.

152. αὖθι] § 322.

155. πῶσ ἤλθεσ] non: *quomodo ve-*

ζωιὸσ ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωιοῖσ' ὁράεσθαι.
ἦ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενοσ ἐνθάδ' ἱκάνεισ 160ᵇ cf. ζ 206
νηΐ τε καὶ ἑτάροισι πολὺν χρόνον, οὐδέ πω ἦλθεσ 161ᵃ cf. 113
εἰσ Ἰθάκην οὐδ' εἶδεσ ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;‘
„ὣσ ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
‚μῆτερ ἐμή, χρηώ με κατήγαγεν εἰσ Ἀϝίδαο
ψυχῆι χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο. 165 cf. κ 492
οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιίδοσ οὐδέ πω ἁμῆσ 166sq.ᵃ = 481 sq.
γῆσ ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι ὀϊζύν,
ἐξ οὗ τὰ πρώτισθ' ἑπόμην Ἀγαμέμνονι δίωι
Ϝίλιον εἰσ ἐΰπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην. 169 cf. Π 576
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξον· 170 = Κ 384
τίσ νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέοσ θανάτοιο; 171 = 398; 171ᵇ = Θ 70
ἦ δολιχὴ νοῦσοσ, ἦ' Ἄρτεμισ ἰοχέαιρα
ϝοῖσ' ἀγανοῖσι βέλεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνε; 173 = ι 124
ϝειπὲ δέ μοι πατρόσ τε καὶ υἱέοσ, ὃν κατέλειπον,
ἦ ἔτι πὰρ κείνοισιν ἐμὸν γέρασ, ἦέ τισ ἤδη 175ᵇsq.ᵃ cf. π 33 sq.

---

157 *μέσσωι γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δϝεινὰ ῥέεθρα,*
Ὠκεανὸσ μὲν πρῶτα, τὸν οὔ πωσ ἔστι περῆσαι
πεζὸν ἐόντ', ἤν μή τισ ἔχηι ἐΰϝεργέα νῆα.

157—159. Ar. —; emblema peperit versus 155 male intellectus. Imitatorem arguunt quae de Oceano dicuntur; cf. etiam ἤν forma recens pro αἴ κεν. || 159. ἐόντ'(α)] ἰόντ' G (cf. Δ 277). || 160. ἦ νῦν δὴ] ἦ δὴ νῦν W (cf. χ 29 ω 260), ἤδη νῦν U, ἦ νύνδη (*nuper*) quidam apud Herodianum. || 161 sq. Aristoph. — || 161. Cf. vs. 113. || 162. εἴδεσ] neglecto ϝ || 173. ἀγανοῖσι βέλεσσιν H] -νοῖσ βελέεσσιν GFP (cf. § 60). || 174. ὃν] οὓσ Aristoph.

---

nisti? (ut vs. 57) sed: *qui factum est* (vel: *quomodo eo es adductus*) *ut vivus huc venires?* Item Eur. El. 1355 Ar. Pac. 193.

156. χαλεπὸν] non *difficile* sed *grave, terribile.*

— ζωιοῖσ' ὁράεσθαι] § 191.

159. ἦν] § 326.

164. χρηώ] § 190.

166. ἁμῆσ] § 95. *Nostrae* = *tuae et meae.* Cf. Z 414.

167. γῆσ] § 58.

171—179. Hunc locum Praxiphanes improbabat propterea quod heros postremo demum loco de sorte uxoris interrogaret matris umbram. Defendebat Ar.: morem esse poetae, πρὸσ τὸ δεύτερον πρῶτον ἀπαντᾶν, sic B 763—779 prius equorum, dein ipsorum virorum factam esse mentionem (schol. I[1] ante Chr. n. saeculi ad B 763 in pap. Oxyrh. 1086).

172. δολιχὴ] *diuturnum* adi. etiam K 52 ψ 243 indicat, ad *tempus* igitur a *spatio* translatum. Transitus fit ubi πλόοσ vel ὁδόσ dicitur δολιχόσ -χή sive *et longus et diuturnus.*

173. ἀγανοῖσι βέλεσσιν] § 60. De ipsa locutione cf. γ 280.

175 et 184. γέρασ] cf. Y 182.

ἀνδρῶν ἄλλοσ ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
ϝειπὲ δέ μοι μνηστῆσ ἀλόχου βουλήν τε νόον τε, 177^b = β 281
ἠὲ μένει παρὰ παιδὶ καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει, 178 cf. τ 525 178^b cf. β 227
ἦ ἤδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν ὅσ τισ ἄριστοσ.'
„ὣσ ἐφάμην, ἣ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·
‚καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῶι 181-183 = π 37 181^a cf. α 46 [sqq.
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ὀϊζυραὶ δέ ϝοι αἰεὶ 182 cf. ν 337
φθίνουσιν νύκτεσ τε καὶ ἤματα δάκρυ χεούσηι. 183 = ν 338 cf. Σ 340
σὸν δ' οὔ πώ τισ ἔχει καλὸν γέρασ, ἀλλὰ ϝέκηλοσ
Τηλέμαχοσ τέμενοσ νέμεται καὶ δαῖτασ ἐϝίσασ
δαίνυται, ἅσ τε ϝέϝοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν·
πάντεσ γὰρ καλέουσι. πατὴρ δὲ σὸσ αὐτόθι μίμνει
ἀγρόθι, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται. οὐδέ ϝοι εὐναὶ
δέμνια καὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα, 189 cf. τ 318 ψ 180 189^b = τ 337
ἀλλ' ὅ γε χεῖμα μὲν εὕδει ὅθι δμῶεσ ἐνὶ ϝοίκωι,
ἐν κόνι' ἄγχι πυρόσ, κακὰ δὲ χροΐ ϝείματα ϝέσται, 191^b cf. τ 72 ψ 115
αὐτὰρ ἐπεί κ' ἔλθηισι θέροσ τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
πάντηι ϝοι κατὰ γουνὸν ἀλωιῆσ ϝοινοπέδοιο 193 cf. α 193

178. In SKWiq et in marg. H additur: *κτῆσιν ἐμήν, δμῶάσ τε καὶ ὑψερεφὲσ μέγα δῶμα | εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιοσ δήμοιό τε φήμην* (= τ 526 sq.), omittitur autem in K vs. 179. ‖ 180. *ἀμείβετο πότνια μήτηρ*] *ἀμειβομένη προσέειπεν* G (cf. δ 706). ‖ 183. *φθίνουσιν* F] *φθινύθουσι(ν)* GP, quod vitium metricum redit ν 338 π 39. Cf. σ 407. ‖ 185. **τέμενοσ*] *τεμένη* (*-νεα* Ar.). *Unum τέμενοσ* habent reges (cf. *Z* 194 *I* 578 *M* 313 *Y* 184, 391 ζ 293). Terminum novicium *-νη* (cf. § 71) peperisse videtur syllaba vicina *νε-*. ‖ 186. *τε ϝέϝοικε* Bentley] *τ' ἐπέοικε*. ‖ 188. **ἀγρόθι*] *ἀγρῶι* (cf. § 14). ‖ 190. *ἐνὶ ϝοίκωι*] *κατὰ δῶμα* G. ‖ 191. *ϝέσται*] *ἧσται* Zen., *ἧ(σ)ται* vel *εἷ(σ)ται* *Ω*, *ἧστο*(?) Ar.

184. ϝέκηλοσ] Telemachum in aedibus paternis quietum et nullo vetante degisse Anticlea hac voce significavit. Visit eam Ulixes anno tertio post Troiam captam; quo tempore quies et silentium etiam erant in regia Ithacensi, nondum enim proci strepitu quotidiano omnia illic implebant (cf. β 89). Uxor tunc maritum absentem deflebat, filius vero tredecim fere annos natus patrem, quem nunquam vidisset, admodum desiderare non poterat.

185–187. *Et fruitur cenis talibus quales a principibus ei praeberi decet.* Dicuntur δικασπόλοι (de qua voce cf. A 238) duodecim βασιλῆεσ Ithacenses (cf. α 245—248). Non enim *Telemachum* puerum ἄνδρα δικασπόλον nunc vocari hic annotari vix est opus. *Primores civitatis parant* (cf. α 374 al.) cenas opiparas, quales fert eorum res domestica.

191. κόνι'(ι)] § 74.

192. ἐπεί κ'(ε)] § 326.

193 sq. *Ubique folia per humum sparsa cubile ei praebent.* Folia κεκλιμένα postea dicebantur folia *inclinata*, πεφρικόσι sive *horridis* opposita (cf. Theophr. Hist. Plant. III 9 § 2 et 4).

φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήαται εὐναί.
ἔνθ' ὅ γε κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθοσ ἀέξει 195 cf. *P* 139
σὸν νόστον ποθέων· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρασ ἱκάνει.
οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην καὶ πότμον ἐπέσπον.
οὔτ' ἐμέ γ' ἐν μεγάροισιν ἐΰσκοποσ ἰοχέαιρα
ϝοῖσ' ἀγανοῖσι βέλεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνε, 199 = ε 124
οὔτε τισ οὖν μοι νοῦσοσ ἐπήλυθεν, ἥ τε μάλιστα
τηκεδόνι στυγερῆι μελέων ἐξείλετο θυμόν·
ἀλλά με σόσ τε πόθοσ σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
σή τ' ἀγανοφροσύνη μελιϝηδέα θυμὸν ἀπέϝρα.' 203ᵃ cf. *Ω* 772; 203ᵇ = *K* 495
„ὣσ ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ γ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίξασ
μητρὸσ ἐμῆσ ψυχὴν ἑλέμεν κατατεθνηυίησ.
τρὶσ μὲν ἐφωρμήθην ἑλέμεν τέ με θυμὸσ ἄνωγε,

---

194. κεκλιμένων] κεκλαμένων Herodianus (Etym. M. 500, 27), καὶ καλάμων Naber (coll. π 47 Plat. Rep. 372 *b*). || 196. νόστον ποθέων G et „meliores" in schol. H] πότμον γοόων F P (ut *Π* 857). — δ' ἐπὶ] δέ ϝε Duentzer (ut ζ 169 *Α* 29 al.). Cf. ϑ 226 κ 376 τ 368. || 199. ἀγανοῖσι βέλεσσιν F] -νοῖσ βελέεσσιν G P (cf. § 60). || 200. οὖν] αὖ l. a. || 202. μήδεα] κήδεα W. || 203. ἀπέϝρα § 150⁵] ἀπηύρα.

Noster versus si integer est (cf. nota crit.), ea fere quae K 350 α 366 est verbi vis.

196. ποθέων] non frustra autem desiderat, nam in carminis fine ad eum rediturus est filius. Quem operis exitum iam nunc in poetae mente parari hic versus testatur; nam de rege sene plura dicturum esse eum qui sic iam de eo loquatur, quivis sentit. Cf. α 188—193.

198. ἐΰσκοποσ] ceteris locis (Ω 24 al.) *Mercurii* est epitheton.

199. ἀγανοῖσι βέλεσσιν] § 60. De ipsa locutione cf. γ 280.

200 sq. Simillima verborum structura est Thuc. I 15 § 2: κατὰ γῆν δὲ πόλεμοσ, ὅθεν τισ καὶ δύναμισ παρεγένετο, οὐδεὶσ ξυνέστη (ubi perperam κἂν pro καὶ est propositum).

202. σόσ . . . πόθοσ] *desiderium tui.* Laqueo Anticleam (ut Iocasten, cf. vs. 278) vitam finivisse, cum falsum de filii morte nuntium ei attulisset Nauplius, narrarunt recentiores, ο 356—360 autem an et Odysseae poeta violentam et voluntariam eius mortem fuisse significaverit dubitari potest. Sed nostro loco satis aperte ipsa dicit se lento luctu contabuisse, et illic quominus poetae verba sic interpretemur nihil obstat. Cf. Priami verba mortuum Hectorem lugentis: τοῦ μ' ἄχοσ ὀξὺ κατοίσεται Ἄϊδοσ εἴσω (X 425).

202 sq. σὰ . . . μήδεα . . . σή τ' ἀγανοφροσύνη] i. e. πόθοσ σῶν μηδέων καὶ σῆσ ἀγανοφροσύνησ. Similis est brevitas in *comparatione compendiaria* quae vocari solet (cf. P 51).

203. μελιϝηδέα θυμὸν] cf. K 495.

205 sq. et 210. ἑλέμεν] § 126.

205. κατατεθνηυίησ] § 160.

206—208 Cf. Ψ 99—101. Vertit Verg. Aen. II 792—794 (= VI 700—702).

τρὶσ δέ μοι ἐκ χειρῶν σκιῆι εἴκελον ἢ καὶ ὀνείρωι
ἔπτατ᾽. ἐμοὶ δ᾽ ἄχοσ ὀξὺ ᾽γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον,
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων·
‚μῆτερ ἐμή, τί νύ μ᾽ οὐ μίμνεισ ἑλέμεν μεμαῶτα,
ὄφρα καὶ ἐν Ἀϝίδαο φίλω περὶ χεῖρε βαλόντε
ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπώμεσθα γόοιο; 212' = Ψ 10
ἦ μοι ϝείδωλον τόδ᾽ ἀγαυὴ Περσεφόνεια
ὤτρυν᾽, ὄφρ᾽ ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενοσ στοναχίζω;‘ 214 cf. ι 13
„ὣσ ἐφάμην, ἣ δ᾽ αὐτίκ᾽ ἀμείβετο πότνια μήτηρ·
‚ὤ μοι, τέκνον ἐμόν, πάντων πέρι κάμμορε φωτῶν, 216ᵇ = υ 33
οὔ τί σε Περσεφόνεια Διὸσ θυγάτηρ ἀπαφίσκει,
ἀλλ᾽ αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε τίσ τε θάνηισι. 218ᵃ cf. τ 43ᵃ ω 255ᵇ
οὐ γὰρ ἔτι σάρκασ τε καὶ ὀστέα ϝῖνεσ ἔχουσι,
ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸσ κρατερὸν μένοσ αἰθομένοιο 220ᵇ cf. Z 182
δάμνατ᾽, ἐπεί κε πρῶτα λίπηι λεύκ᾽ ὀστέα θυμόσ, 221ᵇ cf. M 386
ψυχὴ δ᾽ ἠΰτ᾽ ὄνειροσ ἀποπταμένη πεπότηται.
ἀλλὰ φάοσδε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δὲ πάντα
ϝίσθ᾽, ἵνα καὶ μετόπισθε τεῆι ϝείπηισθα γυναικί.‘
„νῶϊ μὲν ὣσ ϝεπέεσσιν ἀμειβόμεθ᾽· αἳ δὲ γυναῖκεσ

207. εἴκελον] neglecto ϝ, l. a. (ε)ἰκέλη, Bentley ϝίκελον σκιῆι. || 211. φίλω] φίλασ Ω. Cf. Θ 378 Φ 432 et Γ 18. || 213. ἦ μοι] sic vel ἠέ τι Bentley, ἦ τί μοι Ω; an *ἠέ τί μοι ϝείδωλον ἀγαυή? || 216. πάντων πέρι υ 33] περὶ πάντων Ω (πάντων om. F[1]). || 218. τίσ τε Monro] τίσ κε G, κέν τε F P. — θάνηισι(ν) G F[1]] -νωσιν F[2] P. || 221. δάμνατ᾽(αι) G X] δαμνᾶι Ar. Ptolemaeus Asc. (F) P H M, δάμναται ὡσ Crates. Cf. ξ 488 Hes. Theog. 122 et Ξ 199.

207. ἢ καὶ ὀνείρωι] somniorum imagines extra mentem somniantium revera extare et a dis ad eos *mitti* poeta arbitrabatur. Cf. Ψ 62—101.

208. ἔπτατ᾽(ο)] § 216.

211. ἐν] § 315.

218—222. Cf. Ψ 62—101.

219. ἔτι] § 26.

222. ἀποπταμένη] § 216.

223. φάοσδε] § 71.

225—330. Feminarum harum recensio, quam secum traxit mentio *Anticleae* sine damno ab Ulixis narratione abesse poterat, quoniam nulla ex his reginis eius vitae fuit intermixta. Et brevium fabellarum hanc seriem aliunde a poeta esse ductam, fortasse testatur narratio mox finita, dein iubente Alcinoo redintegrata (cf. vs. 333—384); nam uno tenore quominus heros ad finem usque pergeret nihil obstabat. Sed poetam carmen eo consilio intercidisse vs. 332 ut die sequenti continuaret arbitratur Drerup, qui in rhapsodias quindecim Odysseam divisit, assentiente Rothio. -- Inter carmina Hesiodea fuit olim *Catalogus mulierum,* constat igitur plures poetas hoc argumentum tractasse, et credibile est ante Odys-

ἤλυϑον, — ὤτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσεφόνεια, —
ὅσσαι ἀριστήων ἄλοχοι ἔσαν ἠδὲ ϑύγατρεσ.
αἳ δ' ἀμφ' αἷμα κελαινὸν ἀϝολλέεσ ἠγερέϑοντο· 228b = Ψ 233
αὐτὰρ ἐγὼ 'βούλευον, ὅπωσ ἐρέοιμι ϝεκάστην.
ἥδε δέ μοι κατὰ ϑυμὸν ἀρίστη 'φαίνετο βουλή· 230 = ι 318
σπασσάμενοσ τανύηκεσ ἄορ παχέοσ παρὰ μηροῦ 231 = Π 473
οὐκ εἴων πίνειν ἅμα πάσασ αἷμα κελαινόν.
αἳ δὲ προμνηστῖναι ἐπήϊσαν ἠδὲ ϝεκάστη
ϝὸν γόνον ἐξαγόρευον· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἁπάσασ.
„ἔνϑ' ἤ τοι πρώτην Τυρὼ 'ϝίδον ἠϋπάτειραν,
ἣ 'φάτο Σαλμωνῆοσ ἀμύμονοσ ἔκγονοσ εἶναι,
'φῆ δὲ Κρηϑῆοσ γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο.
ἣ ποταμοῖ' ἠράσσατ' 'Ενιπῆοσ ϑείοιο,
ὃσ πολὺ κάλλιστοσ ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἵησι,
καί ῥ' ἐπ' 'Ενιπῆοσ 'πωλέσκετο καλὰ ῥέεϑρα.
τῶι δ' ἄρα ϝεισάμενοσ γαιήοχοσ ἐνοσίγαιοσ
ἐν προχοῆισ ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντοσ·

232. πίνειν G F] πινέειν P, πιέειν W (aor. ut μ 446 Λ 125 al.). || 233. ἠδὲ Ar. G P] ἢ δὲ F (cf. Ο 127). || 234. ἐξαγόρευον G] ἐξαγόρευεν F² P, ἐξερέεινεν H, ἐξερέουσα F¹. Cf. Ω 1 sq. al. || 235. πρώτην G F P] πρῶτον H M. — ἠϋπάτειραν] cf. Ζ 292. || 236. ἀμύμονοσ] sic Ar., ἀτασϑάλου olim alii. || 241. ἄρα (ϝ)εισάμενοσ F P] ἄρ' εισάμενοσ G (cf. § 212³). || 242. προχοῆισ] -ῆι F¹ T, -ῆισ' G; *-ῆισι ῥόου (coll. Φ 219)? Novicium est -ῆισ (§ 57), item υ 65; sed singularis recipiendus non videtur, quia ceteris locis (Ρ 263 ε 453) est pluralis.

seae poetam alium aliquem id tractasse et exemplo fuisse nostro.

226. ὤτρυνεν] *mittebat* vel potius *venire sinebat* Proserpina, quae et revocavit (vs. 385 sq.). Mulieribus igitur regina mortuorum imperavit, viris rex. Cf. loci ubi Diana mulieres, Apollo autem viros morte subita abripere dicitur (γ 280 al.).

233. προμνηστῖναι] *singulae*. Adi. incertae originis redit φ 230; opp. est ἀγχιστῖνοι (Ε 141 al.).

235. Τυρὼ 'ϝίδον] in 3am personam conversa haec fiunt: 'ϝίδε Τυρόα. Cf. § 77 et κ 277.

237. Cf. Ζ 154.

238. ποταμοῖ'(ο)] § 59.

239. ἵησι] cf. η 130.

241 sq. Enipei figuram Neptunus sumsit, ut Iuppiter Amphitryonis in fabula posthomerica, quae fuit de Herculis natalibus (cf. Ε 396). Sic enim conflatae sunt binae fabulae parallelae, quarum altera fluvii (herois) altera Neptuni (Iovis) filios faciebat Peliam et Neleum (Herculem). Id quod testatur et ipse locus ubi Neptunus cum virgine (ad vs. 245) est congressus, qui *maris* sinus an *fluvii* ostium esset ambiguum fuit. Nam *habitasse* deum in fluvii sui ostio sumsit poeta noster, ut Verg. Aen. VIII 65 (cf. etiam Hes. Op. 757).

πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιστάθη, οὔρεϊ ϝῖσον,
κυρτωθέν, 'κρύψεν δὲ θεὸν θνητήν τε γυναῖκα.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐτέλεσσε θεὸσ φιλοτήσια ϝέργα,
ἔν τ' ἄρα ϝοι 'φῦ χειρὶ ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 247 = Z 253
‚χαῖρε, γύναι, φιλότητι. περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ 248ᵇ cf. Ψ 833 α 16
τέξεαι ἀγλαὰ τέκν', ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὐναὶ
ἀθανάτων· σὺ δὲ τοὺσ κομέειν ἀτιταλλέμεναί τε.
νῦν δ' ἔρχευ πρὸσ δῶμα καὶ ἴσχεο μηδ' ὀνομήνῃσ·
αὐτὰρ ἐγώ τεΐν εἰμι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.'
ὣσ ϝειπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα. 253 = δ 570
ἣ δ' ὑποκυσαμένη Πελίην 'τέκε καὶ Νηλῆα, 254ᵃ = Z 26
τὼ κρατερὼ θεράποντε Διὸσ μεγάλοι' ἐγενέσθην
ἀμφοτέρω· Πελίησ μὲν ἐν εὐρυχόρωι 'Ιαολκῶι
'ναῖε πολύρρηνοσ, ὃ δ' ἄρ' ἐν Πύλωι ἠμαθόεντι.
τοὺσ δ' ἑτέρουσ Κρηθῆϊ 'τέκεν βασίλεια γυναικῶν,
Αἴσονά τ' ἠδὲ Φέρητ' Ἀμυθάονά θ' ἱππιοχάρμην.

---

245 *'λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευε.*

---

245. Zen. om., Ar. —— || 249. *τέξεαι* Zen. M[1]] *τέξεισ* Ar. Ω (ut h. Merc. 493 et in oraculis Herod. V 92 Ar. Eq. 1037). Cf. *T* 99 Hes. Theog. 469 et § 236. — *τέκν'(α)* n] *τέκνα* Ω (cf. § 8). — *ἀποφώλιοι*] *ἀνεμώλιοι* l. a. ant. || 251. *νῦν δ' ἔρχευ*] **ἔρχεο* (sic G) *νῦν*? Cf. § 117. || 252. *τεΐν* Nauck] *τοί* (om. F[1]). Cf. § 14. || 254—257. H[1] hic omittit, post *μ* 99 habet (loco alieno). || 256. *'Ιαολκῶι* F] *-ωλκῶι* P (cf. *B* 712).

---

243 sq. *Curvata in montis faciem circumstetit unda* | *accepitque sinu vasto* Verg. Georg. IV 361, quae „ex Hesiodi Mulieribus" translata esse ait schol. Bern., memoria fortasse lapsus aut in brevius contractis verbis quae de hoc loco Homerico arti Hesiodi affini fusius olim disputassent grammatici. „Aquae caverna" inclusi sunt deus et mulier, quemadmodum „cava nube" saepe inclusi sunt di vel mortales (cf. Ν 29 η 15 al. et praesertim Ξ 350).

245. Molestissima in hoc versu est *somni* mentio; *virgo* vero quod dicitur Tyro, a poetae mente non disceditur. *Enipei* fluvii amore cum flagraret virgo regia, a *Neptuno* est decepta et compressa; postea a Cretheo rege uxor est ducta. Aptus igitur est vs. 251; *nupta* vero mulier ne tale quid narraret marito, vix erat opus ut admoneretur. Et hanc ob causam vs. 258 sq. filii Crethei post Neptuni filios nominantur. Eundem rerum ordinem praebuit posterorum fabula quae fuit de natalibus *Ulixis*: a Sisypho vitiatam Anticleam Laërtae nupsisse.

248. χαῖρε γύναι φιλότητι] *gloriare isto amore*: deus te amavit! Cf. Gell. III 16 § 15.

249 τέξεαι ἀγλαὰ τέκν'(α)] *prolem divinam paries.* Cf. Π 185.

— ἀποφώλιοι] cf. ε 182.

253. ἐδύσετο] § 152.

255. μεγάλοι'(ο)] § 59.

259. ἱππιοχάρμην] cf. Ζ 469.

„τὴν δὲ μετ' Ἀντιϝόπην 'ϝίδον, Ἀσωποῖο θύγατρα,
ἣ δὴ καὶ Διὸσ ηὔχετ' ἐν ἀγκοίνηισιν ἰαῦσαι, 261 cf. Ξ 213
καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ', Ἀμφίονά τε Ζῆθόν τε,
οἳ πρῶτοι Θήβησ ἕδοσ ἔκτισαν ἑπταπύλοιο 263 cf. Δ 406
'πύργωσάν τ'· ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο
ναιέμεν' εὐρύχορον Θήβην, κρατερώ περ ἐόντε.
„τὴν δὲ μετ' Ἀλκμήνην 'ϝίδον, Ἀμφιτρύωνοσ ἄκοιτιν,
ἣ ῥ' Ἡρακλέεα θρασυμέμνονα θυμολέοντα 267[b] = Ε 639
'γείνατ' ἐν ἀγκοίνηισι Διὸσ μεγάλοιο μιγεῖσα·
καὶ Μεγάρην, Κρείοντοσ ὑπερθύμοιο θύγατρα,
τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύωνοσ υἱὸσ μένοσ αἰὲν ἀτειρήσ.
„μητέρα τ' Οἰδιπόδα' ἔϝιδον, καλὴν Ἐπικάστην,
ἣ μέγα ϝέργον ἔρεξεν ἀϝιδρείηφι νόοιο, 272[a] cf. ω 458
γημαμένη ϝῶι υἷι, ὃ δὲ ϝὸν πατέρ' ἐξεναρίξασ
'γῆμεν. ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ 'θέσαν ἀνθρώποισι·
ἀλλ' ὃ μὲν ἐν Θήβηι πολυηράτωι ἄλγεα πάσχων
Καδμείων ἐϝάνασσε θεῶν ὀλοὰσ διὰ βουλάσ,
ἣ δ' ἔβη εἰσ Ἀϝίδαο πυλάρταο κρατεροῖο, 277 cf. Θ 367
ἁψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
ϝῶι ἄχεϊ σχομένη, τῶι δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
πολλὰ μάλ', ὅσσα τε μητρὸσ 'Ερινύεσ ἐκτελέουσι. 280[a] cf. Τ 265
„καὶ Χλῶριν ἔϝιδον περικαλλέα, τήν ποτε Νηλεὺσ

---

262. ἔτεκεν] ἔσχεν F[1]. ‖ 264. μὲν Ar. G F] μιν Aristoph. P. ‖ 266. In F subiungitur ἣ — ἰαῦσαι (= vs. 261). ‖ 272. ἀϝιδρείηφι § 46] -ηισι. ‖ 273. ϝῶι υἷι] ἑϝῶι υἷ' Fick. An *υἱέϊ γημαμένη? Cf. § 17. — δὲ] δ' Ω cum vitio metrico (cf. § 14).

---

260 et 266. Cf. ι 134.

264 sq. Adiectivo εὐρύχοροσ indicatur *cur* muros struxerint Amphion et Zethus: in planitie enim aperta urbem nisi turribus protectam ne fortissimi quidem heroës tueri poterant.

267. Ἡρακλέεα] § 73.

269. Μεγάρην] hunc accusativum a verbo 'ϝίδον (vs. 266) suspensum esse neminem potuit fugere.

270. υἱόσ] § 17.

271. Οἰδιπόδα'(ο)] § 55.

274. ἄφαρ] *subito, necopinato*, quae et Β 453 Κ 537 particulae est vis; *statim* perperam interpretatur Pausanias IX 5 § 5.

275 sq. Ergo etiam post incestum detectum et miserrimum matris obitum aliquot annos Thebis regnavit. Cf. Ψ 679.

276. Καδμείων] cf. Κ 32 sq.

278. αἰπὺν] cf. αἰπὰ ῥέεθρα Θ 369.

280. μητρὸσ Ἐρινύεσ] cf. ι 454. Ex hac locutione efficitur Iocasten morituram pessima quaeque imprecatam esse filio parricidae et incesto; cf. Althaea Meleagrum filium morti devovens ι 568.

'γῆμεν ἑϝὸν διὰ κάλλοσ, ἐπεὶ 'πόρε μυρία ϝέδνα, 282ᵇ = *Π* 190
ὁπλοτάτην κούρην Ἀμφίονοσ 'Ιασίδαο,
ὃσ ποτ' ἐν 'Ορχομενῶι Μινυηΐωι ἶφι 'ϝάνασσε·
ἡ δὲ Πύλου 'βασίλευε, 'τέκεν δέ ϝοι ἀγλαὰ τέκνα,
Νέστορά τε Χρομίον τε Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον. 286ᵇ = Hes. fr. 14,1
τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην Πηρὼ 'τέκε, θαῦμα βροτοῖσι,
τὴν πάντεσ 'μνάοντο περικτίται· οὐδέ τι Νηλεὺσ
τῶι ἐδίδου, ὃσ μὴ ϝέλικασ βόασ εὐρυμετώπουσ
ἐκ Φυλάκησ ἐλάσειε βίησ Ϝιφικλεεείησ
ἀργαλέασ. τὰσ δ' οἶοσ ὑπέσχετο μάντισ ἀμύμων

284. *Μινυηΐωι*] *-ήων* F Z k fortasse recte (cf. vs. 276 et 285), *-είωι* W U². Cf. *B* 511 *Λ* 722. — *ἶφι*] neglecto *ϝ*. ‖ 285. *ἣ δὲ* Herodian. G (F¹)] *ἠδὲ* Ar. F² P (cf. *O* 127), *ὃσ δὲ* Bothe. ‖ 287. *Πηρὼ 'τέκε*] *τέκε Πηρόα* Nauck (cf. § 77). ‖ 288. *οὐδέ τι*] *οὐδ' ἄρα* Aristoph. T.

282. Cf. θ 318 sq.

286. Plures filios Neleo hunc poetam tribuisse ex alia uxore susceptas, veri est dissimillimum; non congruit igitur hic versus cum Λ 692.

— ἀγέρωχον] cf. Β 654.

288. 'μνάοντο] § 190 sq.

290. Ϝιφικλεεείησ] § 73.

291—296. Fabulas complures audientibus bene cognitas (cf. Α 307) in breve contraxit poeta, cum hanc feminarum inclutarum recensionem concinnavit. Et hoc quidem loco luculenter id apparet, ubi *vates* quidam ne nomine quidem proprio designatur et siletur de eius conaminum effectu; iis videlicet, quibus poeta canebat, res quas spectabat non poterant esse obscurae. Etiam *Hesiodi* carmen fuit hac de materie, et a posteris fabula variis modis est exornata. Dicitur *Melampus*, cuius fata aliquanto quidem fusius, sed nobis qui nunc vivimus nihilo magis perspicue, enarrantur ο 225—255. Hic cum ab Iphiclo rege Phylaces e carcere esset dimissus, boves Iphicli Pylum deduxit, dein Neleum morte affecit (hoc ex ο 233 sq. efficitur) propter ϝέργον ἀϝεικέσ sive *laborem ingentem* (cf. Τ 133) ab ipso sibi mandatum, unde vita vix salva modo effugerat; *fratri* autem *Bianti* uxorem *Pero* in aedes deduxit, dein in aliam regionem migravit ipse, ubi et uxorem duxit. Biantis Δ 296 et apud alios fit mentio. Sed ratio ferebat ut *sibi ipsi* potius Melampus armentis illis pretiosissimis emeret puellam amatam, et sic nostrum locum quilibet interpretaretur, nisi et aliunde haec fabula esset cognita. Videtur igitur tum, cum e Thessalia hic mythus Pylum in Triphyliam est translatus, heros in duas personas discessisse, quemadmodum ex uno *Atrida* olim duo sunt facti, quorum alter ad alterius uxorem recuperandam bellum longinquum suscepit, unus autem *Aiax* vel in tres heroës abiit (cf. Ν 198). Quae si recte habet suspicio, μελάμπουσ primitus non proprium nomen fuit, sed Biantis vatis epitheton, idem significans quod ἀνιπτόπουσ, quo cognomine Π 235 designantur Iovis Dodonaei antistites fatidici. De *Hercule* autem quae narrantur, plurima habent

ἐξελάειν· χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῖρ' ἐπέδησε
δεσμοί τ' ἀργαλέοι καὶ βουκόλοι ἀγροιῶται.
ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνέσ τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο 294sq. = ξ 293sq. 294 cf. h. Ap. 349
ἂψ περιτελλομένου ϝέτεοσ καὶ ἐπήλυθον ὧραι, 295 = h. Ap. 350 295ª cf. Β 551ᵇ
καὶ τότε δή μιν ἔλυσε βίη Ϝιφικλεεείη 295ᵇ = β 107
θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸσ δ' ἐτελείετο βουλή. 297ᵇ = Α 5
„*καὶ Λήδην ἔϝιδον, τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,*
ἥ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέωι κρατερόφρονε 'γείνατο παῖδε,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα, 300 = Γ 237
τοὺσ ἄμφω ζωιοὺσ κατέχει φυσίζοοσ αἶα. 301 cf. Ι 243

---

294. *ἐξετελεῦντο*] *-*λεσθεν* (item ξ 293)? Fick *ἐκτελέοντο*. Cf. § 191. ‖ 297. *εἰπόντα*] neglecto *ϝ*. ‖ 298. *Τυνδαρέου* G P] -*ω* F (cf. τ 518). ‖ 299. *κρατερόφρονε* G F P] -*νι* M X. ‖ 301—304. Diascenastae tribuuntur in schol. Pind. Nem. X 103. ‖ 301. *ἄμφω ζωιοὺσ*] *ἀμφιζώουσ* Nitzsch.

---

his similia, et Neleum ultus esse — fortasse occidisse — Hercules dicitur; cf. Λ 689—695.

292. ἐξελάειν] § 191.

292 sq. Voces μοῖρα, δεσμοί, βουκόλοι efficiunt ἓν διὰ τριῶν: in fatis fuit ut a pastoribus in vincula coniceretur. Cf. Π 849 sq. et de singulari numero ἐπέδησε Α 255.

294. ἐξετελεῦντο] § 7 et 191.

295. *Cum revolvebatur anni orbis et ver rediit.* Cf. κ 469.

296 sq. Iphiclum quid movisset ut Melampodem post annum e vinculis solveret et armenta, quae petitum iverat, ei donaret, posteri fuse narrarunt, sive aliam famam secuti, sive eam ipsam quam poeta noster in mente quidem habuit sed non indicavit.

296. Ϝιφικλεεείη] § 73.

301—304. Cf. Γ 237—244, ubi Castor et Pollux *mortui* esse dicuntur; alia igitur Iliadis, alia Odysseae poeta de iis cecinit, ut de Vulcani uxore (cf. Σ 382). Fabulae inter se repugnantes, quarum altera *Tyndaridas* mortuos et sepultos ferebat, altera *Iovis filios* in caelo viventes et vigentes, a poeta Cypriorum, Pindaro, aliis sic in unum utcumque sunt concinnatae, ut *Castor* mortalis *Tyndarei* filius, *Pollux* autem *Iovis* filius immortalis diceretur; his amore vere fraterno inter se amantibus concessum esse ut alternis vicibus ambo viverent et fato fungerentur. Quae fabula conferri potest cum ea quae est de Cereris filia modo apud inferos modo apud superos degenti. Quamquam haec ratione interna non caret, quoniam ita celebrata est terrae matris vis vegeta et frumentum per partem anni sub solo latitans. Ceterum cf. ε 333—335. — *Sub terra* autem *vivere* Tyndaridae nunc dicuntur, quia Therapnae vel Spartae eorum — certe Castoris — *sepulcrum* erat, prisci cultus avorum monumentum. Non quo et *hominum* mortuorum animas sub terra degere Odysseae poeta putaverit, ut Iliadis (cf. Ο 188); in ultimo enim occidente his sedes assignavit, qua de re conferantur quae ad κ 513—530 sunt annotata.

301. φυσίζοοσ αἶα] cf. Γ 243.

οἳ καὶ νέρθεν γῆσ τιμὴν πρὸσ Ζηνὸσ ἔχοντεσ
ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε 303 cf. Σ 472
τεθνᾶσιν· τιμὴν δὲ λελόγχασ' ἶσα θεοῖσι.
305 „τὴν δὲ μετ' Ἰφιμέδειαν Ἀλωῆοσ παράκοιτιν
εἴσϝιδον, ἣ δὴ ἔφασκε Ποσειδάωνι μιγῆναι·
καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, — μινυνθαδίω δ' ἐγενέσθην, —
Ὦτόν τ' ἀντίθεον τηλεκλειτόν τ' Ἐπιάλτην.
τοὺσ δὴ μηκίστουσ 'θρέψε ζείδωροσ ἄρουρα
310 καὶ πολὺ καλλίστουσ, μετά γε κλυτὸν Ὀαρίωνα.
313 οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλεέτην ἐν Ὀλύμπωι
314 φυλόπιδα στήσειν πολυάϊκοσ πολέμοιο,
317 καί νύ κεν ἐξετέλεσσαν, εἰ ἥβησ μέτρον ἵκοντο· 317[b] cf. Α 225
ἀλλ' ὄλεσεν Διὸσ υἱόσ, ὃν ἠΰκομοσ 'τέκε Λητώ, 318[b] = Τ 413
ἀμφοτέρω, πρίν σφωϊν ὑπὸ κροτάφοισι ϝιϝούλουσ

311 ἐννέωροι γὰρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχεεσ ἦσαν
εὖροσ, ἀτὰρ μῆκόσ γε 'γενέσθην ἐννορόγυιοι.
315 Ὄσσαν ἐπ' Οὐλύμπωι 'μέμασαν θέμεν', αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσηι
Πήλιον ἐνοσίφυλλον, ἵν' οὐρανὸσ ἀμβατὸσ εἴη.

302. *πρὸσ* G] *παρὰ* (i. e. *πὰρ*) F P H. ‖ 304. *λελόγχασ'(ι)* Eust. 1687, 16] *λελόγχᾰσιν* Ω. Cf. § 116 et η 114. — *ἶσα*] neglecto ϝ. Non est scribendum *-χασι ϝῖσα*, nam cum recentioris Iadis termino *-ᾰσι* non congruit priscus sonus ϝ. ‖ 305. *Ἰφιμέδειαν*] neglecto ϝ, *Ἀμφιμέδειαν* H[2] K. ‖ 308. *Ἐπιάλτην* G[1] H[2]] *Ἐφ.* Ω (cf. Ε 385). ‖ 310. *Ὀαρίωνα*] *Ὠρ.* Ω (cf. Σ 486). ‖ 311 sq. Priorem delevimus, alterum om. H[1]. Cf. comment. ‖ 312. *ἐννορόγυιοι* Bentley] *ἐννεόργυιοι*. Cf. Sapph. fr. 98 Pind. Pyth. IV 228 Ar. Av. 1131. ‖ 315 sq. Ar. —

302. γῆσ] § 58.

305—320. *Oti* et *Ephialtis*, ingentis roboris iuvenum, mentio fit etiam Ε 385 sq., ubi Belli deum vi superasse dicuntur. *Aloëi* illic vocantur filii, quemadmodum *Menesthius* Bori filius est dictus, non Sperchei fluvii (Π 177), *Hercules* Amphitryonis, non Iovis filius vocatur Ε 392 λ 270, *Helena* Tyndarei, non Iovis audit filia Γ 140, *Eurytus* et *Cteatus* non Neptuni sed Actoris filii dicuntur Λ 750 Ν 185 (cf. Ν 207).

311 sq. His versibus postmodo adiectis e viris ingentis staturae facta sunt monstra molis incredibilis, cuiusmodi fuit Tityus ille, qui commemoratur vs. 577), non terrestris mulieris proles. Imitatorem autem arguit vox prisca et obscura ἐννέωροσ ad *aetatem* relata (= *novennes*? cf Σ 351), et inepte vs. 312 *latitudo* illorum gigantum indicatur.

313. ἀπειλεέτην] § 191.

315 sq. In spuriis his versibus gigantes dicuntur *Olympo* alios montes impositūri fuisse, ut ad deos fieret aditus. Quos versus qui fecit, in *caelo*, non in Olympo monte, deos collocabat; at cf. vs. 313. Imitatur Verg. Georg. I 281 sq.

316. ἐνοσίφυλλον] § 21.

ἀνθῆσαι πυκάσαι τε γένυσ ἐϋανθέϊ λάχνηι.
„Φαίδρην τε Πρόκριν τ' ἔϝιδον καλήν τ' Ἀριάδνην,
κούρην Μίνωοσ ὀλοόφρονοσ, ἥν ποτε Θησεὺσ
ἐκ Κρήτησ εἰσ γουνὸν Ἀθηνάων ἱεράων
ἦγε μέν, οὐδ' ἀπόνητο· πάροσ δέ μιν Ἄρτεμισ ἔκτα 324 cf. ρ 293
Δίηι ἐν ἀμφιρύτηι Διονύσου μαρτυρίηισι.
„Μαῖράν τε Κλυμένην τ' ἔϝιδον στυγερήν τ' Ἐριφύλην,
ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸσ ἐδέξατο τιμήεντα.
πάσασ δ' οὐ κεν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω, 328ᵇ = B 488
ὅσσασ ἡρώων ἀλόχουσ ϝίδον ἠδὲ θύγατρασ·
πρὶν γάρ κεν καὶ νὺξ φθῖτ' ἄμβροτοσ. ἀλλὰ καὶ ὥρη
εὑδέμεν' ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντασ ἑταίρουσ
ἢ αὐτοῦ· πομπὴ δὲ θεοῖσ' ὕμίν τε μελήσει."

320. γένυσ] sic Ar., γένυν F[1]. ‖ 324. ἔκτα] ἔσχε Aristoph. P M. ‖ 325. Damn. Nitzsch (cum vs. 321—324). Cf. comment. ‖ 326. στυγερήν] καλήν G[1] (cf. vs. 321). ‖ 331. ἐλθόντασ] -ντ' ἐσ H[2] T K.

320. ἀνθῆσαι] recentius pro ἐπανηνοθεῖν (B 219 al., cf. § 135[1]). Redit h. Ap. 139 XXXIII 8.

324 sq. Ariadne, quae non iam dea, ut olim (cf. Σ 591 sq.), sed regis mortalis filia mortalis et ipsa fuisse creditur, cum *Creta* a *Theseo* domum abduceretur uxor, sive eam *rapuit* iuvenis, — nam poeta hac de re tacet, — sive a patre Minoë more solito *emit* (cf. θ 318 sq.), quod indicare videtur locutio οὐδ' ἀπόνητο (cf. Λ 243 ρ 293), in itinere *Diae* subita morte (cf. γ 280) est absumta. Sed versus 325, quem in suspicionem adducit nominis Διωνύσου syllaba antepaenultima correpta (ut h. VI 56 XVIII 46 XXV 1, 11; -ω- est Z 132, 135 Ξ 325 ω 74 h. VI 1 XXXIII 20), quo spectet nescimus. Dia autem insula ubi sita erat? *Naxum* intellexerunt posteri, sive iure sive iniuria (cf. Steph. Byz. s. v.) Quid vero sibi vult *testimonium* illud Dionysi vel *crimen* ab eo prolatum? Sacellum Dionysi Theseus et Ariadne in Dia insula videntur violasse inscii, illic congressi, ut Paris et Helena in insula Κρανάηι (Γ 445). Similia habent fabulae quae sunt de Atalanta, Auga, Comaetho, aliis; neque obstat huic explicationi vox μαρτυρίηισι, nam etiam Hesiodus Op. 282 hac voce eum cuius causa agitur indicavit, non testem. Quicquid id est, poetae auditoribus cognita fuit fabula quae paucis verbis nunc indicatur; cf. A 307, de Dionyso autem Z 130—140. Posteri vero narrarunt Ariadnen a Theseo Naxi derelictam Dionyso illic nupsisse.

328. οὐ κεν] § 326.

330. φθῖτ'(ο)] cf. κ 51 et § 120.

330—332. *Sodalibus* (= convivis) *tempus est cubitum eundi sive in navem* (dicit quinquaginta duos illos iuvenes, cf. θ 35 et 48) *sive hic* (in ipsa urbe) *petitis domibus* (cf. ν 17 et θ 59 sq.).

331. εὑδέμεν'(αι)] § 125.

ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι, 333 sq. = ν 1 sq.; 333 = Γ 95
κηληθμῶι δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενοσ ἤρχετο μύθων· 335 = η 233
„Φαίηκεσ, πῶσ ὔμιν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι
ϝεῖδόσ τε μέγεθόσ τε ἰδὲ φρένασ ἔνδον ἐϝίσασ; 337 = σ 249; 337a = Β 58
ξεῖνοσ δ' αὖτ' ἐμόσ ἐστι· ϝέκαστοσ δ' ἔμμορε τιμῆσ. 337b = ξ 178; 338b = Ο 189
τῶι μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
οὕτω χρηΐζοντι κολούετε· πολλὰ γὰρ ὔμιν
κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ϝιότητι κέονται."
342 τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε γέρων ἥρωσ Ἐχένηοσ· 342 cf. η 155
344 „ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἥμιν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξησ 344b = Κ 324
μυθέεται βασίλεια περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε.
Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ϝέργον τε ϝέποσ τε."
τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοοσ ἀπαμείβετο ϝφώνησέν τε·
„τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ϝέποσ ἔσσεται, αἴ κεν ἐγώ γε
ζωιὸσ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι ϝανάσσω.
ξεῖνοσ δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων, 350b cf. θ 158
ἔμπησ οὖν ἐπιμεῖναι ἐσ αὔριον, εἰσ ὅ κε πᾶσαν
δωτίνην τελέσω. πομπὴ δ' ἄνδρεσσι μελήσει 352b cf. Ζ 492 α 358
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτοσ ἔστ' ἐνὶ δήμωι." 353 cf. α 359; 353a = Ζ 493
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ· 354 sq. = ι 1 sq.

---

343 ὃσ δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστατοσ ἦεν. 343 = η 156

---

343. Om. P H M, habent G F alii, in U et alter versus additur: *καὶ μύθοισ ἐκέκαστο παλαιά τε πολλά τε εἰδώσ* (= η 157). — *προγενέστατοσ*] cf. η 156. || 348. (ϝ)*έποσ ἔσσεται* F] *ἔσται ἔποσ* G M X, *ἔστω ἔποσ* P, *ἔσται γέρον* H. || 353. *δήμωι*] *οἴκωι* G P n (ut α 359).

---

336. ὔμιν] § 92.

338. *Praeterea est hospes meus, quilibet autem hospes honore dignus est.* Etiamsi parum fortis parumve nobilis hic vir videretur, honore esset afficiendus, nam hospitem eum recepi, hospites autem tuetur Iuppiter (cf. Ω 570); at qualis est vir! — Ad ϝέκαστοσ mente repetendum est ξεῖνοσ.

339—341. *Cavendum enim ne tam subito* (cf E 902) *nunc abire eum sinatis, iis tantum donis ornatum quae iam accepit; nam sortis inclementia effecit ut tam pauper evaserit quam scitis, vos autem opibus abundatis.* Cf. θ 389—448 et ν 10—15.

340. ὔμιν] § 92.

341. κέονται] § 169.

344. ἥμιν] § 92.

— ἀπὸ δόξησ] cf. A 562.

345. μυθέεται] § 191.

346. ἐκ τοῦδ'(ε)] *e reginae auctoritate.* Nihil iniussu uxoris Alcinous dicere aut facere solebat; cf. η 67—74 et de verbo ἔχεσθαι I 102.

351. ἔμπησ οὖν] *tamen* (i. e. licet domum festinet) *igitur* (i. e. propterea quod recte admonuit regina).

„Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
εἴ με καὶ εἰσ ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνειν
πομπήν τ' ἀρτύνοιτε καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη 358 = υ 316 cf. 358ᵇ cf. *H* 28 [*Γ* 41
πλειοτέρηι σὺν χειρὶ φίλην εἰσ πατρίδ' ἱκέσθαι·
καί κ' αἰδοιότεροσ καὶ φίλτεροσ ἀνδράσιν εἴην
πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰθάκηνδε ϝιδοίατο νοστήσαντα." 361ᵇ = α 163
τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοοσ ἀπαμείβετο ʼφώνησέν τε·
„ὦ Ὀδυσεῦ, τὸ μὲν οὔ σε ʼϝεϝίσκομεν εἰσοράοντεσ,
ἠπεροπῆ' ἔμεναι καὶ ἐπίκλοπον, οἷά τε πολλοὺσ
βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέασ ἀνθρώπουσ
ψεύδεά τ' ἀρτύνοντασ, ὅθεν κέ τισ οὐδὲ ϝίδοιτο.
σοὶ δ' ἔπι μὲν μορφὴ ϝεπέων, ἔνι δὲ φρένεσ ἐσθλαί,
μῦθον δ' ὡσ ὅτ' ἀοιδὸσ ἐπισταμένωσ κατέλεξασ,
πάντων Ἀργείων σέο τ' αὐτοῦ κήδεα λυγρά.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξον, 370 = *K* 384

357. *πομπήν τ' ἀρτύνοιτε* vHerwerden] *-πήν τ' ὀτρύνοιτε Ω, -πὴ δ' ὀτρύνοιτο* l. a.; cf. vs. 366. ‖ 359. *πλειοτέρηι σὺν χειρὶ*] sic Ar., *-ρῃσιν* (*-ρῃσ σὺν*? Ludwich) *χερσὶ* Aristoph. (cf. *A* 585). ‖ 363. *σε* Bentley] *τί σ'*. ‖ 364. **ἠπεροπῆ' ἔμεναι*] *-πῆᵅ τ' ἔμεναι* n, *-πῆα τ' ἔμεν Ω* (cf. § 126). — *πολλοὺσ*] sic Ar., Zen. *πολλὰ* (*-οὺσ* cod.; corr. Duentzer). ‖ 366. *οὐδὲ ϝίδοιτο*] *οὐδ' ὄϊοιτο* vHerwerden. ‖ 369. In T post hunc repetitur versus 353.

355—361. Iocans Ulixes et ea usus hyperbole quam serio accipere nemo posset, *vel per integrum annum* — ait — *si dona splendida conferre velitis quae domum absportem, per me licet; tanto enim beatior hinc discedam, mox meis eo optatior rediturus!* Verba πομπὴν ἀρτύνειν καὶ δῶρα διδόμεναι efficiunt hendiadyn, similis autem hyperbole est ξ 196 sq. — Ut nunc, sic et ξ 503—506 Ulixes urbane iocatur, mendici partes illic agens.

360. αἰδοιότεροσ] *magis honoratus*. Cf. Λ 649 al.

363—370. Ad iocum ioco respondet Alcinous, non veritus ne in malam partem accipiantur quae dicat, quoniam veram mentem tum ostendit cum apertis verbis prolocutus est se filiam suam gratis et vel magnis opibus additis Ulixi libenter in matrimonium daturum (η 311—315). Itaque *o Ulixes,* — subridens inquit, — *id nunquam putaveramus, viro tam prudenti tam diserto indolem esse adeo rapacem!* Dein: *sed missis his nugis* — addit — *pergas precor in itinere tuo enarrando.*

363. εἰσοράοντεσ] § 191.

365. πολυσπερέασ] cf. Β 804.

367. μορφὴ ϝεπέων] *verborum species* sive *dictio facunda*. Cf. θ 170.

368. Similes laudes sunt ρ 518—521. Lepide autem poeta huiuscemodi verbis suam ipsius artem tecte laudat (cf. θ 499).

— ὡσ ὅτ'(ε)] cf. Β 394.

— ἐπισταμένωσ] *secundum legem artis*; cf. Hes. Op. 106 sq.: λόγον ἐκκορυφώσω | εὖ καὶ ἐπισταμένωσ.

εἴ τινασ ἀντιθέων ἑτάρων ʼϝίδεσ, οἵ τοι ἅμ' αὐτῶι
Ϝίλιον εἶσ εἵποντο καὶ αὐτόθι πότμον ἐπέσπον. 372[a] cf. Ν 717
νὺξ δ' ἥδε μάλα μακρὴ ἀθέσφατοσ, οὐδέ πω ὥρη
εὑδέμεν' ἐν μεγάρωι· σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ϝέργα.
καί κεν ἐσ ʼΗόα δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ
τλαίησ ἐν μεγάρωι τεὰ κήδεα μυθήσασθαι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ ʼΟδυσσεύσ· 377 sq. = ι 1 sq.
„Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ὥρη μὲν πολέων μύθων, ὥρη δὲ καὶ ὕπνου.
εἰ δ' ἔτ' ἀκουέμεναί γε λιλαίεαι, οὔ κεν ἔπειτα
τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεύειν,
κήδε' ἐμῶν ἑτάρων, οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο· 382[b] cf. 629
οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν ἀϋτήν,
ἐν νόστωι δ' ἀπόλοντο κακῆσ ϝιότητι γυναικόσ.
„αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰσ μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδισ ἄλλην
ἁγνὴ Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονοσ Ἀτρεΐδαο 387 cf. ω 20, 387[a] = Ψ 65
ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσοι ἅμ' αὐτῶι 388 sq. = ω 21 sq.
ϝοίκωι ʼν Αἰγίσθοιο ʼθάνον καὶ πότμον ἐπέσπον. 389[b] cf. Η 52 δ 562

372. εἵποντο Bothe] ἅμ' ἕποντο. Cf. Ψ 709. || 374. μεγάρωι F P] -ροισ G X (cf. Β 137). || 376. τεὰ] cf. Α 185. || 380. ἔπειτα G X] ἔγωγε F P. || 385. ἄλλην Aristoph. F^2] -ηι Ar. Ω (cf. ι 369). || 386. ἁγνὴ] αἰνὴ G T k n et l. a. apud Eust.; cf. h. Cer. 338 (203, 440). || 388. ἄλλαι] -οι G. — ὅσσοι G] -αι Ω. Non ψυχαί sed αὐτοί sunt necati. Cf. ω 21. — ἅμ' αὐτῶι] ἄριστοι G.

372. αὐτόθι] § 322.

373 sq. *Nondum lubet mihi cubitum ire.* — Lectus domini et dominae *in megaro* (i. e. ἐν μυχῶι μεγάροιο) fuisse disertis verbis nunc dicitur. Cf. ι 663 et α 330—332. Quod autem noctes praelongas esse rex ait, cf. ε 467 sq.

374. εὑδέμεν'(αι)] § 125.

375. ʼΗόα] § 77.

379—382. Imitatur Verg. Aen. II 8 sqq.

380. οὔ κεν] § 326.

384. κακῆσ] non = δυσγενοῦσ, ut olim, sed *improbae, scelestae.* — γυναικόσ] *Clytaemestrae*, de cuius culpa cf. γ 309 sq.

385 sq. Cf. vs. 226.

386. γυναικῶν θηλυτεράων] cum vocum synonymarum hac iunctura, quae Θ 520 λ 434 ο 422 ψ 166 ω 202 h. Cer. 119, 167, 222 redit, cf. θνητοί βροτοί et similia, Χ 203. De termino -τεροσ cf. § 88.

388. ἄλλαι . . . ὅσσοι] non constructio ad sensum haec est (ut Ε 638 al.), sed mente supplendum est ἄλλαι <ψυχαί, πάντων> ὅσσοι κτέ.

389. *In aedibus Aegisthi* Agamemnonem caesum esse poeta, ut hoc loco, sic et ω 22 ait, non in sua ipsius regia, ut Aeschylus. Cf. γ 272 δ 517—537 λ 410.

ἔγνω δ' αἶψ' ἐμὲ κεῖνοσ, ἐπεὶ 'πίεν αἷμα κελαινόν,
'κλαῖε δ' ὅ γε λιγέωσ, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἴβων,
πιτνὰσ εἰσ ἐμὲ χεῖρασ ὀρέξασθαι μενεαίνων·
ἀλλ' οὐ γάρ ϝ' ἔτ' ἔεν ϝὶσ ἔμπεδοσ οὐδ' ἔτι κῖκυσ,
οἵη περ πάροσ ἦσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
τὸν μὲν ἐγὼ 'δάκρυσα ϝιδὼν ἐλέησά τε θυμῶι,
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων·
,Ἀτρεΐδη κύδιστε, ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
τίσ νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέοσ θανάτοιο;
ἠέ σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσε
ὄρσασ ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμήν;
ἠέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρεσ ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου
βοῦσ περιταμνόμενον ἠδ' οἰῶν πώεα καλά,
ἠὲ μαχειόμενοι πτόλιοσ πέρι ἠδὲ γυναικῶν;'
„ὣσ ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε·
,διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὔτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσε
οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρεσ ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
ἀλλά μοι Αἴγισθοσ τεύξασ θάνατόν τε μόρον τε
ἔκτα σὺν οὐλομένηι ἀλόχωι, ϝοῖκόνδε καλέσσασ,
δειπνίσσας, ὥσ τίσ τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνηι.
ὣσ 'θάνον οἰκτίστωι θανάτωι· περὶ δ' ἄλλοι ἑταῖροι

390a = 615
390b = 98
391 cf. κ 201
391b cf. Ω 9
393b sq. cf. h. Ven. 238 sq.
394 cf. Δ 669
395 sq. = 55 sq.
397 = Β 434
398 = 171
398a = Θ 70
399-402 cf. ω 109
399 cf. 406 [sqq.
400 cf. Ξ 254
401 cf. κ 459 λ 408
402 cf. Σ 528
402b cf. μ 129
403 = ω 113 cf. Σ 265
404 = δ 471
406 cf. 399
408 cf. κ 459 λ 402
410 cf. ω 97
411 = δ 535

390. (')πίεν αἷμα κελαινόν F P M] ἴδεν ὀφθαλμοῖσι G X D schol. (cf. ψ 92). || 393. *ϝ' ἔτ' ἔεν] οἱ ἔτ' ἦν. Cf. § 13 et 302. || 399—403. Aristoph. — || 400. ἀργαλέων] λευγαλεων Aristoph. || 403. *μαχειόμενοι πτόλιοσ πέρι] περὶ πτόλιοσ μαχούμενοι W, π. π. μαχεο(ύ)μενον Ω. Cf. ρ 471 ω 113 et § 291. || 406. Post hunc in K additur versus (407) ὄρσασ — ἀυτμην (= 400).

390. Lectionis varietas testatur eos qui hanc carminis partem declamarunt et legerunt dubitasse qui fuisset sanguinis ab animis hausti effectus. Cf. vs. 96.

402. περιταμνόμενον] *intercludentem* (cum bello Troiano finito in patriam rediisses), *ut praedam abigeres*. Cf. Σ 528 et (qui versus in scholiis laudatur) ι 46.

403. *Vel urbem uxoresque suas defendentes*. Cf. Ι 327 Σ 265.

410. σὺν οὐλομένηι ἀλόχωι] cf. vs. 422 et γ 309 sq., et de participii οὐλομένηι prima syllaba § 21.

411. δειπνίσσασ] Agamemnon igitur non prius sensit Clytaemestram in Aegisthi aedibus degere quam conatus (cf. κρητήρ vs. 419) a sicariis cum suis est occupatus. Aegisthi autem scelus etiam gravius eo est factum quod viro quem occisurus esset prius ξεινήϊα παρέθηκε. Hospitem necare, id ultimae erat impietatis (cf. Φ 76).

νωλεμέωσ 'κτείνοντο, σύεσ ὣσ ἀργιόδοντεσ
ϝοίκωι ἐν ἀφνειῶι ἀνδρὸσ μέγα δυναμένοιο
ἢ γάμωι ἢ ἐράνωι ἤ' εἰλαπίνηι τεθαλυίηι.
ἤδη μὲν πολέων ἀνδρῶν φόνωι ἀντεβόλησασ 416 cf. ω 87
μουνὰξ κτεινομένων καὶ ἐνὶ κρατερῆι ὑσμίνηι,
ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ϝιδὼν ὀλοφύραο θυμῶι, 418 cf. ω 90
ὡσ ἀμφὶ κρητῆρα τραπέζασ τε πληθούσασ
'κείμεθ' ἐνὶ μεγάρωι, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματ' ἔθυε. 420ᵇ = χ309ω185
οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ϝόπα Πριάμοιο θυγατρὸσ
Κασσάνδρησ, τὴν 'κτεῖνε Κλυταιμήστρη δολόμητισ
ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίηι χεῖρασ ἀείρων
'βάλλον ἀποθνήισκων περὶ φασγάνωι, ἡ δὲ κυνῶπισ
'νοσφίσατ' οὐδέ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰσ Ἀϝίδαο
χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺσ ἑλέμεν σύν τε στόμ' ἐρεῖσαι.
ὣσ οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικόσ,
ἥ τισ δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶ ϝέργα βάληται,
οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ϝέργον ἀϝεικέσ, 429 sq.ᵃ cf. ω 199 [sq.
κουριδίωι τεύξασα φόνον πόσι'. ἦ τοι ἔφην γε 429ᵇ cf. Χ 395
ἀσπάσιοσ παίδεσσιν ἰδὲ δμώεσσιν ἐμοῖσι
ϝοίκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἡ δ' ἔξοχα λυγρὰ ϝιδυῖα
ϝοί τε κατ' αἶσχοσ ἔχευε καὶ ἐσσομένηισιν ὀπίσσω

---

413. *νωλεμέωσ*] *νηλεέωσ* vHerwerden. || 414. **ϝοίκωι ἐν ἀφνειῶι*] *οἵ ῥά τ' ἐν ἀφνειοῦ* (i. e. *ἀφνειοῖ'*, § 59). Cf. vs. 389 et α 232 al. || 416. *ἀνδρῶν φόνωι* F² M] *φόνωι ἀνδρῶν* G F¹ P. — *ἀντεβόλησασ* Ar. G] *-σα* F P (cf. ω 87). || 420. *(ἔ)θυε(ν)* F P] *θυῖεν* G (cf. § 287[10]). || 422 et 439. *Κλυταιμήστρη*] *-μνήστρη* Ω (cf. Α 113). || 423. *γαίηι*] *κείνηι* Nitzsch, an **γαίηι χεῖρασ ἐρείδων | παλλόμενοσ 'θνήισκον* (coll. Χ 432 et 461)? || 428. Olim in multis libris deerat; sed eo omisso totum genus muliebre petitur crimine ut apud iambographos et comicos (Ar. Lys. 253, 369 Thesm. 531 sq. al.) decantato, sic hinc et omnino a poesi epica alieno. || 430. *φόνον πόσι'(ι)*] sic (*πόσει*) W q, *πόσει φόνον* Ω. Cf. § 74.

---

414. δυναμένοιο] § 21.

415. Cf. α 226.

417. *Qui sive singuli* (cf. θ 371) *sive in acie interficerentur.*

420. αἵματ'(ι)] § 13.

422. Κασσάνδρησ] haec virgo cum inter Priami filias esset una omnium longe pulcherrima (cf. Ν 366 Ω 699), urbe capta Agamemnoni cessit γέρασ eximium.

423. ἀμφ' ἐμοί] *corpus meum amplexam.*

423ᵇ sq. Verba corrupta (cf. nota crit.); περὶ φασγάνωι id valet quod φασγάνωι πεπαρμένοσ (cf. μ 395).

426. κατ' ὀφθαλμοὺσ ἑλέμεν] cf. Λ 453 et de infinitivi forma § 126.

428. τοιαῦτα . . . ϝέργα] *amorem illicitum.*

432. λυγρὰ ϝιδυῖα] § 160.

θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἥ κ' ἐϋϝεργὸσ ἔῃσι.' 434 = ο 422 ω 202
„ὣσ ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
‚ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέοσ εὐρύϝοπα Ζεὺσ
ἐκπάγλωσ ἤχθηρε γυναικείασ διὰ βουλὰσ 437ᵃ = 560
ἐξ ἀρχῆσ· Ἑλένησ μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί,
σοὶ δὲ Κλυταιμήστρη δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι.'
„ὣσ ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· 440 = δ 471
‚τῶι νῦν μή ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἤπιοσ εἶναι·
μή ϝοι μῦθον ἅπαντα πιφαυσκέμεν' ὅν κ' ἐῢ ϝείδῃισ,
ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.
ἀλλ' οὐ σοί γ', Ὀδυσεῦ, φόνοσ ἔσσεται ἔκ γε γυναικόσ·
λίην γὰρ πινυτή τε καὶ ἐν φρεσὶ μήδεα ϝοῖδε
κούρη Ϝικαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια. 446 = α 329
ἦ μέν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἥμεσ
ἐρχόμενοι πόλεμόνδε, πάϊσ δέ ϝοι ἦν ἐπὶ μαζῶι
νήπιοσ, ὅσ ποθι νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῶι,
ὄλβιοσ· ἦ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλοσ ὄψεται ἐλθών,
καὶ κεῖνοσ πατέρα προσπτύξεται, ἥ θέμισ ἐστί.
ἥ δ' ἐμὴ οὐδέ περ υἷοσ ἐνιπλησθήμεν' ἄκοιτισ
ὀφθαλμοῖσιν ἔασε· πάροσ δέ με 'πέφνε καὶ αὐτόν.

---

454 ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι· 454 = Λ 297
κρύβδην μηδ' ἀναφανδὰ φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν
νῆα κατισχέμεναι, ἐπεὶ οὐκέτι πιστὰ γυναιξί.

---

434. ἥ G P] εἴ F. ‖ 435—443. Aristoph. Ar. —— ‖ 439. δόλον] φόνον P. ‖ 440. αὐτίκ'(α) G] αὔτισ F P (cf. δ 398). ‖ 442. μή Bentley] μηδ' (l. a. μήθ'). ‖ 445. ἐν Nauck] εὐ. ‖ 449. ἵζει G F P] ἵζετ' X. ‖ 454—456. Olim plerique libri omittebant.

---

434. θηλυτέρῃσι γυναιξί] cf. vs. 386.

437 sq. Helenam non vi abreptam esse, sed libentem maritum reliquisse, posthomericae demum aetatis fuit opinio. Nunc vero poeta non *suam* de ea profert opinionem, sed *Ulixem* iniquius de ea iudicantem facit, ut *Achillem* Τ 325 et *procos* de *Penelope* ω 167 sq. Hoc igitur argumentum non valet ad confirmandam opinionem veterum grammaticorum, alias ob causas hos versus damnantium. *Aëropen* autem Atrei uxorem spectari, cuius dolo regnum conciliatum est Thyestae, id non est credibile, licet in scholiis ea opinio proferatur; *Helenae* enim, non Aëropes, mox fit mentio. — Adi. γυναικεῖοσ †.

444. ἀλλ'(ά) κτἑ.] sic Agamemnon se ipse reprehendit: *quamquam quid loquor: non talis est uxor tua Penelope!* Cf. Γ 432—436. Itaque versus 454—456 non videntur genuini. Cf. tamen ad ν 333.

447 sq. Cf. ω 115—119 et de forma ἥμεσ § 92.

449. ποθι] § 322.

452. ἐνιπλησθήμεν'(αι)] § 125.

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξον, 457 = Κ 384
εἴ ποθ' ἔτι ζώοντοσ ἀκούετε παιδὸσ ἐμοῖο, 458 cf. Ω 490
ἤ ποθ' ἐν Ὀρχομενῶι ἤ' ἐν Πύλωι ἠμαθόεντι 458ᵃ cf. Τ 327
ἤ ποθι πὰρ Μενελάωι ἐνὶ Σπάρτηι εὐρείηι.
οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖοσ Ὀρέστησ.' 461 cf. α 196
„ὣσ ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον· 462sq. cf. δ 491sq.
‚Ἀτρεΐδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι ϝοῖδα,
ζώει ὅ γ' ἦ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.' 464 = δ 837
„νῶϊ μὲν ὣσ ϝεπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσι 465 = 81
ἕσταμεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντεσ. 466 = κ 570
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδα' Ἀχιλῆοσ 467ᵃ = Ψ 65; 467ᵇ-470 = ω 15 sqq.
καὶ Πατροκλέεοσ καὶ ἀμύμονοσ Ἀντιλόχοιο
Αἴαντόσ θ', ὃσ ἄριστοσ ἔεν ϝεῖδόσ τε δέμασ τε 469 cf. ϑ 116
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα. 470 = Β 674
ἔγνω δὲ ψυχή με ποδώκεοσ Αἰακίδαο
καί μ' ὀλοφυρομένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
‚διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον; 474 sq.ᵃ cf. h. Ap. 322 sq.
πῶσ ἔτλησ Ἄϝιδόσδε κατελθέμεν', ἔνθα τε νεκροὶ

---

458. ἐμοῖο G P] ἐμεῖο F H (cf. Ξ 118). || 459 sq. In marg. habet F, propter homoearchon omissos. || 461. πω] που Ar. X n Eust. (cf. α 196). — Versum Ar. —— || 472. μ'(ε) P] ῥ' G F. || 474. ἔργον] neglecto ϝ, *τί μεῖζον ἔτι μήσεαι ἐν φρεσὶ ϝέργον? Fick ἄλλο (ut h. Ap. 322), Bentley μήσαο ϝέργον (rem maiorem quam fuit bellum Troianum; cf. Ξ 253 κ 378); sic τίπτε solitam vim recuperat, sed ipsum enuntiatum minus aptum fit.

458—460. ποθ'(ι)] § 322.

459. Ὀρχομενῶι] coll. Β 605—609 apparet *Orchomenum* inter Arcadiae urbes excelluisse et regis Agapenoris habuisse regiam, quemadmodum Pyli fuit regia Nestoris, Spartae regia Menelai. Rogat Agamemnon an Ulixes de Oreste apud reges proxime vicinos aliquid audiverit.

— ἠμαθόεντι] § 21.

461. Immerito vituperabat Ar., ut insulsum et versui 458 repugnantem (scholion versui 458 per errorem est adscriptum). Quod Agamemnon dicit hoc est: nondum ad nos pervenit Orestes, superstitem igitur scio: quin dic an forte de eo inaudiveris aliquid, ubi vivat, quid agat.

467. ἦλθε] singularis ut Α 255. — Nisi vs. 468—471 postmodo sunt inserti.

— Πηληϊάδα'(ο)] § 55.

468. Πατροκλέεοσ] § 73.

469. ἔεν] § 302.

474. Hoc uno loco τίπτε non *cur tandem* valet, ut ceteris, sed: *quodnam,* pronomen ad [ϝ]έργον referendum. *Quid tandem poteris etiam maius moliri* quam id quod nunc molitus es, ut in mortuorum regionem iter faceres.

ἀφραδέεσ ναίουσι, βροτῶν ϝείδωλα καμόντων;‘ 476ᵇ = Ψ 72
„ὣσ ἔφατ’, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
‚ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλῆοσ υἱέ, μέγα φέρτατ’ Ἀχαιῶν, 478 = Π 21
ἦλθον Τερεσίαο κατὰ χρέοσ, εἴ τινα βουλὴν
ϝείποι, ὅπωσ Ἰθάκην εἰσ παιπαλόεσσαν ἱκοίμην·
οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιίδοσ οὐδέ πω ἁμῆσ 481sq.ᵃ = 166 sq.
γῆσ ἐπέβην, ἀλλ’ αἰὲν ἔχω κακά. σεῖο δ’, Ἀχιλλεῦ,
οὔ τισ ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτεροσ οὐδ’ ἄρ’ ὀπίσσω·
πρὶν μὲν γάρ σε ζωὸν ἔτιον ϝῖσα θεοῖσι
Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεισ νεκύεσσι
ἐνθάδ’ ἐών. τῶι μή τι θανὼν ἀκαχίζε’, Ἀχιλλεῦ.‘
„ὣσ ἐφάμην, ὃ δέ μ’ αὐτίκ’ ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· 487 = δ 471
‚μὴ δή μοι θάνατόν γε παραύδα, φαίδιμ’ Ὀδυσσεῦ.
βουλοίμην κ’ ἐπάρουροσ ἐὼν θητευέμεν’ ἄλλωι,
ἀνδρὶ πάρ’ ἀκλήρωι, ὧι μὴ βίοτοσ πολὺσ εἴη,
ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισι ϝανάσσειν.
ἀλλ’ ἄγε μοι τοῦ παιδὸσ ἀγαυοῦ μῦθον ἐνίσπε,

---

476. ἀφραδέεσ] ἀδρανέεσ l. a. in T. ‖ 478. Om. P, post vs. 479 habet G[1]. — Πηλῆοσ] cf. Α 489. ‖ 479. Τερεσίαο] cf. κ 492. ‖ 483. προπάροιθε] τοπάροιθε P. — μακάρτεροσ F] -τατοσ Ω (cf. η 156 λ 343). — οὐδ’(ἐ)] οὔτ’ Ω. Cf. Χ 265. ‖ 484. ἔτιον ϝῖσα Bentley] ἐτίομεν ἶσα. Verborum ordo similis ι 409 al. ‖ 487. αὐτίκ’(α)] αὔτισ U (cf. δ 398). ‖ 492. ἐνίσπε] -σπεσ G (cf. § 246).

---

476. ἀφραδέεσ] cf. Ψ 104. — καμόντων] cf. Γ 278.

478. υἱέ] § 17.

481. ἁμῆσ] § 95. *Nostrae* i. e. *tuae et meae*, sive *communis Achivorum*. Cf. Ζ 414.

482. γῆσ] § 58.

483. προπάροιθε] cf. Κ 476.

485. νεκύεσσι] *inter manes*. Cf. π 265 et dativus verbo ϝανάσσειν iunctus vs. 491 alibi.

486. ἀκαχίζε’(ο)] § 117.

488. παραύδα] § 195.

489 sq. *Mallem vivus viri pauperis operarius esse.* Qui ipse est ἄκληροσ sive homo inops, agri civibus communis non particeps, nedum proprium ei, ut regibus, sit τέμενοσ (cf. Σ 550), is neque ipse liberaliter vivit neque operariis suis (cf. Φ 444), si quos habet, multum potest praebere. Vox ἐπάρουροσ †, id quod ἐπιχθόνιοσ (Α 266 al.) fere valens, *aethere in alto* Verg. Aen. VI 436. Qua propterea nunc utitur poeta quod molestissimos *arandi fodiendi metendi* labores prae ceteris cogitat. Vox ἄρουρα *terram* significat Δ 174 Σ 104 al., inversa autem ratione γαῖα *superficies soli* dicta est Ν 200 al.

491. νεκύεσσι καταφθιμένοισι] cf. Χ 203.

492—540. *Neoptolemo* in Iliade locus non fuit (cf. Α 250—252, 352 sq. Ω 765), licet in versibus spuriis Τ 326—337 et Ω 467 commemoretur,

ἢ ἕπετ' εἰσ πόλεμον πρόμοσ ἔμμεναι ἠὲ καὶ οὐκί.
ϝειπὲ δέ μοι Πηλῆοσ ἀμύμονοσ εἴ τι πέπυσσαι,
ἢ ἔτ' ἔχει τιμὴν πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσι,
ἦ μιν ἀτιμάζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε, 496ᵇ = Ι 395
οὕνεκά μιν κατὰ γῆρασ ἔχει χεῖράσ τε πόδασ τε.
οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸσ ὑπ' αὐγὰσ ἠελίοιο
τοῖοσ ἐών, οἷόσ ποτ' ἐνὶ Τροίηι εὐρείηι
'πέφνον λαὸν ἄριστον ἀμύνων Ἀργείοισι.
εἰ τοιόσδ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ εἰσ πατέροσ δῶ!
τῶι κέ τεωι στύξαιμι μένοσ καὶ χεῖρασ ἀάπτουσ, 502ᵇ = Η 309
οἳ κεῖνον βιάονται ἐϝέργουσίν τ' ἀπὸ τιμῆσ.'
„ὣσ ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
‚ἦ τοι μὲν Πηλῆοσ ἀμύμονοσ οὔ τι πέπυσμαι,
αὐτάρ τοι παιδόσ γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥσ με κελεύεισ·
αὐτὸσ γάρ μιν ἐγὼ κοίλησ ἐπὶ νηὸσ ἐϝίσησ
ἤγαγον ἐκ Σκύρου μετ' ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιούσ.
ἦ τοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλάσ,
αἰεὶ πρῶτοσ ἔβαζε καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων·
Νέστωρ ἀντίθεοσ καὶ ἐγὼ 'νικάσκομεν οἴω.
αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρναίμεθ' Ἀχαιοί,
οὔ ποτ' ἐνὶ πληθυῖ ἔμεν' ἀνδρῶν οὐδ' ἐν ὁμίλωι, 514ᵃ = Χ 458ᵇ
ἀλλὰ πολὺ προθέεσκεν, ἐϝὸν μένοσ οὔ τινι ϝείκων, 515 = Χ 459

498. οὐ] εἰ Zen. (cf. α 255). ‖ 502. τεωι G F P] τεων Ar. H² X. — ἀάπτουσ Ar. Zen.] ἀέπτουσ Aristoph. ‖ 510 et 513. Verba ἀμφὶ πόλιν Τροίην repetita vitii sunt indicium. In vs. 510 aptum foret e. g. ἐν ἀγορῆι Δαναῶν, in vs. 513 ἐν πεδίωι Τρώων habet J (Τρώων etiam D). Ceterum cf. Α 129. ‖ 512. Νέστωρ G F] Νέστωρ δ' P. — (')νικάσκομεν F] ν(ε)ικέσκομεν G P. ‖ 513. μαρνα(ί)μεθ'(α) G n] -νοίμεθ' Ω. — -μεθ' Ἀχαιοί] -μεθα χαλκῶι n Eust. (ut Π 497), quod verum videtur. ‖ 514. οὔ ποτ' ἐνὶ πληθυῖ F] οὔτε ποτ' ἐσ πληθὺν G P. ‖ 515. -σκεν, ἑ(ϝ)ὸν M¹ Eust.] -σκε, τὸ ὃν Ω (cf. Θ 430). — οὔ τινι § 100] οὐδενί.

puer utrobique dictus. Odysseae vero poeta eum admisit in orbem fabularum quae fuerunt de Troia oppugnata et vastata.

494 et 505. Πηλῆοσ] cf. Χ 438.

496 sq. Cf. Ω 488 sq.

501 sq. ἔλθοιμι ... στύξαιμι] optativus ut Δ 314. De aoristo (causativo) στύξαι cf. Η 112 et § 239.

502 sq. τεωι . . . οἳ κτέ.] haec verba mente sic sunt explenda: τεωι <κείνων> οἳ κτέ.

503. βιάονται] § 191.

509. Σκύρου] cf. Ι 668.

511. οὐχ ἡμάρτανε μύθων] οὐκ ἀφαμαρτοϝεπήσ erat, ut de Menelao dicitur Γ 215.

514. πληθυῖ] § 75.

πολλοὺσ δ' ἄνδρασ ἔπεφνεν ἐν αἰνῆι δηϊοτῆτι. 516 cf. χ 229
πάντασ δ' οὔ κεν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω, 517ᵇ = Β 488
ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν ἀμύνων Ἀργείοισι,
ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῶι,
ἥρω' Εὐρύπυλον· πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Κήτειοι 'κτείνοντο γυναίων εἵνεκα δώρων. 521ᵇ = ο 247
κεῖνον δὴ κάλλιστον ἴδον μετὰ Μέμνονα δῖον.
αὐτὰρ ὅτ' εἰσ ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν 'κάμ' Ἐπειόσ,

521. *Κήτειοι*] olim quidam *κήδειοι, χήτειοι.* ‖ 522. *ἴδον*] neglecto ϝ, *κεῖνον κάλλιστόν γε* Bentley, *κάλλιστον δὴ τόν γε* Cobet (cf. Ζ 185 μ 258).

517. οὔ κεν] § 326.

519 sq. *Eurypylus* rex *Coi* fuit, cf. B 677. Quem ab Hercule (cf. A 590 sq. Ξ 255 O 28) victum esse docent scholia ad illum versum (cf. etiam Pind. Nem. IV 41), et interemtum tunc esse tute addi posse videtur. Hic rex a *Telephi filio* Eurypylo illo, quem Achillis filius interfecisse dicitur nostro loco (item in Parva Iliade et in tragoedia Sophoclis cuius fragmenta complura extant in papyro Oxyrh. 1175), primitus distinctus fuisse non videtur, uterque certe obstitit heroi a quo Troia capta est; sed si tempora computandi rationem eam sequimur, qua recentiores poetae epici sunt usi, duabus hominum aetatibus alter Eurypylus ab altero fuit seiunctus. Nam Thessali, quem Hercules procreavit e Chalciope Eurypyli Coi filia, duo filii ante Troiam pugnarunt (cf. B 677—679), et Telephum Teuthraniae regem, Herculis filium, nostri Eurypyli patrem, vulneravit Achilles. Rem clarius ostendit stemma quod sequitur:

(aetas 1):	Peleus	Eurypylus	Hercules.
	|	|	|
(aetas 2):	Achilles	Telephus	Thessalus.
	|	|	|
(aetas 3):	Neoptolemus	Eurypylus	duo filii.

521. Κήτειοι] gentis aliunde non cognitae nomen olim fuerunt qui *ingentes* interpretarentur (ad κῆτοσ referentes; cf. A 99). *Mysiae* populum intellegebat Aristarchus, Alcaeum secutus, qui Κήτειον dixit *Mysum*; et verum hos vidisse testatur *Telephi* Mysi nomen. In *Teuthrania* igitur circa Caicum flumen sunt quaerendi. Cf. Strab. 616, 620. Idemne sit hoc nomen atque id quod in Aegyptiorum monumentis dicitur *Khita* incertum. — γυναίων εἵνεκα δώρων] poeta quam fabulam respexerit nescimus, sed iisdem verbis o 247 indicatur mors *Amphiarai*, quem uxor donis corrupta fraudulenter et sceleste prodidit. In scholiis legimus interpretes alios putasse *matrem*, alios *uxorem* Eurypyli a Priamo corruptam eum permovisse ut in bellum proficisceretur, alios — sed hoc e poetae verbis quomodo potuit effici? — Priamum ei (ut Othryoneo N 365 sqq.) filiam despondisse.

523. ὃν 'κάμ' Ἐπειόσ] cf. Θ 492 sq.

Ἀργεῖων οἳ ἄριστοι, — ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο, —
ἔνϑ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ 526[b] = Δ 816
δάκρυά τ' ὠμόργνυντο, 'τρέμον ϑ' ὑπὸ γυῖα ϝεκάστου,
κεῖνον δ' οὔ ποτε πάμπαν ἐγὼ 'ϝίδον ὀφϑαλμοῖσι 528[a] cf. δ 693
οὔτ' ὠχρήσαντα χρόα κάλλιμον οὔτε παρήιων
δάκρυ' ὀμορξάμενον· ὃ δέ με μάλα πόλλ' ἱκέτευε 530[a] cf. Σ 124
ἱππόϑεν ἐξέμεναι, ξίφεοσ δ' ἐπεμαίετο κώπην
καὶ δόρυ χαλκοβαρέσ, κακὰ δὲ Τρώεσσ' ἐμενοίνα.
ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν, 533 cf. γ 130
μοῖραν καὶ γέρασ ἐσϑλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸσ ἔβαινε
ἀσκηϑήσ, οὔτ' ἂρ βεβλημένοσ ὀξέϊ χαλκῶι
οὔτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένοσ, οἷά τε πολλὰ
γίγνεται ἐν πολέμωι· ἐπιμὶξ δέ τε μαίνεται Ἄρησ.'
„ὣσ ἐφάμην· ψυχὴ δὲ ποδώκεοσ Αἰακίδαο
'φοίταε μακρὰ βιβᾶσα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα, 539[a] cf. Ο 686 539[b] = 573 ω 13 cf. h. Merc. 221, 344
γηϑοσύνη ὅ ϝοι υἱὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.
„αἳ δ' ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεϑνηώτων
ἕστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κήδε' ἑκάστη.
οἴη δ' Αἴαντοσ ψυχὴ Τελαμωνιάδαο

525 ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον ἠδ' ἐπιϑεῖναι, 525 cf. Ε 751

525. Ar. om. aut —— || 526. Δαναῶν—μέδοντεσ] πάντεσ κατὰ δούριον ἵππον Ἀχαιοὶ Ar. (?). || 527. ϝεκάστου] -τοσ la Roche (coll. Κ 390 Ν 18 Φ 507). || 528. ποτε πάμπαν ἐγὼ] ποτ' ἐγὼ πάμπαν F. || 529. παρήιων] cf. Ω 794. || 530. δάκρυ'(α)] cf. Ι 433. — με ... ἱκέτευε(ν) F P M] μοι (με H[1]) ... ἐπέτελλεν H, μοι ... ἐκέλευεν G X. || 531. ἐξέμεναι G et l. a. ant.] ἐξίμεναι Ω. || 537. μαίνεται] μάρνεται G[1] (voluitne μάρναται?). || 539. βιβᾶσα] βιβῶσα Ω. Cf. Γ 22. || 540. γηϑοσύνη] sic Ar., -νηι Aristoph. G (cf. Ν 29). || 542. ἑκάστη] neglecto ϝ, Bentley ἅπασαι.

529. παρήιων] cf. Δ 142.

533. αἰπήν] § 75.

536. αὐτοσχεδίην] cf. Ε 830.

— οἷά τε πολλὰ] cf. γ 73.

539. 'φοίταε] § 191.

— ἀσφοδελὸν] vox ignota, quae non nisi locis par. redit, non videtur ducta esse a floris ἀσφοδέλου (Hes. Oper. 41 al.) nomine, sed flos ille, qui mortuis sacer vel carus fuit, ab ea nomen postea accepisse. In hymno Mercurii certe l. l. *mortuorum* mentio nulla fit, et absurdum fuerit illic *pratum asphodeli floribus obtectum* intellegere. Veteres dubitabant an κατὰ σφοδελόν esset legendum, fuerunt etiam qui κατὰ σποδελὸν (*cinerosum!*) legerent.

541. νεκύων κατατεϑνηώτων] cf. Χ 203 et § 160.

542. κήδε'(α)] *curas* sive: *ea quae curabant*, quae praesertim dolebant ignorata et scire quam maxime cupiebant.

543—564. Cf. Ψ 708—779. Armorum iudicium et Aiacis mors volun-

νόσφιν ἀφειστήκει κεχολωμένη εἵνεκα νίκησ,
τήν μιν ἐγὼ 'νίκησα δικαζόμενοσ παρὰ νηυσὶ
τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλῆοσ· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ,
παῖδεσ δὲ Τρώων 'δίκασαν καὶ Παλλὰσ Ἀθήνη.
ὡσ δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλωι!
τοίην γὰρ κεφαλὴν ἕνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχε, 549a = α 348
Αἴανθ', ὃσ περὶ μὲν ϝεῖδοσ, περὶ δ' ἔργ' ἐτέτυκτο 550 cf. P 279
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα. 551 = B 674 P 280
τὸν μὲν ἐγὼ ϝεπέεσσι προσηύδων μειλιχίοισι· 552 cf. ι 363
‚Αἶαν, παῖ Τελαμῶνοσ ἀμύμονοσ, οὐκ ἄρ' ἔμελλεσ
οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου εἵνεκα τευχέων
ὀλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ 'θέσαν Ἀργείοισι·
τοῖοσ γάρ σφιν πύργοσ ἀπώλεο, σεῖο δ' Ἀχαιοὶ
ϝῖσον Ἀχιλλῆοσ κεφαλῆι Πηληϊάδαο
ἠχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερέσ. οὐδέ τισ ἄλλοσ
αἴτιοσ, ἀλλὰ Ζεὺσ Δαναῶν στρατὸν αἰχμητάων
ἐκπάγλωσ ἤχθηρε, τεῒν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκε. 560a = 437; 560b cf. τ 592
ἀλλ' ἄγε δεῦρο ϝάναξ, ἵν' ἔποσ καὶ μῦθον ἀκούσηισ
ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένοσ καὶ ἀγήνορα θυμόν.'
„ὣσ ἐφάμην· ὃ δέ μ' οὔ τι ἀμείβετο, 'βῆ δὲ μετ' ἄλλασ

545. μιν G] μὲν pap. Oxyrh. 780 F P (cf. E 181). || 547. Ar. — || 550. ἔργ'] neglecto ϝ (cf. P 279). || 561. ἔποσ] neglecto ϝ, Fick ἀλλά, ϝάναξ, ἄγε δεῦρο, ϝέποσ (cf. § 108). || 563. οὔ τι § 100] οὐδὲν.

taria ab Homero non nisi h. l. commemorantur; in Aethiopide vero et in Parva Iliade fuse enarrata fuerunt (cf. Ar. Eq. 1056 cum schol.). Sed cuiusmodi fuerit ea forma huius fabulae, quam poeta nunc auditoribus suis indicat tantum, utpote probe iis cognitam (cf. A 307), parum liquet vs. 547, qui versus ab Aristarcho damnabatur, emblemati tamen haudquaquam similis. In quo versu nobis obscura sunt verba: παῖδεσ Τρώων 'δίκασαν. — Aiax maior a quonam sive deo sive mortali interemtus esset poetae dicere non habuerunt, quoniam ex uno illo heroë, quem interfecit *Neptunus*, duo vel etiam tres sunt facti (cf. N 198—202) et is vitae finis, quem priscae fabulae ferebant, *Aiaci Locrensi* est relictus (cf. δ 499—510). Quapropter *Aiax Salaminius* ipse sibi mortem conscivisse dictus est, *Teucer* autem in terras longinquas abiisse.

554. ἐμοί] *erga me*; cf. A 283. — τευχέων] § 8.

555. ὀλομένων] § 21.

557. Comparatio compendiaria; cf. P 51.

559. ἀλλὰ] cf. γ 378.

561. (ϝ)έποσ καὶ μῦθον] cf. δ 597.

ψυχὰς εἰς Ἔρεβος νεκύων κατατεθνηώτων. 564 cf. 37
ἔνθα χ' ὁμῶς προσέφη κεχολωμένος, ἤ κεν ἐγὼ τόν·
ἀλλά μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
τῶν ἄλλων ψυχὰς ϝιδέμεν κατατεθνηώτων.
„ἔνθ' ἦ τοι Μίνωα 'ϝίδον Διὸς ἀγλαὸν υἱόν

568 (565?)—627. Ar. —; cf. comment.

564 et 567. κατατεθνηώτων] § 160. De locutione νεκύων κατατεθνηώτων cf. Χ 203.

565—568. *Fortasse tamen plura cum eo confabulatus fuissem, nisi aliae animae oculos meos in se convertissent. Nam et clarum illum Minoëm* (ἦ τοι vs. 568) *adspiciebam.* — De ordine verborum ὁμῶς προσέφη κεχολωμένος cf. δ 100, de ipso autem adverbio ὁμῶς § 319, et de infinitivo ϝιδέμεν vs. 567 cf. § 126.

568—627. Ulixes dum prope littus Oceani adstabat fossae, quam sanguine impleverat, Minoëm Orionem Tityum Tantalum Sisyphum videre quomodo potuit? Poeta interrogatus certi quid proferre non potuisset. Qui parcus omnino verborum fuit in herois ad mortuorum regionem itinere enarrando (cf. κ 513—530), neque operam dedit ullam ut aedes Ditis vel Acherontem Cocytum Pyriphlegethontem Stygem flumina verbis pingeret et veluti oculis audientium obiceret. Et recte profecto fecit quod — perinde atque Euripides in eo dramate, quo Alcestidem ab Hercule Morti ereptam celebravit, — non multus fuit in re, de qua quod veri simile esset proferre nihil poterat. Tenebrosam igitur illam Ἀϝίδαο regionem etiam per ipsum carmen in caligine delitescere sivit, simul tamen — ne absurda narrare videretur — tacite sumens Ulixem quaelibet illic cernere potuisse (cf. vs. 14—19). Duae autem notiones, ut saepe in Iliade et in Odyssea, sic nunc quoque in unum confluxerunt; modo enim animae dicuntur ad Ulixem venisse, modo Ulixes sedes animarum adiisse videtur. Poeta — si ipsi Odysseae poetae et haec debentur — ante Ditis aedes densis tenebris coopertas (cf. vs. 635) campum apertum et luce aliqua illustratum sibi finxisse videtur: ibi degere Minoëm, Orionem, Tityum, Tantalum, Sisyphum, Herculem. De quo campo (vs. 539, 573, 605) cf. μ 41—46. Sic statuentibus unus versus qui molestus videatur restat 571, hunc autem omissum nemo desideret; sed quoniam etiam μ 21 ita est comparatus, nec non qui versui 571 est simillimus Ψ 74 (cf. etiam κ 491, 502, 512, 564), rectius statuerit quis poetam minus accurate locutum *domum Ditis* vocasse totam illam *regionem* cuius rex esset Dis, quam spurios aut corruptos esse hos versus.

568—571. Minos, qui ante duas hominum aetates vixit (cf. τ 180), clarus olim fuit legislator, ab ipso Iove patre edoctus (cf. τ 179). Nunc mortuus ius dicere pergit, iisdem quibus per vitam studiis deditus, quemadmodum Orion in animarum regione feras agit, Hercules hostes adoritur, quia alter strenuus venator fuit olim, alter bellando inclaruit. Non vero dicit poeta — id quod in eius aetatis notiones non cadebat — de singulis animis primo quoque post mortem tem-

χρύσεον σκῆπτρον ἔχοντα θεμιστεύοντα νέκυσσι, 569ᵃ cf. 91
ἥμενον· οἳ δέ μιν ἀμφὶ δίκασ εἴροντο ϝάνακτα,
ἥμενοι ἑσταότεσ τε κατ' εὐρυπυλὲσ Ἄϝιδοσ δῶ. 571ᵇ cf. Ψ 74
„τὸν δὲ μετ' Ὀαρίωνα πελώριον εἰσενόησα
θῆρασ ὁμοῦ ϝέλλοντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα, 573ᵇ = 539
τοὺσ αὐτὸσ κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι 574ᵇ cf. Ω 614
χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον, αἰὲν ἀϝαγέσ.
„καὶ Τιτυὸν ἔϝιδον Γαίησ ἐρικυδέοσ υἱὸν
κείμενον ἐν δαπέδωι. ὃ δ' ἐπ' ἐννέα 'κεῖτο πέλεθρα·
γῦπε δέ μιν ϝεκάτερθε παρημένω ἧπαρ ἔκειρον
δέρτρον ἔσω δύνοντε, ὃ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσί.
Λητόα γὰρ εἵλκησε Διὸσ κυδρὴν παράκοιτιν 580ᵇ cf. Σ 184
Πυθόαδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου Πανοπῆοσ.

571. *εὐρυπυλὲσ*] cf. Ψ 74. || 572. *Ὀαρίωνα*] *'Ωρ.* Ω (cf. Σ 486). || 573. *ϝέλλοντα* § 265] *εἰλεῦντα.* || 579. *δύνοντε* Ahrens] *-ντεσ.* || 580. *εἵλκησε*] *-υσε* F^2 H (cf. *P* 558). — *κυδρὴν*] *κεδνὴν* n (cf. *ο* 26). || 81. *Πυθόαδ'(ε)*] *Πυθῶν'* Nauck; cf. *B* 519 *I* 405 *Θ* 80 et § 77.

pore iudicium esse habitum. Quibusnam igitur ius dixit Minos ὁ ὀλοόφρων, ut supra (vs. 322) est vocatus? Nihilo magis id sciebat poeta aut scire cupiebat quam quasnam feras Orion mortuus persecutus esset; sed etiam hominum qui sunt e vulgo ignobili, nec non animalium umbras aliquas in mortuorum regione circumvolitare haud difficulter sibi et auditoribus persuadebat. In universum autem sic potest dici: iis quibus vivus ius dixit Minos, horum umbris ius dicit Minois umbra, ferarum olim ab Orione occisarum umbras agitat umbra Orionis, umbras hostium ab Hercule olim profligatorum Herculis umbra persequitur. — De vs. 571 cf. supra ad vs. 568—627.

569. χρύσεον] § 8 et 61.

572—575. De Orione a Diana interemto cf. ε 123 sq.

572. Ὀαρίωνα] § 21.

573. ἀσφοδελόν] cf. vs. 539.

574. οἰοπόλοισιν] cf. P 54.

576—579. Imitatur Verg. Aen. VI 595—600. De *Tityo* cf. η 321—324.

577. Cf. Φ 407 et de voce πελέθρωι Λ 354.

579. δέρτρον] †, *cutem.* Sic interpretabatur Ar., *adipem* Antimachus Colophonius, alii *rostrum* (cf. Etym. M.).

580. Λητόα] § 77.

581. *Tityus*, qui Terrae fuit filius, ut *Erechtheus* (cf. B 548), *Euboeae* vixisse fertur η 324, nunc dicitur in *Panopei* campis prope *Pythonem* sive Delphos vim intulisse *Latonae* Iovis uxori. Notetur vox παράκοιτισ, qua in carminibus epicis non nisi legitimae uxores sive ἄλοχοι sunt significatae. — καλλιχόρου] adi. redit h. XIV 2 et proprium nomen est h. Cer. 273; quod *locum pulchrum saltationibus paratum* (cf. Σ 591 sq.) videtur significare, sed defendi potest et alia interpretandi ratio, qua ad vocem χώρην sive χῶρον refertur, haec enim quin subsit adiectivo simili εὐρυχόρωι (B 498 al.) vix videtur dubium (cf. § 18).

„καὶ μὲν Τάνταλον εἰσέϝιδον χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα, 582 cf. 593
ἑσταότ' ἐν λίμνηι· ἣ δὲ πρόσπλαζε γενείωι.
'στεῦτο δὲ διψάων, πιέμεν δ' οὐκ εἶχεν ἑλέσθαι·
ὀσσάκι γὰρ κύψει' ὁ γέρων πιέμεν μενεαίνων,
τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχέν, ἀμφὶ δὲ ποσσὶ
γαῖα μέλαιν' ἐφάνεσκε, κατηζήνασκε δὲ δαίμων.
δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατ' ἄκρηθεν 'χέε καρπόν, 588ᵃ cf. N 437ᵇ
ὄγχναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι 589 sq. = η 115 sq.
συκαῖ τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθάουσαι·
τῶν ὁπότ' ἰθύσει' ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
τὰσ δ' ἄνεμοσ 'ρίψασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα. 592ᵇ = ϑ 374

582. μὲν K] μὴν Ω. Cf. § 18. — χαλέπ'(-λεπὰ) F] κρατέρ' G P (cf. vs. 593 et 624). || 583. πρόσπλαζε Spitzner] προσέπ(ε)λαζε (cf. § 25). || 584. δ' οὐκ] οὐδ' schol. H. || 586. ἀναβροχέν G F[1] M] -βροχθέν F[2] H X, -βρυχέν P (cf. P 54). || 588. δ' G] ϑ' F P[2], om. P[1]. — κατ' ἄκρηθεν F] κατὰ κρῆθεν Ar. G P (cf. Π 548). || 592. 'ρίψασκε § 146] -πτασκε. — ποτὶ F P] κατὰ G.

582—592. *Tantalus*, cuius non nisi h. l. apud H. fit mentio, quid deliquisset poeta non dixit, rem eius auditoribus haud ignotam (cf. A 307), sed *poenam* regis in maxima opulentia esurientis et sitientis cum eius *scelere* aliqua ratione cohaesisse intellegimus. *Pelopis* — qui B 104 sq. commemoratur — patrem eum dixit Cypriorum carminis poeta, et inde a Pindari certe aetate (cf. Ol. I 75 sqq.) celebrata est fabula de rege saevo et impio, qui filii carnes tostas Iovi (et ceteris dis) apposuisset vescendas; sed tunc alia poena atque ea est, quam Odysseae poeta commemoravit, ei fuit indita: ingens saxum capiti perpetuo imminens. Pelopi autem quemnam patrem dederit Odysseae poeta non liquet, sed Iliadis poeta *Mercurii* filium eum fecisse videtur (cf. B 101—108). Pindari vero verba „κόρωι δ' ἕλεν ἄταν" famae intermortuae vestigium servant: Tantalum regem praedivitem verbis iactabundis aliquando perhibuisse se aedium splendore et dapum opulentia ipsum Iovem aequare (cf. δ 74, 78). Quam famam et Odysseae poeta secutus *superbiae* poenam eum luere fecit. Ob simile delictum gravissimam poenam luit *Niobe* (cf. Ω 607 sq.). Et de Tantalo eiusmodi quid revera narrabatur in Nostis prisco carmine epico: cum caelitibus familiariter eum consuevisse, dein a Iove iussum ut sibi optaret si quid vellet, petivisse ut „ζῆν τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖσ θεοῖσ" sibi daretur; ideo Iovem poena eum affecisse (Athen. 281 *b*).

584. 'στεῦτο ... διψάων] *manifesta in eo erat sitis*; erat αἰεὶ πιομένωι ϝεϝοικώσ, ut Hercules αἰεὶ βαλέοντι (vs. 608). Verbo στεῦται vel -το hoc uno loco subiungitur *participium*, ceteris locis *infinitivus* (aoristi ρ 525, futuri Γ 83 al.). De participii διψάων sono -ᾱ- cf. § 190.

584 sq. πιέμεν] § 126.

586. τοσσάχ'(-κι)] § 31.

589 sq. Cf. η 115 sq.

590. συκαῖ] § 58.

— τηλεθάουσαι] § 191.

„καὶ μὲν Σίσυφον εἰσέϝιδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα, 593 cf. 582
λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρηισι.
ἦ τοι ὃ μὲν σκηριπτόμενοσ χερσίν τε ποσίν τε
λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον, ἀλλ' ὅτε μέλλοι
ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀπεστρέψασκε Κράταισ·
αὖτισ ἔπειτα πέδονδε 'κυλίνδετο λᾶασ ἀναιδήσ.
αὐτὰρ ὃ ϝ' ἂψ ὤσασκε τιταινόμενοσ, κατὰ δ' ἱδρὼσ 599ᵇ sq.ᵃ cf. Π 109 sq.
ἔρρεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸσ ὀρώρει.
601 „τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακλεεείην,

602 ϝείδωλον· αὐτὸσ δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
τέρπεται ἐν θαλίηι καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην, 603 cf. h. XIV 8
παῖδα Διὸσ μεγάλοιο καὶ Ἥρησ χρυσοπεδίλου. 604=Hes. Theog. 952

593. μὲν § 18] μήν. — κρατέρ'(-τερὰ)] χαλέπ' P (ut vs. 582). || 597. Κράταισ] κραταιίσ (adv. = *violenter*) Ar. Herodian., κραταί' ἴσ Ptolemaeus Ascalon. F P² (vitiose pro κραταιὴ ϝίσ). || 598. ἔπειτα πέδονδε] ἐπὶ ζάπεδόνδε (sic leg. pro ἐπὶ δάπ.) Aristot. Rhet. III 11, quae e litteris επ(ε)ιταπεδονδε male divisis nata est lectio. || 599. *ὃ ϝ'(ε)] ὃ T, ὅτ' P, ὃ γ' Ω. — ἱδρὼσ] neglecto ϝ. || 600. ἐκ κρατὸσ] *ἄσβεστοσ? Naber ἀμέγαρτοσ, vHerwerden ἔκπαγλοσ. || 602—604. Cf. comment.; vs. 604 om. pap. Fayum. P H¹, et in schol. H dicitur Onomacriti esse, cui in Y tribuuntur vs. 602—604. || 603. θαλίηι P M] -ηισ G F (cf. § 57).

593–600. Et *Sisyphi*, ut Tantali, quae fuerit culpa ignoratur. Rex Ephyrae fuit κέρδιστοσ (Z 153 sq.): in promptu igitur est conicere eum *calliditatis* plus quam humanae, qua ipsam Mortem ab eo deceptam narrarunt Theognis 703 sqq. et tragici, poenam ita dedisse ut multa agendo nihil ageret.

594. βαστάζοντα] *gestantem*. Verbum redit φ 405. *Volvendi* verbo poeta noster non utitur, πετροκυλιστήν igitur Sisyphum, quem celebrarunt posteri, non novit. Quapropter veri dissimile videtur, quod fuere qui perhiberent, *maris aestum* primitus hac imagine fuisse designatum.

595. σκηριπτόμενοσ] *innisus*, *adhaerens*. Incertae originis verbum ρ 196 redit.

596. λόφον] cf. K 578.

597. Κράταισ] in nomen proprium vertit deae alicuius infernae epitheton *robusta*, *potens* = κραταιή (E 83 al.). Redit μ 124. Quae forma feminina cum masculina κραταιόσ ita congruit ut Βοιωτίσ et Τυρρηνίσ cum masculinis Βοιωτόσ et Τυρρηνόσ, mutato tamen — quod testatur accusativus in -ιν desinens — accentu.

598. ἀναιδήσ] cf. Γ 56.

602–604. De apotheosi cf. ε 333—335. Sed absurdi quid habent versus nostri, quod huius loci poetae imputari nequit, ne ab iis quidem qui non ipsi Odysseae poetae hanc carminis partem deberi arbitrantur (cf. nota crit. ad vs. 568—627). Nam anima eius hominis qui *non* obiisset, sed post vitam terrestrem inter caelicolas fuisset receptus, apud mortuos degere quomodo poterat? Et facile nobis persuademus recentiorem aliquem cantorem, qui inter deos receptum Herculem nosset (cf. Hes. Theog. 950—955), impietatis duxisse in furva Ditis

ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἔεν οἰωνῶν ὥσ,
πάντοσ' ἀτυζομένων· ὃ δ' ἐρεμνῆι νυκτὶ ϝεϝοικὼσ 606ᵇ cf. Λ 47
γυμνὸν τόξον ἔχεν καὶ ἐπὶ νευρῆφιν ὀϊστόν,
δϝεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ϝεϝοικώσ.
σμερδαλέοσ δέ ϝοι ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν ἀορτὴρ
χρύσεοσ ἦν τελαμών, ἵνα θέσκελα ϝέργ' ἐτέτυκτο,
ἄρκτοι τ' ἀγρότεροί τε σύεσ χαροποί τε λέοντεσ
ὑσμῖναί τε μάχαι τε φόνοι τ' ἀνδροκτασίαι τε. 612 cf. Hes. Theog. 228
μὴ τεχνησάμενοσ μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
ὃσ κείνωι τελαμῶνι ἑϝὴν ἐγκάτθετο τέχνην.
ἔγνω δ' αἶψ' ἐμὲ κεῖνοσ, ἐπεὶ 'ϝίδεν ὀφθαλμοῖσι, 615ᵃ = 390
καί μ' ὀλοφυρόμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
,διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἆ δϝείλ', ἦ τινα καὶ σὺ κακὸν μόρον ἠγηλάζεισ,

607. ἔχεν Duentzer] ἔχων. || 613 sq. Olim quidam ordine inverso collocabant. Cf. comment. || 614. -νωι -νι ἑ(ϝ)ὴν ... τέχνην schol.] -νον -να ἑῆι ... τέχνηι Ω. Fuitne l. a. -νον -να ἑῆι συγκάτθετο τέχνηι? || 615. αἶψ' ἐμὲ G X] αὖτέ με P M, αὐτίκα F H.

regna eum detrudere, itaque hos versus inseruisse, ut poetae verba cum sua ipsius et aequalium opinione conciliaret. Ab *Iliade* autem hi versus etiam magis quam a nostro loco discrepant; quod carmen neque deum Herculem novit (cf. Σ 117—119) neque matronam Iuventam (cf. Δ 2, 722 Ε 905). Hoc tamen argumento non licet uti ad demonstrandum spurios esse nostros versus, nisi iis qui arbitrantur unum eundemque poetam fecisse Iliadem atque Odysseam, et per ambo haec carmina semper sibi etiam in minutiis constitisse. Sed sufficit quod iam indicavimus argumentum. Mortuum Herculem cecinit poeta Iliadis, mortui animam ab Ulixe visam poeta Odysseae. Cf. θ 223—225 φ 26.

604. χρυσοπεδίλου] †.

605. ἔεν] § 302.

— οἰωνῶν] cf. Ψ 101.

608. βαλέοντι] similis participii futuri usus est Ψ 379. Praeterea cf. supra vs. 584.

609—614. Cf. *Agamemnonis* balteus Λ 38—40. In versu 612 cumulantur synonyma; cf. Λ 163 sq. et Χ 203. Ceterum haud facile quis dixerit cur balteo Herculis describendo Ulixes nunc immoretur. Fortasse ex Heraclea aliqua desumti et postmodo Odysseae inserti sunt versus 609—614; melius certe abessent. Vs. 613 autem, qui et obscurus est, e duobusne (pluribusve) versibus est concisus? Nam expectantur potius haec fere: *istum balteum qui elaboravit* <*clarus erit, etiamsi*> *nullum praeterea artis opus confecerit.*

611. χαροποί] *ravis* (sive *lutei coloris*) *oculis*. Adi. h. Merc. 194 al. redit, proprium nomen est Β 672. Cf. Xen. Venat. 3 § 2.

618 sq. μόρον ... ὀχέεσκον] cf. Ρ 23.

ὅν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγάσ ἠελίοιο.
Ζηνὸσ μὲν πάϊσ ἦα Κρονίονοσ, αὐτὰρ ὀϊζὺν
εἶχον ἀπειρεσίην· μάλα γὰρ πολὺ χείρονι φωτὶ
'δεδμήμην, ὅ δέ μοι χαλεποὺσ ἐπετέλλετ' ἀέθλουσ. 622 cf. Hes. Scut. 94
καί ποτέ μ' ἐνθάδ' ἔπεμψε κύν' ἄξοντ'· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
'φράζετο τοῦδέ γέ μοι χαλεπώτερον ἔμμεν' ἄεθλον.
τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἤγαγον ἐξ Ἀϝίδαο·
Ἑρμείασ δέ μ' ἔπεμπεν ἰδὲ γλαυκῶπισ Ἀθήνη.'
„ὥσ ϝειπὼν ὅ μὲν αὖτισ ἔβη δόμον Ἄϝιδοσ εἴσω·
αὐτὰρ ἐγὼν αὖθι 'μένον ἔμπεδον, εἴ τισ ἔτ' ἔλθοι 628 cf. 152
ἀνδρῶν ἡρώων, οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο. 629ᵇ cf. 382
καί νύ κ' ἔτι προτέρουσ 'ϝίδον ἀνέρασ, οὓσ ἔθελόν περ,
Θησέα Περίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα·
ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ϝέθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν
ϝηχῆι θεσπεσίηι· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δϝέοσ ἥιρει, 633 cf. 43
μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δϝεινοῖο πελώρου 634 cf. *E* 741
ἐξ Ἄϝιδοσ πέμψειεν ἀγαυὴ Περσεφόνεια.
αὐτίκ' ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κιὼν ἐκέλευον ἑταίρουσ 636 cf. ι 177
αὐτούσ τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι· 637sq. = ι 178sq.
οἳ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον.
τὴν δὲ κατ' Ὠκεανὸν ποταμὸν 'φέρε κῦμα ῥόοιο,
πρῶτα μὲν ἐρεσίηι, μετέπειτα δὲ κάλλιμοσ οὖροσ.

---

621. *πολὺ*] *πὰρ* n. ‖ 622. In n sequuntur versus duo: *Εὐρυσθεύσ, τ[ῶι γ]άρ [ῥα πατὴρ] ἐκέλευσε Κρονίων | πλείστουσ δεδμ[ῆσθ]αι τηλεκλειτῶν τ' ἀνθρώπων* (suppl. Cobet la Roche) cum scholio: „*καλῶσ κεῖται τὸ τε· ἀντὶ τοῦ οὐ μόνον θῆρασ ἀλλὰ καὶ ἄνδρασ.*" ‖ 624. *γέ μοι* U] *τι μοι* G F P, *τινα* M. — *χαλεπώτερον* F] *κρατερώτερον* G P (cf. vs. 582). ‖ 626. *ἔπεμπεν* G] *-ψεν* F P. ‖ 631. Pisistrati esse perhibebat Hereas Megarensis (apud Plut. Thes. 20). Cf. comment. ad *Γ* 144. Nisi et versus 630 deletur, omitti nequit. — *ἐρικυδέα*] *ἀριδείκετα* Plut. l.l. ‖ 635. *Ἄϝιδοσ*] *Ἀΐδεω* Ar. (cf. § 55). ‖ 636. *ἐκέλευον*] *ὤτρυνον* P (ut *μ* 144). ‖ 638. In M² X additur versus: *ἑξῆσ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα 'τύπτον ἐρετμοῖσ* (= ι 180); om. G F P H. ‖ 640. *ἐ(ι)ρεσίηι* H et l. a. apud Eust.] *εἰρεσίῃ* Ω.

620—627. Cf. Θ 363—369 Τ 97 sqq.

620. Κρονίονοσ] cf. Ξ 247.

624. 'φράζετο] *excogitare poterat*. — ἔμμεν'(αι)] § 125.

626. Duces Herculi fuerunt *Mercurius*, utpote ψυχοπομπόσ (cf. ω 1 Ω 333 sqq.), et *Minerva* herois patrona (cf. Θ 364—369). De singulari numero verbi ἔπεμπεν cf. Α 255.

627. Cf. vs. 568 sqq.

628. αὖθι] § 322.

633. ϝηχῆι] cf. vs. 43.

634. Γοργείην ... πελώρου] structura similis Β 54. Gorgo, ut taetra monstra quaelibet, in sedibus caliginis aeternae habitare creditur.

638. ἐπὶ κληῖσι] cf. Π 170.

640. ἐρεσίηι] § 21.

τὰ περὶ Σειρήνων.

μ „αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο 'λίπε ῥόον Ὠκεανοῖο
νηῦσ, ἀπὸ δ' ἵκετο κῦμα θαλάσσησ εὐρυπόροιο
νῆσόν τ' Αἰαίην, ὅθι τ' Ἠόοσ ἠριγενείησ
ϝοικία καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ Ἠελίοιο,
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντεσ ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισι, 5 sq. = ι 546 sq.
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ ἔβημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσησ· 6-8 = ι 150 sqq.
ἔνθα δ' ἀποβρίξαντεσ ἐμείναμεν Ἠόα δῖαν.
„ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ Ἠώσ,
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρουσ προΐην εἰσ δώματα Κίρκησ, 9 cf. ι 88
οἰσέμεναι νεκρὸν Ϝελπήνορα τεθνηῶτα.
φιτροὺσ δ' αἶψα ταμόντεσ, ὅθ' ἀκροτάτη πρόεχ' ἀκτή,
'θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντεσ. 12 cf. κ 570
αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρόσ τ' ἐκάη καὶ τεύχεα νεκροῦ,
τύμβον χεύαντεσ καὶ ἐπὶ στήλην ϝερύσαντεσ
'πήξαμεν ἀκροτάτωι τύμβωι ἐΰηρεσ ἐρετμόν. 15 cf. λ 77

5. ἐκέλσαμεν] ἐρύσσαμεν G. || 6. Habet F, om. G P. || 15. ἐΰηρεσ ἐρετμόν] sic Ar., ἵνα σῆμα πέλοιτο Zen.

1—4. Ex *ultimo occidente*, ubi visit regionem umbrarum, Ulixes ad *ultimum orientem* — nam hoc dicunt vs. 3 sq. et ut clare hoc indicaretur a poeta sunt additi — denuo pervenit per Oceanum fluvium, navi igitur illud iter faciens quod sol quot noctibus inde a suis πύλαισ ἑσπερίναισ (ω 12) usque ad ἀντολάσ (cf. κ 135—139) facere credebatur. *Aurora* autem Solis nuntia quod in orientali illa insula *habitare* dicitur, id nihil habet insoliti quodve miremur (cf. Τ 1 sq. ψ 244 h. Merc. 225—227); χορούσ autem dicit locos ad saltandum idoneos, ubi choreas Aurora ἐϋπλόκαμοσ κροκόπεπλοσ ducit cum virginibus sodalibus. Quorum χορῶν non nisi h. l. fit mentio. Temporis autem spatium, quo Ulixes usus est ad regionem, ubi habitabant Circe et Aurora, repetendam sedibus mortuorum relictis, poeta nunc non definivit; sed tum cum ratione inversa idem iter fecit heros, *unius diei* fuit (cf. λ 11—13), propellente vento secundo, quem miserat Circe. Nunc quoque vento secundo est usus (cf. λ 640), *per noctem* iter faciens; extemplo enim reversus est (cf. λ 636—638). Nempe larvarum Cimmeriarum vicinia ad pernoctandum in Oceani littore allicere eum non potuit.

3. Ἠόοσ] § 77.

5. νῆα ... ἐκέλσαμεν] cf. ι 148.

7. Ἠόα] § 2 et 77.

10. τεθνηῶτα] § 160.

12—15. Fecerunt Ulixes et sodales quae iusserat anima Elpenoris; cf. λ 74—78 et Π 457. Imitatus est Verg. Aen. VI 232 sq.

„ἧμεσ μὲν τὰ ϝέκαστα διείπομεν· οὐδ᾽ ἄρα Κίρκην 16ᵃ = Λ 706
ἐξ Ἀϝίδα᾽ ἐλθόντεσ ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ᾽ ὦκα
ἦλθ᾽ ἐντυναμένη· ἅμα δ᾽ ἀμφίπολοι ᾽φέρον αὐτῆι
σῖτον καὶ κρέα πολλὰ καὶ αἴθοπα ϝοῖνον ἐρυθρόν.
ἡ δ᾽ ἐν μέσσωι στᾶσα μετηύδα δῖα θεάων·
‚σχέτλιοι, οἳ ζώοντεσ ὑπήλθετε δῶμ᾽ Ἀϝίδαο!
διθανέεσ, ὅτε τ᾽ ἄλλοι ἅπαξ θνήισκουσ᾽ ἄνθρωποι.
ἀλλ᾽ ἄγετ᾽ ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε ϝοῖνον 23 = κ 460
αὖθι πανημέριοι, ἅμα δ᾽ ἠόϊ φαινομένηφι 24ᵇ = Ι 618
πλεύσεσθ᾽· αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν ἠδὲ ϝέκαστα
σημανέω, ἵνα μή τι κακορραφίηι ἀλεγεινῆι 26ᵇ cf. Ο 16
ἢ ἁλὸσ ἢ ἐπὶ γῆσ ἀλγήσετε πῆμα παθόντεσ.‘
„ὧσ ἔφαθ᾽· ἧμιν δ᾽ αὖτ᾽ ἐπεπείθετο θυμὸσ ἀγήνωρ. 28 = β 103
ὧσ τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐσ ἠέλιον καταδύντα 29-31 = κ 183 sqq.
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ᾽ ἄσπετα καὶ μέθυ ϝηδύ·
ἦμοσ δ᾽ ἠέλιοσ κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφασ ἦλθε,
οἳ μὲν ἐκοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηόσ, 32 cf. Α 476
ἡ δ᾽ ἐμὲ χειρὸσ ἑλοῦσα φίλων ἀπὸ νόσφιν ἑταίρων 33ᵃ = ο 465
εἷσέ τε καὶ προσέλεκτο καὶ ἐξερέεινε ϝέκαστα·
αὐτὰρ ἐγὼ τῆι πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα. 35 cf. κ 16
καὶ τότε δή με ϝέπεσσι προσηύδα πότνια Κίρκη·

---

20. *μετηύδα*] *προσηύδα* P. || 22. *διθανέεσ*] *δισθανέεσ* (-*εσ θ*᾽ G) *Ω*, sed sonum -*σ*- abundare observavit Apollonius coll. *δίπουσ τρίπουσ*. || 33. *ἀπὸ νόσφιν*] *ἀπάνευθεν* Apollon. de Synt. 115,3.

---

16. ἧμεσ] § 92.

17. Ἀϝίδα᾽(ο)] § 55.

20. μετηύδα] § 195.

21. ὑπήλθετε δῶμ᾽ Ἀϝίδαο] cf. λ 568—600.

22. διθανέεσ] § 21.

— ὅτε] cf. Υ 29.

24. ἠόϊ] § 77.

26 sq. κακορραφίηι . . . ἁλὸσ] *dolus maris* dicitur *malignitas alicuius monstri marini*. Vox κακορραφίη ut Ο 16 β 236; cf. Σ 367.

27. γῆσ] § 58.

31. ἐπὶ κνέφασ ἦλθε] cf. Α 475.

32. Aliter κ 546, quia tunc diutius apud Circen commorati sunt Ulixis sodales, iam vero solito nautarum more (cf. Α 476 γ 344—365 ο 199 al.) iuxta navem in littore noctem transegerunt, ut die sequenti iter continuarent.

33 sq. Locum ubi Circe cum Ulixe ultimam hanc noctem transegit poeta non indicavit, sed *cavernam* aut silvae locum tectum — erat enim *veris* tempus (cf. κ 469) — eum voluisse patet; in aedes certe dea heroëm non reduxit (cf. vs. 142 sq.).

36. με ϝέπεσσι] μ᾽ ἐπέεσσι Ω.

— προσηύδα] § 195.

,ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται· σὺ δ᾽ ἄκουσον,
ὥσ τοι ἐγὼ ϝερέω· μνήσει δέ σε καὶ θεὸσ αὐτόσ.
Σειρῆνασ μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἵ ῥά τε πάντασ
ἀνθρώπουσ θέλγουσιν, ὅ τισ σφέασ εἰσαφίκηται.
ὅσ τισ ἀϝιδριίηι πελάσηι καὶ φθόγγον ἀκούσηι
Σειρήνων, τῶι δ᾽ οὔ τι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
ϝοίκαδε νοστήσαντι παρίσταντ᾽ οὐδὲ γάνυνται,
ἀλλά ϝε Σειρῆνεσ λιγυρῆι θέλγουσιν ἀοιδῆι,
ἥμεναι ἐν λειμῶνι, πολὺσ δ᾽ ἀμφ᾽ ὀστεόφιν θὶσ

40 cf. π 228 υ 188
40ᵇ cf. χ 415 ψ 66
45ᵇ cf. π 145

40. ὅ τισ] cf. Τ 265. ‖ 43. παρίσταντ᾽(αι) Ameis] -σταται. Similis error est Aesch. Pers. 49. ‖ 44. ϝε Bentley] τε. — θέλγουσιν] τέρπουσιν G.

38. μνήσει ... θεὸσ αὐτόσ] id fere quod postea αὐτὸ δείξει sive *res indicabit* est dictum; cf. Ar. Ran. 1261 et ι 107.

39. *Trium Sirenum* — ut Parcarum et Gratiarum — nomina cognita habuerunt posteri, Homero vero, quem secutus est Sophocles fr. 777 N.², *duae* fuerunt (cf. vs. 52, 167, 185), quemadmodum duorum *Planctarum* scopulorum et geminorum *Scyllae* atque *Charybdis* saxorum in hac narratione fit mentio.

41—46. Quisquis ad Sirenes pervenit, earum cantu devinctus contabescit. Sic poetae verba recte interpretatus est Aristarchus; Aristophanes vero homines earum voce derepente necatos dici putabat, minus recte, quoniam poeta dixit θέλγειν sive *incantare*, non *necare*, neque Ulixes Sirenibus auditis obiit. Quamquam fabulae, quam poeta secutus est, si spectatur nucleus, Aristophanes ad verum proxime accessisse dicendus est; nam primitus *mortuorum animae* fuerunt Sirenes, et „*Sirenes adire*" idem fuit atque „*adire Lotophagos*" (cf. ι 84—104) sive *sedes animarum*. Harum igitur λειμών in fabulis antehomericis fuit campus ille *ripam Oceani adiacens*, in quo Ulixes venantes adspexit Orionem et Herculem (cf. λ 539, 573, 605 et ad λ 568—627). Ibi *circumvolitabant* (cf. λ 222 ω 7 al.), neque pulcherrima (cf. vs. 187) iis tum fuit vox, sed tenuis et stridula, qualis est *vespertilionum* (cf. Ψ 101); erant autem *alatae*. Sed nostri poetae verbis, qui alas iis ademit — „ἐπεὶ κἂν (cod. καὶ) προσέπτοντο τοῖσ παραπλέουσι" (Ar.) — et earum pratum in maris littus transtulit, ut cavernam earum patris *Phorcynis* (cf. ν 96—104), videtur subesse notio *scopulorum* sub undis latentium et navibus subitam perniciem parantium, ubi undarum multifariam fractarum resonat aestus. — Cum vs. 42 sq. cf. Ε 408 et Λ 162.

41. ἀϝιδριίηι] ἀϊδρ(ε)ίηι Ω.

45 sq. Verba πολὺσ δ᾽ ἀμφ᾽ ὀστεόφιν θίσ Vergilius liberius sic reddidit: *scopulos . . . multorum ossibus . . . albos*, Aen. V 864 sq. (cf. ω 11—15); ad litteram vero versa haec quid significant? Vertendumne: *et circa (eas) est magnus acervus ossium*? At insolitum est ὀστεόφιν genitivi vice fungens praepositione non accedente (cf. § 46), θίσ autem ceteris locis non *acervum*

ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσι.
ἀλλὰ παρεξελάειν, ἐπὶ δ' οὔατ' ἀλεῖψαι ἑταίρων — 47 cf. 177
κηρὸν δεψήσασ μελιϝηδέα, μή τισ ἀκούσηι
τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸσ ἀκουέμεν' αἴ κ' ἐθέληισθα,
δησάντων σ' ἐν νηῒ θοῆι χεῖράσ τε πόδασ τε — 50 sq. cf. 178 sq.
ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδηι, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω, — 51 = 162
ὄφρα κε τερπόμενοσ ϝόπ' ἀκούηισ Σειρήνοιιν.
εἰ δέ κε λίσσηαι ἑτάρουσ λῦσαί τε κελεύηισ, — 53 sq. cf. 163 sq.
οἳ δέ σ' ἔτι πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι διδέντων. — 54 cf. 196
,αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τάσ γε παρεξελάσωσιν ἑταῖροι,
ἔνθα τοι οὐκέτ' ἔπειτα διηνεκέωσ ἀγορεύσω, — 56^b = δ 836
ὁπποτέρηι δή τοι ὁδὸσ ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸσ
θυμῶι βουλεύειν· ϝερέω δέ τοι ἀμφοτέρωθε.
ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέεσ, προτὶ δ' αὐτὰσ
κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδοσ Ἀμφιτρίτησ· — 60^a cf. ε 402
Πλαγκτὰσ δή τοι τάσ γε θεοὶ μάκαρεσ καλέουσι.

---

47. ἐπὶ δ' οὔατ' ἀλεῖψαι] *ἐπαλεῖψαι δ' οὔατ' (cf. § 3)? ‖ 52. ἀκούηισ G X] -οηισ Ω. ‖ 53 sq. et 163 sq. Aristoph. —— ‖ 54. ἔτι Bentley] ἐνὶ Cf. Ψ 709. — τότ' ἐν G F] τότε P (cf. vs. 164 et § 19). — διδέντων Ar.] δεόντων Ω. Cf. § 198. ‖ 55. ἐπεὶ F] ἐπὴν G P (cf. § 326). ‖ 57. ὁπποτέρηι Bekker] -ρη Ω, ut saepissime iota horum adverbiorum omissum est. ‖ 60. ῥοχθεῖ] ῥοθεῖ P (ῥοθέει? sed cf. ε 402).

---

significat, sed *littus* sive *littoris arenas* (A 34 al.). Sic igitur potius haec sunt interpretanda: *et multa arena circumdata sunt corpora putrescentia*, cum praesertim π 145 manifeste cohaereat vox ἀμφ' ὀστεόφι, eandem ibi atque hic sedem versus obtinens. Poeta rei effectum solum commemoravit, non ipsam rem; de naufragio igitur tacuit, sed ipsa naufragorum corpora verbis pinxit in littore dein putrescentia: *Sirenes nautas parum cautos incantamentis suis alliciunt — et mortuorum ossa tegit arena, cutis autem* de naufragorum corporibus scopulis abrasa (cf. ε 426) *aëri exposita contabescit.* Cf. A 52.

47. παρεξελάειν] § 191.

48. κηρόν] *cerae* non nisi in hac fabula apud H. fit mentio (h. l. et vs. 173, 175, v. l. 177, 199). Cf. B 87—93.

56—110. Duarum viarum alteram utram Ulixi a Circe eligendam permitti poeta finxit, fabulas duas nunc quoque in unum coniungens. Nam in carminibus antiquioribus aut *Planctarum* — Argonautarum fortasse fabulae propriarum — aut *Scyllae et Charybdis* mentionem esse factam cum per se est veri simile, tum testatur *ignis* Planctarum cum *fumo* Scyllae et Charybdis collatus (vs. 68 cum vs. 202, 219).

60. ῥοχθεῖ] § 191.

61. Per angustum meaculum, quod fuit inter cautes illas imminentes (ἐπηρεφέασ vs. 59), si qui praeter Argo-

τῆι μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
τρήρωνεσ, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσι,
ἀλλά τε καὶ τῶν αἰὲν ἀφαιρέεται λὶσ πέτρη·
ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.
τῆι δ' οὔ πώ τισ νηῦσ ἔφυγ' ἀνδρῶν, ἥ τισ ἵκηται,
ἀλλά θ' ὁμοῦ πίνακάσ τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
κύμαθ' ἁλὸσ φορέουσι πυρόσ τ' ὀλοοῖο θύελλαι.

63—65. Cf. comment. || 64. *αἰὲν* D] *αἰεὶ* Ω (cf. *Α* 520). — *λὶσ*] *τινα* Bentley (cf. § 2). || 66. *τῆι δ'* G F P] *τήνδ'* H^2 (cf. vs. 98).

nautas iter facere conati sunt mortales, misere perierunt, non potuerunt igitur iis nomen dare, quod in hominum lingua proprium illis cautibus exinde remaneret. Quapropter illud solum nomen, quo *di* eas designant, aut Circe habuit dicere aut Ulixes et ipse poeta. Cf. Α 403 sq. — *Planctarum* nomen redit ψ 327. Quas ab *aestu* eas *feriente* denominatas arbitrabatur Crates (cf. παραπλήξ ε 418); melius *erraticas* interpretati sunt alii, vel *errorum causas* (Klausen), quicquid propius ad eas accedit *attrahentes*. Nostro poetae πλαγκτόσ φ 363 dicitur *is qui* turpiter vel stulte *errat*, πλαγκτοσύνη ο 343 *error* sive *vita vagabunda*. Pindarus ait Planctas rupes motu celerrimo olim complodi fuisse solitas, sed immotas mansisse postquam Argo per eas transitum fecit (cf. Pyth. IV 374); quae fabula etiamne nostro poetae cognita fuerit non liquet.

62—65. Mire exornata est fabula, vel potius locutio, quae nasci potuit in quovis freto angustiore et sinuoso, ubi navigantibus iter identidem praecludi videretur saxis utrinque assurgentibus, ita ut ne avis quidem pervolare posset, nedum navigium illac iter facere (cf. Apoll. Rh. II 328 sqq., 561 sqq.). *Columbarum* autem ut fieret mentio cum celer et directus earum volatus effecit, tum mos in rupibus habitandi (cf. Φ 494). Sed ab avibus *vulgaribus* transitus nunc fit ad *caelestes* aliquas columbas, sive *Pleiadum* sidus cogitatur (cf. Athen. 488—491), quod vix videtur credibile, sive ignota aliqua fabula subest; nam obscurior est locus. Iovis et aliorum deorum a columbis — brevi post natales — nutritorum plus semel in fabulis veterum facta est mentio (cf. Athen. 491 *b* Paus. VIII 25 § 6 Diodor. II 4 § 4). Versum 65, quem delebat Knight, insertum esse ab aliquo cantore recentiore, qui Pleiades significari putaret, veri videtur similius quam ipsum poetam certum aliquem numerum cogitasse. Et fortasse etiam vs. 63 sq. spurii sunt.

64. τῶν] § 55.

— ἀφαιρέεται] § 191.

68. πυρὸσ . . . θύελλαι] etiam *ignem* igitur vomunt horrificae illae cautes (cf. vs. 202, 219 et 56—110). — *Spuma* eminus adspecta *fumo* saepe fit similis; quapropter in nautarum narrationes fumus, dein ignis irrepere facile potuit, etiamsi ad nullos montes ignivomos ignesve e rupibus surgentes accessissent.

οἴη δὴ κείνη γε παρέπλω ποντοπόροσ νηῦσ
Ἀργὼ πᾶσι μέλουσα, παρ' Αἰήταο πλέουσα.
καί νύ κε τὴν ἔνθ' ὦκα 'βάλεν μεγάλασ ποτὶ πέτρασ, 71ᵇ cf. ξ 399
ἀλλ' Ἥρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλοσ ἦεν Ἰήσων.
οἳ δὲ δύω σκόπελοι ὃ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει
ὀξείηι κορυφῆι, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε
κυανέη· τὸ μὲν οὔ ποτ' ἐρωέει, οὐδέ ποτ' αἴθρη
κεῖνον ἔχει κορυφήν, οὔτ' ἐν θέρε' οὔτ' ἐν ὀπώρηι. 76ᵇ cf. ξ 384
οὐδέ κεν ἀμβαίη βροτὸσ ἀνὴρ οὐδ' ἐπιβαίη,
οὐδ' εἴ ϝοι χεῖρέσ τε ἐϝείκοσι καὶ πόδεσ εἶεν· 78 cf. Β 489
πέτρη γὰρ λίσ ἐστι, περιξέστηι ϝεϝικυῖα.
μέσσωι δ' ἐν σκοπέλωι ἐστὶ σπέοσ ἠεροϝειδὲσ
πρὸσ ζόφον εἰσ Ἔρεβοσ τετραμμένον, ἧι περ ἂν ὑμεσ

69. κείνη] -νην recc., -νηι Matthiae (cf. vs. 57). ‖ 70. πᾶσι μέλουσα P] una voce Ar. G F, φασιμέλουσα l. a. ant. ‖ 77. οὐδ' ἐπιβαίη Ar. X W] οὐκ ἐπιβ. G, οὐ καταβ. Ω. ‖ 78. τε G P] γε F.

69 sq. *Argonautarum* fabula apud H. non nisi h. l. respicitur, sed κ 137 commemoratus est *Aeetes*, cuius magnae in illa fabula fuere partes. Cum locutione πᾶσι μέλουσα cf. Ulixis de se ipso verba ι 19 sq.: πᾶσι ... μέλω.

69. παρέπλω] § 185.

71. 'βάλεν] subiectum, quod in mente habebat, κῦμα (cf. vs. 60, 68) poeta addere neglexit.

72. Iuno Iasonis patrona fuit, utpote dea Argiva.

73—110. Alterum iam iter (οἳ δέ vs. 73, opp. ἔνθα vs. 56), quod Ulixi tenendum erit si Planctas velit vitare, dea indicatura est. Posteri autem (teste Thuc. IV 24) scopulos et vorticem, qui hic describuntur, quaesiverunt in freto quod Siciliam et Italiam interfluit; sed credibile non est Odysseae poetam certum aliquem locum aut cogitasse aut pingere voluisse. Vorago in extremis orbis terrarum finibus mare alternis vicibus hauriens et revomens etiam in fabulis Scandinavicis et Indicis commemoratur. Et fama maris, cuius aequor non — ut Mediterranei — eiusdem semper altitudinis maneret, sed certis vicibus surgeret rursusque descenderet, ad poetam nostrum eadem via potuit pervenire per quam dies praelongi regionis subarcticae (cf. κ 84—86) ei innotuerunt.

73. οἳ δὲ] nominativus ut Γ 211.

74. ἀμφιβέβηκε] cf. Α 37.

75. τὸ] quasi νέφοσ, non νεφέλη dictum sit (sic schol. h. l. et ad Thuc. II 47 § 3). Cf. Π 353. Nisi quis mavult relativum ad totum quod antecessit enuntiatum referre auctore Ar. (= *id nunquam non fit*).

— ἐρωέει] § 14 et 191.

— αἴθρη] cf. Ρ 646.

76. θέρε'(ϊ)] § 71.

78. Cf. Β 489 sq.

81. A parte occidentis et tenebrarum fatalium monstra expectanda sunt varia et taetra, ex oriente vero lux et optima quaevis.

— ἂν] § 326.

— ὕμεσ] § 92.

νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύνετε, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
οὐδέ κεν ἐκ νηὸσ γλαφυρῆσ αἰζήϊοσ ἀνὴρ
τόξωι ὀϊστεύσασ κοῖλον σπέοσ εἰσαφίκοιτο.
ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλη ναίει δϝεινὸν λελακυῖα.
τῆσ ἦ τοι φωνὴ μὲν ὅση σκύλακοσ νεογιλλῆσ
γίγνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακόν, οὐδέ κέ τίσ μιν
γηθήσειε ϝιδών, οὐδ' εἰ θεὸσ ἀντιάσειε.
τῆσ ἦ τοι πόδεσ εἰσὶ δυώδεκα πάντεσ ἄωροι,
ϝὲξ δέ τέ ϝοι δειραὶ περιμήκεεσ, ἐν δὲ ϝεκάστηι
σμερδαλέη κεφαλή, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντεσ
πυκνοὶ καὶ θαμέεσ, πλεῖοι μέλανοσ θανάτοιο.
μέσση μέν τε κατὰ σπέεοσ κοίλοιο δέδυκε,
ἔξω δ' ἐξίσχει κεφαλὰσ δϝεινοῖο βερέθρου·
αὐτόθι δ' ἰχθυάει σκόπελον περιμαιμάουσα

84. *σπέοσ*] *λόχον* G (cf. *δ* 277). || 86—88. Ar. —; an deletis vs. 85^b—87^a legendum **ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλη, δϝεινὸν κακόν, οὐδέ κέ τίσ μιν*? Cf. comment. || 86. *νεογιλλῆσ* G F] *-γιλῆσ* H^1, *-πελλῆσ* P. || 94. *ἐξίσχει* F P^2] *ἐξ ἴσχει* G P^1.

83 sq. Usque ad ostium cavernae alte supra mare eminentis, quam habitat Scylla, sagitta e navi transmitti nequit; eminus igitur illud portentum interimendi periculum facere Ulixes ne poterit quidem.

85—87. *Tacita* mox Scylla Ulixem et socios a tergo occupat (vs. 245), vox autem illius monstri quomodo et terrifica et vagientis caniculae dici potuit? Alii illam, alii hanc ei tribuisse videntur, noster poeta nullam, hi autem versus deberi nominum Σκύλλησ et σκύλακοσ similitudini fortuitae. Cf. nota crit.

85. λελακυῖα] § 239.

86. νεογιλλῆσ] vocem aliunde ignotam *lactentem* interpretatur Bechtel, conferens nomina propria in lapidibus commemorata Γιλλίσ Γίλλοσ Γιλλίων (etiam Γυλλίσ nutricis nomen Herod. Mim. I huc facit).

89—97. Aristarchus sensit huic fabulae — perinde atque ei quae est de *hydra Lernaea* — subesse notionem ingentis polypi (cf. ε 432 Hes. Oper. 524 sq.), quales Atlantici praesertim maris profunda alunt.

89 sq. Binis brachiis (ut scarabaeus Aristophaneus Pac. 7) ad singula ora praedam attollit belua. Quae quam ingentia fuerint brachia indicatum est vs. 83 sq.

89. ἄωροι] *penduli*, a verbo ἀείρειν (Lobeck). Vox †; cf. vs. 435. Ar. interpretabatur ἀκώλουσ sive πλεκτανώδεισ, quales sunt polyporum, ὤρην sive κωλῆν οὐκ ἔχοντασ, Ionice enim ὤρην dici *suram* (cf. Dittenb. Syll.[2] 627); Crates ἀφυλάκτουσ, alii aliter.

92. πλεῖοι μέλανοσ θανάτοιο] *mortis pleni* = *mortem ferentes*. Cf. ἔχειν et εἶναι ἐν ... ita usurpata (Ε 740—742 et Λ 4).

93. σπέεοσ] § 71.

95. αὐτόθι] § 322.

— ἰχθυάει] § 191.

— περιμαιμάουσα] § 190 et 191.

δελφῖνάσ τε κύνασ τε καὶ εἴ ποθι μεῖζον ἕλῃσι
κῆτοσ, ἃ μυρία βόσκει ἀγάστονοσ Ἀμφιτρίτη. 97ᵇ = h. Ap. 94
τῆι δ' οὔ πώ ποτε ναῦται ἀκήριοι εὐχετάονται
παρφυγέμεν σὺν νηΐ· φέρει δέ τε κρατὶ ϝεκάστωι
φῶτ' ἐξαρπάξασα νεὸσ κυανοπρώιροιο.
τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψε', Ὀδυσσεῦ.
πλησίον ἀλλήλων· καί κεν διοϊστεύσειασ.
τῶι δ' ἐν ἐρινεόσ ἐστι μέγασ, φύλλοισι τεθηλώσ.
τῶι δ' ὑπὸ δῖα Χάρυβδισ ἀναρροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ·
τρὶσ μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶσ δ' ἀναροιβδεῖ
δϝεινόν. μὴ σύ γε κεῖθι τύχοισ ὅτε ῥοιβδήσειε!
οὐ γάρ κε ῥύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' ἐνοσίχθων.

98. τῆι] τὴν Aristoph. (cf. vs. 66). || 99. (ϝ)εκάστωι G P] -στῃ F. — In H sequuntur λ 254—257, errore notabili suo loco omissi; del. m.². || 102. πλησίον] -ω Aristoph. (-ον cod., corr. Schneidewin; cf. Ζ 54). || 103. Propter homoearchon om. P M¹ S. || 105. Callistratus —, ut cum vs. 429—441 pugnantem; om. G¹, Polybius autem (Strab. 25) et Crates pro τρὶσ . . . τρὶσ legebant δὶσ . . . δὶσ (cf. Ζ 319). Sed ut inter se ille locus et hic congruant, versus 439 corrigendus est, non hic. Quod autem δὶσ numerale melius convenit motui maris Atlantici, id ad rem facere non videtur.

96. κύνασ] *canes marinos. Piscium* ne illud genus, quod *piscis canis* ab Italis nunc dicitur et *hondshaai* a nostratibus, poeta cogitavit an *phocas* (nobis *zeehond*)? *Xiphias* interpretatus est Polybius (cf. Strab. 24 sq.).

97. Cf. ε 422 et Β 426 Ν 29.

98. ἀκήριοι] cf. Ε 812.

— εὐχετάονται] § 191.

99. παρφυγέμεν] § 126.

101. ὄψε'(αι)] § 117.

102. πλησίον ἀλλήλων] neglegentius addita, sive asyndeton hoc est vocandum (cf. Β 671—673), sive anacoluthon.

— καί κεν διοϊστεύσειασ] *vel sagittam ad alteram rupem ex altera transmittere possis.*

103. *Caprificus* cavernam inumbrans cf. cum ε 69.

105. Cf. Verg. Aen. III 420 sqq., 566 sq. Ovid. Pont. IV 10, 27 sq.

— ἐπ' ἤματι] cf. Τ 229. Dicitur nunc τὸ νυχθήμερον, qua temporis mensura poetae epici solebant uti (cf. Α 423—427); nam noctu Charybdim non quievisse per se intellegitur. Collato autem vs. 439 apparet eam his fere horis dici undas

sorbuisse:		*revomuisse*:	
nocturnis	11—3.	matutinis	3—7.
matutinis	7—11.	meridianis	11—3.
pomeridianis	3—7.	vespertinis	7—11.

Aut, si *nisu brevi* et subito modo vorabat, modo eructabat, interim quiescens, quae interpretatio versu 106 commendatur, dicamus eam his fere horis

sorbuisse:		*revomuisse*:	
nocturna	1.	matutina	5.
matutina	9.	pomeridiana	1.
pomeridiana	5.	vespertina	9.

107. οὐδ' ἐνοσίχθων] *ne ipse quidem maris deus.* Nam hunc Neptunum,

ἀλλὰ μάλα Σκύλλησ σκοπέλωι πεπλημένοσ ὦκα
νῆα παρεξελάειν, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστι 109ᵇ = Α 169
ϝὲξ ἑτάρουσ ἐν νηῒ ποθήμεναι ἢ ἅμα πάντασ.‘
„ὣσ ἔφατ’, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπον·
‚εἶ δ’ ἄγε δή μοι τοῦτο, θεά, νημερτὲσ ἐνίσπε, 112 cf. ψ 35
εἴ πωσ τὴν ὀλοήν κεν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
τὴν δέ κ’ ἀμυναίμην, ὅτε μοι σίνοιτό γ’ ἑταίρουσ.‘
„ὣσ ἐφάμην, ἣ δ’ αὐτίκ’ ἀμείβετο δῖα θεάων· 115 = δ 382
‚σχέτλιε, καὶ δ’ αὖ τοι πολεμήϊα ϝέργα μέμηλε
καὶ πόνοσ; οὐδὲ θεοῖσ’ ὑποϝείξεαι ἀθανάτοισι;
ἣ δέ τοι οὐ θνητή, ἀλλ’ ἀθάνατον κακόν ἐστι,
δϝεινόν τ’ ἀργαλέον τε καὶ ἄγριον οὐδὲ μαχητόν, 119ᵃ = ε 175
οὐδέ τίσ ἐστ’ ἀλκή· φυγέμεν κάρτιστον ἀπ’ αὐτῆσ.
εἰ γὰρ δηθύνηισθα κορυσσόμενοσ παρὰ πέτρηι,
δέδϝια μή σ’ ἐξαῦτισ ἐφορμηθεῖσα κιχήηι
τόσσηισιν κεφαλῆισι, τόσουσ δ’ ἐκ φῶτασ ἕληται.
ἀλλὰ μάλα σφοδρῶσ ἐλάειν, βωστρεῖν δὲ Κράταιιν,

111. ἀμειβόμενοσ G F P] ἀτυζόμενοσ X (cf. Ο 90 Χ 474 ψ 42). ‖ 112. εἶ δ’(ἐ)] cf. Α 302. — ἐνίσπε G F] -σπεσ P (cf. § 246). ‖ 113. *κεν] μὲν. Cf. vs. 114 et ξ 120. ‖ 117. πόνοσ G F P] φόνοσ T (cf. Ρ 365). ‖ 121. εἰ § 326] ἢν (ἢ P). — παρὰ] ποτὶ G. ‖ 122. δέδϝια § 168] δείδω. — κιχήηι § 122 et 208] κίχη(ι)σι vel κιχήσηι (-σει). ‖ 124—126. Ar. —— ‖ 124. Κράταιιν Herodian. G F] Κραταιίν P, κραταιίσ malebat Ar. (adv.; cf. λ 597).

non *infernum* illum sive *terrestrem*, poeta solum novit (cf. α 1—21 al. et Ν 17—38).

108—110. A vs. 57 sq. haec non discrepant. Alteram viam si eligat Ulixes, inter Scyllae et Charybdis saxa cursus erit tenendus, tunc autem navem quam longissimo spatio fieri possit a Charybdi removendam fore dea monet.

108. πεπλημένοσ] § 298.

109. παρεξελάειν] § 191.

110. ποθήμεναι] § 195.

113 sq. εἴ... κεν cum opt.] eadem haec valent quae: εἰ δυνήσομαι ὑπεκπροφυγεῖν καὶ ἀμύνασθαι. Item ξ 120: Ζεὺσ ϝοῖδε... εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι = εἰ δυνήσομαι ἀγγεῖλαι. Sic ex. gr. apud Platonem dicitur: οὐκ ἂν οἶδα εἰ δυναίμην... λαβεῖν (Tim. 26 *b*). Magis confidenter loquentis est futurum indicativi; ex. gr.: οὐκ οἶδά σ’ εἰ... τῆι λαμπάδι σταθεύσω (= δοκῶ σταθεύσειν) Ar. Lys. 376. *Subiunctivus* in eiusmodi enuntiatis usurpatus est Λ 792 Ο 403 Π 861 β 333 γ 216.

117. θεοῖσ’ ὑποϝείξεαι] -σιν ὑπείξεαι Ω.

120. φυγέμεν] § 126.

124. σφοδρῶσ] adv. † (sed cf. v. l. Κ 162); adiectivum apud Homerum non legitur.

— ἐλάειν] § 191.

— βωστρεῖν] cf. § 192 et Σ 543.

— Κράταιιν] cf. λ 597 et Α 99.

μητέρα τῆσ Σκύλλησ, ἣ μιν 'τέκε πῆμα βροτοῖσι·
ἣ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐσ ὕστερον ὁρμηθῆναι.
‚Θρινακίην δ' εἰσ νῆσον ἀφίξεαι· ἔνθα δὲ πολλαὶ 127a cf. 135 τ 275
βόσκοντ' Ἠελίοιο βόεσ καὶ ϝίφια μῆλα, 128 cf. λ 108
ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλά, 129b cf. λ 402
πεντήκοντα ϝέκαστα· γόνοσ δ' οὐ γίγνεται αὐτῶν,
οὐδέ ποτε φθινύθουσι. θεαὶ δ' ἐπὶ ποιμένεσ εἰσί,
Νύμφαι ἐϋπλόκαμοι, Φαέθουσά τε Λαμπετίη τε,
ἃσ τέκ' Ἠελίωι Ὑπερίονι δῖα Νέαιρα.
τὰσ μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μήτηρ
Θρινακίην εἰσ νῆσον ἐϝοίκισε τηλόθι ναίειν, 135a cf. 127

125. τῆσ G F] τήν P. || 130. ϝέκαστα Bekker] δ' ἕκαστα. || 133. In margine X n additur: αὐτοκασιγνήτη Θέτιδοσ λιπαροπλοκάμοιο. || 135. ἐϝοίκισε Knight] ἀπῴκισε.

125. *Hecates* filiam Scyllam dixit Hesiodus fr. 150.

127. Θρινακίην] cf. λ 107.

128—135. *Solis armenta*, quae etiam ex Indorum vetustorum carminibus sunt cognita, primitus pascua non in terris habuerunt, sed in caelo. Conferendi autem sunt boves quos *Apollini* surripuit *Mercurius* deae montanae (Maiae) filius. Et Nestorem ex Elide boves rapuisse cum narravit poeta Iliadis (cf. Λ 671 sqq.), vera quidem armenta ab heroë mortali abacta cogitabat, sed fabulam quam referebat primitus dixisse Solis boves a Dite inexorabili huiusve filio raptas testatur *Augiae* nomen illic obvium, quod *Solis* τοῦ φαέθοντοσ fuit primitus (cf. Λ 691).

129—131. Aristoteles sensit boum et ovium hunc numerum (2×7×50), qui neque crescere unquam neque decrescere dicitur, eundem esse atque *dierum* et *noctium* quas complectitur *annus* lunaris mensium duodecim, dierum 354 sive hebdomadum quinquaginta; nam nisi rotundo numero poeta uti nunc non potuit. Cf. Lucian. Astrol. 22. Sic quoque apparet mytho solari, qui Ulixis erroribus antiquitus fuit substructus (cf. ε 467 sq.), hanc fabulam cognatam esse, licet e caelo in terram descenderint hae pecudes, ut ipse heros, et a mortalibus necari atque adeo assari potuerint. Cf. numerus *duodenarius*, qui est *mensium*, cum alibi per Odysseam passim obvius (cf. α 245—248 al. τ 573—579 al.), tum in *Ulixis pecudibus* enumerandis ξ 100 sq. (*quinquaginta* vero sunt loco simili Iliadis, Λ 678 sq.).

129. οἰῶν] § 74.

131—133. Narrantur haec ad paranda sequentia (vs. 374—390). *Soli*, quem e maris undis emergere quotidie vident Graecarum orarum plurimarum incolae, *Neaera* maris profundi dea peperit *Splendorem* et *Fulgorem*. Adiectivum νείαιρα (Ε 539 al.) sive *ima* in nomen proprium est conversum, correpta syllaba prima, ut in superlativi νείατοσ (Ζ 295 al.) forma altera νέατοσ (Ι 153 al.).

134. θρέψασα τεκοῦσά τε] cf. quae ad Ω 588 sunt annotata.

135. Θρινακίην] cf. λ 107.

μῆλα φυλασσέμεναι πατρώϊα καὶ ϝέλικασ βοῦσ.
τὰσ εἴ κ' ἀσινέασ ἑάηισ νόστου τε μέδηαι, 137-139 = λ 110 sqq.
καί κεν ἔτ' εἰσ Ἰθάκην κακά περ πάσχοντεσ ἵκοισθε·
139 εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον.'
142 „ὣσ ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονοσ ἤλυθεν Ἠώσ. 142 = κ 541
ἣ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε δῖα θεάων· 143 cf. 333
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν ὤτρυνον ἑταίρουσ 144 cf. κ 546 μ 206
145 αὐτούσ τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι. 145 sq. = ι 178 sq.
146 οἳ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον,
148 ἧμιν δ' αὖ κατόπισθε νεὸσ κυανοπρώιροιο 148-150 = λ 6 sqq.
ἴκμενον οὖρον ἵει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
150 Κίρκη ἐϋπλόκαμοσ, δϝεινὴ θεὸσ αὐδήεσσα.
αὐτίκα δ' ὅπλα ϝέκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα 151 cf. λ 9
ἥμεθα· τὴν δ' ἄνεμόσ τε κυβερνήτησ τ' ἴθυνον. 152 = λ 10
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενοσ κῆρ· 153 = 270
‚ὦ φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἕνα ϝίδμεναι οὐδὲ δύ' οἴουσ
155 θέσφαθ', ἅ μοι Κίρκη 'μυθήσατο, δῖα θεάων·
ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγών, ἵνα ϝειδότεσ ἢὲ θάνωμεν
ἢ καὶ ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγωμεν. 157b = P 714
Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιάων
φθόγγον ἀλεύασθαι καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα·
160 οἶον ἔμ' ἤνωγεν ϝόπ' ἀκουέμεν'. ἀλλά με δεσμῶι
δήσατ' ἐν ἀργαλέωι, ὄφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω,
ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδηι, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω· 162 = 51

140 νηΐ τε καὶ ἑτάροισ'· αὐτὸσ δ' εἴ πέρ κεν ἀλύξηισ, 140 sq. = λ 113 sq.
ὀψὲ κακῶσ νέεαι ὀλέσασ ἄπο πάντασ ἑταίρουσ.
147 ἑξῆσ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα 'τύπτον ἐρετμῶι. 147 = ι 180

137. εἴ] cf. λ 110. || 138. καί κεν P] ἦ τ' ἂν G F. || 140 sq. Om. F P, habet G. || 147. Om. G, in marg. habet F, in textu P. — ἐρετμῶι] δ 580. || 148. κατόπισθε] μετ. G (cf. λ 6). || 152. κυβερνήτησ] -ται G¹ W (ut ι 78). — ἴθυνον G¹ F] -νεν G² P (cf. λ 10). || 153. In G H X n additur: κέκλυτέ μευ μύθων, κακά περ πάσχοντεσ ἑταῖροι (= κ 189 μ 271). || 156. ἐρέω] neglecto ϝ, *ἀλλ' ἐγὼ ἐκϝερέω? || 157. ἦ καὶ Bekker] ἤ κεν (cf. E 394). || 160. ἤνωγεν § 225] ἠνώγει.

137. ἀσινέασ] § 21.
— ἑάηισ] § 191.
140 sq. Cf. λ 113—115.
141. νέεαι] § 191 et 292.
143. Cf. vs. 33 sq.
146. ἐπὶ κληῖσι] cf. Π 170.
147. ἑξῆσ] cf. δ 449.
149. ἴκμενον] cf. A 479.
— πλησίστιον] cf. λ 7.
150. αὐδήεσσα] cf. ε 334.
153. μετηύδων] § 195.
154. οὐ γὰρ] cf. Γ 59.

εἰ δέ κε λίσσωμαι ῡ̔μασ λῦσαί τε κελεύω, 163 sq. cf. 53 sq.
ῡ̔μεσ δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.‘ 164 cf. 196
„ἦ τοι ἐγὼ τὰ ϝέκαστα λέγων ἑτάροισ' ἐπίφανσκον·
τόφρα δὲ καρπαλίμωσ ἐξίκετο νηῦσ ἐϋϝεργὴσ
νῆσον Σειρήνοιιν, ἔπειγε γὰρ οὖροσ ἀπήμων.
αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμοσ μὲν ἐπαύσατο ἠδὲ γαλήνη 168sq. cf. ε 391 sq.
ἔπλετο νηνεμίη, 'κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.
ἀνστάντεσ δ' ἕταροι νεὸσ ἱστία 'μηρύσαντο,
καὶ τὰ μὲν ἐν νηῒ γλαφυρῆι 'βάλον, οἱ δ' ἐπ' ἐρετμὰ
ἑζόμενοι 'λεύκαινον ὕδωρ ξεστῆισ' ἐλάτηισι.
αὐτὰρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξέϊ χαλκῶι
τυτθὰ διατμήξασ χερσὶ στιβαρῆισ' ἐπίεζον·
αἶψα δ' ἰαίνετο κηρόσ, ἐπεὶ 'κέλετο μεγάλη ϝὶσ
'Ηελίου τ' αὐγὴ Ὑπεριονίδαο ϝάνακτοσ,
ἑξείησ δ' ἑτάροισιν ἐπ' οὔατα πᾶσιν ἄλειψα. 177 cf. 47
οἱ δ' ἐν νηῒ μ' ἔδησαν ὁμοῦ χεῖράσ τε πόδασ τε 178 sq. cf. 50 sq.
ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδηι, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνῆπτον·
αὐτοὶ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα 'τύπτον ἐρετμῶι. 180 cf. δ 580
ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν ὅσον τ' ἐγέγωνε βοήσασ 181 cf. ε 400

163 sq. Cf. vs. 53 sq. || 163. λίσσωμαι G^2] -ομαι G^1 F P. || 164. δὲ P F^2] δ' ἐν G, ἐν F^1, μ' ἐν l. a. in X. Cf. Ψ 709. — τότ' ἐν G F P] τότε M (cf. vs. 54 et § 19). — πιέζειν] -ζεῖν Apio (cf. vs. 174, 196 et § 191). || 167. ἀπημων] ἀμύμων H (cf. *M* 80). || 168. ἠδὲ G] ἡ δὲ Ar. F P (cf. O 127). || 171. (')βάλον G F] θέσαν P (cf. ξ 500 φ 118). || 174. (ἐ)πίεζον G F^1 P] πιέζευν Apio F^2 (cf. vs. 164). || 177. οὔατα] -σι n. — πᾶσιν] κηρὸν P (cf. vs. 48). || 179. ἀνῆπτον G^2] -ψαν F, -φθον P, -φθο G^1, -πτο Bekker (cf. vs. 51). || 180. ἐρετμῶι] cf. δ 580. || 181. ἀπῆμεν ὅσον F] ἀπῆν ὅσσον G P (cf. ι 473).

163 sq. ῡμασ et ῡμεσ] § 92.

168 sq. Sirenes ipsos Ventos demulcebant, ut Hesiodus dixit testibus scholiis et Eustathio. Ad sedes quietis aeternae flabra ventorum nulla perveniunt. Cf. vs. 41—46, 203—205, 276.

170. ἱστία 'μηρύσαντο] verbum †, quod redit in cantilena puerili apud Poll. IX 125, schol. recte interpretatur *συνέστειλαν* sive *composuerunt*. Cf. A 483.

171. ἐπ' ἐρετμὰ] cf. Π 170.

173 et 175. De cera cf. vs. 48. *Circen* ceram praebuisse mente licet addere, poeta — si ad hanc quaestiunculam animum advertit — haud invito.

176. Cera dum validis Ulixis manibus pinsitur, sole calefacta mox coepit molliri.

— Ὑπεριονίδαο] i. q. alibi Ὑπερίονοσ, epitheton Solis supra mortalium capita firmamentum scandentis. Cf. Ἰαπετιονίδησ = Ἰαπετίων Hes. Op. 54 et quae ad A 552 sunt observata. Hesiodus vero voce Ὑπεριονίδηι Solem *Hyperionis filium* significavit (Theog. 371—374, 1011).

ῥίμφα διώκοντεσ, τὰσ δ' οὐκ ἔλαθ' ὠκύαλοσ νηῦσ
ἐγγύθεν ὀρνυμένη, λιγυρὴν δ' ἤντυνον ἀοιδήν·
‚δεῦρ' ἄγ' ἰών, πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδοσ Ἀχαιῶν, 184ᵇ = Ι 673
νῆα κατάστησον, ἵνα νωϊτέρην ϝόπ' ἀκούσηισ.
οὐ γάρ πώ τισ τῆιδε παρήλασε νηῒ μελαίνηι,
πρίν γ' ἥμων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ϝόπ' ἀκοῦσαι·
ἀλλ' ὅ γε τερψάμενοσ νέεται καὶ πλείονα ϝειδώσ.
ϝίδμεν γάρ τοι πάνθ', ὅσ' ἐνὶ Τροίηι εὐρείηι
Ἀργεῖοι Τρῶέσ τε θεῶν ϝιότητ' ἐμόγησαν· 190 = ρ 119
ϝίδμεν δ', ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πολυβοτείρηι.‘
„ὣσ 'φάσαν ἱεῖσαι ϝόπα κάλλιμον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
ἤθελ' ἀκουέμεναι, λῦσαί τ' ἐκέλευον ἑταίρουσ
ὀφρύσι νευστάζων· οἳ δὲ προπεσόντεσ ἔρεσσον, 194ᵇ = ι 490
αὐτίκα δ' ἀνστάντεσ Περιμήδησ Εὐρύλοχόσ τε 195ᵇ = λ 23
πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι 'δίδεν μᾶλλόν τ' ἐπίεζον. 196 cf. 54, 164
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τάσ γε παρήλασαν οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
φθόγγον Σειρήνων ἠκούομεν οὐδέ τ' ἀοιδήν,
αἶψ' ἀπὸ κηρὸν ἕλοντο ἐμοὶ ἐρίϝηρεσ ἑταῖροι, 199ᵇ = Ψ 6
ὦι σφιν ἐπ' οὔατ' ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν.

τὰ περὶ Σκύλλησ καὶ Χαρύβδιοσ.

„ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
καπνὸν καὶ μέγα κῦμ' ἔϝιδον καὶ δοῦπον ἄκουσα.

---

186. *παρήλασε νηῒ μελαίνηι*] *παρέπλω ποντοπόροσ νηῦσ* P (cf. vs. 69). ‖ 187. *στομάτων*] *στόματοσ* U. ‖ 193. *τ'(ε)* F] *δ'* G P. ‖ 196. *'δίδεν* § 198] *δέον*. — *(ἐ)πίεζον* F^1 P] *πιέζευν* G F^2 (cf. vs. 164). ‖ 197. *παρήλασαν* G^1 P] *-σεν* G^2 F. ‖ 198. *φθόγγον* F^1 H] *-γγὴν* F^2 P, *-γγῆσ* G (cf. vs. 41 et 265). ‖ 199. *αἶψ'(α)* F P] *ἂψ* G (cf. *H* 272). ‖ 200. *ὦι ... οὔατ'* GCurtius] *ὃν ... ὠσὶν*. Cf. § 72 et vs. 47, 177.

---

185. νωϊτέρην] § 95.

187. ἥμων] § 92.

— μελίγηρυν] †. Subest comparatio compendiaria: *vox melli similis* pro: *vox tam dulcis quam est mel*; cf. Α 249 Ρ 51.

188. νέεται] § 191.

189—191. *Proteo* numini marino hac in re similes sunt Sirenes; sed propter ea quae vs. 41—46 sunt observata potius cum *Tiresia* nunc sunt conferendae.

191. πολυβοτείρηι] § 21.

194. προπεσόντεσ] cf. quae ad ι 489 et ad 490 sunt annotata.

199. κηρὸν] cf. vs. 48.

202. καπνὸν καὶ μέγα κῦμ'(α)] cf. vs. 56—110 et 68.

τῶν δὲ δϝεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμά, 203 cf. ω 534
'βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· ἔσχετο δ' αὖθι
νηῦσ, ἐπεὶ οὐκέτ' ἐρετμὰ προήκεα χερσὶν ἔπειγον.
αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸσ ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρουσ 206 cf. κ 546 μ 144
μειλιχίοισι ϝέπεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ϝέκαστον· 207 = κ 173, 547
,ὦ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμονέσ εἰμεν!
οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἔχει κακὸν ἢ ὅτε Κύκλωψ
'ϝέλλεν ἐνὶ σπέϊ γλαφυρῶι κρατερῆφι βίηφι! 210 cf. ι 476; 210ᵇ = Φ 501
ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῆι ἀρετῆι βουλῆι τε νόωι τε 211ᵇ = ν 305 π 374 cf. β 281
ἐκφύγομεν. καί που τῶνδε μνήσεσθαι ὀΐω.
νῦν δ' ἄγεθ', ὡσ κεν ἐγὼ ϝείπω, πειθώμεθα πάντεσ. 213 cf. Β 139
ὕμεσ μὲν κώπηισιν ἁλὸσ ῥηγμῖνα βαθεῖαν
τύπτετε κληΐδεσσιν ἐφ' ἥμενοι, αἴ κέ ποθι Ζεὺσ 215ᵇ = Α 128
δώηι τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκφυγέμεν καὶ ἀλύξαι, 216ᵇ = Θ 243
σοὶ δέ, κυβερνῆθ', ὧδ' ἐπιτέλλομαι· — ἀλλ' ἐνὶ θυμῶι 217ᵃ cf. Β 802
βάλλε', ἐπεὶ νηὸσ γλαφυρῆσ οἰήϊα νωμᾶισ· —
τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματοσ ἐκτὸσ ἔϝεργε
νῆα, σὺ δὲ σκοπέλοι' ἐπιμαίεο, μή σε λάθηισι

203. δὲ Knight] δ' ἄρα. || 204. (')βόμβησαν F] -σεν G P. — ἔσχετο] εἴχετο F. || 207. Om. G[1]. || 209. ἔχει Zen.] ἔπει G schol. (coll. Η 316 Δ 483), ἐπεὶ F P, ἔπι M[2] (-ῑ, ut -ᾱ Ε 887, § 19). || 210. 'ϝέλλεν § 265] εἶλει. || 211. ἀρετῆι βουλῆι] βουλῆι ἀρετῆι G. || 216. ὑπεκφυγέμεν] ὑπεκπροφυγεῖν F H. || 220. σκοπέλοι'(ο) (-ου) Ar. G X] -λων F H[2] M, -λω P, -λον H[1].

203—205. Remigio promovebatur navis, quia ventus nullus erat (cf. vs. 168 sq.); tunc vero nautae perterriti remos missos fecerunt, quos ἐκ τῶν τροπῶν suspensos (cf. Π 170) vis fluctuum magno cum strepitu costis navis afflixit.

203. ἔπτατ'(ο)] § 216.

204. αὖθι] § 322

207. -οισι ϝέπεσσι] § 60.

208. *O socii, neque enim ignari sumus ante malorum.* Verg. Aen. I 198.

— οὐ γάρ] cf. Γ 59.

209. ἔχει] mente add.: *nos* (cf. θ 182 σ 123 al.): *non maius est hoc, quod nunc nos tenet, malum quam . . .*

210. 'ϝέλλεν] § 265.

— σπέϊ] § 71.

212. καὶ — ὀΐω] *forsan et haec olim meminisse iuvabit* (Verg. Aen. I 203); μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνήρ (ο 400).

213. κεν] § 326.

214. ὕμεσ] § 92.

— κώπηισιν] totum *remum* vox nunc significat, ut postea, non solum *manubrium* (remi vel ensis vel clavis), ut ceteris locis Homericis.

— ῥηγμῖνα] *aestum*; cf. Υ 229.

215. κληΐδεσσιν ἐφ' ἥμενοι] cf. Π 170.

216. ὑπεκφυγέμεν] § 126.

218. βάλλε'(ο)] § 117.

219. καπνοῦ καὶ κύματοσ] circa Charybdis cavum scopulum furentium. Cf. vs. 56—110 et 68.

220. σκοπέλοι'(ο)] § 59. *Scopulum*

κεῖσ' ἐξορμήσασα καὶ εἰσ κακὸν ἧμε βάλῃσθα.'
„ὣσ ἐφάμην, οἳ δ' ὦκα ἐμοῖσ' ἐπίθοντο ϝέπεσσι. 222 = κ 178
Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην, ἄπρηκτον ἀνίην,
μή πώσ μοι δϝείσαντεσ ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
ἐρεσίησ, ἐντὸσ δὲ πυκάζοιεν σφέασ αὐτούσ.
καὶ τότε δὴ Κίρκησ μὲν ἐφημοσύνησ ἀλεγεινῆσ
'λανθανόμην· ἐπεὶ οὔ τί μ' ἄνωγεν θωρήσσεσθαι,
αὐτὰρ ἐγὼ καταδὺσ κλυτὰ τεύχεα καὶ δύο δοῦρα 228 cf. Z 504
μάκρ' ἐν χερσὶν ἑλὼν εἰσ ἴκρια νηὸσ ἔβαινον
πρώιρησ. ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην προφανέεσθαι
Σκύλλην πετραίην, ἥ μοι 'φέρε πῆμ' ἑτάροισι.
οὐδέ πηι ἀθρῆσαι 'δυνάμην· ἔκαμον δέ μοι ὄσσε
πάντηι παπταίνοντι πρὸσ ἠεροϝειδέα πέτρην.
„ἧμεσ μὲν στεινωπὸν ἀνεπλέομεν γοάοντεσ·
ἔνθεν γὰρ Σκύλλη, ἑτέρωθι δὲ δῖα Χάρυβδισ
δϝεινὸν ἀνερροίβδησε θαλάσσησ ἁλμυρὸν ὕδωρ. 236 = 431; 236[b] = 240 ο 294
ἦ τοι ὅτ' ἐξεμέσειε, λέβησ ὣσ ἐν πυρὶ πολλῶι
πᾶσ' ἀνεμορμύρεσκε κυκωμένη, ὑψόσε δ' ἄχνη
ἄκροισι σκοπέλοισιν ἔπ' ἀμφοτέροισιν ἔπιπτε·
ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσησ ἁλμυρὸν ὕδωρ, 240[b] = 236
πᾶσ' ἔντοσθ' ἐφάνεσκε κυκωμένη, ἀμφὶ δὲ πέτρη
δϝεινὸν ἐβεβρύχει, ὑπένερθε δὲ γαῖ' ἐφάνεσκε

---

221. *ἧμε βάλῃσθα*] **ἧμασ ἄγῃσθα*? Cf. § 92. || 222. *ἐπίθοντο ϝέπεσσι*] cf. κ 178. || 226. *τότε δὴ* GF] *τότ' ἐγὼ* P. || 227. *ἄνωγεν* § 225] *ἀνώγει*. || 228. *δοῦρα* G[1] X D] *-ρε* Ω. Cf. Γ 18. || 230. *προφανέεσθαι* vHerwerden] *πρῶτα φανεῖσθαι*. Cf. Θ 378 Ρ 487 Ω 232 ι 143 ν 169 ω 160. || 233. *πέτρην*] *πόντον* l. a. || 234. *μὲν*] *δὲ* U Z. || 235. *γὰρ* P[1] M[1]] *μὲν* M[2], *μὲν γὰρ* G F H X metro invito (*Σκύλλ'* F P H).

Scyllae (cf. vs. 75 sqq.) gubernatori indicat Ulixes; alter autem scopulus humilis et saevo aestu circumdatus, sub quo erat caverna Charybdis, a nautis cerni non potuit.

221. κεῖσ'(ε)] versus Charybdim. Verbi λάθῃσι subiectum esse νῆα vix est quod hic annotetur.

— ἧμε] requiritur ἧμασ. Cf. nota crit.

224. ἀπολλήξειαν] § 27.

225. ἐρεσίησ] § 21.

229 sq. ἴκρια . . . πρώιρησ] alibi non nisi *puppis*, ubi gubernatoris sedes erat, commemorantur ἴκρια, sed tulit ratio ut etiam in *prora* constrati aliquid strueretur, in quo quis posset consistere.

230. προφανέεσθαι] § 21.

234. ἧμεσ] § 92.

— γοάοντεσ] § 191.

235 sq. Per zeugma etiam ad Σκύλλην refertur verbum ἀναροιβδῆσαι; cf. Δ 282.

240. ἀναβρόξειε] § 154.

ψάμμωι κυανέηι. τοὺσ δὲ χλωρὸν δϝέοσ ἥιρει. 243ᵇ = *H* 479
ἥμεσ μὲν πρὸσ τὴν ’ϝίδομεν δϝείσαντεσ ὄλεθρον·
τόφρα δέ μοι Σκύλλη κοίλησ ἐκ νηὸσ ἑταίρουσ
ϝὲξ ἕλεθ’, οἳ χερσίν τε βίηφί τε φέρτατοι ἦσαν. 246 cf. φ 373 / 246ᵇ cf. ζ 6
σκεψάμενοσ δ’ εἰσ νῆα θοὴν ἅμα καὶ μεθ’ ἑταίρουσ
ἤδη τῶν ἐνόησα πόδασ καὶ χεῖρασ ὕπερθε 248ᵇ = *E* 122
ὑψόσ’ ἀειρομένων· ἐμὲ δ’ ἐφθέγγοντο καλεῦντεσ
ἐξονομακλήδην, τότε γ’ ὕστατον, ἀχνύμενον κῆρ.
ὡσ δ’ ὅτ’ ἐπὶ προβόλωι ἁλιεὺσ περιμήκεϊ ῥάβδωι
ἰχθύσι τοῖσ’ ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἴδατα βάλλων
εἰσ πόντον προΐησι βοὸσ κέρασ ἀγραύλοιο, 253 cf. *Ω* 81
ἀσπαίροντα δ’ ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε,
ὣσ οἵ γ’ ἀσπαίροντεσ ἀείροντο προτὶ πέτρασ.
αὐτόθι δ’ ἐν προθύροισι κατήσθιε κεκληγῶτασ,
χεῖρασ ἐμοὶ ὀρέγοντασ ἐν αἰνῆι δηϊοτῆτι.
οἴκτιστον δὴ κεῖνο ἐγὼ ’ϝίδον ὀφθαλμοῖσι
πάντων, ὅσσ’ ἐμόγησα πόρουσ ἁλὸσ ἐξερεείνων.

τὰ περὶ τῶν Ἡλίου βοῶν.

„αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρασ ’φύγομεν δϝεινήν τε Χάρυβδιν
Σκύλλην τ’, αὐτίκ’ ἔπειτα θεοῖ’ ἐσ ἀμύμονα νῆσον

243. *κυανέῃ*] sic Ar. (coll. *O* 538), *-ηι* G H. ‖ 244. *τὴν* G P] *τήνδ’* F. ‖ 245. *κοίλησ* G P] *γλαφυρῆσ* F. ‖ 249. *ὑψόσ’(ε)*] l. a. ant. *ὑψόθ’(ι)* aut *ὑψοῦ* (cf. *Δ* 455). ‖ 250. Callistratus — — *ἀχνύμενον* P] *-νοι* Ω. ‖ 251. *ἐπὶ* F P] *ἐνὶ* G (cf. *Α* 55). ‖ 252. *ἰχθύσι τοῖσ’*] **ἰχθύσσιν*? — *εἴδατα*] *δείλατα* Callistratus (et Callimachus? Cf. Call. fr. 458). ‖ 256. **ἐν προθύροισι*] *εἰνὶ θύρῃσι* Ω. Cf. § 315ᵇ et *ϑ* 325. — *κεκληγῶτασ* F] *-γοντασ* G P, Herodianus utrumque (cf. *M* 125). ‖ 258. *ἐγὼ* Anecd. Ox. I 175] *ἐμοῖσ* Ω (cf. § 60). ‖ 259. *ἐξερεείνων*] *ἐξαλεείνων* G.

243. ψάμμωι] †, alibi est ψάμαθοσ (Α 486 al.).

244. ἧμεσ] § 92.

245. κοίλησ ἐκ νηόσ] *e media navi*, ubi in transtris sedebant nautae, a tergo igitur Ulixis.

246. A posteris sex hi milites nominatim designati fuerunt, teste Pherecydis verbis quae in schol. ad vs. 257 afferuntur.

249. καλεῦντεσ] § 7 et 191.

250. ἐξονομακλήδην] cf. Ι 11.

251—254. Cf. Π 406—408, ubi πέτρηι ἔπι προβλῆτι idem valet quod h. l. ἐπὶ προβόλωι(†).

252. ὀλίγοισι] *parvis*; maioris enim molis pisces, ex. gr. thynni, e mari sic extrahi nequeunt. Cf. κ 124. — Tam facile quam pisciculos piscator, Scylla comites Ulixis sublimes attraxit.

253. βοὸσ κέρασ] cf. Ω 81.

256. αὐτόθι] § 322.

261. θεοῖ(ο)] § 59.

ἱκόμεθ᾽· ἔνθα δ᾽ ἔσαν καλαὶ βόεσ εὐρυμέτωποι, 262^b = 355
πολλὰ δὲ ϝίφια μῆλ᾽ Ὑπερίονοσ Ἠελίοιο. 263^b = Θ 480
δὴ τότ᾽ ἐγὼν ἔτι πόντωι ἐὼν ἐν νηῒ μελαίνηι
μυκηθμόν τ᾽ ἤκουσα βοῶν αὐλιζομενάων
οἰῶν τε βληχήν· καί μοι ϝέποσ ἔμπεσε θυμῶι
μάντιοσ ἀλαόο Θηβαίου Τερεσίαο 267 cf. κ 492^b sq.^{a} / 267^b-269 = 272 / 268^b cf. Z 207 sqq.
Κίρκησ τ᾽ Αἰαίησ, οἵ μοι μάλα πόλλ᾽ ἐπέτελλον
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο.
δὴ τότ᾽ ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενοσ κῆρ· 270 = 153
‚κέκλυτέ μοι μύθων, κακά περ πάσχοντεσ ἑταῖροι, 271 = κ 189
ὄφρ᾽ ὔμιν ϝείπω μαντήϊα Τερεσίαο 272^b-274 = 267 sqq.
Κίρκησ τ᾽ Αἰαίησ, οἵ μοι μάλα πόλλ᾽ ἐπέτελλον
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο·
ἔνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἧμιν ἔφασκον.
ἀλλὰ παρ᾽ ἐκ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.‘
„ὣσ ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ· 277 = κ 198
αὐτίκα δ᾽ Εὐρύλοχοσ στυγερῶι μ᾽ ἠμείβετο μύθωι·
‚σχέτλιόσ ἐσσ᾽, Ὀδυσεῦ! περί τοι μένοσ, οὐδέ τι γυῖα 279^a cf. K 164
κάμνεισ. ἦ ῥά νυ σοί γε σιδήρεα πάντα τέτυκται·
ὅσ ῥ᾽ ἑτάρουσ καμάτωι ἀδηκότασ ἠδὲ καὶ ὕπνωι 281 cf. K 98
οὐκ ἐάεισ γαίησ ἐπιβήμεναι, ἔνθα κεν αὖτε
νήσωι ἓν ἀμφιρύτηι λαερὸν τετυκοίμεθα δόρπον, 283^a = α 50, 198 / 283^b = ξ 408

264. ἔτι G P] ἐνὶ F. — ἐὼν G P] ἰὼν F (cf. Δ 277). ‖ 265. μυκηθμόν Eust.] -μοῦ Ω (cf. vs. 41 et 198). ‖ 267. ἀλαόο § 59] ἀλαοῦ. — et 272. Τερεσίαο] cf. κ 492. ‖ 268. οἵ... ἐπέτελλον H²] ἥ... ἐπέτελλε G F P H¹ M X. ‖ 269 et 274. τερψιμβρότου] φαεσιμβρότου U W (ut Ω 785 κ 138, 191; τερψίμβροτοσ redit h. Ap. 411). ‖ 271. μοι § 92] μευ. ‖ 273. οἵ... ἐπέτελλον P H²] ἥ... ἐπέτελλε G F H¹ M X. ‖ 275. ἔφασκον Ryl. F G²] -κεν G¹, ἔφησαν P. ‖ 278. μ᾽(ε) G P] om. F. ‖ 283. λαερὸν § 20] λαρὸν.

262 sq. Cf. vs. 128—135.

266. οἰῶν] § 74.

267 sq. et 272 sq. Alteruter sufficiebat sane; sed fabulae cognatae in unum a poeta coniunctae effecerunt ut bis idem disceret heros. Cf. κ 490 sqq.

267. ἀλαόο] § 21.

270. μετηύδων] § 195.

272. ὔμιν] § 92.

— μαντήϊα] vox †.

275. ἧμιν] § 92.

276. ἐλαύνετε] ex quo ad littus Sirenum appropinquaverunt, vento caruerunt (cf. vs. 168 sq.).

278. *Eurylochus* fuit Ulixis affinis, et gubernator fuisse videtur; cf. κ 208, 441 μ 412.

279. σχέτλιοσ] cf. K 164.

— ἐσσ᾽(ι)] § 302.

280. Cf. P 424 et Υ 102.

282. ἐάεισ] § 191.

283. νήσωι ἐν ἀμφιρύτηι] cf. quae ad α 50 sunt annotata.

ἀλλ' αὔτωσ διὰ νύκτα θοὴν ἀλαλῆσθαι ἄνωγασ,
νήσου ἀποπλαγχθέντασ, ἐν ἠεροϝειδέϊ πόντωι.
ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποί, δηλήματα νηῶν,
γίγνονται· πῆι κέν τισ ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον, 287ᵇ = Ζ 57
εἴ πωσ ἐξαπίνησ ἔλθοι ἀνέμοιο θύελλα, 288ᵇ cf. ι 317
ἢ Νότου ἢ Ζεφύροιο δυσαέοσ; οἵ τε μάλιστα
νῆα διαρραίουσι, θεῶν ἀϝέκητι ϝανάκτων.
ἀλλ' ἦ τοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνηι 291 = Θ 502
δόρπον θ' ὁπλισόμεσθα θοῆι παρὰ νηῒ μένοντεσ· 292ᵃ cf. Θ 503
ἠῶθεν δ' ἀναβάντεσ ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντωι.' 293 cf. 401 / 293ᵇ = β 295
„ὣσ ἔφατ' Εὐρύλοχοσ, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι. 294 = 352
καὶ τότε δὴ 'γίγνωισκον ὃ δὴ κακὰ 'μήδετο δαίμων, 295 cf. γ 166
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων·
‚Εὐρύλοχ', ἦ μάλα δή με βιάζετε μοῦνον ἐόντα.
ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντεσ ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον, 298 = σ 55 / 298ᵇ cf. Τ 127
εἴ κέ τιν' ἠὲ βοῶν ἀγέλην ἢ πῶϋ μέγ' οἰῶν 299ᵇ = Ο 323

---

284. αὔτωσ] οὔτωσ Zen. — διὰ F P] ἀνὰ G. ‖ 288. εἴ § 326] ἤν. — ἔλθοι P] -ηι G F. ‖ 290. δια(ρ)ραίουσι Ar. Ryl. G] -σουσι F P (cf. Β 436). — θεῶν … ϝανάκτων] φίλων … ἑταίρων Zen. — ἀϝέκητι] ἰότητι F (cf. η 214). ‖ 297. βιάζετε μοῦνον] sic Ar., -ζετε οἶον M, βιάζεσθ' οἶον Zen. (cf. Χ 229 ι 410). ‖ 298. νῦν P] δὴ G F.

---

284. διὰ νύκτα θοὴν] de hac locutione cf. Κ 394.

286. ἐκ] scholia dubitant an *post* valeat, sed praepositio ἐκ sic non potuit usurpari; nam qui in scholiis confertur versus Ν 493, dissimilis est. Neque huc facit ε 469, non enim de aëris frigore hominibus molesto sed de venti violentia navibus metuenda nunc fit sermo. Melius igitur alii olim interpretati sunt κατά, *per*. Ex quo supervenit nox, periculum est a ventis, tunc enim a scopulis cavere nequeunt qui per mare ignotum iter faciunt.

289. δυσαέοσ] cf. Ε 865.

290. θεῶν ἀϝέκητι ϝανάκτων] *sponte sua irruentes, iniussu superum.* — Iuncta nomina θεοὶ ϝάνακτεσ apud H. non redeunt.

291. πειθώμεθα νυκτὶ] cf. Η 282.

297. Non agnoscimus Ulixem illum τὸν πολλῶν ἀντάξιον ἄλλων et imperiosum, qui modo Scyllae se haud imparem fore speravit et postea in suis aedibus procos plurimos interemit. Nempe poetam ut ita narrationem informaret coëgit fabularum iunctura. Nam a Solis armentis abstinere Ulixem iusserunt Tiresias et Circe (λ 110 μ 137): ferebat igitur ratio ut ad insulam ubi illa pascebantur ne accederet quidem, et sic eorum monita recte interpretatus est ipse (vs. 269). Appulit tamen, nam naufragium eam ob causam passus est: ergo sodalibus cessit, vi coactus videlicet et sui dissimilis factus. Ceterum cf. ι 43 sq.

299. οἰῶν] § 74.

εὕρωμεν, μή πού τισ ἀτασθαλίηισι κακῆισι
ἢ βοῦν ἠέ τι μῆλον ἀποκτάνηι· ἀλλὰ ϝέκηλοι
ἐσθίετε βρώμην τὴν ἀθανάτη ’πόρε Κίρκη.‘
„ὣσ ἐφάμην, οἳ δ’ αὐτίκ’ ἐπώμνυον ὡσ ἐκέλευον. 303sq. cf. κ 345sq.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ’ ὄμοσάν τε ’τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον, 304 = ο 438 σ 59 cf. Ξ 280
’στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῶι ἐϋϝεργέα νῆα
ἄγχ’ ὕδατοσ γλυκεροῖο, καὶ ἐξαπέβησαν ἑταῖροι
νηόσ, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένωσ ’τετύκοντο.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο, 308 = Α 469
μνησάμενοι δὴ ἔπειτα φίλουσ ἔκλαιον ἑταίρουσ,
οὓσ ἔφαγε Σκύλλη γλαφυρῆσ ἐκ νηὸσ ἑλοῦσα·
κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε ϝήδυμοσ ὕπνοσ. 311[b] = δ 793
„ἦμοσ δὲ τρίχα νυκτὸσ ἔεν, μετὰ δ’ ἄστρ’ ἐβεβήκει, 312 cf. ξ 483
ὦρσεν ἔπι ζαὴν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺσ 313 cf. ι 67
λαίλαπι θεσπεσίηι, σὺν δὲ νεφέεσσ’ ἐκάλυψε 314 sq. = ι 68 sq.
γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρεε δ’ οὐρανόθεν νύξ.
ἦμοσ δ’ ἠριγένεια ’φάνη ῥοδοδάκτυλοσ Ἠώσ, 316 = Α 477
νῆα μὲν ὡρμίσαμεν, κοῖλον σπέοσ εἲσ ϝερύσαντεσ·
ἔνθα δὲ Νυμφάων ἦσαν χοροὶ ἠδὲ θόωκοι.

---

303. *ἐπώμνυον* K] *ἀπ.* G F P (cf. *Κ* 332). || 311. *ἐπήλυθε ϝήδυμοσ* § 41³] *-θεν ἤδυμοσ* G P, *-θε νήδυμοσ* F. || 313. *ὦρσεν*] sic Ar., *ὦρσε δ’* F M. — *ζαὴν*] *ζαῆν* Ar., *ζαῆν’(αι)* quidam apud Herodianum. Cf. § 73 et *β* 421. || 317. *ὡρμίσαμεν*] *ἑλκύσαμεν* P. || 318. **δὲ Νυμφάων ἦσαν*] *δ’ ἔσαν Νυμφέων* (*-άων* H² K¹) *καλοί*. Cf. § 56. Etiam vs. 4 vox *χοροί* epitheto caret.

---

309. δὴ ἔπειτα] § 9.

312. *Cum tertia noctis pars esset* (*praeteriisset*), ut apparebat sidera intuenti. Locutio redit ξ 483, et clare his locis apparet vocis τρίχα vis, fuit enim neutrum plurale adiectivi. Praeterea cf. Κ 252 sq.

— ἔεν] § 302.

313. Fit ἄπλοια. Cf. Ι 362.

— ζαὴν] cf. Ε 865.

— Ζεὺσ] en prius Ulixi eiusque sodalibus procellam immittit Iuppiter quam ipsius iram commeruerunt. Odysseae sane poeta Iovis mentionem nunc faciens cogitabat nubium et ventorum arbitrum (cf. vs. 399), sed non est obliviscendum Iovem *Idaeum* in fabulis Odyssea antiquioribus Ulixi *aliam* ob causam fuisse infestum. Cf. α 1—21 γ 132—135 et infra vs. 377—388.

315. ὀρώρεε δ’ οὐρανόθεν νύξ] de locutione cf. ι 69, de verbi forma § 110. *Noctem* Ulixes sive poeta dicit nunc *atram caliginem*, quae comitata est procellam; nam nox iamdudum erat (cf. vs. 312).

318. Caverna spatiosa, in quam navem pepulerunt, eiusmodi fuit cuiusmodi caverna nympharum Ithacensium ν 103 sqq. — De voce χοροί cf. vs. 4, de voce θόωκοι Θ 439.

καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενοσ μετὰ πᾶσιν ἔϝειπον· 319 cf. ι 171
,ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νηῒ θοῆι βρῶσίσ τε πόσισ τε 320 cf. κ 176
ἔστιν, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα, μή τι πάθωμεν·
δϝεινοῦ γὰρ θεοῦ αἵδε βόεσ καὶ ϝίφια μῆλα, 322[b] cf. λ 108
Ἠελίοι', ὃσ πάντ' ἐφορᾶι καὶ πάντ' ἐπακούει.' 323 = λ 109
ὣσ ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸσ ἀγήνωρ. 324 = κ 550
„μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτοσ ἄει Νότοσ, οὐδέ τισ ἄλλοσ
'γίγνετ' ἔπειτ' ἀνέμων εἰ μὴ Εὖρόσ τε Νότοσ τε.
οἳ δ' ἧοσ μὲν σῖτον ἔχον καὶ ϝοῖνον ἐρυθρόν,
τόφρα βοῶν ἀπέχοντο λιλαιόμενοι βιότοιο. 328[b] = ω 536
ἀλλ' ὅτε δὴ νηὸσ ἐξέφθιτο ἤϊα πάντα
καὶ δ' ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντεσ ἀνάγκηι,
ἰχθῦσ ὄρνιθάσ τε, φίλασ ὅ τι χεῖρασ ἵκοιτο,
γναμπτοῖσ' ἀγκίστροισιν, — ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμόσ, — 332 = δ 369
δὴ τότ' ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, ὄφρα θεοῖσι 333 cf. 143
εὐξαίμην, εἴ τίσ μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.
ἀλλ' ὅτε δὴ διὰ νήσου ἰὼν ἤλυξα ἑταίρουσ,
χεῖρασ νιψάμενοσ, ὅθ' ἐπὶ σκέπασ ἦν ἀνέμοιο, 336[a] = β 261; 336[b] cf. ζ 210
ἠραόμην πάντεσσι θεοῖσ' οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι· 337[b] cf. Ε 404
οἳ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευαν. 338[b] cf. υ 54
Εὐρύλοχοσ δ' ἑτάροισι κακῆσ ἐξήρχετο βουλῆσ·
,κέκλυτέ μοι μύθων, κακά περ πάσχοντεσ ἑταῖροι. 340 = κ 189
πάντεσ μὲν στυγεροὶ θάνατοι δϝειλοῖσι βροτοῖσι,

---

319. πᾶσιν Ryl. G] μῦθον F P. || 321. ἔστιν, τῶν δὲ βοῶν] μήλων τῶνδε βοῶν τ' Fick; cf. § 56 et vs. 262 sq., in vicinia feminini generis passim est βοῦσ. || 330. δ'(ἐ)] δὴ Ω. Cf. § 8 et 25. — ἐφέπεσκον] -οντο F. | 331. φίλασ G P] φίλασ θ' F. || 335. ἤλυξα ἑταίρουσ] vitium metricum; Bentley ἑτάρουσ ἤλυξα. || 340. μοι § 92] μευ. || 341. στυγεροὶ θάνατοι F P] θάν. στυγ. G.

---

323. Ἠελίοι'(ο)] § 59.
325. μῆνα ... πάντα] cf. κ 14.
327. ἧοσ] § 323.
329. ἤϊα] § 17.
330—332. Fame coacti non solum *piscibus* (cf. Π 407) vescebantur, sed etiam *avibus marinis*, quae et hodie hamis saepe captantur, sed potissimum per ludum, quia saporis sunt tam rancidi ut nisi ab esurientibus hominibus devorari nequeant.
332. δὲ] cf. δ 369.
336. ἦν] § 302.
337. ἠραόμην] § 191.
338. Ulixem sopore correptum fuisse prudenti consilio poeta finxit. Nam vigili heroi si sodales non obtemperassent, pudori huic fuisset, non honorem apud convivas in fine longae narrationis attulisset. Ceterum de hoc Ulixis sopore cf. κ 31 sq.
339—365. Cf. κ 277.

λιμῶι δ' οἴκτιστον θανέμεν καὶ πότμον ἐπισπεῖν. 342ᵇ = δ 562
ἀλλ' ἄγετ', Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντεσ ἀρίστασ 343 cf. 353
ῥέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι. 344 cf. δ 479
εἰ δέ κεν εἰσ Ἰθάκην ἀφικώμεθα, πατρίδα γαῖαν,
αἶψά κεν Ἠελίωι Ὑπερίονι πίονα νηὸν
τεύξομεν· ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
εἰ δὲ χολωσάμενόσ τι βοῶν ὀρθοκραιράων 348ᵇ = Θ 231
νῆ' ἐθέλῃ ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἕσπωνται θεοὶ ἄλλοι, 349ᵇ cf. Δ 63
βούλομ' ἅπαξ πρὸσ κῦμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι,
ἢ δϝηθὰ στρεύγεσθαι ἐὼν ἐν νήσωι ἐρήμηι.' 351ᵃ = Ο 512
„ὣσ ἔφατ' Εὐρύλοχοσ, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι. 352 = 294
αὐτίκα δ' Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντεσ ἀρίστασ 353 cf. 343
ἐγγύθεν, — οὐ γὰρ τῆλε νεὸσ κυανοπρῴροιο
'βοσκέσκονθ' ἕλικεσ καλαὶ βόεσ εὐρυμέτωποι, — 355ᵇ = 262
τὰσ δὲ περίστησάν τε καὶ ηὐχετάοντο θεοῖσι, 356ᵃ cf. Β 410
φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸσ ὑψικόμοιο·
οὐ γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐϋσσέλμοι' ἐπὶ νηόσ.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ηὔξαντο καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν, 359ᵃ = Α 458; 359ᵇ = Α 459
μηρούσ τ' ἐξέταμον κατά τε κνίσηι ἐκάλυψαν 360sq. = Α 460sq.
δίπτυχα ποιήσαντεσ, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
οὐδ' εἶχον μέθυ λεῖψαι ἐπ' αἰθομένοισ' ἱεροῖσι, 362ᵇ = Λ 775
ἀλλ' ὕδατι σπένδοντεσ ἐπώπταον ἔγκατα πάντα.

---

344. τοὶ — ἔχουσι] τεληέσσασ ἑκατόμβασ U. ‖ 345. ἀφικώμεθα Thiersch] -κοίμεθα. ‖ 349. ἕσπωνται G² M] ἕ(σ)πονται Ω. ‖ 351. ἐὼν ἐν νήσωι ἐρήμηι] ἰὼν (ἐὼν²) ἐσ νῆσον ἐρήμην G (cf. Δ 277). ‖ 355. ἕλικεσ] neglecto ϝ. ‖ 356. περίστησάν τε Bekker] -σαντο. Cf. Β 410. ‖ 357. φύλλα G] φύλλα δὲ F P. — δρεψάμενοι] l. a. δ' ἐρεψάμενοι (? φυλλάδ' ἐρ. Bothe; cf. Aesch. Ag. 79 Υ 234).

---

342. θανέμεν] § 126.

346 sq. νηὸν πίονα multisque ἀγάλμασι ornatum dicens Eurylochus non aedem lapideam cogitavit, id quod vel adverbium αἶψα testatur, sed *laetum lectisternium*; cf. Α 39 et γ 273 sq.

348. ὀρθοκραιράων] de hoc adiectivo cf. Σ 3.

350 sq. Cf. Ο 511 sq. et ibidem de verbo στρεύγεσθαι.

356—363. Impietatis foret dis non praebere suam cenae partem. Quo officio ita ut possunt in hac penuria perfunguntur. *Carnes* sane praesto sunt, sed *folia* iis sunt pro panis primitiis ὀλαῖσ (cf. Α 449), et *aquae* qua ipsi utuntur aliquid vini loco effunditur.

356. ηὐχετάοντο] § 191.

358. ἐϋσσέλμοι'(ο)] § 59.

361. δίπτυχα et ὠμοθέτησαν] cf. Α 461.

363. ἐπώπταον] § 191.

αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο, 364sq.=Α464sq.
'μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.
„καὶ τότε μοι βλεφάρων ἒξ ἔσσυτο ϝήδυμοσ ὕπνοσ·
'βῆν δ' ἴμεναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσησ. 367 = κ 407
ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸσ ἀμφιϝελίσσησ, 368 = κ 156
καὶ τότε με κνίσησ ἀμφήλυθε ϝηδὺσ ἀϋτμή·
οἰμώξασ δὲ θεοῖσι μέγ' ἀθανάτοισ' ἐγέγωνον· 370 cf. Χ 34ᵇ
,Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρεσ θεοὶ αἰὲν ἐόντεσ, 371 = ε 7
ἦ με μάλ' εἰσ ἀάτην 'κοιμήσατε νηλέϊ ὕπνωι·
οἱ δ' ἕταροι μέγα ϝέργον ἐμητίσαντο μένοντεσ.'
„ὠκέα δ' Ἠελίωι Ὑπερίονι ἄγγελοσ ἦλθε
Λαμπετίη τανύπεπλοσ, ὅ ϝοι βόασ ἔκταμεν ἧμεσ.
αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα χωόμενοσ κῆρ·
,Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρεσ θεοὶ αἰὲν ἐόντεσ, 377 = ε 7
τῖσαι δὴ ἑτάρουσ Λαερτιάδα' Ὀδυσῆοσ,
οἵ μοι βοῦσ ἔκτειναν ὑπέρβιον, ᾗσιν ἐγώ γε
'χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰσ οὐρανὸν ἀστερόεντα, 380^bsq. cf. λ17sq.

365. In F additur: ὤπτησάν τε περιφραδέωσ ἐρύσαντό τε πάντα (= Α 466). || 366. ϝήδυμοσ § 41^3] νήδυμοσ. || 369. ϝηδὺσ] ἡδεῖ' (i. e. ϝηδέ') schol. Φ 363, θερμὸσ schol. (Ar.?) ad Σ 222 δ 442, 709, idque legitur h. Merc. 110 Hes. Theog. 696, ϝηδὺσ ἀϋτμήν Barnes (cf. Ψ 765 γ 289). || 370. μέγ'(α) Bekker] μετ'. — (ἐ)γέγωνον § 260] -νευν. || 374—390. Ar. —; cf. comment. || 374. ὠκέα] ὦκα F, ὠκὺσ l. a. ant. || 375. ἔκταμεν ἧμεσ (ἡμεῖσ) Ar. F H] ἔκταν(ον) ἕταιροι Ryl. G P M X n. || 376. χωόμενοσ κῆρ] πᾶσι θεοῖσι G. || 379. *μοι] μευ (i. e. μεο, § 92). Cf. Ξ 118.

365. τ' ἄλλα] § 9.
367. ἴμεναι] § 125.
372. ἀάτην] ἄτην Ω.
374—390. Hos versus in Ulixis oratione molestos ducebat Ar.; cf. κ 277. Spurii tamen non videntur. Poeta sumsit Mercurium etiam Calypsus — ut Circae (cf. κ 330—332) — insulam aliasque regiones longinquas identidem visisse; cf. de *Proteo* idem dictum δ 556, et de poetae studio ea quae narrat veris similia reddendi ε 79 sq. — Urgendum autem non est id quod ex ε 105 potest effici, Mercurium de Ulixe nunquam antea cum Calypso confabulatum videri. Quod autem in scholiis rogatur, cur Soli, qui ipse cuncta videat (cf. vs. 323), nuntiis opus fuerit, responderi potest Lampetiam, filiam Solis et custodem boum (cf. vs. 131 sq. et ν 222 sq.), id fecisse quod ferret eius officium, ut ad patrem, boum dominum, perferret rei nuntium.
374. ὠκέα] § 75.
375. ἧμεσ] § 92.
376. μετηύδα] § 195.
377—388. A poeta nunc profertur causa ob quam Iuppiter succensuerit illi heroi, qui in fabulis antiquioribus vel sic ei dudum fuisset invisus; cf. α 1—21 γ 132—135 et supra vs. 313.
378. Λαερτιάδα'(ο)] § 55.

ἠδ' ὁπότ' ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιϝεικέ' ἀμοιβήν,
δύσομαι εἰσ Ἀϝίδαο ἵν' ἐν νεκύεσσι φαείνω.'
„τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ·
‚Ἠέλι', ἦ τοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν· 386 = γ 3
τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῶι 387b = ε 131
τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι μέσωι ἐνὶ ϝοίνοπι πόντωι.' 388 cf. ε 132
„ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψόοσ ἠϋκόμοιο·
ἡ δ' ἔφη Ἑρμείαο διακτόρου αὐτὴ ἀκοῦσαι.
„αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν, 391 = β 407
'νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδόν, οὐδέ τι μῆχοσ 392[b] sq.[a] cf. Β 342 sq.
εὑρέμεναι 'δυνάμεσθα, βόεσ δ' ἀπετέθνασαν ἤδη.
τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέραα προέφαινον·
εἷρπον μὲν ῥινοί, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖσ' ἐμεμύκει,
ὀπταλέα τε καὶ ὠμά, βοῶν δ' ὣσ 'γίγνετο φωνή.
„ϝεξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίϝηρεσ ἑταῖροι 397 = ξ 249, 397b = Ψ 6
'δαίνυντ' Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντεσ ἀρίστασ·
αὐτὰρ ὅθ' ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺσ 'θῆκε Κρονίων, 399 = ο 477
καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμοσ μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θυίων, 400a = ε 391, 400b = 426
ἡμεσ δ' αἶψ' ἀναβάντεσ ἐνήκαμεν εὐρέϊ πόντωι, 401 cf. 293
ἱστὸν στησάμενοι ἀνά θ' ἱστία λεύκ' ἐρύσαντεσ. 402 cf. Α 480 ι 77
„ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν οὐδέ τισ ἄλλη 403 cf. ξ 301
'φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸσ ἠδὲ θάλασσα, 404-406 = ξ 302 sqq.

---

383. ἵν'(α) Hartman] καὶ Ω, Cobet Ἀϝίδεω (Ἄϝιδοσ § 55) καί κ' (coll. Α 184 Ξ 235 Π 129 ρ 418; cf. § 108 et Ι 121). || 388. τυτθὰ] τριχθὰ Zen. || 390. αὐτὴ G P] αὐτοῦ F. || 398. ἐλάσαντεσ G F] ἐλόωντεσ P. || 399. αὐτὰρ ὅθ'(ὅτε) Nauck] ἀλλ' ὅτε (add. δὴ G, δ' F, ἄρ U[2], θ' n), item ο 477. || 400, 408, 426. θυίων (§ 286[10])] θύων. || 402. ἐρύσαντεσ] neglecto ϝ.

---

382 sq Imitatus est Ar. Nub. 584 sqq.

382. οὐ] cf. Γ 289.

386. θνητοῖσι βροτοῖσιν] de hac tautologia cf. γ 3.

388. τυτθὰ ... κεάσαιμι] *comminuam*; item nos: *kort en klein slaan* (acc. obiecti interni). Cf. vs. 174.

389. Καλυψόοσ] § 77.

394. τέραα] § 72.

— προέφαινον] προύφ. Ω.

395. ἀμφ' ὀβελοῖσ'(ι)] praepositio ita usurpata ut Α 465 al. Hes. Op. 205, περί Ν 570 Φ 577 λ 424.

396. Cf. Herodot. IX 120 Eur. Troad. 440 Propert. IV 11, 29.

399. Cf. Β 134.

401. ἡμεσ] § 92.

402—406. Imitatur Verg. Aen. III 192—195 V 8—11.

402. ἀνὰ ... ἱστία ... ἐρύσαντεσ] cf. Α 433.

δὴ τότε κυανένη νεφέλην ἔστησε Κρονίων
νηὸσ ὕπερ γλαφυρῆσ, ἤχλυσε δὲ πόντοσ ὑπ' αὐτῆσ. 406ᵇ cf. Η 64
ἡ δ' ἔθε' οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἶψα γὰρ ἦλθε
κεκληγὼσ Ζέφυροσ μεγάληι σὺν λαίλαπι θυίων.
ἱστοῦ δὲ προτόνουσ ἔρρηξ' ἀνέμοιο θύελλα
ἀμφοτέρουσ, ἱστὸσ δ' ὀπίσω 'πέσεν, ὅπλα τε πάντα
εἰσ ἄντλον κατέχυνθ', ὃ δ' ἄρα πρυμνῆι ἐνὶ νηῒ
'πλῆξε κυβερνήταο κάρη, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε 412ᵇ sq. = Μ 384 sq.
πάντ' ἄμυδισ κεφαλῆσ· ὃ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ϝεϝοικὼσ
κάππεσ' ἀπ' ἰκριόφιν, 'λίπε δ' ὀστέα θυμὸσ ἀγήνωρ. 414 cf. Μ 386, 414ᵇ cf. Υ 406
Ζεὺσ δ' ἄμυδισ 'βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν· 415sq. = ξ 305sq.
ἡ δ' ἐϝελίχθη πᾶσα Διὸσ πληγεῖσα κεραυνῶι, 416ᵇ cf. Ο 117
ἐν δὲ θεείου 'πλῆτο· 'πέσον δ' ἐκ νηὸσ ἑταῖροι. 417 cf. ξ 307
οἳ δὲ κορώνησιν ϝίκελοι περὶ νῆα μέλαιναν 418sq. = ξ 308sq.
κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸσ δ' ἀποαίνυτο νόστον.
„αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸσ ἐφοίταον, ὄφρ' ἀπὸ τοίχουσ
'λῦσε κλύδων τρόπιοσ, τὴν δὲ ψιλὴν 'φέρε κῦμα·
ἐκ δέ ϝοι ἱστὸν ἄραξε ποτὶ τρόπιν, αὐτὰρ ἐπ' αὐτῶι
ἐπίτονοσ 'βέβλητο, βοὸσ ῥινοῖο τετευχώσ.
τῶι ῥ' ἄμφω συνέϝεργον ὁμοῦ τρόπιν ἠδὲ καὶ ἱστόν,
ἑζόμενοσ δ' ἐπὶ τοῖσ 'φερόμην ὀλοοῖσ' ἀνέμοισι. 425ᵃ cf. 444, 425ᵇ = ι 82
„ἔνθ' ἤ τοι Ζέφυροσ μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θυίων, 426ᵇ = 400
ἦλθε δ' ἐπὶ Νότοσ ὦκα φέρων ἐμῶι ἄλγεα θυμῶι,
ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
παννύχιοσ 'φερόμην, ἅμα δ' ἠελίωι ἀνιόντι 429ᵇ cf. Σ 136
ἦλθον ἐπὶ Σκύλλησ σκόπελον δϝεινήν τε Χάρυβδιν.

---

406. πόντοσ] -ον F¹ (cf. ξ 304). || 412. κυβερνήταο κάρη Fick] -τεω κεφαλὴν (cf. § 55). || 413. δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι] cf. Μ 385. || 416. ἐϝελίχθη § 41²⁴] ἐλελίχθη. || 422. ἄραξε Ar. F P] ἔαξε Zen. G (cf. ι 316). || 423. 'βέβλητο] τετάνυστο Athen. 682 e. — ῥινοῖο τετευχώσ] ἰφι κταμένοιο Athen. l. l. || 425. τοῖσ] *τῶι (ἱστῶι)? Cf. § 60. || 428. Χάρυβδιν] θάλασσαν Apoll. lex. || 429. ἀνιόντι] καταδύντι F. Cf. vs. 439.

---

407. ἔθε'(ε)] § 191.

409 sq. Cf. Α 434.

412. κυβερνήταο] *Eurylochi*, qui sceleris fuerat auctor; cf. vs. 278.

413. ὃ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ϝεϝοικὼσ | κάππεσ'(ε)] cf. Verg. Aen. I 115 sq.

416. ἐϝελίχθη] cf. ε 314.

417. ἐν δὲ θεείου 'πλῆτο] cf. Π 228.

— 'πέσον δ' ἐκ νηὸσ] cf. quae de verbi vi ad Τ 110 sunt annotata.

418. οἳ δὲ] cf. Α 190.

— κορώνησιν] cf. ε 66.

420. ἐφοίταον] § 191.

423. ἐπίτονοσ] § 21. Vox †, de qua cf. Α 434.

— τετευχώσ] § 236.

ἣ μὲν ἀνερροίβδησε θαλάσσησ ἁλμυρὸν ὕδωρ, 431 cf. 236
αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ' ἀερθεὶσ
τῶι προσφὺσ ἐχόμην ὡσ νυκτερίσ, οὐδέ πηι εἶχον
οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον οὔτ' ἐπιβῆναι,
ῥίζαι γὰρ ϝεκὰσ εἶχον· ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι
μακροί τε μεγάλοι τε, κατεσκίαον δὲ Χάρυβδιν.
νωλεμέωσ δ' ἐχόμην, ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσσω 437* cf. ι 435
ἱστὸν καὶ τρόπιν αὖτισ· ἐϝελδομένωι δέ μοι ἦλθον
ὄψ'. ἦμοσ δ' ἐπὶ δεῖπνον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη
κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
τῆμοσ δὴ τά γε δοῦρα Χαρύβδιοσ ἐξεφαάνθη.
ἧκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδασ καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
μέσσωι δ' ἐνδούπησα παρ' ἐκ περιμήκεα δοῦρα,
ἑζόμενοσ δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῆισι. 444* cf. 425

432. ἀερθεὶσ] ἀέρθην F. || 435. εἶχον G] ἦσαν FP. || 438. ἦλθον M] -θεν Ω. || 439. *δεῖπνον] δόρπον. Cf. vs. 105 et Λ 86. Olim quidam (Ar.?) damnabant vs. 439—441. || 441. Om. (Ryl.?) S. — τά γε] τάδε Ar. X. — ἐξεφαάνθη] -νθεν? Cf. v. l. μ 438 et Τ 17.

431—444. Vivida imago, quam praebet Ulixes veluti vespertilio ramo ingentis arboris adhaerens, conferri potest cum ε 488—491 vel υ 25—28, neque libenter profecto hoc longae narrationis fine careat quisquam, licet Munchhauseniani aliquid habeat. Superavit heros Scyllam, superavit Charybdim: utrumque facinus admirabile praebebant fabulae vetustae, neutro autem carmen suum orbare voluit poeta, quid veri esset simile minus nunc curans quam quid delectabile.

432—436. De hac caprifico cf. ε 69. In ultimo vitae discrimine Ulixes ramum arboris super scopuli marginem usque ad ipsos fluctus dependentem corripuit, et sic se sustulit ex undis ferventibus.

435. ϝεκὰσ εἶχον] *procul aberant*. De verbi vi intransitiva cf. Κ 263 sq. — ἀπήωροι] †, *penduli*. Cf. vs. 89.

437. νωλεμέωσ δ' ἐχόμην] *hunc igitur ramum quam poteram firmissime tenui correptum*, ne cum carina absorberer.

439—441. Brevi post meridiem Charybdis revomuit quae absorpserat (cf. vs. 105). Tempus quo iudex finem facit in foro iudicandi est idem quo lignator intermittit opus arbores caedendi vel agricola arandi; omnes enim operis finem faciunt appropinquante hora cenae meridionalis sive τοῦ δείπνου si cum Homero, τοῦ ἀρίστου si cum Atheniensibus loquimur. Cf. Λ 86 Π 779 Ar. Vesp. 303—306, et de structura ἦμοσ . . . ἀνέστη (= ἀνίσταται) sive *eo diei tempore quo . . . surgere solet* cf. Η 433.

441. ἐξεφαάνθη] § 155.

443. μέσσωι] *in medio gurgite*.

444. In patriam ut a Circes insula sive ex ultimo oriente (cf. vs. 1—4) pervenire posset heros, aut per Planctarum meaculum angustissimum iter facere debuit, aut per intervallum item angustum, quod erat inter Scyllae et Charybdis scopulos; vento

Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
εἰσϝιδέμεν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον. 446ᵇ = ι 286
„ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ 'φερόμην, δεκάτηι δέ με νυκτὶ 447 cf. η 253
νῆσον ἐσ 'Ωγυγίην 'πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ 448 sq.ᵃ = η 254 sq.
ναίει ἐϋπλόκαμοσ, δϝεινὴ θεὸσ αὐδήεσσα, 449 cf. κ 136
ἥ μ' ἐφίλει τ' ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογεύω! 450ᵃ cf. η 256
ἤδη γάρ τοι χθιζὸσ ἐμυθεόμην ἐνὶ ϝοίκωι,
σοί τε καὶ ἰφθίμηι ἀλόχωι· ἐχθρὸν δέ μοί ἐστι
αὖτισ ἀριζήλωσ ϝεϝρημένα μυθολογεύειν."

Ὀδυσσέωσ ἀπόπλουσ παρὰ Φαιάκων.

ν ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι, 1 sq. = λ 333 sq.
κηληθμῶι δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοοσ ἀπαμείβετο 'φώνησέν τε·
„ὦ Ὀδυσεῦ, ἐπεὶ ἵκε' ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲσ δῶ 4ᵇ cf. Α 426
ὑψερεφέσ, τῶι σ' οὔ τι πάλιν πλαγχθέντα γ' ὀΐω 5 sq. cf. Α 59 sq.
ἂψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθασ.
ὑμων δ' ἀνδρὶ ϝεκάστωι ἐφιέμενοσ τάδε ϝείρω,
ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα ϝοῖνον 8ᵇ = Δ 259
αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' ἀοιδοῦ·

445 sq. Ar. — ‖ 450. τοι τάδε μυθολογεύω] με χρὴ μυθολογεύειν G¹.

autem retro iam pulsus est, sed tamen per varios casus Ogygiam in medio mari sitam (cf. α 50), inde Phaeaciam, hinc Ithacam tandem aliquando pervenit. Ergo verba διήρεσα χερσὶν ἐμῆισι, in quibus praepositioni δια- sua vis non deest, sic sunt interpretanda: *manibus veluti remis usus iterum per angustum Scyllae et Charybdis intervallum iter feci.* Sic miretur quispiam heroëm non denuo vi noti repulsum. Sed ventum cecidisse dum heros ex arbore suspensus fuit, taciti sumamus cum poeta.

445 sq. Coll. vs. 83 sq. cum vs. 102 apparet Scyllae brachia tam longa fuisse ut vel usque ad proximam Charybdis viciniam protendi possent. De infinitivi forma εἰσϝιδέμεν cf. § 126.

449. αὐδήεσσα] cf. ε 334.

451. *Haec enim* — τὰ περὶ Καλυψοῦσ — *heri vobis iam narravi* (cf. η 241—297).

453. ϝεϝρημένα] § 306.

4. ἵκε'(ο)] § 117.

— χαλκοβατὲσ δῶ] cf. Α 426.

5. Iung. οὔ τι ὀΐω σε πάλιν ἂψ ἀπονοστήσειν πλαγχθέντα *non sane arbitror te retro abiturum re infecta*; cf. Α 59 sq. Β 132 et de locutione πάλιν ἂψ Χ 208.

7. ὕμων] § 92.

8. γερούσιον] cf. Δ 259.

ϝείματα μὲν δὴ ξείνωι ἐΰ ξεστῆι ἐνὶ χηλῶι
κεῖται καὶ χρυσὸσ πολυδαίδαλοσ ἄλλα τε πάντα
δῶρ', ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν·
ἀλλ' ἄγε ϝοι δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὲ λέβητα — 13^{a} = ϑ 389 cf. Ψ 537
ἀνδρακάσ, ἧμεσ δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
τισόμεθ'. ἀργαλέον γὰρ ἕνα προῖκοσ χαρίσασθαι.“
ὣσ ἔφατ' Ἀλκίνοοσ· τοῖσιν δ' ἐπεϝάνδανε μῦθοσ. — 16 cf. π 406 σ 50, 290 υ 247 φ 143, 269
οἳ μὲν κακκείοντεσ ἔβαν ϝοῖκονδε ϝέκαστοσ· — 17 = Α 606
ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ Ἠώσ, — 18 = Α 477
νῆάδ' ἐπεσσεύοντο, 'φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν. — 19^{b} cf. δ 622
καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ' ἱερὸν μένοσ Ἀλκινόοιο,
αὐτὸσ ἰὼν διὰ νηόσ, ὑπὸ ζυγά, μή τιν' ἑταίρων
βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὁπότε σπερχοίατ' ἐρετμῶι·
οἳ δ' εἰσ Ἀλκινόοι' ἔκιον καὶ δαῖτ' ἀλέγυνον.
τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσ' ἱερὸν μένοσ Ἀλκινόοιο
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδηι, ὃσ πᾶσι ϝανάσσει. — 25 = ι 552
μῆρα δὲ κήαντεσ 'δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα — 26^{b} = Ω 802
τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖοσ ἀοιδόσ, — 27 = Σ 604
Δημόδοκοσ, λαοῖσι τετιμένοσ. — 28^{a} cf. ϑ 472
αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ

11. πάντα] πολλὰ n. || 16. μῦθοσ G F] θυμῶι P. || 19. νῆάδ' (νῆα δ') Ar. F] νῆ' ἄρ' G, νῆα ῥ' P. || 21. τιν'(α) G F] τισ P. || 22. ἐρετμῶι] cf. δ 580. || 24. ἱέρευσ'(ε)] -ρευ' P n.

10—15. Duodecim illi Scheriae βασιλῆεσ (θ 390 sq., cf. α 386), qui βουληφόροι ἄνδρεσ nunc vocantur, dona sua hospiti iam obtulerunt (θ 389—448); nunc a cunctis qui adsunt (cf. θ 59 sq.) Alcinous poscit tripodes et lebetes. Quorum vasorum iustum pretium se mox iis soluturum promittit, cunctis civibus ipso iubente conferendum. Cf. λ 339—341.

14. ἀνδρακάσ] †, *viritim*. Veteres contulerunt adverbia parum similia ϝεκ-άσ, ἀγκ-άσ, ἐντυπ-άσ (Ω 163), et absurda proferuntur in Apollod. lex. schol. Eust.; propius accedunt εὐρ-άξ (Λ 251 Ο 541), μουν-άξ (θ 371 λ 417), ὀδ-άξ (Β 418 al.), brevissimam autem suffixi -(α)κ(ά)σ formam habent γνύ-ξ, πύξ (θ πύγ-ξ), κουρίξ (χ 188). — ἧμεσ] § 92. Dicit reges illos duodecim et se ipsum (cf. vs. 12).

15. ἕνα] *singulos convivas solos*, a ceteris civibus non adiutos. — προῖκοσ] *doni*; genitivus etiam ρ 413 est usurpatus. Qui adverbii vice nunc fungitur, *gratis*, att. προῖκα. Cohaerent προΐκτησ *qui aona flagitat* (mendicus προσαιτῶν) ρ 352, 449 et futurum καταπροΐξομαι (Archil. fr. 90), att. καταπροίξομαι (Ar. Eq. 435 al.).

20 sq. ἱερὸν μένοσ Ἀλκινόοιο . . . ἰών] cf. Ε 638, et de locutione ἱερὸν μένοσ Ἀ. (h. l. et vs. 24) cf. η 167.

23. Ἀλκινόοι'(ο)] § 59.

26. κήαντεσ] § 177.

27. ἐμέλπετο] cf. Α 474.

πολλὰ πρὸσ ἠέλιον κεφαλὴν 'τρέπε παμφανάοντα,
δύμεν' ἐπειγόμενοσ· δὴ γὰρ 'μενέαινε νέεσθαι.
ὡσ δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, ὧι τε πανῆμαρ
νειὸν ἀν' ἕλκητον βόε ϝοίνοπε πηκτὸν ἄροτρον, — 32 cf. K 353 N 703
ἀσπασίωσ δ' ἄρα τῶι κατέδυ φάοσ ἠελίοιο
δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι, — 34ᵇ = T 166
ὣσ 'Οδυσῆ' ἀσπαστὸν ἔδυ φάοσ ἠελίοιο. 35ᵃ = ι 398
αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα, 36 = ϑ 96
Ἀλκινόωι δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενοσ 'φάτο μῦθον·
„Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν, 38 = ϑ 382
πέμπετέ με σπείσαντεσ ἀπήμονα, χαίρετε δ' αὐτοί.
ἤδη γὰρ τετέλεσται ἅ μοι φίλοσ ἤθελε θυμόσ,
πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά μοι θεοὶ οὐρανίωνεσ 41ᵃ = ϑ 545
ὄλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν
νοστήσασ εὕροιμι σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισι.
ὑμεσ δ' αὖθι μένοντεσ ἐϋφραίνοιτε γυναῖκασ
κουριδίασ καὶ τέκνα, θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν
παντοίην, καὶ μή τι κακὸν μεταδήμιον εἴη.“
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἐπήινεον ἠδ' ἐκέλευον 47 sq. = η 226 sq.
πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔϝειπε.
καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένοσ Ἀλκινόοιο· 49-51ᵃ = η 178 sqq.
„Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενοσ μέθυ νεῖμον

33. ἀσπασίωσ] l. a. -οσ, immo -ον aut -ωι (sic Cobet; cf. Ξ 108 ι 397 et Σ 270). || 42. οἴκοι] neglecto ϝ.

29. παμφανάοντα] § 191.

30. δύμεν'(αι)] § 125.

— ἐπειγόμενοσ] *festinandi* huic verbo infinitivus finalis praeter morem nunc additus designat rem quae festinando mutari nequit; cf. νόστον ὀδυρόμενοσ ε 153 et alia B 290. Nunc igitur ἐπείγεσθαι id valet quod in dictione pedestri dicitur *impatienter expectare*. Heros mente veluti adurget cursum solis, qui tardius cubitum ire visus est expectanti. Cf. ψ 243—246.

— δὴ γὰρ 'μενέαινε νέεσθαι] *iam enim redeundi veluti furore quodam erat correptus.*

31. πανῆμαρ] †; cf. πρόπαν ἦμαρ A 601 et adi. πανημέριοσ. Alibi est πᾶν ἦμαρ (A 592 Σ 453), et hic quoque sic distinguebat Aristophanes, parum recte, nam eadem ratione composita sunt αὔτημαρ, ποσσῆμαρ (Ω 657), ϝεξῆμαρ, ἐννῆμαρ, et syllaba παν- non nisi in compositis est correpta potuitve corripi.

32. πηκτὸν] cf. K 353.

34. βλάβεται] § 244.

35. 'Οδυσῆ'(ι)] § 13.

44. ὑμεσ] § 92.

46. μεταδήμιον] cf. θ 293.

49 et 64. μένοσ Ἀλκινόοιο] cf. η 167.

πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὄφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ
τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἑϝὴν εἰσ πατρίδα γαῖαν."
ὣσ 'φάτο· Ποντόνοοσ δὲ μελίφρονα ϝοῖνον ἐκίρνα, 53 sq.^{a} = η 182 sq.
'νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἳ δὲ θεοῖσι 54 = σ 425
ἔσπεισαν μακάρεσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι, 55^{a} cf. σ 426
αὐτόθεν ἐξ ἑδέων. ἀνὰ δ' ἵστατο δῖοσ 'Οδυσσεύσ, 56^{a} cf. Τ 77 φ 420
Ἀρήτηι δ' ἐν χειρὶ 'τίθει δέπασ ἀμφικύπελλον,
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„χαῖρέ μοι, ὦ βασίλεια, διαμπερέσ, εἰσ ὃ κε γῆρασ
ἔλθηι καὶ θάνατοσ, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.
αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῶιδ' ἐνὶ ϝοίκωι
παισί τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόωι βασιλῆϊ."
ὣσ ϝειπὼν ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖοσ 'Οδυσσεύσ.
τῶι δ' ἅμα κήρυκα προΐει μένοσ Ἀλκινόοιο,
ἡγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσησ. 65^{b} = δ 779
Ἀρήτη δ' ἄρα ϝοι δμωιὰσ ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκασ,
τὴν μὲν φᾶροσ ἔχουσαν ἐϋπλυνὲσ ἠδὲ χιτῶνα, 67 cf. ζ 209
τὴν δ' ἑτέρην χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ὄπασσε κομίζειν·
ἡ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερεν καὶ ϝοῖνον ἐρυθρόν.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν, 70 = β 407
αἶψα τά γ' ἐν νηῒ γλαφυρῆι πομπῆεσ ἀγαυοὶ
δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρῶσιν ἅπασαν·
κὰδ δ' ἄρ' 'Οδυσσῆϊ 'στόρεσαν ῥῆγόσ τε λίνον τε
νηὸσ ἐπ' ἰκριόφιν γλαφυρῆσ, ἵνα νήγρετον εὕδοι, 74^{a} = γ 353

---

56. ἑδέων l. a. apud Eust.] ἑδρέων Ω. Cf. Α 534 (ibique v. l.), 581 Ι 194 et § 56. Cum vulgata congruit Τ 77. — δῖοσ] θεῖοσ F. || 57. χειρὶ G F^1 P] χερσὶ Ryl. F^2 (cf. Α 585). || 61. (ϝ)οίκωι G F] χώρωι P (ut κ 271). || 64. ἅμα G F P] ἄρα Ryl. M. || 66. γυναῖκασ] νέεσθαι (an -ν ἕπεσθαι?) Ar. in altera ed. || 68. ὄπασσε G] ἔπεμπε F P (ut vs. 66). || 72. ἅπασαν] -σιν Naber.

---

52. Quae ab Apollonio Pron. 60 (loco corrupto) de hoc versu dici videntur, revera ad Γ 244 spectare apparet coll. Synt. 157. Cf. Ludwich Arist. I 71.

53. ἐκίρνα] § 195.

57—62. Reginae ultimae valedicit, quia hanc adierat supplex (cf. ζ 310 sq. η 75—77, 142 λ 338).

63. ἐβήσετο] § 152.

66—69. Regina ancillas duas illas, quae in publicum prodeunti latus tegere solebant et tunc quoque aderant (cf Γ 143 α 331 al.), sarcinas Ulixis in navem deferre iussit, tertia aliqua ancilla assumta. De *capsa* cf. θ 424—448, dona autem ahenea ea, quae convivae Ulixi dederunt, in navi iam antea collocanda curaverat rex (cf. vs. 13—21).

πρυμνῆσ. ἂν δὲ καὶ αὐτὸσ ἐβήσετο καὶ κατέλεκτο
σιγῆι· τοὶ δὲ καθῖζον ἐπὶ κληῖδι ϝέκαστοσ
κόσμωι, πεῖσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.
  ἔνθ' οἳ ἀνακλινθέντεσ ἀνέρριπτον ἅλα πηδῶι· 78ᵇ cf. η 328
καὶ τῶι ϝήδυμοσ ὕπνοσ ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε,
νήγρετοσ ἥδιστοσ, θανάτωι ἄγχιστα ϝεϝοικώσ.
ἡ δ', ὥσ τ' ἐν πεδίωι τετράοροι ἄρσενεσ ἵπποι
πάντεσ ἅμ' ὁρμηθέντεσ ὑπὸ πληγῆισιν ἱμάσθλησ
ὑψόσ' ἀειρόμενοι ῥίμφα πρήσσουσι κέλευθον, 83 cf. Ψ 501
ὣσ ἄρα τῆσ πρώιρη μὲν ἀείρετο, κῦμα δ' ὄπισθε
πορφύρεον μέγ' ἔθυε πολυφλοίσβοιο θαλάσσησ.
ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλέωσ ἔθε' ἔμπεδον· οὐδέ κεν ἴρηξ 86ᵃ cf. N 141
κίρκοσ ὁμαρτήσειεν, ἐλαφρότατοσ πετεηνῶν. 87 cf. X 139
  ὣσ ἡ ῥίμφα θέουσα θαλάσσησ κύματ' ἔταμνε,

---

76. *κληῖδι ϝέκαστοσ] -σιν -τοσ N, -σιν -τοι G F P. Cf. *I* 656 *Ω* 1. || 78. ἔνθ'(α) J L W] εὖθ' *Ω*. Cf. γ 9. — ἀνέρριπτον Knight] -τουν. Cf. η 328. || 79. ϝήδυμοσ § 41[3]] νήδυμοσ. || 80. ἥδιστοσ] neglecto ϝ et post ϝήδυμοσ molestum; *ἀμβρόσιοσ (ut *B* 19) vel ἀμφιχυθεία? || 83. ἀειρόμενοι] -ράμενοι G. || 84. πρώιρη Rochefort] πρύμνη. || 85. (ἔ)θυε G F P] θυῖε Ryl. M. Cf. comment. et § 286[10].

---

75. ἐβήσετο] § 152.

76. ἐπὶ κληῖδι] cf. Π 170.

77. τρητοῖο] cf. Γ 448.

78. ἀνακλινθέντεσ] cf. ι 489. — πηδῶι] cf. Ζ 269.

80. *Dulcis et alta quies placidaeque simillima morti.* Verg. Aen. VI 522; cf. Λ 241. In fabulis Odyssea antiquioribus hic somnus a vera morte omnino non fuit diversus; mortuorum enim portitores Phaeaces fuerunt (cf. ε 35). Quorum navibus *proprium* fuisse ut alto sopore opprimerentur homines quos veherent, recte observatur in scholiis coll. η 318 sq. θ 444 sq.; praeterea cf. κ 31 sq.

81—85. Imitatur Verg. Aen. V 144—147. Comparationem peperit locutio poetica, qua naves dicebantur ἁλὸσ ἵπποι; cf. δ 708, de quadrigis Λ 699, de voce τετράοροι Κ 499. Pingitur nunc navis iter initura et velut animal se erigens, ut in mare se coniciat. Cuiusmodi comparationi naves veterum ἀμφιϝέλισσαι aptissimae erant, prae ceteris autem naves Phaeacum, quae mente et proprio quodam motu fuere praeditae (cf. θ 556—563). Mare θύειν sive *fumare* (cf. Χ 309) dicitur, quia *fulgorem phosphoricum* undae iam edunt commotae; nox enim ingruit (cf. vs. 35). Ad verborum autem structuram quod attinet, cf. Δ 433—436.

86 sq. οὐδέ κεν . . . ὁμαρτήσειεν] optativus ut Δ 223.

88. Navis haec, quae tam fuit celeris quam mentis humanae cogitationes (η 36), quovis accipitre celerior, quantum maris spatium per illam noctem confecisset, ne divinando quidem quemquam assequi posse poeta voluit, e regionibus fabulosis heroëm ad sedes hominum tandem reducens.

ἄνδρα φέρουσα θεοῖσ' ἐναλίγκια μήδε' ἔχοντα·
ὃσ πρὶν μὲν μάλα πολλὰ 'πάθ' ἄλγεα ϝὸν κατὰ θυμόν, 90b = α 4
ἀνδρῶν τε πτολέμουσ ἀλεγεινά τε κύματα πείρων, 91 = Ω 8
δὴ τότε γ' ἀτρέμασ ηὗδε, λελασμένοσ ὅσσ' ἐπεπόνθει.
εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαέντατοσ, ὃσ τε μάλιστα
ἔρχεται ἀγγελέων φάοσ 'Ηόοσ ἠριγενείησ,
τῆμοσ δὴ νήσωι προσεπίλνατο ποντοπόροσ νηῦσ.
Φόρκυνοσ δέ τισ ἔστι λιμὴν ἁλίοιο γέροντοσ 96 cf. 345

94. ἀγγελέων] ἀγγέλλων H, ἀγγέλων Ω; cf. B 436. Idem error π 459.

89. θεοῖσ'(ι)] i. e. τοῖσ τῶν θεῶν. Cf. P 51.

91. Cf. Ω 8.

92. δὴ τότε γ'(ε)] *at tunc* (cf. N 441), cum fieri vix posse videbatur quin spe erectus vigilaret heros ille, qui somno haud sane facile domabatur (cf. ε 278 sq.). Sic poetae id, quod fabulae vetustae ferebant (cf. vs. 80), praebuit occasionem heroëm vigilem et eundem somno sopitum ita inter se opponendi ut multum valerent eius verba ad commovendos audientium animos. Cf. *Penelope* maritum rediturum constanter per multos annos confisa, at tandem reversum adesse non credens (ψ 1 sqq.); vel in Iliade *Andromache* maritum etiam vivum ut iam mortuum deflens, caeso vero balneum parans ut mox adfuturo (Z 499—502 et X 437—446). Similia sunt etiam P 410 T 209 υ 333 φ 314—317.

93. φαέντατοσ] § 88 et 280.

94. ἀγγελέων φάοσ] cf. B 49.

— 'Ηόοσ] § 77.

96—104. Imitatus est Verg. Aen. I 159—169. — Nomen *Phorcynis* prodit indolem fabulae antehomericae, quae fuit de Ulixis reditu, vario autem ornatu sensim est involuta. Eum, ex cuius caverna Ulixes olim vix salva vita emersit, peperit una Nympharum illarum, ex quarum caverna heros nunc est proditurus: *Polyphemum* peperit *Thoosa* Nympha *Phorcynis filia* (cf. α 70—72), in *Phorcynis* autem eiusque Nympharum sive filiarum caverna Ulixes delituit somno morti simillimo sopitus, a mortis portitoribus illuc delatus (cf. supra vs. 80). Haec omnia quo tendunt? Olim videlicet Phorcys, qui Odysseae poetae est *deus maripotens* (α 72) et veluti alter quidam Neptunus, fuit numen *terrestre* sive *infernum*, ut et ipse Neptunus. Alii poetae eum monstrorum letiferorum *Gorgonum*, *Graiarum*, *Scyllae*, *Sirenum* (cf. μ 41—46), *Echidnae* patrem fecerunt. Brevi: „*e Phorcynis*" vel „*e Polyphemi caverna emergere*" id quod „*ad vitam et lucem redire*" significavit primitus, „*in Phorcynis portum a Phaeacibus deduci*" id quod „*caligine abdi* sive *mori*". Cf. etiam τ 188. E prisco mytho solari haec sunt desumta, perinde atque herois ad inferos descensus. Sed dicimus *argumentum* solum τῆσ Νεκυίασ, non ipsas res, quas narravit Odysseae poeta cum Ulixis ad sedes mortuorum iter verbis exornavit. In *Herculis* vita partes similes egit pastor ingens *Geryoneus*, filius Chrysaoris et Callirrhoës Oceaninae; de quo cf. Hes. Theogonia. Cuius pastoris etiam

ἐν δήμωι Ἰθάκησ· δύο δὲ προβλῆτεσ ἐν αὐτῶι
ἀκταὶ ἀπορρῶγεσ, λιμένοσ πότι πεπτηυῖαι,
αἵ τ' ἀνέμων σκεπάουσι δυσαήων μέγα κῦμα
ἔκτοθεν· ἔντοσθεν δὲ ἄνευ δεσμοῖο μένουσι
νῆεσ ἐΰσσελμοι, ὅτε χ' ὅρμου μέτρον ἵκωνται.
αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸσ λιμένοσ τανύφυλλοσ ἐλαίη, 102ᵃ = ι 140; 102ᵇ-104 = 346 sqq.
ἀγχόθι δ' αὐτῆσ ἄντρον ἐπήρατον ἠεροϝειδέσ,
ἱρὸν Νυμφάων, αἳ Νηϊάδεσ καλέονται.
ἐν δὲ κρητῆρέσ τε καὶ ἀμφιφορῆεσ ἔασι
λάϊνοι, ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι·
ἐν δ' ἱστοὶ λίθεοι περιμήκεεσ, ἔνθα τε Νύμφαι
φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ϝιδέσθαι· 108 cf. ζ 306

97. ἐν αὐτῶι] *ἐπ' αὐτῶι (cf. Α 55)? || 100. δὲ F] δέ τ' G P. || 103. ἀγχόθι] ἐγγύθι Etym. M. 115,1 (cf. § 318[1]).

nomen, a voce γῆρυσ ductum, nomini *Polyphemi* sive Clamantis est simile. Sed apud Homerum Geryonei mentio non fit.

97—99. In sinus cornu utroque rupes abruptae *obiectu laterum frangunt undam* (cf. Β 755 et Verg. Aen. I 159 sq.).

99. ἀνέμων . . . κῦμα] cf. Β 396 sq.

— σκεπάουσι] § 191.

— δυσαήων] cf. Ε 865. Sonus -ή- inest etiam cognatis vocibus ἀήμεναι, ἀήμενοσ (§ 195 et 197), ζαήν (μ 313).

101. ὅτε χ'(κε)] § 326.

— ὅρμου μέτρον] *portum itineris finem*. Cf. ἥβησ μέτρον Λ 225 al.; idem valet τέλοσ Γ 309 et passim.

102. τανύφυλλοσ ἐλαίη] cf. Ρ 53—58 et ε 69. Adi. τανύφυλλοσ sive *folia extendens* redit ν 346 ψ 190, 195.

103—112. Versibus his pulcherrimis *corpus humanum* allegorice pingi perhibet Porphyrius περὶ τοῦ ἐν Ὀδυσσείαι τῶν Νυμφῶν ἄντρου (cf. schol. et Eust. 1734, 61 sqq.), in mediis his ineptiis aliquatenus tamen laudandus propterea quod sensit hunc carminis locum, quamvis decorum, insoliti quid habere. Nam licet dubitari non possit quin poeta id ipsum voluerit pingere quod pingere videatur, *cavernam* arte plus quam humana mire ornatam, in qua lentus labor aquae superne stillantis finxerit imagines telarum pellucidarum variorumque vasorum leni splendore nitentium, admixta tamen sunt nonnulla quae cum ipsius Phorcynis nomine e fabulis antiquioribus sunt desumta, non ad cavernam Ithacensem aliudve Graeciae littus spectantia, sed ad aditum *Ditis* et sedes mortuorum. Cf. praesertim vs. 110. Fortasse et *apum* mentio, quas bestiolas in specu mari obverso vix expectaverit quispiam, inde est ducta; nam apes melliferae immortalitatis veluti spem et speciem prae se ferre Graecis sunt visae (cf. Τ 38 sq. ι 84—104 al.).

106. ἔπειτα] cf. Σ 528.

— τιθαιβώσσουσι] †, *nidificant*? Terminum eundem habet verbum ἀγρώσσειν ε 53. De apibus cf. Β 87.

107 sq. Cf. (Π 223—225 et) ε 62.

ἐν δ' ὕδατ' αἰενάοντα. δύω δέ τέ ϝοι θύραι εἰσί,
αἳ μὲν πρὸσ Βορέαο καταιβαταὶ ἀνθρώποισι,
αἳ δ' αὖ πρὸσ Νότου εἰσὶ θεώτεραι· οὐδέ τι κείνηι
ἄνδρεσ ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδόσ ἐστι.
ἔνθ' οἵ γ' εἰσέλασαν, πρὶν ϝειδότεσ· ἡ μὲν ἔπειτα
ἠπείρωι ἐπέκελσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἥμισυ πάσησ, 114[b] cf. Γ 12
σπερχομένη· τοίων γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετάων.
οἱ δ' ἐκ νηὸσ βάντεσ ἐϋζύγου ἤπειρόνδε
πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆσ ἐκ νηὸσ ἄειραν
αὐτῶι σύν τε λίνωι καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι,
κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθωι ἔθεσαν δεδμημένον ὕπνωι·
ἐκ δὲ κτήματ' ἄειραν, ἅ ϝοι Φαίηκεσ ἀγανοὶ
ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην. 121[a] = 305; 121[b] = θ 520
καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πυθμέν' ἐλαίησ ἀθρό' ἔθηκαν
ἐκτὸσ ὁδοῦ, μή πώσ τισ ὁδιτάων ἀνθρώπων
πρὶν Ὀδυσῆ' ἐγρέσθαι ἐπελθὼν δηλήσαιτο·

---

111. *κείνηι*] *κεῖσε* l. a. || 115. *τοίων* Ryl. G F] *τοῖον* P. — *χέρσ'* (*χερσί*)] *χεὶρ* F, *χεῖρ'* O Z. || 120. *κτήματ'* Ryl. G F P] *χρήματ'* M. || 121. *οἴκαδ'(ε)*] neglecto ϝ; Nauck *ϝοίκαδ' ὄπασσαν*. Item vs. 305. || 123. *πωσ* G F] *πω* Ar. P, *που* M. Cf. vs. 208.

---

109. αἰενάοντα] adi. †, item αἰε- pro αἰεί vel αἰέν dictum, cuiusmodi correptionem etiam Αἰγύπτιοσ et aliae quaedam voces admittunt (cf. § 28). Adiectivum ἀέναοσ sive *perennis* extat Ar. Nub. 275 Theocr. XV 102, σκῶρ ἀεινῶν dicitur Plat. Phaedon. 111 *d*. — δύω . . . θύραι] imitati esse videntur Eur. Cycl. 707 Soph. Philoct. 16 Quint. Smyrn. VI 484.

110. καταιβαταί] § 315. *Descensus* — quorsum? Cf. ad vs. 103—112.

111. θεώτεραι] *divinae, dis propriae*. Cf. § 88.

113. ἔνθ'(α)] *per aditum quo di utuntur soli*.

— πρὶν ϝειδότεσ] „locum ni prius „cognovissent Phaeaces, invenire non „potuissent, et eo si pervenisset tamen eorum navis, Ithacam hanc esse „non potuissent scire". Sic secum reputans poeta haec addidit, sedulo, ut semper, cavens ne veris dissimilia narraret (cf. ε 79 sq.). Nempe naves Phaeacum omnes hominum civitates habebant cognitas (θ 560), et ipsis nautis eadem nunc tribuitur scientia. — Perperam in scholiis dicitur participium praemisso ὡσ mente esse illustrandum (*ita ut locum iis ante cognitum fuisse diceret aliquis*) vel id quod infinitivum nunc valere (*priusquam scirent*; sic etiam Dion. Hal. de Hom. poes. 7).

114. ἐπέκελσεν] cf. ι 148.

115. σπερχομένη] utpote viva ipsa (cf. δ 708 et θ 556—563). *Animantibus* enim proprium est hoc verbum.

118. σύν] cf. Ι 194.

122. πυθμέν'(α)] cf. Λ 635.

αὐτοὶ δ' αὖ ϝοικόνδε πάλιν 'κίον.

οὐδ' ἐνοσίχθων 125^{b}-127^{a} cf. Α 318^{b} sq.
'λήθετ' ἀπειλάων, τὰσ ἀντιθέωι Ὀδυσῆϊ
πρῶτον ἐπηπείλησε· Διὸσ δ' ἐξείρετο βουλήν· 127^{b} = Υ 15
„Ζεῦ πάτερ, οὐκέτ' ἐγώ γε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
τιμήεισ ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔ τι τίουσι,
Φαίηκεσ, τοί πέρ τε ἐμῆσ ἔξ εἰσι γενέθλησ.
καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα 'φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
ϝοίκαδ' ἐλεύσεσθαι — νόστον δέ ϝοι οὔ ποτ' ἀπέϝραν
πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο καὶ κατένευσασ· — 133^{b} = Ο 374
οἳ δ' εὕδοντ' ἐν νηῒ θοῆι ἐπὶ πόντον ἄγοντεσ 134 sq. cf. π 229 sq.
κάτθεσαν ἐν Ἰθάκηι, ἔδοσαν δέ ϝοι ἀγλαὰ δῶρα,
χαλκόν τε χρυσόν τε ϝάλισ ϝεσθῆτά θ' ὑφαντήν, 136 = π 231 cf. ε 38
πόλλ', ὅσα κ' οὐδέ ποτε Τροίησ ἒξ ἤρετ' Ὀδυσσεύσ, 137 sq. = ε 39 sq.
εἴ περ ἀπήμων ἦλθε λαχὼν ἀπὸ ληΐδοσ αἶσαν."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ·
„ὢ πόποι, ἐνοσίγαι' εὐρυσθενέσ, οἷον ἔϝειπεσ! 140 = Η 455
οὔ τί σ' ἀτιμάζουσι θεοί· χαλεπὸν δέ κεν εἴη 141^{b} = Ι 601
πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίηισιν ἰάλλειν.
ἀνδρῶν δ' εἴ πέρ τίσ σε βίηι καὶ κάρτεϊ ϝείκων 143^{b} = σ 139
οὔ τι τίει, σοὶ δ' ἔστι καὶ ἐξοπίσω τίσισ αἰεί.

---

125. αὖ U] αὖτ' Ω. || 129. ὅτε F P] ὅτι G. || 131. νῦν] δὴ P. || 132. ἀπέϝραν § 150^{b}] ἀπηύρων (-ρα F[1], -ρον[2]). || 135. ἀγλαὰ P] ἄσπετα G F (ut ν 342). Cf. π 230. || 137. ἤρετ'(ο) § 284] ἤρατ'.

125—184. Causam probabilem, ob quam Neptunus Phaeacibus stomachatus fuerit, poeta protulit simulque priscam quandam fabulam carmini suo adaptavit (cf. vs. 163). Sed *aliam* causam ea ira olim habuit; deus enim infernus γαιήϝοχοσ — non *marinus* ille Neptunus, quem solum novit Odysseae poeta, — noluit mortales a mortis portitoribus illinc „unde negant redire quemquam" in lucem vitalem reduci, nisi obedirent, monte obvoluto aditum ad homines iis praeclusurum se minatus. Cf. η 56—66.

126. ἀπειλάων] cf. Θ 150.
129. ὅτε] cf. Υ 29.
132. ἀπέϝραν] § 150.
133. πάγχυ, ἐπεὶ] hiatus memoratu dignus; cf. § 15.
135. ἐν Ἰθάκηι] § 315.
137. ὅσα κ'(ε)] § 326.
140. ἐνοσίγαι'(ε)] § 21.
142. πρεσβύτατον] *honoratissimum*? Sic schol., Iovem enim seniorem esse (cf. Ν 355). At idem honoratior. Fortasse igitur *natu maximum* poeta voluit (cf. nota crit. ad Δ 60 sq.). — ἀτιμίηισιν] § 54.

ϝέρξον ὅπως ἐθέλεις καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῶι.“ 145ᵃ = Δ 37 145ᵇ = Ξ 337
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
„αἶψά κ' ἐγὼ ϝέρξαιμι, κελαινεφές, ὡς ἀγορεύεις·
ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἠδ' ἀλεείνω.
νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα 149 cf. ϑ 567
ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροϝειδέϊ πόντωι 150 = ϑ 568
ῥαῖσαι, ἵν' ἤδη σχῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
ἀνθρώπων, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλι' ἀμφικαλύψαι.“ 152 cf. ϑ 569 ν 158
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·

147. *ἀγορεύεις* Ryl. FP] *σὺ κελεύεις* G (cf. δ 485). ‖ 152. *πόλι'* (*πόλει*) GF] *-λιν* P. — *ἀμφικαλύψαι*] sic Ar., alii olim *-ψω*.

149. νῦν αὖ] respicitur illud αἰεί: *nunc quoque <gravem poenam, quam sumere cupio, ne tu fieri vetes vereor; nam> navem Phaeacum in saxum mutare volo, urbem monte obruere.*

151. ἵν' ἤδη σχῶνται] *ut finem faciant tandem aliquando.* Ut peccare desinant, ipsa morte videlicet meliora docti. Nam *mortales* (vs. 129) nostro poetae fuerunt Phaeaces. Cum risu truculento minantis sunt haec, ut „ἵν' εἰδῶσι“ et similia Soph. Ant. 310 sq. Eur. Herc. 245 Troad. 85 sq. al.; cf. ὄφρα B 359. — Mortis portitoribus officium est eos qui vita functi sunt avehere in sedes umbrarum, unde vestigia nulla retrorsum, non servare mortales et in vitam reducere. Hic sensus fuit huius fabulae, quae nostro carmine antiquior fuit (cf. vs. 125—184) et minus ei conveniebat, quoniam poeta ex immortalibus caliginis incolis homines fecit mortales in luce orientali beate viventes (cf. ε 35, 282 sq.); quibus si qui deus involvat montem, non intra suos fines eos cogat, sed luci et vitae ereptos elidat.

152. πόλι'(ι)] § 74.

153—158. Alteram consilii partem Iuppiter probavit, alteram improbavit. Non perierunt igitur Alcinous, Arete, Laodamas, ceteri qui nobis innotuerunt principes, non periit quam diligere didicimus Nausicaa, non frustra iis optima quaevis modo apprecatus est Ulixes (vs. 44—46, 59—62), neque saxis obruta est urbs spatiosa vel ipsa regia auro resplendens; cuiusmodi quid neque iustitia poetica ferebat, neque sensus pulcri et decori. Nautae autem si cum ipsa navi in molem saxeam sunt mutati, — id quod poeta non dixit, sed intellegi fortasse voluit, — horum mors subita apotheosi quodammodo similis fuit, sic enim sepulcrum effugerunt et nomen immortale adepti sunt: cetera Phaeacum gens conspectui hominum in perpetuum fuit erepta, et si qui nautae procellis pulsi, ut Ulixes, in longinquae illius insulae littus deinde exciderunt, non sunt reversi; nullos enim mortales post Ulixem Phaeaces reduxerunt (cf. vs. 180 sq.). — Poetam totam Phaeacum civitatem a Neptuno sub monte abditam finxisse, quod habet lectio vulgata, credibile non est, neque crediderunt posteri, quibus pro Scheria fuit Corcyra. Itaque nisi recipitur Aristophanis sive lectio sive coniectura felicissima, versus 158

„ὦ πέπον, ὧσ μὲν ἐμῶι θυμῶι δοκεῖ ἔμμεν' ἄριστα· 154ᵇ cf. Ι 103
ὁππότε κεν δὴ πάντεσ ἐλαυνομένην προϝίδωνται
λαοὶ ἀπὸ πτόλιοσ, θέμεναι λίθον ἐγγύθι γαίησ
νηῒ θοῆι ϝίκελον, ἵνα θαυμάζωσιν ἅπαντεσ
ἄνθρωποι· μηδέ σφιν ὄροσ πόλι' ἀμφικαλύψαι." 158 cf. θ 569 ν 152
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων, 159 = Υ 318
'βῆ ῥ' ἴμεν' εἰσ Σχερίην, ὅθι Φαίηκεσ γεγάασι.
ἔνθ' ἔμεν'· ἣ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόροσ νηῦσ
ῥίμφα διωκομένη· τῆσ δὲ σχεδὸν ἦλθ' ἐνοσίχθων,
ὅσ μιν λᾶαν ἔθηκε καὶ ἐρρίζωσεν ἔνερθε 163ᵃ cf. Β 319
χειρὶ καταπρηνεῖ ἐλάσασ· ὃ δὲ νόσφ' ἐβεβήκει. 164ᵃ = Π 792 h. Ap. 333

οἳ δὲ πρὸσ ἀλλήλουσ ϝέπεα πτερόεντ' ἀγόρευον

155. *προ(ϝ)ίδωνται* P] *προσ.* F, *ἰσ.* G. ‖ 158. *μηδέ* Aristoph.] *μέγα δὲ* Ar. Ω (ut vs. 152). Cf. comment. ad vs. 153—158. ‖ 164. *καταπρηνεῖ*] cf. Π 792.

delendus est; sic vero incommodi erunt [θ 569] ν 177, 183 Accedit quod, nisi sequimur Aristophanem, Iuppiter multis verbis inutiliter usus est, cum sufficerent haec: *fac igitur quod lubet.*

154. ἔμμεν'(αι)] § 125.

156. θέμεναι] § 125.

158. πόλι'(ι)] § 74.

160. Σχερίην] cf. ε 34

162. διωκομένη] cf. Θ 439.

163. Scopuli cuiusdam speciem insolitam hanc fabulam peperisse veri est simile, quam fabulam a nostro poeta cum ea quae est de Phaeacibus et de Scheria primum esse coniunctam; primitus utique ab ea alienam fuisse certum videtur (cf. vs. 125—184). Cuiusmodi scopulus prope Phalarium *Corcyrae* promunturium et olim cernebatur (Plin. H. Nat. IV 53) et hodie cernitur. Sed etiam cautium complurium littoris *Attici*, quas pro navibus hostilibus habuerunt Persae, similis fuit figura (Herodot. VIII 107), nec dubium quin *multas* rupes in eiusmodi figuram fallacem effinxerit longa aetas; quapropter Theophr. Char. 25: ὁ δειλὸσ οἷοσ πλέων τὰσ ἄκρασ φάσκειν ἡμιολίασ (*naves piraticas*) εἶναι. Odysseae autem poeta, cui Scheria fuit regio longinqua et fabulosa, non certum aliquod saxum littoribus Graecis vicinum nunc cogitavit. Neque probanda est opinio eorum qui versum hunc et vicinos postea natos arbitrantur quam Corcyra pro insula Phaeacum haberi sit coepta (cf. ε 34), sed ipsi hi versus famam illam Corcyrae conciliasse videntur. Crediderunt nimirum Corcyraei — et libentissime profecto crediderunt, nam quanta laus erat urbem Alcinoi gentisque illius ἀγχιθέου incolere! — se ante insulam suam suisce oculis cernere navem eam lapideam, quam celebrasset poeta, et hodie multi sunt qui cum illis credant. Quamquam rupes illa, de qua nunc fit sermo, navem *passis velis* per mare currentem potius refert: poeta vero *remorum* in hac fabula mentionem fecit passim (etiam ν 155), *velorum* nusquam.

Φαίηκεσ δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρεσ. 166 = ϑ 191
ὧδε δέ τισ ʼϝείπεσκε ϝιδὼν εἰσ πλησίον ἄλλον· 167 = Β 271
„ὢ μοι, τίσ δὴ νῆα ϑοὴν ἐπέδησʼ ἐνὶ πόντωι
ϝοίκαδʼ ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προεφαίνετο πᾶσα.“
ὧσ ἄρα τισ ʼϝείπεσκε· τὰ δʼ οὐ ʼϝίσαν ὡσ ἐτέτυκτο. 170 = δ 772
τοῖσιν δʼ Ἀλκίνοοσ ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε· 171 cf. δ 773
„ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα ϑέσφαϑʼ ἱκάνει 172 = ι 507 172sq. cf. ϑ 564sq.
πατρὸσ ἐμοῖʼ, ὃσ ἔφασκε Ποσειδάωνʼ ἀγάσεσϑαι
ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονέσ εἰμεν ἁπάντων· 174-177 = ϑ 566 sqq.
ʼφῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐΰϝεργέα νῆα
ἐκ πομπῆσ ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροϝειδέϊ πόντωι
ῥαισέμεναι, μέγα δʼ ἧμιν ὄροσ πόλιʼ ἀμφικαλύψειν. 177 cf. 183
ὡσ ἀγόρευʼ ὁ γέρων· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται. 178 cf. ϑ 570
ἀλλʼ ἄγεϑʼ, ὥσ κεν ἐγὼ ϝείπω, πειϑώμεϑα πάντεσ· 179 = Β 139
πομπῆσ μὲν παύεσϑε βροτῶν, ὅτε κέν τισ ἵκηται
ἡμέτερον προτὶ ϝάστυ, Ποσειδάωνι δὲ ταύρουσ
δώδεκα κεκριμένουσ ἱερεύσομεν, αἴ κʼ ἐλεήσηι
μηδʼ ἧμιν περίμηκεσ ὄροσ πόλιʼ ἀμφικαλύψηι.“ 183 cf. 177 183[b] cf. ϑ 569
ὧσ ἔφαϑʼ· οἳ δʼ ἔδϝεισαν, ἑτοιμάσσαντο δὲ ταύρουσ.

Ὀδυσσέωσ ἄφιξισ εἰσ Ἰϑάκην.

ὣσ οἳ μέν ῥʼ ηὔχοντο Ποσειδάωνι ϝάνακτι
δήμου Φαιήκων ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ,
ἑσταότεσ περὶ βωμόν.

173. ἀγάσεσϑαι Ar.] -σασϑαι Ω. Cf. ϑ 565 Γ 28. ‖ 174. ἡμῖν] ἥμισιν (cf. § 93)? — ἀπήμονεσ] ἀμύμονεσ U² (cf. Μ 80). ‖ 175. ἐΰϝεργέα MU] περικαλλέα GFP (ut vs. 149). ‖ 177. ἀμφικαλύψειν P] -ψαι GF. ‖ 180. παύεσϑε P] -σασϑε GF.

169. προεφαίνετο] προυφ. Ω. — πᾶσα] *tota super horizontem emersa*, iam proxima littori.

173. ἐμοῖ'(ο)] § 59.

177. πόλι'(ι)] § 74.

179. κεν] § 326.

182—184. Ratas fore has Phaeacum ad Neptunum preces Iovis verbis certiores nos fecit poeta (cf. vs. 153—158), qui exinde tacuit de Phaeacibus, ut de Calypso, Circe, Aeolo, ceteris quos Ulixes visit. Sed ex Ulixis ore didicimus Neptunum mox ab ipso Ulixe Tiresiae mandata perficienti exoratum iri (cf. λ 130 sq.), nullam igitur deinde deo illi causam fore Phaeacibus propter heroëm in patriam reductum etiam succensendi. Cf. vs. 222 sq.

187. περὶ βωμόν] in urbis foro; cf. ζ 267.

ὃ δ' ἤγρετο δῖοσ Ὀδυσσεὺσ 187^b = ζ 117
εὕδων ἐν γαίηι πατρωΐηι, οὐδέ μιν ἔγνω
ἤδη δϝὴν ἀπεών· περὶ γὰρ θεὸσ ἠέρ' ἔχευε
Παλλὰσ Ἀθηναίη κούρη Διόσ, ὄφρα μιν αὐτὸν
ἄγνωτον τεύξειε ϝέκαστά τε μυθήσαιτο,
μή μιν πρὶν ἄλοχοσ γνοίη ϝαστοί τε φίλοι τε,
πρὶν πᾶσαν μνηστῆρασ ὑπερβασίην ἀποτῖσαι. 193 = χ 64
τούνεκ' ἄρ' ἀλλοῖα 'φαινέσκετο πάντα ϝάνακτι,
ἀτραπιτοί τε διηνεκέεσ λιμένεσ τε πάνορμοι
πέτραι τ' ἠλίβατοι καὶ δένδρεα τηλεθάοντα.
'στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξασ καί ῥ' εἴσϝιδε πατρίδα γαῖαν. 197 cf. Ξ 13 197^a = ο 6
οἰμώξασ τ' ἄρ' ἔπειτα ἐϝὼ 'πεπλήγετο μηρὼ 198 cf. Μ 162
χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενοσ δὲ προσηύδα· 199 = Ο 398
„ὤ μοι ἐγώ, τέων αὖτε βροτῶν εἰσ γαῖαν ἱκάνω; 200-202 = ζ 119 sqq.
ἦ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
ἠὲ φιλόξεινοι καί σφιν νόοσ ἐστὶ θεοδϝήσ;
πῆι δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῆι δὲ καὶ αὐτὸσ

190. *αὐτὸν*] -τῶι Aristoph. (μιν ad *Ithacam* referens; cf. § 98). || 191. ἄγνωτον] cf. β 175. || 193. μνηστῆρασ G P] -ρσι F. || 194. *ἀλλοῖα] ἀλλοειδέα Ω metro invito. Cf. Δ 258 π 181 τ 265; adi. ἀλλοϝειδήσ apud poetam non redit neque numeris hexametris admittitur. Similis error Ν 53. — (')φαινίσκετο G^2 F P] φαίνετο G^1. || 197. In M (manu schol.) et in k additus est versus: τὴν — ἦλθεν (= 226). || 198. *οἰμώξασ ... ἐϝὼ] ᾤμωξεν ... καὶ ὢ Ω, δὴ ῥα τότ' ᾤμωξεν καὶ ἐϝὼ Bekker (ut Μ 162 Ο 397). || 199. καταπρηνέσσ'(ι)] cf. Ο 114. — δὲ προσηύδα Ryl. G F P] δ' ἔποσ ηὔδα X (Ar.?); cf. Ο 114, 398. || 200. τέων αὖτε βροτῶν] cf. ζ 119. || 203. χρήματα G F] κτήματα P (cf. ν 304 ο 13).

187^b sq. ἤγρετο ... εὕδων] ut ἀναπνεύσωσι ... τειρόμενοι Λ 800 sq. Σ 200 sq.; cf. Α 137 sq.

189—193. Cavit dea ne aut in caverna cum opibus iacens Ulixes a viatore aliquo conspici posset (cf. η 15, 143), aut experrectus sic temere domum suam repetens et in caecam perniciem ruens Ἀγαμέμνονοσ Ἀτρεΐδαο φθῖτο κακὸν οἶτον (cf. vs. 383 sq.).

189. περὶ γὰρ θεὸσ ἠέρ' ἔχευε] *dea enim nebula ipsum et cunctam viciniam involverat.* Quam nebulam dea vs. 352 dispellit.

192. γνοίη] singularis ut Α 255.

195. ἀτραπιτοί] § 39.

— πάνορμοι] †.

196. ἠλίβατοι] cf. Ο 273.

— τηλεθάοντα] § 191.

199. προσηύδα] cf. Ο 114.

200—208 et 209—216. Duplex recensio? Cf. Β 144—148 et Ν 99.

203 sq. πῆι ... φέρω ... πλάζομαι;] non *dubitantis* sed *animum despondentis* haec sunt verba: *quorsum tandem haec fero (ferre possum) et quorsum ipse erro.* Necessarius igitur hic est indicativus, ut Ar. Nub. 1825 vel Plut. 441.

πλάζομαι; αἴϑ' ὄφελον μεῖναι παρὰ Φαιήκεσσι
αὐτόϑ'! ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων — 205b sq.a = υ 222 sq.
ἐξικόμην, ὅσ κέν μ' ἐφίλει καὶ ἔπεμπε νέεσϑαι.
νῦν δ' οὔτ' ἄρ πηι ϑέσϑαι ἐπίσταμαι, οὔτε μὲν αὖϑι
καλλείψω, μή πώσ μοι ἕλωρ ἄλλοισι γένηται.
ὢ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονεσ οὐδὲ δίκαιοι
ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ,
οἵ μ' εἰσ ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον! ἦ τέ μ' ἔφαντο
ἀξέμεν' εἰσ Ἰθάκην εὐδήελον, οὐδ' ἐτέλεσσαν.
Ζεύσ σφασ τίσαιτο ἱκετήσιοσ, ὅσ τε καὶ ἄλλουσ
ἀνϑρώπουσ ἐφορᾶι καὶ τίνυται ὅσ τισ ἁμάρτηι.
ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριϑμήσω καὶ ἴδωμαι,
μή τί μοι οἴχονται κοίλησ ἐπὶ νηὸσ ἄγοντεσ."
ὣσ ϝειπὼν τρίποδασ περικαλλέασ ἠδὲ λέβητασ — 217 cf. h. Merc. 179
ἠρίϑμει καὶ χρυσὸν ὑφαντά τε ϝείματα καλά.
τῶν μὲν ἄρ' οὔ τι 'πόϑει, ὃ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν
ἑρπύζων παρὰ ϑῖνα πολυφλοίσβοιο ϑαλάσσησ — 220 cf. A 34
πόλλ' ὀλοφυρόμενοσ.
σχεδόϑεν δέ ϝοι ἦλϑεν Ἀϑήνη, — 221b = β 267
ἀνδρὶ δέμασ ϝεϝικυῖα νέωι, ἐπιβώτορι μήλων,

204. *πλάζομαι* F] *πλάγξομαι* G P (cf. *B* 436). ‖ 207. *οὔτε*] *οὐδὲ* *Ω*. Cf. *E* 359 *Ω* 368. ‖ 208. *γένηται*] *-νωνται* P¹. ‖ 213. *σφασ τίσαιτο*] *δέ σφασ τίσαιτ'* Cobet (*τίσαιτ'* F H² D U L). Zen. *τίσασϑαι* (? *τισάσϑω* WRibbeck). ‖ 215. *ἴδωμαι*] neglecto *ϝ*, Fick *ἀλλ' ἄγ' ἀρ. τὰ χρ. ἠδὲ ϝίδωμαι*. ‖ 216. *οἴχονται* G P] *-ωνται* F. Cf. *A* 555. — *ἐπὶ* G F] *ἐκ* P. ‖ 222. *ἐπιβώτορι* G F] *-βήτορι* P, quae lectio absurda (cf. *λ* 131) subest vocis *ἐπιβώτορι* apud Hesychium explicationi alteri: „*ἐφιππαστῆρι· οἱ γὰρ τῶν βασιλέων υἱοὶ ἐπὶ τῶν κριῶν ἱππεύειν ἐμάνϑανον*" (!).

204. ὄφελον] subiectum est τὰ χρήματα, opp. ἐγώ vs. 205.

205. αὐτόθ'(ι)] § 322.

— βασιλήων] *duodecim* illorum principum, de quibus cf. θ 390 sq. α 386. A Nausithoo turpiter deceptum se putat.

207. αὖθι] § 322.

209. ὢ πόποι] cf. N 99.

212. ἀξέμεν'(αι)] § 125.

— εὐδήελον] cf. E 2.

213 sq. Cf. Ω 570.

213. σφασ] § 92.

219. ὃ δ'(ὲ)] cf. A 191.

— ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν] cf. B 290.

221. Ut Calypsus vel Circae potestati eriperetur Ulixes, operam dedit *Mercurius* (ε 29 sqq. κ 277 sqq.; cf. Ω 333 sqq.): in vitae communis orbem iam reducto succurrit *Minerva*, et palam quominus succurrat nihil obstat, quoniam Neptunus missum fecit heroëm, proximo tempore sacra sibi laturum (cf. λ 130 et ζ 329—331).

222 sq. Cf. Mercurius Ω 347 sq. specie iuvenis principis induta ad Priamum accedens. Bobus, equis, ovibus, capellis etiam regum filii

παναπάλωι, οἷοί τε ϝανάκτων παῖδεσ ἔασι,
δίπτυχον ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἔχουσ᾽ ἐϋϝεργέα λώπην·
ποσσὶ δ᾽ ὑπὸ λιπαροῖσι πέδιλ᾽ ἔχε, χειρὶ δ᾽ ἄκοντα.
τὴν δ᾽ Ὀδυσεὺσ ᾽γήθησε ϝιδὼν καὶ ἐναντίοσ ἦλθε, 226ᵃ = χ 207
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 227 = ο 259
„ὦ φίλ᾽, ἐπεὶ σὲ πρῶτα κιχάνω τῶιδ᾽ ἐνὶ χώρωι, 228 cf. ο 260
χαῖρέ τε καὶ μή μοί τι κακῶι νόωι ἀντιβολήσαισ,
ἀλλὰ σάου μὲν ταῦτα, σάου δ᾽ ἐμέ· σοὶ γὰρ ἐγώ γε
εὔχομαι ὥσ τε θεῶι καί σευ φίλα γούναθ᾽ ἱκάνω.
καί μοι τοῦτ᾽ ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ᾽ ἐῢ ϝείδω· 232 = α 174
τίσ γῆ, τίσ δῆμοσ; τίνεσ ἀνέρεσ ἐγγεγάασι; 233 cf. h. Ap. 468
ἤ πού τισ νήσων εὐδείελοσ, ἦέ τισ ἀκτὴ
κεῖθ᾽ ἁλὶ κεκλιμένη ἐριβώλακοσ ἠπείροιο;"
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„νήπιόσ ἐσσ᾽, ὦ ξεῖν᾽, ἢ τηλόθεν εἰλήλουθασ, 237 = ι 273
εἰ δὴ τήνδε γε γαῖαν ἀνείρεαι. οὐδέ τι λίην
οὕτω νώνυμόσ ἐστι, ϝίσασι δέ μιν μάλα πολλοί, 239ᵇ cf. Ζ 151
ἠμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸσ ἠόα τ᾽ ἠέλιόν τε, 240ᵇ = Μ 239

224. ἔχουσ᾽(α) Ar. G F] ἔχων P. ‖ 225. χειρὶ F] χερσὶ G P (cf. Λ 585). ‖ 226. ἐναντίοσ G F] -ον P (cf. Ζ 54). ‖ 228. πρῶτα κιχάνω] -τον ἱκάνω G. ‖ 229. ἀντιβολήσαισ F H] -σῃσ G. ‖ 230. σάου (bis) Cobet] cf. Π 363. — ταῦτα] πάντα P. ‖ 233. Fick τίσ δῆμοσ, τίσ γαῖα; τίνεσ βροτοί, ut h. Ap. 468; cf. vs. 238 et § 58. — ἐγγεγάασι G F] ἐκγ. P. ‖ 238. γε U] τε Ryl. G F P (cf. ο 484), om. X.

praeesse solebant eo aevo, quo divitias animalia potissimum domestica efficiebant. Sic patris pecudes paverunt Paris Ω 29, Melanippus O 547 sqq., Democoon Δ 500, Isus et Antiphon Λ 106, fratres Andromachae Ζ 424, Aeneas Υ 91, Anchises h. Ven. 54 sq., Solis filiae Lampetia et Phaëthusa μ 131 sq.

223. παναπάλωι] § 21 (cf. vs. 31).

224. δίπτυχον . . . λώπην] cf. Γ 126 et de adiectivi forma Α 461. Subst. λώπη †.

225. Cf. α 96(—101).

229. ἀντιβολήσαισ] § 113.

230 sq. Non quod ipsum hunc iuvenem metuat, verbis demissis Ulixes eum adit supplex, sed in terram ignotam sive — quod illo aevo eodem redibat — hostilem deductum se ratus. Cf. vs. 200—202 (= ζ 119—121).

231. σευ] § 92.

234. ποθί] § 322.

— εὐδείελοσ] cf. Ε 2.

237. ἐσσ᾽(ι)] § 302.

238—241. Poeta suam et aequalium opinionem a dea proferri facit. Ipsum videlicet Ulixis nomen carminibus celebratum (cf. vs. 248) claram inter homines reddidit insulam illam exiguam et procul remotam, ubi regnasse ille ferebatur.

240. ἠόα] § 77.

ἠδ' ὅσσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα. 241ᵇ = M 240
ἦ τοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππήλατός ἐστι,
οὐδὲ λίην λυπρή· ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
ἐν μὲν γάρ ϝοι σῖτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε ϝοῖνος
γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει τεθαλυῖά τ' ἐϝέρση.
αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βούβοτος· ἔστι μὲν ὕλη
παντοίη, ἐν δ' ἀρδμοὶ ἐπηετανοὶ παρέασι.
τῶι τοι, ξεῖν', Ἰθάκης γε καὶ εἰς Τροίην ὄνομ' ἵκει,
τήν περ τηλόθι φασὶν Ἀχαιίδος ἔμμεναι αἴης."
ὣς 'φάτ'· ἐγήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς, 250 = η 329
χαίρων ϝῆι γαίηι πατρωΐηι, ὥς ϝοι ἔϝειπε
Παλλὰς Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο, 252 = 371 ω 547 cf. γ 42
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· —
οὐδ' ὅ γ' ἀληθέ' ἔϝειπε, πάλιν δ' ὅ γε 'λάζετο μῦθον, 254ᵇ = Δ 357
αἰὲν ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν· —
„'πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτηι εὐρείηι

241. In marg. adscripsit G²: καὶ μέντοι χ' ἴσασ' Ἰθάκησ ἕδοσ οὐδὲ τάπητοσ (οἵ τ' ἀποτηλοῦ?). ‖ 243. οὐδ'(ὲ) Ar. F] οὐκ G P. ‖ 244 et 247. ἐν (ter) G P] εὖ F. ‖ 245. ἐϝέρση] ὀπώρη X D (cf. λ 192). ‖ 246. βούβοτοσ] *συτρόχοσ? ‖ 247. παρέασι F P] γεγάασι G. ‖ 254. οὐδ' ὅ γ'] οὐδέ γ' Bothe, οὐδέ τ' Duentzer. Repetitum ὅ γε suspicionem movet. ‖ 255. αἰὲν Y] αἰεὶ Ω (cf. Α 520). ‖ 256. Κρήτηι] Τροίηι P.

242. Cf. Γ 201.

243. Illuc unde dicendi initium fecit Minerva redit verbis ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται (cf. θ 159—164). Sic igitur eius verba sunt iungenda: *est sane aspera haec insula et equis parum apta, non tamen prorsus est iniucunda; lata sane non est.* Tam angusta est Ithaca ut una hora ab altero latere ad alterum perveniri facile possit.

— λυπρή] †; λύπη, λυπεῖν, λυπηρός apud H. non inveniuntur.

244. γάρ] particula spectat laudes insulae quae modo sunt praemissae (vs. 238—241 et 243ª).

246. αἰγίβοτος] cf. δ 606. Satius capellas quam nihil omnino alere.

— καὶ βούβοτος] adi. †. Magis quam pro re dea laudat fertilitatem insulae, cuius nomen nondum protulit (cf. vs. 248). Nam *boves* si in Ithaca fuerunt, quibus uterentur *aratores*, multi hi esse non potuerunt et *feno* potissimum fuere nutriti; ipsius autem Ulixis armenta, ut et aliorum Ithacensium locupletum, pascebantur in pratis *Elidis*; cf. δ 635—637 ξ 96—104 υ 187 sq., 210 sqq.

248. Ludens dea heroëm notissimum sibi et dilectissimum vocat *hospitem* et in fine demum orationis longioris ipsum *Ithacae* nomen profert, *Troiae* autem veluti sine iusta causa mentionem facit. Quem si nominatim compellasset, dixisset: „ergone dum Troiam oppugnabas tuae ipsius patriae oblitus es?"

249. τηλόθι] § 322.

254. πάλιν] cf. Δ 357.

256 sqq. *Cretae* nomen et gens

τηλόθ' ὑπὲρ πόντου, νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς
χρήμασι σὺν τοισίνδε· λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα
φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον 'Ιδομενῆος,
'Ορσίλοχον πόδας ὠκύν, ὃς ἐν Κρήτηι εὐρείηι
ἀνέρας ἀλφεστὰς 'νίκα ταχέεσσι πόδεσσι,
οὕνεκά με στερέσαι τῆς ληΐδος ἤθελε πάσης
Τρωϊάδος, τῆς εἵνεκ' ἐγὼ 'πάθον ἄλγεα θυμῶι
ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων, 264 = Ω 8
οὕνεκ' ἄρ' οὐ ϝῶι πατρὶ χαριζόμενος 'θεράπευον
δήμωι ἔνι Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἑταίρων.

---

258. *τοισίνδε* § 97] *τοῖσδεσσι* || 261. *ἀλφεστὰς*] cf. Λ 454.

Minois atque *Idomenei* in fictis Ulixis narratiunculis hoc loco et alibi (ξ 199 sqq. π 62 ρ 523 τ 172 sqq.) commemorata, quae mendacia alio mendacio confirmantur quodammodo ξ 379—383 (cf. etiam v. l. α 93, 285 β 214), testantur priscas aliquas fabulas poetae nostro innotuisse, in quibus Ulixes revera ferretur Cretam visisse, vel potius ibi vixisse, e Minoë Iovis filio et comite (τ 179) oriundus. Nempe fabula, quae fuit de Ulixe, e terra firma Cretam a colonis Achivis delata novas ibi radices egit; alios ibi parentes heros accepit, alia facinora perpetravit. Nisi ratione inversa e Creta haec fabula migravit in Peloponnesum et insulas adiacentes. Quicquid id est, ad nos non nisi tenuis quaedam harum rerum fama pervenit in hisce — quas *falsas* ait Odysseae poeta — narratiunculis. Ex eodem fonte fluxisse videntur quae poeta narravit de *Rhadamantho* Minois fratre et veluti altero Minoë a Phaeacibus Euboeam deducto (cf. η 321—328); fuit certe Rhadamanthi illud iter simillimum ipsius Ulixis itineri. Neque est quod miremur, cum marito *Pasiphaës*, quod *Lunae* epitheton fuit primitus, sanguinis vinculis coniunctum fuisse heroëm illum, qui mytho solari olim fuit celebratus; cf. ε 467 sq. et ad τ 407—409, 573—579. Alia, quae de *Thesprotia* a se visa et de Phidone rege mendacia protulit Ulixes cum Eumaeo confabulatus (cf. ξ 327 sq.), in fabulis Odyssea antiquioribus mendacia non fuisse, id quidem constat.

257. τηλόθ'(ι)] § 322.

— ὑπὲρ] *supra*, i. e. *ultra*, item ξ 300. Cf. γ 170—172.

259—264. Haec fingit Ulixes ut iuvenem, quem ipsius opibus inhiare suspicatur, a violentia deterreat. — *Orsilochus* Idomenei filius aliunde non est cognitus, sed de nihilo nunc hoc nomen fingi veri parum simile est. Idomenei fratrem Ulixes se dicit τ 181. Alii Orsilochi duo in Odyssea commemorantur, quorum alter *Alphei* fuit filius, Dioclis pater, alter *Messenius* quidam.

261. ἀλφεστάς] cf. Ζ 142.

264. Cf. Ω 8.

265 sq. Aliis verbis Ulixes idem ait ξ 237.

265. οὕνεκ'(α)] a στερέσαι ἤθελε suspensum. In Cretam e bello reducem Orsilochus iussit tradere praedam.

— ϝῶι] cf. δ 618.

τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα ’βάλον χαλκήρεϊ δουρὶ 267 cf. Λ 742
ἀγρόθεν, ἐγγὺσ ὁδοῖο λοχησάμενοσ σὺν ἑταίρωι·
νὺξ δὲ μάλα δνοφερὴ κάτεχ’ οὐρανόν, οὐδέ τισ ἥμασ
ἀνθρώπων ἐνόησε, ’λάθον δέ ϝε θυμὸν ἀποϝράσ.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόν γε κατέκτανον ὀξέϊ χαλκῶι,
αὐτίκ’ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν Φοίνικασ ἀγαυοὺσ
ἐλλισάμην καί σφιν μενοϝεικέα ληΐδ’ ἔδωκα·
τούσ μ’ ἐκέλευσα Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι
ἢ εἰσ Ἦλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί. 275 cf. ο 298 ω 431 h. Ap. 426
ἀλλ’ ἦ τοί σφασ κεῖθεν ἀπώσατο ϝὶσ ἀνέμοιο
πόλλ’ ἀϝεκαζομένουσ, οὐδ’ ἤθελον ἐξαπατῆσαι· 277[a] cf. Z 458
κεῖθεν δὲ πλαγχθέντεσ ἱκάνομεν ἐνθάδε νυκτόσ,
σπουδῆι δ’ εἰσ λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τισ ἧμιν 279[a] cf. ι 73
δόρπου μνῆσισ ἔεν μάλα περ χατέουσιν ἑλέσθαι,
ἀλλ’ αὔτωσ ἀποβάντεσ ἐκείμεθα νηὸσ ἅπαντεσ.
ἔνθ’ ἐμὲ μὲν γλυκὺσ ὕπνοσ ἐπήλυθε κεκμηῶτα· 282 = κ 31
οἳ δὲ χρήματ’ ἐμὰ γλαφυρῆσ ἐκ νηὸσ ἑλόντεσ
κάτθεσαν, ἔνθα περ αὐτὸσ ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.
οἳ δ’ εἰσ Σιδονίην εὖ ναιομένην ἀναβάντεσ
ᾤχοντ’· αὐτὰρ ἐγὼ ’λιπόμην ἀκαχημένοσ ἦτορ.“ 286 cf. ο 481
ὣσ ’φάτ’· ἐμείδησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη 287 cf. P 567
χειρί τέ μιν κατέρεξε, — δέμασ δ’ ἐϝέϝικτο γυναικὶ 288[a] = Λ 361 [sq. 288[b] sq. = π 157
καλῆι τε μεγάληι τε καὶ ἀγλαὰ ϝέργα ϝιδυίηι, — 288[b] = δ 796 289 cf. ο 418
καί μιν φωνήσασ’ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„κερδαλέοσ κ’ εἴη καὶ ἐπίκλοποσ, ὅσ σε παρέλθοι

270. ἀποϝράσ § 150^5] ἀπούρασ (λαθὼν . . . ἀπηύρων F^1 O Z k). || 273. ληΐδ’(α)] ἤϊα Aristoph. || 274. μ’(ε)] δ’ P. — ἐφέσσαι] Rhianus ἀφέσσαι (ἀποφάσσαι cod.; corr. Cobet). || 278. νυκτόσ] νυκτί P. || 279. προερέσσαμεν Ar. G P] -ρύσ(σ)αμεν F (cf. Α 435). || 280. *μνῆσισ] μνῆστισ. Vox †; vitii causa fuit homonymorum μνηστόσ, μνηστύσ, μνηστήρ similitudo. || 282. ἐπήλυθε ed. pr.] ὑπήλυθε n, ἐπέλλαϐε (F P) vel ὑπέλλαϐε (G) Ω. Cf. κ 31. || 285. ναιομένην] κτιμένην M (Σιδονίηνδε ἐῢ κτ. ἀν.?). || 289. Om. G^1 P; in G^1 praeterea vs. 288 pro δέμασ — γυναικὶ scriptum est ἔποσ τ’ ἔφατ’ ἔκ τ’ ὀνόμαζε (ut δ 610). || 290. ἔπεα] neglecto ϝ (cf. Ο 35).

267 sq. κατιόντα . . . ἀγρόθεν] *cum rure in urbem reverteretur*. Cf. λ 188.
269. ἧμασ] § 92.
272. νῆα] navem mercatorum Phoenicum, qui forte fortuna in portu adessent.
274. ἐφέσσαι] § 220.
276. σφασ] § 92.
278. νυκτόσ] cf. Ε 523.
280. ἔεν] § 302.
282. Cf. κ 31 sq.
287—294. Cf. ε 180.
288. ἐϝέϝικτο] § 160.
289. ϝέργα ϝιδυίηι] § 160.

ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸσ ἀντιάσειε.
σχέτλιε, ποικιλόμητι, δόλων ἄατ', οὐκ ἄρ' ἔμελλεσ
οὐδ' ἐν σῆι περ ἐὼν γαίηι λήξειν ἀπατάων
μύθων τε κλοπίων, οἵ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσί;
ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, ϝειδότεσ ἄμφω — 296ᵃ = Ν 292
κέρδε', ἐπεὶ σὺ μέν ἐσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστοσ ἁπάντων
βουλῆι καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι
μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν. οὐδὲ σύ γ' ἔγνωσ
Παλλάδ' Ἀθηναίην κούρην Διόσ; ἥ τέ τοι αἰεὶ — 300 sq. cf. Κ 278 [sq. 300ᵃ = γ 42
ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἠδὲ φυλάσσω, — 301ᵃ = Κ 245
καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα.
νῦν αὖ δεῦρ' ἱκόμην, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφήνω
χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαίηκεσ ἀγαυοὶ
ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι ἐμῆι βουλῆι τε νόωι τε, — 305ᵃ = 121; 305ᵇ = μ 211
ϝείπω θ' ὅσσα τοι αἶσα δόμοισ' ἔνι ποιητοῖσι
κήδε' ἀνασχέσθαι· σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκηι.
μηδέ τιν' ἐκφάσθαι μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν
πάντων οὕνεκ' ἄρ' ἦλθεσ ἀλώμενοσ, ἀλλὰ σιωπῆι
πασχέμεν' ἄλγεα πολλὰ βίασ ὑποδέγμενοσ ἀνδρῶν." — 310 cf. π 189
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ἀργαλέον σε, θεά, γνῶναι βροτῶι ἀντιάσαντι
καὶ μάλ' ἐπισταμένωι· σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ ϝεϝίσκεισ.
τοῦτο δ' ἐγὼν ἐῢ ϝοῖδ', ὅτι μοι πάροσ ἠπίη ἦσθα, — 314 cf. ο 152

---

293. ποικιλόμητι § 88[10]] -μῆτα. — ἄατ'(ε)] ἄτερ l. a. ant. ‖ 295. κλοπίων] πλοκίων Eust. et Hesych. — πεδόθεν P] παιδόθεν G F H M[1] X D S U L W i k l n q metro invito (cf. v. l. β 87), πάϊθεν WSchulze. ‖ 300. αἰεὶ] ἄγχι l. a. ‖ 301. πόνοισι] δόλοισι G' (e vs. 292). ‖ 304. χρηματα G F] κτήματα P (cf. vs. 203). ‖ 305. Cf. vs. 121. ‖ 306. θ'(τε) G F] δ' P. ‖ 307. ἀνασχέσθαι] -πλῆσαι M et Eust. (cf. ε 207).

---

293. ἄατ'(ε)] ἆτ' Ω.

295. πεδόθεν] *fundilus* (cf. πέδον Ν 796 al.). Transfertur nunc, suum vero locum obtinet apud Hesiodum Theog. 680.

299. μήτι] § 74.

— κλέομαι] § 183.

300—302. ἥ τε ... παρίσταμαι ... φυλάσσω ... ἔθηκα] cf. Ω 520 sq.

303. μῆτιν ὑφήνω] cf. Σ 367.

308. τιν'(ι)] § 99.

309. οὕνεκ'(α) ... ἤλθεσ] i. q. ὅτι πάρει (οὕνεκα ut ε 216 al.).

310. πασχέμεν'(αι)] § 125.

312. γνῶναι] § 125.

313. παντὶ] nudius quartus *puellae* speciem induit Minerva (η 20), tertius *viri* (θ 194), modo *iuvenis*, nunc *mulieris*.

314—323. Queritur Ulixes — aut, si quis mavult, miratur ipse poeta — id quod effecit fabularum priscarum

ἧοσ ἐνὶ Τροίηι ’πολεμίζομεν υἷεσ Ἀχαιῶν. 315 = ο 153
αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν, 316 sq. = γ 130 sq.
’βῆμεν δ’ ἐν νήεσσι, θεὸσ δ’ ἐκέδασσεν Ἀχαιούσ,
οὔ σ’ ἔτ’ ἔπειτ’ ἔϝιδον, κούρη Διόσ, οὐδ’ ἐνόησα
νηὸσ ἐμῆσ ἐπιβᾶσαν ὅπωσ τί μοι ἄλγοσ ἀλάλκοισ,
ἀλλ’ αἰεὶ φρέσ’ ἐμῆισιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ
ἠλαόμην, ἧόσ με θεοὶ κακότητοσ ἔλυσαν· 321ᵇ = ι 397
πρίν γ’ ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμωι
’θάρσυνάσ τε ϝέπεσσι καὶ εἰσ πόλιν ἤγαγεσ αὐτή.
νῦν δέ σε πρὸσ πατρὸσ γουνάζομαι, — οὐ γὰρ ὀΐω
ἱκέμεν’ εἰσ Ἰθάκην εὐδήελον, ἀλλά τιν’ ἄλλην
γαῖαν ἀναστρέφομαι, σὲ δὲ κερτομέουσαν ὀΐω
ταῦτ’ ἀγορευέμεναι, ἵν’ ἐμὰσ φρένασ ἠπεροπεύηισ, —
ϝειπέ μοι, εἰ ἐτεόν γε φίλην εἰσ πατρίδ’ ἱκάνω.“
τὸν δ’ ἠμείβετ’ ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„αἰεί τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα. 330 cf. η 309
τῶι σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἐόντα,

315. ἧοσ ἐνὶ § 323] ἕωσ ἐνὶ G F, ἕωσ ὅτε ἐν P. ‖ 318. σ’ ἔτ’(ι) G] σέ γ’ F, σ’ P. ‖ 320—323. Ar. — ‖ 320. *φρέσ’ ἐμῆισιν] φρεσὶν ἧισιν. Propter ἧισιν pro *meis* dictum Ar. versum damnabat. Cf. § 95. ‖ 327. ἠπεροπεύηισ Ryl.] -σηισ G F P.

et inter se discrepantium iunctura. Nam *Troiam oppugnanti* heroi succurrebat Minerva *dea Achiva*, bello finito *redeunti* succensuit Minerva *urbis vastatae patrona* (cf. γ 132—135), in occidentalibus regionibus *delitescenti* opitulari non potuit dea *aetheris lucidi* incola (cf. ε 382—387 ν 222 sq.), in mytho autem antiquissimo *deus Sagittarius* patronam nullam habuit. Rei aliam causam ipse poeta commentus est vs. 341 sq. (item Ζ 329 sq.). Ceterum spurii fortasse sunt vs. 322 sq., non nihil enim turbant orationem: „olim me diligebas, sed post „Troiam captam adspectu tuo me „nunquam es dignata, — nisi quod „nudius quartus et tertius mecum es „collocuta“ (cf. η 19 sqq. θ 193 sqq.). Scire autem Ulixem non potuisse Minervam Scheriae sibi obviam esse factam Aristarchus annotavit. Quamquam hoc minus grave est argumentum, aut enim neglegere hoc potuit poeta (cf. Κ 447 κ 277) aut sumere Ulixem postmodo sensisse puellam illam et illum virum fuisse deam (ita fere ut quod sumsit α 323).

316. αἰπήν] § 75.

317. θεὸσ δ’ ἐκέδασσεν Ἀχαιούσ] *numina effecerunt ut in suam quisque patriam discederent milites ingentis illius exercitus.* Item Ξ 242.

321. ἠλαόμην] § 191.

— ἧοσ] § 323.

323. τε ϝέπεσσι] τ’ ἐπέεσσι Ω.

325. ἱκέμεν’(αι)] § 125.

— εὐδήελον] cf. Ε 2.

330. τοιοῦτον] *ut non facile cuiquam credas.*

οὕνεκ' ἐπητής ἐσσι καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐχέφρων.
ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλημένος ἐλθὼν 333^b = ξ 122 φ 327
'ϝίετ' ἐνὶ μεγάροισι ϝιδεῖν παῖδάς τ' ἄλοχόν τε·
σοὶ δ' οὔ πω φίλον ἐστὶ δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι,
πρίν γ' ἔτι σῆς ἀλόχου πειρήσεαι, ἥ τέ τοι αὔτως
ἧσται ἐνὶ μεγάροισιν, ὀϊζυραὶ δέ ϝοι αἰεὶ 337 cf. λ 182
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἤματα δάκρυ χεούσῃ. 338 = λ 183
αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὔ ποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῶι
'ϝείδε', ὃ νοστήσεις ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους· 340^b = ι 534
ἀλλά τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι 341 sq.^{a} cf. Φ 468^b sq.
πατροκασιγνήτωι, ὅς τοι κότον ἔνθετο θυμῶι, 342^b sq. = λ 102 sq.
χωόμενος ὅτι ϝοι υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
ἀλλ' ἄγε τοι δείξω Ἰθάκης ἕδος, ὄφρα πεποίθῃς.
Φόρκυνος μέν ὅδ' ἐστὶ λιμὴν ἁλίοιο γέροντος, 345 cf. 96
346 *ἥδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·* 346^b = 102
349 *τοῦτο δέ τοι σπέος εὐρὺ κατηρεφές, ἔνθα σὺ πολλὰς*

---

347 *ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροϝειδές,* 347 sq. = 103 sq.
ἱρὸν Νυμφάων, αἳ Νηϊάδες καλέονται·

---

332. *ἔσσι* Ar. G P] *τ' ἐσσί* F. ‖ 333—338. Ar. — ‖ 333. *ἀσπασίως*] cf. Σ 270. ‖ 336. *γ' ἔτι σῆς*] *γε τῆς* F^1, *γ' ἧς* G, **γε τεῆς*? Cf. Z 465. ‖ 338. *φθίνουσιν* G] *-νύθουσι* F P (cf. λ 183). ‖ 342. *κότον* G] *χόλον* F P. Cf. λ 102. ‖ 346. *τανύφυλλος*] *μανόφυλλος* Zen. (h. l., non vs. 102) teste Orione (Mél. Miller. 211). ‖ 347 sq. Om. Ryl. G^1 F T^1 U^1 O k n^1. ‖ 349. *εὐρὺ* G F] *ἐστὶ* Ryl. P.

---

332. ἐπητής] *eius quod rectum est appetens, prudens, benevolus.* Adi. incertae originis redit σ 128; cf. ἐπητύς (?) *benevolentia* φ 306.

333. Hic versus et sequentes minus apte inter se sunt iuncti, quapropter Ar. damnabat vs. 333—338, Duentzer etiam vs. 339—343. Quae dicit dea neque tamen disertis verbis omnia enuntiat haec sunt: „non possum „curam tui non habere, cautum enim „et prudentem nunc quoque, ut sem„per, te praestas; itaque mox, cum „certo scies in Ithaca insula te versari, „non caeco impetu domum tuam rues, „sed prius uxoris tuae periculum es „facturus". Simile consilium Ulixi dederat anima Menelai λ 454—456, qui tamen versus non videntur genuini.

334. -οισι ϝιδεῖν] § 60.

339 sq. Arte iungenda sunt τὸ… ὅ: *numquam verita sum ne rediturus non esses, immo rediturum certo sciebam.*

340. 'ϝείδε'(α)] § 160.

341 sq. Cf. vs. 314—323.

342. τοι] *in te.* Cf. A 283.

343. υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας] cf. quae ad α 69 sunt annotata.

345—350. Cf. vs. 96—104.

346. τανύφυλλος ἐλαίη] cf. vs. 102.

'ϝέρδεσκες Νύμφηισι τελειέσσας ἑκατόμβας· 350 cf. Α 315
τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν ὄρος καταϝειμένον ὕληι.“ 351ᵇ cf. τ 431
ὣς ϝειποῦσα θεὰ 'σκέδασ' ἠέρα, 'ϝείσατο δὲ χθών.
'γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς 353 = φ 414
χαίρων ϝῆι γαίηι, 'κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν. 354ᵇ = ε 463
αὐτίκα δὲ Νύμφηισ' ἠρήσατο χεῖρας ἀνασχών·
„Νύμφαι Νηϊάδες, κοῦραι Διός, οὔ ποτ' ἐγώ γε
ὄψεσθ' ὔμ' ἐφάμην· νῦν δ' εὐχωλῆισ' ἀγανῆισι
χαίρετ'. ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν, ὡς τὸ πάρος περ,
αἴ κ' ἐάηι πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελήιη
αὐτόν τε ζώειν καί μοι φίλον υἱὸν ἀέξηι.“
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„θάρσεε· μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆισι μελόντων! 362 = Σ 463
ἀλλὰ χρήματα μὲν μυχῶι ἄντρου θεσπεσίοιο 363ᵇ = ω 6
θήομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σάα μίμνηι. 364ᵇ = Ω 382
αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται“ 365 cf. ψ 117 365ᵇ cf. γ 129
ὣς ϝειποῦσα θεὰ 'δῦνε σπέος ἠεροϝειδές,
μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἆσσον πάντ' ἔφερε, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκὸν
ϝείματά τ' εὖ ποιητά, τά ϝοι Φαίηκες ἔδωκαν.
καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε, λίθον δ' ἐπέθηκε θύρηισι
Παλλὰς Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο· 371 = 252
τὼ δὲ καθεζομένω ἱερῆς παρὰ πυθμέν' ἐλαίης

357. ὔμ' ἐφάμην] *ὔμας ἔφην? Similia vitia sunt σ 407 ω 109. Cf. § 92. ‖ 358. ἀτὰρ καὶ] αὐτὰρ ἐγώ F (αὐτὰρ etiam P alii). — διδώσομεν] παρέξομεν Aristoph.; cf. ω 314. ‖ 363. ἀλλὰ G F] ἀλλ' ἄγε P. ‖ 364. περ τάδε τοι] τοι τάδε περ k (cf. Ω 382). ‖ 365. ὄχ' ἄριστα γένηται G F] ἔσται τάδε ἔργα P (ut Δ 14 al.). ‖ 368. ἔφερε S U² L W q] ἐφόρει Ω (cf. § 191 et κ 358). ‖ 369. ἔδωκαν Ryl. G F P] ἀγαυοὶ | ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην X U² (ex vs. 120 sq.).

350. De cultu Nympharum cf. ξ 434—436.
— τελειέσσας ἑκατόμβας] -λη- Ω. De vi locutionis cf. Α 66.
351. Νήριτον] cf. α 186.
352. Cf. vs. 189.
358. διδώσομεν] *dabimus ego meique* (ob reditum meum laeti); cf. Ζ 414. Futuri haec forma *reduplicatione* ornata, ut διζήσομαι, διδάξειν, alia (cf. § 139), redit ω 314.
359. κ' ἐάηι] § 191.
360. ἀέξηι] *perducat ad aetatem virilem*; cf. χ 426.
362. θάρσεε] § 191.
364. θήομεν] § 122.
— σάα] § 62.
372. ἱερῆς] utpote fanum Nympharum inumbrantis (vs. 102—104). Ceterum cf. quae ad ψ 190—195 sunt annotata.
— πυθμέν'(α)] cf. Λ 635.

φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
φράζε᾽ ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσεις, 376 cf. α 254 υ 29, 39, 386 ψ 37
οἳ δή τοι τρίϝετες μέγαρον κάτα κοιρανέουσι
μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ϝέδνα διδόντες. 378 = λ 117
ἡ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
πάντας μὲν ϝέλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ϝεκάστωι 380 sq. = β 91 sq.
ἀγγελίας προϊεῖσα, νόος δέ ϝοι ἄλλα μενοινᾶι.“
τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
„ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,
εἰ μή μοι σὺ ϝέκαστα, θεά, κατὰ μοῖραν ἔϝειπες.
ἀλλ᾽ ἄγε μῆτιν ὕφηνον, ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς·
πὰρ δέ μοι αὐτὴ στῆθι μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα, 387[b] cf. P 156
οἷον ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα. 388 cf. Π 100
αἴ μοι τῶς μεμαυῖα παρασταίης, γλαυκῶπι,
καί κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεσσι μαχοίμην
σὺν σοί, πότνα θεά, ὅτε μοι πρόφρασσ᾽ ἐπαρήγοις.“ 391 cf. K 290
τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

376. Sic (φράζευ) Byl. G F] φράζεο νῦν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον P (ut vs. 373). || 380. μὲν] μέν ῥ᾽ Ω (cf. β 91). || 384. φθίσεσθαι] πείσεσθαι l. a. e φθείσεσθαι (sic F) paradiorthosi effecta. || 389. *αἴ μοι τῶς] αἴ κε μοι ὣς Ω, αἴθε μοι ὣς criticus apud Nauckium (ut σ 202 υ 61; sic versus semicolo est claudendus), αἰ γάρ μ᾽(οι) ὣς Hartman.

375. διογενὲς] § 21.

376. φράζε᾽(ο)] § 117.

— χεῖρας ἐφήσεις] cf. A 88.

377. τρίϝετες] cf. β 89.

378. καὶ ϝέδνα διδόντες] *pretium offerendo*; cf. α 277 et θ 318 sq.

379. νόστον ὀδυρομένη] cf. B 290.

383 sq. Imprudens si incidissem in procos uxorem meam et ipsum regnum appetentes, interemtus essem, ut Agamemnon ab Aegistho (cf. δ 517—537). Quem Ulixis metum haudquaquam maiorem esse quam pro re, probe scimus, quoniam Leocriti in civium concione audivimus minas β 246—251.

384. οἶτον] cf. Γ 417.

386. μῆτιν ὕφηνον] cf. Σ 367.

— ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς] *ut ipsos ulciscar*. Mente opponuntur ipsi proci Ulixi; quem perdidissent, si fieri id potuisset.

387. μένος ... ἐνεῖσα] cf. Π 449.

388. λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα] cf. B 117.

389—391. Neque Ernestio versum 389, neque Bekkero versum 391 deleri iubenti est obtemperandum. Ad enuntiati initium in fine reditur, ut alibi passim, quo maius ei pondus addatur. Cf. θ 159—164.

390. Cf. Θ 233 sq.

„καὶ λίην τοι ἐγώ γε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεισ,
ὁππότε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα· καί τιν' ὀΐω
αἵματί τ' ἐγκεφάλωι τε παλαξέμεν' ἄσπετον οὖδασ
ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσι. 396 = 428 ο 32 cf. λ 116
ἀλλ' ἄγε σ' ἄγνωτον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι·
κάρψω μὲν χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι, 398 sq. cf. 430 sq. 398ᵇ = Λ 669
ξανθὰσ δ' ἐκ κεφαλῆσ ὀλέω τρίχασ, ἀμφὶ δὲ λαῖφοσ
ϝέσσω, ὅ κε στυγέηισι ϝιδὼν ἄνθρωποσ ἔχοντα,
κνυζώσω δέ τοι ὄσσε πάροσ περικαλλέ' ἐόντε, 401 cf. 433
ὥσ κεν ἀϝεικέλιοσ πᾶσι μνηστῆρσι φανήηισ
σῆι τ' ἀλόχωι καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπεσ.
αὐτὸσ δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι, 404 sq. = ο 38 sq.

396. Om. Ryl. || 397. ἄγνωτον] cf. β 175. || 398—401. Ar. —— || 398. ἐνὶ] ἐπὶ G (cf. Λ 55). || 399. ὀλέω § 147] ὀλέσω.

394. τιν'(α)] iuvenes protervos irridentis hoc; nam *cunctis* mortem parat dea. Item vs. 427 ο 31. Cf. Π 629.

398. κάρψω] cf. Ν 409. — *Speciem* Ulixis mutatura est dea, non *vires* ei ademtura (cf. ρ 234—237 463 sq. σ 67 sqq.). Et a cane certe suo agnosci poterit heros (cf. ρ 291 sqq.), neque oblitterabitur cicatrix vulneris olim in femore accepti (cf. τ 392 sqq.).

399. ξανθάσ] cf. Ζ 231.

— λαῖφοσ] *pannum* (nostrum *lap*). Vox redit υ 206 h. Ap. 406 (ubi *velum* significat, ut apud posteros poetas) Merc. 152 XVIII 23. Cf. ῥάκοσ infra vs. 434.

400. ἄνθρωποσ] i. q. τισ, ut φώσ Δ 194 al., ἀνήρ Ε 649 al.; cf. ἄνθρωποσ ὁδίτησ Π 263 al.

401. κνυζώσω] *fuscos reddam* (= *fulgorem iis adimam*)? Ignotae originis verbum redit vs. 433.

402. κεν] § 326.

— φανήηισ] § 122.

404. Primum — si mittimus versus β 300 δ 640 — hic fit mentio *Eumaei*, cuius magnae mox in carmine futurae sunt partes. Olim autem non humilibus subulci officiis hunc functum fuisse testatur epitheton δῖοσ passim ei inditum (ξ 3 π 401 al.), quod *regum* — praesertim Achillis, Ulixis, Penelopes, — nominibus, utpote διοτρεφέων, adiungi solet. *Divus subulcus* factus est qui in fabulis Odyssea multo antiquioribus fuit *deus sues pascens*. Quinam autem deus quasve sues? Nescimus, sed in regione beata e gente nobili se ortum ipse narrat ο 403 sqq., Alcinoo potius quam vulgari subulcorum generi sic cognatum se ostendens. Primitus *Proteus* alter videtur fuisse, deus marinus, *phocas* vel *delphinos* vel *thynnos* pascens, cuius memoriam servari nomine scopulorum *Subotorum* littori Thesprotiae praetentorum (Thuc. I 47 § 1, 50 § 3, 54 § 1 al.). Quae suspicio si verum tangit, conferendum est *squalorum* alterum nomen Latinum *porcus* (*marinus*), nec non nomen quo a nautis nostratibus designantur squalorum agmina instante procella per fluctuum cacumina ludentia: *agricola cum porcis* (*de boer met zijn varkens*). — A nostri tamen poetae mente talia sunt aliena.

ὅσ τοι ὑῶν ἐπίουροσ, ὁμῶσ δέ τοι ἤπια ϝοῖδε
παῖδά τε σὸν φιλέει καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.
δήεισ τόν γε σύεσσι παρήμενον· αἳ δὲ νέμονται
πὰρ Κόρακοσ πέτρηι ἐπί τε κρήνηι Ἀρεθούσηι,
ἔσθουσαι βάλανον μενοϝεικέα καὶ μέλαν ὕδωρ
πίνουσαι, τά θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν.
ἔνθα μένειν καὶ πάντα παρήμενοσ ἐξερέεσθαι,
ὄφρα κ' ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην εἰσ καλλιγύναικα
Τηλέμαχον καλέουσα, τεὸν φίλον υἱόν, Ὀδυσσεῦ,
ὅσ τοι ἐσ εὐρύχορον Λακεδαίμονα πὰρ Μενέλαον
ὤιχετο πευσόμενοσ μετὰ σὸν κλέοσ, εἴ ποθ' ἔτ' εἴησ."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„τίπτε τ' ἄρ' οὔ ϝοι ἔϝειπεσ, ἐνὶ φρεσὶ πάντα ϝιδυῖα;
ἦ ἵνα που καὶ κεῖνοσ ἀλώμενοσ ἄλγεα πάσχηι
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, βίοτον δέ ϝοι ἄλλοι ἔδουσι;"
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„μὴ δή τοι κεῖνόσ γε λίην ἐνθύμιοσ ἔστω.
αὐτή μιν 'πόμπευον, ἵνα κλέοσ ἐσθλὸν ἄροιτο 422ᵇ = E 3
κεῖσ' ἐλθών· ἀτὰρ οὔ τιν' ἔχει πόνον, ἀλλὰ ϝέκηλοσ

---

408. *κρήνηι Ἀρεθούσηι*] *-νησ μελανύδρου* Crates (schol. Theocr. I 117). ‖ 414. *πὰρ* H] *πρὸσ* G F P. ‖ 415. *εἴ* G F] *ἦν* P. ‖ 417. *τ' ἄρ'* P] *γὰρ* G F (cf. Σ 182). ‖ 419. *ϝοι*] *τοι* G, *μοι* Plut. Mor. 22 *e*. — *ἔδουσι*] *-ωσι* M X D. ‖ 423. *πόνον*] *μόρον* l. a.

---

405. ἐπίουροσ] cf. Ψ 112.

— ὁμῶσ δέ τοι ἤπια ϝοῖδε] *aeque atque uxor et filius* (vs. 403) *tibi favet ille.*

408. *Rupis* huius etiam ξ 399 et 533 fit mentio, non tamen *Corvi* nomine illic quoque addito. Neque *Arethusa* fons urbi vicinus, de quo etiam ρ 205—211 υ 154, 158, 162 sermo fit, nominatim nisi h. l. commemoratur. Multorum autem fontium hoc nomen fuit: octo enumeraverunt veteres interpretes; nec mirum, est enim participium verbo ἄρδειν cognatum, ut Φαέθων et Φαέθουσα verbo φαείνειν. Cf. A 99.

409. βάλανον μενοϝεικέα] cf. ξ 24—26.

— μέλαν] aquae solis radiis non illustratae epitheton perpetuum. *Turbidam* aquam, porcis adamatam scilicet, male interpretatur Aelian. H. Anim. V 45.

412. ὄφρα κ'(ε)] § 326.

415. μετὰ σὸν κλέοσ] cf. Λ 227 et ε 311.

— ποθ'(ι)] § 322.

417. πάντα ϝιδυῖα] § 160.

418. καὶ κεῖνοσ] § 9 et 97.

419. δέ] *et* = *dum interim.*

422. *Verum* consilium dicit dea, non *fictum* illud, quo Telemachum ad iter suscipiendum permovit; cf. α 94 sq.

423 sq. Cf. δ 599.

ἧσται ἐν Ἀτρεΐδαο δόμωι, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.
ἧ μέν μιν λοχάουσι νέοι σὺν νηῒ μελαίνηι, 425 cf. ο 28 [sqq. 426-428 = ο 30
ϝιέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι· 426 = δ 823
ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὀΐω· πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει 427b cf. Π 629
ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσι.“ 428 = 396
ὣσ ἄρα μιν φαμένη ῥάβδωι ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη, 429b = π 172
'κάρψε δέ ϝοι χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι, 430 sq. cf. 398 sq. 430b = Λ 669
ξανθὰσ δ' ἐκ κεφαλῆσ ὄλεσε τρίχασ, ἀμφὶ δὲ δέρμα
πάντεσσιν μελέεσσι παλαιοῦ 'θῆκε γέροντοσ,
'κνύζωσεν δέ ϝοι ὄσσε πάροσ περικαλλέ' ἐόντε. 433 cf. 401
ἀμφὶ δέ μιν ῥάκοσ ἄλλο κακὸν 'βάλεν ἠδὲ χιτῶνα, 434 cf. ξ 342
ῥωγαλέα ῥυπόεντα, κακῶι μεμορυγμένα καπνῶι.
ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχείησ 'ϝέσσ' ἐλάφοιο
ψιλόν· ἔδωκε δέ ϝοι σκῆπτρον καὶ ἀϝεικέα πήρην
πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφοσ ἦεν ἀορτήρ. 438 = ρ 198 σ 109

---

424. δόμωι § 60] δόμοισ. ‖ 427. καθέξει] l. a. παρέξει (immo περ ἕξει). ‖ 428. Om. H Eust. (cf. Π 629). ‖ 430. *δέ] μέν Ω, Hermann κάρψεν ϝοι, Bekker κάρψεν μὲν, Fick κάρψ' ἄρα ϝοι. Cf. ε 234 Hes. Clip. 15. — ἐνὶ G F P] ἐπὶ Ryl. (cf. Λ 55). ‖ 434. κακὸν 'βάλεν] κακὸν om. F, βάλεν om. G[1], βάλεν κακὸν H. ‖ 435. ῥυπόεντα F] -ωντα G P (cf. ζ 87). — μεμορυγμένα G F P] -χμένα Ryl. (cf. § 37).

---

425 sq. Cf. δ 842—847.

425. λοχάουσι] § 191.

427. τά γ' οὐκ ὀΐω] minantis atque irridentis nunc est vox *opinor*, ut saepe.

— τινα] cf. vs. 394 et Π 629.

430. 'κάρψε] *aridam rugosamque reddidit cutem*. Cf. Ν 409. Opp τανύσσαι π 175.

431. ξανθὰσ] cf. ζ 231.

433. 'κνύζωσεν] cf. vs. 401.

434—438. Poeta deam non ostendit singula Ulixi praebentem et veluti puerulo vestes exuentem, dein alias — unde desumtas? — induentem, sed virgae tactu cum eius vultum et corporis habitum tum vestimenta subito mutantem. Item π 172—176, 456—458. Dea, prouti fert res, modo θεσπεσίην χάριν heroi dilecto καταχέει (cf. ζ 235 al.), modo αἶσχοσ καὶ πενίαν. *Virga* etiam *Circe* usa est (κ 238 al.); ut mittamus nunc *caduceum* illum, quo somnum incutiebat *Mercurius* (cf. Ω 333 sqq.).

434. ῥάκοσ ἄλλο . . . ἠδὲ χιτῶνα] *cum aliud pallium idque lacerum* (λαῖφοσ vs. 399), *tum aliam tunicam*. Splendidum φᾶροσ, quo heros Scheriae est ornatus (cf. ζ 209 θ 455), dea mutat in vestem mendico dignam. De voce χιτών posteriore loco collocata cf. Ω 588.

435. μεμορυγμένα] †, *squalida*?

437. ψιλόν] *depilatum, detritum*.

438. πυκνὰ] cf. Ε 358.

Ὀδυσσέωσ πρὸσ Εὔμαιον ὁμιλία.

τώ γ' ὣσ βουλεύσαντε διέτμαγεν. ἣ μὲν ἔπειτα 439 = Λ 531
εἰσ Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆοσ,
ξ αὐτὰρ ὃσ ἐκ λιμένοσ προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν
χῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριασ, ἧι ϝοι Ἀθήνη 2ᵃ = Κ 362
'πέφραδε δῖον ὑφορβόν, ὃ ϝοι βιότοιο μάλιστα
'κήδετο ϝοικήων, οὓσ 'κτήσατο δῖοσ Ὀδυσσεύσ.
τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμωι ηὖρ' ἥμενον, ἔνθα ϝοι αὐλὴ
ὑψηλὴ 'δέδμητο περισκέπτωι ἐνὶ χώρωι 6 cf. α 426; 6ᵃ = ι 185
καλή τε μεγάλη τε, περίδρομοσ, ἥν ῥα συβώτησ
αὐτὸσ ἐδείμαθ' ὕεσσιν ἀποιχομένοιο ϝάνακτοσ 8ᵇ sq. = 450 sq.
νόσφιν δεσποίνησ καὶ Λαέρταο γέροντοσ
ῥυτοῖσιν λάεσσι καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδωι· 10ᵃ = ζ 267
σταυροὺσ δ' ἐκτὸσ ἔλασσε διαμπερὲσ ἔνθα καὶ ἔνθα
πυκνοὺσ καὶ θαμέασ, τὸ μέλαν δρυὸσ ἀμφικεάσσασ.
ἔντοσθεν δ' αὐλῆσ συφεοὺσ δύο καὶ δέκ' ἐποίει
πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰσ συσίν, ἐν δὲ ϝεκάστωι
πεντήκοντα σύεσ χαμαιευνάδεσ εἵρχατο νυκτόσ,

---

439. *διέτμαγεν* Ryl. G F[1] P] *-γον* F corr. (cf. Π 354). ‖ 1. *ὃσ* ξ 15] *ὁ* Ω (*ὅ γ'* M et Dion. Halic. de comp. verb. in fine). ‖ 6. *περισκέπτωι ἐνὶ χώρωι*] *κατωρυχέεσσι λίθοισι* G[2] n et l. a. ant. (ut ι 185). ‖ 8. *(ἐ)δείμαθ' ὕεσσιν*] *δείματο οἶοσ* Zen. F[1] cum vitio metrico, *δείματο οἴεσσιν* M (errore librarii sonos *υ* et *οι* non distinguentis). Cf. vs. 450. ‖ 12. *θαμέασ* Ryl. F P] *μεγάλουσ* G (cf. Μ 57). — *μέλαν δρυὸσ*] sic Ar., *μελάνδρυον* Crates (cf. Aesch. fr. 249). ‖ 13. *ἔντοσθεν*] *ἐκτ.* D (cf. ι 239). ‖ 15. **εἵρχατο νυκτόσ*] *ἔρχατο ὤντο* Ω, *'ϝέρχατο πεντήκοντα σύεσ χαμαιευνάδεσ ἐντόσ* coniecerat Hoogvliet (cf. Ρ 354 ι 221 ξ 73).

1—7. Huius loci dictionem simplicem et orationi solutae similem laudavit Dionysius Halic. in fine libri de comp. verb.

5—10. Cf. chors *Cyclopis* ι 184—186.

5 sq. αὐλὴ ὑψηλὴ 'δέδμητο] cf. Ε 138.

6. περισκέπτωι ἐνὶ χώρωι] *loco a ventorum intemperie tuto*; cf. α 425 sq.

7. περίδρομοσ] non rupibus acclinis, ut aula Polyphemi, sed *quae posset circumiri*.

10. ῥυτοῖσιν] cf. ζ 267.

— ἐθρίγκωσεν ἀχέρδωι] *superinduxerat saepimentum veprium*. Utraque vox †, cum priore cf. θριγκόσ η 87 ρ 267.

11 sq. Eumaeus muro aulae superne vepribus saepto etiam circumdedit *seriem continuam vallorum*, quos praebuerunt arborum trunci dimidiati, σταυροῖσι πυκινοῖσι (ut dicitur Ω 453) sic protegens. Quos stipites fidit medios: τὸ μέλαν sive *corticem* (sic Ar.) extrorsum convertit, introrsum medullam, mediam securi dissectam.

13. ἐποίει] cf. ψ 178.

15. χαμαιευνάδεσ] ξ 17.

— εἵρχατο] ξ 230.

θήλειαι τοκάδεσ. τοὶ δ' ἄρσενεσ ἐκτὸσ ἴαυον,
πολλὸν παυρότεροι· τοὺσ γὰρ 'μινύθεσκον ἔδοντεσ
ἀντίθεοι μνηστῆρεσ, ἐπεὶ προΐαλλε συβώτησ
αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριστον ἁπάντων.
πὰρ δὲ κύνεσ θήρεσσι ϝεϝοικότεσ αἰὲν ἴαυον
τέσσαρεσ, οὓσ ἔθρεψε συβώτησ ὄρχαμοσ ἀνδρῶν·
αὐτὸσ δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἑϝοῖσ' ἀράρισκε πέδιλα
τάμνων δέρμα βόειον ἐϋχροέσ. οἳ δὲ δὴ ἄλλοι
ὤιχοντ' ἄλλυδισ ἄλλοσ ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι,
οἱ τρεῖσ· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε
σῦν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκηι,
ὄφρ' ἱερεύσαντεσ κρεάων κορεσαίατο θυμόν.
ἐξαπίνησ δ' 'Οδυσῆα 'ϝίδον κύνεσ ὑλακόμωροι.
οἳ μὲν κεκληγῶτεσ ἐπέδραμον· αὐτὰρ 'Οδυσσεὺσ
ἕζετο κερδοσύνηι, σκῆπτρον δέ ϝοι ἔκπεσε χειρόσ.

---

20 *οἳ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἑξήκοντ' ἐπέλοντο.*

---

20. *ἑξήκοντ'(α)*] neglecto *ϝ*. — Versum Zen. —— ‖ 21. *αἰὲν*] *ἐκτὸσ* (ut vs. 16) G[c] T n Eust. ‖ 22. Callistratus —— ‖ 24. *τάμνων* Ryl. G F] *τέμνων* P. — *ἐϋχροέσ* G F P] *ἐΰχροον* H[2]. ‖ 26. *ἀποπροέηκε*] *ἐπὶ πρ.* P. ‖ 28. *θυμόν*] *-μῶι* H[1]. Cf. *θ* 98. ‖ 30. *κεκληγῶτεσ*] *-γοντεσ* Ω, Ar. utrumque (cf. *M* 125). ‖ 31. *ἔκπεσε* F P] *ἔκβαλε* G; cf. similis lectionis varietas *δ* 508.

---

16. Ut Cyclops *arietes* (cf. ι 238), sic Eumaeus seclusit *porcos* mares, quos extra aulam pernoctantes ipse custodire solebat (cf. vs. 532 sq.).

20. Certus numerus, quem spurius hic versus praebet, hinc alienus, ipsa autem summa videtur prodire studium interpolandi, nam tot porci adesse finguntur quot annus habet dies.

22. ὄρχαμοσ ἀνδρῶν] hoc epitheto, quo *principes* ornari solent (γ 454 et passim in Il. et in Od.), nunc designatur Eumaeus subulcus, υ 185 Philoetius bubulcus, quippe qui aliis ministris praepositi sint ipsi.

24—26. Hiemale quidem est tempus (cf. ε 467 sq.), sed subus silvae etiam larga pabula praebent (cf. ν 409 et Φ 282 sq.).

24. ἐϋχροέσ] †, *firmum*, cuius superficies erat aequa et integra.

— ἄλλοι] *ceteri* qui cum eo habitantes porcorum curam habebant. Dicit *ministros*.

27. ἀγέμεν] § 126.

28. κρεάων] § 72.

29. ὑλακόμωροι] adi., de cuius termino cf. Β 692, redit π 4.

31. Senis mendici et debilis partes se agere non oblitus (cf. π 42 τ 209—212), Ulixes non defendit se, vulnera et contumeliam fortiter passurus, si a canibus mordeatur, quemadmodum olim ante Troiam ipse turpibus flagris se laceravit, ut pro transfuga haberi posset (cf. δ 244), et mox a caprario ictu calcis, a procis scamnis et pede bubulo peti se patietur, καὶ κύντερα πολλά ποτε τλάσ. Callido igitur consilio

ἔνθα κε ϝῶι πὰρ σταθμῶι ἀϝεικέλιον ᾿πάθεν ἄλγοσ·
ἀλλὰ συβώτησ ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπὼν 33ᵇ = *P* 190
ἔσσυτ᾿ ἀνὰ πρόθυρον, σκῦτοσ δέ ϝοι ἔκπεσε χειρόσ.
τοὺσ μὲν ὁμοκλήσασ ᾿σεῦεν κύνασ ἄλλυδισ ἄλλον
πυκνῆισιν λιθάδεσσιν, ὃ δὲ προσέϝειπε ϝάνακτα· 36ᵃ cf. *ψ* 193
„ὦ γέρον, ἦ ὀλίγου σε κύνεσ διεδηλήσαντο
ἐξαπίνησ, καί κέν μοι ἐλεγχείην κατέχευασ. 38ᵇ cf. *Ψ* 408
καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ ᾿δόσαν ἄλγεά τε στοναχάσ τε·
ἀντιθέου γὰρ ἄνακτοσ ὀδυρόμενοσ καὶ ἀχεύων 40ᵇ cf. *I* 612
ἧμαι, ἄλλοισιν δὲ σύασ σιάλουσ ἀτιτάλλω
ἔδμεναι· αὐτὰρ κεῖνοσ ἐϝελδόμενόσ ποθ᾿ ἐδωδῆσ
πλάζετ᾿ ἐπ᾿ ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
εἴ ποθ᾿ ἔτι ζώει καὶ ὁρᾶι φάοσ ἠελίοιο. 44 = *δ* 833
ἀλλ᾿ ἕπεο, κλισίηνδ᾿ ἴομεν, γέρον, ὄφρα καὶ αὐτὸσ
σίτου καὶ ϝοίνοιο κορεσσάμενοσ κατὰ θυμὸν
ϝείπῃσ ὁππόθεν ἐσσὶ καὶ ὁππόσα κήδε᾿ ἀνέτλησ.“
ὣσ ϝειπὼν κλισίηνδ᾿ ἡγήσατο δῖοσ ὑφορβόσ,
εἷσε δέ ϝ᾿ εἰσαγαγών, ῥῶπασ δ᾿ ὑπέχευε δασείασ, 49ᵃ cf. *κ* 233
ἐστόρεσεν δ᾿ ἐπὶ δέρμα ἰονθάδοσ ἀγρίου αἰγόσ,
αὐτοῦ ἐνεύναιον, μέγα καὶ δασύ. ᾿χαῖρε δ᾿ Ὀδυσσεύσ,
ὅττι μιν ὣσ ὑπέδεκτο, ϝέποσ τ᾿ ἔφατ᾿ ἔκ τ᾿ ὀνόμαζε·
„Ζεύσ τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι, 53sq.ᵃ = *σ* 112sq.
ὅττι μάλιστ᾿ ἐθέλεισ, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.“ 54ᵇ cf. *I* 480

---

33. *ποσὶ κραιπνοῖσι*] *παρίστατό οἱ* G aperto vitio. ‖ 35. *ἄλλον* Ar.] -*ῃ* G F P (cf. *ι* 369). ‖ 37. *ὀλίγου*] *τάχα κεν* Nitzsch. ‖ 40 sq. Vocis *ἄνακτοσ* neglectum est *ϝ*, et post *ἧμαι* hiatus est vitiosus (cf. § 14 et *E* 685); ecquid **ἀντιθέοιο γὰρ ἧμαι ὁ. καὶ ἀ.* | *ἀνέρωσ*? ‖ 42. *ἔδμεναι· αὐτὰρ κεῖνοσ*] **ἔδμεν᾿· ἀτὰρ κεῖνόσ γε*? In G¹ est *κεῖνόσ που*. Cf. vs. 81 et *Ω* 490 *α* 46 *θ* 209 *ν* 421. ‖ 45. *ἴομεν*] *αὐτοῦ* F. ‖ 49. **εἷσε δέ ϝ᾿(ε)*] *εἷσεν δ᾿*. Cf. ζ 8.

---

metum fingens humi consedit, — stantes enim quam sedentes a canibus citius petuntur (sic schol., cf. Plin. N. H. VIII 40), — et humi prolabi sivit baculum (cf. ρ 195), quo canes fugare, si vellet, poterat nihilo difficilius quam Iro caput „leni" ictu pugni mox comminuit. Verbum ἐκπίπτειν obtinet locum passivi verbi ἐκβάλλειν ita ut β 396 al. usurpati (cf. E 343).

34. πρόθυρον] cf. O 124.

35 sq. τοὺσ μὲν … ὃ δὲ] cf. A 191.

37. ὀλίγου] adverbii loco apud H. non nisi h. l. usurpatur.

42 et 44. ποθ᾿(ι)] § 322.

49. ῥῶπασ] cf. N 199.

50. ἰονθάδοσ] *villosae*? Vox ignota, ut πρόκεσ ρ 295, κεμάσ K 361, ἴξαλοσ Δ 105.

51. αὐτοῦ ἐνεύναιον] *ipsius lecti stratum*. Substantivum hoc redit π 35.

53. δοίη] singularis ut A 255.

τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα·
„ξεῖν', οὔ μοι θέμισ ἔστ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
ξεῖνον ἀτιμάσσαι· πρὸσ γὰρ Διόσ εἰσιν ἅπαντεσ 57ᵇ sq. = ζ 207 sq.
ξεῖνοί τε πτωχοί τε. δόσισ δ' ὀλίγη τε φίλη τε
γίγνεται ἡμετέρη· ἣ γὰρ δμώων δίκη ἐστὶ
αἰεὶ δεδϝιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσι ϝάνακτεσ
οἱ νέοι. ἦ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
ὅσ κεν ἔμ' ἐνδυκέωσ ἐφίλει καὶ κτῆσιν ὄπασσε,
ϝοῖκόν τε κληρόν τε πολυμνήστην τε γυναῖκα,
οἷά τε ϝῶι ϝοικῆϊ ϝάναξ εὔθυμοσ ἔδωκε,
ὅσ ϝοι πολλὰ κάμῃσι, θεὸσ δ' ἐπὶ ϝέργον ἀέξῃ, 65 sq. cf. ο 372
ὡσ καὶ ἐμοὶ τόδε ϝέργον ἀέξεται, ὧι ἐπιμίμνω.
τῶι κέ με πόλλ' ὤνησε ϝάναξ, εἰ αὐτόθ' ἐγήρα.
ἀλλ' ὄλεθ'. ὡσ ὤφειλ' Ἑλένησ ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
πρόχνυ! ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε. 69ᵇ cf. Ο 291
καὶ γὰρ κεῖνοσ ἔβη Ἀγαμέμνονοσ εἵνεκα τιμῆσ 70ᵇ = 117
Ϝίλιον εἰ̈σ εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο." 71 = Π 576
ὣσ ϝειπὼν ζωστῆρι θοῶσ συνέϝεργε χιτῶνα,
'βῆ δ' ἴμεν' εἰσ συφεούσ, ὅθι ϝέθνεα εἴρχατο χοίρων.
ἔνθεν ἑλὼν δύ' ἔνεικε καὶ ἀμφοτέρουσ ἱέρευσε,
ηὗσέ τ' ἐμίστυλλέν τε καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρε. 75 cf. Α 465
ὀπτήσασ δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθηκ' Ὀδυσῆϊ
θέρμ' αὐτοῖσ' ὀβελοῖσιν, ὃ δ' ἄλφιτα λεύκ' ἐπάλυνε· 77ᵇ = Λ 640
ἐν δ' ἄρα κισσυβίωι 'κίρνη μελιϝηδέα ϝοῖνον. 78 sq.ᵃ = π 52 sq.

---

57. ἀτιμάσσαι § 144] -μῆσαι. || 60. ἐπικρατέωσι] -ουσιν G F P. || 63 sq. Sic Wolf, ordine inverso Ω. || 65. ἀέξῃι Ar. P] -ξει G F. || 67. αὐτόθ'(ι)] *ϝοικόθ' (ut τ 237)? Cf. § 14 et Ο 16. || 68. ὤφειλ'(ε) U[2]] ὤφε(λ)λ' Ω (cf. § 273). || 69. Post 70 habet F[1]. || 72. συνέϝεργε] ἐπέεργε l. a. || 75. ηὗσέ τ'(ε)] εὗσέ τ(ε) pap. Ber. 154 *a* Eust., εὗσε δὲ J, εὗδε F[1], εὗσεν Ω. || 78. (')κίρνη G F P] -να X (cf. § 195).

---

57 sq. Cf. ζ 207 sq. et Ω 570.

58. ὀλίγη τε φίλη τε] cf. Α 167.

64. γυναῖκα] cf. φ 214.

69. πρόχνυ! ἐπεὶ] § 15.

70. κεῖνοσ] § 97.

73. εἴρχατο] § 230.

— χοίρων] †, *porcellorum*; cf. χοίρε(ι)οσ vs. 81 et vs. 15 sq. — Soli porcelli interdiu fuerunt domi (cf. vs. 13—17 et 410), ut haedi agnique Polyphemi (ι 219 sqq.); cf. etiam κ 411.

76. φέρων παρέθηκ'(ε)] i. e. ἔφερε παραθήσων. Cf. Α 137 sq.

77. ὃ δ'(ὲ)] cf. Α 190.

— ἄλφιτα λεύκ' ἐπάλυνε] *farinam hordeaceam adspersit carnibus ferventibus*. Cf. Σ 560.

78. κισσυβίωι] *mulctra*; quae *craterae* vice fungebatur. Cf. ι 346.

αὐτὸσ δ' ἀντίον ἷζεν, ἐποτρύνων δὲ προσηύδα· 79ᵃ = I 218
„ἔσθιε νῦν, ὦ ξεῖνε, τά τε δμώεσσι πάρεστι,
χοίρε'· ἀτὰρ σιάλουσ γε σύασ μνηστῆρεσ ἔδουσι,
οὐκ ὄπιδα φρονέοντεσ ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητύν.
οὐ μὲν σχέτλια ϝέργα θεοὶ μάκαρεσ φιλέουσι,
ἀλλὰ δίκην τίουσι καὶ αἴσιμα ϝέργ' ἀνθρώπων.
καὶ μὲν δυσμενέεσ καὶ ἀνάρσιοι οἵ τ' ἐπὶ γαίησ
βήωσ' ἀλλοτρίησ καί σφι Ζεὺσ ληΐδα δώῃ,
πλησάμενοι δέ τε νῆασ ἔβαν ϝοῖκόνδε νέεσθαι· 87ᵇ = Ψ 229
καὶ μὲν τοῖσ' ὄπιδοσ κρατερὸν δϝέοσ ἐν φρεσὶ πίπτει,
οἵδε δέ τοι ϝίσσασι — θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδήν — 89ᵇ cf. δ 831
κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅ τ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίωσ 90ᵃ = γ 93
μνάεσθ' οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ', ἀλλὰ ϝέκηλοι
κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔπι φειδώ. 92 = π 315
ὅσσαι γὰρ νύκτεσ τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διόσ εἰσι,
οὔ ποθ' ἓν ἱρεύουσ' ἱερήϊον οὐδὲ δύ' οἴω·
ϝοῖνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντεσ.
ἦ γάρ ϝοι ζωή γ' ἔεν ἄσπετοσ! οὔ τινι τόσση

82. φρονέοντεσ] τρομέοντεσ l. a. (cf. υ 215 K 10). ‖ 83 sq. Del. Friedlaender (cf. I 63 sq.). ‖ 86. *βήωσ' ἀλλοτρίησ] ἀλλοτρίησ βῶσιν. Cf. versus exitus et § 122. — δώῃ] δῶκεν G. Cf. P 230. ‖ 87 sq. Ordine inverso collocat Hartman. ‖ 87. νέεσθαι F¹ P] ἕκαστοσ G F². ‖ 89. τοι M D] τι Ω. ‖ 92. κτήματα] χρήματα Apoll. lex. — οὐδ' ἔπι] οὐδέ τι G². ‖ 94. οἴω] οἶα Ω (ut γ 424 μ 154 π 245). Cf. Ω 473. ‖ 95. ὑπέρβιον] ἀκήριον l. a. (cf. Φ 466 ρ 532). ‖ 96. (ϝ)οι G F] τοῦ P.

81. χοίρε'(α)] cf. vs. 73 et § 61.

82. ἐλεητύν] *commiserationem* nullam habent mulieris viduae filiive iuvenis ab ipsis spoliatorum. Subst. redit ρ 451.

88—92. Eiusmodi praedonibus divina certe vindicta metuenda est, nam fieri potest ut qui ab iis spoliati sint mox eos aggrediantur ad sua repetenda, quemadmodum Nestor e. g. Eleos aggressus est iuvenis (Λ 674); at proci sciunt se viri mortui opes impune posse diripere (cf β 55—60). Sic reditur ad id quod vs. 82 est dictum.

89. ϝίσσασι] cf. § 160 et θ 559 sq. — θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδήν] arbitratur hoc subulcus propter procorum miram audaciam.

90. δικαίωσ] *rite, ita ut fert mos hominum cultorum.* Adv. †; de adi. cf. Λ 832, de ipsa autem re β 52 sq.

91. μνάεσθ'(αι)] § 14. 190, 191.

93. ἐκ Διόσ εἰσι] cf. B 134.

94. ἱρεύουσ' ἱερήϊον] ἱερεύουσ' ἱερ. Ω; cf. τ 198 et de vocum harum vi X 159.

96—104. Cf. α 232 sq. et de numero *duodenario* μ 129—131. Ulixis armenta et oves omnes, capellae et porci multi pascebantur in pratis Elidis, cuius regionis ora ipsius dicioni erat subdita; cf. B 631—635 et ν 246.

96. ἔεν] § 302.

ἀνδρῶν ἡρώων, οὔτ' ἠπείροιο μελαίνησ — 97ᵇ sq.ᵃ = φ 109
οὔτ' αὐτῆσ 'Ιθάκησ. οὐδὲ ξυνεϝείκοσι φωτῶν
ἔστ' ἄφενοσ τοσσοῦτον· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.
δώδεκ' ἐν ἠπείρωι ἀγέλαι, τόσα πώεα μήλων, — 100ᵇ sq. = Λ 678 sq.
τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
βόσκουσι ξεῖνοί τε καὶ αὐτοῦ βώτορεσ ἄνδρεσ·
ἐνθάδε δ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἕνδεκα πάντα
ἐσχατιῆι βόσκοντ', ἐπὶ δ' ἀνέρεσ ἐσθλοὶ ὄρονται. — 104ᵇ cf. Ψ 112 γ 471
τῶν αἰεί σφι ϝέκαστοσ ἐπ' ἤματι μῆλον ἀγίνει,
ζατρεφέων αἰγῶν ὅσ τισ φαίνηται ἄριστοσ·
αὐτὰρ ἐγὼ σῦσ τάσδε φυλάσσω τε ῥύομαί τε, — 107ᵇ cf. ο 35
καί σφι συῶν τὸν ἄριστον ἐΰ κρίνασ ἀποπέμπω."
ὣσ 'φάθ'· ὃ δ' ἐνδυκέωσ κρέα τ' ἤσθιε 'πῖνέ τε ϝοῖνον
ἁρπαλέωσ ἀκέων, κακὰ δὲ μνηστῆρσ' ἐφύτευε.
αὐτὰρ ἐπεὶ 'δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῆι, — 111 = ε 95
καί ϝοι πλησάμενοσ 'δῶκε σκύφον, ὧι περ ἔπινε,
ϝοίνου ἐνίπλειον, — ὃ δ' ἐδέξατο, 'χαῖρε δὲ θυμῶι, — — 113ᵇ = ϑ 483
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὦ φίλε, τίσ τ' ἄρ σε 'πρίατο κτεάτεσσιν ἑϝοῖσι — 115ᵇ = α 430

100. *μήλων* Strab. 453] *οἰῶν* Ω. Cf. Λ 678. ‖ 102. *αὐτοῦ* F P] *-τοὶ* G. ‖ 104. *ἐσχατιῆι*] *-ὴν* Ar. i. — *ὄρονται*] *ὁρῶνται* F. ‖ 105. *ἀγίνει*] *ἀγινεῖ* Ω (cf. Σ 493). ‖ 111. *ἐδωδῆι*] *-δῆσ* Ryl. ‖ 112. *καί ϝοι πλησάμενοσ*] *πλ. δ' ἄρα οἱ* Aristoph. Ar. secundum Athen. 498 *f* Eust. 1775, 22. — *σκύφον* Ar. (Athen. Eust. l. l.) G F¹] *-φοσ* Aristoph. (Athen. Eust. l. l.) Ryl. F² P. ‖ 115. *τ' ἄρ* (*τάρ*) Cobet] *γάρ*. Cf. Α 8 al.

101. συβόσια] cf. Λ 679.

102. αὐτοῦ] *ipsius* δμῶεσ, non θῆτεσ aliqui (δ 644 Φ 444) e peregrinis conducti.

103—106. Posthac in carmine unius *Melanthii* caprarii fiet mentio (cf. ρ 212—214), qui undecim his pastoribus praefuit, ut Eumaeus subulcis, Philoetius bubulcis. Cf. vs. 22 et de verbo ἐπὶ ... ὄρονται Ψ 112.

105. ἐπ' ἤματι] cf. Τ 229.

109. ὃ δ'(ὲ)] *Ulixes*.

110. κακὰ ... ἐφύτευε] cf. Σ 367.

111—113. Verborum structura neglegentior; post vs. 111 unusne versus intercidit? At similis neglegentia est vs. 175—178. Ulixes postquam satiatus est, poculum suum denuo sibi implevit e mulctra, quae craterae loco erat (cf. vs. 78 et ι 346), dein porrexit Eumaeo hospiti, qui laetus accepit. Urbanitatis hoc erat (cf. Ι 224 ν 57 σ 121). Ad *Eumaeum* verbum 'δῶκε rettulisse videtur Asclepiades Myrleanus (Athen. 498 *f*), sed πλησάμενοσ id quod activum non significat alibi et verba ὧι περ ἔπινε misere sic languent. Manifesto autem errore Eust. 1751 τὸν σκύφον et τὸ κισσύβιον pro uno eodemque vase habuit, Theocritum (I 27 sqq., 143) et Callimachum (ad ι 346 laudatum) secutus.

ὧδε μάλ’ ἀφνειὸσ καὶ καρτερόσ, ὡσ ἀγορεύεισ;
φῂσ δ’ αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονοσ εἵνεκα τιμῆσ. 117ᵇ = 70
ϝειπέ μοι, αἴ κέ ποθι γνώω τοιοῦτον ἐόντα.
Ζεὺσ γάρ που τό γε ϝοῖδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι, 119 cf. Γ 308
εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι ϝιδών· ἐπὶ πολλὰ δ’ ἀλήθην.“
τὸν δ’ ἠμείβετ’ ἔπειτα συβώτησ ὄρχαμοσ ἀνδρῶν·
„ὦ γέρον, οὔ κεν κεῖνον ἀνὴρ ἀλαλημένοσ ἐλθὼν 122ᵇ = ν 333
ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν!
ἀλλ’ ἄλλωσ κομιδῆσ κεχρημένοι ἄνδρεσ ἀλῆται
ψεύδοντ’ οὐδ’ ἐθέλουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
ὃσ δέ κ’ ἀλητεύων ’Ιθάκησ εἰσ δῆμον ἵκηται,
ἐλθὼν εἰσ δέσποιναν ἐμὴν ἀπατήλια βάζει·
ἣ δ’ εὖ δεξαμένη φιλέει καὶ ἕκαστα μεταλλᾶι,
καί ϝοι ὀδυρομένηι βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,
ἣ θέμισ ἐστὶ γυναικόσ, ἐπεὶ πόσισ ἄλλοθ’ ὄληται.
αἶψά κε καὶ σύ, γεραιέ, ϝέποσ παρατεκτήναιο,
εἴ τίσ τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματα δοίη.
τοῦ δ’ ἤδη μέλλουσι κύνεσ ταχέεσ τ’ οἰωνοὶ
ῥινὸν ἀπ’ ὀστεόφιν ϝερύσαι, ψυχὴ δὲ λέλοιπε·
ἢ τόν γ’ ἐν πόντωι ’φάγον ἰχθύεσ, ὀστέα δ’ αὐτοῦ 135ᵃ cf. ω 291
κεῖατ’ ἐπ’ ἠπείρου ψαμάθωι ϝεϝλυμένα πολλῆι.
ὣσ ὃ μὲν ἔνθ’ ἀπόλωλε, φίλοισι δὲ κήδε’ ὀπίσσω 137ᵃ cf. δ 511
πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχαται· οὐ γὰρ ἔτ’ ἄλλον

---

119. τό γε G F] τόδε P. ‖ 122. κεν Hartman] τισ Ω, οὔ κέν τισ τὸν vHerwerden. ‖ 128. ἕκαστα] neglecto ϝ, Fick τ’ ἐρέει τε ϝέκαστα. Cf. ο 377. ‖ 130. ἐπεὶ G Z k] ἐπὴν Ω. Cf. § 326. ‖ 131. γεραιέ] ξεῖνε G. ‖ 132. Diocles — ‖ 134. (ϝ)ερύσαι Ar. F¹ P] ἐρύειν G F². ‖ 136. κεῖατ’(αι)] κεῖτ’ G P, κεῖται Ω.

---

118. τοιοῦτον ἐόντα] *quoniam tam clarus fuit.*

120 et 122. εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι et κεῖνον . . . ἀγγέλλων] de structura verbi εἴ κε . . . ἀγγείλαιμι cf. μ 113 sq., et de ipsa verbi vi Β 48 sq.

122 sq. *O bone, non facile talis erro, qualis tu es, persuadebit reginae eiusve filio!*

124. ἄλλωσ] cf. Ψ 144.

126. δέ κ’(ε)] § 326.

131. ϝέποσ παρατεκτήναιο] de hac similibusque locutionibus cf. Σ 367.

133 sq. μέλλουσι . . . ϝερύσαι] *traxerunt, opinor* (*zullen wel . . . getrokken hebben*). Cf. § 107 et *praesentis* infinitivus imperfecto verbi μέλλειν additus α 232 sq. σ 138.

135 αὐτοῦ] *eius* an αὖθι *illic?* Cf. § 98.

136. ψαμάθωι ϝεϝλυμένα πολλῆι] cf. μ 45 et de participii figura § 265.

ἤπιον ὧδε ϝάνακτα κιχήσομαι, ὁππόσ' ἐπέλθω,
οὐδ' εἴ κεν πατρὸσ καὶ μητέροσ αὖτισ ἵκωμαι
ϝοῖκον, ὅθι πρῶτον 'γενόμην καί μ' ἔτρεφον αὐτοί.
οὐδέ νυ τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενόσ περ, 142 = X 424 δ 104
ὀφθαλμοῖσι ϝιδέσθαι ἐὼν ἐν πατρίδι γαίηι·
ἀλλά μ' 'Οδυσσῆοσ πόθοσ αἴνυται οἰχομένοιο.
τὸν μὲν ἐγών, ὦ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν
αἰδέομαι, περὶ γάρ μ' ἐφίλει καὶ ἐκήδετο θυμῶι·
ἀλλά μιν ἠθεῖον καλέω καὶ νόσφιν ἐόντα."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε πολύτλασ δῖοσ 'Οδυσσεύσ·
„ὦ φίλ', ἐπεὶ δὴ πάμπαν ἀναίνεαι οὐδ' ἔτι φῆσθα
κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸσ δέ τοι αἰὲν ἄπιστοσ· 150 cf. ψ 72
ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὔτωσ μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὅρκωι,
ὡσ νέεται 'Οδυσεύσ. εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω·
αὐτίκ' ἐπεί κεν κεῖνοσ ἰὼν ἐϝὰ δώμαθ' ἵκηται,
ϝέσσαι με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ϝείματα καλά. 154 cf. π 79
πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεχρημένοσ, οὔ τι δεχοίμην.
ἐχθρὸσ γάρ μοι κεῖνοσ ὁμῶσ 'Αϝίδαο πύλῃσι 156 = I 312
γίγνεται, ὃσ πενίηι ϝείκων ἀπατήλια βάζηι.
ϝίστω νῦν Ζεὺσ πρῶτα θεῶν ξενίη τε τράπεζα, 158 cf. ρ 155 τ 303 υ 230 158ᵃ = T 258

142. οὐδέ νυ F P] οὐδέ τι G, οὐδ' ἄρα l. a. — ἀχνύμενοσ] ἱέμενοσ H (neglecto ϝ, cf. § 201). ‖ 149 sq. φῆσθα | κεῖνον] κεῖνον | φῆσθα P. ‖ 153. ἐϝὰ] cf. Θ 430. ‖ 154. Habent X D L, om. Ryl. G F P. ‖ 157. βάζηι] -ζει Ω. ‖ 158. θεῶν — τράπεζα] ἐρίγδουποσ πόσισ "Ηρησ G (cf. ϑ 465).

139. ὁππόσ'(α) ἐπέλθω] *quotquot domus vel regiones adiero.*

140 sq. Patrem suum ϝάνακτα fuisse iam nunc dicit Eumaeus, cras originem suam fuse exponet (ο 403 sqq.).

142 sq. Si recte sic legitur (cf. v. l.), eadem h. l. est verbi ὀδύρεσθαι vis quae B 290.

145 sq. Non falsa igitur Mentor de Ulixe praedicans eum perhibuit „tam benevolum quam patrem" erga Ithacenses fuisse (cf. β 234). Particula καί cum ad participium tum ad verbum ὀνομάζειν pertinet: *vel nomen eius etiam absentis mihi venerabile est*; itaque haud temere illo nomine utor, sed solo epitheto *caro* dominum absentem designare soleo.

149. Cf. Γ 59.

152. νέεται] § 191.

154. χλαῖνάν τε χιτῶνά τε] de hac locutione cf. Ω 588.

156. Cf. Γ 454.

158. Haec hendiadyn efficiunt: iurat mendicus per Iovem ξένιον (cf. Ω 570). Simile est iusiurandum Telemachi υ 339.

160 ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελέσσεται ὡσ ἀγορεύω· 160 sq. = τ 305 sq.
161 τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντοσ ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύσ. 161[q] = π 204 τ 585 υ 232
165 τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα·
„ὦ γέρον, οὔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω
οὔτ' Ὀδυσεὺσ ἔτι ϝοῖκον ἐλεύσεται. ἀλλὰ ϝέκηλοσ 167[a] = τ 313
πῖνε, καὶ ἄλλα παρ' ἓκ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
μίμνησκ'· ἦ γὰρ θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσι
170 ἄχνυται, ὁππότε τισ μνήσῃι κεδνοῖο ϝάνακτοσ.

---

159 ἰστίη τ' Ὀδυσῆοσ ἀμύμονοσ, ἣν ἀφικάνω. 159 = ρ 156 τ 304 υ 231
162 τοῦ μὲν φθίνοντοσ μηνὸσ τοῦ δ' ἱσταμένοιο 162 = τ 307
ϝοίκαδε νοστήσει καὶ τίσεται ὅσ τισ ἐκείνου 163[a] = ο 177
ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον καὶ φαίδιμον υἱόν.

---

159 et 162—164. Ar. —; versum 162 om. P Y[1]. — ἰστίη G P] ἐστίη F, ϝεστίη? Cf. B 125. || 160. τοι F P] δή G, τῆι (i. e. οὕτωσ) l. a., item τ 305. — τελέσσεται vHerwerden] τελείεται Ω, item τ 305 (cf. § 286). || 161. αὐτοῦ] αὖ τοῦ Herodianus. || 163. νοστήσει G] -σασ F P (ut θ 101, 252). || 168. μεμνώμεθα] μναώμεθα Fick. || 169 sq. θυμὸσ ... ἄχνυται G] -μὸν ... -μαι F P.

---

159. ἱστίη] § 54. De re autem cf. ρ 155 sq.

161. τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντοσ] de genitivi usu cf. E 523, de pronominis αὐτοῦ § 98. Vox λυκάβασ, quae non nisi locis par. redit, a stirpibus λυκ (*lux*, cf. Δ 101 et Macrob. I 17 § 39) et βα (βαίνειν) est ducta, *lucis* igitur *seriem* vel *orbem* significat. Primitus autem fortasse significavit *mensem* (cf. α 16), sed Odysseae poetae eam *annum* valere e versu 162 apparet; quae etiam apud Arcades postea vocabuli vis fuit. Veteres quidam — serione an per iocum haud ita facetum? — a voce λύκοσ repetebant: lupos fluvium tranantes alterum alterius caudam mordicus tenere videlicet, seriem continuam sic efficientes, qualis est dierum. Nihilo probabilius autem in Apollonii lexico repetitur ἀπὸ τοῦ λυγέωσ (i. e. σκοτεινῶσ sive *clanculum*) βαίνειν.

162. *Altero mense exeunte, altero ineunte*; τῆι ἕνηι καὶ νέαι, ut Athenienses postea solebant loqui (cf. Ar. Nub. 1134 al.). Heros cum clam ad uxorem reversus fuerit tempore interlunii sive „coniunctionis" solis et lunae, die sequenti, qui anni novi erit primus, simul cum nova luna est proditurus (cf. υ 156). Clarus hic pellucet mythus ille antehomericus, qui fuit de sole coniunctim cum luna tempore brumali (primo post brumam novilunio) novum annum ineunti. Cf. vs. 457 et ε 467 sq. — Sed ab hac Odysseae parte hi versus alieni sunt. Nunc enim *hoc* quidem *anno*, cuius ultimus mensis iam ad finem properat, Ulixes rediturus esse apte potest dici, accuratius autem tempus reditus non definiri praestat. Post tres vero dies heros, cum regiam suam ipse interlunii die intraverit, „*hodie* rex redibit" dicet Penelopae (τ 306 sq.).

163. ἐκείνου] § 97.

ἀλλ' ἦ τοι ὅρκον μὲν ἐάσομεν, αὐτὰρ 'Οδυσσεὺσ
ἔλθοι, ὅπωσ μιν ἐγώ γ' ἐθέλω καὶ Πηνελόπεια
Λαέρτησ θ' ὁ γέρων καὶ Τηλέμαχοσ θεοϝειδήσ!
νῦν αὖ παιδὸσ ἄλαστον ὀδύρομαι, ὃν 'τέκ' 'Οδυσσεύσ,
Τηλεμάχου· τὸν ἐπεὶ 'θρέψαν θεοὶ ἔρνεϊ ϝῖσον,
καί μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔ τι χέρηα
πατρὸσ ἑϝοῖο φίλοιο, δέμασ καὶ ϝεῖδοσ ἀγητόν . . . 177b cf. Χ 370 Ω 376
τὸν δέ τισ ἀθανάτων 'βλάψε φρένασ ἔνδον ἐϝίσασ 178b = λ 337
ἠέ τισ ἀνθρώπων, ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρὸσ ἀκουὴν 179b sq.a = δ 701 sq.
εἰσ Πύλον ἠγαθέην· τὸν δὲ μνηστῆρεσ ἀγαυοὶ
ϝοίκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπωσ ἀπὸ φῦλον ὄληται
νώνυμον ἐξ 'Ιθάκησ Ἀρκεσσίου ἀντιθέοιο.
ἀλλ' ἦ τοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κε ϝαλώηι, 183 cf. Ι 701
ἤ κε φύγηι καί κέν ϝοι ὑπέρσχηι χεῖρα Κρονίων.
ἀλλ' ἄγε μοι σύ, γεραιέ, τέ' αὐτοῦ κήδε' ἐνίσπε, [sq.
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐῢ ϝείδω, 186 sq. = ω 297 186 = α 174
τίσ πόθεν ἔσσ' ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλισ ἠδὲ τοκῆεσ, 187-190 = α 170 sqq.
ὁπποίησ τ' ἐπὶ νηὸσ ἀφίκεο. πῶσ δέ σε ναῦται
ἤγαγον εἰσ 'Ιθάκην; τίνεσ ἔμμεναι ηὐχετάοντο;
οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ 'Οδυσσεύσ·
„τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέωσ ἀγορεύσω. 192 = α 179

---

171. *ὅρκον*] *κεῖνον* Zen. (ut vs. 183). ‖ 174—184. In M appictos habent obelos, in H signum **S**; vs. 171—184 spurios et ab Ar. damnatos censet Römer. ‖ 175. *ἔρνεϊ ϝῖσον*] *οὐρανίωνεσ* l. a. in G (cf. *η* 242). ‖ 176. *χέρηα* (*-εια*) Ar.] *χερείω* Ω. Cf. § 85 et 87. ‖ 177. *δέμασ* L] *φρένασ* Ryl. G F P (cf. vs. 178). ‖ 178. *τὸν* Ar. F P] *τοῦ* G. — *'βλάψε*] *κλέψε* F[1] (cf. Ξ 217). ‖ 182. *Ἀρκεσσίου*] cf. *δ* 755. ‖ 183. *ϝαλώηι*] *ἁλώ(ι)η* Ω, item *ο* 300. ‖ 184. *φύγηι* G[2] . . . *ὑπέρσχηι* F P] *-γοι* G[1] F P . . . *-σχοι* G. ‖ 185. *τέ'(ο)*] cf. *Α* 185. — *ἐνίσπε* G[2] F] *-σπεσ* G[1] P (cf. § 246). ‖ 188. *τ'(ε)* L] *δ'* Ryl. G F P. ‖ 192. *ταῦτα*] *ξεῖνε* G.

---

171. ἐάσομεν] *missum faciemus, non amplius curabimus*; item vs. 183. Id quod iuravisti sitne veri magis minusve simile et ratumne sit futurum necne, nunc ne rogemus, quoniam ipsa res id intra hoc triduum indicabit, instat enim novilunium: id certum, Ulixes si veniat, optatum mihi venturum. — Vs. 392 huius iuramenti denuo fit mentio.

172. ἐθέλω] singularis ut Α 255.

174. ἄλαστον] cf. Μ 163.

175—178. Cf. vs. 111—113 et de locutione 'θρέψαν θεοὶ ἔρνεϊ ϝῖσον Ρ 53—58.

179. μετὰ πατρὸσ ἀκουὴν] cf. β 308 et Λ 227.

180. ἠγαθέην] § 21.

184. ὑπέρσχηι χεῖρα] cf. Δ 249.

187. ἔσσ'(ἐσσί)] § 302.

189. ηὐχετάοντο] § 191.

190. Cf. α 173.

εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἠμὲν ἐδωδὴ
ἠδὲ μέθυ γλυκερὸν κλισίησ ἔντοσθεν ἐοῦσι,
δαίνυσθαι ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ϝέργον ἔποιεν· 195ᵃ cf. β 311
ῥηϊδίωσ κεν ἔπειτα καὶ εἰσ ἐνιαυτὸν ἅπαντα
οὔ τι διαπρήξαιμι λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ,
ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ϝιότητ' ἐμόγησα. 198 = η 214
„ἐκ μὲν Κρητάων γένοσ εὔχομαι εὐρειάων, 199 cf. π 62
ἀνέροσ ἀφνειοῖο πάϊσ. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
υἷεσ ἐνὶ μεγάρωι ἠμὲν 'τράφον ἠδ' ἐγένοντο
γνήσιοι ἐξ ἀλόχοι'· ἐμὲ δ' ὠνητὴ 'τέκε μήτηρ
παλλακίσ, ἀλλά με ϝῖσον ἰθαιγενέεσσιν ἔτιε
Κάστωρ Ὑλακίδησ, τοῦ ἐγὼ γένοσ εὔχομαι εἶναι,
ὃσ τότ' ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸσ ὣσ 'τίετο δήμωι 205ᵇ = Δ 58
ὄλβωι τε πλούτωι τε καὶ υἱάσι κυδαλίμοισι. 206 cf. Ω 546
ἀλλ' ἦ τοι τὸν κῆρεσ ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι 207ᵇ = Β 302
εἰσ Ἀϝίδαο δόμουσ· τοὶ δὲ ζωὴν ἐδάσαντο
παῖδεσ ὑπέρθυμοι καὶ ἐπὶ κλήρουσ ἐβάλοντο,
αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρ' ἔδοσαν καὶ ϝοικί' ἔνειμαν.
ἠγαγόμην δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων

---

195. (ϝ)έργον G P] ἔργα F. ‖ 201. υἷεσ ἐνὶ G] υἱέεσ ἐν F P (cf. § 78). — 'τράφον § 149[103]] τράφεν. ‖ 202. ἀλοχοί'(ο) (-χου) F P] -χων G. ‖ 203. ϝῖσον] ἶσα P. — ἰθαιγενέεσσιν F] ἰθαγ. G P. Cf. 'Ιθαιμένησ Π 586. — ἔτιε § 165] ἐτίμα. ‖ 204. Κάστωρ] teste Callistrato (in schol. H) in libro „ἐκ τοῦ Μουσείου" scriptum erat Κάστρων. — Ὑλακίδησ] Φυλ. Duentzer. — γένοσ] πάϊσ l. a. ‖ 205. τότ'(ε) G] ποτ' F P. ‖ 208. τοὶ] ἐπὶ G.

---

195. ἀκέοντ'(ε)] cf. β 311.

196 sq. Cf. λ 355—361.

198. ϝιότητ'(ι)] § 13.

199. De *Cretae* mentione cf. ν 256 sqq.; insolita autem hic versus et π 62 habent verbi ἔμμεναι omissionem et Cretae pluralem. Cuiusmodi pluralia satis frequentia sunt in nominibus *urbium*, quae ex partibus inferiore et superiore vel antiquiore et recentiore vel etiam e pagis aliquot inter se iunctis concreverunt, e. g. Θήβη-Θῆβαι. Cretae vero aliarumve *insularum* nomina pluralem numerum neque postea admiserunt neque apud H. admittunt alibi Quo plurali significari nunc videtur insula *multifariam divisa* (cf. τ 175—177), et conferri possunt locutiones quales sunt *de Nederlanden*, *les deux Siciles*

202. ἀλόχοι'(ο)] § 59.

— ὠνητή] adi. †. Verbum ὠνεῖσθαι apud H. non extat, sed cf. ὦνοσ *pretium* Φ 41 al.

203. ἰθαιγενέεσσιν] †, cf. νοθαγενήσ Eur. Andr. 912 al.; ἰθαι- redit in nomine Ἰθαιμένησ Π 586.

204. *Castorem* et *Hylacem* vel *Hylacum* a poeta nostro temere inventa esse nomina credibile non videtur, sed nihil hac de re compertum habemus. Cf. τ 183 et ν 256 sqq.

εἵνεκ' ἐμῆσ ἀρετῆσ· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοσ ἦα
οὐδὲ φυγεπτόλεμοσ. νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπε,
ἀλλ' ἔμπησ καλάμην γέ σ' ὀΐομαι εἰσοράοντα 214ᵇ sq.ᵃ = *P* 687 sq.
γιγνώισκειν· ἦ γάρ με δύη ἔχει ἤλιθα πολλή.
ἦ μὲν δή μοι θάρσοσ Ἄρησ τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη
καὶ ῥηξηνορίην! ὁπότε κρίνοιμι λόχονδε
ἄνδρασ ἀριστῆασ, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,
οὔ ποτέ μοι θάνατον προτιώσσετο θυμὸσ ἀγήνωρ,
ἀλλὰ πολὺ πρώτιστοσ ἐπάλμενοσ ἔγχε' ἕλεσκον
ἀνδρῶν δυσμενέων ὅ τέ μοι ϝείξειε πόδεσσι.
τοῖοσ ἔα πτολέμωι· ϝέργον δέ μοι οὐ φίλον ἦσκε
οὐδ' οἰκωφελίη, ἥ τε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα,
ἀλλά μοι αἰεὶ νῆεσ ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν
καὶ πόλεμοι καὶ ἄκοντεσ ἐΰ ξεστοὶ καὶ ὀϊστοί,
λυγρά, τά τ' ἄλλοισίν γε καταρριγηλὰ πέλονται,
αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἦσκε, τά που θεὸσ ἐν φρεσ' ἔθηκε·
ἄλλοσ γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοισ.
„πρὶν μὲν γὰρ Τροίησ ἐπιβήμεναι υἷασ Ἀχαιῶν
εἰνάκισ ἀνδράσιν ἦρξα καὶ ὠκυπόροισι νέεσσι
ἄνδρασ ἐσ ἀλλοδαπούσ, καί μοι μάλα 'τύγχανε πολλά.
τῶν ἐξηιρεόμην μενοϝεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω
'λάγχανον· αἶψα δὲ ϝοῖκοσ ὀφέλλετο, καί ῥα ἔπειτα

213. *φυγεπτόλεμοσ] φυγοπτ.; cf. ἀρχε-, μενε-. ‖ 216. μοι θάρσοσ G[2]] θάρσοσ μοι Ω (μοι om. G[1]; cf. § 329). ‖ 220. ἕλεσκον] ὄλεσκον H (cf. *T* 135). ‖ 221. μοι] μή Bothe. ‖ 222. ἔα] ἔα ἐν, ἔον, ἔην Ω. ‖ 223. οὐδ' οἰκωφελίη] neglecto ϝ, οὐ ῥηξηνορίη Apoll. lex. (cf. vs. 217). ‖ 228. *ϝέργοισιν δ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἄλλοσ? Novicium est ἔργοισ pro ϝέργοισι (cf. § 60). Versum del. Knight (cf. *I* 63 sq.). ‖ 231. πολλά P] πάντα G F. ‖ 233. ῥα] σφιν Zen., δή Knight; vulgatae numeri sunt vitiosi.

214. καλάμην] hominis *aridam* veluti *stipulam* (cf. T 222) solam reliquerunt aetas et paupertas, sed arista cuius modi fuerit, adspecta stipula quodammodo potest effici. Comparationem laudat Aristot. Rhet. III 10. Cf. υ 212, ubi verbo ὑποσταχύεσθαι indicantur *armentorum* incrementa.

— εἰσοράοντα] § 191.

215. ἤλιθα πολλή] cf. Λ 677.

216. ἔδοσαν] de plurali cf. A 255.

218. κακὰ ... φυτεύων] cf. Σ 367.

220. ἔγχε'(ï)] § 71.

221. ὅ τέ μοι ϝείξειε πόδεσσι] *quicquid pedibus aufugere conaretur.*

222. ϝέργον] *opus rusticum*; cf. quae ad T 131 sunt annotata.

224. ἐπήρετμοι] cf. β 403.

228. Archil. fr. 35 (in schol. allatum): ὡσ ἄλλοσ ἄλλωι καρδίην ἰαίνεται, Eur. fr. 564: ἀλλ' ἄλλοσ ἄλλοισ μᾶλλον ἥδεται τρόποισ, Verg. Ecl. II 65 *trahit sua quemque voluptas.*

232. ἐξηιρεόμην] § 191.

δϝεινόσ τ' αἰδοῖόσ τε μετὰ Κρήτεσσ' ἐτετύγμην.
ἀλλ' ὅτε δὴ τήν γε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύϝοπα Ζεὺσ — 235 cf. γ 288
ἐφράσαθ', ἣ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε, — 236 cf. E 176
δὴ τότ' ἔμ' ἤνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα
νήεσσ' ἡγήσασθ' εἰσ Ϝίλιον· οὐδέ τι μῆχοσ
ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δήμοο φῆμισ.
„ἔνθα μὲν εἰνάϝετεσ 'πολεμίζομεν υἷεσ Ἀχαιῶν·
τῶι δεκάτωι δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντεσ ἔβημεν — 241 cf. ι 107
ϝοίκαδε σὺν νήεσσι, θεὸσ δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούσ. — 242 cf. γ 131
αὐτὰρ ἐμοὶ δϝειλῶι κάκ' ἐμήδετο μητιέτα Ζεύσ·
μῆνα γὰρ οἶον ἔμεινα τεταρπόμενοσ τεκέεσσι
κουριδίηι τ' ἀλόχωι καὶ κτήμασιν, αὐτὰρ ἔπειτα
Αἴγυπτόνδε με θυμὸσ ἄνωγεν ναυτίλλεσθαι
νῆασ ἐῢ στείλαντα σὺν ἀντιθέοισ' ἑτάροισι.
ἐννέα νῆασ 'στεῖλα, θοῶσ δ' ἐσαγείρετο λαόσ.
ϝεξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίϝηρεσ ἑταῖροι — 249 = μ 397
'δαίνυντ', αὐτὰρ ἐγὼν ἱερήϊα πολλὰ παρεῖχον
δαίμοσί τε ῥέζειν αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι·
ἑβδομάτηι δ' ἀναβάντεσ ἀπὸ Κρήτησ εὐρείησ
ἐπλέομεν Βορέηι ἀνέμωι ἀκραέϊ καλῶι — 253 cf. 299
ῥηϊδίωσ, ὡσ εἴ τε κατὰ ῥόον. οὐδέ τισ οὖν μοι
νηῶν 'πημάνθη, ἀλλ' ἀσκηθέεσ καὶ ἄνουσοι
ἥμεθα, τὰσ δ' ἄνεμόσ τε κυβερνῆταί τ' ἴθυνον. — 256 = ι 78
πεμπταῖοι δ' Αἴγυπτον ἐϋρρείτην ἱκόμεσθα,
'στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτωι ποταμῶι νέασ ἀμφιϝελίσσασ. — 258-272 = ρ 427 sqq.
„ἔνθ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ 'κελόμην ἐρίϝηρασ ἑταίρουσ — 259 sq. cf. ι 193 sq.
αὐτόθι πὰρ νήεσσι μένειν νῆάσ τε ῥύεσθαι,

234. (ἐ)τετυγμην G F[2]] τετάγμην F[1] P. || 235. τήν γε F] τήνδε G P. || 239. δήμοο § 2 et 59] δημου. || 243. μητιέτα] εὐρύοπα M. || 246. ἄνωγεν § 225] ἀνώγει. || 248. ἐσαγείρετο Ar. i] -ρατο Ω. || 251. *δαίμοσι] θεοῖσι(ν) Ω metro invito, ῥεζέμεναί τε θεοῖσ' Nauck. Cf. Z 115. — ῥέζειν Ryl. G F] ῥέξειν P (cf. B 436). || 255. ἀσκηθέεσ F] ἀσκεθέεσ G P (cf. § 73 et 18, ξέρον ε 402, inscr. Collitz. 3340[110]). || 258. Del. Kirchhoff ut e libro ρ additum. || 260. νῆασ τε ῥύεσθαι Knight] καὶ νῆασ ἔρυσθαι. Cf. § 164.

237. *Idomeneo* haud inferiorem ducem se fuisse Ulixes etiam ν 265 sq. perhibuit.

240 sq. Cf. α 88 sqq.

242. θεὸσ δ' ἐκέδασσεν Ἀχ.] cf. ν 317.

244. μῆνα . . . . οἶον] i. q. ἕνα μῆνα μόνον. Cf. H 42.

250. ἱερήϊα] cf. X 159.

253. ἀκραέϊ] cf. E 865.

260. αὐτόθι] § 322.

ὀπτῆρασ δὲ κατὰ σκοπιὰσ ὤτρυνα νέεσθαι.
οἳ δ' ὕβρι ϝείξαντεσ, ἐφεσπόμενοι μένεϊ σφῶι, 262ᵇ = ω 183
αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέασ ἀγροὺσ
'πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκασ ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
αὐτούσ τ' ἔκτεινον· τάχα δ' εἰσ πόλιν ἵκετ' ἀϋτή.
οἳ δὲ βοῆσ ἀΐοντεσ ἅμ' ἠόϊ φαινομένηφι 266ᵇ = Ι 682
ἦλθον· 'πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων
χαλκοῦ τ' ἀστεροπῆσ. ἐν δὲ Ζεὺσ τερπικέραυνοσ 268ᵃ cf. Δ 83
φύζαν ἐμοῖσ' ἑτάροισι κακὴν ἔβαλ', οὐδέ τισ ἔτλη
στήμεν' ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη. 270ᵃ = Φ 266
ἔνθ' ἥμων πολλοὺσ μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῶι,
τοὺσ δ' ἄναγον ζωιούσ, σφίσι ϝεργάζεσθαι ἀνάγκηι.
αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺσ αὐτὸσ ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
ποίησ'· — ὡσ ὄφελον θανέμεν καὶ πότμον ἐπισπεῖν 274 cf. ε 308; 274ᵇ = δ 562
αὐτόθ' ἐν Αἰγύπτωι! ἔτι γάρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο· —
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸσ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκα
καὶ σάκοσ ὤμοιιν, δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρόσ·

---

262. ἐφεσπόμενοι § 247] ἐπισπ. ‖ 268. τ' ἀστεροπῆσ] τε στεροπῆσ Ω. Cf. Κ 154. ‖ 270. στήμεν'(αι)] μεῖναι Ω. Cf. ρ 439 Φ 266. ‖ 272. ἄναγον G P] ἄγον F, ἄγαγον X D. ‖ 273. φρεσὶ τοῦτο P] -οὶν ὧδε Ryl. G F[2] (-οὶ τόδε F[1]). ‖ 277. ἔκτοσε Ryl. G F P] -θι M L.

---

261. νέεσθαι] *redeundi* verbo novicia *versandi* vel *eundi* vis nunc tribuitur. Cf. Φ 48.

262. οἳ δ'(ἐ)] *at illi* (cuncti milites). — ὕβρι ϝείξαντεσ] non quod gentem nihil commerentem sodales *populati* sint aut ipse Ulixes vituperat aut vituperare potuit Eumaeus, id enim ferebant mores illius aetatis (cf. Z 290—292 γ 72—74 η 9 ι 40—44 ρ 284—289 al.), sed quod *parum caute* sint populati. Non αἶψα μάλα videlicet sive *sic temere* in agros hostiles excurrere debuerant praedones, sed prius per speculatores regionem sedulo explorare. — De vocis ὕβρι forma cf. § 74.

263. Αἰγυπτίων] § 28.

266. ἠόϊ] § 77.

268. χαλκοῦ τ' ἀστεροπῆσ] sic contracta nunc profertur comparatio, quae est armorum resplendentium cum fulmine; cf. K 154 N 242 Ξ 385 sq. et E 4—8.

271. ἥμων] § 92.

274. θανέμεν] § 126.

275. αὐτόθ'(ι)] § 322.

276—279. Supplex et inermis regem hostium adit dux victus, ut Adrastus Menelaum Z 45. Cf. A 500 et Hectoris secum deliberantis verba X 111—113. Parci solebat supplicibus (cf. Z 52 sq.), et insolita saevitia fuit Agamemnonis Adrastum, Achillis Lycaonem, Ulixis Leoaden confodientis (Z 63—65 Φ 67—118 χ 310—329).

277. ἔκβαλον] cf. E 343. — ἔκτοσε] †; id quod ἐκ valet, ut εἴσω id quod εἰσ A 71 al.

αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆοσ ἐναντίον ἤλυθον ἵππων 278ᵇ cf. Ο 454
καὶ ᾽κύσα γούναθ᾽ ἑλών· ὃ δ᾽ ἐρύσατο καί μ᾽ ἐλέησε,
εἰσ δίφρον δέ μ᾽ ἕσασ ἄγε ϝοίκαδε δάκρυ χέοντα. 280ᵃ cf. Ν 657
ἦ μέν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελίῃσι
ϝιέμενοι κτεῖναι, δὴ γὰρ ᾽κεχολώατο λίην· 282ᵇ = π 425
ἀλλ᾽ ἀπὸ κεῖνοσ ἔρυκε, Διὸσ δ᾽ ὠπίζετο μῆνιν 283ᵇ cf. ε 146
ξεινίου, ὅσ τε μάλιστα νεμεσσάεται κακὰ ϝέργα.
„ἔνθα μὲν ἑπτάϝετεσ ᾽μένον αὐτόθι, πολλὰ δ᾽ ἄγειρα 285ᵃ = η 259
χρήματ᾽ ἀν᾽ Αἰγυπτίουσ ἄνδρασ· ᾽δίδοσαν γὰρ ἅπαντεσ.
αὐτὰρ ὅτ᾽ ὀγδόατόν μοι ἐπιπλόμενον ϝέτοσ ἦλθε, 287 = η 261
δὴ τότε Φοίνιξ ἦλθεν ἀνὴρ ἀπατήλια ϝειδώσ,
τρώκτησ, ὃσ δὴ πολλὰ κάκ᾽ ἀνθρώπουσ ἐϝεϝόργει·
ὅσ μ᾽ ἄγε παρπεπιθὼν ϝῇσι φρεσίν, ὄφρ᾽ ἱκόμεσθα
Φοινίκην, ὅθι τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ᾽ ἔκειτο.
ἔνθα παρ᾽ αὐτῶι ἔμεινα τελεσφόρον εἰσ ἐνιαυτόν· 292ᵇ = δ 86
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ μῆνέσ τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο 293 sq. = λ 294 sq.
ἂψ περιτελλομένου ϝέτεοσ καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
εἰσ Λιβύην μ᾽ ἐπὶ νηὸσ ἐφείσατο ποντοπόροιο

---

278. ἐναντίον] -οσ D (cf. Ζ 54). ‖ 279. ἐλέησε] ἐσάωσεν G n Eust. (ut Κ 44 Ο 290 χ 372). Cf. δ 364. ‖ 280. δέ μ᾽ ἕσασ] δ᾽ ἀνέσασ Aeol. (cf. ξ 331 σ 98); simplex part certum est κ 361, compositum extat Ν 657 Ξ 209. ‖ 286. χρήματ᾽(α)] κτήματ᾽ l. a. (cf. vs. 385). ‖ 287. Cf. η 261. ‖ 289. ἀνθρώπουσ ἐϝεϝόργει (ἐεώργει) G[1]] -πουσ ἐώργει G[2], -ποισι(ν) l. F P. Dativus vitiosus (nisi legatur ὃσ κακὰ πολλὰ ἐν ἀνθρώποισ᾽ ἐϝεϝόργει, nam dissimilis est Ξ 261) debetur metri causa παραδιορθοῦντι. Cf. § 224. ‖ 291. ἔκειτο] ἔασιν n. ‖ 295. ἐφείσατο Zen.] ἐφέσσατο Rhianus, ἐέ(σ)σατο (Ar.?) Ω; cf. § 220 et ν 274.

---

279. Nec vitam rex ei ademit nec libertatem.

283 sq. Cf. Ω 570.

284. νεμεσσάεται] § 191.

285—287. Hoc comminiscitur Ulixes ut temporum constet ratio, pro *Ogygia* igitur *Aegyptum* dicens. Ceterum alia omnia coram Eumaeo postea narravit Antinoo ρ 442—444, licet mendacem memorem esse oporteat; leviter enim sic peccare poeta maluit quam bis idem dicere, herois autem ingenium versatile nec umquam consilii inops etiam in mendaciis ubertim et varie fingendis sic ostendit. Cf. quae ad Κ 446—456 sunt annotata.

286. Αἰγυπτίουσ] § 28.

289. τρώκτησ] vox redit ο 416, ibi quoque mercatorum Phoenicum epitheton. Quod si a *rodendi* verbo τρώγειν (ζ 90) est ductum, — neque aliud extat in lingua Graeca quo referri posse videatur, — eam quam habet vim qua via acceperit indicat περιτρώγειν Ar. Vesp. 596, quod verbum illic valet *lucro maligne intentum esse* sive *per fallacias aliis detrimentum facere* (nostrum *beknibbelen* = *beknabbelen*), — aptum mercatoribus nimis callidis epitheton.

293. ἐξετελεῦντο] § 7 et 191.

294. Cf. λ 295 et κ 469.

ψεύδεα βουλεύσασ, ἵνα ϝοι σὺν φόρτον ἄγοιμι,
κεῖθι δέ μ' ὡσ περάσειε καὶ ἄσπετον ὦνον ἕλοιτο.
τῶι ἑπόμην ἐπὶ νηόσ, ὀϊόμενόσ περ, ἀνάγκηι.
ἣ δ' ἔθεεν Βορέηι ἀνέμωι ἀκραέϊ καλῶι — 299 cf. 253
μέσσον ὑπὲρ Κρήτησ· Ζεὺσ δέ σφισι 'μήδετ' ὄλεθρον.
ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν οὐδέ τισ ἄλλη — 301 cf. μ 403
'φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸσ ἠδὲ θάλασσα, — 302-304 = μ 404 sqq.
δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
νηὸσ ὕπερ γλαφυρῆσ, ἤχλυσε δὲ πόντοσ ὑπ' αὐτῆσ.
Ζεὺσ δ' ἄμυδισ 'βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν· — 305sq. = μ 415sq.
ἣ δ' ἐϝελίχθη πᾶσα Διὸσ πληγεῖσα κεραυνῶι,
ἐν δὲ θεείου 'πλῆτο· 'πέσον δ' ἐκ νηὸσ ἅπαντεσ. — 307 cf. μ 417
οἳ δὲ κορώνηισιν ϝίκελοι περὶ νῆα μέλαιναν — 308sq. = μ 418sq.
κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸσ δ' ἀποαίνυτο νόστον.
αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺσ αὐτὸσ ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῶι
ἱστὸν ἀμαιμάκετον νηὸσ κυανοπρώιροιο
ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὅπωσ ἔτι πῆμα φύγοιμι.
τῶι ῥα περιπλεχθεὶσ 'φερόμην ὀλοοῖσ' ἀνέμοισι. — 313ᵇ = ι 82
„ἐννῆμαρ 'φερόμην, δεκάτηι δέ με νυκτὶ μελαίνηι — 314 = η 253
γαίηι Θεσπρωτῶν 'πέλασεν μέγα κῦμα κυλίνδον.
ἔνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺσ ἐκομίσσατο Φείδων
ἥρωσ ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλοσ υἱὸσ ἐπελθὼν
αἴθρωι καὶ καμάτωι δεδμημένον ἦγεν ἐσ οἶκον, — 318ᵃ cf. ζ 2

297. *περάσειε* F] *-σηισι* Ω. — *ἕλοιτο*] *ἄροιτο* F² (ut *M* 435 h. Merc. 264, 364). Cf. ο 367. ‖ 300. *σφισι* G] *σφιν* F P. — *'μήδετ'* G F P] *'ϝούλετ'* X. ‖ 301. *Κρήτην μὲν* Ryl. G F P] *τὴν νῆσον* X. ‖ 304. *πόντοσ* G F²] *-τον* F¹ P. Cf. μ 406. ‖ 306. *ἐϝελίχθη* § 41] *ἐλελίχθη*. ‖ 309. *ἐμφορέοντο* Ryl. G] *ἐφορ.* F P. ‖ 317. *ἀπριάτην*] *-δην* Rhianus, *-τησ* Crates. Cf. *Α* 99. ‖ 318. *αἴθρωι*] sic Zen. Aristoph. Ar., *λύθρωι* olim alii (cf. *Ζ* 268 al.). — *οἶκον*] neglecto ϝ, *ἦγε δόμονδε* Nauck, item ρ 84.

296 sq. *Ut illuc naviganti ei essem* φόρτου μνήμων (cf. θ 163), *dein cum mercibus quas vehebat ipse venderer.* Posterius consilium mercator ille fallax mente pressit; suspicatus tamen est Castoris filius personatus (vs. 298).

297. ἕλοιτο] eadem verbi vis quae ο 367.

299. ἀκραέϊ] cf. Ε 865.

300. μέσσον] *per medium mare.* Cf. γ 174.

— ὑπὲρ] *supra*, i. e. *ultra*, a tergo relictis regionibus quas habitabant Achivi. Cf. ν 257 et γ 170—172.

306. ἐϝελίχθη] cf. ε 314.

307. ἐν δὲ θεείου 'πλῆτο] cf. Π 228.

— 'πέσον δ' ἐκ νηὸσ] cf. Τ 110.

308. κορώνηισιν] cf. ε 66.

311. ἀμαιμάκετον] cf. Ζ 179.

315—333. Cf. β 165 et ν 256 sqq.

317. ἀπριάτην] cf. Α 99.

318. αἴθρωι] †; significari videtur

χειρὸσ ἀναστήσασ, ὄφρ' ἵκετο δώματα πατρόσ,
ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματ' ἔϝεσσε. 320 = κ 542
ἔνθ' Ὀδυσῆοσ ἐγὼ 'πυθόμην· κεῖνοσ γὰρ ἔφασκε
ξεινίσαι ἠδὲ φιλῆσαι ἰόντ' εἰσ πατρίδα γαῖαν.
καί μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύσ, 323 = τ 293
χαλκόν τε χρυσόν τε πολύκμητόν τε σίδηρον· 324 cf. Z 48
καί νύ κεν εἰσ δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι, 325-328 = τ 294 sqq.
ὅσσα ϝοι ἐν μεγάρωι κειμήλια 'κεῖτο ϝάνακτοσ.
τὸν δ' εἰσ Δωδώνην 'φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
ἐκ δρυὸσ ὑψικόμοιο Διὸσ βουλὴν ἐπακούσαι,
ὅππωσ νοστήσει' Ἰθάκησ εἰσ πίονα δῆμον 329 cf. σ 148 τ 298
ἤδη δϝὴν ἀπεών, ἤ' ἀμφαδὸν ἠὲ κρυφηδόν. 330 = τ 299
ὤμοσε δὲ πρὸσ ἔμ' αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ ϝοίκωι, 331 cf. τ 288

---

324. χαλκόν ... χρυσόν] χρυσόν ... χαλκόν G. — πολύκμητόν τε σίδηρον] ἄλισ ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν n Eust. (= ν 136 π 231). ‖ 326. ὅσσα] τόσσα F et „πᾶσαι" in schol. H. Cf. ρ 160 τ 295. — μεγάρωι G] -ροισ Ω. Cf. B 137. ‖ 328. ἐπακούσαι Aristoph. Ryl. G[1]] -σηι Ar. G[2] F P. Eadem varietas est τ 297. ‖ 329. νοστήσει(ε) H[2] M] -σηι G F P. Cf. σ 148 τ 298. ‖ 331. ἀποσπένδων] sic Ar., ἐπισπ. Aeol. (cf. vs. 280). Eadem varietas est γ 394, cf. etiam τ 288.

---

cutis naufragi tum cum aqua marina maderet *solis radiis usta*. Quam solis vim experti norunt qui plagas littorales viserunt; ex cute rubenti et turgenti tunc exsurgunt papulae.

319. χειρὸσ ἀναστήσασ] cf. Ω 515.

320. χλαῖνάν τε χιτῶνά τε] cf. Ω 588.

324. πολύκμητον ... σίδηρον] cf. Z 48.

325. ἕτερον] dicit pronepotes qui per singulas hominum aetates alter alteri deinceps sunt successuri. Tantas opes Ulixes secum attulit ut etiam ad seros nepotes sint permansurae. Sic Hesiodus Op. 376—378 dixit: μουνογενὴσ δὲ πάϊσ εἴη πατρώϊον οἶκον | φερβέμεν', ὣσ γὰρ πλοῦτοσ ἀέξεται ἐν μεγάροισι, | γηραιὸσ δὲ θάνοισ ἕτερον παῖδ' ἐγκαταλείπων, sua verba ita ipse interpretatus ut ἕτερον sive *alium qui in suum locum succedat, filium haeredem* dicat μουνογενέα illum παῖδα, quem fratri suo optavit. Hesiodo igitur non potuit non felicissimum videri id quod de gente sua Telemachus dixit π 117—120: Arcessio unicum filium fuisse Laërten, unicum huic filium Ulixem, huic autem unicum filium Telemachum. Neque aliter visum est ipsi Odysseae poetae carmine haec narranti.

326. ἐν μεγάρωι ... ϝάνακτοσ] *in Phidonis megaro parata stabant quae in navem iamiam deferrentur*. Ibi vidisse se perhibet mendicus personatus; in gaza regis reposita videre non potuisset. Cf. Z 288.

327 sq. A poeta hoc de nihilo fictum esse veri parum est simile, sed videtur desumtum esse e carminibus priscis; varie igitur dum narratur fabula, quae erat de Reditu Ulixis, parallela videtur habuisse oracula *Iovis Dodonaei* (de quo cf. Π 233) et *Tiresiae* (cf. κ 492).

331. ἀποσπένδων] cf. γ 394.

νῆα κατειρῦσθαι καὶ ἐπαρτέασ ἔμμεν' ἑταίρουσ, 332-335 = τ 289; 332 cf. ϑ 151 [sqq.
οἵ δή μιν πέμψουσι φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν. 333 cf. ε 37
„ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· 'τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦσ
ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν εἰσ Δολίχιον πολύπυρον.
ἔνθ' ὅ γέ μ' ἤνωγεν πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστωι
ἐνδυκέωσ· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶ 'ϝάνδανε βουλὴ
ἀμφ' ἐμοί, ὄφρ' ἔτι πάγχυ δύησ ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
ἀλλ' ὅτε γαίησ πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόροσ νηῦσ,
αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἐμοὶ περιμηχανάοντο·
ἐκ μέν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματ' ἔδυσαν,
ἀμφὶ δέ με ῥάκοσ ἄλλο κακὸν 'βάλον ἠδὲ χιτῶνα, 342 cf. ν 434
ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸσ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὅρηαι.
ϝεσπέριοι δ' Ἰθάκησ εὐδηέλου ἔργ' ἀφίκοντο·
ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν ἐϋσσέλμωι ἐνὶ νηῒ
ὅπλωι ἐϋστρεφέϊ στερεῶσ, αὐτοὶ δ' ἀποβάντεσ
ἐσσυμένωσ παρὰ θῖνα θαλάσσησ δόρπον ἕλοντο.
αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
ῥηϊδίωσ· κεφαλῆι δὲ κατὰ ῥάκοσ ἀμφικαλύψασ,

---

332. κατειρῦσθαι] *τε ϝεϝρῦσθαι? Cf. § 293. || 334. ἀλλ' ἐμὲ G F] ἀλλά με P. || 335. πολύπυρον] πολύμηλον K (ut *B* 605 al.). Cf. π 396 τ 292. || 336. ἤνωγεν § 225] ἠνώγει. || 338. δύησ ἐπὶ πῆμα γενοίμην] sic Ar., δύηι ἔπι πῆμα γένηται Aristoph., ὄφρ' ἄρα πάγχυ δύησ' ἔτι πημαινοίμην vHerwerden. || 340. Om P. || 342. δέ με H^2 n] δ' ἐμὲ G, δέ μοι F P. || 343. ῥωγαλέα] -ον Rhianus n. || 344. ἔργ'] neglecto ϝ, -λα ϝέργ' KLight. || 345. ἐνὶ G F] ἐπὶ P (cf. *A* 55). || 349. κεφαλῆι] -λὴν Aristoph. M^2. — κατὰ] κακὸν Bekker (ut vs. 342).

---

335. Δολίχιον] § 21.

336. *Tum illos iussit ad Dulichii regem Acastum me deducere.* Cuius regis non nisi h. l. fit mentio. Belli Troiani tempore *Meges* Phylei filius ibi regnasse dicitur B 625—630.

— ἤνωγεν] § 225.

338. δύησ ἐπὶ πῆμα γενοίμην] *in miseram calamitatem inciderem?* Eiusmodi quid flagitat contextus, sed contorta sunt verba et vix integra.

340. δούλιον] cf. Γ 409.

— περιμηχανάοντο] § 191.

342. ῥάκοσ ἄλλο . . . ἠδὲ χιτῶνα] cf. ν 434 et Ω 588.

343. ὅρηαι] *vides.* De indicativi hac forma vetusta cf. § 195.

344. εὐδηέλου] cf. E 2.

— ἔργ'(α)] *arva.* Cf. T 131.

346. ὅπλωι] singularis etiam φ 390, ibi quoque *navis rudentem* significans.

349 sq. Pannum, qui ei pro pallio erat (cf. vs. 342), capiti circumvolvit, ne brachia moventi molestus esse posset; dein tunicatus (cf. vs. 343) descendit per ἐφόλκαιον, quam vocem aliunde non cognitam significasse *scalam mobilem* e navi dependentem (κλίμακα Orph. Argon. 361, 376, 531, 639) docet contextus. Euripides fortas-

ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβὰσ ἐπέλασσα θαλάσσηι
στῆθοσ, ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσα ἀμφοτέρηισι
νηχόμενοσ· μάλα δ' ὦκα θύρηφ' ἔα ἀμφὶσ ἐκείνων.
ἔνθ' ἀναβάσ, ὅθι τε δρίοσ ἦν πολυανθέοσ ὕλησ,
'κείμην πεπτηώσ· οἳ δὲ μεγάλα στενάχοντεσ
'φοίταον. ἀλλ' — οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι
μαίεσθαι προτέρω — τοὶ μὲν πάλιν αὖτισ ἔβαινον
νηὸσ ἔπι γλαφυρῆσ, ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
ῥηϊδίωσ, καί με σταθμῶι ἐπέλασσαν ἄγοντεσ
ἀνδρὸσ ἐπισταμένοι'· ἔτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα·
„ἆ δϝειλὲ ξείνων, ἦ μοι μάλα θυμὸν ὄρινασ — 361 sq. cf. ο 486 sq.
ταῦτα ϝέκαστα λέγων, ὅσα δὴ 'πάθεσ ἠδ' ὅσ' ἀλήθησ.
ἀλλὰ τά γ' οὐ κατὰ κόσμον, ὀΐομαι, — οὐδέ με πείσεισ, —
ϝειπὼν ἀμφ' Ὀδυσῆϊ. τί σε χρὴ τοῖον ἐόντα
μαψιδίωσ ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ ϝοῖδα καὶ αὐτὸσ
νόστον ἐμοῖο ϝάνακτοσ, ὅ τ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὔ τι μετὰ Τρώεσσ' ἐδάμασσαν

---

350. ἐπέλασσα] ἐκάλυψα G. ‖ 352. θύρηφ'(ι) L W Y Eust.] θύρηθ' Ω. Cf. ι 238 χ 220 (ρ 530). Similis controversia est *M* 302. ‖ 363. τά γ'(ε) Ryl. G P] τάδ' F. ‖ 366. ὅ τ'(ε) P] ὅσ G.

---

se intellegebat *ancoram* (cf. Hel. 1614), scholia aut *gubernaculum* aut *scapham* interpretantur, neglecta vi verbi καταβαίνειν; quarum opinionum posteriorem peperit vocabulum cognatum ἐφολκίσ *navigium ab alio navigio tractum* apud posteros significans.

352. θύρηφ' ἔα ἀμφὶσ ἐκείνων] *extra mare eram loco ab eo ubi illi erant remoto*. De forma trisyllaba ἐκείνων cf. § 97.

353. δρίοσ ... πολυανθέοσ ὕλησ] *fruticetum ... silvulae floridae*, τὸ δάσοσ. Lauri, oleandri, myrti, lentisci, similes arbores humiliores cogitandae sunt commixtae; qualia fruticeta densa et vix pervia in Graeciae oris littoralibus et hodie sunt frequentia (*macchia*, *maquis*). Vox δρίοσ †, cf. ῥωπήϊα N 199 al. et de forma ἦν § 302.

354. στενάχοντεσ] celeri cursu *anhelos* per virgulta festinantes audivit fugitivus in latebris tutis abditus.

355. 'φοίταον] § 191. Captivum effugisse mox senserunt; quod disertis verbis nunc dicere poeta operae non duxit pretium.

356. πάλιν αὖτισ] cf. B 276.

359. ἐπισταμένοι'(ο)] § 59.

— αἶσα] mente add. ἐστί: *fert fatum ut etiam inter vivos sim.*

361. θυμὸν ὄρινασ] *commovisti mihi animum.* Addi huic locutioni solet id *ad quod faciendum* quis permoveatur; sed absolute, ut h. l., θυμὸν ὀρῖναι dictum est etiam Γ 395 θ 178 ο 486 ρ 150 σ 75 τ 377, item ὀρῖναι ἦτορ Π 509, κῆρ ρ 216. — Similia possunt dici de locutione θυμὸσ ἀνίησί τινα (cf. H 25).

ἠὲ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον 'τολύπευσε. 368 = α 238
νῦν δέ μιν ἀκλεέωσ ἅρπυιαι ἀνηρέψαντο, 371 = α 241
αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότροποσ· οὐδὲ πόλινδε
ἔρχομαι, εἰ μή πού τι περίφρων Πηνελόπεια
ἐλθέμεν' ὀτρύνηισιν, ὅτ' ἀγγελίη ποθὲν ἔλθηι.
ἀλλ' οἳ μὲν τὰ ϝέκαστα παρήμενοι ἐξερέουσι,
ἠμὲν οἳ ἄχνυνται δϝὴν οἰχομένοιο ϝάνακτοσ, 376ᵇ = σ 313 υ 216
ἠδ' οἳ χαίρουσιν βίοτον νήποινον ἔδοντεσ·
ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι, 378 cf. γ 69
ἐξ οὗ δή μ' Αἰτωλὸσ ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθωι,
ὅσ ῥ' ἄνδρα κτείνασ, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθείσ,
ἦλθεν ἐμὰ πρὸσ δώματ'· ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
'φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ϝιδέσθαι
νῆασ ἀκειόμενον, τάσ ϝοι ξυνέϝαξαν ἄελλαι·
καὶ 'φάτ' ἐλεύσεσθαι ἢ' εἰσ θέροσ ἢ ἐσ ὀπώρην 384ᵇ cf. μ 76
πολλὰ κτήματ' ἄγοντα σὺν ἀντιθέοισ' ἑτάροισι.
καὶ σύ, γέρον πολυπενθέσ, ἐπεί σέ μοι ἤγαγε δαίμων,
μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο μήτε τι θέλγε·
οὐ γὰρ τούνεκ' ἐγώ σ' αἰδέσσομαι οὐδὲ φιλήσω,
ἀλλὰ Δία ξένιον δϝείσασ αὐτόν τ' ἐλεαίρων."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·

---

369 τῶι κέν ϝοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί, 369sq. = α 239sq.
ἠδέ κε καὶ ϝῶι παιδὶ μέγα κλέοσ ἤρετ' ὀπίσσω.

---

369 sq. Om. G F[1] P H[1] U Eust. ex α desumtos. ‖ 371. ἀνηρέψαντο] cf. Υ 234 et α 241. ‖ 374. ἔλθηι X] -οι G F P (cf. β 54). ‖ 381. ἦλθεν ἐμὰ πρὸσ δώματ'(α)] ἤλυθ' (ἦλθεν) ἐμὸν πρὸσ σταθμόν Ryl. U n Eust. (cf. π 66). ‖ 385. κτήματ'(α) G] χρήματ' F P (cf. vs. 286). ‖ 388. αἰδέσσομαι Ryl.] -ήσομαι G F P. Cf. § 289. ‖ 389. ἐλεαίρων] -ήσασ F.

---

368. ἐπεὶ πόλεμον 'τολύπευσε] cf. Σ 367.

369—371. Cf. α 236—242.

370. ἤρετ'(ο)] § 284.

371. ἀκλεέωσ] § 73.

— ἅρπυιαι] cf. Π 150 sq.

372. ἀπότροποσ] cf. α 177.

373. εἰ μή πού τι] cf. β 71.

379—383. Mirum quod vir ille Aetolus — cur autem Aetolus? — in idem mendacium incidit cum Ulixe fictos casus ficto nomine nunc enarranti! Quo indicio etiam clarius quam ceteris evincitur Ulixis in Cretam adventum revera fuisse celebratum in carminibus antehomericis. Cf. ν 256 sqq.

383. ἀκειόμενον] § 286.

384. ἤ' εἰσ θέροσ ἢ ἐσ ὀπώρην] anni haec tempora praeterlapsa illum hominem mendacem ostenderunt; nunc enim est tempus brumale (cf. ε 467 sq.).

389. Δία ξένιον δϝείσασ] cf. Ω 570 Hes. Oper. 327—334.

„ἦ μάλα τίσ τοι θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστοσ,
οἷόν σ' οὐδ' ὀμόσασ περ ἐπήγαγον οὐδέ σε πείθω.
ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὕπερθε
μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοί, τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσι. 394ᵇ = σ 180 cf. Ε 404
εἰ μὲν νοστήσειε ϝάναξ τεὸσ εἰσ τόδε δῶμα,
ϝέσσασ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματα πέμψαι 396 cf. π 79 ρ 550, 557 φ 339
Δολίχιόνδ' ἴμεναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῶι·
εἰ δέ κε μὴ ἔλθηισι ϝάναξ τεόσ, ὡσ ἀγορεύω,
δμῶασ ἐπισσεύασ βαλέμεν μεγάλησ κατὰ πέτρησ, 399ᵇ cf. μ 71
ὄφρα καὶ ἄλλοσ πτωχὸσ ἀλεύεται ἠπεροπεύειν."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσεφώνεε δῖοσ ὑφορβόσ·
„ξεῖν', οὕτω γάρ κέν μοι ἐϋκλείη τ' ἀρετή τε
εἴη ἐπ' ἀνθρώπουσ, ἅμα τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
ὅσ σ' ἐπεὶ εἰσ κλισίην ἄγαγον καὶ ξείνι' ἔδωκα,
αὖτισ δὲ κτείναιμι φίλον τ' ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην!
πρόφρων κεν δὴ ἔπειτα Δία Κρονίων' ἀλιτοίμην!
νῦν δ' ὥρη δόρποιο· τάχιστά μοι ἔνδον ἑταῖροι
εἶεν, ἵν' ἐν κλισίηι λαερὸν τετυκοίμεθα δόρπον." 408ᵇ = μ 283

ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον·
ἀγχίμολον δὲ σύεσ τε καὶ ἀνέρεσ ἦλθον ὑφορβοί.
τὰσ μὲν ἄρα ᾿ϝέρξαν κατὰ ϝήθεα κοιμηθῆναι,
κλαγγὴ δ' ἄσπετοσ ὦρτο συῶν αὐλιζομενάων.
αὐτὰρ ὃ ϝοῖσ' ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖοσ ὑφορβόσ·
„ἄξεθ' ὑῶν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνωι ἱερεύσω 414 cf. ω 215

393. ὕπερθε D] ὄπισθεν Ryl. G F P, an *ἀπίστων (ut α 278)? || 395. μὲν νοστήσειε Cobet] κεν νοστήσειεν G, μέν κε(ν) νοστήσηι Ω. || 403. μετέπειτα G F P] μετόπισθεν X (cf. Ξ 310) || 406. Κρονίων' ἀλιτοίμην H² X] -να λιτ. G F P (cf. § 220 et Π 47). || 408. λαερὸν § 20] λαρόν. — τετυκοίμεθα] -κώμεθα P. || 412. ὦρτο] ἦλθε P.

392. Cf. vs. 151—161.

393. ῥήτρην] †, *pactionem*. Denuo nunc id poscens mendicus quod εὐαγγελίου loco flagitavit, si Ulixes ad suos rediisset (cf. vs. 153 sq.), ultimum simul supplicium sibi irrogat si *non* redierit rex.

395. εἰ . . . νοστήσειε] iocosi quid habet optativus, qui *diffidentium* verbis convenit (ut ρ 539 σ 384, cf. Γ 299): *incredibile ducis eum rediturum? esto istud; at si tamen forte fortuna redierit . . . .*

396. χλαῖνάν τε χιτῶνά τε] cf. Ω 588.

397. Δολίχιόνδ'(ε)] § 21.

— ἴμεναι] § 125.

399. βαλέμεν] § 126.

— πέτρησ] cf. ν 408.

402. γάρ] *scilicet*.

410. ἀνέρεσ] *tres*; cf. vs. 26.

τηλεδαπῶι, πρὸσ δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἵ περ ὀϊζὺν
δϝὴν ἔχομεν πάσχοντεσ ὑῶν ἕνεκ' ἀργιοδόντων·
ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποινον ἔδουσι."
ὣσ ἄρα φωνήσασ 'κέασε ξύλα νηλέϊ χαλκῶι·
οἳ δ' ὗν εἴσηγον μάλα πίονα πεντεϝέτηρον.
τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρηι· οὐδὲ συβώτησ
'λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων, — φρεσὶ γὰρ 'κέχρητ' ἀγαθῆισι, — 421b = γ 266
ἀλλ' ὅ γ' ἀπαρχόμενοσ κεφαλῆσ τρίχασ ἐν πύρ' ἔβαλλε 422 cf. γ 446
ἀργιόδοντοσ ὑόσ, καὶ ἐπηύχετο πᾶσι θεοῖσι 423b sq. = υ 238 sq. φ 203 sq.
νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ϝόνδε δόμονδε. 424 = α 83
'κόψε δ' ἀνασχόμενοσ σχίζηι δρυόσ, ἣν 'λίπε κείων.
τὸν δ' ἔλιπε ψυχή, τοὶ δ' ἔσφαξάν τε καὶ ηὗσαν,
αἶψα δέ μιν διέχευαν· ὃ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτησ, 427a cf. γ 456
πάντοθεν ἀρχόμενοσ μελέων, εἰσ πίονα δημόν.
καὶ τὰ μὲν ἐν πύρ' ἔβαλλε παλύνασ ἀλφίτου ἀκτήν,
'μίστυλλον δ' ἄρα τ' ἄλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν, 430 cf. Α 465
ὤπτησάν τε περιφραδέωσ, 'ϝερύσαντό τε πάντα, 431 = Α 466
'βάλλον δ' ἐν ἐλεοῖσιν ἀϝολλέα. ἂν δὲ συβώτησ
ἵστατο δαιτρεύσων, — περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμ' ἐϝείδει, —
καὶ τὰ μὲν ἕπταχα πάντα διεμμοιρᾶτο δαΐζων·

---

419. εἴσηγον Ryl. G F] εἰσήγαγον P, εἰσάγαγον X (quod παραδιορθοῦντοσ est). — πεντεϝέτηρον] πενταέτηρον Ω. || 423. ἐπηύχετο] ἐπεύξατο U (ut υ 238). || 424. Del. Kirchhoff. || 428. πάντοθεν] πάντων Ar. (?). || 429. ἀκτήν P] -ῆσ F², -ῆι Ω. Cf. Σ 560 ξ 77; ceteris locis (Λ 640 al.) est ἐπὶ ... ἄλφιτα ... παλύνειν. || 430. δ'(ἐ) Cauer] τ'. || 433. δαιτρεύσων F G²] -τρεύων G¹ P (cf. Β 436).

---

422. Cf. Γ 273 et de eliso sono -ι dativi πυρί § 13.

425—429. Cf. Dion. Hal. Ant. VII 72 § 16 sq.

425. ἀνασχόμενοσ] cf. Γ 362.

— ἣν 'λίπε κείων] *quam modo cum ligna finderet integram reliquerat.* Est κείειν forma altera (†) verbi κεάσσαι (cf. vs. 418 et ε 60).

426. ηὗσαν] cf. Ι 468.

427 sq. Cf. Α 461 et de verbo διέχευαν Η 316.

429. Similis atque hominibus, cena praebetur dis (cf. η 201—203), θυηλαί vocata Ι 220. *Deorum* autem dapes quia flammis dantur, carnes farina prius consperguntur quam in ignem iniciantur; *mortalibus* vero quae parantur carnes, prius assantur, dein adspergitur farina. Cf. vs 77 Σ 560 et de voce ἀκτῆι Λ 631.

430. τ' ἄλλα] § 9.

432. ἐν] § 315.

— ἐλεοῖσιν] cf. Ι 215.

433. αἴσιμ' ἐϝείδει § 160] -μα ἤιδει (-δη) Ω.

434—436. Singulas porci partes Eumaeus praebet *hospiti, sibi,* quatuor *ministris,* — etiam quartus igitur aut interim redierat aut iamiam ex urbe

τὴν μὲν ἴαν Νύμφησι καὶ Ἑρμῆι Μαιάδοσ υἷι
'θῆκεν ἐπευξάμενοσ, τὰσ δ' ἄλλασ 'νεῖμε ϝεκάστωι.
νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσ' ἐγέραιρε — 437 cf. Η 321
ἀργιόδοντοσ ὑόσ. 'κύδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτοσ,
καί μιν φωνήσασ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„αἴθ' οὕτωσ, Εὔμαιε, φίλοσ Διὶ πατρὶ γένοιο — 440 sq.[a] = ο 341 sq.
ὡσ ἐμοί, ὅττι με τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεισ."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα·
„ἔσθιε, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσι,
οἷα πάρεστι· θεὸσ δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει,
ὅττι κε ϝῶι θυμῶι ἐθέληι· δύναται γὰρ ἅπαντα."
ἦ ῥα, καὶ ἄργματ' ἔθυσε θεοῖσ' αἰειγενέτηισι.
σπείσασ δ' αἴθοπα ϝοῖνον Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθωι
ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὃ δ' ἕζετο ϝῆι παρὰ μοίρηι.
σῖτον δέ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιοσ, ὅν ῥα συβώτησ
αὐτὸσ 'κτήσατο μοῦνοσ ἀποιχομένοιο ϝάνακτοσ, — 450[b] sq. = 8 sq.
νόσφιν δεσποίνησ καὶ Λαέρταο γέροντοσ·
πὰρ δ' ἄρα μιν Ταφίων 'πρίατο κτεάτεσσιν ἑϝοῖσι. — 452[b] = α 430

---

435. Ἑρμῆι Μαιάδοσ] Ἑρμείαι Διὸσ Menrad (ut θ 335). Cf. § 58. Cum vulgata congruit Simonid. Amorg. fr. 20 in schol. allatum. ‖ 436. ἐπευξάμενοσ] ἐπαρξάμενοσ recc. ‖ 438. ἄνακτοσ] neglecto ϝ, θυμὸν δ' ἴαινε Dawes (cf. Ψ 598 Ω 119 ζ 156 al.); insolite dictum est κυδαίνειν θυμόν. ‖ 439. προσέφη — Ὀδυσσεύσ] ἔπεα πτερόεντα προσηύδα Ryl. F[1]. ‖ 443. τοῖσι § 60] τοῖσδε. ‖ 449. σφιν ἔνειμε] σφ' ἐπένειμε G. ‖ 450. μοῦνοσ Nauck] οἶοσ (cf. v. l. vs. 8). ‖ 451. Om. k l (propter homoeoteleuton?).

---

rediturus erat (cf. vs. 26 sq.), — *dis* denique *pastoriciis*. De *Mercurio* pastorum deo cf. Ξ 491; *Nymphae* autem fontis *Arethusae*, prope quem Eumaei sues pabulum sibi quaesiverunt (cf. ν 408), aut solae aut prae ceteris nunc sunt cogitandae. Harum Nympharum ara commemoratur ρ 210 sq., 240; sed etiam *Naiades* in caverna littorali suam sibi habuerunt aram (cf. ν 104, 350).

434. διεμμοιρᾶτο] § 27 et 271.

435. ἴαν] mente add. μοῖραν, quae vox inest verbo vicino διαμοιράσθαι. Cf. Β 379.

— Μαιάδοσ] *Maiae* nomen non nisi in hymnis redit (cf. tamen l. a. α 38).

437. νώτοισιν … διηνεκέεσσι] cf. Η 321.

443. δαιμόνιε] *miser*, ut Ω 194.

446. ἄργματ'(α)] vox †; dicitur porci ea pars, quam Nymphis et Mercurio Eumaeus sacram seposuerat (vs. 435).

449 et 455. *Mesaulii* nomen disertum — qualia nomina comici praesertim poetae postea amarunt — designat eum cui cura τοῦ μεσαύλου sive *stabulorum in aula structorum* est mandata. Id igitur ab ipso Eumaeo huic mancipio nomen inditum esse voluit poeta.

452. πὰρ … Ταφίων] cf. α 105. *Praedones* Taphii erant (cf. ο 427 π 426).

οἳ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρασ ἴαλλον. 453 sq. = I 91 sq.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο,
σῖτον μέν σφιν ἀφεῖλε Μεσαύλιοσ, οἳ δ' ἐπὶ κοῖτον,
σίτου καὶ κρεάων κεκορημένοι, ἐσσεύοντο.
νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακή, σκοτομήνιοσ· ὗε δ' ἄρα Ζεὺσ 457ᵇ = M 25
πάννυχοσ, αὐτὰρ ἄει Ζέφυροσ μέγασ αἰὲν ἔφυδροσ.
τοῖσ δ' Ὀδυσεὺσ μετέϝειπε συβώτεω πειρητίζων, 459 cf. ο 304
εἴ πώσ ϝοι ἐκδὺσ χλαῖναν πόροι ἤ τιν' ἑταίρων
ἄλλον ἐποτρύνειεν, ἐπεί ϝεο 'κήδετο λίην·
„κέκλυθι νῦν, Εὔμαιε καὶ ἄλλοι πάντεσ ἑταῖροι. 462 = ο 307
εὐξάμενόσ τι ϝέποσ ϝερέω· ϝοῖνοσ γὰρ ἀνώγει
ἠλεόσ, ὅσ τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι 464 cf. Σ 108
καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι καί τ' ὀρχήσασθ' ἀνέηκε,
καί τι ϝέποσ προέηκεν ὅ πέρ τ' ἄρρητον ἄμεινον.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω.
εἴθ' ὣσ ἡβάοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδοσ εἴη, 468 = H 157
ὡσ ὅθ' ὑπὸ Τροίην λόχον ἤγομεν ἀρτύναντεσ·
ἡγείσθην δ' Ὀδυσεύσ τε καὶ Ἀτρεΐδησ Μενέλαοσ,
τοῖσι δ' ἅμα τρίτοσ ἦρχον ἐγών, αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.

---

455. κοῖτον] κοίτην F (cf. τ 341). ‖ 457. δ' ἄρ'(α) G F] γὰρ P. ‖ 459. συβώτεω] συφόρβοο Fick (cf. § 55). Manet τοῖσ novicium (cf. § 60 et ο 304). ‖ 460. ἐκδὺσ χλαῖναν πόροι] *χλαῖναν πόροι ἐκδὺσ? ‖ 465. ὀρχήσασθ' ἀνέηκε] -σθαι ἀνῆκε Ω. ‖ 466. προέηκεν] sic Ar., παρέθηκεν (? προέθηκεν Bekker) Aristoph. ‖ 469. Τροίην] -η(ι) Ryl. F n Strab. 599. ‖ 471. ἦρχον] ἦγον G[1], ἤϊ' Nauck.

---

455. ἀφεῖλε] ἀπὸ τῆσ τραπέζησ. Unam mensam, solidam, gravem, amplam habuit tugurium Eumaei pastoricium. In lautiore vero vita singulis binisve convivis sua esse solebat mensula (cf. ο 283 et Σ 373), quae post cenam et ipsa auferebatur (ᾕρετο) ab ancillis. Cf. Ω 476.

457. σκοτομήνιοσ] vox †. Fuit *nox interlunio* (brumali) *proxima*; cf. vs. 162 et ε 467 sq. Item nos: *donkere maan*. — ἄρα] *propterea quod erat tempus novilunii*.

458. ἄει] § 197.

463—466. Cf. φ 293 sq.

463. ἀνώγει] § 225.

465. ἁπαλὸν γελάσαι] item h. Merc. 281, id fere quod ἀχρεῖον σ 163; cf. etiam ϝηδύ B 270 al.

468. ἡβάοιμι] cf. § 191 et de optativi usu Δ 314.

469. λόχον... ἀρτύναντεσ] cf. Λ 216. Rem egregie sibi honorificam narraturus est senex mendicus; non enim cuiusvis fuit hominis, milites in insidias nocturnas ducere, Ulixis Menelaique comitem! Cuiusmodi expeditionibus non nisi fortissimi viri, qualis fuit Thoas Aetolus (vs. 499), habebantur digni. Cf. A 227 sq. et de Menelao P 588.

471. ἄνωγον] § 225.

ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἱκόμεσθα ποτὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχοσ, 472ᵇ cf. Z 327
ἥμεσ μὲν περὶ ϝάστυ κατὰ ῥωπήϊα πυκνά,
ἂν δόνακασ καὶ ἕλοσ, ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτεσ
'κείμεθα· νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ Βορέαο πεσόντοσ,
πηγυλίσ, αὐτὰρ ὕπερθε χιὼν 'γένετ' ἠΰτε λάχνη,
ψυχρή, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλοσ.
ἔνθ' ἄλλοι πάντεσ χλαίνασ ἔχον ἠδὲ χιτῶνασ,
ηὗδον δ' εὔκηλοι, σάκεσιν ϝεϝλυμένοι ὤμουσ· 479ᵇ cf. P 492
αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἑτάροισιν ἔλειπον
ἀφραδίῃ, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγωσέμεν' ἔμπησ,
ἀλλ' ἑπόμην σάκοσ οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαεινόν.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸσ ἔεν, μετὰ δ' ἄστρ' ἐβεβήκει, 483 cf. μ 312
καὶ τότ' ἐγὼν 'Οδυσῆα προσηύδων ἐγγὺσ ἐόντα
ἀγκῶνι νύξασ, — ὃ δ' ἄρ' ἐμμαπέωσ ὑπάκουσε· — 485ᵇ=h.Ven. 181

---

473. περὶ Ryl. D U n] παρὰ F M, προτὶ G P. ‖ 474. τεύχεσι] sic Ar., alii olim τείχεσι. ‖ 475 sq. κακή — ὕπερθε] om. P, librarii igitur oculi a verbo ἐπῆλθε ad similem vocem ὕπερθε aberrarunt. In marg. manus recentior supplevit κακὴ B. π. π. α. ἔπειτα, ut legitur in F. ‖ 476. λάχνη Naber] πάχνη. ‖ 477. ψυχρή] λεπτή l. a. in 1, ψεδνή Naber (cf. B 219), πυκνή vHerwerden. Vulgatam sequitur Apollon. Rh. II 738. — περιτρέφετο] -στρέφετο H X n (cf. E 903). ‖ 478. ἄλλοι Ryl. G F[1]] ἄλλοι μὲν F[2] P H M X; fuitne l. a. ἄλλοι μὲν om. ἔνθ'? ‖ 481. ἀφραδίῃσι D] -δίῃσ' G, -δέωσ F P. ‖ 485. ὑπάκουσε] ἀνόρουσε F[1] (cf. E 836).

---

473. ἥμεσ] § 92.
— ῥωπήϊα] cf. N 199.
474. δόνακασ] cf. Σ 576.
475. Postquam aquilo frigus adduxit, fuit gelu cum nive; ψυχρὴ γάρ τ' ἠῶσ πέλεται Βορέαο πεσόντοσ (Hes. Op. 547). — Quoniam poeta Odysseae (non Iliadis, cf. nota crit. B 134 sq. et comment. B 313—329) sumsit Achivos complures annos ante Troiam transegisse, res ferebat ut etiam frigora hiberna ibi perpessi crederentur. Cf. Aesch. Agam. 563 sq. al.
476. πηγυλίσ] †, *glacialis*.
477. περιτρέφετο] cf. E 903.
479. ηὗδον] *noctem transigebant*; cf. A 611.
— ϝεϝλυμένοι] § 265. Alterum brachium capiti supposuerunt (cf. vs. 494), alteri scutum habuerunt iniectum; sic inclinati iacuerunt ὑπὸ τεύχεσι (vs. 474) sive *scutis tecti*. Hoc est quod Nestor Λ 731 dicit: κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσι ϝοῖσι ϝέκαστοσ. Scuta *cilindri dimidiati* figuram praebentia (πυργοειδῆ, cf. E 453) poeta cogitasse videtur.
482. Tabernaculum cum reliquit ut sodales comitaretur, *scutum* tantum sumsit et *subligar bellicum* (cf. Δ 187), ceterum *tunicatus* (cf. vs. 489). Comites vero ipso cautiores etiam *pallia* sumserant (ut mox Eumaeus vs. 529), quippe qui secum reputassent non in aciem apertam praeliumve instans sed in insidias nocturnas se proficisci (cf. K init., 23 sq., 29 sq., 177, 334 sq.).
483. Cf. μ 312.
— ἔεν] § 302.
484. προσηύδων] § 195.
485. ἐμμαπέωσ] cf. E 836.

,διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὔ τοι ἔτι ζωιοῖσι μετέσσομαι, ἀλλά με χεῖμα
δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν. παρά μ' ἤπαφε δαίμων
οἰοχίτων' ἴμεναι· νῦν δ' οὐκέτι φυκτὰ πέλονται.' 489ᵇ cf. Π 128
ὣσ ἐφάμην· ὃ δ' ἔπειτα νόον 'σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῶι, —
οἷοσ κεῖνοσ ἔεν βουλευέμεν' ἠδὲ μάχεσθαι, — 491ᵃ = β 272
φθεγξάμενοσ δ' ὀλίγηι ϝοπί με πρὸσ μῦθον ἔϝειπε·
,σίγαε νῦν, μή τίσ σε' Ἀχαιῶν ἄλλοσ ἀκούσηι.' 493 cf. Ξ 90
ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνοσ κεφαλὴν 'σχέθε 'ϝεῖπέ τε μῦθον·
,κλῦτε, φίλοι· θεῖόσ μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειροσ. 495 = Β 56
λίην γὰρ νηῶν ϝεκὰσ ἤλθομεν· ἀλλά τισ εἴη
ϝειπέμεν' Ἀτρεΐδηι Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
εἰ πλέονασ παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.'
ὣσ ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα Θόασ Ἀνδραίμονοσ υἱὸσ
καρπαλίμωσ, ἀπὸ δὲ χλαῖναν 'βάλε φοινικόεσσαν, 500 cf. φ 118

488. ἤπαφε] ἤλασε Callistratus. || 489. ἴμεναι Callistratus] ἔμεναι Ar. Ω. || 490. 'σχέθε] l. a. σχέτο. Cf. Δ 309 β 124. || 491. βουλευέμεν' ἠδὲ μάχεσθαι] τελέσαι ἔργον τε ἔποσ τε l. a. apud Eost. (ut β 272). || 494. (')σχέθε G] θέτο F P (e σχέτο corruptum? cf. vs. 490). || 495. Ar. — || 496. νηῶν] νηὸσ G. || 500. (')βάλε F P] θέτο G (cf. φ 118 et v. l. μ 171).

486. διογενὲσ] § 21.

489. οἰοχίτων'(α)] *sola tunica indutum*; cf. vs. 482. Vox †, = μονοχίτων [Aristot.] Rep. Ath. 25 Athen. 589*f*; cf. μονόπεπλοσ sive *solo peplo amictus* Eur. Hec. 933, οἰέανοσ Apoll. Rh. III 646.

— οὐκέτι φυκτὰ πέλονται] cf. Π 182 et Λ 648.

491. κεῖνοσ] § 97.

— ἔεν] § 302.

493. σίγαε] § 191.

— σε'(ο)] § 92.

495. Aristarchus improbabat *somnii* hanc mentionem, quia non additur quid igitur somnium illud Ulixem iusserit; praeterea ducem in insidiis *dormire* nolebat. Sed nullum huic rei inest indicium socordiae; ipsos enim *milites* ducis iussu alternis vicibus vigilasse, ut fieri solet in bello, quominus taciti cum poeta sumamus quid obstat? *Ante lucem* autem quod molirentur non habebant, et nunc tuto loco abditi latebant. Accedit quod non *dormivisse* dicitur dux, sed *perhibuisse* sibi somnum obrepsisse. Ad alterum autem illud crimen quod attinet, e contextu facillime efficitur cuiusmodi illud somnium fuisse fingatur. Perhibuit dux se specie nocturna (cf. Ψ 62—101) admonitum ut ab hostibus melius caveret.

— ἐνύπνιον] cf. Β 56.

497. ϝειπέμεν'(αι)] § 125.

498. νέεσθαι] zeugma quoddam huic *redeundi* verbo nunc inest (cf. Δ 282), valet enim: *te ad nos redeuntem comitari*. Non facit huc vs. 261; cf. Φ 48.

499. *Thoas* clarus dux Aetolorum (cf. Η 168 Ν 216 al.).

500. *Currenti* molestum futurum erat pallium (cf. Β 183).

— φοινικόεσσαν] § 18.

'βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆασ. ἐγὼ δ' ἐνὶ ϝείματι κείνου 501ª = Σ 354
'κείμην ἀσπάσιοσ· 'φάε δὲ χρυσόθρονοσ 'Ηώσ.
ὣσ νῦν ἡβάοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδοσ εἴη· 503 cf. Η 157
δοίη κέν τισ χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν,
ἀμφότερον, φιλότητι καὶ αἰδόϊ φωτὸσ ἐῆοσ.
νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χροῒ ϝείματ' ἔχοντα." 506ᵇ = ψ 95 ω 156
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα·
„ὦ γέρον, αἶνοσ μήν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξασ,
οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔποσ νηκερδὲσ ἔϝειπεσ.
τῶι οὐ ϝεσθῆτοσ δευήσεαι οὐδέ τε' ἄλλου, 510 cf. ζ 192
ὧν τε ϝέϝοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα, 511 = ζ 193
νῦν· ἀτὰρ ἠῶθέν γε τεὰ ῥάκεα δνοπαλίξεισ.
οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι ἐπημοιβοί τε χιτῶνεσ
514 ἐνθάδε ϝέννυσθαι, μία δ' οἴη φωτὶ ϝεκάστωι."
518 ὣσ ϝειπὼν ἀνόρουσε, 'τίθει δ' ἄρα ϝοι πυρὸσ ἐγγὺσ

αὐτὰρ ἐπεί κ' ἔλθῃσιν 'Οδυσσῆϝοσ φίλοσ υἱόσ, 515-517 = ο 337 sqq.
κεῖνόσ σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματα ϝέσσει,
πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμόσ τε κελεύει.

---

501. *δὲ θέειν*] *δ' ἰέναι* F (cf. β 298). ‖ 502. *ἀσπάσιοσ*] cf. Σ 270. ‖ 503—506. Athenocles et Ar. —, nimis apertas has preces rati. ‖ 504. *τισ* G] *τισ* (*μοι* supra) F, *τίσ μοι* P H X D L W (metro invito). ‖ 508. *μήν* § 18] *μέν*. ‖ 509. *ἔποσ*] neglecto ϝ, **νηκερδέσ δ' οὔ πώ τι ϝέποσ παρὰ μοῖραν ἔϝειπεσ?* — *ἔϝειπεσ*] *ἔνισπεσ* F M. ‖ 510. *οὐ . . . οὐδέ*] *οὔτ' . . . οὔτε* Ω. ‖ 511. *τε ϝέϝοιχ'* (-*κε*) Bentley] *ἐπίοιχ'*. ‖ 512. *τεὰ*] cf. Α 185. ‖ 515—517. Om. G F[1] P H M[1] X ex ο petitos. ‖ 516. *κεῖνόσ σε . . . ϝέσσει* L W] *αὐτόσ τοι . . . δώσει* D U.

---

502. *Eius veste tectus iacui donec alluxit.* Cf. Δ 443.
— 'φάε] § 280.
503. ἡβάοιμι] § 191.
503—506. Haud illepide hospes fingit se nulla eorum qui adsunt ratione habita haec secum loqui: *at tum dux eram iuvenis et ferox, nunc nihili sum mendicus.* — Cf. quae in Ulixis cum Alcinoo colloquio iocose dicuntur λ 355—368.
505. αἰδόϊ] § 77.
508. αἶνοσ] ceteris locis *laudem* vox valet, hic *narrationem* sive *fabulam ethicam*, αἴνιγμα (sic Ar. in schol. vs. 508; cf. etiam Apollonius in lex. s. v.), item Hes. Op. 202 Archil. fr. 86
509. οὐ . . . παρὰ μοῖραν] *non supra id quod* (*non plus quam*) *tribui tibi aequum est.* Cf. Ν 787.
— νηκερδὲσ] *quod nullum tibi lucrum sit allaturum*; οὐκ ἔσται νηκερδέσ, οὐ γὰρ παρὰ μοῖραν ἔϝειπεσ.
510. τε'(ο)] § 99.
511. ϝέϝοιχ' (-κε)] cf. Ζ 193.
512. δνοπαλίξεισ] *excuties? an corripies?* Cf. Δ 472. — Subulcus hospiti vestem *commodat* tantum, qua noctu nunc utatur; non *donat*, quoniam ipsi posthac ea erit utendum.
515. ἐπεί κ'(ε)] § 326.
516. χλαῖνάν τε χιτῶνά τε] cf. Ω 588.

εὐνήν, ἐν δ' οἴων τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλε.
ἔνθ' Ὀδυσεὺσ κατέλεκτ'· ἐπὶ δὲ χλαῖναν 'βάλεν αὐτῶι
πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἥ ϝοι παρεκέσκετ' ἀμοιβάσ,
ϝέννυσθαι ὅτε τισ χειμὼν ἔκπαγλοσ ὄροιτο.
ὣσ ὃ μὲν ἔνθ' Ὀδυσεὺσ 'κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
ἄνδρεσ ἐκοιμήσαντο νεηνίαι. οὐδὲ συβώτηι
'ϝάνδανεν αὐτόθι κοῖτοσ, ὑῶν ἄπο κοιμηθῆναι,
ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὡπλίζετο· 'χαῖρε δ' Ὀδυσσεύσ,
ὅττι ῥά ϝοι βιότου περὶ 'κήδετο νόσφιν ἐόντοσ.
πρῶτον μὲν ξίφοσ ὀξὺ περὶ στιβαρῶι 'βάλετ' ὤμωι,
ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἐϝέσσατ' ἀλεξάνεμον, μάλα πυκνήν,
ἂν δὲ νάκην ἕλετ' αἰγὸσ ἐϋτρεφέοσ μεγάλοιο,
εἵλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν· 531 cf. φ 340
'βῆ δ' ἴμεναι κείων ὅθι περ σύεσ ἀργιόδοντεσ
πέτρηι ὕπο γλαφυρῆι ηὗδον, Βορέα' ὑπ' ἰωγῆι.

Τηλεμάχου πρὸσ Εὔμαιον ἄφιξισ.

ο *ἣ δ' εἰσ εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰσ Ἀθήνη*
ὤιχετ', Ὀδυσσῆοσ μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
νόστου ὑπομνήσουσα καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.

519. *οἴων ... αἰγῶν*] *αἰγῶν ... οἰῶν* F M. ‖ 521. *μεγάλην*] *μαλακὴν* F M. — *παρεκέσκετ'(ο)* (Ar.) G F[1] P] *-χέσκετ'* F[2]. ‖ 522. *ϝέννυσθαι*] *εἴνυσθαι* Rhianus Aristoph. (cf. Ψ 135). ‖ 526. *ὡπλίζετο* G P] *καταρέξατο* F, *κατελέξατο* L W. ‖ 528. *στιβαρῶι ... ὤμωι* Fick] *-ροῖσ ... ὤμοισ* (*-ρουσ ... ὤμουσ* F[1]). Cf. *β* 3 *δ* 308 *υ* 125 *Ε* 400 et § 60. Simile vitium est *ο* 61 h. VI 5; pluralis recte habet *Β* 45 *Λ* 29. ‖ 533. *ἰωγῆι*] sic Ar., *-γῆσ* B L W Y[1] q.

521. παρεκέσκετ'(ο)] § 146.

526. ὡπλίζετο] cf. Θ 55.

527. ϝοι ... ἐόντοσ] cf. Γ 301.

529. ἀλεξάνεμον] †, cf. Π 224 et de ipsa re ε 467 sq.

530. νάκην] †, *vellus*, recentioribus τὸ νάκοσ (e. g. Theocr. V 2). — Fecit Eumaeus id quod agricolas frigore hiemali instante facere iussit Hesiodus Op. 543 sqq.: πρωτογόνων ἐρίφων, ὅτε κε κρύοσ ὥριον ἔλθηι, | δέρματα συρράπτειν νεύρωι βοόσ, ὄφρ' ἐπὶ νώτωι | ὑετοῦ ἀμφιβάλη' ἀλέην.

532. Porci mares non admissi sunt in suilia, sed extra aulam pernoctarunt (cf. vs. 16).

533. πέτρηι] cf. ν 408.

— Βορέα'(ο)] § 56.

— ἰωγῆι] cf. ε 404.

1 sq. *Interim Minerva in Lacedaemonem abierat.* Dum facta sunt quae in libro ξ sunt enarrata, Minerva Ulixe in Ithacae littore relicto (cf. ν 440) adiit Telemachum Spartae in aedibus Menelai etiam cubantem (ν 423 sq.). Sic reditur illuc unde digressa est narratio (cf. δ 599, 621—624).

ηὗρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστοροσ ἀγλαὸν υἱὸν — 4 cf. δ 21
εὕδοντ' ἐν προδόμωι Μενελάου κυδαλίμοιο·
ἦ τοι Νεστορίδην μαλακῶι δεδμημένον ὕπνωι, — 6ᵇ cf. K 2
Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνοσ ἔχε γλυκύσ, ἀλλ' ἐνὶ θυμῶι
νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸσ ἔγειρε. — 8ᵃ = K 41
ἀγχόθι δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπισ Ἀθήνη· — 9 = B 172
„Τηλέμαχ', οὐκέτι καλὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησαι, — 10ᵇ cf. γ 313
κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρασ τ' ἐν σοῖσι δόμοισι — 11-13 = γ 314 sqq.
οὕτω ὑπερφιάλουσ· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθηισ.
ἀλλ' ὄτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον — 14 cf. γ 317
πεμπέμεν', ὄφρ' ἔτι ϝοίκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμηισ.
ἤδη γάρ ϝε πατήρ τε κασιγνητοί τε κέλονται
Εὐρυμάχωι γήμασθαι, ὃ γὰρ περιβάλλει ἅπαντασ
μνηστῆρασ δώροισι καὶ ἐξώφελλεν ἔϝεδνα· —
μή νύ τι σεῖ ἀϝέκητι δόμων ἒκ κτῆμα φέρηται.

---

6. Om. P. ‖ 7. ἔχε] ἔλε P. ‖ 8. πατρὸσ] θυμὸσ G (cf. Ψ 62 υ 56). — ἔγειρε] *ἔτειρε (-ρον)? ἄγειρεν X („ἤθροιζε καὶ συνῆγε" pars prior scholii H), ἔχεσκεν Nauck. Cf. O 61 α 342 η 218. ‖ 9. ἀγχόθι δ'(ἐ)] cf. B 172. ‖ 10. οὐκέτι] οὐ μὲν Apoll. lex. (ut Z 326). — τῆλ'(ε)] δὴν F (cf. comment. ad δ 599). ‖ 13. κτήματα F] χρήματα G P (cf. ν 203). ‖ 16. (ϝ)ε Bothe] τε P, ῥα G F, om. U. ‖ 19. Aristoph. —, item vs. 91.

5—7. De verbi εὕδειν vi cf. A 611, de loco ubi hospitibus cubile sterni solebat Ω 643—650, de participio δεδμημένον et verbo finito ἔχε coniunctis Γ 80.

8. ἔγειρε] *insomnem tenebant.*

9. Qua specie sumta Minerva adstiterit Telemachi cubili poeta — praeter morem suum — non ait. Scit iuvenis deam illam sui curam habere (cf. γ 375—378), sed ipsam nunc sibi adstare scire nequit (cf. vs. 34 sq.), neque mox sodalem allocutus (vs. 44) ostendit se id perspexisse. Itaque poeta hoc tantum verbis ornatis dicere videtur: iuvenem talia per quietem nocturnam secum reputasse a dea instigatum; veritum igitur esse ne mater ipso absente et inscio novas nuptias iniret coacta. Cf. A 55 al.

16—18. Ficta haec loquitur dea. De *patre* Penelopes cf. α 329 et 276; *fratres* Penelopes apud Homerum nulli commemorantur alibi, apud posteriores complures nominatim sunt designati. De ἐϝέδνων vocis vi cf. θ 318 sq., de *Eurymacho* infra vs. 518—520.

17. περιβάλλει] *superat.* Cf. Ψ 276.

19. *Ne te invito bonorum tuorum aliquid in aedes novi mariti transferat.* — Cellae praefuit Euryclea, thesauri vero ipsa Penelope curam habuit (cf. β 337 sq.); praeterea cf. π 33—35. Sed vix est quod dicatur, Penelopen haudquaquam *ex vero* nunc pingi a dea ipsove poeta, sed maledici prorsus immerenti, quo magis inci-

ϝοῖσθα γὰρ οἷοσ θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι γυναικόσ·
κείνου βούλεται οἶκον ὀφελλέμεν', ὅσ κεν ὀπυίηι,
παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο
οὐκέτι μέμνηται τεθνηότοσ οὐδὲ μεταλλᾶι.
ἀλλὰ σύ γ' ἐλθὼν αὐτὸσ ἐπιτρέψειασ ἕκαστα,
δμωιάων ἥ τίσ τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι,
εἰσ ὅ κέ τοι φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν.
ἄλλο δέ τοί τι ϝέποσ ϝερέω, σὺ δὲ σύνθεο θυμῶι.
μνηστήρων σ' ἐπιτηδὲσ ἀριστῆεσ λοχάουσι 28 cf. ν 425
ἐν πορθμῶι 'Ιθάκησ τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσησ, 29 = δ 671
ϝιέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι. 30 = ν 426
ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὀΐω· πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει 31 sq. = ν 427 sq.
ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσι.
ἀλλὰ ϝεκὰσ νήσων ἀπέχειν ἐΰϝεργέα νῆα,
νυκτὶ δ' ὁμῶσ πλείειν· πέμψει δέ τοι οὖρον ὄπισθε 34[b] cf. ε 167
ἀθανάτων ὅσ τίσ σε φυλάσσει τε ῥύεταί τε. 35[b] cf. ξ 107
αὐτὰρ ἐπεί κε πρῶτ' ἀκτὴν 'Ιθάκησ ἀφίκηαι,
νῆα μὲν εἰσ πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντασ ἑταίρουσ,
αὐτὸσ δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι, 38 sq. = ν 404 sq.
ὅσ τοι ὑῶν ἐπίουροσ, ὁμῶσ δέ τοι ἤπια ϝοῖδε,

21. οἶκον] neglecto ϝ, Knight κεἰνοο ϝοῖκον βούλετ'. — κεν] τισ P. — ὀπυίηι] -οι Ω. || 24—26. Quidam —— || 24. ἐλθὼν αὐτὸσ] αὐτὸσ ἰὼν U. — ἕκαστα] neglecto ϝ. || 26. κυδρὴν] κυδνὴν (i. e. κεδνὴν) H^2 Y^2 i (cf. λ 580). || 27. τι G F P] om. H M X D L W Z, et pro δὲ σύνθεο in M est δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο, recc. τοι ἐρέω σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι (ut Α 297 al.). || 31 sq. Dionysius —— || 36. *ἐπεί κεν πρῶτ'(α)] ἐπὴν πρώτην Ω, ἐπὴν πρῶτον Seber. Cf. § 326 et δ 577.

tetur Telemachus ad domum repetendam.

— τι . . . κτῆμα] quod vs. 91 vocatur κειμήλιον.

— σεῖ'(ο)] § 92.

20. γυναικόσ] non huius, sed cuiusvis.

21. ὀφελλέμεν'(αι)] § 125.

22. κουριδίοιο φίλοιο] *viri sibi proprii et cari, cui virgo nupsit.* Nominum iunctura insolita. *Adiectivum*, ut ceteris locis, est κουρίδιοσ. Cf. κουρίδιον λέχοσ, δῶμα Ο 40 τ 579 sq. φ 78.

23. τεθνηότοσ] § 160.

24—26. *At tu domum reversus cunctas opes manda ei ancillae quae fida tibi prae ceteris fuerit visa, donec ipse uxorem duxeris, cui omnia concredere possis.*

28—30. Cf. δ 844—847.

28. λοχάουσι] § 191.

29. Σάμοιο] *Cephalleniae*; cf. Β 634.

31. τά γ' οὐκ ὀΐω] cf. ν 427.

— τινα] cf. ν 394 et Π 629.

39. ἐπίουροσ] cf. Ψ 112.

— ὁμῶσ δέ τοι ἤπια ϝοῖδε] *aeque tibi favet atque illi sodales* (vs. 37), vel potius: *atque ipsa mater* (vs. 41), quae menti loquentis iam obversatur. — Cf. ν 405.

ἔνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι· τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἴσω
ἀγγελίην ϝερέοντα περίφρονι Πηνελοπείηι, 41 = π 329; 41b sq. cf. π 130 sq.
οὕνεκά ϝοι σάοσ ἐσσὶ καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθασ."
ἣ μὲν ἄρ' ὣσ ϝειποῦσ' ἀπέβη πρὸσ μακρὸν Ὄλυμπον· 43b = Ω 468
αὐτὰρ ὃ Νεστορίδην ἐκ ϝηδέοσ ὕπνου ἔγειρε
λὰξ ποδὶ κινήσασ καί μιν πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 45a = Κ 158
„ἐγρέο, Νεστορίδη Πεισίστρατε· μώνυχασ ἵππουσ
ζεῦξον ὑφ' ἅρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο." 47 cf. γ 476
τὸν δ' αὖ Νεστορίδησ Πεισίστρατοσ ἀντίον ηὔδα· 48 = δ 155
„Τηλέμαχ', οὔ πωσ ἔστιν ἐπειγομένουσ περ ὁδοῖο 49b cf. α 309
νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάειν· τάχα δ' ἔσσεται ἠώσ.
ἀλλὰ μέν', εἰσ ὅ κε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θήηι 51 cf. 75
ἥρωσ Ἀτρεΐδησ, δουρὶ κλειτὸσ Μενέλαοσ,
καὶ μύθοισ' ἀγανοῖσι παραυδήσασ ἀποπέμψηι.
τοῦ γάρ τε ξεῖνοσ μιμνήισκεται ἤματα πάντα
ἀνδρὸσ ξεινοδόκοιο, ὅ κεν φιλότητα παράσχηι." 55 cf. Γ 354
ὣσ ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονοσ ἤλυθεν Ἠώσ· 56 = κ 541
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸσ Μενέλαοσ
ἀνστὰσ ἐξ εὐνῆσ Ἑλένησ πάρα καλλικόμοιο.
τὸν δ' ὡσ οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσῆοσ φίλοσ υἱόσ, 59a = Γ 21
σπερχόμενόσ ῥα χιτῶνα περὶ χροῒ σιγαλόεντα
'δῦνεν καὶ μέγα φᾶροσ ἐπὶ στιβαροῖσ 'βάλετ' ὤμοισ

---

44. In Zk subiungitur versus vitiosus: ἀγχοῦ δ' ἱστάμενοσ προσέφη Τηλέμαχοσ θεοειδήσ, quem in marg. addunt U et (post vs. 45) X. || 45 Ar. —, utpote ex Iliade huc translatum (cf. Gell. XIV 6). || 46. ἐγρέο] ἄγρει Hartman (coll. υ 149). || 48 sq. Propter homoeoteleuton omissos in calce add. pap. Ryl. H. || 55. *ξεινοδόκοιο, ὅ] -κου, ὅσ Ω, item Τηλεμάχου, ὅσ υ 295 φ 313. Cf. Γ 354 et § 59. || 60 sq. *περὶ χροῒ καλὸν ἔδυνε | καὶ 'βάλετο μέγα φᾶροσ ἐπ' ὤμοισι στιβαροῖσι? Cf. § 30 et 60 et ξ 528.

40—42. Cf. π 130.

41. ἀγγελίην ϝερέοντα] cf. Β 48 sq.

42. σάοσ] § 62.

45. Non in *lectis* iacent iuvenes, sed *humi* iis more solito in porticu strata sunt cubilia (δέμνια, cf. δ 296—302 et Ω 643—650). Iacens Telemachus pede iam contingit pedem Pisistrati prope se cubantis.

47. ζεῦξον] ab ipso hero equos currui iungi satius; Telemachus harum rerum imperitus (cf. δ 601—605) Pisistratum adiuvare tantum potuit (cf. vs. 144 sq.).

— ὁδοῖο] cf. Β 785.

50. ἐλάειν] § 191.

51. ἐπιδίφρια θήηι] cf. Κ 475 et de verbi forma θήηι § 122.

61. ἐπί] insolitum pro περί (sic P) vel ἀμφί.

62 ἥρωσ, 'βῆ δὲ θύραζε, παριστάμενοσ δὲ προσηύδα·
64 „Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφέσ, ὄρχαμε λαῶν, 64 = P 12
65 ἤδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν·
ἤδη γάρ μοι θυμὸσ ἐϝέλδεται οἴκαδ' ἱκέσθαι.“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸσ Μενέλαοσ·
„Τηλέμαχ', οὔ τί σ' ἐγώ γε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω 68 cf. δ 594
ϝιέμενον νόστοιο· νεμεσσάομαι δὲ καὶ ἄλλωι
70 ἀνδρὶ ξεινοδόκωι, ὅσ κ' ἔξοχα μὲν φιλέηισι, 70^b sq.* cf. δ 692
ἔξοχα δ' ἐχθαίρηισιν· ἀμείνονα δ' αἴσιμα πάντα. 71^b = η 310
ϝῖσόν τοι κακόν ἐσθ', ὅσ τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
73 ξεῖνον ἐποτρύνηι καὶ ὃσ ἐσσυμένον κατερύκηι. 73^b cf. Z 518
75 ἀλλὰ μέν', εἰσ ὅ κε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θήω 75 cf. 51
καλά, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσι ϝίδηισ, ϝείπω δὲ γυναιξὶ
δεῖπνον ἐνὶ μεγάρωι τετυκεῖν ϝάλισ ἔνδον ἐόντων. 77 = 94
ἀμφότερον, κῦδόσ τε καὶ ἀγλαΐη καὶ ὄνειαρ,
δειπνήσαντασ ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
80 εἰ δ' ἐθέλεισ τραφθήμεν' ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργοσ, 80^b cf. α 344

---

63 Τηλέμαχοσ φίλοσ υἱὸσ Ὀδυσσῆοσ θείοιο. 63 = 554 ρ 3 υ 283 φ 432 cf. γ 398
74 χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.

---

62. δὲ προσηύδα] δ' ἔποσ ηὔδα G. || 63. Habent M L W n q et in marg. F. || 66. οἴκαδ'(ε)] neglecto ϝ, Nauck ἀπονέεσθαι (ut B 113 al.); cf. vs. 88. || 69 sq. καὶ δ' ἄλλωι νεμεσῶ ὅσ κ' ἔξοχα μὲν φιλέηισιν Plut. vit. Hom. 151 (cf. Ψ 494 ζ 286). || 74. Ar. —, in multis libris olim defuit; etiam vs. 72 sq. del. Bekker (cf. I 63 sq.). || 77 et 94. μεγάρωι] cf. B 137. || 78—85. Ar. — || 79. δειπνήσαντασ ἴμεν] *-σαντ' ἴμεναι? Cf. § 125. || 80. τραφθήμεν'] verum videtur τρεφθήμεν'.

---

62. Videtur iuvenis regem invenisse ante aedes sedentem in solio lapideo, ubi ius dicere solebat; cf. ζ 267 θ 6 Σ 504.

68. οὔ τι ... πολὺν χρόνον] cf. δ 594 et 597.

69. νεμεσσάομαι] § 191.

70 sq. ἔξοχα μὲν φιλέηισι, | ἔξοχα δ' ἐχθαίρησιν] *qui sive nimis maligne sive* — nam aeque molesta est utraque res — *nimis benigne hospitem accipiat.* Res, quae inter se sunt oppositae, *iunguntur* nunc particulis μέν et δέ, ut alibi particulis τε ... τε. Cf. Γ 40.

71. ἀμείνονα] § 85.

72. ὅσ] cf. H 401.

75. ἐπιδίφρια θήω] cf. K 475 et de verbi forma θήω § 122.

77. Quia ante solitum diei tempus cena hospitibus nunc praebetur (cf. δ 1 ι 311 sq. Θ 53 sq.), dapes quae iam paratae aderant iis apponentur, non parabuntur novae.

78. Verbis κῦδόσ τε καὶ ἀγλαΐη sive *honor et decus* opponitur ὄνειαρ sive *utilitas*: cum καλόν tum ἀγαθόν est hospiti, haud incenato dimitti. Cf. ξ 505.

80—82. *Quid vero si per terram firmam iter facias, ut ipse te comiter*

ὄφρα τοι αὐτὸσ ἕπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππουσ,
ϝάστεα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι, . . . οὐδέ τισ ἧμασ
αὔτωσ ἀππέμψει, δώσει δέ τι ἕν γε φέρεσθαι,
ἠέ τινα τριπόδων ἐϋχάλκων ἠὲ λεβήτων
ἠὲ δύ' ἡμιόνουσ ἠὲ χρύσειον ἄλεισον." 85ᵇ cf. Δ 774
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα· 86 sq. = δ 290 sq.
„Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφέσ, ὄρχαμε λαῶν,
βούλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ', οὐ γὰρ ὄπισθε
οὖρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσι·
μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενοσ αὐτὸσ ὄλωμαι,
ἤ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὄληται."
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸσ Μενέλαοσ,
αὐτίκα ϝῆι ἀλόχωι ἠδὲ δμωιῆισ' ἐκέλευσε
δεῖπνον ἐνὶ μεγάρωι τετυκεῖν ϝάλισ ἔνδον ἐόντων. 94 = 77
ἀγχίμολον δέ ϝοι ἦλθε Βοηθοΐδησ Ἐτεωνεὺσ
ἀνστὰσ ἐξ εὐνῆσ, ἐπεὶ οὐ πολὺ 'ναῖεν ἀπ' αὐτοῦ·
τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸσ Μενέλαοσ
ὀπτῆσαί τε κρεῶν, ὃ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσασ. 98ᵇ = Θ 319
αὐτὸσ δ' εἰσ θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα, 99 = Ω 191
οὐκ οἶοσ· ἅμα τῶι γ' Ἑλένη 'κίε καὶ Μεγαπένθησ. 100ᵃ cf. Β 745
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκονθ' ὅθι ϝοι κειμήλι' ἔκειτο, 101ᵃ cf. Γ 264 Δ 210

83. ἀππέμψει Ar.] ἀποπέμψει (G P) vel ἀμπέμψει (F) Ω. || 88. ἤδη νεῖσθαι] ἀπονέεσθαι Nauck (cf. § 292 et vs. 66). || 89. ἐπὶ κτεάτεσσιν] ἐνὶ μεγάροισιν P. || 91. Aristoph. —, item vs. 19. || 93. αὐτίκα Bentley] αὐτίκ' ἄρ'. || 96. Schol.: „οὐκ ἀναγκαῖον ἀθετεῖν". Fuerunt igitur qui damnarent. || 98. τε κρεῶν] κρεάων Barnes (cf. § 72). || 101. ἵκονθ' ὅθι ϝοι Hermann] ἵκανον ὅθι P, ἵκαν' ὅθι οἱ F, ἵκανον ὅθι οἱ G. Servandum est pronomen (cf. λ 340 sq. ξ 326 τ 295 φ 9 χ 109), verbi requiritur pluralis propter vs. 102 sq. ἵκοντο autem extat in recc. et Γ 264 π 335.

et equos tibi iungam et in singulas urbes te deducam? De structura verborum cf. Φ 487 sq. et Α 135—137, de *Helladis* autem et *Argi* sive *Peloponnesi* nominibus, quae ordine inverso nunc sunt collocata, cf. α 344.

80. τραφθήμεν'(αι)] § 125.

82. ἧμασ] § 92.

83. ἀππέμψει] § 10.

84. τινα τριπόδων] *unum e suis lebetibus aheneis.*

89. οὖρον] cf. Ψ 112.

91. Cf. vs. 19.

94. Cf. vs. 77.

96—98. Cum accessisset Eteoneus, minister nobilis (κρείων . . . θεράπων δ 21 sq.), qui prope regiam habitabat, hunc rex iussit calidas tamen carnes aliquas hospitibus parare.

97. κῆαι] § 177.

99. κατεβήσετο] cf. Ζ 288 et de verbi forma § 152.

— κηώεντα] cf. Γ 382.

100. 'κίε] singularis ut Α 255.

Ἀτρεΐδησ μὲν ἔπειτα δέπασ ’λάβεν ἀμφικύπελλον,
υἱὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε’ ἄνωγε
ἀργύρεον. Ελένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσι, 104ᵃ = 123
ἔνθα ϝ’ ἔσαν πέπλοι παμποίκιλοι, οὒσ ἔκαμ’ αὐτή· 105 cf. *Ζ* 289
τῶν ἕν’ ἀειραμένη Ελένη ’φέρε, δῖα γυναικῶν, 106 cf. *Ζ* 293
ὃσ κάλλιστοσ ἔεν ποικίλμασιν ἠδὲ μέγιστοσ, 107 sq. = *Ζ* 294 sq.
ἀστὴρ δ’ ὣσ ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατοσ ἄλλων.
’βὰν δ’ ἴμεναι προτέρω διὰ δώματα, ἧοσ ἵκοντο
Τηλέμαχον. τὸν δὲ προσέφη ξανθὸσ Μενέλαοσ·
„Τηλέμαχ’, ἦ τοι νόστον, ὅπωσ φρεσὶ σῇσι μενοινᾷισ, 111ᵇ = *Ξ* 221
112 *ὣσ τοι Ζεὺσ τελέσειεν, ἐρίγδουποσ πόσισ Ἥρησ.“* 112 cf. *ϑ* 465
120 *ὣσ ϝειπών ϝ’ ἐν χέρσ’ ἐτίθει δέπασ ἀμφικύπελλον* 120 cf. *γ* 51, 120ᵃ = *Α* 446
ἥρωσ Ἀτρεΐδησ, ὃ δ’ ἄρα κρητῆρα φαεινὸν
’θῆκ’ αὐτοῦ προπάροιθε φέρων κρατερὸσ Μεγαπένθησ
ἀργύρεον, Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρῃοσ 123ᵃ = 104
πέπλον ἔχουσ’ ἐν χερσὶ ϝέποσ τ’ ἔφατ’ ἔκ τ’ ὀνόμαζε·

---

113 *δώρων δ’, ὅσσ’ ἐν ἐμῶι ϝοίκωι κειμήλια κεῖται,* 113-119 = *δ* 613 sqq.
δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστι.
δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεοσ δὲ
ἔστιν ἅπασ, χρυσῶι δ’ ἐπὶ χείλεα κεκράανται·
ϝέργον δ’ Ἡφαίστοιο. ’πόρεν δέ ϝε Φαίδιμοσ ἥρωσ,
Σιδονίων βασιλεύσ, ὅθ’ ἑϝὸσ δόμοσ ἀμφεκάλυψε
κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῒν δ’ ἐθέλω τόδ’ ὀπάσσαι.

---

105. *ἔνθα ϝ’ ἔσαν*] *ἔνθα οἱ ἔσαν* M, *ἔνθ’ ἔσαν οἱ* Ω. Cf. *Ζ* 289. — *οὒσ ἔκαμ’ αὐτή*] *ἔργα γυναικῶν* D Z k (ut *Ζ* 289). Cf. vs. 126. ‖ 109. *δώματα* Eust.] *-τοσ* Ω; cf. *Α* 600 *δ* 24, 679 *ζ* 50 *χ* 495 (*διὰ δώματα*), *η* 139 *κ* 546 *π* 276 *ρ* 479 *σ* 153, 341 (*διὰ δῶμα*) et § 15, 316. ‖ 111. *ὅπωσ φρεσὶ σῇσι*] *ἐνὶ φρεσὶν ὡσ σὺ* P. ‖ 113—119. E *δ* repetitos om. P, in marg. habet H, excepto vs. 114, quem etiam F[1] X omittunt (propter homoearchon praetermissum). Imitatorem prodit singularis vs. 114, non enim de sola *cratera* nunc, ut in *δ*, sermo est, sed et *poculum* erat respiciendum. Etiam futuri temporis usus hinc alienus, pro quo *δίδωμι* potius nunc erat dicendum (ut vs. 125). ‖ 113. *δώρων*] *δῶρον* G M[1] U[1], *-ρα* (*δὲ*) H[2] X (cf. *δ* 613). ‖ 120. **ϝ’(οι)*] addidimus. ‖ 120 et 130. *χέρσ’ ἐτίθει*] l. a. *χειρὶ τίθει* (cf. *Α* 585). ‖ 124. *χερσὶ*] *χειρὶ* H X (cf. *Α* 585).

---

104. φωριαμοῖσι] cf. Ω 228.
105. ϝ’(οι)] § 13.
107. ἔεν] § 302.
109. ἵμεναι] § 125.
— ἧοσ] § 323.
116. χρυσῶι ἐπὶ ... κεκράανται] cf. δ 132.
117. Φαίδιμοσ] cf. δ 617.
118. ἑϝὸσ] cf. δ 618.
119. κεῖσέ με νοστήσαντα] cf. δ 619.
120. ϝ’(οι)] § 13.
— ἐν χέρσ’ (χερσί)] recte habet pluralis numerus, quoniam non de pleno nunc poculo altera manu tenendo et ad os adducendo fit sermo, ut loco simili ν 57. Cf. vs. 130.

„δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,
μνῆμ' Ἑλένησ χειρῶν, πολυηράτου εἰσ γάμου ὥρην
σῆι ἀλόχωι φορέειν· τῆοσ δὲ φίλῃι παρὰ μητρὶ
κείσθω ἐνὶ μεγάρωι. σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
ϝοῖκον ἐῢ κτίμενον καὶ σὴν εἰσ πατρίδα γαῖαν." 129 = δ 476
ὣσ ϝειποῦσ' ἐν χέρσ' ἐτίθει, ὃ δ' ἐδέξατο χαίρων· 130 cf. Α 446
καὶ τὰ μὲν εἰσ πείρινθα 'τίθει Πεισίστρατοσ ἥρωσ
δεξάμενοσ, καὶ πάντα ἑϝῶι 'θηήσατο θυμῶι.
τοὺσ δ' ἦγε πρὸσ δῶμα κάρη ξανθὸσ Μενέλαοσ·
ἑζέσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούσ τε θρόνουσ τε. 134 cf. α 145
χέρνιβα δ' ἀμφίπολοσ προχόωι ἐπέχευε φέρουσα 135-140 = α 136 sqq.
καλῆι χρυσείηι ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητοσ,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
πὰρ δὲ Βοηθοΐδησ κρέ' ἐδαίετο καὶ 'νέμε μοίρασ·
'ϝοινοχόει δ' υἱὸσ Μενελάου κυδαλίμοιο.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρασ ἴαλλον. 142 sq. = Ι 91 sq.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο,
δὴ τότε Τηλέμαχοσ καὶ Νέστοροσ ἀγλαὸσ υἱὸσ 144 cf. δ 21
ἵππουσ τ' ἐζεύγνυντ' ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον, 145 sq. = γ 492 sq.
ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσησ ἐριδούπου.
τοὺσ δὲ μετ' Ἀτρεΐδησ ἔκιε ξανθὸσ Μενέλαοσ,
ϝοῖνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφι 148 cf. Ω 284
χρυσέωι ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην· 149 sq.* = Ω 285 sq.
'στῆ δ' ἵππων προπάροιθε, δεδισκόμενοσ δὲ προσηύδα·

139 εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·

125. τῆ νῦν, καὶ σοὶ τοῦτο, τέκοσ, κειμήλιον ἔστω Macrob. V 6 § 2 (= Ψ 618 al.). || 127. δὲ φίλῃι] *δ' ἔνδον? Cf. § 8 et χ 140 h. Merc. 249. || 128. κείσθω] κεῖσθαι Ar. G F. || 139. Om. G P, habet F (cf. α 140). || 143. In marg. habet F. || 144. δὴ G] καὶ F P. || 145. τ' G F] om. P. || 149. χρυσέωι ἐν δέπαϊ P] ἐν δ. χρ G F (cf. σ 121 et υ 261). || 150. δεδισκόμενοσ] neglecto ϝ (δεδϝ, cf. § 189).

125 sq. *Accipe et haec, manuum tibi quae monumenta mearum | sint, puer* Verg. Aen. III 486.
— τέκνον φίλε] cf. Ε 688.
127. τῆοσ] § 326.
128. ἐνὶ μεγάρωι] cf. Ζ 288. Posthac vero, cum Telemachus in aedibus paternis proprium thalamum habitabit cum sua coniuge (cf. Β 701), haec nuptialem illum peplum ipsa sibi asservabit.
131. πείρινθα] cf. Ω 190.
137. ἐτάνυσσε] cf. vs. 283.
146. προθύροιο] cf. Ο 124.

„χαίρετον, ὦ κούρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
ϝειπέμεν᾽· ἦ γάρ ἐμοί γε πατὴρ ὣσ ἤπιοσ ἦεν, — 152 cf. ν 314; 152^{b} cf. β 47
ἧοσ ἐνὶ Τροίηι ᾽πολεμίζομεν υἷεσ Ἀχαιῶν.“ — 153 = ν 315
τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„καὶ λίην κείνωι γε, διοτρεφέσ, ὡσ ἀγορεύεισ, — 155^{a} cf. α 46
πάντα τάδ᾽ ἐλθόντεσ καταλέξομεν. αἲ γὰρ ἐγὼν ὣσ
νοστήσασ Ἰθάκηνδε, κιχεὶσ Ὀδυσῆ᾽ ἐνὶ ϝοίκωι,
ϝείποιμ᾽, ὡσ παρὰ σεῖο τυχὼν φιλότητοσ ἁπάσησ
ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά.“ — 159 cf. ρ 527 τ 272; 159^{b} = Ι 330
ὣσ ἄρα ϝοι ϝειπόντι ἐπέπτατο δεξιὸσ ὄρνισ, — 160 = Ν 821
αἰετὸσ ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον — 161^{b} = Μ 202
ἥμερον ἐξ αὐλῆσ· οἳ δ᾽ ἰύζοντεσ ἕποντο
ἀνέρεσ ἠδὲ γυναῖκεσ, ὃ δέ σφισιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
δεξιὸσ ἤϊξε πρόσθ᾽ ἵππων. οἳ δὲ ϝιδόντεσ — 164 cf. Ω 320
᾽γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸσ ἰάνθη. — 165 = Ω 321
τοῖσι δὲ Νεστορίδησ Πεισίστρατοσ ἤρχετο μύθων·
„φράζεο δή, Μενέλαε διοτρεφέσ, ὄρχαμε λαῶν!
ἦ νῶϊν τόδ᾽ ἔφηνε θεὸσ τέρασ ἠὲ σοὶ αὐτῶι.“
ὣσ ᾽φάτ᾽· ἐμερμήριξε δ᾽ Ἀρηῒ φίλοσ Μενέλαοσ,
ὅππωσ ϝοι κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσασ.
τὸν δ᾽ Ἑλένη τανύπεπλοσ ὑποφθαμένη ᾽φάτο μῦθον·
„κλῦτέ μοι· αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡσ ἐνὶ θυμῶι — 172^{b} sq. = α 200 sq.
ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡσ τελέεσθαι ὀΐω.
ὡσ ὅδε χῆν᾽ ἥρπαξεν ἀταλλομένην ἐνὶ ϝοίκωι

---

152. *ϝειπέμεν᾽(αι)*] sic (*εἰπεῖν*) Ar., *εἴπετον* olim alii. ‖ 153. *ἧοσ*] *ὁππότ᾽* G. ‖ 157. *κιχεὶσ* § 208] *κιχὼν* (G) vel *κιὼν* (F P) Ω. Hoc qui legebant, *Ὀδυσῆ᾽* interpretabantur dativum, ut ε 398 ν 35; *Ὀδυσῆϊ* habent H X k, *-σεῖ* Eust. ‖ 159. *ἄγω* G F] *ἐγὼ* P M, *ἔχω* X U (quod *παραδιορθοῦντοσ* est). ‖ 163. *σφισιν* G] *σφιν* F P. ‖ 167. *δή* F P] *νῦν* G. ‖ 168. *ἦ* G P] *εἰ* F (cf. § 327). ‖ 172. *μοι* pap. Amh.] *μευ* Ω. Cf. § 92. — *μαντεύσομαι*] sic Ar., *μυθήσομαι* olim alii. Eadem varietas ψ 251. Cf. Ν 27 h. Merc. 400. ‖ 174. *ἥρπαξεν* H] *-ζεν* P, *-ξ᾽* G P. — *ἀταλλομένην* l] *ἀτιταλλομένην* G F P.

---

152. ϝειπέμεν᾽(αι)] § 125. Mente suppl. χαίρειν, quacum locutione cf. λέγειν ἀγγελίην Ξ 355 al. (cf. Β 48 sq.).

153. ἧοσ] § 323.

155 sq. Non potuit Telemachus haec Menelai verba ad Nestorem perferre (cf. vs. 194—216). Solus igitur pertulit Pisistratus ad patrem redux.

156. ὣσ] *tam certo*; cf. Θ 538.

158. ϝείποιμ᾽(ι)] optativus ut Δ 314.

160. ἐπέπτατο] § 216.

161. ἀργὴν χῆνα ... πέλωρον] *anserem candidum* (cf. Ψ 30), *ingentem* — pro praedatoris mole et viribus. Cf. ἱερὸσ ἰχθύσ Π 407.

162. ἰύζοντεσ] cf. Ρ 65 sq.

ἐλθὼν ἐξ ὄρεοσ, ὅθι ϝοι γενεή τε τόκοσ τε, — 175ᵇ cf. Η 128
ὣσ Ὀδυσεὺσ κακὰ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶσ — 176ᵇ = δ 81
ϝοίκαδε νοστήσει καὶ τίσεται· ἠὲ καὶ ἤδη — 177ᵃ = ξ 163
ϝοίκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει." — 178 cf. ρ 159
  τὴν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„οὕτω νῦν Ζεὺσ θείη, ἐρίγδουποσ πόσισ Ἥρησ! — 180 = θ 465
τῶι κέν τοι καὶ κεῖθι θεῶι ὣσ εὐχεταοίμην." — 181 = θ 467
  ἦ, καὶ ἐφ' ἵπποιιν μάστιγ' ἔβαλ'· οἳ δὲ μάλ' ὦκα
ἤϊξαν πεδίονδε διὰ πτόλιοσ μεμαῶτεσ.
οἳ δὲ πανημέριοι 'σεῖον ζυγὸν ἀμφὶσ ἔχοντεσ. — 184-187 = γ 486 sqq.
'δύσετό τ' ἠέλιοσ 'σκιάοντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,
εἰσ Φηρὰσ δ' ἵκοντο Διοκλέεοσ ποτὶ δῶμα,
υἱέοσ Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸσ 'τέκε παῖδα.
ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν, ὃ δὲ πὰρ ξεινήϊ' ἔθηκε. — 188 cf. γ 490
  ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ Ἠώσ, — 189-191 = γ 491 sqq.
ἵππουσ τ' ἐζεύγνυντ' ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσησ ἐριδούπου,
'μάστιξαν δ' ἐλάειν, τὼ δ' οὐκ ἀϝέκοντ' ἐπετέσθην. — 192 cf. Ε 366 γ 494
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλοι' αἰπὺ πτολίεθρον·
καὶ τότε Τηλέμαχοσ προσεφώνεε Νέστοροσ υἱόν·
  „Νεστορίδη, πῶσ κέν μοι ὑποσχόμενοσ τελέσειασ — 195 cf. 203
μῦθον ἐμόν; ξεῖνοι δὲ διαμπερὲσ εὐχόμεθ' εἶναι
ἐκ πατέρων φιλότητοσ, ἀτὰρ καὶ ὁμήλικέσ εἰμεν,
ἥδε δ' ὁδὸσ καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνῃσιν ἐνήσει.

178. ἀτὰρ] ἐὼν Nauck. || 182. μάστιγ' ἔβαλ'· οἳ Knight] μάστιν βάλε· τοί. Cf. Ψ 500. || 186. Φηρὰσ] sic Ar. (alii olim Φηρὴν? an δὲ Φερὰσ? cf. vs. 297). — Διοκλέεοσ] Βαθυκλῆοσ P (cf. Π 594). || 187. Ὀρσιλόχοιο L W] Ὀρτ. Ω (cf. γ 489 Ε 542-549). || 188. *πὰρ ξεινήϊ' ἔθηκε] τοῖσ πὰρ ξείνια θῆκεν. Cf. ι 356 γ 490 et § 60. || 192. (')μάστιξαν G] -ξεν Ω. || 198. ἐνήσει] ἐνῆκε n.

175. γενεή τε τόκοσ τε] cf. Η 128.
177 sq. Est igitur cur Telemachus quam primum redeat Ithacam.
178. κακὸν ... φυτεύει] cf. Σ 367.
181. καὶ κεῖθι] § 9.
— εὐχεταοίμην] § 191.
184. ἀμφὶσ ἔχοντεσ] cf. γ 486.
185. 'σκιάοντο] § 191.
186 sq. Cf. γ 488 sq.
— Διοκλέεοσ] § 78.
191. προθύροιο] cf. Ο 124.
192. ἐλάειν] § 191.
— ἀ(ϝ)έκοντ'(ε) i] ἄκοντε Ω.
193. Πύλοι'(ο)] § 59.
195. πῶσ κεν ...;] apud H. haec locutio non redit, sed frequens postea fuit in tragoedia (e. g. Eur. Hipp. 345; cf. etiam Ar. Ach. 991 al.).
198. ἐνήσει] duae notiones confluxerunt: *hoc iter artiore amicitiae vinculo*

μή με παρ' ἒξ ἄγε νῆα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὖθι, 199 cf. κ 266
μή μ' ὁ γέρων ἀϝέκοντα κατίσχηι ϝῶι ἐνὶ ϝοίκωι
ϝιέμενοσ φιλέειν· ἐμὲ δὲ χρεὼ θᾶσσον ἱκέσθαι."
ὣσ φάτο· Νεστορίδησ δ' ἄρ' ἑϝῶι συμφράσσατο θυμῶι,
ὅππωσ ϝοι κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενοσ τελέσειε. 203 cf. 195
ὧδε δέ ϝοι φρονέοντι 'δοάσσατο κέρδιον εἶναι· 204 = Ν 458
'στρέψ' ἵππουσ ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσησ· 205^{b} = δ 779
νηῒ δ' ἐνὶ πρυμνῆι ἐξήινυτο κάλλιμα δῶρα, 206^{b} sq. cf. θ 439 sq.
ϝεσθῆτα χρυσόν τε, τά ϝοι Μενέλαοσ ἔδωκε,
καί μιν ἐποτρύνων ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 208 cf. Ν 94
„σπουδῆι νῦν ἀνάβαινε κέλευέ τε πάντασ ἑταίρουσ,
πρὶν ἐμὲ ϝοίκαδ' ἱκέσθαι ἀπαγγεῖλαί τε γέροντι.
εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε ϝοῖδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν· 211 = Δ 163
οἷοσ κείνοο θυμὸσ ὑπέρβιοσ, οὔ σε μεθήσει, 212^{a} = Σ 262
ἀλλ' αὐτὸσ καλέων δεῦρ' ἴξεται, οὐδέ ϝε φημὶ
ἂψ ἴμεναι κενεόν· μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπησ."
ὣσ ἄρα φωνήσασ ἔλασεν καλλίτριχασ ἵππουσ 215 cf. Λ 531
ἂψ Πυλίων εἰσ ϝάστυ, θοῶσ δ' ἄρα δώμαθ' ἵκανε.

Τηλέμαχοσ δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσε· 217 = β 422
„ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἑταῖροι, νηῒ μελαίνηι,
αὐτοί τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο." 219^{b} sq.^{a} = Ω 264 sq.

200. *κατίσχηι* G] *κατάσχηι* Ω. ‖ 201. *χρεὼ*] *χρὴ* Knight, an **χρηὼ δέ με*? Cf. § 8. ‖ 202 sq. *-σσατο ... -σειε*] *-σσαο ... -σειασ* G. ‖ 206. *ἐνὶ*] *ἐπὶ* pap. Amh. (cf. *Δ* 55). ‖ 209. *τε* G F] *δὲ* P. ‖ 212. *κείνοο* § 59] *ἐκείνου* Ω. Cf. *Ο* 94 et § 97. ‖ 213. *ἴξεται* G F] *εἴσεται* Ω. Cf. *Ζ* 367 *Δ* 182 *δ* 515 *κ* 276 et § 201, 308. — (*ϝ*)*ε* P] *σε* G F H M U L W n. ‖ 215. *ἔλασεν* G P] *ἵμασεν* F (cf. *Δ* 531 *ε* 380 *Λ* 280 al.). ‖ 217. *ἐποτρύνων* G^{1} P] *-νασ* G^{2} F (cf. *β* 422). ‖ 218. *ἑταῖροι, νηῒ μελαίνηι*] *ἐμοὶ ἐρίηρεσ ἑταῖροι* P (ut *ε* 172).

nos iunxit et: *posthac amici alter alteri magis erimus quam olim fuimus.* Cf. Κ 88.

199. Telemachi nautas παρὰ νηΐ more solito remansisse (cf. γ 344—365 μ 32 al.) poeta sumsit. Qui quomodo tempus transegerint dum Spartae degit iuvenis, poeta rogare nos noluit (cf. δ 599, 621—624).

— αὖθι] § 322.

201. Cf. Ι 75 sq.

204 sq. De verborum structura cf. Π 653—656.

206. ἐξήινυτο] brevius dictum pro: ἐκ τῶν πειρίνθων (vs. 131) *exprompta collocabat in navis tabulato.*

214. ἴμεναι] § 125.

— ἔμπησ] huc si venerit, *vel sic graviter te increpabit,* quod se inscio abire volueris; recusare autem si pergas in ipsius aedes eum denuo sequi, vehementer irascetur.

218. ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε'(α)] *vasa victum continentia* (cf. δ 784).

219. ὁδοῖο] cf. Β 785.

ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν 'κλύον ἠδ' ἐπίθοντο, 220 = *Η* 379
αἶψα δ' ἄρ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον. 221 cf. ι 103
ἦ τοι ὃ μὲν τὰ 'πονεῖτο καὶ ηὔχετο, 'θῦε δ' Ἀθήνηι
νηῒ πάρα πρυμνῆι· σχεδόθεν δέ ϝοι ἤλυθεν ἀνὴρ
τηλεδαπόσ, φεύγων ἐξ Ἄργεοσ ἄνδρα κατακτάσ,
μάντισ· ἀτὰρ γενεήν γε Μελάμποδοσ ἔκγονοσ ἦεν,
ὃσ πρὶν μέν ποτ' ἔναιε Πύλωι ἔνι, μητέρι μήλων,
ἀφνειὸσ Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων,
δὴ τότε γ' ἄλλων δῆμον ἀφίκετο πατρίδα φεύγων
Νηλέα τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζωόντων,
ὅσ ϝοι χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰσ ἐνιαυτὸν 230ᵇ = δ 86

---

227. μέγ'(α)] μέτ' l. a. ant. || 228. ἄλλων G] -ον FP. Cf. ο 238 Ω 481 Ζ 225 π 382 υ 219.

---

221. ἐπὶ κληῖσι] cf. Π 170.

222. 'θῦε] simplex aliquod dicitur sacrificium; urget enim tempus. Cf. Ι 220.

223—286. Non liquet quae causa poetam moverit ut *Theoclymenum*, cui partes vix ullas erat tributurus, in carmen reciperet; certam tamen aliquam causam subesse nemo non sentit. Nam ad narrationem rite deducendam Theoclymeni vaticinia (ο 529—534 ρ 151—159 υ 350—357) minime erant necessaria, licet felicissime iis usus sit poeta. Videtur autem similis causa fuisse atque ea fuit cui *Tiresiae* debetur mentio (cf. κ 490 sqq.), Telemachi enim sorti Theoclymenum etiam post Ulixis reditum et ultionem procorum fuisse intermixtum. Nam in fabulis Odyssea vetustioribus eum, perinde atque in Odyssea, nihil habuisse quod ageret vel diceret post illum temporis articulum, quo ad aedes Piraei cubitum est missus (cf. υ 372), id credibile non facile quispiam ducat. Sciebat poeta, licet nos nesciamus, quorsum tenderet huius vatis ad Telemachum et in Ithacam insulam adventus. Potuit autem — sed mera haec est suspicio — *Melampodis* nomen poetae in mentem revocari nomine eius loci, unde Telemachus in patriam nunc est rediturus; nam *Pyli* versatur Telemachus, *Pylo* oriundi fuerunt Melampodis nepotes. Non tamen sufficit haec explicatio, neque tam probabiliter quam solet poeta finxit eo ipso tempore, quo Telemachus e littore Pyli veluti fugitivus clam Nestore discessit, illuc venisse virum quendam ex Achaiae ora profugum, cuius abavus Pyli olim habitasset; neque finxisset haec, quae ex ipso carminis argumento haudquaquam profluxerunt, nisi etiam post eas res, quae in Odyssea sunt enarratae, Theoclymeni aliquae fuissent partes in priscis fabulis. Cf. Α 307. Fabulam quae erat de *Melampode* poeta respexit etiam λ 291—296, ubi cf. quae sunt annotata.

224. ἐξ Ἄργεοσ] cf. vs. 239.

226. ὃσ] ad *Melampodem* referendum est pronomen.

— μητέρι μήλων] cf. Ι 141.

228. δὴ τότε] cf. Ν 441.

εἶχε βίηι. ὃ δὲ τῆοσ ἐνὶ μεγάρωι Φυλάκοιο
δεσμῶι ἒν ἀργαλέωι 'δέδετο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων
εἵνεκα Νηλῆοσ κούρησ ἀάτησ τε βαρείησ,
τήν ϝοι ἐνὶ φρέσ' ἔθηκε θεὰ δασπλῆτισ 'Ερινύσ.
ἀλλ' ὃ μὲν ἔκφυγε κῆρα καὶ ἤλασε βοῦσ ἐριμύκουσ
εἰσ Πύλον ἐκ Φυλάκησ καὶ ἐτίσατο ϝέργον ἀϝεικὲσ
ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτωι δὲ γυναῖκα
ἠγάγετο πρὸσ δώμαθ'· ὃ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον, 238ª cf. Π 190
Ἄργοσ ἒσ ἱππόβοτον· τόθι γάρ νύ ϝοι αἴσιμον ἦεν
ναιέμεναι πολλοῖσι ϝανάσσοντ' Ἀργεΐοισι.

231. τῆοσ § 322] τέωσ μέν. — μεγάρωι] cf. Β 137. || 234. ἐνὶ FU] ἐπὶ Ω (cf. Α 55). — δασπλῆτισ] δυσπλῆτισ quidam in schol., δυσπροσπέλαστοσ interpretatus. || 239. τόθι] ὅθι l. a. (cf. Κ 127).

231. Bona Melampodis in terram longinquam profecti, unde armenta regis Phylaci Neleo adduceret, cur ipse Neleus interim vi detinuit? Cognita haec fuerunt poetae et iis quos carmine suo delectabat (cf. A 307), nobis coniectura est facienda. Videtur igitur ad illam quaestionem respondendum esse verbis adagii bene noti, quod „absentium malam semper causam esse" ait. Periturum videlicet Melampodem in expeditione nimis difficili atque periculosissima speravit atque confisus est Neleus rex „inexorabilis", — qui rex mortuorum fuit primitus (cf. Λ 691), — ut Herculem Eurystheus, Iobates Bellerophontem, Pelias Iasonem; quapropter bona ab itinere tardius redeuntis confiscavit.

233. ἀάτησ] ἄτησ Ω.

234. ϝοι] *Neleo.* Hunc in malum errorem implicuit Erinys; *morte* igitur a Melampode postmodo multatum significat poeta. De *Erinybus* cf. I 454. Alia fabula antehomerica Neleum ab *Hercule* habuit interemtum (cf. ad Λ 689—695).

— δασπλῆτισ] epitheton aliunde ignotum (nam Theocr. II 14 hinc sumsit) et soni vix graeci.

236—238. Cf. λ 291—296.

238. ὃ δὲ] cf. A 190.

239. Ἄργοσ] primitus in hac fabula *Thessaliae* regionem hoc nomine fuisse designatam (cf. B 681) testatur *Phylacae* mentio (cf. B 695 al.); sed noster poeta utrum et ipse Thessaliam cogitaverit an *Peloponnesum*, quo fabulae priscae ex Thessalia delatae sunt plurimae, dubium est; et in vicino certe versu 224 Peloponnesi mentio fit, item vs. 274. Nam *ex ora Achaiae* Theoclymenum aufugisse, ubi eius pater Polyphides aut nunc viveret aut olim vixisset (cf. vs. 254), docet vox πατρίσ vs. 272.

— τόθι] adv. redit h. Ap. 244 XVIII 25.

240—255. Stemma igitur hoc fuit:

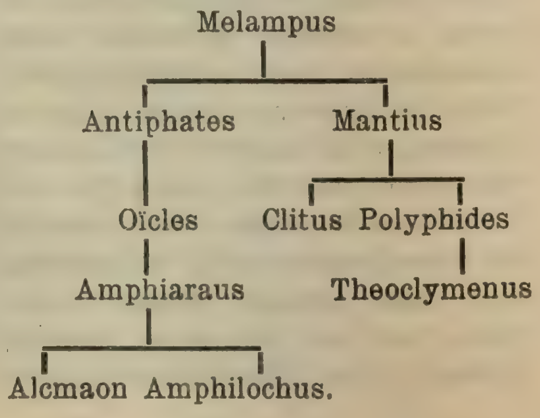

ἔνθα δ' ἔγημε γυναῖκα καὶ ὑψερεφὲσ 'θέτο δῶμα,
'γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἷε κραταιώ.
Ἀντιφάτησ μὲν ἔτικτεν 'Οϊκλέεα μεγάθυμον,
αὐτὰρ 'Οϊκλήησ λαοσσόον Ἀμφιάραον,
ὃν περὶ κῆρ' ἐφίλει Ζεύσ τ' αἰγίοχοσ καὶ Ἀπόλλων
παντοίην φιλότητ'· οὐδ' ἵκετο γήραοσ οὐδόν,
ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβηισι γυναίων εἵνεκα δώρων. 247 = λ 521
τοῦ δ' υἷεσ ἐγένοντ' Ἀλκμάων Ἀμφίλοχόσ τε.
Μάντιοσ αὖ 'τέκετο Πολυφείδεά τε Κλεῖτόν τε·
ἀλλ' ἦ τοι Κλεῖτον χρυσόθρονοσ ἥρπασεν 'Ηὼσ
κάλλεοσ εἵνεκα ϝοῖο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη. 251 = Υ 235
αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφείδεα μάντιν Ἀπόλλων
'θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ 'θάνεν Ἀμφιάραοσ·
ὅσ ῥ' 'Υπερησίηνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείσ, 254[b] cf. Β 629
ἔνθ' ὅ γε ναιετάων 'μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσι.
　τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸσ ἐπῆλθε, Θεοκλύμενοσ δ' ὄνομ' ἦεν,
ὃσ τότε Τηλεμάχου πέλασ ἵστατο· τὸν δ' ἐκίχανε
σπένδοντ' εὐχόμενόν τε θοῆι παρὰ νηῒ μελαίνηι,
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 259 = ν 227
　„ὦ φίλ', ἐπεί σε θύοντα κιχάνω τῶιδ' ἐνὶ χώρωι, 260 cf. ν 228

244. 'Οϊκλῆησ G] -κλείησ F P. Utrumvis molestum, nam brevis syllaba -κλε- produci non potuit, § 73; apta forent Ὄϊκλοσ ἔτικτε et vs. 243 Ὄϊκλον καρτερόθυμον. — et 253. Ἀμφιάραον et -ραοσ X] -ρηον et -ρηοσ Zen. G F P. ‖ 245. Ἀπόλλων F] Ἀθήνη G P (cf. Θ 287). ‖ 246. παντοίην] -ηι Plat. Axioch. 368 *a*. ‖ 248. υἷεσ § 78] υἱεῖσ. ‖ 251. Ar. —— ‖ 254. 'Υπερησίηνδ'] -ην F D.

243. ἔτικτεν] cf. ψ 178.
— 'Οϊκλέεα] § 73.

245. ἐφίλει] singularis ut Α 255.

246. οὐδ'(ἐ)] *non tamen*. I. q. *itaque non* perperam intellexerunt [Plat.] Axioch. 368 *a* Plut. Mor. 111 *b*; cuiusmodi notio neque carminibus epicis convenit et h. l. manifeste damnatur verbo vicino ὤλετο.
— γήραοσ οὐδόν] cf. Χ 60.

247. γυναίων εἵνεκα δώρων] cf. λ 521. — Amphiarai vatis in fabulis Thebanis clarissimi apud H. non nisi h. l. fit mentio.

249—251. *Clitus* ab Aurora raptus, qui cum *Tithono* (Υ 237 al.) vel cum *Orione* (ε 121) potest conferri, non commemoratur alibi; notatu autem est dignum, verum nomen hoc non esse, sed *cognomen* potius, ut *Creontem* et alia (cf. Υ 215—241).

254. Ὑπερησίηνδ'(ε)] in oram Achaiae. Cf. Β 573.

256. Seniorem iam fuisse Theoclymenum cum stemmatis ratione habita efficitur, Amphiarai enim dudum mortui aequalis fere fuit, tum apparet vs. 509, ubi τέκνον ei audit Telemachus.

258—260. Cf. vs. 222.

λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονοσ, αὐτὰρ ἔπειτα
σῆσ τ' αὐτοῦ κεφαλῆσ καὶ ἑταίρων, οἵ τοι ἕπονται·
ϝειπέ μοι εἰρομένωι νημερτέα μηδ' ἐπικεύσηισ· 263ᵃ = ω 114 cf. ω 474
τίσ πόθεν ἔσσ' ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλισ ἠδὲ τοκῆεσ;" 264 = α 170
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα· 265sq. = π 112sq.
„τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέωσ ἀγορεύσω. 266 = α 214
ἐξ Ἰθάκησ γένοσ εἰμί, πατὴρ δέ μοί ἐστιν Ὀδυσσεύσ,
εἴ ποτ' ἔεν· νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῶι ὀλέθρωι.
τούνεκα νῦν ἑτάρουσ τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν
ἦλθον πευσόμενοσ πατρὸσ δϝὴν οἰχομένοιο." 270 cf. α 281
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Θεοκλύμενοσ θεοϝειδήσ·
„οὕτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδοσ ἄνδρα κατακτὰσ
ἔμφυλον — πολλοὶ δὲ κασίγνητοί τε ϝέται τε 273ᵇ = Π 456
Ἄργοσ ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιῶν —
τῶν ὑπαλευάμενοσ θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν
φεύγω, ἐπεί νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπουσ ἀλαλῆσθαι.
ἀλλά με νηὸσ ἔφεσσαι, ἐπεί σε φυγὼν ἱκέτευσα,
μή με κατακτείνωσι· διωκέμεναι γὰρ ὀΐω."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„οὐ μὲν δή σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸσ ἐϝίσησ!
ἀλλ' ἕπε'· αὐτὰρ κεῖθι φιλήσεαι, οἷά κ' ἔχωμεν."
ὣσ ἄρα φωνήσασ ϝοι ἐδέξατο χάλκεον ἔγχοσ, 282 = π 40
καὶ τό γ' ἐπ' ἰκριόφιν 'τάνυσεν νεὸσ ἀμφιϝελίσσησ,

---

261. *αὐτὰρ ἔπειτα* G F P] *ἠδὲ τοκήων* X (cf. X 338, 345 Γ 140 O 663 ο 382). || 266. *ἀγορεύσω*] *καταλέξω* P (cf. α 206). || 268. *λυγρῶι ὀλέθρωι*] *-ὸν -ον* olim libri „meliores" (cf. γ 87). || 275. *ὑπαλευάμενοσ* G F] *-όμενοσ* P. || 277. *φυγὼν*] *πρῶτον* G (voluitne *πρῶθ'* ut ρ 573?). || 280. *ἐθέλοντά γ'(ε)*] *ἐθέλων γε* Nauck; *γ'* om. P.

---

261. θυέων] cf. Z 270.
264. ἔσσ' (ἐσσὶ)] § 302.
268. εἴ ποτ' ἔεν] cf. Γ 180 et de verbi forma § 302.
272—276. Verborum structura neglegentior; *et ego* — Theoclymenus ait — *procul a patria iam versor.*
275. τῶν . . . θάνατον] cf. B 396 sq.
277. ἔφεσσαι] § 220.
280. ἐθέλοντα] *paratum ad hinc abeundum.*
281. ἕπε'(ο)] § 117.
282. ϝοι ἐδέξατο] cf. A 596.
283. 'τάνυσεν] *posuit.* Extendi dicitur hasta, quae non erecta collocatur ἐν τῆι δουροδόκηι, sed prona deponitur et veluti porrigitur. Sic ὀβελοὺσ super ignem τανύσσαι dicitur Patroclus I 213, et τράπεζαν παρὰ . . . τανύσσαι est *mensam* alicui *apponere,* fulcro aheneo quadrupedi vel tripedi (cf. Σ 373) prope ipsum collocato *imponere*: α 138 δ 54 η 174 κ 354, 370 ο 137 ρ 93 (cf. Ω 476). Cuiusmodi mensas sive tabu-

ἂν δὲ καὶ αὐτὸσ νηὸσ ἐβήσετο ποντοπόροιο, 284 sq. cf. β 416 sq.
ἐν πρύμνηι δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο, πὰρ δὲ ϝοὶ αὐτῶι
εἷσε Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν. 286ᵇ = β 418
Τηλέμαχοσ δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσε 287 = β 422
ὅπλων ἅπτεσθαι, τοὶ δ' ἐσσυμένωσ ἐπίθοντο· 288 cf. β 423
ἱστὸν δ' ἐλάτινον κοίλησ ἔντοσθε μεσόδμησ 289-291 = β 424 sqq.
'στῆσαν ἀείραντεσ, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν,
εἷλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρεπτοῖσι βοεῦσι.
τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπισ Ἀθήνη, 292 = β 420
λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέροσ, ὄφρα τάχιστα
νηῦσ ἀνύσειε θέουσα θαλάσσησ ἁλμυρὸν ὕδωρ. 294ᵇ = μ 236
'δύσετό τ' ἠέλιοσ 'σκιάοντό τε πᾶσαι ἀγυιαί, 296 = β 388
ἡ δὲ Φεὰσ ἐπέβαλλεν ἐπειγομένη Διὸσ οὔρωι 297 cf. h. Ap. 427
ἠδὲ παρ' Ἦλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί. 298 = h. Ap. 426 cf. ν 275
ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε Θοῇσι 299ᵇ cf. Ρ 708
ὁρμαίνων, ἤ κεν θάνατον φύγηι ἤ κε ϝαλώηι. 300ᵃ cf. δ 789

---

285. *νηΐ δ' ἐνὶ πρυμνῆι κατ' ἄρ' ἕζετο, ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ* n. — *καθέζετο*] *παρέζετο* F. || 287. *ἐποτρύνων* F] *-νασ* G P. Cf. β 422 ο 217. || 289. *μεσόδμησ*] *-δνησ* G, item *-ναι* τ 37 υ 354. || 290. *προτόνοισιν*] *πρυμνήσι'* F¹ errore manifesto (cf. vs. 286). || 293. *ἐπαιγίζοντα*] sic Ar., *ἐπαΐσσοντα* Aristoph. (cf. *Β* 148). || 294. Versum (295) *'βὰν δὲ παρὰ Κρουνοὺσ καὶ Χαλκίδα καλλιρέεθρον* addit Strabo 350 et 447 (hic *Χαλκίδα πετρήεσσαν*); quem memoriae errore hunc locum cum h. Ap. 425 miscuisse putat Kirchhoff. Textui inseruit Barnes auctore Casaubono. || 297. *Φεὰσ* Ar. (teste Ariston. ad *Η* 135) Strab. 350] *Φεράσ*. — *ἐπειγομένη*] *ἀγαλλομένη* Strab. l. l. (ut h. Ap. 427). || 300. *φύγηι* Y] *-οι* Ω. — *ϝαλώηι*] cf. ξ 183.

---

las loco *clipeorum* usurpari potuisse (cf. χ 74) facile intellegitur. — Etiam *Telemachi* hasta in navis tabulato iacebat (cf. vs. 551 sq.).

284. ἐβήσετο] § 152.

289. ἐλάτινον] § 21.

— μεσόδμησ] cf. β 424.

290. κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν] cf. Α 434.

291. εἷλκον δ' ἱστία] cf. Α 433.

— βοεῦσι] cf. ε 260.

292. ἴκμενον] cf. Α 479.

296. 'σκιάοντο] § 191.

297—300. Telemachus postquam Elidis oram legens ad Chelonatam promunturium pervenit, non linea recta Ithacam tetendit, cavebat enim ne a procis occuparetur (cf. vs. 29—32), sed petivit oram Acarnaniae et *Thoas* insulas, quae Echinades postea dictae sunt; inde ad Ithacam accessit a parte orientali. Cf. vs. 495. Itaque proci ante insulam Asteridem in alto eum frustra sunt opperti (π 367—370).

297. ἐπέβαλλεν] cf. Ζ 68.

299. ἐπιπροέηκε] *Telemachus*, gubernaculum igitur ipse tenens.

— Θοῇσι] rupium *acutarum* nomen, ut nomen brit. *the Needles*; *rotundarum* autem Γυραί δ 500, 507. Cf. ι 327 et Α 99.

300. ἤ] § 327.

τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίηι Ὀδυσεὺσ καὶ δῖοσ ὑφορβὸσ 301 = π 1
ἐδορπεέτην· παρὰ δέ σφιν ἐδόρπεον ἀνέρεσ ἄλλοι.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο, 303 = Α 469
τοῖσ' Ὀδυσεὺσ μετέϝειπε συβώτεω πειρητίζων, 304 cf. ξ 459
ἤ μιν ἔτ' ἐνδυκέωσ φιλέοι μεῖναί τε κελεύοι
αὐτόθ' ἐνὶ σταθμῶι ἢ' ὀτρύνειε πόλινδε·
„κέκλυθι νῦν, Εὔμαιε καὶ ἄλλοι πάντεσ ἑταῖροι. 307 = ξ 462
ἠῶθεν προτὶ ϝάστυ λιλαίομαι ἀπονέεσθαι
πτωχεύσων, ἵνα μή σε κατατρύχω καὶ ἑταίρουσ· 309[b] cf. π 84
ἀλλά μοι εὖ ὑπόθευ καὶ ἅμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὄπασσον,
ὅσ κέ με κεῖσ' ἀγάγηι. κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸσ ἀνάγκηι
πλάγξομαι, αἴ κέν τισ κοτύλην καὶ πῦρνον ὀρέξηι. 312[b] cf. ρ 12[a]
καί κ' ἐλθὼν πρὸσ δώματ' Ὀδυσσῆοσ θείοιο 313 cf. ρ 230
ἀγγελίην ϝείποιμι περίφρονι Πηνελοπείηι,
καί κε μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην.
εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν ὀνείατα μυρί' ἔχοντεσ,
αἶψά κ' εὖ δράοιμι μετὰ σφίσιν ἅσσ' ἐθέλοιεν.
ἐκ γάρ τοι ϝερέω, σὺ δὲ σύνθεο καί με' ἄκουσον· 318 = ω 265 cf. Ζ 334
Ἑρμείαο ϝέκητι διακτόρου, ὅσ ῥά τε πάντων

301. κλισίηι G[2] F P] -ηισ' G[1]; eadem varietas π 1. ‖ 304. τοῖσ(' ι) F] τοῖσ δ' Ω. Cf. ξ 459. — συβώτεω] cf. ξ 459. ‖ 305. ἤ § 327] εἴ. ‖ 309. πτωχεύσων] -χεύων G[1] P (cf. Β 436). ‖ 310. εὖ P] εὖ θ' G F. — ὑπόθευ καὶ … ὄπασσον] *ὑποθέσθαι … ὀπάσσασ? Cf. Λ 788 et § 117. ‖ 314. περίφρονι] δαΐφρονι Eust. (cf. vs. 356). ‖ 317. ἅσσ' ἐθέλοιεν Ar.] ὅττ' ἐθέλοιεν (G) vel ὅττι θέλοιεν (F P) Ω. Cf. v. l. Λ 554 (et 277).

301—495. Horas per quas iter fecit Telemachus poeta explevit lepido Ulixis cum Eumaeo colloquio, ut Iliadis poeta spatium temporis per quod Hector urbem petiit colloquio Glauci cum Diomede Ζ 119—236. Cf. etiam Α 431—487.

301 sq. Neque quid per priorem huius diei partem apud Eumaeum egerit Ulixes, quem heri reliquimus cubile petentem (ξ 523), poeta dixit, neque quid Telemachus vel Pisistratus apud Menelaum die post adventum proximo. Sed ut hos cenae Menelai assedisse facile nobis fingimus (cf. δ 621—624), sic Ulixem subulco domesticam aliquam operam praestitisse. Cf. vs. 506 sq.

302. ἐδορπεέτην] § 191.

306. αὐτόθ'(ι)] § 322.

308. ἀπονέεσθαι] *abire*. Cf. Φ 48 et de prima syllaba § 21.

312. κοτύλην] cf. Χ 494.

— πῦρνον] *panem triticeum* sive πύρινον ἄρτον (cf. ρ 343). Vox redit ρ 12, 362.

317. δράοιμι] § 190 sq.

318. με'(ο)] § 92.

319. Ἑρμείαο ϝέκητι] qui *pastorum* fuit deus (cf. Ξ 491), is nunc *ministrorum* quoque et omnino hominum humiliorum dicitur patronus.

ἀνθρώπων ϝέργοισι χάριν καὶ κῦδοσ ὀπάζει,
δρηστοσύνηι οὔ κέν μοι ἐρίσσειε βροτὸσ ἄλλοσ,
πῦρ τ' ἐῢ νηῆσαι διά τε ξύλα δανὰ κεάσσαι
δαιτρεῦσαί τε καὶ ὀπτῆσαι καὶ ϝοινοχοῆσαι,
οἷά τε τοῖσ' ἀγαθοῖσι παραδράουσι χέρηεσ."
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσασ προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα· 325ᵃ cf. *H* 454
„ὤ μοι, ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα 326 sq.ᵃ cf. *β* 363 sq.
ἔπλετο; ἦ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι,
εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεισ καταδύμεν' ὅμιλον,
τῶν ὕβρισ τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει. 329 = *ρ* 565
κείνων οὐ τοιοίδε ὑποδρηστῆρεσ ἔασι,
ἀλλὰ νέοι, χλαίνασ ἐῢ ϝειμένοι ἠδὲ χιτῶνασ,
αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰσ καὶ καλὰ πρόσωπα.
οἵ σφιν ὑποδράουσιν, ἐΰξεστοι δὲ τράπεζαι 333ᵇ sq.ᵃ = *ι* 8 sq.
σίτου καὶ κρεάων καὶ ϝοίνου βεβρίθασι.
ἀλλὰ μέν'· οὐ γάρ τίσ τοι ἀνιάεται παρεόντι,
οὔτ' ἐγὼ οὔτε τισ ἄλλοσ ἑταίρων, οἵ μοι ἔασι.
αὐτὰρ ἐπεί κ' ἔλθηισιν Ὀδυσσῆοσ φίλοσ υἱόσ, 337-339 = *ξ* 515 sqq.
κεῖνόσ σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματα ϝέσσει,
πέμψει δ' ὅππηι σε κραδίη θυμόσ τε κελεύει."

321. *δρηστοσύνηι*] *δρησμοσύνηι* Ahrens (cf. h. Cer. 477). ‖ 322. *δανὰ* F P] *πολλὰ* G. ‖ 324. *παραδράουσι*] *ὑποδρ.* vHerwerden coll. vs. 330 et 333. ‖ 329. *σιδήρεον*] *-*ρέη* (item *ρ* 565)? Sed cf. comment. ‖ 330. **κείνων οὐ τοιοίδε . . . ἔασι*] *οὔ τοι τοιοίδ' εἰσιν . . . ἐκείνων* (cf. § 97). ‖ 334. *καὶ ϝοίνου* Knight] *ἠδ' οἴνου*.

321. οὔ κεν] § 326.

322. ξύλα δανὰ] τῶν ξύλων ἅττ' ἂν ἦι δανότατα τοῦ θέρουσ ἐκπεπρεμνισμένα (Ar. Pac. 1133 sq.). — De adi. δανόσ cf. Φ 364.

324. παραδράουσι] § 190 sq. — χέρηεσ] § 87.

325. μέγ' ὀχθήσασ] revera igitur hospitem libenter ἔτι vult φιλέειν (cf. vs. 305 et 335).

328. καταδύμεν'(αι)] § 125.

329. Caelum h. l. et versu par. praeter morem vocatur *ferreum* (cf. Δ 2). In unum nimirum — ut solent qui animo commotiore loquuntur — Eumaeus commiscet et velut perturbat duas notiones: *ferrea est istorum insolentia* (cf. P 424) et: *istorum insolentia tanta est ut ad ipsum caelum perveniat* (ut nos: *dat schreit ten hemel*).

330. τοιοίδε] *qualem te conspicio.*

331. χλαίνασ . . . ἠδὲ χιτῶνασ] cf. Ω 588.

332. καλὰ πρόσωπα] non rugosa aut morosa, qualis est tua facies.

333. ὑποδράουσιν] § 190 sq.

334. κρεάων] § 2 et 72.

335. ἀνιάεται] § 191.

337. ἐπεί κ'(ε)] § 326.

338. χλαῖνάν τε χιτῶνά τε] de hac locutione cf. Ω 588.

τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
„αἴθ' οὕτωσ, Εὔμαιε, φίλοσ Διὶ πατρὶ γένοιο 341 sq.ᵃ = ξ 440 sq.
ὡσ ἐμοί, ὅττι μ' ἔπαυσασ ἄλησ καὶ ὀϊζύοσ αἰνῆσ.
πλαγκτοσύνησ δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσι·
ἀλλ' ἕνεκ' οὐλομένησ γαστρὸσ κακὰ κήδε' ἔχουσι
ἀνέρεσ, ὅν τιν' ἵκηται ἄλη καὶ πῆμα καὶ ἄλγοσ.
νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάεισ μεῖναί τέ με κεῖνον ἄνωγασ,
ϝείπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸσ Ὀδυσσῆοσ θείοιο
πατρόσ θ', ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γήραοσ οὐδῶι,
ἤ ποθ' ἔτι ζώουσιν ὑπ' αὐγὰσ ἠελίοιο,
ἢ ἤδη τεθνᾶσι καὶ ἐν Ἀϝίδαο δόμοισι.“ 350 cf. Χ 52
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε συβώτησ ὄρχαμοσ ἀνδρῶν· 351 = 389 π 36
„τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέωσ ἀγορεύσω. 352 = α 214
Λαέρτησ μὲν ἔτι ζώει, Διὶ δ' εὔχεται αἰεὶ
θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι ϝοῖσ' ἐν μεγάροισι·
ἐκπάγλωσ γὰρ παιδὸσ ὀδύρεται οἰχομένοιο
κουριδίησ τ' ἀλόχοιο δαΐφρονοσ, ἥ ϝε μάλιστα
ἤκαχ' ἀποφθιμένη καὶ ἐν ὠμῶι γήρα' ἔθηκε. 357ᵇ = l. a. Hes. Op. 705
ἡ δ' ἄχεϊ ϝοῦ παιδὸσ ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
λευγαλέωι θανάτωι, ὡσ μὴ θάνοι ὅσ τισ ἐμοί γε
ἐνθάδε ναιετάων φίλοσ εἴη καὶ φίλα ϝέρδοι!
ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἔεν ἀχέουσά περ ἔμπησ,

---

343. δ'(ὲ)] om. P. ‖ 344. κήδε'(α) G¹ F] μήδε' G² P. ‖ 345. Om. F, in marg. habent G U, del. Knight (vs. 343—345 Bekker; cf. *I* 63 sq.). — ὅν] ὧν G² P H¹ M¹. ‖ 349. ἤ § 327] εἰ. ‖ 354. ϝοῖσ' ἐν μεγάροισι] μεγάροισιν ἑοῖσιν l. a. ‖ 356. δαΐφρονοσ] περίφρονοσ vHerwerden (coll. l. a. vs. 314).

---

343. πλαγκτοσύνησ] cf. μ 61.

344. ὀλομένησ] § 21.

346. ἰσχανάεισ] § 191.

348. ἐπὶ γήραοσ οὐδῶι] cf. Χ 60.

349. ἤ] § 327.

— ποθ'(ι)] § 322.

350. ἐν] § 315.

354. ϝοῖσ' ἐν μεγάροισι] „utinam" — sic Laërtes secum — „mortuus iacerem in meis aedibus, non rure languescerem luctu confectus" (cf. praesertim λ 187—196 et α 188—193).

356—360. De morte *Anticleae* cf. λ 202.

356. δαΐφρονοσ] hic et h. Cer. 360 *mulierum* hoc est epitheton (cf. etiam l. a. ο 314), ceteris autem locis est *virorum*.

357. ἐν ὠμῶι γήρα' ἔθηκε] *immaturae dedit senectuti.* Viduus cum fieret, senem se sensit, ἔτι ὠμογέρων ὤν (cf. Ψ 791). Nunc dolore, non annis est gravatus; mox, cum filius redux in eius animum revocaverit studium vivendi, vires ei redibunt. Cf. ω 365—375, 520—525. — De eliso γήρα'(ϊ) cf. § 13.

361. ἔεν] § 19 et 302.

τόφρα τί μοι φίλον ἧσκε μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι, 362 cf. γ 69
οὕνεκά μ' αὐτὴ 'θρέψεν ἅμα Κτιμένηι τανυπέπλωι,
θυγατέρ' ἰφθίμηι, τὴν ὁπλοτάτην 'τέκε παίδων· 364ᵃ = κ 106
τῆι δμοῦ ἐτρεφόμην, ὀλίγον δέ τί μ' ἧσσον ἔτιε.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβην πολυήρατον ἱκόμεθ' ἄμφω,
τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν καὶ μυρί' ἕλοντο·
αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματα κείνη
καλὰ μάλ' ἀμφιϝέσασα ποσίν θ' ὑποδήματα δοῦσα
ἀγρόνδε προΐαλλε· 'φίλει δέ με κηρόθι μᾶλλον.
νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι· ἀλλά μοι αὐτῶι
ϝέργον ἀέξουσιν μάκαρεσ θεοί, ὧι ἐπιμίμνω. 372 cf. ξ 65 sq.
τῶν ἔφαγόν τ' ἔπιόν τε καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.

---

365. *ἔτιε* § 165] *ἐτίμα.* ‖ 368. (*ϝ*)*είματα κείνη* J] *εἵματ' ἐκείνη* Ω (cf. § 97). ‖ 369. *θ'*(*τε*) G F] *δ'* P. ‖ 373. *αἰδοίοισιν*] *αἰτίζουσιν* (cf. τ 76) vel *ἀλλοδαποῖσιν* (cf. ρ 485) Naber.

---

362. Commentarii instar sunt vs. 376 sq.

363. 'θρέψεν] *olim educaverat.*

— Κτιμένηι] alibi haec Ulixis soror non commemoratur; sed cf. κ 441.

364. θυγατέρ'(ι)] § 13.

— ἰφθίμηι] male Apoll. lex. „Ἰφθίμη" (nomin.); cf. δ 797 et Α 99.

— παίδων] Laërtae ex Anticlea liberi omnes praeter Ulixem fuere puellae; cf. π 119.

365. ὀλίγον δέ τί μ' ἧσσον ἔτιε] *tanti fere quanti filiam faciebat Anticlea.*

367. *Cephalleniam* igitur (cf. Β 634) Ctimene ducta est uxor. Verbo ἑλέσθαι dicitur pretium (ϝέδνα) pro puella acceptum; cf. θ 318 sq. et ξ 297. — *Eurylocho* eam nupsisse fuere qui perhiberent (cf. κ 441); quae si etiam nostro poetae mens fuit, Eurylochus fuit Cephallenius, et Ctimenen prius uxorem duxit quam in bellum cum Ulixe abiit. Quod sumere temporum quidem ratio non vetat, Eumaeus enim, quem puerum olim emit Laërtes (vs. 483), iam senior est, ἄττα voce ideo a Telemacho compellatus π 31 al.; sed adiectivo ὁπλοτάτη vs. 364 poeta videtur significasse Ctimenen tum demum adolevisse et in matrimonium datam esse (non Eurylocho, Ulixis sodali, sed alii cuipiam) cum bellum in Troade gererent Ulixes eiusque sodales, in his Eurylochus.

368. χλαῖνάν τε χιτῶνά τε] cf. Ω 588.

373. τῶν] i. e. ἀπὸ τούτων, *ab hisce opibus, quas meis manibus mihi paravi.*

— αἰδοίοισιν] si integrum, *hospites* sunt intellegendi (cf. ε 447 η 165, 181 ι 271). Quae quoniam insolita est ratio loquendi, nam hospites licet αἰδοῖοι sint, in *substantivum* converti illa vox nuda sic usurpata vix potuit, alii olim versum sic sunt interpretati: *hinc edi, bibi, amavi.* Sed eiusmodi dictum etiamsi in illa tempora satis quadraret, minime tamen conveniret dignitati decorae dictionis epicae, fescenninae potius impudentiae comicorum aptum, si homines revera τοῖσ αἰδοίοισ δοῦναι unquam dixerint id quod est *libidini indulgere.* Quapropter adiectivum corrigendum potius videtur quam utcunque interpretandum (cf. nota crit.).

ἐκ δ' ἄρα δεσποίνησ οὐ μείλιχον ἔστιν ἀκοῦσαι
οὐ ϝέποσ οὐδέ τι ϝέργον, ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσε ϝοίκωι,
ἄνδρεσ ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶεσ χατέουσι
ἀντία δεσποίνησ φάσθαι καὶ ἕκαστα πυθέσθαι
καὶ φαγέμεν πιέμεν τε, ἔπειτα δὲ καί τι φέρεσθαι
ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν αἰεὶ δμώεσσιν ἰαίνει."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ὢ πόποι, ὡσ ἄρα τυτθὸσ ἐών, Εὔμαιε συβῶτα,
πολλὸν ἀπεπλάγχθησ σῆσ πατρίδοσ ἠδὲ τοκήων!
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξον, 383 = Κ 384
ἠὲ διεπράθετο πτόλισ ἀνδρῶν εὐρυάγυια,
ἧι ἔν ἐναιετάεσκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
ἦ σέ γε μουνωθέντα παρ' οἴεσιν ἢ παρὰ βουσὶ
ἄνδρεσ δυσμενέεσ νηυσὶν 'λάβον ἠδ' ἐπέρασσαν."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε συβώτησ ὄρχαμοσ ἀνδρῶν· 389 = 351
„ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾶισ, 390 = α 231
σιγῆι νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο πῖνέ τε ϝοῖνον
ἥμενοσ. αἵδε δὲ νύκτεσ ἀθέσφατοι· ἔστι μὲν εὕδειν,
ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκουέμεν', οὐδέ τί σε χρὴ

---

388 τοῦδ' ἀνδρὸσ πρὸσ δώμαθ', ὃ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκε. 388 = 429; 388b cf. Φ 41

---

375. οὐ ... οὐδέ] οὔτ' ... οὔτε Ω. ‖ 377. ἕκαστα] neglecto ϝ, ἐρέειν τε ϝέκαστα? cf. ξ 128. ‖ 379. α(ἰ)εὶ δμώεσσιν G F P] ἐνὶ στήθεσσιν M X D. ‖ 386. ἦ σέ γε] ἠέ σε G (*γ' οἰωθέντα? cf. Ζ 1 Λ 401; μο(υ)νόω legitur etiam π 117 Λ 470). ‖ 388. Del. Friedlaender.

---

378. φαγέμεν πιέμεν] § 126.

379. αἰεὶ] § 17 et 324.

381 sq. *Quam parvus igitur natu patriae et parentibus ereptus es!* Nam et servum te esse et coniunctim cum reginae filiola puerum olim esse educatum modo narrasti. — Poeta Ulixem nunc et in vss. sqq. notane ipsi rogare fecerit, — nam ignota haec heroi esse vix potuerunt, si temporum habetur ratio, — an ad hanc quaestionem animum non attenderit (cf. vs. 420 sqq.), non liquet. Sed vix ullius momenti haec est quaestio, nam auditoribus certe nova fuere quae narravit Eumaeus, nec dubium quin egregie eos delectaverint. Cf. quae ad κ 277 sunt observata.

385. ἐναιετάεσκε] § 191 et de singularis usu A 255.

386. οἴεσιν] § 64 et 74.

392. ἀθέσφατοι] *ingentes.* Est enim tempus *brumale*; cf. ε 467 sq.

393. Tempore aestivo per longos dies porci sunt curandi et breves noctes ad dormiendum vix sufficiunt; nunc vero et longa colloquia serere licet per otia vespertina et tamen somno satis diu vacare. Quamquam hac quidem nocte non diu dormiverunt (cf. vs. 494).

— ἀκουέμεν'(αι)] § 125.

πρὶν ὥρη καταλέχθαι. ἀνίη καὶ πολὺσ ὕπνοσ.
τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸσ ἀνώγηι, 395 cf. ϑ 204
εὑδέτω ἐξελθών, ἅμα δ' ἠόϊ φαινομένηφι 396^{b} = Ι 618
δειπνήσασ ἅμ' ὕεσσι ϝανακτορίηισιν ἑπέσθω.
νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίηι πίνοντέ τε δαινυμένω τε
κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισι
μναομένω· μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνήρ,
ὅσ τισ δὴ μάλα πολλὰ πάθηι καὶ πόλλ' ἐπαληθῆι. 401^{b} cf. δ 81
τοῦτο δέ τοι ϝερέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷσ. 402 = Γ 177
„νῆσόσ τισ Συρίη κικλήσκεται, εἴ ποθ' ἀκούεισ,

395. ὅτινα] cf. ϑ 204. — καὶ θυμὸσ ἀνώγηι] θυμόσ τε κελεύει Un (ut vs. par.). De forma ἀνώγηι cf. Η 74. || 400. μετὰ] μέγα l. a. || 401. Spurius? Novicium est ἐπαληθῆι (cf. § 122). Versus apud Aristot. Rhet. I 11 sic affertur: μνήμενοσ (μνώμενοσ?), ὅσ τισ πολλὰ πάθηι καὶ πολλὰ ἐόργηι.

394. πρὶν ὥρη] add. ἐστί, *ante illud noctis tempus quo cubitum est eundum.* Cf. Η 433.

395. ὅτινα ... ἀνώγηι] cf. θ 204.

396. ἅμ' ἠόϊ φ. | δειπνήσασ] urgendum non est nunc solitum tempus τοῦ δείπνου. Per totum nimirum diem hi ministri in silvis versati sunt cum porcis (ξ 410), quia breve fuit dierum hiemalium spatium. Cf. vs. 77 ι 311 sq. Θ 53 sq. et de voce ἠόϊ § 77.

397. ϝανακτορίηισιν] *herilibus, quae* ϝάνακτοσ *mei* sive Ulixis *sunt propriae.* Adi. †; h. Ap. 234 autem (et Apoll. Rh. I 839) est substantivum (*moderamen*).

400. μναομένω] § 190 sq.

— μετὰ] *postmodo* (de tempore †). Eur. fr. 131: ὡσ ἡδύ τοι σωθέντα μνησθῆναι πόνων, Sen. Herc. 656: *quae fuit durum pati meminisse dulce est.* Item Verg. Aen. I 203 (cf. μ 212).

403 sq. *Syriam* insulam eam, quae Delo ab occidente est, *Syrum* vulgo vocatam, intellegebat Ar.; cf. Strab. 487. Alii insulam Ortygiae Siculae vicinam cogitarunt. Verba autem ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο si neque postmodo in carmen nostrum undecunque irrepserunt neque ab ipso poeta e fabula antiquiore repetita sunt, — quod fortasse suspicatus fuerit quispiam propter Circae regionem fabulosam μ 4 locutione simili ὅθι εἰσὶν ἀντολαὶ ἠελίοιο designatam, — significare debent: *ab ea caeli parte sitam ultra quam sol* (per cursum annuum inter sidera) *non procedit.* Sed doctior et obscurior haec est locutio quam qualem ex nostri poetae ore expectes, neque sic liquet *aestivum*ne an *brumale* solstitium sit cogitandum, sol autem *oriens* an *occidens*, eiusne denique loci, ubi Eumaeus cum Ulixe confabulatus esse fingitur, habeatur ratio an eius ubi haec cecinit poeta. Si *brumam* et solem *occidentem* poeta cogitavit, fortasse — fortasse dicimus, nam mire abhorret huiusmodi quid a simplice illo poetae nostri genere loquendi, — sed fortasse indicari sic potuit insula Cyclas ex Ioniae ora spectata (sic Wood, Essay etc. 1769) vel insula Siciliae vicina e Graeciae ora occidentali: „der Erzähler weist nach „dem Punkte des Horizontes im Süd-

Ὀρτυγίησ καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο,
οὔ τι περιπληθὴσ λίην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μέν,
εὔβοτοσ, εὔμηλοσ, ϝοινοπληθήσ, πολύπυροσ.
πείνη δ' οὔ ποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τισ ἄλλη
νοῦσοσ ἐπὶ στυγερὴ πέλεται δϝειλοῖσι βροτοῖσι·
ἀλλ' ὅτε γηράσκουσι πόλιν κάτα φῦλ' ἀνθρώπων,
ἐλθὼν ἀργυρότοξοσ Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξὺν 410b = h. Ap. 165
ϝοῖσ' ἀγανοῖσι βέλεσσιν ἐποιχόμενοσ κατέπεφνε. 411 cf. Ω 759
ἔνθα δύω πόλιεσ, δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται·
τῆισιν δ' ἀμφοτέρηισι πατὴρ ἐμὸσ ἐμβασίλευε
Κτήσιοσ Ὀρμενίδησ, ἐπιϝείκελοσ ἀθανάτοισι.
„ἔνθα δὲ Φοίνικεσ ναυσικλυτοὶ ἤλυθον ἄνδρεσ,
τρῶκται, μυρί' ἄγοντεσ ἀθύρματα νηῒ μελαίνηι.
ἦσκε δὲ πατρὸσ ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ ϝοίκωι,
καλή τε μεγάλη τε καὶ ἀγλαὰ ϝέργα ϝιδυῖα· 418 cf. ν 289
τὴν δ' ἄρα Φοίνικεσ πολυπαίπαλοι ἠπερόπευον.
πλυνούσηι τισ πρῶτ' ἐμίγη κοίληι παρὰ νηῒ

404. τροπαὶ] τροφαὶ et στροφαὶ l. a. apud Hesych. s. v. Ὀρτυγίη. || 405. ἀλλ' ἀγαθὴ μέν] ἀλλὰ μάλ' ἐσθλή Hartman. || 407. ἐσέρχεται] ἐπ. U et Apoll. coni. 228. || 409. γηράσκουσι G P] -ωσι F. || 411. ἀγανοῖσι βέλεσσιν M U] -νοῖσ βελέεσσιν G F P (cf. § 60). || 413. τῆισιν δ' ἀμφοτέρηισι] ἀ. δὲ τῆισι? — ἐμβασίλευε G F[2]] βασίλευε F[1], ἐβασίλευε H X (cf. β 47), ἡγεμόνευε P. || 420. νηῒ] νηῒ μελαίνηι P[1] Y (ut γ 365); fuitne l. a. μίγη παρὰ νηῒ μελαίνηι?

„westen hin, den die Sonne bei ihrem „jährlichen Wechsel der Morgen- und „Abendweiten nicht überschreitet" (Berger, Myth. Kosmographie 1904, 8). At quam incerta haec sunt omnia, et quam obscure dicta! Non enim astronomus ad astronomos nunc loquitur. Cf. autem quae ad vs. 406—411 sunt annotata. Certius quid statui posset fortasse si cognitum esset quaenam Eumaei in fabulis Odyssea vetustioribus fuerit origo (cf. ν 404).

403. ποθ'(ι)] § 322.

406—411. Non insulam quandam exiguam maris Aegei aut Siculi, sed beatam aliquam gentem ultimi orientis sive Scheriam alteram celebrari dixeris. Aureo saeculo sic vixerunt homines; cf. Hes. Oper. 90 sqq., 112 sqq.

407 sq. οὐδέ τισ ἄλλη | νοῦσοσ] *neque vero morbus.*

411. Subita et leni morte in illa insula senes opprimebantur. De locutione ἀγανοῖσι βέλεσσι cf. § 60 et γ 280, de verbo κατέπεφνε et de ipsa re λ 134—137.

416. τρῶκται] cf. Ξ 289.

418. ϝέργα ϝιδυῖα] § 160.

419. πολυπαίπαλοι] †. Vox ignota, quacum si cohaeret παιπαλόεισ sive *saxosus* (M 168 al.), ratio latet; sed cf. παιπάλη vox att. *veteratorem* significans (Ar. Nub. 260 al.).

420 sqq. Puerulus resciscere haec non potuit; qualia minus curat poeta (cf. vs. 381 sq. κ 277).

420. πλυνούσηι] cum ad littus venisset ad vestes lavandas (cf. ζ 31 sqq.).

εὐνῆι καὶ φιλότητι, τά τε φρένασ ἠπεροπεύει
θηλυτέρηισι γυναιξί, καὶ ἥ κ' ἐὔϝεργὸσ ἔηισι. 422 = λ 434
εἰρώτα δὴ ἔπειτα, τίσ εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι· 423 cf. ρ 368
ἣ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸσ ἐπέφραδεν ὑψερεφὲσ δῶ· 424 = κ 411
‚ἐκ μὲν Σιδῶνοσ πολυχάλκοι' εὔχομαι εἶναι,
κούρη δ' εἴμ' Ἀρύβαντοσ ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο·
ἀλλά μ' ἀνήρπαξαν Τάφιοι ληΐστορεσ ἄνδρεσ
ἀγρόθεν ἐρχομένην, 'πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντεσ
τοῦδ' ἀνδρὸσ πρὸσ δώμαθ', ὃ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκε.' 429 = 388
„τὴν δ' αὖτε προσέϝειπεν ἀνὴρ ὃσ ἐμίσγετο λάθρηι·
‚ἦ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτισ ἅμ' ἥμιν ϝοίκαδ' ἕποιο,
ὄφρα ϝίδηισ πατρὸσ καὶ μητέροσ ὑψερεφὲσ δῶ
αὐτούσ τ'; ἦ γὰρ ἔτ' εἰσὶ καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.'
„τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθωι· 434b = Ω 200
‚εἴη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε ναῦται 435a cf. Ω 56
ὅρκωι πιστωθήμεν' ἀπήμονα ϝοίκαδ' ἀπάξειν.'
„ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἐπώμνυον, ὡσ ἐκέλευε. 437 sq. cf. κ 345 [sq.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε 'τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον, 438 = μ 304
τοῖσ' αὖτισ μετέϝειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθωι· 439a cf. H 170; 439b = Ω 200
‚σιγῆι νῦν· μή τίσ με προσαυδάτω ϝεπέεσσι
ὑμετέρων ἑτάρων, ξυμβλήμενοσ ἢ ἐν ἀγυιῆι
ἤ ποθ' ἐπὶ κρήνηι· μή τισ ποτὶ δῶμα γέροντι
ἐλθὼν ἐκϝείπηι, ὃ δ' ὀϊσσάμενοσ καταδήσηι
δεσμῶι ἐν ἀργαλέωι, ὔμιν δ' ἐπιφράσσετ' ὄλεθρον.
ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὀδαίων.

---

432. (ϝ)ιδηισ G F] ἴδηι P (cf. § 117). ‖ 434. ἀμείβετο G F P] -ψατο L W (cf. vs. 439). ‖ 436. (ϝ)οίκαδ' X] μ' οἴκαδ' G, δ' οἴκαδ' F, εὖ οἴκαδ' P. ‖ 437. ἐπώμνυον Ar. P] ἀπ. G F. Cf. K 332. ‖ 439. τοῖσ'(ι) G U¹ n] τοῖσ δ' Ω (cf. § 60). — ἀμείβετο F P] -ψατο G (cf. vs. 434). ‖ 442. ποτὶ G F] πρὸσ P. ‖ 444. ἐπιφράσσετ'(αι)] *ἐπιμήσετ' (coll. δ 437)? Verbum ἐπιφράζεσθαι neque *intendere*, *moliri* valet neque alibi dativum commodi adsciscit. Simplex est β 367 al., sed δὲ φράσσετ' scribi non sinit metrum (cf. § 24). ‖ 445. ἔχετ' ἐν G F P] ἔχετε X.

---

422. θηλυτέρηισι γυναιξί] cf. λ 386.
423. δὴ ἔπειτα] § 9.
425. πολυχάλκοι'(ο)] § 59.
426. ῥυδόν] †, i. q. χύδην (schol.).
431. πάλιν αὖτισ] cf. B 276.
436. πιστωθήμεν'(αι)] § 125.
437. ἐπώμνυον] § 145.
440. προσαυδάτω] § 195.
442. ποθ'(ι)] § 322.
444. ἐπιφράσσετ'(αι)] cf. nota crit.
445—447. *Citius emite merces quas in patriam devehatis; plena autem iis cum erit navis, certiorem me facite.* De voce ὀδαῖα cf. θ 163; idem autem h. l. valet βίοτοσ, item vs. 456 βίοτον ἐμπολάεσθαι.

ἀλλ᾽ ὅτε κεν δὴ νηῦσ πλείη βιότοιο γένηται,
ἀγγελίη μοι ἔπειτα θοῶσ εἰσ δώμαθ᾽ ἱκέσθω·
οἴσω γὰρ καὶ χρυσόν, ὅ τισ χ᾽ ὑποχείριοσ ἔλθηι.
καὶ δέ κεν ἄλλ᾽ ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλουσά γε δοίην.
παῖδα γὰρ ἀνδρὸσ ἑῆοσ ἐνὶ μεγάροισ᾽ ἀτιτάλλω,
κερδαλέον δὴ τοῖον, ἅμα τροχάοντα θύραζε·
τόν κεν ἄγοιμ᾽ ἐπὶ νηόσ, ὃ δ᾽ ὕμιν μυρίον ὦνον
ἄλφοι, ὅπηι περάσητε κατ᾽ ἀλλοθρόουσ ἀνθρώπουσ.᾽
„ἣ μὲν ἄρ᾽ ὣσ ϝειποῦσ᾽ ἀπέβη πρὸσ δώματα πατρόσ·
οἳ δ᾽ ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ᾽ ἡμῖν αὖθι μένοντεσ
ἐν νηῒ γλαφυρῆι βίοτον πολὺν ἠμπολάοντο.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ κοίλη νηῦσ ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,
καὶ τότ᾽ ἄρ᾽ ἄγγελον ἧκαν, ὃσ ἀγγείλειε γυναικί.
ἤλυθ᾽ ἀνὴρ πολύϝιδρισ ἐμοῦ πρὸσ δώματα πατρὸσ
χρύσεον ὅρμον ἔχων, μετὰ δ᾽ ἠλέκτροισιν ἔερτο. 460 cf. σ 296
τὸν μὲν ἄρ᾽ ἐν μεγάρωι δμωιαὶ καὶ πότνια μήτηρ
χερσίν τ᾽ ἀμφαφάοντο καὶ ὀφθαλμοῖσ᾽ ὁράοντο,

---

447. *ε(ἰ)σ* F] *πρὸσ* G P. || 448. Post vs. 449 habent P H L W q. — *ἔλθηι* F] *ἔλθοι* G, *εἴη* P, *εἴηι* Hermann (cf. § 302). || 450 sq. Om. G[1]. || 451. *ἅμα τροχάοντα*] *ἁματροχόωντα* Porphyrius, *ὁμοτροχόωντα* l. a. apud Eust.; cf. Σ 577 ζ 318 et simile monstrum Ο 635. || 453. *κατ᾽(ὰ)* G] *πρὸσ* F P. || 454. *πατρόσ* P] *καλά* Ω. || 455. *ἡμῖν*] *ἥμισιν* (cf. § 93)? || 460. *μετὰ δ᾽*] *ἀτὰρ* Herodianus.

---

449. ἐπίβαθρον] †, *naulum*, quod solvunt ἔμποροι (cf. β 319).

451. κερδαλέον ... τοῖον] κερδαλέοσ adi. id fere quod συνετόσ nunc valet; haud aliter matres nostrates: *zoo'n voordeelig kind*. De adiectivo τοῖοσ sic usurpato cf. Ψ 246.

— τροχάοντα] § 191.

453. ὅπηι] *ubicumque*. Quivis libenter eum emet.

455. *Per integrum annum* in portu *manserunt*, donec redierunt ver et εὔπλοια (cf. κ 469).

456. ἠμπολάοντο] § 191.

457. *Cum navis satis repleta esset*; ad litteram: *cum navis adeo esset onusta ut redeundi esset tempus*. Verbum ἄχθεσθαι sive *gravari* transferri solet, ut στένειν (cf. Κ 16), sed nunc suam vim servavit (= βαρύνεσθαι vel βεβριθέμεναι). Dativus τοῖσι non est intellegendus τοῖσ ναύταισ (dat. rel.), sic enim σφίσι potius dixisset poeta, sed τοῖσ ὁδαίοισ (instrum.).

460. ἠλέκτροισιν] *gemmis succineis*, item σ 296; cf. δ 73. — Materiem ornamentorum succineorum, quae in tumulis Mycenaeis inventa sunt, e mari *Baltico* ductam fuisse affirmant qui harum rerum sunt periti (cf. κ 84—86).

— ἔερτο] § 277.

461. In megaro etiam herae eiusque ancillis suus erat locus; cf. α 333.

462. ἀμφαφάοντο] § 191.

— ὀφθαλμοῖσ᾽ ὁράοντο] § 191.

ὦνον ὑπισχόμεναι· ὃ δὲ τῆι κατένευσε σιωπῆι.
ἦ τοι ὃ καννεύσασ κοίλην ἐπὶ νῆ' ἐβεβήκει,
ἣ δ' ἐμὲ χειρὸσ ἑλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε· — 465ᵃ = μ 33
ηὗρε δ' ἐνὶ προδόμωι ἠμὲν δέπα' ἠδὲ τραπέζασ
ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἵ μοι πατέρ' ἀμφεπένοντο.
οἳ μὲν ἄρ' εἰσ θῶκον πρόμολον δήμοιό τε φῆμιν,
ἣ δ' αἶψα τρί' ἄλεισα κατακρύψασ' ὑπὸ κόλπωι
ἔκφερεν, αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀεσιφροσύνηφι.
„'δύσετό τ' ἠέλιοσ 'σκιάοντό τε πᾶσαι ἀγυιαί, — 471 = β 388
ἦμεσ δ' εἰσ λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν ὦκα κιόντεσ. — 472 cf. κ 87
ἔνθ' ἄρα Φοινίκων ἀνδρῶν ἔεν ὠκύαλοσ νηῦσ.
οἳ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντεσ ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα, — 474 = Α 312
νῶ' ἀναβησάμενοι· ἐπὶ δὲ Ζεὺσ οὖρον ἴαλλε.
„ϝεξῆμαρ μὲν ὁμῶσ 'πλέομεν νύκτασ τε καὶ ἦμαρ, — 476 = κ 80
αὐτὰρ ὅθ' ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺσ 'θῆκε Κρονίων, — 477 = μ 399
τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα 'βάλ' Ἄρτεμισ ἰοχέαιρα, — 478ᵇ = Ζ 428
ἄντλωι δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ' ὡσ εἰναλίη κήξ.
καὶ τὴν μὲν φώκησι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι

---

463. *ὑπισχόμεναι* P] *ὑποσχ.* F, *ἐπισχ.* G. ‖ 466. *δέπα'(α)* F] *δέπασ* G P. ‖ 467. **μοι*] *μευ* (cf. § 92). An **ἐμὸν* (coll. Ξ 118)? ‖ 469. *κόλπωι*] *-που* Aristoph. (teste Didymo ad ι 329). ‖ 470. *ἀεσιφροσύνηφι* § 46] *-νῃσι.* ‖ 473. *ἀνδρῶν ἔεν* (*ἦν*) P] *ἀνδρῶν* G¹, *ἦν ἀνδρῶν* G² F. — *ὠκύαλοσ* F P] *-πορoσ* G (ut Α 421 al.). Cf. Ο 705 μ 182. ‖ 477. *αὐτὰρ ὅθ'* (*ὅτε*)] *ἀλλ' ὅτε δὴ* vel *δ'* Ω (cf. μ 399). ‖ 479. *κήξ*] *κῆυξ* X D U L W, *εἰν ἁλὶ κῆυξ* Nauck. ‖ 480 sq. Om. Z k, in marg. habent X D.

---

463. ὦνον ὑπισχόμεναι] *pretium offerentes.* Cf. ι 576.

466. δέπα' ἠδὲ τραπέζασ] *mensas* cum *poculis* ceterisque vasis, quibus Ctesii convivae modo usi fuerant. De eliso δέπα'(α) cf. § 72, de mensis post cenam ablatis Ω 476 ξ 455.

468. θῶκον] cf. Θ 439. Rex et eius ministri post cenam abierant in forum necdum inde redierant.

469. Satis fluxus igitur et amplus, ut postea apud Graecos, fuit pallii sinus, in quo tria pocula possent ita celari ut nihil suspecti aut insoliti haberet vestitus mulieris illud onus sub veste portantis.

470. ἀεσιφροσύνηφι] cf. Υ 183.

471. 'σκιάοντο] § 191.

472. ἦμεσ] § 92.

473. ἔεν] § 302.

477. Ζεὺσ] cf. Β 134.

478 sq. Subita morte (cf. γ 280) peremta est mulier perfida; in navigii enim alveum profundum illapsa cervices fregit. Sed poeta „igitur" dixit (δέ, vs. 479), non „enim"; telo deae occisa decidit, non: lapsa obiit.

479. ὡσ εἰναλίη κήξ] *ut mergus* similisve avis marina, posteris κῆυξ dicta. De adiectivo εἰνάλιοσ cf. § 44.

480 sq. Itaque — qui nautis itinera maiora facientibus semper et ubique fuit mos — mortuae mulieris corpus in mare est eiectum. Sed verbis incle-

ἔκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ ’λιπόμην ἀκαχημένοσ ἦτορ. 481 cf. ν 286
τοὺσ δ’ Ἰθάκηι ἐπέλασσε φέρων ἄνεμόσ τε καὶ ὕδωρ, 482 cf. γ 300
ἔνθα με Λαέρτησ ’πρίατο κτεάτεσσιν ἑϝοῖσι. 483ᵇ = α 430
οὕτω τήνδε γε γαῖαν ἐγὼ ’ϝίδον ὀφθαλμοῖσι.“
τὸν δ’ αὖ διογενὴσ Ὀδυσεὺσ ἠμείβετο μύθωι·
„Εὔμαι’, ἦ μάλα δή μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινασ 486 sq. cf. ξ 361 sq.
ταῦτα ϝέκαστα λέγων, ὅσα δὴ ’πάθεσ ἄλγεα θυμῶι.
ἀλλ’ ἦ τοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῶι ἐσθλὸν ἔθηκε
Ζεύσ, ἐπεὶ ἀνδρὸσ δώματ’ ἀφίκεο πολλὰ μογήσασ 489ᵇ cf. ψ 338
ἠπίου, ὅσ δή τοι παρέχει βρῶσίν τε πόσιν τε
ἐνδυκέωσ, ζώεισ δ’ ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἐγώ γε
πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ϝάστε’ ἀλώμενοσ ἐνθάδ’ ἱκάνω.“ 492ᵃ = τ 170, 492ᵇ cf. ζ 206
ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον·
καδδραθέτην δ’ οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα.
αἶψα γὰρ Ἠὼσ ἦλθεν ἐΰθρονοσ.

οἳ δ’ ἐπὶ χέρσου
Τηλεμάχοι’ ἕταροι ’λύον ἱστία, κὰδ δ’ ἕλον ἱστὸν
καρπαλίμωσ, τὴν δ’ εἰσ ὅρμον προέρεσσαν ἐρετμῶι. 497-499 = Α 435 sqq.
ἐκ δ’ εὐνὰσ ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι’ ἔδησαν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ ἔβαινον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσησ
δεῖπνόν τ’ ἠντύνοντο ’κερῶντό τε αἴθοπα ϝοῖνον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο, 501 = Α 469
τοῖσι δὲ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἤρχετο μύθων· 502 = α 367

484. γε Bothe] τε (om. M); cf. ν 238. ‖ 487. ἄλγεα θυμῶι G P] ἠδ’ ὅσ’ ἀλήθησ F (cf. ξ 362 ο 401). ‖ 497. ὅρμον F P] λιμένα G. — προέρεσσαν (Ar.) n] -ρυ(σ)σαν Ω. Cf. Α 435. — ἐρετμῶι] cf. δ 580.

mentibus id dicit Eumaeus, ancillam scelestam, quae mancipium et subulcum e regis ditissimi filio se fecerit, vehementer perosus, et multis annis interiectis impense etiam gaudens ob mulierculae consilia morte subita ad nihil redacta. „In patriam ista non pervenit tamen! Ne mortuae quidem corpori iustum contigit funus! οὐκ ἀρετᾶι κακὰ ϝέργα, ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῶι βουλεύσαντι κακίστη.“

482. ἐπέλασσε φέρων] singularis ut Α 255.

485. διογενὴσ] § 21.

486. θυμὸν ὄρινασ] cf. Ξ 326.

495. In littoris locum desertum, haud procul ab Eumaei tugurio, nave appulerant Telemachi comites; cf. vs. 297—300 et 553.

496. Τηλεμάχοι’(ο)] § 59.

498. εὐνὰσ] cf. Α 436.

500. ’κερῶντο] § 297.

„ὕμεσ μὲν νῦν ϝάστυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν,
αὐτὰρ ἐγὼν ἀγροὺσ ἐπελεύσομαι ἠδὲ βοτῆρασ, 504 cf. π 27
ϝεσπέριοσ δ' εἰσ ϝάστυ ϝιδὼν ἐμὰ ϝέργα κάτειμι.
ἠῶθεν δέ κεν ὔμιν ὁδοιπόριον παραθείην,
δαῖτ' ἀγαθὴν κρεάων καὶ ϝοίνου ϝηδυπότοιο."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Θεοκλύμενοσ θεοϝειδήσ·
„πῆι τ' ἄρ' ἐγώ, φίλε τέκνον, ἴω; τέο δώμαθ' ἵκωμαι·
ἀνδρῶν, οἳ κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι; 510 cf. α 247
ἦ ἰθὺσ σῆσ μητρὸσ ἴω καὶ σοῖο δόμοιο;"
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„ἄλλωσ μέν σέ κ' ἐγώ γε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
ἔρχεσθ', οὐ γάρ τι ξενίων ποθή· ἀλλὰ σοὶ αὐτῶι
χεῖρον, ἐπεί τοι ἐγὼ μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ
ὄψεται. οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ ϝοίκωι
φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπερωΐωι ἱστὸν ὑφαίνει.
ἀλλά τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι, ὅν κεν ἵκοιο,
Εὐρύμαχον Πολύβοιο δαΐφρονοσ ἀγλαὸν υἱόν,
τὸν νῦν ϝῖσα θεῶι Ἰθακήσιοι εἰσοράουσι· 520 cf. M 312 ϑ 173
καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστοσ ἀνὴρ μέμονέν τε μάλιστα
μητέρ' ἐμὴν γαμέειν καὶ Ὀδυσσῆοσ γέρασ ἴσχειν.
ἀλλὰ τά γε Ζεὺσ ϝοῖδεν Ὀλύμπιοσ, αἰθέρι ναίων,
εἴ κέ σφι πρὸ γάμοιο τελευτήσηι κακὸν ἦμαρ."

503. *νῆα μέλαιναν*] *δῖοι ἑταῖροι* P. ‖ 504. *ἀγροὺσ* P] *ἀγρούσδ'* G, *ἀγρόνδ'* F. — *ἐπελεύσομαι* G] *ἐπιείσομαι* F P (cf. § 308), *ἀγρόνδε ἐλεύσομαι* la Roche (coll. Z 365 α 88 ρ 52), sed cf. π 27. ‖ 506. *παραθείην* G P] *-θείμην* F. ‖ 507. *καὶ* Bentley] *τε καί*. ‖ 509. *τ' ἄρ'* (*τὰρ*) Bekker] *γάρ*. Cf. Σ 182. ‖ 514. *τι* P] *τοι* F, *μοι* G. ‖ 518. *ἵκοιο*] *ἵκηαι* G[1] F P M. ‖ 522. **ἴσχειν*] *ἕξειν*. Cf. B 544. ‖ 524. *κέ* G P] *καί* F. Cf. γ 216 Π 860 sq. — *τελευτήσηι* § 122] *-σει*.

503. ὑμεσ] § 92.

505. ϝέργα] *agros*. Cf. T 131.

506 sq. Nullam dein huius cenae mentionem fecit poeta, quae maioris essent momenti mox habens narranda. Cf. vs. 301 sq.

506. ὔμιν] § 92.

507. κρεάων] § 72.

509. φίλε τέκνον] cf. vs. 256 E 638. — τέο] § 92.

513. *Alioquin* — i. e. *nisi quid obstaret* — *etiam domum mecum venire te iuberem, quemadmodum hactenus itineris comitem inde a Pylo te habui; sed ipse domum nunc non eo.* — σέ κ'(ε)] § 326.

517. In *cubiculo* nunc collocatus est Penelopes ιστόσ, qui in *megaro* stabat olim. Cf. α 328, 338, 357.

518–520. Succensentis acerba haec sunt verba. De Eurymacho cf. vs. 17 sq. π 448 al.

520. εἰσοράουσι] § 191.

522. Ὀδυσσῆοσ γέρασ] cf. Υ 182.

ὣσ ἄρα ϝοι ϝειπόντι ἐπέπτατο δεξιὸσ ὄρνισ, 525 = Ν 821
κίρκοσ, Ἀπόλλωνοσ ταχὺσ ἄγγελοσ· ἐν δὲ πόδεσσι
'τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ 'χεῦεν ἔραζε 527ᵇ cf. Ρ 619
μεσσηγὺσ νηόσ τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.
τὸν δὲ Θεοκλύμενοσ ἑτάρων ἄπο νόσφι καλέσσασ
ἔν τ' ἄρα ϝοι 'φῦ χειρὶ ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 530 = Ζ 253
„Τηλέμαχ', οὔ τοι ἄνευ θεοῦ ἤλυθε δεξιὸσ ὄρνισ·
ἔγνων γάρ μιν ἐσ ἄντα ϝιδὼν οἰωνὸν ἐόντα.
ὑμοῦ δ' οὐκ ἔστιν γένεοσ βασιλεύτερον ἄλλο
ἐν δήμωι Ἰθάκησ, ἀλλ' ὔμεσ καρτεροὶ αἰεί.“
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ϝέποσ τετελεσμένον εἴη! 536-538 = ρ 163 sqq. τ 309 sqq.
τῶι κε τάχα γνοίησ φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
ἐξ ἐμέ', ὥσ κέν τίσ σε συναντόμενοσ μακαρίζοι.“

---

529. *καλέσσασ*] *(ἐ)κάλεσσε? Cf. *Ζ* 252. ‖ 531. *ἤλυθε* G] *ἔπτατο* P, *ἐπέπτατο* F (e vs. 525). ‖ 533. **ὑμοῦ δ' οὐκ ἔστιν γένεοσ*] *ὑμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένευσ* (*-νοσ* S H^2 et in imitatione Marcellus Sidetes *Ἑλλάδι δ' οὔτε γένοσ βασιλεύτεροσ οὔτε τι φωνὴν* | *Ἡρώδεω* (Epigr. Kaibel 1046^{36}). Cf. § 71. ‖ 536. *τετελεσμένον εἴη*] *τελέσειε Κρονίων* G (cf. *υ* 236). ‖ 537. *τάχα* G F P] *μάλα* M.

---

525. ἐπέπτατο] § 216.

526. In *Iliade* si haec essent narrata, poeta finxisset potius ab *Iove* alitem tunc esse missum (cf. e. g. Ω 296). Nunc ab *Apolline* vaticiniorum deo (cf. θ 79 sq.) accipiter, avis ei sacra, missus esse dicitur, et proci eo mensis die, qui huic deo sacer fuit, ab Ulixe mox superabuntur (cf. υ 156).

529—534. Clam ceteris Theoclymenus Telemachum docet ratum mox fore id quod modo optavit, ut perirent proci. Cf. vs. 223—286.

533. οὐκ ἔστιν] praesenti tempore vates utitur, mentis oculis res futuras cernens veluti praesentes; cf. Θ 246.

— βασιλεύτερον] inter gentes principum (βασιλήων) Ithacensium nulla nobilior potentiorve fuit quam gens Laërtiadarum. Cf. Agamemnon in Iliade ceteris regibus βασιλεύτεροσ dictus Ι 160, 392, item Menelaus Κ 239. Ithacae *duodecim* praeter Ulixem fuere βασιλῆεσ, ut Scheriae praeter Alcinoum (cf. α 386 θ 390 sq.).

534. ὔμεσ] § 92.

— καρτεροὶ αἰεί] i. q. ἐγκρατεῖσ ἀεί, *paenes vos semper est* (*erit*) *regia potestas*: non erit Eurymachi istius, non uxorem ducet ille matrem tuam! οὐκ ἀπὸ φῦλον ὄλωλε (ὀλεῖται) | νώνυμον ἐξ Ἰθάκησ Ἀρκεσσίου ἀντιθέοιο, quod verebatur subulcus (ξ 181 sq.), sed Τηλεμάχοιο βίη λαοῖσι ϝανάξει | καὶ παίδων παῖδεσ τοί κεν μετόπισθε γένωνται, si sic licet uti Neptuni verbis de posteris Aeneae vaticinantis (Υ 307 sq.). Sic καρτερόσ etiam Archil. fr. 25 Theocrit. XV 94 IGA. 500^{29} Leg. Gortyn. IV^{25} $VI^{33, 45}$ $VIII^{43, 48}$ usurpatum est, et κρείσσων φ 345.

538. ἐμέ'(ο)] § 92.

— κεν] § 326.

ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνεε, πιστὸν ἑταῖρον·
„Πείραιε Κλυτίδη, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα
πείθε' ἐμῶν ἑτάρων, οἵ μοι Πύλον εἰσ ἅμ' ἕποντο·
καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσι
ἐνδυκέωσ φιλέειν καὶ τιέμεν', εἰσ ὅ κεν ἔλθω.“ 543 = ρ 56
τὸν δ' αὖ Πείραιοσ δουρὶ κλυτὸσ ἀντίον ηὔδα·
„Τηλέμαχ', εἰ γὰρ καὶ σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοισ,
τόνδε δ' ἐγὼ κομίσω, ξενίων δέ ϝοι οὐ ποθὴ ἔσται.“
ὣσ ϝειπὼν ἐπὶ νηὸσ ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρουσ 547 cf. ι 177
αὐτούσ τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι· 548 sq. = ι 178 sq.
οἳ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον.
Τηλέμαχοσ δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα, 550 cf. Β 44 Ω 340
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχοσ ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῶι 551 = Κ 135
νηὸσ ἀπ' ἰκριόφιν. τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν. 552ᵇ = β 418
οἳ μὲν ἀνώσαντεσ 'πλέον εἰσ πόλιν, ὣσ ἐκέλευσε
Τηλέμαχοσ φίλοσ υἱὸσ Ὀδυσσῆοσ θείοιο· 554 = 63
τὸν δ' ὦκα προβιβάντα πόδεσ 'φέρον, ὄφρ' ἵκετ' αὐλήν,
ἔνθα ϝοι ἦσαν ὕεσ μάλα μυρίαι, ἧισι συβώτησ
ἐσθλὸσ ἐὼν ἐνίαυε, ϝανάκτεσσ' ἤπια ϝειδώσ.

ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως ὑπὸ Τηλεμάχου.

π τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίηι Ὀδυσεὺσ καὶ δῖοσ ὑφορβὸσ 1 = ο 301

545. καὶ Hermann] κεν. — μιμνοιο G F] -νην P, -νησ X D. ‖ 546. δ'(ἐ) Herodian. ad Ω 17] τ' Ω (cf. Ν 733 δ 387 ν 238). ‖ 552. ἀπ'(ὀ) G² P] ἐπ' G¹ F. ‖ 555. προβιβάντα] -ῶντα Ω. Cf. Γ 22. ‖ 557. ϝανακτεσσ'(ι) § 64] -τεσσιν. ‖ 1. κλισίηι G] -ιησ' F P (cf. ο 301). — δῖοσ] θεῖοσ F.

539—543. Telemachus quoniam a vate modo certior factus est Eurymacho perniciem instare, hospitem non illum adire iubet, sed *Piraeum*, minus quidem locupletem virum, sed pium magis et probum.

541. πείθε'(αι)] § 117.

542. δώμασι σοῖσι] i. e. aedibus *Clytii* patris; cf. π 327.

545. εἰ γάρ] cf. Γ 59.

— καὶ . . . πολὺν χρόνον] haec iungenda. *Etiamsi diu apud nos remansurus sit hospes, libens eius curam habebo.*

546. κομίσω] § 147 et 210.

549. ἐπὶ κληῖσι] cf. Π 170.

550. Nudis igitur pedibus in navi, ut domi, Telemachus sedit.

551 sq. Cf. vs. 283.

553. ἀνώσαντεσ] mente add. νῆα. Navem appulsam (cf. vs. 497 sq.) contis vel vi humerorum in mare iam retruserunt, ut Ithacae portum peterent. Cf. π 322.

ἠντύνοντ' ἄριστον ἅμ' ἠόϊ, κηαμένω πῦρ, 2ᵃ = Ω 124ᵇ
ἔκπεμψάν τε νομῆασ ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι.
Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνεσ ὑλακόμωροι·
οὐδ' ὕλαον προσιόντα· 'νόησε δὲ δῖοσ Ὀδυσσεὺσ 5ᵇ = Ε 669
σαίνοντάσ τε κύνασ, περί τε κτύποσ ἦλθε ποδοῖιν. 6ᵇ cf. τ 444
αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 7 = ρ 543
„Εὔμαι', ἦ μάλα τίσ τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖροσ
ἢ καὶ γνώριμοσ ἄλλοσ, ἐπεὶ κύνεσ οὐχ ὑλάουσι,
ἀλλὰ περισσαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω."
οὔ πω πᾶν 'ϝέϝρητο ϝέποσ, ὅτε ϝοι φίλοσ υἱὸσ 11ᵃ = Κ 540
ἔστη ἐνὶ προθύροισι. ταφὼν δ' ἀνόρουσε συβώτησ, 12 cf. Λ 777
ἐκ δ' ἄρα ϝοι χειρῶν 'πέσον ἄγγεα, τοῖσ' ἐπονεῖτο
κιρνὰσ αἴθοπα ϝοῖνον· ὃ δ' ἀντίοσ ἦλθε ϝάνακτοσ,
'κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεε καλὼ 15 = ρ 39 cf. τ 417
χεῖράσ τ' ἀμφοτέρασ, θαλερὸν δέ ϝοι ἔκπεσε δάκρυ. 16ᵇ = Β 266
ὡσ δὲ πατὴρ ϝὸν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζῃι
ἐλθόντ' ἐξ ἀπίησ γαίησ δεκάτωι ἐνιαυτῶι, 18ᵃ cf. Α 270
μοῦνον τηλύγετον, τῶι ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃι,
ὣσ τότε Τηλέμαχον θεοϝειδέα δῖοσ ὑφορβὸσ
πάντ' ἔκυσεν περιφὺσ ὡσ ἐκ θανάτοιο φυγόντα,
καί ϝ' ὀλοφυρόμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 22 cf. ρ 40
„ἦλθεσ, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάοσ; οὔ σ' ἔτ' ἐγώ γε 23 sq. = ρ 41 sq.

---

2. ἠντύνοντ'] -ντο F² H W (cf. Ω 124). || 7. ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα] προσεφώνεεν ἐγγὺσ ἰόντα Dion. Hal. de comp. verb. 3. || 8. ἑταῖροσ] ἑταίρων G. || 11. 'ϝέϝρητο § 306] εἴρητο. || 13. (')πέσον F] -σεν G P. || 14. In marg. habet G. — ἀντίοσ G P] -ον F (cf. Ζ 54). — ἤλθε(ν) M n] ἤλυθ' Ω. || 15. φάεε καλὼ] -α -λὰ Ω. Cf. Π 349 et Γ 18. || 16. δέ ϝοι ἔκπεσε δάκρυ] κατὰ δάκρυον εἴβων H K (cf. λ 391). || 17. ἀγαπάζῃι G² P] -ζει G¹ F. || 18. ἐλθόντ'(α) G F] ἐλθὼν P. || 22. ϝ'(ε)] ῥ' Ω. Cf. Ε 871. || 23. φάοσ] θάλοσ Nauck, item ρ 41 (cf. Χ 87 h. Cer. 66 et v. l. Χ 56).

---

2. ἄριστον] cf. Ω 124.
— ἠόϊ] § 77.
— κηαμένω] § 153.
4. ὑλακόμωροι] cf. ξ 29.
11. 'ϝέϝρητο] § 306.
12. προθύροισι] cf. Ο 124.
13. ἄγγεα] videntur dici τὸ κισσύβιον, quod subulco pro cratera fuit (cf. ξ 78 et mox vs. 52), et πρόχοοσ sive vas quo merum hausit e dolio.

17–21. Similis imago est ι 481 sq.
18. ἀπίησ] cf. Α 270.
19. τηλύγετον] cf. Γ 175.
21. ὡσ ἐκ θανάτοιο φυγόντα] *quippe cui procos necem intentasse sciret* (cf. ξ 180–182).
23. φάοσ] *mea lux!* Item ρ 41. Cf. Eur. Herc. 531 Ion. 1439 Ar. Eq. 1319 et loci ubi *salutem* valet φάοσ (Ο 282 al.).

ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηῒ Πύλονδε. 24ᵇ cf. 142
ἄλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, φίλον τέκοσ, ὄφρα σε θυμῶι
τέρψομαι εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα. 26ᵇ cf. γ 318
οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεαι οὐδὲ νομῆασ, 27 cf. ο 504
ἀλλ' ἐπιδημεύεισ· ὣσ γάρ νύ τοι ἔϝϝαδε θυμῶι,
ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορᾶν ἀΐδηλον ὅμιλον.“ 29 cf. ψ 303
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα· 30 sq.ᵃ = ρ 598 sq.
„ἔσσεται οὕτωσ, ἄττα· σέθεν δ' ἕνεκ' ἐνθάδ' ἱκάνω,
ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσι ϝίδω καὶ μῦθον ἀκούσω,
ἤ μοι ἔτ' ἐν μεγάροισ μήτηρ μένει, ἠέ τισ ἤδη 33ᵇ sq.ᵃ cf. λ 175 sq.
ἀνδρῶν ἄλλοσ ἔγημεν, Ὀδυσσῆοσ δέ ποθ' εὐνὴ
χήτε' ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κεῖται ἔχουσα.“
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε συβώτησ ὄρχαμοσ ἀνδρῶν· 36 = ο 351
„καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῶι 37-39 = λ 181 sqq.
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ὀϊζυραὶ δέ ϝοι αἰεὶ
φθίνουσιν νύκτεσ τε καὶ ἤματα δάκρυ χεούσηι.“
ὣσ ἄρα φωνήσασ ϝοι ἐδέξατο χάλκεον ἔγχοσ· 40 = ο 282
αὐτὰρ ὅ γ' εἴσω ἴεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν, 41 cf. ρ 30; 41ᵇ = ψ 88

---

24. In marg. n additur: *λάθρηι ἐμεῦ ἀέκητι φίλου μετὰ πατρὸσ ἀκουήν* (= ρ 43). ‖ 29. *ἐσορᾶν* P] *προσορᾶν* G F. ‖ 33. *ἤ* § 327] *εἴ*. — *μεγάροισ*] **πατρὸσ* vel *ϝοίκωι*? Cf. § 60. Non videtur scribendum *μεγάρωι* (cf. vs. 38). ‖ 35. *ἐνευναίων*] *-ωι* l. a. ‖ 39. *φθίνουσιν* G P] *φθινύθουσι* F (cf. λ 183).

26—29. Et incolumem ex itinere Telemachum rediisse impense gaudet Eumaeus et nunc, quod raro fieri solebat, suum tugurium visere.

26. εἰσοράων] § 191.

28. ἔϝϝαδε] § 40.

33—35. Verendum esse ne Penelope filio absente novo marito nuberet Minerva nuper dixit Telemacho (ο 15—23). Sumit nunc iuvenis, matrem, si aliorsum abeat, culcitas et vestes, quibus Ulixis torus hactenus constratus fuit, in novi coniugis aedes ablaturam, tunc igitur nullas telas nisi aranearum habiturum esse torum illum coniugalem dudum vacuum. Tenue hoc, sed ad rei odium augendum plurimum valet. Proverbiali autem hac locutione, de qua cf. Hes. Oper. 475 Theocr. XVI 96 Catull. XIII 8 Propert. IV 5, 33, dum utitur poeta, non rogat quam multum temporis araneae requirant ad lectum telis suis deturpandum, neque sintne omnino araneae tempore hiemali (cf. ε 467 sq.). Dum abest Ulixes, Penelope noctes transigit in superiore aedium parte et in lecto artiore, ut vidua (cf. α 328).

34. ποθ'(ι)] § 322.

35. χήτε'(ϊ)] § 71.

— ἐνευναίων] cf. ξ 51.

40. ϝοι ἐδέξατο] cf. Α 596.

τῶι δ' ἕδρησ ἐπιόντι πατὴρ ὑπέϝειξεν Ὀδυσσεύσ.
Τηλέμαχοσ δ' ἑτέρωθεν ἐρήτυε 'φώνησέν τε·
„ἧσο, ξεῖν'· ἧμεσ δὲ καὶ ἄλλοθι δήομεν ἕδρην
σταθμῶι ἐν ἡμετέρωι· πάρα δ' ἀνὴρ ὃσ καταθήσει.“
ὣσ 'φάθ', ὁ δ' αὖτισ ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τῶι δὲ συβώτησ
'χεῦεν ὕπο χλωρὰσ ῥῶπασ καὶ κῶασ ὕπερθε.
ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσῆοσ φίλοσ υἱόσ.
τοῖσιν δὲ κρεάων πίνακασ παρέθηκε συβώτησ 49 cf. α 141
ὀπταλέων, ἅ ῥα τῆι προτέρηι ὑπέλειπον ἔδοντεσ,
σῖτον δ' ἐσσυμένωσ παρενήεεν ἐν κανέοισι, 51 cf. α 147
ἐν δ' ἄρα κισσυβίωι 'κίρνη μελιϝηδέα ϝοῖνον· 52 sq.ª = ξ 78 sq.
αὐτὸσ δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆοσ θείοιο. 53 = ι 218
οἳ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρασ ἴαλλον. 54 sq. = ι 91 sq.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο,
δὴ τότε Τηλέμαχοσ προσεφώνεε δῖον ὑφορβόν·
„ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνοσ ὅδ' ἵκετο; πῶσ δέ ϝε ναῦται 57ᵇ cf. α 171
ἤγαγον εἰσ Ἰθάκην; τίνεσ ἔμμεναι ηὐχετάοντο; 58 = α 172
οὐ μὲν γάρ τί ϝε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.“ 59 cf. α 173
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα·
„τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω. 61 = γ 254
ἐκ μὲν Κρητάων γένοσ εὔχεται εὐρειάων, 62 cf. ξ 199
φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ϝάστεα δινηθῆναι
πλαζόμενοσ· ὣσ γάρ ϝοι ἐπέκλωσεν τά γε δαίμων.
νῦν αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν παρὰ νηὸσ ἀποδρὰσ

44. ἧσο P] ἧσ' ὦ GF. — *ἕδρην δὲ καὶ ἄλλοθι δήω ἐγώ γε? Cf. comment. ‖ 45. Om. M¹. ‖ 47. κῶασ ὕπερθε] κώεα καλά G. ‖ 49 sq. Improbabat Aristophanes (Athen. 228 *c*, *d*); vs. 50 om. DZk, in marg. habet X. ‖ 49. δὲ F¹] δ' αὖ GF² P. — κρεάων (κρειῶν) πίνακασ F] π. κρειῶν GP. ‖ 50. ὑπέλειπον GF] κατ. P. ‖ 51. παρενήεεν] παρήνεεν G, παρενήνεεν Ω (-ον P). Cf. *H* 428. ‖ 53. ἀντίον] -οσ P¹ (cf. *Z* 54). ‖ 62. εὐρειάων] -τάων P. ‖ 65. αὖ GP] δ' αὖ F. — παρὰ GP] ἐκ F, ἀπὸ Un.

42. ὑπέϝειξεν] Ulixes partium quas agit ne hoc quidem temporis articulo est oblitus. Cf. ξ 31 ρ 238, 465 τ 209—212.

44. ἧμεσ] pluralis molestus, item τ 344 χ 464. Quod sequitur ἡμέτεροσ intellegi potest *Arcesiadis proprius.* Cf. Z 414 et de pronominis ἧμεσ figura § 92.

47. ῥῶπασ] cf. N 199 et ξ 49.

49 sq. Cenae matutinae tempus est; cf. vs. 2, 14.

49. κρεάων] § 72.

52. κισσυβίωι] cf. ι 346.

58. ηὐχετάοντο] § 191.

59. Cf. α 173.

62. Cf. ξ 199 et ν 256.

64. ἐπέκλωσεν τά γε δαίμων] cf. Υ 127 sq.

65 sq. Cf. ξ 315—359 et β 165.

ἤλυθ' ἐμὸν πρὸσ σταθμόν, ἐγὼ δέ τοι ἐγγυαλίξω.
ϝέρξον ὅπωσ ἐθέλεισ· ἱκέτησ δέ τοι εὔχεται εἶναι.“
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„Εὔμαι', ἦ μάλα τοῦτο ϝέποσ θυμαλγὲσ ἔϝειπεσ.
πῶσ γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκωι;
αὐτὸσ μὲν νέοσ εἰμὶ καὶ οὔ πω χερσὶ πέποιθα
ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τισ πρότεροσ χαλεπήνηι·
μητρὶ δ' ἐμῆι δίχα θυμὸσ ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
ἢ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένηι καὶ δῶμα κομίζηι
εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιοσ δήμοιό τε φῆμιν,
ἦ ἤδη ἅμ' ἕπηται, Ἀχαιῶν ὅσ τισ ἄριστοσ
μνάητ' ἐν μεγάροισιν ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρηισι.
ἀλλ' ἦ τοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
ϝέσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματα καλά,
δώσω δὲ ξίφοσ ἄμφηκεσ καὶ ποσσὶ πέδιλα,
πέμψω δ' ὅππηι μιν κραδίη θυμόσ τε κελεύει.
εἰ δ' ἐθέλεισ, σὺ κόμισσον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξασ·
ϝείματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω καὶ σῖτον ἅπαντα
ἔδμεναι, ὥσ κεν μή σε κατατρύχηι καὶ ἑταίρουσ.
κεῖσε δ' ἄρ' οὔ μιν ἐγώ γε μετὰ μνηστῆρασ ἐάσω
ἔρχεσθαι, λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι·
μή μιν κερτομέωσιν· ἐμοὶ δ' ἄχοσ ἔσσεται αἰνόν.

67ª = Δ 37
67ᵇ cf. ε 450
69 cf. Γ 204
71ᵇ sq. = φ 132 [sq.
72 = Ω 369
73ᵇ = υ 38
75 = τ 527
76 sq. cf. υ 335
76 cf. τ 528
77ª = τ 529
78ᵇ = γ 368
79 = ρ 550 φ 339 cf. ξ 154, 396
80 cf. φ 341
81 = φ 342
84ᵇ cf. ο 309

69. θυμαλγὲσ] νημερτὲσ G (voluitne νηκερδὲσ? cf. ξ 509). || 70. ἐγὼν] ἐμῶι M. — οἴκωι] neglecto ϝ, ἔνδον Fick. || 72. ἀπαμύνασθαι] ἀπαλέξασθαι schol. ad Τ 326. || 73. δ' ἐμῆι F P] δέ μοι G. Cf. β 50. || 77. μνάητ' ἐν Knight] μνᾶται ἐνὶ Ω, item τ 529. Cf. § 190 sq. || 79. μιν] μὲν F, ἕσσωμι schol.; cf. Ε 181 et comment. || 85. ἄρ' (ἄρ) F] ἂν Ω nimis dubitanter (cf. § 326). — ἐάσω P] ἐῶιμι G¹ X, ἐῶ μιν F G². || 86. ὕβριν] ἔργον M K (cf. Δ 203).

66. ἐγγυαλίξω] confluxere duae notiones: *iam eum tibi trado* et: *tu posthac eius curam habebis*. Cf. vs. 85 et Κ 88.

72. χαλεπήνηι] mente add. μιν. Cf. vs. 108

77. De ro cf. θ 318 sq.

78 sq. Sermonis quotidiani laxam structuram feliciter imitatur poeta. Postquam obiecit nonnulla Telemachus, „atenim" addit „istum hospitem, quoniam ad tuam domum venit, induam eum pallio et tunica." Haud aliter Venus ad Anchisen h. Ven. 256 sq.: τὸν μέν, ἐπεὶ δὴ πρῶτα ϝίδηι φάοσ ἠελίοιο, | νύμφαι μιν θρέψουσιν κτέ.; praeterea cf. α 275.

— χλαῖνάν τε χιτῶνά τε] de hac locutione cf. Ω 588.

80. ξίφοσ ἄμφηκεσ] donum honorificum; cf. ρ 222.

84. κεν] § 326.

85. οὐκ . . . ἐάσω] futuri similis usus atque vs 66; cf. Κ 88.

πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
ἄνδρα καὶ ἴφθιμον, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσι." 89ᵇ = Κ 557
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
„ὦ φίλ', ἐπεί θήν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμισ ἐστί,
ἦ μάλα μοι καταδάπτετ' ἀκούοντι φίλον ἦτορ,
οἷα φατὲ μνηστῆρασ ἀτάσθαλα μηχανάεσθαι 93 sq. cf. γ 212 sq. 93 cf. σ 143
ἐν μεγάροισ', ἀϝέκητι σέθεν τοιούτου ἐόντοσ. 93ᵇ cf. γ 207
ϝειπέ μοι, ἠὲ ϝεκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέ γε λαοὶ 95 sq. = γ 214 sq.
ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον ἐφεσπόμενοι θεοῦ ὀμφῆι,
ἤ τι κασιγνήτοισ' ἐπιμέμφεαι, οἷσί περ ἀνὴρ 97 cf. 115
μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκοσ ὄρηται. 98 = 116
αἲ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέοσ εἴην τῶιδ' ἐπὶ θυμῶι, 99 cf. Ν 485
ἢ πάϊσ ἐξ Ὀδυσῆοσ ἀμύμονοσ, ἠὲ καὶ αὐτόσ!
αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριοσ φώσ, 102 sq.* = Ε 214 sq.
εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην
ἐλθὼν εἰσ μέγαρον Λαερτιάδα' Ὀδυσῆοσ. 104 cf. φ 262
εἰ δ' αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο μοῦνον ἐόντα,
βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενοσ μεγάροισι
τεθνάμεν' ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀϝεικέα ϝέργ' ὁράεσθαι, 107-109 = υ 317 sqq.
ξείνουσ τε στυφελιζομένουσ δμωιάσ τε γυναῖκασ
ῥυστάζοντασ ἀϝεικελίωσ κατὰ δώματα καλὰ
καὶ ϝοῖνον διαφυσσόμενον καὶ σῖτον ἔδοντασ

---

101 ἔλθοι ἀλητεύων, ἔτι γὰρ καὶ ϝελπίδοσ αἶσα. 101ᵇ = τ 84

---

92. *μοι . . . ἀκούοντι] μευ . . . -ντοσ. Cf. § 92 et 19 et α 48, 316 ρ 46, 514 Υ 169 al. || 93. ἀτάσθαλα] ἀμήχανα G. || 96. ἐφεσπόμενοι § 247] ἐπισπ. || 99. ἐπὶ Ar.] ἐνὶ G F P (cf. Ν 485 et Λ 55). || 101. Versum, quo turbatur oratio, Ar. —; fortasse etiam vs. 100 spurius est. || 104. Zen. Ar. — || 106. κ' ἐν F] κεν Ar. G P. Cf. Θ 337. || 110. διαφυσσόμενον] -νουσ P.

---

88 sq. *Ego tueri eum non potero.* Cf. vs. 70—72.

91—111. Subridens mendicus „*fortasse*" — ait — „*etiam mihi dicere aliquid* „*licet. Propter procorum impudentem* „*audaciam recipere me non vis: usque* „*adeone igitur nihil tu vales in tuis* „*ipsius aedibus?*"

92. καταδάπτετ'(αι) . . . ἦτορ] cf. α 48 et δάκνειν φρένασ similia Ε 493 al.

93. μηχανάεσθαι] § 191.

100. Cf. β 35.

103. γενοίμην] cf. Ε 215.

104. Λαερτιάδα'(ο)] § 55.

105. πληθυῖ] § 75.

106 sq. Cf. Ο 511 sq.

108. ξείνουσ . . . στυφελιζομένουσ] hoc enim hospitibus suis metuendum esse modo dixit Telemachus (vs. 70—72, 88 sq.).

μὰψ αὔτωσ, ἀτέλεστον, ἀνηνύστωι ἐπὶ ϝέργωι." 111ᵇ cf. Δ 175
τόν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα· 112sq. = ο 265sq.
„τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέωσ ἀγορεύσω.
οὔτε τί μοι πᾶσ δῆμοσ ἀπεχθόμενοσ χαλεπαίνει,
οὔτε κασιγνήτοισ' ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνὴρ 115 cf. 97
μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκοσ ὄρηται. 116 = 98
ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων·
μοῦνον Λαέρτην Ἀρκέσσιοσ υἱὸν ἔτικτε,
μοῦνον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα πατὴρ ἔτεκ'· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν ἔλιπ', — οὐδ' ἀπόνητο!
τῶι νῦν δυσμενέεσ μάλα μυρίοι εἴσ' ἐνὶ ϝοίκωι.
ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἔπι κρατέουσιν ἄριστοι, 122-128 = α 245 sqq.
Δολιχίωι τε Σάμηι τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθωι,
ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι,
τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ ϝοῖκον.
ἡ δ' οὔτ' ἀρνέεται στυγερὸν γάμον οὔτε τελευτὴν
ποιῆσαι δύναται, τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντεσ
ϝοῖκον ἐμόν· τάχα δή με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
ἀλλ' ἤ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται· 129 = Ρ 514
ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπείηι 130ᵇ sq. cf. ο 41sq.

111. αὔτωσ] οὔτωσ G. || 113. ξεῖνε] ταῦτα G (cf. α 179). || 118. Ἀρκέσσιοσ] cf. δ 755.

111. ἀνηνύστωι ἐπὶ ϝέργωι] *ob rem cuius finis fiat nullus* (cf. vs. 126 sq.); nam quam uxorem illi semper sibi expetunt, ea nubere non vult.

117—120. Cf. ξ 325.

118. ἔτικτε] cf. ψ 178.

119. μοῦνον] mente repetendum υἱόν. Nam *sorores* Ulixes habuit *Ctimenen* et alias (cf. ο 364), fuit igitur μοῦνοσ μετὰ κασιγνητῆισι, ut Dolon μετὰ πέντε. Cf. Κ 316 sq.

120. οὐδ' ἀπόνητο] solita inter Graecos erat formula loquendi: ὀναίμην (ὄναιο) τῶν τέκνων (cf. Ar. Thesm. 469). Telemachus se patri τὰ θρέπτρα ἀποδοῦναι (cf. Δ 477—479) non potuisse dolet.

122—125. Cf. α 245—248.

123. Δολιχίωι] § 21.

— Σάμηι] cf. Β 634.

— ὑλήεντι Ζακύνθωι] § 38 et 53.

126. ἀρνέεται] § 191. De re cf. α 249.

129. θεῶν ἐν γούνασι κεῖται] cf. Ζ 92.

130. Probabiliter poeta sic removit Eumaeum, ut illo inscio pater a filio agnosci posset. Telemachus autem subulco mandavit id quod iusserat dea (cf. ο 40—42), et prudentissimum fuit hoc consilium; nam vivum iuvenem rediisse si sciant regina et omnes cives, proci haud ita facile audebunt eum perimere priusquam domum perveniat, quod verendum nunc videtur (cf. vs. 361—405). Quod autem etiam Telemachi sodales ipsius iniussu nuntium ad Penelopen missuri erant (cf. vs. 333 sq.), id scire iuvenis non potuit.

ϝείφ', ὅτι ϝοι σάοσ εἰμὶ καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
αὐτὰρ ἐγὼν αὖθι μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι
οἴηι ἀπαγγείλασ. τῶν δ' ἄλλων μή τισ Ἀχαιῶν
πευθέσθω· πολλοὶ γάρ ἐμοὶ κακὰ μηχανάονται."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα·
„γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεισ. 136 = ρ 193, 281
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξον, 137 = Κ 384
εἰ καὶ Λαέρτηι αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελοσ ἔλθω
δυσμόρωι, ὃσ τῆοσ μὲν Ὀδυσσῆοσ μέγ' ἀχεύων
ϝέργα τ' ἐπωπτεύεσκε μετὰ δμώων τ' ἐνὶ ϝοίκωι
'πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγοι·
αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σύ γ' ἀπώιχεο νηῒ Πύλονδε, 142ᵇ cf. 24
οὔ πώ μιν φασὶν φαγέμεν καὶ πιέμεν' αὔτωσ
οὐδ' ἐπὶ ϝέργα ϝιδεῖν, ἀλλὰ στοναχῆι τε γόωι τε
ἧσται ὀδυρόμενοσ, φθινύθει δ' ἀμφ' ὀστεόφι χρώσ." 145ᵇ cf. μ 45
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„ἄλγιον· ἀλλ' ἔμπησ μιν ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ. 147ᵇ = Σ 112
εἰ γάρ πωσ εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸσ ἑλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
ἀλλὰ σύ γ' ἀγγείλασ ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγροὺσ
πλάζεσθαι μετὰ κεῖνον, ἀτὰρ πρὸσ μητέρα ϝειπεῖν

---

140. δμώων] *δμωσίν? Cf. § 316⁴. ‖ 142. γ' ἀπώιχεο Barnes] γ' ἐπώιχεο G, γε ὤιχεο Ω. ‖ 143. αὔτωσ] ἔμπησ l. a. ‖ 144. ϝιδεῖν] τραπέσθαι P (τρ. ἀτὰρ?). ‖ 145. ἧσται ὀδυρόμενοσ G] ἧσθαι (ἧσται P) -νον F P. — φθινύθει] μινύθει n (cf. δ 374, 467 μ 46). ‖ 147. μιν G P] μὲν F (cf. Ε 181). — ἀχνύμενοι G P] -νον F. Cf. κ 174 et Χ 416. ‖ 149. πρῶτόν κεν τοῦ] *πρῶτά κεν αὐτοῦ?

---

131. σάοσ] § 62.

132. αὖθι] § 322.

134. μηχανάονται] § 191.

138. αὐτὴν ὁδὸν] § 98. Cf. αὐτόδιον θ 449.

139. τῆοσ] § 323.

— Ὀδυσσῆοσ μέγ' ἀχεύων] *quamvis moestissimus.*

140 et 144. ϝέργα] *agros* (cf Τ 131). Rure enim dudum degit (cf. λ 187 sqq.).

142—145. Desperat Laërtes, extinctam sibi gentem ratus. Non enim ducit credibile iuvenem vivum rediturum, sed stirpe nulla relicta ad inferos se mox abiturum arbitratur. Sic poeta parat patris cum filio colloquium illud, quod est in libro ω.

143. φαγέμεν] § 126.

— πιέμεν'(αι)] § 126. Hic et σ 3 aoristi syllaba πι- arsin obtinet.

145. Mutatur quidem verborum structura, non tamen suo nomine haec affirmat Eumaeus, sed haec quoque fando audivisse se ait. Simile est ἄγει pro ἄγειν dictum ρ 527, alia vero res est τ 272.

147. ἄλγιον] cf. δ 292.

151. μετὰ κεῖνον] § 97.

ἀμφίπολον ταμίην ὀτρυνέμεν' ὅττι τάχιστα
κρύβδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγγείλειε γέροντι."
ἦ ῥα καὶ ὦρσε συφορβόν· ὃ δ' εἵλετο χερσὶ πέδιλα,
δησάμενοσ δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἴεν.

οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην
'λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιὼν Εὔμαιοσ ὑφορβόσ·
ἀλλ' ἥ γε σχεδὸν ἦλθε, δέμασ δ' ἐϝέϝικτο γυναικὶ 157ᵇ sq. = ν 288 sq.
καλῆι τε μεγάλῃ τε καὶ ἀγλαὰ ϝέργα ϝιδυίῃ.
'στῆ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίησ Ὀδυσῆϊ φανεῖσα·
οὐδ' ἄρα Τηλέμαχοσ 'ϝίδεν ἀντίον οὐδ' ἐνόησε, —
οὐ γάρ πωσ πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργέσ, — 161 cf. Υ 131
ἀλλ' Ὀδυσεύσ τε κύνεσ τ' ἔϝιδον· καί ῥ' οὐχ ὑλάοντο,
κνυζηθμῶι δ' ἑτέρωσε διὰ σταθμοῖ' ἐφόβηθεν.
ἣ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσ' ἔνευσε· 'νόησε δὲ δῖοσ Ὀδυσσεύσ, 164ᵇ = Ε 669
ἐκ δ' ἦλθεν μεγάροιο παρ' ἐκ μέγα τειχίον αὐλῆσ, 165 cf. 343

152 sq. quidam —— ‖ 159. κατ'(ἀ)] παρ' Apoll. lex. ‖ 160. οὐδ' ἄρα] οὐ γὰρ P, an *οὐδὲ ϝε? ‖ 161. πωσ G F] πω P. — ἐναργέα] cf. Υ 131. ‖ 162. ῥ'(α)] ϝ' Platt (cf. vs. 5). ‖ 163. ἑτέρωσε G F] -θεν P (item vs. 179). ‖ 165. τειχίον] θριγκίον l. a. in M (cf. η 87).

152 sq. Hoc igitur ad Penelopen cum ceteris Telemachi mandatis subulcus pertulit (vs. 338—340), nec dubitandum quin regina dein nuntium miserit ad Laërten, licet disertis verbis poeta id non narraverit. — Sollertia in tenuioribus quoque rebus elaborandis, qua Odysseae poeta insignis fuit (cf. ε 79 sq.), hic quoque apparet.

157. ἐϝέϝικτο] § 160.

158. ϝέργα ϝιδυίῃ] § 160.

159. κατ' ἀντίθυρον] *ante ianuam*, *extra domum* (cf. vs. 165 sq.), quod in aedibus amplioribus dicebatur ἐνὶ προθύροισι (e. g. α 103). Vox ἀντίθυρον †.

160—162. Cf. Α 198 ε 79 sq.; canibus, quibus natura mirum narium acumen et vere portentosam investigandi sagacitatem praebuit, etiam facultatem daemones atque lemures cernendi esse datam, homines nunquam non putarunt et nunc quoque putant plurimi.

163. κνυζηθμῶι] †, *flebili vagitu*. Cf. Ar. Vesp. 977.

— σταθμοῖ'(ο)] § 59.

— ἐφόβηθεν] cf. κ 117.

164 sq. Sic Aiacem e tabernaculo dea evocavit Soph. Ai. 301.

165. μέγα τειχίον αὐλῆσ] nominis *proprii* haec sunt instar; non enim *laudis* nunc aliquid habet adiectivum μέγα aut *ornamenti* causa versui est insertum, sed aulae et ipsarum aedium *facies externa*, in qua sunt τὸ πρόθυρον et ἡ αὔλειοσ θύρα (cf. α 104), sic designatur (*de hoofdmuur*; cf. e. g. angl. *great coat* = *pallium hibernum*, vel nostrum *de groote weg* = ὁδὸσ ἁμαξιτόσ). Vox τειχίον non nisi his duobus locis apud H. legitur, sed cf. Ar. Eccl. 497 al. et ἑρκίον Ι 476. Di-

στῆ δὲ πάροιθ᾽ αὐτῆσ. τὸν δὲ προσέϝειπεν Ἀθήνη·
„διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
ἤδη νῦν σῶι παιδὶ ϝέποσ φάο μηδ᾽ ἐπίκευθε, 168 cf. σ 171
ὣσ κε μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ᾽ ἀραρόντε 169 sq.ᵃ cf. ω 153 sq.
ἔρχησθον προτὶ ϝάστυ περικλυτόν. οὐδ᾽ ἐγὼ αὐτὴ
δϝηρὸν ἀπὸ σφῶϊν ἔσομαι μεμανῖα μάχεσθαι.“
ἦ, καὶ χρυσείηι ῥάβδωι ἐπεμάσσατ᾽ Ἀθήνη. 172ᵇ = ν 429
φᾶροσ μέν ϝοι πρῶτον ἐϋπλυνὲσ ἠδὲ χιτῶνα 173 cf. ζ 209
᾽θῆκ᾽ ἀμφὶ στήθεσφι, δέμασ δ᾽ ὤφελλε καὶ ἥβην·
ἂψ δὲ μελαγχροϊὴσ ᾽γένετο, γναθμοὶ δ᾽ ἐτάνυσθεν,
κυάνεαι δ᾽ ἐγένοντο γενειάδεσ ἀμφὶ γένειον.
ἣ μὲν ἄρ᾽ ὣσ ϝέρξασα πάλιν ᾽κίεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
ἤϊεν εἰσ κλισίην. ᾽θάμβησε δέ μιν φίλοσ υἱόσ,
ταρβήσασ δ᾽ ἑτέρωσε ᾽βάλ᾽ ὄμματα, μὴ θεὸσ εἴη,
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ἀλλοῖόσ μοι, ξεῖνε, ᾽φάνησ νέον ἠὲ πάροιθε,
ἄλλα δὲ ϝείματ᾽ ἔχεισ καί τοι χρὼσ οὐκέθ᾽ ὁμοῖοσ.
ἦ μάλα τισ θεόσ ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι. 183 cf. ζ 150
ἀλλ᾽ ἵληθ᾽, ἵνα τοι κεχαρισμένα δώομεν ἱρὰ
ἠδὲ χρύσεα δῶρα, τετυγμένα· φείδεο δ᾽ ἧμων.“
τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
„οὔ τίσ τοι θεόσ εἰμι· τί μ᾽ ἀθανάτοισι ϝεϝίσκεισ; 187 cf. η 208 sq. h. Ven. 109
ἀλλὰ πατὴρ τεόσ εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στοναχίζων
πάσχεισ ἄλγεα πολλὰ βίασ ὑποδέγμενοσ ἀνδρῶν.“ 189 cf. ν 310

---

174. *στήθεσφι* G F P] *-σσι* X M D (cf. *B* 388). ‖ 176. *γενειάδεσ*] *ἐθειράδεσ* G U et l. a. apud Eust.; quam lectionem reiciebat Aristoteles (? Aristarchus Lehrs) teste Did. (schol. Theocr. I 34), in *vertice* enim capitis (et *equorum* quidem, non hominum) crescere *ἐθείρασ* (*-άδεσ* alibi non extat) sive *iubas.* ‖ 179. *ταρβήσασ* F] *θαμβήσασ* G P. ‖ 181. *ἠὲ*] *ἠ τὸ* n et Iulian. 309 *d* (cf. *α* 322 *β* 312 al.).

---

cebatur graece τεῖχοσ urbis, τείχιον aedium.

167. διογενὲσ] § 21.

169. κε] § 326.

172—176. Cf. ν 434—438.

173. φᾶροσ . . . ἠδὲ χιτῶνα] cf. Ω 588.

175 sq. Cf. Ζ 231 et de adi. μελαγχροιήσ Ν 589; verbum ἐτάνυσθεν significat: *levi cute sine rugis* (cf. ν 430) *denuo sunt tectae.* E sene cano et pallido derepente factus est vir floridus, solis radiis vivide coloratus, barba nigra.

179. εἴη] optativus orationis indirectae. Stupens iuvenis „μὴ θεόσ ἐστι;“ cogitat et oculos anxius avertit.

181. ἀλλοῖοσ] cf. Λ 391.

185. ἧμων] § 92.

ὣσ ἄρα φωνήσασ υἱὸν ’κύσε, κὰδ δὲ παρήιων
δάκρυον ἧκε χαμᾶζε· πάροσ δ’ ἔχε νωλεμὲσ αἰεί.
Τηλέμαχοσ δ’ — οὐ γάρ πω ἐπείθετο ϝὸν πατέρ’ εἶναι —
ἐξαῦτίσ ϝε ϝέπεσσιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· 193 cf. δ 234 τ 214
„οὐ σύ γ’ Ὀδυσσεύσ ἐσσι πατὴρ ἐμόσ, ἀλλά με δαίμων
θέλγεισ, ὄφρ’ ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενοσ στοναχίζω. 195 cf. ι 13
οὐ γάρ πώσ κε θνητὸσ ἀνὴρ τάδε μηχανάοιτο
ϝῶι αὐτοῦ γε νόωι, ὅτε μὴ θεὸσ αὐτὸσ ἐπελθὼν 197ᵇ sq.ᵉ = ψ 185 sq.
ῥηϊδίωσ ἐθέλων θείη νέον ἠὲ γέροντα.
ἦ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρων καὶ ἀϝεικέ’ ἔϝεσσο·
νῦν δὲ θεοῖσι ϝέϝοικασ, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.“ 200 cf. ζ 243
τὸν δ’ ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„Τηλέμαχ’, οὔ σε ϝέϝοικε φίλον πατέρ’ ἔνδον ἐόντα
οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον οὔτ’ ἄρ’ ἄγασθαι·
οὐ μὲν γάρ τοι ἔτ’ ἄλλοσ ἐλεύσεται ἐνθάδ’ Ὀδυσσεύσ, 204ᵇ = ξ 161
ἀλλ’ ὅδ’ ἐγὼ τοιόσδε, παθὼν κακά, πολλὰ δ’ ἀληθείσ,
ἦλθον ἐϝεικοστῶι ϝέτεϊ εἰσ πατρίδα γαῖαν. 206 = τ 484 φ 208 ω 322 cf. ψ 102, 170
αὐτάρ τοι τόδε ϝέργον Ἀθηναίησ ἀγελήιησ,
ἥ τέ με τοῖον ἔθηκεν ὅπωσ ἔθελεν, — δύναται γάρ, —
ἄλλοτε μὲν πτωχῶι ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ’ αὖτε 209 cf. Σ 472
ἀνδρὶ νέωι καὶ καλὰ περὶ χροῒ ϝείματ’ ἔχοντι.
ῥηΐδιον δὲ θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
ἠμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν ἠδὲ κακῶσαι.“
ὣσ ὅ γε φωνήσασ κατ’ ἄρ’ ἕζετο· Τηλέμαχοσ δὲ
ἀμφιχυθεὶσ πατέρ’ ἐσθλὸν ὀδύρετο δάκρυα λείβων.

---

190. παρηιων] cf. Ω 794. ‖ 191. δάκρυον ἧκε] δακρυ’ ἔηκε Knight, item ψ 33. ‖ 193. ϝε] μιν Ω. ‖ 195. θέλγεισ editio „κυκλική“] -γει Ω cum vitio metrico (cf. § 14). Similis controversia est β 41. ‖ 196. μηχανάοιτο] περιμηχανόωιτο G (cf. η 200 ξ 340). ‖ 198. ἠὲ P] ἠδὲ G F (cf. E 152). — γέροντα] παλαιόν P. ‖ 203. *ἄρ’ ἄγασθαι] ἀγάασθαι. Cf. § 305. ‖ 205. ἀληθείσ P] ἀνατλὰσ G F (cf. ε 207). ‖ 206. ἦλθον ἐϝεικοστῶι] ἤλυθον εἰκ. Ω, item τ 484; verum praebent codd. ψ 102, 170 et l. a. φ 208 ω 322. ‖ 208. ἔθελεν Voss] ἐθέλει (Ar. G F) vel -λῃσι (P). ‖ 213. ὅ γε vHerwerden] ἄρα. Cf. v. l. ρ 466 σ 110 et A 68 al.; idem vitium est h. Merc. 365 ibique etiam magis apertum. ‖ 214. ἀμφιχυθεὶσ] sic Ar. (alii olim ἀμφιβαλὼν? cf. ψ 97).

---

190. παρήιων] cf. Δ 142.
191. νωλεμὲσ αἰεί] cf. Ι 317.
194 sq. με δαίμων | θέλγεισ] cf. Η 160.
196. κε] § 326.
— μηχανάοιτο] § 191.
197. ὅτε μή] cf. Ν 319.
204. Cf. Ο 786.
208—212. Cf. ε 79 sq.
212. θνητὸν βροτόν] cf. γ 3.

ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἵμεροσ ὦρτο γόοιο. — 215 cf. Ψ 108
ʼκλαῖον δὲ λιγέωσ, ἁδινώτερον ἤ τ' οἰωνοί, — 216* = κ 201
φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχεσ, οἷσί τε τέκνα
ἀγρόται ἐξείλοντο πάροσ πετεηνὰ γενέσθαι·
ὣσ ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον. — 219 cf. ϑ 531; 219[b] cf. δ 153
καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάοσ ἠελίοιο, — 220 = Ψ 154
εἰ μὴ Τηλέμαχοσ προσεφώνεε ϝὸν πατέρ' αἶψα· — 221 cf. τ 35
„ποίηι τ' ἂρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νηΐ σε ναῦται
ἤγαγον εἰσ Ἰθάκην; τίνεσ ἔμμεναι ηὐχετάοντο; — 223 sq. = α 172 sq.
οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
„τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω. — 226 = χ 420 cf. ρ 108
Φαίηκέσ μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἵ τε καὶ ἄλλουσ
ἀνθρώπουσ πέμπουσιν, ὅ τισ σφέασ εἰσαφίκηται· — 228 = υ 188 cf. μ 40
καί μ' εὕδοντ' ἐν νηΐ θοῆι ἐπὶ πόντον ἄγοντεσ — 229 sq. cf. ν 134 sq.
κάτθεσαν ἐν Ἰθάκηι, ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,
χαλκόν τε χρυσόν τε ϝάλισ ϝεσθῆτά θ' ὑφαντήν. — 231 = ν 136
καὶ τὰ μὲν ἐν σπεέεσσι θεῶν ϝιότητι κέονται·
νῦν αὖ δεῦρ' ἱκόμην ὑποθημοσύνηισιν Ἀθήνησ, — 233[b] = ο 412
ὄφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλεύσωμεν.
ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρασ ἀριθμήσασ κατάλεξον,
ὄφρ' εἴδω ὅσσοι τε καὶ οἵ τινεσ ἀνέρεσ εἰσί·
καί κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίξασ — 237 cf. κ 50
φράσσομαι, ἤ κεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι
μούνω ἄνευθ' ἄλλων, ἢ καὶ διζησόμεθ' ἄλλουσ."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„ὦ πάτερ, ἦ τοι σεῖο μέγα κλέοσ αἰὲν ἄκουον,

---

216. ἤ τ'(ε)] ἠΰτ' F (cf. Δ 277 Apoll. Rh. I 269). || 218. ἀγρόται] ἀγρέται *venatores* vWilamowitz (ut Toup Aesch. Pers. 1002). || 219. δάκρυον εἶβον] -α λεῖβον P. || 222. τ' ἂρ Bekker] γὰρ. Cf. Σ 182. || 224. Om. G U. || 226. Om. U. || 228. ὅ τισ] cf. T 265. || 230. ε(ἰ)ν Ἰθάκηι G] εἰσ -κην Ω. Cf. ν 135. || 233. αὖ G F] δ' αὖ P. || 236. εἴδω] neglecto ϝ. — ἀνέρεσ εἰσί] *ἄνδρεσ ἔασι (coll. vs. 249 sq.)? || 238. ἤ H] εἴ G F P. Cf. § 327. || 239. Dionysius —— || 241. ἦ τοι] οὕτω F.

---

217. φῆναι] cf. γ 372.
— ἢ] § 16.
218. Cf. Verg. Georg. IV 512 sq.
223. ηὐχετάοντο] § 191.
224. Cf. α 173.
230. ἐν Ἰθάκηι] § 315.
232. σπεέεσσι] § 71.
— κέονται] § 169.
234. βουλεύσωμεν] subi. ut A 158.
236. εἴδω] § 160.

χεῖράσ τ' αἰχμητὴν ἔμεναι καὶ ἐπίφρονα βουλήν·
ἀλλὰ λίην μέγ' ἔϝειπεσ. ἄγη μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη — 243 cf. γ 227
ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.
μνηστήρων δ' οὔτ' ἂρ δεκὰσ ἀτρεκὲσ οὔτε δύ' οἶαι,
ἀλλὰ πολὺ πλέονεσ· τάχα ϝείσεαι αὐτὸσ ἐπελθών. — 246ᵇ = ω 506
ἐκ μὲν Δουλιχίοιο δύω καὶ πεντήκοντα
κοῦροι κεκριμένοι, ϝὲξ δὲ δρηστῆρεσ ἕπονται·
ἐκ δὲ Σάμησ πίσυρεσ καὶ ἐϝείκοσι φῶτεσ ἔασι,
ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔασιν ἐϝείκοσι κοῦροι Ἀχαιῶν,
ἐκ δ' αὐτῆσ Ἰθάκησ δύο καὶ δέκα πάντεσ ἄριστοι. — 251ᵇ cf. Κ 560
καί σφιν ἅμ' ἐστὶ Μέδων κῆρυξ καὶ θεῖοσ ἀοιδὸσ
καὶ δοιὼ θεράποντε δαήμονε δαιτροσυνάων.
τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
μὴ πολύπικρα καὶ αἰνὰ βίασ ἀποτίσεαι ἐλθών. — 255ᵇ = λ 118
ἀλλὰ σύ γ', εἰ δύνασαί τιν' ἀμύντορα μερμηρίξαι,
φράζε', ὅ κέν τισ νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
„τοιγὰρ ἐγὼ ϝερέω, σὺ δὲ σύνθεο καί με' ἄκουσον — 259 cf. Ζ 334
καὶ φράσαι, ἤ κεν νῶϊν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ
ἀρκέσῃ, ἠέ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίξω."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„ἐσθλώ τοι τούτω γε ἀμύντορε, τοὺσ ἀγορεύεισ,
ὕψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένω· ὥ τε καὶ ἄλλωσ

242. ἐπίφρονα βουλήν] -νι -λῇι n. ‖ 246. ϝείσεαι Bentley] δ' εἴσεαι. — αὐτὸσ G P] ἐνθάδ' F. — ἐπελθών G] ἀριθμόν F P. ‖ 247 et 249—251 in M obelos habent. ‖ 249. καὶ (ἐ)ϝείκοσι Bentley] τε καὶ εἴκοσι (cf. vs. sq.). ‖ 250. κοῦροι F P] φῶτεσ G. — Ἀχαιῶν] om. G. ‖ 260. ἤ § 327] εἰ. ‖ 263. γ(ε) ἀμύντορε P] γ' ἐπαμύντορε Ω. Cf. Ν 884. ‖ 264. ὥ] οἵ X U². — ἄλλωσ Fick] ἄλλοισ (cf. § 60).

243. ἄγη] cf. Φ 221.

245—251. De numero procorum cf. α 245—248.

247. Δουλιχίοιο] § 21.

249. Σάμησ] cf. Β 634.

— πίσυρεσ] cf. Ο 680.

252. ἐστί] singularis ut Α 255.

255. πολύπικρα] adi. †, πολὺ τὸ πικρὸν ἔχοντα (accus. obiecti interni). „Verendum est ne πικροτιμήτωρ τισ fias" (cf. ρ 448). At aliter decrevere di: illi enim mox flent πικρόγαμοι (α 266).

257. φράζε'(ο)] § 117.

259. με'(ο)] § 92.

260 sq. Iocantis haec sunt verba; nam multum abest ut Minervae Iovisve potestatem Ulixes addubitet. Cf. vs. 320.

260. ἤ] § 327.

ἀνδράσι τε κρατέουσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.“
τὸν δ’ αὖτε προσέϝειπε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
„οὐ μέν τοι κείνω γε πολὺν χρόνον ἀμφὶσ ἔσεσθον
φυλόπιδοσ κρατερῆσ, ὁπότε μνηστῆρσι καὶ ἧμιν
ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένοσ κρίνηται Ἄρηοσ.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχε’ ἅμ’ ἠόϊ φαινομένηφι 270ᵇ = Ι 682
ϝοίκαδε καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμίλει· 271 cf. σ 167
αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ϝάστυ συβώτησ ὕστερον ἄξει
πτωχῶι λευγαλέωι ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι. 273 = ρ 202 ω 157 cf. ρ 337
εἰ δέ μ’ ἀτιμάσσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
τετλάτω ἐν στήθεσσι κακῶσ πάσχοντοσ ἐμεῖο,
εἴ περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἕλκωσι θύραζε
ἢ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ’ εἰσοράων ἀνέχεσθαι.
ἀλλ’ ἦ τοι παύσασθαι ἀνωγέμεν’ ἀφροσυνάων,
μειλιχίοισι ϝέπεσσι παραυδῶν· οἳ δέ τοι οὔ τι
πείσονται, δὴ γάρ σφι παρίσταται αἰπὺσ ὄλεθροσ.

281 ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ’ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι· 281 = Α 297

273. ἐναλίγκιον] ἐπιείκελον XDZk. — ἠδὲ GF] ἠὲ P (cf. Ε 162). || 274. εἰ P] οἱ GF. — ἀτιμά(σ)σουσι LWq] -μήσουσι Ω. Cf. § 144. || 276. εἴ § 326] ἤν. || 278. παύσασθαι G] παύεσθαι FP (cf. Γ 434). || 279. παραυδῶν] παρασταδόν P (ut κ 173, 547 μ 207 Ο 22), metro favente. Stirpis αὐδα participium † (expectabatur παραυδάσ). — οὔ τι GP] οὐχὶ Fn, οὐκὶ XD (cf. Ο 716). || 280. αἰπὺσ ὄλεθροσ G] αἴσιμον ἦμαρ Ω (insolite sic dictum). Cf. Ξ 99 ε 305 χ 28 Δ 174 al. || 281—298. Zen. Ar. —; cf. comment.

265. ἀνδράσι … θεοῖσι] dat. ut λ 485.

269. μένοσ κρίνηται Ἄρηοσ] cf. Σ 264.

270. ἔρχε’(ο)] § 117. — ἠόϊ] § 77.

275. κακῶσ πασχόντοσ ἐμεῖο] verbo πάσχειν adverbium additum †. Cf. Λ 313.

277. εἰσοράων] § 191.

279. -οισι ϝέπεσσι] § 60.

281—298. Hos versus, de quibus cf. τ 4—13, prisci critici suo iure spurios duxerunt. Non quod Ulixes scire nondum potuerit in megaro arma et tela esse disposita; nam quidni aevi heroici mos tulerit ut sic ornarentur conclavia? Sed non intellegitur cur *nutu* quid velit significaturum se dicat heros (vs. 283); nam *coram procis* fieri res non potuit. Genuini autem si essent hi versus, cur Ulixes initio libri τ filium iisdem verbis alloqueretur denuo? Nunc autem Ulixes cur vs. 295 sq. inducitur ea iubens quae eventum non sint habitura (cf. χ 109)? Quae verba etiam per se spectata molesta sunt, quoniam *gladios* ponere heroes non solebant (nisi certa forte intercederet causa, ut φ 119), sed perpetuo gerebant (cf. ρ 222 φ 341, 431), *hastis* autem non singulis sed *binis* solebant se instruere (cf α 256 σ 377 al. χ 110). Imitatorem indicat iteratum ἄλλο δέ τοι ϝερέω κτέ. (vs. 281 et 299).

ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆισι· 299 = Λ 297
εἰ ἐτεόν γ' ἐμόσ ἐσσι καὶ αἵματοσ ἡμετέροιο,
μή τισ ἔπειτ' Ὀδυσῆοσ ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντοσ.
μήτ' οὖν Λαέρτησ ϝίστω τό γε μήτε συβώτησ
μήτε τισ οἰκήων μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια,
ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγώ τε γυναικῶν γνώομεν ἰθύν.

ὁππότε κεν πολύβουλοσ ἐνὶ φρεσὶ θήηι Ἀθήνη,
νεύσω μέν τοι ἐγὼ κεφαλῆι, σὺ δ' ἔπειτα νοήσασ,
ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα κεῖται,
εἰσ μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρασ
πάντα μάλ', αὐτὰρ μνηστῆρασ μαλακοῖσι ϝέπεσσι 286-290 = τ 5 sqq.
παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντεσ·
‚ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσ' ἐϝεϝοίκει,
οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύσ, 289 cf. ρ 31 !
ἀλλὰ κατηϝείκισται ὅσον πυρὸσ ἵκετ' ἀϋτμή.
πρὸσ δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων, 291 cf. τ 10 υ 41
μή πωσ ϝοινωθέντεσ, ἔριν στήσαντεσ ἐν ὑμιν, 292-294 cf. τ 11 sqq.
ἀλλήλουσ τρώσητε καταισχύνητέ τε δαῖτα
καὶ μνηστύν· αὐτὸσ γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηροσ.'
νῶϊν δ' οἴοιιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
καλλιπέμεν καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἑλέσθαι,
ὥσ κεν ἐπιθύσαντεσ ἑλώμεθα· τοὺσ δέ κ' ἔπειτα
Παλλὰσ Ἀθηναίη θέλξηι καὶ μητιέτα Ζεύσ.

---

282. θήηι § 122] θείη l. a. in U, θήισιν (G) vel θήσει (F P) Ω. || 290. κατηϝείκισται ὅσον vHerwerden] κατήικισται ὅσσον, item τ 9. In vulgata epicum non est -ηι- pro -ηϝει-. || 291. θῆκε Κρονίων] ἔμβαλε δαίμων (ut τ 10) U n. || 294. ἄνδρα σίδηροσ] cf. comment. τ 13. 295. οἴοιιν] οἴοισιν Ω. || 297. ἑλώμεθα Kirchhoff] ἑλοίμεθα. || 298. θέλξηι J] -ει Ω. || 300. καὶ αἵματοσ ἡμετέροιο] ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ (ut Ε 896) Dion. Hal. de Hom. poesi § 18 Plut. vit. Hom. 149 et l. a. in U. || 303. οἰκήων] neglecto ϝ.

---

282. θήηι] § 122.

285. καταθεῖναι] § 125.

286. -οῖσι ϝέπεσσι] § 60.

288. τοῖσ' ἐϝεϝοίκει § 160] τοῖσιν ἐώικει Ω.

292. ἔριν] § 66.

296. καλλιπέμεν] § 126.

— βοάγρια] cf. Μ 22.

297. κεν] § 326.

— ἐπιθύσαντεσ] *raptim, celeri impetu*; ut quovis temporis puncto corripere ea possimus in vicinia collocata. Cf. Σ 175.

298. θέλξηι] § 122.

300—304. Talia ut filio mandare possit heros, effecit iter illud Peloponnesium, in quod dea iuvenem misit. Non etiam puer hic est, sed virum paucis diebus fecit vita.

300. *Si revera meus filius es et de gente Arcesiadarum.* Cf. Ζ 414.

301. μή τισ . . . ἀκουσάτω] cf. Δ 410.

304. Transitus, qui in mente loquentis fit ad id quod in posteriore versus parte additur, verbis non indicatur. Nam hoc dicit Ulixes: „noli cuiquam dicere me adesse, ut meis ignotus mentem ministrorum tecum explorare et singula inspicere possim". Cf. vs. 313—319.

καί κέ τεο δμώων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
ἠμὲν ὅπου τισ νῶϊ τίει καὶ δέδϝιε θυμῶι,
ἠδ' ὅ τισ οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτίζει τοῖον ἐόντα.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσεφώνεε φαίδιμοσ υἱόσ·
„ὦ πάτερ, ἦ τοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ', ὀΐω,
γνώσεαι· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύναι γέ μ' ἔχουσι.
ἀλλ' οὔ τοι τόδε κέρδοσ ἐγὼν ἔσσεσθαι ὀΐω
ἧμίν γ' ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα. 312b = α 269
δϝηθὰ γὰρ αὔτωσ εἶσθα ϝεκάστου πειρητίζων,
ϝέργα μετερχόμενοσ· τοὶ δ' ἐν μεγάροισι ϝέκηλοι
χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔπι φειδώ. 315 = ξ 92
316 ἀλλ' ἦ τοί σε γυναῖκασ ἐγὼ δεδαέσθαι ἄνωγα,
318 ἀνδρῶν δ' οὔ κεν ἐγώ γε κατὰ σταθμοὺσ ἐθέλοιμι
ἧμασ πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
εἰ ἐτεόν γέ τι ϝοῖσθα Διὸσ τέρασ αἰγιόχοιο.“ 320b = Ε 742

ὣσ οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον.
ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηῦσ εὐϝεργήσ,

317 αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλειτιδέσ εἰσι· 317 = τ 498 cf. χ 418

305. κέ τεο δμώων] κ' ἐτεοδμώων Ptolemaeus Asc. et Hesych. s. v. (cf. τ 176). — πειρηθεῖμεν G P] -θῶμεν F (cf. § 122). || 306. ὅπου τισ G P] ὅπωσ τισ F, ὅ τισ που Hartman. || 307. ἀτίζει § 144] ἀτιμᾶι. || 310. γέ μ'(ε) G P] μέ γ' F. || 312. ἧμίν γ'(ε) § 92] ἡμῖν. || 313. εἶσθα Bekker] εἴσηι. Cf. Κ 450 τ 69 υ 179. Futurum εἴσομαι per se suspectum est (cf. § 308) et h. l. numeris non convenit. || 315. οὐδ' ἔπι G F P] οὐδέ τι H. || 316. δεδαέσθαι] δεδάασθαι Ω (cf. Λ 831). || 317. In marg. habent G D, om. Z k. — νηλείτιδεσ τ 498] νηλιτεῖσ Ω.

305. πειρηθεῖμεν] § 122.

306. ὅπου] singulorum ministrorum tuguria vult obire (cf. vs. 313 sq., 318 sq.).

— νῶϊ] *filium herilem et huius patrem absentem*, ut Eumaeus (cf. ξ 40 al.).

307. τοῖον ἐόντα] *licet non iam sis puer* (οὐκέτι τηλίκοσ α 297).

310. χαλιφροσύναι] cf. δ 371.

314. ϝέργα μετερχόμενοσ] *si etiam opera rustica* (cf. Τ 131) *perlustrare velis.*

316. δεδαέσθαι] § 191.

317. νηλείτιδεσ] vox redit τ 498 χ 418. Cf. ἀλείτησ, ἀλιτρόσ, ἀλιτήμων (Γ 28 Θ 361 Ω 157 al.).

318. οὔ κεν] § 326.

319. ἧμασ] § 92.

320. ἐτεόν γε] ut modo (vs. 260 sq.) confidenter perhibuisti Minervam ipsumque Iovem tibi adfore. Horum ope si revera tibi contigerit procos ulcisci, dein non deerit opportunitas ministrorum erga te voluntatem explorandi.

322. Reditur ad ea quae ο 553 sunt narrata.

ἦ 'φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντασ ἑταίρουσ.
οἳ δ' ὅτε δὴ λιμένοσ πολυβενθέοσ ἐντὸσ ἵκοντο, 324 = Δ 432
νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροι' ἐϝέρυσσαν, 325 = Δ 485 cf. π 359
τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντεσ, 326 = 360 cf. δ 784
αὐτίκα δ' εἰσ Κλυτίοιο 'φέρον περικαλλέα δῶρα.
αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰσ Ὀδυσῆοσ
ἀγγελίην ϝερέοντα περίφρονι Πηνελοπείηι, 329 = ο 41
οὕνεκα „Τηλέμαχοσ μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἄνωγε
ϝάστυδ' ἀποπλείειν", ἵνα μὴ δϝείσασ' ἐνὶ θυμῶι
ἰφθίμη βασίλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι. 332[b] cf. Π 11
τὼ δὲ συνηντήτην κῆρυξ καὶ δῖοσ ὑφορβὸσ
τῆσ αὐτῆσ ἕνεκ' ἀγγελίησ, ϝερέοντε γυναικί.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο δόμον θείου βασιλῆοσ, 335[a] = Γ 264
κῆρυξ μέν ῥα μέσηισι μετὰ δμωιῆισιν ἔϝειπε·
„ἤδη τοι, βασίλεια, φίλοσ πάϊσ εἰλήλουθε."
Πηνελοπείηι δ' εἶπε συβώτησ ἄγχι παραστὰσ
πάνθ', ὅσα ϝοι φίλοσ υἱὸσ ἄνωγεν μυθήσασθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέϝειπε,
'βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὗασ, 'λίπε δ' ἕρκεά τε μέγαρόν τε. 341 = ρ 604
μνηστῆρεσ δ' ἀκάχοντο κατήφησάν τ' ἐνὶ θυμῶι,
ἐκ δ' ἦλθον μεγάροιο παρ' ἐκ μέγα τειχίον αὐλῆσ, 343 cf. 165

330. ἄνωγε(ν) P] ἀνώγει Ω (cf. § 225). ‖ 331. (ϝ)άστυδ' ἀποπλείειν G F] ἄστυ ποτιπλείειν P. ‖ 332. εἴβοι P] -βηι G[2] F (-βει G[1]). ‖ 335. βασιλῆοσ] Ὀδυσῆοσ G et l. a. in M. ‖ 337. εἰλήλουθε G F] ἐκ Πύλου ἦλθε P. ‖ 338. εἶπε] neglecto ϝ, Nauck ἄγχι συβώτησ (ϝ)εῖπε παραστάσ. ‖ 339. ἄνωγεν § 225] ἀνώγει. ‖ 342. τ'(ε) U] δ' G F P.

323. 'φέρε] *tulerat*. Cf. ψ 178.

325. ἠπείροι'(ο)] § 59.

326. τεύχεα] cf. ο 218 et δ 784.

327. *Piraeus* iuvenis, Telemachi sodalis, habitat in patris *Clytii* aedibus. Illuc deferuntur *dona* quae Telemachus accepit a Menelao (cf. ο 120–132, 206 sq.).

328. κήρυκα] non *Medontem*, sed alium aliquem; plures enim fuerunt praecones (cf. ρ 173).

329. ἀγγελίην ϝερέοντα] cf. Β 48 sq.

333 sq. Cf. vs. 130.

333. συνηντήτην] § 195.

341. ἕρκεά τε μέγαρόν τε] *aedes* etiam ρ 604 υ 164 φ 238, 384 voce ἕρκεσι indicantur. Cui voci generali, cum ceteras domus partes tum megaron complexae, subiungitur proprium nomen eius conclavis ex quo Eumaeus nunc est abiturus; relicta enim Penelope, in aedium parte superiore more suo degenti, scalas descendit, dein per megaron foras venit. Cf. α 330–332 et de verborum ordine Ω 588.

342. κατήφησαν] cf. Χ 293.

343. μέγα τειχίον αὐλῆσ] cf. vs. 165.

αὐτόθι δὲ προπάροιθε θυράων ἡδριάοντο. 344ᵃ = Γ 441
τοῖσιν δ' Εὐρύμαχοσ Πολύβου πάϊσ ἦρχ' ἀγορεύειν·
„ὦ φίλοι, ἦ μέγα ϝέργον ὑπερφιάλωσ τετέλεσται 346 cf. δ 663
Τηλεμάχωι ὁδὸσ ἥδε· 'φάμεν δέ ϝοι οὐ τελέεσθαι. 347 = δ 664
ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἥ τισ ἀρίστη, 348 sq. cf. Α 141 sq.
εἰσ δ' ἐρέτασ ἁλιῆασ ἀγείρομεν, οἵ κε τάχιστα
κείνοισ' ἀγγείλωσι θοῶσ ϝοικόνδε νέεσθαι.“
οὔ πω πᾶν 'ϝέϝρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομοσ 'ϝίδε νῆα, 351ᵃ cf. Κ 540
στρεφθεὶσ ἐκ χώρησ, λιμένοσ πολυβενθέοσ ἐντόσ, 352ᵇ = κ 125
ἱστία τε στέλλοντασ ἐρετμά τε χερσὶν ἔχοντασ.
ϝηδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσασ μετεφώνεε ϝοῖσ' ἑτάροισι· 354 cf. σ 35
„μή τιν' ἔτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν· οἵδε γὰρ ἔνδον.
ἤ τίσ σφιν τόδ' ἔϝειπε θεῶν ἤ' εἴσϝιδον αὐτοὶ
νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι.“
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἀνστάντεσ ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσησ.
αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροι' ἐϝέρυσσαν, 359 cf. 325
τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντεσ. 360 = 326
αὐτοὶ δ' εἰσ ἀγορὴν 'κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλον 361ᵃ = ω 420
εἴαον οὔτε νέων ἵζειν μέτα οὔτε γερόντων.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοοσ μετέφη, Εὐπείθεοσ υἱόσ·

344. *αὐτόθι* (*αὐτοῦ*) P] *ἀγχοῦ* G F. ‖ 346. *φίλοι*] *πόποι* (ut δ 663)? — *τετέλεσται* P] *ἐτελέσθη* G F. ‖ 348. *ἐρύσσομεν*] cf. Α 141. — *ἥ τισ ἀρίστη*] *εἰσ ἅλα δῖαν* G (ut θ 34). ‖ 351. *ἄρ'*] om. F P, *εἴρητο καὶ* Eust., *-το ὅτ'* Ahrens. Cf. Κ 540. ‖ 354. *μετεφώνεε*] *προσ.* l. a. in H. ‖ 357. *κιχῆναι* G P] *-σαι* F. ‖ 358. *θῖνα* F P] *θινὶ* G. ‖ 362. **ἵζειν μέτα*] *μεταΐζειν*. An **σφι μεθιζέμεν'*?

344. αὐτόθι] § 322.

— προπάροιθε θυράων] *extra aedes* (cf. vs. 352, 358) in via publica colloquium habent proci, ne quis e Telemachi sodalibus audire possit. Cf. φ 191. Cuiusmodi causas plurimas postea finxerunt poetae *scenici*, ut homines extra aedes suas colloquentes ostendere possent, e. g. Sophocles initio Antigonae dramatis vel Aristophanes Eccl. 311 sqq.

— ἡδριάοντο] § 191.

349. ἁλιῆασ] *piscatores* ad nuntium cito perferendum sufficient, ut ω 418 sq. ad corpora mortuorum in insulas vicinas transvehenda. *Militibus* non iam est opus.

351. 'ϝέϝρηθ'(-το)] § 306.

353. ἱστία ... στέλλοντασ] cf. Α 433.

356 sq. Cavet poeta ne auditores mirari possint procos sponte et tamen re infecta redeuntes ex insula deserta. Cf. ι 338 sq. et ε 79 sq.

359. ἠπείροι'(ο)] § 59.

360. τεύχεα] cf. δ 784.

361 sq. Consilii scelesti conscium Antinous eiusque sodales nolunt habere quemquam e ceteris civibus. Cf. vs. 130.

362. εἴαον] § 191.

„ὢ πόποι, ὡσ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητοσ ἔλυσαν! 364ᵇ = ε 397
ἤματα μὲν σκοποὶ ἶζον ἐπ' ἄκριασ ἠνεμοέσσασ
αἰὲν ἐπασσύτεροι, ἅμα δ' ἠελίωι καταδύντι 366ᵇ = Α 592
οὔ ποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντωι
νηῒ θοῆι πλείοντεσ ἐμίμνομεν Ἠόα δῖαν,
Τηλέμαχον λοχάοντεσ, ἵνα φθίσαιμεν ἑλόντεσ
αὐτόθι· τὸν δ' ἄρα τῆοσ ἀπήγαγε ϝοίκαδε δαίμων.
ἧμεσ δ' ἐνθάδε ϝοι φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
Τηλεμάχωι, μηδ' ἧμασ ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ ὀΐω
τούτου γε ζώοντοσ ἀνύσσεσθαι τάδε ϝέργα. 373ᵃ cf. Α 88
αὐτὸσ μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῆι τε νόωι τε, 374ᵇ = μ 211
λαοὶ δ' οὐκέτι πάμπαν ἐφ' ἧμιν ϝῆρα φέρουσι.
ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κεῖνον ὁμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺσ 376ᵃ cf. ω 430
εἰσ ἀγορήν· οὐ γάρ τι μεθησέμεναί μιν ὀΐω,
ἀλλ' ἀπομηνίσει, ϝερέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστάσ,
οὕνεκά ϝοι φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν οὐδ' ἐκίχημεν.
οἳ δ' οὐκ αἰνέσσουσιν ἀκούοντεσ κακὰ ϝέργα.
μή τι κακὸν ῥέξωσι καὶ ἡμέασ ἐξελάσωσι
γαίησ ἡμετέρησ, ἄλλων δ' ἀφικώμεθα δῆμον.
ἀλλ' εἰ φθαῖμεν ἑλόντεσ ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληοσ 383ᵇ = α 185
ἢ ἐν ὁδῶι, βίοτόν δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχοιμεν
δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέασ, οἰκία δ' αὖτε 385 sq. cf. β 335 sq.

---

367. ἄσαμεν G P] ἴσαμεν F, ἀέσαμεν D, *ἠπείροιο ἀέσαμεν? Cf. § 174. ‖ 368. ἐμίμνομεν] ἐμείναμεν G. ‖ 369. φθίσαιμεν Hermann] -ωμεν. ‖ 370. αὐτόθι (αὐτοῦ) Bekker] αὐτόν Ω, αὐτίκα Nauck. Cf. § 98 et π 463 ρ 327. — τῆοσ § 323] τέωσ G P, τέωσ μὲν F. ‖ 380. αἰνέσσουσιν § 295] -νήσουσιν. ‖ 382. ἄλλων G F P] -ον H X (cf. ο 228). ‖ 383 sq. *ἀλλ' εἰ φθαῖμεν ... ἔχοιμεν] ἀλλὰ φθέωμεν (φθείομεν F¹) ... ἔχωμεν (ἔχοιμεν). Optativus requiritur teste versu 386 (ubi subiunctivum δώομεν scribi neque parallelus sinit versus neque metrum), novicium autem est φθέωμεν pro φθήομεν (cf. § 122). ‖ 385. μοῖραν] δῆμον l. a. — οἰκία] neglecto ϝ (numeri non sinunt scribi ἧμασ ϝοικία; cf. § 24).

367–370. Cf. ο 297–300.
368. Ἠόα] § 77.
369. λοχάοντεσ] § 191.
370. τῆοσ] § 323.
371 sq. ἧμεσ -ασ] § 92.
374. ἐπιστήμων] †, *prudens*; cf. ἐπιστάμενοσ Τ 80 al.
376. ἀλλ' ἄγετε] quae in mente habet Antinous: φθήομεν ἑλόντεσ κτέ. structura mutata addit vs. 383 sqq.
378. ἀπομηνίσει] cf. Β 772.
379. φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν] cf. Σ 367 et de adi. αἰπύσ δ 843.
383–386. *At age ipsum prius interficiamus, bona autem eius inter nos dividamus, solis aedibus Penelopae relictis.* De hortantium particulis ἀλλ' εἰ optativo praemissis cf. Κ 111.

κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν ἠδ' ὅσ τισ ὀπυίοι.
εἰ δ' ὕμιν ὅδε μῦθοσ ἀφανδάνει, ἀλλὰ βόλεσθε
αὐτόν τε ζώειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
μή ϝοι χρήματ' ἔπειτα ϝάλισ θυμήρε' ἔδωμεν
ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ϝέκαστοσ
μνάσθω ἐϝέδνοισιν διζήμενοσ, ἡ δέ κ' ἔπειτα — 391 sq. = φ 161 sq.
γήμαιθ' ὅσ τισ πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμοσ ἔλθοι."
ὣσ ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι. — 393 = Γ 95
τοῖσιν δ' Ἀμφίνομοσ ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε, — 394 sq. = σ 412 sq.
Νίσου φαίδιμοσ υἱὸσ Ἀρητιάδαο ϝάνακτοσ,
ὅσ ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου ποιήεντοσ
ἡγέετο μνηστῆρσι, μάλιστα δὲ Πηνελοπείηι
'ϝάνδανε μύθοισι· φρεσὶ γὰρ 'κέχρητ' ἀγαθῆισι. — 398b = γ 266
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε·
„ὦ φίλοι, οὔ κεν ἐγώ γε κατακτείνειν ἐθέλοιμι
Τηλέμαχον· δϝεινὸν δὲ γένοσ βασιλήϊόν ἐστι
κτεινέμεν'. ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάσ.
εἰ μέν κ' αἰνέσσωσι Διὸσ μεγάλοιο θέμιστεσ,
αὐτόσ τε κτενέω τούσ τ' ἄλλουσ πάντασ ἀνώξω· — 404 cf. Ω 156
εἰ δέ κ' ἀποτροπάωσι θεοί, παύσασθαι ἄνωγα."

---

387 sq. ὅδε — τε] *μῦθοσ ἀποϝανδάνει, ἀλλ' ἔτι κεῖνον | βούλεσθε? Vitiosa sunt ἀφανδάνει pro ἀποϝ. et βόλεσθε (sic G[1]) pro βούλεσθε (sic Ω metro invito; cf. Δ 319), molestum autem est τε. ‖ 389. θυμήρε'(α) Bekker] θυμηδέ' († et neglecto ϝ). Cf. κ 362 h. Cer. 495 XXIX 18 XXX 17. ‖ 392. τισ G P[2]] κε F P[1]. Eadem varietas est φ 162; cf. π 76 τ 528 υ 335. — πόροι ... ἔλθοι] sic codd. h. l. (cf. β 54). ‖ 401. δϝεινὸν] χαλεπὸν G. ‖ 403. αἰνέσσωσι § 295] -νησ- Ω. — θέμιστεσ] τομοῦροι quidam apud Strab. 328 (τόμουραι Eust.), prophetarum Dodonaeorum id nomen fuisse perhibentes (cf. Eust. 1058,1; 1760,45; 1806,37,46). ‖ 404. τε] θ' ἑ (immo ϝε) Voss. ‖ 405. ἀποτροπάωσι θεοί] -τρεπέῃσι θεόσ Strab. 328.

389—392. Non ex animi sententia haec suadet Antinous, sed hoc est quod dicit: „aut interficiendus est Telemachus, aut abicienda est spes eius matre et bonis potiundi."

389. θυμήρε'(α)] cf. Ι 336.

390. ἐκ μεγάροιο] *e suo quisque megaro* (*suis ... aedibus*).

391 sq. De re cf. θ 318 sq., de particulis δέ κ'(ε) § 326.

396. Δουλιχίου] § 21.

397. ἡγέετο] § 191.

398. 'ϝάνδανε] cf. β 114.

400. οὔ κεν] § 326.

401—405. Non *scelesta* res videtur Amphinomo, — non enim rex et sacrosanctus est Telemachus, — sed nisi voluntatem deorum et civium animum exploraverint *nimis periculosa*. Cf. υ 241—246.

402. κτεινέμεν'(αι)] § 125.

403. θέμιστεσ] i. q. βουλή Ξ 328. Cogitatur Iovis Dodonaei oraculum, de quo cf. Π 233.

404. ἀνώξω] § 225.

405. ἀποτροπάωσι] § 191 et 251.

ὣσ ἔφατ' Ἀμφίνομοσ, τοῖσιν δ' ἐπεϝάνδανε μῦθοσ. 406 = υ 247 cf. ν 16
αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντεσ ἔβαν δόμον εἰσ Ὀδυσῆοσ, 407 = δ 674
ἐλθόντεσ δὲ καθῖζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισι. 408 cf. ϑ 6
ἣ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
μνηστήρεσσι φανήμεν' ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι. 410 cf. α 368
'πεύθετο γὰρ ϝοῦ παιδὸσ ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
κήρυξ γάρ ϝοι ἔϝειπε Μέδων, ὃσ ἐπεύθετο βουλάσ. 412 = δ 677
'βῆ δ' ἴμεναι μέγαρόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί.
ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρασ ἀφίκετο δῖα γυναικῶν, 414 cf. α 332
'στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεοσ πύκα ποιητοῖο, 415 sq. = α 333 sq.
ἄντα παρηιάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα,
Ἀντίνοον δ' ἐνένιπε ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 417 cf. O 552
„Ἀντίνο', ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σε φασὶ
ἐν δήμωι Ἰθάκησ καθ' ὁμήλικασ ἔμμεν' ἄριστον
βουλῆι καὶ μύθοισι! σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖοσ ἔεσθα.
μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχωι θάνατόν τε μόρον τε
ῥάπτεισ, οὐδ' ἱκέτασ ἐμπάζεαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺσ

408. θρόνοισι(ν) F] λίθοισιν G P (ut ϑ 6 γ 406 Σ 504). ‖ 410. ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι] ἀπεχθομένοισί περ ἔμπησ D U² Z k (ut σ 165). ‖ 412. In X D U Z additur: αὐλῆσ ἐκτὸσ ἐών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον (= δ 678), perperam (cf. vs. 361 sq.). ‖ 419. *καθ' (κατὰ)] μεθ'. Cf. Α 424.

406. Sic poeta probabiliter cavit ne intempestive in caedem verteretur rerum decursus.

408. Redeunt proci in Ulixis megaron.

410. φανήμεν'(αι)] § 125.

411. 'πεύθετο . . . παιδὸσ . . . ὄλεθρον] *compertum habebat* (cf. Herodot. IV 95 Ar. Eq. 1302 al.) *Antinoum filio mortem intentare.*

412. Praeconi huic pio atque erga Telemachum benevolentissimo (cf. δ 696 al.) post procorum caedem parcetur (χ 357–374).

413. ἴμεναι] § 125.

415. παρὰ σταθμὸν τέγεοσ] cf. quae ad α 333 sunt annotata.

416. παρηιάων] cf. Δ 142. — λιπαρὰ κρήδεμνα] cf. Σ 382.

418. καὶ δέ σε φασὶ . . .] *et tamen aiunt te . . .*; indignantis exclamatio nunc est καί: *perhibent scilicet!* ut saepe in ore interrogantium (e. g. Ar. Ach. 86).

420. ἔεσθα] § 302.

421–423. θάνατον . . . ῥάπτεισ et κακὰ ῥαπτέμεν'(αι)] cf. Σ 367.

422. οὐδ' ἱκέτασ ἐμπάζεαι] *neque rogas quid deceat supplices.* „Supplex scilicet ad nos venit olim pater tuus" (qui etiam vivit, ω 422), „supplicum autem et hospitum vindex est Iuppiter" (cf. Ω 570), „sed etiam eorum qui ab hospite comiter recepto male habentur" (cf. Γ 57). Ita si reddimus Penelopes mentem, apparet quae vocis ἀλλήλοισι vs. 423 sit vis.

μάρτυροσ; οὐδ' ὁσίη κακὰ ῥαπτέμεν' ἀλλήλοισι!
ἦ οὐ ϝοῖσθ' ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸσ ἵκετο φεύγων,
δῆμον ὑποδϝείσασ; δὴ γὰρ 'κεχολώατο λίην, 425ᵇ = ξ 282
οὕνεκα ληϊστῆρσιν ἐφεσπόμενοσ Ταφίοισι
ἤκαχε Θεσπρωτούσ· οἳ δ' ἡμῖν ἄρθμιοι ἦσαν.
τόν ῥ' ἔθελον φθῖσαι καὶ ἀπορραῖσαι φίλον ἦτορ
ἠδὲ κατὰ ζωὴν φαγέμεν μενοϝεικέα πολλήν·
ἀλλ' Ὀδυσεὺσ κατέρυκε καὶ ἔσχεθε ϝιεμένουσ περ. 430 cf. δ 284
τοῦ νῦν ϝοῖκον ἄτιμον ἔδεισ, μνάεαι δὲ γυναῖκα
παῖδά τ' ἀποκτείνεισ, ἐμὲ δὲ μεγάλωσ ἀκαχίζεισ.
ἀλλά σε παύσασθαι κέλομαι καὶ ἀνωγέμεν ἄλλουσ."
τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχοσ Πολύβου πάϊσ ἀντίον ηὔδα· 434 sq. = φ 320 [sq.
„κούρη Ϝικαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια, 435 = σ 245, 285 cf. α 329
θάρσεε· μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆισι μελόντων! 436 = Σ 463
οὐκ ἔσθ' οὗτοσ ἀνὴρ διερὸσ βροτόσ, οὐδὲ γένηται, 437 = ζ 201
ὅσ κεν Τηλεμάχωι τεῶι υἱέϊ χεῖρασ ἐποίσηι 438 sq. cf. Α 88 sq.
ζώοντόσ γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
ὧδε γὰρ ἐκϝερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται· 440 = Ψ 410
αἶψά ϝοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ 441 cf. Α 303

---

423. ὁσίη G F P] ὅσιον X U². Cf. χ 412. ‖ 426. ἐφεσπόμενοσ § 247] ἐπισπ. ‖ 427. ἡμῖν] ἥμισιν (cf. § 93)? ‖ 428. ἀπορραῖσαι] cf. comment. ad α 404. ‖ 432. δὲ G F] τε P. — μεγάλωσ] ἐκπάγλωσ U. ‖ 433. παύσασθαι F] παύεσθαι G P (cf. Γ 434). ‖ 434. Πολύβου πάϊσ F P] πεπνυμένοσ G (cf. α 213). ‖ 437. διερὸσ βροτόσ n] οὐδ' ἔσσεται Ω. Cf. vs. par.; οὐδ' ἔσται vulgatam peperit paraphrasis: οὐδὲ γένηται. ‖ 438. κεν] κ' ἐπὶ G (cf. Α 55). — *τεῶι] σῶι Ω vitio metrico (cf. § 14), σῶι γ' Thiersch. Cf. Α 185 Χ 286. — ἐποίσηι § 122] -σει.

---

423. *Hospites inter se insidiis petere nefas.* Vox ὁσίη redit χ 412 h. Ap. 237 Merc. 130, 173, 470 Cer. 211; cf. Herodot. II 45 et 171 Ar. Plut. 682 al. — Adi. ὅσιοσ in Homeri carminibus non extat (neque ἀνόσιοσ).

— ῥαπτέμεν'(αι)] § 125.

424—430. Ad enarrandam caedem *Eupithis*, quae fit in carminis exitu, viam his versibus sibi parat poeta. Cf. ω 520—527.

424. οὐ ϝοῖσθ' ὅτε] cf. Ο 18.

— δεῦρο] *in hasce Ulixis aedes.*

425—427. Eupithi ceteri Ithacenses olim stomachati sunt propterea quod praedonibus in amicos Thesprotios incursionem facientibus se adiunxerat. De voce ἄρθμιοι cf. Η 302, de ipsa re γ 72—74.

428. ἀπορραῖσαι] cf. α 404.

429. φαγέμεν] § 126.

431. ἄτιμον] i. q. νήποινοσ α 160 al., ἄτιτοσ Ν 414. Ceteris locis ἄτιμοσ significat *inhonoratum* (Α 171, 516 Π 90).

— μνάεαι] § 117, 190 sq.

432. μεγάλωσ] cf. Ρ 723.

436. θάρσεε] § 191.

437. Cf. ζ 201.

438. χεῖρασ ἐποίσηι] cf. Α 89.

ἡμετέρωι! ἐπεὶ ἦ καὶ ἐμὲ πτολίπορθοσ Ὀδυσσεὺσ
πολλάκι γούνασι ϝοῖσιν ἐφεσσάμενοσ κρέασ ὀπτὸν 443sq. cf. *I* 488sq.
ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε ϝοῖνον ἐρυθρόν. 443 cf. *I* 455
τῶι μοι Τηλέμαχοσ πάντων πολὺ φίλτατόσ ἐστι
ἀνδρῶν, οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
ἔκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.“ 447ᵇ cf. ι 411
ὣσ 'φάτο θαρσύνων· τῶι δ' ἤρτυεν αὐτὸσ ὄλεθρον.
ἣ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα 449 cf. σ 302
'κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα ϝοι ὕπνον 450 sq. = α 363 sq.
ϝηδὺν ἐπὶ βλεφάροισι 'βάλε γλαυκῶπισ Ἀθήνη.

ϝεσπέριοσ δ' Ὀδυσῆϊ καὶ υἱέϊ δῖοσ ὑφορβὸσ
ἤλυθεν. οἳ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ὡπλίζοντο,
σῦν ἱερεύσαντεσ ἐνιαύσιον· αὐτὰρ Ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα 455 = ρ 361
ῥάβδωι πεπληγυῖα πάλιν 'ποίησε γέροντα, 456ᵃ = κ 238
λυγρὰ δὲ ϝείματ' ἔϝεσσε περὶ χροΐ, μή ϝε συβώτησ
γνοίη ἐσ ἄντα ϝιδὼν καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείηι
ἔλθοι ἀπαγγελέων μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο.
τὸν καὶ Τηλέμαχοσ πρότεροσ πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 460 cf. *E* 632
„ἦλθεσ, δῖ' Εὔμαιε; τί δὴ κλέοσ ἔστ' ἀνὰ ϝάστυ;
ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρεσ ἀγήνορεσ ἔνδον ἔασι
ἐκ λόχου, ἦ ἔτι μ' αὖθ' εἰρύαται ἔνδον ἐόντα;“

---

459. *ἀπαγγελέων* Naber] *ἀπαγγέλ(λ)ων Ω* (*ἐλθὼν ἀπαγγείλειε* P); cf. ν 94 et *B* 436. || 460. *πρότεροσ — ἔϝειπε*] *πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα* n. || 461. *δῖ'(ε)* G P^2] *δή* F P^1; eadem est varietas ρ 508 φ 234 χ 157. || 463. *ἔνδον ἐόντα* n] *οἰκάδ' ἰόντα Ω* (neglecto ϝ).

---

442. ἡμετέρωι] *meo et amicorum meorum.* Cf. Z 414.

— καὶ ἐμὲ κτἑ.] *me quoque <, ut Antinoum eiusque patrem, comiter hospitio excepit olim; nam >* sq. — De re cf. ι 486—489.

448. Sic Eurymachus, ut Antinous et ceteri qui cum hoc fecerunt, dignissimum se praestat poena immani, quam a procis Ulixes sumturus est.

456—458. Cf. ν 434—438 et ε 79 sq. Particula πάλιν translata reditum non in *locum* sed in *statum* pristinum nunc significat; cf. Δ 357.

459. εἰρύσσαιτο] § 293.

461. δῖ' Εὔμαιε] priscum hoc Eumaei epitheton (cf. ν 404) quam penitus cum ipso eius nomine concreverit, in vocativo praesertim apparet h. l. et ρ 508 φ 234 χ 157; item δῖε Φιλοίτιε φ 240.

— κλέοσ] cf. Λ 227.

463. εἰρύαται] *servandi* perfectum (a verbo ῥύομαι) eo quo *observare* sensu hic est usurpatum. Cf. lat. *de*

τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα·
„οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
ϝάστυ κάτα βλώισκοντα· τάχιστά με θυμὸσ ἄνωγε
ἀγγελίην ϝειπόντα πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
ὡμήρησε δέ μοι παρ' ἑταίρων ἄγγελοσ ὠκύσ,
κήρυξ, ὃσ δὴ πρῶτα ϝέποσ σῆι μητέρ' ἔϝειπε.
ἄλλο δέ τοι τό γε ϝοῖδα, τὸ γὰρ 'ϝίδον ὀφθαλμοῖσι·
ἤδη ὑπὲρ πόλιοσ, ὅθι θ' Ἕρμαιοσ λόφοσ ἐστί,
ἦα κιών, ὅτε νῆα θοὴν 'ϝιδόμην κατιοῦσαν
εἰσ λιμέν' ἡμέτερον, πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρεσ ἐν αὐτῆι,
'βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι·
καί σφεασ ὠΐσθην τοὺσ ἔμμεναι, οὐδέ τι ϝοῖδα."
ὣσ 'φάτ'· ἐμείδησεν δ' ἱερὴ ϝὶσ Τηλεμάχοιο
εἰσ πατέρ' ὀφθαλμοῖσι ϝιδών, ἀλέεινε δ' ὑφορβόν.
οἳ δ' ἐπεὶ οὖν 'παύσαντο πόνου 'τετύκοντό τε δαῖτα, 478 = ω 384 cf. Α 467
'δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸσ ἐδεύετο δαιτὸσ ἐϝίσησ. 479 sq. = Α 468 sq.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο,
κοίτου τ' ἐμνήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο. 481 cf. Η 482

Τηλεμάχου ἐπάνοδοσ εἰσ Ἰθάκην.

ρ ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ Ἠώσ, 1 = Α 477
δὴ τότ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα 2 cf. Β 44 Ω 340
Τηλέμαχοσ φίλοσ υἱὸσ Ὀδυσσῆοσ θείοιο, 3 = ο 63
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχοσ, ὅ ϝοι παλάμηφιν ἀρήρει, 4 = Γ 338

---

466. ἄνωγε F P] ἀνώγει G (cf. § 225). || 468. ὠκύσ] ἐλθών Harpocr. s. v. ὁμηρεύσοντεσ. || 469. πρῶτα] cf. δ 577. — μητέρ'(ι) X] μητρὶ G F P. || 470. τό γε H] τόδε G F P. || 471. θ'(τε)] δ' F et schol. Ν 791, om. Ω. || 481. κοίτου τ' ἐμνήσαντο] δὴ τότε κοιμήσαντο F Eust. et l. a. in P (cf. τ 427). || 3. In marg. n additur: εἵματα ἑσσάμενοσ περὶ δὲ ξίφοσ ὀξὺ θέτ' ὤμωι (= β 3).

---

caelo servare et similia, nec non verbi φυλάττειν usus δ 670.

466. βλώισκοντα] § 285.

467. ἀπονέεσθαι] § 21.

468. ὡμήρησε] †, i. q. συνήντησε, *convenit*. Ad *vocum concentum* notio verbi translata est Hes. Theog. 39.

469. κήρυξ] cf. vs. 333 sqq. — μητέρ'(ι)] § 13.

470—475. Cf. vs. 340—351.

471. *Collis* (cf. Κ 573) *Mercurio* pastorum deo (cf. Ξ 491) *sacer* non nisi h.l. commemoratur.

474. Cf. Δ 282.

477. ἀλέεινε] mente add. ὀφθαλμοῖσι. Patrem Telemachus subridens adspexit clam subulco.

4. Cf. β 10.

ϝάστυδε ϝιέμενοσ, καὶ ἑϝὸν προσέϝειπε συβώτην·
„ἄττ', ἦ τοι μὲν ἐγὼν εἶμ' εἰσ πόλιν, ὄφρα με μήτηρ
ὄψεται· οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι ὀίω
κλαυθμοῦ τε στυγεροῖο γόοιό τε δακρυόεντοσ, 8 cf. δ 801
πρίν γ' αὐτόν με ϝίδηται. ἀτὰρ σοί γ' ὧδ' ἐπιτέλλω·
τὸν ξεῖνον δύστηνον ἄγ' εἰσ πόλιν, ὄφρα κε κεῖθι
δαῖτα πτωχεύηι· δώσει δέ ϝοι ὅσ κ' ἐθέλῃσι 11 cf. 19
πῦρνον καὶ κοτύλην. ἐμὲ δ' οὔ πωσ ἔστιν ἅπαντασ 12ª cf. ο 312ᵇ
ἀνθρώπουσ ἀνέχεσθαι ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῶι.
ὃ ξεῖνοσ δ' εἴ περ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῶι
ἔσσεται· ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ὦ φίλοσ, οὐδέ τοι αὐτὸσ ἐρύκεσθαι μενεαίνω.
πτωχῶι βέλτερόν ἐστι κατὰ πτόλιν ἠὲ κατ' ἀγροὺσ
δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι ὅσ κ' ἐθέλῃσι. 19 cf. 11
οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκοσ εἰμί,
ὥσ τ' ἐπιτειλαμένωι σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε, τὸν σὺ κελεύεισ,

7. πρόσθεν] πρότερον G. ‖ 9. με (ϝ)ίδηται P] μ' ἐσίδηται G F. ‖ 10. ὄφρα κε κεῖθι § 97 et 326] ὄφρ' ἂν ἐκεῖθι. ‖ 11. (ϝ)οι G F] τοι P. ‖ 14. Om. G (propter homoeoteleuton). ‖ 17. οὐδέ τοι αὐτὸσ G F] οὐδ' αὐτόσ τοι P. Cf. *N* 252 *T* 409. ‖ 21. ὥσ τ'(ε)] οὐδ' vHerwerden. Cf. *I* 42. ‖ 22. ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ'(ὲ)] *ἔρχεο· αὐτὰρ ἔμ' (cf. § 117)? Etiam ρ 282 ψ 254 extat ἔρχευ, item ἴσχευ ω 323; qui tamen versus eadem omnes ratione corrigi nequeunt.

7. ὄψεται] de subiunctivi hac forma cf. § 152.

10. Alia iussit Telemachus priusquam patrem agnovit (cf. π 78—82), nunc vero mendicum a subulco — ipsius igitur Telemachi sumtu — etiam nutriri vetat, ficta causa cavens ne pater ab Eumaeo diutius detineatur invitus. Cf. τ 27 sq. ε 79 sq. et de verbis τὸν ξεῖνον δύστηνον Φ 317.

12. πῦρνον καὶ κοτύλην] cf. ο 312 et Χ 494.

— ἅπαντασ | ἀνθρώπουσ] id quod τὸν βουλόμενον, *quemlibet* (*tout le monde*) nunc valet per hyperbolam dictum, ut Ο 141 Π 621.

13. ἀνέχεσθαι] *tolerare*, ut η 32; quod h. l. idem valet atque *sustentare*, *victum praebere*, βόσκειν. Item hodie: *onderhouden*, *soutenir*.

14 sq. *Quod si mihi propter haec verba irascatur mendicus, ipsi hoc gravius erit quam mihi; nam verum dicere soleo equidem.* Verba ἄλγιον αὐτῶι ἔσσεται (nos: *des te erger voor hem*, *tant pis pour lui*) id fere valent quod οὐδὲν φροντίζω. *Nam ad me quod attinet*, etc.

20. *Non enim etiam ea aetate sum* (= satis etiam robustus sum) *ut hic remanere me expediat*; cf. vs. 187, 228. — Adverbium ἔτι verbo μένειν est additum, qui infinitivus ab adiectivo τηλίκοσ est suspensus. Cf. β 60.

αὐτίκ', ἐπεί κε πυρὸσ θερέω ἀλέη τε γένηται.
αἰνῶσ γὰρ τάδε ϝείματ' ἔχω κακά· μή με δαμάσσηι
στίβη ὑπηοίη. ϝέκαθεν δέ τε ϝάστυ φάτ' εἶναι.“
ὣσ 'φάτο· Τηλέμαχοσ δὲ δἰ ἐκ σταθμοῖ' ἐβεβήκει
κραιπνὰ ποσὶ προβιβάσ, κακὰ δὲ μνηστῆρσ' ἐφύτευε. 27* = N 18

αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκανε δόμουσ εὖ ναιετάοντασ, 28 cf. Z 370
ἔγχοσ μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸσ κίονα μακρήν, 29 = α 127
αὐτὸσ δ' εἴσω ἴεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν. 30 cf. π 41
τὸν δὲ πολὺ πρώτη ἔϝιδε τροφὸσ Εὐρυκλέεια
κώεα καστορνῦσα θρόνοισ' ἔνι δαιδαλέοισι·
δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺσ 'κίεν, ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι 33 cf. ψ 207
δμωιαὶ 'Οδυσσῆοσ ταλασίφρονοσ ἠγερέθοντο
καὶ 'κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμουσ. 35 = χ 499 cf. φ [224
ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια 36 sq. = τ 53 sq.
Ἀρτέμιδι ϝικέλη ἠὲ χρυσέηι Ἀφροδίτηι,
ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλωι 'βάλε πήχεε δακρύσασα, 38* = ω 347
'κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεε καλὼ 39 = π 15
καί ϝ' ὀλοφυρομένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 40 cf. π 22
„ἦλθεσ, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάοσ; οὔ σ' ἔτ' ἐγώ γε 41 sq. = π 23 sq.
ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὤιχεο νηῒ Πύλονδε
λάθρηι, ἐμεῖ' ἀϝέκητι, φίλου μετὰ πατρὸσ ἀκουήν.
ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον, ὅπωσ ἤντησασ ὀπωπῆσ.“ 44 cf. γ 97
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„μῆτερ ἐμή, μή μοι γόον ὄρνυθι μηδέ μοι ἦτορ
ἐν στήθεσσιν ὄρινε φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον·

---

23. *θερέω*] **θέρσωμ'(αι)*? Cf. § 122 et 254. || 25. *ὑπηοίη*] *ἐπηοίη* editio „*κυκλική*“ (cf. Hes. Op. 574). — *τε* G] *τοι* F P. || 26. *δἰ ἐκ* G] *διὰ* F P. || 29. *ῥ' — μακρήν* F P] *στῆσεν πρὸσ κίονα μακρὸν ἐρείσασ* G (ut *θ* 66, 473). || 32. *καστορνῦσα* G F] *καστρωνῦσα* P. || 35. *'κύνεον ἀγαπαζόμεναι*] **ϝ' ἀγαπαζόμεναι 'κύνεον* (item *φ* 224 *χ* 499)? || 37. *ἠὲ* G] *ἠδὲ* F P (cf. *E* 162). || 38. *πήχεε* P] *-α* G F. || 39. *φάεε καλὼ*] *-α -λὰ* Ω. Cf. *Π* 349. || 40. *ϝ'(ε)*] *ῥ'* Ω. Cf. *E* 871. || 41. Cf. *π* 23. || 42. *ὄψεσθαι ἐφάμην* F P] *ἄψ ἐφάμην ὄψεσθ'(αι)* G. || 44. Ante vs. 43 posuit F (del. Duentzer).

---

25. στίβη ὑπηοῖη] cf. ε 467 sq.
26. σταθμοῖ'(ο)] § 59.
27. κακὰ ... ἐφύτευε] cf. Σ 367.
29 sq. Cf. α 127—129.
30. λάϊνον οὐδόν] cf. vs. 339.
31. Εὐρυκλέεια] § 73.
32. καστορνῦσα] § 10.
37. χρυσέηι] § 18 et 61.
41. φάοσ] cf. π 23.
43. ἐμεῖ'(ο)] § 92.
— μετὰ πατρὸσ ἀκουήν] cf. β 308 et Λ 227.

ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ ϝείμαθ' ἑλοῦσα, 48 = δ 750
εὔχεο πᾶσι θεοῖσι τελειέσσασ ἑκατόμβασ 50 cf. 59
ῥεξέμεν', αἴ κέ ποθι Ζεὺσ ἄντιτα ϝέργα τελέσσηι. 51 = 60 cf. α 379 β 144
αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε ἐλεύσομαι, ὄφρα καλέσσω
ξεῖνον, ὅ τίσ μοι κεῖθεν ἅμ' ἕσπετο δεῦρο κιόντι.
τὸν μὲν ἐγὼ προέπεμψα σὺν ἀντιθέοισ' ἑτάροισι,
Πείραιον δέ μιν ἤνωγον προτὶ ϝοῖκον ἄγοντα
ἐνδυκέωσ φιλέειν καὶ τιέμεν', εἰσ ὅ κεν ἔλθω.“ 56 = ο 543
ὣσ ἄρ' ἐφώνησεν, τῆι δ' ἄπτεροσ ἔπλετο μῦθοσ. 57 = τ 29 φ 386 χ 398
ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ ϝείμαθ' ἑλοῦσα, 58 = δ 759
ηὔχετο πᾶσι θεοῖσι τελειέσσασ ἑκατόμβασ 59 cf. 50
ῥεξέμεν', αἴ κέ ποθι Ζεὺσ ἄντιτα ϝέργα τελέσσηι. 60 = 51
Τηλέμαχοσ δ' ἄρ' ἔπειτα δι' ἐκ μεγάροι' ἐβεβήκει 61 cf. τ 47 υ 144
ἔγχοσ ἔχων· ἅμα τῶι γε κύνεσ πόδασ ἀργοὶ ἕποντο. 62 = υ 145 62b = Σ 578
θεσπεσίην δ' ἄρα τῶι γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη· 63 sq. = β 12 sq.
τὸν δ' ἄρα πάντεσ λαοὶ ἐπερχόμενον 'θηέοντο.
ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρεσ ἀγήνορεσ ἠγερέθοντο
ἔσθλ' ἀγορεύοντεσ, κακὰ δὲ φρεσὶ 'βυσσοδόμευον.
αὐτὰρ ὃ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πολλὸν ὅμιλον,

---

49 εἰσ ὑπερῶι' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ 49 = δ 751

---

49. Habent G F, post vs. 51 D L, om. P H M X U W n. ‖ 52. ἀγορήνδε ἐλεύσομαι Aristoph.] -νδ' ἐλ. H[2] n, -ρὴν ἐσελ. (ἐπελ. P) Ω. Cf. Ζ 365. ‖ 55. Om. P W. — ἤνωγον l. a. in H] ἠνώγεα. Cf. § 225. ‖ 62. κύνεσ πόδασ G F P] κύνεσ Y, δύω κύνεσ U n (ut β 11). ‖ 67. μὲν ἔπειτα] ἄλλων μὲν G. — πολλὸν § 83] πο(υ)λὺν.

---

50 et 59. εὔχεο et ηὔχετο] *vove* et *vovebat*, ut Δ 101.

— τελειέσσασ ἑκατόμβασ] -λη- Ω. De vi locutionis cf. Α 66.

51 et 60. ῥεξέμεν'(αι)] § 125.

— ἄντιτα ϝέργα] cf. Ω 213.

53—56. Cf. ο 539—546 π 327.

57. τῆι δ' ἄπτεροσ ἔπλετο μῦθοσ] *illa dicere nihil poterat: vox faucibus haesit*; ἀφασίη ϝεπέων μιν ἔλαβε, θαλερὴ δέ ϝοι ἔσχετο φωνή (ut de Antilocho dicitur Ρ 695 sq.). Solo igitur nutu significavit se iussa facturam. Penitus perculsa mulier habet lacrimas laetitiae signum, ϝέπεα πτερόεντα non habet, quibus μῦθον quem in mente habet enuntiet. Item locis par.; cf. Δ 350 δ 597 θ 201.

61 sq. Accuratius — id est pessime — sic dixerit quispiam: relicto megaro, ubi cum matre confabulatus est, iuvenis hastam, quam in porticu posuerat (vs. 4), denuo sumsit canesque vocavit, dein ex aedibus egressus forum petiit. Cf. vs. 52 et β 10. — *Canes* dicuntur duo illi, quorum antehac facta est mentio (β 11). De eliso termino -οι'(ο) cf. § 59.

64. ἐπερχόμενον] *forum adeuntem*.

— θηέοντο] § 7, 17, 191.

66. ἀγορεύοντεσ ... 'βυσσοδόμευον] de structura cf. Γ 80.

ἀλλ' ἵνα Μέντωρ ἧστο καὶ Ἄντιφοσ ἠδ' Ἁλιθέρσησ,
οἵ τέ ϝοι ἐξ ἀρχῆσ πατρώϊοι ἦσαν ἑταῖροι, 69 = β 254
ἔνθα καθέζετ' ἰών· τοὶ δ' ἐξερέεινον ἅπαντα.
τοῖσι δὲ Πείραιοσ δουρὶ κλυτὸσ ἐγγύθεν ἦλθε
ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δϝὴν 72[b] sq.[a] = β 296 sq.
Τηλέμαχοσ ξείνοιο ϝεκὰσ 'τράπετ', ἀλλὰ παρέστη.
τὸν καὶ Πείραιοσ πρότεροσ πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 74 cf. Ε 632
„Τηλέμαχ', αἶψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκασ,
ὥσ τοι δῶρ' ἀποπέμψω, ἅ τοι Μενέλαοσ ἔδωκε."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„Πείραι', οὐ γὰρ ϝίδμεν ὅπωσ ἔσται τάδε ϝέργα· 78 cf. κ 190; 78[b] = Β 252
εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρεσ ἀγήνορεσ ἐν μεγάροισι
λάθρηι κτείναντεσ πατρώϊα πάντα δάσωνται,
αὐτὸν ἔχοντα σὲ βούλομ' ἐπαυρέμεν ἤ τινα τῶνδε·
εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω, 82[b] cf. β 165
δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸσ δώματα χαίρων."
ὣσ ϝειπὼν ξεῖνον ταλαπείριον ἦγεν ἐσ οἶκον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμουσ εὖ ναιετάοντασ, 85 sq. = 178 sq.; 85 cf. Ζ 370 ω 362
χλαίνασ μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούσ τε θρόνουσ τε, 86 = υ 249
εἰσ δ' ἀσαμίνθουσ βάντεσ ἐΰ ξεστὰσ 'λούσαντο. 87 cf. Κ 576 δ 48
τοὺσ δ' ἐπεὶ οὖν δμωιαὶ 'λοῦσαν καὶ 'χρῖσαν ἐλαίωι,
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνασ ϝούλασ 'βάλον ἠδὲ χιτῶνασ,
ἔκ ῥ' ἀσαμίνθων βάντεσ ἐπὶ κλισμοῖσι καθῖζον. 90[b] = Θ 436
χέρνιβα δ' ἀμφίπολοσ προχόωι ἐπέχευε φέρουσα 91-95 = α 136 sqq.

---

70. ἅπαντα l. a. in U] ἕκαστα (neglecto ϝ) Ω, ἐξερέοντο ϝέκαστα proponitur apud Nauckium (item τ 463). || 71. τοῖσι δὲ F P] τοῖσ δ' ἐπὶ G (cf. § 60). || 78. γὰρ Bentley] γάρ τ'. || 83. χαίρων] πατρόσ X D L. || 84. οἶκον] neglecto ϝ (cf. ξ 318). || 87. δ'(ἐ) G P] ῥ' F (ut vss. par.). || 89. χλαίνασ ϝούλασ] οὔλασ χλαίνασ G. || 90. ἀσαμίνθων U] -θου G F[2] P[2], -θουσ F[1] P[1] (εἰσ igitur pro ἐκ est lectum).

---

68. ἧστο] de hoc singularis numeri usu cf. A 255.

— Ἄντιφοσ] *Aegyptii* potius nomen expectaverit quis coll. β 15—20, ubi Aegyptii filius Antiphus a Cyclope pridem devoratus esse dicitur. Non tamen huius versus numeris convenit nomen Aegyptii, et fortasse spurii sunt β 19 sq.; nisi duos Antiphos poeta cogitavit, iuvenem et senem, aut sui nunc fuit immemor (cf. E 576—579).

71—76. Cf. ο 539—546 et π 227.

78. οὐ γὰρ] cf. Γ 59.

82. κῆρα φυτεύσω] cf. Σ 167.

83. χαίροντι ... χαίρων] tunc enim libenter accipiam et tu mecum laetaberis ob procos interemtos.

87 sq. 'λούσαντο et 'λοῦσαν] § 295.

89. χλαίνασ ... ἠδὲ χιτῶνασ] cf. Ω 588.

καλῆι χρυσείηι ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητοσ,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
μήτηρ δ' ἀντίον ἷζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο — 96^a cf. *Ι* 218
κλισμῶι κεκλιμένη, λέπτ' ἠλάκατα στρωφῶσα.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρασ ἴαλλον. — 98 sq. = *Ι* 91 sq.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο,
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
„Τηλέμαχ', ἦ τοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα — 101^b-104^a = *τ* 594 sqq.; 101^b = *Β* 514
λέξομαι εἰσ εὐνήν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺσ — 103^a cf. *σ* 173
ὤιχεθ' ἅμ' Ἀτρεΐδηισ' εἰσ Ϝίλιον. οὐδέ μοι ἔτλησ,
πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρασ ἀγήνορασ εἰσ τόδε δῶμα,
νόστον σοῦ πατρὸσ σάφα ϝειπέμεν', εἴ ποθ' ἄκουσασ!"
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„τοιγὰρ ἐγώ τοι, μῆτερ, ἀληθείην καταλέξω. — 108 cf. *π* 226
ὠιχόμεθ' εἴσ τε Πύλον καὶ Νέστορα ποιμένα λαῶν,
δεξάμενοσ δέ με κεῖνοσ ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισι
ἐνδυκέωσ ἐφίλει, ὡσ εἴ τε πατὴρ ἑϝὸν υἱὸν
ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν· ὣσ ἐμὲ κεῖνοσ
ἐνδυκέωσ ἐκόμιζε σὺν υἱάσι κυδαλίμοισι.

104. *Ἀτρεΐδηισ' εἰσ]* -δηισιν ἐσ Ω. ‖ 106. *ποθ'(ι)]* *τευ* G U. ‖ 111. *υἱὸν* Ar. X] *υἷα* G F P, (*ἑὸ?* Ludwich) *παῖδα* Zen. (cf. *Ξ* 118).

93. ἐτάνυσσε] cf. ο 283.

95. παρεόντων] praeteriit enim tempus prandii, necdum est tempus cenae meridionalis, cuius cenae mentio fit vs. 170.

96 sq. Suo iam loco prope focum matrona sedet (cf. α 333), lanam faciens, ut olim solebat per vitae felicioris quietem domesticam; mox vero est abitura, cum cenae tempore appropinquante proci e foro in aedes redibunt. Cf. vs. 65, 105, 167, 175.

97. στρωφῶσα] § 191 et 248.

102. λέξομαι] angore exhausta est misera mulier, nunc autem post filii reditum somni aliquid capere poterit.

106. ποθ'(ι)] § 322.

108. ἀληθείην καταλέξω] nunc Telemacho vacat, modo vero in forum festinabat (vs. 46—56). Vera autem narrat matri et spei non nihil habentia, nuper enim Ulixem etiam vixisse; sed reticet quae referre eum vetuit pater (π 303).

110 et 112. με (ἐμὲ) κεῖνοσ] § 97.

111 sq. Cf. π 17 sq.

αὐτὰρ Ὀδυσσῆοσ ταλασίφρονοσ οὔ ποτ' ἔφασκε
ζωιοῖ' οὐδὲ θανόντοσ ἐπιχθονίων τε' ἀκοῦσαι,
ἀλλά μ' ἐσ Ἀτρεΐδην δουρὶ κλειτὸν Μενέλαον
ἵπποισι προέπεμψε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσι. 117 cf. Ψ 286
ἔνθ' ἴδον Ἀργεΐην Ἑλένην, ἧσ εἵνεκα πολλὰ
Ἀργέϊοι Τρῶέσ τε θεῶν ϝιότητ' ἐμόγησαν. 119 = μ 190
εἴρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸσ Μενέλαοσ,
οὗ τεο χρηΐζων ἱκόμην Λακεδαίμονα δῖαν·
αὐτὰρ ἐγὼ τῶι πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα.
καὶ τότε δή με ϝέπεσσιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· 123 cf. δ 461
„ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονοσ ἀνδρὸσ ἐν εὐνῆι 124-141 = δ 333 sqq.
ἤθελον εὐνηθήμεν' ἀνάλκιδεσ αὐτοὶ ἐόντεσ!
ὡσ δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχωι ἔλαφοσ κρατεροῖο λέοντοσ
νεβροὺσ κοιμήσασα νεηγενέασ γαλαθηνοὺσ
κνημοὺσ ἐξερέηισι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ἑϝὴν εἰσήλυθεν εὐνήν,
ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀϝεικέα πότμον ἐφῆκε,
ὣσ Ὀδυσεὺσ κείνοισιν ἀϝεικέα πότμον ἐφήσει.
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
τοῖοσ ἐών, οἷόσ ποτ' ἐϋ κτιμένηι ἐνὶ Λέσβωι
ἐξ ἔριδοσ Φιλομηλεΐδηι ἐπάλαισεν ἀναστάσ,
κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶσ, 'κεχάροντο δὲ πάντεσ Ἀχαιοί,
τοῖοσ ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύσ!
πάντεσ κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
ταῦτα δ', ἅ μ' εἰρωτᾶισ καὶ λίσσεαι, οὐ κεν ἐγώ γε
ἄλλα παρ' ἐκ ϝείποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω·
ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔϝειπε γέρων ἅλιοσ νημερτήσ,
τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ϝέποσ οὐδ' ἐπικεύσω.

•

---

115. οὐδὲ θανόντοσ] οὐδ' ἐλθόντοσ P. ‖ 118. ἴδον] neglecto ϝ, Ἑλένην ϝίδον Ἀργείην Grashof, ἔνθα ϝίδον καλὴν Ἑλένην Naber. — πολλὰ F P] -οὶ G. ‖ 119. (ἐ)μόγησαν F P] δάμησαν G. ‖ 121. οὗ τεο § 102] ὅττευ. Cf. α 124. ‖ 122. πᾶσαν ἀληθείην] πάντα κατὰ μοῖραν n. ‖ 128. κνημοὺσ] cf. δ 337. ‖ 129. δ' ἔπειτα] cf. δ 338. ‖ 139. ἄλλα] ἄλλο G.

---

115. ζωιοῖ'(ο)] § 59.
— τε'(ο)] § 99.
117. προέπεμψε] προύπ. Ω.
119. ϝιότητ'(ι)] § 13.

123. με ϝέπεσσιν] μ' ἐπέεσσιν Ω.
124—141. Cf. δ 333—350 et de vs. 124 sq. cf. quae ad α 245—248 sunt annotata.

ʼφῆ μιν ὅ γʼ ἐν νήσωι ϝιδέμεν κρατέρʼ ἄλγεʼ ἔχοντα, 142 cf. δ 556
Νύμφησ ἐν μεγάροισι Καλυψόοσ, ἥ μιν ἀνάγκηι 143-146 = δ 557 sqq.
ἴσχει· ὃ δʼ οὐ δύναται ϝὴν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
οὐ γάρ ϝοι πάρα νῆεσ ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπʼ εὐρέα νῶτα θαλάσσησ.ʻ
ὣσ ἔφατʼ Ἀτρεΐδησ δουρὶ κλειτὸσ Μενέλαοσ.
ταῦτα τελευτήσασ ʼνεόμην, ἔδοσαν δέ μοι οὖρον 148 sq. = δ 585 sq.
ἀθάνατοι, τοί μʼ ὦκα φίλην εἰσ πατρίδʼ ἔπεμψαν.“
  ὣσ ʼφάτο, τῆι δʼ ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε. 150 = Γ 395
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε Θεοκλύμενοσ θεοϝειδήσ· 151 = υ 350
  „ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδαʼ Ὀδυσῆοσ, 152 = τ 165, 262, 336, 583
ἦ τοι ὅ γʼ οὐ σάφα ϝοῖδεν· ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον, 153ᵇ = τ 268
ἀτρεκέωσ γάρ τοι μαντεύσομαι οὐδʼ ἐπικεύσω. 154 cf. τ 269
ϝίστω νῦν Ζεὺσ πρῶτα, θεῶν ὕπατοσ καὶ ἄριστοσ, 155 sq. = τ 303 sq. υ 230 sq. 155 = Τ 258
ἱστίη τʼ Ὀδυσῆοσ ἀμύμονοσ, ἣν ἀφικάνω, 156 = ξ 159
ὡσ ἦ τοι Ὀδυσεὺσ ἤδη ἐν πατρίδι γαίηι,
ἥμενοσ ἢ ἕρπων, τάδε πευθόμενοσ κακὰ ϝέργα
ἔστιν, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.“ 159 cf. ο 178

---

160 οἷον ἐγὼν οἰωνὸν ἐΰσσελμοιʼ ἐπὶ νηὸσ

---

142. ὅ γʼ(ε) G P] ὅδʼ F. — κρατέρʼ ἄλγεʼ ἔχοντα] κατὰ δάκρυ χέοντα olim quidam (ut δ 556; cf. ε 13). || 150—165. Olim quidam ——. In „melioribus" solos vs. 160 sq. obelum habuisse adnotat Did.; in n obelis notati sunt vs. 150 et 152—166, vs. 96—166 spurios et ab Ar. damnatos esse arbitratur Römer. || 150. τῆι F P] τῆσ G. || 153. μῦθον G F²] μύθων F¹ P. Cf. Η 44 α 328 υ 92. || 155. ὕπατοσ καὶ ἄριστοσ G] ξενίη τε τράπεζα Ω ex ξ 158, ubi apta; idem enim ibi valent quod hoc loco versus 156. Eadem varietas υ 230; cf. τ 303. || 156. ἱστίη G P] ἑστίη F, ϝεστίη? Cf. Β 125. || 158 sq. Ordine inverso collocandi? Cf. comment. || 158. πευθόμενοσ] -σόμενοσ l. a. in U. || 159. ἔστιν, ἀτὰρ G F] πάντεσσι P. || 160. οἷον] τοῖον X n. Cf. ξ 326.

---

142. ϝιδέμεν] § 126.
— κρατέρʼ ἄλγεʼ ἔχοντα] cf. ε 13.
143. Καλυψόοσ] § 77.
145. ἐπήρετμοι] cf. β 403.
150. θυμὸν ... ὄρινε] cf. quae ad Ξ 361 sunt annotata.
151—159. Cf. ο 223—286.
152. Λαερτιάδα'(ο)] § 55.
155 sq. Non solum per *Iovem* ξένιον iurat (cf. Ξ 158), sed et per *focum*; qui licet *numen* apud Homerum non dicatur, numinis instar tamen ei fuit, et magis etiam posteris: παρὰ πᾶσι βροτοῖσι θεῶν πρέσβειρα τέτυκται (*Vesta*) h. Ven. 32.
156. ἱστίη] § 54.
158 sq. πευθόμενοσ ... ἔστιν] *adest* (ut θ 147 al.) *et audit*. Insolitum in huiusmodi circumlocutione est participium praesentis (cf. § 127). Non est aequiparandus Τ 80, ubi participium vice praedicati + εἰμί fungitur. Cf. nota crit.
159. κακὸν ... φυτεύει] cf. Σ 367.

τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια· 162-165 = τ 308 sqq.
„αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ϝέποσ τετελεσμένον εἴη! 163-165 = ο 536 sqq.
τῶι κε τάχα γνοίησ φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
ἐξ ἐμέ᾽, ὥσ κέν τίσ σε συναντόμενοσ μακαρίζοι.“
ὣσ οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον.
μνηστῆρεσ δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆοσ μεγάροιο 167-169 = δ 625 sqq.
δίσκοισιν ᾽τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντεσ
ἐν τυκτῶι δαπέδωι, ὅθι περ πάροσ, ὕβριν ἔχοντεσ.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ δείπνηστοσ ἔεν καὶ ἐπήλυθε μῆλα
πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ᾽ ἤγαγον, οἱ τὸ πάροσ περ,
καὶ τότε δή σφιν ἔϝειπε Μέδων, — ὃσ γάρ ῥα μάλιστα
᾽ϝάνδανε κηρύκων καί σφιν παρεγίγνετο δαιτί· —
„κοῦροι, ἐπεὶ δὴ πάντεσ ἐτέρφθητε φρέν᾽ ἀέθλων, 174 cf. ϑ 131
ἔρχεσθε πρὸσ δῶμα, ἵν᾽ ἐντυνώμεθα δαῖτα·
οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ὥρηι δεῖπνον ἑλέσθαι.“
ὣσ ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἀνστάντεσ ἔβαν ᾽πείθοντό τε μύθωι.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἵκοντο δόμουσ εὖ ναιετάοντασ, 178 sq. = 85 sq.
χλαίνασ μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούσ τε θρόνουσ τε, 179-181 = υ 249 sqq.
οἱ δ᾽ ἵερευον ὄϊσ μεγάλουσ καὶ πίονασ αἶγασ,

161 ἥμενοσ ἐφρασάμην καὶ Τηλεμάχωι ἐγεγώνευν.

161. ἐγεγώνευν] -νεν P; -νον expectatur (cf. § 260), sed cf. comment. ‖ 164. τάχα] μάλα G. ‖ 167. μεγάροιο] θείοιο n. ‖ 169. ἔχοντεσ G] ἔχεσκον F P (cf. δ 627). ‖ 170. δείπνηστοσ] -ηστὸσ X U² Eust. (coll. ἀμητόσ). ‖ 173. παρεγίγνετο] παρετύγχανε G. ‖ 174. ἀέθλων] cf. ϑ 131. ‖ 175. δῶμα P] δώμαθ᾽. ‖ 177. ἀνστάντεσ] ἄρα πάντεσ P. — ᾽πείθοντό τε μύθωι] sic (δὲ) G, οἰκόνδε ἕκαστοσ F (ut α 424), invito contextu, ποτὶ οἶκον ἕκαστοσ P, invito etiam metro.

161. ἐγεγώνευν] et forma verbi contracta et ipse verbi usus prodit imitatorem. Nam *clamandi* verbum γεγώνειν, quo prisci poetae designare solebant vocem per spatium satis magnum transmissam, h. l. ita ut apud poetas tragicos usurpatum *dicere* significat. De re cf. ο 529 sqq.: laeto omine adspecto Theoclymenus iuvenem ad se vocavit, dein *pressa voce* et *clam sodalibus* dixit quae dicere habebat.

165. Cf. ο 538.

167—177. Proci e foro in Ulixis aedes convenire iam coeperunt more solito, dein cenae tempore ipsum megaron intrarunt. Cf. quae ad vs. 96 sq. sunt annotata

168 et 174. De procis disco certantibus cf. δ 626.

169. τυκτῶι δαπέδωι] cf. δ 627.

170. δείπνηστοσ] †, cf. Ω 124. — ἔεν] § 302.

173. ᾽ϝάνδανε] cf. β 114.

ἵρευον δὲ σύασ σιάλουσ καὶ βοῦν ἀγελαίην,
δαῖτ' ἐντυνόμενοι. 182ᵃ = γ 33

Ὀδυσσέωσ ἐπάνοδοσ.

τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
ὠτρύνοντ' Ὀδυσεύσ τ' ἴμεναι καὶ δῖοσ ὑφορβόσ.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτησ ὄρχαμοσ ἀνδρῶν·
„ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ἔπειτα πόλινδ' ἴμεναι μενεαίνεισ
σήμερον, ὡσ ἐπέτελλε ϝάναξ ἐμόσ· — ἦ σέ κ' ἐγώ γε
αὐτόθι βουλοίμην σταθμῶν ῥυτῆρα λιπέσθαι,
ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι καὶ δέδϝια, μή μοι ὀπίσσω
νεικείῃ· χαλεπαὶ δὲ ϝανάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα
ἦμαρ, ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ϝέσπερα ῥίγιον ἔσται.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεισ. 193 = π 136
ἀλλ' ἴομεν, σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲσ ἡγεμόνευε.
δὸσ δέ μοι, εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐστί,
σκηρίπτεσθ', ἐπεὶ ἦ φάτ' ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν.“
ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀϝεικέα 'βάλλετο πήρην, 197 sq. = σ 108 [sq.

181. Aristoph. — ‖ 187. λιπέσθαι G P] γενέσθαι F (cf. vs. 223). ‖ 189. δὲ Dawes] δέ τ'. ‖ 191. ϝέσπερα ῥίγιον] ἕσπερον ἄλγιον F (cf. comment.). ‖ 196. ἀρισφαλέ' ... οὐδόν] -λέσ ... οὖδασ l. a. apud Eust. et Hesych.; an *ἀρισφαλέ' ἔμμεν' ἀταρπόν (coll. ξ 1 ρ 234 P 743)?

181. βοῦν] unam bovem, ex Elidis ora advectam, ut et oves; *capellae* vero et *sues* in ipsa Ithaca multae erant. Cf. ν 246 et υ 186.

183. ἴμεναι] § 125.

185. Cf. Γ 59.

— δὴ ἔπειτα] § 9.

186—189. Cf. vs. 9—21, de particula κ'(ε) § 326, de adverbio αὐτόθι § 322, de verbo νεικείῃ § 286.

190—196. Cf. vs. 24 sq. et de anni tempore ε 467 sq.

190. μέμβλωκε μάλιστα | ἦμαρ] *plenus dies adest, dies aliquantulum processit.*

191. ποτὶ ϝέσπερα ῥίγιον ἔσται] *sub vesperam frigidius erit*; † sunt ποτί (vel προτί, πρόσ) *temporale*, ϝέσπερα *tempus vespertinum* (ϝέσπεροσ Χ 318 al., -ιοσ Φ 560 al.), ῥίγιον *frigidius*, suum igitur sensum obtinens (quod Α 325 al. translatum *terribilius* vel *gravius* significat). Cf. l. a.

195. Quem ad Eumaei tugurium accedens tenebat baculum, in via tum proiecit (ξ 31).

196. σκηρίπτεσθ'(αι)] cf. λ 595.

— ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν] † sunt adiectivum ἀρισφαλήσ et οὐδόσ pro ὁδόσ dictum.

πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφοσ ἦεν ἀορτήρ· 198 = ν 438
Εὔμαιοσ δ' ἄρα ϝοι σκῆπτρον θυμαρὲσ ἔδωκε.
τὼ 'βήτην, σταθμὸν δὲ κύνεσ καὶ βώτορεσ ἄνδρεσ
'ρύατ' ὄπισθε μένοντεσ. ὃ δ' εἰσ πόλιν ἦγε ϝάνακτα [sq. cf. ρ 337 sq.
πτωχῶι λευγαλέωι ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι, 202 sq. = ω 157 202 = π 273
σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ ϝείματ' ἔϝεστο. 203b = Ψ 67 τ 218
ἀλλ' ὅτε δὴ στείχοντεσ ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν
ϝάστεοσ ἐγγὺσ ἔσαν καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο
τυκτὴν καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται, 206b = η 131
τὴν 'ποίησ' Ἴθακοσ καὶ Νήριτοσ ἠδὲ Πολύκτωρ, —
ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἔεν ἄλσοσ
πάντοσε κυκλοτερέσ, κατὰ δὲ ψυχρὸν 'ρέεν ὕδωρ
ὑψόθεν ἐκ πέτρησ, βωμὸσ δ' ἐφύπερθ' ἐτέτυκτο
Νυμφάων, ὅθι πάντεσ ἐπερρέζεσκον ὁδῖται, —
ἔνθα σφώ' ἐκίχανεν υἱὸσ Δολίοιο Μελανθεύσ, [sq.
αἶγασ ἄγων, αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι, 213 sq. = υ 174
δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆεσ. 214b = Σ 525
τοὺσ δὲ ϝιδὼν 'νείκεσσε ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε
ἔπαγλον καὶ ἀϝεικέσ· ὄρινε δὲ κῆρ Ὀδυσῆοσ·
„νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸσ κακὸν ἡγηλάζει,

---

199. θυμαρὲσ G P] -ῆρεσ F (cf. κ 362). || 203. ἔϝεστο] ἔχοντα M. || 204. ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν] ἔβαν δόμον εἰσ Ὀδυσῆοσ G (ut π 407). || 212. σφώ('ε) Fick] σφεασ. Cf. § 92 sq. — ἐκίχανεν G P] ἔκιχεν (ἐκίχη § 208) F. Cf. E 334 P 189. || 217. ἡγηλάζει] sic Aristoph. Ar., -ζεισ alii olim (cf. π 195).

---

198. πυκνᾰ] cf. E 358.

199. θυμαρὲσ] cf. I 336.

203. σκηπτόμενον] cf. Ξ 457.

205—211. Cf. ξ 434—436. Urbi igitur vicinus fuit fons *Arethusa* (ν 408); nam hunc dici apparet. Idem efficitur e vs. 255.

207. Locus sacer servat memoriam *Ithaci* et *Neriti*, qui fuerunt civitatis et montis eponymi, et tertii alicuius regis *Polyctoris*, cuius pronepos *Pisander* inter procos Penelopes fuit. Fortasse ita haec sunt intellegenda, ut *montis deus* Neritus genuerit urbis vel regionis *heroem eponymum* Ithacum, hic priscum *regem* Polyctorem opibus insignem, cuius tumulus loco Nymphis sacro vicinus fuerit (ut *Eetionis* Z 419 sq.). Si recte versum ita interpretamur, conferri potest regum Troianorum stemma: *deus Idaeus* ... *Tros* ... *Laomedon* Υ 215—241. Etiamne *Arcesium* a Neriti stirpe repetebat poeta? An *Iovem* ei Ulixis abavum fuisse testatur huius epitheton διογενήσ?

— 'ποίησε] singularis ut A 255.

208. ὑδατοτρεφέων] cf. Δ 483.

— ἔεν] § 2 et 302.

212—214. Cf. ξ 103—106.

212. υἱὸσ] § 17.

216. ὄρινε ... κῆρ] cf. ξ 361.

ὡσ αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸσ εἰσ τὸν ὁμοῖον.
πῆι δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεισ, ἀμέγαρτε συβῶτα, 219 cf. φ 362
πτωχὸν ἀνιηρόν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα; 220 cf. 377
ὃσ πολλῆισ φλιῆισι παραστὰσ φλίψεται ὤμουσ,
αἰτίζων ἀκόλουσ, — οὐκ ἄορά γ' οὐδὲ λέβητασ!
τόν γ' εἴ μοι δοίησ σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι
σηκοκόρον τ' ἔμεναι θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
καί κεν ὀρὸν πίνων μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ϝέργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει 226-228 cf. σ 362 sqq.
ϝέργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσων κατὰ δῆμον
βούλεται αἰτίζων βόσκειν ϝὴν γαστέρ' ἄναλτον.

---

218. Postmodo insertus? Cf. *I* 63 sq. — ὡσ αἰεὶ] αἰεί τοι Plat. Lys. 214*a*. — εἰσ G P] ὡσ F, qua praepositione poetae exceptis comicis non sunt usi. Simile vitium est σ 122 υ 199. || 221. πολλῆισ G P] πολλῆισι F; *πολλῶν? Nauck ὅσ πολλῆισι θύρῃισι, Fick πολλῆισι φλιῆισι (del. ὅσ). Cf. § 57. — φλίψεται G (-ζεται) H[1] X U] θλίψεται Zen. F P (θ-φ cf. *M* 302). Propter annominationem φ- verum videtur. || 222. ἄορά γ'(ε) P H] -ρα l. a. in schol., -ρασ Ω. Fuere qui cum voce ὄαρασ confundentes *mulieres* interpretarentur (Apoll. lex. Eust. Hesych. Suid.); cui opinioni deberi videtur littera -σ. || 223. γ'(ε) Voss] κ'. || — γενέσθαι G F] λιπέσθαι P H (cf. vs. 187). || 225. κεν] κε θ' l. a. in M. || 226. κάκ' ἔμμαθεν] μάθεν κακά Nauck, item (-θεσ) σ 362; cf. § 27.

---

219. μολοβρὸν] *erronem*? Vox ignotae originis redit σ 26; proprium nomen est Thuc. IV 8 et inscr. Lacon. 4413 b.

— ἀμέγαρτε] *haud invidende*, hinc *miser* h. l. et ρ 375 (?) φ 362 h. Merc. 542; cf. ἀπόθεστοσ vs. 296. Ceteris locis adiectivum *res tristes* significat (Β 420 λ 400, 407).

221. φλιῆισι . . . φλίψεται] utraque vox †; prior id fere quod οἱ σταθμοί vel αἱ παραστάδεσ significat, *ianuae postes* vel parietis partem vicinam, item inscr. Dor. 3459[24] Dittenb. Syll.[2] 645[40] Polyb. XII 11 § 2.

222. Iste nebulo ab iis ad quos accedet dona hospitalia flagitabit *offas*, quibus rabidum ventrem impleat, non eiusmodi munera qualia viri nobiles inter se donare solent: *gladios* (cf. Η 303 τ 241 φ 34 nec non θ 403—416 π 80 φ 341) vel *vasa pretiosa* (cf. ν 13). Vox ἄκολοι (†) incertae originis et potestatis (cf. Callim. h. Cer. 115) quid fere significet docet contextus. Vocis ἄορ pluralis non nisi h. l. extat.

223. Cf. vs. 20.

224. σηκοκόρον . . . ἔμεναι] †, *ut stabulum* (σηκόν Σ 589 al.) *verrat*, officium humillimum, cui senex debilis haud sit impar.

— φορῆναι] § 195.

225. ὀρὸν] cf. ι 222.

— μεγάλην ἐπιγουνίδα] *femur torosum*. Debilia et macilenta seni esse femora caprarius arbitratur; at alium mox se heros praestabit! Cf. σ 74, ubi redit vox ἐπιγουνίσ.

226. οὐκ ἐθελήσει] i. q. οὐκ ἂν ἐθέλοι: *non vult, et si rogem, recusaturus est*. Itaque opponitur *praesens* tempus: ἀλλὰ βούλεται κτέ.; item σ 362. Cf. Κ 88.

228. ἄναλτον] i. q. ἄν-αλδ-τον (§ 211), *inexpletum, insatiabilem*. Adi. redit

ἀλλ' ἔκ τοι ϝερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται· 229 = B 257
αἴ κ' ἔλθηι πρὸσ δώματ' Ὀδυσσῆοσ θείοιο, 230 cf. ο 313
πολλά ϝοι ἀμφὶ κάρη σφέλα' ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων
πλευρά τ' ἀποτρίψουσι δόμον κάτα βαλλομένοιο.“
ὣσ 'φάτο, καὶ παριὼν λὰξ ἔνθορεν ἀφραδίηφι
ἰσχίωι· οὐδέ μιν ἐκτὸσ ἀταρπιτοῦ ἐστυφέλιξε,
ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέωσ. ὃ δ' ἐμερμήριξεν Ὀδυσσεύσ, 235ᵇ = ζ 141
ἠὲ μεταΐξασ ῥοπάλωι ἐκ θυμὸν ἕλοιτο,
ἦ πρὸσ γῆν ἐλάσειε κάρη ἀμφουδὶσ ἀείρασ·
ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο. τὸν δὲ συβώτησ
'νείκεσ' ἐσ ἄντα ϝιδών, μέγα δ' ηὔξατο χεῖρασ ἀνασχών·
„Νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διόσ, εἴ ποτ' Ὀδυσσεὺσ
ὔμ' ἐπὶ μηρί' ἔκηε καλύψασ πίονι δημῶι 241 sq. cf. Λ 40 sq.
ϝαρνῶν ἠδ' ἐρίφων, τὸ δέ μοι κρηήνατ' ἐϝέλδωρ,
ὣσ ἔλθοι μὲν κεῖνοσ ἀνήρ, ἀγάγοι δέ ϝε δαίμων. 243 = φ 201
τῶι κέ τοι ἀγλαΐασ γε διασκεδάσειεν ἁπάσασ,
τὰσ νῦν ὑβρίζων φορέεισ, ἀλαλημένοσ αἰεὶ
ϝάστυ κάτ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆεσ.“
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Μελάνθιοσ αἰπόλοσ αἰγῶν·
„ὢ πόποι, οἷον ἔϝειπε κύων ὀλοφώϊα ϝειδώσ,

---

231. *ἀμφὶ κάρη*] *ἀμφικαρῆ* Ptolemaeus Asc.; cf. *Z* 117 *σ* 335. ‖ 232. *πλευρά τ'* Bothe] *-ρὰ* P, *-ραὶ* Ω, *-ρὰσ* l. a. apud Eust. (metro invito). — *ἀποτρίψουσι*] *-δρύψουσι* Naber (coll. vs. 480). ‖ 233. *ἀφραδίηφι* § 46] *-ησιν*. — In F additur: *ἦλ(υ)θεν ἐ(σ)συμένωσ μεγάλην σοφίην ἀνιχνεύων* (?). ‖ 237. *-ουδὶσ* G P] *οὖδασ* F, *οὔασ'* Bothe. — *ἀείρασ*] *ἐρείσασ* M Apoll. lex. ‖ 238. *δ' ἔσχετο. τὸν δὲ συβώτησ*] *γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆισι* G (ut *γ* 266). ‖ 241. *πίονι* P] *ἀργέτι* F (ut *Λ* 818). In G est *πίονα δημὸν* (ut X 501). ‖ 244. *ἀγλαΐασ*] *ἀτασθαλίασ* l. a. in X (cf. *α* 34 al). ‖ 247. *Μελάνθιοσ*] *-θεὺσ* G (ut vs. 212).

σ 114, 364; quod σ 2 sq. veluti explicatur.

231 sq. *Scabella a convivis coniecta caput et humeros ei circacircum atterent.* Cum verbis ἀμφὶ ἀποτρίψουσι κάρη πλευρά τε cf. σ 335 ἀμφὶ κάρη κεκοπώσ. De pluralis forma πλευρά cf. quae ad Δ 468 sunt observata. Verbum ἀποτρίβειν ita usurpatum irridentis est, ut φλίβειν vs. 221. De structura autem verborum ϝοι . . . βαλλομένοιο cf. Γ 301, de ipsa denique re infra vs. 409. — σφέλα'(α)] § 72. Vox σ 394 redit; cf. θρῆνυσ Ξ 240 al.

237. ἀμφουδὶσ] adv. †, quod si sanum, a voce οὖασ ductum *ambabus auribus* significat; cf. Ar. Eq. 1362: ἄρασ μετέωρον.

241. ὔμ'(ι)] § 92.

244 sq. ἀγλαΐασ . . . τὰσ . . . φορέεισ] hic pluralis etiam h. Merc. 476 invenitur, de verbo cf. P 23. Similes sunt minae Ulixis ad Melanthii sororem τ 82.

248. ὀλοφώϊα] cf. δ 410.

τόν ποτ’ ἐγὼν ἐπὶ νηὸσ ἐϋσσέλμοιο μελαίνησ
ἄξω τῆλ’ ’Ιθάκησ, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφηι.
αἲ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξοσ Ἀπόλλων
σήμερον ἐν μεγάροισ’ ἢ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,
ὢσ ’Οδυσῆΐ γε τῆλε ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ.“ 253ᵇ cf. α 354
ὣσ ϝειπὼν τοὺσ μὲν ’λίπεν αὐτόθι ἦκα κιόντασ· 254ᵃ = Δ 292
αὐτὰρ ὃ ’βῆ, μάλα δ’ ὦκα δόμουσ ἵκανε ϝάνακτοσ.
αὐτίκα δ’ εἴσω ἴεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι καθῖζε
ἀντίον Εὐρυμάχου· τὸν γὰρ ’φιλέεσκε μάλιστα.
τῶι παρὰ μὲν κρεάων μοῖραν ’θέσαν οἳ ’πονέοντο, 258 cf. υ 281
σῖτον δ’ αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα 259 = α 139
ἔδμεναι.

ἀγχίμολον δ’ ’Οδυσεὺσ καὶ δῖοσ ὑφορβὸσ
’στήτην ἐρχομένω, περὶ δέ σφεασ ἦλθε ϝιωὴ 261ᵇ cf. Κ 139
φόρμιγγοσ γλαφυρῆσ· ἀνὰ γάρ σφισι ’βάλλετ’ ἀείδειν
Φήμιοσ. αὐτὰρ ὃ χειρὸσ ἑλὼν προσέϝειπε συβώτην·
„Εὔμαι’, ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ’ ’Οδυσῆοσ!
ῥεῖα δ’ ἀρίγνωτ’ ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσι ϝιδέσθαι. 265ᵃ cf. Ο 490
ἐξ ἑτέρων ἕτερ’ ἐστίν, ἐπήσκηται δέ ϝοι αὐλὴ

250. ἄλφηι Hermann] -οι. ‖ 261. ἦλθε] ἤλυθ’ Ω. ‖ 262. γάρ G F] δέ P.

249 sq. Interemto Telemacho si rex fiat Eurymachus, Melanthius, qui plurimum apud hunc valet (cf. vs. 256 sq.), Eumaeum Laërtae sive Ulixis et Telemachi mancipium trans mare vendendum curabit.

252. ἦ] § 16.

253. ὡσ] *tam certo quam.* Verbo βάλοι vs. 251 mente praemittendum est ὧσ vel οὕτω. Cf. ι 525 et Θ 538. — τῆλε] § 322.

254. αὐτόθι] § 322.

255. μάλα ... ὦκα] cf. vs. 205—211.

256 sq. Ulixes mox in suo ipsius limine mendicus adstans hominem impudentem cernet inter procos loco honorifico sedentem. Iste videlicet caprarius Eurymachum, omnium procorum ferocissimum et robustissimum, „pro familiari fere habebat” (nos: „was met hem bijzonder eigen”). Sic ioco acerbo poeta verbum φιλέειν, quod erat *maiorum* natu vel dignitate (cf. ω 514), nunc refert ad hominem de plebe, ne liberum quidem, sed propter sororis stuprum cum regulo familiariter versatum. Nam haec fuit causa favoris insoliti, quo eum habebat Eurymachus (cf. σ 325).

258. κρεάων] § 72.

261 sq. Cena finita Phemius canere more solito est iussus (cf. α 150—154).

262. ἀνά ... ’βάλλετ’(ο)] cf. α 155.

263. ὃ] *Ulixes.*

266. ἐπήσκηται] *aedibus adiuncta est.* — ϝοι] *Ulixi*; hic ἐπήσκησεν αὐλήν.

τοίχωι καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' ἐΰϝεργέεσ εἰσὶ
δικλίδεσ· οὔ κέν τίσ μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
γιγνώισκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῶι δαῖτα τίθενται
ἄνδρεσ· ἐπεὶ κνίση μὲν ἀνήνοθεν, ἒν δέ τε φόρμιγξ
ἠπύει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ 'ποίησαν ἑταίρην."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα·
„ῥεῖ' ἔγνωσ, ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα πέρ ἐσσ' ἀνοήμων.
ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ' ὅπωσ ἔσται τάδε ϝέργα· 274 cf. Δ 14 274^b = Β 252
ἠὲ σὺ πρῶτοσ ἔσελθε δόμουσ εὖ ναιετάοντασ, 275^b = Ζ 370
δύσεο δὲ μνηστῆρασ, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὖθι· 276^b = 282 τ 44
εἰ δ' ἐθέλεισ, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἶμι προπάροιθε. 277^a = Τ 142
μηδὲ σὺ δηθύνειν, μή τίσ σ' ἔκτοσθε νοήσασ
ἢ βάληι ἢ ἐλάσηι· τὰ δέ σε φράζεσθαι ἄνωγα." 279^b cf. α 269
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
„γιγνώισκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεισ. 281 = π 136
ἀλλ' ἔρχευ προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὖθι, 282^b = 276
οὔ τι πληγάων ἀδαήμων οὐδὲ βολάων.
τολμήεισ μοι θυμόσ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα
κύμασι καὶ πολέμωι· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω. 285 = ε 224
γαστέρα δ' οὔ πωσ ἔστιν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν, 286^a cf. Τ 225
ὀλομένην, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσι· 287 cf. 474

267. ἐΰ(ϝ)εργέεσ H[1] U] -κέεσ Ω et Apoll. lex., quod ipsius *aulae* est epitheton *I* 472 φ 389 χ 449; schol. utrumque. Adi. ἐϋεργήσ extat *E* 585 al. ‖ 269. τίθενται] πένονται P (cf. β 322). ‖ 270. ἀνήνοθεν] ἐν. Ar. H[1] M n. Cf. *B* 219. ‖ 282. ἀλλ' ἔρχευ] ἔρχεο νῦν vel ἀλλ' ἴθι νῦν? Item ψ 254. Cf. ρ 22. ‖ 283. τι πληγάων Fick] γάρ τι πληγέων (cf. § 56).

267. θριγκοῖσι] cf. η 87.

268. οὔ κεν] § 326.

— μιν] *aulam*, id est introitum ad aulam.

— ὑπεροπλίσσαιτο] *violaverit*. Comp. †, simplex H 417 al., ἐφ. Δ 344 al.; sed potius conferenda sunt adiectivum ὑπέροπλοσ et substantivum ὑπεροπλίη.

270. ἀνήνοθεν] § 135.

271. δαιτὶ ... ἑταίρην] cf. ι 2 et α 152.

273. ἐσσ'(ι)] § 302.

275—277. ἠὲ ... εἰ δ' ἐθέλεισ] = ἠὲ ... ἠέ; variata est structura verborum.

276. δύσεο] § 152.

— et 282. αὖθι] § 322.

277. προπάροιθε] a *loci* ad *temporis* notionem fit transitus; cf. K 476.

278. δηθύνειν] *postquam ego abiero, extra aedes etiam cunctari.*

286. Similis sententia est η 216—221, praeterea cf. Ψ 48; γαστέρα ἀποκρύψαι h. l. significat *dissimulare stomachi iussa imperiosa* (cf. Z 133 σ 53 al.) sive *famem*.

287. ὀλομένην] § 21.

τῆσ ἕνεκεν καὶ νῆεσ ἐΰζυγοι ὁπλίζονται
πόντον ἔπ' ἀτρύγετον κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι."
ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον.
ἂν δὲ κύων κεφαλήν τε καὶ οὔατα κείμενοσ ἔσχε
Ἄργοσ, Ὀδυσσῆοσ ταλασίφρονοσ, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸσ
'θρέψε μέν, οὐδ' ἀπόνητο, πάροσ δ' εἰσ Ϝίλιον ἱρὴν 293 cf. λ 324
ᾤχετο. τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρεσ
αἶγασ ἔπ' ἀγροτέρασ ἠδὲ πρόκασ ἠδὲ λαγωούσ·
δὴ τότ' ἔκειτ' ἀπόθεστοσ ἀποιχομένοιο ϝάνακτοσ
ἐν πολλῆι κόπρωι, ἥ ϝοι προπάροιθε θυράων
ἡμιόνων τε βοῶν τε ϝάλισ 'κέχυτ', ὄφρ' ἀνάγοιεν
δμῶεσ Ὀδυσσῆοσ τέμενοσ μέγα κοπρίσσοντεσ.
ἔνθα κύων 'κεῖτ' Ἄργοσ ἐνίπλειοσ κυνοραιστέων.
δὴ τότε γ', ὡσ ἐνόησεν Ὀδυσσῆ' ἐγγὺσ ἐόντα,
οὐρῆι μέν ῥ' ὅ γ' ἔσηνε καὶ οὔατε κάββαλεν ἄμφω·
ἆσσον δ' οὐκέτ' ἔπειτα 'δυνήσατο ϝοῖο ϝάνακτοσ

---

296. (ϝ)άνακτοσ X D] Ὀδυσῆοσ G F P. || 298. ἀνάγοιεν] ἂν (om. F) ἄγοιεν Ω; cf. ω 334. WCKayser εἷοσ (ἧοσ) ἄγοιεν (cf. N 141), vHerwerden ὄφρ' ἀπάγοιεν (cf. O 29). || 299. κοπρί(σ)σοντεσ F H] -ίσσοντεσ G (-ται P). Cf. § 210. || 301. Ὀδυσσῆ'(α) G n] -σσέα. Cf. § 76. Non nisi Δ 491 huius nominis sonus η corripitur; nam ζ 212 -σσῆ'(α) scribi iubet metrum. || 302. οὐρῆι] -ρὴν G. — οὔατε] -τα Ω. Cf. Π 349. — κάββαλεν G] κάμβ. pap. Ricci F P (cf. ζ 172).

291—327. Ulixis nutricem et uxorem et omnes fallere potuerunt species herois mutata et turpis habitus a dea Minerva ei inditus: canem fidelem non fefellerunt. Qui annis et aerumnis fractus subito huic gaudio perferendo impar fuit. Et viro, qui siccis oculis monstra natantia sedesque mortuorum vidit neque expalluit minas Cyclopis, lacrimam clam detergendam expressit amicus quadrupes in ipso mortis limine herum statim agnitum languido aurium caudaeque motu salutans.

293. Prius in bellum profectus est Ulixes quam canis est adultus; qui vicenarius igitur iam fuit. Longaevitas rarior, non tamen inaudita (cf. Aristot. H. An. VI 20 Ael. H. An. IV 40).

295. πρόκασ] †, *damas*? Cf. προκάσ h. Ven. 71 et κεμάσ K 361.

296. δὴ τότ'(ε)] cf. N 441.

— ἀπόθεστοσ] *nulli desideratus, spretus* (ἀ-πόθεστοσ, § 295); cf. ἀμέγαρτοσ vs. 219.

298. ὄφρ' ἀνάγοιεν] *ut curribus in arva auferrent*. Agricolarum igitur hoc fuit verbum, certum officium significans. — Tempore hiemali (cf. ε 467 sq.) plena sunt sterquilinia, vere (aut postea) per agros spargenda.

300. κυνοραιστέων] †, cf. Π 591 Σ 220 et § 56. Videntur significari *ricini*.

302. ὅ γ'(ε)] cf. A 190.

ἐλθέμεν᾽. αὐτὰρ ὃ νόσφι ϝιδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ, 304ᵇ cf. *B* 269
ῥεῖα λαθὼν Εὔμαιον, ἄφαρ δ᾽ ἐρεείνετο μύθωι· 305ᵇ cf. *K* 81
„Εὔμαι᾽, ἦ μάλα θαῦμα· κύων ὅδε κεῖτ᾽ ἐνὶ κόπρωι·
καλὸσ μὲν δέμασ ἐστίν, ἀτὰρ τόδε γ᾽ οὐ σάφα ϝοῖδα,
ἢ δὴ καὶ ταχὺσ ἦσκε θέειν ἐπὶ ϝείδεϊ τῶιδε,
ἦ αὔτωσ οἷοί τε τραπεζῆεσ κύνεσ ἀνδρῶν
γίγνοντ᾽, ἀγλαΐησ δ᾽ ἕνεκεν κομέουσι ϝάνακτεσ.“
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενοσ προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα·
„καὶ λίην ἀνδρόσ γε κύων ὅδε τῆλε θανόντοσ.
εἰ τοιόσδ᾽ εἴη ἠμὲν δέμασ ἠδὲ καὶ ἔργα, 313ᵇ cf. *A* 115
οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύσ, 314 cf. *π* 289
αἶψά κε θηήσαιο ϝιδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκήν.
οὐ μὲν γάρ τι ᾽φύγεσκε βαθείησ τάρφεσιν ὕλησ 316ᵇ = *E* 555
κνώδαλον, ὅττι δίοιτο· καὶ ἴχνεσι γὰρ περὶ ᾽ϝείδει.
νῦν δ᾽ ἔχεται κακότητι, ϝάναξ δέ ϝοι ἄλλοθι γαίησ 318ᵇ cf. *β* 131
ὤλετο, τὸν δὲ γυναῖκεσ ἀκηδέεσ οὐ κομέουσι.
δμῶεσ δ᾽, εὖτέ κε μηκέτ᾽ ἐπικρατέωσι ϝάνακτεσ,
οὐκέτ᾽ ἔπειτ᾽ ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ϝεργάζεσθαι·
ἥμισυ γάρ τ᾽ ἀρετῆσ ἀποαίνυται εὐρύϝοπα Ζεὺσ
ἀνέροσ, εὖτέ κέ μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσι.“ [υ 371
ὣσ ϝειπὼν εἰσῆλθε δόμουσ εὖ ναιετάοντασ, 324 = *φ* 242 cf. 324ᵇ = *Z* 370
᾽βῆ δ᾽ ἰθὺσ μεγάροιο μετὰ μνηστῆρασ ἀγανούσ.

---

304. (ϝ)ιδὼν P] ἰὼν F, κιὼν G. ‖ 305. μύθωι] μῦθον F. ‖ 308. ἢ § 327] εἰ. ‖ 313. ἔργα] neglecto ϝ, Knight τε ϝέργα. ‖ 316. τάρφεσιν l. a. in M] βένθεσιν Ω, quae vox ceteris locis (*A* 358 al.) *maris* profunda significat, hic autem post βαθείησ molesta; τάρφεα ὕλησ extat *E* 555 *O* 606. ‖ 317. δίοιτο Herodian. ad *Ψ* 475, schol. ad Pind. Nem. I 74 et ad Ar. Lys. 477] ἴδοιτο Ω. — ἴχνεσι γὰρ περὶ ᾽ϝείδει] ἴχνεσσιν γὰρ ὀπήδει (ex πήδει [e suprascr.] corruptum) schol. ad Plat. Axioch. 365 *c*. Pro περὶ ᾽ϝείδει Nauck coni. περιῄειν. ‖ 318. ϝοι] που F. — γαίησ M] πάτρησ Ω; fuitne l. a. δ᾽ ἄρα τηλόθι πάτρησ? Cf. *β* 131. ‖ 322 sq. τ᾽ (om. G U) ἀρετῆσ ἀποαίνυται ... ἀνέροσ, εὖτέ κέ μιν] τε νόου ἀπαμείρεται (cf. § 271) ... ἀνδρῶν, οὓσ ἂν δὴ Plat. Leg. 777 *a* Athen. 264 *e* Eust.

---

304 sq. Cf. θ 86.

309. τραπεζῆεσ κύνεσ] cf. Χ 69. Eiusmodi canes Telemacho duo fuere (cf. β 11).

316 sq. Cf. Achilles dum Hectorem persequitur cum cane venatorio comparatus Χ 189—192.

317. κνώδαλον] *belua*. Vox ignotae originis redit h. Merc. 188 et apud poetas recentiores (cf. Ar. Vesp. 4). — δίοιτο] § 199.

— πέρι ᾽ϝείδει § 160] περιήιδει (vel -δη) Ω.

319. ἀκηδέεσ] cf. Φ 123.

320 et 323. εὖτέ κε] § 326.

323. δούλιον ἦμαρ] cf. Γ 409.

Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανοσ θανάτοιο
αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐϝεικοστῶι ἐνιαυτῶι.

τὸν δὲ πολὺ πρῶτοσ 'ϝίδε Τηλέμαχοσ θεοϝειδὴσ 328 cf. α 113
ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην, ὦκα δ' ἔπειτα
'νεῦσ' ἐπὶ ϝοὶ καλέσασ. ὃ δὲ παπτήνασ ἕλε δίφρον
κείμενον, ἔνθα τε δαιτρὸσ ἐφίζεσκε κρέα πολλὰ
δαιόμενοσ μνηστῆρσι δόμον κάτα δαινυμένοισι·
τὸν κατέθηκε φέρων πρὸσ Τηλεμάχοιο τράπεζαν
ἀντίον, ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸσ ἐφέζετο. τῶι δ' ἄρα κῆρυξ
μοῖραν ἑλὼν ἐτίθει κανέου τ' ἒκ σῖτον ἀείρασ.
ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δώματ' Ὀδυσσεύσ,
πτωχῶι λευγαλέωι ἐναλίγκιοσ ἠδὲ γέροντι, 337 sq. cf. 202 sq.
σκηπτόμενοσ· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ ϝείματ' ἔϝεστο. 338ᵇ = Ψ 67
ἷζε δ' ἐπὶ μελίνοι' οὐδοῖ' ἔντοσθε θυράων
κλινάμενοσ σταθμῶι κυπαρισσίνωι, ὅν ποτε τέκτων
'ξέσσεν ἐπισταμένωσ καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε. 341 = φ 44 cf. ε 245
Τηλέμαχοσ δ' ἐπὶ ϝοὶ καλέσασ προσέϝειπε συβώτην
ἄρτον τ' οὖλον ἑλὼν περικαλλέοσ ἐκ κανέοιο

---

327. *ἰδόντ'(α)*] neglecto ϝ. ‖ 331. *τε* Bekker] *δὲ* (cf. Θ 48). ‖ 334. *δ' ἄρ'(α)* G F] *περ* P. ‖ 335. *ἐτίθει*] *προτίθει* M n (cf. α 112 Ω 409). ‖ 339. Cf. comment.

---

330 sq. Sedes ministri atriensis vacua iam adstat, nam scissis carnibus ille aliorsum abiit, postquam coepta est cena; ministrant autem nunc praecones. De verbo κεῖσθαι cf. Γ 134 sq.

334. αὐτόσ] *ipse* Eumaeus prope Telemachi mensam sedile sibi collocavit, huic exadversus.

336. ἐδύσετο] § 152.

338. σκηπτόμενοσ] cf. Ξ 457.

339. μελίνοι'(ο) οὐδοῖ'(ο)] § 59; μέλινοσ pro μείλινοσ †, quod autem *fraxineum* nunc dicitur limen megari, id *lapideum* audit ρ 30 υ 258, sive poeta in leviore hac re sibi non constitit, sive noster versus vitium contraxit. Nam tribus his locis significatur limen quod *prodomum et megaron* interiacebat. De ψ 88 vero cf. α 330—332.

340. κυπαρισσίνωι] †, cf. κυπάρισσοσ ε 64.

— ὅν] pronomen relativum ad *limen* referri non sinit structura verborum, licet id fiat loco par. φ 43 sq.

341. ἐπὶ στάθμην ἴθυνε] Cf. Ο 410—413.

343. ἄρτον] *panem* tostum, e farina *triticea* paratum (quae dicitur ἀλείατα υ 108). Cf. πύρνοσ ο 312 al.; vox ἄρτοσ redit σ 120.

— οὖλον] *integrum* (att. ὅλον); item ω 118 h. Merc. 113 (cf. etiam τ 225).

καὶ κρέας, ὥσ ϝοι χεῖρεσ ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι·
„δὸσ τῶι ξείνωι ταῦτα φέρων αὐτόν τε κέλευε
αἰτίζειν μάλα πάντασ ἐποιχόμενον μνηστῆρασ. 346 = 351
αἰδὼσ δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζειν.“ 347 cf. 352 Hes. Oper. 317, 500
ὣσ 'φάτ'· ἔβη δὲ συφορβόσ, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε, 348 sq.[a] = 551 sq. 348 = 574 cf. *B* 16
ἀγχόθι δ' ἱστάμενοσ ϝέπεα πτερόεντ' ἀγόρευε· 349 cf. *Δ* 203
„Τηλέμαχόσ τοι, ξεῖνε, διδοῖ τάδε καί σε κελεύει
αἰτίζειν μάλα πάντασ ἐποιχόμενον μνηστῆρασ. 351 = 346
αἰδόα δ' οὐκ ἀγαθὴν φήσ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτηι.“ 352 cf. 347
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„Ζεῦ ϝάνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
καί ϝοι πάντα γένοιτο ὅσα φρεσὶ ϝῆισι μενοινᾶι.“ 355[b] = β 34
ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρηισιν ἐδέξατο καὶ κατέθηκε
αὖθι ποδῶν προπάροιθεν, ἀϝεικελίησ ἐπὶ πήρησ·
ἤσθιε δ' ἧοσ ἀοιδὸσ ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδε.
εὖθ' ὃ 'δεδειπνήκειν, ὃ δ' ἐπαύετο θεῖοσ ἀοιδόσ,
μνηστῆρεσ δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'. αὐτὰρ Ἀθήνη 360 cf. α 365
ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα 361 = π 455
ὤτρυν', ὥσ κεν πῦρνα κατὰ μνηστῆρασ ἀγείροι
γνοίη θ', οἵ τινέσ εἰσιν ἐναίσιμοι οἵ τ' ἀθέμιστοι.

---

344. ἀμφιβαλόντι] l. a. (χεῖρε? . . .) -ντε. ‖ 347. Om. n in textu. — κεχρημένον ἄνδρα κομίζειν G] -νωι ἀνδρὶ παρεῖναι (προΐκτηι U Eust. Suid. et l. a. in G) Ω et Plat. Charm. 161 *a*, φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτηι l. a. in M. Quae e vs. 352 natae sunt lectiones; cum G concinit Hesiodus. ‖ 349. ἀγχόθι δ'(ἐ)] cf. *B* 172. — πτερόεντ' ἀγόρευε G[1] P] -ντα προσηύδα G[2] F. ‖ 358. ἧοσ § 323] ὡσ (ἕωσ U[1] M gl.) ὅτ' Ω. ‖ 359. Quidam — ‖ 363. θ'(τε) P] δ' G F. — εἰσιν] εἶεν F (cf. § 109).

---

344. κρέασ, ὡσ κτέ.] *carnis partem, quemadmodum* . . . i. e. *tantam quantam*, τόσσον ὅσσον. Cf. ι 525.

347. *Pudor non est utilis ad virum egenum fovendum*, κακὴ πτωχοτρόφοσ ἐστὶν ἡ αἰδώσ, κακόσ ἐστιν αἰδοῖοσ ἀλήτησ (vs. 578).

352. αἰδόα] § 77.

— ἀνδρὶ προΐκτηι] dativus commodi idem valet quod modo infinitivus finalis κεχρημένον ἄνδρα κομίζειν, quae locutio huius versus numeris non conveniebat. De voce προΐκτησ autem cf. ν 15.

354. εἶναι] de infinitivi usu cf. § 124.

355. Procis inania haec videntur mendici verba: nobis, qui ipsi poetae aurem praebemus, aliud sonant. Nam „Iuppiter optime maxime, a procis poenam sumere nos sine" tectis verbis precatur Ulixes. Cf. β 35 vel Soph. Phil. 780 sq.

358. ἧοσ] § 323.

360. Iuvenes post cenam et cantum surgunt multoque vino elati per aedes strepunt.

362. κεν] § 326.

— πῦρνα] cf. ο 312.

ἀλλ' οὐδ' ὧσ τιν' ἔμελλεν ἀλεξήσειν κακότητα.
'βῆ δ' ἴμεν' αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ϝέκαστον,
πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὡσ εἰ πτωχὸσ πάλαι εἴη.
οἳ δ' ἐλεαίροντεσ 'δίδοσαν καὶ ἐθάμβεον αὐτὸν
ἀλλήλουσ τ' εἴροντο, τίσ εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι. 368 cf. ο 423
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε Μελάνθιοσ αἰπόλοσ αἰγῶν·
„κέκλυτέ μοι, μνηστῆρεσ ἀγακλειτῆσ βασιλείησ, 370 = 468 α 351 φ 275
τοῦδε περὶ ξείνοι'· ἦ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα.
ἦ τοι μέν ϝοι δεῦρο συβώτησ ἡγεμόνευε,
αὐτὸν δ' οὐ σάφα ϝοῖδα, πόθεν γένοσ εὔχεται εἶναι.“
ὧσ ἔφατ'· Ἀντίνοοσ δὲ ϝέπεσσιν 'νείκεσ' ὕφορβον·
„ὦ ἀμέγαρτε συβῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε
ἤγαγεσ; οὐ ϝάλισ ἦμιν ἀλήμονέσ εἰσι καὶ ἄλλοι,
πτωχοὶ ἀνιηροί, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρεσ; 377 cf. 220
ἦ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοτον κατέδουσι ϝάνακτοσ
ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, σὺ δὲ καὶ προτὶ τόνδ' ἐκάλεσσασ;“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα·
„Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸσ ἐὼν ἀγορεύεισ. 381ᵃ = 483 381ᵇ = Π 627
τίσ γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸσ ἐπελθὼν
ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν οἳ δημιοϝεργοὶ ἔασι, 383ᵇ = τ 135

364. *ἔμελλεν (sic U) ἀλεξήσειν] ἔμελλ' ἀπαλεξήσειν Ω (ut Χ 348 Ω 371). Cf. Υ 315 Φ 374 δ 167. — κακότητα F] -τοσ GP. ‖ 370. μοι § 92] μευ. ‖ 371. μιν πρόσθεν H] πρόσθεν μιν GFPXUn. ‖ 374. δὲ ϝέπεσσιν 'νείκεσ' ὕφορβον Knight] δ' ἔπεσιν νείκεσσε συβώτην. ‖ 375. *ὦ ἀμέγαρτε] ὠρίγνωτε (ἀρίγνωτε F) Ω invitis metro (cf. § 9) et contextu, nam ἀρίγνωτοσ est agnitu facilis (Ν 72 al.). Cf. comment. vs. 219. ‖ 376. οὐ § 8] ἦ οὐχ. ‖ 378. βίοτον] σῖτον G. ‖ 379. προτὶ P] ποτὶ G, ποθι Herodian. (Ar.?) FMX. ‖ 383. Apud Aristot. Polit. VIII 3 sic affertur: ἀλλ' οἷον μὲν (ἀλλοῖον μέν γ' Bekker) ἐστι καλεῖν ἐπὶ δαῖτα θάλειαν (cf. γ 420).

364. *Quamquam ne sic quidem ulli ex iis parsurus erat.* De eliso τιν'(ι) cf. § 99.

365. ἐνδέξια] cf. Α 597.

371. ξείνοι'(ο)] § 59.

375. ἀμέγαρτε] cf. vs. 219

377–379. Haec dicens Antinous se ipsum ceterosque procos inscius carpere videtur auditoribus. Nam quinam nisi proci illi „absumebant opes regis"? — De locutione ἦ ὄνοσαι, ὅτι...; cf. Δ 539.

380–391. Ad Antinoi illud verbum: „cur mendicum huc adduxisti?" Eumaeus iratus respondens „non adduxi" ait: „quis enim mendicum aliunde advocet! Venit sponte sua."

382. καλεῖ] § 191.

383. δημιοϝεργοί] vocem etiam τ 135 h. Merc. 98 obviam ipse mox Eumaeus interpretatur. Qui ἄκληροί περ ἐόντεσ (cf. λ 489 sq.) utiles tamen civitati se praestant manuum peritia vel prudentia mentis, vocantur δημιοϝεργοί.

μάντιν ἢ ἰητῆρα κακῶν ἢ τέκτονα δούρων
ἢ καὶ θέσπιν ἀοιδόν, ὅ κεν τέρπῃσιν ἀείδων;
οὗτοι γὰρ κλητοί γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν·
πτωχὸν δ' οὔ κέν τις καλέοι τρύξοντά μιν αὐτόν.
ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς περὶ πάντων εἶς μνηστήρων
δμωσὶν Ὀδυσσῆος, περὶ δ' αὖτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγώ γε
οὐκ ἀλέγω, ἧος μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια
ζώει ἐνὶ μεγάροις καὶ Τηλέμαχος θεοϝειδής."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
„σίγαε· μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πολλὰ ϝέπεσσι.
Ἀντίνοος δ' εἴωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν' αἰεὶ
μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους."
ἦ ῥα, καὶ Ἀντίνοον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ἀντίνο', ἦ μεο καλὰ πατὴρ ὣς κήδεαι υἷος! [sq.
ὃς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι 398b sq. = υ 343
μύθωι ἀναγκαίωι. μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειε! 399b cf. η 316
δός ϝοι ἑλών· οὔ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἐγώ γε.

---

385. ἀείδων] ἅπαντας Aristot. l. l. || 387. τρύξοντα G[2]] -ζοντα G[1] F P (cf. *B* 436). — μιν] ἑ Ω. Cf. *P* 551. || 388. εἷς] ἦς (imperf.) X D Z k; *ἔσσ' αἰζηῶν? Cf. § 302. || 391. μεγάροις] -ρωι L W q. Cf. § 60 et *B* 137. || 393. σίγαε] ἄττα P H M, ἄττα σὺ Voss. || 399. τοῦτο θεὸς] vitium metricum (cf. § 3).

Communi igitur hoc *artificum* nomine aevo nostri poetae designabantur *vates*, *medici* (cf. e. g. Plat. Conv. 186*d*), *fabri*, *cantores*, item *praecones* (τ 135). Cantores autem non in una eademque semper civitate degisse, cum hic locus docet tum quae in Iliade narrantur de *Thamyride* Thrace Thessaliam, dein Peloponnesum visenti B 594—596.

384. ἢ] § 16.

385. ὅ κεν] § 326.

387. οὔ κεν] § 326.

— μιν αὐτόν] *ipsum vocantem*.

390. ἧος] § 323.

391. ζώει] ut A 255.

393. σίγαε] § 191.

— πολλὰ ϝέπεσσι] πόλλ' ἐπέεσσιν Ω.

397—404. Ioco acerbissimo usus Telemachus et plaudentibus omnibus qui poetae aurem praebent *patris* nomen ominis plenum (cf. β 35) nunc proferens „patris sanequam instar mihi caves!" ait: „hospitem iubes „fugari, — quod di avertant! — veri„tus nimirum ne imminuantur meae „opes. At nimis benevolus erga me „aut matrem meam aut ministros „ne sis: mendicum illum sine modo." Dein vero verbis apertis „at tui ipsius „potius", ait, „non mei curam habes: „ipse mea comedere quam alii dare „mavis." — Cf. Γ 432—436.

399. ἀναγκαίωι] *cogenti* (*imperioso*, *duro*), item υ 344. Transitivum hoc adi. est etiam Θ 57 (*necessitas cogens*) et Π 836 (*dies fatalis*), passivum (*coactus*) ω 210, 499. Quae posteriore aevo fuit vocis vis (*necessarius*) apud H. non obtinet.

μήτ᾽ οὖν ἄζεο μητέρ᾽ ἐμὴν τό γε μήτε τιν᾽ ἄλλον [sq. υ 324 sq. 401ᵇ sq. = σ 416
δμώων, οἳ κατὰ δώματ᾽ ᾿Οδυσσῆοσ θείοιο. 402 = υ 298
ἀλλ᾽ οὔ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα· 403 cf. η 309
αὐτὸσ γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλεαι ἢ δόμεν᾽ ἄλλωι.“
τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀντίνοοσ ἀπαμειβόμενοσ προσέϝειπε·
„Τηλέμαχ᾽ ὑψαγόρη, μένοσ ἄσχετε, ποῖον ἔϝειπεσ; 406 = β 85
εἴ ϝοι τόσσον ἅπαντεσ ὀρέξειαν μνηστῆρεσ,
καί κέν μιν τρεῖσ μῆνασ ἀπόπροθι ϝοῖκοσ ἐρύκοι.“
ὣσ ἄρ᾽ ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν ὑπέφηνε τραπέζησ
κείμενον, ὧι ῥ᾽ ἔπεχεν λιπαροὺσ πόδασ εἰλαπινάζων. 410ᵇ = Ξ 241
οἳ δ᾽ ἄλλοι πάντεσ ᾽δίδοσαν, ᾽πλῆσαν δ᾽ ἄρα πήρην
σίτου καὶ κρεάων. τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν ᾿Οδυσσεὺσ
αὖτισ ἐπ᾽ οὐδὸν ἰὼν προῖκοσ γεύσεσθαι Ἀχαιῶν·
᾽στῆ δὲ παρ᾽ Ἀντίνοον καί μιν πρὸσ μῦθον ἔϝειπε·
„δόσ, φίλοσ· οὐ μέν μοι δοκέεισ χείριστοσ Ἀχαιῶν
ἔμμεναι, ἀλλ᾽ ὄχ᾽ ἄριστοσ, ἐπεὶ βασιλῆϊ ϝέϝοικασ.

401. μήτ᾽ οὖν F P] μήτε τι G. — *ἄζεο μητέρ᾽ ἐμὴν] μητέρ᾽ ἐμὴν ἄζευ (cf. § 117). ‖ — τό γε] τόδε G F n. Cf. Ε 827. ‖ 402. Om. F, in marg. habet U, del. Knight (cf. vs. 568). ‖ 405. ἀπαμειβόμενοσ προσέ(ϝ)ειπε G F P] -βετο φώνησέν τε X. Cf. Υ 86 β 84. ‖ 407. ἅπαντεσ H² D] πάντεσ G F P. ‖ 408. ἀπόπροθι G U¹] -θεν Ω. ‖ 409. ὑπέφηνε F P] -θηκε G. — τραπέζησ H] -ζηι G F (-ζα P). ‖ 410. εἰλαπινάζων] οἰνοποτάζων G² J (ut Υ 84 υ 262; -ρῶ πόδε ϝοιν.?). ‖ 413. γεύσεσθαι G² n] -σασθαι G¹ F P. ‖ 415. δόσ] ὦ P. — *χείριστοσ] ὁ (om. F) κάκιστοσ; articulo in praedicato non est locus. ‖ 416. ὄχ᾽ ἄριστοσ] cf. Δ 288. Articulum neque metrum admittit (cf. § 9) neque syntaxis.

407 sq. Ad iocum mordacem et contumeliosum non minus acerbo respondens Antinous: „quid ais? „egone malignus sum? Si tantum „quantum ego huic daturus sum ceteri „quoque in eum conferant, per tres „ad minimum menses hic otium ab eo „erit!“ — et corripit scabellum. Cf. σ 23 sq.

409. Prompto scabello Ulixi minatur nunc Antinous (cf. Ξ 240), quo mox eum feriet (vs. 462), nec non Eurymachus huiusmodi telo eum petet (σ 394—396). Id quod Melanthius mendico misello promiserat (cf. vs. 231 sq.). Haud insolitus igitur aetate poetae erat hic scabellorum usus in rixis hominum temulentorum.

412. κρεάων] § 72.

413. προῖκοσ] cf. ν 15.

414. Ferebat ratio ut tacitus iam usque ad limen, mendicorum sedem, Ulixes recederet; sed ultima contumelia a procis eum affici voluit poeta, ne immanius aequo in eos furere heros mox cuiquam videri posset, sed iustam poenam sumere ab hominibus scelestis, qui non tantum ipsius bonorum impudentissime fuissent prodigi et regno inhiassent, sed vel necem intentassent Telemacho et ipsum propudio habuissent. Quapropter poeta eum denuo ab Antinoo donum flagitare fecit. Cf. σ 346—348.

τῶι σε χρὴ δόμεναι καὶ λώϊον ἠέ περ ἄλλοι
σίτου· ἐγὼ δέ κέ σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
καὶ γὰρ ἐγώ ποτε ϝοῖκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον 419-424 = τ 75 sqq.
ὄλβιοσ ἀφνειόν, καὶ πολλάκι 'δόσκον ἀλήτηι
τοίωι, ὁποῖοσ ἕοι καὶ ὅτευ κεχρημένοσ ἔλθοι·
ἦσαν δὲ δμῶεσ μάλα μυρίοι ἄλλα τε πολλά,
οἷσί τ' ἐΰ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
ἀλλὰ Ζεὺσ ἀλάπαξε Κρονίων, — ἤθελε γάρ που, —
ὅσ μ' ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγκτοισ' ἀνέηκε
Αἴγυπτόνδ' ἴμεναι, δολιχὴν ὁδόν, ὄφρ' ἀπολοίμην. 426ᵃ = δ 483
'στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτωι ποταμῶι νέασ ἀμφιϝελίσσασ. 427-441 = ξ 258 sqq.
ἔνθ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ 'κελόμην ἐρίϝηρασ ἑταίρουσ
αὐτόθι πὰρ νήεσσι μένειν νῆάσ τε ῥύεσθαι,
ὀπτῆρασ δὲ κατὰ σκοπιὰσ ὤτρυνα νέεσθαι.
οἳ δ' ὕβρι ϝείξαντεσ, ἐφεσπόμενοι μένεϊ σφῶι,
αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέασ ἀγροὺσ
'πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκασ ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
αὐτούσ τ' ἔκτεινον· τάχα δ' εἰσ πόλιν ἵκετ' ἀϋτή.
οἳ δὲ βοῆσ ἀΐοντεσ ἅμ' ἠόϊ φαινομένηφι
ἦλθον· 'πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων
χαλκοῦ τ' ἀστεροπῆσ. ἐν δὲ Ζεὺσ τερπικέραυνοσ
φύζαν ἐμοῖσ' ἑτάροισι κακὴν ἔβαλ', οὐδέ τισ ἔτλη
στήμεν' ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
ἔνθ' ἥμων πολλοὺσ μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῶι,
τοὺσ δ' ἄναγον ζωιούσ, σφίσι ϝεργάζεσθαι ἀνάγκηι.

417. ἠέ περ] ἤ περ οἱ F. — ἄλλοι] ἄλλον G (-ων P). ‖ 421. ἕοι F P] ἐγὼ (G¹?) recc. ‖ 423. οἷσί τ' ἐΰ Eust.] οἷσίν (-σί F) τ' εὖ Ω (item τ 79). ‖ 425. πολυπλάγκτοισ' ἀνέηκε] -τοισιν ἀνῆκε Ω. ‖ 426. δολιχὴν] χαλεπὴν U. — ὄφρ' ἀπολοίμην] ἀργαλέην τε Gn (ut δ 483). ‖ 429. νῆάσ τε ῥύεσθαι Knight] καὶ νῆασ vel -α ἔρυσθαι. Cf. § 164. ‖ 431. ἐφεσπόμενοι § 247] ἐπισπ. ‖ 437. τ' ἀστεροπῆσ] τε στεροπῆσ Ω. Cf. Κ 154. — ἐν G P] ἐπὶ F.

417. ἄλλοι] nominativus ut Z 477.

418. δέ κε] § 326.

421. Verba si sana, valent: *qualiscumque esset et quicquid requireret.* De forma ὅτευ cf. § 102.

423. ζώουσι . . . καλέονται] subiectum *homines.* Cf. σ 307—310.

424—444. Antinoo Ulixes narrat eadem atque Eumaeo, ne ab hoc mendacii possit argui. Cf. ξ 258—272. Ultima tamen (vs. 442—444) discrepant ab ea quam Eumaeo narravit fabella ficta; cf. ξ 285—287. *Dmetor* Cypri rex, *Iasi* filius, aliunde non est cognitus.

426. ἴμεναι] § 125.

αὐτὰρ ἔμ' εἰς Κύπρον ξεῖνωι 'δόσαν ἀντιάσαντι,
Δμήτορι 'Ιασίδηι, ὃς Κύπρου ϝῖφι 'ϝάνασσε.
ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω πήματα πάσχων." 444 cf. 524
τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο 'φώνησέν τε·
„τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
στῆθ' οὕτως εἰς μέσσον ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον Κύπρον τε ϝίδηαι·
ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδής ἐσσι προΐκτης.
ἑξείης πάντεσσι παρίστασαι, οἳ δὲ διδοῦσι
μαψιδίως, ἐπεὶ οὔ τις ἐπίσχεσις οὐδ' ἐλεητὺς
ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ϝεκάστωι."
τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις 'Οδυσσεύς·
„ὢ πόποι, οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ ϝείδεϊ καὶ φρένες ἦσαν.
οὐ σύ γέ κ' ἐκ ϝοίκου σῶι ἐπιστάτηι οὐδ' ἅλα δοίης,
ὃς νῦν ἀλλοτρίοισι παρήμενος οὔ τί μοι ἔτλης
σίτου ἄπο προελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστι."
ὣς ἔφατ'· Ἀντίνοος δὲ 'χολώσατο κηρόθι μᾶλλον, 458 cf. σ 387
καί μιν ὑπόδρα ϝιδὼν ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 458ᵇ = Φ 136; 459 = σ 388
„νῦν δή σ' οὐκέτι καλὰ δι' ἐκ μεγάροιό γ' ὀΐω
ἂψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνείδεα βάζεις."

---

448. *Κύπρον τε* Nauck] *καὶ Κύπρον.* — (*ϝ*)*ίδηαι* G F] *ἵκηαι* P (cf. Ο 252 et γ 233). ‖ 449. *ὣς* G] *ὃς* F P. ‖ 450—452. Ar. —— ‖ 455. *οὐδ' ἅλα*] *οὔδαλα* Callistratus (*sordes* interpretatus!). ‖ 457. *σίτου ἀπάρξασθαι πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων* Dio Chr. 250. ‖ 460. *γ'*(*ε*) P] om. G F.

---

447. οὕτως] cf. Χ 498.

448. πικρὴν] *tuo damno*, ut στυγερῶς Π 723 al., κακῶς χ 27; cf. Aesch. Prom. 739 Soph. El. 470 Eur. Cycl. 589 Ar. Thesm. 853 al. — Eadem adiectivi vis agnoscitur in composito πικρόγαμος (cf. α 266); cf. etiam π 255.

449. προΐκτης] cf. ν 15.

451. ἐπίσχεσις] †, *cunctatio*. Cf. ἐπισχεσίη φ 71.

— ἐλεητὺς] *commiseratio* sive *pudor*, qui retineat quominus de opibus alienis sint liberales, cf. vs. 397—404 et ξ 82.

454. Similis sententia est θ 176 sq.

455. Imitatus est Theocr. XXVII 60.

— γέ κ'(ε)] § 326.

— σῶι ἐπιστάτηι] †, *supplici* vel *mendico in tuo ipsius megaro adstanti*.

— οὐδ' ἅλα] *ne salem quidem* praebere velle ultimae est malignitatis. Callistratus οὔδαλα una voce legebat et *sordes* interpretabatur perabsurde, alius quis ἅλα *unguium segmina* significare perhibuit (cf. Phot. s. v. ἅλα = Anecd. Bekk. 374), alia eaque nihilo meliora praebent Hesychii et Zonarae lexica.

461. ὅτε δὴ] cf. Υ 29.

ὣσ ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν 'βάλε δεξιὸν ὦμον,
πρυμνότατον κατὰ νῶτον. ὃ δ' ἐστάθη ἠΰτε πέτρη
ἔμπεδον, οὐδ' ἄρα μιν 'σφῆλεν βέλοσ Ἀντινόοιο·
ἀλλ' ἀκέων 'κίνησε κάρη κακὰ βυσσοδομεύων. 465 = 491 υ 184
ἂψ δ' ὅ γ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, κὰδ δ' ἄρα πήρην 466ª = σ 110
'θῆκεν ἐνιπλείην, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔϝειπε·
„κέκλυτέ μοι, μνηστῆρεσ ἀγακλειτῆσ βασιλείησ, 468 sq. = σ 351 sq. 468 = 370 φ 275
ὄφρ' ἔσπω τά με θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι κελεύει. 469 = Η 68
οὐ μὰν οὔτ' ἄχοσ ἐστὶ μετὰ φρεσὶν οὔτε τι πένθοσ,
ὁππότ' ἀνὴρ περὶ ϝοῖσι μαχειόμενοσ κτεάτεσσι
βλήεται, ἢ περὶ βούσ' ἢ' ἀργεννῇσ' ὄϊεσσι.
αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοοσ 'βάλε γαστέροσ εἵνεκα λυγρῆσ,
ὀλομένησ, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσι. 474 cf. 287
ἀλλ' εἴ που πτωχῶν γε θεοὶ καὶ 'Ερινύεσ εἰσί,
Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλοσ θανάτοιο κιχείη.“ 476ᵇ cf. Ι 416
τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοοσ προσέφη, 'Εὐπείθεοσ υἱόσ·
„ἔσθε ϝέκηλοσ, ξεῖνε, καθήμενοσ ἢ ἄπιθ' ἄλλῃ,
μή σε νέοι διὰ δῶμα ϝερύσσωσ', οἷ' ἀγορεύεισ,
ἢ ποδὸσ ἢ καὶ χειρόσ, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα.“
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ὑπερφιάλωσ 'νεμέσησαν. 481 = φ 285
ὧδε δέ τισ 'ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων· 482 = β 324
„Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ 'βάλεσ δύστηνον ἀλήτην· 483ª = 381
ὀλόμεν', εἰ δή πού τισ ἐπουράνιοσ θεόσ ἐστι!

---

466. ὅ γ'(ε) F P] ἄρ' G (cf. π 213). ‖ 467. ἐνιπλείην Bothe] ἐϋπλείην. Cf. v. l. χ 3 et ρ 300 σ 119 υ 26 h. Merc. 248. ‖ 468. μοι § 92] μευ. ‖ 469. ἔσπω § 246] εἴπω. ‖ 472. βλήεται] βλήσεται H² Y (cf. Υ 335). ‖ 475—480. Ar. — ‖ 478. ἔσθε Bentley] ἔσθ' X D k, ἔσθι' Ω. ‖ 479. δῶμα G] δώματ' F P (cf. vs. 531).

---

462. Iacit Antinous quod iam ostenderat scabellum; cf. vs. 409 et Ξ 240.

463. Extrema parte humeri prope cervices Ulixes scabello feritur aversus (vs. 453). Quod telum ponderosum ab homine irato valida manu coniectum alii viro humerum facile luxavisset vel fregisset; at ille οὐδ' ἐφρόντισεν! Cf. σ 398. — Superlativus πρυμνότατοσ non nisi h. l. legitur (positivus Ε 292 al.).

465. κακὰ βυσσοδομεύων] cf. Σ 367.

471. μαχειόμενοσ] § 291.

472. βούσ'(βουσί) ἢ'] § 16.

474. ὀλομένησ] § 21.

475 sq. Mendico supplice in aedibus, in quas admissus fuerat, percusso Antinous graviter laesit pietatem, ipse hospes; quapropter Iovem ξείνιον (cf. Ω 570) et Furias pietatis vindices (cf. Ι 454) invocat Ulixes.

478—480. Etiam minatur Antinous.

479. οἷ' ἀγορεύεισ] cf. Σ 95.

484. ὀλόμεν'(ε)] § 21.

καί τε θεοὶ ξείνοισι ϝεϝοικότεσ ἀλλοδαποῖσι
παντοῖοι τελέθοντεσ ἐπιστρωφάουσι πόληασ,
ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντεσ."
ὣσ ἄρ' ἔφαν μνηστῆρεσ, ὃ δ' οὐκ ἠμπάζετο μύθων. 488 cf. υ 275. 384 488ᵇ cf. ι 553
Τηλέμαχοσ δ' ἐν μὲν κραδίηι μέγα πένθοσ ἄεξε
βλημένου, οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ 'βάλεν ἐκ βλεφάροιιν
ἀλλ' ἀκέων 'κίνησε κάρη κακὰ βυσσοδομεύων. 491 = 465

τοῦ δ' ὡσ οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια
βλημένου ἐν μεγάρωι, μετ' ἄρα δμωιῆισιν ἔϝειπε·
„αἴθ' οὕτωσ αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξοσ Ἀπόλλων!"
τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 495 = σ 169
„εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῆισιν τέλοσ ἡμετέρηισι γένοιτο,
οὔ κέν τισ τούτων γε ἐΰθρονον 'Ηό' ἵκοιτο."
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντεσ, ἐπεὶ κακὰ μηχανάονται·
Ἀντίνοοσ δὲ μάλιστα μελαίνηι κηρὶ ϝέϝοικε.
ξεῖνόσ τισ δύστηνοσ ἀλητεύει κατὰ δῶμα
ἀνέρασ αἰτίζων· — ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει· —
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντεσ ἐνέπλησάν τ' ἔδοσάν τε,
οὗτοσ δὲ θρήνυι πρυμνὸν 'βάλε δεξιὸν ὦμον."

487. εὐνομίην] *εὐδικίην (ut τ 111)? Sed cf. comment. || 493. μεγάρωι, μετ' ἄρα] μεγάροιο(ι), μετὰ G. || 496. τέλοσ X] τέκοσ G F P. || 501—504. Quidam —

485—487. Di epulis sacrificantium adesse solent non adspecti (cf. Α 67 γ 435 sq. η 201—203), et terrestri aliqua specie sumta homines saepe visunt non agniti, ut cominus, non ἐν νεφέεσσι καθήμενοι cernant quid agant mortales. Cf. Α 198. Quod officium aetas recentior tribuit *daemonibus* Iovis ministris (cf. Hes. Op. 252—255).

486. ἐπιστρωφάουσι] cf. α 177 et de verbi forma § 191 et 248.

487. εὐνομίην] vox non nisi h. XXIX 11 in carminibus epicis redit, sed conferri possunt Εὐρύνομοσ proci nomen, Εὐρυνόμη deae et ancillae, νωμάω, νέμεσισ. Vox νόμοσ vero a prisca dictione aliena fuit.

491. κακὰ βυσσοδομεύων] cf. Σ 367.

492 sq. In cubiculo superiore iam sedens regina (cf. vs. 96 sq. et 506) audit quae fiunt in megaro. Cf. α 330—332.

495. De *Eurynome*, cuius nomen nunc primum a poeta usurpatur, cf. α 429—433.

497. οὔ κεν] § 326.

— 'Ηό'(α)] § 77.

499. μηχανάονται] § 191.

504. Etiamne *videre* Penelope partim certe potuit quae infra se fierent? An poeta neglegentius finxit eam

ἣ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευε μετὰ δμωιῆισι γυναιξὶ
ἡμένη ἐν θαλάμωι· ὃ δ' ἐδείπνεε δῖος Ὀδυσσεύς.
ἣ δ' ἐπὶ ϝοὶ καλέσασα προσηύδα δῖον ὑφορβόν·
„ἔρχεο, δῖ' Εὔμαιε, κιὼν τὸν ξεῖνον ἄνωχθι
ἐλθέμεν, ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι ἠδ' ἐρέωμαι,
εἴ ποθ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠὲ πέπυσται
ἢ ἔϝιδ' ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτωι δὲ ϝέϝοικε."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
„εἰ γάρ τοι, βασίλεια, σιωπήσειαν Ἀχαιοί!
οἷ' ὅ γε μυθέεται, θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.
τρεῖς γὰρ δή μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἤματ' ἔρυξα
ἐν κλισίηι· πρῶτον γὰρ ἔμ' ἵκετο νηὸς ἀποδράς·
ἀλλ' οὔ πω κακότητα διήνυσε ϝὴν ἀγορεύων.
ὡς δ' ὅτ' ἀοιδὸν ἀνὴρ ποτιδέρκεται, ὅς τε θεῶν ἒξ
ἀείδηι δεδαὼς ϝέπε' ἱμερόεντα βροτοῖσι,
τοῦ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκουέμεν, ὁππότ' ἀείδηι·
ὣς ἐμὲ κεῖνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισι. 521b = τ 589
φησὶ δ' Ὀδυσσῆος ξεῖνος πατρώϊος εἶναι
Κρήτηι ναιετάων, ὅθι Μίνωος γένος ἐστί.
ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκετο πήματα πάσχων 524 cf. 444
προπροκυλινδόμενος. στεῦται δ' Ὀδυσῆος ἀκοῦσαι

506. δῖος] θεῖος P[1]. || 508. δῖ'] δή H (cf. π 461). || 511. δὲ Bentley] γάρ. || 515. ἔχον ... δ' ... ἔρυξα] ἔχον ... τ' ... ἐρύξας Voss, ἐγὼ ... τ' ... ἔρυξα Hartman, ne imperfectum cum aoristo coniungatur. || 525. προπροκυλινδόμενος] πρόχνυ κ. F.

dicere nunc quae scire vix posset? Rem urgere si lubet, — quod non fecisse satius, — dicere licet reginam aut prope caput scalarum stantem ex superiore aedium parte inspicere potuisse in megaron, aut ipsa verba „δεξιὸν ὦμον" ab uno aliquo iuvenum clamantium prolata auribus excepisse. Cf. α 330—332 υ 92—97, 387 nec non κ 277.

— θρήνυι] § 75.

506. ἐδείπνεε] § 191.

507. προσηύδα] § 195.

508. δῖ' Εὔμαιε] cf. π 461.

510. ποθ'(ι)] § 322.

513. *Utinam quies a procis iam esset in megaro!*

515. Per *tres* dies continuos Ulixes ab Eumaeo hospitio exceptus est (cf. ξ 520—533 ο 493—495 π 480 sq.), *quarto* eius chortem reliquit (ρ 182 sqq).

516. νηὸς ἀποδράς] cf. ξ 345—359.

518—521. Cf. λ 368.

519. ἀείδηι] ᾱ- non nisi h. l. et in hymnis; cf. § 22.

— δεδαώς] § 203; part. non nisi h. Merc. 510 redit.

523. Cf. ν 256.

525—527. Cf. β 165.

525. προπροκυλινδόμενος] cf. X 203

ἀγχόθι, Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμωι, 526 = τ 271
ζωιοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ϝόνδε δόμονδε.“ 527 cf. ο 159 τ 272
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„ἔρχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸσ ἐνίσπηι.
οὗτοι δ' ἠὲ θύρηφι καθήμενοι ἑψιαέσθων
ἢ αὐτοῦ κατὰ δῶμα, ἐπεί σφισι θυμὸσ ἔϋφρων.
αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ ϝοίκωι,
σῖτοσ καὶ μέθυ ϝηδύ. τὰ μὲν ϝοικῆεσ ἔδουσι, 533ᵃ cf. δ 746
οἳ δ' εἰσ ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα 534-538 = β 55 sqq.
βοῦσ ἱερεύοντεσ καὶ ὄϊσ καὶ πίονασ αἶγασ
εἰλαπινάζουσιν πίνουσί τε αἴθοπα ϝοῖνον
μαψιδίωσ, τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ
οἷοσ Ὀδυσσεὺσ ἦσκεν, ἀρὴν ἀπὸ ϝοίκου ἀμῦναι.
εἰ δ' Ὀδυσσεὺσ ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' εἰσ πατρίδα γαῖαν, 539 = σ 384 cf. [ω 237
αἶψά κε σὺν ϝῶι παιδὶ βίασ ἀποτίσεται ἀνδρῶν.“ 540ᵇ cf. γ 216
ὣσ φάτο· Τηλέμαχοσ δὲ μέγ' ἔπταρεν, ἀμφὶ δὲ δῶμα
σμερδαλέον 'κονάβησε. 'γέλασσε δὲ Πηνελόπεια, 542ᵃ = Ο 648
αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 543 = π 7

529. ἀντιον] -οσ P (cf. Ζ 54). || 530. *θύρηφι] -ηισι. Cf. ξ 352. || 531. δῶμα X D] δώματ' G F P (cf. vs. 479). || 532. ἀκήρατα] ἀκήρια schol. ad ξ 95 (ubi vid.). || 533. μὲν F] μὶν τ' Ω. || 534. ἡμέτερον] -ρου G F P H (cf. v. l. β 55). || 540. ἀνδρῶν G] ἐλθὼν F P (cf. γ 216). || 542. (')κονάβησε G P] κανάχησε F.

et loci ubi κυλίνδεσθαι dicuntur quae spreta et neglecta oberrant: Ar. Vesp. 492 Plat. Rep. 479 *d* al.

— στεῦται ... ἀκοῦσαι] cf. λ 584. Verbum στεῦται sive *vultu atque habitu prae se fert* ad mentem et verborum speciem nunc translatum valet *videtur* sive *perhibet*.

526. ἀγχόθι] § 322.

527. ἄγει] cf. π 145.

530 sq. *Isti vero quos tu dicis* (cf. vs. 518) *quid interim agant, id nihil ad me, sive ante aedes sive in ipso nostro megaro ludere iis lubebit, quoniam laetus iis — non mihi! — est animus.*

530. ἑψιαέσθων] *ludendi* sive *iocandi* sive *genio indulgendi* hoc verbum redit φ 429, composita ἐφεψιάεσθαι τ 331, 370, καθεψιάεσθαι τ 372. Brevior forma dorica ψιαδδέμεν extat Ar. Lys. 1302.

532. ἀκήρατα] cf. Ο 498.

534. πωλεύμενοι] § 7 et 191.

539. Optativus ut Γ 299.

541—547. *Sternutationibus*, quem strepitum homines vi quadam subita et caeca compulsi edunt, *omen* inesse et postea credebatur; cf. Herodot. VI 107 Xen. Anab. III 2 § 9 Ar. Av. 720 Plutarch. Them. 13 Catull. XLV 9 al. — Verbum (ἐπι)πταρεῖν in carminibus epicis non nisi loco simili h. Merc. 297 redit.

„ἔρχεό μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κάλεσσον.
οὐχ ὁράεισ, ὅ μοι υἱὸσ ἐπέπταρε πᾶσι ϝέπεσσι;
τῶι κε καὶ οὐκ ἀτελὴσ θάνατοσ μνηστῆρσι γένηται
πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τισ θάνατον καὶ κῆρασ ἀλύξηι — 547 = τ 558
ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆισι· — 548 = Α 297
αἴ κ' αὐτὸν γνώω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα, — 549 sq. cf. 556 sq.
ϝέσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ϝείματα καλά." — 550 = π 79
ὣσ φάτ'· ἔβη δὲ συφορβόσ, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε, — 551 sq.ᵃ = 348 sq.
ἀγχόθι δ' ἱστάμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· — 552 = Δ 203
„ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαί τί ϝε θυμὸσ
ἀμφὶ πόσι κέλεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυίηι.
εἰ δέ κέ σε γνώηι νημερτέα πάντ' ἐνέποντα, — 556 sq. cf. 549 sq.
ϝέσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα — 557 cf. ξ 396
χρηΐζεισ· σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον
γαστέρα βοσκήσεισ, δώσει δέ τοι ὅσ κ' ἐθέληισι."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
„Εὔμαι', αἶψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
κούρηι Ϝικαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείηι· — 562 = σ 159 φ 2 cf. α 329
ϝοῖδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὁμὴν δ' ἀνεδέγμεθ' ὀϊζύν.
ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδέδϝι' ὅμιλον,

---

545. *οὐκ ἀΐεισ ὅ μ. υἱ. ἐπ. τοῖσιν ἔειπον* Nauck. ‖ 546. *γένηται*] *-οιτο* Ω. ‖ 547. Om. G F Y l Z k, in marg. habet U. Rei causam ostendit P, in quo omissa sunt verba *μνηστῆρσι—θάνατον* vs. 546ᵇ sq.ᵃ (aberrarunt oculi librarii a voce *θάνατοσ* ad *-τον*). — *ἀλύξηι*] *-ξει* P M, *-ξοι* X L W, *-ξαι* D U. ‖ 552. *ἀγχόθι δ'(ἐ)*] cf. Β 172. — *πτερόεντα προσηύδα*] *-ντ' ἀγόρευε* G (cf. ρ 349). ‖ 555. *πόσι*] **πόσιν*? Item τ 95. Cf. § 74 et θ 267. ‖ 564. *χαλεπῶν* G F] *-πὸν* P. — *ὅμιλον*] *ὄλεθρον* P.

---

544. ἐναντίον ὧδε] *qui sic exadversus mihi considat.*

545. ὁράεισ] § 195.

546. ἀτελὴσ] hic et h. Cer. 482, ceteris locis ἀτέλεστοσ (Δ 26 al.).

550 et 557. χλαῖνάν τε χιτῶνά τε] cf. Ω 588.

553. ξεῖνε πάτερ] cf. η 28. Maturus quidem vir est Eumaeus (cf. ο 367), iunior tamen videtur esse quam Ulixes, qui speciem senis annis et aerumnis fracti nunc refert.

555. πόσι] § 74. — πεπαθυίηι] dativus accusativo neglegentius nunc iunctus, ut saepe genitivo (cf. Γ 301).

561—563. Verba lepide ambigua; cf. β 35. Quam vera mendicus dicat Eumaeus nescit.

564. Clam proceres Ulixes ad Penelopes cubiculum accedere non potuit, quia in ipsius megari parte postica erat aditus ad aedium partem superiorem (cf. α 330—332 χ 126 sqq.), sedebat autem in megari limine. Cf. vs. 586.

τῶν ὕβρισ τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει. 565 = ο 329
καὶ γὰρ νῦν, ὅτε μ' οὗτοσ ἀνὴρ κατὰ δῶμα κιόντα,
οὔ τι κακὸν ῥέξαντα, βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκε, 567ᵇ = Ε 397
οὔτε τι Τηλέμαχοσ τό γ' ἐπήρκεσεν οὔτε τισ ἄλλοσ.
τῶι νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
μεῖναι, ἐπειγομένην περ, ἐσ ἠέλιον καταδύντα·
καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιοσ πέρι νόστιμον ἦμαρ,
ἀσσοτέρω καθέσασα παραὶ πυρί· ϝείματα γάρ τοι
λύγρ' ἔχω. οἶσθα καὶ αὐτόσ, ἐπεὶ σὲ πρῶθ' ἱκέτευσα."
ὣσ 'φάτ'· ἔβη δὲ συφορβόσ, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε. 574 = 348
τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια· 575 cf. δ 680
„οὐ σύ ϝ' ἄγεισ, Εὔμαιε; τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτησ;
ἤ τινά που δϝείσασ ἐξαίσιον, ἠὲ καὶ ἄλλωσ
αἰδέεται κατὰ δῶμα; κακὸσ δ' αἰδοῖοσ ἀλήτησ."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα·
„μυθέεται κατὰ μοῖραν, ἅ πέρ κ' οἴοιτο καὶ ἄλλοσ,
ὕβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων· 581ᵇ = ζ 5
ἀλλά σε μεῖναι ἄνωγεν ἐσ ἠέλιον καταδύντα.
καὶ δὲ σοὶ ὧδ' αὐτῆι πολὺ κάλλιον, ὦ βασίλεια, 583ᵃ = ζ 39

---

565. Habent G F, in marg. H X n, om. P M. — σιδήρεον] cf. ο 329. ‖ 567. ῥέξαντα F P] ῥέζοντα G. ‖ 568. τό γ'(ε) G F P] τόδ' M. Cf. Β 873. — In M U additur: δμώων οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆοσ θείοιο (= ρ 402). ‖ 572. καθέσασα § 220²] καθίσασα. ‖ 573. οἶσθα] neglecto ϝ. ‖ 574. In marg. habet G. ‖ 576. ϝ'(ε) Bekker] γ'. ‖ 577 sq. Propter homoeoteleuton om. U Z k (in marg. add. U²). ‖ 578. κακὸσ δ'(ὁ) G P] κακῶσ F, κακὸν δ' L Eust.

---

565. Cf. ο 329.

567. ὀδύνῃσιν ἔδωκε] cf. Ε 397.

569—572. H. l. et τ 16 τὰ μέγαρα sive *aedes* in universum opponuntur τῶι μεγάρωι sive conclavi ubi focus est, ubi cenae et colloquia habentur et omnino vivitur; cf. vocis ϝοίκου usus α 356 al. — Reginam *in aedibus* alicubi usque ad noctem manere iubet Ulixes, sive in cubiculo suo remansura sit, sive aliorsum itura; dein — ait — *in megarum* veniat, ut ibi me interroget. Et causam aliquam interserit: laceras et tenues sibi esse vestes, noctes autem frigidas esse (cf. ξ 457—521 et ε 467 sq.). Sed revera poetae haec ita ministranti id fuit consilium ut pedum mox lavatio coram Penelope fieret et heroi inde periculum nasceretur inexpectatissimum; cf. τ 345 sq.

575. ὑπὲρ οὐδοῦ] dicitur limen τοῦ ὑπερῴου.

— προσηύδα] § 195.

577 sq. *Sive metuit aliquem, sive verecundia retinetur.* De locutione καὶ ἄλλωσ cf. Ι 699, de verbi forma § 191, de toto loco supra vs. 347. Adi. αἰδοῖοσ hoc uno loco id quod αἰδήμων valet: *verecundum*, non *reverendum* (ut Γ 172 Λ 649).

580. μυθέεται] § 191.

οἵην πρὸσ ξεῖνον φάσθαι ϝέποσ ἠδ' ἐπακοῦσαι." 584[b] = Ι 100
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„οὐκ ἄφρων ὃ ξεῖνοσ ὀΐεται ὥσ περ ἂν εἴη·
οὐ γάρ πού τινεσ ὧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων [170, 370
ἀνέρεσ ὑβρίζοντεσ ἀτάσθαλα μηχαιάονται." 588 cf. Λ 695 υ / 588[b] = γ 207
ἣ μὲν ἄρ' ὣσ ἀγόρευεν· ὃ δ' ᾤχετο δῖοσ ὑφορβὸσ
μνηστήρων ἐσ ὅμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα. 590[b] = Υ 340
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα, 591 = τ 3 χ 150 ψ 112
ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι· 592 = α 157
„ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι σύασ καὶ κεῖνα φυλάξων,
σὸν καὶ ἐμὸν βίοτον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων. 594[b] = σ 266
αὐτὸν μέν σε πρῶτα σάου καὶ φράζεο θυμῶι
μή τι πάθηισ· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν,
τοὺσ Ζεὺσ ἐξολέσειε πρὶν ἧμιν πῆμα γενέσθαι." 597 cf. δ 668
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα· 598 sq.[a] = π 30 sq.
„ἔσσεται οὕτωσ, ἄττα· σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσασ·
ἠῶθεν δ' ἴμεναι καὶ ἄγειν ἱερήϊα καλά.
αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει."
ὣσ 'φάθ'· ὃ δ' αὖτισ ἄρ' ἕζετ' ἐϋ ξεστοῖ' ἐπὶ δίφρου. 602 = ω 408
πλησάμενοσ δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύοσ ἠδὲ ποτῆτοσ

---

595. *σάου* 1] *σάω* Ω. Cf. Π 363. ‖ 596. *Ἀχαιῶν* G[2] F] *-οί* G[1] P. ‖ 602. *ἐϋ ξεστοῖ'* (*-οῦ*) *ἐπὶ δίφρου* G F] *ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη* P (cf. ε 195). ‖ 603. *αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῆι* U (= ε 95 ξ 111), item M in marg.; ambos versus in textu habet Q. Cf. τ 198.

---

586. *Haud imprudenter hospes conicit quid possit expectari* si proci eum ad aedium partem superiorem videant accedere a regina vocatum. Cf. vs. 564.

— ἂν] § 326.

588. μηχανάονται] § 191.

593. σύασ καὶ κεῖνα φυλάξων] *ut sues et quicquid praeterea illic est custodiam.* De re cf. ξ 532 sq.; καὶ κεῖνα nunc id quod καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐκεῖ valet; qualia in sermone familiari sunt pervulgata

599. δειελιήσασ] cf. Φ 232. Donec vespera veniat, Telemachus secum manere iubet Eumaeum; qui a cena modo surrexit (cf. vs. 170, 506), mox (vs. 602) illuc reversus finem cenandi fecit. Abiit autem sub vesperam (vs. 604—606), sed ante δόρπον (σ 44). Egregie olim quidam errarunt in hoc loco interpretando (cf. Ath. 11 *e*, 193 *a*).

600 Cras igitur et Eumaeus aderit, qui Ulixi opem ferat cum res tulerit (cf. υ 162)

— ἴμεναι] § 125.

— ἱερήϊα] cf. X 159.

601. Verba ambigua. Cf. β 35.

602. Denuo iuxta Telemachum (cf. vs. 333) Eumaeus considit. De elisa forma ξεστοῖ'(ο) cf. § 59.

'βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕασ, 'λίπε δ' ἕρκεά τε μέγαρόν τε 604 = π 341
πλεῖον δαιτυμόνων· οἳ δ' ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῆι 605ᵇ = ϑ 253
'τέρποντ'· ἤδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δείελον ἦμαρ.

Ὀδυσσέωσ καὶ Ἴρου πυγμή.

σ ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸσ πανδήμιοσ, ὃσ κατὰ ϝάστυ
'πτωχεύεσκ' Ἰθάκησ, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργηι
ἀζηχὲσ φαγέμεν καὶ πιέμεν'· οὐδέ ϝ' ἔεν ϝὶσ
οὐδὲ βίη, ϝεῖδοσ δὲ μάλα μέγασ ἦν ὁράεσθαι.
Ἀρναῖοσ δ' ὄνομ' ἦσκε, τὸ γὰρ 'θέτο πότνια μήτηρ
ἐκ γενετῆσ· Ϝῖρον δὲ νέοι 'κίκλησκον ἅπαντεσ,
οὕνεκ' ἀπηγγέλλεσκε κιών, ὅτε πού τισ ἀνώγοι.
ὃσ ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα 'διώκετο ϝοῖο δόμοιο,
καί μιν νεικείων ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ϝεῖκε, γέρον, προθύρου, μή τισ τάχα καὶ ποδὸσ ἕλκηι.
οὐκ ἀΐεισ ὅτι δή μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντεσ,

---

3. ϝ' ἔεν § 13 et 302] οἱ ἦν. ‖ 6. γενετῆσ] γενεῆσ l. a. ant. ‖ 7. πού] κέν F. ‖ 10. *τισ] δή (ut ἕλκηι sit 2ª pers. pass.); cf. § 117.

---

604. ἕρκεά τε μέγαρόν τε] cf. π 341 et Ω 588.

605. ὀρχηστυῖ] § 75.

606. δείελον ἦμαρ] cf. vs. 599.

1—157. Sequitur episodium quod est de Iri cum Ulixe rixa. Sic risus et iocorum aliquid poeta huic carminis parti immiscuit, arte exquisita cavens ne irae et maestitiae plenior aequo fleret. Quamquam serii et nunc aliquid subest. Nam regi summa profecto haec fuit contumelia, quod cum perdito nebulone ei fuit dimicandum de iure in suis ipsius aedibus mendicandi!

1. πανδήμιοσ] †, *cunctam civitatem obire solitus*, ἀλητεύων ἀνὰ δῆμον. Cf. vs. 115 et μεταδήμιοσ θ 293 ν 46.

3. φαγέμεν] § 126.

— πιέμεν'(αι)] cf. § 126 et π 143.

4. ὁράεσθαι] § 191.

5. Ἀρναῖοσ] non liquet hoc nomen *Arnesne* urbis incolam valeat — sed quorsum mentio urbis longinquae (Thessalae? an Boeotiae? cf. B 507) — an Ϝαρναῖοσ sit scribendum, utpote ad vocem ϝάρνα referendum.

6. Ϝῖρον] veluti *masculam* aliquam *Iridem*, quae fuit nuntia deorum (cf Ω 333 sqq.). Nomen ab irridentibus mendico inditum.

7. Eandem ob causam Lugduni Batavorum pauperculi quidam homines *Ministrorum* nomine ambiguo iocose designari his annis solebant a iuventute studiosa.

10. προθύρου] cf. O 124.

— τισ] minantis vox (= ἐγώ); cf. vs. sq. et A 289.

11. ἐπιλλίζουσιν] *oculis in me conversis signa dant.* Verbum redit h. Merc. 387, ductum ab adiectivo quod est ἴλλοσ sive *strabus* (Ar. Thesm. 846; cf. Eq. 175 Av. 177).

ἑλκέμεναι δὲ κέλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπησ.
ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρισ καὶ χερσὶ γένηται." 18ᵃ = Z 331
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητισ 'Οδυσσεύσ·
„δαιμόνι', οὔτε τί σε ῥέζω κακὸν οὔτ' ἀγορεύω
οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
οὐδὸσ δ' ἀμφοτέρουσ ὅδε χείσεται, οὐδέ τί σε χρὴ
ἀλλοτρίων φθονέειν. δοκέεισ δέ μοι ἔμμεν' ἀλήτησ
ὥσ περ ἐγών· ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
χερσὶ δὲ μή τι λίην προκαλίζεο, μή με χολώσῃσ,
μή σε γέρων περ ἐὼν στῆθοσ καὶ χείλεα φύρσω
αἵματοσ. ἡσυχίη δέ κ' ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη
αὔριον· οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι ὀΐω
δεύτερον εἰσ μέγαρον Λαερτιάδα' 'Οδυσῆοσ."
τὸν δὲ χολωσάμενοσ προσεφώνεε Ϝῖροσ ἀλήτησ·
„ὢ πόποι, ὡσ ὃ μολοβρὸσ ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
γρηΐ καμινόϊ ϝῖσοσ· ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην
κόπτων ἀμφοτέρῃισι, χαμαὶ δέ κε πάντασ ὀδόντασ

14. ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν G F] ἀπαμειβόμενοσ P. ‖ 15. ῥέζω G F] -ξω P (cf. *B* 436), -ξα J. ‖ 17. χείσεται] „ἀττικίζων ὁ ποιητὴσ ἀντὶ τοῦ δέξεται χείσεται εἶπεν', Demetrius in scholio; quae sunt verba sine sensu. Conieceratne Demetrius poetam dedisse δέξεται, dein litteras atticas *hοδεδεχσεται* errore τῶν μεταχαρακτηρισάντων abiisse in *hοδεχεσεται* sive vulgatam? ‖ 24. δεύτερον εἰσ] αὖτισ ἔσω F (ut ψ 24). ‖ 27. ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην] cf. comment. ‖ 28. δέ κε l. a. ant.] δ' ἐκ Ω (δὲ M).

17. οὐδὸσ . . . ὅδε] cf. ρ 339, 413, 466. — In limine megari duobus mendicis non defuisse spatium ubi adstarent vel considerent, facile nobis fingimus, quandoquidem limen megari priscae regiae Tirynthiae *tria metra quadrata* tegebat, limen regiae Troianae *quatuor*.

18. ἔμμεν'(αι)] § 125.

21. φύρσω] § 254.

22. ἡσυχίη] cf. Φ 598.

— δέ κ'(ε)] § 326.

23 sq. Similes Antinoi ad ipsum Ulixem fuere minae (ρ 407 sq.). Ceterum Ulixis haec verba alium sonum habent iis qui poetae aurem praebent atque olim habuerunt Arnaeo et circumstantibus. Cf. β 35 et de genitivi Λαερτιάδα'(ο) sono finali eliso § 55.

26. μολοβρὸσ] cf. ρ 219.

— ἐπιτροχάδην] cf. Γ 213.

27. γρηΐ καμινόϊ ϝῖσοσ] *veluti anus camino assidens*, quae garriendo taedia sua fallit dum hordei grana torret (cf. Ar. Nub. 1358) Vox καμινώ †, de dativi forma cf. § 77.

— ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην | κόπτων] quoniam verbum μητιάεσθαι accusativum personae alibi non admittit, sic potius iungenda sunt verba: ὃν κόπτων κακὰ (αὐτῶι) μητισαίμην ἄν. Sed vitio aliquo laborat textus traditus, in quo novicium est ἄν pro κεν dictum (cf. § 326).

γναθμῶν ἐξελάσαιμι, συὸσ ὢσ ληϊβοτείρησ.
ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντεσ ἐπιγνώωσι καὶ οἵδε
μαρναμένω. πῶσ κεν σὺ νεωτέρωι ἀνδρὶ μάχοιο!“
ὣσ οἳ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
οὐδοῦ ἔπι ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὠκριάοντο.
τοῖιν δὲ ξυνέηχ᾽ ἱερὸν μένοσ Ἀντινόοιο·
ϝηδὺ δ᾽ ἄρ᾽ ἐκγελάσασ μετεφώνει μνηστήρεσσι· 35 cf. π 354
„ὦ φίλοι, οὐ μέν πώ τι πάροσ τοιοῦτον ἐτύχθη,
οἵην τερπωλὴν θεὸσ ἤγαγεν εἰσ τόδε δῶμα·
ὃ ξεῖνοσ καὶ Ϝῖροσ ἐρίζετον ἀλλήλοιιν
χερσὶ μαχέσσασθαι! ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὦκα.“
ὣσ ἔφαθ᾽· οἳ δ᾽ ἄρα πάντεσ ἀνήϊξαν γελάοντεσ,
ἀμφὶ δ᾽ ἄρα πτωχοὺσ κακοϝείμονασ ἠγερέθοντο.
τοῖσιν δ᾽ Ἀντίνοοσ μετέφη, Εὐπείθεοσ υἱόσ·
„κέκλυτέ μοι, μνηστῆρεσ ἀγήνορεσ, ὄφρα τι ϝείπω. 43 = υ 292
γαστέρεσ αἵδ᾽ αἰγῶν κέατ᾽ ἐν πυρί, τὰσ ἐπὶ δόρπωι
κατθέμεθα κνίσησ τε καὶ αἵματοσ ἐμπλήσαντεσ. 45 cf. 119ᵃ υ 26ᵃ
ὁππότεροσ δέ κε νικήσηι κρείσσων τε γένηται, 46 = Γ 71 cf. σ 83
τάων ἥν κ᾽ ἐθέληισιν ἀναστὰσ αὐτὸσ ἑλέσθω· 47ᵃ = Ι 146
αἰεὶ δ᾽ αὖθ᾽ ἥμιν μέτα δαίσεται, οὐδέ τιν᾽ ἄλλον
πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.“
ὣσ ἔφατ᾽ Ἀντίνοοσ, τοῖσιν δ᾽ ἐπεϝάνδανε μῦθοσ. 50 = σ 290 φ 143, [269 cf. ν 16
τὸν δὲ δολοφρονέων προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ· 51 cf. φ 274

---

31. *μαρναμένω* P¹ l] *-νουσ* Ω. — *κεν* § 326] *δ᾽ ἄν*. ‖ 35. *μετεφώνει* X D U] *-νεε* G P H, *προσεφωνεε* F M, cum vitio metrico (item Callimachus? Cf. Hephaest. Metr. I 3). Nauck *μετεφωνεε οἷσ᾽ ἑτάροισιν* (coll. π 354) et *νεμέσσαε οἷσ᾽ ἑτάροισιν* φ 147. Cf. § 191. ‖ 38. *καὶ* P] *τε καὶ* G F. ‖ 43. *μοι* § 92] *μευ*. ‖ 44. *τὰσ* G P] *τὰσ δ᾽* F, *τάσ τ᾽* q. ‖ 51. *τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ* n (cf. v. l. φ 274). — *τὸν* P] *τοῖσ* G F (cf. § 60 et φ 274 Η 170). — *προσέφη* G F] *μετέφη* P.

---

29. συὸσ ὣσ ληιβοτείρησ] *veluti suis segetes depascentis*. Cum porco magis etiam contumeliose quam cum anu decrepita mendicus comparat aemulum. Morem hunc, quem inter poetae aequales viguisse docet hic locus, in insula Cypro etiam postea vixisse ait scholiasta (item Aelianus H. Anim. V 45).

33. πανθυμαδὸν ὠκριάοντο] utrumque †. Verbum, de cuius forma cf. § 191, valet *exasperari* (cf. ὀκριόεισ *asper* Δ 518 al.).

40. γελάοντεσ] § 191.

42. Nullus dubitat Antinous quin mendicus senex ipsi invisus e rixa inferior sit evasurus.

44—47. Pugnae praemium cum certantium indole et studiis congruens proponitur *omasum*.

„ὦ φίλοσ, οὔ πωσ ἔστι νεωτέρωι ἀνδρὶ μάχεσθαι
ἄνδρα γέροντα δύηι ἀρημένον· ἀλλά με γαστὴρ 53* = 81
ὀτρύνει κακοϝεργόσ, ἵνα πληγῆισι δαμήω.
ἀλλ᾽ ἄγε νῦν μοι πάντεσ ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον, 55 = μ 298
μή τισ Ϝίρωι ϝῆρα φέρων ἐμὲ χειρὶ βαρείηι
πλήξηι ἀτασθάλλων, τούτωι δέ με ϝῖφι δαμάσσηι.“
ὣσ ἔφαθ᾽· οἳ δ᾽ ἄρα πάντεσ ἐπώμνυον ὡσ ἐκέλευε. 58 sq. cf. κ 345 sq.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ὄμοσάν τε ᾽τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον, 59 = μ 304
τοῖσ᾽ αὖτισ μετέϝειφ᾽ ἱερὴ ϝὶσ Τηλεμάχοιο· 60 cf. β 409 60* cf. Η 170
„ξεῖν᾽, εἴ σ᾽ ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸσ ἀγήνωρ 61 cf. Κ 220 61[b] = Ι 635
τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δ᾽ ἄλλων μή τιν᾽ Ἀχαιῶν
δέδϝιθ᾽· ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχέσσεται, ὅσ κέ σε θείνηι.
ξεινοδόκοσ μὲν ἐγών, ἐπὶ δ᾽ αἰνέετον βασιλῆε
Ἀντίνοόσ τε καὶ Εὐρύμαχοσ, πεπνυμένω ἄμφω.“ 65 cf. Γ 148
ὣσ ἔφαθ᾽· οἳ δ᾽ ἄρα πάντεσ ἐπῄνεον. 66 cf. δ 673

αὐτὰρ ᾽Οδυσσεὺσ
᾽ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μήδεα, ᾽φαῖνε δὲ μηροὺσ
καλούσ τε μεγάλουσ τε, ᾽φάνεν δέ ϝοι εὐρέεσ ὦμοι
στήθεά τε στιβαροί τε βραχίονεσ· αὐτὰρ Ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη μέλε᾽ ἤλδανε ποιμένι λαῶν. 70 = ω 368
μνηστῆρεσ δ᾽ ἄρα πάντεσ ὑπερφιάλωσ ἀγάσαντο,
ὧδε δέ τισ ᾽ϝείπεσκε ϝιδὼν εἰσ πλησίον ἄλλον· 72 = Β 271
„ἦ τάχα Ϝῖρισ Ἄϝιροσ ἐπίσπαστον κακὸν ἕξει,
οἵην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει.“

---

52. **φίλοσ*] *φίλοι*. ‖ 56. *τισ* Knight] *τισ ἐπ᾽*. Abest praepositio Ξ 132, additur Α 572, 578 γ 164 π 375. — *βαρείηι* G P] *παχείηι* F (cf. Φ 403). ‖ 58. *ἐπώμνυον* Ar. F P] *ἀπ.* G. Cf. Κ 332. ‖ 59. Om. F Eust. ‖ 60. *τοῖσ(᾽ι)* G F] *τοῖσ δ᾽* P (cf. § 60). ‖ 64. *βασιλῆε* Ar. n] -εσ Ω. ‖ 65. *Ἀντίνοόσ τε καὶ Εὐρύμαχοσ* G] *Εὐρ. τε καὶ Ἀντ.* pap. Oxyrh. 572 F P.

---

53. ἀρημένον] cf. Σ 434 sq. — γαστὴρ | ὀτρύνει] cf. Ψ 48.
54. δαμήω] § 122.
58. ἐπώμνυον] § 145.
63. πλεόνεσσι] *et mihi*. Cf. Α 289. — μαχέσσεται] § 291.
64. αἰνέετον] § 191. — βασιλῆε] cf. α 386.
67—69. Cf. Verg. Aen. V 421—423.
70. μέλε᾽ ἤλδανε] sic et ζ 229 sq. dea heroëm ᾽θῆκεν ... μείζονά τε ϝιδέμεν καὶ πάσσονα.
73. Ἄϝιροσ] *non iam Irus*, ad nullum videlicet nuntium cito perferendum posthac aptus. Cf. Γ 39. — ἐπίσπαστον κακὸν] item ω 462. Cf. Aesch. Pers. 477 Soph. Ai. 769.
74. Cf. ρ 225.

ὣσ ἄρ' ἔφαν· Ϝίρωι δὲ κακῶσ ὠρίνετο θυμόσ.
ἀλλὰ καὶ ὣσ δρηστῆρεσ ἄγον ζώσαντεσ ἀνάγκηι
δεδϝιότα· σάρκεσ δὲ περὶ 'τρομέοντο μέλεσσι.
Ἀντίνοοσ δ' ἐνένιπε ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 78 = φ 84, 167, 287 cf. O 552
„νῦν μὲν μήτ' εἴησ, βουγάϊε, μήτε γένοιο,
εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεισ καὶ δέδϝιασ αἰνῶσ,
ἄνδρα γέροντα δύηι ἀρημένον, ἥ μιν ἱκάνει. 81ᵃ = 53
ἀλλ' ἔκ τοι ϝερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται· 82 = B 257
αἴ κέν σ' οὗτοσ νικήσηι κρείσσων τε γένηται, 83 cf. Γ 71
πέμψω σ' ἤπειρόνδε βαλὼν ἐν νηῒ μελαίνηι
εἰσ Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων, 85 = 116 φ 308
ὅσ κ' ἀπὸ ῥῖνα τάμηισι καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῶι 86 sq. cf. χ 475 sq.
μήδεά τ' ἐκϝερύσασ δώηι κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.“ 86 cf. φ 300ᵇ sq.ᵃ 87 cf. Ψ 21
ὣσ 'φάτο, τὸν δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμοσ ἔλλαβε γυῖα. 88 cf. Ξ 506
εἰσ μέσσον δ' ἄναγον· τὼ δ' ἄμφω χεῖρασ ἀνέσχον.
δὴ τότ' ἐμερμήριξε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ, 90 cf. ε 354
ἢ ἐλάσει' ὥσ μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πεσόντα,
ἦέ μιν ἦκ' ἐλάσειε τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίηι.
ὧδε δέ ϝοι φρονέοντι 'δοάσσατο κέρδιον εἶναι, 93 = N 458
ἦκ' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασσαίατ' Ἀχαιοί.
δὴ τότ' ἀνασχομένω ὃ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὦμον 95ᵃ cf. Ψ 686

75. κακῶσ G P] κακὸσ F. ‖ 76. δρηστῆρεσ] μνηστῆρεσ L W Dion. Hal. VII 72. ‖ 77. δὲ περὶ 'τρομέοντο] δ' ἄρ' ὑποτρ. G. ‖ 83. In marg. habet G (propter homoeoteleuton prius omissum). ‖ 88. τὸν n] τῶι Ω (τὰ F[1]); acc. est Ξ 506 Ω 170 Γ 34 H 215 Δ 229 sq. al., dat. non nisi Θ 452 redit. — ἔλλαβε P] ἤλυθε G F (cf. κ 31).

75. κακῶσ ὠρίνετο θυμόσ] *animus male commovebatur* (i. e. *metu percellebatur*). Cf. ξ 361.

77. δεδϝιότα] de producto -α cf. § 26.

79. βουγάϊε] cf. N 824.

81. ἀρημένον] cf. Σ 435.

85—87. *Echetus* Thesprotiae rex crudelis, qui etiam vs. 116 et φ 306 commemoratur, Irum non multo clementius est tractaturus quam cras Eumaeus et Philoetius tractabunt Melanthium (cf. χ 475—477); aures enim et nasus ei praecidentur, ut olim Eurytioni Centauro protervo a Lapithis sunt praecisae (φ 300 sq.). Aliquanto minus grave tunc temporis fuit εἰσ Σικελούσ (υ 383) vel εἰσ Λιβύην (ξ 295) venumdari.

91. ἐλάσει' ὥσ] i. e. οὕτω (*tam vehementi ictu*) *feriret ut*. Cf. ι 525 et Θ 538.

92. ἦκ' ἐλάσειε] quid hoc sit, pugno Ulixis „leniter feriri", mox apparebit. Unde facili coniectura efficitur cuiusmodi fuerint ictus quibus omnes vires ille intenderet.

95 sq. ἀνασχομένω ὃ μὲν ... ὃ δὲ] de enuntiati structura cf. Γ 211, de ipso verbo Γ 362.

ϝῖροσ, ὃ δ' αὐχέν' ἔλασσεν ὑπ' οὔατοσ, ὀστέα δ' εἴσω 96 cf. Π 339
ἔθλασεν· αὐτίκα δ' ἦλθεν ἀνὰ στόμα φοίνιον αἷμα,
κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίηισι μακών, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντασ 98ª = Π 469
λακτίζων ποσὶ γαῖαν. ἀτὰρ μνηστῆρεσ ἀγαυοὶ
χεῖρασ ἀνασχόμενοι γέλωι ἔκθανον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
εἷλκε δι' ἐκ προθύροιο λαβὼν ποδόσ, ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν
αἰθούσησ τε θύρασ· καί μιν ποτὶ ϝερκίον αὐλῆσ
εἷσεν ἀνακλίνασ, σκῆπτρον δέ ϝοι ἔμβαλε χειρί, 103ᵇ = β 37
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο κύνασ τε σύασ τ' ἀπερύκων, 105ª = υ 262 cf. Φ 122
μηδὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανοσ εἶναι
λυγρὸσ ἐών, μή πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρηι."
ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀϝεικέα 'βάλλετο πήρην, 108 sq. = ρ 197 sq.
πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφοσ ἦεν ἀορτήρ·
ἂψ δ' ὅ γ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοὶ δ' ἴσαν εἴσω 110ª = ρ 466
ϝηδὺ γελαίοντεσ καὶ ἐδεικανάοντο ϝέπεσσι· 111ᵇ cf. Ο 86
„Ζεύσ τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι, 112 sq.ª = ξ 53 sq.

97. ἦλθεν ἀνὰ G F] ἦλθε κατὰ Ω. || 98. μακών] χανών Aeol. (ut Π 350). || 99. ποσὶ F] ποτὶ G P (ut λ 423). Cf. χ 87. || 105. ἧσο] κεῖσο G (ut Φ 122). — κύνασ τε σύασ Herodian. (Rhet. Spengel III 92) G F U] σύασ τε κύνασ Ω. || 109. Postmodo ex ρ additus? || 110. ὅ γ'(ε) F] ἄρ' G P (cf. π 213). || 111. γελαίοντεσ] γελώωντεσ (-ώοντεσ, -όωντεσ) Ω, γελοίωντεσ Eust. (-ῶντεσ Buttmann coll. υ 347 h. Ven. 49). Item υ 390. Cf. § 191 et 286. — In G L W² n et in marg. P additur: ὧδε δέ τισ εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων (= β 324).

100. γέλωι ἔκθανον] commiserationis nihil! Iuvenes protervi *risu emoriebantur* (Ter. Eun. III 1, 42). Comp. †, de γέλωι voce cf. § 63.

101 sq. Prope megari limen, de quo occupando rixati sunt, pugna est habita; ibi igitur Irus concidit percussus. Quem Ulixes pede correptum, id quod ille minatus fuerat ipsi Ulixi (vs. 10), e vestibulo (cf. Ο 124) per aulam in viam publicam protraxit; ibi ἐπ' αὐλείηισι θύρηισι (cf. vs. 239) semianimem sedere fecit parieti acclinem.

102. ϝερκίον αὐλῆσ] cf. Ι 476.

105. ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο] irridentis verba (cf. Φ 122 Ar. Plut. 724 Nub. 1475 al.). Non ipsis verbis inest contemtus (cf. υ 262), sed sono vocis.

107. λυγρὸσ] cf. Ν 119.

— ἐπαύρηι] *contingat*, § 285. — Activi est forma (cf. Λ 391 Ν 649), non medii pro -ηαι (cf. § 117), sic enim genitivus (κακοῦ μείζονοσ) erat addendus (cf. Α 410 Ο 17 Ν 733).

108. Ulixes et vestimenta modo posita et peram resumsit; cf. vs. 67–69 et ν 434–438 ρ 197 sq.

109. πυκνὰ] cf. Ε 358.

110. ὅ γ'(ε)] cf. Α 190.

111. -νάοντο ϝέπεσσι] -νόωντ' ἐπέεσσι Ω. De verbi forma cf. § 191.

112 sq. Ipse sibi sodalibusque θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα Antinous imprecatur inscius.

112. δοίη] singularis ut Α 255.

ὅττι μάλιστ' ἐθέλεισ καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῶι, 113ᵇ = Ξ 337
ὃσ τοῦτον τὸν ἄναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσασ
ἐν δήμωι· τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν ἤπειρόνδε
εἰσ Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.“ 116 = 85
ὣσ ἄρ' ἔφαν· ’χαῖρεν δὲ κλεηδόνι δῖοσ Ὀδυσσεύσ. 117 cf. υ 120
Ἀντίνοοσ δ' ἄρα ϝοι μεγάλην παρὰ γαστέρ' ἔθηκε
ἐμπλείην κνίσησ τε καὶ αἵματοσ· Ἀμφίνομοσ δὲ 119ᵃ = υ 26 cf. σ 45
ἄρτουσ ἐκ κανέοιο δύω παρέθηκεν ἀείρασ
καὶ δέπαϊ χρυσέωι ’δεδϝίσκετο ’φώνησέν τε·
„χαῖρε, πατὴρ ὦ ξεῖνε. γένοιτό τοι εἶσ περ ὀπίσσω 122sq. = υ 199sq. 122ᵃ = ϑ 408
ὄλβοσ· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖσ' ἔχεαι πολέεσσι.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„Ἀμφίνομ', ἦ μάλα μοι δοκέεισ πεπνυμένοσ εἶναι· 125 cf. ϑ 388
τοίου γὰρ καὶ πατρόσ, ἐπεὶ κλέοσ ἐσθλὸν ἄκουον, 126ᵃ = δ 206
Νῖσον Δολιχιῆα ἐΰν τ' ἔμεν' ἀφνειόν τε.
τοῦ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι, ἐπητῆι δ' ἀνδρὶ ϝεϝοικασ. 128ᵃ cf. Z 206ᵇ α [220ᵃ
τούνεκά τοι ϝερέω, σὺ δὲ σύνθεο καί με' ἄκουσον· 129 = Z 334
οὔ τι ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο 130 cf. P 446
πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει. 131 = P 447
οὐ μὲν γάρ ποτε φησὶ κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,
ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοὶ καὶ γούνατ' ὀρώρηι·
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρεσ τελέωσι,
καὶ τὰ φέρει ἀϝεκαζόμενοσ τετληότι θυμῶι.
τοῖοσ γὰρ νόοσ ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων, 136 sq. cf. Archiloch. fr. 72

115 sq. Ar. — ‖ 117. δῖοσ] θεῖοσ F. ‖ 118 sq. Ἀντίνοοσ ... Ἀμφίνομοσ] Ἀμφ. ... Ἀντ. G. ‖ 122. πατὴρ § 51] πατὲρ. — ε(Ï)σ H (P ἰ)] ὦσ G F. Cf. ρ 218. ‖ 130. οὔ τι § 100] οὐδὲν (οὐθὲν Zen., cf. Ammon. s. v. οὐδὲν). ‖ 131. Habet G, in marg. F, om. P. ‖ 134. τελέωσι] -σωσι D.

114. ἄναλτον] cf. σ 2 sq. et ρ 228.
115. ἐν δήμωι] cf. vs. 1.
116. De *Echeto* cf. vs. 85–87.
117. Ulixi caedem procorum paranti optimi praesagii fuerunt Antinoi verba, mox erunt verba Amphinomi. Id quod φήμη (cf. β 35) valet vox κλεηδών h. l. et υ 120; alia eius vis est δ 317.
118 sq. Dedit ei Antinous quod promiserat vs. 44–47.
120. ἄρτουσ] cf. ρ 343.
121. χρυσέωι] § 18 et 61.
122. πατὴρ ὦ ξεῖνε] cf. η 28.
126. Cf. δ 206.
127. Δολιχιῆα] § 21.
128. ἐπητῆι] cf. ν 332.
129. με'(ο)] § 92.
130. Hunc locum imitatus est Aeschylus Prom. 544. — ἀκιδνότερον] cf. ε 217.
131. γαῖαν ἔπι ... ἕρπει] cf. E 442.

οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγηισι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
καὶ γάρ ἐγώ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιοσ εἶναι·
πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα βίηι καὶ κάρτεϊ ϝείκων, 139ᵇ = ν 143
πατρί τ' ἐμῶι πίσυνοσ καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
τῶι μή τίσ ποτε πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιοσ εἴη,
ἀλλ' ὅ γε σιγῆι δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅττι διδοῖεν.
οἷ' ὁράω μνηστῆρασ ἀτάσθαλα μηχανάοντασ, 143 cf. π 93
κτήματα κείροντασ καὶ ἀτιμάζοντασ ἄκοιτιν 144 cf. ω 459
ἀνδρόσ, ὃν οὐκέτι φημὶ φίλων καὶ πατρίδοσ αἴησ 145sq. cf. τ 301sq. 145ᵇ = Λ 817
δϝηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν. ἀλλά σε δαίμων
ϝοίκαδ' ὑπεξαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειασ ἐκείνωι,
ὁππότε νοστήσειε φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν· 148 cf. σ 329 τ 298
οὐ γὰρ ἀναιμωτί γε διακρινέεσθαι ὀΐω 149 cf. ω 532 149ᵇ = υ 180
μνηστῆρασ καὶ κεῖνον, ἐπεί κε μέλαθρον ὑπέλθηι."
ὣσ 'φάτο, καὶ σπείσασ ἔπιεν μελιϝηδέα ϝοῖνον,
ἂψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπασ κοσμήτορι λαῶν.
αὐτὰρ ὃ 'βῆ διὰ δῶμα, φίλον τετιημένοσ ἦτορ, 153 cf. β 298 153ᵃ = η 139
νευστάζων κεφαλῆι· δὴ γὰρ κακὸν ὤσσετο θυμῶι. 154ᵇ cf. Σ 224
ἀλλ' οὐδ' ὣσ 'φύγε κῆρα· 'πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη
Τηλεμάχοι' ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ ϝῖφι δαμῆναι. 156 cf. Υ 143
ἂψ δ' αὖτισ κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη. 157 = φ 139, 166 ψ 164 cf. ε 195

140. τ'(ε)] om. F. — *πίσυνοσ καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι*] *καὶ ἐ. κ. πεποιθώσ* Nauck (cf. § 3). ‖ 141. *ἀθεμίστιοσ εἴη*] *-*τια ϝείποι*? Cf. *σιγῆι* vs. 142. Ceteris locis aut *ἀθέμιστοσ* est (*Ι* 63 ι 106 ρ 363) aut neutrum plur. *ἀθεμίστια* (ι 189, 428 υ 287). ‖ 143. *μηχανάοντασ*] *μητιόωντασ* (-*άοντασ*) Nauck coll. v. l. γ 213. ‖ 147. *μηδ' ἀντιάσειασ ἐκείνωι*] **κείνωι δὲ μὴ ἀντιάσειασ*? Cf. § 97. ‖ 153. *διὰ* F] *κατὰ* G P. ‖ 154. *κεφαλῆι*] -*λὴν* X¹ D U Z k (cf. vs. 240). — *θυμῶι* G P] -*μόσ* F (ut κ 374); dat. certus est Σ 224, cf. etiam α 115. ‖ 156. *ἔγχεϊ ϝῖφι*] *ἐγχείηφι* Bothe (cf. Υ 143). ‖ 157 sq. In marg. habet Ryl.

137. οἷον . . . ἦμαρ] *cuiusmodi vitae condicionem.* Cf. ἐλεύθερον, δούλιον, ὀρφανικόν, νόστιμον ἦμαρ = *dies qui libertatem, servitutem, orbitatem, reditum affert*, hinc = *libertas* cett.

138. Valet μέλλει εἶναι id quod *credibile est* (e. g. Λ 364), ἔμελλεν εἶναι *credibile erat. Ego quoque beatus aliquando haberi potui.* Cf. α 232 sq. et § 107. *Aoristi* infinitivus praesenti verbi μέλλειν additus est Ξ 133 sq., imperfecto Σ 98 sq.?

142. ὅ γε] cf. Α 190.

143. ὁράω et μηχανάοντασ] § 191. Activum μηχανάειν †, medium autem Λ 695 al.

146. Ad σχεδόν mente supplendum est ἔμμεναι, ex futuro ἔσσεσθαι petitum.

154. ὤσσετο] cf. Α 105.

156. Τηλεμάχοι'(ο)] § 59.

— ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ] cf. Φ 208, et de ipsa re χ 91—94.

157. Dulichium igitur in patriam

Πηνελόπησ καὶ μνηστήρων ὁμιλία.

τῆι δ' ἄρ' ἐνὶ φρέσ' ἔθηκε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη, 158 sq. = φ 1 sq.
κούρηι Ϝικαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείηι, 159 = ρ 562
μνηστήρεσσι φανήμεν', ὅπωσ πετάσειε μάλιστα
θυμὸν μνηστήρων ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο
μᾶλλον πρὸσ πόσιόσ τε καὶ υἱέοσ, ἢ πάροσ ἦεν.
ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσε Ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
„Εὐρυνόμη, θυμόσ μοι ἐϜέλδεται, οὔ τι πάροσ γε,
μνηστήρεσσι φανήμεν' ἀπεχθομένοισί περ ἔμπησ·
παιδὶ δέ κεν Ϝείποιμι Ϝέποσ, τό κε κέρδιον εἴη,
μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμιλεῖν, 167 cf. π 271
οἵ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶσ δ' ὄπιθε φρονέουσι."

158. *ἐνὶ*] *ἐπὶ* Ω (cf. *Α* 55). ‖ 160. *πετάσειε*] *θέλξειε* U L W (cf. vs. 212, 282). ‖ 164. *γε* F] *περ* G P. ‖ 167 sq. Om. U in textu, sed in marg. habet additos, et sunt necessarii, ut *ταῦτα* habeat quo referatur. ‖ 167. *ὁμιλεῖν* F P] *ἐπαινεῖν* G.

suam non rediit, — quod per brevem temporis articulum ei in mentem venit consilium (cf. vs. 154), — sed inter ceteros procos in Ulixis megaro sedem capessivit denuo, a dea dementatus.

158—303. Quanti Penelopen proci facerent quantaeque igitur constantiae fuerit iis aurem non praebere, Minerva eius marito et filio — sive poeta audientibus — ostendere voluit priusquam iuvenes illos protervos leto daret. Hanc ob causam dea noluit reginam usque ad noctem, quod suaserat ei Ulixes (cf. ρ 569—572), remanere in aedium parte superiore.

160. φανήμεν'(αι)] § 125.

— ὅπωσ] a verbo ἔθηκε, non a φανήμεναι, haec particula suspensa est; *deae* enim, non ipsius Penelopes, hoc dicitur consilium. Penelope non nisi colloquium, quod cum hospite est habitura, in mente habet; *hunc* cernere cupit, morae impatiens. Sed — vera femina! — non palam proloquitur id quod mente agitat, fortasse ne ipsa quidem sibi confessa, sed *filio* se mandare aliquid velle ait; quid autem mox ad hunc? De *hospite* loquitur solo (vs. 215—225).

— πετάσειε] translatum nunc *pandendi* verbum *delenire* valet; cf. locutiones quales sunt τὸ πρόσωπον διαγαληνίσαι Ar. Eq. 646, χαλάσαι τὸ μέτωπον Vesp. 655, aliae multae. *Hilara mente* procos fieri vult Minerva, — non ipsa Penelope, — quo libentius mox ineant certamen fatale.

162. μᾶλλον ... ἢ πάροσ ἦεν] *etiam magis quam vel sic erat.*

163. ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσε] animi perturbationem risu inani celans, quippe quae fictam causam intersereret. Cf. ξ 465.

165. φανήμεν'(αι)] § 125.

166. δέ] *sed certa nunc est causa ob quam ad eos descendere volo.*

τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 169 = ρ 495
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκοσ, κατὰ μοῖραν ἔϝειπεσ. 170 = Ψ 626 cf. Α 286
ἀλλ' ἴθι καὶ σῶι παιδὶ ϝέποσ φάο μηδ' ἐπίκευθε, 171 cf. π 168
χρῶτ' ἀπονιψαμένη καὶ ἐπιχρίσασα παρηιάσ· 172 cf. 179
μηδ' οὕτω δάκρυσσι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα 173ª cf. ρ 103
ἔρχε', ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί. 174 cf. τ 120
ἤδη μὲν γάρ τοι παῖσ τηλίκοσ, ὃν σὺ μάλιστα
ἠράε' ἀθανάτοισι γενειήσαντα ϝιδέσθαι." 176ᵇ cf. 269
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα κηδομένην περ,
χρῶτ' ἀπονίψασθαι καὶ ἐπιχρίσασθαι ἀλοιφῆι· 179 cf. 172
ἀγλαΐην γὰρ ἐμοί γε θεοί, τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσι, 180ᵇ = ξ 394
ὤλεσαν, ἐξ οὗ κεῖνοσ ἔβη κοίλησ' ἐνὶ νηυσί. 181 cf. β 27
ἀλλά μοι Αὐτονόην τε καὶ Ἱπποδάμειαν ἄνωχθι
ἐλθέμεν', ὄφρα κέ μοι παρστήετον ἐν μεγάροισι·
οἴη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρασ, αἰδέομαι γάρ."
ὣσ ἄρ' ἔφη, γρῆϋσ δὲ δι' ἐκ θαλάμοι' ἐβεβήκει 185 cf. τ 503 χ 433

173. δάκρυ(σ)σι P] δακρύοισι G F. ‖ 178. *κηδομένην] -νη Ω, -νηι schol. (Ar.?). Cf. η 215 τ 511; similis controversia est Χ 416 π 147. ‖ 179. ἀπονίψασθαι ... ἐπιχρίσασθαι G Apoll. lex.] -πτεσθαι ... -χρίεσθαι Ω. ‖ 182. Αὐτονόην] -μην P. ‖ 184. οὐκ εἴσειμι G P] οὐ κεῖσ' εἶμι (Ar.) Herodian. F. — In X D et in marg. U additur: μίσγεσθαι μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκηι, ut solet verbo αἴδεσθαι addi infinitivus aut accusativus; cf. tamen *Ε* 531 (= *Ο* 563) *Κ* 237 *Ρ* 95 ρ 578. ‖ 185. *θαλάμοι'(ο)] μεγάροιο (ut τ 503 χ 433). Cf. comment.; vitia similia sunt vs. 316 et τ 60.

171. ἴθι καὶ] cf. Ψ 646.

172 et 179. χρῶτ'(α)] cf. Κ 575 et § 77.

— παρηιάσ] cf. Δ 142.

174. ἔρχε'(ο)] § 117.

— πενθήμεναι] § 195.

176. ἠράε'(ο)] § 14 et 117.

178. παραύδα] § 195.

179. ἀλοιφῆι] cf. Ζ 220.

180 sq. *Decus* (*sive ornatum*) *cum marito abstulerunt mihi numina.* Dum abest ille, ornari nolo, ceteris satis semper comta et in ipsis meis aedibus velamentum gerens (cf. vs. 210 et α 334). Dicit ἀγλαΐην sive *ornatum* nunc *studium se exornandi.*

182–184. *Sine mora igitur voca ministras quae me comitentur*, more solito (cf. Γ 144 α 334 sq.). *Pudicas* ancillas duas ad se vocat regina; *Melantho* e. g. se comitari non vult. *Autonoës* autem et *Hippodamiae* nomina si non temere nunc finxit poeta, — quae aliunde sane bene nota et haudquaquam ignobilia sunt nomina, — e quo contextu duxerit nescimus.

183. ὄφρα κε] § 326.

185 sq. *Anus relicto reginae cubiculo* (cf. ρ 36 τ 53 al.) *et descensis scalis adiit megaron, ubi ancillas iuberet ad dominam in cubiculum redire.* Cf. vs. 198 et de eliso θαλάμοι'(ο) § 59.

ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι. 186 = χ 434, 496
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη. 187 = β 382
κούρηι Ϝικαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχευε·
ηὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα, 'λύθεν δέ ϝοι ἅψεα πάντα 189 = δ 794
αὖθ' ἐν κλιντῆρι. τῆοσ δ' ἄρα δῖα θεάων
ἄμβροτα δῶρ' ἐδίδου, ἵνα θηησαίατ' Ἀχαιοί.
κάλλεϊ μέν ϝοι πρῶτα προσώπατα κάλ' ἐκάθηρε
ἀμβροσίωι, οἵωι περ ἐϋστέφανοσ Κυθέρεια
χρίεται, εὖτέ κ' ἴηι Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα·
καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα 'θῆκε ϝιδέσθαι, 195 cf. ζ 229 sq. θ 20
λευκοτέρην δ' ἄρα μιν 'θῆκε πριστοῖ' ἐλέφαντοσ.
ἡ μὲν ἄρ' ὣσ ϝέρξασ' ἀπεβήσετο δῖα θεάων.
ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο
φθόγγωι ἐπερχόμεναι· τὴν δὲ γλυκὺσ ὕπνοσ ἀνῆκε, 198 cf. τ 60

---

186. *νέεσθαι*] *ἔσεσθαι* (leg. *ἕπεσθαι* la Roche) l. a. in H. ‖ 190. **αὖθ' ἐν κλιντῆρι. τῆοσ*] *αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι. τέωσ Ω, αὐτοῦ ἐνὶ κλισμῶι. τῆοσ* Nauck. Cf. § 322 sq. — *δῖα θεάων*] *δῖ' Ἀφροδίτη* Zen. (quod scholion versui 197 adscriptum huc rettulit Duentzer). ‖ 191. *θηησαίατ'(ο)* Knight] *μιν θησαίατ'*. Cf. § 249. ‖ 192. *κάλλεϊ*] sincerum? Cf. comment. — *προσώπατα* G] *-πά τε* F P, *-πα* M X D Y. Acc. metaplastus †, sed cf. *H* 212. ‖ 193. *Κυθέρεια*] *Ἀφροδίτη* superscriptum habent H^2 X Y, in marg. G^2 (cf. θ 288). ‖ 195 sq. Ordine inverso Hense. ‖ 197. *ἀπεβήσετο δῖα θεάων*] *ἀπέβη γλαυκῶπισ Ἀθήνη* P (cf. α 319).

187—197. Brevissimo temporis intervallo, per quod Penelope sola remansit, Minerva usa *nesciam* et *invitam* ita compsit ut ipsam se comere iusserat anus. *Ulixi* scienti decus addere potuit dea (ζ 229 sq. θ 19 sq. π 172—176) et rursus adimere (ν 397 sqq.), *Penelope* vero somno prius mergeretur oportuit.

188. Asyndeton ut Ψ 141.

189. ἅψεα] cf. δ 794.

190. κλιντῆρι] † = κλισμόσ vel κλισίη; cf. δ 123.

192—194. *Decore caelesti ei faciem purgavit.* Brevius haec dicta pro: *tam decoram reddidit ut modo* ἀπονιψαμένην καὶ ἐπιχρισαμένην (cf. vs. 179) *diceret quivis*, et conferri possunt verba Platonis de mulieribus „ἀρετὴι ἀνθ' ἱματίων ἠμφιεσμέναισ" (Rep. 457 *a*) vel Herodoti de mulieribus „ἅμα τῶι χιτῶνι καὶ τὴν αἰδῶ ἐκδυομέναισ" (Herodot. I 8). Quod vero additur de Venere κάλλεϊ inungi solita, id mire est dictum et κάλλεϊ ... καλά coniuncta habent quod displiceat.

193. ἐϋστέφανοσ] cf. Σ 597.

194. εὖτέ κ'(ε)] § 326.

196. πριστοῖ'(ο)] § 59.

197. ἀπεβήσετο] § 152.

198. In Penelopes cubiculum venerunt Autonoë et Hippodamia, ab Eurynome evocatae e megaro, ubi officiis domesticis vacabant (cf. vs. 185 sq.). Nam megaron post cenam meridionalem purgari et ordinari oportuit, dein novas carnes assari, cibos parari et disponi, ut mox haberi posset cena vespertina.

199. φθόγγωι] cf. Β 149.

καί ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρηιὰσ 'φώνησέν τε·
„ἦ με μάλ' αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψε. 201ᵇ cf. Ξ 359
αἴθε μοι ὧσ μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμισ ἁγνὴ
αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν 203 sq.ᵃ cf. ε 160 sq.
αἰῶνα φθινύθω, πόσιοσ ποθέουσα φίλοιο
παντοίην ἀρετήν, ἐπεὶ ἔξοχοσ ἦεν Ἀχαιῶν.“
ὧσ φαμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα, 206 sq. cf. τ 600 [sq.
οὐκ οἴη· ἅμα τῆι γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο. 207-211 = α 331 sqq.
ἣ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρασ ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
'στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεοσ πύκα ποιητοῖο,
ἄντα παρηιάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
ἀμφίπολοσ δ' ἄρα ϝοι κεδνὴ ϝεκάτερθε παρέστη.
τᾶν δ' αὖθι 'λύτο γούνατ', ἔρωι δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν·
πάντεσ δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι. 213 = α 366
ἣ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεε, ϝὸν φίλον υἱόν· 214 cf. ω 505
„Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένεσ ἔμπεδοι οὐδὲ νόημα.
παῖσ ἔτ' ἐὼν καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμασ·
νῦν δ', ὅτε δὴ μέγασ ἐσσὶ καὶ ἥβησ μέτρον ἱκάνεισ, 217 cf. τ 532 217ᵃ cf. β 314
καί κέν τισ φαίη γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρὸσ
εἰσ μέγεθοσ καὶ κάλλοσ ὁρώμενοσ ἀλλότριοσ φώσ,
οὐκέτι τοι φρένεσ εἰσὶν ἐναίσιμοι οὐδὲ νόημα· 220 cf. Ω 40
οἷον δὴ τόδε ϝέργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
ὃσ τὸν ξεῖνον ἔασασ ἀϝεικισθήμεναι οὕτω.
πῶσ νῦν, εἴ τι ξεῖνοσ ἐν ἡμετέροισι δόμοισι

---

200. *παρηιὰσ*] **παρῄïα?* Cf. *τ* 208 *χ* 404 *Γ* 35. — *'φώνησέν τε*] *εἶπέ τε μῦθον* U. || 201. *αἰνοπαθῆ*] **αἰνόμορον?* Cf. *X* 481 *ι* 53 *ω* 169 h. Merc. 257 et § 73. Adi. †. || 212. *ἔρωι . . . ἔθελχθεν*] *ἔρωσ* P . . . *ἔθελγεν* G P. || 214. *αὖ* G F] *ἄρα* P. || 216. *παῖσ ἔτ'(ι)*] *παιδνὸσ* Nauck (ut *φ* 21 *ω* 338). || 222. *οὕτω*] **αὔτωσ* vel **ἄντην?* || 223. *πῶσ νῦν*] *πῶσ οὐκ* Axt, *ὡσ νῦν* Naber (post vs. 224 virgulam scribentes). — *τι* Ar. P] *τισ* G F.

---

200. παρηιὰσ] cf. Δ 142.

202. μαλακὸν θάνατον] immisso uno τῶν ἀγανῶν βελῶν (cf. γ 280).

206. κατέβαιν' ὑπερώϊα] brevior haec locutio pro: κατέβαινε τὴν κλίμακα τὴν ἀπὸ τῶν ὑπερώιων redit τ 600 ψ 85.

207. ἀμφίπολοι δύο] cf. vs. 182—184.

209. παρὰ σταθμὸν τέγεοσ] cf. α 333.

210. Cf. α 334.

— παρηιάων] cf. Δ 142.

— λιπαρὰ κρήδεμνα] cf. Σ 382.

212. αὖθι] § 322.

215. Cf. Γ 108.

217. ὅτε δὴ] cf. Υ 29.

221. τόδε ϝέργον] dicit hospitis cum Arnaeo pugnam.

223. πῶσ νῦν] cf. K 408, 424.

223 sq. εἴ τι . . . πάθοι] notissimus euphemismus: *si quid humani patiatur* (*als er iets met hem mocht gebeu-*

ἥμενοσ ὧδε πάθοι ῥυστακτύοσ ἐξ ἀλεγεινῆσ;
σοί κ' αἶσχοσ λώβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο."
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„μῆτερ ἐμή, τὸ μὲν οὔ σε νεμεσσάομαι κεχολῶσθαι,
αὐτὰρ ἐγὼ θυμῶι νοέω καὶ ϝοῖδα ϝέκαστα, 228ᵇ sq. = υ 309 sq.
ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρηα· πάροσ δ' ἔτι νήπιοσ ἦα.
ἀλλά τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι·
ἐκ γάρ με πλήσσουσι παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλοσ 231ᵇ = Ι 311
οἵδε κακὰ φρονέοντεσ, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.
οὐ μέν τοι ξείνου καὶ Ϝίρου μῶλοσ ἐτύχθη
μνηστήρων ϝιότητι, βίηι δ' ὅ γε φέρτεροσ ἦεν
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον, 235 = Β 371
οὕτω νῦν μνηστῆρεσ ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
νεύοιεν κεφαλὰσ δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῆι,
οἱ δ' ἔντοσθε δόμοιο, λελῦιτο δὲ γυῖα ϝεκάστου,
ὡσ νῦν Ϝῖροσ κεῖνοσ ἐπ' αὐλείηισι θύρηισι
ἧσται νευστάζων κεφαλῆι, μεθύοντι ϝεϝοικώσ,
οὐδ' ὀρθὸσ δύναται στῆναι ποσὶν οὐδὲ νέεσθαι
ϝοίκαδ', ὅπηι ϝοι νόστοσ, ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται."
ὣσ οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον.
Εὐρύμαχοσ δὲ ϝέπεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν·

---

225. *πέλοιτο*] *γένοιο* F, *γένοιτο* schol. ad Ω 22. ‖ 228. *θυμῶι νοέω*] *νοέω θυμῶι* G. ‖ 229. *πάροσ δ' ἔτι νήπιοσ ἦα*] *μέγασ δέ κε νήπιοσ εἴην* l. a. — Versum Aristoph. Ar. —— ‖ 233. *καὶ* Knight] *γε* (*τε* F) *καί*. ‖ 238. *οἱ δὲ καὶ ἔκτοσθεν μεγάρων εὐναιεταόντων* G. — *λελῦ(ι)το* G P] *λελῦντο* F. Cf. § 119 sq. ‖ 239. *κεῖνοσ* § 97] *ἐκεῖνοσ*. ‖ 240. *κεφαλῆι*] *-λήν* M D U² Z k (cf. vs. 237 et 154). ‖ 241. *δύναται στῆναι* G F U n] *στῆναι δύναται* Ω. ‖ 242. *γυῖα*] *γοῦνα* n.

---

ren) = *si interimatur*. Sic μή τι πάθοιεν milites cautum esse dicitur Ε 567 Λ 470 al.; cf. etiam Λ 818. Voci ῥυστακτύσ (†) a verbo ῥυστάζω ductae similis est ἐλκηθμόσ Ζ 465.

227. νεμεσσάομαι] § 191.

228 sq. Verbis apertis Telemachus quoniam uti nequit et reticere debet τὰ ἐσθλὰ quae comperta habet, *scio quid faciam* ait: *nec iam sum infans ut olim*, plura non addens.

229. χέρηα] § 87.

233 sq. *Quod tamen nunc dicis, id non tam est grave quam putas; pugna hospitis cum Arnaeo a procis instigato nulla fuit, plus enim viribus valebat quam ut hic ei nocere posset.* — Non „pugnavit" Ulixes: „ἧκα" tantum feriit homuncionem molestum.

236–239. οὕτω . . . ὡσ] cf. Θ 538.

239. κεῖνοσ] *illic*; cf. Γ 391.

— ἐπ' αὐλείηισι θύρηισι] cf. σ 102 a 103 sq.

241. στῆναι] § 125.

244. δὲ ϝέπεσσι] δ' ἐπέεσσι Ω.

— προσηύδα] § 195.

„κούρη Ϝικαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια, 245 = π 435
εἰ πάντεσ σε ϝίδοιεν ἀν' Ἴασον Ἄργοσ Ἀχαιοί,
ἠῶθεν πλεόνέσ κεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισι
μνηστῆρεσ δαινυίατ'! ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν
ϝεῖδόσ τε μέγεθόσ τε ἰδὲ φρένασ ἔνδον ἐϝίσασ.“ 249 = λ 337
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
„Εὐρύμαχ', ἦ τοι ἐμὴν ἀρετὴν ϝεῖδόσ τε δέμασ τε 251 cf. τ 124 / 251^{b} = ϑ 116
ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ϝίλιον εἶσ ἀνέβαινον 252-256 = τ 125
Ἀργέϊοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸσ πόσισ ἤϊ' Ὀδυσσεύσ. 252^{b}=β172 [sqq. / 253 cf. β 173
εἰ κεῖνόσ γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
μεῖζόν κε κλέοσ εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
νῦν δ' ἄχομαι, τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
ἦ μὲν δὴ ὅτε τ' ἤιε λιπὼν κάτα πατρίδα γαῖαν,
δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῶι ἑλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα· 258 cf. Ω 671
‚ὦ γύναι, οὐ γὰρ ὀΐω ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιοὺσ
ἐκ Τροίησ ἐῢ πάντασ ἀπήμονασ ἀπονέεσθαι·
καὶ γὰρ Τρῶασ φασὶ μαχητὰσ ἔμμεναι ἄνδρασ,
ἠμὲν ἀκοντιστὰσ ἠδὲ ῥυτῆρασ ὀϊστῶν
ἵππων τ' ὠκυπόδων ἐπιβήτορασ, οἵ τε τάχιστα
ἔκριναν μέγα νεῖκοσ ὁμοιΐοο πτολέμοιο. 264^{b} = ω 543
τῶι οὐ ϝοῖδ' ἤ κέν μ' ἀνέηι θεὸσ ἦ κε ϝαλώω
αὐτόθ' ἐνὶ Τροίηι· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων. 266^{b} = ϱ 594
μεμνῆσθαι πατρὸσ καὶ μητέροσ ἐν μεγάροισι

---

247 sq. *ἠῶθεν — μνηστῆρεσ] πλέονέσ κεν μνηστῆρεσ ἐν ὑ. δ. | ἠῶθεν Ω, Nauck μνηστῆρεσ πλέονέσ κεν κτέ., Baunack πλεῖέσ κε μνηστῆρεσ κτέ. (cf. § 87). ‖ 248. δαινύ(ι)ατ'(ο) G] δαίνυντ' F P. Cf. § 119 sq. ‖ 253. ἤϊ'(ε) § 308] ἤιεν Aristoph. Ar. F, ἦεν G P. Cf. β 173. ‖ 256. ἄχομαι] ἔχομαι X[1] D Z k (cf. ϑ 182). — ἐπέσσευεν] ἐπέκλωσε F (ut ϑ 64). Cf. τ 129. ‖ 259. γὰρ G F] γάρ τ' P (cf. § 295). ‖ 263. τε Monro] κε Ω, Barnes κε ... κρίνειαν. Vitium contrarium est Hes. Theog. 87. — τάχιστα] μάλιστα M. ‖ 264. ὁμοιΐοο § 59] -ου. ‖ 265. ἤ κεν § 327] εἴ κεν. — ἀνέηι Thiersch] ἀνέσει Ω. Expectatur ἀνήηι, sed cf. Π 590.

---

246. Ἴασον] Peloponnesi hoc cognomen † (cf. Strab. 369) cohaerere videtur cum nomine τῶν Ἰαόνων sive *Atheniensium* (N 685), quibus dux fuit *Iasus* (O 332, 337). *Urbs Iasus* fuit postea in ora Ioniae (Thucyd. VIII 26 § 2, 28 sq.). Praeterea cf. ε 125—128.

247. ὑμετέροισι] *tuis et filii tui.* Cf. Z 414.

252. Ϝίλιον εἶσ ἀνέβαινον] cf. quae ad Π 395 sunt annotata.

255. μεῖζον ... οὕτω] *maius quam nunc est.*

257. ἤιε] § 308.

260. ἀπονέεσθαι] § 21.

263 sq. In Iliade Troiani οἱ ἱππόδαμοι bigis praesertim valent.

264. ὁμοιΐοο] cf. Δ 315.

266. αὐτόθ'(ι)] § 322.

ὣσ νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῖ' ἀπὸ νόσφιν ἐόντοσ· 268ᵇ cf. *Λ* 541
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ παῖδα γενειήσαντα ϝίδηαι, 269ᵇ cf. 176
γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέληισθα τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.' 270 cf. *τ* 531
κεῖνοσ τῶσ ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται· 271 = *B* 330
νὺξ δ' ἔσται, ὅτε δὴ στυγερὸσ γάμοσ ἀντιβολήσει
ὀλομένησ ἐμέθεν, τῆσ τε Ζεὺσ ὄλβον ἀπέϝρα. 273ᵇ cf. *τ* 161
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχοσ κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει! 274 = *Θ* 147
μνηστήρων οὐχ ἥδε δίκη τὸ πάροιθ' ἐτέτυκτο.
οἵ τ' ἀγαθήν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο θύγατρα
μνηστεύειν ἐθέλωσι καὶ ἀλλήλοισ' ἐρίσωσι,
αὐτοὶ τοί γ' ἀνάγουσι βόασ καὶ ϝίφια μῆλα,
κούρησ δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσι,
ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσι." 280 cf. *α* 160
ὣσ 'φάτ', ἐγήθησεν δὲ πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ, 281 = *η* 329
οὕνεκα τῶν μὲν δῶρα παρείλκετο, 'θέλγε δὲ θυμὸν
μειλιχίοισι ϝέπεσσι· — νόοσ δέ ϝοι ἄλλ' ἐμενοίνα. 283ᵇ cf. *β* 92
τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοοσ προσέφη, 'Εὐπείθεοσ υἱόσ·
„κούρη Ϝικαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια, 285 = *π* 435
δῶρα μὲν ὅσ κ' ἐθέληισιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι,
δέξασθ'· οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστί. 287 cf. *δ* 651

---

269. *ἐπεὶ* F] *ἐπὴν Ω*. Cf. § 326. ‖ 270. *τεὸν*] *ἐμὸν* JMehler (cf. *τ* 531). ‖ 271. *τῶσ*] *θ' ὣσ* Herodian. *Ω*. Cf. *B* 330. ‖ 273. *τῆσ*] *τὴν*? Cf. *Α* 430. — *ἀπέϝρα* § 150[5]] *ἀπηυρα*. ‖ 275. *(ἐ)τέτυκτο*] *τέτυκται* P. ‖ 278. *ἀνάγουσι* Ernesti] *ἀπάγδυσι Ω*, *ἐπάγουσι* Axt. Cf. *Θ* 203 et *O* 29. ‖ 279. *κούρησ . . . φίλοισι*] *-ρησ . . . -λησι* P. ‖ 280. *ἀλλ' οὐκ*] *ἠδὲ κεν* F (fuitne l. a. *οἱ δὲ καί*?). ‖ 282 (immo 282 sq. vel 281—283) Aristoph. —

---

268. ἐμεῖ'(ο)] § 92.

271. τελεῖται] § 191.

272 sq. *Erit igitur, erit mihi aliquando dies nuptiarum novarum!* — Locutio γάμοσ ἀντιβολήσει ἐμέθεν non redit.

273. ὀλομένησ] § 21.

274—280. *Et haec, quae deorum voluntate facta sunt, ferenda sunt certe: id vero non ferendum, quod non rite et more solito et donis oblatis uxorem me petitis, sed etiam nostra ipsorum bona absumitis.*

276. ἀφνειοῖο] substantivum ἀνδρόσ vel πατρόσ non additum admirationem facit.

281 sq. Laudat Ulixes prudens hoc uxoris consilium, quo effectura est ut pretium opum a procis absumtarum partim certe ab ipsis restituatur. Cf. ψ 356—358.

283. -οισι ϝέπεσσι] § 160.

— νόοσ δέ ϝοι ἄλλ' ἐμενοίνα] *non tamen ex animi sententia* μειλίχη *erga procos erat Penelope*; sperabat enim fore ut redux mox maritus eos occideret, id quod fore ei promiserat Theoclymenus (cf. ρ 151—165).

ἥμεσ δ' οὔτ' ἐπὶ ϝέργα πάροσ γ' ἴμεν οὔτε πηι ἄλληι, 288 = β 127
πρίν σέ τεωι γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅσ τισ ἄριστοσ." 289 cf. β 128
ὣσ ἔφατ' Ἀντίνοοσ, τοῖσιν δ' ἐπεϝάνδανε μῦθοσ. 290 = 50
δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ϝέκαστοσ. 291 = ϑ 399
Ἀντινόωι μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον,
ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δύο καὶ δέκα, πᾶσαι
χρύσειαι, κληῖσιν ἐΰ γναμπτῆισ' ἀραρυῖαι.
ὅρμον δ' Εὐρυμάχωι πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε,
χρύσεον, ἠλέκτροισιν ἐερμένον, ἠέλιον ὥσ. 296 cf. ο 460 h. Ap. 104
ἕρματα δ' Εὐρυδάμαντι δύω θεράποντεσ ἔνεικαν
τρίγληνα μορόεντα· χάρισ δ' ἀπελάμπετο πολλή. 298 = Ξ 183
ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο Πολυκτορίδαο ϝάνακτοσ
ἴσθμιον ἤνεικεν θεράπων, περικαλλὲσ ἄγαλμα.
ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλοσ δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικε.
ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα δῖα γυναικῶν, 302 cf. π 449
τῆι δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.

μνηστήρων δόρπον.

οἳ δ' εἰσ ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν 304-306 = α 421 sqq.
τρεψάμενοι 'τέρποντο, 'μένον δ' ἐπὶ ϝέσπερον ἐλθεῖν.
τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλασ ἐπὶ ϝέσπεροσ ἦλθε.
αὐτίκα λαμπτῆρασ τρεῖσ ἵστασαν ἐν μεγάροισι,

289. *σέ τεωι] γέ σέ τωι Herodian., γέ σε τῶι Ω (σέ γε τῶι X D Z). Cf. § 99. — ἄριστοσ] ἀρεστόσ Axt (quae vox non extat apud H.; cf. autem λ 179 al.). ‖ 294. ἐΰ γνα(μ)πτῆισ'(ι) G] ἐϋγνάμπτοισ(ιν) F P. ‖ 295. πολυδαίδαλον] περικαλλέα (glossema) U. ‖ 298. τρίγληνα μορόεντα] cf. Ξ 183. ‖ 302. δῖα γυναικῶν] σιγαλόεντα P (ut π 449). ‖ 306. τερπομένοισι] -ψαμένοισι P. ‖ 307. ἵστασαν G] ἕστασαν P, ἔστασαν F, ἔστησαν M. Cf. *M* 56.

288 sq. Cf. β 127 sq.

293. περόναι] cf. Σ 401.

296. ἠλέκτροισιν] cf. ο 460.

297 sq. ἕρματα ... τρίγληνα μορόεντα] cf. Ξ 182 sq.

300. ἴσθμιον] †; *monile* interpretantur scholia, collum enim esse veluti ἰσθμόν τινα.

307—310. Subiectum verborum ἵστασαν ... ἔθηκαν ... μετέμισγον aut μνηστῆρεσ est (*collocari* etc. *iusserunt*) aut *ei quibus id mandatum erat* (cf. δ 359 ρ 423 τ 599). Etiam singularis ita usurpari potuit (cf. φ 141).

307. λαμπτῆρασ] *candelabra* haec cuiusmodi fuerint ex ipsis poetae verbis discimus: vasa ahenea referta ligno arido et resinoso, cui taedae sunt admixtae, in altis aliquibus statuminibus collocantur. Quorum statuminum vice in aedibus Alcinoi fungebantur statuae viventes (cf. η 100—102). Vox redit σ 343 τ 63.

— ἐν μεγάροισι] *in ipso megaro* (ἐν

ὄφρα φαείνοιεν· ἐπὶ δὲ ξύλα κάγκαν᾽ ἔθηκαν, 308ᵇ cf. h. Merc. 112
αὖα πάλαι, περίκηλα, νέον κεκεασμένα χαλκῶι, 309ᵃ = ε 240
καὶ δαΐδασ μετέμισγον· ἀμοιβηδὶσ δ᾽ ἀνέκαιον
δμωιαὶ Ὀδυσσῆοσ ταλασίφρονοσ. αὐτὰρ ὅ τῃσι
αὐτὸσ διογενὴσ μετέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„δμωιαὶ Ὀδυσσῆοσ δϝὴν οἰχομένοιο ϝάνακτοσ, 313ᵇ = ξ 376
ἔρχεσθε πρὸσ δῶμα, ἵν᾽ αἰδοίη βασίλεια,
τῃι δὲ πάρ᾽ ἠλάκατα στροφαλίζετε, τέρπετε δ᾽ αὐτὴν
ἥμεναι ἐν θαλάμωι, ἤ᾽ εἴρια πείκετε χερσί·
αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάοσ πάντεσσι παρέξω.
εἴ περ γάρ κ᾽ ἐθέλωσιν ἐΰθρονον Ἠόα μίμνειν,
οὔ τί με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ᾽ εἰμί.“
ὣσ ἔφαθ᾽, αἳ δ᾽ ἐγέλασσαν, ἐσ ἀλλήλασ δ᾽ ἐϝίδοντο. 320ᵇ cf. Ω 484
τὸν δ᾽ αἰσχρῶσ ἐνένιπε Μελανθὼ καλλιπάρηιοσ, 321ᵃ = Ψ 473
τὴν Δολίοσ μὲν ἔτικτε, ᾽κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
παῖδα δὲ ὣσ ἀτίταλλε, ᾽δίδου δ᾽ ἄρ᾽ ἀθύρματα θυμῶι·
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣσ ἔχε πένθοσ ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείησ,

---

308. *ἐπὶ* P] *περὶ* G F. ‖ 310. *ἀνέκαιον* G] *-φαινον* Ω, quae recentior est forma pro *-φάεινον* (cf. vs. 308, 343). ‖ 314. *δῶμα* P] *δώμαθ᾽* Ω. ‖ 315. *αὐτὴν*] *ἄντην* P. ‖ 316. **θαλάμωι*] *μεγάρωι*. Cf. vs. 185. ‖ 318. *εἴ* F] *ἤν* Ω. Cf. § 326. ‖ 323. Vitii indicia sunt hiatus post *δέ* (leg. *μιν*?) et caesura post *ἄρ᾽* (cf. § 3; in P H est *ἄρα θύρματα*, in Y *ἄρα [θ]ύρματα*). Recte haberet *ἀθύρματα πολλὰ διδοῦσα*. — *θυμῶι* G] *-μοῦ* F P. ‖ 324. *ἔχε* G P] *σχέθε* F.

μεγάρωι) ut candelabra collocarentur ferebat res, idque docet contextus. Haud procul autem a limine collocata fuisse efficitur e vs. 339, 343 sq., et plurali numero μεγάροισι usus poeta significat lucem e megaro transmissam etiam prodomum et aulam illustrasse, quatenus quidem flammis illustrari quicquam potuit. Nam ad lucem, qua hodie homines cultiores utuntur, atra fere nox videtur ea lux quam eiusmodi faces praebere potuerunt. Et ipse poeta ait σκιόεντα mansisse τὰ μέγαρα (cf. vs. 399).

308. κάγκαν᾽(α)] cf. Φ 364.

309. περίκηλα] cf. ε 240.

310. ἀνέκαιον] *flammas identidem languescentes suscitabant et nutriebant.*

312. *At ipse heros humillimum hoc officium in se recepit.*

— διογενὴσ] § 21.

314. *Illuc abite ubi est domina vestra,* in aedium partem superiorem. Cf. vs. 341.

315. ἠλάκατα στροφαλίζετε] *lanam facite, in fila torquete, nete* (cf. δ 134 sq.). Verbum †, cf. στροφάλιγξ *vortex* (Π 775 al.).

316. εἴρια πείκετε] *lanam e velleribus vellite,* ut ἠλάκατα inde fiant.

318. Ἠόα] § 77.

322. Δολίοσ] cf. δ 735.

— ἔτικτε] cf. ψ 178.

ἀλλ' ἥ γ' Εὐρυμάχωι 'μισγέσκετο καὶ 'φιλέεσκε.
ἥ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπεν ὀνειδείοισι ϝέπεσσι·
„ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τισ φρένασ ἐκπεπαταγμένοσ ἐσσί,
οὐδ' ἐθέλεισ εὕδειν χαλκήϊον εἰσ δόμον ἐλθὼν
ἠέ ποθ' εἰσ λέσχην, ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεισ.
ἦ ἀλύεισ, ὅτι Ϝῖρον ἐνίκησασ τὸν ἀλήτην; 333 = 393
μή τίσ τοι τάχα Ϝίρου ἀμείνων ἄλλοσ ἀναστῆι,
ὅσ τίσ σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπὼσ χερσὶ στιβαρῆισι
δώματοσ ἐκπέμψηισι φορύξασ αἵματι πολλῶι."
τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ἦ τάχα Τηλεμάχωι ϝερέω, κύον, οἷ' ἀγορεύεισ,
κεῖσ' ἐλθών, ἵνα σ' αὖθι διὰ μελεϊστὶ τάμηισι."
ὣσ ϝειπὼν ϝεπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκασ,
'βὰν δ' ἴμεναι διὰ δῶμα, 'λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ϝεκάστησ 341b = Σ 31
ταρβοσύνηι· 'φὰν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
αὐτὰρ ὃ πὰρ λαμπτῆρσι φαείνων αἰθομένοισι
εἱστήκειν εἰσ πάντασ ὁρώμενοσ· ἄλλα δέ ϝοι κῆρ
ὥρμαινε φρεσὶ ϝῆισιν, ἅ ῥ' οὐκ ἀτέλεστ' ἐγένοντο.

---

330 θαρσαλέωσ πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῶι ταρβεῖσ. ἦ ῥά σε ϝοῖνοσ ἔχει φρένασ; ἦ νύ τοι αἰεὶ τοιοῦτοσ νόοσ ἐστίν, ὃ καὶ μεταμώνια βάζεισ; — 330-332 = 390 sqq. 330b sq.a cf. Φ 574 sq.

330—332. Ar. —— || 330. θαρσαλέωσ F] -οσ G P. || 332. μεταμώνια G P] -λια F. Cf. Δ 363. || 335. κεκοπὼσ] -φὼσ Ar. (cf. Ν 60).

---

325. καὶ 'φιλέεσκε] *et familiariter eo utebatur*. Cf. ρ 256 sq.

326. -οισι ϝέπεσσι] § 60.

327. τάλαν] *homo impudens, pervicax*. Adi. τ 68 h. Merc. 160 redit.

328. Tempore brumali (cf. ε 467 sq.) mendicis gratus erat calor officinae fabrilis. Cf. Hes. Oper. 493 Arist. Eccl. 419—421 Plut. 535, 952 sq.

329. ποθ'(ι)] § 322.

— λέσχην] †, *deversorium*, λέχ-σκην. Cf. πάσχω = πάθ-σκω. Dicitur locus publicus, ϝοῖκοσ δήμιοσ (cf. υ 264 sq. Hes. Op. 493 Herod. II 32 IX 71 Paus. X 25).

330. ἀνδράσιν] *viris nobilibus*. Saepe sic apud posteriores, e. g. Ar. Vesp. 1185. Item mox vs. 390. Cf. φ 289.

331. ταρβεῖσ] § 7 et 191.

334. τοι . . . ἀναστῆι] cf. Ψ 635 et de verbi forma § 122.

335. ἀμφὶ κάρη κεκοπὼσ] cf. ρ 231 sq.

336. φορύξασ] †, cf. αἱμοφόρυκτοσ υ 348, φορύνειν χ 21.

338. οἷ' ἀγορεύεισ] cf. Σ 95.

339. κεῖσ'(ε)] in interiorem megari partem, prope focum, ubi sedes fuit Telemacho.

341. ἴμεναι] § 125.

343 sq. Cf. vs. 307.

345. ἃ — ἐγένοντο] *quae et re* (caede procorum) *mox sunt comprobata*.

μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα' Ἀθήνη 346-348 = υ 284 sqq.
λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον 346 cf. Κ 299
δυίη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἦρχ' ἀγορεύειν,
κερτομέων Ὀδυσῆα, γέλον δ' ἑτάροισιν ἔτευχε·
„κέκλυτέ μοι, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης, 351sq. = ρ 468sq.
ὄφρ' ἔσπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
οὐκ ἀθεῒ ὅδ' ἀνὴρ Ὀδυσήϊον εἰς δόμον ἵκει·
ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
κὰκ κεφαλῆς, ἐπεὶ οὔ ϝοι ἔνι τρίχες οὐδ' ἦ βαιαί.“ 355 cf. Ξ 141
ἦ ῥ', ἅμα τε προσέϝειπεν Ὀδυσσῆα πτολίπορθον·
„ξεῖν', ἦ' ἄρ κ' ἐθέλοις θητευέμεν', εἴ σ' ἀνελοίμην,
ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, — μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται, — 358a = ε 489
αἱμασιάς τε λέγων καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων; 358b cf. Κ 304
ἔνθα κ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχοιμι,
ϝείματα δ' ἀμφιϝέσαιμι ποσίν θ' ὑποδήματα δοίην.

348. δυίη § 114] δύη(ι) Ω. — Λαερτιάδην Ὀδυσῆα G] -δεω -σσ F P (cf. υ 286). || 350. γέλον § 63] γέλω(ν). — ἑτάροισιν G F] ἄρα τοῖσιν P. — ἔτευχε G] ἔχευε F, ἔτευξεν P. || 351. μοι § 92] μευ. || 352. In marg. habet U. — ἔσπω § 246] εἴπω. — κελεύει] ἀνώγει l. a. in H. || 353. ἀθεῒ vHerwerden] -εί. Cf. ἀναιμωτί (P 363 al.). || 355. κὰκ Barnes] καί. Cf. δ 72.

346—348. Contumeliam, qua Ulixes obruitur, poeta identidem auget, suum ipsius consilium deae tribuens, et sic efficit ut procorum caedes, quae e fabulis Odyssea antiquioribus cognita fuit, audientibus non prorsus commerita videri nequeat. Cf. ρ 414.

346. εἴα'(ε)] § 191.

348. δυίη] § 114.

350. γέλον] § 63.

353. Mendicum irridere dum sibi videtur Eurymachus, verum dicit, φήμην nescius edens; nam revera ab ipso numine rex in aedes suas est reductus. Cf. β 35.

354. ἔμπης] *vel sic* (etiamsi faces non adsint), *omnino, utique*; ipsius caput ultro lucem praebere mihi videtur. Deridetur calvum senis caput (cf. ν 431) sub luce τῶν λαμπτήρων, quibus adstat, resplendens.

355. ἦ βαιαί] § 2.

356. πτολίπορθον] *eum scilicet virum, qui Troiam cepisset.*

357—364. Acerbo ioco indulgens Eurymachus — ita fere ut Trygaeus Aristophaneus Pac. 1214 sqq. — „mercenarium libenter te conducam" postquam dixit, veluti animo mutato et novo inito consilio „atqui" addit „segnis es homo et plane inutilis apage! benigne! non utar!" — Cf. Γ 432—436.

357. θητευέμεν'(αι)] cf. Φ 444.

358. ἄρκιος] cf. Β 393.

359. αἱμασιάς ... λέγων] locutio redit ω 224; est αἱμασιά *maceries* arbores vel arvum protegens, quam λέγειν est ex agro vel ex arboreto *legere lapides*, ibi molestos, ad maceriem autem struendam idoneos. Cf. λογάδην Thuc. IV 4 § 2.

ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ϝέργα κάκ' ἔμμαθεσ, οὐκ ἐθελήσεισ 362-364 cf. ρ 226 sqq.
ϝέργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
βούλεαι, ὄφρα κ' ἔχηισ βόσκειν σὴν γαστέρ' ἄναλτον."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρισ ϝέργοιο γένοιτο
ὥρηι ϝεαρινῆι, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται, 367 = χ 301 367ª = B 471
ἐν ποίηι· δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲσ ἔχοιμι,
καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοισ! ἵνα πειρησαίμεθα ϝέργου
νήστιεσ ἄχρι μάλα κνέφαοσ, ποίη δὲ παρείη.
εἰ δ' αὖ καὶ βόεσ εἶεν ἐλαυνέμεν', ὤ περ ἀρίστω,
αἴθωνε μεγάλω, ἄμφω κεκορηότε ποίησ,
ἥλικε ϝισοφόρω, τῶν τε σθένοσ οὐκ ἀλαπαδνόν, 373ᵇ = E 783
τετράγυον δ' εἴη, ϝείκοι δ' ὑπὸ βῶλοσ ἀρότρωι!
τῶι κε ϝίδοισ εἰ ϝόλκα διηνεκέα προταμοίμην.
εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὁρμήσειε Κρονίων
σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκοσ εἴη καὶ δύο δοῦρε
καὶ κυνέη πάγχαλκοσ ἐπὶ κροτάφοισ' ἀραρυῖα! 378 = χ 102
τῶι κε ϝίδοισ πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
οὐδέ κέ μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύοισ.

---

362. *κάκ' ἔμμαθεσ*] cf. ρ 226. ‖ 367. *ὥρηι* Bentley] *ὥρηι ἐν*. Cf. *B* 471. ‖ 371. *ὤ περ ἀρίστω* G] *οἵ περ ἄριστοι Ω*. ‖ 372. *αἴθωνε μεγάλω*] *-νεσ -λοι Ω*. ‖ 373. *ἥλικε ϝισοφόρω*] *-κεσ ἰσοφόροι* (neglecto *ϝ*) *Ω*. ‖ 374. *βῶλοσ* FP] *χῶροσ* G. ‖ 375. *κε* Knight] *κέ μ'*. Cf. vs. 379. — *ϝόλκα*] cf. *N* 707. ‖ 379. *κε(ν)* P] *κέ μ'* (cf. vs. 375).

---

362. οὐκ ἐθελήσεισ] cf. ρ 226 et K 88.

364. ὄφρα κ'(ε)] § 326.

— ἄναλτον] cf. ρ 228.

366—380. A levioribus ad graviores labores pergens Ulixes: „utinam messoris", dein: „si aratoris", tandem: „si bellatoris" ait „officio sit fungendum (εἰ ut Θ 538 K 111 al.); tertii autem cum facit mentionem, non addit: „videas quid valeam", sed: „videas qualis sim". Et mox erit cum hoc videat Eurymachus! Cf. β 35. *Messis* quam dicit fuit herbarum *siccandarum*, ut fenum bubus equisque in stabulis posset praeberi (cf. B 776 vel Z 506).

367. Nunc est bruma (cf. ε 467 sq.). — ϝεαρινῆι] § 21.

373 sq. Verba ἥλικε ϝισοφόρω et ϝείκοι δ' ὑπὸ βῶλοσ ἀρότρωι non ad id quod Ulixes dixit etiam magis urgendum sunt utilia, sed pingitur iis opus agreste, quod herois menti iam obversatur. Videtur enim ille sibi denuo, ut saepe olim, regere par boum aratorum et stivam tenens manu perita sulcum ducere per glebam pinguem et mollem (non saxosam).

374. τετράγυον] nunc quoque Ulixes regale suum τέμενοσ cogitat; cf. η 113 et Σ 550.

380. οὐδέ κε] § 326.

ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεισ καί τοι νόοσ ἐστὶν ἀπηνήσ· 381ᵇ cf. Π 35
καί ποθί τισ δοκέεισ μέγασ ἔμμεναι ἠδὲ κραταιόσ,
οὕνεκ' ἀφαυροτέροισι καὶ οὐτιδανοῖσιν ὁμιλεῖσ.
εἰ δ' Ὀδυσεὺσ ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' εἰσ πατρίδα γαῖαν, 384 = ρ 539
αἶψά κέ τοι τὰ θύρετρα καὶ εὐρέα περ μάλ' ἐόντα
φεύγοντι στείνοιτο δι' ἐκ προθύροιο θύραζε."
ὣσ ἔφατ'· Εὐρύμαχοσ δὲ 'χολώσατο κηρόθι μᾶλλον 387 cf. ρ 458
καί μιν ὑπόδρα ϝιδὼν ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 388 = ρ 459
„ἆ δϝείλ', ἦ τάχα τοι τελέω κακόν, οἷ' ἀγορεύεισ
θαρσαλέωσ πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῶι 390-392 = 330 sqq.
ταρβεῖσ. ἦ ῥά σε ϝοῖνοσ ἔχει φρένασ; ἤ νύ τοι αἰεὶ
τοιοῦτοσ νόοσ ἐστίν, ὃ καὶ μεταμώνια βάζεισ;"
ὣσ ἄρα φωνήσασ σφέλασ ἔλλαβεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
Ἀμφινόμου πρὸσ γοῦνα καθέζετο Δουλιχιῆοσ
Εὐρύμαχον δϝείσασ. ὃ δὲ ϝοινοχόον 'βάλε χεῖρα
δεξιτερήν· πρόχοοσ δὲ χαμαὶ 'βόμβησε πεσοῦσα, 397ᵇ = Ν 530
αὐτὰρ ὅ γ' οἰμώξασ ἔπεσ' ὕπτιοσ ἐν κονίηισι.
μνηστῆρεσ δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα, 399 = α 365
ὧδε δέ τισ 'ϝείπεσκε ϝιδὼν εἰσ πλησίον ἄλλον· 400 = Β 271
„αἴθ' ὤφειλ' ὃ ξεῖνοσ ἀλώμενοσ ἄλλοθ' ὀλέσθαι

---

393 ἦ ἀλύεισ, ὅτι Ϝῖρον ἐνίκησασ τὸν ἀλήτην; 398 = 333

---

383. οὕνεκ' ἀφαυροτέροισι vHerwerden] -κα παυροτέροισι U[1], -κα πὰρ (δὴ G, περ H[2] i) παύροισι Ω. Cum praepositio παρά hinc aliena tum adiectivum παῦροι (Β 122 Θ 56 al.). Cf. Η 235 Ο 11 υ 110 et similis error in v. l. φ 134. — οὐτιδανοῖσιν G U] οὐκ ἀγαθοῖσιν Ω. Cf. Δ 231 al. || 386. προθύροιο G F P] μεγάροιο Rhianus, et sic X al. || 388. ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα] χαλεπῶι ἠνίπαπε μύθωι n (ut Β 245). || 390. θαρσαλέωσ F P] -οσ G. || 392. μεταμώνια G P] -λια F[2] (cf. Δ 363). || 393. Om. G F X D U n. || 396. δὲ Bentley] δ' ἄρ'. || 401. ὤφειλ'(ε) § 278] ὤφελλ'.

---

382. ποθί] § 322. — δοκέεισ] et tibi et aliis; cf. Η 192.

386. στείνοιτο] *angusta videantur.* — προθύροιο] cf. Ο 124

389. οἷ' ἀγορεύεισ] cf. Σ 95.

390. ἀνδράσιν] cf. vs. 330.

391. ταρβεῖσ] § 7 et 191.

394–397. Cf. ρ 409.

394. σφέλασ] cf. ρ 231.

395. *Amphinomus*, qui φρεσὶν ἀγαθῆισι κέχρηται (π 398), benevolum modo se praestitit erga mendicum (vs. 119 sqq.).

396. χεῖρα] *brachium* (superius) dici, ut saepissime (e. g. Ε 81), non *manum*, docet vs 398. Cf. etiam Π 289 sq.

398. Sic homo vulgaris; Ulixes vero cum multo vehementius esset percussus, ne movebatur quidem (ρ 468).

401. ὤφειλ'(ε)] § 273.

πρὶν ἐλθεῖν· τῶι κ' οὔ τι τόσον κέλαδον μετέθηκε.
νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι δαιτὸσ 403ᵇ sq. = Α 575 sq.
ἐσθλῆσ ἔσσεται ἦδοσ, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾶι."
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειφ' ἱερὴ ϝὶσ Τηλεμάχοιο· 405 = β 409
„δαιμόνιοι, μαίνεσθε καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῶι
βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα· θεῶν νύ τισ ὔμασ ὀρίνει.
ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείετε ϝοίκαδ' ἰόντεσ." 408 cf. η 188
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντεσ 410 sq. = α 381 sq.
Τηλέμαχον 'θαύμαζον, ὃ θαρσαλέωσ ἀγόρευε.
τοῖσιν δ' Ἀμφίνομοσ ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε· 412 = π 394
„ὦ φίλοι, οὔ κεν δή τισ ἐπὶ ῥηθέντι δικαίωι 414-417 = υ 322 sqq.
ἀντιβίοισι ϝέπεσσι καθαπτόμενοσ χαλεπαίνοι.
μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε μήτε τιν' ἄλλον 416ᵇ sq. = ρ 401 sq.
δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆοσ θείοιο.
ἀλλ' ἄγε, ϝοινοχόοσ μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσι, 418 sq.ᵃ = φ 263 sq.
ὄφρα σπείσαντεσ κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντεσ· 419ᵇ cf. η 188
τὸν ξεῖνον δ' ἐάωμεν ἐνὶ μεγάροισ' Ὀδυσῆοσ
Τηλεμάχωι μελέμεν· τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα."
ὣσ 'φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσι ϝεϝαδότα μῦθον ἔϝειπε. 422 = Ι 173
τοῖσιν δὲ κρητῆρα 'κεράσσατο Μούλιοσ ἥρωσ,
κήρυξ Δουλιχιεύσ, — θεράπων δ' ἔεν Ἀμφινόμοιο, —

---

409 ὁππότε θυμὸσ ἄνωγε· διώκω δ' οὔ τιν' ἐγώ γε.
413 Νίσου φαίδιμοσ υἱὸσ Ἀρητιάδαο ϝάνακτοσ. 413 = π 395

---

402. *τόσον*] *πολὺν* G F. — *μετέθηκε* olim „omnes" libri] *μεθῆκεν* P. *μεθέηκε* Ω (quod paradiorthosi debetur). Similia vitia sunt υ 259 Ar. Eccl. 397, 681 l. a. ‖ 407. **ὔμασ ὀρίνει*] *ὔμ' ὀροθύνει*. Cf. ν 357 et *φθινύθουσιν* metro invito pro *φθίνουσιν* scriptum λ 183 ν 338 π 39. ‖ 409. Del. Knight. *Nunc* abire iubentur proci, non „*siquando lubitum fuerit.*" Imitatorem prodit *ἄνωγε* praesentis loco adhibitum (cf. § 225). ‖ 413. Habent F P Y!, om. Ω. ‖ 418. *ἄγε* Bentley] *ἄγετ'*, item φ 263. ‖ 419. *οἴκαδ'(ε)*] neglecto ϝ, Fick *κείωμεν ϝοίκαδ'*. ‖ 420. *μεγάροισ' Ὀδυσῆοσ*] *-ροισιν ἔχηλον* Rhianus, non male si deleatur versus 421 (cf. Υ 312). ‖ 423. *Μούλιοσ*] cf. Λ 739.

---

404. τὰ χερείονα νικᾶι] *vilia ista potiora habentur:* mendicorum iam ratio habetur potius quam epularum nostrarum. Senis egeni commoda sordent principi superbo, ut res humanae deo A 576.

406 sq. οὐκέτι — ποτῆτα] *epulationem et potionem celare* (nos: *binnen houden, continere*, cf. ι 348) *iam non potestis.* Multo cibo multoque vino vos elatos esse nimis liquide patet.

414. οὔ κεν] § 326.

415. -οισι ϝέπεσσι] § 60.

418. ἐπαρξάσθω δεπάεσσι] cf. A 471.

419. Cf. γ 332—341.

420. δ' ἐάωμεν] § 191.

421. μελέμεν] § 126.

424. ἔεν] § 302.

'νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἳ δὲ θεοῖσι 425 = ν 54
σπείσαντεσ μακάρεσσι 'πίον μελιϝηδέα ϝοῖνον. 426a cf. ν 55
αὐτὰρ ἐπεὶ 'σπεῖσάν τε 'πίον θ' ὅσον ἤθελε θυμόσ, 427 = Ι 177
'βάν ῥ' ἴμεναι κείοντεσ ἑϝὸν πρὸσ δῶμα ϝέκαστοσ.

τ *αὐτὰρ ὃσ ἐν μεγάρωι ὑπελείπετο δῖοσ Ὀδυσσεὺσ* 1 sq. = 51 sq. 1 = η 230
μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνηι μερμηρίζων.
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 3 = ρ 591
„*Τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' ἀρήϊα κατθέμεν' εἴσω*
πάντα μάλ', αὐτὰρ μνηστῆρασ μαλακοῖσι ϝέπεσσι 5-9 = π 286 sqq.
παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντεσ·
‚ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσ' ἐϝεϝοίκει,
οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύσ,
ἀλλὰ κατηϝείκισται ὅσον πυρὸσ ἵκετ' ἀϋτμή.
πρὸσ δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐμοὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων, 10 cf. π 291
μή πωσ ϝοινωθέντεσ, ἔριν στήσαντεσ ἐν ὔμιν, 11-13 = π 292 sqq.
ἀλλήλουσ τρώσητε καταισχύνητέ τε δαῖτα
καὶ μνηστύν· αὐτὸσ γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηροσ.'“

---

425. *'νώμησεν* G F] *-σαν* P. ‖ 426. *σπείσαντεσ* P] *λείψαντεσ* G F. Cf. Ι 657. ‖ 428. *ῥ'(α)* G F] *δ'* P. — *ἑϝὸν . . . δῶμα* Bekker] *ἑὰ . . . δώμαθ'*. Cf. Ω 1. ‖ 1. *ὃσ* § 15] *ὁ*. ‖ 9. *κατηϝείκισται ὅσον* vHerwerden] *κατηίκισται ὅσσον*, item π 290. ‖ 10. **ἐμοὶ*] *ἐνὶ* Ω, quod e loci par. lectione *ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων* irrepsit. Cf. Ψ 709. ‖ 13. *ἄνδρα σίδηροσ*] cf. comment.

---

4. τεύχε' ἀρήϊα] cogitantur ipsius *Ulixis* (non procorum) *arma* et *tela*: clipei, galeae, hastae (cf. vs. 8, 17, 32 sq. et χ 139—146). His igitur, secundum morem aetate poetae solitum, ornati erant parietes megari, ut illius δόμου χαλκῶι μαρμαίροντοσ, quem verbis fuse pinxit Alcaeus (fr. 15); videntur autem cogitanda esse spolia ab Ulixe — vel a Laërte — olim hostibus victis erepta (cf. Η 82 sq.). Proci si quas hastas habebant cum regiam viserent, in receptaculo extra megaron eas ponere solebant (cf. α 128 ρ 29); *gladios* autem servabant, ut omnes semper viri liberi, certe nobiles omnes (cf. α 256 φ 341, 431 χ 74).

5. -οισι ϝέπεσσι] § 60.

9. Cf. comici verba: ἡ δ' ἀσπὶσ ἐν τῶι φεψάλωι κρεμήσεται Ar. Ach. 279, quae fere valent id quod: *clipeus* (ἡ ἐπίχαλκοσ) *in malam rem abeat per me licet.*

11. ἔριν] § 66.

13. Sunt quibus *ferri* vis *magnetica* (ὥσπερ σίδηρον ἡ μαγνῆτισ, Eust. 1802, 47) proverbialem hanc locutionem peperisse videatur. In qua ferri mentio non habeat quod miretur quis, si cogitentur *cultri* (cf. Σ 34 Ψ 30 et 826—835). Sed quoniam de *clipeis*, *galeis*, *hastis* nunc est sermo, non de cultris aut gladiis, qui procis *non* defuerunt (cf. vs. 4), *aeris* potius expectatur mentio: ἀνέρα χαλκόσ pro ἄνδρα σίδηροσ. Quod nisi licet rescribere, pro spurio habendus videtur

ὣσ 'φάτο· Τηλέμαχοσ δὲ φίλωι ἐπεπείθετο πατρί, 14 = χ 108, 393
ἐκ δὲ καλεσσάμενοσ προσέφη τροφὸν Εὐρυκλέειαν· 15 = φ 380 15ᵇ = χ 394
„μαῖ, ἄγε δή μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκασ,
ὄφρα κεν εἰσ θάλαμον καταθήομαι ἔντεα πατρὸσ
καλά, τά μοι κατὰ ϝοῖκον ἀκηδέα καπνὸσ ἀμέρδει
πατρὸσ ἀποιχομένοιο· ἐγὼ δ' ἔτι νήπιοσ ἦα. 19ᵇ = β 313
νῦν δ' ἐθέλω καταθέσθαι ἵν' οὐ πυρὸσ ἵξετ' ἀϋτμή."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε φίλη τροφὸσ Εὐρυκλέεια· 21 = χ 419, 485 cf. δ 742
„αἲ γὰρ δή ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνασ ἀνέλοιο
ϝοίκου κήδεσθαι καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
ἀλλ' ἄγε, τίσ τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάοσ οἴσει;
δμωιὰσ δ' οὐκ εἴασ προβλωισκέμεν', αἵ κ' ἐφάεινον."
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„ξεῖνοσ ὅδ'· οὐ γὰρ ἀϝεργὸν ἀνέξομαι, ὅσ κεν ἐμῆσ γε
χοίνικοσ ἅπτηται καὶ τηλόθεν εἰληλουθώσ."

20. ἵξετ'(αι) G P] ἵκετ' F. || 24. μετοιχομένη] -νωι Duentzer. || 25. *κ' ἐφάεινον] κ' ἔφαινον P, κεν (περ G) ἔφαινον Ω. Cf. σ 308, 343 et η 102.

versus, qui et h. l. et loco parallelo salvo contextu omitti potest, lepidior tamen quam quo libenter careamus. Ingeniose Shewan αὔτωσ γὰρ ὀφέλλεται ἀνδράσι δῆρισ, sed id quod praebet lectio tradita meris transscribentium erroribus deberi non videtur credibile.

15. Εὐρυκλέειαν] § 73.

16. ἐνὶ μεγάροισι] alicubi in aedibus, modo ne ad *megaron* (cf. ρ 569—572) vel ad *gazam* accedant.

17. θάλαμον] dicitur nunc conclave subterraneum illud, de quo cf. β 337—345 et Ζ 288.

— καταθήομαι] § 122.

18 sq. ἀμέρδει . . . ἐγὼ δ'(ἐ)] structura paratactica pro: *arma quae fumus nimis diu offuscavit, dum puer fui ego.* De verbo ἀμέρδειν cf. Ν 340.

20. νῦν] non enim νήπιοσ ἔτι ἐστὶ Telemachus, sed nuper regimen rerum domesticarum in se recepit ab itinere redux.

21. Εὐρυκλέεια] § 73.

24. τίσ . . . μετοιχομένη φάοσ οἴσει] i. q. τίσ φάοσ μέτεισιν οἴσουσα, *quaenam petet lucem quam tibi ferat* (cf. Α 137 sq.). Cavendum ne μετοιχομένη vertatur: *tecum iens*; nam ceteris locis μετοίχεσθαι est *petere, anquirere* (Ε 148 Κ 111 θ 7, 47), et omnino μετά τινοσ *cum aliquo* non erat dictionis Homericae.

25. οὐκ εἴασ] *modo vetuisti.* Imperfecti usus idem est Ω 90.

27 sq. Causam ob quam senem mendicum, non ipsam Eurycleam, comitari se iubeat, probabilem fingit Telemachus, patre callido dignum se praestans. Poeta nunc quoque operam dedit ut veris similia narraret. Cf. ρ 10 ε 79 sq.

28. χοίνικοσ ἅπτηται] id quod *cibum* nunc valet χοῖνιξ (†), ut κοτύλη *potum* Χ 494 al. — In diurnum unius hominis alimentum una χοῖνιξ ἀλφίτων sufficiebat (cf. Ar. Vesp. 718 et

ὣσ ἄρ' ἐφώνησεν, τῆι δ' ἄπτεροσ ἔπλετο μῦθοσ· — 29 sq. = φ 386 sq. 29 = ρ 57
'κλήϊσεν δὲ θύρασ μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
τὼ δ' ἄρ' ἀναΐξαντ' Ὀδυσεὺσ καὶ φαίδιμοσ υἱὸσ
εἰσφόρεον κόρυθάσ τε καὶ ἀσπίδασ ὀμφαλοέσσασ — 32 cf. Π 214
ἔγχεά τ' ὀξυόεντα· πάροιθε δὲ Παλλὰσ Ἀθήνη
χρύσεον λύχνον ἔχουσα φάοσ περικαλλὲσ ἐποίει.
δὴ τότε Τηλέμαχοσ προσεφώνεε ϝὸν πατέρ' αἶψα· — 35 cf. π 221
„ὦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι· — 36 cf. N 99

30. μεγάρων] θαλάμων U. || 31. ἀναΐξαντ' Ὀδυσεὺσ] -ντε πατὴρ F. || 32. εἰσφόρεον] ἐκφ. Hartman.

H 471); nostro autem loco χοῖνιξ significat *ratam portionem* singulis ministris quotidie a domino praebitam. Qui quoniam locorum ubi haec vox invenitur est antiquissimus, suspicari licet *primariam* hanc vocis vim fuisse, inde *certae* cuiusdam *mensurae* notionem postmodo ei esse tributam, ut vocibus μέτρον et πέλεθρον; cf. H 471 et Λ 354.

29. Quod respondeat anus non habet, verbis severis domini iuvenis perterrita. Cf. ρ 57.

30. Claudit anus fores per quas ancillis aditus erat (cf. vs. 16). Videtur autem dici *unus* aditus sive foris duplex in posteriore parte aedium; quae foris ubi fuerit, poeta accuratius non indicavit. Id certum, non dici nunc *posticam forem megari*, quae locutionis vis est loco par.

32. εἰσφόρεον] id dicitur quod vs. 4 κατθέμεν' εἴσω. Mente add. *in thalamum* (cf. vs. 17 et χ 109, 140), quam notionem poeta etiam vs. 33 sq. in mente habet. In gaza nunc cum illo versamur.

33 sq. Minerva clam Telemacho, — οὐ γάρ πάντεσσι θεοὶ φαίνονται (cf. A 198), — sed ab Ulixe conspecta, ucem iis praebet in gaza. Megaron vel sic non erat obscurum (cf. σ 307). Simili ministerio Venus fungitur apud Helenam Γ 424 sq.

34. χρύσεον] § 7 et 61.

— λύχνον] †, *lucernam*. Veteres *taedam* (δαῖδα) h. l. sunt interpretati, *oleo* enim heroës ad *corpus inunguendum* tantum esse usos. Sed quidni etiam *lucernas* myxam et oleum habentes poeta cognoverit et vitae heroum tribuerit, licet tenuia huiusmodi lumina (cf. e. g. Ar. Eccl. 50) neque apud eum alibi commemorentur neque apud Hesiodum? In gazam autem, ubi pretiosissima quaeque asservabantur, lucernam quam taedam fumosam intulisse multo erat prudentius et tutius. In Aegypto lucernarum usus perantiquus fuit, ad Graeciam autem quod adtinet, in sepulcro quodam Mycenaeo et prope Phaestum lucernae fictiles complures sunt repertae (cf. Tsountas—Manatt, Myc. Age 79 sq.); et olivam sativam quoniam notam habuerunt poetae epici (cf. P 53—58), huius arboris fructus aut oleum purum ignorare non potuerunt. Poterat autem etiam animalium caesorum adeps lucernis inservire.

— φάοσ] § 71.

ἔμπησ μοι τοῖχοι μεγάλοι καλαί τε μεσόδμαι 37 cf. υ 354
ἐλάτιναί τε δοκοὶ καὶ κίονεσ ὑψόσ' ἔχοντεσ
φαίνοντ' ὀφθαλμοῖσ' ὡσ εἰ πυρὸσ αἰθομένοιο. 39^{b} = Χ 150
ἦ μάλα τισ θεὸσ ἔνδον, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι." 40 cf. ζ 150
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„σίγαε καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε μηδ' ἐρέεινε· [255^{b}
αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι. 43^{a} cf. λ 218^{a} ω
ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὖθι, 44^{b} = ϱ 276
ὄφρα κ' ἔτι δμωιὰσ καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω·
ἣ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶ ϝέκαστα."
ὣσ 'φάτο· Τηλέμαχοσ δὲ δι' ἐκ μεγάροι' ἐβεβήκει 47 = υ 144 cf. ϱ 61
κείων εἰσ θάλαμον δαΐδων ὕπο λαμπομενάων, 48^{b} = Σ 492
ἔνθα πάροσ 'κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺσ ὕπνοσ ἱκάνοι· 49 = Α 610
ἔνθ' ἄρα καὶ τότ' ἔλεκτο καὶ Ἠόα δῖαν ἔμιμνε. 50 cf. Ι 662
αὐτὰρ ὃσ ἐν μεγάρωι ὑπελείπετο δῖοσ Ὀδυσσεὺσ 51 sq. = 1 sq.
μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνηι μερμηρίζων.

Ὀδυσσέωσ καὶ Πηνελόπησ ὁμιλία.

ἣ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια 53 sq. = ϱ 36 sq.

37. *μεγάλοι* G] *μεγάρων.* — *μεσόδμαι*] cf. ο 289. || 44. *κατάλεξαι*] *-ξο (*λέξε'* Ven. 9, 29)? Ceteris locis aut *λέξο* dicitur aut *λέξεο*; cf. tamen *Ι* 67. || 45. Cf. comment. || 46. *ἀμφὶ* § 316^{1}] *ἀμφὶσ.* || 51. *ὃσ* § 15] *ὁ.* — *μεγάρωι* G F P] *-ροισ* X, *προδόμωι* U.

37. ἔμπησ] *vel sic*, licet nullus facem nobis praeferat (cf. vs. 25). — μεσόδμαι] cf. β 424.

38. ἐλάτιναι] § 21. — κίονεσ] etiam gaza — de qua sola nunc sermo videtur fieri — habebat columnas; cf. χ 189—193. — ὑψόσ' ἔχοντεσ] *sursum tendentes.* Cf. Κ 263 sq.

42. σίγαε] § 191.

44. αὖθι] § 322.

45. Si integer est hic versus, id fere quod πειρητίζειν τινόσ significat nunc ἐρεθίζειν et conferri potest κερτομέειν Ω 649.

47. μεγάροι'(ο)] § 59.

48 sq. De Telemachi cubiculo cf. α 425 sq.

48. δαΐδων ὕπο λαμπομενάων] *faces praeferentibus ancillis.*

50. Ἠόα] § 77.

53—59. Descendit regina ut cum mendico in megaro colloquatur per quietem nocturnam (cf. ρ 528—588). Iam igitur Penelope, quam Minerva non solis procis decore plus quam humano ornavit (cf. σ 187—197), primum in conspectum mariti reducis est ventura. Quapropter etiam eius sedili verbis pingendo poeta immoratur, imaginem menti auditorum vividissimam obiciens. Cf. Ω 449—456.

Ἀρτέμιδι ϝικέλη ἠὲ χρυσέηι Ἀφροδίτηι.
τῆι παρὰ μὲν κλισίην πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθ' ἄρ' ἐφῖζε,
δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρωι· ἥν ποτε τέκτων
'ποίησ' Ἰκμάλιοσ, καὶ ὑπὸ θρῆνυν πόσ' ἧκε — 57 cf. Ξ 240
προσφυέ' ἐξ αὐτῆσ, ὅθ' ἐπὶ μέγα 'βάλλετο κῶασ.
ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
ἦλθον δὲ δμωιαὶ λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο. — 60 cf. σ 198
αἳ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ἥιρεον ἠδὲ τραπέζασ
καὶ δέπα', ἔνθεν ἄρ' ἄνδρεσ ὑπερμενέοντεσ ἔπινον·
πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδισ 'βάλον, ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
'νήησαν ξύλα πολλά, φάοσ ἔμεν' ἠδὲ θέρεσθαι.
ἣ δ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπε Μελανθὼ δεύτερον αὖτισ·
„ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεισ διὰ νύκτα — 66 cf. υ 178
δινεύων κατὰ ϝοῖκον, ὀπιπεύσεισ δὲ γυναῖκασ;
ἀλλ' ἔξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸσ ὄνησο·
ἢ τάχα καὶ δαλῶι βεβλημένοσ εἶσθα θύραζε.“
τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„δαιμονίη, τί μοι ὧδ' ἐπέχεισ κεκοτηότι θυμῶι;
ἦ ὅτι δὴ ῥυπάω, κακὰ δὲ χροῒ ϝείματα ϝεῖμαι, — 72 cf. ψ 115; 72b cf. λ 191

---

54. ἠὲ U] ἠδὲ GFP (cf. E 162). || 60. ἐκ μεγάροιο] *ἂψ μέγαρονδε (cf. σ 341 τ 16)? Vitia similia sunt σ 185, 316. Versum post vs. 54 collocat Bothe; sed utrovis loco vox ἐκ μεγάροιο molesta est. Nam *adsunt* dein ancillae in megaro (vs. 317, 372). || 67. ὀπιπεύσεισ H] -πτεύσεισ P (cf. Δ 371), -πεύεισ G F. || 69. εἶσθα § 308] ἦσθα G F P. || 72. ὅτι δὴ P] ὅττι G (cf. ψ 115), ὅτι τοι F. — δὴ ῥυπάω] οὐ λιπόω H² U n (quod non extat alibi apud H. verbum, sed cf. λιπαρόσ).

---

54. χρυσέηι] § 18 et 61.

55. κλισίην] cf. δ 123.

— παρὰ ... πυρί] cf. α 338.

— κάτθεσαν] *collocaverant* ancillae priusquam e megaro abirent, a Penelope vel ab Euryclea iussae, quia regina in megaron reditura erat (cf. vs. 93–95 et ρ 569–572).

56. δινωτην] cf. Γ 391.

57. Ἰκμάλιοσ] clarus igitur hic olim fuit artifex; cf. *Tychii* artificis Hylaei mentio H 220 sq. et *Polybi* artificis Scherii θ 373.

57ᵇ sq. ὑπὸ θρῆνυν ... ἧκε | προσφυέ' ἐξ αὐτῆσ] cf. Ξ 240.

60. ἐκ μεγάροιο] corruptum; cf. nota crit.

61. Cf. (Ξ 455 et) Ω 476.

62. δέπα'(α)] § 72.

63. λαμπτήρων] cf. σ 307.

64. φάοσ] § 71.

— ἠδὲ θέρεσθαι] cf. ε 467 sq.

66 sq. ἀνιήσεισ et ὀπιπεύσεισ] futurum indignantis hic et υ 178 sq.: *ne noctu quidem quietem a te habiturae sumus?* Mentem flagitiorum consciam haec verba testantur. De verbo ὀπιπεύειν cf Λ 385 et Δ 371.

68. τάλαν] cf. σ 327.

72. ῥυπάω] § 191.

πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει. 73ᵇ = Z 85
τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονεσ ἄνδρεσ ἔασι.
καὶ γὰρ ἐγώ ποτε ϝοῖκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον 75-80 = ϱ 419 sqq.
ὄλβιοσ ἀφνειόν, καὶ πολλάκι 'δόσκον ἀλήτηι
τοίωι, ὁποῖοσ ἔοι καὶ ὅτευ κεχρημένοσ ἔλθοι·
ἦσαν δὲ δμῶεσ μάλα μυρίοι ἄλλα τε πολλά,
οἷσί τ' ἐῢ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
ἀλλὰ Ζεὺσ ἀλάπαξε Κρονίων· ἤθελε γάρ που.
τῶι νῦν μή ποτε καὶ σύ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσηισ
ἀγλαΐην, τῆι νῦν γε μετὰ δμωιῆισι κέκασσαι,
εἴ πώσ τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνηι 83ᵇ cf. Π 386
ἢ 'Οδυσεὺσ ἔλθηι· ἔτι γὰρ καὶ ϝελπίδοσ αἶσα. 84ᵇ = π 101
εἰ δ' ὃ μὲν ὣσ ἀπόλωλε καὶ οὐκέτι νόστιμόσ ἐστι, 85ᵇ cf. δ 806
ἀλλ' ἤδη παῖσ τοῖοσ Ἀπόλλωνόσ γε ϝέκητι
Τηλέμαχοσ· τὸν δ' οὔ τισ ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
λήθει ἀτασθάλλουσ', ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκοσ ἐστί.“ 88ᵇ cf. α 297
ὣσ 'φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια,
ἀμφίπολον δ' ἐνένιπε ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 90 cf. ο 552
„πάντωσ, θαρσαλέη, κύον ἀδϝεέσ, οὔ τί με λήθεισ
ϝέρδουσα μέγα ϝέργον, ὃ σῆι κεφαλῆι ἀναμάξεισ.
πάντα γὰρ εὖ 'ϝείδησθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμέ' ἔκλυεσ αὐτῆσ,
ὡσ τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσι
ἀμφὶ πόσι εἴρεσθαι, ἐπεὶ πυκινῶσ ἀκάχημαι.“

73. ἐπείγει] ἱκάνει G (cf. ζ 136). ‖ 77. Om. D Z k. — ἔοι] ἔην G. ‖ 78. μυρίοι G F] -αι P (δμωιαὶ ... μυρίαι l). ‖ 79. οἷσί τ' ἐῢ] cf. ϱ 423. ‖ 82. τῆι G P] τὴν F. ‖ 83. εἴ § 326] ἢν Ar., μή Ω (ut K 511; cf. ε 147). ‖ 84. ἔλθηι F] -οι G P. ‖ 95. πόσι] πόσιν? Cf. § 74 et ϱ 555. — εἴρεσθαι] expectatur εἰρήσεσθαι (cf. § 107); ἐρέεσθαι vHerwerden (futurum non traditum, sed bene formatum).

77 et 79. Cf. ρ 421 et 423.

81 sq. Cf. ρ 244. *Vide igitur ne ei ipsa aliquando ex illo quo nunc frueris splendore exturberis!*

85. εἰ ... οὐκέτι] cf. Γ 289.

86. Ἀπόλλωνόσ γε ϝέκητι] pepercit ei Apollo, cuius tela mortem subitam et immaturam inferunt (cf. γ 280), ab iis quibus parcit κουροτρόφοσ ideo dictus (cf. Hes. Theog. 347 Aesch. Suppl. 686 al. et Ψ 660).

92. μέγα ϝέργον] *quod hospitem, quem ego colloquio meo dignum habeam, contumelia afficis.*

— ἀναμάξεισ] *lues*, proprie *allines*; item Herodot. I 155. Cf. ἐκμάξαι Soph. El. 446. Similis est usus verborum ἀναπιμπλάμεναι (passim), ἀνατιθέμεναι X 100, ἀνάπτειν β 86, et locutionis atticae προστρίβειν τινί τι. Cf. etiam ἀποτίθεσθαι Ε 492.

95. 'πόσι] § 74.

ἦ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸσ μῦθον ἔϝειπε·
„Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶασ ἐπ' αὐτοῦ,
ὄφρα καθεζόμενοσ ϝείπηι ϝέποσ ἠδ' ἐπακούσηι
ὃ ξεῖνοσ ἐμέθεν· ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.“
ὣσ ἔφαθ'· ἣ δὲ μάλ' ὀτραλέωσ κατέθηκε φέρουσα
δίφρον ἐΰ ξεστὸν καὶ ἐπ' αὐτῶι κῶασ ἔβαλλε·
ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια· 103 = 508
„ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή· 104 cf. 509 / 104 sq.* = η 237
τίσ πόθεν ἔσσ' ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλισ ἠδὲ τοκῆεσ;“ 105 = α 170 [sq.
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ὦ γύναι, οὔ κέν τίσ σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
νεικέοι! ἦ γάρ σὸν κλέοσ οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει,
ὥσ τέ τινοσ βασιλῆοσ ἀμύμονοσ, ὅσ τε θεοδϝὴσ
ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι ϝανάσσων 110 cf. ω 26
εὐδικίασ ἀνέχηισι, φέρηισι δὲ γαῖα μέλαινα
πυροὺσ καὶ κριθάσ, βρίθηισι δὲ δένδρεα καρπῶι,
τίκτηι δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχηι ἰχθῦσ
ἐξ ἐϋηγρεσίησ, ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.

101. αὐτῶι G F] -τοῦ P. || 108. *σὸν] σευ Ω, σοι l. a. apud Eust.; cf. ι 311. || 109. *τινοσ] τευ ἤ Ω. Cf. γ 348. || 110. Om. Plat. Rep. 363 *b* Plut. Mor. 780 *f* Themist. XV 189 *a*. || 113. τίκτηι M² U n] -ει G F P. — ἔμπεδα] ἄσπετα Rhianus. — μῆλα] πάντα U i Themist. l. l. — παρέχηι G P] -ει F. || 114. Om. P. — ἐϋηγρεσίησ (εὐαγρ.) Toup] -ηγεσίησ Ar. G² F, -εργεσίησ G¹, -ηργεσίησ l. a. in schol.; cf. Toup Emend. in Suid. II 12. Eandem vocem Valckenaer (ad Boev. p. 22) restituit in Theocr. fr. Athen. 284 *a*. — αὐτοῦ F] -τῆσ G, -τῶι U¹ n.

99. ξεῖνοσ ἐμέθεν] hoc uno loco duae deinceps arses expletae sunt syllaba brevi (v. Hartel).

102. *Ibi igitur Ulixes consedit multis laboribus exantlatis.* Finem diu speratum heros assecutus est tandem: videt uxorem dilectissimam et magis etiam quam fuit formosam (cf. vs. 53—59), et licet agnoscendum se Penelopae praebere nondum eum sinat res, collocuturus certe cum ea est.

104. αὐτή] cf. η 237.

105. ἔσσ' (ἔσσι)] § 302.

107—114. Multa dicendo Ulixes nihil dicit, verba dans uxori, non respondens, quippe qui respondere ei nequeat. Cf. η 241—297, cum vs. 111—114 autem Hes. Oper. 225 sqq.

107. οὔ κεν] § 326.

108. νεικέοι] *vituperet*, virorum iure abuti te ratus hospitem interrogando.

109. θεοδϝήσ] θεουδήσ Ω.

111. ἀνέχηισι] *sustentet*. Transfertur verbum, ut Soph. Ai. 212 O. C. 674 Eur. Herc. 123 Ar. Thesm. 948 al. et nostrum *hoog houden*. Cf. (ἐξ)-αἴρειν sive *extollendi* verbum sic translatum Ar. Ran. 377 Thesm. 981 al.

113ᵇ. Cf. Π 407 et de forma παρέχηι § 44.

114. ἀρετῶσι] cf. θ 329.

τῶι ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλαε σῶι ἐνὶ ϝοίκωι,
μηδέ μοι ἐξερέεινε γένοσ καὶ πατρίδα γαῖαν,
μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσηισ ὀδυνάων
μνησαμένωι· μάλα δ' εἰμὶ πολύστονοσ. οὐδέ τί με χρὴ
ϝοίκωι ἓν ἀλλοτρίωι γοάοντά τε μυρόμενόν τε — 119ᵇ cf. *Z* 373
ἧσθαι, ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί· — 120 cf. σ 174
μή τίσ μοι δμώων νεμεσήσεται, ἠὲ σύ γ' αὐτή, — 121ᵃ cf. *P* 93
φῆι δὲ δακρυπλώειν βεβαρηότα με φρένασ οἴνωι."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
„ξεῖν', ἦ τοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν ϝεῖδόσ τε δέμασ τε — 124 cf. σ 251; 124ᵇ = ϑ 116
ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ϝίλιον εἴσ ἀνέβαινον — 125-129 = σ 252 sqq.
Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸσ πόσισ ἦϊ' Ὀδυσσεύσ.
εἰ κεῖνόσ γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
μεῖζόν κε κλέοσ εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
νῦν δ' ἄχομαι, τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἔπι κρατέουσιν ἄριστοι, — 130sq. = α 245 sq.
Δουλιχίωι τε Σάμηι τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθωι,
οἵ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδήελον ἀμφινέμονται, — 132 sq. cf. α 247 sq.
οἵ μ' ἀϝεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ ϝοῖκον.
τῶι οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι οὔθ' ἱκετάων
οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημιοϝεργοὶ ἔασι· — 135ᵇ = ϱ 383

---

116. *μηδέ μοι* Ar.] *μηδ' ἐμοὶ* G, *μηδ' ἐμὸν* Ω. ‖ 121. *δμώων* X¹ D] *δμωιῶν* Ar. Herodianus G F (cf. *T* 333), *Δαναῶν* P (ut *P* 93). ‖ 122. Om. U¹, in marg. habet G sic scriptum: *φῆ δέ με δακρυπλώειν βεβαρημένον ὕπνωι*, apud Aristot. Problem. 30,1 sic affertur: *καί μέ φησι δακρυπλώειν βεβαρημένον οἴνωι*, leg. **καὶ δακρυπλώειν φήηισ βεβαρηότα ϝοίνωι* (ut γ 139)? In vulgata pronomen loco alieno est collocatum (cf. § 329), novicia autem sunt *φῆι* pro *φήηι* dictum (§ 122), *δα-* correptum ante *κρ* (§ 25), vocis *ϝοίνωι* sonus *ϝ* neglectus (Bentley *φρένα ϝοίνωι*). ‖ 126. *ἦϊ'(ε)* § 308] *ἤ(ι)εν*. Cf. σ 253. ‖ 129. *ἐπέ(σ)σευε(ν)* P] *ἐπέκλωσεν* G F (ut ϑ 64). Cf. σ 256. ‖ 130—133. Ar. —, olim in „plerisque" ne legebantur quidem. Sunt tamen necessarii propter *τῶι* vs. 134 et *οἵ* vs. 137.

---

115 sq. *Itaque tuo sane iure me interrogas, sed noli obsecro rogare quis unde sim.* — Coram ipsa uxore dilecta non mentiri heros malit.

115 et 119. μετάλλαε et γοάοντα] § 191.

120. πενθήμεναι] § 195.

122. δακρυπλώειν] verbum †, ridicule formatum et contemptus plenum, ut nostrum: *je kunt hem wel in zijn tranen wasschen.*

124 sq. *O hospes, laudibus tuis non iam digna sum.*

125. Ϝίλιον εἴσ ἀνέβαινον] cf. Π 395.

128. μεῖζον . . . οὕτω] cf. σ 255.

130 – 133. Cf. α 245—248.

131. Δουλιχίωι] § 21.

— Σάμηι] cf. B 634.

— ὑλήεντι Ζακύνθωι] § 28 et 53.

132. εὐδήελον] cf. E 2.

135. δημιοϝεργοί] cf. ρ 383.

ἀλλ' Ὀδυσῆα ποθεῦσα φίλον κατατήκομαι ἦτορ.
οἳ δὲ γάμον σπεύδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλουσ τολυπεύω.
φᾶροσ μέν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων
στησαμένην μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν, 139 sq. cf. β 94 sq.
λεπτὸν καὶ περίμετρον, ἄφαρ δ' αὐτοῖσ μετέϝειπον·
‚κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρεσ, ἐπεὶ Ἐθάνε δῖοσ Ὀδυσσεύσ, 141-147 = β 96 sqq.
μίμνετ' ἐπειγόμενοί περ ἐμὸν γάμον, εἰσ ὃ κε φᾶροσ
ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται,
Λαέρτηι ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσ ὅτε κέν μιν
μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέοσ θανάτοιο·
μή τίσ μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιιάδων νεμεσήσῃ,
αἴ κεν ἄτερ σπείρου κέεται πολλὰ κτεατίσσασ.‘
ὣσ ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸσ ἀγήνωρ. 148-151 cf. β 103 sqq. 148 = κ 550
ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἱστόν,
νύκτασ δ' ἀλλύεσκον, ἐπεὶ δαΐδασ παραθείμην.

---

136. Ὀδυσῆα ποθεῦσα] -σῆ ποθευσα Ar., utruuvis novicium (cf. § 76 et 191); *ἀλλὰ φίλον ποθέουσα πόσιν (πόσιν habet l)? Cf. α 363 θ 523 π 450 τ 477, 603 φ 357 ψ 2, 86. Fick ἀλλὰ πόσιν ποθέουσα φίλον, adi. φίλον cum Clarkio ad ἦτορ referens. || 137. δόλουσ] -λον G. || 138. φρεσὶ F P] μέγα G (cf. ι 381). || 139. στησαμένην Naber] -νη G P (e -νημ μέγαν corruptum), -νηι F. — ὑφαίνειν Ar. F] -νον G P. || 142. *περ] τὸν. Cf. Α 185. || 143. μεταμώνια G P] -λια F (cf. Δ 363). || 147. κέεται § 169] κεῖται (κῆται n). || 150. ἐπεὶ § 326] ἐπήν. Cf. Ω 227.

---

137. δόλουσ τολυπεύω] cf. Σ 367.

138—150. Lepidissimae huic fabulae subesse videtur — sed ita ut nescierit ipse poeta suis verbis eam enarrans — mythus ad res caelestes pertinens, quo luna stellis stipata et certis vicibus crescens decrescens assimulata fuerit mulieri πολυμνήστωι et telam suam candidam identidem solventi. Quam suspicionem veri similem reddit mythus solaris Ulixis erroribus substructus (cf. ε 467 sq.), et optime convenit *solis et lunae splendori* assimulata candida ea Penelopes tela ω 148; praeterea cf. quae de *filo vitae* ad Υ 127 sq. sunt observata. Quae si verum tangit opinio, Laërtae primitus in hac fabula fieri non potuit mentio, quam mentionem primus fortasse noster poeta addidit (cf. α 188—193). — Cum Penelopes nomine hanc fabulam cohaerere multi sunt suspicati collata voce πηνίωι (Ψ 762).

139. ἐνὶ μεγάροισιν] *in aedibus*. Cogitandum est *megaron*, ubi regina illo tempore etiam degebat (cf. ad α 328), ut solebant matronae (cf. Γ 125 al. et ad α 333). Ibi qui visebant eam principes iuvenes, texentem invenerunt quotidie. At illa quae interdiu texuerat, noctu maiorem partem solvebat, ita ut opus procederet lentissime et per annos complures protrahi posset.

140. δ' αὐτοῖσ] § 60 et 98.

149. ἔνθα καὶ . . .] *itaque tunc* . . .

ὧσ τρίϝετεσ μὲν ἔληθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιούσ·
152 *ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθε ϝέτοσ καὶ ἐπήλυθον ὧραι,* 152 = β 107
154 *καὶ τότε δή με διὰ δμωιάσ, κύνασ οὐκ ἀλεγούσασ,*
155 *εἷλον ἐπελθόντεσ καὶ ὁμόκλησαν ϝεπέεσσι.*
ὧσ τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκησ· 156 cf. β 110
νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέμεν δύναμαι γάμον οὔτε τιν' ἄλλην
μῆτιν ἔθ' εὑρίσκω. μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆεσ
γήμασθ', ἀσχαλάει δὲ πάϊσ βίοτον κατεδόντων,
160 *γιγνώισκων· ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἷόσ τε μάλιστα*
ϝοίκου κήδεσθαι, τῶι τε Ζεὺσ ὄλβον ὀπάζηι. 161ᵇ cf. Θ 141 σ 273
ἀλλὰ καὶ ὧσ μοι ϝειπὲ τεὸν γένοσ, ὁππόθεν ἐσσί·
οὐ γὰρ ἀπὸ δρυόσ ἐσσι παλαιφάτου οὐδ' ἀπὸ πέτρησ."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ· 164 sq. = 261 sq. 335 sq., 582 sq.

---

153 *μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,* 153 = ω 143 cf. κ 470

---

153. Om. D U, in marg. habet G; cf. β 107. || 158. *ἔθ' εὑρίσκω*] *ἐφευρίσκω* F. — *μάλα*] *ἅμα* G. || 161. *ὄλβον* P] *κῦδοσ* G F (ut Θ 141). — *ὀπάζη(ι)* P] *-ει* G F. || 163. *παλαιφάτου*] *-φάγου* l. a. ant.

---

151 sq. Cf. β 89. Vere igitur eius anni, qui ad finem iam est deductus (cf. ε 467 sq.), fraudem detexerunt proci et exinde per menses octo vel novem quotidie in aedes Ulixis convenerunt miserae mulieri molestissimi. Quae telam ad finem perduxit tandem (cf. ω 147 sq.), invita quidem et vi coacta, sed perduxit tamen. Interim spem mariti mox redituri aliquantisper fortasse foverunt Aetoli cuiusdam viri mendacia (cf. ξ 373 sq., 385), iam vero fide est standum et novus maritus eligendus. Cras igitur procis propositura est certamen, quo efficiatur quis uxorem eam sit ducturus (cf. vs. 571 sqq.).

157. ἐκφυγέμεν] § 126.

158. τοκῆεσ] solus pater *Icarius* (cf. α 329) nominatim est cognitus.

159. ἀσχαλάει] § 191.

— κατεδόντων] gen. a verbo ἀσχαλάει suspensus, ut vs. 534 (non absolutus; cf. Λ 458).

160 sq. οἷόσ τε... κήδεσθαι] cf. β 60.

162. *Quicquid id est, dic tamen id, quod rogare me modo vetuisti* (cf. vs. 115 sq. et 124).

163. *Non enim ex arbore, ut est in fabulis, vel e lapide prognatus es.* Iocosa haec est locutio et similis verbis Telemachi: *non enim pedibus, ut opinor, huc per mare venisti* (α 173). Gens humana ex arboribus (Hes. Oper. 145; cf. Verg. Aen. VIII 315 Iuven. VI 12 et Indorum, Persarum, Scandinaviorum mythi vetusti) vel ex ipso terrae gremio feraci nata esse credebatur, αὐτόχθων igitur οὖσα. Cf. Plat. Apol. 34 *d* Rep. 544 *d* Cic. ad Att. XII 28 Ovid. Art. Amat. II 541 Nonn. XLVIII 504, Pyrrhae et Deucalionis mythus, *Dryopum* gentis nomen, al. — Alienus hinc, licet similis sit, est X 126.

— παλαιφάτου] *in priscis fabulis celebrati.*

„ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδα' Ὀδυσῆοσ, 165 = ϱ 152
οὐκέτ' ἀπολλήξεισ τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα;
ἀλλ' ἔκ τοι ϝερέω. ἦ μήν μ' ἀχέεσσί γε δώσεισ
πλείοσιν ἢ ἔχομαι· ἢ γὰρ δίκη, ὁππότε πάτρησ
ϝῆσ ἀπέῃσιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον ὅσσον ἐγὼ νῦν,
πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ϝάστε' ἀλώμενοσ, ἄλγεα πάσχων. 170ᵃ = ο 492
ἀλλὰ καὶ ὧσ ϝερέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾶισ. 171 cf. Γ 177
Κρήτη τισ γαῖ' ἔστι μέσωι ἐνὶ ϝοίνοπι πόντωι, 172ᵇ = ε 132
καλὴ καὶ πίειρα, περίρρυτοσ· ἐν δ' ἄνθρωποι
πολλοὶ ἀπειρέσιοι καὶ ἐννήκοντα πόληεσ.
ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοί, 175ᵃ = Β 804
ἐν δ' Ἐτεόκρητεσ μεγαλήτορεσ, ἐν δὲ Κύδωνεσ
Δωριέεσ τε τριχάϊκεσ δῖοί τε Πελασγοί. 177ᵇ = Κ 429
τῆισι δ' ἐνὶ Κνωσόσ, μεγάλη πόλισ, ἔνθα τε Μίνωσ
ἐννέωροσ 'βασίλευε Διὸσ μεγάλοι' ὀαριστήσ,

---

167. *μήν* § 18] *μέν*. ‖ 171. *ϝερέω—μεταλλᾶισ*] *τὸν μῦθον ἐνισπήσω σὺ δ' ἄκουσον* n (cf. ε 98). ‖ 174. *καὶ ἐννήκοντα* U] *καὶ ἐνενήκοντα* G F P (cf. *Β* 602), utrumvis metro invito (cf. § 14), Hoffmann *ἐν δ' ἐννήκοντα*, an **ἐνενήκοντα πτολίεσσι*?

---

165. Λαερτιάδα'(ο)] § 55.

167. Invitus (cf. vs. 115 sq.) mentiri denuo incipit Ulixes, quippe necessitate coactus.

168—170. *Triste enim est homini exuli, egeno, mala plurima perpesso, patriae dudum relictae recordari.*

172. *Creta Iovis magni medio iacet insula ponto* Verg. Aen. III 104. De Cretae mentione cf. ν 256 sqq.

173. περίρρυτοσ] †, cf. ἀμφίρυτοσ α 50 al.

174. Cf. B 649.

177. De *Doriensium* mentione cf. B 653—670.

— τριχάϊκοσ] †, *crinibus passis* (θρίξ, ἀΐσσειν). Cf. B 11. Quod epitheton pessime interpretatus est qui de Doriensibus haec cecinit: πάντεσ δὲ τριχάϊκεσ καλέονται, | τρισσὴν οὕνεκα γαῖαν ἑκὰσ πάτρησ ἐδάσαντο (Hesiod. fr. 191), *Euboeam Peloponnesum Cretam* intellegens (sic schol. h. l.; cf. Strab. 475). Quem in errorem pellexit versus B 655, ubi τρίχα κοσμηθέντεσ dicuntur Doriensium coloni Rhodii. Quamquam ne eum quidem locum recte est interpretatus, significat enim illud epitheton Rhodios *in tres tribus divisos* (cf. B 668), ut et postea Dorienses fuerunt. Cum etymologico hoc errore conferri possunt quae recentiores de insulae Θρινακίησ nomine vel de voce κισσυβίωι sunt commenti. Cf. λ 107 ι 346 nec non infra vs. 407—409 et 562—569.

179. ἐννέωροσ] cf. Σ 351.

— Διὸσ μεγάλοι' ὀαριστήσ] Minos Iovis filius, rex prudentissimus, de quo cf. λ 568—571, *patris arcanis admissus fuit* (Hor. Carm. I 28, 9), ut Moses Iahvae, qui cum eo ita est collocutus ut viri mortales cum amicis suis solent confabulari (Exod. 33 § 11 Deut. 34 § 10). De eliso -οι'(ο) cf. § 59.

πατρὸσ ἐμοῖο πατὴρ μεγαθύμου Δευκαλίωνοσ. 180ᵃ = Ξ 118
Δευκαλίων δ' ἔμ' ἔτικτε καὶ Ἰδομενῆα ϝάνακτα· 181ᵃ = Ν 452
ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι Ϝίλιον εἴσω 182 cf. Β 771
ᾤχεθ' ἅμ' Ἀτρεΐδησιν, ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,
ὁπλότεροσ γενεῆι. ὃ δ' ἅμα πρότεροσ καὶ ἀρείων. 184 = Β 707
ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼ 'ϝιδόμην καὶ ξείνι' ἔδωκα.
καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγε ϝὶσ ἀνέμοιο,
ϝιέμενον Τροίηνδε παραπλάγξασα Μαλείησ·
'στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῶι, ὅθι τε σπέοσ Εἰλειθυίησ,
ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι, μόγισ δ' ὑπάλυξεν ἀϝέλλασ.
αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα 'μετάλλαε ϝάστυδ' ἀνελθών·
ξεῖνον γάρ ϝοι ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν' αἰδοῖόν τε.
τῶι δ' ἤδη δεκάτη ἢ' ἐνδεκάτη 'πέλετ' ἠὼσ
οἰχομένωι σὺν νηυσὶ κορωνίσι Ϝίλιον εἴσω.
τὸν μὲν ἐγὼ πρὸσ δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα, 194sq. = ω 271sq.
ἐνδυκέωσ φιλέων πολλῶν κατὰ ϝοῖκον ἐόντων· 195ᵇ = δ 717

---

180. ἐμοῖο G P] ἐμεῖο F (cf. Ξ 118). ‖ 183. κλυτὸν] -τὸσ G¹ F n, Bothe ἐγὼ δ' ὄνομα κλυτὸσ propter versum sq. ‖ 184. γενεῆι] -ήν P. — ἅμα (Ar.?) U n] ἄρα Ω (cf. Β 707). ‖ 185. Ὀδυσῆα ἐγὼ] vitium metricum; *Ὀδυσῆ' ἔϝιδον καί ϝοι ξεινήϊ' ἔδωκα? Cf. ι 356. ‖ 187. Μαλείησ Fick] -λειῶν Ω. Cf. ι 80 et § 56. ‖ 189. χαλεποῖσι] γλαφυροῖσι vHerwerden (coll. μ 305). — μόγισ F] μόλισ G P (cf. Χ 412 γ 119). — ἀϝέλλασ] ἀέθλουσ G. ‖ 191. ϝοι] μιν F. ‖ 192. 'πέλετ'(ο) § 275] πέλεν F P, γένετ' G, ἦν M n. ‖ 193. σὺν] ἐν P.

---

181. ἔτικτε] cf. ψ 178.

182. Ϝίλιον εἴσω] cf. Α 71 sq.

183. Aliud *nunc* nomen sibi tribuit Ulixes, aliud *antehac* cum Eumaeo confabulatus (cf. ξ 204), et tamen idem; nam *lucis deus* fuit Castor, lucis deum indicat Αἴθων sive *fulgens*, idem quod φαέθων valens. — *Solem* licet non cogitaverit Odysseae poeta Ulixis errores et reditum canens, prisci tamen mythi rudera hic illic in eius carmine agnoscuntur (cf. ε 467 sq.).

187. Τροίηνδε] nihilne nisi *in bellum* hoc valet, item vs. 193 Ϝίλιον εἴσω? An poeta Odysseae sumsit naves Achivorum Aulidem non convenisse, certe Ulixem illic cum ceteris non adfuisse? Cf. Β 303.

188. Non possumus non suspicari *cavernam Ilithyiae* commemoratam fuisse in antiquiore aliquo carmine de herois nostri reditu, in quo idem haec caverna significaret quod in Odyssea cavernae *Calypsus, Polyphemi, Phorcynis.* Id quidem luculenter hic versus testatur, Phorcynis cavernam Ithacensem ab Odysseae poeta haud temere esse depictam, sed heroëm e caverna emergentem fuisse partem mythi antiquissimi. Cf. κ 211, 282—285 ν 96—104.

— 'στῆσε] mente add. νῆασ. Cf. Ψ 745.

190. 'μετάλλαε] § 191.

193. Ϝίλιον εἴσω] cf. Α 71.

194. Fratris Idomenei nomine se Ulixem hospitem tunc excepisse senex perhibet.

καί ϝοι τοῖσ᾽ ἄλλοισ᾽ ἑτάροισ᾽, οἵ ἅμ᾽ αὐτῶι ἕποντο,
δημόθεν ἄλφιτ᾽ ἔδωκα καὶ αἴθοπα ϝοῖνον ἀγείρασ
καὶ βοῦσ ἱρεύσασθαι, ἵνα πλησαίατο θυμόν.
ἔνθα δυώδεκα μὲν ᾽μένον ἤματα δῖοι Ἀχαιοί,
᾽ϝέλλεν γὰρ Βορέησ ἄνεμοσ μέγασ οὐδ᾽ ἐπὶ γαίηι
εἴαεν ἵστασθαι, χαλεπὸσ δέ τισ ὦρορε δαίμων·
τῆι τρισκαιδεκάτηι δ᾽ ἄνεμοσ ᾽πέσε, τοὶ δ᾽ ἀνάγοντο.“
  ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα· 203 cf. Hes.Th.27
τῆσ δ᾽ ἄρ᾽ ἀκουούσησ ᾽ρέε δάκρυα, ᾽τήκετο δὲ χρώσ.
ὡσ δὲ χιὼν κατατήκετ᾽ ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσι, 205ᵇ cf. Ε 523
ἥν τ᾽ Εὖροσ κατέτηξεν, ἐπεὶ Ζέφυροσ καταχεύηι,
τηκομένησ δ᾽ ἄρα τῆσ ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντεσ· 207ᵇ = Π 389
ὣσ τῆσ ᾽τήκετο καλὰ παρήϊα δάκρυ χεούσησ,
κλαιούσησ ἑϝὸν ἄνδρα, παρήμενον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
θυμῶι μὲν γοάουσαν ἑϝὴν ἐλέαιρε γυναῖκα,
ὀφθαλμοὶ δ᾽ ὡσ εἰ κέρασ ἕστασαν ἠὲ σίδηροσ
ἀτρέμασ ἐν βλεφάροισι· δόλωι δ᾽ ὅ γε δάκρυ᾽ ἔχευθε.

197. ἀγείρασ G^2 F] ἀείρασ G^1 P (cf. Ζ 264). ‖ 200. ᾽ϝέλλεν § 265] εἶλει. ‖ 204. Om. P. ‖ 206. ἐπεὶ § 326] ἐπήν. ‖ 211 *κέρασ] κέρα. Dualis vel pluralis vix aptior quam foret σιδήρω vel -ροι.

198. ἱρεύσασθαι] ἱερ. Ω, cf. ξ 94.
200. ᾽ϝέλλεν] § 265.
201. εἴαεν] § 14 et 191.
— ὦρορε] intransitivum? Cf. Ν 78.
203. ἴσκε] i. q. ἦ vel ὣσ ᾽φάτο, item χ 31 (Apoll. Rh. II 240, 1199 al.). Est imperfectum a verbi ἐννέπω stirpe σεπ (§ 246) ductum, praemissa *reduplicationis* syllaba et subiuncto termino *iterativo* (= ἐσι-σπ-σκε). Praesens ἴσκω extat Simonid. fr. 133, ἴσκον 1ª persona impf. Theocr. XXII 167, 3ª pl. Apoll. Rh. IV 1716. Similis — nisi quod sono ι, non sonis σκ, aucta est stirps — est conformatio verbi νίσσομαι (= νί-νσ-ȷομαι) sive νέομαι a stirpe νεσ ducti. Aristarchus vero ad *assimulandi* verbum (ϝεϝίσκειν § 242) referebat id quod nostro loco legitur, — at aegre sic desideratur transitus a vs. 202 ad sequentem! — damnabat autem versum χ 31.
— λέγων] *legens* et inter se colligans.
205. ἀκροπόλοισιν ὄρεσσι] cf. Ε 523.
206. Orientalis partis Graeciae, cui zephyrus frigus a Pindi iugis, eurus vero sive subsolanus auras leniores affert, hunc versum indicium habere arbitratur Ridgeway.
208. παρήϊα] cf. Δ 142.
209—212. Quod Ulixes ne hoc quidem temporis articulo oblitus est partium quas agebat, firmitatis luculentissimum hoc dedit documentum, magis etiam luculentum mox υ 92—97. Cf. ξ 31 π 42 nec non θ 86, et de vs. 209 cf. ν 92.
211. κέρασ . . . ἠὲ σίδηροσ] res longe durissimae. De *ferro* cf. Ρ 424.

ἡ δ' ἐπεὶ οὖν 'τέρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο, 213 = 251 φ 57
ἐξαῦτίσ ϝε ϝέπεσσιν ἀμειβομένη προσέϝειπε· 214 cf. δ 234 π 198 φ 206
„νῦν δὴ σεῖο, ξεῖνε, ὀΐω πειρήσεσθαι,
εἰ ἐτεὸν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοισ' ἑτάροισι
'ξείνισασ ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὡσ ἀγορεύεισ.
ϝειπέ μοι, ὁπποῖ' ἄσσα περὶ χροῒ ϝείματ' ἔϝεστο, 218ᵇ = Ψ 67 ρ 208
αὐτόσ θ' οἷοσ ἔεν, καὶ ἑταίρουσ οἵ ϝοι ἕποντο."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ 'Οδυσσεύσ·
„ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶσ ἐόντα
ϝειπέμεν'· ἤδη γάρ μοι ἐϝεικοστὸν ϝέτοσ ἐστί, 222 sq. cf. Ω 765 [sq.
ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη καὶ ἐμῆσ ἀπελήλυθε πάτρησ. 223 = ω 310
αὐτάρ τοι ϝερέω ὥσ μοι ϝινδάλλεται εἶναι.
χλαῖναν πορφυρέην ϝούλην ἔχε δῖοσ 'Οδυσσεὺσ 225ᵃ = δ 115
δίπλακα, ἓν δ' ἄρα ϝοι περόνη χρυσοῖ' ἐτέτυκτο
αὐλοῖσιν διδύμοισι. πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἑλλόν,
ἀσπαίροντα λάων. τὸ δ' ἐθαυμάζεσκον ἅπαντεσ,

---

213. 'τέρφθη] cf. ζ 99. || 214. ϝε Bentley] μιν. || 215. δὴ F] μὲν δὴ G P. — σεῖο ed. Flor.] σευ F, σε G P. Cf. υ 236. — ξεῖνε Ahrens] ξεῖνέ γ' Ω. || 218. ὁπποῖ' ἄσσα] melius ὁπποῖάσσα vel ὁπποῖά σσα, sed nimis hoc insolitum. Cf. § 102. || 222. μοι P] τοι G, οἱ F. || 223. ἐξ οὗ] μέσφ' ὅτε G M U n (cf. Θ 508 et v. l. ω 310). || 224. αὐτάρ τοι G P] αὐτὰρ ἐγὼν F, ἀλλὰ καὶ ὥσ X D. — ϝινδάλλεται εἶναι criticus apud Nauckium] ἰνδάλλεται ἦτορ G F P, φρεσὶν εἴδεται εἶναι D, φρεσὶν εἴδεται πάτρησ X. || 226. *δίπλακα] διπλῆν. Cf. vs. 241 et K 134. — ἓν δ' ἄρα G] αὐτάρ Ω. — (ϝ)οι F] τοι G P. || 229 sq. λάων . . . 'λάε] λαβών . . . (et λάβε?) Porphyrius.

---

216. σὺν ἀντιθέοισ' ἑτάροισι] Idomenei videlicet regis incluti frater et ab ipso Iove gentem ducens.

218. ὁπποῖ' ἄσσα] § 99.

219. ἔεν] § 302.

225. ϝούλην] *crispatam* (e lana densa neque detonsa). Aut sic (ἁπαλήν) aut οὔλην *totam* (ὁλοπόρφυρον, cf. ρ 343) interpretantur scholia.

226. δίπλακα] cf. Γ 126.
— περόνη] cf. Σ 401.
— χρυσοῖ'(ο)] § 59.

227 sq Fibula desinebat in duas fistulas, quibus inserebantur duae acus; cuiusmodi complures fibulae aureae et argenteae repertae sunt in Italia (cf. Helbig Hom. Epos[1] 188 sq.). Canis imaginem (sed sine hinnuleo) ostendit fibula quaedam, quae cum aliis permultis ex sepulcreto Hallstattensi est protracta (Ridgeway Early Age I 423 f. 73).

228. ἑλλόν] †, *hinnuleum*, qui νεβρόσ dicitur vs. 230 et alibi.

229 sq. λάων . . . 'λάε] verbum † (venatorium?), quod *tenere* valere videtur. Alii ἀπολαύειν, alii *latrare* (pro ὑλάειν) interpretati sunt, sonorum similitudine decepti; neque enim vivo animali *frui* potuit canis, neque cerni *latrans*. Etiam λάων (*cernens?*) h. Merc. 360 hinc alienum videtur.

ὣσ χρυσείω ἐόντε ὃ μὲν ᾿λάε νεβρὸν ἀπάγχων,
αὐτὰρ ὃσ ἐκφυγέμεν μεμαὼσ ἤσπαιρε πόδεσσι.
τὸν δὲ χιτῶν᾿ ἐνόησα περὶ χροΐ σιγαλόεντα,
οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κάτα ἰσχαλέοιο·
τῶσ μὲν ἔεν μαλακόσ, λαμπρὸσ δ᾿ ἔεν ἠέλιοσ ὥσ.
ἦ μὲν πολλαί γ᾿ αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκεσ.
ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ᾿ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι· 236 = Δ 297
οὐ ϝοῖδ᾿ ἢ τάδ᾿ ἔϝεστο περὶ χροΐ ϝοίκοθ᾿ Ὀδυσσεύσ,
ἤ τισ ἑταίρων ᾿δῶκε θοῆσ ἐπὶ νηὸσ ἰόντι
ἤ ποθί τισ καὶ ξεῖνοσ, ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεὺσ
ἦσκε φίλοσ· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.
καί ϝοι ἐγὼ χάλκειον ἄορ καὶ δίπλακ᾿ ἔδωκα
καλὴν πορφυρέην καὶ τερμιόεντα χιτῶνα,
αἰδοίωσ δ᾿ ἀπέπεμπον ἐϋσσέλμοι᾿ ἐπὶ νηόσ.
καὶ μέν ϝοι κήρυξ ὀλίγον προγενέστεροσ αὐτοῦ
εἵπετο· καὶ τόν τοι μυθήσομαι οἷοσ ἔεν περ.
γυρὸσ ἔεν ὤμοισι, μελάγχρωσ, ϝουλοκάρηνοσ,

---

230. *χρυσείω ἐόντε*] sic fere (*-οι -ντεσ*) Fick, *οἱ χρύσεοι ὄντεσ* (*ἐόντεσ* S n) *Ω*, *οἱχρυσοῦ ἐόντεσ* Menrad (cf. *Ε* 726 *Δ* 24). ‖ 231. *ὃσ* § 15] *ὁ*. ‖ 234 sq. Ordine inverso collocabat Earle; sed cf. comment. ‖ 237. *ἦ* § 327] *εἰ*. ‖ 239. *ποθί* (*πού*) *τισ* G] *τίσ που Ω*. ‖ 246. *ἔεν* (*ἔην*, cf. § 302) Herodian. de fig., Aphthon. Rhet. Spengel II 46, al.] *ἐν Ω*. — **μελάγχρωσ*] *μελάγχροοσ* Aphthonius l. l., *μελανόχροοσ Ω*; cf. *μελαγχροιησ π* 175. Scribendum esse *-ωσ* cum etymologia docet (cf. *Ν* 589 *Δ* 511 al.) tum *ϝ* initiale vocis sequentis.

---

230 sq. χρυσείω ἐόντε ὃ μὲν ... αὐτὰρ ὃσ κτέ.] de structura cf. Γ 211.

231. ἐκφυγέμεν] § 126.

232—235. *Bulbi membranae* tenui et leni splendore insigni assimulatur Ulixis tunica lintea et nova, ἧκα στίλβουσα ἐλαίωι (cf. Σ 596) et tenuissima. Tunicam autem laudans Ulixes ipsius uxoris laudat artem exquisitam; haec enim quin tunicam illam non „praebuerit" tantum marito abituro (cf. vs. 255), sed et cura sollicita fecerit, ut cetera mariti vestimenta, dubitari non potest, per se enim id intellegitur (cf. e. g. Π 223—225 vel η 233—235). De verbo ἔεν cf. § 302.

235. αὐτὸν] *ipsum* Ulixem, non vestem solam.

240. παῦροι ... ἦσαν ὁμοῖοι] *pauci hospitalitate eum aequabant.* Ulixes πάντασ ᾿φιλέεσκε, ut Axylus ille Troianus (Ζ 15); cf. α 177.

241 sq. Talia scilicet vestimenta domino harum aedium se dono olim dedisse ait is qui pannis laceris vix satis protectus (cf. ρ 572 sq.) reginae iam sedet exadversus. De gladii dono cf. ρ 222, de voce δίπλαξ Γ 126.

242. τερμιόεντα] *talarem*, festis diebus ferendum. Cf. Π 803.

243. ἐϋσσέλμοι᾿(ο)] § 59.

245. ἔεν] § 302.

246. γυρὸσ] †, *incurvus.*

— μελάγχρωσ] cf. Ν 589.

— ϝουλοκάρηνοσ] †, cf. Ζ 231. Alienum hinc est οὐλοκάρηνοσ h. Merc. 137.

Εὐρυβάτησ δ' ὄνομ' ἦσκε· 'τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
ϝῶν ἑτάρων 'Οδυσεύσ, ὅτι ϝοι φρεσὶν ἄρτι' ἐϝείδει." 248ᵇ = Ε 326
ὣσ 'φάτο· τῆι δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο 249 cf. Ψ 108 ψ 231
σήματ' ἀναγνούσηι, τά ϝοι ἔμπεδα 'πέφραδ' 'Οδυσσεύσ. 250 cf. ψ 206 ω 346
ἡ δ' ἐπεὶ οὖν 'τέρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο, 251 = 213
καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέϝειπε·
„νῦν μὲν δή μοι, ξεῖνε, πάροσ περ ἐὼν ἐλεεινόσ,
ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι φίλοσ τ' ἔσε' αἰδοῖόσ τε.
αὐτὴ γὰρ τάδε ϝείματ' ἐγὼ 'πόρον, οἷ' ἀγορεύεισ,
πτύξασ' ἐκ θαλάμου, περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινὴν
κείνωι ἄγαλμ' ἔμεναι. τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτισ 257ᵇ sq.ᵃ = Σ 59 sq.
ϝοίκαδε νοστήσαντα φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν.
τῶι ῥα κακῆι αἴσηι κοίλησ ἐπὶ νηὸσ 'Οδυσσεὺσ
ὤιχετ' ἐποψόμενοσ Κακοϝίλιον οὐκ ὀνομαστήν." 260 = 597 ψ 19
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ 'Οδυσσεύσ· 261 sq. = 164 sq.
„ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδα' 'Οδυσῆοσ,
μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναίρεο μηδ' ἔτι θυμὸν
τῆκε πόσιν γοάουσα. νεμεσσάομαί γε μὲν οὔ τι· 264ᵇ = δ 195
καὶ γάρ τίσ τ' ἀλλοῖον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
κουρίδιον, τῶι τέκνα τέκηι φιλότητι μιγεῖσα.
ἀλλὰ γόον μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον· 268ᵇ = ρ 153
νημερτὲσ γάρ τοι μυθήσομαι οὐδ' ἐπικεύσω, 269 cf. ρ 154
ὡσ ἤδη 'Οδυσῆοσ ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα

---

267 ἢ 'Οδυσῆ', ὃν φασὶ θεοῖσ' ἐναλίγκιον εἶναι. 267ᵇ cf. β 5

---

250 sq. Propter homoeoteleuton om. F (in marg. add.[2]) H Z k. ‖ 251. 'τέρφθη] cf. ζ 99. ‖ 264. οὔ τι § 100] οὐδέν. ‖ 267. Del. vHerwerden (coll. vs. 185 sqq.). ‖ 269. νημερτὲσ] -τέωσ Ω. Cf. § 8 et Υ 131. Vulgatam peperisse videtur quod vs. par. legitur ἀτρεκέωσ.

---

247. De *Eurybate* cf. Α 320 Β 184, de locutione ἔξοχον ἄλλων Ζ 194.

248. ἄρτι' ἐϝείδει § 160] ἄρτια ἤιδει (-δη) Ω.

254. ἔσε'(αι)] § 117.

255 sq. Tum cum abiturus fuit maritus, *ista vestimenta e gaza* (cf. Ζ 288) *ipsa exprompsi, complicui, fibulam* (cf. Σ 401) *addidi decoram.*

257. οὐχ ὑποδέξομαι αὖτισ] nam vivere quidem maritum — nuper certe etiam vixisse — e filio audivit (ρ 142—146), sed in insula remotissima vivere, procul a sedibus hominum.

260. Κακοϝίλιον] cf. Γ 39.

262. Λαερτιάδα'(ο)] § 55.

263. χρόα καλὸν ἐναίρεο] *perimendi* verbum nunc transfertur; cf. e. g. gallicum *s'abimer la complexion.* Praeterea huc faciunt Φ 485 et Ε 401.

264. γοάουσα et νεμεσσάομαι] § 191.

ἀγχόϑι, Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμωι, 271 = ϱ 526
ζωιοῖ᾽· αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσϑλὰ 272 cf. ο 159 ϱ 527
αἰτίζων ἀνὰ δῆμον. ἀτὰρ ἐρίϝηρασ ἑταίρουσ
ὤλεσε καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ ϝοίνοπι πόντωι,
Θρινακίησ ἄπο νήσου ἰών. ὀδύσαντο γὰρ αὐτῶι 275ᵃ cf. μ 127
Ζεύσ τε καὶ Ἠέλιοσ· τοῦ γὰρ βόασ ἔκταν ἑταῖροι.
οἳ μὲν πάντεσ ὄλοντο πολυκλύστωι ἐνὶ πόντωι, 277ᵇ = δ 354
τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ἐπὶ τρόπιοσ νεὸσ ἔκβαλε κῦμ᾽ ἐπὶ χέρσου
Φαιήκων εἰσ γαῖαν, οἳ ἀγχίϑεοι γεγάασι. 279 = ε 35
οἵ δή μιν περὶ κῆρι ϑεὸν ὣσ ᾽τιμήσαντο 280 = ψ 339 cf. ε 36
καί ϝοι πόλλ᾽ ἔδοσαν πέμπειν τέ μιν ἤϑελον αὐτοὶ
ϝοίκαδ᾽ ἀπήμαντον. καί κεν πάλαι ἦεν Ὀδυσσεὺσ
ἐνϑάδε· ἀλλ᾽ ἄρα ϝοι τό γε κέρδιον εἴσατο ϑυμῶι,
χρήματ᾽ ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι,
ὡσ περὶ κέρδεα πολλὰ καταϑνητῶν ἀνϑρώπων
ϝοῖδ᾽ Ὀδυσεύσ· οὔ κέν τισ ἐρίσσειε βροτὸσ ἄλλοσ.
ὣσ μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺσ ᾽μυϑήσατο Φείδων·
ὤμνυε δὲ πρὸσ ἔμ᾽ αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ ϝοίκωι, 288 cf. ξ 331
νῆα κατειρῦσϑαι καὶ ἐπαρτέασ ἔμμεν᾽ ἑταίρουσ, 289-292 = ξ 332 sqq.
οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν.

---

272. αὐτὰρ—ἐσϑλὰ] πολλὰ δ᾽ ἄγει κειμήλια ὅνδε δόμονδε (= ϱ 527) Un. ‖ 275—277. Propter homoeoteleuton om. FUZk (in marg. FU add.). ‖ 278. νεὸσ ἔκβαλε D] νεὸσ ἔμβαλε H, νηὸσ ἔμβαλε FP, νηὸσ βάλε G, fortasse recte (cf. ε 415 η 279). Praepositioni ἐμ- (cf. ε 431) non est locus. ‖ 282 sq. *ἦεν Ὀδυσσεὺσ | ἐνϑάδε] ἐνϑάδ᾽ Ὀ. | ἤην. Cf. § 302. ‖ 283. εἴσατο] neglecto ϝ, τό γε ϝείσατο κέρδιον εἶναι Cobet (coll. β 320). ‖ 286. οὔ κέν § 326] οὐκ ἂν D, οὐδ᾽ ἂν Ω. ‖ 288. ἀποσπένδων] ἐπισπ. l. a. in H (cf. ξ 331). ‖ 289. κατειρῦσϑαι] *τε ϝεϝρῦσϑαι? Cf. § 293.

---

271. De *Thesprotiae* mentione cf. ν 256 sqq.

— ἀγχόθι] § 322.

272 sq. Et falsa haec sunt et tamen vera. Nam opes in Phorcynis caverna habet abditas (cf. ν 366 - 371) et nunc αἰτίζει ἀνὰ δῆμον … Ithacae Sequuntur autem quae omnino sunt vera (— vs. 286). Vs. 272 ἄγει dicit, non ἄγειν, quia non fando hoc audivisse se perhibet, sed ipsas opes ab Ulixe collectas adspexisse (cf. vs. 293). Alia res est ρ 527 (et π 145).

272. ζωιοῖ'(ο)] § 59.

275. Θρινακίησ] cf. λ 107.

278 sq. Duo naufragia in unum coniungit narrando, Calypsus autem mentionem facit nullam, ne Penelopae ingrata narret (sic Laakmann et alii apud Cauerum Grundfr.[2] 459). De vs. 279 cf. ε 35.

287. Cf. ξ 79 sq.; *Phidon* rex Thesprotiae etiam ξ 316 est commemoratus, cf. ν 256 sqq.

288. ὤμνυε] § 145.

— ἀποσπένδων] cf. γ 394.

ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· 'τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦσ
ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν εἰσ Δουλίχιον πολύπυρον.
καί μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύσ· 293 = ξ 323
καί νύ κεν εἰσ δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι, 294-297 = ξ 325 sqq.
ὅσσα ϝοι ἐν μεγάρωι κειμήλια 'κεῖτο ϝάνακτοσ.
τὸν δ' εἰσ Δωδώνην 'φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
ἐκ δρυὸσ ὑψικόμοιο Διὸσ βουλὴν ἐπακούσαι,
ὅππωσ νοστήσειε φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν 298 cf. ξ 329 σ 148
ἤδη δϝὴν ἀπεών, ἤ' ἀμφαδὸν ἠὲ κρυφηδόν. 299 = ξ 330
ὧσ ὅ μὲν οὕτωσ ἐστὶ σάοσ καὶ ἐλεύσεται ἤδη [sq.
ἄγχι μάλ' οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδοσ αἴησ 301 sq.ª cf. σ 145; 301ª cf. *P* 190
δϝηρὸν ἀπεσσεῖται· ἔμπησ δέ τοι ὅρκια δώσω. 301ᵇ = *Λ* 817
ϝίστω νῦν Ζεὺσ πρῶτα, θεῶν ὕπατοσ καὶ ἄριστοσ, 303 sq. = ρ 155 sq.
ἱστίη τ' Ὀδυσῆοσ ἀμύμονοσ, ἣν ἀφικάνω· 304-307 = ξ 159 sqq.
ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελέσσεται ὡσ ἀγορεύω·
τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντοσ ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύσ,
τοῦ μὲν φθίνοντοσ μηνὸσ τοῦ δ' ἱσταμένοιο.“

τὰ νίπτρα.

τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια· 308-311 = ρ 162 sqq.
„αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ϝέποσ τετελεσμένον εἴη!
τῶι κε τάχα γνοίησ φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
ἐξ ἐμέ', ὥσ κεν τίσ σε συναντόμενοσ μεκαρίζοι.
ἀλλά μοι ὧδ' ἄρα θυμὸσ ὄϊεται, ὡσ ἔσεταί περ·
οὔτ' Ὀδυσεὺσ ἔτι ϝοῖκον ἐλεύσεται οὔτε σὺ πομπῆσ 313ª = ξ 167
τεύξε', ἐπεὶ οὔ τοι σημάντορεσ εἴσ' ἐνὶ ϝοίκωι,
οἷοσ Ὀδυσσεὺσ ἦσκε μετ' ἀνδράσιν, εἴ ποτ' ἔεν γε,

291 sq. Om. G, in marg. habent U Z n, U etiam versum 290. ‖ 295. ὅσσα] τόσσα H² U n (cf. ξ 326). — μεγάρωι] -ροισ Ω. Cf. *B* 137. ‖ 297. ἐπακούσαι G F] -σηι P (cf. ξ 328). ‖ 300. οὕτωσ H] οὗτοσ F P, om. G. ‖ 304. ἱστίη] cf. *B* 125. ‖ 305. τοι F P] τῆ G¹, δὴ G² (cf. ξ 160). — τελέσσεται] cf. ξ 160. ‖ 312. ἄρα θυμὸσ vHerwerden] ἀνὰ θυμόν. Cf. ι 213. ‖ 314. τοι D] τι P, τοῖοι G F (cf. § 8), τεύξεαι· οὐ τοῖοι Bothe (cf. ο 330), τεύξε', ὅ τ' οὐ τοῖοι Menrad. Cf. § 14.

292. Δολίχιον] § 21.
294—297. Cf. ξ 325—328.
300. σάοσ] § 62.
302. ἀπεσσεῖται] § 302.
303—307. Cf. ξ 158—162 ρ 155 sq.
311. ἐμέ'(ο)] § 92.
— κεν] § 326.
314. τεύξε'(αι)] § 117.
315. εἴ ποτ' ἔεν γε] cf. Γ 180 et de ἔεν forma § 302.

ξείνουσ αἰδοίουσ ἀποπεμπέμεν' ἠδὲ δέχεσθαι.
ἀλλά μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εὐνήν,
δέμνια καὶ χλαίνασ καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα, 318 cf. λ 189
ὥσ κ' ἐῢ θαλπιάων χρυσόθρονον 'Ηό' ἵκηται·
ἠῶθεν δὲ μάλ' ἦρι λοέσσαι τε χρῖσαί τε,
ὥσ κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχωι δείπνοιο μέδηται
ἥμενοσ ἐν μεγάρωι. τῶι δ' ἄλγιον ὅσ κ' ἔτι κείνων 322ª cf. Ω 209
τοῦτον ἀνιάζηι θυμοφθόροσ· οὐδέ τι ϝέργον
ἐνθάδ' ἔτι πρήξει, μάλα περ κεχολωμένοσ αἰνῶσ.
πῶσ γάρ ἐμεῖο, ξεῖνε, δαήσεαι εἴ τι γυναικῶν
ἀλλάων περίειμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
εἴ κεν ἀϋσταλέοσ, κακὰ ϝειμένοσ, ἐν μεγάροισι
δαινύε'; ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσι.
ὃσ μὲν ἀπηνὴσ αὐτὸσ ἔηι καὶ ἀπηνέα ϝείδηι,
τῶι δὲ καταρῶνται πάντεσ βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω
ζωιῶι, ἀτὰρ τεθνηότ' ἐφεψιάονται ἅπαντεσ·
ὃσ δέ κ' ἀμύμων αὐτὸσ ἔηι καὶ ἀμύμονα ϝείδηι,
τοῦ μέν τε κλέοσ εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσι
πάντασ ἐπ' ἀνθρώπουσ, πολλοί τέ μιν ἐσθλὸν ἔϝειπον."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ 'Οδυσσεύσ· 335 sq. = 164 sq.

316. *αἰδοίουσ*] *-ωσ* HStephanus (coll. vs. 248). ‖ 317. *μιν*] *μοι* G n. ‖ 319. *κ' ἐῢ* F] *κε(ν)* G P. ‖ 322. *κ' ἔτι κείνων* vHerwerden] *κεν ἐκείνων*. Cf. § 97. ‖ 325. **ἐμεῖο*] *ἐμεῦ* F X[1] (*σὺ ἐμεῦ* X[2]), *ἐμεῦ σὺ* Ω. Cf. § 92. ‖ 326. *ἐπίφρονα*] *ἐχέφρονα* G n Eust. (*hominum* epitheton, *Ι* 341 *δ* 111 al.). Cf. *γ* 128 al. — *μῆτιν*] *βουλήν* P U (cf. *γ* 128). ‖ 331. *τεθνηότ'(ι)* Fick] *τεθνεῶτί γ'* Ω, *ζωιῶι, τεθνειῶτι δ'* Nauck.

317. ἀπονίψατε] misere nimirum iam sordet is qui reges hospitio excepit olim. Cras iusto balneo reficietur (vs. 320).

— κάτθετε δ' εὐνήν] cubile *ubi* sit struendum non addit, per se enim id intellegitur, quoniam *in prodomo* hospitibus lectus praeberi solebat. Cf. υ 1 et Ω 643—650.

319. θαλπιάων] § 191.

— 'Ηό'(α)] § 77.

322. ἥμενοσ ἐν μεγάρωι] iustam igitur sedem obtinens hospes honoratus, perinde atque nunc, non in megari limine etiam conquiniscens more mendicorum.

325. εἰ] *reverane*, quod perhibes (cf. vs. 108 sqq.).

327. ἀϋσταλέοσ] †, *squalidus*, att. αὐχμηρόσ (cf. αὐχμεῖν ω 250).

328. δαινύε'(αι)] § 117 et 122.

329—334. Si male apud me habeantur supplices, profecto non, quod tu ais, κλέοσ ἐμὸν οὐρανὸν ἵκει.

331. τεθνηότ'(ι)] § 13.

— ἐφεψιάονται] *illudunt*. Cf. ρ 530 et de verbi forma § 191.

332. δέ κ'(ε)] § 326.

„ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδα' Ὀδυσῆοσ,
ἦ τοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα 337[b] = λ 189
ἤχθεθ', ὅτε πρῶτον Κρήτησ ὄρεα νιφόεντα
'νοσφισάμην ἐπὶ νηὸσ ἰὼν δολιχηρέτμοιο· 339[b] = ψ 176
κείω δ', ὡσ τὸ πάροσ περ ἀΰπνουσ νύκτασ ἴαυον. 340[b] = Ι 325
πολλὰσ γὰρ δὴ νύκτασ ἀϝεικελίωι ἐνὶ κοίτωι
ἄεσα καί τ' ἀνέμεινα ἐΰθρονον Ἠόα δῖαν.
οὐδ' ἔτι μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιϝήρανα θυμῶι
γίγνεται· οὐδὲ γυνὴ ποδὸσ ἅψεται ἡμετέροιο
τάων, αἵ τοι δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασι, 345 cf. κ 349

340. πάροσ περ] πάροιθεν P. || 341. *κοίτωι] -τηι G, -τει P, οἴκωι F. Feminina forma † (cf. tamen v. l. β 358 ξ 455), quam hinc alienam testatur adi. ἀϝεικελίωι. Cf. Ο 626. || 343. ἐπι(ϝ)ήρανα G[1] Eust.] ἐπίηρ' ἀνὰ Ω (ἐπὶ ἤραρα P). Praepositioni ἀνά hic non est locus. — θυμῶι G P] -μὸν F. || 344. γυνὴ ποδὸσ ἅψεται ἡμετέροιο] *γυνὴ δμωιὴ ποδὸσ ἅψετ' ἐμοῖο? Cf. vs. 348 et comment.

336. Λαερτιάδα'(ο)] § 55.

338. ἤχθετο] *invisa sunt facta.* Tam diu est ex quo vidi lintea pura et integra, ut iam ea oderim. „Δεῖ γάρ με δόξαι πτωχὸν εἶναι τήμερον" sibi dixit Ulixes, ut Telephus Euripideus (cf. Ar. Ach. 440); itaque a ministris cerni noluit in iusto lecto molliter et honeste recubans, sed tale mox sibi stravit cubile quale advenae mendico satis erat bonum (cf. τ 599 υ 2 sqq., 139–143).

342. Ἠόα] § 2 et 77.

343. ἐπιϝήρανα] †, *grata*; cf. locutio ἐπὶ ϝῆρα φέρειν (A 572 al.).

344. ἡμετέροιο] molestum. Cf. Z 414 et nota crit.

345 sq. *Iuniores* ancillae cuiusmodi essent Ulixes plus satis iam expertus sciebat, quapropter ab his noluit contrectari, et recte eius mentem interpretata est anus vs. 373 sq.; *Eurycleam* igitur nutricem, quam etiam vivere dudum viderat, nunc quoque sibi, ut saepe olim puero et iuveni illa fecit (cf. vs. 354 sq.), ministrare cupiit, nihilo magis veritus ne ab hac quam ne ab ipsa uxore posset agnosci, et immemor — tot annis interlapsis videlicet et animo adeo nunc commoto — cicatricis veteris quam in femore habebat, anui illi olim notissimae. Cuius rei tum demum cum sero fuit in mentem ei venit (vs. 390). Cf. in Iliade Ulixes per turbas nocturnas sero memor flagri, quod e Rhesi curru secum auferre neglexit (K 500 sq.) et infra Telemachus in ultimo rerum discrimine oblitus forem gazae claudere (χ 154–156). Veros homines nimirum pinxit poeta, qui etiam errare possent nonnunquam quamvis prudentes; arte autem egregia et singula in scopum quo tendit tam prudenter dirigens ut ex ipsa vita exprompta videantur omnia, eo deduxit rem ut heros coram Penelope (cf ρ 569–572) a nutrice intempestive agnosceretur. Herum salutavit canis fidelis, patrem amplexus est Telemachus, iam nutrix alumnum desideratissimum est agnitura: uxor vero etiam ignorabit reditum mariti, quem tam diu deflevit

εἰ μή τισ γρῆϋσ ἔστι παλαιή, κεδνὰ ϝιδυῖα,
ἣ τισ δὴ τέτληκε τόσα φρεσὶν ὅσσα τ' ἐγώ περ.
τῆι δ' οὔ κε φθονέοιμι ποδῶν ἅψασθαι ἐμεῖο."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„ξεῖνε φίλ', — οὐ γάρ πώ τισ ἀνὴρ πεπνυμένοσ ὧδε
ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα, 351 = ω 268
ὡσ σὺ μάλ' εὐφραδέωσ πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεισ· —
ἔστι δέ μοι γρῆϋσ πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα, 353ᵇ cf. Ω 282
ἣ κεῖνον δύστηνον ἐϋ 'τρέφεν ἠδ' ἀτίταλλε 354ᵇ cf. Ξ 202
δεξαμένη χείρεσσ', ὅτε μιν πρῶτον 'τέκε μήτηρ· 355ᵇ cf. Z 345
ἥ σε πόδασ νίψει ὀλιγηπελέουσά περ ἔμπησ.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνστᾶσα, περίφρων Εὐρυκλέεια,
νίψον σοῖο ϝάνακτοσ ὁμήλικα. καί ποθ' Ὀδυσσεὺσ
ἤδη τοιόσδ' ἐστὶ πόδασ τοιόσδε τε χεῖρασ· 359 cf. δ 149
αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσι." 360 = Hes. Op. 93
ὣσ ἄρ' ἔφη· γρῆϋσ δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμά, ϝέποσ δ' ὀλοφυδνὸν ἔϝειπε· 362ᵇ = E 683
„ὤ μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανοσ! ἦ σε περὶ Ζεὺσ

346—348. Ar. —, cf. comment. ‖ 346. *γρῆϋσ*] *γρηῦσ* Ω. Cf. vs. 383. ‖ 347. *δὴ τέτληκε τόσα* G] *τετληκε(ν) τόσσα* F P. ‖ 348. *τῆι δ' οὔ κε* § 326] *τῆι δ' οὐκ ἂν* F, *τῆιδε δ' ἂν οὐ* G P. ‖ 351. *φιλίων* F P] *φίλον τ'* G[1] (*φίλιόν τ'* G[2], correctione semiperfecta). ‖ 358. *σοῖο* P] *σεῖο* G F. — *ποθ'(ι)* § 322] *που*.

---

absentem! Multum haec gradatio valet ad permovendum audientium animum.

346. κεδνὰ ϝιδυῖα] § 160.

350. οὐ γάρ] cf. Γ 59.

351. φιλίων] *magis carus quam tu es.*

357. Εὐρυκλέεια] § 73.

358. Si fabulae comicae hic esset versus, post ϝάνακτοσ punctis vel lineola indicandus esset orationis cursus cohibitus. Nam coronae non potuit non ἀπροσδόκητόν τι videri additum τὸ ὁμήλικα, et φήμην quandam (cf. β 35) habent verba *„lava domini tui..."* — *„pedes"* per temporis articulum brevissimum mente supplerunt auditores, priusquam ipse cantor enuntiatum perfecit; mox se ipsi reprehenderunt, nihil enim eiusmodi Penelopen dicere potuisse. Sic postea poetae tragici verba male ominata plurima tribuerunt loquentibus, e. g. Sophocles in Oedipo Rege. Cf. vs. 363—380.

— ποθ'(ι)] § 322.

360. Cf. ε 79 sq.

361. κατέσχετο] cf. Γ 419.

363—380. Nutrix alumnum suum („τέκνον"), cuius imago post verba Penelopes etiam vividior quam solet eius menti obversatur, tanquam praesentem nunc alloquitur; dein (vs. 370 sqq.) ad hospitem conversa „σέ" hunc dicit, „κεῖνον" autem Ulixem. Magnum et peritissimum artificem se praestitit poeta in his aniculae ver-

ἀνθρώπων ἤχθηρε θεοδϝέα θυμὸν ἔχοντα.
οὐ γάρ πώ τισ τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικεραύνωι
πίονα μηρί' ἔκη' οὐδ' ἐξαίτουσ ἑκατόμβασ, 366ᵇ cf. ε 102
ὅσσα σὺ τῶι ἐδίδουσ ἀρώμενοσ, ἧοσ ἵκοιο
γῆράσ τε λιπαρὸν θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν.
νῦν δέ τοι οἴωι πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ. 369ᵇ = α 9
οὕτω που καὶ κείνωι ἐφηψιάοντο γυναῖκεσ
ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτεο κλυτὰ δώμαθ' ἵκοιτο,
ὡσ σέθεν αἵ κύνεσ αἵδε καθεψιάονται ἅπασαι,
τάων νῦν λώβην τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀλεείνων
οὐκ ἐάεισ νίζειν· ἐμὲ δ' οὐκ ἀϝέκουσαν ἄνωγε
κούρη Ϝικαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια. 375 = α 329
τῶι σε πόδασ νίψω, ἅμα τ' αὐτῆσ Πηνελοπείησ
καὶ σέθεν εἵνεκ', ἐπεί μοι ὀρίνεται ἔνδοθι θυμὸσ
κήδεσιν. ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ϝέποσ, ὅττι κε ϝείπω·
πολλοὶ δὴ ξεῖνοι ταλαπείριοι ἐνθάδ' ἵκοντο,
ἀλλ' οὔ πώ τινα φημὶ ϝεϝοικότα ὧδε ϝιδέσθαι, 380 cf. δ 141
ὡσ σὺ δέμασ φωνήν τε πόδασ τ' Ὀδυσῆϊ ϝέϝοικασ." 381 cf. δ 143
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ὦ γρηΰ, οὕτω φασὶν ὅσοι 'ϝίδον ὀφθαλμοῖσι
ἡμέασ ἀμφοτέρουσ, μάλα ϝεικέλω ἀλλήλοιιν
ἔμμεναι, ὡσ σύ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεισ."

---

364. ἤχθηρε G F] -αιρε P. || 371. *ὅτεο] ὅτε τευ. Cf. § 99. || 374. ἄνωγε G P] -γει F. || 377. ὀρίνεται] ὀρώρεται Ω. Cf. vs. 524 et § 284. || 383. γρηΰ] γρηῦ (γρῆυ P) Ω. Forma disyllaba metro poscitur h. l. (cf. § 14 et 17), admittitur altero loco ubi contractus extat vocativus, χ 411, et τ 346 in nominativo. Nominativus contrahitur ω 389.

---

bis; quae nihil quidem habent quod a persona loquentis alienum aliamve ob causam minus aptum sit, dubios tamen identidem faciunt audientes an sciens nutrix regem suum alloquatur, utque iamiam eum agnitum iri sentiamus efficiunt. Cf. vs. 358.

364. His verbis fortasse subest notio odii, quo in carminibus Odyssea antiquioribus deus *Idaeus* persecutus est urbis suae expugnatorem. Cf. γ 132—135.

— θεοδϝέα] θεουδέα Ω.

365—367. Cf. α 66 sq.

367. ἧοσ] § 323. De particulae vi cf. δ 800.

370 et 372. ἐφηψιάοντο et καθεψιάονται] cf. ρ 530, de verbi forma § 191, de re σ 320 sqq.

374. ἐάεισ] § 191.

— ἄνωγε] de usu imperfecti cf. Ω 90.

377. ὀρίνεται . . . θυμὸσ] cf. Ξ 361.

380. ϝεϝοικότα] quod mente supplendum est: ἑτέρωι τινί, id facile ducitur e versu sq.

381. πόδασ] non *pedes* potissimum dicit, sed tota *crura* (cf. T 110).

ὣσ ἄρ' ἔφη· γρῆϋσ δὲ λέβηθ' ἕλε παμφανάοντα, 386^{b} = ψ 613
τοῦ πόδασ ἐξ ἀπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πολλὸν
ψυχρόν, ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
ἷζεν ἀπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα·
αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὀΐσσατο μή ϝε λαβοῦσα
οὐλὴν ἀμφράσσαιτο καὶ ἀμφαδὰ ϝέργα γένοιτο.
νίζε δ' ἄρ' ἆσσον ἰοῦσα ϝάναχθ' ἑϝόν· αὐτίκα δ' ἔγνω [465 φ 219 ω 332
οὐλήν, τήν ποτέ μιν σῦσ ἤλασε λευκῶι ὀδόντι 393 = ψ 74 cf. τ
Παρνησόνδ' ἐλθόντα μετ' Αὐτόλυκόν τε καὶ υἷασ, 394 cf. 466 φ 220
μητρὸσ ἑϝῆσ πατέρ' ἐσθλόν, ὃσ ἀνθρώπουσ ἐκέκαστο 395^{b} sq.^{a} cf. Ω 535 sq.
κλεπτοσύνηι θ' ὅρκωι τε, θεὸσ δέ ϝοι αὐτὸσ ἔδωκε
Ἑρμείασ· τῶι γὰρ κεχαρισμένα μηρί' ἔκαιε

387. τοῦ U] τῶι G F P. — πολλὸν G P] πουλὺ F (cf. § 83). || 389. ἀπ'(ὸ) G] ἐπ' F P. Cf. vs. 506. || 390. ϝε λαβοῦσα] ϝ' ἀφάουσα Naber (coll. Z 322). || 393. μιν] οἱ G (cf. φ 219). || 397. (ἔ)καιε(ν) F P] ἔκηε G.

386. παμφανάοντα] § 191.

387. τοῦ — ἀπένιζεν] *quo ad pedes* Penelopes vel hospitum vel olim ipsius Ulixis *lavandos uti solebat.*

389. Hactenus iuxta focum sedit Ulixes; cf. vs. 55 et 506.

— ἐσχαρόφιν] cf. ε 59.

— αἶψα· | αὐτίκα] hoc demum temporis articulo recordatur cicatricem vulneris ante multos annos inflicti; cf. vs. 345 sq.

390. ὀΐσσατο μή κτέ.] verbum *suspicandi* ita ut *metuendi* verba iam construitur.

392 sq. Etiam sub squalidis pannis Ulixem appropinquantem extemplo agnovit canis: nunc nudatum certe agnoscit nutrix. Cf. ν 398.

394. Sufficere haec de cicatrice verba fortasse dixerit lector hodiernus: non dixit ipse poeta, qui festinato nihil opus esse ratus — expectando enim etiam magis incendi animum auditorum — noluit negligere occasionem venationis, qua Ulixes iuvenis in iugis Parnassi ab apro vulneratus esset, fuse enarrandae.

395 sq. Arte furandi et iurandi Autolycus olim excelluit, edoctus a Mercurio deo callidissimo, qui et ipse brevi post natales ea arte est usus (h. Merc. 274—277, 379 sqq.). Fuit enim *ars* quaedam *iurandi*, quam qui tenebat, si fraudem moliretur vel delictum in se admisisset, iure iurando suspicionem culpae a se dimovere poterat, nec tamen numinibus iustam causam praebere in se animadvertendi ut in periurum, callidis videlicet verbis usus, quae falsi nihil habentia satis tamen valerent ad decipiendos audientes. Cf. K 446—456. Posteris haec laus sive caelitum sive mortalium mira tum est visa cum „ἀνέροσ εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων" cecinerunt oracula (Herodot. VI 86). Cf. Plat. Rep. 334 *a* et de ipso Autolyco K 266—271. Quamquam et postea fuisse homines qui hac „arte" uterentur cum fors ferret, docent ex. gr. quae Herodotus narravit IV 201, vel quae Thucydides III 34 § 3 de Pachete Atheniensium duce.

ϝαρνῶν ἠδ' ἐρίφων, ὃ δέ ϝοι πρόφρων ἅμ' ὀπήδει.
Αὐτόλυκοσ δ' ἐλθὼν Ἰθάκησ εἰσ πίονα δῆμον
παῖδα νέον γεγαῶτα 'κιχήσατο θυγατέροσ ϝῆσ.
τόν ῥά ϝοι Εὐρυκλέεια φίλοισ' ἐπὶ γούνασ' ἔθηκε 401ᵇ cf. φ 55
παυομένωι δόρποιο, ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
„Αὐτόλυκ', αὐτὸσ νῦν ὄνομ' εὑρέο, ὅττι κε θήησ
παιδὸσ παιδὶ φίλωι· πολυάρητοσ δέ τοί ἐστι." 404ᵇ cf. h. Cer. 220
τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκοσ ἀπαμείβετο 'φώνησέν τε·
„γαμβρὸσ ἐμὸσ θυγάτηρ τε, τίθεσθ' ὄνομ' ὅττι κε ϝείπω·
πολλοῖσιν γὰρ ἐγώ γε ὀδυσσάμενοσ τόδ' ἱκάνω,
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξίν, ἀνὰ χθόνα πολυβότειραν·
τῶι δ' Ὀδυσεὺσ ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον. αὐτὰρ ἐγώ γε, 409ᵃ cf. η 54
ὁππότε χ' ἡβήσασ μητρώϊον εἰσ μέγα δῶμα
ἔλθηι Παρνησόνδε, ὅθι μοι κτήματ' ἔασι,

399. ἐλθὼν Ἰθάκησ] Ἰθάκησ ἐλθὼν F. ‖ 401. Εὐρυκλέεια] Ἀντίκλεια l. a. in H. ‖ 402. παυομένωι] -σομένωι F. ‖ 403. θήησ la Roche] θείησ F, θεῖαι G, θεῖο P. Cf. vs. 406. ‖ 406. θυγάτηρ F] -τερ G P (cf. § 51). ‖ 407. γε P] om. F, δή G. ‖ 408. πολυβότειραν F] βοτιάνειραν G P (cf. *A* 155). ‖ 409. ἐγώ γε] ἔπειτα G (cf. α 123). ‖ 411. *Παρνησόνδε, ὅθι] -σόνδ' ὅθι που Ω, -σόνδ' ὅθι περ WCKayser.

401. Εὐρυκλέεια] § 73. Nutrix, quae puerulum ulnis tenebat, avo eum tradidit.

— ἐπὶ γούνασ' ἔθηκε] concepta haec fuere verba; cf. Ι 455.

403 sq. Inter avos et nepotes, qui illorum indolem et vultum et corporis habitum saepe referunt, singularem quandam necessitudinem intercedere semper crediderunt homines; quapropter avi nomen nepotibus saepe est datum, nunc ab ipso avo nepoti nomen datur.

406. τίθεσθ'(ε)] cf. θ 554.

407—409. Ab *irascendi* verbo ὀδύσσεσθαι, quod solorum fuit *deorum* (cf. Ζ 138 al.), Ulixis nomen nunc repetitur; cf. Ι 561. Neque ab alia stirpe repetere id poterat poeta, cui ea nominis forma, quam traditam acceperat, sola fuit cognita. Cf. Soph. fr. 408: ὀρθῶσ δ' Ὀδυσσεύσ εἰμ' ἐπώνυμοσ κακοῖσ, | πολλοὶ γὰρ ὠδύσαντο δυσσεβεῖσ ἐμοί. Parum tamen probabiliter sic poeta tragicus (cf. similes errores supra ad vs. 177); nam si nomen revera a stirpe ὀδυσ est ductum, non *mortalem cui multi irascerentur* significavit primitus, sed *deum iratum* aliquem. Quid vero formae aliunde cognitae, quae sono *l* sunt insignes: Ὀλυσσεύσ, Ὀλισσεύσ, Ὀλλυτεύσ, *Ulixes*? Ecquid *duo* nomina — sed perincerta haec est coniectura — in unum sunt conflata, quae primitus commune nihil haberent: Ὀδυσσεύσ sive *Iratus* et Λυττεύσ sive *Lyctius*? Cf. ν 256 sqq. — *Iram* Autolyci erga ipsius aequales finxeritne Odysseae poeta, ut nepotis nomen inde posset repetere, an aliquid de ea traditum acceperit, nescimus.

408. πολυβότειραν] § 21.

410. ὁππότε χ'(κε)] § 326.

τῶν ϝοι ἐγὼ δώσω καί μιν χαίροντ' ἀποπέμψω."
  τῶν ἕνεκ' ἦλθ' Ὀδυσεύσ, ἵνα ϝοι πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκόσ τε καὶ υἱέεσ Αὐτολύκοιο 414 = 459
χερσίν τ' ἠσπάζοντο ϝέπεσσί τε μειλιχίοισι· 415 cf. Κ 542 415ᵃ = γ 35
μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸσ περιφῦσ' Ὀδυσῆϊ
'κύσσ' ἄρα μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεε καλώ. 417 cf. π 15
Αὐτόλυκοσ δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισι
δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντοσ ἄκουσαν, 419ᵇ = β 423
αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πεντεϝέτηρον.
τὸν 'δέρον ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα, 421-423ᵃ = Η 316 sqq.
'μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένωσ 'πεῖράν τ' ὀβελοῖσι,
ὤπτησάν τε περιφραδέωσ, ἐδάσαντό τε μοίρασ.
ὣσ τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐσ ἠέλιον καταδύντα 424 sq. = Α 601 sq.
'δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸσ ἐδεύετο δαιτὸσ ἐϝίσησ·
ἦμοσ δ' ἠέλιοσ κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφασ ἦλθε, 426 = Α 475
δὴ τότ' ἐκοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο. 427 cf. Η 482
  ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ Ἠώσ, 428 = Α 477
'βάν ῥ' ἴμεν' εἰσ θήρην ἠμὲν κύνεσ ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
υἱέεσ Αὐτολύκου, μετὰ τοῖσι δὲ δῖοσ Ὀδυσσεὺσ 430 = 437
ἤϊεν· αἰπὺ δ' ὄροσ προσέβαν καταϝειμένον ὕληι 431ᵇ cf. ν 351
Παρνησοῦ, τάχα δ' ἵκανον πτύχασ ἠνεμοέσσασ.
  ἠέλιοσ μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρασ 433 sq. = Η 421 sq.
ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο·
οἳ δ' εἰσ βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρεσ, πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
ἴχνε' ἐρευνῶντεσ κύνεσ ἤϊσαν, αὐτὰρ ὄπισθε
υἱέεσ Αὐτολύκου, μετὰ τοῖσι δὲ δῖοσ Ὀδυσσεὺσ 437 = 430
ἤϊεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχοσ. 438ᵇ = Η 213
ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμηι πυκινῆι κατέκειτο μέγασ σῦσ·
τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένοσ ὑγρὸν ἀέντων, 440-442 cf. ε 478 sqq.

416. Ὀδυσῆι P, -α G F. ‖ 417. φάεε καλω] -α -ά Ω. Cf. Π 349. ‖ 418. υἱοῖσιν] *υἷεσσιν (cf. § 78)? ‖ 420. ἄρσενα] πίονα U. ‖ 422. ἄρ' — ὀβελοῖσι] ἄρα τἆλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν G (ut ξ 430). ‖ 423. ἐδάσαντο] δάσσαντο (G) aut ἐρύσαντο (F P) Ω. — μοίρασ G P] πάντα F. ‖ 429. αὐτοί] ἄνδρεσ G. ‖ 431. προσέβαν G P] ἐπέβαν F. — ὕλῃ P] ὕλην G F. ‖ 436. ἴχνε'(α)] -νη (F P) vel -νι' (G) Ω. Cf. Ν 71. ‖ 440. διάει] διάη G, cf. § 197.

421. διέχευαν] cf. Η 816.
426. ἐπὶ κνέφασ ἦλθε] cf. Α 475.
432. ἠνεμοέσσασ] § 21.
434. Monte supplendum est *surgens*, quod additur loco par. (οὐρανὸν εἰσανιών).
440. διάει] § 197.
— ὑγρὸν ἀέντων] cf. ε 478.

οὔτε μιν ἠέλιοσ φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλε,
οὔτ' ὄμβροσ 'περάεσκε διαμπερέσ· ὣσ ἄρα πυκνὴ
ἦεν, ἀτὰρ φύλλων ἐνέεν χύσισ ἤλιθα πολλή. — 443 cf. ε 483
τὸν δὲ κυνῶν τ' ἀνδρῶν τε περὶ κτύποσ ἦλθε ποδοῖιν, — 444[b] cf. π 6
ὡσ ἐπάγοντεσ ἐπῇισαν· ὃ δ' ἀντίοσ ἐκ ξυλόχοιο,
φρίξασ εὖ λοφιήν, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκώσ, — 446[a] cf. Hes. Clip. 391
'στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν. ὃ δ' ἄρα πρώτιστοσ 'Οδυσσεὺσ
ἔσσυτ' ἀνασχόμενοσ δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείηι,
οὐτάμεναι μεμαώσ· ὃ δέ μιν φθάμενοσ ἔλασεν σῦσ — 449[a] = Φ 68; 449[b] cf. Ν 387
γουνὸσ ὕπερ, πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸσ ὀδόντι
λικριφὶσ ἀΐξασ, οὐδ' ὀστέον ἵκετο φωτόσ. — 451[a] = Ξ 463
τὸν δ' 'Οδυσεὺσ οὔτασσε τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον, — 452[b] = Ε 98
ἀντικρὺ δὲ διῆλθε φαεινοῦ δουρὸσ ἀκωκή· — 453 cf. Λ 253; 453[a] = Ψ 876
κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίηισι μακών, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμόσ. — 454 = Π 469
τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδεσ φίλοι ἀμφεπένοντο· — 455 cf. Φ 203
ὠτειλὴν δ' 'Οδυσῆοσ ἀμύμονοσ ἀντιθέοιο
'δῆσαν ἐπισταμένωσ, ἐπαοιδῆι δ' αἷμα κελαινὸν
ἔσχεθον, αἶψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸσ δώματα πατρόσ. — 458[b] cf. h. Cer. 107, 180
  τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκόσ τε καὶ υἱέεσ Αὐτολύκοιο — 459 = 414
εὖ ἰησάμενοι ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντεσ
καρπαλίμωσ χαίροντα φίλην εἰσ πατρίδ' ἔπεμπον,
εἰσ 'Ιθάκην. τῶι μέν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ

---

444. *δὲ κυνῶν τ' ἀνδρῶν τε] δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε Ω. Cf. vs. 429 et v. l. σ 105. An *τὸν δὲ περὶ κτύποσ ἦλθε ποδῶν ἀνδρῶν τε κυνῶν τε (cf. v. l. vs. 445)? — ἦλθε ποδοῖιν] ἤλυθε ποσσίν n. ‖ 445. ὡσ] οὗσ U et l. a. apud Eust., ἃσ k. ‖ 452. οὔτασσε § 150[9]] -τησε. ‖ 458. φίλου] φίλα l (ut h. Cer. 107, 180). ‖ 461. φίλην ε(ἰ)σ πατρίδ' F] φίλωσ χαίροντεσ G P. Cf. γ 272 ρ 83.

---

442. 'περάεσκε] § 191.

443. φύλλων . . . χύσισ] cf. quae ad ε 483 sunt annotata.

— ἐνέεν] § 302.

— ἤλιθα πολλή] cf. Λ 677.

444. Si recte sic legitur, — cf. nota crit., — dualis ποδοῖιν per zeugma (cf. Δ 282) etiam ad *canum* pedes refertur.

445. ἐπῇισαν] § 308.

— ὃ δ' ἀντίοσ ἐκ ξυλόχοιο . . . 'στῆ] cf. Φ 144 sq.

446. Imitatur Ar. Ran. 822.

451. λικριφὶσ] cf. Ξ 463.

453. διῆλθε] cf. Λ 253.

454. ἔπτατο] § 216.

455. τὸν] *aprum*.

457. ἐπαοιδῆι] †, *incantamentis* (cf. Pind. Pyth. III 91 Soph. Ai. 582 Verg. Aen. VII 757 Plin. Hist. Nat. XXVIII 2 al.). Herbae nimirum (ἤπια φάρμακα, ut Δ 218 Ε 900), quibus vulnus leniretur, ad manum non erant.

'χαῖρον νοστήσαντι καὶ ἐξερέεινον ἅπαντα,
οὐλὴν ὅττι πάθοι· ὃ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξε,
ὥσ μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῦσ λευκῶι ὀδόντι — 465 cf. 393; 465ᵇ = ω 332
Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο. — 466 = φ 220 cf. τ 394
τὴν γρῆϋσ χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα
'γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·
ἐν δὲ λέβητ' ἔπεσε κνήμη, 'κανάχησε δὲ χαλκόσ,
ἂψ δ' ἑτέρωσ' ἐκλίθη, τὸ δ' ἐπὶ χθονὸσ ἐξέχυθ' ὕδωρ.
τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγοσ ἕλε φρένα, τὼ δέ ϝοι ὄσσε — 471ᵇ sq. = P 695 sq.
δακρυόφι 'πλῆσθεν, θαλερὴ δέ ϝοι ἔσχετο φωνή.
ἁψαμένη δὲ γενείου 'Οδυσσῆα προσέϝειπε·
„ἦ μάλ' 'Οδυσσεύσ ἐσσι, φίλον τέκοσ· οὐδέ σ' ἐγώ γε
πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ϝάνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάεσθαι.“
ἦ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
πεφραδέμεν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
ἣ δ' οὔτ' ἀθρῆσαι 'δύνατ' ἀντίη οὔτε νοῆσαι·
τῆι γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν. αὐτὰρ 'Οδυσσεὺσ
χείρ' ἐπιμασσάμενοσ φάρυγοσ 'λάβε δεξιτερῆφι, — 480 cf. ψ 76; 480ᵃ = ι 302
τῆι δ' ἑτέρηι ϝέθεν ἆσσον ἐρύσσατο 'φώνησέν τε·
„μαῖα, τίη μ' ἐθέλεισ ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφεσ αὐτὴ
τῶι σῶι ἐπὶ μαζῶι· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσασ
ἤλθον ἐϝεικοστῶι ϝετεϊ εἰσ πατρίδα γαῖαν. — 484 = π 206
ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθησ καί τοι θεὸσ ἔμβαλε θυμῶι, — 485 = ψ 260
σίγαε, μή τισ ἔτ' ἄλλοσ ἐνὶ μεγάροισι πύθηται. — 486ᵃ cf. Ξ 90
ὧδε γὰρ ἐκϝερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται· — 487 = Ψ 410
εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸσ δαμάσηι μνηστῆρασ ἀγανούσ, — 488 = φ 213 cf. ε 496

463. ἅπαντα 1] ἕκαστα Ω (neglecto ϝ). Cf. ρ 70. || 474. μάλ'(α)] σύ γ' Ryl. F. || 478. ἀντίη G P] -ον F (cf. Z 54). || 481. ἐρύσσατο] neglecto ϝ, *ἄγχι 'ϝερ.? || 484. ἤλθον ἐϝεικοστῶι] ἤλυθον εἰκ. Ω; cf. π 206. || 486. ἔτ'(ι)] τ' Ω (cf. Ξ 90). || 487. καὶ μὴν G] καὶ κεν P, τὸ δὲ καὶ F (ut Α 212).

469. λέβητ'(ι)] § 13.
473. Cf. A 500.
475. πάντα] neutrum plur.? — ἀμφαφάεσθαι] § 191.
477. πεφραδέμεν] § 126.
478 sq. Cf. ε 79 sq. — E megaro removere Penelopen poeta neque volebat (cf. vs. 345 sq.) neque poterat, quia regina etiam multa et gravissima cum mendico erat confabulatura.
480. χείρ' (χειρί)] § 18.
481. ϝέθεν ἆσσον] ut in aurem aliquid ei posset insusurrare.
486. σίγαε] § 191.

οὐδὲ τροφοῖ' οὔσησ σέ' ἀφέξομαι, ὁππότε κ' ἄλλασ
δμωιὰσ ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσ κτείνωμι γυναῖκασ."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Εὐρυκλέεια· 491ᵇsq. = ψ 69sq.
„τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ϝέποσ 'φύγεν ἕρκοσ ὀδόντων! 492 = α 64
ϝοῖσθα μέν, οἷον ἐμὸν μένοσ ἔμπεδον οὐδ' ἐπιϝεικτόν· 493 cf. Θ 32
ἕξω δ', ὡσ ὅτε τισ στερεὴ λίθοσ ἠὲ σίδηροσ.
ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆισι· 495 = Α 297
εἴ χ' ὑπὸ σοί γε θεὸσ δαμάσηι μνηστῆρασ ἀγανούσ, 496 cf. 488
δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκασ, 497 sq. cf. χ 417 sq.
αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλείτιδέσ εἰσι." 498 = π 317
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰσ μυθήσεαι; οὐδέ τί σε χρή.
εὖ νυ καὶ αὐτὸσ ἐγὼ φράσομαι καὶ ϝείσομ' ἑκάστην.
ἀλλ' ἔχε σιγῆι μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσι."
ὣσ ἄρ' ἔφη· γρῆυσ δὲ δι' ἐκ μεγάροι' ἐβεβήκει 503 = χ 433 cf. σ 185
οἰσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ 'νίψεν τε καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίωι, 505ᵇ cf. Σ 350
αὖτισ ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸσ εἵλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺσ
θερσόμενοσ, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσ' ἐκάλυψε.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια· 508 = 103
„ξεῖνε, τὸ μέν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή· 509 cf. 104
καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἔσσεται ἡδέοσ ὥρη,

---

489. *τροφοῖ' οὔσησ*] *μὲν οὐδὲ τροφοῦ* Agar (cf. § 302). ‖ 490. *ἐμοῖσ*] forma novicia (§ 60). Recte haberet e. g.: *ἀμφιπόλουσ κτείνωμι ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσι.* — *κτείνωμι* H] *-αιμι* G F P (cf. § 112). ‖ 493. *οὐδ'(ἐ)* H] *οὐκ* G F P (cf. Ε 892 Π 549). ‖ 494. *ὡσ — λίθοσ*] *ἠΰτε περ κρατερὴ δρῦσ* Plut. Mor. 506 *a*. ‖ 498. *νηλ(ε)ίτιδεσ* Ar. F] *νηλιτεῖσ* G P (invito metro, § 2). ‖ 501. *ἑκάστην*] neglecto *ϝ*, Fick *εὖ νυ ϝεκάστην φράσσομ' ἐγὼ καὶ ϝείσομαι αὐτόσ.* ‖ 510. *ἡδέοσ*] neglecto *ϝ*, *ἔσται ϝηδέοσ*? vHerwerden *κοίτου τάχα ϝηδέοσ ἔσσεται.*

---

489. Nemo non sponte et facile mente supplet: *nisi tacueris.*
— τροφοῖ'(ο)] § 59.
— σέ'(ο)] § 92.
— ὁππότε κ'(ε)] § 326.
491. Εὐρυκλέεια] § 73.
492. *Cur minaris, fili?* De locutione ἕρκοσ ὀδόντων cf. Δ 350.
494. Tacebit Euryclea, ut antehac tacuit petente Telemacho (cf. β 373—377).
— ὡσ ὅτε] cf. Β 394.

495—498. *Tantum abest ut prodere te velim, ut vel operam eam, quam debilis anicula possum solam, libentissime mox tibi sim navatura.*
498. νηλείτιδεσ] cf. π 317.
500. οὐδέ τί σε χρή] cf. ι 75 sq.
502. μῦθον] *rem*; cf. δ 597.
503. μεγάροι'(ο)] § 59.
505. λίπ' (λιπὶ)] § 13.
506. Cf. vs. 389.
507. θερσόμενοσ] § 254.
509. αὐτή] cf. η 237.

ὅν τινά γ' ὕπνοσ ἕλῃι γλυκερὸσ καὶ κηδόμενόν περ.
αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθοσ ἀμέτρητον 'πόρε δαίμων·
ἤματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη, γοάουσα
εἴσ τ' ἐμὰ ϝέργ' ὁράουσα καὶ ἀμφιπόλων ἐνὶ ϝοίκωι·
αὐτὰρ ἐπεὶ νὺξ ἔλθηι ἕλῃσί τε κοῖτοσ ἅπαντασ,
κεῖμαι ἐνὶ λέκτρωι, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ 516[b] cf. *Π* 481
ὀξεῖαι μελεδῶνεσ ὀδυρομένην ἐρέθουσι.
ὡσ δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη χλωρηῒσ ἀηδὼν 518[a] cf. *υ* 66
καλὸν ἀείδῃσιν ϝέαροσ νέον ἱσταμένοιο,
δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσι, 520[a] cf. Hes. Op. 486[b]
ἥ τε θαμὰ τροπάουσα χέει πολυϝηχέα φωνήν,
παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὅν ποτε χαλκῶι
'κτεῖνε δι' ἀφραδίασ, κοῦρον Ζήθοιο ϝάνακτοσ·
ὣσ καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸσ ὀρίνεται ἔνθα καὶ ἔνθα,

511. *γ'(ε)*] om. P. — *ἕλῃι* G F] *-οι* P. ‖ 515. *ἐπεὶ* H] *ἐπὴν Ω* (cf. § 326). ‖ 517. *μελεδῶνεσ* G[2]] *-ναι* G[1] F P. Vox redit h. Ap. 532 Merc. 447 Hes. Oper. 66, alibi est *μελεδήματα.* ‖ 518. *Πανδαρέου*] *-ρεω* P[2] Y (cf. *λ* 298), *-ρέη* G. ‖ 520. *δενδρέων*] *δένδρεοσ?* Cf. v. l. *Γ* 152 et § 8. ‖ 521. *πολυϝηχέα*] *πολυδευκέα* l. a. apud Ael. Hist. An. V 38. ‖ 523. *Ζήθοιο*] *Ζήταο* l. a. apud Eust. (cf. Helladius in Phot. Bibl. 531[a], 20). ‖ 524. *ὀρίνεται* Eust. 1875, 58] *ὀρώρεται Ω.* Cf. vs. 377.

513 sq. γοάουσα et ὁράουσα] § 191. Arte haec participia cohaerent: *interdiu luctui indulgeo, sive meum ipsius sive ancillarum opus specto flens semper* (= *quidquid ago semper deflens*).

518–524. Imitatur Verg. Georg. IV 511–515. *Pandarei filiae* etiam υ 66 sqq. commemorantur. *Pandareüs* autem a nostro poeta dicitur is qui Hesiodo Oper. 568 aliisque audivit *Pandion*. Versus nostros, qui in alius ore quam in ipsius Penelopes forent aptiores, damnarunt Düntzer (cum vs. 525–534) et Kirchhoff. In vs. 524 duae notiones confluxerunt: 1) *sic et ego noctu flebiles cantus edo*, 2) *luctu oppressae in diversa abit mens*.

518. χλωρηῒσ ἀηδών] utrumque †. *Subviridis* sive *lurida* dicitur luscinia.

521. τροπάουσα] § 191 et 251.

522 sq. Luscinia mas cantum a sono „*itu*" producto et aliquoties repetito orditur (cf. Ar. Av. 228). Sed poetis, avicularum sexum nihilo magis curantibus quam leonum (cf. P 133 sq.), hi clamores visi sunt *elegi matris orbatae*, Ἴτυν Ἴτυν πολυθρήνητον flebili voce vocantis; cf. Aesch. Ag. 1144 Soph. El. 148 Eur. fr. 775[21–24] Ar. Av. 212. Noster poeta puerum *Itylum* dixit filium Zethi, posteri patrem pueri necati fecerunt *cuculum* vel *nisum*, quae aves ut stulte sic saepissime sunt permutatae. Mater utrum casu infelici an consulto (ut Medea) interemisset filiolum, e nostri poetae verbis non liquet; posteri nefarium hoc ei consilium tribuerunt. In Aristophanis tamen Avibus Luscinia est Terei uxor dilecta, cum illo πολύδακρυν Ἴτυν lugens.

ἠὲ μένω παρὰ παιδὶ καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω, 525 cf. λ 178
κτῆσιν ἐμήν, δμῳάς τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα, 526 = Τ 333
εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φῆμιν, 527 = π 75
ἦ ἤδη ἅμ' ἕπωμαι, Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος 528 cf. π 76
μνάητ' ἐν μεγάροισι πορὼν ἀπερείσια ϝέδνα. 529a = π 77 529b = Π 178
παῖς δ' ἐμὸς ἧος ἔεν ἔτι νήπιος ἠδὲ χαλίφρων,
γήμασθ' οὔ μ' εἴα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν· 531 cf. σ 270
νῦν δ', ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνει, 532 cf. σ 217 532a cf. β 314
καὶ δή μ' ἀράεται πάλιν ἐλθέμεν' ἐκ μεγάροιο,
κτήσιος ἀσχαλάων, τήν ϝοι κατέδουσιν Ἀχαιοί.
ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι καὶ ἄκουσον.
χῆνές μοι κατὰ ϝοῖκον ἐϝείκοσι πυρὸν ἔδουσι
ἐξ ὕδατος, καί τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσοράουσα·
ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχήλης 538a cf. χ 303
πᾶσι κατ' αὐχέν' ἔϝαξε καὶ ἔκτανεν· οἳ δ' ἐκέχυντο
ἀθρόοι ἐν μεγάροισ', ὃ δ' ἐς αἰθέρα δῖαν ἀέρθη.
αὐτὰρ ἐγὼ 'κλαῖον καὶ ἐκώκυον ἔν περ ὀνείρωι,
ἀμφὶ δ' ἔμ' ἠγερέθοντο ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαὶ
οἴκτρ' ὀλοφυρομένην, ὅ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας. 543a cf. δ 719
ἂψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ προέχοντι μελάθρωι,
φωνῆι δὲ βροτέηι κατερήτυε 'φώνησέν τε·
‚θάρσεε, Ϝικαρίου κούρη τηλεκλειτοῖο·
οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὅ τοι τετελεσμένον ἔσται. 547 cf. υ 90

---

529. μνάητ' ἐν] cf. π 77. || 530. ἧος Nauck] ἕως μὲν Ω, Cauer παῖς δ' ἧος μέν. Cf. § 323. — ἠδὲ G P] ἠὲ F (cf. Ε 162). || 536. πυρὸν] σῖτον P. || 538. ἀγκυλοχήλης] -χείλης Ω (cf. Π 428). || 539. αὐχέν' ἔ(ϝ)αξε Herodian. π. μον. λέξ. p. 15 Dind.] αὐχένας ἦξε Ω. Cf. Γ 273. || 540. μεγάροισ'(ι)] -ρωι M D L W (cf. β 411 et quae in χ narrantur). — δῖαν] δῖον G F. Cf. Π 365.

---

528 sq. De re cf. θ 318 sq.

530. ἔεν] § 302.

— χαλίφρων] cf. δ 371.

532. ὅτε δὴ] cf. Υ 29.

533. *Iamque a me petit ut (ad patrem meum Icarium) redeam.* Cf. α 276.

— ἀράεται] § 191.

— ἐλθέμεν'(αι)] § 125.

— ἐκ μεγάροιο] *ex hocce Ulixis megaro*, in quo suo iure sedet domina (cf. α 333).

534. ἀσχαλάων] § 191.

535—553. *Quando* hoc somnium Penelope viderit quoniam non dixit poeta, non rogasse fortasse satius; sed videtur breve illud temporis spatium cogitandum esse, per quod subito somno a Minerva modo est sopita, σ 187—199.

537. εἰσοράουσα] § 191.

542. ἠγερέθοντο] § 21.

544. προέχοντι] προύχ. Ω.

545. βροτέηι] § 61.

546. θάρσεε] § 191.

χῆνεσ μὲν μνηστῆρεσ, ἐγὼ δέ τοι αἰετὸσ ὄρνισ
ἦα πάροσ, νῦν αὖτε τεὸσ πόσισ εἰλήλουθα,
ὃσ πᾶσι μνηστῆρσιν ἀϝεικέα πότμον ἐφήσω.‘
ὣσ ἔφατ', αὐτὰρ ἐμὲ μελιϝηδὴσ ὕπνοσ ἀνῆκε·
παπτήνασα δὲ χῆνασ ἐνὶ μεγάροισ' ἐνόησα
πυρὸν ἐρεπτομένουσ παρὰ πύελον, ἧχι πάροσ περ.“
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ὦ γύναι, οὔ πωσ ἔστιν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
ἄλλῃ ἀποκλίναντ', ἐπεὶ ἦ ῥά τοι αὐτὸσ Ὀδυσσεὺσ
'πέφραδ' ὅπωσ τελέει· μνηστῆρσι δὲ φαίνετ' ὄλεθροσ
πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τισ θάνατον καὶ κῆρασ ἀλύξῃ.“ 558 = ρ 547
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„ξεῖν', ἦ τοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι
γίγνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι.
δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων·
αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δ' ἐλέφαντι.
τῶν οἳ μέν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῖ' ἐλέφαντοσ,
οἵ ῥ' ἐλεφαίρονται ϝέπε' ἀκράαντα φέροντεσ·
οἳ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
οἵ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τισ ἴδηται.
ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὀΐομαι αἰνὸν ὄνειρον
ἐλθέμεν'· ἦ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο!

553. παρὰ πύελον] πύελον πάρα criticus apud Nauckium; cf. comment. || 558. ἀλύξῃ § 122] -ξει. — In X L W n q additur: μνηστήρων, οἳ δῶμα κατ' ἀντιθέου Ὀδυσῆοσ | ἀνέρεσ (leg. -ασ) ὑβρίζοντεσ ἀτάσθαλα μηχανόωνται (= υ 369 sq., cf. ρ 588). || 565. ῥ'(α) G] τ' F, δ' P. || 567. βροτῶν] -τοῖσ G n. — ἴδηται] neglecto ϝ, *ὅσ τίσ τε ϝίδηται?

549. τεὸσ πόσισ εἰλήλουθα] cf. Η 160.

551. μελιϝηδὴσ ὕπνοσ] cf. Κ 495.

553. *Adstantes alveo, in quo affusa iis erant grana et aqua.* Vox πύελοσ apud Homerum †; apud recentiores sonus υ *brevis* est.

562–569. Cf. Plat. Charm. 173 *a* Horat. Od. III 27, 41 Verg. Aen. VI 893 sqq. et Ψ 62–101. *Somniorum porta* etiam δ 809 commemoratur, *somniorum regio* (δῆμοσ) Oceano et sedibus animarum vicina ω 12. Somnus quia mors brevis est (cf. Λ 241), somniis suus est locus prope vestibulum portae, per quam ad mortuorum regionem fit aditus. Ceterum lectoribus hodiernis lusus e verborum ἐλέφασ — ἐλεφαίρομαι et κέρασ — κραίνω similitudine inani ductus hoc praesertim narrationis loco parum placet, sed inter veteres acutula huiuscemodi originatio laude nunquam caruit, et cf. vs. 407–409.

564. πριστοῖ'(ο)] § 59.

565. ἐλεφαίρονται] cf. Ψ 388.

567. κραίνουσι] § 267.

568. ἐντεῦθεν] non nisi h. Merc. 558 redit.

ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι· 570 = Α 297
ἤδε δὴ ἠὼσ εἶσι δυσώνυμοσ, ἥ μ' Ὀδυσῆοσ
ϝοίκου ἀποσχήσει. νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον·
τοὺσ πελέκυσ, τοὺσ κεῖνοσ ἐνὶ μεγάροισιν ἑϝοῖσι

572. ἄεθλον] -λα Ryl. ‖ 573. πελέκυσ § 75] -κεασ.

571. εἶσι] cf. β 89.

572. Reditum ad suum patrem quo etiam differat mulier misera, quam urgent omnes, — perfecta enim iam est eius tela (cf. vs. 137 sqq.) et novus maritus tandem aliquando erit eligendus, — unum hoc habet, ut procis proponat arcus certamen; sperat autem atque confidit inter eos nullum esse qui arte iaculandi pristinum suum maritum aequare possit.

573—579. Poeta quaestionem sibi propositam: quomodo Ulixi praeberi posset arcus, quo procos ab eo interemtos ferebant fabulae priscae (cf. φ 13—41), ita solvit ut regina arcum mariti in procorum certamen expromeret. Nunc igitur Ulixes verbis Penelopes certior fit cras sibi fore facultatem procos ulciscendi, praesto enim fore ingentem illum arcum et sagittas. Sed artis sagittariae specimen, quod illa a procis poposcit, poeta eiusmodi verbis descripsit ut parum liqueat quaenam rei imago eius menti sit obversata (cf. Δ 105—116 et Ψ 850 sq.). *Roboris* periculum significant verba ὃσ ῥηΐτατα ἐντανύσῃ (adverbium melius abesset), et mox procos desudantes videbimus, dum arcum ingentem intendere frustra conantur. Simile quid narravit Herodotus III 21 sq.: regem Aethiopum Cambysae misisse arcum, quem si posset intenderet, et IV 9 sq.: Scytharum regem eum esse factum qui re probasset se satis valere ad Herculis patris arcum intendendum; „duos enim arcus Hercules habuerat" (cf. B 827). Itaque verba „διοϊστεύειν σιδήρου" (vs. 587 al.) quivis ita intellegat ut Ulixes per ferreas aliquot laminas sagittam adigere dicatur fuisse solitus. Sed id si voluit poeta, procis propositum est certamen quod victoriae spem nullam haberet; non enim humanarum erat virium, uno ictu perforare secures duodecim, sed divinarum. Et *deus* Ulixes fuit primitus (cf. ε 467 sq.), *securium* autem mentio quin ad dei caelestis cultum antiquissimum sit referenda non videtur dubium; qui cultus his annis praesertim ex aedium vetustissimarum ruderibus in *Creta* effossis melius quam antea innotuit, et in Creta commemoranda quam multus fuerit Ulixes (cf. ν 256 sqq.) nunc recordamur. Videtur autem prisca fabula primitus significasse *solem* post *mensem* anni *duodecimum*, superatis igitur signis duodecim zodiaci, novum annum ingredientem, victorem caliginis brumalis; sed poetam Odysseae nihil eiusmodi cogitasse, id addi vix est opus. Acuta autem est H. A. Naberi, viri doctissimi, observatio: tela quaelibet deorsum necessario vergere, sed quanto maior eis sit impetus, tanto tardius vinci vi gravitatis, itaque si modo multo maior sit sagittae celeritas quam robore humano ei possit tribui, fieri posse ut vel per rectam seriem foraminum exiguorum acta non impingat, sed per cuncta transvolet. Hoc igitur fortasse voluit poeta ille

ἵστασχ' ἑξείης, δρυόχους ὥς, δώδεκα πάντας,
στὰς δ' ὅ γε πολλὸν ἄνευθε διερρίψασκεν ὀϊστόν.
νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω·
ὃς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσηι βιὸν ἐν παλάμηισι 577-581 = φ 75 sqq.
καὶ διοϊστεύσηι πελέκεων δύο καὶ δέκα πάντων,
τῶι κεν ἅμ' ἑσποίμην νοσφισσαμένη τόδε δῶμα 579 cf. φ 104

575. διερρίψασκεν § 146] -πτασκεν.

vetustior et nobis ignotus, quem noster nunc sequitur. Sed et ipsum Odysseae poetam id voluisse quominus sumamus, obstare videntur verba: διοϊστεύειν σιδήρου vs. 587 al. et: πελέκεων οὐκ ἤμβροτε πάντων | πρώτης στειλειῆς sive *cunctarum securium summa capita feriit* φ 422. An πρώτη στειλειή dicitur *primum* sive *summum trium* pluriumve *foraminum* in ferro securis iuxta lignum manubrii patentium? Ea vis si voci στειλειή (φ 422) audacter sane neque lingua favente tribuitur, optime congruit figura securis (aeneae) e tumulo perantiquo prope Amyclas (nunc Vaphio) anno 1889 protractae, quam Andreas Lang ad nostrum locum illustrandum adhibuit:

„crescent-shaped, with two large holes, . . . while the back is cut out in three teeth. Through these is the hole for the helve which was guarded by a sort of annular cap distinct from the axe head" (Tsountas and Manatt Myc. Age 207). Sed huiuscemodi securis si vocabatur πέλεκυς, quid fuerint τὰ ἡμιπέλεκκα, quorum mentio fit Ψ 851, dictu difficile; neque admodum apta sic videtur comparatio τῶν δρυόχων. Isdem incommodis premitur opinio Murrayi, Ulixi tales secures tribuentis qualis est ea quam tenet Amazon in metopo Selinuntio efficta (cf. Helbig Epos[1] 255):

Bipennes igitur cogitasse videtur poeta noster, sed bipennium στειλειάς quas dixerit incertum est.

573. πέλεκυς] § 75.

574. δρυόχους ὥς] *ita collocatos ut fulcra navis,* quibus sustentatur carina dum navis construitur; cf. Ar. Thesm. 52 Plat. Tim. 81*b* Orph. Argon. 272 sq. Apoll. Rh. I 723 Polyb. I 38. Huiusmodi statuminibus *bipennes* apte nunc assimulantur.

575. στάς] *stans.* Lingua quidem sinit alteri genui innisum Ulixem sibi fingere (cf. E 309), sed cum Iliadis tum Odysseae poeta sagittarios *magnis* arcubus *stantes* usos cogitavit (cf. Δ 112 sq. φ 138).

576. ἐφήσω] *concedam, ad eum eos admittam.*

578. πελέκεων] § 8.

579. ἑσποίμην] § 247.

— δῶμα | κουρίδιον] *domum in quam virgo veni.* Item φ 78; cf. ο 22.

κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βιότοιο,
τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι ἔν περ ὀνείρωι."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ· 582 sq. = 164 sq.
„ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδα' Ὀδυσῆοσ,
μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοισ' ἔνι τοῦτον ἄεθλον·
πρὶν γάρ τοι πολύμητισ ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύσ, 585ᵇ = ξ 161
πρὶν τούτουσ τόδε τόξον ἐΰξοον ἀμφαφάοντασ 586 cf. ϑ 215
νευρήν τ' ἐντανύσαι διοϊστεῦσαί τε σιδήρου." 587 cf. φ 97, 114, 127
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„εἴ μ' ἐθέλοισ σύ, ξεῖνε, παρήμενοσ ἐν μεγάροισι 589ᵇ = ρ 521
τερπέμεν', οὔ κέ μοι ὕπνοσ ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη.
ἀλλ' οὐ γάρ πωσ ἔστιν ἀΰπνουσ ἔμμεναι αἰεὶ
ἀνθρώπουσ· ἐπὶ γὰρ τὸ ϝεκάστωι μοῖραν ἔθηκαν 592ᵇ cf. λ 560
ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν. 593 cf. γ 3
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα 594ᵇ-597ᵃ = ρ 101 sqq.
λέξομαι εἰσ εὐνήν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺσ
ᾤχετ' ἐποψόμενοσ Κακοϝίλιον οὐκ ὀνομαστήν. 597 = 260
ἔνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λέξεο τῶιδ' ἐνὶ ϝοίκωι, 598ᵃ = γ 365
ἢ χαμάδισ στορέσασ, ἤ τοι κατὰ δέμνια θέντων."
ὣσ ϝειποῦσ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα, 600 sq. cf. σ 206 sq.
οὐκ οἴη· ἅμα τῆι γε καὶ ἀμφίπολοι 'κίον ἄλλαι. 601 cf. Γ 143 ζ 84
εἰσ δ' ὑπερῶι' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ 602-604 = α 362 sqq.
'κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα ϝοι ὕπνον
ϝηδὺν ἐπὶ βλεφάροισι 'βάλε γλαυκῶπισ Ἀθήνη.

584. τοῦτον ἄεθλον] τοῦτο νόημα P (ut β 363). ‖ 586. τόδε] τό γε n, ποτε l. a. ‖ 587. τ'(ε) G P] om. F. ‖ 589. *μ'(ε) ἐθέλοισ σύ] κ' ἐθέλοισ (P) vel -λεισ (G F) μοι. ‖ 591. αἰεὶ] αἰὲν Ω (cf. Α 520). ‖ 592. τὸ ϝεκάστωι Bentley] τοι ἑκ.

583. Λαερτιάδα'(ο)] § 55.

585—587. Verba ἀμφίβολα; cf. β 35.

586. ἀμφαφάοντασ] § 191.

587. σιδήρου] *ferreae* esse solebant secures; cf. vs. 573—579 et Ψ 826—835. Redit locutio φ 97, 114, 127, 328 ω 177; praeterea cf. φ 3, 61, 81 ω 168.

590. τερπέμεν'(αι)] § 125.

592 sq. Id enim fert sors communis mortalium, ut et dormiendum iis sit.

597. Κακοϝίλιον] cf. Γ 39.

598. τῶιδ' ἐνὶ ϝοίκωι] *hic in aedium parte inferiore*, non in ipso megaro, sed in prodomo; cf. υ 5 et Ω 643—650.

599. ἢ . . . ἤ] *sive . . ., quod malle te dixisti* (cf. vs. 338), *sive . . ., quod modo iubebam.*

— θέντων] subiectum facile suppletur, cf. σ 307—310. *Ancillarum* hoc fuit officium.

τὰ πρὸ τῆσ μνηστηροφονίασ.

υ αὐτὰρ ὃσ ἐν προδόμωι ηὐνάζετο δῖοσ Ὀδυσσεύσ.
κὰμ μὲν ἀδέψητον βοέην ᾿στόρεσ᾿, αὐτὰρ ὕπερθε
κώεα πόλλ᾿ ὀΐων, τοὺσ ἱρεύεσκον Ἀχαιοί·
Εὐρυνόμη δ᾿ ἄρ᾿ ἐπὶ χλαῖναν ᾿βάλε κοιμηθέντι.
ἔνθ᾿ Ὀδυσεὺσ μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῶι
᾿κεῖτ᾿ ἐγρηγορέων.
ταὶ δ᾿ ἐκ μεγάροιο γυναῖκεσ
ἤϊσαν, αἳ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάροσ περ,
ἀλλήλισι γέλον καὶ ἐϋφροσύνην παρέχουσαι.
τοῦ δ᾿ ὠρίνετο θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι, 9 cf. h. Ap. 524
πολλὰ δ᾿ ἐμερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 9^a = *I* 595; 10 cf. *E* 671
ἠὲ μεταΐξασ θάνατον τεύξειε ϝεκάστηι,
ἢ ἔτ᾿ ἐῶι μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
ὕστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ ϝοι ἔνδον ὑλάκτει. 13^a = δ 685
ὠσ δὲ κύων ἀμαλῆισι περὶ σκυλάκεσσι βιβᾶσα 14 cf. Simonid. Amorg. fr. 7^{34}
ἄνδρ᾿ ἀγνοιήσασ᾿ ὑλάει μέμονέν τε μάχεσθαι,

1. ὃσ § 15] ὁ. ‖ 6. ἐγρηγορέων Galen. V 304] -όων. Cf § 191. ‖ 8. γέλον § 63] γέλω τε G P, γέλωτα F (καὶ εὐφρ.; cf. ζ 156 ι 6). ‖ 10. ἐμερμήριζε D] -ξε G F P. ‖ 12. ἔτ᾿ ἐῶι] ἐάοι Knight. ‖ 14. βιβᾶσα Fick] βεβῶσα (βεβῶτα P, βοῶσα Et. Gud. 356, 39). Cf. *Γ* 22. Perfecti forma Homerica (cf. *Ω* 81) restitui potest scribendo *βεβαυῖα περὶ σκυλάκεσσ᾿ ἀμαλῆισι. Sed et part. praes. h. l. recte habet (cf. *Θ* 331 *Ξ* 424 *P* 80, 313).

1. ἐν προδόμωι] cf. quae ad Ω 643—650 sunt observata.

2. ἀδέψητον] pilis igitur non nudatum. Cf. P 392 et χ 362 sq.

4. ἄρ᾿(α)] *certe*, ut hoc saltem tegumenti haberet senex adversus gelu nocturnum (cf. vs. 143 et ε 467 sq.).

6. ἐκ μεγάροιο] ibi igitur officiis domesticis hucusque functae erant, duodecim certe ancillae illae, quae cum procis rem habebant (cf. χ 424), fungi se simulaverant, donec regina sursum abiret cubitum.

12 Ancillae cum procis ubi convenerint poeta non dixit, sed in cubiculis duodecim procorum illorum, qui Ithacae habitabant, noctem transegisse eas sumsisse videtur (cf. α 245—248).

13. ὕστατα καὶ πύματα] cf. X 203. — ὑλάκτει] § 191. Stat. Silv. II 1, 13 *latrant praecordia*; cf. Aesch. Pers. 991.

14—16. Cf. δ 791—793 et Simonid. Amorg. 7, 34.

14. περὶ . . . βιβᾶσα] cf. A 37.

15. ἄνδρ᾿ ἀγνοιήσασ᾿ ὑλάει] ἄνδρα utriusque verbi est obiectum: *allatrat virum sibi ignotum* propius accedentem. Cf. π 5.

ὣσ ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτε' ἀγαιομένου κακὰ ϝέργα.
στῆθοσ δὲ πλήξασ κραδίην ἠνίπαπε μύθωι·
„τέτλαθι δή, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλησ
ἤματι τῶι, ὅτε τοι μένοσ ἄσχετοσ ἤσθιε Κύκλωψ
ἰφθίμουσ ἑτάρουσ· σὺ δ' ἐτόλμαεσ, ὄφρα σε μῆτισ
ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο ὀϊόμενον θανέεσθαι.“
ὣσ ἔφατ' ἐν στήθεσσι καθαπτόμενοσ φίλον ἦτορ·
τῶι δὲ μάλ' ἐν πείσηι κραδίη 'μένε τετληυῖα
νωλεμέωσ, αὐτὸσ δὲ 'ϝελίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
ὡσ δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ πολέοσ πυρὸσ αἰθομένοιο
ἐμπλείην κνίσησ τε καὶ αἵματοσ ἔνθα καὶ ἔνθα — 26ª = σ 119
αἰόλληι, μάλα δ' ὦκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι,
ὣσ ἄρ' ὅ γ' ἔνθα καὶ ἔνθα 'ϝελίσσετο μερμηρίζων,
ὅππωσ δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρασ ἐφήσει — 29 sq.ª cf. 39 sq. 29 cf. ν 376
μοῦνοσ ἐὼν πολέσι.
σχεδόθεν δέ ϝοι ἦλθεν Ἀθήνη — 30ᵇ = β 267
οὐρανόθεν καταβᾶσα, δέμασ δ' ἐϝέϝικτο γυναικί, — 31ª = P 545, 31ᵇ = δ 796
'στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆσ καί μιν πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· — 32 = Ψ 68
„τίπτ' αὖτ' ἐγρήσσεισ, πάντων περὶ κάμμορε φωτῶν; — 33ᵇ = λ 216
ϝοῖκοσ μήν τοι ὅδ' ἐστί, γυνὴ δέ τοι ἥδ' ἐνὶ ϝοίκωι
καὶ πάϊσ, οἷόν πού τισ ἐϝέλδεται ἔμμεναι υἷα.“

16. ῥα X U] ἄρα G F P H M. — ἀγαιομένου] ἀταιομένου Etym. M. s. v. et l. a. apud Eust. ‖ 18. δή G] om. F P. ‖ 19. τοι F] μοι G P. ‖ 20. σε] με Ernesti (in vs. 19 μοι legens). ‖ 23. δὲ μάλ' (α)] δ' αὖτ' Plut. Mor. 506 *b*. ‖ 24. αὐτὸσ δὲ Cobet] ἀτὰρ αὐτόσ. ‖ 29. ἐφήσει] ἐφείη (item υ 386, ubi cf. v. l.)? Cf. Δ 335 α 116. ‖ 34. μήν § 18] μέν. — ἥδ'(ε) P] ὧδ' G F.

16. ὑλάκτε'(ε)] § 191.

18. Cf. Plat. Phaedon. 94 *d* Rep. 390 *d*, 441 *b* Cic. ad Att. IX 15. *Fortem hoc animum tolerare iubebo*, | *et quondam maiora tuli* Hor. Sat. II 5, 20 sq.; sed *tolerandi* et *ferendi* verba non reddunt mentem poetae. Heros ne *animi despondeat*, sed mente immota ultimum quod instat vitae periculum proximo die audacter adeat, ipse se cohortatur. *Nunc ea constantia opus erit qua superavi Cyclopem et cetera longi itineris pericula.*

23. ἐν πείσηι] vox †, *confidentia?*

25—28. Vivida comparatio et ab epica illa gravitate longe remota. Nempe subridere audientes nunc voluit poeta, ut tum cum heroëm in scrobe foliorum plena abditum assimulavit *prunae* favilla tectae (ε 488—491), vel ut Iliadis poeta cum Troianos Aiacem insequentes *pueris* assimulavit *asinum* propellere frustra conatis (Λ 558 sq.). Cf. Α 599 sq. σ 1—157 et de ipsa re σ 44 sq., 118 sq. Ar. Nub. 410 sqq.

29. χεῖρασ ἐφήσει] cf. Α 88.

31. ἐϝέϝικτο § 160] ἤϊκτο.

τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, θεά, κατὰ μοῖραν ἔϝειπεσ· 37 cf. Α 286
ἀλλ' ἔτι μοι τόδε θυμὸσ ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει, 38ᵇ = π 73
ὅππωσ δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρασ ἐφήσω 39 sq. cf. ψ 37 sq. 39 sq.ᵃ cf. 29 sq.
μοῦνοσ ἐών· οἳ δ' αἰὲν ἀϝολλέεσ ἔνδον ἔασι. 39 cf. ν 376
πρὸσ δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω· 41 cf. π 291
εἴ περ γὰρ κτείναιμι Διόσ τε σέθεν τε ϝέκητι,
πῆι κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τά σε φράζεσθαι ἄνωγα. 43ᵇ cf. α 269
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„σχέτλιε, καὶ μέν τίσ τε χερείονι πείθεθ' ἑταίρωι,
ὅσ περ θνητόσ τ' ἐστὶ καὶ οὐ τόσα μήδεα ϝοῖδε· 46 = Σ 363
αὐτὰρ ἐγὼ θεόσ εἰμι, διαμπερὲσ ἥ σε φυλάσσω
ἐν πάντεσσι πόνοισ'. ἐρέω δέ τοι ἐξαναφανδόν· 48ᵃ cf. Κ 245
εἴ περ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
νῶϊ περισταῖεν κτεῖναι μεμαῶτεσ Ἄρηϊ,
καί κεν τῶν ἐλάσαιο βόασ καὶ ϝίφια μῆλα.
ἀλλ' ἑλέτω σε καὶ ὕπνοσ· ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
πάννυχον ἐγρήσσοντα, κακῶν δ' ὑποδύσεαι ἤδη.“ 53ᵃ cf. Δ 551
ὣσ φάτο καί ῥά ϝοι ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευε, 54ᵇ cf. μ 338
αὐτὴ δ' ἂψ ἐσ Ὄλυμπον ἀφίκετο δῖα θεάων.
εὖτε τὸν ὕπνοσ ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ, 56 = Ψ 62
λυσιμελήσ, ἄλοχοσ δ' ἄρ' ἐπήγρετο κεδνὰ ϝιδυῖα·

---

38. ἀλλ' ἔτι Hartman] ἀλλά (ἄλλο G) τι. An *ἄλλο δὲ (cf. π 470)? — φρεσὶ] στήθεσσι G (cf. η 187). ‖ 42. τε (ϝ)έκητι P] τ' ἀέκητι F. ‖ 43. τά σε G P] τὸ δὲ F. ‖ 45. πείθεθ' (-ται)] θαρσεῖ pap. Hib. 23. ‖ 46. τ'(ε) F] om. G P. ‖ 48. πόνοισ'] . . . ων pap. Hib. 23. — ἐρέω] neglecto ϝ. ‖ 51. In pap. Hib. 23 accedit versus: [αὐτούσ τε κτείν]ειασ ἀπ[ούρασ νόστιμον ἦμαρ]. ‖ 52 sq. Pro his pap. Hib. 23 unum habet: [ἀλλ' ἑλέτω σε καὶ ὕ]πνοσ ε . . νεπικ . . . ‖ 55. ἂψ F P] αὐτ' G. — ἀφίκετο] ἀπέστιχε pap. Hib. 28 et U[1], ut μ 143. — In pap. Hib. 23 accedit versus: ἧστο δ' ἐν πατ]ρὸσ με[γάρωι μετὰ δαίμονασ ἄλλουσ].

---

39. χεῖρασ ἐφήσω] cf. Α 88.

42. εἴ περ γὰρ κτείναιμι] *nam etiamsi contingat — id quod vix ausim sperare — ut eos interficiam*. De optativo cf. Γ 299.

— Διόσ τε σέθεν τε] § 3.

43. τά] *quomodo procos ulcisci, dein incolumis ipse evadere possim*.

49—51. Non ipsorum procorum caedem nunc cogitat dea sive poeta, sed id quod heros ultimum dixit (vs. 42 sq.) sive pugnam qua *post caedem* eum petent procorum propinqui, et *multam* quam ab his Ulixes solvi iubebit. Cf. ψ 356—358 et ω 546 sq. — Sic poeta parat, quem in mente habet, carminis exitum.

53. ὑποδύσεαι] cf. Ζ 127.

57. λυσιμελήσ] cf. δ 794.

— κεδνὰ ϝιδυῖα] § 160.

'κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσι.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα 'κορέσσατο ϝὸν κατὰ θυμόν,
Ἀρτέμιδι πρώτιστα ἐπηύξατο δῖα γυναικῶν·
„Ἄρτεμι, πότνα θεά, θύγατερ Διόσ, αἴθε μοι ἤδη
ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἕλοιο 62 cf. *E* 317
αὐτίκα νῦν, ἤ καί με ἀναρπάξασα θύελλα 63 sq. cf. *Z* 346 sq.
οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἠερόεντα κέλευθα, 64[b] = ω 10
ἐν δὲ βάλοι προχοῆισ' ἀψορρόου Ὠκεανοῖο.
ὠσ δ' ὅτε Πανδαρέου κούρασ ἀνέλοντο θύελλαι, 66[a] cf. τ 518

67 *τῆισι τοκῆασ μὲν 'φθῖσαν θεοί, αἳ δ' ἐλίποντο*
ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, 'κόμισσε δὲ δῖ' Ἀφροδίτη
τυρῶι καὶ μέλιτι γλυκερῶι καὶ ϝηδέϊ ϝοίνωι· 69 cf. κ 234
Ἥρη δ' αὐτῆισιν περὶ πασέων 'δῶκε γυναικῶν
ϝεῖδοσ καὶ πινυτήν, μῆκοσ δ' ἔπορ' Ἄρτεμισ ἁγνή,
ϝέργα δ' Ἀθηναίη 'δέδαε κλυτὰ ϝεργάζεσθαι.
εὖτ' Ἀφροδίτη δῖα προσέστιχε μακρὸν Ὄλυμπον,
κούρηισ' αἰτήσουσα τέλοσ θαλεροῖο γάμοιο,
εἰσ Δία τερπικέραυνον (ὃ γάρ τ' εὖ ϝοῖδεν ἅπαντα,

58. In pap. Hib. 23 accedit versus: . . . *σθεν αχην εχονοι* . . . ‖ 60. *πρώτιστα*] *-ταν* G, *-τον* *Ω*; cf. δ 577. — *γυναικῶν* Ryl. P G²] *θεάων* G¹ F. ‖ 61. *αἴθε μοι ἤδη*] *αἰγιόχοιο* G (cf. γ 42). ‖ 63. **καί με*] *ἔπειτά μ'*. Non ut *posthac* (cf. Ψ 551 sq.) sed ut *nunc* subita morte abripiatur optat. ‖ 65. *δὲ βάλοι προχοῆισ'* Knight] *προχοῆισ* (*-ῆι* G) *δὲ βάλοι*. Cf. § 57 et λ 242. ‖ 67—78. His resectis vicini servari posse videntur; Knight del. vs. 66—81, Kirchhoff vs. 66—82, la Roche vs. 63[b]—81[a] (*ἤ—ὀσσομένη*), vHerwerden vs. 63—82. ‖ 68. *'κόμισσε*] *κόμιζε* pap. Hib. 23.

62. Dianae tela mulieribus mortem subitam inferunt (cf. γ 280). Prius mori cupit Penelope quam allucescat dies certamen procorum allaturus, quo ne cum novo marito ineundae sibi sint nuptiae quam maxime veretur. Nam licet vix credibile ducat esse inter procos qui arcum Ulixis intendere et telum per secures transmittere possint (cf. τ 572), incertum tamen scit esse rei eventum, iamque insomnis in lecto iacens metu magis opprimitur.

65. Sufficiebat *abripiendi* verbum, vel sic enim mortuae umbra in animarum sedes Oceano vicinas (cf. κ 513—530) erat perventura; sed quae adduntur augent emphasim, nam hominibus et huic terrarum orbi ereptam *Oceani* undis inici, id velut *bis mori* est. — ἀψορρόου] cf. Σ 399.

66—78. Fabulae etiam aliunde cognitae, quae erat de Luscinia Pandarei filia, τ 518—524 facta est mentio. Hoc vero loco quae de Pandarei filiabus dicuntur, aliorum testimoniis illustrari nequeunt, est autem manifestum non ipsi Odysseae poetae ea deberi. Quae posteri de iis et de patre narrarunt, afferunt scholia, Eustathius, alii.

69. Venus puellulis κυκεῶνα praebuit, potionem stomachis tenellis aptam; cf. κ 234.

70. Novicia sunt αὐτῆισιν (§ 98) et πασέων (§ 56).

79 ὥσ ἔμ' ἀϝιστώσειαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντεσ,
ἠέ μ' ἐϋπλόκαμοσ βάλοι Ἄρτεμισ, ὄφρ' Ὀδυσῆα
ὀσσυμένη καὶ γαῖαν ὕπο στυγερὴν ἀφικοίμην
μηδέ τι χείρονοσ ἀνδρὸσ ἐϋφραίνοιμι νόημα.
ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακόν, ὁππότε κέν τισ
ἤματα μὲν κλαίηι πυκινῶσ ἀκαχημένοσ ἦτορ,
νύκτασ δ' ὕπνοσ ἔχηισιν, — ὃ γάρ τ' ἐπέλησεν ἁπάντων,
ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἂρ βλέφαρ' ἀμφικαλύψηι, —
αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων·
τῆιδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθε ϝείκελοσ αὐτῶι, [sq.
τοῖοσ ἐὼν οἷοσ ἤϊ' ἅμα στρατῶι, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ 89ᵇ sq.ᵃ = δ 259
'χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἤδη." 90 cf. τ 547
ὣσ ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονοσ ἤλυθεν Ἠώσ. 91 = κ 541
τῆσ δ' ἄρα κλαιούσησ ϝόπα σύνθετο δῖοσ Ὀδυσσεύσ·

---

76 μοῖράν τ' ἀμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων),
τόφρα δὲ τὰσ κούρασ ἅρπυιαι ἀνηρέψαντο 77ᵇ cf. α 241
καί ῥ' ἔδοσαν στυγερῆισιν Ἐρινύσιν ἀμφιπολεύειν.

---

77. ἅρπυιαι ἀνηρέψαντο] ἀνηρειψαντο θύελλαι P. Cf. α 241 et de verbo Υ 234. ‖ 83. ἔχει F] ἔχειν G P. — In marg. U additur: ἤτοι μέν τε βροτῶν ἄλλοσ, ὧι πένθοσ ἱκάνει. ‖ 85. ἁπάντων G P] ἅπαντασ F. ‖ 89. ἤϊ'(ε) § 308] ἤιεν.

---

76. *Singulis mortalibus fortuna quid praestituerit, quid denegaverit.* Vox ἀμμορίη †, de μοίρησ vocis vi cf. Γ 182.

77 sq. *Procellae* (cf. Π 150 sq.) puellas abreptas tradiderunt Erinysi, de quibus cf. Ι 454.

80 sq. *Ut etiam moribunda Ulixem spectem animo.* De verbo ὄσσεσθαι cf. Α 105 (ceteris locis additum est θυμῶι). Mori cupit uxor fida, dum ante mentis oculos versatur species mariti, quem saltem in somno modo adspexit (cf. vs. 88—90).

82. *Neque viri deterioris mentem gaudio afficiam*, expleta tandem spe in matrimonium me accipiendi et sic ipso regno potiundi. Similis vocis νόημα usus est in Hesiodi fr. 162.

87. ὀνείρατ'(α)] cf. δ 841. — ἐπέσσευεν] species nocturnas etiam extra mentem dormientium extare poetae et eius aequalibus persuasum fuit; cf. Ψ 62—101.

88. παρέδραθε] loquentis menti obversatur subiectum ὄνειροσ, fallax εἴδωλον et ipsi Ulixi simile.

89. οἷοσ] § 17.

92—97. Per silentium nocturnum Ulixes in prodomo iacens voce uxoris e somno excitatur et vel singula huius verba percipit (cf. α 330—332 et ρ 504). Vix autem se retinet (μερμηρίζει) quin ad eam accedat et ea quae per somnium fallax Penelopes menti modo obversata sunt vera reddat. Cohibet tamen et nunc animi sui impetum: surgit et stramenta e prodomo removet, dein ad deum optimum maximum precatur. Cf. τ 209—212.

ʾμερμήριζε δ ἔπειτα, ʾδόκησε δέ ϝοι κατὰ θυμὸν
ἤδη γιγνώισκουσα παρεστάμεναι κεφαλῆφι.
χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κώεα, τοῖσιν ἐνηῦδε,
εἰσ μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου, ἐκ δὲ βοείην
ʾθῆκε θύραζε φέρων, Διὶ δ' ηὔξατο χεῖρασ ἀνασχών·
„Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντεσ ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρὴν 98ᵇ = Ξ 308
ἤγετ' ἐμὴν εἰσ γαῖαν, ἐπεί μ' ἐκακώσατε λίην,
φήμην τίσ μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
ἔνδοθεν, ἔκτοσθεν δὲ Διὸσ τέρασ ἄλλο φανήτω.“
ὧσ ἔφατ' εὐχόμενοσ. τοῦ δ' ἔκλυε μητιέτα Ζεύσ· 102 = Π 249
αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντοσ Ὀλύμπου, 103ᵇ = Α 532
φήμην δ' ἐκ ϝοίκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρὶσ
πλησίον, ἔνθ' ἄρα ϝοι μύλαι ἥατο ποιμένι λαῶν,
τῆισι δυώδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκεσ
ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
αἳ μὲν ἄρ' ἄλλαι ηὗδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν,

---

104 ὑψόθεν ἐκ νεφέων· ʾγήθησε δὲ δῖοσ Ὀδυσσεύσ.

---

93. (ʾ)μερμήριζε H¹] -ξε G F P. || 100. ἐγειρομένων] ἀγ. X W (cf. vs. 123 et *H* 434). || 101. φανήτω] φανῆναι F. || 104. Versum propter vs. 120 sq. inutilem et cum vs. 114 pugnantem del. Knight. || 106. ἥατο] cf. *O* 10. || 107. *τῆισι δυώδεκα] τῆισιν (G F) vel τοῖσιν (P) vel τῆισι δὲ (n) vel τοῖσι δὲ (recc.) δώδεκα Ω. Cf. ζ 8. || 108. ἀλείατα G] ἀλ(ε)ίφατα F P. || 109. ἄλλαι ηὗδον] vitium metricum (§ 14), *ἄλλαι μέν ῥα καθηῦδον? Fick inserit ἔθ' (cf. vs. 122 sq.). — πυρὸν] σῖτον H² (cf. ἄλφιτα sive *hordeum* vs. 108).

---

93. ʾδόκησε δέ ϝοι κατὰ θυμὸν] cf. κ 415.

95. συνελὼν] cf. Π 740.

96 sq. *Vestes stragulas* ancillae mox reponent in arca megari (cf. Ζ 288), unde exprompserunt; *pellem bubulam* reportat Ulixes in aulam, ubi cum aliis pellibus fuerat seposita.

98—100. Ad Iovem precatur, utpote πανομφαῖον. Cf. Θ 250.

98. ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρὴν] cf. Ξ 308.

100 et 105. φήμην] cf. β 35.

103. ἀπ' αἰγλήεντοσ Ὀλύμπου] cf. Α 532.

106. ἥατο] § 220, *collocatae erant;* cf. Γ 134 sq.

107. δυώδεκα] duodecim e quinquaginta ancillis (cf. χ 421 et η 103—106). — ἐπερρώοντο] non: *tum opus faciebant* (cf. vs. 109), sed: *opus facere solebant.*

108. ἄλφιτα . . . καὶ ἀλείατα] *farinam hordeaceam*, unde fiat μᾶζα (quae vox apud Homerum non invenitur), et *triticeam*, in ἄρτουσ πυρίνουσ (cf. ρ 343 σ 120) effingendam. Vox ἀλείατα † (att. ἄλευρα).

109 sq. Ceterae mulieres nocte ingruente et opere absoluto cubitum iverant, sed una, quae erat debilior, etiam usque ad seram noctem laborabat, irata ideo et procis infensa, ob quos tam multum iam farinae requireretur et ipsi etiam vigilandum esset defessae.

ἡ δὲ μί' οὔ πω ἐπαύετ', ἀφαυροτάτη δ' ἐτέτυκτο·
ἥ ῥα μύλην στήσασα ϝέπος 'φάτο σῆμα ϝάνακτι·
„Ζεῦ πάτερ, ὅσ τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισι ϝανάσσεισ,
ἦ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντοσ, 113ᵇ = Τ 130
οὐδέ ποθι νέφοσ ἐστί· τέρασ νύ τεωι τόδε φαίνεισ.
κρήηνον καὶ ἐμοὶ δϝειλῆι ϝέποσ, ὅττι κε ϝείπω·
μνηστῆρεσ πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤματι τῶιδε
ἐν μεγάροισ' Ὀδυσῆοσ ἑλοίατο δαῖτ' ἐρατεινήν,
οἳ δή μοι καμάτωι θυμαλγέϊ γούνατ' ἔλυσαν
ἄλφιτα τευχούσηι. νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.“ 119ᵇ cf. Α 232
ὣσ ἄρ' ἔφη· 'χαῖρεν δὲ κλεηδόνι δῖοσ Ὀδυσσεὺσ 120 cf. σ 117
Ζηνόσ τε βροντῆι· 'φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτασ. 121ᵇ cf. Γ 28

αἱ δ' ἄλλαι δμωιαὶ κατὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆοσ
ἐγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρηι ἀκάματον πῦρ.
Τηλέμαχοσ δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο, ϝισόθεοσ φώσ,
ϝείματα ϝεσσάμενοσ· περὶ δὲ ξίφοσ ὀξὺ 'θέτ' ὤμωι, 125 sq. = β 3 sq.
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχοσ ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῶι. 127 = Κ 135
'στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, πρὸσ δ' Εὐρυκλέειαν ἔϝειπε· 128ᵃ = φ 124, 149 ω 178, 493 cf. Ζ 375
„μαῖα φίλη, πῶσ ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ ϝοίκωι;

115. κρήηνον καὶ Bothe] κρήηνόν νυν P (cf. Ψ 485), κρήηνον νῦν καὶ F, κρῆνον νῦν καὶ G. Cf. § 267 et simile vitium η 86. ‖ 121. τίσεσθαι i²] τίσασθαι Ω. Cf. Γ 28. ‖ 123. ἐγρόμεναι G] ἀγρ. F P (cf. vs. 100 et Η 434). ‖ 129. πῶσ G] πῶσ τὸν F P. — ἐτιμήσασθ'] -σατ' P. Fuitne l. a. πῶσ τὸν ξεῖνον 'τιμήσατε οἴκωι? Activum usitatum magis, medium tamen etiam τ 280 (= ψ 339) legitur.

111. Haec igitur ancilla tonitru audito lapidem molarem cohibuit, interim pessima quaevis imprecata procis, quippe languore et somno confecta. Lapide molari, qui μύλαξ vocabatur (Μ 161), in cava mula, cui μύλη nomen erat (η 104 υ 106, 111), manu circumrotato grana frumenti conterebantur.

112. Cf. Verg. Aen. I 229 sq.

116. πύματόν τε καὶ ὕστατον] cf. Χ 203.

120. Cf. σ 117.

125—128. Telemachus indutis vestibus et sumtis telis, non solo gladio, sed et hasta, — foras enim proditurus erat (cf. vs. 144 sq. et β 10), — egressus est ex aula, ubi thalamum habebat (cf. α 425 sq.), ut per prodomum peteret megaron, quemadmodum solebat quotidie. In limine autem megari adstans allocutus est nutricem.

128. Εὐρυκλέειαν] § 73.

129—133. Veritus est filius ne pater, quem ab Euryclea agnitum nesciebat, parum laute esset exceptus, quippe qui mendicus videretur nutrici ceterisque omnibus.

εὐνῆι καὶ σίτωι; ἠ' αὔτωσ κεῖται ἀκηδήσ;
τοιαύτη γὰρ ἐμὴ μήτηρ πινυτή περ ἐοῦσα·
ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
χείρονα, τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμάσσασ' ἀποπέμπει."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Εὐρυκλέεια·
„ἦ κέν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιάοιο. 135ᵇ cf. Δ 654
ϝοῖνον μὲν γὰρ ἔπινε καθήμενοσ, ὄφρ' ἔθελ' αὐτόσ,
σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι· εἴρετο γάρ μιν.
ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου 'μιμνήισκοντο,
ἡ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμωιῆισι,
αὐτὰρ ὅ γ', ὥσ τισ πάμπαν ὀϊζυρὸσ καὶ ἄποτμοσ,
οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν,
ἀλλ' ἐν ἀδεψήτωι βοέηι καὶ κώεσιν οἰῶν
ἕδραθ' ἐνὶ προδόμωι· χλαῖναν δ' ἐπεϝέσσαμεν ἡμεσ."
ὣσ 'φάτο, Τηλέμαχοσ δὲ δι' ἐκ μεγάροι' ἐβεβήκει 144 = τ 47 cf. [ρ 61
ἔγχοσ ἔχων· ἅμα τῶι γε κύνεσ πόδασ ἀργοὶ ἕποντο. 145 = ρ 62
'βῆ δ' ἴμεν' εἰσ ἀγορὴν μετ' ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιούσ. 146ᵃ cf. β 10

ἡ δ' αὖτε δμωιῆισιν ἐκέκλετο δῖα γυναικῶν,
Εὐρυκλέει' Ὦποσ θυγάτηρ Πεισηνορίδαο· 148 = α 429
„ἀγρέεθ', αἳ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι

130. *αὔτωσ* G P] *αὐτὸσ* F. ‖ 131. *ἐμὴ*] *ἐμοὶ* F. ‖ 132. *ἐμπλήγδην* Ar. Ryl. G P] *ἐκπλ.* F. ‖ 133. *ἀτιμάσσασ'(α)* § 144] *-μήσασ'*. ‖ 134. *περίφρων*] *φίλη τρόφοσ* Ryl. U (ut τ 21; eadem est varietas χ 492 ψ 25). ‖ 135. **ἦ κεν*] *οὐκ ἄν*. ‖ 138. *'μιμνήισκοντο* U i[2]] *-κετο* G, *-κοιτο* Ω. Alienus hinc est opt. actionis iteratae (*P* 733 al.; cf. *Γ* 216 et v. l. *N* 329). ‖ 145. *κύνεσ πόδασ*] *πόδασ* om. M[1], *δύω κύνεσ* Bekker (ut β 11). ‖ 149. *ποιπνύσασαι* G P] *-πνύουσαι* F (cf. *Α* 600 *Ξ* 155 Σ 421 *Ω* 475 γ 430; aor. etiam *Θ* 219 extat).

132. ἐμπλήγδην] †, εὐμεταβόλωσ interpretabatur Ar., alii *temere*, quod verum videtur.

134. Εὐρυκλέεια] § 73.

135. αἰτιάοιο] § 191.

136 sq. Non dixit hoc supra poeta, operae enim tunc non fuit pretium commemorare rem levissimi momenti quaeque per se intellegeretur.

136. καθήμενοσ] cf. τ 97 sq., 321.

137. πεινήμεναι] § 195.

138. 'μιμνήισκοντο] *cum et ipsa et ille cubitum iverunt* (cf. τ 594–597). Mente iam coniungit eos Euryclea veri conscia.

139. ἄνωγεν . . . δμωιῆισι] cf. κ 531 et de re τ 338.

143. ἐνὶ προδόμωι] cf. quae ad Ω 643–650 sunt observata.

— ἡμεσ] § 92. De re cf. vs. 4.

144 sq. Cf. ρ 61 sq. — E verbis δι' ἐκ μεγάροι'(ο) apparet iuvenem interim megaron intrasse (cf. vs. 125–128).

148. Εὐρυκλέει'(α)] § 73.

149. ἀγρέεθ'(-τε)] § 191.

ῥάσσατέ τ' ἔν τε θρόνοισ' ἐΰ ποιητοῖσι τάπητασ
βάλλετε πορφυρέουσ, αἳ δὲ σπόγγοισι τραπέζασ
πάσασ ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρασ
καὶ δέπα' ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδωρ
ἔρχεσθε κρήνηνδε καὶ οἴσετε θᾶσσον ἰοῦσαι.
οὐ γὰρ δϝὴν μνηστῆρεσ ἀπέσσονται μεγάροιο.
ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή."
ὣσ ἔφαθ', αἳ δ' ἄρα τῆσ μάλα μὲν 'κλύον ἠδ' ἐπίθοντο· 157 = ζ 247
αἳ μὲν ἐϝείκοσ' ἔβησαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον,
αἳ δ' αὐτοῦ κατὰ δῶμα ἐπισταμένωσ 'πονέοντο.
εἰσ δ' ἦλθον δρηστῆρεσ ἀγήνορεσ· οἳ μὲν ἔπειτα 160 cf. α 144
εὖ καὶ ἐπισταμένωσ 'κέασαν ξύλα, ταὶ δὲ γυναῖκεσ 161ᵃ = Κ 265
ἦλθον ἀπὸ κρήνησ.
ἐπὶ δέ σφισιν ἦλθε συβώτησ,
τρεῖσ σιάλουσ κατάγων, οἳ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι.
καὶ τοὺσ μέν ῥ' εἴασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι,
αὐτὸσ δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα μειλιχίοισι·
„ξεῖν', ἦ' ἄρ τί σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσοράουσι,
ἠέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὣσ τὸ πάροσ περ;"
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„αἲ γὰρ δή, Εὔμαιε, θεοὶ τισαίατο λώβην,

155. δ(ϝ)ήν G P] δή F. ‖ 159. δῶμα F P] δώματ' G. ‖ 160. ἐ(ι)σ Ryl. G F] ἐκ P. — δρηστῆρεσ Ryl. P] μνηστῆρεσ G F. — ἀγήνορεσ] Ἀχαιῶν X. ‖ 163. μετὰ G P] ἐν F. ‖ 166. ἄρ τι] sic Ar., ἄρτι olim quidam. — Ἀχαιοὶ εἰσορ.] vitium metricum (cf. § 14 et Ε 484). ‖ 167. ἠέ σ'(ε) G F P] ἦ ἔτ' X.

153. δέπα'(α)] § 72.

154. κρήνηνδε] cf. quae ad ν 408 ρ 205—211 sunt observata.

156. μάλ' ἦρι] sub cenae meridionalis tempus proci solent venire, sed hodie etiam maturius conventuros intellegit anus; nihil esse quod praeterea agant, omnibus enim (παντὶ τῶι δήμωι) hodie cessare opus.

— ἑορτή] *novilunium* est (cf. ξ 162, 457 sq. et ε 467 sq.). Quem diem Apollini νεομηνίωι sacrum fuisse apparet coll. vs. 276—278, ubi et *sacrificiorum* fit mentio, festo hoc die dis latorum, et φ 258, quo loco item legitur vocabulum ἑορτή, alibi apud H. non obvium; cf. Β 550 sq.

162. Facit Eumaeus quod heri iussit Telemachus (ρ 600).

164. καθ' ἕρκεα] *in ipsis aedibus*, cf. π 341. *In aula* quin crebrarum illarum cenarum aliquae reliquiae iacuerint non est dubium, et prope etiam πολλὴ κόπροσ erat congesta (ρ 297).

165 et 177. προσηύδα] § 195.

166. εἰσοράουσι] § 191.

ἣν οἰδ' ὑβρίζοντεσ ἀϝεικέα μηχανάονται 170 cf. Λ 695 ρ 588
ϝοίκωι ἒν ἀλλοτρίωι, οὐδ' αἰδόοσ αἶσαν ἔχουσι."
ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον.
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιοσ αἰπόλοσ αἰγῶν, 173 sq. = φ 265 sq.
αἶγασ ἄγων, αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι, 174 sq. = ρ 213 sq.
δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆεσ.
καὶ τὰσ μὲν κατέδησαν ὑπ' αἰθούσηι ἐριδούπωι, $176 sq.^a$ cf. 189 sq.
αὐτὸσ δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισι·
„ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεισ κατὰ δῶμα 178 cf. τ 66
ἀνέρασ αἰτίζων, ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα θύραζε;
πάντωσ οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι ὀΐω 180^b = σ 149
πρὶν χειρῶν γεύσασθαι, ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον
αἰτίζεισ. εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλοθι δαῖτεσ Ἀχαιῶν."
ὣσ 'φάτο· τὸν δ' οὔ τι προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ, 183 cf. Λ 511
ἀλλ' ἀκέων 'κίνησε κάρη κακὰ βυσσοδομεύων. 184 = ρ 465
τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτοσ ἦλθε Φιλοίτιοσ ὄρχαμοσ ἀνδρῶν,
βοῦν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονα μῆλα.
πορθμῆεσ δ' ἄρα τούσ γε διήγαγον, οἵ τε καὶ ἄλλουσ
ἀνθρώπουσ πέμπουσιν, ὅ τισ σφέασ εἰσαφίκηται. 188 = π 228
καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσηι ἐριδούπωι, $189 sq.^a$ cf. 176 sq.
αὐτὸσ δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην ἄγχι παραστάσ·
„τίσ δὴ ὅδε ξεῖνοσ νέον εἰλήλουθε, συβῶτα,
ἡμέτερον πρὸσ δῶμα; τέων δ' ἒξ εὔχεται εἶναι 192^b sq. cf. α 406 sq.
ἀνδρῶν; ποῦ δέ νύ ϝοι γενεὴ καὶ πατρὶσ ἄρουρα;
δύσμοροσ! ἦ τε ϝέϝοικε δέμασ βασιλῆϊ ϝάνακτι.
ἀλλὰ θεοὶ δυάουσι πολυπλάγκτουσ ἀνθρώπουσ.

170. ἀ(ϝ)εικέα FP] ἀτάσθαλα G (ut γ 207 ρ 588 σ 143 υ 370). Cf. υ 394 χ 432. || 171. αἰδόοσ αἶσαν Ahrens] αἰδοῦσ μοῖραν. Cf. § 77 et π 101 τ 84. || 176. τὰσ F] τοὺσ GP. — κατέδησαν GP] -σεν F (ut vs. 189). || 178. ἔτι] εἰ Cobet (ut Μ 248 β 115 al.). || 182. ἄλλοθι G] ἄλλαι FP. || 186. πίονα μῆλα vHerwerden] πίονασ αἶγασ (οἶασ U). Cf. comment. et τὰ vs. 189. || 188. ὅ τισ σφέασ εἰσαφίκηται] ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσησ G (cf. δ 560). — ὅ τισ] cf. Τ 265. || 189. τὰ] τὰσ G^2 (ut vs. 176).

170 sq. ὑβρίζοντεσ . . . ἔχουσι] cf. Γ 80. — μηχανάονται] § 191.

178. ἀνιήσεισ] indignantis futurum (ut τ 66): *ergone etiam perges molestus esse!*

184. κακὰ βυσσοδομεύων] cf. Σ 367.

185. ὄρχαμοσ ἀνδρῶν] cf. ξ 22.

186. μῆλα] *oves.* Capellas adduxit Melanthius. Cf. ρ 181.

187 sq. Explicatur quomodo Philoetius cum pecore Ithacam pervenire potuerit. Cf. ν 246 et ε 79 sq.

195 sq. *At di multivagos homines aerumnis deformant, cum etiam regibus*

ὁππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσωνται ὀϊζύν."
ἦ, καὶ δεξιτερῆι ᾿δεδϝίσκετο χειρὶ παραστὰσ
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„χαῖρε, πατὴρ ὦ ξεῖνε. γένοιτό τοι εἴσ περ ὀπίσσω 199 sq. = σ 122 sq.
ὄλβοσ· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖσ᾿ ἔχεαι πολέεσσι.
Ζεῦ πάτερ, οὔ τισ σεῖο θεῶν ὀλοώτεροσ ἄλλοσ! 201 = Γ 365
οὐκ ἐλεαίρεισ ἄνδρασ, ἐπεὶ δὴ γείνεαι αὐτόσ,
μισγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισι.
᾿ϝίδιον ὡσ ἐνόησα, δεδακρύαται δέ μοι ὄσσε
μνησαμένωι Ὀδυσῆοσ· ἐπεὶ καὶ κεῖνον ὀΐω
τοιάδε λαίφε᾿ ἔχοντα κατ᾿ ἀνθρώπουσ ἀλαλῆσθαι,
εἴ ποθ᾿ ἔτι ζώει καὶ ὁρᾶι φάοσ ἠελίοιο. 207 sq. = δ 833 sq.
εἰ δ᾿ ἤδη τέθνηκε καὶ ἐν Ἀϝίδαο δόμοισι,
ὤ μοι ἔπειτ᾿ Ὀδυσῆοσ ἀμύμονοσ, ὅσ μ᾿ ἐπὶ βουσὶ
εἷσ᾿ ἔτι τυτθὸν ἐόντα Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμωι.
νῦν δ᾿ αἳ μὲν γίγνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλωσ 211ᵇ = ϑ 176
ἀνδρί γ᾿ ὑποσταχύοιτο βοῶν γένοσ εὐρυμετώπων,
τὰσ δ᾿ ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφίσιν αὐτοῖσ

---

196. *καὶ* G P] *κεν* F. ‖ 197. In calce habet Ryl. ‖ 199. *πατὴρ* § 51] *πάτερ.* — *ε(ἴ)σ* Ryl. U] *ὡσ* G F P. Cf. ϱ 218. ‖ 202. *ἐπεὶ* § 326] *ἐπήν.* ‖ 204. *ὡσ*] *ὧσ σ᾿* Doederlein. — *δεδακρύαται* § 119] *-υνται.* Cf. X 491. — *ὄσσε*] *παρειαὶ* G. ‖ 205. *μνησαμένωι*] *-νου* (*-νοι᾿*) X² (cf. Γ 301). ‖ 211. *ἄλλωσ* G P] *ἄλλω(ι)* F. ‖ 212. *ὑποσταχύοιτο*] *ἐπιστ.* Naber (coll. Apoll. Rh. I 972). ‖ 213. *σφίσιν αὐτοῖσ*] *σφ᾿ αὐτοῖσι* Fick (cf. § 60).

---

miseriam tribuunt. In unum sic confluxerunt duae notiones: 1) ὁππότε σφιν ἐπικλώσωνται ὀϊζύν et 2) καὶ γὰρ βασιλεῦσιν ἐπικλώθονται ὀϊζύν. De locutione θεοὶ ἐπικλώθονται cf. Υ 127 sq., de δυάουσι forma § 191.

199. πατὴρ ὦ ξεῖνε] cf. η 28.

202 sq. οὐκ ἐλεαίρεισ ... μισγέμεναι] *non intercidis misericordia motus quominus versentur.*

204. ᾿ϝίδιον] †, *frigido sudore perfundebar* sive: *animi defectum paene passus sum*; cf. Eur. Phoen. 1388 Ar. Av. 791 Ran. 287, ἰδὼσ *sudor* Hes. Clip. 397, ἰδάλιμοσ Oper. 415. Hospite adspecto regem suum adspicere se ratus Philoetius — et verum se ratum ante noctem intellecturus erat — penitus est perculsus.

205. καὶ κεῖνον] § 9 et 97.

206. λαίφε᾿(α)] cf. ν 399.

207. ποθ᾿(ι)] § 322.

208. ἐν] § 315.

210. Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμωι] *in Elidis ora*, quae Ulixi erat subdita; cf. B 631—635 ξ 96—104. Ibi Philoetio iuveni olim bubulci officium honorificum credidit Ulixes.

211 sq. οὐδέ κεν ἄλλωσ ... ὑποσταχύοιτο] *neque facile melius succrescat.* Cf. Λ 891. Verbum †; vox (ἀ)στάχυσ sive *spica* (B 148 Ψ 598) similem nunc praebet imaginem atque καλάμη ξ 214.

ἔδμεναι, οὐδέ τι παιδὸσ ἐνὶ μεγάροισ᾽ ἀλέγουσι
οὐδ᾽ ὄπιδα τρομέουσι θεῶν· μεμάασι γὰρ ἤδη
κτήματα δάσσασθαι δϝὴν οἰχομένοιο ϝάνακτοσ. 216ᵇ = ξ 376
αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
πόλλ᾽ ἐπιδινέεται· μάλα μὲν κακόν, υἷοσ ἐόντοσ,
ἄλλων δῆμον ἱκέσθαι ἰόντ᾽ αὐτῆισι βόεσσι
ἄνδρασ ἒσ ἀλλοδαπούσ· τὸ δὲ ῥίγιον, αὖθι μένοντα
βουσὶν ἔπ᾽ ἀλλοτρίηισι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
καί κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων 222ᵇ sq.ᵃ = ν 205 sq.
ἐξικόμην φεύγων, ἐπεὶ οὐκέτ᾽ ἀνεκτὰ πέλονται,
ἀλλ᾽ ἔτι τὸν δύστηνον ὀΐομαι, εἴ ποθεν ἐλθὼν 224 cf. β 351
ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείη." 224ᵇ sq. cf. α 115 sq.
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„βουκόλε, οὔτε κακῶι οὔτ᾽ ἄφρονι φωτὶ ϝέϝοικασ, 227 cf. ζ 187
γιγνώισκω δὲ καὶ αὐτὸσ ὅ τοι πινυτὴ φρένασ ἵκει.
τοὔνεκά τοι ϝερέω καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι· 229ᵃ = Z 334, 229ᵇ = Α 233
ϝίστω νῦν Ζεὺσ πρῶτα, θεῶν ὕπατοσ καὶ ἄριστοσ, 230 sq. = ρ 155 sq.
ἱστίη τ᾽ Ὀδυσῆοσ ἀμύμονοσ, ἣν ἀφικάνω·
ἦ σέθεν ἐνθάδ᾽ ἐόντοσ ἐλεύσεται ἐνθάδ᾽ Ὀδυσσεύσ. 232ᵇ = ξ 161
σοῖσιν δ᾽ ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψεαι, αἴ κ᾽ ἐθέληισθα,
κτεινομένουσ μνηστῆρασ, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσι."
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε βοῶν ἐπιβουκόλοσ ἀνήρ· 235 = φ 199 [sqq.
„αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ϝέποσ τελέσειε Κρονίων! 237-239 = φ 202
γνοίησ χ᾽ οἵη ἐμὴ δύναμισ καὶ χεῖρεσ ἕπονται." 237 cf. Θ 450, 237ᵃ cf. Γ 58

215. *τρομέουσι* F] *φρονέουσι* P G² (*φρομέουσι* G¹); cf. ξ 82. ‖ 219. *ἄλλων*] *-ον* F (cf. ο 228). ‖ 223. *οὐκέτ᾽ ἀνεκτὰ πέλονται*] **οὐκέτι ἀνσχετὰ ϝέργα* (ut β 63)? *οὐκέτι ταῦτά γ᾽ ἀνεκτά* Hartman. Cf. § 3; *ἀνεκτόσ* et *-τῶσ* ceteris locis versum claudunt (Α 573 Κ 118 Λ 610 Θ 355 ι 350). ‖ 227. **βουκόλε*] *βουκόλ᾽(ε) ἐπεὶ* Ω metro invito (cf. § 8). ‖ 230. *Ζεὺσ πρῶτα* Ryl. G] *πρῶτα* (om. *Ζεὺσ*) P, *πρῶτα Ζεὺσ* F. — *ὕπατοσ καὶ ἄριστοσ* G P] *ξενίη τε τράπεζα* Ryl. F. Cf. ρ 155. ‖ 231. *ἱστίη*] *ϝεστίη*? Cf. ξ 159 et Β 125. ‖ 232. *ἐνθάδ᾽(ε)* G U] *οἴκαδ᾽* Ω (neglecto ϝ). Cf. vs. par. ‖ 233. *ἐπόψεαι*] *ἐσόψεαι* X U n. Cf. Ξ 145. ‖ 237. *χ᾽(κε)* G P] om. F (item φ 202). — *ἕπονται* F P] *ἔσονται* U, *ἅαπτοι* G (ut Θ 450); cf. ψ 87.

215 sq. Cf. γ 316.

218. ἐπιδινέεται] § 191.

219 sq. *In aliam regionem viris hospitibus adducere boves*: ex Elide Ithacam boves adducere procis. — αὖθι] *in ipsa Elide.* — Ingratum opus huc venire: magis ingratum illic manere, nam cui id bono?

224. ὀΐομαι] cf. Ν 283.

225. θείη] optativus ut Γ 299.

229. ὀμοῦμαι] § 147.

230 sq. Cf. ρ 155 sq.

231. ἱστίη] § 54.

237. Cf. Δ 282.

ὣσ δ' αὐτῶσ Ἐὔμαιοσ ἐπηύξατο πᾶσι θεοῖσι, 238ᵇsq.=ξ423sq.
νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ϝόνδε δόμονδε.

ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον.
μνηστῆρεσ δ' ἄρα Τηλεμάχωι θάνατόν τε μόρον τε
ἤρτυνον. αὐτὰρ ὃ τοῖσιν ἀριστερὸσ ἤλυθεν ὄρνισ,
αἰετὸσ ὑψιπέτησ, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.
τοῖσιν δ' Ἀμφίνομοσ ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε·
„ὦ φίλοι, οὐχ ἧμιν συνθεύσεται ἥδε γε βουλή,
Τηλεμάχοιο φόνοσ· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτόσ.“
ὣσ ἔφατ' Ἀμφίνομοσ· τοῖσιν δ' ἐπεϝάνδανε μῦθοσ· 247 = π 406
ἐλθόντεσ δ' εἰσ δῶμα Ὀδυσσῆοσ θείοιο
χλαίνασ μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούσ τε θρόνουσ τε, 249-251 = ρ 179 sqq.
οἳ δ' ἱέρευον ὄϊσ μεγάλουσ καὶ πίονασ αἶγασ,
ἵρευον δὲ σύασ σιάλουσ καὶ βοῦν ἀγελαίην.
σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντεσ ἐνώμαον, ἐν δέ τε ϝοῖνον
κρητῆρσιν 'κεράοντο· κύπελλα δὲ 'νεῖμε συβώτησ.
σῖτον δέ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιοσ ὄρχαμοσ ἀνδρῶν
καλοῖσ' ἐν κανέοισιν· ἐϝοινοχόει δὲ Μελανθεύσ.
οἳ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρασ ἴαλλον. 256 = I 91
Τηλέμαχοσ δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νωμῶν,

---

242. ὃ τοῖσιν] ἐπί σφιν Axt, an *ἤρτυνον. τοῖσιν δὲ (coll. O 303)? || 244. In G additur versus vitiosus ex interpretamento natus: *Νίσου φαίδιμοσ υἱὸσ ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν* (cf. π 395). || 248. δῶμα P] δώματ' G F. || 252. δέ τε G P] δ' ἄρα F. || 253. 'κεράοντο (-όωντο) G P] κεράσαντο F; an *'κίρναντο? Cf. ξ 297.

---

238 sq. Brevius dicta pro: *item Eumaeus ut Ulixes rediret optavit, ad caelites omnes precatus.*

241. Iuveni strenuo, audaci, ipsis molestissimo proci mortem parant, ut ante biduum (π 371 sqq.).

242. ἀριστερόσ ... ὄρνισ] ceterae aves sive boni sive mali augurii, quarum apud H. fit mentio, a *dextra* veniunt (etiam M 201), sinistrorsum igitur volantes. Nunc procis a parte *sinistra* venit ales. Qui locus ut cum M 238—240 congruat, sumatur oportet procis a fronte nunc fuisse meridiem.

244—246. *Amphinomus* ceteris procis erat cautior; cf. π 401—405.

245. συνθεύσεται] †; verbum transfertur, item nos: *het zal ons niet meeloopen*. Subest notio venti vel fluminis secundi.

251. βοῦν] cf. vs. 186 et ρ 181.

252 sq. ἐνώμαον et 'κεράοντο] § 191.

257. κέρδεα νωμῶν] *callido consilio*, procorum caedem parans videlicet, quam proximam iam instare iuvenis intellegit (cf. vs. 386). Limen Ulixi erit obtinendum, si cunctos procos occidere velit megaro inclusos. Advenae autem egeno melius convenit liminis quam foci vicinia (cf. ρ 339 sqq.).

ἐντὸσ ἐϋσταθέοσ μεγάρου παρὰ λάϊνον οὐδόν, 258ª cf. Σ 374ᵇ
δίφρον ἀϝεικέλιὸν καταθεὶσ ὀλίγην τε τράπεζαν·
πὰρ δ' ἐτίθει σπλάγχνων μοῖραν, ἐν δ' οἶνον ἔχευε 260ᵇ sq.ª = γ 40 sq.
χρυσείωι δέπαϊ, καί μιν πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 261ª = γ 41
„ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο μετ' ἀνδράσι ϝοινοποτάζων· 262ª = σ 105
κερτομίασ δέ τοι αὐτὸσ ἐγὼ καὶ χεῖρασ ἀφέξω
πάντων μνηστήρων, ἐπεὶ οὔ τοι δήμιόσ ἐστι
ϝοῖκοσ ὅδ', ἀλλ' Ὀδυσῆοσ, ἐμοὶ δ' ἐκτήσατο κεῖνοσ.
ὕμεσ δέ, μνηστῆρεσ, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆσ
καὶ χειρῶν, ἵνα μή τισ ἔρισ καὶ νεῖκοσ ὄρηται.“
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντεσ 268sq. = α 381 sq.
Τηλέμαχον 'θαύμαζον, ὃ θαρσαλέωσ ἀγόρευε.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοοσ μετέφη Εὐπείθεοσ υἱόσ·
„καὶ χαλεπόν περ ἐόντα δεχώμεθα μῦθον, Ἀχαιοί,
Τηλεμάχου· μάλα δ' ἧμιν ἀπειλήσασ ἀγορεύει.
οὐ γὰρ Ζεὺσ εἴασε Κρονίων· ἦ κέ μιν ἤδη
'παύσαμεν ἐν μεγάροισι λιγύν περ ἐόντ' ἀγορητήν.“ 274ᵇ cf. Β 246
ὣσ ἔφατ' Ἀντίνοοσ· ὃ δ' ἄρ' οὐκ ἠμπάζετο μύθων. 275 cf. ρ 488; 275ᵇ cf. ι 553
κήρυκεσ δ' ἀνὰ ϝάστυ θεῶν ἱερὴν ἑκατόμβην

---

259. *καταθεὶσ* H[2]] *καθεὶσ* G (ex *κ' θεὶσ* natum, cf. σ 402), *παραθεὶσ* (*π' θεὶσ*) F P Ammonius s. v. *ὀλίγον*. Cf. comment. ‖ 260. *μοῖραν* G H[2]] *μοίρασ* Ω. — *οἶνον*] neglecto ϝ (cf. γ 40). ‖ 261. *χρυσείωι δέπαϊ*] *ἐν δέπαϊ χρυσέωι* (ut v. l. ο 149) Ω. Cf. γ 41 et Ψ 709. ‖ 264. *πάντων*] *ἀνδρῶν* P. ‖ 267. *χειρῶν*] *χεῖρασ* F. Cf. vs. 263. ‖ 272. *ἀπειλήσασ*] *ἀπηλεγέωσ* Nauck (cf. *Ι* 309 α 373 h. Merc. 362). ‖ 273. *ἦ* Hartman] *τῶ*.

---

258. Cf. ρ 339.

259. Sedile hospiti promisit regina (cf. τ 321), tribuit filius; sed ne ancillae vel proci intempestive mirari possint nimium honorem erroni concessum, cavet Telemachus ne decorum sit sedile neve magna mensa.

— καταθεὶσ] verbum convenit obiecto quod iam nominatum est (cf. Γ 425 π 45 ρ 333). *Mensae* si prius mentionem fecisset poeta, dixisset παραθείσ (ε 92 φ 29 α 139 al.) vel τανύσασ (ο 283). Cf. quae de zeugmate dicta sunt Δ 282.

263. κερτομίασ ... τοι ... ἀφέξω] cf. Ω 9.

264 sq. *Non enim publicum hoc est deversorium* (cf. σ 329), *sed Ulixis domus fuit iamque est mea.*

266. ὕμεσ] § 92.

— ἐπίσχετε] cf. φ 186.

273. *Non enim sivit Iuppiter nos perficere id quod in animo habebamus consilium.* Cf. π 364 sqq. (et υ 241—246).

276—278. Deducuntur hostiae in *nemus Apollinis*, proximum aedibus Ulixis regis et foro (cf. vs. 355—357), quemadmodum in Troiae arce Apollinis fanum regiae Priami erat proximum (cf. Ε 446 Ζ 93) et aedibus Alcinoi in foro Scheriae vicinum erat nemus Neptuni (cf. ζ 267). Cives igitur

ἦγον· τοὶ δ' ἤγροντο κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοὶ
ἄλσοσ ὕπο σκιερὸν ϝεκατηβόλου Ἀπόλλωνοσ.
οἳ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ 'ϝερύσαντο, 279 sq. = γ 65 sq.
μοίρασ δασσάμενοι 'δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα,
πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μοῖραν 'θέσαν οἳ 'πονέοντο, 281 cf. ρ 258
ϝίσην, ὡσ αὐτοί περ ἐλάγχανον· ὣσ γὰρ ἄνωγε
Τηλέμαχοσ φίλοσ υἱὸσ Ὀδυσσῆοσ θείοιο. 283 = ο 63

μνηστῆρασ δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορασ εἶα' Ἀθήνη 284-286 = σ 346 sqq.
λώβησ ἴσχεσθαι θυμαλγέοσ, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
δυίη ἄχοσ κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
ἦν δέ τισ ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ ἀθεμίστια ϝειδώσ, 287[a] cf. E 9
Κτήσιπποσ δ' ὄνομ' ἦσκε, Σάμηι δ' ἐνὶ ϝοικί' ἔναιε·
ὃσ δή τοι κτεάτεσσι πεποιθὼσ θεσπεσίοισι
'μνάσκετ' Ὀδυσσῆοσ δϝὴν οἰχομένοιο δάμαρτα. 290 cf. ω 125
ὅσ ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα·
„κέκλυτέ μοι, μνηστῆρεσ ἀγήνορεσ, ὄφρα τι ϝείπω. 292 = σ 43
μοῖραν μὲν δὴ ξεῖνοσ ἔχει πάλαι, ὡσ τε ϝέϝοικε,
ϝίσην· οὐ γὰρ καλὸν ἀτεμβέμεν' οὐδὲ δίκαιον 294 cf. φ 312
ξείνουσ Τηλεμάχοιο, ὅ κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται. 295 = φ 313
ἀλλ' ἄγε ϝοι δώω ξεινήϊον, ὄφρα καὶ αὐτὸσ
ἠὲ λοετροχόωι δώηι γέρασ ἠέ τιν' ἄλλωι
δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆοσ θείοιο." 298 = ρ 401
ὣσ ϝειπὼν ἔρριψε βοὸσ πόδα χειρὶ παχείηι

277. ἤγροντο] cf. B 94. ‖ 281. 'πονέοντο G P] ῥ' ἐπένοντο F. Cf. Ω 444 ρ 258 υ 159. ‖ 282. ἄνωγε § 225] ἀνώγει. ‖ 286. δυίη § 114] δύη(ι). — Λαερτιάδην Ὀδυσῆα F P] -δεω -οσ G (cf. σ 348). ‖ 287. ἦν δέ τισ ἐν] cf. E 9. ‖ 288. (ἔ)ναιε(ν) G P] ναίων F. ‖ 289. θεσπεσίοισι G] πατρὸσ ἑοῖο F P. ‖ 292. μοι § 92] μευ. ‖ 293. τε ϝέϝοικε Bentley] ἐπέοικεν. ‖ 295. Τηλεμάχοιο, ὅ] cf. ο 55. ‖ 296. *δώω ξεινήϊον] καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον (in F deest καί). Cf. § 122 et ι 356. ‖ 297. τιν'(ι) § 99] τινι.

illuc iam conveniunt in viscerationem; *novilunii* enim est dies, qui Apollini sacer erat (cf. vs. 156). — Nunc quoque, ut alibi, locus sacer non *aedes* dicitur, sed ἄλσοσ σκιερόν. Cf. A 39.

277. κάρη κομάοντεσ] cf. B 11 et § 191

279. κρέ' ὑπέρτερα] cf. γ 65.

284. εἶα'(ε)] § 191.

286. δυίη] § 114.

288. Σάμηι] cf. B 634.

294. ἀτεμβέμεν'(αι)] § 125.

299 sq. Quanti et „hospitem" hunc Telemachi faciat et ipsum Telemachum, aperte significat homo impudentissimus. Cuius eo gravius est delictum, quod non ira abreptus neque

κείμενον, ἐκ κανέοιο λαβών. ὃ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεὺσ
ἧκα παρακλίνασ κεφαλήν, 'μείδησε δὲ θυμῶι
σαρδάνιον μάλα τοῖον· ὃ δ' εὖ δμητὸν 'βάλε τοῖχον.
Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχοσ ἠνίπαπε μύθωι·
„Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῶι·
οὐκ ἔβαλεσ τὸν ξεῖνον, ἀλεύατο γὰρ βέλοσ αὐτόσ.
ἦ γάρ κέν σε μέσον 'βάλον ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
καί κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεπονεῖτο
ἐνθάδε. τῶι μή τίσ μοι ἀϝεικεῖασ ἐνὶ ϝοίκωι
φαινέτω· ἤδη γὰρ νοέω καὶ ϝοῖδα ϝέκαστα, 309b sq. = σ 228 sq.
ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρηα· πάροσ δ' ἔτι νήπιοσ ἦα.
ἀλλ' ἔμπησ τάδε μὲν καὶ τέτλαμεν εἰσοράοντεσ,

302. σαρδάνιον Ryl. H] -δόνιον G F P. — μάλα Ryl. G F P] δ' ἄρα H, μέγα l. a. apud Eust. || 304. Om. Ryl. (propter homoearchon et homoeoteleuton). — θυμῶι] *ϝέργον? || 308. ϝοίκωι] δήμωι Ryl.

lacessitus, ut Antinous et Eurymachus (ρ 462 sqq. σ 394 sqq.), sed ioci tantum causa, laesit ius hospitii et ipsum Iovem hospitalitatis vindicem (cf. Ω 570). Senem enim petivit pede bubulo e canistro desumto, in quo sepositus iacebat cum aliis animalium caesorum partibus, quae regum epulis non erant destinatae. Cf. χ 362 sq. — Fuere qui cogitarent pedem *coctum* et in convivarum usum appositum (cf. Ath. 25 *d*, *e*); sed haec interpretatio eo tendit ut multo languidior fiat haec carminis pars. Sic enim verum *donum*, tenue quidem, mendico tamen haud aspernandum, fit illud crus, vix igitur dici potest Ctesippus hospiti *contumeliam* fecisse. Accedit quod alius τῶν κανείων eorum, quae convivis apponebantur, erat usus, *panis* enim inerat, *carnes* vero scissae offerebantur convivis (ι 217 al.); κείμενον autem participium sive (*sepositum*, *abiectum*) *iacens* vel solum sufficit ad illam interpretationem refutandam.

301. Leni et placido capitis motu (cf. Ψ 336 Ω 508 σ 94) Ulixes nihil perterritus aut commotus vitat telum contumeliosum.

302. σαρδάνιον ... τοῖον] *restrictis sic labris*, quod est iram aegre cohibentis; cf. Η 212 et mox vs. 347. De adiectivo τοῖον cf. Ψ 246; σαρδάνιοσ (†) ductum est a stirpe σαρ (σεσηρέμεναι, σαρκάζειν), quod est *canum ringentium* (cf. Hes. Clip. 268 Ar. Vesp. 901 Pac. 482 al.). Recte sic Apoll. lex.; olim igitur fuit adverbium σάρ-δην (cf. μίγδην, χανδόν, al.), hinc ductum est adi. σαρδάνιοσ. Cf. terminus -δανόσ Σ 553. Vocem cum *Sardiniae* insulae nomine cohaerere olim fuerunt qui putarent (cf. schol. et Verg. Ecl. VII 41), et nuper — mirum! — fuit qui numen Asiaticum *Sandan* huc traheret (cf. Myth. Lex. IV 328).

310. χέρηα] § 87.

311. εἰσοράοντεσ] § 191. — Plurali utitur matrem non magis cogitans quam ipsum patrem

μήλων σφαζομένων ϝοίνοιό τε πινομένοιο
καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέμεν ἕνα πολλούσ·
ἀλλ' ἄγε μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντεσ. 314ᵇ = β 73
εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῶι,
καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη 316 = λ 358
τεθνάμεν' ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀϝεικέα ϝέργ' δράεσθαι, 317-319 = π 107 sqq.
ξείνουσ τε στυφελιζομένουσ δμωιάσ τε γυναῖκασ
ῥυστάζοντασ ἀϝεικελίωσ κατὰ δώματα καλά."
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι. 320 sq.ᵃ = Η 398 sq.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέϝειπε Δαμαστορίδησ Ἀγέλαοσ·
„ὦ φίλοι, οὐ κεν δή τισ ἐπὶ ῥηθέντι δικαίωι 322-325 = σ 414 sqq.
ἀντιβίοισι ϝέπεσσι καθαπτόμενοσ χαλεπαίνοι.
μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε μήτε τιν' ἄλλον
δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆοσ θείοιο.
Τηλεμάχωι δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
ἤπιον, εἴ σφωῖν κραδίηι ϝάδοι ἀμφοτέροιιν.
ὄφρα μὲν ὕμιν θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσ' ἐϝεϝόλπει 328ᵇ = Τ 328
νοστήσειν Ὀδυσῆα πολύφρονα ϝόνδε δόμονδε, 329 cf. α 83
τόφρ' οὔ τισ νέμεσισ μενέμεν τ' ἔεν ἰσχέμεναί τε
μνηστῆρασ κατὰ δώματ', ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
εἰ 'νόστησ' Ὀδυσεὺσ καὶ ὑπότροποσ ἵκετο δῶμα·
νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον, ὃ τ' οὐκέτι νόστιμόσ ἐστι. 333ᵇ cf. δ 806
ἀλλ' ἄγε σῆι τάδε μητρὶ παρεζόμενοσ κατάλεξον,
γήμασθ', ὅσ τισ ἄριστοσ ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρηισι· 335 cf. π 76 sq.
ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρώϊα πάντα νέμηαι
ἔσθων καὶ πίνων, ἣ δ' ἄλλου δῶμα κομίζηι." 337ᵃ = Ω 476
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·

315. δ' ἤδη X] ἤδη F, δὴ μή G P (δηδημ in ηδημ vel δημημ abiit). || 316. εἴη] sic Ar., ἦεν M X. || 327. κραδίηι G P] -ην F. — ἀμφοτέροιιν G P] -οιν F. — In marg. F additur: κτῆσιν πήματά τε (leg. Κτήσιππ' ἦ μάλα τοι) τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῶι (vs. 304). || 329. νοστήσειν G] -σαι F P (ex α 83). || 335. Om. F (in marg. add.).

313. ἐρυκακέμεν] § 126.
317. Cf. Ο 511 sq.
— δράεσθαι] § 191.
322. οὐ κεν] § 326.
323. -οισι ϝέπεσσι] § 60.
328. στήθεσσ' ἐϝεϝόλπει] -σσιν ἐώλπει (ἐόλπει F) Ω.

330. οὔ τισ νέμεσισ] cf. Γ 156.
— μενέμεν] § 126, (eum) *expectare*.
— ἔεν] § 302.
333. Cf. ν 92 et de adiectivo δῆλον Ε 2.
335. De re cf. quae ad θ 318 sq. sunt annotata.

„οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸσ ἐμοῖο,
ὅσ ποθι τῆλ' Ἰθάκησ ἠ' ἔφθιτο ἢ ἀλάληται,
οὔ τι διατρίβω μητρὸσ γάμον, ἀλλὰ κελεύω
γήμασθ' ὧι κ' ἐθέληι, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι.
αἰδέομαι δ' ἀϝέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι 343ᵇ sq. = ρ 398 sq.
μύθωι ἀναγκαίωι. μὴ τοῦτο θεὸσ τελέσειε!“
ὣσ 'φάτο Τηλέμαχοσ· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰσ Ἀθήνη
ἄσβεστον γέλον ὦρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.
οἳ δ' ἤδη γναθμοῖσι 'γελοίαον ἀλλοτρίοισι,
αἱμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα' ἤσθιον, ὄσσε δ' ἄρα σφων
δακρυόφιν 'πίμπλαντο, γόον δ' ὠΐετο θυμόσ. 349 = κ 248
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε Θεοκλύμενοσ θεοϝειδήσ· 350 = ρ 151
„ἆ δϝειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὔμων
ϝεϝλύαται κεφαλαί τε πρόσωπά τε νέρθε τε γοῦνα· 352ᵇ cf. *Η* 212

---

339. *ἐμοῖο* Ryl. F] *ἐμεῖο* G P. Cf. *Ξ* 118. || 340. **ἔφθιτο*] *-ται*. Perfecti alia vestigia nulla. De hiatu cf. § 15. || 344. *τοῦτο θεὸσ*] vitium metricum (cf. § 3). || 346. *γέλον* M] *γέλων* G, *γέλω* P, *γέλωτ'* F. Cf. § 63. || 347. *(')γελοίαον (-ων)* Eust.] *γελώων* G F P. Cf. h. Ven. 49 et *σ* 111. || 348. *σφων*] **σφι*? Cf. *P* 695 sq. || 351. *ἆ δϝειλοί*] *δαιμόνιοι* Plat. Ion. 539*a*. || 352. *γοῦνα*] *γυῖα* Plat. l. l. (ut *ϑ* 233). Cf. *X* 452.

---

339. *Per Iovem et patris aerumnas* iurat Telemachus, ἓν διὰ δυοῖν significans, dicit enim *aerumnas patri divinitus immissas*. Cf. ξ 158.

340. ποθι] § 322.

— ἠ ἔφθιτο ἢ ἀλάληται] *aut olim periit aut* (*etiam nunc*) *erroribus implicatus tenetur*. Aoristus ut β 183: Ὀδυσσεὺσ ὤλετο τῆλε.

343. *Pudor vero obstat quominus matrem a foco suo depellam* (cf. α 333).

344. ἀναγκαίωι] cf. ρ 399.

346. *Prohibuit Minerva quominus proci veri quid suspicarentur.*

347—349. *Malis autem ridebant alienis* (Hor. Sat. II 3, 72) *dum carnibus sanguinolentis vescebantur, et vaga quadam rerum tristitia obrepente luctum animo praesagiebant.* Proverbialis igitur locutio fuit: γελαίειν γναθμοῖσιν ἀλλοτρίοισι, eos significans qui non ex animi sententia neque gaudio abrepti rident, sed iram vel dolorem dissimulantes, quod nostratibus dicitur *ita ridere ut rusticus dolore dentium laborans*. Cf. vs. 302 et Η 212.

348. αἱμοφόρυκτα] †, cf. σ 336; *carnes sucidas et a veru recentes.*

— κρέα'(α)] § 72.

— σφων] § 92.

350—357. Cf. σ 223—286. Vates, qui et nunc, ut heri (cf. ρ 84 sqq., 151 sqq.), inter convivas assidet, videt atram mortem capita virorum devotorum tristi umbra circumvolantem (cf. Verg. Aen. VI 866). Sic *Cassandra* mentis oculis caedem instantem cernit Aesch. Ag. 1101 sqq., *Tiresias* Soph. Ant. 1078 sq., et plurima huiuscemodi vaticinia inter *Scotiae* praesertim incolas memoria sunt celebrata. Cf. etiam Π 853 sq. Χ 359 sq. nec non β 165.

351. ὔμων] § 92.

οἰμωγὴ δὲ δέδηε, δεδακρύαται δὲ παρηιαί, 353ᵇ = X 491
αἵματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμαι. 354 cf. τ 37
ϝειδώλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλὴ
ϝιεμένων Ἔρεβόσδε ὑπὸ ζόφον· ἠέλιοσ δὲ
οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύσ.“ 357ᵇ cf. ζ 45
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἐπ' αὐτῶι ϝηδὺ 'γέλασσαν· 358 = ψ 784
τοῖσιν δ' Εὐρύμαχοσ Πολύβου πάϊσ ἦρχ' ἀγορεύειν·
„ἀφραίνει ξεῖνοσ νέον ἄλλοθεν εἰληλουθώσ. 360ᵇ cf. γ 318
ἀλλά μιν αἶψα, νέοι, δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
εἰσ ἀγορὴν ἔρχεσθαι, ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ϝεϝίσκει.“
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Θεοκλύμενοσ θεοϝειδήσ·
„Εὐρύμαχ', οὔ τί σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆασ ὀπάζειν.
εἰσί μοι ὀφθαλμοί τε καὶ οὔατα καὶ πόδεσ ἄμφω,
καὶ νόοσ ἐν στήθεσσι τετυγμένοσ οὔ τι ἀϝεικήσ·
τοῖσ' ἔξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὔμμιν
ἐρχόμενον, τό κεν οὔ τισ ὑπεκφύγοι οὐδ' ἀλέαιτο
μνηστήρων, οἳ δῶμα κάτ' ἀντιθέοι' Ὀδυσῆοσ
ἀνέρασ ὑβρίζοντεσ ἀτάσθαλα μηχανάεσθε.“ 370 cf. Δ 695 ρ 588
ὣσ ϝειπὼν ἐξῆλθε δόμων ἐῢ ναιεταόντων. 371 cf. ρ 324

353. δεδακρυαται § 119] -υνται. Cf. X 491. ‖ 354. μεσόδμαι] cf. ο 289. ‖ 355. δὲ πλέον] *πλεῖον? Pro πλέον (sic F²) in G F¹ P est πλέων. Cf. § 25, 62 et B 226 Δ 262 al. ‖ 365. ποδεσ ἄμφω] cf. Π 349. ‖ 366. Del. Cobet. — οὔ τι] § 100. ‖ 368. κεν F] μὲν G P. ‖ 369. ἀνδρῶν οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆοσ θείοιο G (cf. vs. 298). ‖ 370. μηχανάεσθε] -νόωνται G (ut vs. 170).

353. οἰμωγὴ . . . δέδηε] cf. B 93. — παρηιαί] cf. Δ 142.

354. μεσόδμαι] cf. β 424. Ad tigna usque megari eiaculabitur sanguis.

355–357. Caesorum animae e megaro foras ruiturae sunt in sedes mortuorum. Cf. Π 327 et de voce πρόθυρον O 124. Egregia autem arte ad ipsum Theoclymenum referuntur quae valent de iis quibus mortem proximam ille vaticinatur; nam *his* sol mox peribit moribundis et oculos teget caecitas. *Nihil etiam cerno!* clamat ille: *caligo premit omnia*, — leti videlicet velum, *le voile du trépas*, ut est apud Hugonem.

361 sq. Similia sunt gallicum *envoyer promener* et nostrum *loop rond*. — *Ante aedes regias* fuisse forum Ithacae, ut Troiae vel Scheriae, per se intellegitur; cf. vs. 276–278 et Σ 504.

362. τάδε] i. q. τὰ ἐνθάδε sive ἡμᾶσ καὶ τὰ ἡμέτερα. Cf. Aesch. Pers. 1 Eur. Cycl. 204 Ar. Eccl. 943 Thuc. VI 77 § 1 al.

367. τοῖσ'(ι)] i. e. αὐτόσ, *solus*, non a vobis ductus; οὐ γάρ πωσ (ut est apud Theognidem 506 sq.) πόδασ οἶνοσ ἔχει | καὶ νόον ἐν στήθεσσι.

369. ἀντιθέοι'(ο)] § 59.

370. μηχανάεσθε] § 191.

ἵκετο δ᾽ εἰσ Πείραιον, ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο. 372ᵇ = ψ 314 cf. *I* 480
  μνηστῆρεσ δ᾽ ἄρα πάντεσ ἐσ ἀλλήλουσ ὁράοντεσ 373ᵇ = *Ω* 633
Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνωι γελάοντεσ.
ὧδε δέ τισ ᾿ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων· 375 = β 324
  „Τηλέμαχ᾽, οὔ τισ σεῖο κακοξεινότεροσ ἄλλοσ.
οἷον μέν τινα τοῦτον ἔχεισ ἐπίμαστον ἀλήτην!
σίτου καὶ ϝοίνου κεχρημένον οὐδέ τι ϝέργων
ἔμπαιον οὐδὲ βίησ, ἀλλ᾽ αὔτωσ ἄχθοσ ἀρούρησ. 379ᵇ cf. Σ 104
ἄλλοσ δ᾽ αὖτέ τισ οὗτοσ ἀνέστη μαντεύεσθαι.
ἀλλ᾽ εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη· 381 = *H* 28
τοὺσ ξείνουσ ἐν νηΐ πολυκλήϊδι βαλόντεσ
εἰσ Σικελοὺσ πέμψωμεν, ὅθεν κέ τισ ἄξιον ἄλφοι.“
  ὧσ ἔφασαν μνηστῆρεσ· ὃ δ᾽ οὐκ ἠμπάζετο μύθων, 384 cf. ϱ 488 / 384ᵇ cf. ι 553
ἀλλ᾽ ἀκέων πατέρα προσεδέρκετο δέγμενοσ αἰεί,
ὁππότε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρασ ἐφήσει. 386 cf. ν 376

---

374. *ἐρέθιζον*] *θαύμαζον* G (ut α 382). — *ξείνωι* F] *-οισ* G P. Cf. § 60. An **Τηλέμαχον γελάοντεσ ἐπὶ ξείνοισ᾽ ἐρέθιζον* (ut *ἐπὶ ξείνοισι* cum verbo *ἐρεθίζειν* iungatur)? ‖ 380. *μαντεύεσθαι* Ryl. G] *-σασθαι* F P. ‖ 381. *εἴ μοι* G P] *ἤδη* F, *εἰ δή* U. ‖ 383. *πέμψωμεν* G P] *-πωμεν* M (*-πομεν* F). — *τισ* TBentley] *τοι Ω*; quod servari nequit nisi deleto vs. 382 (sic Bergk) aut in illo versu scripto *τὸν ξεῖνον* (sic Duentzer; cf. τ 99 et § 19). ‖ 386. *δὴ* G] om. F P (hinc *μνηστήρεσσιν* L W). — *ἐφήσει* G P] *ἐφείη* F (cf. vs. 29).

---

372. Finem hic — nobis quidem (cf ο 223—286) — habent quae de Theoclymeno sunt tradita. Leni manu poeta eum removit e narratione, in qua non nisi molestus exinde esse poterat.

373 sq. ὁράοντεσ et γελάοντεσ] § 191.

376. κακοξεινότεροσ] § 20. Adi. †, cuius pars prior similem habet vim atque in voce Κακοϝίλιοσ vel δυσ- in δυσμήτηρ (cf. Γ 39), valet enim i. q. κακοὺσ ξείνουσ ἔχων.

377. ἐπίμαστον] †, *aliunde adscitum* (att. ἐπακτόν vel ἐπεισακτόν); cf. Τ 263.

379. ἔμπαιον] *peritum.* Adiectivum redit φ 400, de syllaba -αι- autem correpta cf. § 17.

382. τοὺσ] *istos tuos*, „vatem" istum et mendicum.

— πολυκλήϊδι] cf. Π 170.

383. εἰσ Σικελοὺσ] *Siculorum* mentio hoc loco apud H. primum fit. Quae multis olim movit suspicionem, nunc nemini potest movere; docuit enim archaeologia quam artis commercii vinculis inde ab aevo Mycenaeo quod vocatur inter se iunctae fuerint Graecia, Creta ceteraeque insulae maris Aegaei, Aegyptus, Italia, Sicilia. *Sicula* γραῦσ ἀμφίπολοσ, Dolii uxor, curam habuit Laërtae (ω 211, 366, 389; cf. α 191), et ipse Ulixes e *Sicania* oriundum se fingit ω 307. Ceterum cf. σ 85—87.

— ὅθεν] cf. Ω 382.

386. χεῖρασ ἐφήσει] cf. Α 88. Telemachus scit quid pater moliatur, sed *quomodo* ille procos sit ulturus nescit, nam de matris consilio arcum in certamen proponendi nihildum audi-

ἣ δὲ κατ᾽ ἄντηστιν θεμένη περικαλλέα δίφρον
κούρη Ϝικαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια, 388 = α 329
ἀνδρῶν ἐν μεγάροισι ϝεκάστου μῦθον ἄκουε·
δεῖπνον μὲν γάρ τοί γε γελαίοντεσ ᾽τετύκοντο
ϝηδύ τε καὶ μενοϝεικέσ, ἐπεὶ μάλα πόλλ᾽ ἱέρευσαν.
δόρπου δ᾽ οὐ κέν πωσ ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
οἷον δὴ τάχ᾽ ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερὸσ ἀνὴρ
θησέμεναι· πρότερον γὰρ ἀϝεικέα ᾽μηχανάοντο.

τόξου θέσισ.

φ τῆι δ᾽ ἄρ᾽ ἐνὶ φρέσ᾽ ἔθηκε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη, 1 sq. = σ 158 sq.
κούρηι Ϝικαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείηι,
τόξον μνηστῆρσιν θέμεναι πολιόν τε σίδηρον 3 = 81 ω 168
ἐν μεγάροισ᾽ Ὀδυσῆοσ, ἀέθλια — καὶ φόνου ἀρχήν. 4b = ω 169
κλίμακα δ᾽ ὑψηλὴν κατεβήσετο ϝοῖο δόμοιο, 5 = α 330
εἵλετο δὲ κληῖδ᾽ εὐκαμπέα χειρὶ παχείηι

387. ἄντηστιν G] -τιστην F, -τήστη P, ἀντικρὺ l. a. (glossema) in U. Vox ignota. ‖ 390. γελαίοντεσ] cf. σ 111. ‖ 394. πρότερον G] -ροι F P. ‖ 1. ἐνὶ] cf. Α 55. ‖ 3. *μνηστῆρσιν θέμεναι] -ρεσι θέμεναι F, -ρεσσι θέμεν Ryl. G P, item vs. 81 et ω 168 (cf. § 126). ‖ 5. κατεβήσετο U] προσεβήσετο (-σατο F) G F P. ‖ 6. εὐκαμπέα] ἐπικαμπέα U¹. Cf. σ 368. — χειρὶ παχείηι] χερσὶ φίλῃσι Mél. Miller. 308. Cf. Φ 408.

vit, et ne suspicari quidem potest patrem arcu usurum ad illos confodiendos. Subitum igitur Ulixis in eos impetum iamiam expectat. Cf. vs. 257.

387. κατ᾽ ἄντηστιν] †. Contextus docet significari locum scalis proximum nec non fori cubiculi vicinum; videtur igitur ea pars aedium significari per quam a scalis ad cubiculum ibatur (*trapportaal*). Sellam Penelope ibi collocavit ubi audire — fortasse etiam videre (cf. ρ 504) — poterat quae infra in megaro agebantur; expectabat enim cenae finem, post quem arcus certamen (cf. τ 572 sqq.) procis erat propositura.

392. οὐ κεν] § 326.

393. ἔμελλε] singularis ut Α 255.

394. ᾽μηχανάοντο] § 191.

1. ἄρ᾽(α)] tunc *igitur* dea reginam impulit ut perficeret consilium quod die proximo mente conceperat. Procis venit summa dies et ineluctabile tempus. Cf. τ 572 sqq. et υ 387.

4. καὶ φόνου ἀρχήν] haec verba non e Penelopes sed ex ipsius poetae animo desumta esse hic dici vix opus.

5. κατεβήσετο] § 152.

6. εἵλετο] sumsit — vel prius sumserat — e loco aliquo bene tuto, ad quem aliis non erat aditus. Nam clavem aerarii non in pariete τῆσ ἀντήστιδοσ (υ 387) aliove in pariete palam fuisse suspensam, quivis intellegit.

— κληῖδ᾽(α)] *clavem*, item vs. 47, 50 [Ζ 89]. Qui recentior est vocabuli

καλὴν χαλκείην· κώπη δ' ἐλέφαντοσ ἐπῆεν.
'βῆ δ' ἴμεναι θάλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
ἔσχατον, ἔνθα τέ ϝοι κειμήλια 'κεῖτο ϝάνακτοσ,
χαλκόσ τε χρυσόσ τε πολύκμητόσ τε σίδηροσ. 10 = Z 48
ἔνθα δὲ τόξον ἔκειτο παλίντονον ἠδὲ φαρέτρη 11 sq. cf. 59 sq.
ἰοδόκοσ, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντεσ ὀϊστοί,
δῶρα τά ϝοι ξεῖνοσ Λακεδαίμονι 'δῶκε τυχήσασ
Ϝίφιτοσ Εὐρυτίδησ ἐπιϝείκελοσ ἀθανάτοισι. 14 cf. 37
τὼ δ' ἐνὶ Μεσσήνηι ξυμβλήατο ἀλλήλοιιν
ϝοίκωι ἐν 'Ορσιλόχοιο δαΐφρονοσ. ἦ τοι 'Οδυσσεὺσ

7. *χαλκείην* G] *χρυσείην* FP. || 9. *τέ*] *δέ* Ω. Cf. Θ 48. || 15. *ἐνὶ . . . ξυμβλήατο* Nauck] *ἐν . . . ξυμβλήτην.* Cf. Υ 335 et § 2. Activum ita usurpatum est Π 565 Φ 578, medium passim. || 16. *'Ορσιλόχοιο* L] *'Ορτ.* GFP (cf. Ε 542—549).

usus; nam antiquitus *obicem* significavit (cf. vs. 241 et α 442).

— χειρὶ παχείηι] mulierem μεγάλην τε καὶ εὐτραφέα, ut Herodotus pulcras feminas saepius designavit, decebat χεὶρ παχεῖα sive *brachium firmum et bene repletum.*

8—10. Penelope descensis scalis, quae ab eius cubiculo deorsum ducebant, non megaron intravit (ut α 330—332), sed adiit aedium interiora, ubi erat conclave subterraneum, Ulixis aurum, ferrum, alias res pretiosissimas continens; cf. Z 288 et β 337 sq., et de locutione πολύκμητοσ σίδηροσ Z 48.

13—41. Arcum Ulixes unde habuisset, poetae qui nostro antiquiores fuerunt nihilo magis rogarunt quam unde haberet Apollo ὁ ϝεκηβόλοσ vel Diana ἡ τοξία; ex prisco enim mytho, qui fuit de sole post iter hibernum reviviscenti (cf. ε 467 sq.), ille arcus fuit expromptus. Scire si quis voluisset tamen, respondissent illi: „ἡφαιστότευκτον fuisse". Posterius vero aevum, cui Ulixes non *deus* arcitenens fuit sed *rex* inclutus et sagittandi peritissimus, arcum singularem huic regi tribuit; nam vulgaris esse non potuit arcus ille qui procis tanta negotia facessivit et intentus satis valebat ad διοϊστεύειν σιδήρου (cf. τ 573—579). Huius aevi fuit poeta Odysseae, cui hi versus immerito a quibusdam sunt abiudicati. *Apollo* artem sagittandi docuit *Eurytum* Herculis aequalem, qui et ipsum deum aemulari est ausus (cf. θ 225—228 et Β 827); moriens autem Eurytus arcum suum praestantissimum *Iphito* filio reliquit, hic *Ulixi* iuveni dono dedit. Et sic Ulixes, postquam heros mortalis factus est, recuperavit Apollinarem illum arcum, quem olim, cum deus erat, suo iure tenuerat. Iamque Apollinis illo arcu usurus est ad inimicos suos die festo Apollinis (cf. υ 156) confodiendos.

15—18. *Messeniae* et *Messeniorum* non nisi h. l. nominatim apud H. fit mentio, *Laconicae* autem, quae Menelao subiecta fuit, h. l. accensetur; minus igitur congruunt Iliadis illi versus, ubi Agamemnon urbes aliquot orae Messeniae Achilli dono daturum se ait (Ι 150—153).

16. Hic *Orsilochus* aliunde non est

ἦλθε μετὰ χρῆοσ, τό ῥά ϝοι πᾶσ δῆμοσ ὄφειλε·
μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκησ Μεσσήνιοι ἄνδρεσ ἄειραν
νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι' ἠδὲ νομῆασ. 19ᵇ = Λ 697
τῶν ἕνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἤλυθ' Ὀδυσσεὺσ
παιδνὸσ ἐών, πρὸ γὰρ ἧκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντεσ·
Ϝίφιτοσ αὖθ' ἵππουσ διζήμενοσ, αἵ ϝοι ὄλοντο
δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαϝεργοί. 23 = δ 636
αἳ δή ϝοι καὶ ἔπειτα φόνοσ καὶ μοῖρ' ἐγένοντο,
ἐπεὶ δὴ Διὸσ υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον
φῶθ' Ἡρακλέεα, μεγάλων ἐπιϝίστορα ϝέργων·
ὅσ μιν ξεῖνον ἐόντα κατέκτανε ϝῶι ἐνὶ ϝοίκωι,
σχέτλιοσ, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ηιδέσατ' οὐδὲ τράπεζαν, 28ᵃ cf. Hes. Op. 187
τὴν δή ϝοι παρέθηκεν, ἔπειτα δὲ 'πέφνε καὶ αὐτόν,
ἵππουσ δ' αὐτὸσ ἔχε κρατερώνυχασ ἐν μεγάροισι.
τὰσ ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο· 'δῶκε δὲ τόξον,
τὸ πρὶν μέν ῥ' ἐφόρει μέγασ Εὔρυτοσ, αὐτὰρ ὃ παιδὶ
κάλλιπ' ἀποθνήισκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσι.
τῶι δ' Ὀδυσεὺσ ξίφοσ ὀξὺ καὶ ἄλκιμον ἔγχοσ ἔδωκε,
ἀρχὴν ξεινοσύνησ προσκηδέοσ. οὐδὲ τραπέζηι
'γνώτην ἀλλήλω· πριν γὰρ Διὸσ υἱὸσ ἔπεφνε
Ϝίφιτον Εὐρυτίδην ἐπιϝείκελον ἀθανάτοισι. 37 cf. 14
ὅσ ϝοι τόξον ἔδωκε· τὸ δ' οὔ ποτε δῖοσ Ὀδυσσεὺσ

17. ὄφειλε G] ὄφελλε F P. Cf. § 273. ‖ 20. ἤλυθ'(ε) G] ἦλθεν. ‖ 29. δή U² Eust.] ἥν Ω (om. H¹ i). ‖ 32. ῥ'(α) G] om. F P. ϝ'(ἐ φόρει) Grashof. ‖ 35. προσκηδέοσ] περικ. P, ἐϋκ. U († omnia). ‖ 36. ἀλλήλω G] -λων F P (item ψ 109, ut Δ 357). Cf. E 659.

cognitus. Pheraeum illum, cuius fit mentio in itinere Telemachi, multi intellexerunt; sed cf. H 134 sq.

17. χρῆοσ] § 190.

19. πολυκλήϊσι] cf. Π 170.

20. ἐξεσίην ... ἤλυθ'(ε)] cf. Γ 205 sq.

24–30. Id quod vs. 35–37 dicturus est poeta spectans haec addit.

25. ἐπεὶ] § 22.

26. φῶθ' Ἡρακλέεα] vir mortalis fuit Hercules (cf. Σ 117–119). De termino -κλέεα cf. § 73, de voce φώσ sic usurpata Δ 194.

28. ὄπιν] § 66.

29. δὴ ... ἔπειτα ... καὶ] magnam emphasin enuntiato addunt hae particulae. Hospitio cum Hercules accepisset Iphitum, dein (= tamen) ipsum videlicet interfecit!

31. ἐρέων] id quod διζήμενοσ vs. 22. Cf. Z 298 al.

34. ξίφοσ] cf. ρ 222.

35. οὐδὲ] sed non.

38–40. In Iliade Ulixes, cum arcum aliquando requireret ad expeditionem nocturnam suscipiendam, a Merione eum sumsit mutuum (K 260 sq.); in quo carmine sagittarii

ἐρχόμενοσ πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
ἡιρέετ', ἀλλ' αὖθι μνῆμα ξείνοιο φίλοιο
'κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισι· 'φόρει δέ ϝε ϝῆσ ἐπὶ γαίησ.
ἡ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο δῖα γυναικῶν
οὐδόν τε δρύϊνον προσεβήσετο, τόν ποτε τέκτων
'ξέσσεν ἐπισταμένωσ καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε, 44 = ρ 341
ἐν δὲ σταθμοὺσ ἄρσε, θύρασ δ' ἐπέθηκε φαεινάσ, 45ᵇ cf. Ξ 169
αὐτίκ' ἄρ' ἥ γ' ἱμάντα θοῶσ ἀπέλυσε κορώνησ,
ἐν δὲ κληῖδ' ἧκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆασ
ἄντα τιτυσκομένη. τὰ δ' ἀνέβραχεν ἠΰτε ταῦροσ 48ᵃ cf. 421 χ 266 ω 181
βοσκόμενοσ λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα
πληγέντα κληῖδι, 'πετάσθησαν δέ ϝοι ὦκα.
ἡ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆσ σανίδοσ ἔβη, ἔνθα τε χηλοὶ
ἕστασαν, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα ϝείματ' ἔκειτο.
ἔνθεν ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου ἥινυτο τόξον 53ᵇ cf. Ε 209
αὐτῶι γωρυτῶι, ὅσ ϝοι περίκειτο φαεινόσ.
ἑζομένη δὲ κατ' αὖθι, φίλοισ' ἐπὶ γούνασι θεῖσα, 55ᵇ cf. τ 401

41. ϝε Bentley] μιν. || 42. δὴ Ryl. G] om. F P, ἐσ K (cf. vs. 58). — τὸν G] om. F P, θαλαμόνδε Nauck (ut vs. 8; cf. 58). || 46. κορώνησ Ryl. F] -νηι G P. || 51. τε] δὲ Ω. Cf. Θ 48.

celebrantur *Paris*, *Pandarus*, *Meriones*, *Teucer*, non Ulixes. Probabiliter igitur Odysseae poeta fingere potuit heroëm, cum in Troiam proficisceretur, arcum suum divinum domi reliquisse, quippe quo usum non ferrent fabulae ad bellum Troianum pertinentes.

40. ἡιρέετ'(ο)] § 191.

— αὖθι] § 322.

41. 'κέσκετ'(ο)] § 146.

43. δρύϊνον] †. Limen *ligneum* ρ 339 etiam megaro tribuitur (qui vs. cf.).

— προσεβήσετο] § 152.

44. καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε] cf. Ο 410.

45. ἐπέθηκε] *adiecerat, quibus clauderetur thesaurus*. Cf. α 441 sq.

46—50. Ad aperiendum *cubiculum* aliudve conclave, quod pretiosi nihil contineret, satis erat solvisse lorum, quo extrinsecus reduci poterat sera (cf. α 441 sq.); *gazae* vero fores aliquanto melius fuere clausae. De voce κληῖσ cf. vs. 6.

47. θυρέων] § 55.

48—50. Diu clausum fuisse conclave poeta significat. Nempe regina fores gazae non tetigit quamdiu afuit maritus (cf. β 337).

48. τὰ] menti loquentis iam obversatur id quod additurus est: θύρετρα. Cf. Π 353.

51 sq. In suggesto ligneo stabant arcae vestibus pretiosis repletae (cf. Ζ 288), quarum usus per hosce annos feminae viduae nullus fuit; θυώδεα ϝείματα dicuntur vestimenta odore ligni arcarum (cf. ε 60) a vermiculis protecta.

54. γωρυτῶι] †, *arcus involucro*. Cf. Δ 105 (et Τ 387).

’κλαῖε μάλα λιγέωσ, ἐκ δ’ ἥιρεε τόξα ϝάνακτοσ.
ἡ δ’ ἐπεὶ οὖν ’τέρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο, 57 = τ 213
’βῆ ῥ’ ἴμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρασ ἀγαυοὺσ
τόξον ἔχουσ’ ἐν χειρὶ παλίντονον ἠδὲ φαρέτρην 59 cf. 11 Ο 443
ἰοδόκον· πολλοὶ δ’ ἔνεσαν στονόεντεσ ὀϊστοί. 60 cf. 12
τῆι δ’ ἄρ’ ἅμ’ ἀμφίπολοι ’φέρον ὄγκιον, ἔνθα σίδηροσ
’κεῖτο πολὺσ καὶ χαλκόσ, ἀέθλια τοῖο ϝάνακτοσ.
ἡ δ’ ὅτε δὴ μνηστῆρασ ἀφίκετο δῖα γυναικῶν, 63-66 = α 332 sqq.
’στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεοσ πύκα ποιητοῖο,
ἄντα παρηιάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
ἀμφίπολοσ δ’ ἄρα ϝοι κεδνὴ ϝεκάτερθε παρέστη.
αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα καὶ ’φάτο μῦθον·
„κέκλυτέ μοι, μνηστῆρεσ ἀγήνορεσ, οἳ τόδε δῶμα
ἐχράετ’ ἐσθέμεναι καὶ πινέμεν’ ἐμμενὲσ αἰεὶ
ἀνδρὸσ ἀποιχομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδέ τιν’ ἄλλην
μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,
ἀλλ’ ἐμὲ ϝιέμενοι γῆμαι θέσθαι τε γυναῖκα.

---

56. ἥιρεε] ἤρετο P. — τόξα Dawes] τόξον, item vs. 83. ‖ 57. ’τέρφθη] cf. ζ 99. ‖ 58. ἴμεναι G] ἴμεν ἐσ F P (cf. vs. 42). ‖ 59. χειρὶ] χερσὶ 1 (cf. Λ 585). ‖ 65 sq. Om. Ryl., versum 66 om. P H, in marg. habent M U. ‖ 68. μοι § 92] μευ. ‖ 69. ἐσθέμεναι] cf. β 305. ‖ 71. ἐδύνασθε] γε δύνασθε F.

---

56. τόξα] *arcum cum pharetra*, ut vs. 90; cf. vs. 59.

61. ὄγκιον] †. Significatur *corbis* vel *arca* satis magna neque ponderis exigui, nam et alia inerant et duodecim bipennes ferreae (cum manubriis?). Has enim secures et nunc, ut vs. 8, 81, alibi, voce σιδήρωι significari docet contextus. Vox ὄγκοσ sive *uncus* (Δ 151, 214) quomodo *corbis* nomen ὄγκιον parere potuerit non liquet; alia igitur fortasse subest stirps. Etiam *cuspides* autem (aeneas) sagittarum vel hastarum in hac corbe asservatas fuisse non est cur arbitremur.

64 sq. Cf. α 333 et 334 sq., de voce παρηιάων Δ 142, de voce λιπαρὰ κρήδεμνα Σ 382.

66. Corbe quam attulere deposita ancillae Penelopae latus texerunt utrinque.

69. ἐχράετ’(ε)] § 179.

70—72. *Et in matrimonium me petebatis, non amore capti, sed aliam causam quam intersereretis non habentes.* Nam sic temere bona Ulixis diripere non audebatis.

71. μύθου] *rei quam in mente habebatis, consilii*, att. λόγου (cf. δ 597). Olim fuere qui h. l. mire interpretarentur στάσιν, Anacreontis quibusdam verbis (fr. 16) abusi.

— ἐπισχεσίην] †, *praetextum*, ut ἔφεξιν Ar. Vesp. 338. Alia vis est vocis ἐπίσχεσισ ρ 451.

72. ἀλλ’(ά)] id quod ἤ vel εἰ μή valet (cf. τ 378).

ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρεσ, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον. 73 = 106
θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆοσ θείοιο·
ὃσ δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσηι βιὸν ἐν παλάμηισι 75-79 = τ 577 sqq.
καὶ διοϊστεύσηι πελέκεων δύο καὶ δέκα πάντων,
τῶι κεν ἅμ' ἑσποίμην νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βιότοιο,
τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι ἔν περ ὀνείρωι."
ὣσ 'φάτο, καί ῥ' Ἐΰμαιον ἄνωγεν δῖον ὑφορβὸν
τόξον μνηστῆρσιν θέμεναι πολιόν τε σίδηρον. 81 = 3
δακρύσασ δ' Ἐΰμαιοσ ἐδέξατο καὶ κατέθηκε·
'κλαῖε δὲ βουκόλοσ ἄλλοθ', ἐπεὶ 'ϝίδε τόξα ϝάνακτοσ.
Ἀντίνοοσ δ' ἐνένιπε ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 84 = σ 78
„νήπιοι ἀγροιῶται, ἐφημέρια φρονέοντεσ!
ἆ δϝειλώ, τί νυ δάκρυ κατείβετον ἠδὲ γυναικὶ
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὀρίνετον; ἧι τε καὶ ἄλλωσ
κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμόσ, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ' ἀκοίτην.
ἀλλ' ἄνεω δαίνυσθε καθήμενοι, ἠὲ θύραζε
κλαίετον ἐξελθόντε κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε,
μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἀνάατον· οὐ γὰρ ὀΐω

80. ἄνωγεν § 225] ἀνώγει. ‖ 81. μνηστῆρσιν θέμεναι] cf. vs. 3. ‖ 83. ἄλλοθ'(ι) G] ἄλλοσ F P. — τόξα] cf. vs. 56. ‖ 85. Del. Adam, quia a particula ἆ (vs. 86) ceteris locis alloquendi fit initium; sed cf. comment. ‖ 86. δϝειλώ] -λοί G. ‖ 89. *ἄνεω] ἀκέων Ω, ἀλλὰ καὶ ὣσ l. a. apud Eust.; cf. β 240 ψ 93. Ut hic, sic et h. Ap. 404 in textu tradito ἀκέων ad plures refertur. ‖ 91. ἀνάατον] ἀάατον Ω. Cf. Ξ 271.

73. *Nunc igitur animum advertite, nam ecce certamen quod prius est ineundum quam voti compotes fieri possitis.*

75 sq. Cf. τ 573—579.

76. πελέκεων] § 8.

77. ἑσποίμην] § 247.

— δῶμα | κουρίδιον] cf. τ 579.

81. *In aula*, ubi certamen habebitur, arcum et secures collocare Eumaeum iubet Penelope.

85. Verborum structura similis est γ 69 sqq., ubi hospites allocuturus Nestor duos versus praemittit (Römer).

87. καὶ ἄλλωσ] cf. Ι 699.

88. ἧι . . . κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμόσ] cf. Ω 568.

89. δαίνυσθε] etiam convivantur proci, licet ipsa cena iam sit finita, Cf. vs. 139.

— θύραζε | κλαίετον ἐξελθόντε] his verbis inscius Antinous adiuvat Ulixem; sic enim foris agnoscendum se praebere hic poterit pastoribus (cf. vs. 188 sqq. et ε 79 sq.).

91 sq. οὐ — ἐντανύεσθαι] ad adi. ἀνάατον illustrandum haec adduntur. *Certaminis quod proponitur eventus fallax (incertus) esse non poterit, quoniam omnium longe praestantissimus profecto erit is qui arcum illum inten-*

ῥηϊδίωσ τόδε τόξον ἐΰξουν ἐντανύεσθαι.
οὐ γάρ τισ μέτα τοῖοσ ἀνὴρ ἐν τοισίδε πᾶσι,
οἷοσ Ὀδυσσεὺσ ἦσκεν. ἐγὼ δέ μιν αὐτὸσ ὄπωπα·
καὶ γὰρ μνήμων εἰμί, πάϊσ δ' ἔτι νήπιοσ ἦα.“
ὣσ ’φάτο· τῶι δ' ἄρα θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσ' ἐϝεϝόλπει 96ᵇ = Τ 328
νευρὴν ἐντανύειν διοϊστεύσειν τε σιδήρου. 97 = 127 cf. τ 587
ἦ τοι ὀϊστοῦ γε πρῶτοσ γεύσεσθαι ἔμελλε
ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆοσ ἀμύμονοσ, ὃν τότ' ἄτιζε
ἥμενοσ ἐν μεγάρωι, ἐπὶ δ' ὤρνυε πάντασ ἑταίρουσ. 100ᵃ cf. Ω 209
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειφ' ἱερὴ ϝὶσ Τηλεμάχοιο· 101 = β 409
„ὢ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺσ ἄφρονα ’θῆκε Κρονίων.
μήτηρ μέν μοι φησὶ φίλη πινυτή περ ἐοῦσα
ἄλλωι ἅμ' ἕψεσθαι νοσφισσαμένη τόδε δῶμα· 104 cf. τ 579
αὐτὰρ ἐγὼ γελάω καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῶι!
ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρεσ, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον, 106 = 73
οἵη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιίδα γαῖαν,

---

93. τοισίδε F] τοῖσδεσι G P (cf. § 97). || 97. ἐντανύειν Ar. F] -σειν G P, item vs. 127. Cf. vs. 92, 174 et § 147. || 98. γεύσεσθαι G] -σασθαι F P. || 99. χειρῶν] -ρὸσ F. — τότ'(ε)] ποτ' P Eust. (cf. χ 290). — ἄτιζε § 144] ἀτίμα. || 100. μεγάρωι ed. Flor.] -ροισ Ω (cf. loci par. et Β 137). || 105. γελάω] γ' ἴσθω F, ἴσθω M.

---

dere possit. — Sic Antinous dum Ulixem laudare videtur, revera se ipse laudans (cf. vs. 96 sq.), optimi Ulixi praesagii verba edit inscius (cf. β 35). — Passivi futurum est ἐντανύεσθαι (cf. vs. 97 et § 147).

93. Bis idem dicendo (μέτα ... ἐν τοισίδε πᾶσι, cf. Χ 203) rem magis urget Antinous: *non enim inter nos est quisquam Ulixi similis, et tamen tot talesque viri adsumus.*

95. Cf. ε 79 sq. et de adiectivo μνήμων sive *memoria valens* θ 162.

96. στήθεσσ' ἐϝεϝόλπει] -σσιν ἐώλπει Ω.

98 sq. Sagittam se primum et solum per ferrum traiecturum confidebat: at sagitta percussus mortem obiturus erat omnium primus!

99. ὃν τότ' ἄτιζε] *quem modo contumelia impudenter affecerat, in ipsius scilicet megaro sedens,* — heri (ρ 375 sqq.), nec non hodie, licet poeta in huius diei epulis describendis eius mentionem non fecerit. Mox Antinous Ulixem denuo lacesset (vs. 287 sqq.). Imperfecti similis usus est e. g. in aevi recentioris locutionibus τίσ ἂν ᾤιετο, οὐκ ἂν οἰόμενοσ (cf. Η 310); adverbium τότε id quod *modo* nunc valet, ut saepe, e. g. Θ 108.

100. ὤρνυε] § 145.

101—105. Risum Telemachus tenere nequit propter Antinoi mox poenam soluturi verba magniloqua; ineptum autem et vesanum se vocando cavet ne quid de patris reditu suspicari possint proci aut ipsa mater, insolitam intempestivamque eius laetitiam mirati.

105. γελάω] § 191.

οὔτε Πύλοι' ἱερῆσ οὔτ' Ἄργεοσ οὔτε Μυκήνησ
οὔτ' αὐτῆσ Ἰθάκησ οὔτ' ἠπείροιο μελαίνησ. 109 = ξ 98ᵃ 97ᵇ
καὶ δ' αὐτοὶ τόδε ϝίστε· τί με χρὴ μητέροσ αἴνου!
ἀλλ' ἄγε μὴ μύνισι παρέλκετε μηδ' ἔτι τόξου
δϝηρὸν ἀποτροπάεσθε τανυστύοσ, ὄφρα ϝίδωμεν.
καὶ δέ κεν αὐτὸσ ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
εἰ δέ κεν ἐντανύσω διοϊστεύσω τε σιδήρου, 114 cf. τ 587
οὔ κέ μοι ἀχνυμένωι τάδε δώματα πότνια μήτηρ
λείποι ἅμ' ἄλλωι ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην,
οἷόσ τ' ἤδη πατρὸσ ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι."
ἦ, καὶ ἀπ' ὤμοιιν χλαῖναν 'θέτο φοινικόεσσαν 118 cf. ξ 500
ὀρθὸσ ἀναΐξασ, ἀπὸ δὲ ξίφοσ ὀξὺ 'θέτ' ὤμων.
πρῶτον μὲν πελέκυσ 'στῆσεν, διὰ τάφρον ὀρύξασ
πᾶσι μίαν μακρήν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε, 121ᵇ = ε 245
ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε· τάφοσ δ' ἕλε πάντασ Ἀχαιούσ, 122ᵇ cf. γ 372
ὡσ ἐϋκόσμωσ 'στῆσε· πάροσ δ' οὔ πώ πότ' ὀπώπει.

109. Propter homoearchon et homoeoteleuton om. Ryl. P H M n, in marg. habet U. ‖ 110. *τόδε* F] *τόδε τ'* Ryl., *τόδε γ'* G P, *τό γε* l. ‖ 111. *μύνησι*] *μ' ὤρησι* F O Z k. — *μηδ'(ἐ)* G P] *μητ'* F. ‖ 112. *ϝίδωμεν*] *ἴδωμαι* F (cf. ψ 83). ‖ 115. *ἀχνυμένωι* G P] *-νη* Ryl. F. Cf. Ξ 108 *M* 374. ‖ 118. *'θέτο*] *βάλε* Bothe (cf. ξ 500 μ 171). ‖ 120. *πελέκυσ* § 75] *-κεασ.* ‖ 122. *Ἀχαιούσ* schol. ad *I* 193 et Etym. M. 748, 29] *ἰδόντασ Ω.* Cf. γ 372.

108. Πύλοι'(ο)] § 59.
— Ἄργεοσ] *urbis* nunc nomen. Cf. B 559.

110. τί με χρὴ μητέροσ αἴνου] cf. I 75 sq.

111. μὴ ... παρέλκετε] *nolite cunctari.* Transfertur nunc locutio nautica, quam illustrant Trygaei Aristophanei ad choreutas verba iocosa: ὑμέτερον ἔργον μὴ κενὰσ παρέλκειν, ἀλλ' ἀνδρικῶσ ἐμβάλλετε (Ar. Pac. 1306 sq.) sive: *remos ne inertes pendere sinite* (cf. μ 203—205), *sed strenue ducite* (cf. ι 489). Simili metaphora homo tardus, quem ab aliis veluti onerariam vel lembum protrahi oporteat, Ar. Vesp. 268 dicitur ἐφολκὸσ εἶναι.
— μύνισι] †, *causis fictis*; Alcaeo (fr. 89, in scholio quod ad φ 71 aberravit) participium μυνᾱμενοσ significavit id quod προφασιζόμενοσ.

112. ἀποτροπάεσθε] § 191 et 251.

115 sq. Sic enim mater Telemacho victori certaminis praemium concedatur oportebit; quam in aedibus paternis libens servabit libentem.

117. οἷόσ τε ... ἀνελέσθαι] cf. β 60.

118. φοινικόεσσαν] § 18.

119. Cf. π 281—298.

120 sq. *In aulae pavimento* (τυκτῶι δαπέδωι, δ 627) ante forem duplicem megari (cf. vs. 124, 149, 420) Telemachus bipennes (de quibus cf. τ 573—579) recta serie erigit, manubriis solo ita infixis ut laminarum latus megaro sit obversum. De locutione ἐπὶ στάθμην ἴθυνε cf. O 410—413.

120. πελέκυσ] § 75.

'στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν καὶ τόξου 'πειρήτιζε. 124 = 149
124ᵃ = υ 128
τρὶσ μέν μιν 'πελέμιξε ϝερύσσασθαι μενεαίνων, 125 sq.ᵃ = Φ 176 sq.
τρὶσ δὲ μεθῆκε βίησ, ἐπιϝελπόμενοσ τό γε θυμῶι
νευρὴν ἐντανύειν διοϊστεύσειν τε σιδήρου. 127 = 97
καί νύ κε δή ϝ' ἐτάνυσσε βίηι τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
ἀλλ' 'Οδυσεὺσ ἀνένευε καὶ ἔσχεθε ϝιέμενόν περ. 129 cf. δ 284
τοῖσ δ' αὖτισ μετέϝειφ' ἱερὴ ϝὶσ Τηλεμάχοιο· 130 cf. β 409
130ᵃ = H 170
„ὢ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακόσ τ' ἔσομαι καὶ ἄκικυσ! 131 cf. β 60ᵇ sq.
ἠὲ νεώτερόσ εἰμι καὶ οὔ πω χερσὶ πέποιθα 132ᵇ sq. = π 71 sq.
ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τισ πρότεροσ χαλεπήνηι.
ἀλλ' ἄγεθ', οἵ περ ἐμεῖο βίηι προφερέστεροί ἐστε,
τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον." 135 cf. 180, 268
ὣσ ϝειπὼν τόξον μὲν ἀπὸ ϝέο 'θῆκε χαμᾶζε 136 cf. 163
κλίνασ κολλητῆισιν ἐΰ ξεστῆισι σανίσσι, 137-139 = 164 sqq.
αὐτόθι δ' ὠκὺ βέλοσ καλῆι πρόσκλινε κορώνηι·
ἂψ δ' αὖτισ κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη. 139 = σ 157
τοῖσιν δ' Ἀντίνοοσ μετέφη, 'Ευπείθεοσ υἱόσ·
„ὄρνυσθ' ἑξείησ ἐπὶ δεξιὰ πάντεσ ἑταῖροι,

---

125. (ϝ)ερύ(σ)σασθαι F] -σσεσθαι G P (cf. B 544). || 126. τό γε F P] τόδε (Ryl.?) G. || 127. ἐντανύειν] cf. vs. 97. || 128. δή ϝ'(ε) (δή ἑ τ.) Grashof] δὴ F, δή ῥ' G P, δὴν D. Cf. Γ 373. — ἐτάνυσσε] τανύσειε F (cf. comment. ad Δ 223). — ἀνέλκων] ἀνύ(σ)σασ G. || 130. τοῖσ δ'(ἑ)] cf. § 60 et H 170. || 131. ἄκικυσ] ἄναλκισ (glossema) M K. Cf. ι 515. || 133. ἀπαμύνασθαι G F] -νεσθαι P. || 134. προφερέστεροι] πολὺ φέρτεροι X U n (cf. ϑ 129). || 135. πειρήσασθε X] -σεσθε G F P. — καὶ] ἵν' Hartman (cf. μ 383). — ἐκτελέωμεν G] -σωμεν F P. || 137. ξεστῆισι σανίσσι LMeyer] -τῆισ σανίδεσσιν Ω, item vs. 164. Cf. § 57. || 138. πρόσκλινε] προσέκλινε (-έθηκε L W) Ω, item vs. 165.

---

124. E limine megari — aulam versus — iaculandi periculum fiet. Item vs. 149, 420.

125. ϝερύσσασθαι] *ad se trahere* nervum, ut huius laqueum κορώνηι arcus circumicere possit. Cf. Δ 111. Id versu 150 dicitur ἀνέλκειν.

128. Potuit igitur hic iuvenis, qui vixdum egressus est pueritiam, id quod nullus inter procos potuit. Tantopere Laërtiadis hi fuerunt inferiores.

131—136. Ficta haec esse verba nullum unquam inter poetae auditores latere potuit; ultimis autem inest amphibolia, nam „certamen ad finem perducere" aliud valet procis, aliud ipsi Telemacho. Cf. β 85.

138. αὐτόθι] § 322.

— κορώνηι] *manubrio foris*, cuius σανίδι arcum acclinavit. Cf. α 441 sq. — Sagittarum igitur mensura unum Metrum aliquanto superabat, et ipsum arcum magnum fuisse hinc efficitur (cf. Δ 112 sq.).

139. Prope focum, in medio megaro, fuit Telemachi sedes. Cf. autem vs. 89.

141—146. Cunctos iusto ordine periculum facere iubet Antinous,

ἀρξάμενοι τοῦ χώρου ὅθεν περ ϝοινοχοεύει.“
  ὣσ ἔφατ' Ἀντίνοοσ, τοῖσιν δ' ἐπεϝάνδανε μῦθοσ. 143 = σ 50
Ληοϝάδησ δὲ πρῶτοσ ἀνίστατο, Ϝήνοποσ υἱόσ,
ὅ σφι θυοσκόοσ ἦσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
ἷζε μυχοίτατοσ αἰέν· ἀτασθαλίαι δέ ϝοι οἴωι
ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ 'νεμέσσα μνηστήρεσσι.
ὅσ ῥα τότε πρῶτοσ τόξον 'λάβε καὶ βέλοσ ὠκύ,
'στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν καὶ τόξου 'πειρήτιζε, 149 = 124
οὐδέ μιν ἐντάνυσε· πρὶν γὰρ 'κάμε χεῖρασ ἀνέλκων 150ᵇ cf. Φ 26
ἀτρίπτουσ ἁπαλάσ. μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔϝειπε·
  „ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω, λαβέτω δὲ καὶ ἄλλοσ.
πολλοὺσ γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆασ κεκαδήσει 153ᵇ sq.ᵃ = 170 [sq.
θυμοῦ καὶ ψυχῆσ· ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστι 154ᵇ = Λ 169
τεθνάμεν' ἢ ζώοντασ ἁμαρτέμεν' οὗ θ' ἕνεκ' αἰεὶ
ἐνθάδ' ὁμιλέομεν ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα. 156ᵇ = β 205
νῦν μέν τισ καὶ ϝέλπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ μενοινᾶι
γῆμαι Πηνελόπειαν 'Οδυσσῆοσ παράκοιτιν·

142. *περ*] *τέ περ* (G P) aut *τ' ἐπι-* (Ryl. F, cf. h. Ven. 205) *Ω*. ‖ 144. *Ληοϝάδησ*] cf. *P* 344. — (F)*ήνοποσ* Ryl. G F P] *Οἴνοποσ* H (cf. *E* 707 et *Ξ* 444 sq.). ‖ 146. *μυχοίτατοσ* Ryl. F P] *-αίτατοσ* G. — *αἰέν* U[1]] *αἰεὶ* Ryl. G F P (cf. *Λ* 520). ‖ 147. *'νεμέσσα μνηστήρεσσι*] cf. *σ* 35. ‖ 152. *μὲν ἐγὼ τανύω*] *δύναμαι τανύσαι* Athen. 437 *e*. — *μὲν* G F P] *γὰρ* D, *μιν* Bekker.

dextrorsum (cf. A 597) inter se excipientes, initio igitur facto ab eo qui sedem omnium honorificentissimam prope focum obtinet. Quae *sacerdotis* Laoadis fuit sedes.

142. ϝοινοχοεύει] reticetur subiectum, quod inest ipsius verbi notioni: *is cuius hoc est officium*, ὁ οἰνοχόοσ. Cf. ω 108 et de *plurali* sic usurpato σ 307—310.

146. μυχοίτατοσ] sup. †, *proximus* τῶι μυχῶι τοῦ μεγάρου. Foco enim, qui in medio fuit megaro (cf. ζ 308 η 141), propior erat quam ceteri.

149. Cf. vs. 124.

152—156. *Equidem arcum intendere nequeo, amici; sed et alius faciat rei periculum. <Quamquam non solus, ut opinor, spe destituar,> multorum enim hic arcus vitam et animum perdet; nam mori hoc est et vel ipsa morte gravius, ea re frustrari quam tam diu et tam enixe appetiveris.* — Est haec φήμη (cf. β 35), eoque certior quod a *sacerdote* profertur; quam eventu mox comprobatum iri sentiunt Ulixes et Telemachus, sentiunt poetae auditores. Nam revera ipsa vita istos spoliaturus est ille arcus quem tractant.

153 et 170. κεκαδήσει] *detrimentum inferet*, nos: *krenken aan* . . . (a verbo κήδειν). Genitivo addito indicantur ea ad quae detrimentum pertinebit; cf. βλάπτειν cum gen. α 195.

155. ἁμαρτέμεν'(αι)] § 125.

αὐτὰρ ἐπεὶ τόξου πειρήσεται ἠδὲ ϝίδηται,
ἄλλην δή τιν' ἔπειτα Ἀχαιιάδων ἐϋπέπλων
μνάσθω ἐϝέδνοισιν διζήμενοσ, ἡ δέ κ' ἔπειτα 161sq. = π 391sq.
γήμαιθ' ὅσ τισ πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμοσ ἔλθοι."
ὣσ ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ϝέο τόξον ἔθηκε 163 cf. 136
κλίνασ κολλητῆισιν ἐϋ ξεστῆισι σανίσσι, 164-166 = 137 sqq.
αὐτόθι δ' ὠκὺ βέλοσ καλῆι πρόσκλινε κορώνηι·
ἂψ δ' αὖτισ κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
Ἀντίνοοσ δ' ἐνένιπε ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 167 = σ 78
„Λνόϝαδεσ, ποῖόν σε ϝέποσ 'φύγεν ἕρκοσ ὀδόντων; 168 cf. Δ 350
δϝεινόν τ' ἀργαλέον τε, — νεμεσσάομαι δέ τ' ἀκούων, — 169ᵃ = ι 175
εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆασ κεκαδήσει 170ᵇ sq.ᵃ = 153 sq.
θυμοῦ καὶ ψυχῆσ, ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι.
οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,
οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι καὶ ὀϊστῶν·
ἀλλ' ἄλλοι τανύουσι τάχα μνηστῆρεσ ἀγαυοί."
ὣσ 'φάτο, καί ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν·
„ἄγρεε δή, πῦρ κῆον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ, 176ᵇ-179ᵃ cf. 181 sqq.
πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν καὶ κῶασ ἐπ' αὐτοῦ·
ἐκ δὲ στέατοσ ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντοσ,
ὄφρα νέοι θάλποντεσ, ἐπιχρίοντεσ ἀλοιφῆι,
τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον." 180 = 268 cf. 135
ὣσ 'φάθ'· ὃ δ' αἶψ' ἀνέκαιε Μελάνθιοσ ἀκάματον πῦρ, 181ᵇ-184 cf. 176 sqq.
πὰρ δὲ φέρων δίφρον 'θῆκεν καὶ κῶασ ἐπ' αὐτοῦ,
ἐκ δὲ στέατοσ ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντοσ.
τῶι ῥα νέοι θάλποντεσ ἐπειρῶντ', οὐδ' ἐδύναντο

159. ἐπεὶ § 326] ἐπήν. — ϝίδηται] μονοσύλ. F¹. ‖ 162. τισ G F] κε P Ryl.; cf. π 392. — πόροι . . . ἔλθοι G P] -ῃ . . -είη F (cf. β 54). ‖ 164. ξεστῆισι σανίσσι] cf. vs. 137. ‖ 165. πρόσκλινε] cf. vs. 138. ‖ 168. Λνόϝαδεσ] cf. Γ 344. ‖ 172. τοι] πω Ryl. ‖ 176. δή, πῦρ] πῦρ δή Ryl. ‖ 177. μέγαν] *φέρων (ut vs. 182)? E vs. 178 irrepsisse videtur μέγαν. ‖ 179. νέοι] vox e vs. 184 (ubi apta est) huc irrepsisse videtur; *ὄφρ' ἄρ θάλποντεσ καί? ‖ 181. (ὣσ φάθ' ὃ δ' αἶψ' (α) X] ἔφαθ', ὃ δ' αἶψ' G, φατο, αἶψα δ' F P, φατο, αἶψα δ' ἐκαιε (cf. vs. 176). — Μελάνθιοσ] -θεύσ G. ‖ 184. ἐπειρῶντ'(ο)] -ρασν Fick.

161 sq. De re cf. θ 318 sq.
161. δέ κ'(ε)] § 326.
165. Cf. vs. 138.
168. ἕρκοσ ὀδόντων] cf. Δ 350.
169. νεμεσσάομαι] § 191.
170. κεκαδήσει] cf. vs. 153.
172 sq. Cf. Euryali ad Ulixem verba θ 159 sq. et de verbis τοῖον . . . οἷόν τε . . . ἔμεναι cf. β 60.
174. τανύουσι] § 147.
176. κῆον] § 177.
178 et 183. δὲ στέατοσ] § 28.

ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίηισ ἐπιδευέεσ ἦσαν. 185 cf. ω 171
Ἀντίνοοσ δ' ἔτ' ἐπεῖχε καὶ Εὐρύμαχοσ θεοϝειδήσ, 186 cf. δ 628
ἀρχοὶ μνηστήρων· ἀρετῆι δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι. 187 = δ 629

τὼ δ' ἐκ ϝοίκου ἔβησαν ὁμαρτήσαντεσ ἅμ' ἄμφω
βουκόλοσ ἠδὲ συφορβὸσ Ὀδυσσῆοσ θείοιο·
ἐκ δ' αὐτὸσ μετὰ τοὺσ δόμου ἤλυθε δῖοσ Ὀδυσσεύσ.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκτὸσ θυρέων ἔσαν ἠδὲ καὶ αὐλῆσ,
φθεγξάμενόσ σφε ϝέπεσσι προσηύδα μειλιχίοισι· 192 cf. ι 363
„βουκόλε καὶ σύ, συφορβέ, ϝέποσ τί κε μυθησαίμην.
ἦ αὐτὸσ κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸσ ἀνώγει. 194 cf. δ 140
ποῖοί κ' εἶτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν', εἴ ποθεν ἔλθοι
ὧδε μάλ' ἐξαπίνησ καί τισ θεὸσ αὐτὸν ἐνείκαι;
ἦ κε μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ' ἦ Ὀδυσῆϊ;
ϝείπεθ' ὅπωσ ὕμασ κραδίη θυμόσ τε κελεύει.“
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε βοῶν ἐπιβουκόλοσ ἀνήρ· 199 = υ 235
„Ζεῦ πάτερ, αἲ γὰρ τοῦτο τελευτήσειασ ἐϝέλδωρ,
ὡσ ἔλθοι μὲν κεῖνοσ ἀνήρ, ἀγάγοι δέ ϝε δαίμων! 201 = ρ 243
γνοίησ χ' οἵη ἐμὴ δύναμισ καὶ χεῖρεσ ἕπονται.“ 202-204 = υ 237 sqq.
ὣσ δ' αὔτωσ Εὔμαιοσ ἐπηύξατο πᾶσι θεοῖσι,

188. *ὁμαρτήσαντεσ* F] *ἁμ.* G P (cf. § 319). ‖ 191. *ἐκτὸσ*] *ἔκτοσθε* G n; **ἔκτοσθ' αὐλῆσ ἔσαν ἠδὲ θυράων*? Cf. § 56. ‖ 192. *σφε ϝέπεσσι* (*σφ' ἐπέεσσι*) G] *σφιν ἔπεσσι* M, *μιν ἔπεσσι* F P. Cf. vs. 206. ‖ 194. *αὐτὸσ* G F] *αὔτωσ* P. ‖ 198. (*ϝ*)*είπεθ'*(-*τε*) X n] *εἴπαθ'* G F P (cf. § 153). ‖ 202. *χ'*] om. F (cf. υ 237). — *ἕπονται*] *ἔσονται* H X (cf. υ 237). ‖ 203. *ἐπηύξατο* (-*εύ*-) G] -*χετο* F P (ut ξ 423, ubi aptum est imperfectum). Cf. υ 238.

186. ἔτ' ἐπεῖχε] *etiam abstinebat*, i. e. *virium periculum nondum fecerat* sive: *etiam supererat qui certamen iniret*. Verbum etiam υ 266 sic est usurpatum, sed illic addito obiecto. Singularis ut Α 255.

188 et 190. ἔβησαν et ἤλυθε] *interim iverant ... venerat*. Non tum demum iverunt cum Antinous et Eurymachus soli etiam superfuerunt qui certamen inirent, sed dum ceteri frustra desudabant; cf. vs. 89. Itaque Ulixes vs. 242 in megaron rediit dum Eurymachus arcum tractavit. Antinous autem (vs. 256 – 272) cautus abstinuit, veritus ne et ipse frustra virium periculum esset facturus et sperans fore ut cras melius sibi cederet res, arcu interim mollito.

191. θυρέων] dicitur *aedium ostium*. In via publica nunc colloquuntur, ut heri proci Telemacho insidias parantes (cf. π 344).

192. προσηύδα] § 191 et 195.

195. ποῖοι ... ἀμυνέμεν'(αι);] *quali animo ad opem ferendam*? Cf. β 60.

198. ὕμασ] § 92.

201. κεῖνοσ] § 97.

202. γνοίησ] ad ipsum Ulixem conversus hoc dicit, ut Eumaeus vs. par.

νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ϝόνδε δόμονδε.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τῶν γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω,
ἐξαῦτίσ σφε ϝέπεσσιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· 206 cf. τ 214
„ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸσ ἐγώ· κακὰ πολλὰ μογήσασ 207ª cf. ω 321
ἤλθον ἐϝεικοστῶι ϝέτεϊ εἰσ πατρίδα γαῖαν. 208 = π 206
γιγνώσκω δ' ὡσ σφῶϊν ἐϝελδομένοισιν ἱκάνω
οἴοισι δμώων· τῶν δ' ἄλλων οὔ τε' ἄκουσα
εὐξαμένοι' ἐμὲ ϝοίκαδ' ὑπότροπον αὖτισ ἱκέσθαι. 211ᵇ cf. χ 35
σφῶϊν δ', ὡσ ἔσεταί περ, ἀληθείην καταλέξω·
αἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸσ δαμάσηι μνηστῆρασ ἀγαυούσ, 213 = τ 488
ἄξομαι ἀμφοτέροισ' ἀλόχουσ καὶ κτήματ' ὀπάσσω
ϝοικία τ' ἐγγὺσ ἐμεῖο τετυγμένα, καί μοι ἔπειτα
Τηλεμάχοι' ἑτάρω τε κασιγνήτω τ' ἔσσεσθον.
εἶ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀριφραδὲσ ἄλλο τι δείξω, 217 cf. ψ 73
ὄφρα μ' ἐῢ γνῶτον πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῶι·
οὐλήν, τήν ποτέ με σῦσ ἤλασε λευκῶι ὀδόντι 219 sq. cf. τ 393 sq.
Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο." 220 = τ 466
ὣσ ϝειπὼν ῥάκεα μεγάλησ ἀπεϝέργαθεν οὐλῆσ.
τὼ δ' ἐπεὶ εἰσϝιδέτην ἐῢ τ' ἐφράσσαντο ϝέκαστα,
'κλαῖον ἄρ' ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι χεῖρε βαλόντε
καὶ 'κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλήν τε καὶ ὤμουσ· 224 cf. ρ 35
ὣσ δ' αὔτωσ Ὀδυσεὺσ κεφαλὰσ καὶ χεῖρασ ἔκυσσε.
καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάοσ ἠελίοιο, 226 = ψ 154
εἰ μὴ Ὀδυσσεὺσ αὐτὸσ ἐρύκακε 'φώνησέν τε·

---

205 τῶν G P] τόν F. || 206. σφε ϝέπεσσιν (σφ' ἐπέεσσιν) G P] μιν ἔπε(σ)σιν F. Cf. vs. 192. || 208. ἦλθον M ἐ(ϝ)εικοστῶι H²] ἤλυθον εἰκοστῶι Ω. || 211. ϝοίκαδ' ... αὖτισ ... Fick] αὖτισ ... οἴκαδ' Ω hiatu vitioso et neglecto ϝ vocis ϝοικαδε. || 216. τ' ἔσσεσθον Fick] τε ἔσεσθον. || 217. εἰ δ' ἐ)] cf. A 302. — δείξω P] εἴξω G, λέξω F. || 218. Spurius? Abest a loco parallelo ψ 73 sq., cf. autem § 122. || 219 sq. O n. Ryl, in marg. habent U n. || 219. με] μοι G n (cf. τ 393). || 220. σὺν υἱάσιν Αὐτολυκοιο] ἐσ (μετ' n Eust.) Αὐτόλυκόν τε (δὲ G) καὶ υἷασ G n Eust. (ut τ 394). || 222. τώ] τήν F. — ϝεκαστα] ἄνακτα L W n. || 223. Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι] -α -να Ryl. G. Cf. Σ 203 sq. φ 433 υ 207 sq. || 224. Cf. ρ 35. — κεφαλήν] χεῖρασ l. a. in M — καὶ ὤμουσ] χεῖρασ τε X n (poterat κεφαλήν χεῖράσ τε).

---

207 *Coram quem quaeritis, adsum*, Verg. Aen. I 595.
210. τε'(ο)] § 99.
211. εὐξαμένοι'(οι)] § 59.
214. ἀλόχουσ] cf. ξ 64.
215 sq. Non in insulae angulo deserto Eumaeus, non in Elidis pratis longinquis Philoetius vitam transacturus est posthac, sed filiorum instar Ulixi habebuntur fidus pastor et Eumaeus subulcus stirpe regia ortus.
216. Τηλεμάχοι'(ο)] § 59.

„παύεσθον κλαυθμοῖο γόοιό τε, μή τις ἴδηται
ἐξελθὼν μεγάροιο, ἀτὰρ ϝείπῃσι καὶ εἴσω.
ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε μηδ' ἅμα πάντες,
πρῶτος ἐγώ, μετὰ δ' ὔμες. ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω·
ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί, 232[b] = β 209
οὔ μοι ἐάσουσιν δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην·
ἀλλὰ σύ, δῖ' Ἐΰμαιε, φέρων ἀνὰ δώματα τόξον
ἐν χείρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι. ϝειπεῖν δὲ γυναιξὶ
κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας, 236-239 = 382 sqq.
εἰ δέ κέ τις στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
προβλώσκειν, ἀλλ' αὖθι ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ϝέργῳ.
σοὶ δέ, Φιλοίτιε δῖε, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
κληῖσαι κληῖδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἰῆλαι.“ 241[b] cf. ϑ 443
ὣς ϝειπὼν εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας. 242 = ρ 324
ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν ἔνθεν περ ἀνέστη. 243 = 392

228. *παύεσθον*] *-σεσθον* (*-σασθον?*) G M. — *ἴδηται*] neglecto ϝ; cf. γ 233. ‖ 229. *εἴσω*] *ἄλλως* G[1] (voluit *-ωι* aut *-οις*; cf. χ 373). ‖ 231. *πρῶτος* Ryl. G P[2]] *-τον* F P[1]. ‖ 233. *οὔ μοι ἐάσουσιν* Knight] *οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ* (cf. § 8 et K 299). ‖ 234. *δῖ'(ε)* Ryl. G F P] *δή* H M n (cf. π 461). ‖ 235. *θέμεναι*] *δόμεναι* l. a. in X. ‖ 237. *εἰ δέ κέ τις* § 326] *ἤν δέ τις ἤ*. — *στοναχῆς*] *ταραχῆς* G.

230. προμνηστῖνοι] cf. λ 233.

231. ὔμες] § 92.

234. δῖ' Ἐΰμαιε] cf. π 461.

236. θύρας] dicitur *megari exitus posticus*, cuius mentio etiam φ 382, 387 χ 394, 399 ψ 42 sq. fit. Ergo poeta sumsit megaron regiae Ithacensis non solum a fronte (per prodomum) potuisse adiri, sed etiam a tergo ex aedium parte interiore, ut megaron regiae Phaestiae. Cf. α 330—332. Vetustiores vero poetas illos, qui ante poetam Odysseae celebrarunt procos ab Ulixe in megaro occupatos et interemtos, veri simile est megaron cogitasse eiusmodi quale fuit regiarum Mycenaeae et Tirynthiae nec non templorum posthomericorum, aditum non nisi a parte aulae sive prodomi praebens.

238. ἐν ἕρκεσι] de huius vocis vi et usu cf. π 341.

— θύραζε | προβλώσκειν] *apertis* illis de quibus modo sermo fuit *foribus megaron intrare.*

240 sq. Ex aedibus ne procis auxilium venire posset cautum est, nunc cavetur ne extrinsecus.

239. αὖθι] § 322.

240. Φιλοίτιε δῖε] cf. π 461.

241. κληῖδι] non *clavem* nunc significare vocabulum (ut supra vs. 6 al.), sed *seram*, ut alibi apud Homerum, docet id quod additur de sera *fune* liganda.

242. Cf. vs. 188 et 190.

243. Ulixi in megaro prope limen sedes fuit; cf. υ 257—259 et de locutione ἕζετ' ἰών A 137 sq.; item vs. 392.

εἰσ δ' ἄρα καὶ τὼ δμῶε ἴτην θείοι' Ὀδυσῆοσ.

Εὐρύμαχοσ δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα
θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλαι πυρόσ· ἀλλά μιν οὐδ' ὧσ
ἐντανύσαι 'δύνατο, μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ. 247ᵇ = Κ 16
ὀχθήσασ δ' ἄρ' ἔϝειπε ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 248ᵃ = Δ 403
„ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχοσ περί τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων!
οὔ τι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι ἀχνύμενόσ περ· —
εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιίδεσ, αἳ μὲν ἐν αὐτῆι
ἀμφιάλωι Ἰθάκηι, αἳ δ' ἄλλῃσιν πολίεσσι· —
ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίησ ἐπιδευέεσ εἰμὲν
ἀντιθέοι' Ὀδυσῆοσ, ὅ τ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
τόξον. ἐλεγχείη δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.“ 255ᵇ = Β 119
τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοοσ προσέφη, Εὐπείθεοσ υἱόσ·
„Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτωσ ἔσται· νοέεισ δὲ καὶ αὐτόσ.
νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο
ἁγνή· τίσ δέ κε τόξα τιταίνοιτ'; ἀλλὰ ϝέκηλοι
κάτθετ'. ἀτὰρ πελέκυσ γε καὶ εἴ κ' ἐάωμεν ἅπαντασ
ἑστάμεν' . . . , οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι ὀΐω
ἐλθόντ' εἰσ μέγαρα Λαερτιάδα' Ὀδυσῆοσ. 262 cf. π 104

244. In marg. habet U. || 246. *σέλαι πυρόσ*] cf. Θ 563. || 248. *(ϝ)έποσ—ὀνόμαζε* Ryl. G] *πρὸσ ὃν μεγαλήτορα θυμόν* F P (ut Δ 403 al., cf. vs. 257). || 260. *πελέκυσ* § 75] *-κεασ*. — *ἅπαντασ* Ryl. G[1] P] *-ντεσ* G[2] F. || 262. *μέγαρα* X] *-ρον*. Cf. comment.

244. θείοι'(ο)] § 59.

245. Nunc illuc redit narratio unde vs. 188 est digressa.

247. ἔστενε κυδάλιμον κῆρ] cf. Κ 16.

254. ἀντιθέοι'(ο)] § 59.

257. οὐχ οὕτωσ ἔσται] *non eveniet id quod ais (times)*, ut nemo nostrum Ulixis arcum intendere possit.

258–260. *Sed nunc certamen est intermittendum; festus enim et sanctus hic est dies* (cf. υ 156). Apollinis epulae sunt hodie: deus arcum iam posuit; itaque a nostris quoque his epulis arcus et tela sunt aliena. — Nunc pietatem Antinous causatur: at tum, cum victorem e certamine hodierno evasurum se putabat, nihil obstare videbatur pietas. Cras profestus erit dies — et mollior, ut opinatur, erit arcus.

260 sq. De verborum structura cf. Α 135–137.

260. πελέκυσ] § 75. — ἐάωμεν] § 191.

262. Si sincera est codicum plerorumque lectio μέγαρον, absurda fiunt cuncta; sic enim sumendum est *in ipso megaro* secures fuisse erectas: molle igitur et nullius pretii fuisse pavimentum conclavis regii, inter sedilia autem et mensas iaculari procis in animo fuisse, et mox eos in mortis periculo, cum tela anxii circumspicerent, duodecim bipennium ante ipsorum oculos in megari parte in-

ἀλλ' ἄγε, ϝοινοχόοσ μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσι, 263 sq.* = σ 418 sq.
ὄφρα σπείσαντεσ καταθήομεν ἀγκύλα τόξα·
ἠῶθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν 265 sq. cf. υ 173 sq.
αἶγασ ἄγειν, αἳ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισι,
ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντεσ Ἀπόλλωνι κλυτοτόξωι
τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον." 268 = 180
ὣσ ἔφατ' Ἀντίνοοσ, τοῖσιν δ' ἐπεϝάνδανε μῦθοσ. 269 = σ 50
τοῖσι δὲ κήρυκεσ μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρασ ἔχευαν, 270-272 = γ 338 sqq.
κοῦροι δὲ κρητῆρασ ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
'νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι.
οἳ δ' ἐπεὶ οὖν 'σπεῖσάν τε 'πίον θ' ὅσον ἤθελε θυμόσ, 273 cf. Ι 177
τοῖσι δολοφρονέων μετέφη πολύμητισ 'Οδυσσεύσ· 274 cf. σ 51
„κέκλυτέ μοι, μνηστῆρεσ ἀγακλειτῆσ βασιλείησ, 275 = ρ 468
Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοϝειδέα
λίσσομ', — ἐπεὶ καὶ τοῦτο ϝέποσ κατὰ μοῖραν ἔϝειπε,
νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσι·
ἠῶθεν δὲ θεὸσ δώσει κράτοσ ὧι κ' ἐθέλῃσι, —
ἀλλ' ἄγ' ἐμοὶ δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα μεθ' ὕμιν 281 cf. 336
χειρῶν καὶ σθένεοσ πειρήσομαι, ἤ μοι ἔτ' ἔστι
ϝίσ, οἵη πάροσ ἦσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι, 283 cf. Δ 669
ἦ ἤδη μοι ὄλεσσεν ἄλη τ' ἀκομιστίη τε."
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ὑπερφιάλωσ 'νεμέσησαν, 285 = ρ 481
δϝείσαντεσ μὴ τόξον ἐΰξοον ἐντανύσειε.

263. ἄγε Bentley] ἄγετ' (cf. σ 418). || 274. τοῖσι U²l] τοῖσι δὲ D L W, τοῖσ δὲ G F P (cf. § 60 et v. l. σ 51). || 275. μοι § 92] μευ. — In ed. Flor. additur versus (276), qui in codd. non legitur: ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι κελεύει (= ρ 469). || 277. Εὐρ.... Ἀντ.] Ἀντ.... Εὐρ. Ryl. — θεοϝειδέα] βασιλῆα ed. Flor. (ut ω 179). || 279. παῦσαι τόξον] *παῦσαι ἄεθλον (ut δ 659 τ 584 φ 135 al.) vel *τόξον ἐᾶσαι? || 282. ἤ U] εἴ Ryl. G F P (cf. § 327). || 284. ἦ] ἦ ϝ' vHerwerden.

teriore collocatarum nullam habuisse rationem, aliquanto tamen utiliorum quam esse poterant gladii. Si vero recipitur l. a. μέγαρα, nihil obstat quominus certamen transferatur illuc ubi habitum fuisse clamat ratio: *in aulam*.

— Λαερτιάδα'(ο)] § 55.

263. ἐπαρξάσθω δεπάεσσι] cf. A 471.

264. καταθήομεν ἀγκύλα τόξα] *missum faciamus certamen*, quod vs. 279 dicitur παῦσαι τόξον, si sana sunt ea verba. De forma καταθήομεν cf. § 122.

271 sq. Cf. A 470 sq.

277. θεοϝειδέα] § 73.

280. θεόσ] *Apollo*, sagittariorum patronus. Cf. vs. 258—260.

284. Cf. θ 182 σ 53 et de voce ἀκομιστίη (†) § 54.

286. Quid valeret contemtus iste mendicus, heri viderunt iuvenes, cum Irum prostravit; nunc novum ne

Ἀντίνοοσ δ' ἐνένιπε ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 287 = σ 78
„ἆ δϝειλὲ ξείνων, ἔνι τοι φρένεσ οὐδ' ἠ̃ βαιαί. 288ᵇ cf. Ξ 141
οὐκ ἀγαπᾶισ ὃ ϝέκηλοσ ὑπερφιάλοισι μεθ' ἥμιν 289 sq.ᵃ cf. β 310 sq.
δαίνυσαι οὐδέ τι δαιτὸσ ἀμέρδεαι, αὐτὰρ ἀκούεισ
μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιοσ; οὐδέ τισ ἄλλοσ
ἡμετέρων μύθων ξεῖνοσ καὶ πτωχὸσ ἀκούει.
ϝοῖνόσ σε τρώει μελιϝηδήσ, ὅσ τε καὶ ἄλλουσ
βλάπτει, ὃ κέν μιν χανδὸν ἕληι μηδ' αἴσιμα πίνηι.
ϝοῖνοσ καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα
ἄασ' ἐνὶ μεγάρωι μεγαθύμου Περιθόοιο,
εἰσ Λαπίθασ ἐλθόνθ'· ὃ δ' ἐπεὶ φρένασ ἄασε ϝοίνωι,
μαινόμενοσ κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα Περιθόοιο.
ἥρωασ δ' ἄχοσ εἷλε, δι' ἐκ προθύρου δὲ θύραζε
εἷλκον ἀναΐξαντεσ, ἀπ' οὔατα νηλέϊ χαλκῶι 300ᵇ sq.ᵃ cf. σ 86
ῥῖνάσ τ' ἀμήσαντεσ· ὃ δὲ φρεσὶ ϝῆισιν ἀασθεὶσ

289. ὑπερφιάλοισι μεθ' ἥμιν] ἐνὶ μεγά[ρωι ἐῢ πηκτῶι?] Ryl. ‖ 291—293. Versus 291 sq. propter homoeoteleuton (ἀκούεισ — ἀκούει) omissos in marg. additos habet R, versus 292 sq. G eandem ob causam (ἄλλοσ — ἄλλουσ). ‖ 296. ἄασ'(ε)] ὤλεσ' Ath. 613 a. ‖ 297. ϝοίνωι] οἶνοσ Duentzer (cf. vs. 295 et ι 362 λ 61). ‖ 298. δόμον κάτα] γάμον κάτα l. a. apud Eust., δόμοισ ἐνὶ Ath. l. l.

roboris ingentis exemplum editurus sit verentur.

288. ἦ βαιαί] § 2.

289. οὐκ ἀγαπᾶισ ὃ . . .] *nonne satis magnum hoc tibi videtur quod . . .* (nos: *wees blij toe dat . . .*). Cf. Δ 539 Ar. Vesp. 672 et de re σ 330. Aliter ἀγαπᾶν τινα (ψ 214) sive ἀγαπάζειν τινά (Ω 464 al.).

291. μύθων . . . καὶ ῥήσιοσ] cf. δ 597. Vox ῥῆσισ †.

293. ϝοῖνόσ σε τρώει] item Eur. Cycl. 422 de Cyclope: τρώσει νιν οἶνοσ. Vita praeditum fingitur vinum, ut saepe tela aliaque instrumenta. Cf. Λ 574 et de re Ξ 463—466.

294. ὃ κεν] § 326.

295—304. Cf. Α 268 et fabula quae est de *Polyphemo* inebriato. Apud posteros clara fuit pugna Lapitharum cum Centauris; quos poeta noster talesne sibi finxerit quales poetae recentiores, an feros tantum et incultos homines cogitaverit, dubitatur. Sed quoniam *Pirithoi* eiusque megari mentio bene congruit cum ea fabulae forma, quae inde a VII° certe saeculo viguit, et *equorum* figura cum notione primitiva Centaurorum sive *Torrentium* mature coaluit, veri simillimum et paene certum videtur etiam Iliadis et Odysseae poetas Centauris sive Φηρσίν corpora semiequina tribuisse. Cui opinioni bene convenit recentius carmen H. Merc. 221—224, ubi *vestigia* Centaurorum humanis dissimilia dicuntur.

296 et 298. Περιθόοιο] § 21.

299. προθύρου] cf. Ο 124.

300 sq. Cf. σ 85—87.

ἦϝε ϝὴν ἀάτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῶι. 302 cf. Hes. Clip. 93
ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκοσ ἐτύχθη·
ϝοὶ δ' αὐτῶι πρώτωι κακὸν ηὕρετο ϝοινοβαρείων.
ὣσ καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἴ κε τὸ τόξον
ἐντανύσηισ· οὐ γάρ τέ' ἐπητύοσ ἀντιβολήσεισ
ἡμετέρωι ἐνὶ δήμωι, ἄφαρ δέ σε νηῒ μελαίνηι
εἰσ Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων, 308 = ο 85
πέμψομεν· ἔνθεν δ' οὔ τι σαώσεαι. ἀλλὰ ϝέκηλοσ
πῖνέ τε μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτεμβέμεν' οὐδὲ δίκαιον 312 cf. υ 294
ξείνουσ Τηλεμάχοιο, ὅ κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται. 313 = υ 295
ϝέλπεαι, αἴ χ' ὁ ξεῖνοσ Ὀδυσσῆοσ μέγα τόξον
ἐντανύσηι χερσίν τε βίηφί τε ϝῆφι πιθήσασ, 315b cf. Χ 107a
ϝοίκαδέ μ' ἄξεσθαι καὶ ἐϝὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν;
οὐδ' αὐτόσ ποθι τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσι ϝέϝολπε.
μηδέ τισ ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
ἐνθάδε δαινύσθω, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ϝέϝοικε." 319b = Μ 212
τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχοσ Πολύβου πάϊσ ἀντίον ηὔδα· 320 sq. = π 434 sq.
„κούρη Ϝικαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια,
οὔ τί σε τόνδ' ἄξεσθαι ὀΐομεθ', — οὐδὲ ϝέϝοικε! —

302. *ὀχέων* F P] *ἀχέων* G (item codd. Hes. Clip. 93), quod verbum obiectum non admittit. ‖ 304. *δ'(ἐ)* G P] *τ'* Ryl. F. ‖ 306. *ἐπητύοσ* F P] *-τέοσ* Ar. (cf. ν 332), *ἐδητύοσ* G. ‖ 308. Om. Ryl. G X U n (in marg. add. U[2]). ‖ 313. *Τηλεμάχοιο, ὅ*] cf. ο 55. ‖ 315. *πιθήσασ* G F] *πεποιθώσ* P.

302. ϝὴν ἀάτην ὀχέων] *suam stultitiam* — sive *poenam quam sua sibi stultitia consciverat* — *perferens.* De translato verbo ὀχέειν cf. Ρ 23.

— ἀασίφρονι θυμῶι] cf. Υ 183.

306. τε'(ο)] § 99.

— ἐπητύοσ] cf. ν 332.

308. Cf. σ 85.

310. τε μηδ' ἐρίδαινε] insolita est particularum τε μηδέ iunctura pro τε καὶ μή. Hic dici poterat τε καὶ μὴ ἔριζε.

312. ἀτεμβέμεν'(αι)] § 125.

314—317. Lepide poeta finxit Penelopen id, quod revera iamiam instet, absurdum vocare, nulla laetissimae rerum conversionis suspicione oborta, licet heri Theoclymenus et mendicus spem ei fecerint fore ut maritus his ipsis diebus ad eam rediret (ρ 151—165 τ 303—307). Telemachus autem et Ulixes in sinu rident, et cum iis rident qui poetae aurem praebent. Cf. ν 92.

317. ποθι] § 322.

322 sq. Neglegentius haec sunt dicta pro: οὔ τί σε τόνδ' ἄξεσθαι ὀΐόμενοι <οὕτω ϝοι νεμεσσάομεν,> ἀλλ' αἰσχυνόμενοι κτέ. — De obiecto σε subiecto τόνδε praemisso cf. Ι 315.

ἀλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν,
μή ποτέ τισ ϝείπῃσι κακώτεροσ ἄλλοσ Ἀχαιῶν· 324 cf. Χ 106
„ἦ πολὺ χείρονεσ ἄνδρεσ ἀμύμονοσ ἀνδρὸσ ἄκοιτιν
μνάοντ', οὐδέ τι τόξον ἐΰξοον ἐντανύουσι·
ἀλλ' ἄλλοσ τισ πτωχὸσ ἀνὴρ ἀλαλημένοσ ἐλθὼν 327ᵇ = ν 333
ῥηϊδίωσ ἐτάνυσσε βιόν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.' 328 cf. ω 177
ὣσ ϝερέουσ', ἡμῖν δέ κ' ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„Εὐρύμαχ', οὔ πωσ ἔστιν ἐϋκλεέασ κατὰ δῆμον
ἔμμεναι, οἳ δὴ ϝοῖκον ἀτιμάζοντεσ ἔδουσι
ἀνδρὸσ ἀριστῆοσ. τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε;
οὗτοσ δὲ ξεῖνοσ μάλα μὲν μέγασ ἠδ' ἐϋπηγήσ,
πατρὸσ δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένοσ εὔχεται ἔμμεναι υἱόσ. 335 cf. Ξ 113
ἀλλ' ἄγε ϝοι δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα ϝίδωμεν. 336 cf. 281
ὧδε γὰρ ἐκϝερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται· 337 = Α 212
εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δώῃ δέ ϝοι εὖχοσ Ἀπόλλων, 338 cf. Η 81
ϝέσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ϝείματα καλά, 339 = π 79
δώσω δ' ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν, 340 cf. ξ 531
καὶ ξίφοσ ἄμφηκεσ, δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα, 341 cf. π 80
πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμόσ τε κελεύει." 342 = π 81
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„μῆτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔ τισ ἐμεῖο
κρείσσων ᾧ κ' ἐθέλω δόμεναί τε καὶ ἀρνήσασθαι,
οὔθ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι, 346 cf. α 247
οὔθ' ὅσσοι νήσοισι πρὸσ Ἤλιδοσ ἱπποβότοιο· 347ᵃ cf. α 245

323. αἰσχυνόμενοι] -μεθα Barnes. ‖ 326. μνάοντ'(αι) (μνῶνται, cf. § 14) G] μνῶνται ὅτ' F P. ‖ 329. δέ κ' § 326] δὲ (F) vel δ' ἂν (G P). ‖ 333—335. Sic collocatos habet F: 335, 4, 3. ‖ 334. οὗτοσ] αὐτὸσ F. ‖ 335. πατρὸσ G P] ἀνδρὸσ Ryl. F. — εὔχεται ἔμμεναι] ἔμμ. εὔχ. G. ‖ 337. καὶ] οἱ X n. ‖ 347. νήσοισι] ναίουσι F M² n.

326. μνάοντ'(αι)] § 190 sq.

331—333. *Alio eoque multo graviore dedecore dudum vos affecistis ipsi. Hoc autem quod dicis, dedecus non est.* Cf. vs. 329.

331. ἐϋκλεέασ] § 78.

334. ἐϋπηγήσ] †. Cf. Ι 124.

335. Similis est dictionis ubertas Ε 247 sq., sed versus vix videtur integer.

339. χλαῖνάν τε χιτῶνά τε] cf. Ω 558.

341. ξίφοσ ἄμφηκεσ] donum honorificum, ut et cetera; cf. ρ 222.

345. κρείσσων] i. q. μᾶλλον καρτερόσ (= ἐγκρατήσ). Cf. ο 534. „Ego" Telemachus ait „μόνοσ εἰμὶ κύριοσ."

346 sq. Longiusne igitur quam insulae vicinae ab Elidis ora remota esse dicitur Ithaca? Cf. ι 25 sq. et de κραναῇ Ithacae epitheto Γ 201.

τῶν οὔ τίσ μ' ἀϝέκοντα βιήσεται, αἴ κ' ἐθέλωμι
καὶ καθάπαξ ξείνωι δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
ἀλλ' εἰσ ϝοῖκον ἰοῦσα τέ' αὐτῆσ ϝέργα κόμιζε, 350 sq. = Z 490 sq. α 356 sq.
ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε [358
ϝέργον ἐποίχεσθαι. τόξον δ' ἄνδρεσσι μελήσει 352 cf. Z 492 α
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτοσ ἔστ' ἐνὶ ϝοίκωι.“ 353 = α 359 353ª = Z 493
ἡ μεν θαμβήσασα πάλιν ϝοῖκόνδ' ἐβεβήκει, 354-358 = α 360 sqq.
παιδὸσ γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῶι·
εἰσ δ' ὑπερῶι' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
'κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα ϝοὶ ὕπνον
ϝηδὺν ἐπὶ βλεφάροισι 'βάλε γλαυκῶπισ Ἀθήνη.

αὐτὰρ ὃ τόξα λαβὼν 'φέρε καμπύλα δῖοσ ὑφορβόσ.
μνηστῆρεσ δ' ἄρα πάντεσ ὁμόκλαον ἐν μεγάροισι· 360 cf. χ 211 360ᵇ = 367
ὧδε δέ τισ 'ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων· 361 = β 324
„πῆι δὴ καμπύλα τόξα φέρεισ, ἀμέγαρτε συβῶτα, 362 cf. ρ 219
πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνεσ ταχέεσ κατέδονται
οἷον ἀπ' ἀνθρώπων, οὒσ ἔτρεφεσ, εἴ κεν Ἀπόλλων
ἧμιν θ' ἱλήκηισι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.“
ὧσ 'φάσαν· αὐτὰρ ὃ 'θῆκε φέρων αὐτῆι ἐνὶ χώρηι
δϝείσασ, οὕνεκα πολλοὶ ὁμόκλαον ἐν μεγάροισι· 367ᵇ = 360

---

348. *ἐθέλωμι* G] *-οιμι* F. ‖ 350. *τέ' αὐτῆσ*] *τὰ σαυτῆσ* Ω. Cf. *Α* 185. ‖ 352. *τόξον* X] *μῦθοσ* Ryl. GFP (ut α 358). ‖ 353. In Xn et in marg. MO additur: *ὧσ φάτο, ῥίγησεν δὲ περίφρων Πηνελόπεια* (cf. ε 116). ‖ 360. *ἄρα*] *ἅμα* P. — et 367. *ὁμόκλαον* § 191] *-κλεον*. ‖ 365. *θ'* FP] om. Ryl. G (cf. § 92). ‖ 366. *αὐτῆι . . . χώρηι* Ryl. P] *-τοῦ . . . -ρηι* G (cf. h. Merc. 123 et Ψ 349), *-τῶι . . . -ρωι* F. Cf. ψ 186.

350—358. A loco caedis instantis Penelopen et ministras removeri necesse fuit, somno autem immisso Minerva cavit, ne regina pugnae strepitum perciperet.

350 et 354. εἰσ ϝοῖκον et ϝοῖκόνδε] cf. α 356 et 360.

359. Arcum a loco prope focum, ubi eum posuit Eurymachus (cf. vs. 246), ad Ulixem prope limen sedentem (cf. vs. 243) Eumaeus cum pharetra vult deferre, ut iussit Ulixes (vs. 234 sq.).

362. ἀμέγαρτε] cf. ρ 219.

363. πλαγκτέ] cf. μ 61.

— τάχ' αὖ σε . . . κύνεσ ταχέεσ κατέδονται] *mox rursus tui te canes devorabunt.* Verba minus accurata, ut hominis irati, pro: *ad tugurium mox te reducemus et ibi mutilatum tuis ipsius canibus proiciemus.* Similes minae proferuntur σ 86 sq., praeterea cf. χ 475—477 Ψ 21.

365. ἱλήκηισι] § 295.

366. αὐτῆι ἐνὶ χώρηι] *loco unde sumserat.* Cf. vs. 359.

Τηλέμαχοσ δ' ἑτέρωθεν ἀπειλήσασ ἐγέγωνε·
„ἄττα, πρόσω φέρε τόξα· τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεισ·
μή σε καὶ ὁπλότερόσ περ ἐὼν ἀγρόνδε δίωμαι
βάλλων χερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερόσ εἰμι. — 371ᵇ cf. ζ 6
αἲ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δώματ' ἔασι,
μνηστήρων χερσίν τε βίηφί τε φέρτεροσ εἴην! — 373 cf. μ 246 [sq. 373ᵇ sq.ᵃ = Π 722
τῶι κε τάχα στυγερῶσ τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι — 374 cf. ψ 23
ἡμετέροι' ἐκ ϝοίκου, ἐπεὶ κακὰ μηχανάονται."
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἐπ' αὐτῶι ϝηδὺ 'γέλασσαν — 376 = Ψ 784
μνηστῆρεσ καὶ δὴ μέθιεν χαλεποῖο χόλοιο
Τηλεμάχωι. τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτησ
ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι 'θῆκε παραστάσ.
ἐκ δὲ καλεσσάμενοσ προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν· — 380 = τ 15
„Τηλέμαχοσ κέλεταί σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
κλῆϊσαι μεγάροιο θύρασ πυκινῶσ ἀραρυίασ, — 382-385 = 236 sqq.
εἰ δέ κέ τισ στοναχῆσ ἠέ κτύπου ἔνδον ἀκούσηι
ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
προβλώισκειν, ἀλλ' αὖθι ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ϝέργωι."

---

368. ἐγέγωνε § 260] -νει. ‖ 371. βίηφι δὲ G P] βίηι δὲ F (hinc paradiorthosi nata sunt βίηι δέ τε n, βίηι δέ τι X). ‖ 373. χερσίν τε P] χείρεσσι G F. — εἴην] ἦα U. ‖ 381. Propter homoeoteleuton om. F P, in marg. habet U. ‖ 383. εἰ δέ κέ τισ § 326] ἢν δέ τισ ἢ.

---

368. ἐγέγωνε] ei *acclamabat, increpabat* eum.

369. Futurum πιθήσεισ, de quo cf. § 217, minantis et veluti vaticinantis est, et locis qualis hic est apparet qua via τάχα sive *mox* in notionem recentiorem *fortasse* abierit; sunt enim haec = ἴσωσ κακόν τι πείσει (cf. e. g. Ar. Nub. 1129).

372 sq. αἲ γὰρ ... εἴην] optativus ut Δ 314.

374. στυγερῶσ] cf. Π 728.

— τιν'(α)] cf. Α 289.

375. ἡμετέροι'(ο)] § 59.

— μηχανάονται] § 191.

378. Τηλεμάχωι] *erga Telemachum*; cf. Α 283. Ridiculus Telemachus procis videtur, non is quocum pugnam inutilem nunc ineant. Itaque non obstant quominus arcus ad mendicum deferatur.

— ἀνὰ δῶμα] *per megaron, a foco usque ad limen*. Cf. vs. 359.

380—387. Iamque Eumaeus megaro relicto Eurycleam — e cella, quam custodire ea solebat (cf. β 345), vel aliunde vocatam — megari aditum internum, de quo cf. vs. 236, claudere iussit verbis Telemachi, hic enim erat dominus. Auctor rei erat Ulixes (cf. vs. 235), sed mendici apud Eurycleam nullam auctoritatem esse putabat Eumaeus. De nominis forma Εὐρυκλέειαν -α cf. § 73.

384. ἐν ἕρκεσι] cf. π 341.

385. αὖθι] § 322.

ὣσ ἄρ' ἐφώνησεν, τῆι δ' ἄπτεροσ ἔπλετο μῦθοσ· 386 sq. = τ 29 sq.
'κλήϊσεν δὲ θύρασ μεγάρων ἐῢ ναιεταόντων.
σιγῆι δ' ἐκ ϝοίκοιο Φιλοίτιοσ ἆλτο θύραζε,
'κλήϊσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρασ ἐϋερκέοσ αὐλῆσ. 389[b] cf. Ι 472
'κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσηι ὅπλον νεὸσ ἀμφιϝελίσσησ
βύβλινον· ὧι ῥ' ἐπέδησε θύρασ, εἰσ δ' ἤϊεν αὐτόσ.
ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν ἔνθεν περ ἀνέστη, 392 = 243
εἰσορόων 'Οδυσῆα.
ὃ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα
πάντηι ἀναστροφάων, πειρώμενοσ ἔνθα καὶ ἔνθα,
μὴ κέρα' ἶπεσ ἔδοιεν ἀποιχομένοιο ϝάνακτοσ.

386. ὣσ ἔφαθ' ἡ δὲ μάλ' ὀτραλέωσ τὸν μῦθον ἄκουσε Xn, versum om. Z k. || 391. βύβλινον F[2]] βίβλινον Ryl. G F[1] P. — ε(ἰ)σ Ryl. P F[2]] ἐκ G F[1]. — αὐτόσ] αὖτισ Bothe.

386. τῆι δ' ἄπτεροσ ἔπλετο μῦθοσ] cf. ρ 57. Loqui nequit anus penitus perculsa, sentit enim alumnum suum regem dilectissimum, quem heri agnovit, ad ultimum iam rerum discrimen pervenisse.

388—391. Interim Philoetius clausit aedium ostium, per quod erat aditus in viam publicam, et fune ibi iacenti ligavit seram. Dicitur αἴθουσα *porticus ianuae affinis* (cf. Ω 323 σ 102), ὅπλον autem id valet quod ξ 346. Adiectivo βυβλίνωι (†) significatur *restis papyracea*, peregre igitur advecta et singularis bonitatis (cf. Herodot. VII 34), quemadmodum nunc apud nostrates restes *Manilla* oriundae melioris sunt notae quam indigenae; satis autem crassam fuisse docet quod additur νεὸσ ἀμφιϝελίσσησ. Unde vero venerat hic rudens? Rem nullius momenti explicare poeta non duxit operae pretium, audientibus enim nihil insoliti habere poterant arma navalia domi seposita (cf. χ 465 β 390 al. et Hes. Oper. 629). Verbum ἐπι-δῆσαι † (simplex passim); alienum hinc est πεδῆσαι (Δ 517 al.).

392. ἕζετ'... ἰὼν] cf. Α 137 sq.

393. εἰσοράων] § 191.

394. ἀναστροφάων] § 191 et 248.

395. κέρα'(α)] § 72. Plurali numero poeta voluitne indicare arcum e duobus cornibus confectum? An *laminas corneas* dicit τὰ τοῦ τόξου κέρατα? Cf. Δ 105—116. *Figuram*, non *materiem* significari fortasse dixerit quispiam, incurvas igitur arcus extremitates esse intellegendas, — sive κέραα sive κέραε fuit integra vocabuli forma; — sed et medio arcui a vermibus fuit periculum.

— ἶπεσ] larvae coleopterorum exiguorum (†).

— ϝάνακτοσ] *animantium* habetur ratio cum usurpatur vox ϝάναξ. Itaque ἀνδρῶν ϝάνακτεσ saepe dicti sunt reges, ἵππων ϝάναξ dicitur eorum dominus Κ 559 al., κριοῦ ι 452; nunc Ulixem *arcus* ϝάνακτα poeta vocans cogitandi ratione ea utitur qua instrumentis multis nomen in -ήρ vel -εύσ est inditum, tela λιλαίεσθαι vel ϝίεσθαι, naves θέειν vel ἀγάλλεσθαι sunt dictae (cf. Λ 574 δ 608), *chorda arcus* mox dicetur *canere* (cf. vs. 411), eodemque genere dicendi usi poetae tragici *remigem* vocarunt κώπησ ἄνακτα, *peltastam*

ὧδε δέ τισ ᾽ϝείπεσκε ϝιδὼν εἰσ πλησίον ἄλλον· 396 = B 271
„ἦ τισ θηητὴρ καὶ ἐπίκλοποσ ἔπλετο τόξων! 397b cf. X 281
ἦ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῶι ϝοίκοθι κεῖται,
ἦ ὅ γ᾽ ἐφορμάεται ποιησέμεν᾽· ὡσ ἐνὶ χερσὶ
νωμάει ἔνθα καὶ ἔνθα, κακῶν ἔμπαιοσ ἀλήτησ.“
ἄλλοσ δ᾽ αὖ ᾽ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων· 401 = β 331
„αἲ γὰρ δὴ τοσσοῦτον ὀνήσιοσ ἀντιάσειε,
ὡσ οὗτόσ ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι!“
ὣσ ἄρ᾽ ἔφαν μνηστῆρεσ. ἀτὰρ πολύμητισ ᾽Οδυσσεύσ,
αὐτίκ᾽ ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε καὶ ᾽ϝίδε πάντηι,
ὡσ ὅτ᾽ ἀνὴρ φόρμιγγοσ ἐπιστάμενοσ καὶ ἀοιδῆσ
ῥηϊδίωσ ἐτάνυσσε νέην περὶ κόλλοπι χορδήν,
ἅψασ ἀμφοτέρωθεν ἐΰστρεφὲσ ἔντερον οἰόσ,
ὣσ ἄρ᾽ ἄτερ σπουδῆσ ᾽τάνυσεν μέγα τόξον ᾽Οδυσσεύσ.
δεξιτερῆι δ᾽ ἄρα χειρὶ λαβὼν ᾽πειρήσατο νευρῆσ·

---

401. αὖ Bentley] αὖτ᾽. ‖ 406. ὡσ P] ὡσ δ᾽ G F. ‖ 407. νέην Duentzer] νέωι. — περὶ G] ἐπὶ F.

πέλτησ ἄνακτα, al. (Aesch. Pers. 378 Eur. Alc. 498 al.).

397. θηητὴρ καὶ ἐπίκλοποσ] *admirator furax*: iste homo nimis admiratur arcum et pharetram, si possit surrepturus! — Particula καί ita usurpata est ut in δίκαιοι καὶ γεωργοί, γέρων καὶ βραδύσ, πολλοὶ καὶ ἀγαθοί, sim.; adiectivi igitur locum obtinet vox θηητήρ (†).

398 sq. Verba irridentis.

399. ἐφορμάεται] § 191.

— ποιησέμεν᾽(αι)] aoristi mixti forma; cf. T 401 et § 125.

400. νωμάει] § 191.

— κακῶν ἔμπαιοσ ἀλήτησ] post iocos malignos ultima haec verba habent apertam contumeliam: *erro scilicet, scelerum peritus, non arcuum vel iaculandi!* — Adi. ἔμπαιοσ etiam υ 379 est usurpatum.

402 sq. Optimi praesagii haec verba sunt Ulixi; cf. β 35.

402. τοσσοῦτον] pro ὡσ vel οὕτωσ dicitur (cf. Θ 538), quia subest verbi ὄνασθαι notio: τοσσοῦτον ὄναιτο. Ceterum cf. X 425.

405. ἐβάστασε] arcum brachiis librat et veluti pensitat. Verbum redit λ 594.

406. ἀνὴρ φόρμιγγοσ ἐπιστάμενοσ καὶ ἀοιδῆσ] participium ἐπιστάμενοσ, cui δ 730 accusativus est adiunctus, multis autem locis infinitivus, hoc loco *adiectivi* fere vice fungitur (ut ὀνήμενοσ β 33, ὀλόμενοσ passim) et genitivum adsciscit (etiamne O 281?), ut ϝειδώσ A 608 al., ὀψείων Ξ 37, διδασκόμενοσ Π 811. Cf. T 80 (et Π 244?).

407. κόλλοπι] *verticillo* (†); cf. Ar. Vesp. 574.

408. ἀμφοτέρωθεν] cantor fidem fundo citharae alligatam adaptat verticillo et huius ope facillime intendit.

409. ἄτερ σπουδῆσ] *sine virium intentione et veluti ludens*. Cf. Θ 512.

ἣ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε χελιδόνι ϝεικέλη αὐδήν. — 411ª cf. Σ 570ᵇ; 411ᵇ cf. χ 240
μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχοσ 'γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρὼσ — 412 sq.ª cf. N 279
ἐτράπετο· Ζεὺσ δὲ μεγάλ' ἔκτυπε σήματα φαίνων.
'γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ, — 414 = ν 353
ὅττι ῥά ϝοι τέρασ ἧκε Κρόνου πάϊσ ἀγκυλόμητισ.
εἵλετο δ' ὠκὺν ὀϊστόν, ὅ ϝοι παρέκειτο τραπέζηι
γυμνόσ· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλησ ἔντοσθε φαρέτρησ
'κείατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.
τόν ῥ' ἐπὶ πήχε' ἑλὼν εἷλκεν νευρὴν γλυφίδασ τε — 419ᵇ cf. Δ 122
αὐτόθεν ἐκ δίφροιο, καθήμενοσ, ἧκε δ' ὀϊστὸν — 420ª cf. Τ 77 ν 56
ἄντα τιτυσκόμενοσ, πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων — 421ª = ω 181 cf. φ 48
πρώτησ στειλειῆσ, διὰ δ' ἀμπερὲσ ἦλθε θύραζε

---

415. ἀγκυλόμητισ G¹] -μήτεω Ω. Cf. § 55 et 83[10]. ‖ 416. ὃ] ὃσ Ω (cf. α 300). ‖ 418. πειρήσεσθαι G P] -σασθαι F.

---

411. Veluti de animante et nunc — ut vs. 395 — poeta loquitur. Cf. Σ 219. Digito cum chordae periculum fecit Ulixes, 'λίγξε βιόσ, ut dicitur Δ 125: chorda ingenti vi intenta sonum dedit peracutum, ut hirundinis vocem stridulam audire te crederes. Eadem metaphora est Soph. fr. 522, 909 Eur. Iph. Taur. 222 sq. et in fr. apud Ar. Ran. 1316 Verg. Georg. I 293 Aen. VII 14. Substantivum αὐδή *sonum musicum* vel *clamorem* significat nunc, ut et alibi, et congruit αὐδήεισ ε 334 al., αὐδῆσαι Ε 786 Π 76.

416 sq. In mensa, cui Ulixes assidet (cf. υ 259), Eumaeus deposuit pharetram et sagittam eam, quae dudum inde fuerat expromta (cf. vs. 138, 148, 165).

419. *Hanc sagittam sumsit, dein medio arcui impositam cum chorda attraxit.* Dicitur ἐπὶ πήχεϊ ἑλών pro: ἑλὼν (καὶ) πήχεϊ ἐπιθείσ, fuit enim πῆχυσ *media pars arcus.* Cf. Λ 375 et de eliso πήχε'(ϊ) § 71, de voce γλυφίδεσ Δ 122.

420. Singula verba pingunt Ulixem sine ullo nisu, et ita ut res sic temere fieri videatur, sagittam per secures mittentem. Non surgit, ut stans (cf. τ 575) scopum oculis petat, sed ex ipso illo loco, ubi erat (cf. θ 186), ex ipso sedili, iaculatur. Sedile igitur aut ipse aut Telemachus ita collocaverat ut securium series ei esset adversa (cf. vs. 120 sq.).

421. πελέκεων] § 8.

422. πρώτησ στειλειῆσ] quoniam στειλειόν ε 236 est *manubrium securis,* στειλειή — quam *ferri* partem esse contextus docet, nam „διὰ σιδήρου" iactus fieri debet, — videtur fuisse *fistula ferrea* inter bipennis alas media, cui manubrium insertum erat. Ergone summa capita duodecim bipennium in aula erectarum (cf. vs. 120 sq.) heros sagitta *perforavit*? Talis sane sagittarius dignus fuit arcu *divino* (vs. 13—41). Sed cf. τ 573—579.

— διὰ δ' ἀμπερὲσ ἦλθε θύραζε] *sagitta ne in ultima quidem securi haesit,* sed cunctis transmissis sagittarii robur et artem est testata. Adv. θύραζε ut Ε 694 al.

ἰὸσ χαλκοβαρήσ. ὃ δὲ Τηλέμαχον προσέϝειπε·
„Τηλέμαχ', οὔ σ' ὃ ξεῖνοσ ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
ἥμενοσ, οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον οὐδέ τι τόξον
δϝὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένοσ ἔμπεδόν ἐστι, 426ᵇ = E 254
οὐχ ὥσ με μνηστῆρεσ ἀτιμάζοντεσ ὄνονται.
νῦν δ' ὥρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
ἐν φάε', αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλωσ ἑψιάεσθαι
μολπῆι καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτόσ." 430 cf. α 152
ἦ, καὶ ἐπ' ὀφρύσ' ἔνευσεν. ὃ δ' ἀμφέθετο ξίφοσ ὀξύ,
Τηλέμαχοσ φίλοσ υἱὸσ Ὀδυσσῆοσ θείοιο, 432 = ο 63
ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην ἔβαλ' ἔγχεϊ· ἄγχι γὰρ αὐτοῦ
πὰρ θρόνον εἱστήκει κεκορυθμένον αἴθοπι χαλκῶι. 434ᵇ cf. Δ 495

μνηστηροφονία.

χ αὐτὰρ ὃ 'γυμνώθη ῥακέων πολύμητισ Ὀδυσσεύσ,
ἆλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν ἔχων βιὸν ἠδὲ φαρέτρην

433. *γὰρ] δ' ἄρ'. ‖ 434. κεκορυθμένον Protodicus] -νοσ. Telemachum ad patrem nondum accessisse docent sequentia (cf. χ 91—99), κεκορυθμένοσ autem dici non potuit iuvenis neque galea neque scuto armatus, θρόνοσ denique prope limen nullus erat, sed δίφροσ Ulixis.

424. ἐλέγχει] cf. Ι 522.

427. οὐχ ὥσ] similis brachylogia est ω 199, cf. etiam Ar. Eq. 784 Plat. Conv. 179*e* Demosth. XXI § 218 al.

428—430. Tecte nunc minatur Ulixes, mox verba magis aperta usurpabit et ipsa re illustrabit.

429. ἐν φάε'(ϊ)] *dum lux est solis.* De eliso φάε'(ϊ) cf. § 71.

— ἑψιάεσθαι] § 191.

430. μολπῆι] cf. Α 472.

— ἀναθήματα δαιτόσ] cf. α 152.

431. Telemachus ensem posuerat (vs. 119).

433. Hastas acclinare solebant columnae prodomi (cf. α 127—129 ρ 29 sq.), sed hodie Telemachus suam hastam intulit in megaron, quia sciebat mox sibi utilem fore, caedem enim futuram.

— ἄγχι γὰρ αὐτοῦ | πὰρ θρόνον] *nam prope ipsum Telemachum, iuxta eius sedem foco vicinam.* Uni e staturninibus, quae foco fuere circumposita, Telemachus hastam acclinaverat procis non advertentibus. Cf. α 333 et χ 91—99.

434. κεκορυθμένον αἴθοπι χαλκῶι] *cuspide aerea munitum* (cf. χ 125 al.), κατὰ στόμα ϝείμενον χαλκῶι (Ο 389).

1—7. Hospes certamine vicit; quid porro fiet? — Neque inter convivas neque inter ipsos poetae auditores fuit quisquam qui mendicum in procos tela sic statim conversurum sibi in animum induceret.

1. 'γυμνώθη ῥακέων] Ulixes abiecto panno lacero, qui pro pallio ei fuit (cf. ν 434), γυμνόσ sive *tunicatus* adstitit (cf. vs. 488).

ἰῶν ἐμπλείην, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς 3ᵇ = 178
αὖθι πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔϝειπε·
„οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀνάατος ἐκτετέλεσται·
νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὔ πώ τις 'βάλεν ἀνήρ,
ϝείσομαι αἴ κε τύχωμι, πόρηι δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων." 7ᵇ cf. Η 81
ἦ, καὶ ἐπ' Ἀντινόωι ἰθύνετο πικρὸν ὀϊστόν.
ἦ τοι ὃ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε
χρύσεον ἄμφουας, καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
ὄφρα πίοι ϝοίνοιο. φόνος δέ ϝοι οὐκ ἐνὶ θυμῶι
'μέμβλετο· τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι
μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη, 13ᵇ cf. Ε 410 θ 139
ϝοὶ τεύξειν θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν! 14 cf. Φ 66
τὸν δ' Ὀδυσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος 'βάλεν ἰῶι·
ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή. 16 = Ρ 49
ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε, δέπας δέ ϝοι ἔκπεσε χειρὸς 17ᵃ = Ν 543
βλημένου, αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθε
αἵματος ἀνδρομέοιο, θοῶς δ' ἀπὸ ϝεῖο τράπεζαν

3. *ἐμπλείην*] *εὐπλείην* F (cf. ρ 467). ‖ 5. *ἀνάατος*] *ἀάατος* vel *ἄατος* Ω (cf. Ξ 271). ‖ 7. *τύχωμι* Ryl. M] *-οιμι* G F P. — *πόρηι* Ryl. F] *-οι* G P. ‖ 10. *ἄμφουας* Fick] *ἄμφωτον*. Cf. § 72, 83 Theocr. I 28. ‖ 14. *μέλαιναν*] *φυτεῦσαι* P (cf. β 165). ‖ 18. *βλημένου*] *-νωι* l. a. apud Eust.

3 sq. Fuere qui ex his verbis efficerent sagittarios qui apud Homerum pinguntur altero genu innisos esse, sic enim eos sagittas ante pedes effusas altera manu facilius capere potuisse singulas; sed *stantem* a poeta fictum esse heroëm aliunde efficitur (cf. φ 138 et Δ 112 sq.).

4. αὖθι] § 322.

7. ϝείσομαι αἴ κε τύχωμι] *sciam* (*experiar*) *an tangere possim*. Verbi ϝείσομαι similis usus est Θ 532—534 Π 243; cf. etiam locutio τίς ϝοῖδ' εἴ κε cum subiunctivo: *quis scit an* . . . *futurum sit* Π 860 sq. al.

8. Omnium primum petiit Antinoum procorum ferocissimum et ipsi maxime invisum (cf. ρ 375 sqq. φ 99, 287 sqq. et infra vs. 97 sq.).

9. Proverbium „πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χείλεος ἄκρου" (*inter os et offam* Gell. XIII 18, angl. *there is many a slip b'tween the cup and the lip*) hinc repetebat Dionysius Thrax; aliam de huius proverbii origine fabellam protulit Aristoteles (*-phanes* Byz.?). Cf. schol., Zenob. V 71, Tzetz. ad Lycophr. 489.

10. ἄμφουας] †. Cuiusmodi pocula alibi dicuntur ἀμφικύπελλα (χ 86 al.).

12. οἴοιτο] optativus ut Δ 223.

15. ἐπισχόμενος] *arcu in eum converso*. Cf. ἀνασχόμενος Γ 362. Medium sic †, activum Ν 326 χ 75.

17 sq. ϝοι . . . βλημένου] cf. Γ 301.

18. αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθε | αἵματος] id quod Π 349 sq. dicitur αἷμα κατὰ ῥῖνας πρῆσαι. Cf. Ε 113.

ὦσε ποδὶ πλήξασ, ἀπὸ δ' εἴδατα 'χεῦεν ἔραζε. 20ᵇ = 85
σῖτόσ τε κρέα τ' ὀπτὰ 'φορύνετο· τοὶ δ' ὁμάδησαν
μνηστῆρεσ κατὰ δῶμα, ἐπεὶ 'ϝίδον ἄνδρα πεσόντα, 22ᵇ = Λ 745
ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν ὀρινθέντεσ κατὰ δῶμα, 23ᵇ cf. 360
πάντοσε παπταίνοντεσ ἐΰ δμητοὺσ ποτὶ τοίχουσ· 24ᵃ cf. Ν 649
οὐδέ πηι ἀσπὶσ ἔεν οὐδ' ἄλκιμον ἔγχοσ ἑλέσθαι.
'νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ϝεπέεσσι· 26 cf. Ο 210 χ 225
„ξεῖνε, κακῶσ ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκέτ' ἀέθλων
ἄλλων ἀντιάεισ· νῦν τοι σάοσ αἰπὺσ ὄλεθροσ. 28ᵇ = Ν 773
καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανεσ, ὃσ μέγ' ἄριστοσ
κούρων ἐν Ἰθάκηι· τῶι σ' ἐνθάδε γῦπεσ ἔδονται.“ 30ᵇ cf. Π 836
ἶσκε ϝέκαστοσ ἀνήρ, ἐπεὶ ἦ 'φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
ἄνδρα κατακτεῖναι· τὸ δὲ νήπιοι οὐκ ἐνόησαν, 32ᵇ cf. ι 442
ὡσ δή σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο. 33ᵇ cf. Η 402
τοὺσ δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ὦ κύνεσ, οὔ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον ἀπονέεσθαι 35 cf. Ζ 501; 35ᵇ cf. φ 211
δήμου ἄπο Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε ϝοῖκον,
δμωιῆισιν δὲ γυναιξὶ παρηυνάζεσθε βιαίωσ,
αὐτοῦ τε ζώοντοσ ὑπεμνάεσθε γυναῖκα,

---

22. δῶμα F P] δώματ' G. — ἐπεὶ] ὅπωσ Ω. Cf. Λ 745 et 459. ‖ 25. πηι Eust.] πω Ω (πού X, quod παραδιορθοῦντοσ est; abiit η in ω, ut passim). ‖ 28. ἀντιάεισ § 211] -άσεισ. ‖ 29. δὴ νῦν] δὴ om. P, νῦν δὴ M (cf. λ 160). ‖ 31—33. Ar. — (vs. 26—33 ab Ar. damnatos opinatur Römer). ‖ 35. μ' ἔτ'(ι)] τί μ' G. — ἀπονέεσθαι Nauck] οἴκαδε νεῖσθαι (Ryl. X U¹ n) vel οἴκαδ' ἵκεσθαι Ω neglecto ϝ. Requiritur futurum. ‖ 38. Hoc loco habent pap. Oxyrh. 448 et Ryl., om. G¹, ante vs. 37 collocant G² F P H M.

---

22 sq. Duaene recensiones deinceps sunt collocatae? Cf. Β 144—148.

25. Proci si quas hastas secum attulerant, eas posuerant in prodomo (cf. τ 4 φ 433), quo pervenire iam non poterant; quae autem in megari parietibus suspensa esse solebant τεύχεα ἀρήϊα, ea Ulixes et Telemachus nocte proxima in gazam bene clausam abdiderant (cf. τ 4 sqq.). *Gladios* quidem habuerunt proci, ut omnes semper (cf. α 256), sed *eminus* iam fuit pugnandum.

— ἔεν] § 302.

27. κακῶσ] *tuo malo*. Cf. Π 728 et ρ 448.

28. σάοσ . . . ὄλεθροσ] cf. Ν 773 et § 62.

30. ἐν Ἰθάκηι] § 315.

31—33. Clipeos quibus se tueantur circumspiciunt, et hastas quibus hominem vesanum poena merita afficiant, minime tamen suspicati eum *consulto* Antinoum petiisse.

31. ἶσκε] cf. τ 203.

33 et 41. ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο et -ται] cf. Ν 359.

35. ἀπονέεσθαι] § 21.

38. ὑπεμνάεσθε] § 191. Comp. †, in quo vis praepositionis est ea quae in ὑποφωνεῖν aliisque (cf. Ar. Ach. 842 Eq. 47 al.).

οὔτε θεοὺσ δϝείσαντεσ οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
οὔτε τιν᾽ ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔσεσθαι.
νῦν ὔμιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ᾽ ἐφῆπται.“ 41ᵇ = Η 402
ὣσ ᾽φάτο, τοὺσ δ᾽ ἄρα πάντασ ὑπὸ χλωρὸν δϝέοσ εἷλε. 42ᵇ = Θ 77
Εὐρύμαχοσ δέ μιν οἶοσ ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· 44 cf. β 84
„εἰ μὲν δὴ ᾽Οδυσεὺσ ᾽Ιθακήσιοσ εἰλήλουθασ,
ταῦτα μὲν αἴσιμ᾽ ἔϝειπεσ, ὅσ᾽ ἐρρέζεσκον Ἀχαιοί,
πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ᾽ ἐπ᾽ ἀγροῦ.
ἀλλ᾽ ὃ μὲν ἤδη κεῖται, ὃσ αἴτιοσ ἔπλετο πάντων,
Ἀντίνοοσ· οὗτοσ γὰρ ἐπίηλεν τάδε ϝέργα,
οὔ τι γάμου τόσσον κεχρημένοσ οὐδὲ χατίζων,
ἀλλ᾽ ἄλλα φρονέων, τά ϝοι οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων,
ὄφρ᾽ ᾽Ιθάκησ κατὰ δῆμον ἐϋ κτιμένησ βασιλεύοι
αὐτόσ, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχήσασ.
νῦν δ᾽ ὃ μὲν ἐν μοίρηι πέφαται, σὺ δὲ φείδεο λαῶν
σῶν· ἀτὰρ ἄμεσ ὄπισθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον,
ὅσσα τοι ἐκπέποται καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισι,
τιμὴν ἀμφὶσ ἄγοντεσ ἐϝεικοσίβοια ϝέκαστοσ,
χαλκόν τε χρυσόν τ᾽ ἀποδώσομεν, εἰσ ὅ κε σὸν κῆρ

---

43 ᾽πάπτηνεν δὲ ϝέκαστοσ ὅπηι φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον. 43 = Ξ 507

---

40. ἔσεσθαι G F P schol. (Ar.?)] ἕπεσθαι L W, ἔθεσθε Ryl. M X n. Cf. β 136 sq. || 43. Addunt D L W U², in marg. F²; in U etiam accedit: ἔνθ᾽ ἄλλοι μὲν πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι (cf. ϑ 234). || 47. ἐπ᾽ ἀγροῦ] ἐν ἀγροῖσ G. || 49. ϝέργα] πάντα G P. || 55. ἀρεσσάμενοι] ἀγειράμενοι Hartman (coll. ν 14 τ 197). || 56. ἐδήδοται] -δαται Ar (quae pluralis numeri foret forma, cf. § 119), -δεται l. a. apud Herodianum in Etym. M. 316, 25—30. Vocalem -ο- tuentur subst. ἐδωδή et perfectum act. (apud H. non obvium) ἐδήδοκα. || 57. ἀμφὶσ ἄγοντεσ ... ϝέκαστοσ] ἀλφίσκοντεσ ... ἑκάστου Etym. M. 758, 47. — ἐϝεικοσίβοια (-σάβοια) Bekker] ἐεικοσάβοιον. Cf. α 431. || 58. ἀποδώσομεν] -τίσομεν n (ut Α 128 al.).

---

42. Nunc demum quid rei esset Ulixis verbis auditis intellexerunt proci; sunt igitur terrore perculsi.

44 sqq. Impudenter mentitur Eurymachus, in mortuum sodalem — ut solent homines — communem culpam conferens; nam et ipse et ceteri proci Telemacho nuper mortem struxerunt, et Ulixi quoque struxissent, si adesse eum scivissent; nunc autem si sibi parcatur, cras denuo sunt structuri. Cf. β 246—251 ν 383—385 σ 346—348.

54. ἐν μοίρηι] cf. Τ 186.

55. ἧμεσ] § 92.

— ἀρεσσάμενοι] ut Ι 112 al.

57. ἀμφὶσ] *seorsum, insuper* (att. χωρίσ). Proci reddent pretium bonorum quae absumserunt et multam praeterea solvent ingentem, ipsorum vitae pretium.

— ἐϝεικοσίβοια] cf. Ζ 236.

ἰανθῆι. πρὶν δ' οὔ τι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.“ 59ᵇ = Ι 523
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
ὅσσα τε νῦν ὔμ' ἔστι καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε, 62 cf. Ι 380
οὐδέ κεν ὣσ ἔτι χεῖρασ ἐμὰσ λήξαιμι φόνοιο,
πρὶν πᾶσαν μνηστῆρασ ὑπερβασίην ἀποτῖσαι. 64 = γ 193
νῦν ὔμιν παράκειται ἐναντίον ἠὲ μάχεσθαι
ἢ φεύγειν, ὅσ κεν θάνατον καὶ κῆρασ ἀλύξηι·
ἀλλά τιν' οὐ φεύξεσθαι ὀΐομαι αἰπὺν ὄλεθρον.“
ὣσ 'φάτο, τῶν δ' αὖθι 'λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ. 68 cf. Φ 114
τοῖσιν δ' Εὐρύμαχοσ μετεφώνεε δεύτερον αὖτισ·
„ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρασ ἀάπτουσ, 70 cf. 248
ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐΰξοον ἠδὲ φαρέτρην,
οὐδοῦ ἄπο ξεστοῦ τοξάσσεται, εἰσ ὅ κε πάντασ
ἦμασ κακτείνηι· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμησ. 73ᵇ = Ο 477
φάσγανά τε σπάσσασθε καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζασ
ἰῶν ὠκυμόρων· ἐπὶ δ' αὐτῶι πάντεσ ἔχωμεν
ἀθρόοι, εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν ἠδὲ θυράων,
ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ϝάστυ, βοὴ δ' ὤκιστα γένηται. 77ᵇ cf. 133
τῶι κε τάχ' οὗτοσ ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.“ 78 = 134 78ᵇ cf. Λ 232
ὣσ ἄρα φωνήσασ ἐϝερύσσατο φάσγανον ὀξὺ 79 = Χ 306
χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον, ἆλτο δ' ἐπ' αὐτῶι 80 cf. ι 235
σμερδαλέα ϝιϝάχων· ὃ δ' ὁμαρτῆι δῖοσ Ὀδυσσεὺσ

63. λήξαιμι] cf. Ν 424. ‖ 64. πᾶσαν] πάντασ P. ‖ 67. τιν' οὐ] τιν' οὐ γὰρ F[1] M, fuit igitur l. a. ἀλλ' οὐ γάρ. ‖ 68. αὖθι (αὐτοῦ) G P] αὐτῶν F. ‖ 69. μετεφώνεε G] προσ. F P (quod *accusativum* regit verbum). ‖ 72. ἄπο Ryl. G F] ἐπὶ P. ‖ 73. *ἦμασ κακτείνηι] ἄμμε κατακτείνηι. Cf. § 92 et Ζ 164 Hes. Cli . 453. ‖ 77. ὤκιστα] ἀσβεστοσ G (cf. Λ 500). — γένηται Ryl. F] -οιτο G P. ‖ 80. αὐτῶι] -τόν F X. ‖ 81. ὁμαρτῆι G[2] F (-ει)] ὁμ. Ryl. G[1] P (cf. § 819).

59. ἰανθῆι] § 122.

62. ὔμ'(ι)] § 92.

63. χεῖρασ . . . λήξαιμι] cf. Ν 424.

65. παράκειται] *propositum est*, veluti certamen (vel cibus).

66 sq. Fugere nequeunt proci, Ulixes enim limine megari occupato inclusos tenet; itaque τινά cum risu dicit acerbissimo, *cunctos* cogitans. Cf. Α 289.

68. αὖθι] § 322.

70. οὐ γάρ] cf. Γ 59.

71 sq. ἐΰξοον . . . ξεστοῦ] epitheta hoc loco inutilia; tam firmiter igitur substantivis suis accreverant ut horum veluti partem efficere videri possent.

74. Cf. τ 4 et ο 283.

75. ἐπὶ δ' αὐτῶι πάντεσ ἔχωμεν] cf. Ν 326.

81–85. In ipso exiliendi impetu telo percussus Eurymachus incidit mensae, quam tollere et ἀντίσχεσθαι

ἰὸν ἀποπροΐει, ᾿βάλε δὲ στῆθοσ παρὰ μαζόν, 82ᵃ cf. Δ 480
ἐν δέ ϝοι ἧπατ᾿ ἔπηξε θοὸν βέλοσ. ἐκ δ᾿ ἄρα χειρὸσ
φάσγανον ἧκε χαμᾶζε, περιρρηδὴσ δὲ τραπέζηι
κάππεσεν ἰδνωθείσ, ἀπὸ δ᾿ εἴδατα ᾿χεῦεν ἔραζε 85ᵇ = 20
καὶ δέπασ ἀμφικύπελλον, ὃ δὲ χθόνα ᾿τύπτε μετώπωι
θυμῶι ἀνιάζων, ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι 87ᵃ = Φ 270
λακτίζων ἐτίνασσε, κατ᾿ ὀφθαλμῶν δ᾿ ἔχυτ᾿ ἀχλύσ. 88ᵇ cf. E 696
Ἀμφίνομοσ δ᾿ Ὀδυσῆοσ ἐϝίσατο κυδαλίμοιο
ἀντίοσ ἀΐξασ, ᾿ϝέϝρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ,
εἴ πώσ ϝοι ϝείξειε θυράων. ἀλλ᾿ ἄρα μιν ᾿φθῆ
Τηλέμαχοσ κατόπισθε βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ 92ᵇ = E 145
ὤμων μεσσηγύσ, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε· 93 sq.ᵃ = E 41 sq.
᾿δούπησεν δὲ πεσών, χθόνα δ᾿ ἤλασε παντὶ μετώπωι. 94ᵇ = 296
Τηλέμαχοσ δ᾿ ἀπόρουσε λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχοσ
αὐτόθ᾿ ἐν Ἀμφινόμωι, — περὶ γὰρ ᾿δϝίε μή τισ Ἀχαιῶν 96ᵇ cf. P 666
ἔγχοσ ἀνελκόμενον δολιχόσκιον ἢ ἐλάσειε

82. *ἀποπροΐει* M X n] *-ϊείσ* Ryl. G F P. ‖ 85. *ἰδνωθείσ* X n] *δινωθείσ* L, *δινηθείσ* G F P. ‖ 88. *ἐτίνασσε* F P] *-ξε* G. ‖ 89. *ἐϝίσατο* § 201] *ἐείσατο.* ‖ 90. *ἀντίοσ* F P] *-ον* U (*-ων* G). Cf. *Z* 54. — *ἀΐξασ*] *ἀΐξαι* Ahrens (coll. *X* 195).

volebat (cf. vs. 74). Sagitta, quae proni pectoris partem superiorem feriit, transfixo diaphragmate in iecur penetravit. Cf. E 291–293.

82. Ad ᾿βάλε mente supplendum est μιν (cf. Δ 480 Θ 121 al.).

83. ἧπατ᾿(ι)] § 13.

84. περιρρηδήσ] †; vox aliunde ignota, sed mensae *circumfusum* sive *illapsum* dici docet contextus.

85. ἰδνωθείσ] *incurvatus*. Cf. B 266.

86. ὃ δὲ] cf. A 190.

— χθόνα ᾿τύπτε μετώπωι] *fronte ferit terram* Verg Aen. X 349.

87. θυμῶι ἀνιάζων] *oppresso pectore, anhelus*. Cf. Φ 270.

89. ἐϝίσατο] § 201.

90. ᾿ϝέϝρυτο] § 293.

91—99. Dum Eurymachus concidit, Amphinomus stricto gladio in Ulixem irruit; quem prius erat percussurus quam novam sagittam hic sumere posset, nisi eminus eum Telemachus hasta feriisset a tergo (cf. σ 156). Telemachus enim etiam adstabat solito loco prope focum in megari parte interiore, hasta munitus (cf. φ 434), nec iam quisquam oculos aut animum ad eum advertebat. Percusso autem Eurymacho Telemachus quam potuit celerrime ad patrem cucurrit, antequam proci senserunt quid factum esset. Itaque ne tantum quidem temporis sibi sumsit quantum sufficeret ad hastam e tergo inimici prostrati extrahendam.

94. ᾿δούπησεν] ceteris locis de *armatis* dicitur hoc verbum, nunc de eo qui non nisi cum telo est.

96. αὐτόθ᾿(ι)] § 322.

97 sq. *Verebatur enim, si e caesi corpore extraheret hastam, ne quis hostium ipsum interim ense assecutus feriret incurvatum.*

φασγάνωι ἀΐξασ ἠὲ προπρηνέα τύψασ, — 98ᵃ = Ε 81
βῆ δὲ θέειν, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανε, 99 cf. 112
ἀγχόθι δ' ἱστάμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 100 = Δ 203
„ὦ πάτερ, ἤδη τοι σάκοσ οἴσω καὶ δύο δοῦρε
καὶ κυνέην πάγχαλκον ἐπὶ κροτάφοισ' ἀραρυῖαν, 102 = σ 378
αὐτόσ τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών, δώσω δὲ συβώτηι
καὶ τῶι βουκόλωι ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„οἶσε θέων, ἧόσ μοι ἀμύνεσθαι πάρ' ὀϊστοί,
μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἐόντα.“
ὣσ 'φάτο· Τηλέμαχοσ δὲ φίλωι ἐπεπείθετο πατρί, 108 = τ 14
'βῆ δ' ἴμεναι θάλαμόνδ', ὅθι ϝοι κλυτὰ τεύχε' ἔκειτο.
ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτὼ 110 sq. cf. 144 sq.
καὶ πίσυρασ κυνέασ χαλκήρεασ ἱπποδασείασ·
'βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανε. 112 cf. 99
αὐτὸσ δὲ πρώτιστα περὶ χροῒ 'δύσετο χαλκόν·
ὣσ δ' αὔτωσ τὼ δμῶε 'δυέσθην τεύχεα καλά,

98. προπρηνεα D] -νεῖ G F P. — τύψασ Ryl. G F] -ηι P. ‖ 99. θέειν G P] θέων F. ‖ 100. ἀγχόθι δ'(ἱ)] cf. Β 172. ‖ 102. πάγχαλκον G P] εὔχαλκον F (ut Η 12). Cf. σ 378. ‖ 104. τετευχῆσθαι] τευχῆσθαι G, τετευχήσεσθαι An. Par., quod e -χῆσθαι (supra: εσ) natum ratus Wackernagel scribi iussit τετευχέσθαι. ‖ 106 et 116. ἀμύνεσθαι Ryl. G P] -ασθαι F. ‖ 110. ἔξελε X] εἵλετο Ryl. G F P (cf. vs. 125 et 144).

101—104. A prisca fabula, quae fuit de heroë — olim de deo — sagittario inimicos confodiente, aliena sunt haec et quae sequuntur; is enim solus sibi sufficiebat, auxilia nihilo magis requirens quam Iliadis initio Apollo Chrysaeus ad Achivos perimendos. Itaque ne Telemacho quidem aut Eumaeo in vetustissima illa fabula locus esse potuit (cf. α 88 sqq. ν 404). Sed Odysseae poeta, qui hos in carmen suum recepit et procos plus centum Ulixi opposuit, certaminis socios ei dedit filium, subulcum, bubulcum, et clipeis galeis hastis cum hos tum ipsum heroëm munivit, quia ad tot homines confodiendos una pharetra — terrestris quidem — sagittas satis multas praebere non potuit (cf. vs. 106). Nunc τετευχῆσθαι sive *armatos esse* satius fuit profecto. — Cf. α 245—248 et Ν 198—202.

103 et 106. ἀμφιβαλεῦμαι ἰών et οἶσε θέων] de participii praes. hoc usu cf. Α 137 sq., de contracto -εῦμαι § 7 et 147.

106. ἧοσ] § 323.

107. *Festinato opus est; nam nisi prius redieris quam deficiant sagittae, illi pellent me a limine.*

109. κλυτὰ τεύχε'(α)] arma cum alia dicit poeta tum ea praesertim quae Telemachus ante paucas horas adiuvante patre illuc detulit (cf. τ 4 sqq.); κλυτά autem significat solitis *pretiosiora* sive *ornatiora*, ut Ζ 58 de *vestibus* dictum.

111. πίσυρασ] cf. Ο 680.

ἔσταν δ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλόμητιν. — 115 cf. Δ 482
αὐτὰρ ὅ γ', ὄφρα μὲν αὐτῶι ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί,
τόφρα μνηστήρων ἕνα γ' αἰεὶ ϝῶι ἐνὶ ϝοίκωι
'βάλλε τιτυσκόμενοσ· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον. — 118^b = Ρ 361
αὐτὰρ ἐπεὶ 'λίπον ἰοὶ ὀϊστεύοντα ϝάνακτα,
τόξον μὲν πρὸσ σταθμὸν ἐϋσταθέοσ μεγάροιο — 120 cf. 257, 274; 120^b = Σ 374
ἔκλιν' ἑστάμεναι πρὸσ ἐνώπια παμφανάοντα, — 121^b = Θ 435
αὐτὸσ δ' ἀμφ' ὤμοισι σάκοσ 'θέτο τετραθέλυμνον, — 122 cf. Ο 479
κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμωι κυνέην ἐΰτυκτον ἔθηκε — 123 sq. = Γ 336 sq.
ἵππουριν, δϝεινὸν δὲ λόφοσ καθύπερθεν ἔνευε·
εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρα δύω κεκορυθμένα χαλκῶι. — 125 = Λ 43 cf. Γ 338

ὀρσοθύρη δέ τισ ἦσκεν ἐϋ δμητῶι ἐνὶ τοίχωι·

---

115. ποικιλόμητιν (-μή-) U] -μήτην Ω (cf. § 55 et 83[10]). ‖ 119. ὀϊστεύοντα] -σαντα P. ‖ 125. εἵλετο δ'(ἑ)] ἐκ δ' ἕλετ' X n (cf. vs. 110). — δοῦρα W[1]] -ρε Ω (cf. Γ 18). ‖ 126. ὀρσοθύρη] ὀρθοθύρη Crates in Etym. M. 634, 9.

---

116. Brevius dicta haec pro: *quamdiu ipse* (*solus*) *adversarios arcere potuit, quia sagittae ei praesto erant.*

120—125. Ulixes dum clipeo et galea quam potest celerrime se armat, a filio et ministris protegitur. Proci autem subito periculo penitus perculsi animum plane desponderunt. Telemachi hasta in corpore Amphinomi etiam haerenti (cf. vs. 95 sq.) potiri non potuerunt, arcebant enim Ulixis sagittae letiferae.

121. ἐνώπια] cf. Θ 435.

— παμφανάοντα] § 191.

122. σάκοσ...τετραθέλυμνον] scutum validissimum et magni ponderis; cf. Ο 479.

125. In megaro inclusi tenentur proci, sed nondum sunt victi. Brevis quaedam iam fit pugnae intermissio, mox autem etiam procis arma et hastae aliquot praebebuntur, dein (vs. 255) praelium redintegrabitur.

126—138. In parte superiore dextri vel sinistri parietis megari fuit ὀρσοθύρη. Qua voce etiam vs. 333 usurpata significari videtur *fenestra*, quae θυρίσ vocabatur a posterioribus. Illuc Agelaus unum aliquem quomodocumque adscendere (vs. 132) iubet, — fortasse aliorum tergis suffultum, — ut inde in circuitionem desilire, dein ex aedibus elapsus cives advocare possit, qui opem ferant inclusis. At Melanthius: „frustra erit", — ait — „neque enim ipse foras evadere poterit „neque illi in aedes penetrare. Clausum est aedium ostium, et ita „clausum ut nulla sit spes violandi. „Quod autem in *angiportum* ducit „*ostiolum* (cf. Herodot. I 180 Ar. „Pac. 99), id clausum est item, et si „quam maxime perfringatur, amicis „nostris aditum non praebebit tamen, „nam tam angustum est ut unus „homo ibi adstans plurimos arcere „facile possit. Neque clam fieri res „poterit, quoniam limini, quod illi „obtinent, illud ostiolum est proximum". Et revera, quod nescit Melan-

ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν ἐϋσταθέοσ μεγάροιο 127ᵇ = Σ 374
ἧν ὁδὸσ εἰσ λαύρην, σανίδεσ δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι. 128ᵇ = ψ 42
τὴν Ὀδυσεὺσ φράζεσθαι ἄνωγεν δῖον ὑφορβὸν
ἑσταότ' ἄγχ' αὐτῆσ· μία δ' οἴη 'γίγνετ' ἐφορμή.
τοῖσ δ' Ἀγέλαοσ ἔϝειπε ϝέποσ πάντεσσι πιφαύσκων· 131 = 247

128. εὖ ἀραρυῖαι] ἐντὸσ ἐίσαι pap. Oxyrh. 448 X U n. Cf. Φ 535 β 344 ψ 42 || 129. τὴν Ryl. G] τὴν δ' F P. — ἄνωγεν § 225] ἀνώγει. || 130. ἄγχ' αὐτῆσ] ἀγχοῦ τῆ[σ] pap. Oxyrh. 448. || 131. τοῖσ δ'(ἐ)] τοῖσ' (cf. § 60)? — Ἀγέλαοσ F] -λαωσ G, -λεωσ Ryl. P (cf. vs. 247). — ἔ(ϝ)ειπε(ν) HStephanus] μετέειπεν Ω (μετέφη G).

thius, illi ostiolo Eumaeus adstat armatus. — Situm locorum qualem poeta sibi mente informaverit, diagrammate ostendere conabimur, ita tamen ut profiteamur poetam ea, quae a parte sinistra delineaturi sumus, a dextra fortasse — nam nihil id refert — sibi finxisse sita:

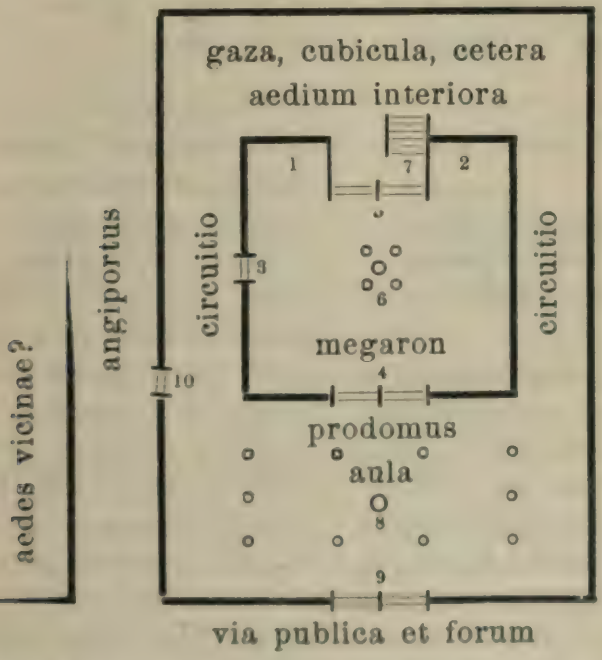

¹) locus lecti Laërtae (nunc remoti? cf. λ 188 sq. ο 354).
²) locus arcis asservandis aptus (cf. Ζ 91 al.).
³) fenestra (ὀρσοθύρη).
⁴) foris megari anterior.
⁵) foris megari postica.
⁶) focus.
⁷) scalae ad ὑπερῷιον ducentes.
⁸) ara Iovis ἑρκείου.
⁹) ostium aedium.
¹⁰) ostiolum (στόμα λαύρησ).

129 sq *Illic custodiam agere Eumaeum iusserat Ulixes, prope ipsum hunc angiporti aditum adstantem; alia autem via in aedes perveniri extrinsecus non poterat*, quia clausum erat aedium ostium in publicum ducens. Pronomina τήν et αὐτῆσ (vs. 129 sq.) ad ὁδόν sunt referenda, non ad ὀρσοθύρην.

„ὦ φίλοι, οὔ κεν δή τισ ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη
καὶ ϝείποι λαοῖσι, βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο; 133ᵇ cf. 77
τῶι κε τάχ' οὗτοσ ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.“ 134 = 78
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Μελάνθιοσ αἰπόλοσ αἰγῶν·
„οὔ πωσ ἔστ', Ἀγέλαε διοτρεφέσ· ἄγχι γὰρ αἰνῶσ
αὐλῆσ καλὰ θύρετρα, καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρησ,
καί χ' εἷσ πάντασ ἐρύκοι ἀνήρ, ὅσ τ' ἄλκιμοσ εἴη.
ἀλλ' ἄγεθ', ὕμιν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι
ἐκ θαλάμοι'· ἔνδον γάρ, ὀΐομαι, οὐδέ πηι ἄλληι
τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσεὺσ καὶ φαίδιμοσ υἱόσ.“
ὣσ ϝειπὼν ἀνέβαινε Μελάνθιοσ αἰπόλοσ αἰγῶν
εἰσ θαλάμουσ Ὀδυσῆοσ ἀνὰ ῥῶγασ μεγάροιο·
ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα 144 sq. cf. 110 sq.

---

132. φίλοι] πόποι X n. — ἀναβαίη] ἐπιβαίη P. ‖ 144 sq. Ar. — ‖ 144. ἔνθεν δώδεκα Ryl. G P] ἔνθα δυώδεκα F. — ἔξελε] εἵλετο U (cf. vs. 110).

---

132. οὔ κεν] § 326.

136. ἄγχι] mente add.: τοῦ στόματοσ τῆσ λαύρησ.

137. αὐλῆσ καλὰ θύρετρα] *ostium* — ab Ulixe cum suis iam occupatum — *quo* e megaro per prodomum *ad aulam datur aditus.*

— καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρησ] *et difficilis est exitus per orificium truae.* Dicitur ἀργαλέον sive *molestum,* quippe *angustissimum,* per quod non nisi singuli penetrare aegre possint. Nempe non *hominibus* sed *sordibus* hic exitus erat factus; στόμα fuit (nos *uitmonding,* gall. *bouche d'égout*), non iusta ianua.

139—143. Aliud igitur commentus est Melanthius. Per ῥῶγασ (†) evasit *in aedium interiora,* ut arma procis peteret e gaza, ubi ab Ulixe et Telemacho erant seposita (cf. τ 4 sqq.); nam non nisi illic abdi ea potuisse intellegebat. Ῥῶγεσ autem sive *fissurae* cuiusmodi fuerint nescimus, sed in superiore parte megari eas fuisse et aedium partem interiorem per eas adiri potuisse docent verbum ἀναβαίνειν et contextus. Significanturne *foriculae* angustae neque aditu faciles, quae in circuitionem ad aedium interiora ducentem lucis et aëris aliquid e megaro transmitterent, per quarum unam Melanthius desiluerit in circuitionem? Sic vero quid discriminis fuerit inter ὀρσοθύρην et ῥῶγασ non liquet et molestus videtur usus numeri pluralis; *porrigere* autem arma per eiusmodi aperturam Melanthius qui potuit? *Lacunaris* ne igitur dicuntur foramina fumum emittentia, per quae ad tectum planum, hinc per scalas in circuitionem, esset aditus (cf. κ 554—560)? Sed α 320 ea dicta sunt ὀπαῖα, neque apparet quomodo Melanthius illuc e megaro potuerit pervenire. Foco qui circumpositi erant σταθμοί (cf. α 333) praebebantne adscensum?

144 sq. Aristarchus recte observavit Melanthium tot scuta galeas hastas simul ferre non potuisse; finxit igitur poeta eum *ter* (cf. vs. 110—112) vel *quater* cellam intrasse et arma inde exprompta per ῥῶγασ procis por-

καὶ τόσσασ κυνέασ χαλκήρεασ ἱπποδασείασ·
'βῆ δ' ἴμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκε.
καὶ τότ' Ὀδυσσῆοσ 'λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, 147 = ε 297
ὥσ περιβαλλομένουσ 'ϝίδε τεύχεα χερσί τε δοῦρα
μακρὰ τινάσσοντασ· μέγα δ' αὐτῶι 'φαίνετο ϝέργον. 149ᵇ cf. Μ 416
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 150 = ρ 591
„Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή τισ ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακὸν ἠὲ Μελανθεύσ."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„ὦ πάτερ, αὐτὸσ ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον, — οὐδέ τισ ἄλλοσ
αἴτιοσ, — ὃσ θαλάμοιο θύρην πυκινῶσ ἀραρυῖαν
κάλλιπον ἀγκλίνασ· τῶν δὲ σκοπὸσ ἦεν ἀμείνων.
ἀλλ' ἴθι, δῖ' Εὔμαιε, θύρην ἐπίθεσ θαλάμοιο
καὶ φράσαι, ἤ τισ ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν ἣ τάδε ῥέζει,
ἦ υἱὸσ Δολίοιο Μελανθεύσ, τόν περ ὀΐω."
ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον.
'βῆ δ' αὖτισ θάλαμόνδε Μελάνθιοσ αἰπόλοσ αἰγῶν
οἴσων τεύχεα καλά· 'νόησε δὲ δῖοσ ὑφορβόσ,
αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺσ ἐόντα· 163 = Δ 346
„διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
κεῖνοσ δ' αὖτ' ἀΐδηλοσ ἀνήρ, ὃν ὀΐόμεθ' αὐτοί,
ἔρχεται εἰσ θάλαμον. σὺ δέ μοι νημερτὲσ ἐνίσπε, 166ᵇ = Ξ 470
ἤ μιν ἀποκτείνω, αἴ κε κρείσσων γε γένωμαι,
ἠὲ σοὶ ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίασ ἀποτίσῃ

148. τε G P] δὲ Ryl. F. || 157. δῖ'(ε) Ryl. G P] δὴ F (cf. π 461). — θύρην] -ρασ G (cf. ζ 19). || 158. ἤ § 32[7]] εἰ || 159. Μελανθεύσ] *Μελάνθιοσ (ὅν)? Cf. vs. 161 et v. l. ρ 247 φ 181. — τόν G P] ὅν F. || 163. προσεφώνεεν ἐγγὺσ ἐόντα] ἔπεα πτερόεντα προσηύδα P. || 166. ἔνισπε (ἔν.) F] ἐνίσπεσ G P (cf. § 149[93]). || 167. γε U[1]] τε Ryl. G F P.

rexisse, dein ab Eumaeo et Philoetio esse deprehensum. Cf. vs. 161, 188 sq. et de numero duodenario indicium fabulae antiquioris habenti ad α 245—248.

148—255. Pugna intermittitur, dum arma induunt proci et quomodo Ulixem vincere possint inter se deliberant.

155 sq. Telemachum sero paenitet foris gazae modo, in tanta nimirum festinatione (cf. vs. 107), non denuo obseratae (cf. α 441 sq.). — Non facile id commisisset pater, sedatioris aetatis vir, cautus semper et prudens; quamquam et hunc poeta errantem ostendit τ 345 sq.

157. δῖ' Εὔμαιε] cf. π 461.
— ἐπίθεσ] *claude*; cf. α 441 sq.

162—166. Per circuitionem prospiciens Eumaeus cernit Melanthium.

164. διογενὲσ] § 21.

πολλάσ, ὅσσασ οὗτοσ ἐμήσατο σῶι ἐνὶ ϝοίκωι.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ἦ τοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχοσ μνηστῆρασ ἀγαυοὺσ
σχήσομεν ἔντοσθεν μεγάρου μάλα περ μεμαῶτασ,
σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδασ καὶ χεῖρασ ὕπερθε 173ᵇ = Ε 122
174 εἰσ θάλαμον βαλέμεν, σανίδοσ δ' ἐκδῆσαι ὄπισθε,
177 ὥσ κεν δϝηθὰ ζωιὸσ ἐὼν χαλέπ' ἄλγεα πάσχηι.
ὣσ ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν 'κλύον ἠδ' ἐπίθοντο, 178 = Η 379
'βὰν δ' ἴμεν εἰσ θάλαμον, 'λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
ἦ τοι ὃ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτα τεύχε' ἐρεύνα,
τὼ δ' ἔσταν ϝεκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.
ἔνθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιοσ αἰπόλοσ αἰγῶν,
τῆι ἑτέρηι μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
τῆι δ' ἑτέρηι σάκοσ εὐρύτερον, πεπαλαγμένον ἄζηι,
Λαέρτα' ἥρωοσ, ὃ κουρίζων 'φορέεσκε·

175 σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτόο πειρήναντε 175 = 192
κίον' ἀν' ὑψηλὴν ϝερύσαι πελάσαι τε δοκοῖσι, 176 cf. 193

169. οὗτοσ] αὐτὸσ U. || 172. *μεγάρου] -ρων. Cf. vs. 211. || 174. σανίδοσ Bothe] -δασ. — ἐκδῆσαι] (-δασ) ἐϋ δῆσαι vHerwerden, *valvas cubiculi claudendas* dici cum schol. arbitratus. — ὄπισθε] ἵμαντι l. a. (an interpretamentum?) in X. || 175 sq. Del. Duentzer (cum vs. 177). Suus iis locus est infra (vs. 192 sq.), hic autem nisi delentur, vs. 174 intellegi nequit. Similia emblemata sunt vs. 257—259 et 442. || 175 et 192. αὐτόο § 2 et 59] -τοῦ. — πειρήναντε Ryl. G P] -ντεσ F. || 179. (')βὰν G F] βῆ P. || 181. μένοντε Ryl. G P] -ντεσ F. || 182. ἔνθ'(α) F] εὖθ' Ryl. G P (cf. γ 9). || 184. εὐρύτερον G F] εὐρὺ γέρον D W, εὐρὺ γέλον P. Locus non est substantivo γέρον, cui adiectivi vis alibi non tribuitur; sed et comparativus suspicionem movet; *εὐρύ, πάλαι? Litteras γέρον praebere potuit l. a. γέροντοσ pro ἥρωοσ vs. sq. (εὐρὺ γέροντοσ legitur Etym. M. 228, 13), πάλαι autem ante πεπαλαγμένον excidere facile potuit (cf. Π 441). || 185. ἥρωοσ] γέροντοσ X (ut ξ 9). Cf. β 99 τ 144.

173 sq. *Cruribus et brachiis retortis* et in dorso (ὄπισθε) colligatis *eum conicite in gazam, ibique alligate asseri alicui,* — fortasse ei cuius vs. φ 51 facta est mentio. Verbum ἀποστρέφειν sic etiam vs. 190, δεῖν ἐκ ut Κ 475 Χ 398 κ 96. De infinitivi βαλέμεν forma cf. § 126.

175 sq. Cf. vs. 192 sq.

179—187. Ante forem gazae ab utraque parte adstantes opperiuntur Melanthium, qui postquam in intima gaza plura arma quaesivit frustra, tandem unum etiam repperit Laërtae scutum vetus.

184. εὐρύτερον] si sanum (cf. nota crit.), intellegendum est scutum latius quam ea erant, quae Melanthius modo petiverat (vs. 144), ab Ulixis patre, ingentium virium bellatore, olim gestatum (cf. ω 377, 509).

185. Λαέρτα'(ο)] § 55.

— κουρίζων] †, i. q. κοῦροσ ἐών. Cf. κούρητεσ = κοῦροι Τ 193, 248.

δὴ τότε γ' ἤδη ἔκειτο, ῥαφαὶ δ' ἐλέλυντο ἱμάντων.
τὼ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ' ἑλέτην 'ϝέρυσάν τέ μιν εἴσω
κουρίξ, ἐν δαπέδωι δὲ χαμαὶ 'βάλον ἀχνύμενον κῆρ·
σὺν δὲ πόδασ χεῖράσ τε 'δίδεν θυμαλγέϊ δεσμῶι,
εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερέσ, ὡσ ἐκέλευσε,
σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτόο πειρήναντε 192 = 175
κίον' ἀν' ὑψηλὴν 'ϝέρυσαν 'πέλασάν τε δοκοῖσι. 193 cf. 176
τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφησ, Εὔμαιε συβῶτα· 194ª = Π 744
„νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεισ
εὐνῆι ἔνι μαλακῆι καταλέγμενοσ, ὥσ σε ϝέϝοικε·
οὐδὲ σέ γ' ‚ἠριγένεια παρ' Ὠκεανοῖο ῥοάων 197 sq. cf. ψ 347
λήσει ἐπερχομένη χρυσόθρονοσ', ἡνίκ' ἀγίνεισ
αἶγασ μνηστήρεσσι δόμον κάτα δαῖτα πένεσθαι."

ὣσ ὃ μὲν αὖθ' ἐλέλειπτο ταθεὶσ ὀλοῶι ἐνὶ δεσμῶι·
τὼ δ' εἰσ τεύχεα δύντε, θύρην ἐπιθέντε φαεινήν,

---

191 *υἱὸσ Λαέρταο πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ.*

---

186. *τότε γ' ἤδη*] *τότ' ἀκηδὲσ* vHerwerden (cf. ζ 26 τ 18 ω 187). ‖ 189. *'δίδεν* § 198] *δέον*. ‖ 191. Om. pap. Oxyrh. 448 G P H n, in marg. habent F U, in textu Ryl. M X (ante vs. 190) D W. ‖ 196. *ὥσ σε (ϝ)έ(ϝ)οικε* P] *ὡσ ἐέοικεν* G¹, *ὡσ ἐπέοικεν* G² F M X K n. ‖ 198. *ἐπερχομενη*] *ἀν*. Ryl. M U K. — *ἀγίνεισ*] *ἀγινεῖσ* Ω (cf. Σ 493). ‖ 200. *ἐνὶ* Ryl. G F] *ὑπὸ* P. ‖ 201. *εἰσ*] **αὖ*? Cf. vs. 114. Non ni·i ω 498 redit locutio, ubi cf. l. a.

---

186. δὴ τότε] cf. N 441.
— ῥαφαὶ — ἱμάντων] *suturae baltei solutae erant*. Cf. M 296 sq.

188. κουρίξ] †, τῆσ κόμησ ἐπιλαβόμενοι (Ar.); cf. ν 14.

189—193. Postquam hominis crura et brachia violenter retorta in dorso constrinxerunt, misere sic cruciatum non solum *alligarunt*, ut iusserat rex (vs. 174), sed etiam gravius quid moliti e columna *suspenderunt* (cf. O 18). Columnis enim fultum erat tectum gazae (cf. τ 38), quod densissimum — gravissimum igitur — esse debuit, ut regis opes bene protegeret a furibus (cf. K 266 sq.) et ab igne.

197. ἠριγένεια] in nomen proprium h. l. et ψ 347 abiit epitheton, ut saepe γλαυκῶπισ, Ὀλύμπιοσ, ϝεκάϝεργοσ, alia. Crudeli autem ioco indulgens Eumaeus auroram verbis poeticis nunc pingit, velutsi rem optatissimam promittat homini miserrime excruciato et animam vix ducenti. Non est verendum ne sero cras expergiscatur hic pastor: vigil cernet Auroram relicto Oceano almum iubar reducentem.

198. ἡνίκ' ἀγίνεισ κτέ.] *quo diei tempore capellas procis adducere soles*. Adv. †, structura ut H 433.

201. Eumaeus et Philoetius clipeos, quos sumserant (cf. vs. 114), aliquantisper posuerunt, ut Melanthium occuparent; nunc denuo sumunt.
— ἐπιθέντε] gazae forem clauserunt denuo; cf. vs. 157 et α 441 sq.

’βήτην εἰσ ’Οδυσῆα δαΐφρονα ποικιλόμητιν.
ἔνθα μένοσ πνείοντεσ ἐφέστασαν, οἳ μὲν ἐπ’ οὐδοῦ
τέσσαρεσ, οἳ δ’ ἔντοσθε δόμου πολέεσ τε καὶ ἐσθλοί.
τοῖσι δ’ ἐπ’ ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸσ ἦλθεν Ἀθήνη, 205sq. = ω502sq.
Μέντορι ϝειδομένη ἠμὲν δέμασ ἠδὲ καὶ αὐδήν. 206 = β 268
τὴν δ’ ’Οδυσεὺσ ’γήθησε ϝιδὼν καὶ μῦθον ἔϝειπε· 207ᵃ = ν 226
„Μέντορ, ἄμυνον ἀρήν, μνῆσαι δ’ ἑτάροιο φίλοιο,
ὅσ σ’ ἀγάθ’ ἐρρέζεσκον· ὁμηλικίη δέ μοί ἐσσι.“
ὣσ ’φάτ’, ὀϊόμενοσ λαοσσόον ἔμμεν’ Ἀθήνην·
μνηστῆρεσ δ’ ἑτέρωθεν ὁμόκλαον ἐκ μεγάροιο. 211 cf. φ 360
πρῶτοσ τήν γ’ ἐνένιπε Δαμαστορίδησ Ἀγέλαοσ·
„Μέντορ, μή σε ϝέπεσσι παραιπεπίθῃσιν ’Οδυσσεὺσ
μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δὲ ϝοὶ αὐτῶι.
ὧδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι ὀΐω·
ὁππότε κεν τούτουσ κτάομεν, πατέρ’ ἠδὲ καὶ υἱόν,
ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσεαι, οἷα μενοινᾶισ 217 cf. Ν 829
ϝερδέμεν’ ἐν μεγάρωι, σῶι δ’ αὐτοῦ κράατι τίσεισ.
αὐτὰρ ἐπεί χ’ ὑμων γε βίασ ἀφελώμεθα χαλκῶι,
κτήμαθ’ ὁπόσσα τοί ἐστι, τά τ’ ἔνδοθι καὶ τὰ θύρηφι,
τοῖσιν ’Οδυσσῆοσ μεταμίξομεν· οὐδέ τοι υἷασ
ζωέμεν’ ἐν μεγάροισιν ἐάσομεν οὐδὲ θύγατρασ
οὐδ’ ἄλοχον κεδνὴν ’Ιθάκησ κατὰ ϝάστυ πολεύειν.“

202. *ποικιλόμητιν* q] *-μήτην* Ω (cf. § 55 et 83[10]). ‖ 204. *δόμου* G n] *-μων* Ω (*-μοιο* U). ‖ 211. *ὁμόκλαον* § 191] *-κλεον*. — *ἐκ μεγάροιο* G] *ἐν -ροισι* Ryl. F P (ut φ 360). Cf. vs. 172. ‖ 216. *κτάομεν* § 122] *κτέομεν* (F P) vel *κτέωμεν* (H, *κτενέωμεν* G). ‖ 218. *μεγάρωι*] *-ροισ(ι)* Ω. Cf. *B* 137. — *κράατι τίσεισ*] **κράτ’ ἀποτίσεισ*? Cf. v. l. *Δ* 161; *κρατί* est in U, *κράατι* autem est †, plurale *κράατα* tamen extat T 93 (§ 82). ‖ 221. *τοῖσιν* Ryl. G P] *τοῖσι δ’* F.

205. ἐπ’ ἀγχίμολον ... ἦλθεν] cf. h. Ap. 3 ἐπὶ σχεδὸν ἐρχομένοιο.

206. *Mentoris* figuram Minerva induit, ut etiam a Telemacho et ceteris posset cerni. Uni Ulixi si ostendere se voluisset, mulieri ingenti et decorae similis, quae vera ei fuit species, prodiisset. Cf. A 198 ν 288 sq. π 157 sq. ρ 485—487.

209. ὁμηλικίη] cf. Γ 175.

211. ὁμόκλαον] § 191.

213. σε ϝέπεσσι] σ’ ἐπέεσσι Ω.

218. ϝερδέμεν’(αι)] § 125.

219. ἐπεί χ’(κε)] § 326.

— ὕμων] § 92.

222. ζωέμεν’(αι)] § 125.

223. πολεύειν] *liberas versari*. Servas enim faciemus. — Aliter usurpatum participium πολούμεναι in lege Solonis postea significavit puellas non ἐν τῆι γυναικωνίτιδι latitantes neque intra suae domus fines se cohibentes, sed libere, utpote meretrices, inter viros versantes (cf. Lys.

ὣσ 'φάτ', Ἀθηναίη δὲ 'χολώσατο κηρόθι μᾶλλον· 224ᵇ = Φ 136
'νείκεσσεν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ϝεπέεσσι· 225 cf. ο 210 χ 26
„οὐκέτι σοί γ', Ὀδυσεῦ, μένοσ ἔμπεδον οὐδέ τισ ἀλκή,
οἵη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένηι λευκωλένωι ἠϋπατείρηι
εἰνάϝετεσ Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμὲσ αἰεί,
πολλοὺσ δ' ἄνδρασ ἔπεφνεσ ἐν αἰνῆι δηϊοτῆτι, 229 cf. λ 516
σῆι δ' ἐϝάλω βουλῆι Πριάμου πόλισ εὐρυάγυια.
πῶσ δὴ νῦν, ὅτε σόν γε δόμον καὶ κτήμαθ' ἱκάνεισ,
ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμοσ εἶναι;
ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο καὶ ϝίδε ϝέργον, 233 = Ρ 179
ὄφρα ϝίδηισ οἷόσ τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσι
Μέντωρ Ἀλκιμίδησ εὐϝεργεσίασ ἀποτίνειν."
ἦ ῥα, καὶ οὔ πω πάγχυ 'δίδου ἑτεραλκέα νίκην, 236ᵇ = Ρ 627
ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεόσ τε καὶ ἀλκῆσ 'πειρήτιζε
ἠμὲν Ὀδυσσῆοσ ἠδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.
αὐτὴ δ' αἰθαλόεντοσ ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
ἕζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι ϝεικέλη ἄντην. 240ᵇ cf. φ 411
μνηστῆρασ δ' ὤτρυνε Δαμαστορίδησ Ἀγέλαοσ
Εὐρύνομόσ τε καὶ Ἀμφιμέδων Δημοπτόλεμόσ τε
Πείσανδρόσ τε Πολυκτορίδησ Πόλυβόσ τε δαΐφρων·
οἳ γὰρ μνηστήρων ἀρετῆι ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι, 244 cf. δ 629
ὅσσοι ἔτ' ἔζωον περί τε ψυχῆσ ἐμάχοντο·
τοὺσ δ' ἤδη ἐδάμασσε βιὸσ καὶ ταρφέεσ ἰοί. 246ᵇ = Δ 387

---

227. ἠϋπατείρηι] cf. Ζ 292. || 231. σόν γε G F] σόνδε P. || 234. ὄφρα (ϝ)ίδηισ Ryl. X n] ὄφρ' εἰδῆισ Ω. — ἐν] ἐγὼ μετ' G (fuitne l. a. ἐγὼ μετὰ δυσμενέεσσι?). || 238. υἱοῦ] *υἱοσ (cf. § 78)? || 239. In schol. ad Theocr. XIII 13 sic affertur: αὐτοὶ δ' αἰθαλόεντασ ἀνὰ ῥῶγασ μεγάροιο (cf. vs. 143). — ἀνὰ ... μέλαθρον] ὑπὲρ ... μέλαθρα Etym. M. 565, 36, ὑπὲρ ... μελάθρων Etym. Gud. 15, 56. || 245. *ψυχῆσ] -χέων. Cf. § 56 et Γ 273.

X § 16). Nempe moribus sensim mutatis vix ulla mulieribus honestis Athenis tunc relicta fuit libertas in publicum prodeundi.

228. Cf. α 88 sqq.

— νωλεμὲσ αἰεί] cf. Ι 317.

232. ὀλοφύρεαι ἄλκιμοσ εἶναι] iunctura insolita: *flebili voce optas fortis esse.* Cf. Β 290. Ne proponatur coniectura „ἄλκιμοσ ἔσσο!" dehortatur quae sequitur particula ἀλλά.

236. *Non sane* (= *nondum tamen*) *prorsus certam iis dedit victoriam adversarios in fugam coniciendo.* Cf. Ε 831—834 et infra vs. 298.

239 sq. *Hirundinis* iam sumta figura evolat dea et in tigno tecti considit. Cf. α 320 γ 372 et Γ 151 sq.

241. ὤτρυνε] singularis ut Α 255.

246. τούσ] optimum quemque: Antinoum, (Eurymachum,) Amphinomum, alios plurimos.

τοῖσ δ' Ἀγέλαοσ ἔϝειπε ϝέποσ πάντεσσι πιφαύσκων· 247 = 131
„ὦ φίλοι, ἤδη σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρασ ἀάπτουσ· 248 cf. 70
καὶ δή ϝοι Μέντωρ μὲν ἔβη κενέ' εὔγματα ϝειπών,
οἳ δ' οἶοι λείπονται ἐπὶ πρώτηισι θύρηισι.
τῶι νῦν μή ϝ' ἅμα πάντεσ ἐφίετε δούρατα μακρά,
ἀλλ' ἄγεθ' οἳ ϝὲξ πρῶτον ἀκοντίσατ', αἴ κέ ποθι Ζεὺσ 252[b] = Α 128
δώηι Ὀδυσσῆα βλῆσθαι καὶ κῦδοσ ἀρέσθαι.
τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδοσ, ἐπεί χ' οὗτόσ γε πέσηισι."
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκόντισαν, ὡσ ἐκέλευε,
ϝιέμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτώσια 'θῆκεν Ἀθήνη. 256 cf. 273
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων,
τοῖσ' ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ· 261 = ω 490
„ὦ φίλοι, ἤδη μέν κεν ἐγὼ ϝείποιμι καὶ ἧμιν
μνηστήρων ἐσ ὅμιλον ἀκοντίσαι, οἳ μεμάασι
ἡμέασ ἐξεναρίξαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσι."
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα
ἄντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύσ, 266[a] cf. φ 48
Εὐρυϝάδην δ' ἄρα Τηλέμαχοσ, Ἔλατον δὲ συβώτησ,
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλοσ ἀνήρ.

---

257 *τῶν ἄλλοσ μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέοσ μεγάροιο* 257-259 = 274 sqq.
'βεβλήκειν, ἄλλοσ δὲ θύρην πυκινῶσ ἀραρυῖαν, 257 cf. 120
ἄλλου δ' ἐν τοίχωι μελίη 'πέσε χαλκοβάρεια. 257[b] = Σ 374

---

247. *τοῖσ δ'*] *τοῖσ'* (cf. § 60)? — *Ἀγέλαοσ* H M D U² L W] *-λεωσ* Ryl. G F P (cf. vs. 131). — *ἔ(ϝ)ειπε(ν)* HStephanus] *μετέειπεν* Ω (cf. vs. 131). ‖ 249. *κενέ'* (*-εὰ*) P] *κενὰ* G F (cf. § 38). ‖ 251. *μή*] *μηδ'* pap. Oxyrh. 448. — **ϝ'(οι)*] addidimus, ut *ἐφίετε* (pro quo *ἀφίετε* edi solet) servari posset. ‖ 252. *πρῶτον*] *-τοι* Naber. ‖ 253. *βλῆσθαι*] *βαλέμεν* vHerwerden. ‖ 257—259. Quidam (Ar.?) ——. Cf. vs. 175 sq. ‖ 262. *ἤδη*] *ἦ τοι* Ryl. ‖ 265. *ὀξέα δοῦρα* Ryl. G F] *ὀξέϊ χαλκῶι* P (cf. α 99), *ὡσ ἐκέλευεν* M.

— ἐδάμασσε] singularis ita est usurpatus ut Α 255.

249. Mentorem non iam adesse vident, deam adfuisse non senserunt, aviculam supra in tecti tigno sedentem non animadvertunt, aut si vident, non curant.

251. ϝ'(οι)] § 13.

— ἅμα πάντεσ] *duodecim* iis sunt hastae (cf. vs. 144).

252. οἳ ϝὲξ] quos poeta vellet viros fortiores sex, dixit vs. 241 sq.

253. Mutatur subiectum (*Ulixem occidi et nos victoriam referre*), ut Ο 558 β 227 al.

254. ἐπεί χ'(κε)] § 326.

255. πάντεσ] *sex illi.*

262 sq. *Nunc dixerim et nobis hastas in adversarios esse coniciendas.*

262. ἧμιν] § 92.

266—268. Recesserunt sex illi, qui modo hastas frustra coniecerunt: alios igitur feriunt Ulixes et eius sodales.

οἳ μὲν ἔπειϑ' ἅμα πάντεσ ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδασ, 269ᵇ = Τ 61
μνηστῆρεσ δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε·
τοὶ δ' ἄρ' ἐπήϊξαν, νεκύων δ' ἒξ ἔγχε' ἕλοντο.
αὖτισ δὲ μνηστῆρεσ ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα
ϝιέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια 'ϑῆκεν Ἀϑήνη. 273 cf. 256
τῶν ἄλλοσ μὲν σταϑμὸν ἐϋσταϑέοσ μεγάροιο 274-276 = 257 sqq.
'βεβλήκειν, ἄλλοσ δὲ ϑύρην πυκινῶσ ἀραρυῖαν,
ἄλλου δ' ἐν τοίχωι μελίη 'πέσε χαλκοβάρεια.
Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον 'βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῶι 277ᵇ cf. Ε 458
λίγδην, ἄκρην δὲ ῥινὸν 'δηλήσατο χαλκόσ.
Κτήσιπποσ δ' Ἐὔμαιον ὑπὲρ σάκοσ ἔγχεϊ μακρῶι
ὦμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, 'πίπτε δ' ἔραζε.
τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλόμητιν 281 cf. Λ 482
μνηστήρων ἐσ ὅμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα.
ἔνϑ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα 'βάλε πτολίπορϑοσ Ὀδυσσεύσ,
Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχοσ, Πόλυβον δὲ συβώτησ·
Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλοσ ἀνὴρ
'βεβλήκει πρὸσ στῆϑοσ, ἐπευχόμενοσ δὲ προσηύδα·
„ὦ Πολυϑερσεΐδη φιλοκέρτομε, μή ποτε πάμπαν
ϝείκων ἀφραδίηι μέγα ϝειπέμεν', ἀλλὰ ϑεοῖσι
μῦϑον ἐπιτρέψαι, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσι. 289ᵇ = Κ 557
τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸσ ξεινήϊον, ὅν τότ' ἔδωκασ

270. ἀνεχώρησαν F] ἂρ ἐχώρησαν Ryl. G P. || 278. ἄκρην pap. Oxyrh. 448] -ον G F P. || 279. ἔγχεϊ μακρῶι] ὀξέϊ χαλκῶι Ryl. || 281. ποικιλόμητιν q n (-μῆτιν)] -μήτην Ω (cf. § 55 et 83[10]). || 283. Εὐρυδάμαντα G F] -μέδοντα P. || 287. Πολυϑερσεΐδη φιλοκέρτομε] φίλε Θερσείδη φ. U, Π. πολυκέρτομε pap. Oxyrh. 448 M. || 288. ἀφραδίηι Nauck] -ηισ (cf. § 57). || 290. τότ' Axt] ποτ'. Cf. φ 99.

272—280. Sex etiam hastae procis erant; quibus coniectis nihilo plus efficiunt quam prioribus illis. Quamquam *aliquid certe* (δ' ἄρα) vulneris fecerunt: Telemachi brachium et Eumaei humerus *strictim* (cf. Ρ 599) derasi sunt potius quam laesi. Sic Xenophon (Anab. I 8 § 20) praelium quod ad Cynaxam est habitum enarrans refert plurimos illos Artaxerxis currus falciferos in Graecos immissos nihil detrimenti iis intulisse; unum quidem militem percussum esse, sed et hunc vita salva evasisse.

280. ὑπέρπτατο] § 216.

287. ὦ Πολυθερσεΐδη φιλοκέρτομε] *o Polythersis fili iocose!* Acerbe irridentis verba. Nam nomine patronymico compellari honorificum erat (cf. Κ 68 sq.), at „ioci", quibus Ctesippus Ulixem modo petivit, cuiusmodi fuissent meminerant omnes.

288. ϝειπέμεν'(αι)] § 125.

290. τότ'(ε)] *modo*. Cf. υ 287—300.

ἀντιθέωι Ὀδυσῆϊ δόμον κάτ' ἀλητεύοντι."
ἦ ῥα βοῶν ϝελίκων ἐπιβουκόλοσ. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
οὖτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῶι· 293ᵇ = Tyrt. fr. 11[29]
Τηλέμαχοσ δ' Εὐηνορίδην Λιόκριτον οὖτα
δουρὶ μέσον κενεῶνα, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε· 295ᵇ = Ν 388
ἤριπε δὲ πρηνήσ, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπωι. 296ᵃ = Ε 58 296ᵇ = 94

δὴ τότ' Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχε
ὑψόθεν ἐξ ὀροφῆσ, τῶν δὲ φρένεσ ἐπτοίηθεν· 298ᵃ cf. β 147
οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον βόεσ ὣσ ἀγελαῖαι,
τὰσ μέν τ' αἰόλοσ οἶστροσ ἐφορμηθεὶσ ἐδόνησε
ὥρηι ϝεαρινῆι, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται. 301 = σ 367
οἱ δ', ὥσ τ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχεσ ἀγκυλοχῆλαι 302 = Π 428
ἐξ ὀρέων ἐλθόντεσ ἐπ' ὀρνίθεσσι θόρωσι, — 303ᵃ cf. τ 538
ταὶ μέν τ' ἐν πεδίωι νέφεα πτώσσουσαι ἵενται,

291. *κάτ' ἀλητεύοντι*] **κάτα αἰτίζοντι*? Cf. § 3. || 294. *Λιόκριτον*] cf. *Ρ* 344. || 298. *ἐξ ὀροφῆσ* Ryl. G² F P] *ἐκ κορυφῆσ* G¹ M X U n (ut *β* 147). Vox *ὀροφή* †. || 299. *ἐφέβοντο* Ryl. G P] *-ροντο* F (cf. *Ο* 743 al.). || 301. *ὥρηι* Bentley] *ὥρηι ἐν*. Cf. *Β* 471. || 302. *ἀγκυλοχῆλαι* U²] *-χεῖλαι Ω* (cf. *Π* 428). || 304. *ἵενται*] neglecto *ϝ* (cf. § 201).

292 sqq. Iamque impetu facto reliquos procos in interiore megari parte confoderunt.

296. πρηνήσ] vehementi hastae ictu pars eius corporis inferior pulsa superiori veluti subducitur.

297 sq. Sua resumta figura (cf. vs. 239 sq.) dea miseris mortalibus, quibus instat mors, ἐπισσείει αἰγίδα et Ulixi dat ἑτεραλκέα νίκην (cf. vs. 236). De *aegide*, cuius mentionem poeta Odysseae non nisi h. l. et in Iovis epitheto αἰγιόχωι (γ 42 al.) fecit, quippe praeliis pingendis alibi non immoratus, cf. Δ 167 Β 447—449.

299—301. Cf. Verg. Georg. III 146—151.

299. βόεσ ὣσ] § 101.

300. οἶστροσ] †, *asilus*.

301. ϝεαρινῆι] § 21.

302—306. Aves rapaces e saltibus montium, ubi nidum habent (ὅθι σφιν γενεή τε τόκοσ τε, ut dicitur ο 175), in campos identidem provolant venatum; quibus adspectis aves quae in aperto erant nubes petunt, ut solent ardeae aliaeque aves quibus instat falco, veritae ne superior hic factus in eas se deiciat. Sed frustra sunt, neque enim effugere possunt neque ab hostibus se defendere. Delectantur autem agricolae motus varios fugientium persequentium spectantes, — an: gaudent imminutum sic numerum praedonum alatorum arvis consitis insidiantium? — ut nunc dea procos irridens trepidos. Cum verbis χαίρουσι δέ τ' ἀνέρεσ ἄγρηι sic interiectis cf. Ζ 106 γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ.

302. γαμψώνυχεσ ἀγκυλοχῆλαι] cf. Χ 203.

304. νέφεα ... ἵενται] cum verbo (ϝ)ἵεσθαι h. l. coniungitur accusativus, Λ 168 genitivus. Fuere qui νέφεα

οἱ δέ τε τὰσ ὀλέκουσ' ἐπιάλμενοι, οὐδέ τισ ἀλκὴ
γίγνεται οὐδὲ φυγή, χαίρουσι δέ τ' ἀνέρεσ ἄγρηι, —
ὣσ ἄρα τοὶ μνηστῆρασ ἐπεσσυμένοι κατὰ δῶμα
'τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνοσ ὤρνυτ' ἀϝεικὴσ 308 cf. *K* 483 ω 184
κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματ' ἔθυε. 309 = ω 185 309^b = λ 420
Λῃοϝάδησ δ' Ὀδυσῆοσ ἐπεσσυμένοσ 'λάβε γούνων, 310 cf. 342
καί μιν λισσόμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 311 sq. = 343 sq. cf. Φ 73 sq.
„γουνάομαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον. 311 = 366 h. Ven. 185
οὐ γάρ πώ τινα φημὶ γυναικῶν ἐν μεγάροισι 313^a = δ 141
ϝειπέμεν' οὐδέ τι ῥέξαι ἀτάσθαλον, ἀλλὰ καὶ ἄλλουσ
'παύεσκον μνηστῆρασ, ὅ τισ τοιαῦτά γε ῥέζοι· 315^b = Ψ 495
ἀλλά μοι οὐ 'πείθοντο κακῶν ἄπο χεῖρασ ἔχεσθαι.
τῶι καὶ ἀτασθαλίηισιν ἀϝεικέα πότμον ἐπέσπον· 317 = 416
αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόοσ, οὔ τι ϝεϝοργώσ,
κείσομαι. ὣσ οὐκ ἔστι χάρισ μετόπισθ' ἐῢ ϝερκτῶν.“ 319 cf. δ 695
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόοσ εὔχεαι εἶναι,

310. *Λῃοϝάδησ*] cf. *P* 344. ‖ 311. *λισσόμενοσ*] *φωνήσασ* Ryl. ‖ 312. *γουνάομαι* § 144] *-οῦμαι*. ‖ 318. *οὔ τι* § 100] *οὐδὲν*. ‖ 319. *ὣσ* (*ὧσ*) Barnes] *ὡσ*. — *ἐῢ ϝερκτῶν* § 73] *ἐϋεργέων*.

interpretarentur τὰ λίνα, non *lingua* invita — νεφέλαι certe retium species postea dicta est (cf. Ar. Av. 194, 528) — sed *contextu*, decepti videlicet voce ἄγρηι vs. 306. Et aliter in partem doctiorem peccans Dacieria cogitabat falcones *venatorios* aviculas in casses urgentes (coll. Aristot. Hist. Animal. IX 36 § 4 Aelian. Hist. Animal. IV 26). Cui adstipulati sunt Knight aliique haud pauci.

306. φυγή] cf. κ 117.

309. κράτων] § 82.

— αἵματ'(ι) ἔθυε] *sanguine fumabat*. Cf. ν 85 et de dativo αἵματι eliso § 13.

310—329. Supplicibus parci solebat; sed iusto furore nunc fervet Ulixes, ut Agamemnon Z 62. Cf. ξ 276—279. Leoades autem non malus quidem fuit homo, communi tamen culpa tenebatur. Itaque Ulixes eum quoque trucidans iudice poeta saeviorem aequo se non praestitit. Parcere autem poeta ei non poterat, quia procos omnes interemtos ferebat fabula vetusta; ingentis autem quem pinxit furoris heroi veniam quandam dedit, ab ipsa Minerva stimulatum identidem dicendo (σ 347 sq. χ 226 sqq.).

310. 'λάβε γούνων] cf. A 500.

313 sq. τινα . . . ϝειπέμεν'(αι)] cf. E 170 et de infinitivi forma § 125.

315 sq. Simillima defensione usus Andocides „adfui sane" ait „convivio „illi, in quo consilium hermas muti„landi ceperunt sodales, sed ut „cohiberent manus iis auctor fui" (Andoc. I § 61). Ille haud sane probabiliter; Leoaden vero haud falsa de se praedicasse ipse poeta testatus est φ 146 sq.

πολλάκι που μέλλεισ ἀρήμεναι ἐν μεγάροισι
τηλόθ' ἐμοὶ νόστοιο τέλοσ γλυκεροῖο γενέσθαι,
σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπέσθαι καὶ τέκνα τεκέσθαι.
τῶι οὔ κεν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοισθα."
ὣσ ἄρα φωνήσασ ξίφοσ εἵλετο χειρὶ παχείηι
κείμενον, ὅ ῥ' Ἀγέλαοσ ἀποπροέηκε χαμᾶζε
κτεινόμενοσ· τῶι τόν γε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε, 328ᵇ cf. Κ 455
φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίηισιν ἐμίχθη. 329 = Κ 457
Τερπιάδησ δ' ἔτ' ἀοιδὸσ ἀλύσκανε κῆρα μέλαιναν 330ᵇ cf. 363, 382
Φήμιοσ, ὅσ ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκηι. 331 cf. α 154
ἔστη δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λιγεῖαν
ἄγχι παρ' ὀρσοθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ 'μερμήριζε,
ἢ ἐκδὺσ μεγάροιο Διὸσ μεγάλου ποτὶ βωμὸν
ἑρκείου ἵζοιτο τετυγμένον, ἔνθ' ἄρα πολλὰ
Λαέρτησ Ὀδυσεύσ τε βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκηαν,
ἢ γούνων λίσσοιτο προσαΐξασ Ὀδυσῆα. 337ᵃ = ζ 142
ὧδε δέ ϝοι φρονέοντι 'δοάσσατο κέρδιον εἶναι· 338 = Ν 458
γούνων ἅψασθαι Λαερτιάδα' Ὀδυσῆοσ.
ἦ τοι ὃ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε
μεσσηγὺ κρητῆροσ ἰδὲ θρόνου ἀργυροήλου,
αὐτὸσ δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαΐξασ 'λάβε γούνων 342 cf. 310

322. *που* Ryl. F] *μου* G P. ‖ 323. *ἐμοὶ* Ryl. G F] *ἐμοῦ* P. ‖ 327. *χαμᾶζε*] *φέρεσθαι* G¹ (cf. τ 468). ‖ 329. Om. P, in marg. habet H. ‖ 335. *ἵζοιτο* Ryl. F] *ἕζοιτο* G P. ‖ 336. *ἔκηαν*] *ἔκαιον* Ryl.

322. *Saepe opinor precatus es.* Cf. N 776 sq. et de infinitivo ἀρήμεναι § 195.

323. *Ut procul mihi abesset reditus = ut nunquam redirem.* Ad *tempus* neque alibi neque hoc loco refertur τηλόθι, sed permixtae sunt duae notiones: *ut diu etiam abessem* et: *ut procul a patria manerem (perirem).* De forma τηλόθι cf. § 322.

324. σπέσθαι] § 247.

325. οὔ κεν] § 326.

329. κονίηισιν] ut η 153 al.; cf. etiam infra vs. 383. Minime hinc (aut aliunde, cf. φ 262) sequitur solum megari neglegentius constratum neque iustis *lapidibus* iustove *pavimento*, quale habuit megaron regiae *Tirynthiae*, tectum fuisse.

333—336. Dubitavit Phemius an per ὀρσοθύρην evadere conaretur. Nam hoc quin voluerit poeta, licet diserte non dixerit, dubitare non sinit nos mentio τῆσ ὀρσοθύρησ, alioquin inutilis. Qua via in *publicum* quidem aufugere se non posse intellexit (cf. vs. 126—140), sed spes erat ad *aram* Iovis ἑρκείου in media aula collocatam (cf. Λ 774) perveniendi.

335. ἑρκείοι'(ο)] § 59.

337—344. Cf. A 500 et ζ 141—149.

339. Λαερτιάδα'(ο)] § 55.

καί μιν λισσόμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 343 sq. = 311 sq.
„γουνάομαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον.
αὐτῶι τοι μετόπισθ' ἄχοσ ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν 345ª = Ι 249
πέφνηισ, ὅσ τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀείδω.
αὐτοδίδακτοσ δ' εἰμί, θεὸσ δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμασ
παντοίασ ἐνέφυσε· ϝέϝοικα δέ τοι παραείδειν
ὥσ τε θεῶι. τῶι μή με λιλαίεο δειροτομῆσαι.
καί κεν Τηλέμαχοσ τά γε ϝείποι, σὸσ φίλοσ υἱόσ,
ὡσ ἐγὼ οὔ τι ϝεκὼν εἰσ σὸν δόμον οὐδὲ χατίζων
'πωλεόμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενοσ μετὰ δαῖτασ,
ἀλλὰ πολὺ πλέονεσ καὶ κρείσσονεσ ἦγον ἀνάγκηι."
ὣσ φάτο· τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ϝὶσ Τηλεμάχοιο,
αἶψα δ' ἑϝὸν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγὺσ ἐόντα· 355 cf. Δ 346
„ἴσχεο, μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλκῶι.

344. γουνάομαι § 144] -οῦμαι. || 350. τά γε Nauck] τάδε γ' Ω, τάδε Bentley. || 352. δαῖτασ G] -τα Ryl. F P.

345—349. *Cantorem* quoque necari, hominem sacrosanctum (cf. Α 8 sq.) et prorsus insontem, id quidem nefas erat; structura verborum ὅσ... ἀείδω vs. 346 ut Ω 520 sq.

347. αὐτοδίδακτοσ] †; vates ab ipsa Musa, non a magistro aliquo, instructum esse se gloriatur et carmina non prius audita canere. De adiectivi vi cf. ι 107. Particula δέ non obicientis est, sed potius = γάρ, ut Ω 611 et passim. — Est aliquid inter Iliadis poetam carminis exordio „Musam canere" iubentem et „ipsum se nihil scire" professum (Α 1 et Β 486), atque poetam Odysseae, qui „sibi ut Musa carminis materiem praeberet" primis carminis verbis precatus est et cantores „a Musa edoctos" nunc vocat. In illo carmine poeta pone Musam latitat, in Odyssea suo nomine prodit et a Musa se ceterosque cantores e vulgo hominum exemtos libere profitetur. Ceterum conferantur haec verba Caueri: „sentiebat Homerus id quod nostris demum diebus „demonstratum est, homines non ea „quae velint cogitare semper, sed „multa in mentem veluti a numine „aliqua missa incidere" (Grundfr.[2] 335).

— οἴμασ] cf. Γ 417.

348. ϝέϝοικά... τοι παραείδειν] brevius haec sunt dicta pro: *decet me apud te manere, ut veluti deum carminibus te celebrem*. Compos. παραείδειν †; cf. linguae sacralis vocabula (non Homerica) πάρεδροσ, παράσιτοσ.

352. 'πωλεόμην] § 191.

— ἀεισόμενοσ μετὰ δαῖτασ] *ut inter cenas iis luderem et canerem*. Vox δαίσ non solum dapum vinique complectitur notiones, sed et cantus ludique; τὰ γὰρ ἀναθήματα δαιτόσ (α 152).

356. οὔταε] § 150[9].

καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅσ τέ μ' αἰεὶ
ϝοίκωι ἒν ἡμετέρωι 'κηδέσκετο παιδὸσ ἐόντοσ, —
εἰ δὴ μή μιν ἔπεφνε Φιλοίτιοσ ἠὲ συβώτησ
ἠὲ σοὶ ἀντεβόλησεν ὀρινομένωι κατὰ δῶμα.“ 360[b] cf. 23
ὣσ 'φάτο, τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων πεπνυμένα ϝειδώσ·
πεπτηὼσ γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
'ϝέστο βοὸσ νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν. 363[b] = 382 cf. 330
αἶψα δ' ὑπὸ θρόνου ὦρτο, βοὸσ δ' ἀπέδυνε βοείην,
Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξασ 'λάβε γούνων
καί μιν λισσόμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 366 = 311
„ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' εἰμί· σὺ δ' ἴσχεο, ϝειπὲ δὲ πατρί,
μή με περισθενέων δηλήσεται ὀξέϊ χαλκῶι,
ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένοσ, οἵ ϝοι ἔκειρον
κτήματ' ἐνὶ μεγάρωι, σὲ δὲ νήπιοι οὔ τι ἔτιον.“
τὸν δ' ἐπιμειδήσασ προσέφη πολύμητισ 'Οδυσσεύσ· 371 = *K* 400
„θάρσε', ἐπεὶ δή σ' οὗτοσ ἐρύσατο ἠδ' ἐσάωσε, 372[b] cf. *O* 290
ὄφρα γνῶισ κατὰ θυμόν, ἀτὰρ ϝείπῃσθα καὶ ἄλλωι,
ὡσ κακοϝεργίησ εὐϝεργεσίη μέγ' ἀμείνων.
ἀλλ' ἐξελθόντεσ μεγάρων ἕζεσθε θύραζε
ἐκ φόνου εἰσ αὐλήν, σύ τε καὶ πολύφημοσ ἀοιδόσ,
ὄφρα κ' ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι οὗ τεό με χρή.“

---

364. *ὑπὸ* G P] *ἀπὸ* Ryl. L. — *βοὸσ*] *θοῶσ* l. a. in H K. Cf. *P* 389 *Σ* 582. ‖ 369. *ἔκειρον*] -*ραν* F. ‖ 370. *μεγάρωι* G P] -*ροισ* Ryl., -*ροισι* F. Cf. *B* 137. — *οὔ τι* § 100] *οὐδὲν*. ‖ 372. *ἠδ'(ἐ)* Bekker] *καί*. Cf. *O* 290. ‖ 373. *ὄφρα γνῶισ*] **ὡσ γνώῃσ*? Cf. § 122. — *ἄλλωι*] -*οισ* F; cf. § 60. ‖ 375. *μεγάρων*] -*ροι'(ο)*? Cf. vs. 370 et 378. — *ἕζεσθε θύραζε*] *εὖ ναιεταόντων* Athen. 189 *f*. ‖ 377. *οὗ τεο* § 102] *ὅττεο*.

357—374. Cf. π 412. Etiam *praecones*, ut *cantores*, erant sacrosancti (cf. A 334).

362 sq. Mirum quod poeta fingere potuit in ipso megaro, inter dapes et pocula cenantium, praeconi pellem bovis caesi „recens detractam" praesto fuisse, sub qua latitaret. Ab illius igitur aevi moribus tale quid non abhorrebat neque ultimae barbariei esse aut ipsi aut auditoribus est visum. Cf. autem α 108 υ 2, 299 sq. et de ipso artificio δ 440.

364. βοὸσ … βοείην] cf. P 389 et A 598.

365. Cf. A 500.

367. ὅδ'(ε)] = *hoc loco*. Cf. Γ 391.

368. περισθενέων] †, *ingenti suo robore usus*.

372. θάρσε'(ε)] § 191.

374. κακοϝεργίησ] § 54.

375 sq. Constructio ad sensum; *ex aedibus foras ite in aulam et extra caedem*, i. e extra caesorum corpora et cruorem (cf. K 298) in aula consistite.

377. ὄφρα κ'(ε)] § 326.
— οὗ τεό με χρή] cf. I 75 sq.

ὣσ ’φάτο, τὼ δ’ ἔξω ’βήτην μεγάροιο κιόντε·
ἑζέσθην δ’ ἄρα τώ γε Διὸσ μεγάλου ποτὶ βωμόν,
πάντοσε παπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένω αἰεί. 380ª cf. Ν 649

’πάπτηνεν δ’ Ὀδυσεὺσ καθ’ ἑϝὸν δόμον, εἴ τισ ἔτ’ ἀνδρῶν
ζωιὸσ ὑποκλοπέοιτο ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν· 382ᵇ = 363
τοὺσ δ’ ἔϝιδεν μάλα πάντασ ἐν αἵματι καὶ κονίηισι
πεπτεότασ πολλοὺσ ὥσ τ’ ἰχθύασ, οὕσ θ’ ἁλιῆεσ
κοῖλον ἐσ αἰγιαλὸν πολιῆσ ἔκτοσθε θαλάσσησ
δικτύωι ἐκϝέρυσαν πολυωπῶι, τοὶ δέ τε πάντεσ
κύμαθ’ ἁλὸσ ποθέοντεσ ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται·
τοὺσ μέν τ’ ἠέλιοσ φαέθων ἐξείλετο θυμόν.
ὣσ τότ’ ἄρα μνηστῆρεσ ἐπ’ ἀλλήλοισ’ ἐκέχυντο.
δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„Τηλέμαχ’, εἶ δ’ ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρυκλέειαν,
ὄφρα ϝέποσ ϝείπωμι τό μοι καταθύμιόν ἐστι.“
ὣσ ’φάτο· Τηλέμαχοσ δὲ φίλωι ἐπεπείθετο πατρί, 393 = τ 14
κινήσασ δὲ θύρην προσέφη τροφὸν Εὐρυκλέειαν· 394ᵇ = τ 15
„δεῦρο δὴ ὄρσο, γρῆϋ παλαιγενέσ, ἣ τε γυναικῶν

---

378. *κιόντε* Ryl. G F] *-τεσ* P. ‖ 379. *ποτὶ*] *παρὰ* X n. ‖ 381. *εἴ*] *μή* M¹. ‖ 384. *πεπτεότασ* X] *-εῶτασ* G P, *-ηῶτασ* Ryl., *-ηότασ* F. ‖ 385. *κοῖλον*] *λευρὸν* Nauck (ut η 123), *κόϊλον* adiectivi formam Homericam ratus (cf. Apoll. Pron. 111 Synt. 7 Herod. *π. μον. λέξ.* 20). Hoc uno loco Homerico syllaba *κοῖ-* in arsi est. Etiam *ἠϊόν’ εἰσ κόϊλον* tentari potest. ‖ 386. **τοὶ*] *οἳ* (cf. § 14). ‖ 388. **τοὺσ*] *τῶν* (cf. Ο 460 Ρ 678 et Δ 430). ‖ 391. *εἶ δ’*] cf. Α 302. ‖ 392. *ϝείπωμι* Wolf] *-οιμι* (cf. τ 490 et § 112).

---

379. De Iovis ἑρκείου ara cf. vs. 333—336 et Λ 774.

382. ὑποκλοπέοιτο] †, *surripere se conaretur.*

383. πάντασ ... πολλοὺσ] *cunctos et bene multos quidem* (plus centum). — Cf. πάντα ... εὐρέα ω 118.

— ἐν κονίηισι] cf. vs. 329 et η 153.

384—388. Cf. Π 407.

385. κοῖλον ἐσ αἰγιαλὸν] *in sinum maris,* ubi acclive est littus (cf. κοῖλοσ λιμήν κ 92). Ibi in arena pisces iacent capti, anheli paullisper et subsultantes, mox rigidi. Cf. Π 406—408

387. κέχυνται] cf. Ε 141.

391 et 394. Εὐρυκλέειαν] § 73.

392. τό μοι καταθύμιόν ἐστι] *quod in mente habeo.* Cf. Κ 383.

394. θύρην] dicitur megari foris postica (cf. φ 236). Quae *duplex* fuit, sed quia altera nunc valva movetur sola, singulari numero poeta utitur. Aliam ob causam foris duplex singulari numero indicata est Ω 317. — Suis verbis rem ipsa anus refert ψ 43.

395—397. Verbis gravibus et honorificis iuvenis iam affatur fidam et dilectissimam sibi nutricem, quam mutam et metu perculsam modo a se dimisit (cf. φ 386): nunc ei affert nuntium laetissimum et plane — ut quidem ipse putat — inexpectatum,

δμωιάων σκοπόσ ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων.
ἔρχεο· κικλήσκει σε πατὴρ ἐμόσ, ὄφρα τι ϝείπηι.“
    ὣσ ἄρ' ἐφώνησεν, τῆι δ' ἄπτεροσ ἔπλετο μῦθοσ· 398 = ρ 57
ὤϊξεν δὲ θύρασ μεγάρων εὖ ναιεταόντων, 399ᵃ = α 436
'βῆ δ' ἴμεν', αὐτὰρ Τηλέμαχοσ πρόσθ' ἡγεμόνευε. 400ᵇ = ω 155
ηὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσι 401 cf. ψ 45
αἵματι καὶ λύθρωι πεπαλαγμένον ὥσ τε λέοντα, 402 = ψ 48
ὅσ ῥά τε βεβρωκὼσ βοὸσ ἔρχεται ἀγραύλοιο, 402ᵃ = Ζ 268
πᾶν δ' ἄρα ϝοι στῆθόσ τε παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθε 404ᵇ sq.ᵃ cf. Π 159
αἱματόεντα πέλει, δϝεινὸσ δ' εἰσ ὦπα ϝιδέσθαι·
ὣσ Ὀδυσεὺσ 'πεπάλακτο πόδασ καὶ χεῖρασ ὕπερθε. 406ᵇ = Ε 122
ἡ δ' ὡσ οὖν νέκυάσ τε καὶ ἄσπετον εἰσέϝιδ' αἷμα,
ἴθυσέν ῥ' ὀλολῦξαι, ἐπεὶ μέγα εἴσϝιδε ϝέργον·
ἀλλ' Ὀδυσεὺσ κατέρυκε καὶ ἔσχεθε ϝιεμένην περ, 409 cf. δ 284
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
    „ἐν θυμῶι, γρηῦ, χαῖρε καὶ ἴσχεο μηδ' ὀλόλυζε·
οὐχ ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάεσθαι.

400. πρόσθ'(ε)] πρόσω Ryl. ‖ 405. πέλει, δϝεινὸσ] *πέλοντ', αἰνὸσ? Cf. § 52 et 275. ‖ 411. γρῆϋ H n] γρηΰ (γρηυ P) Ω. Cf. τ 383. ‖ 412. κταμένοισιν] φθιμένοισιν olim alii (Cic. ad Att. IV 7 § 2 al.).

quo impense gavisuram scit. „*Huc ades*", — clamat, — „*o anus grandaeva, quae in aedibus nostris plurimum vales: vocat te pater meus!*" Cf. Achillis et Menelai item animo vehementer commoto loquentium ad Phoenicem verba I 607 P 561: Φοίνιξ, ἄττα γεραιὲ διοτρεφέσ (παλαιγενέσ). Etiam Γ 386 ancilla anus dicitur γρηΰσ παλαιγενήσ. Ulixis adventum dudum Eurycleae cognitum esse (τ 467 sqq.) Telemachus nescit, neque Euryclea scit Ulixem a filio esse agnitum; silere enim et eam et ipsum Telemachum iussit Ulixes (τ 502 π 301 sqq.; cf. υ 129—143).

398. τῆι δ' ἄπτεροσ ἔπλετο μῦθοσ] cf. ρ 57. *Gaudio* nunc, ut modo *metu*, Euryclea *obmutescit*.

399. θύρασ] cf. φ 236.

401. κταμένοισι νέκυσσι] cf. Χ 203.

402—406. Eadem comparatio est P 541 sq.

404. παρήϊα] cf. Δ 142.

408—412. Alta voce, ut in sacrificiis, anus deos invocare coepit gaudio elata. At Ulixes *tacita* — ait — *laetare: deos ne voca! Inter hominum caesorum corpora ad deos precari nefas.* Non Cyclopes vel Laestrygones sunt di, qui carnibus humanis fruantur: tum sunt vocandi, cum boves vel pecudes iis mactantur hostiae. De verbo ὀλολῦξαι cf. γ 450, de locutione οὐχ ὁσίη Λ 648 π 423, de verbi εὐχετάεσθαι forma § 191. Nihil vero praeter caesorum hominum mentionem cum nostro loco commune habet Archilochi qui in scholiis affertur versus (fr. 66): οὐ γὰρ ἐσθλὰ κατθανοῦσι κερτομεῖν ἐπ' ἀνδράσι sive: *turpe est mortuis viris etiam illudere.*

τούσδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν καὶ σχέτλια ϝέργα·
οὔ τινα γὰρ 'τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων, 414 sq. = ψ 65 sq.
οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅ τισ σφέασ εἰσαφίκοιτο· 415ᵃ = Ζ 489; 415ᵇ cf. μ 40
τῶι καὶ ἀτασθαλίηισιν ἀϝεικέα πότμον ἐπέσπον. 416 = 317
ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκασ ἐνὶ μεγάρωι κατάλεξον, 417 sq. cf. τ 497 sq.
αἵ τέ μ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλείτιδέσ εἰσι." 418 cf. π 317
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε φίλη τροφὸσ Εὐρυκλέεια· 419 = τ 21
„τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω. 420 = π 226
πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκεσ
δμωιαί, τὰσ μὲν ϝέργα 'διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
εἴριά τε ξαίνειν καὶ δουλοσύνην ἀνέχεσθαι.
τάων δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείησ ἐπέβησαν,
οὔτ' ἐμὲ τίουσαι οὔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν·
Τηλέμαχοσ δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ϝε μήτηρ
σημαίνειν εἴασκεν ἐπὶ δμωιῆισι γυναιξί.
ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα
ϝείπω σῆι ἀλόχωι, τῆι τισ θεὸσ ὕπνον ἐπῶρσε."

413. τοῦσδε δὲ H] τοὺσ δὲ G P, τοὺσ δὴ F. ‖ 415. ὅ τισ] cf. Τ 265. ‖ 417. μεγάρωι] cf. Β 137. ‖ 418. νηλ(ε)ιτιδεσ F] -τεῖσ Ω. Cf. τ 498. ‖ 419. φίλη τροφὸσ] περίφρων G (ut τ 491). ‖ 420. In marg. habet G. ‖ 422. ϝέργα Bentley] τ' ἔργα. — ἐργάζεσθαι] neglecto ϝ. Aptum foret e. g. ὅσσα ϝέϝοικε. ‖ 423. δουλοσύνην Ryl. M U] -νησ G F P. Cf. Ω 518 ψ 302. ‖ 425. τίουσαι] τιμῶσαι F (cf. § 165 et Δ 46). ‖ 429. ἐπῶρσε Ryl. G F] ἔχευεν P (cf. β 395).

413—416. „Quid autem factum sit, si rogas, poenam hi luerunt meritam". Verba μοῖρα ... καὶ σχέτλια ϝέργα valent: *fatum quod suis sibi sceleribus intulerunt*; cf. α 34 sq. et Π 850.

417. ἐνὶ μεγάρωι] sanguine enim conspersum megaron (cf. vs. 437 sqq.) ancillae purgare debebunt.

418. νηλείτιδεσ] cf. π 317.

419. Εὐρυκλέεια] § 73.

421. *Quinquaginta*, ut in aedibus Alcinoi (η 103).

422. 'διδάξαμεν] dicit Penelopen et se ipsam, fortasse et Eurynomen. Cf. vs. 425 et Ζ 414.

423. καὶ δουλοσύνην ἀνέχεσθαι] *et omnino officiis ancillaribus fungi.* De voce δουλοσύνη cf. Γ 409.

424. δώδεκα] cf. α 245—248.
— ἀναιδείησ ἐπέβησαν] cf. Β 234.

425. *Non me solam*, quae praeposita tamen iis eram, *sed et ipsam reginam vilipendentes.* Similis gradatio est ψ 66: οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν ἐτίεσκον.

426 sq. *Telemachus autem puer etiam erat* (= ἥβασκε, cf. ν 360), *neque ancillis eum iussa dare sinebat mater.* — His demum diebus virum et dominum Telemachus gerere se coepit.

429. Dormit Penelope; cf. φ 358 ψ 4 sq.

τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„μή πω τήνδ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε ϝειπὲ γυναιξὶ
ἐλθέμεν', αἵ περ πρόσθεν ἀϝεικέα 'μηχανάοντο."
ὣσ ἄρ' ἔφη· γρῆϋσ δὲ δι' ἐκ μεγάροι' ἐβεβήκει 433 = τ 503
ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι. 434 = σ 186
αὐτὰρ ὃ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην 435 cf. ψ 367 ω 359, 363
εἰσ ϝε καλεσσάμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ἄρχετε νῦν νέκυασ φορέειν καὶ ἄνωχθε γυναῖκασ·
αὐτὰρ ἔπειτα θρόνουσ περικαλλέασ ἠδὲ τραπέζασ 438 = 452
ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν. 439 cf. 453
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα δόμον διακοσμήσησθε, 440 cf. 457
441 δμωιὰσ ἐξαγαγόντεσ ἐϋσταθέοσ μεγάροιο 441 = 458
441ᵇ = Σ 374
443 θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰσ ὅ κε πάσασ
ψυχὴν ἐξαφέλησθε καὶ ἐκλελάθητ' Ἀφροδίτησ,
τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον 'μίσγοντό τε λάθρηι."
ὣσ ἔφαθ'· αἳ δὲ γυναῖκεσ ἀϝολλέεσ ἦλθον ἅπασαι,
αἴν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
πρῶτα μὲν οὖν νέκυασ 'φόρεον κατατεθνηῶτασ,
κὰδ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσηι 'τίθεσαν ἐϋερκέοσ αὐλῆσ 449ᵇ cf. Ι 472
ἀλλήλοισιν ἐρείδουσαι· 'σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺσ
αὐτὸσ ἐπισπέρχων, ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκηι.
αὐτὰρ ἔπειτα θρόνουσ περικαλλέασ ἠδὲ τραπέζασ 452 = 438

---

442 μεσσηγύσ τε θόλου καὶ ἀμύμονοσ ἕρκεοσ αὐλῆσ 442 = 459

---

435. ὃ] om. G F X n. ‖ 440. ἐπεὶ U] ἐπὴν Ω. Cf. § 326. — διακοσμήσησθε G] κατακ. F P; κατα- (act.) est Δ 118, δια- redit vs. 457 et activum Β 126. ‖ 442. *Versum infra demum aptum (vs. 459) hic seclusimus. Cf. vs. 175 sq. ‖ 443. *πάσασ] πασέων. Cf. Ρ 678 Υ 436 et § 56 nec non Λ 430 Σ 311. ‖ 444. *ψυχὴν] -χὰσ. Cf. Γ 273. — ἐκλελάθητ'(ε) Hermann] -θοιτ' Apoll. lex., -θωντ' G, -θοιντ' F P. Cf. Β 600 Ο 60 h. Ven. 40. ‖ 445. Spurius? Cf. Ο 33 et comment. — 'μίσγοντο] μίγνυντο G. ‖ 447. αἴν' (αἰνὰ)] οἶκτρ' Ryl. n (cf. ω 59). ‖ 450. ἀλλήλοισιν M] -ῃσιν Ryl. G F P. Cf. ψ 47. ‖ 451. ἐπισπέρχων Ryl. P] -στείχων G F.

---

432. 'μηχανάοντο] § 191.

433. μεγάροι'(ο)] § 59.

434. νέεσθαι] *redire in megaron*, unde Euryclea aliquantisper eas excluserat; item vs. 484, 496. Cf. ψ 23 sq.

437. ἄνωχθε] mente add. φορέειν. Cf. vs. 448, 451.

442. Cf. vs. 459.

444. ἐκλελάθητ' Ἀφροδίτησ] cf. Β 600.

445. Postmodo additus videtur versus; nam insolite et parum Homerice – cf. Β 426 – dictum est ἔχειν Ἀφροδίτην pro att ἡδονὴν ἔχειν. Epicum esset ἐκλελαθεῖν φιλότητοσ vel εὐνῆσ ἣν ἔμιγεν (cf. Ο 32 sq.).

448. νέκυασ ... κατατεθνηῶτασ] cf. Χ 203 et § 160.

449. Mortuorum corpora collocant in aula prope viam publicam, ἐπ' αὐλείηισι θύρηισι (ψ 49).

ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισ' ἐκάθαιρον. 453 cf. 439
αὐτὰρ Τηλέμαχοσ καὶ βουκόλοσ ἠδὲ συβώτησ 454 = ψ 297
λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
'ξῦον· ταὶ δ' ἔφερον δμωιαί, 'τίθεσαν δὲ θύραζε.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο, 457 cf. 440
δμωιὰσ ἐξαγαγόντεσ ἐϋσταθέοσ μεγάροιο 458 = 441, 458ᵇ = Σ 374
μεσσηγύσ τε θόλου καὶ ἀμύμονοσ ἕρκεοσ αὐλῆσ 459 = 442
'ϝέλλον ἐνὶ στένεϊ, ὅθεν οὔ πωσ ἦεν ἀλύξαι.
τοῖσι δὲ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἦρχ' ἀγορεύειν· 461 cf. Η 347 Σ 249
„μὴ μὲν δὴ καθαρῶι θανάτωι ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην
τάων, αἳ δὴ ἐμῆι κεφαλῆι κατ' ὀνείδε' ἔχευαν
μητέρι θ' ἡμετέρηι παρά τε μνηστῆρσιν ἴαυον!“
ὣσ ἄρ' ἔφη, καὶ πεῖσμα νεὸσ κυανοπρώιροιο
κίονοσ ἐξάψασ μεγάλησ περίβαλλε θόλοιο,
ὑψόσ' ἐπεντανύσασ, μή τισ ποσὶν οὖδασ ἵκοιτο.
ὡσ δ' ὅτε κ' ἢ κίχλαι τανυσίπτεροι ἠὲ πέλειαι

456. ἔφερον Ryl. X n] ἐφόρεον G F, ἐκφόρεον P. Cf. § 191 et κ 358. || 458. δμωιὰσ Ryl. G F] δμωιὰσ δ' P. || 460. 'ϝέλλον ἐνὶ § 265] εἴλεον ἐν. — στένεϊ § 71] στείνει. || 462. δὴ Ryl. G F] ἐν P. || 463. κατ'(ὰ)] κάκ' Ryl. || 464. θ' ἡμετέρηι] *τ' αἰδοίηι? Cf. comment. || 467. ἐπεντανύσασ] -αντ- Ryl. F n, -σε πᾶν τ. G. — ἵκοιτο Ryl. G] -κηται F P.

455. λίστροισιν] †, cf. λιστρεύειν ω 227. Dicuntur instrumenta aliqua ad megari solum (cf. vs. 329) perpoliendum.

456. *Ancillae autem* <sordes> *efferebant et foris* (in aula, cf. vs. 375) *proiciebant.*

459. θόλου] *aediculae* huius *rotundae*, cuius hic et vs. 466 (nec non in textus traditi versu 442) fit mentio, qui fuerit usus non liquet: id liquet, poetam loqui de re eius aevo solita et ipsius auditoribus notissima. *Horreum*, *stabulum*, *pergulam*, *avi tumulum*, *cisternam*, *latrinam* fuere qui cogitarent.

460. στένεϊ] ceteris locis *in arsi* est prima nominis syllaba, στεῖνοσ igitur dicitur. Eadem fuit varietas verbi στένω—στείνομαι.

462. *Ense* ancillas impudicas feriri iusserat Ulixes (cf. vs. 443): gravius etiam eis (ut mox Melanthio, cf. vs. 192 sq. et 475—477) infligitur supplicium. „Absit ut honesta morte istas afficiam!" exclamat Telemachus — et μιαρὸν ταῖσ μιαραῖσ θάνατον, quippe θάνατον κύνειον, decernit. Adi. καθαρόσ non nisi h. l. apud H. sic usurpatur; cf. Ar. Vesp. 631, 1015 al.

464. ἡμετέρηι] molestum. Cf. Ζ 414 et nota crit.

465—467. *Rudentem navalem* in porticu iacentem (cf. φ 390 sq.) capiti columnae porticus alligavit, dein τῆι θόλωι circumdatum attraxit. Tum ex hoc rudente in transversum ducto et firmiter utrinque alligato singulae ancillae laqueis sunt suspensae.

468. ὅτε κ'(ε)] § 326.

ἕρκε' ἐνιπλήξωσι, τό θ' ἑστήκηι ἐνὶ θάμνωι,
αὔλιδα ϝιέμεναι, στυγερὸσ δ' ὑπεδέξατο κοῖτοσ,
ὣσ αἵ γ' ἑξείησ κεφαλὰσ ἔχον, ἀμφὶ δὲ δειρῆι
πάσηισι βρόχοι ἦσαν, ὅπωσ οἴκτιστα θάνοιεν.
ἤσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔ τι μάλα δϝήν. 473ᵇ = Λ 416
ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥῖνάσ τε καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῶι 475 sq. cf. σ 86 sq.
'τάμνον μήδεά τ' ἐκϝέρυσαν, κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι,
χεῖράσ τ' ἠδὲ πόδασ 'κόπτον κεκοτηότι θυμῶι.

οἳ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράσ τε πόδασ τε
εἰσ Ὀδυσῆα δόμονδ' ἔκιον· 'τετέλεστο δὲ ϝέργον.
αὐτὰρ ὅ γε προσέϝειπε φίλην τροφὸν Εὐρυκλέειαν·
„οἶσε θέειον, γρηῦ, κακῶν ἄκοσ, οἶσε δέ μοι πῦρ,
ὄφρα θεειώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
ἐλθέμεν' ἐνθάδ' ἄνωχθι σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί,

469. θ'(τε) Eust. Apoll. lex.] δ' (cf. Θ 48). || 470. *αὔλιδα ϝιέμεναι] αὖλιν ἐσιέμεναι. Cf. § 201 et 66. || 471 sq. *δειρῆι | πάσηισι] πάσαισ | δειρῇσι. Simile vitium est vs. 443 sq.; cf. § 57 et Λ 430.

469. ἕρκε'(ϊ)] § 71. Dicitur *decipularum* aliqua species, πλεκτά τινα ἐκ τριχῶν (cf. Ar. Av. 528). — ἐνιπλήξωσι] cf. M 72.

470. *Tranquillum inter arbusta locum petentes, ubi requiescant; at suo malo illud cubile adeunt.* — Adi. στυγερόσ ita nunc usurpatur ut alibi πικρόσ, cf. ρ 448 et Π 723.

474. πρόθυρον] cf. O 124.

475—477. Melanthius μασχαλισθεὶσ miserrime perit sub Philoetii et Eumaei manibus. Bene autem fecit poeta quod crudelissimo hoc supplicio caprarium non ab ipso heroë neque eo iubente affectum finxit. Non quo turpe vel iniquum id duxerit, cum praesertim ipsi Eumaeo (ut et Iro) similia minati essent proci (cf. φ 363 et σ 85 sq.). Immo gravissima poena Melanthium habuit condignum; sed sensit hanc saevitiem melius convenire pastorum inter boves et porcos vitam terentium quam regis cultissimi indoli.

476. μήδεα] cf. ζ 129.

480. Εὐρυκλέειαν] § 73.

481 sq. Iustam quidem caedem Ulixes perpetravit, caedem tamen, et eorum quidem qui in ipsius aedibus ederant et biberant hospites, non accepti ipsi aut Penelopae aut Telemacho, sed tamen hospites (cf. Φ 75 sq.). Quapropter purgari oportuit locum, quem sanguis procorum polluisset. Ipsum vero Ulixem vel Telemachum vel pastores lustrari non fuit opus, quoniam *caedis piacula* aevo Homerico cognita non fuerunt (cf. Ω 480—483). De usu *sulfuris* cf. Π 228.

483. ἐλθέμεν'(αι)] § 125.

πάσασ δ' ὄτρυνον δμωιὰσ κατὰ δῶμα νέεσθαι."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε φίλη τροφὸσ Εὐρυκλέεια· 485 = τ 21
„ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμόν, κατὰ μοῖραν ἔϝειπεσ. 486 cf. Ψ 626
ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματ' ἐνείκω,
μηδ' οὕτω ῥάκεσιν πεπυκασμένοσ εὐρέασ ὤμουσ
ἕσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη." 489ᵇ = Γ 410
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„πῦρ νῦν μοι πρώτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω."
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε περίφρων Εὐρυκλέεια,
ἤνεικεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν. 494ᵇ cf. Ζ 316
γρῆϋσ δ' αὖτ' ἀπέβη διὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆοσ
ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι· 496 = σ 186
αἳ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάοσ μετὰ χερσὶν ἔχουσαι. 497 = Ω 647
αἳ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο καὶ ἠσπάζοντ' Ὀδυσῆα
καὶ 'κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμουσ 499 = ρ 35
χεῖράσ τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺσ ἵμεροσ ᾕρει
κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆσ, 'γίγνωισκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσασ.

Ὀδυσσέωσ ὑπὸ Πηνελόπησ ἀναγνωρισμόσ.

ψ γρῆϋσ δ' εἰσ ὑπερῶι' ἀνεβήσετο καγχαλάουσα,
δεσποίνηι ϝερέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα·

486. τέκνον ἐμόν] πάντα τέκοσ G (ut vs. par.). ‖ 489. ἕσταθ'(ι)] ἵστασ' G, ἧσθαι Ryl. ‖ 491. πρώτιστον] cf. δ 577. ‖ 492. περίφρων P] φίλη τροφὸσ Ryl. G F (cf. υ 134). ‖ 493. καὶ θήϊον] *τε θέειόν τ'? Cf. vs. 481 al. ‖ 494. διεθείωσεν] ἐθείωσεν Knight. ‖ 499. Cf. ρ 35.

484. νέεσθαι] cf. vs. 434.
485 et 492. Εὐρυκλέεια] § 78.
491 sq. Poeta Ulixem vestem iam nunc mutare noluit, coniugum proximum colloquium prospiciens (cf. ν 115 et ε 79 sq.). Congruit Achilles sanguine hostili conspersus cum ad cenam Agamemnonis accessit Ψ 41.
494. Incipit Ulixes ab ipso quod caede inquinatum est *megaro*, dein *ceteras aedes* totas, denique et *aulam* purgat. Cf. Z 316.
496. νέεσθαι] cf. vs. 434.
497. Ad Ulixem in aula iam versantem (cf. vs. 494) ancillae duae de quadraginta quae supererant venerunt per megaron, ex aedium penetralibus vocatae et faces tenentes, quia venerat vespera.
1 sqq. Cum hac carminis parte conferantur quae ad ε 171—173 et ad ν 92 observata sunt.
1. ἀνεβήσετο] § 152.
— καγχαλάουσα] § 191.

γούνατα δ' ἐρρώσαντο, πόδεσ δ' ὑπὸ ἠκταίνοντο.
'στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆσ καί μιν πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 4 = ψ 68
„ἐγρέο, Πηνελόπεια, φίλον τέκοσ, ὄφρα ϝίδηαι
ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι τὰ ϝέλδεαι ἤματα πάντα!
ἦλθ' Ὀδυσεὺσ καὶ ϝοῖκον ἱκάνεται ὀψέ περ ἐλθών,
μνηστῆρασ δ' ἔκτεινεν ἀγήνορασ, οἵ θ' ἑϝὸν οἶκον
'κήδεσκον καὶ κτήματ' ἔδον 'βιάοντό τε παῖδα.“
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ 'θέσαν, οἵ τε δύνανται
ἄφρονα ποιῆσαι καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνησ ἐπέβησαν.
οἵ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένασ αἰσίμη ἦσθα.
τίπτε με λωβεύεισ πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν
ταῦτα παρ' ἐκ ϝείρουσα καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεισ 16ᵇ cf. 22
ϝηδέοσ, ὅσ μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψασ; 17ᵇ = ε 493
οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραθον, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺσ
ᾤχετ' ἐποψόμενοσ Κακοϝίλιον οὐκ ὀνομαστήν. 19 = τ 260
ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι καὶ ἂψ ἔρχευ μέγαρόνδε.
εἰ γάρ τίσ μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἵ μοι ἔασι,

---

3. *ὑπὸ ἠκταίνοντο*] *ὑποακταίνοντο* Hesych. s. v., cf. Tim. lex. Etym. M. 54, 34; *ὑπερικταίνοντο* *Ω*, idque Lysanias dicitur interpretatus esse *ἔτρεμον*. Quem *ὑποακταίνοντο* igitur legisse suspicatur Ruhnkenius (ad Tim. 21); cf. etiam Heliodorus in Apoll. lex.: „*ὑποκατεκλῶντο*". Ar. in schol. et in lex. Apoll. dicitur interpretatus esse *ἀνεπάλλοντο* vel *ἄγαν ἐπάλλοντο*, Crates *ὑπερεξετείνοντο*, alii verbum duxisse a voce *ἴκταρ* (= *ἐγγύσ*, Hes. Theog. 691 al.). Cratetis Aristarchique observationes confusae sunt in Etym. M. 779, 9, apud Apollonium autem additur, quod parum est credibile, Aristarchum verbum divisisse *ὑπ-ερικταίνοντο*. Optimo iure vHerwerden collatis *ὑποδεῖν, ὑπολύειν, ὑποτρέμειν* statuit sincera esse *ὑπό* et *ἠκταίνοντο*, recentioris autem aetatis esse *-ικταίνοντο* et hariolationes de huius verbi origine (*ἴκταρ, ὑπ-ερικτ.*). Ar. Heliodorus Lysanias videntur legisse quod dedimus (vel sine augmento *ἀκτ.*), Crates vero *ὑπερηκταίνοντο*. ‖ 6. (*τ*)*ὰ* Eust.] *τά τ' Ω*. ‖ 8. *οἶκον*] neglecto *ϝ*. ‖ 13. *χαλιφρονέοντα*] *-φρον' ἐόντα* Doederlein. ‖ 16. (*ϝ*)*είρουσα* Axt] *ἐρέουσα*. Cf. vs. 264 et *B* 436. ‖ 20. *ἔρχευ* G] *-εο* F P; **ἔρχεο ἂψ*? Cf. § 117.

---

3. ἐρρώσαντο] *fluctuabant* sive *vacillabant* propter trepidam senectutem et animum penitus perculsum. Cf. Σ 411.

— ἠκταίνοντο] †, *tremebant*. Activum Aesch. Eum. 36.

5. Penelope mature cubitum ivit iamque dormit; cf. φ 358 χ 431.

9. 'βιάοντο] § 191.

13. χαλιφρονέοντα] cf. δ 371.

— σαοφροσύνησ ἐπέβησαν] de verbo sic translato cf. Β 234 et de substantivo δ 158.

16. ϝείρουσα] § 306.

19. Κακοϝίλιον] cf. Γ 39.

20. ἂψ ... μέγαρόνδε] *illuc unde venisti* (cf. α 330—332).

21. μ'(οι)] § 13.

ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἤγγειλε καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε, 22ᵇ cf. 16
τῶι κε τάχα στυγερῶσ μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι 23 cf. φ 374; 23ᵃ = Π 723
αὖτισ ἔσω μέγαρον· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρασ ὀνήσει."
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε φίλη τροφὸσ Εὐρυκλέεια· 25 = δ 742
„οὔ τί σε λωβεύω, τέκνον φίλον, ἀλλ' ἔτυμόν τοι
ἦλθ' Ὀδυσεὺσ καὶ ϝοῖκον ἱκάνεται, ὡσ ἀγορεύω·
ὁ ξεῖνοσ, τὸν πάντεσ ἀτίμασαν ἐν μεγάροισι.
Τηλέμαχοσ δὲ πάλαι μιν ἐϝείδεεν ἔνδον ἐόντα,
ἀλλὰ σαοφροσύνηφι νοήματα πατρὸσ ἔκευθε,
ὄφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηνορεόντων."
ὣσ ἔφαθ'· ἣ δ' ἐχάρη καὶ ἀπὸ λέκτροιο θοροῦσα
γρηῒ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἀπὸ δάκρυον ἧκε,
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„εἰ δ' ἄγε δή μοι, μαῖα φίλη, νημερτὲσ ἐνίσπε, 35 cf. μ 112
εἰ ἐτεὸν δὴ ϝοῖκον ἱκάνεται, ὡσ ἀγορεύεισ,
ὅππωσ δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρασ ἐφῆκε 37 sq. cf. υ 39 sq.; 37 cf. ν 376
μοῦνοσ ἐών, οἳ δ' αἰὲν ἀϝολλέεσ ἔνδον ἔμιμνον."
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε φίλη τροφὸσ Εὐρυκλέεια· 39 = δ 742
„οὐ ’ϝίδον, οὐ ’πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουσα 40 cf. h. Merc. 263, 363
κτεινομένων· ἥμεσ δὲ μυχῶι θαλάμων ἐῢ πηκτῶν

22. μ' G] om. Ryl. F P. ‖ 24. μέγαρον M X D] μεγάρων Ryl. G F P (ut ϑ 290 η 135). Cf. vs. 20 et Α 71 Φ 125 Ω 155, 184, 199 al. l. a. σ 24. ‖ 25. φίλη τροφὸσ] περίφρων Ryl. (cf. υ 134). ‖ 28. ἀτίμασαν § 144] -μων (Ryl. G P) vel -μεον (F). ‖ 29. δὲ πάλαι μιν Knight] δ' ἄρα μιν πάλαι. — ἐϝείδεεν § 160⁷] ἠιδεεν. An *δ' ἄρα μιν πάλαι ἔνδον ’ϝεῖδε'? ‖ 30. σαοφροσύνηφι § 46] -νῃσι. ‖ 34. ἔπεα] neglecto ϝ (cf. Ο 35). ‖ 35. εἰ δ'(ἐ)] cf. Α 302. — ἐνίσπε U F (ἔνισπε)] ἔνισπεο Ryl. G P (cf. § 246).

23. στυγερῶσ] cf. Π 723.

24. ἔσω] i. e. εἰσ; cf. Α 71 sq. — σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρασ ὀνήσει] *senectus celerum molesta nunc certe tibi proderit.* Hoc est quod apud Herodam ille dicit: „ὦ γῆρασ, σοὶ θυέτω ὁ δεῖνα!" (II 71 sq.). Verbo ὀνινάμεναι duo obiecta (personae et rei) etiam Ι 509 ξ 67 sunt addita.

25. Εὐρυκλέεια] § 78.

29. ἐϝείδεεν § 160] ἠιδεεν.

30. σαοφροσύνηφι] cf. δ 158. — νοήματα] *consilia.*

31. ὄφρα τίσαιτο] *donec ultus foret.*

37. χεῖρασ ἐφῆκε] cf. Α 88.

39. Εὐρυκλέεια] § 73.

41. ἥμεσ] § 92. — μυχῶι θαλάμων ἐῢ πηκτῶν] veri videtur simile mulieres in eodem omnes conclavi expectasse quid esset futurum, sic igitur haec verba esse interpretanda: *in aedium parte posteriore, ubi sunt thalami.* Thalamos autem duos — plurium certe apud poetam non fit mentio — Euryclea dicit eum in quo vinum, oleum, aliae copiae domesticae et eum in quo pretiosissima quaeque asservabantur

ἥμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδεσ δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι, 42ᵇ = χ 128
πρίν γ' ὅτε δή με σὸσ υἱὸσ ἀπὸ μεγάροι' ἐκάλεσσε
Τηλέμαχοσ· τὸν γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσσαι.
ηὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσι 45 cf. χ 401
ἑσταόθ', οἳ δέ μιν ἀμφί, κραταίπεδον οὖδασ ἔχοντεσ,
'κείατ' ἐπ' ἀλλήλοισι· ϝιδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθησ.
νῦν δ' οἳ μὲν δὴ πάντεσ ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι
ἀθρόοι, αὐτὰρ ὃ δῶμα θεειόεται περικαλλέσ,
πῦρ μέγα κηάμενοσ· σὲ δέ με προέηκε καλέσσαι.
ἀλλ' ἕπε', ὄφρα σφῶϊν ἐϋφροσύνησ ἐπιβήῃ
ἀμφοτέρων φίλον ἦτορ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπασθε. 53ᵇ = Γ 99
νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐϝέλδωρ ἐκτετέλεσται·
ἦλθε μὲν αὐτὸσ ζωιὸσ ἐφέστιοσ, ηὗρε δέ καὶ σὲ
καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶσ δ' οἵ πέρ μιν ἔρεζον
μνηστῆρεσ, τοὺσ πάντασ ἐτίσατο ϝῶι ἐνὶ ϝοίκωι."
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·

48 αἵματι καὶ λύθρωι πεπαλαγμένον ὥσ τε λέοντα. 48 = χ 402

44. Postmodo additus? ‖ 46. ἑσταόθ'(-τα) L W n] ἑσταῶθ' F, ἑστεῶθ' Ryl. G P. Cf. λ 583 ω 204 Ω 701. ‖ 48. Om. Ryl. G F P M U n Eust., in marg. habet H. ‖ 49. δ'(ἐ) Ryl. G P] om. F. ‖ 52. ἐϋφροσύνησ] ἐπιφρ. G. — ἐπιβήῃ Bekker] -βῆτον. Cf. χ 424 et § 122. ‖ 53. ἀμφοτέρων X D L W] -ρω Ryl. G F P. Cf. E 659. — πέπασθε G[1] J] πέποσθε. Cf. Γ 99 et § 160[10]. ‖ 55. ἦλθε—ἐφέστιοσ] ἦλθ' αὐτὸσ ζωιὸσ ἐπιϝέστιοσ Fick (cf. B 125).

(cf. β 337 sq. et 346 sq.). Mulierum *cubicula* ne cogitemus dehortari videtur epitheton ἐΰ πηκτοί.

42. σανίδεσ δ' ἔχον] cf. φ 236.

43. ἀπὸ μεγάροι'(ο)] *a* (= *stans in*) *limine megari.* De hoc praepositionis usu cf. ν 156 vel χ 72, de re cf. χ 394, de eliso -ροι'(ο) § 59.

45. κταμένοισι νέκυσσι] cf. X 203.

46. κραταίπεδον οὖδασ ἔχοντεσ] *durum megari solum obtinentes,* — non iam molliter sedentes et dapibus regiis se ingurgitantes, nedum παρὰ Πηνελόπῃ λεχέεσσι κλιθήμεναι iis contigerit! Adi. †; cf. κραταίπουσ *boum* priscum nomen vel cognomen inscr. Cret. 4991 IV[36], 4998, 5072 Pind. Ol. XIII 114, *mulorum* hymn. XV 9, et κραταιγύαλοσ *loricae* epitheton T 361.

47. ϝιδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθησ] ipsa certe anus laetissimos clamores edidit adspecto cenaculo cruoris et corporum mortuorum pleno. Sed Ulixes tacere eam iussit (cf. χ 411 sq.), uxorem autem prius vocari noluit quam triste et foedum illud spectaculum esset remotum (cf. χ 428 sqq.).

49. ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι] cf. χ 449 et α 103 sq.

50. θεειόεται] cf. § 191 et Π 228.

51. κηάμενοσ] § 177.

52. ἕπε'(ο)] § 117.

— ἐϋφροσύνησ ἐπιβήῃ] cf. B 234.

58. αὖτε προσέϝειπε] *aliud obiecit.* Prius „deliras" exlamavit Penelope.

„μαῖα φίλη, μή πω μέγ' ἐπεύχεο καγχαλάουσα.
ϝοῖσθα γὰρ ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε καὶ υἱέϊ τὸν 'τεκόμεσθα· 61ᵃ = Z 493
ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὡς ἀγορεύεις, 62ᵇ cf. δ 157
ἀλλά τις ἀθανάτων 'κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυούς,
ὕβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ϝέργα. 64ᵇ = ω 326
οὔ τινα γὰρ 'τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων, 65 sq. = χ 414 sq.
οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅ τις σφέας εἰσαφίκοιτο·
τῶι δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ὤλεσε τηλόθι νόστον Ἀχαιίδος, ὤλετο δ' αὐτός.“ 68 cf. X 104 η 60
τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρυκλέεια· 69ᵇ sq. = τ 491 sq.
„τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ϝέπος 'φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
ἣ πόσιν ἔνδον ἐόντα παρ' ἐσχάρηι οὔ ποτε φῆσθα
ϝοίκαδ' ἐλεύσεσθαι! θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος. 72 cf. ξ 150
ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι ϝείπω, 73 cf. φ 217
οὐλήν, τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῶι ὀδόντι· 74 = τ 393
τὴν ἀπονίζουσα 'φρασάμην, ἔθελον δὲ σοὶ αὐτῆι
ϝειπέμεν', ἀλλά με κεῖνος ἑλὼν ἐπὶ μάστακα χερσὶ 76 cf. τ 480; 76ᵇ cf. δ 287
οὐκ εἴα ϝειπεῖν πολυκερδείηφι νόοιο.
ἀλλ' ἕπε'· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,

66. ὅ τις] cf. T 265. ‖ 69. Post hunc librarius G scripsit vs. 105—107 (a versu 70 igitur ad 105, cuius idem est initium, aberraverat oculi), dein delevit. ‖ 77. εἴα (ϝ)ειπεῖν Ryl. U n] ἔα εἰπέμεναι G F P. — πολυκερδείηφι § 46] -κερδίῃσι (Ryl. G F P) aut -ίδρ(ε)ίῃσι (X U).

Dein „at fieri id qui potuit?" rogavit. Iam: „vereor tamen" ait „ut ipse sit."

59. καγχαλάουσα] § 191.

68. ὤλεσε ... νόστον ..., ὤλετο δ' αὐτός] cf. X 203.

— τηλόθι] § 322.

69. Εὐρυκλέεια] § 73.

70. ἕρκος ὀδόντων] cf. Δ 350.

72 θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος] non propter indolis quoddam vitium, sed quia nimis multa et nimis diu perpessa est uxor fidelis quam ut novae iam felicitatis spe ostentata facile se credulam praestare aut velit aut possit. Nam nunc credere et mox deceptam tamen se sentire, id plane non foret ferendum et ipsa morte gravius. Quod probe intellegens Ulixes Penelopen laudat potius quam improbet tacitam mox assidentem; nam tam firmus uxori esse debuit animus, ut per quatuor lustra marito se servare posset intactam. Telemachus vero iuvenis ferox tantam animi constantiam indignatur, cordis humani ignarus et ipsius vitae etiam imperitus.

75. σοὶ αὐτῆι] *tibi quoque.*

76. μάστακα] cf. ι 324.

78. ἕπε'(ο)] § 117.

— ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς] i. q

αἴ κέν σ᾽ ἐξαπάφω, κτεῖναί μ᾽ οἰκτίστωι ὀλέθρωι.“
τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
„μαῖα φίλη, χαλεπόν σε θεῶν αἰειγενετάων
δήνεα ῥύσασθαι, μάλα περ πολύϝιδριν ἐοῦσαν.
ἀλλ᾽ ἔμπησ ἴομεν μετὰ παῖδ᾽ ἐμόν, ὄφρα ϝίδωμαι
ἄνδρασ μνηστῆρασ τεθνηότασ ἠδ᾽ ὃσ ἔπεφνε.“
ὣσ φαμένη κατέβαιν᾽ ὑπερώϊα· πολλὰ δέ ϝοι κῆρ
ὥρμαιν᾽, ἢ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεείνοι
ἢ παρστᾶσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.
ἡ δ᾽ ἐπεὶ εἰσῆλθεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν, 88[b] = π 41
ἕζετ᾽ ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆοσ ἐναντίον ἐν πυρὸσ αὐγῆι
τοίχου τοῖ᾽ ἑτέροι᾽. 90[a] = Ω 598
ὃ δ᾽ ἄρα πρὸσ κίονα μακρὴν
ἧστο κάτω ὁράων, ποτιδέγμενοσ εἴ τί ϝε ϝείποι
ἰφθίμη παράκοιτισ, ἐπεὶ ᾽ϝίδεν ὀφθαλμοῖσι.
ἡ δ᾽ ἄνεω δϝὴν ἧστο, τάφοσ δέ ϝοι ἦτορ ἵκανε·
ὄψιι δ᾽ ἄλλοτε μέν μιν ἐνωπαδίωσ ἐϝέϝισκε,

---

82. *ῥύσασθαι* Knight] *εἴρυσθαι* Ω, *ῥύεσθαι* Nauck. Cf. Π 621 et § 164. ‖ 83. *ϝίδωμαι*] *ἴδωμεν* U n (cf. φ 112). ‖ 87. *χεῖρε λαβοῦσα*] *-ρασ ἀάπτουσ* G (cf. υ 237 Θ 450). ‖ 89. *ἐναντίον* Ryl. G F] *-η* P (cf. ε 198 ρ 257 ψ 165 al. et Ζ 54). ‖ 91. *ϝε* Bentley] *μιν*. ‖ 94. *ἐνωπαδίωσ* Ryl. P] *-πιδίωσ* G F. — *ἐϝέϝισκε* (*ἤϊσκεν*) l. a. ant.] *ἐσίδεσκεν*.

ἐθέλω περὶ τῆσ κεφαλῆσ περιδόσθαι. Cf. Ar. Eq. 791 Ψ 485 et de futuri usu Κ 88.

81 sq. χαλεπόν σε ... ῥύσασθαι] cf. Π 620. *Servare = observare, agnoscere*, ut Α 216 Θ 143 Φ 230. De voce δήνεα cf. Δ 361.

84. τεθνηότασ] § 160.

85. κατέβαιν᾽ ὑπερώϊα] cf. σ 206.

86. φίλον πόσιν] sic ipse poeta nunc vocat eum virum, qui Penelopae non nisi procorum occisor (ὃσ ἔπεφνε vs. 84) videtur optatissimus.

88. λάϊνον οὐδόν] limen foris *posticae* megari. Cf. α 330—332.

89. ἐν πυρὸσ αὐγῆι] suo loco prope focum. Cf. α 333.

90. τοίχου τοῖ᾽(ο) ἑτέροι᾽(ο)] *ab altera parte megari, exadversus maritum.* Cf. Ι 219 et de eliso -οι᾽(ο) § 59.

91. κάτω ὁράων] ex oculis homines facillime agnoscuntur; poeta autem noluit maritum ab uxore iam nunc agnosci. De adverbio κάτω cf. Ρ 136 et ω 242, de participio ὁράων § 191.

— ϝε ϝείποι] cf. Ε 170.

93. ἄνεω δϝὴν ἧστο] *adverbium* esse ἄνεω, non *nominativum plur.* (ἄνεωι perperam a multis scriptum, § 62), testantur haec verba et vetustum epigramma Eretriense (n 5304): ἀνάνειμαι ἄνεω *tacitus lege* (imper. aor. med.).

94. ὄψιι] § 74.

— ἐνωπαδίωσ ἐϝέϝισκε] *exadversa sedens similem ducebat* (*illi quam in mente habebat imagini*) = *agnoscere sibi videbatur.* Adv. †; cf. κατ᾽ ἐνῶπα Ο 320, alibi leguntur substantivum ἐνωπή et neutrum plur. ἐνώπια.

ἄλλοτε δ' ἠγνώσασκε κακὰ χροῒ ϝείματ' ἔχοντα. 95 = ξ 506
Τηλέμαχοσ δ' ἐνένιπε ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 96 cf. ο 552
„μῆτερ ἐμὴ δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
τίφθ' οὕτω πατρὸσ νοσφίζεαι οὐδὲ παρ' αὐτὸν
ἑζομένη μύθοισιν ἀνείρεαι οὐδὲ μεταλλᾷσ;
οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ 100-102 = 168 sqq.
ἀνδρὸσ ἀφεσταίη, ὅσ ϝοι κακὰ πολλὰ μογήσασ
ἔλθοι ἐϝεικοστῷ ϝέτεϊ εἰσ πατρίδα γαῖαν. 102 cf. π 206
σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.“
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„τέκνον ἐμόν, θυμόσ μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπε,
οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ϝέποσ οὐδ' ἐρέεσθαι
οὐδ' εἰσ ὦπα ϝιδέσθαι ἐναντίον. εἰ δ' ἐτεὸν δὴ
ἔστ' Ὀδυσεὺσ καὶ ϝοῖκον ἱκάνεται, ἦ μάλα νῶϊ
γνωσόμεθ' ἀλλήλω καὶ λώϊον· ἔστι γὰρ ἧμιν
σήμαθ', ἃ δὴ νῶϊ κεκρυμμένα ϝίδμεν ἀπ' ἄλλων.“
ὣσ φάτ'· ἐμείδησεν δὲ πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ,
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 112 = ρ 591
„Τηλέμαχ', ἦ τοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
πειράζειν ἐμέθεν· τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄρειον.
νῦν δ' ὅτι δὴ ῥυπάω, κακὰ δὲ χροῒ ϝείματα ϝεῖμαι, 115 cf. τ 72
τούνεκ' ἀτιμάζει με καὶ οὔ πω φησὶ τὸν εἶναι.

---

95. ἠγνώσασκε (ἀγν.) F] -σεσκε G P. an *ἠγνοιεσκε (cf. Α 537 al.)? ‖ 101. ἀφεσταίη F P] ἀποστ. Ryl. G. Cf. vs. 169. ‖ 106. ἐρέεσθαι] ἐπακοῦσαι Ryl.; cf. Ι 100 ρ 584. ‖ 109. ἀλλήλω Ryl.] -λων G F P. Cf. φ 36 et Ε 659. ‖ 110. *νῶϊ] καὶ νῶϊ Molestum est καί, novicium autem κεκρ- (cf. § 25 et λ 443 al.). ‖ 115. ὅτι δὴ] ὅττι. Cf. τ 72.

---

95. ἠγνώσασκε] § 192.
97. δύσμητερ] cf. Γ 39.
109 sq. Cicatrice monstrata a ceteris Ulixes est agnitus: uxori cautae et prudenti id non est satis. sunt enim multi homines vulnerati. Sed unum Penelope scit signum prorsus certum, non nisi sibi et marito suo cognitum; quod cuius modi sit non dicit, mox advenae periculum factura.

111. ἐμείδησεν] subridet Ulixes quia intellegit quid cogitet Penelope.
115. Ulixes vestem nondum mutavit (cf. χ 491 sq.) et senis annis confecti speciem etiam praebet (cf. π 456 τ 359 sq.); pristinum enim corporis nitorem post balneum demum ei restitutura est Minerva (cf. vs. 153—163).
— ῥυπάω] § 191.
116. τὸν εἶναι] cf. λ 144.

ἧμεσ δὲ φραζώμεθ᾽ ὅπωσ ὄχ᾽ ἄριστα γένηται. 117 cf. ν 365
117ᵇ cf. γ 129
καὶ γάρ τίσ θ᾽ ἕνα φῶτα κατακτείνασ ἐνὶ δήμωι,
ὧι μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀοσσητῆρεσ ὀπίσσω, 119 cf. δ 165
φεύγει πηούσ τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν·
ἧμεσ δ᾽ ἕρμα πόληοσ ἀπέκταμεν, οἳ μέγ᾽ ἄριστοι
κούρων ἐν ᾽Ιθάκηι. τῶι σε φράζεσθαι ἄνωγα.“
τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„αὐτὸσ ταῦτά γε λεῦσσε, πάτερ φίλε· σὴν γὰρ ἀρίστην
μῆτιν ἐπ᾽ ἀνθρώπουσ φάσ᾽ ἔμμεναι, οὐδέ κέ τίσ τοι
ἄλλοσ ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.“
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ ᾽Οδυσσεύσ·
„τοιγὰρ ἐγὼ ϝερέω ὥσ μοι δοκεῖ ἔμμεν᾽ ἄριστα. 130 cf. Ι 103
πρῶτα μὲν ἄρ λούσασθε καὶ ἀμφιϝέσασθε χιτῶνασ, 131 cf. 142
δμωιὰσ δ᾽ ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε ϝείμαθ᾽ ἑλέσθαι·
αὐτὰρ θεῖοσ ἀοιδὸσ ἔχων φόρμιγγα λιγεῖαν

---

127 ἧμεσ δ᾽ ἐμμεμαῶτεσ ἅμ᾽ ἑψόμεθ᾽, οὐδέ τι φημὶ 127 sq. = Ν 785 sq.
ἀλκῆσ δευήσεσθαι, ὅση δύναμίσ γε πάρεστι.

---

117. ὄχ᾽ ἄριστα γένηται] ἔσται τάδε ἔργα P (cf. ρ 274). || 118. δήμωι] οἴκωι P. || 119. ἔωσιν ἀοσσητῆρεσ ὀπίσσω] ἀ. ἔ. ὀπ. F (fuitne l. a. ὀπ. ἀ. ἐ.? cf. δ 165). — ἔωσιν Ryl. F P] ἔασιν G. || 122. τῶι] τὰ δέ Ryl. U (cf. ταῦτα vs. 124). || 127 sq. Habet Eust, in marg. G F H n, om. Ryl. P.

117—122. *Illam igitur urgere noli, nos autem curemus interea quae differre non licet.*

117 et 121. ἧμεσ] § 92.

121. ἕρμα πόληοσ] *fulcrum civitatis, florem et robur iuventutis.*

122. ἐν] § 315.

127. ἧμεσ] § 92.

130. ἔμμεν᾽(αι)] § 125.

131. λούσασθε] § 295.

131ᵇ sq. χιτῶνασ et ϝείματα] mente supplendum est adi. quod *pura* vel *decora* vestimenta significet, item vs. 142; cf. 155. Cuiusmodi nihil addidisse poetam fortasse miretur quispiam; *nudos* tamen hactenus fuisse Telemachum et ancillas non est credibile.

133—136. Iubet Ulixes saltationem nuptialem fieri accinente Phemio, ut vicini et viatores forte praetereuntes putent Penelopen aliquem e procis maritum sibi tandem aliquando elegisse et novum hoc matrimonium rite iam in regia celebrari. Nam Homeri aetate in novi quidem mariti domum *deduci* solebant novae nuptae, ut postea (cf. Σ 492 sq. vel Ar. Pacis et Avium exitus), sed Penelopes maritus cum eius manu regnum quoque accepturus est et in aedibus quae Ulixis fuerunt habitabit (cf. β 335 sq. π 385 sq.). Revera autem priscum coniugum foedus post multos annos redintegratum cantu et saltatione sollemni sic celebratur. Saltare proci impudentes quotidie post pocula solebant (cf. α 421 σ 304), et Phemius iis vi coactus fidibus et voce tum accinebat: iam taciti et rigidi illi sub

ὑμῖν ἡγείσθω φιλοπαίγμονοσ ὀρχηθμοῖο,
ὥσ κέν τισ φήηι γάμον ἔμμεναι ἐκτὸσ ἀκούων,
ἢ ἀν' ὁδὸν στείχων ἢ' οἳ περιναιετάουσι·
μὴ πρόσθε κλέοσ εὐρὺ φόνου κατὰ ϝάστυ γένηται
ἀνδρῶν μνηστήρων, πρίν γ' ἡμέασ ἐλθέμεν' ἔξω
ἀγρὸν ἐσ ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἔπειτα
φρασσόμεθ' ὅττι κε κέρδοσ Ὀλύμπιοσ ἐγγυαλίξηι."
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν 'κλύον ἠδ' ἐπίθοντο. 141 = Η 379
πρῶτα μὲν οὖν 'λούσαντο καὶ ἀμφεϝέσαντο χιτῶνασ, 142 cf. 131
ὤπλισθεν δὲ γυναῖκεσ· ὃ δ' εἵλετο θεῖοσ ἀοιδὸσ
φόρμιγγα γλαφυρήν, ἐν δέ σφισιν ἵμερον ὦρσε
μολπῆσ τε γλυκερῆσ καὶ ἀμύμονοσ ὀρχηθμοῖο. 145 = Ν 637
τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστοναχίζετο ποσσὶ 146ᵇ cf. κ 454
ἀνδρῶν παιζόντων καλλιζώνων τε γυναικῶν. 147ᵇ = Ω 698
ὧδε δέ τισ 'ϝείπεσκε δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων·
„ἦ μάλα δή τισ ἔγημε πολυμνήστην βασίλειαν.
σχετλίη! οὐδ' ἔτλη πόσιοσ ϝοῦ κουριδίοιο
εἰρῦσθαι μέγα δῶμα διαμπερέσ, ἧοσ ἵκοιτο."
ὣσ ἄρα τισ 'ϝείπεσκε· τὰ δ' οὐ 'ϝίσαν ὡσ ἐτέτυκτο. 152 = δ 772

αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ϝῶι ἐνὶ ϝοίκωι 153-155 cf. ω 365 sqq.
Εὐρυνόμη ταμίη 'λοῦσεν καὶ 'χρῖσεν ἐλαίωι, 154 sq. cf. Ω 587 sq.
ἀμφὶ δέ μιν φᾶροσ καλὸν 'βάλεν ἠδὲ χιτῶνα· 155 = γ 467

134. ὑμῖν Ryl. X] ἡμῖν G F P. An *ὔμισιν? Cf. § 92 sq. — φιλοπαίγμονοσ Ryl. G F] πολυπ. P. ‖ 135. φήηι Kirchhoff] φαίη. ‖ 142. οὖν G F] ἄρ Ryl. P. ‖ 147. ἀνδρῶν] κούρων Apoll. lex. ‖ 148. ἀκούων] ἁπάντων U (voluitne ἀπαντῶν?). ‖ 151. ἧοσ (ἕωσ) ἵκοιτο X I] ὄφρ' ἂν ἵκοιτο G F P, εἰσ ὅ κεν ἔλθηι Ryl.; cf. Ν 141. ‖ 155. φᾶροσ καλὸν] χλαῖναν καλὴν Ryl. (ut θ 455 al.).

aulae porticu iacent proiecti, laeti vero saltant qui maesti et irati desidere solebant Ulixis familiares.

138 sq. Carminis exitum poeta parat. Hac nocte domi manere vult Ulixes, cras autem rus abire, ubi Laërten visat et rerum eventum expectet. Dicit ἀγρὸν ἡμέτερον Laërtae et suum ipsius τέμενοσ (cf. ω 206 sq. Ζ 414).

142. 'λούσαντο] § 295.

145. μολπῆσ] cf. Α 472.

147. καλλιζώνων] cf. Β 479.

150. οὐ . . . ἔτλη] *non perstitit in consilio.*

151. εἰρῦσθαι] § 164.

154. Hic, si usquam, patet Eurynomen alteram Eurycleam fuisse primitus; cf. τ 357 sqq. et quae ad α 429—433 sunt annotata. — 'λοῦσεν] § 295.

155. φᾶροσ . . . ἠδὲ χιτῶνα] cf. Ω 588.

156 αὐτὰρ κὰκ κεφαλῆσ 'χεῦεν πολὺ κάλλοσ Ἀθήνη,
163 ἐκ δ' ἀσαμίνθου ἔβη δέμασ ἀθανάτοισιν ὁμοῖοσ. 163 cf. γ 468 / 163* = ω 370
ἂψ δ' αὖτισ κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη, 164 = σ 157
ἀντία ϝῆσ ἀλόχου, καί μιν πρὸσ μῦθον ἔϝειπε·
„δαιμονίη, περὶ σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων
κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντεσ.
οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῶι 168-170 = 100 sqq.
ἀνδρὸσ ἀφεσταίη, ὅσ ϝοι κακὰ πολλὰ μογήσασ
ἔλθοι ἐϝεικοστῶι ϝέτεϊ εἰσ πατρίδα γαῖαν.
ἀλλ' ἄγε μοι, μαῖα, στόρεσον λέχοσ, ὄφρα καὶ αὐτὸσ
λέξομαι· ἦ γὰρ τῆι γε σιδήρεον ἐν φρεσὶν ἦτορ." 172 cf. X 357
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„δαιμόνι', οὔτ' ἄρ τι μεγαλίζομαι οὔτ' ἀθερίζω
οὔτε λίην ἄγαμαι, μάλα δ' εὖ ϝοῖδ' οἷοσ ἔεσθα

157 μείζονά τ' εἰσϝιδέμεν καὶ πάσσονα, κὰδ δὲ κάρητοσ 157-162 = ζ 230 sqq.
ϝούλασ ἧκε κόμασ ὑακινθίνωι ἄνθε' ὁμοίασ.
ὡσ δ' ὅτε τισ χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρωι ἀνὴρ
ϝίδρισ, ὃν Ἥφαιστοσ 'δέδαεν καὶ Παλλὰσ Ἀθήνη
τέχνην παντοίην, — χαρίεντα δὲ ϝέργα τελείει, —
ὣσ ἄρα τῶι κατέχευε χάριν κεφαλῆσ τε καὶ ὤμων,

157—162. Ex ζ desumtos del. Clarke; brevius idem dicitur vs. 156, quocum versus 157 salva syntaxi iungi nequit. Cf. comment. ad ζ 231. || 162. ἄρα Ryl.] μέν. — κ[ατέχευε] Ryl.] περίχευε. — *κεφαλῆσ ... ὤμων] -λῆι .. -οισ. Cf. ζ 235. || 163. δ'(ὲ) Ryl. F] ῥ' G P (cf. ω 370). || 165. ἀντία Bentley] -ον. Cf. Γ 425 ο 377 al. || 169. ἀφεσταίη U[1]] ἀποστ. Ryl. G F P (cf. vs. 101). || 174 sq. οὔτ' ἄρ G F ... οὔτ' P ... οὔτε G F P] οὐ γάρ Ryl. P ... οὐδ' Ryl. G F ... οὐδὲ Ryl. U.

157—162. De his versibus manifeste spuriis, nam versui 156 eos adiungi non sinit grammatica, cf. locus par. (ζ 230—235).

164. Redit heros ad sedile unde surrexit. Regina igitur in suo sedili remansit dum ea quae vs. 141—163 narrantur sunt peracta, mente quidem plurima agitans et sui vix etiam compos, sed tacita et immota. Apud Eustathium apte conferuntur Aeschyli Achilles et Niobe per dramatis partem haud exiguam taciti assidentes in proscenio (Ar. Ran. 911—915).

166. γυναικῶν θηλυτεράων] cf. λ 386.

167. ἀτέραμνον] †, *durum, quod flecti nequeat*; cf. ἀτεράμων Ar. Ach. 181 Vesp. 730 al. et ἀτειρήσ E 292 al.

171. ὄφρα καὶ αὐτὸσ | λέξομαι] *ut et ipse cubitum ire possim* — perinde atque ceteri, quibus parata iam sunt cubilia; venit enim nox et est tempus lectum petendi.

172. σιδήρεον] cf. P 424.

174 sq. *Neque superbio* (item K 69) *neque sperno te aut indignor* (ut vs. 64 al.).

175. ἔεσθα] § 302. — Non negat etiam Penelope eum suum esse maritum, est enim iam plane ei persuasum, sed etiam se retinet quominus cedat laetitiae et amori,

ἐξ Ἰθάκησ ἐπὶ νηὸσ ἰὼν δολιχηρέτμοιο. 176ᵇ = τ 339
ἀλλ' ἄγε ϝοι στόρεσον πυκινὸν λέχοσ, Εὐρυκλέεια,
ἐντὸσ ἐϋσταθέοσ θαλάμου, τόν ῥ' αὐτὸσ ἐποίει·
ἔνθα ϝοι ἐνθεῖσαι πυκινὸν λέχοσ ἐμβάλετ' εὐνήν,
κώεα καὶ χλαίνασ καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.“ 180 cf. λ 189
ὣσ ἄρ' ἔφη πόσιοσ πειρωμένη. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
ὀχθήσασ ἄλοχον προσεφώνεε κεδνὰ ϝιδυῖαν·
„ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ϝέποσ θυμαλγὲσ ἔϝειπεσ· 183 cf. Γ 204
τίσ δέ μοι ἄλλοσ' ἔθηκε λέχοσ; χαλεπὸν δέ κεν εἴη 184ᵇ = Ι 601
καὶ μάλ' ἐπισταμένωι, ὅτε μὴ θεὸσ αὐτὸσ ἐπελθὼν 185ᵇ sq.ᵃ = π 197 sq.
ῥηϊδίωσ ἐθέλων θείη ἄλληι ἐνὶ χώρηι.

---

178 sq. ἐντὸσ ed. Flor. . . . *ἐνθεῖσαι] ἐκτὸσ . . . ἐκθεῖσαι Ω (-θέσθαι H^2 M X); cf. v. l. vs. 201 et ι 239. Hartman vs. 179 mavult ἔνθ' ἄρα ϝοι θεῖσαι. || 178. θαλάμου] μεγάρου G P. — τόν] τό X. || 180. κώεα] δέμνια Ammonius et schol. ad η 347 (ut λ 189 τ 318).

---

unum etiam expectans indicium omnium certissimum.

177—180. Callido consilio usa mulier prudentissima nutricem id facere iubet quod fieri nequit, torum non in cubiculo stare fingens; scit enim, si ipse Ulixes haec audiat, statim ea exclamaturum quae revera mox dicet, si vero impostor fallere se conetur, hunc ne suspicaturum quidem quid verbis subsit.

177. Εὐρυκλέεια] § 73.

178. τόν ῥ' αὐτὸσ ἐποίει] *quem ipse struxit, cuius structor fuit ipse.* Idem imperfecti usus est Υ 147. Quae antiquissima sunt exempla imperfecti ita usurpati ut in artificum subscriptionibus, e. g.: Εὔδημόσ με ἐποίε(ι)ν in sella Milesia VII[1] vel VI[1] saeculi (Coll. 5506) vel Πολυμήδησ ἐποίεε ἀργεῖοσ in VI[1] saeculi basi Delphica, quae nuper est effossa; cf. etiam Ar. Nub. 1056 vel Herod. Mim. IV 22: τίσ ἦρα τὴν λίθον ταύτην | τέκτων ἐποίει; et ἔγραφε bis exaratum in VII[1] saeculi inscriptione, quae extat in vico Aegyptio Abu-Simbel (Coll. 5261). Similia apud Homerum sunt: ἔτικτε *filium* (*-am*) *habebat* B 628 al., ὤπυιε *uxorem habebat* N 429 al., ἔχε Φ 88, ἔλειπε B 107, ἔφερε π 323, et quae in navium recensione saepius leguntur: ἔβαινον *expeditionis participes erant*, ἐστιχάοντο *in statione erant*, ἦγε *dux erat*, ἦρχε *princeps erat* (B 510, 516, 557, 512 al.). Etiam magis nostro versui similia sunt ἐποίει Ξ 13, ἵστασαν Μ 56, ἐτίθει Ξ 179. Praeterea huc facit ἐποίεε ε 253 sine obiecto usurpatum = *opus aggrediebatur* sive *structoris munere fungebatur*. Et cf. ἐφέροντο Herodot. I 66 et similia apud eundem.

182. Viro callido mulier nunc callidior! Irascitur enim Ulixes immerenti (cf. vs. 209 sq.), ipsa autem ira clarius quam ullis verbis potuisset quis sit demonstrat.

— κεδνὰ ϝιδυῖαν] § 160.

184. *At quis aliorsum transtulit torum meum?* Quem in thalamo olim collocatum reliqui cum in bellum sum profectus, et ita quidem collocatum ut viribus humanis inde removeri non posset.

185. ὅτε μή] cf. N 319.

ἀνδρῶν δ' οὔ κέν τισ ζωιὸσ βροτόσ, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν, 187b = *M* 382
ῥεῖα μετοχλίσσειεν, ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται 188a cf. *Ω* 567
ἐν λέχε' ἀσκητῶι· τὸ δ' ἐγὼ 'κάμον οὐδέ τισ ἄλλοσ.
θάμνοσ ἔφυ τανύφυλλοσ ἐλαίησ ἕρκεοσ ἐντόσ,
ἀκμηνὸσ θαλέθων· πάχετοσ δ' ἔεν ἠΰτε κίων·
τῶι δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον 'δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
πυκνῆισιν λιθάδεσσι καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα, 193a cf. ξ 36 193b cf. *Ω* 450
κολλητὰσ δ' ἐπέθηκα θύρασ πυκινῶσ ἀραρυίασ.
καὶ τότ' ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίησ,
κορμὸν δ' ἐκ ῥίζησ προταμὼν ἀμφέξεσα χαλκῶι
εὖ καὶ ἐπισταμένωσ καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνα, 197 cf. ε 245 197a = *K* 265
ἑρμῖν' ἀσκήσασ, 'τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρωι.
ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενοσ λέχοσ ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
δαιδάλλων χρυσῶι τε καὶ ἀργύρωι ἠδ' ἐλέφαντι·
ἐν δ' ἐτάνυσσ' ἱμάντα βοὸσ φοίνικι φαεινόν.

---

187. *μάλ' ἡβῶν* P] *γυναικῶν* Ryl. G F. ‖ 188. *μετοχλίσσειεν* G F] *-ήσειεν* P. Cf. *M* 448. — *τέτυκται*] *-το* Ryl. (fortasse recte). ‖ 193. *λιθάδεσσι* G F] *-κεσσι* P (ut ε 415). Cf. ξ 36. ‖ 196. *δ' ἐκ*] *δὲ* Ryl. ‖ 199. *ἔξεον*] *ἔντυνον* M (immo *ἐντῦον*, cf. *E* 720 ψ 289 et § 263). ‖ 201. *ἐν* G] *ἐκ* Ryl. F P (cf. vs. 178 sq. et ι 239). — *φοίνικι φαεινόν* G F] *ἶφι κταμένοιο* Ryl. P (ut *Γ* 375 et l. s. μ 423).

---

187. οὔ κεν] § 326.

189. λέχε'(ϊ)] § 71.

190—195. Ulixes cum uxorem esset ducturus, in patris Laërtae aedibus cubiculum sibi struxit more solito (cf. Β 701). Sed ratio, qua heros illud opus se perfecisse nunc ait, longe recedit ab ea quam cuivis, etiamsi artis aedificandi sit imperitissimus, commendat mens sana. Nam quis non prius recisurus et aliorsum remoturus erat arboris partem inutilem, folia, ramos, truncum denique, solo pede relicto, dein cubiculo hunc inclusurus, si quidem tam operosa tori structura placeret! Homeri vero his verbis si suus sensus tribuitur singulis, sequitur ut Ulixis cubiculum decem ad minimum metra altum fuerit et metra quadrata ducenta fere texerit, plane igitur incredibilis fuerit amplitudinis. Itaque patet non ex ipsius poetae ingenio haec fluxisse, sed priscam subesse fabulam, in qua *olivae sacrae*, non mutilatae neque tecto oppressae, sed solo peribolo inclusae, fieret mentio. Sacra oliva commemoratur etiam ν 102, 346, 372. Cf. Ρ 53—58 et de prisco cultu deorum Α 39.

191. ἀκμηνόσ] †, *floridus, laete luxurians*. Cf. ἀκμή Κ 173. Alienum hinc est ἄκμηνοσ *ieiunus* Τ 163 al.

— ἔεν] § 302.

195. κόμην] *frondis* sensu †, sed cf. compos. ἀμφίκομοσ Ρ 677, ὑψίκομοσ Ξ 398 al.

196. κορμὸν] †, *truncum*; cf. Ar. Lys. 255 al.

197. ἐπὶ στάθμην ἴθυνα] cf. Ο 413.

198. ἑρμῖν'(α)] cf. θ 278.

201. Lectum ex arboris imo pede

οὔτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδέ τι ϝοῖδα,
ἤ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι, γύναι, λέχοσ, ἠέ τισ ἤδη
ἀνδρῶν ἄλλοσ' ἔθηκε, ταμὼν ὕπο πυθμέν' ἐλαίησ."
ὣσ 'φάτο, τῆσ δ' αὖθι 'λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ 205 sq. cf. ω 345 sq. 205 cf. Φ 114, 425
σήματ' ἀναγνούσησ, τά ϝοι ἔμπεδα 'πέφραδ' Ὀδυσσεύσ· 206 cf. τ 250
δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺσ 'κίεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρασ 207 cf. ρ 33
δειρῆι ἔβαλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ' ἠδὲ προσηύδα·
„μή μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζε', ἐπεὶ τά περ ἄλλα μάλιστα
ἀνθρώπων 'πέπνυσο· θεοὶ δ' ὤπαζον ὀϊζύν,
οἳ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
ἥβησ ταρπῆναι καὶ γήραοσ οὐδὸν ἱκέσθαι.
αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χώεο μηδὲ νεμέσσα, 213 cf. ε 215
οὕνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ 'ϝίδον, ὧδ' ἀγάπησα.
αἰεὶ γάρ μοι θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
ἐρρίγει, μή τίσ με βροτῶν ἀπάφοιτο ϝέπεσσι
217 ἐλθών· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσι.

218 οὐδέ κεν Ἀργείη Ἑλένη Διὸσ ἐκγεγαυῖα 218 cf. δ 184
ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῶι ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῆι,
εἰ 'ϝείδειν ὅ μιν αὖτισ ἀρήϊοι υἷεσ Ἀχαιῶν
ἀξέμεναι ϝοῖκόνδε φίλην εἰσ πατρίδ' ἔμελλον.
τὴν δ' ἦ τοι ῥέξαι θεὸσ ὤρορε ϝέργον ἀϝεικέσ·
τὴν δ' ἀάτην οὐ πρόσθεν ἑϝῶι ἐγκάτθετο θυμῶι
λυγρήν, ἐξ ἧσ πρῶτα καὶ ἡμέασ ἵκετο πένθοσ.

203. ἤ H] εἴ Ryl. G F P (cf. § 327). || 204. ὕπο G F] ἀπὸ Ryl. P. || 205 sq. τῆσ ... ἀναγνούσησ F] τῆι ... -σηι P, τῆσ ... -σηι Ryl. G (cf. *I* 635 sq.). Gen. est locis par. (Φ 114 al.), dat. τ 249 sq. || 207. (')κίεν Ryl. G P] δράμεν F. Cf. vs. 205. || 210. ὤπαζον] ὤπασσαν Ryl. || 212. ταρπῆναι] *ταρπίσθαι? Cf. § 125. || 218—224. Ar. —— ab argumento alienos; nam vs. 220 expectabatur: *si minus credulam se praestitisset hospiti doloso*. Recentem manum prodant verba quibus culpam in se admisisse dicitur Helena (cf. *Γ* 180). || 221. πατρίδ' ἔμελλον] πατρίδα γαῖαν F P.

confectum intendit *cingulo lato* sive *instita*, *loro*, quod τόνοσ dicitur Ar. Lys. 923 (cf. σπάρτη Av. 816). *Purpura* hoc lorum ornatum fuit, ut *cingulum* Z 219, *crista* O 538.

204. πυθμέν'(α)] cf. Λ 685.

205. αὖθι] § 322.

209 sq. *Ne irascere mihi, Ulixes, <sed utere mente prudenti,> quoniam semper inter mortales insignis fuisti prudentia.*

209. σκύζε'(ο)] § 117.

212. γήραοσ οὐδὸν ἱκέσθαι] cf. X 60.

214. ὧδ' ἀγάπησα] *sic statim amplexa sum.* — De verbo cf. quae ad φ 289 sunt observata.

216. ἀπάφοιτο ϝέπεσσι] ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν Ω.

218—224. Cf. nota crit.

219. παρ'(ά)] *in eius aedibus, apud eum degens.* Brevius dicta.

220. 'ϝείδειν] § 160.

νῦν δ', ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέα κατέλεξας
εὐνῆς ἡμετέρης, τὴν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπώπει,
ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγώ τε καὶ ἀμφίπολος μία μούνη
Ἀκτορίς, ἥν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ, 228ᵇ = δ 736
ἣ νῶϊν ἔρρυτο θύρας πυκινοῦ θαλάμοιο,
πείθεις δή μοι θυμὸν ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα."
ὣς 'φάτο, τῶι δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο· 231 cf. Ψ 108 τ 249
'κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κεδνὰ ϝιδυῖαν.
ὡς δ' ὅτε κ' ἀσπάσιος γῆ νηχομένοισι φανήῃ,
ὧν τε Ποσειδάων εὐϝεργέα νῆ' ἐνὶ πόντωι
ῥαίσῃ ἐπειγομένην ἀνέμωι καὶ κύματι πηγῶι, —
παῦροι δ' ἐξέφυγον πολιῆς ἁλὸς ἤπειρόνδε
νηχόμενοι, πολλὴ δὲ περὶ χροῒ τέτροφεν ἅλμη,
ἀσπάσιοι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες, —
ὣς ἄρα τῆι ἀσπαστὸς ἔεν πόσις εἰσοραούσῃ·
δειρῆς δ' οὔ πω πάμπαν ἀφίετο πήχεε λευκώ.
καί νύ κ' ὀδυρομένοισι 'φάνη ῥοδοδάκτυλος 'Ηώς, 241 cf. Ψ 109, 154
εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 242 cf. β 382

227. *μούνη*] *οἴη* G. || 229. Om. F[1] Z k; vs. 228 sq. del. Knight. Cf. comment. — *ἔρρυτο* § 164] *εἴρυτο*. || 230. *μοι* l et Eust. 1940, 45 (non 1946, 33)] *μευ* (*με* P) Ω. Cf. § 92. || 231. *ἔτι* Ryl. G F] *ἄρα* P. || 233. *ἀσπάσιος* G[2] M] *-σίως* Ω; cf. Σ 270. An *-σίη* (ut Θ 488)? — *φανήῃ* Ryl. n] *φανείη*. || 237. *τέτροφεν*] *δέδρομεν* P. || 241. *ὀδυρομένοισι—'Ηώς*] *-σιν ἔδυ φάος ἠελίοιο* P (ut Ψ 154 π 220 φ 226).

226—229. Si genuini sunt, sic sunt interpretandi: olim, cum domi degeret Ulixes, ad cubiculum in quo torus eius genialis stabat nulli fuisse aditum nisi ipsi et Penelopae et fidae cuidam Penelopes ancillae; hanc igitur in illo thalamo simili tunc officio functam fuisse atque Eurycleam in thalamo copias domesticas habenti (cf. β 345—347 nec non similis locus ι 207). Mente autem addere licet: *nutricem* Penelopes fuisse Actoridem, cum *Helenae* ancilla vetula ea, quae Γ 386—388 commemoratur, vel cum *Nausicaae* nutrice Eurymedusa (cf. η 7—13) comparandam, iamque esse mortuam; nam nunc *Eurynomes* illud dicitur officium (cf. vs. 293). Sed fortasse postmodo hi versus sunt inserti, ex alia narratione desumti. Nam *neminem adfuisse cum fierent* cubiculum et torus dici debuit potius quam *nullum mortalium* praeter tres illos torum unquam *adspexisse*. — Actoridis non nisi h. l. apud Homerum fit mentio.

232. θυμαρέα] cf. Ι 336.
— κεδνὰ ϝιδυῖαν] § 160.
233. ὅτε κ'(ε)] § 326.
— γῆ] § 58.
235. πηγῶι] cf. Ι 124.
237. περὶ . . . τέτροφεν] cf. Ε 903.
239. ἔεν] § 302.
— εἰσοραούσῃ] § 191.

νύκτα μὲν ἐν περάτηι δολιχὴν 'σχέθεν, 'Ηόα δ' αὖτε
'ϝρύσσατ' ἐπ' 'Ωκεανῶι χρυσόθρονον οὐδ' ἔα' ἵππους
ζεύγνυσθ' ὠκύποδας φάος ἀνθρώποισι φέροντας,
Λάμπον καὶ Φαέθονθ', οἵ τ' 'Ηόα πῶλοι ἄγουσι.
καὶ τότε ϝὴν ἄλοχον προσέφη πολύμητις 'Οδυσσεύς·
„ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων
ἤλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὄπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται,
πολλὸς καὶ χαλεπός, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι.
ὣς γάρ μοι ψυχὴ 'μαντεύσατο Τερεσίαο
ἤματι τῶι, ὅτε δὴ κατέβην δόμον "Αϝιδος εἴσω
νόστον ἑταίροισιν διζήμενος ἠδ' ἐμοὶ αὐτῶι.
ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἤδη 254ᵇ sq. = Ω 635 sq.
ὕπνωι ὕπο γλυκερῶι ταρπώμεθα κοιμηθέντε."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„εὐνὴ μὲν δὴ σοί γε τότ' ἔσσεται, ὁππότε θυμῶι
σῶι ἐθέληις, ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ 'ποίησαν ἱκέσθαι 258 sq. cf. δ 475 sq.
ϝοῖκον ἐϋ κτίμενον καὶ σὴν εἰς πατρίδα γαῖαν· 259 = δ 476
ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῶι, 260 = τ 485
ϝείπ' ἄγε μοι τὸν ἄεθλον, ἐπεὶ καὶ ὄπισθεν, ὀΐω,
πεύσομαι, αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔ τι χέρειον."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις 'Οδυσσεύς·
„δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρύνουσα κελεύεις

244. 'ϝρύσσατ'(ο) § 293] ῥύσατ'. ‖ 245. ζεύγνυσθ' Ryl. F P] ζεύξασθ' G. ‖ 249. ἔσται G P] ἐστί Ryl. F. ‖ 251. (')μαντεύσατο G P] μυθήσατο F (cf. ο 172). — Τερεσίαο] cf. κ 492. ‖ 254. ἀλλ' ἔρχευ] cf. ρ 282. ‖ 255. ταρπώμεθα] παυσώμεθα l. a. in Y (cf. Ω 636 δ 295). — κοιμηθέντε P] -ντες G F. ‖ 259. ἐϋ κτίμενον] ἐς ὑψόροφον Ryl. (cf. δ 476). ‖ 264. τ' ἄρ'(α)] γὰρ Ryl. U (cf. Σ 182). — ὀτρύνουσα U] -νέουσα Ryl. G F P (cf. vs. 16).

243—246. Absurda haec poetae eiusve auditoribus videri nihilo magis potuerunt quam posteris sol est visus per triduum dormitans dum Iuppiter visit Alcmenen, vel Hebraeis sol cursum sistens dum cum Amoritis pugnarunt Israelitae (Ios. 10 § 12). Praeterea cf. sol solito citius occidens Σ 240. Nihil enim non possunt di et Minervae Ulixes semper curae fuit. Poeta autem sic pingit tempus familiaribus herois praelongum visum, per quod coniuges inter se amplexi et temporis omnis obliti in megaro sederunt. Cf. ν 30.

243. ἐν περάτηι] †, *in horizonte?*
— δολιχὴν] *ita ut diuturna fieret, diu.* De adiectivi usu cf. μ 172.
— 'Ηόα] § 77, item vs. 246.
244. ἐπ' 'Ωκεανῶι] cf. μ 1—4.
— ἔα'(ε)] § 191.
251—258. Cf. κ 490 sqq.
260—262. *Sed quoniam eam rem compertam habes, cuius certiorem te fecit deus, dic age quid igitur etiam superest agendum.*

ϝειπέμεν'; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ἐπικεύσω.
οὐ μέν τοι θυμὸσ κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸσ
χαίρω, ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ϝάστε' ἄνωγε
ἐλθέμεν', ἐν χείρεσσιν ἔχοντ' ἐΰῆρεσ ἐρετμόν, 268 sq. cf. λ 121 sq.
εἰσ ὅ κε τοὺσ ἀφίκωμαι, οἳ οὐ ϝίσσασι θάλασσαν
ἀνέρεσ οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσι· 270-272 = λ 123 sqq.
οὐδ' ἄρα τοὶ ϝίσσασι νέασ φοινικοπαρῄουσ
οὐδ' ἐΰῆρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
σῆμα δέ μοι τόδ' ἔϝειπεν ἀριφραδέσ, οὐδέ σε κεύσω· 273 sq. cf. λ 126 [sq. 273 cf. ψ 326
ὁππότε κεν δή μοι ξυμβλήμενοσ ἄλλοσ ὁδίτησ 273ª = ω 329
φήηι ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμωι ὤμωι, 275 = λ 128
καὶ τότε δὴ γαίηι πήξαντ' ἐκέλευσεν ἐρετμόν, 276 sq. cf. λ 129 sq.
ῥέξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ϝάνακτι,
ἀρνειὸν ταῦρόν τε συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον, 278-280 = λ 131 sqq.
ϝοίκαδ' ἀποστείχειν ϝέρδειν θ' ἱερὰσ ἑκατόμβασ
ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
πᾶσι μάλ' ἑξείησ. θάνατοσ δέ μοι ἐξ ἁλὸσ αὐτῶι 281 sq. cf. λ 134 sq.
ἀβληχρὸσ μάλα τοῖοσ ἐλεύσεται, ὅσ κέ με πέφνηι
γήρα' ὕπο λιπαρῶι ἀρημένον, ἀμφὶ δὲ λαοὶ 283 sq.ª = λ 136 sq.
ὄλβιοι ἔσσονται. τὰ δέ μοι 'φάτο πάντα τελεῖσθαι."
  τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια·
„εἰ μὲν δὴ γῆράσ γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
ϝελπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι." 287ª = β 280
  ὧσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον·
τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸσ ἤντυον εὐνὴν
ϝεσθῆτοσ μαλακῆσ, δαΐδων ὕπο λαμπομενάων. 290ᵇ = Σ 492

266. θυμὸσ κεχαρήσεται Ryl. G F] -μῶι -σεαι P. || 271. ϝίσσασι] γ' ἴσασι vel γε ἴσασι (G) Ω. Cf. λ 124 ξ 189. — φοινικοπαρηίουσ] κυανοπρωρείουσ G (cf. γ 299). || 276. δὴ G P] μεν Ryl., μ' ἐν F. || 277. ῥέξανθ'(-ντα) X] ἔρξαιθ' Ryl. G F P. || 281. ἐξ ἁλὸσ] *ἔξαλοσ? Cf. comment. ad λ 134. || 286. ἄρειον] ὀπίσσω G. || 289. ἤντυον (ἔντ.) Ryl. H] ἔντυνον G F (ἔρτυον P).

267—284. Cf. λ 121—137. — His auditis Penelope maritum in nova pericula (cf. v. 249) dimittere poterit secura; scit enim deos in melius cuncta esse conversuros.

268. ἐλθέμεν'(αι)] § 125.

284. τελεῖσθαι] § 147.

289. τόφρα — ἤντυον] *interim ... paraverant.* De Euryclea Eurynomae adiuncta cf. quae ad α 429—433 sunt annotata.

290. ϝεσθῆτοσ] *vestis stragulae.* Quae non nisi h. l. apud Homerum est huius vocis vis.

αὐτὰρ ἐπεὶ ’στόρεσαν πυκινὸν λέχοσ ἐγκονέουσαι, 291 = η 340
γρῆϋσ μὲν κείουσα πάλιν ϝοῖκόνδ’ ἐβεβήκει,
τοῖσιν δ’ Εὐρυνόμη θαλαμηπόλοσ ἡγεμόνευε
ἐρχομένοισι λέχοσδε, δάοσ μετὰ χερσὶν ἔχουσα· 294[b] cf. Ω 647
εἰσ θάλαμον δ’ ἀγαγοῦσα πάλιν ’κίεν.

οἱ μὲν ἔπειτα
ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.
αὐτὰρ Τηλέμαχοσ καὶ βουκόλοσ ἠδὲ συβώτησ 297 = χ 454
’παῦσαν ἄρ’ ὀρχηθμοῖο πόδασ, ’παῦσαν δὲ γυναῖκασ,
αὐτοὶ δ’ ηὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα. 299 cf. κ 479
τὼ δ’ ἐπεὶ οὖν φιλότητοσ ἐταρπήτην ἐρατεινῆσ,
’τερπέσθην μύθοισι πρὸσ ἀλλήλουσ ἐνέποντε· 301 cf. Λ 643
ἡ μέν, ὅσ’ ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο δῖα γυναικῶν
ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶσ’ ἀΐδηλον ὅμιλον, 303 cf. π 29
οἳ ϝέθεν εἵνεκα πολλά, βόασ καὶ ϝίφια μῆλα,
ἔσφαζον, πολλὸσ δὲ πίθων ἠφύσσετο ϝοῖνοσ·
αὐτὰρ ὃ διογενὴσ Ὀδυσεύσ, ὅσα κήδε’ ἔθηκε
ἀνθρώποισ’ ὅσα τ’ αὐτὸσ ὀϊζύσασ ἐμόγησε, 307 cf. δ 152
πάντ’ ἔλεγ’· ἡ δ’ ἄρ’ ἐτέρπετ’ ἀκούουσ’ οὐδέ ϝοι ὕπνοσ
’πίπτεν ἐπὶ βλεφάροισι, πάροσ καταλέξαι ἅπαντα.
ἤρξατο δ’, ὡσ πρῶτον Κίκονασ ’δάμασ’, αὐτὰρ ἔπειτα
ἦλθ’ εἰσ Λωτοφάγων ἀνδρῶν πίειραν ἄρουραν·
ἠδ’ ὅσα Κύκλωψ ’ϝέρξε, καὶ ὡσ ἀπετίσατο ποινὴν 312[a] cf. ι 435

296. In hoc versu finem habere Odysseam Aristoph. et Ar. statuisse feruntur. Hic tamen solos ψ 310—343 et ω 1—204 damnabat; omnia autem quae sequuntur abici ne poterant quidem, nisi vs. 295 pro μὲν legeretur δ’ ἄρ’(α), quod suasit Kirchhoff. || 301. ἐνέποντε H[1]] -ντεσ G F P. || 306. ὃ] om. Ryl. U. || 310—343. Ar. — ut ἀνακεφαλαίωσιν καὶ ἐπιτομὴν τῆσ Ὀδυσσείασ habentes (cf. Ο 56—77). || 311. ἦλθ’ ε(ἰ)σ Ryl. P] ἤλθεν G F.

296. θεσμόν] *locum*. Vox apud H. non nisi h. l. obvia; apud recentiores translata significat *institutum* (h. VIII 16 al.).

298 sq. ’παῦσαν] *interim desierant*. Non tunc demum desierunt; nam usque ad seram noctem eos saltasse poeta velle non potuit.

305. Cf. ι 469.

306. διογενήσ] § 21.

310. ’δάμασ’(ε)] Ismarum enim urbem expugnavit, puberes interfecit, mulieres abduxit (ι 40—42). Quod dein a gente vicina Achivi sunt profligati (ι 59—61), id nunc neglegitur.

312. ἀπετίσατο] *ultus est* (Ulixes). Bis mutatur subiectum. Medium ἀποτίσασθαι etiam ceteris locis cunctis (α 268 γ 216 al.) valet *ulcisci*.

ἰφθίμων ἑτάρων, οὐσ ἤσθιεν οὐδ' ἐλέαιρε·
ἠδ' ὡσ Αἴολον ἵκεθ', ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο 314ᵇ = υ 372
καὶ 'πέμπ', οὐδέ πω αἶσα φίλην εἰσ πατρίδ' ἱκέσθαι
ἤην, ἀλλά μιν αὖτισ ἀναρπάξασα θύελλα 316ᵇsq. = δ 515sq.
πόντον ἔπ' ἰχθυόεντα 'φέρεν βαρέα στενάχοντα·
ἠδ' ὡσ Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανε, 318 cf. κ 82ᵃ
319 *οἳ νῆάσ τ' ὄλεσαν καὶ ἐϋκνήμιδασ ἑταίρουσ·*
321 *καὶ Κίρκησ κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε,*
ἠδ' ὡσ εἰσ Ἄϝιδοσ δόμον ἤλυθεν ἠερόεντα 322 cf. κ 512
ψυχῆι χρησόμενοσ Θηβαίου Τερεσίαο 323 cf. κ 492
νηῒ πολυκλήϊδι καὶ εἴσϝιδε πάντασ ἑταίρουσ
μητέρα θ' ἥ μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα· 325ᵇ = α 435
ἠδ' ὡσ Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἄκουσε,
ὥσ θ' ἵκετο Πλαγκτὰσ πέτρασ δϝεινήν τε Χάρυβδιν
Σκύλλην θ', ἣν οὔ πώ ποτ' ἀκήριοι ἄνδρεσ ἄλυξαν·
ἠδ' ὡσ Ἠελίοιο βόασ κατέπεφνον ἑταῖροι,
ἠδ' ὡσ νῆα θοὴν ἔβαλε ψολόεντι κεραυνῶι
Ζεὺσ ὑψιβρεμέτησ, ἀπὸ δ' ἔφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι 331ᵇ cf. ε 110
πάντεσ ὁμῶσ, αὐτὸσ δὲ κακὰσ ὑπὸ κῆρασ ἄλυξε·
ὥσ θ' ἵκετ' Ὠγυγίην νῆσον Νύμφην τε Καλυψώ,
ἣ δή μιν κατέρυκε λιλαιομένη πόσιν εἶναι 334ᵇ sq.ᵃ cf. α 15
ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι καὶ ἔτρεφεν ἠδέ ϝ' ἔφασκε 335ᵇ cf. ε 135 η 256

316. *ἤην*] *ἔπλετο* Nauck (cf. § 302). || 317. *βαρέα* Ryl. G F] *μεγάλωσ* P, *μεγάλα* H (cf. δ 516). || 318. *ἀφίκανε* Ryl. G P] *-κοντο* F. || 319. In H^2 U^2 i subiungitur versus (320): *πάντασ, Ὀδυσσεὺσ δ' οἶοσ ὑπέκφυγε νηῒ μελαίνηι.* Om. Ryl. G F P. || 322. **Ἄϝιδοσ*] *Ἀΐδαο* (G^1 P) vel *-δεω*. Cf. § 55 et λ 635. — *ἠερόεντα* l. a.] *εὐρώεντα* Ω (cf. Υ 65). || 323. *Τερεσίαο*] cf. κ 492. || 326. *ἀδινάων*] *ἀλιάων* Bothe (cf. comment.). || 331. *ἔφθιθεν*] cf. ε 110. || 332 sq. *ἄλυξε·* | *ὥσ θ' ἵκετ'(ο)*] *ἀλύξασ ἵκετ' ἐσ* Ryl. || 335. *ϝ'(ε)*] add. Bentley; cf. ε 135.

318 sq. Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην . . . οἳ] pronomen refertur ad vocem Λαιστρυγόνασ, quod gentis nomen inest adiectivo Λαιστρυγονίηι. De qua dictionis neglegentia cf. E 638.

324. πολυκλήϊδι] cf. Π 170.

325. ἔτικτε] cf. vs. 178.

326. ἀδινάων] insolita h. l. adiectivi vis. Ad *vocis sonum* referendum videtur, *cantu* igitur *continuo* vicina cuncta personare Sirenes dici. *Crebrae* (sive *densae*) quidem dici non potuerunt, nam *duas* Sirenes poeta norat solas (cf. μ 39, 52 et § 52), posteri autem *tres*, neque contextui adiectivum *creber* est aptum.

328. ἀκήριοι] cf. E 812.

330. ψολόεντι] *torrido?* Fulminis hoc epitheton redit ω 539 h. Ven. 289.

333. Καλυψώ] § 77.

335. σπέεσι] § 71.

ϑησέμεν' ἀϑάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα, 336 = ε 136 η 257
ἀλλά ϝοι οὔ ποτε ϑυμὸν ἐνὶ στήϑεσσιν ἔπειϑε· 337 cf. η 258
ἠδ' ὡσ εἰσ Φαίηκασ ἀφίκετο πολλὰ μογήσασ, 338[b] cf. ο 489
οἵ δή μιν περὶ κῆρι ϑεὸν ὣσ 'τιμήσαντο 339 sq. cf. ε 36 sq. 339 = τ 280
καὶ 'πέμψαν σὺν νηΐ φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν,
χαλκόν τε χρυσόν τε ϝάλισ ϝεσϑῆτά τε δόντεσ. 341 = ε 38
τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπε ϝέποσ, ὅτε ϝοι γλυκὺσ ὕπνοσ 342[b] sq.[a] cf. Ψ 232[b]
λυσιμελὴσ ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα ϑυμοῦ. 343[b] = Ψ 62

Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ϑεὰ γλαυκῶπισ Ἀϑήνη· 344 cf. β 382
ὁππότε δή ῥ' Ὀδυσῆα ἐϝέλπετο ϝὸν κατὰ ϑυμὸν 345[b] = Ν 8
εὐνῆσ ϝῆσ ἀλόχου ταρπήμεναι ἠδὲ καὶ ὕπνου,
αὐτίκ' ἀπ' Ὠκεανοῦ χρυσόϑρονον ἠριγένειαν 347 cf. χ 197 sq.
ὦρσεν, ἵν' ἀνϑρώποισι φάοσ φέροι. ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺσ
εὐνῆσ ἐκ μαλακῆσ, ἀλόχωι δ' ἐπὶ μῦϑον ἔτελλε·
„ὦ γύναι, ἤδη μὲν πολέων κεκορήμεϑ' ἀέϑλων
ἀμφοτέρω, σὺ μὲν ἐνϑάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
κλαίουσ', αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺσ ἄλγεσι καὶ ϑεοὶ ἄλλοι
ϝιέμενον 'πεδάεσκον ἐμῆσ ἀπὸ πατρίδοσ αἴησ.
νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἱκόμεϑ' εὐνήν,
κτήματα μέν, τά μοι ἔστι, κομιζέμεν' ἐν μεγάροισι,
μῆλα δ', ἅ μοι μνηστῆρεσ ὑπερφίαλοι κατέκειραν,
πολλὰ μὲν αὐτὸσ ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
δώσουσ', εἰσ ὅ κε πάντασ ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλουσ.
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἀγρὸν ἄπειμι
ὀψόμενοσ πατέρ' ἐσϑλόν, ὅ μοι πυκινῶσ ἀκάχηται·

337. (ϝ)οι Nauck] τῶι Ryl., τοῦ Ω. || 342. τοῦτ'] τοῦτο δ' F M X (fuitne l. a. τοῦτο δὴ ὕστατον?). — εἶπε] neglecto ϝ. || 348. ἀνϑρώποισι] ἀϑανάτοισι Ryl. (cf. Β 49). || 354. ἀμφοτέρω Ryl. U] -ροι G F P. || 358. ἐπαύλουσ Ryl. G F] ἐναύλουσ P (cf. Π 71). || 359. ἄπειμι] ἴω. Ryl. U[1]

336. ϑησέμεν'(αι)] § 125.
343. λυσιμελήσ] cf. δ 794.
347–349 Cf. vs. 243–246.
347. ἠριγένειαν] cf. χ 197.
348. φάοσ] § 71.
353. 'πεδάεσκον] § 191
356–358. Cf. υ 51 et σ 281 sq.
357 αὐτὸσ ἐγὼ ληΐσσομαι] *expeditionibus in regiones longinquas susceptis* (non in insulas ipsius dicioni subditas) *praedando compensabo*. Cf. γ 72–74.
— ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ | δώσουσ'(ι)] *praeterea ipsi Achivi* — mortuorum singulorum agnati — *mihi dabunt alia*.
359 sq. Cf. vs. 138 sq.

σοὶ δέ, γύναι, τόδ' ἐπιστέλλω, πινυτῆι περ ἐούσηι· —
αὐτίκα γὰρ φάτισ εἶσιν ἅμ' ἠελίωι ἀνιόντι 362ᵇ = Σ 186
ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓσ ἔκτανον ἐν μεγάροισι· —
εἰσ ὑπερῶϊ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ 364 = δ 751
ἧσθαι, μηδέ τινα προτιόσσεο μηδ' ἐρέεινε." 365 cf. η 31
ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλά, 366ᵇ = Γ 328
ὦρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην, 367 cf. χ 435
πάντασ δ' ἔντε' ἄνωγεν ἀρήϊα χερσὶν ἑλέσθαι.
οἳ δέ ϝοι οὐκ ἀπίθησαν, ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῶι,
ὤϊξαν δὲ θύρασ, ἐκ δ' ἤϊσαν· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύσ. 370 cf. ω 501 · 370ᵃ cf. α 436
ἤδη μὲν φάοσ ἦϊ' ἐπὶ χθόνα, τοὺσ δ' ἄρ' Ἀθήνη
νυκτὶ κατακρύψασα θοῶσ ἐξῆγε πόληοσ.

νέκυια δευτέρα.

ω ψυχὰσ δ' Ἑρμείασ Κυλλήνιοσ ἐξεκαλεῖτο
ἀνδρῶν μνηστήρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶ
καλὴν χρυσείην, τῆι τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει 3ᵇ sq. = Ω 343 sq.
ὧν ἐθέληι, τοὺσ δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντασ ἐγείρει.
τῆι ῥ' ἄγε κινήσασ, ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο.
ὡσ δ' ὅτε νυκτερίδεσ μυχῶι ἄντρου θεσπεσίοιο 6ᵇ = ν 363
τρίζουσαι ποτάονται, ἐπεί κέ τισ ἀποπέσηισι

361. τόδ'(ε) Ryl. F] τάδ' G P. — ἐπιστέλλω Ryl. G] ἐπιτέλλω Ω. Cf. Δ 384. || 364 sq. Del. criticus apud Nauckium, τάδε vs. 361 interpretatus τὰ ἐνθαδί. || 370. ἤϊσαν § 308] ἤϊον. || 371. ἦϊ'(ε) (ἤιεν) Cobet] ἤεν. Cf. σ 253 et § 308. || 1—204. Ar. —— || 1. *ψυχὰσ δ' Ἑρμείασ] Ἑρμῆσ δὲ ψυχὰσ. Cf. vs. 10 et § 58. — ἐξεκαλεῖτο] ἐξεκάλεσσε Barnes. || 2. μνηστήρων] ἡρώων Diod. Sic. I 96 (cf. vs. 25). || 4. ἐθέληι H] -ει G F P (cf. Ω 344). — In K et in marg. H additur: τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺσ Ἀργειφόντησ (= Ω 345).

366. ἐδύσετο] § 152.

372. νυκτὶ κατακρύψασα] i. q. alibi dicitur ἠέρι κρύψαι (Γ 381 η 15 al.). Nunc *noctem* commemorat poeta, ut lucis matutinae cetera cuncta iam illustrantis fiat oppositio.

1—5. De *Mercurio* cf. quae ad Ω 333 sqq. sunt annotata; *Cyllenius* audit etiam h. Merc. 304, 318, 387, 408 XVII 1, XVIII 31.

4. ὑπνώοντασ] § 190.

5—9. Comparationem ex ipsa vita desumtam suo pretio ei soli possunt aestumare qui vespertilionum coloniam in caverna sedes habentem viderunt et audiverunt. Celebratissima caverna ea, quae est prope Belgicum pagum Han, olim id quod poeta dicit spectaculum praebebat visentibus: postea tenebrarum incolas fugavit lux electrica. De stridula animarum voce cf. Ψ 101.

7. ποτάονται] § 216.

— ἀποπέσηισι] § 21.

ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρησ, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται·
ὣσ αἳ τετριγυῖαι ἅμ' ἤϊσαν, ἦρχε δ' ἄρα σφι
Ἑρμείασ ἀκακῆτα κατ' ἠερόεντα κέλευθα. 10ᵃ cf. Π 185 10ᵇ = υ 64
πὰρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῖο ῥοὰσ καὶ Λευκάδα πέτρην,
ἠδὲ παρ' Ἠελίοιο πύλασ καὶ δῆμον ὀνείρων
ἤϊσαν· αἶψα δ' ἵκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα, 13ᵇ = λ 539
ἔνθα τε ναίουσι ψυχαί, ϝείδωλα καμόντων. 14 cf. Ψ 72
ηὗρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδα' Ἀχιλῆοσ 15-18 = λ 467 sqq.
καὶ Πατροκλέεοσ καὶ ἀμύμονοσ Ἀντιλόχοιο
Αἴαντόσ θ', ὃσ ἄριστοσ ἔεν ϝεῖδόσ τε δέμασ τε
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
ὣσ οἳ μὲν περὶ κεῖνον ὁμίλεον· ἀγχίμολον δὲ 19ᵃ cf. Π 644
ἤλυθ' ἔπι ψυχὴ Ἀγαμέμνονοσ Ἀτρεΐδαο 20 cf. λ 387 20ᵃ cf. Ψ 65
ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσοι ἅμ' αὐτῶι 21 sq. = λ 388 sq.
ϝοίκωι ἔν Αἰγίσθοιο 'θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλεΐωνοσ·
„Ἀτρεΐδη, περὶ μέν σε 'φάμεν Διὶ τερπικεραύνωι
ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἤματα πάντα,
οὕνεκα πολλοῖσίν τε καὶ ἰφθίμοισ' ἐϝάνασσεσ 26 cf. τ 110
δήμωι ἔνι Τρώων, ὅθ' ἐπάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί. 27 = γ 220

9. τετριγυῖαι] κεκριγυῖαι Etym. M. 539, 1. || 10. ἠερόεντα] εὐρώεντα Ω (εὐρόεντα U). Cf. Υ 65. || 11. Ὠκεανοῖο Ryl. et schol. Alcman] -νοῦ τε. || 20. ἤλυθ'] ἤλθεν Ryl. (cf. Ψ 65). || 21. ἄλλαι] -οι n. — ὅσ(σ)αι Ryl. F M U n] -σαι G P. Cf. λ 388. || 23. Πηλεΐωνοσ] -δαο Ryl.

8. ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρησ] *de serie e rupe suspensa.* Vox ὁρμαθόσ †, cf. Ar. Lys. 647 Ran. 914 Plut. 765, ὅρμοσ Σ 401 al.

10. ἀκακῆτα] cf. Π 185.

11—15. In Oceani ora occidentali sunt sedes mortuorum; cf. λ 13 sqq.; rupis etiam κ 515 commemoratae nomen Λευκάσ alibi apud H. non invenitur (idemne primitus valens quod *Sirenum littus* μ 45?), neque *porta Solis*; sed contextus indicat eam portam significari qua sol abditur occidens, ἀπ' ἀντολάων (μ 4) toto caelo distantem. Huic igitur portae vicina fuit regio *somniorum*, de qua cf. τ 562—569 et de *somniis* suam vitam extra homines viventibus Ψ 62—101. Prati ἀσφοδελοῦ mentio fit etiam λ 539. Sed de mortuorum *nondum sepultorum* animis haec narrari iure suo miratus est Aristarchus; cf. Ψ 72—74 et — qui versus plus valent, quoniam eiusdem sunt carminis, — λ 51 sqq. Quae res fugitne eum cui haec debentur — sive Odysseae poeta hic fuit sive imitator — an consulto est neglecta, ut et altera haec νέκυια intra carminis ambitum posset recipi?

14. καμόντων] cf. Γ 278.

15. Πηληϊάδα'(ο)] § 55.

16. Πατροκλέεοσ] § 73.

17. ἔεν] § 802.

21 sq. Cf. λ 388 sq.

ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶϊ παραστήσεσθαι ἔμελλε
μοῖρ' ὀλοή, τὴν οὔ τισ ἀλεύατο, ὅσ κε γένηται.
ὠσ ὄφελεσ τιμῆσ ἀπονήμενοσ, ἧσ περ ἄνασσεσ,
δήμωι ἔνι Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν· 31^{b} cf. Β 359
τῶι κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί, 32 sq. cf. α 239 sq.
ἠδέ κε καὶ σῶι παιδὶ μέγα κλέοσ ἤρε' ὀπίσσω·
νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστωι θανάτωι εἵμαρτο ϝαλῶναι.“ 34 cf. Φ 281
τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
„ὄλβιε Πηλέοσ υἱέ, θεοῖσ' ἐπιϝείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ὃσ 'θάνεσ ἐν Τροίηι ϝεκὰσ Ἄργεοσ· ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
'κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἷεσ ἄριστοι
μαρνάμενοι περὶ σεῖο, σὺ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίησ 39^{b} sq. cf. Π 775 sq.
'κεῖσο μέγασ μεγαλωστί, λελασμένοσ ἱπποσυνάων.
ἧμεσ δὲ πρόπαν ἦμαρ ἐμαρνάμεθ'· οὐδέ κε πάμπαν
'παυσάμεθα πτολέμοι', εἰ μὴ Ζεὺσ λαίλαπ' ἔπαυσε.
αὐτὰρ ἐπεί σ' ἐπὶ νῆασ ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι καθήραντεσ χρόα καλὸν 44^{a} cf. Σ 233
ὕδατί τε λιαρῶι καὶ ἀλείφατι· πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ
δάκρυα θέρμ' ἔχεον Δαναοὶ 'κείροντό τε χαίτασ. 46^{a} cf. Η 426
μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸσ ἦλθε σὺν ἀθανάτηισ' ἁλίηισι 47 cf. 55 47^{b} cf. Σ 86
ἀγγελίησ ἀΐουσα· βοὴ δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρει 48^{b} cf. Λ 500
θεσπεσίη, ὑπὸ δὲ τρόμοσ ἔλλαβε πάντασ Ἀχαιούσ. 49 cf. Γ 34
καί νύ κ' ἀναΐξαντεσ ἔβαν κοίλασ ἐπὶ νῆασ,

---

28. πρῶϊ F] πρῶτα G P. ‖ 29. ἀλεύατο Thiersch] -εται (-αται P^1 M). Cf. § 180. ‖ 30. ἧσ G^2 F P] ἧ G^1. Utrumvis molestum, sonus ϝ autem verbi ϝανάσσειν neglectus est; *ὠσ ἐϝάνασσεσ (*honeste, ut vixisti, sic mortem obire*)? Naber ἧσ περ ἔχεσκεσ. ‖ 32. Om. G U^1. ‖ 33. ἤρε'(ο) § 284] ἤρα' Ω (ἤραθ' F M, ex ηραο corruptum; hinc, post paradiorthosin, ἤρατ' P). ‖ 36. θεοῖσ' ἐπιϝείκελ'(ε)] μέγα φέρτατ' G (cf. λ 478). ‖ 39. δ' ἐν G^2 F] δὲ Ryl. G^1 P. Cf. Θ 337. ‖ 45. ἀμφὶ Ryl. G F P] ἀμφὶσ M X (ut η 4). Cf. § 316[1]. ‖ 46. (')κείροντο Ryl. U Eust.] -ραντο Ω. ‖ 48. ἐπὶ πόντον] ἄσβεστοσ G (cf. Λ 500). ‖ 49. ὑπὸ Ryl. G F] ἐπὶ P. — ἔλλαβε Ryl. P] ἤλυθε G F. Cf. Γ 34 et κ 31.

---

30. ἧσ] genitivus insolita ratione adhibitus (cf. Υ 181).

33. ἤρε'(ο)] § 284.

34. σε . . . εἵμαρτο ϝαλῶναι] cf. Φ 281.

37. ὃσ] *qui = quia* (cf. vs. 31 sqq.).

— ϝεκὰσ Ἄργεοσ] *procul a patria tua Argo Pelasgico*. Cf. Β 681 Ζ 456.

40. μέγασ μεγαλωστί] cf. Η 39.

— ἱπποσυνάων] cf. Λ 521 sq.

41. ἧμεσ] § 92.

42. πτολέμοι'(ο)] § 59.

— λαίλαπ'(ι)] § 13. Cum hac procella comparetur ea cuius in Iliade post mortem Patrocli facta est mentio (cf. Ρ 243).

46. 'κείροντό τε χαῖτασ] cf. Γ 273.

50—57. Achillis corpus in castris collocatum cum viserunt deae mari-

εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε παλαιά τε πολλά τε ϝειδώσ, 51ᵇ = β 188
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη ᾿φαίνετο βουλή· 52 sq. = Η 325 sq.
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε·
‚ἴσχεσθ᾽, Ἀργέῖοι· μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν· 54 cf. Γ 82
μήτηρ ἐξ ἁλὸσ ἥδε σὺν ἀθανάτηισ᾽ ἁλίηισι 55 cf. 47
ἔρχεθ᾽ ἑϝοῦ παιδὸσ τεθνηότοσ ἀντιάουσα.‘ 55ᵇ cf. Σ 86
„ὣσ ἔφαθ᾽· οἳ δ᾽ ἔσχοντο φόβου μεγάθυμοι Ἀχαιοί. 57ᵃ = Γ 84
ἀμφὶ δέ σ᾽ ἔστησαν κοῦραι ἁλίοιο γέροντοσ
οἶκτρ᾽ ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ᾽ ἄμβροτα ϝείματ᾽ ἕϝεσσαν· 59ᵃ cf. δ 719, 59ᵇ cf. Π 670
Μοῦσαι δ᾽ ἐννέα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ϝοπὶ καλῆι 60 cf. Α 604
᾿θρήνεον. ἔνθα κεν οὔ τιν᾽ ἀδάκρυτόν γ᾽ ἐνόησασ
Ἀργεΐων· τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λιγεῖα.
ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μέν σε ὁμῶσ νύκτασ τε καὶ ἦμαρ 63ᵇ = Ε 490
᾿κλαίομεν ἀθάνατοί τε θεοὶ θνητοί τ᾽ ἄνθρωποι· 64 cf. h. Merc. 9
ὀκτωκαιδεκάτηι δὲ ᾿δόμεν πυρί, πολλὰ δέ σ᾽ ἀμφὶ
μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα καὶ ϝέλικασ βοῦσ.
᾿καίεο δ᾽ ἐν ϝεσθῆτι θεῶν καὶ ἀλείφατι πολλῶι
καὶ μέλιτι γλυκερῶι· πολλοὶ δ᾽ ἥρωεσ Ἀχαιοὶ
τεύχεσιν ἐρρώσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,

55. σὺν Ryl. G P] μετ᾽ F. ‖ 56. ἔρχεθ᾽ ἑϝοῦ (τ᾽ ἑϝοῦ) Bekker] -ται οὗ. ‖ 62. ὑπώρορε G] ἐπώρορε F P, ἐπόρνυε (immo -νυτο) l. a. apud Eust. ‖ 65. δέ σ᾽ ἀμφί(σ) M D U] δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῶι Ryl. G F P. De ἀμφί(σ) particula cf. vs. 45 et § 316¹. ‖ 67. ἐν Bekker] ἐν τ᾽.

nae, Achivi profugerunt perterriti, ut in naves se conicerent, ab ipsis iam dis peti se rati. At Nestor *„quo ruitis!"* clamavit: *„non hostilia haec sunt numina: ipsa est Thetis, mortui mater!"* — Poeta ἐπὶ νῆασ dicens locum ubi mortui herois corpus propositum fuit a navibus et ab ipso littore aliquantum remotum cogitavit. Cf. Ψ 13.

56. τεθνηότοσ] § 160. — ἀντιάουσα] § 191.

57. φόβου] cf. κ 117.

60 sq. In herois incomparabilis funere nenias cecinerunt praeficae caelestes, θρήνοιο ἔξαρχοι (cf. Ω 721 sq.). Novem autem Musas nunc commemorans poeta non negat etiam plures fuisse, sed numerale id valet quod θ 258 κριτοὶ ἐννέα πάντεσ sive *novem e pluribus selecti*. Item Η 161 al. — Novem nomina cognita habuit Hesiodus (cf. Theog. 77—79).

62. ὑπώρορε] de praepositionis vi cf. Σ 570, de ipso verbo Ν 78. — Μοῦσα] *cantus*. Cf. Β 426.

63. Temporis hoc spatium nihil habet quod suspicionem moveat vel vituperetur. Ut Patrocli (cf. Τ 38 sq.) et Hectoris (cf. Ω 413 sq., 664), sic Achillis corpus ne putresceret caverunt numina. Cf. autem Η 85.

65—68. Cf. Ψ 170.

68—70. Cf. Ψ 129—134 et Verg. Aen. XI 188—190.

πεζοί θ' ἱππῆέσ τε· πολὺσ δ' ὀρυμαγδὸσ ὀρώρει. 70 = *B* 810
αὐτὰρ ἐπεὶ δή σε φλὸξ ἤνυσεν Ἡφαίστοιο,
ἠῶθεν δή τοι 'λέγομεν λεύκ' ὀστέ', Ἀχιλλεῦ,
ϝοίνωι ἒν ἀκρήτωι καὶ ἀλείφατι. 'δῶκε δὲ μήτηρ
χρύσεον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον 74ᵃ cf. *Ψ* 92
'φάσκ' ἔμεναι, ϝέργον δὲ περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο.
ἐν τῶι τοι κεῖται λεύκ' ὀστέα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
μίγδα δὲ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντοσ,
χωρὶσ δ' Ἀντιλόχοιο, τὸν ἔξοχα 'τῖεσ ἁπάντων
τῶν ἄλλων ἑτάρων μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα. 79 cf. *Ω* 575
ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
'χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸσ στρατὸσ αἰχμητάων
ἀκτῆι ἔπι προεχούσηι, ἐπὶ πλατέ' Ἑλλησπόντωι, 82ᵇ = *H* 86
ὥσ κεν τηλεφανὴσ ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
τοῖσ' οἳ νῦν γεγάασι καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται.
μήτηρ δ' αἰτήσασα θεοὺσ περικαλλέ' ἄεθλα
'θῆκε μέσωι ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
ἤδη μὲν πολέων τάφωι ἀνδρῶν ἀντεβόλησασ 87 cf. λ 416
ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆοσ
ζώννυνταί τε νέοι καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα·
ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ϝιδὼν 'θηήσαο θυμῶι, 90 cf. λ 418
οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα

---

70. Om. F (in marg. add.) k. || 75. περικλυτοῦ] -τὸν H² (cf. *Z* 324 *H* 299 *I* 121 *Σ* 449). Cum vulgata cf. θ 287 al. || 76. κεῖται] *κέαται? || 78 sq. Om. Ryl. propter homoeoteleuton. || 87. ἀντεβόλησασ F] -σα G P (cf. λ 416). || 88. ὅτε κέν ποτ'(ε)] corrupta esse testantur qui adiuncti sunt indicativi; aptum foret e. g. ἦ γὰρ θάμ' vel πάντηι γάρ. || 90. 'θηήσαο Ryl. G F¹ P] ἐτεθήπεα F² U n (cf. v. l. vs. 87 et ζ 166).

73—77. Cf. Ψ 91. — Dionysus hanc urnam a Vulcano acceptam Thetidi dono dederat — quando? „Tum cum Lycurgum effugiens ab ea comiter est receptus" (cf. Z 130—140) respondebat Stesichorus (cf. schol. Ψ 92). Neque aliter rem sibi informasse videtur is qui hos versus fecit, sive ipse hic fuit poeta Odysseae, sive postmodo haec (et vicina) sunt inserta. Ceterum fabularum contaminationem haec verba produnt; nam et *Dionysus* ad Thetidem confugit et *Vulcanus*, hic autem cum apud eam degit varia cudit artis opera (cf. Σ 400 sq.).

82. προεχούσηι] προυχ. Ω.

— πλατέ'(ϊ)] cf. § 71 et de ipsa vi adiectivi H 86.

83 sq. Cf. H 87—91.

85—92. Achilles more solito etiam ludis funebribus, sed splendoris insoliti, honoratus est. Vs. 88 sq. vitiosa est verborum structura.

ἀργυρόπεζα Θέτισ· μάλα γὰρ φίλοσ ἦσθα θεοῖσι.
„ὣσ σὺ μὲν οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλεσασ, ἀλλά τοι αἰεὶ
πάντασ ἐπ' ἀνθρώπουσ κλέοσ ἔσσεται ἐσθλόν, Ἀχιλλεῦ.
αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδοσ, ἐπεὶ πόλεμον 'τολύπευσα; — 95ª cf. Σ 80; 95ᵇ = α 238
ἐν νόστωι γάρ μοι Ζεὺσ 'μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον — 96ᵇ = γ 194
Αἰγίσθοι' ὑπὸ χερσὶ καὶ οὐλομένησ ἀλόχοιο.“ — 97 cf. λ 410
ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον.
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάκτοροσ Ἀργεϊφόντησ,
ψυχὰσ μνηστήρων κατάγων 'Οδυσῆϊ δαμέντων·
τὼ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰθὺσ 'κίον, ὡσ ἐϝιδέσθην,
ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονοσ Ἀτρεΐδαο
παῖδα φίλον Μελανῆοσ, ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·
ξεῖνοσ γάρ ϝοι ἔεν 'Ιθάκηι ἔνι ϝοικία ναίων.
τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
„Ἀμφίμεδον, τί παθόντεσ ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε
πάντεσ κεκριμένοι καὶ ὁμήλικεσ; οὐδέ κεν ἄλλωσ
κρινάμενοσ λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρασ ἀρίστουσ. — 108 cf. δ 530
ἠέ ποθ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσε — 109-112 cf. λ 399 sqq.
ὄρσασ ἀργαλέουσ ἀνέμουσ καὶ κύματα μακρά; — 110 cf. Ξ 254
ἤ ποθ' ἀνάρσιοι ἄνδρεσ ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου — 111 cf. κ 459
βοῦσ περιταμνομένουσ ἠδ' οἰῶν πώεα καλά, — 112 cf. Σ 528 λ 402
ἠὲ μαχειόμενοι πτόλιοσ πέρι ἠδὲ γυναικῶν; — 113 = λ 403
ϝειπέ μοι εἰρομένωι· ξεῖνοσ δέ τοι εὔχομαι εἶναι. — 114ª = ο 263

95. τόδ' ἦδοσ] τὸ ϝῆδοσ? Cf. § 41. ‖ 96. (')μήσατο G F] ἐμήσατο P, Ζεύσ μοι ἐμήσατο Nauck. ‖ 101. ἐϝιδέσθην] ἐσιδέσθην (Ryl. G F P) vel ἰδέσθην (U L W). ‖ 107. ἄλλωσ Ryl. P] ἄλλοσ F. ‖ 109. ἠέ ποθ' (που) F] ἤ ὕμμ'(ε) P. Cf. vs. 111 et ν 357. ‖ 112. ἠδ'—καλά] καὶ ὄϊσ καὶ πίονασ αἶγασ P (ut β 56). ‖ 113. *μαχειόμενοι πτόλιοσ πέρι] περὶ πτόλιοσ μαχεούμενοι. Cf. λ 403.

95—97. *Mihi vero quid prodest bello vicisse?* Misera morte postquam interemtus sum, solus et inhonoratus ad sedes mortuorum abii, ut qui in praeliis victi et caesi canibus relinquuntur lacerandi. De Clytaemestra caedis mariti conscia et participe cf. γ 309 sq.

95. πόλεμον 'τολύπευσα] cf. Σ 367.

97. Αἰγίσθοι'(ο)] § 59.

— οὐλομένησ] § 21.

104. ἔεν] § 302.

106. τί παθόντεσ] cf. Λ 313.

107. ἄλλωσ] i. e. *melius*; cf. Λ 391 et de ipsa re Η 182.

108. κρινάμενοσ] cum ex hoc participio tum e verbo λέγεσθαι efficitur cuiusmodi subiectum mente sit supplendum: *is cui illud officium mandatum fuerit*. Cf. φ 142.

109 et 111. ποθ'(ι)] § 322.

112 sq. Cf. λ 402 sq.

οὐ μέμνησ᾽ ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ — 115ᵃ = ο 18
ὀτρυνέων Ὀδυσῆα σὺν ἀντιθέωι Μενελάωι
Ϝίλιον εἶσ ἅμ᾽ ἕπεσθαι ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν; — 117ᵃ cf. Ν 717
μηνὶ δ᾽ ἐν οὔλωι πάντα ᾽περήσαμεν εὐρέα πόντον,
σπουδῆι παρπεπιθόντεσ Ὀδυσσῆα πτολίπορθον." — 119ᵃ = ψ 37
τὸν δ᾽ αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντοσ·
„μέμνημαι τάδε πάντα, διοτρεφέσ, ὡσ ἀγορεύεισ·
σοὶ δ᾽ ἐγὼ εὖ μάλα πάντα καὶ ἀτρεκέωσ καταλέξω,
ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλοσ, οἷον ἐτύχθη.
᾽μνώμεθ᾽ Ὀδυσσῆοσ δϝὴν οἰχομένοιο δάμαρτα· — 125 cf. υ 290
ἡ δ᾽ οὔτ᾽ ἠρνέετο στυγερὸν γάμον οὔτ᾽ ἐτελεύτα, — 126 cf. α 249
ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
ἀλλὰ δόλον τόνδ᾽ ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ ᾽μερμήριξε· — 128 cf. β 93
στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε, — 129-142 = β 94 sqq.
λεπτὸν καὶ περίμετρον, ἄφαρ δ᾽ ἡμῖν μετέϝειπε·
‚κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρεσ, ἐπεὶ ᾽θάνε δῖοσ Ὀδυσσεύσ,

---

121 Ἀτρεΐδη κύδιστε, ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, — 121 = Β 434

---

115. οὐ § 8] ἦ οὐ. — μέμνησ᾽(αι)] μέμνηι Ω. Cf. Ο 18. ‖ 117. Om. P. ‖ 118. ἐν Ar. (cf. schol. ad Κ 48)] ἄρ᾽ Ω. — πάντα] ἔπειτα Bekker. ‖ 121. Om. Ryl. F M U¹ Z n k. ‖ 124. τέλοσ Ryl. F P] μόρον H (quod cum θανάτοιο iungi nequit).

115—119. A *Nestore*, non ab ipso *Agamemnone* convocata fuisse auxilia, annotarunt veteres, Iliadis conferentes versus Λ 765—770 (Η 127 Ι 252—259). Qui si cum nostro non congruunt, nullius momenti hoc est discrimen nisi iis qui uni eidemque poetae utrumque carmen tribuunt, et ne his quidem grave; sed quidni nullum hic esse discrimen statuimus? Potuit enim poeta noster sumere Agamemnonem et Menelaum iter fecisse ad permovendum Ulixem, dein hunc cum Nestore Graeciam perlustrasse ad copias cogendas. Ceteri enim reges haud illibenter Agamemnoni obtemperaverunt vocanti, Ulixes vero expeditionis socium vix aegre se praestitit. Cuius rei ex recentiorum fabulis bene notae apud Homerum non nisi h. l. fit mentio, Agamemnonis vero hoc ad Ulixem iter commemoratur etiam λ 447 sq., ubi poeta Agamemnonis umbram ad Ulixem dicere fecit: „Penelopen cum puerulo in aedibus tuis reliquimus cum in bellum sumus profecti."

115. οὐ μέμνησ᾽(αι) ὅτε] de hac locutione cf. Ο 18.

118. πάντα . . . εὐρέα πόντον] *totum illud mare latum* — ab Ithaca usque ad [Aulidem? cf. Β 303, hinc ad] Asiae oram. Cf. πάντεσ πολλοί χ 383. Mensis partem longe maiorem non *perficiendo* sed *parando* itineri fuisse insumtam per se intellegitur.

126. ἠρνέετο] § 191.

128—148. Cf. τ 138—156.

μίμνετ' ἐπειγόμενοί περ ἐμὸν γάμον, εἰσ ὅ κε φᾶροσ
ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται,
Λαέρτηι ἥρωΐ ταφήϊον, εἰσ ὅτε κέν μιν
135 μοῖρ' ὀλοὴ καθέληισι τανηλεγέοσ θανάτοιο·
μή τίσ μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιιάδων νεμεσήσηι,
αἴ κεν ἄτερ σπείρου κέεται πολλὰ κτεατίσσασ.'
ὥσ ἔφαθ', ἧμιν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸσ ἀγήνωρ.
ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστόν,
140 νύκτασ δ' ἀλλύεσκεν, ἐπεὶ δαΐδασ παραθεῖτο.
ὥσ τρίϝετεσ μὲν ἔληθε δόλωι καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούσ·
142 ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθε ϝέτοσ καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
144 καὶ τότε δή τισ ἔϝειπε γυναικῶν, ἣ σάφ' ἐϝείδει, 144-146 = β 108 sqq.
145 καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφηύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν.
ὥσ τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκησ.
„εὖθ' ἣ φᾶροσ ἔδειξεν, ὑφήνασα μέγαν ἱστόν,
πλύνασ', ἠελίωι ἐναλίγκιον ἠὲ σελήνηι,
καὶ τότε δή ῥ' Ὀδυσῆα κακόσ ποθεν ἤγαγε δαίμων
150 ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιήν, ὅθι δώματα 'ναῖε συβώτησ. 150 cf. δ 517
ἔνθ' ἦλθεν φίλοσ υἱὸσ Ὀδυσσῆοσ θείοιο
ἐκ Πύλου ἠμαθόεντοσ ἰὼν σὺν νηῒ μελαίνηι·
τὼ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε 153 sq.ᵃ cf. π 169 sq.
ἵκοντο προτὶ ϝάστυ περικλυτόν, ἦ τοι Ὀδυσσεὺσ
155 ὕστεροσ, αὐτὰρ Τηλέμαχοσ πρόσθ' ἡγεμόνευε. 155ᵇ = χ 400
τὸν δὲ συβώτησ ἦγε κακὰ χροῒ ϝείματ' ἔχοντα, 156ᵇ = ξ 506
157 πτωχῶι λευγαλέωι ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι, 157 = ρ 202
159 οὐδέ τισ ἠμείων 'δύνατο γνῶναι τὸν ἐόντα

143 μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη. 143 = τ 153
158 σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ ϝείματ' ἕϝεστο. 158 = ρ 203

132. *περ] τόν Ω. Cf. Δ 185. ‖ 133. μεταμώνια P] -λια F (cf. Δ 368). ‖ 137. κέεται § 169] κεῖται. ‖ 140. ἐπεὶ § 326] ἐπήν. Cf. Ω 227. ‖ 143. Habent D U L W, om. Ω (cf. β 107). ‖ 147. εὖθ'(εὖτε)] ἔνθ' P (cf. γ 9). ‖ 158. Ex ρ repetitum del. Wolf; post vs. 156 ferri nequit. ‖ 159. τὸν] τοῖον F.

149—155. Ab Eumaeo adductum esse senem illum mendicum, Telemachum autem ex itinere visisse Eumaeum, proci habuere comperta; unde etiam obtusissimis hominibus facile fuit efficere patrem a filio tum agnitum in procos cum eo conspirasse. Ceterum cf. κ 277.

158. σκηπτόμενον] cf. Ξ 457.

159. τὸν ἐόντα] cf. λ 144.

ἐξαπίνησ προφανέντ', οὐδ' οἳ προγενέστεροι ἦσαν,
ἀλλ' ἔπεσίν τε κακοῖσιν ἐνίσσομεν ἠδὲ βολῆισι.
„αὐτὰρ ὃ τῆοσ ἐτόλμα' ἐνὶ μεγάροισιν ἑϝοῖσι
βαλλόμενοσ καὶ ἐνισσόμενοσ τετληότι θυμῶι·
ἀλλ' ὅτε δή μιν ἔγειρε Διὸσ νόοσ αἰγιόχοιο, 164b = ο 242
σὺν μὲν Τηλεμάχωι περικαλλέα τεύχε' ἀείρασ
εἰσ θάλαμον κατέθηκε καὶ ἐκλήϊσεν ὀχῆασ·
αὐτὰρ ὃ ϝὴν ἄλοχον πολυκερδεΐηφιν ἄνωγε
τόξον μνηστῆρσιν θέμεναι πολιόν τε σίδηρον, 168 = φ 3

---

161. *ἔπεσιν*] neglecto ϝ, *ἀλλὰ ϝέπεσσι κακοῖσιν* Bekker. || 162. *τῆοσ* § 323] *τέωσ μέν.* || 167. *πολυκερδεΐηφιν* § 46] *-ηισιν.* || 168. *μνηστῆρσιν θέμεναι*] cf. *φ* 3.

---

162. ἐτόλμα'(ε)] § 191.

167 sq. Amphimedonti persuasum est Penelopen a marito fuisse instigatam ad arcus certamen procis proponendum. Partem igitur veri perspexit: scivisse Ulixem quid factura esset Penelope et illud consilium probasse, sperantem fore ut in ipsius manus sic perveniret arcus ille fatalis (cf. τ 570—587). Sed perperam Amphimedon putavit regem ab uxore tum iam fuisse agnitum. At *non* putare qui poterat? Constantiae enim plus quam humanae fuit, cum uxore dilectissima confabulari neque dicere quis esset. Cf. Ulixes de Helena iniquius iudicans λ 437 sq. — Ex his versibus KLKayser efficiebat procorum caedem revera ab antiquiore aliquo poeta ita fuisse narratam ut Ulixes uxore *conscia* et adiuvante eos ulcisceretur, quam famam secutum esse eum poetam cui Odysseae haec pars debetur; et in superioribus quoque libris quaedam huius famae vestigia invenisse sibi visus est. Sed huiusmodi fabula aut nulla fuit unquam, aut poetae Odysseae ignota fuit, aut ab eo est spreta. Nam poeta noster arte exquisita singulas carminis sui partes ita disposuit et effinxit ut heros identidem paene agnoscendum se praebens cunctis tamen — filio et mox nutrice exceptis — *ignotus* maneret; procos autem poeta Penelope dormiente, *inscia* igitur, caesos esse narravit (cf. φ 354—358 et ψ init.). Sume vero Ulixem ante caedem ab uxore agnitum: quam primum igitur Penelope clam procis promet arcum, dein tradet marito, qui bene armatus — nam arma praesto fuere plurima — nihilque etiam cunctatus procos confodiet sagittis, adiuvantibus filio fidisque ministris, uxore autem anxia pugnae eventum expectante: — en cor et medulla ex eo quod tenemus carmine evelluntur et ipsam Odysseam in Odyssea desideramus. Nam aut *delirans* aut coniugis consilium *ignorans* regina procis proposuit arcus certamen. Itaque opinio illa, quae nonnemini placuit, in deperdito aliquo carmine aliud atque in Odyssea olim argumentum consiliumque fuisse τῶν νίπτρων et τῆσ τοξοθεσίασ, cum *cetera* Odyssea haud congruit, *nostro* autem loco haudquaquam fulcitur, neque indiciis *aliunde* petitis commendata est ullis potestve commendari.

ἡμῖν αἰνομόροισιν ἀέθλια — καὶ φόνου ἀρχήν. 169a = ι 53, 169b = φ 4
οὐδέ τισ ἡμείων 'δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέεσ ἦμεν· 171 cf. φ 185
ἀλλ' ὅτε χεῖρασ ἵκανεν Ὀδυσσῆοσ μέγα τόξον,
ἔνθ' ἥμεσ μὲν πάντεσ ὁμοκλάομεν ϝεπέεσσι
τόξον μὴ δόμεναι, μηδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι,
Τηλέμαχοσ δέ μιν οἶοσ ἐποτρύνων ἐκέλευσε.
αὐτὰρ ὃ 'δέξατο χειρὶ πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ,
ῥηΐδίωσ δ' ἐτάνυσσε βιόν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου. 177 cf. φ 328
'στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, ταχέασ δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺσ 178a = υ 128, 178b = χ 3
δϝεινὸν παπταίνων, 'βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα,
αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισ' ἐφίει βέλεα στονόεντα
ἄντα τιτυσκόμενοσ· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον. 181a = φ 421, 181b = P 361
γνωτὸν δ' ἦν, ὅ ῥά τίσ σφι θεῶν ἐπιτάρροθοσ ἦεν·
αὐτίκα γὰρ κατὰ δῶμα ἐφεσπόμενοι μένεϊ σφῶι 183b = ξ 262
'κτεῖνον ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνοσ ὤρνυτ' ἀϝεικὴσ 184 cf. K 483 χ 308
κράτων τυπτομένων· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματ' ἔθυε. 185 = χ 309
„ὣσ ἥμεσ, Ἀγάμεμνον, ἀπωλόμεθ'· ὧν ἔτι καὶ νῦν
σώματ' ἀκηδέα κεῖατ' ἐνὶ μεγάροισ' Ὀδυσῆοσ,
οὐ γάρ πω ϝίσσασι φίλοι κατὰ δῶμα ϝεκάστου,
οἵ κ' ἀπονίψαντεσ μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων
κατθέμενοι γοάοιεν, ὃ γὰρ γέρασ ἐστὶ θανόντων.“ 190b = Ψ 9
τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
„ὄλβιε Λαέρταο πάϊσ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἦ ἄρα σὺν μεγάληι ἀρετῆι ἐκτήσα' ἄκοιτιν·
ὡσ ἀγαθαὶ φρένεσ ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείηι

169. ἡμῖν] ἥμισιν (cf. § 93)? || 173. ὁμοκλάομεν § 191] -κλέομεν. || 180. βέλεα στονόεντα] στονόεντα βέλεμνα Ryl. et l. a. in schol. (cf. O 489 al.). || 183. δῶμα P] δώματ' Ω. — ἐφεσπόμενοι § 247] ἐπισπ. — σφῶ(ι) P] σφῶν F. || 187. *κεῖατ'(αι)] κεῖται Ω. || 188. δῶμα] δῶμα θ' Ω. Cf. Ω 1. || 190. ὃ γὰρ] cf. Ψ 9. || 192. πάϊσ n] πάϊ Ω. Cf. § 51. || 193—195. Suspicionem movent voces σὺν μεγάληι ἀρετῆι et iteratum ὡσ. || 194. ἀμύμονι P] ἐχέφρονι Ryl. F (cf. vs. 198).

173. ἥμεσ] § 92.
179. βασιλῆα] cf. α 386.
185. κράτων] § 82.
— αἵματ'(ι)] § 13.
186. ἥμεσ] § 92.
188. ϝίσσασ'(ι)] cf. § 160 et θ 559 sq.
189. ὠτειλέων] § 56.

192—198. Comperit igitur Agamemnonis anima, rata esse facta quae de Penelope pridem praedixit Ulixi (cf. λ 444—451).

198. σὺν μεγάληι ἀρετῆι] insolite dicta pro ἀρίστην.
— ἐκτήσα'(ο)] § 117.

κούρηι Ϝικαρίοι', ὡσ εὖ 'μέμνητ' Ὀδυσῆοσ,
ἀνδρὸσ κουριδίου. τῶι ϝοι κλέοσ οὔ ποτ' ὀλεῖται — 196ᵇ cf. B 325
ϝῆσ ἀρετῆσ, τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐχέφρονα Πηνελόπειαν·
οὐχ ὡσ Τυνδαρέου κούρη κακὰ 'μήσατο ϝέργα, — 199 sq.ᵃ cf. λ 429 sq.
κουρίδιον κτείνασα πόσιν, στυγερὴ δέ τ' ἀοιδὴ
ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπουσ, χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὀπάσσει
θηλυτέρηισι γυναιξί, καὶ ἣ κ' εὐϝεργὸσ ἔηισι." — 202 = λ 434
ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον,
ἑσταότ' ἐν Ἀϝίδαο δόμοισ' ὑπὸ κεύθεσι γαίησ. — 204 cf. X 482

σπονδαί.

οἳ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιοσ κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο — 205 cf. Ω 329
καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸσ
Λαέρτησ 'κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησε.
ἔνθα ϝ' ἔεν ϝοῖκοσ, περὶ δὲ κλίσιον 'θέε πάντηι,
ἐν τῶι ἐσιτέσκοντο καὶ ἵζανον ἠδ' ἐνίαυον

198. *ἐχέφρονα Πηνελόπειαν* Bothe] *-νι* (*ἀμύμονι* U n, ut vs. 194) *-πείηι*. Cf. *Z* 358 *θ* 580 *ω* 200. ‖ 200. *τ'(ε)*] *γ'* Bothe. ‖ 201. *δέ τε* Ryl. F] *δ' ἐνὶ* P. ‖ 204. *Spurius? Cf. comment. — *ἑσταότ'(ε)* F] *ἑστεῶτ'* Ryl. P (cf. *ψ* 46). — *δόμοισ'(ι)*] *πύλαισ* M. ‖ 208. **ϝ' ἔεν ϝοῖκοσ*] *οἱ οἶκοσ ἔην*. Cf. *Z* 289. — *κλίσιον*] *κλισιῶν* Dindorf. ‖ 209. *ἠδ' ἐνίαυον* Ryl.] *ἠδὲ* (*ἠδ'* U) *ἴαυον*. Cf. *ι* 187 *ο* 557.

195. Ϝικαρίοι'(ο)] § 59.

196. ὀλεῖται] cf. B 325.

197 et 200. ἀοιδὴν -δὴ] *carmen* = *carminis argumentum*, i. q. ἀοίδιμον (cf. Z 358).

199. οὐχ ὡσ] cf. φ 427.

— Τυνδαρέου κούρη] contemtim dicta: *Tyndarei* ista quam nosti *filia*, cuius vel ipsum nomen abominor. Opponuntur inter se filiae fratrum duorum Icarii et Tyndarei.

200. κουρίδιον κτείνασα πόσιν] cf. γ 309 sq.

201. ὀπάσσει] de futuri temporis usu cf. K 88.

202. θηλυτέρηισι γυναιξί] cf. λ 386.

204. ἐν] § 315.

— ὑπὸ κεύθεσι γαίησ] has animis sedes non tribuebat poeta Odysseae; cf. O 188.

207. 'κτεάτισσεν] *proprium* τέμενοσ *acceperat* (vel: *sibi paraverat*).

— ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησε] *cum strenue bellum gessisset*; cf. vs. 377. Victoriae praemium sive γέρασ a civibus hoc τέμενοσ acceperat. Cf. Π 57 et β 102.

208. ἔεν] § 302.

— κλίσιον] †, *pergula*? — Vocem commentatione olim illustravit Dorotheus (cf. Porphyrius ad Ι 90 et Apoll. lex.).

δμῶεσ ἀναγκαῖοι, τοί ϝοι φίλα ᾿ϝεργάζοντο.
ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρῆϋσ ᾿πέλετ᾿, ἥ ῥα γέροντα
ἐνδυκέωσ ᾿κομέεσκεν ἐπ᾿ ἀγροῦ νόσφι πόληοσ. 212ᵇ = α 185
ἔνϑ᾿ Ὀδυσεὺσ δμώεσσι καὶ υἱέϊ μῦϑον ἔϝειπε·
„ὔμεσ μὲν νῦν ἔλϑετ᾿ ἐΰ κτίμενον δόμον εἴσω,
δεῖπνον δ᾿ αἶψα συῶν ἱερεύσατε ὅσ τισ ἄριστοσ· 215 cf. ξ 414
αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸσ πειρήσομαι ἡμετέροιο,
ἤ κέ μ᾿ ἐπιγνώηι καὶ φράσσεται ὀφϑαλμοῖσι,
ἦέ κεν ἀγνοιῆισι πολὺν χρόνον ἀμφὶσ ἐόντα.“
ὣσ ϝειπὼν δμώεσσιν ἀρήϊα τεύχε᾿ ἔδωκε.
οἳ μὲν ἔπειτα δόμονδε ϑοῶσ ᾿κίον, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
ἆσσον ἴεν πολυκάρπου ἀλωιῆσ πειρητίζων.
οὐδ᾿ ηὗρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον εἶσ καταβαίνων,
οὐδέ τινα δμώων οὐδ᾿ υἱῶν· ἀλλ᾿ ἄρα τοί γε
αἱμασιὰσ λέξοντεσ ἀλωιῆσ ἔμμεναι ἕρκοσ
ὤιχοντ᾿, αὐτὰρ ὃ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευε.
τὸν δ᾿ οἶον πατέρ᾿ ηὗρεν ἐΰ κτιμένηι ἐν ἀλωιῆι 226ᵇ = Υ 496
λιστρεύοντα φυτόν· ῥυπόεντα δὲ ᾿ϝέστο χιτῶνα
ῥαπτὸν ἀϝεικέλιον, περὶ δὲ κνήμηισι βοείασ
κνημῖδασ ῥαπτὰσ ᾿δέδετο, γραπτῦσ ἀλεείνων,
χειρῖδάσ τ᾿ ἐπὶ χερσὶ βάτων ἕνεκ᾿, αὐτὰρ ὕπερϑε
αἰγείην κυνέην κεφαλῆι ἔχε, — πένϑοσ ἀέξων.

211. ᾿πέλετ᾿(ο) § 275] πέλεν. ‖ 217. αἴ κέ μ᾿ ἐπιγνοίηισι πολὺν χρόνον ἀμφὶσ ἐόντα Ryl., qui videtur sequendus esse (-γνώηισι) deleto vs. 218. Versum 217 om. M¹, post 218 habent P H. — ἤ § 327] αἴ. — ἐπιγνώηι Hermann] -οίη. ‖ 223. υἱῶν Ryl.] υἱέων. Cf. § 78. ‖ 227. ῥυπόεντα F] -πόωντα Ω (cf. ζ 87). ‖ 231. αἰγείην] ἀργείην P.

210. ἀναγκαῖοι] cf. ρ 399. — ϝοι φίλα] *quibus ille contentus erat.*
211. Σικελή] cf. υ 383.
214. ὔμεσ] § 92.
215. δεῖπνον] structura ut Σ 560.
219. *Armati* ex urbe huc venerunt (cf. ψ 366—368).
222. Cf. δ 737.
224. αἱμασιὰσ λέξοντεσ] cf. σ 359.
227. *Plantam* — *vitem?* (cf. α 193) — Laërtes λιστρεύει sive *sarrit*, solum circa radices rutro sollicitat (σκάπτει). Cf. χ 455 et Hes. Op. 572.
229. γραπτῦσ] †, *vulnera veprium*; cf. verbum γράφειν Ρ 599, ἐπιγράφειν Δ 139 al.
230. χειρῖδασ] †, *manicas*.
231. πένϑοσ ἀέξων] *dolorem fovens* (cf. Ρ 139 λ 195 ρ 489). Ad cuncta quae praecedunt (vs. 226 sqq.) haec spectant: rex senex μέγα πένθοσ ἔχων, ut dicitur vs. 233 (cf. π 139—145), solus et sordidus vacat operi rustico, interim luctui indulgens, ϝὸν θυμὸν κατέδων, ut Bellerophon, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων.

τὸν δ' ὡσ οὖν ἐνόησε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεὺσ
γήραϊ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθοσ ἔχοντα,
στὰσ ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχνην κατὰ δάκρυον εἶβε.
'μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν 235 = E 671
κύσσαι καὶ περιφύμεν' ἑϝὸν πατέρ' ἠδὲ ϝέκαστα
237 ϝειπέμεν', ὡσ ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' εἰσ πατρίδα γαῖαν. 237 cf. ρ 539
239 ὧδε δέ ϝοι φρονέοντι 'δοάσσατο κέρδιον εἶναι· 239 = N 458
πρῶτον κερτομίοισι ϝέπεσσιν πειρηθῆναι.
τὰ φρονέων ἰθὺσ 'κίεν αὐτοῦ δῖοσ Ὀδυσσεύσ.
ἦ τοι ὃ μὲν κατέχων κεφαλὴν φυτὸν ἀμφελάχαινε·
τὸν δὲ παριστάμενοσ προσεφώνεε φαίδιμοσ υἱόσ·
„ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημοσύνη σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
ὄρχατον, ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν,
οὐ φυτόν, οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελοσ, οὐ μὲν ἐλαίη,
οὐκ ὄγχνη, οὐ πρασιή τοι ἄνευ κομιδῆσ κατὰ κῆπον.
ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῶι· 248[b] cf. Z 326

---

238 ἢ πρῶτ' ἐξερέοιτο ϝέκαστά τε πειρήσαιτο. 238 = δ 119

---

238. Om. U[1], del. Kirchhoff. ‖ 240. *-οισι ϝέπεσσιν πειρηθῆναι*] *-οισ ἐπέεσσιν π.* Ω (*-οισ ἔπεσιν διαπειρηθῆναι* Ryl., quod compositum alibi apud H. non extat). ‖ 242. *μὲν κατέχων*] *κάτω ἔχων* P, quod interpretantis est. — *κεφαλὴν*] *ἐν χερσὶν* F[1]. ‖ 244. *ἀδαημοσύνη* Apoll. lex. et l. a. in H] *-μονίη* Ω. ‖ 245 et 249. *κομιδὴ*] *-δῆσ* Ryl. ‖ 246 sq. **οὐ φυτόν, οὐ πρασιή, οὐκ ἄμπελοσ, οὐ μὲν ἐλαίη,* | *οὐκ ὄγχνη, οὐ συκῆ ἄνευ κ. κ. κ.*? Cf. § 8.

---

234. βλωθρὴν] cf. N 390. — ὄγχνην] cf. η 115—121.

235—240. Cf. κ 151—155. Ulixi satius videtur non sic statim effutire quid rei sit, ne homo grandaevus et nihil eiusmodi suspicatus subito filii adspectu nimis vehementer percellatur, sed nonnulla ad patris animum pertentandum et praeparandum prius dicere quam seria agantur.

236 sq. περιφύμεν'(αι) et ϝειπέμεν'(αι)] § 125.

240. κερτομίοισι ϝέπεσσιν] cf. § 60 et de syllaba -σιν producta § 25. Similis nunc est vis adiectivi (*fallacibus*) atque verbi ἐπικερτομέειν Ω 649. Item in locutione κέρτομα βάζειν Hes. Op. 788.

242. κατέχων κεφαλὴν] *capite demisso*, κάτω ἔχων τὴν κεφαλήν (cf. ψ 91). — ἀμφελάχαινε] †. Solum senex circa plantam quam curat rutro iam purgavit et luxavit (cf. vs. 227), nunc plantae pedi *circumponit stercus* (si recte verbum sic interpretatus est Cic. Senect. § 54). Ab eadem stirpe ducta est vox λάχανα sive *olera* (qua H. non utitur).

244. ἀδαημοσύνη] non redit hoc subst. ab adi. ἀδαήμων (E 634 al.) ductum.

245. εὖ ... ἔχει] *bene se habet*; haec vel similis locutio (ἔχειν + adv. = ἔμεναι + adi.) apud H. non redit, sed cf. K 263 sq.

246 sq. Cf. η 115—121 et de voce πρασιή η 127.

248. μὴ ... ἔνθεο] cf. Δ 410.

αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρασ
λυγρὸν ἔχεισ αὐχμεῖσ τε κακῶσ καὶ ἀϝεικέα ϝέσσαι.
οὐ μὲν ἀϝεργίησ γε ϝάναξ ἕνεκ' οὔ σε κομίζει,
οὐδέ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει, εἰσοράεσθαι
ϝεῖδοσ καὶ μέγεθοσ· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ϝέϝοικασ. 253ᵇ cf. Γ 170
τοιούτωι δὲ ϝέϝοικεν, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,
εὑδέμεναι μαλακῶσ· ἡ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων. 255ᵇ cf. λ 218ᵃ τ 43ᵃ
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξον· 256 = Κ 384
τεῦ δμώσ ἐσσ' ἀνδρῶν; τέο δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεισ;
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐῢ ϝείδω, 258 = α 174
εἰ ἐτεόν γ' Ἰθάκην τήνδ' ἱκόμεθ', ὥσ μοι ἔϝειπε
οὗτοσ ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενοσ ἐνθάδ' ἰόντι·
οὔ τι μάλ' ἀρτίφρων, ἐπεὶ οὐ 'τόλμησε ϝέκαστα
ϝειπέμεν' ἠδ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ϝέποσ, ὥσ ϝ' ἐρέεινον
ἀμφὶ ξείνωι ἐμῶι, ἤ που ζώει τε καὶ ἔστι,
ἦ ἤδη τέθνηκε καὶ ἐν Ἀϝίδαο δόμοισι. 264 = δ 834
ἐκ γάρ τοι ϝερέω, σὺ δὲ σύνθεο καί με' ἄκουσον. 265 = ο 318
ἄνδρα ποτ' ἐξείνισσα φίληι ἐνὶ πατρίδι γαίηι
ἡμέτερόνδ' ἐλθόντα, καὶ οὔ πώ τισ βροτὸσ ἄλλοσ
ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα· 268 = τ 351
ηὔχετο δ' ἐξ Ἰθάκησ γένοσ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε
Λαέρτην Ἀρκεσσιάδην πατέρ' ἔμμεναι ἐσθλόν.
τὸν μὲν ἐγὼ πρὸσ δώματ' ἄγων ἐῢ ἐξείνισσα 271 sq. = τ 194 sq.

---

250. ἔχεισ] ἔχει σ' U² W J (cf. § 329⁵). ‖ 254. (ϝ)έ(ϝ)οικεν Iulian. 77 c] ἔοικεσ n, ἔοικασ Ω. ‖ 260. νῦν δή] δή νῦν i (cf. λ 160). ‖ 262. *ϝ'(ε)] addidimus. ‖ 263. ἤ § 327] εἰ. ‖ 266. ἐνὶ P] ἐν Ryl. F. ‖ 270. Om. Ryl. — Ἀρκεσσιάδην] cf. δ 755. — ἐσθλόν M] αὐτῶι F P (cf. § 98).

---

249. *Melius habent arbusta et olera tua quam habes ipse.*

250. αὐχμεῖσ] †, *squales*, cf. αὐχμήεισ h. XVIII 6. Opp. λιπαρόσ (cf. Ar. Nub. 442, 920, 1120 al.).

252. δούλειον] cf. Γ 409.

— εἰσοράεσθαι] § 191.

253 sq. ϝέϝοικασ ... ϝέϝοικεν] verborum lusus epanalepsi (cf. α 23 sq. et Β 671—673) affinis.

254. λούσαιτο] § 295.

257. τεῦ et τέο] § 99.

— ἐσσ'(ι)] § 302.

260. οὗτοσ ἀνήρ] *vir iste* — quem viam sibi indicasse fingit Ulixes. Solus ad patrem accessit, viae haud ignarus.

261. ἀρτίφρων] †, id quod κ 553 φρεσὶ ϝῆισιν ἀρηρώσ.

262. ϝειπέμεν'(αι)] § 125.

263. ἤ] § 327.

— ζώει τε καὶ ἔστι] *vivit et superstes est*. Cf. Χ 208.

264. ἐν] § 315.

265. με'(ο)] § 92.

ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ ϝοῖκον ἐόντων,
καί ϝοι δῶρ' ἔπορον ξεινήϊα, οἷ' ἐϝεϝοίκει·
χρυσοῦ μέν ϝοι ἔδωκ' ἐϋϝεργέος ἑπτὰ τάλαντα, 274 sq. cf. ι 202 sq.
'δῶκα δέ ϝοι κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα,
δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας, 276 sq. = Ω 230 sq.
τόσσα δὲ φάρεα καλά, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας,
χωρὶς δ' αὖτε γυναῖκας ἀμύμονα ϝέργα ϝιδυίας 278^b = Ι 128
τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς ἑλέσθαι."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἴβων·
„ξεῖν', ἦ τοι μὲν γαῖαν ἱκάνεις ἣν ἐρεείνεις,
ὑβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσι·
δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα 'χαρίζεο, μυρί' ὀπάζων.
εἰ γάρ μιν ζωιόν γε 'κίχης Ἰθάκης ἐνὶ δήμωι,
τῶι κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε
καὶ ξενίηι ἀγαθῆι· ἣ γὰρ θέμις, ὅς τις ὑπάρξηι.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον· 287 = Κ 384
πόστον δὴ ϝέτος ἐστίν, ὅτ' ἐξείνισσας ἐκεῖνον,
σὸν ξεῖνον δύστηνον; ἐμὸν παῖδ', εἴ ποτ' ἔεν γε,
δύσμορον· ὅν μοι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης 290^b = Δ 817
ἠέ ποθ' ἐν πόντωι 'φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου 291^a cf. ξ 135
θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσι ϝέλωρ 'γένετ'· οὐδέ ϝε μήτηρ
'κλαῦσε περιστείλασα πατήρ θ', οἵ μιν 'τεκόμεσθα·
οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος ἐχέφρων Πηνελόπεια 294^a = Χ 88
'κώκυσ' ἐν λεχέεσσιν ἐϝὸν πόσιν, ὡς ἐϝεϝοίκει,

---

273. δῶρ'(α)] *πολλὰ* vHerwerden, ceteris enim locis *ξεινήϊον* esse substantivum. ‖ 276 sq. Versum 276 propter homoearchon om. F (add. in marg.) P Z k, verba *τάπητας — τοῖσι* om. Ryl. H Y. ‖ 278. *ἀμύμονα* P] *-νας* Ryl. F (cf. Ι 128). ‖ 279. *εἰδαλίμας*] neglecto ϝ; **ϝειδαλίμας πίσυρας*? ‖ 284. *εἰ* F] *οὐ* P. — *'κίχης* § 208] *κίχεις* vel *κιχεῖς*. ‖ 290. *μοι* M] *που* Ω. ‖ 295. *λεχέεσσιν ἐϝὸν*] *-σσι φίλον* F (cf. α 363). — *ἐϝεϝοίκει* § 160[6]] *ἐπεῴκει* (P) vel *ἐπέοικεν* (F).

---

273. οἷ' ἐϝεϝοίκει] οἷα ἐῴκει Ω.
274. χρυσοῦ ... τάλαντα] cf. Ι 122.
275. ἀνθεμόεντα] cf. Ψ 885.
276. ἁπλοΐδας χλαίνας] cf. Ω 230 et Γ 126.
278. ϝέργα ϝιδυίας] § 160.
279. εἰδαλίμας] †, *pulcras?*
284. εἰ γάρ] cf. Θ 366.
— 'κίχης] § 208.
286. *Hoc enim aequum est contingere ei qui prior bene fecerit.* Verbum ὑπάρχειν †.
288. ἐκεῖνον] § 97.
289. εἴ ποτ' ἔεν γε] cf. Γ 180 et de forma ἔεν § 302.
291. ποθ'(ι)] § 322.
293. 'κλαῦσε] singularis ut Α 255.
294. πολύδωρος] cf. Ζ 394.
295. ἐν λεχέεσσιν] *in lecto mortuum iacentem.*

ὀφθαλμοὺσ καθελοῦσα· τὸ γὰρ γέρασ ἐστὶ θανόντων. 296ᵇ = Π 457
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐῢ ϝείδω· 297 sq. = ξ 186 sq.
τίσ πόθεν ἔσσ' ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλισ ἠδὲ τοκῆεσ;
ποῦ τοι νηῦσ ἔστηκε θοή, ἥ σ' ἤγαγε δεῦρο
ἀντιθέουσ θ' ἑτάρουσ; ἦ' ἔμποροσ εἰλήλουθασ
νηὸσ ἔπ' ἀλλοτρίησ, οἳ δ' ἐκβήσαντεσ ἔβησαν;" 301ᵃ = ι 535
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„τοιγὰρ ἐγώ τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέωσ καταλέξω. 303 cf. Κ 413
εἰμὶ μὲν ἐξ Ἀλύβαντοσ, ὅθι κλυτὰ δώματα ναίω,
υἱὸσ Ἀφειδαντοσ Πολυπημονίδαο ϝάνακτοσ,
αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτοσ· ἀλλά με δαίμων
'πλάγξ' ἀπὸ Σικανίησ δεῦρ' ἐλθέμεν' οὐκ ἐθέλοντα,
νηῦσ δέ μοι ἧδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληοσ. 308 = α 185
αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ϝέτοσ ἐστί, 309 sq. cf. Ω 765 sq.
ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη καὶ ἐμῆσ ἀπελήλυθε πάτρησ, 310 = τ 223
δύσμοροσ! ἦ τέ ϝοι ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθεσ ἰόντι,
δεξιοί! ὧσ κεῖνον μὲν ἐγὼν χαίρων ἀπέπεμπον,
'χαῖρε δὲ κεῖνοσ ἰών, θυμὸσ δ' ἔτι νῶ' ἐϝεϝόλπει
μίξεσθαι ξενίηι ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν."
ὧσ 'φάτο. τὸν δ' ἄχεοσ νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα, 315-317ᵃ = Σ 22 sqq.
ἀμφοτέρηισι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν

---

299. τοι Hermann] δαί (Ar.) Ryl. D L W, δή U, δὲ F, δαί οἱ (i. e. δαί) P [(τ)οι], δ' αὖ Bothe (cf. Κ 408). || 300. ἀντιθέουσ] *ἠϊθέουσ? Cf. Μ 23. || 304. μὲν] γὰρ F. || 310. ἐξ οὗ] μέσφ' ὅτε F (cf. Θ 508 et v. l. τ 223). || 312. ὧσ (ωσ) Ryl.] οἷσ Ω. Cf. § 60. — *κεῖνον μ. ἐ. χ. ἀπ.] χαίρων μ. ἐ. ἀπ. ἐκεῖνον. Cf. § 97. || 313. νῶ'(ϊ) ἐϝεϝόλπει Agar] νῶϊν ἐώλπει Ω. Cf. Ο 475 Α 574. || 314. διδώσειν] δώσειν F, διδοῦναι n, δὲ δώσειν i, paradiorthomata omnia. Cf. ν 358.

---

296. ὀφθαλμοὺσ καθελοῦσα] cf. Λ 453.

298. ἔσσ' (ἐσσί)] § 302.

300. ἀντιθέουσ] hoc epitheto, si sanum, cur poeta Laërten uti fecerit non liquet. Dicit senex: „propriane navi vectus es fortium virorum dux vel comes, an navi aliena es usus?" Cf. nota crit.

— ἔμποροσ] cf. β 319.

304. Ἀλύβαντοσ] *Argyropolidis*, urbis Siculae (cf. vs. 307) nomen fictum; cf. Ἀλύβη Β 857 regionis argentiferae nomen.

305 sq. Patrem a *liberalitate*, avum a *multis opibus* (πήματα = κτήματα, cf. Δ 433), patriam ab *argenti* abundantia nomen habuisse Ulixes finxit. „Mihi autem" pergit „est nomen *Selecto*" (a stirpe vocibus ἀριθμόσ et νήριτοσ communi ductum). Nomen Cymaeum fuit Ἐπάριτοσ (Wackernagel).

307. Σικανίησ] cf. υ 383.

308. ἧδ'(ε)] *hic, in ipsa insula.* Cf. Γ 391.

314. διδώσειν] cf. ν 358.

316 sq. Cf. Σ 23—25.

ʼχεύατο κὰκ κεφαλῆσ πολιῆσ, ἁδινὰ στοναχίζων. 317ᵇ = ψ 225
τοῦ δʼ ὠρίνετο θυμόσ, ἀνὰ ῥῖνασ δέ ϝοι ἤδη 318ᵃ = Ι 595
δριμὺ μένοσ προέτυψε φίλον πατέρʼ εἰσοράοντι.
ʼκύσσε δέ μιν περιφὺσ ἐπιάλμενοσ ἠδὲ προσηύδα·
„κεῖνοσ μέν τοι ὅδʼ αὐτὸσ ἐγώ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλᾶισ, 321ᵃ cf. φ 207
ἦλθον ἐϝεικοστῶι ϝέτεϊ εἰσ πατρίδα γαῖαν. 322 = π 206
ἀλλʼ ἴσχευ κλαυθμοῖο γόοιό τε δακρυόεντοσ. 323 cf. δ 801
ἐκ γάρ τοι ϝερέω, — μάλα δὲ χρὴ σπευδέμενʼ ἔμπησ, —
μνηστῆρασ κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
λώβην τινύμενοσ θυμαλγέα καὶ κακὰ ϝέργα.“ 326ᵇ = ψ 64
τὸν δʼ αὖ Λαέρτησ ἀπαμείβετο ʼφώνησέν τε·
„εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεύσ γε ἐμὸσ πάϊσ ἐνθάδʼ ἱκάνεισ,
σῆμά τί μοι νῦν ϝειπὲ ἀριφραδέσ, ὄφρα πεποίθω.“ 329ᵃ = ψ 273
τὸν δʼ ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι,
τὴν ἐν Παρνησῶι μʼ ἔλασεν σῦσ λευκῶι ὀδόντι 332 cf. τ 393 332ᵇ = τ 465
οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεισ καὶ πότνια μήτηρ
εἰσ πατέρʼ Αὐτόλυκον μητρὸσ φίλον, ὄφρʼ ἀνελοίμην
δῶρα, τὰ δεῦρο μολών μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσε. 335ᵇ = Β 112
εἰ δʼ ἄγε τοι καὶ δένδρεʼ ἐῢ κτιμένην κατʼ ἀλωιὴν 336ᵇ cf. Υ 496
ϝείπω, ἅ μοί ποτʼ ἔδωκασ· ἐγὼ δʼ ᾔτεόν σε ϝέκαστα
παιδνὸσ ἐών, κατὰ κῆπον ἐφεσπόμενοσ· διὰ δʼ αὐτῶν
ἱκνεόμεσθα, σὺ δʼ ὠνόμασασ ʼϝεῖπέσ τε ϝέκαστα.
ὄγχνασ μοι ʼδῶκασ τρεῖσ καὶ δέκα καὶ δέκα μηλέασ,

---

317. ἁδινὰ] -νὸν F (cf. Σ 124). ‖ 321. τοι] δὴ Ryl. ‖ 322. ἦλθον ἐ(ϝ)εικοστῶι U] ἤλυθον εἰκ. Ryl. F P. ‖ 323. ἀλλʼ ἴσχευ] * ἴσχεο νῦν? Cf. ρ 22. ‖ 328. ἐνθάδʼ ἱκάνεισ] εἰλήλουθασ Ryl. U n. ‖ 334. ἀνελοίμην P] ἂν ἑλοίμην Ω. Cf. ρ 298. ‖ 336. εἶ δʼ(ὲ)] cf. Α 302. — τοι] δὴ P. ‖ 338 sq. Propter homoeoteleuton om. F[1] U[1] Z. ‖ 338. ἐφεσπόμενοσ § 247] ἐπισπ. ‖ 339. (ʼ)ϝεῖπέσ τε Bekker] καὶ ἔειπεσ (-πασ).

---

318 sq. ἀνὰ ῥῖνασ ... δριμὺ μένοσ προέτυψε] egregie his verbis pingitur homo subito et vehementi luctu obrutus atque paene suffocatus: circa nasi radicem pulsat sanguis, violento impetu illuc confluens, et intus dolent nares velut odore acerbo compuncti, donec lacrimae largae profluentes lugentis pectus sublevent.

319. εἰσοράοντι] § 191.

321. κεῖνοσ ... ὅδε] cf. Γ 391.

337. ᾔτεον] § 8 et 191. Singula quae adspiciebat puer a patre flagitabat, cum illo per hortum deambulans.

339. ἱκνεόμεσθα] § 191.

340 sq. ὄγχνασ ... μηλέασ, | συκᾶσ] cf. η 115—121 et de synizesi vel contractione § 8 et 58.

340. τρεῖσ καὶ δέκα] cf. Ε 193.

συκᾶσ τεσσαράκοντ᾽· ὄρχουσ δέ μοι ὦδ᾽ ὀνόμηνασ
δώσειν πεντήκοντα, διατρύγιοσ δὲ ϝέκαστοσ
ἤην, — ἔνθα δ᾽ ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασι, —
ὁππότε δὴ Διὸσ ὧραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθε." 344 cf. E 91
ὣσ ᾽φάτο· τοῦ δ᾽ αὖθι ᾽λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ 345 sq. cf. ψ 205; 345 = Φ 114 [sq.
σήματ᾽ ἀναγνόντοσ, τά ϝοι ἔμπεδα ᾽πέφραδ᾽ Ὀδυσσεύσ· 346 cf. τ 250
ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλωι ᾽βάλε πήχεε, τὸν δὲ ποτὶ ϝοὶ 347ᵃ = ρ 38
εἷλεν ἀποψύχοντα πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἄμπνυτο καὶ εἰσ φρένα θυμὸσ ἀγέρθη, 349 cf. X 475
ἐξαῦτισ μύθοισιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε· 350 cf. δ 234
„Ζεῦ πάτερ, ἦ ἄρ᾽ ἔτ᾽ ἔστε θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον,
εἰ ἐτεὸν μνηστῆρεσ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν.
νῦν δ᾽ αἰνῶσ δέδϝοικα κατὰ φρένα, μὴ τάχα πάντεσ 353ᵃ = Λ 555
ἐνθάδ᾽ ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίασ δὲ
πάντηι ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσι."
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„θάρσεε· μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆισι μελόντων! 357 = Σ 463
ἀλλ᾽ ἴομεν προτὶ ϝοῖκον, ὃσ ὀρχάτου ἐγγύθι κεῖται·
ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην 359 cf. χ 435
προύπεμψ᾽, ὣσ κεν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα."
ὣσ ἄρα φωνήσαντε ᾽βάτην πρὸσ δώματα καλά.
οἳ δ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἵκοντο δόμουσ εὖ ναιετάοντασ, 362 cf. ρ 85
ηὗρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην 363 cf. χ 435
ταμνομένουσ κρέα πολλὰ κερῶντάσ τ᾽ αἴθοπα ϝοῖνον.
τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ϝῶι ἐνὶ ϝοίκωι 365-367 cf. ψ 153 [sqq.

---

343. ἤην] ἔπλετο Nauck (cf. § 302). ‖ 344. ὕπερθε] ἄελλαι P (cf. γ 283). ‖ 351. ἄρ᾽(α) Gerhard] ῥα. ‖ 353. τάχα Ryl. F] ἅμα P. ‖ 354. Om. F. ‖ 358. ὃσ F] ἵν᾽ P. ‖ 360. προύπεμψ᾽(α)] πέμψ᾽ ἔσω vHerwerden. Cf. § 130. ‖ 364. πολλὰ] καλὰ F.

---

341. ὄρχουσ] cf. η 127.

342. διατρύγιοσ] †, cf. η 123–126.

343. ἔνθα—ἔασι] *in eiusmodi vite sunt variae uvae*, virides, lividae, purpureae, eodem omnes tempore.

344. Διὸσ ὧραι] cf. B 134.

345. αὖθι] § 322.

347 sq. ποτὶ ϝοὶ | εἷλεν] cf. E 353 τὴν . . . ἑλοῦσα . . . ἔξαγε.

355. Κεφαλλήνων πολίεσσι] cf. υ 210 et B 631–635.

357. θάρσεε] § 191.

360. προύπεμψ᾽(α)] novicium est πρου- in arsi collocatum, ita ut non possit dissolvi in προε- (ut Θ 367 ρ 54).

— κεν] § 326.

364 κερῶντασ] § 297.

365—375. Non iam vult Laërtes αὐχμεῖν κακῶσ, luctus enim nulla etiam est causa. Et ipsa dea ei, ut Ulixi in littore Scheriae (cf. Z 229 sq.),

ἀμφίπολοσ Σικελὴ ’λοῦσεν καὶ ’χρῖσεν ἐλαίωι, 366 sq. cf. Ω 587 sq.
ἀμφὶ δ’ ἄρα χλαῖναν καλὴν ἔβαλ’· αὐτὰρ Ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη μέλε’ ἤλδανε ποιμένι λαῶν, 368 = σ 70
μείζονα δ’ ἠὲ πάροσ καὶ πάσσονα ’θῆκε ϝιδέσθαι. 369 cf. ζ 230
ἐκ δ’ ἀσαμίνθου ἔβη· ’θαύμαζε δέ μιν φίλοσ υἱόσ, 370ᵃ = ψ 163
ὥσ ϝ’ ἔϝιδ’ ἀθανάτοισι θεοῖσ’ ἐναλίγκιον ἄντην, 371ᵇ cf. β 5
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὦ πάτερ, ἦ μάλα τίσ σε θεῶν αἰειγενετάων
ϝεῖδόσ τε μέγεθόσ τε ἀμείνονα ’θῆκε ϝιδέσθαι.“ 374ᵃ = Β 58
τὸν δ’ αὖ Λαέρτησ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον, 376 = Β 371
οἷοσ Νήρικον εἷλον ἐΰ κτίμενον πτολίεθρον,
ἀκτὴν ἠπείροιο, Κεφαλλήνεσσι ϝανάσσων,
τοῖοσ ἐών τοι χθιζὸσ ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
τεύχε’ ἔχων ὤμοισιν ἐφεστάμεναι καὶ ἀμύνειν
ἄνδρασ μνηστῆρασ· τῶι κέ σφων γούνατ’ ἔλυσα
πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένασ ἔνδον ἐγήθεισ.“
ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον.
οἳ δ’ ἐπεὶ οὖν ’παύσαντο πόνου ’τετύκοντό τε δαῖτα, 384 = π 478
ἑξείησ ἕζοντο κατὰ κλισμούσ τε θρόνουσ τε. 385 = α 145
ἔνθ’ οἳ μὲν δείπνωι ἐπεχείρεον· ἀγχίμολον δὲ
ἦλθε γέρων Δολίοσ, σὺν δ’ υἷεσ τοῖο γέροντοσ,

370. δ’(ἐ) recc.] ῥ’ (cf. ψ 163). || 371. *ϝ’] addidimus. || 377. *Νήρικον*] *-τον* (ut α 186) Lupercus apud Steph. Byz. s. v.; cf. Strab. 59, 452, 454. || 378. *ἀκτὴν*] *-ήν τ’* Bothe, *-ῆσ* Duentzer. || 380. *-σιν ἐφεστάμεναι*] *-σι προεστ.* Ryl. || 382. *πολλῶν*] *βαλλὼν* Ryl. — *ἐγήθεισ*] *ἰάνθησ* Eust. || 385. *ἕζοντο*] *ἕστησε* Ryl. || 387. *ἦλθε* Ryl. U n] *ἦλθ’ ὁ* F P. — *υἷεσ* § 78] *υἱεῖσ*.

reddit pristinum vigorem. Dolore enim magis quam annis confectus erat; cf. ο 357. De anu Sicula Dolii uxore cf. υ 383.

366. ’λοῦσεν] § 295.

367. χλαῖναν καλὴν] speciosam hanc vestem, qua senex a ministra ornatur, solam iam commemorat poeta, de tunica tacet; non tamen est dubitandum quin hanc quoque Laërtes mutaverit (cf. vs. 227 sq.).

377. *Nericum* fuit urbs Leucadis (Thuc. III 7 § 5), quam poetae Acarnaniae partem dictam fuisse docet vs. 378. Hanc urbem Laërtes cum πολλὰ μογήσασ expugnasset (cf. Δ 491), a civibus dono accepit τέμενοσ illud in quo iam versatur (cf. vs. 206 sq.).

378. Κεφαλλήνεσσι ϝανάσσων] cf. υ 210 et Β 631—635.

380. ἐφεστάμεναι . . . ἀμύνειν] infinitivus ut η 313.

381. σφων] § 92.

387. υἷεσ] plures igitur filios Dolius habebat (*sex*, cf. vs. 497) eosque Laërtae et Ulixi fideles. *Melanthii* et

ἐκ ϝέργων μογέοντεσ, ἐπεὶ προμολοῦσ' ἐκάλεσσε
μήτηρ γρηῦσ Σικελή, ἥ σφασ 'τρέφε καί ῥα γέροντα
ἐνδυκέωσ 'κομέεσκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρασ ἔμαρψε.
οἳ δ' ὣσ οὖν Ὀδυσῆα 'ϝίδον 'φράσσαντό τε θυμῶι,
ἔσταν ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότεσ· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
μειλιχίοισι ϝέπεσσι καθαπτόμενοσ προσέϝειπε· 393 cf. β 39
„ὦ γέρον, ἷζ' ἐπὶ δεῖπνον, ἀπεκλελάθεσθε δὲ θάμβευσ·
δϝηρὸν γὰρ σίτωι ἐπιχειρῆσαι μεμαῶτεσ
μίμνομεν ἐν μεγάροισ', ὔμασ ποτιδέγμενοι αἰεί."
ὣσ ἄρ' ἔφη· Δολίοσ δ' ἰθὺσ 'κίε χεῖρε πετάσσασ 397[b]sq.[a] cf. Φ 115 sq.
ἄμφω, Ὀδυσσῆοσ δὲ λαβὼν 'κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῶι 398[b] cf. Ε 458
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὦ φίλ', ἐπεὶ 'νόστησασ ἐϝελδομένοισι μάλ' ἧμιν
οὐδ' ἔτ' ὀϊομένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοί,
οὖλέ τε καὶ μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν. 402 sq. = h. Ap. [466 sq. 402 cf. ϑ 413
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐῢ ϝείδω, 403 = α 174
ἦ ἤδη σάφα ϝοῖδε περίφρων Πηνελόπεια
νοστήσαντά σε δεῦρ', ἦ' ἄγγελον ὀτρύνωμεν."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ὦ γέρον, ἤδη ϝοῖδε· τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι;" 407 cf. Ν 275
ὣσ 'φάθ'· ὃ δ' αὖτισ ἄρ' ἕζετ' ἐῢ ξεστοῖ' ἐπὶ δίφρον· 408 = ϱ 602
ὣσ δ' αὔτωσ παῖδεσ Δολίου κλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
'δεικανάοντο ϝέπεσσι καὶ ἐν χείρεσσ' ἐφύοντο· 410[a] cf. Ο 86[b]
ἑξείησ δ' ἕζοντο παραὶ Δολίον πατέρα σφόν.

388. ϝέργων] -γου Ryl. (ut ξ 195 al.). ‖ 390. ἔμαρψε] -πτεν Ryl. ‖ 394. ἀπεκλελάθεσθε] -ὑπ. F². Utrumvis comp. †. ‖ 395. *ἐπιχειρῆσαι] -σειν. Cf. Β 544. ‖ 398. Om. F. — ἄμφω Ὀδυσσῆϝοσ Nauck] ἀμφοτέρω Ὀδυσσεύσ (cf. § 76). ‖ 401. σε] σέ γ' Ryl. ‖ 402. μάλα F] μεγα Ryl. P. Cf. ϑ 413. ‖ 407. πένεσθαι] λέγεσθαι P (ut Ν 275). ‖ 408. αὖτισ ἄρ' ἕζετ'(ο)] αὖθι καθῖζεν Ryl. n. ‖ 411. σφόν H¹] σφῶν F P.

Melanthus nulla iam habetur ratio. Nescit videlicet Dolius filiam laqueo esse suffocatam, filium graviorem etiam poenam luisse; neque conatus est de iis quicquam resciscere. Et bene hoc factum; quid enim respondere poterat Ulixes nisi quod mortuorum patri auditu esset tristissimum!

389. γρηῦσ] cf. nota crit. ad τ 383. — σφασ] § 92.

393. -οισι ϝέπεσσι] § 60.

394. θάμβευσ] § 71.

396. ὔμασ] § 92.

402. οὖλε] *salve*. Imperativus h. Ap. 466 redit.

— μάλα χαῖρε] cf. Κ 249.

404. ἦ] § 327.

408. ξεστοῖ'(ο)] § 59.

410. -νάοντο ϝέπεσσι] -νόωντ' ἐπέεσσι Ω; de verbi forma cf. § 191.

ὣσ οἳ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισ' ἐπένοντο. 412 = δ 624
Ϝόσσα δ' ἄρ' ἄγγελοσ ὦκα κατὰ πτόλιν ᾤιχετο πάντηι, 413^{b} = β 383
μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνέπουσα.
οἳ δ' ἄρ' ὁμῶσ ἀΐοντεσ ἐφοίταον ἄλλοθεν ἄλλοσ 415 cf. ι 401 415^{b} = λ 42
μυχμῶι τε στοναχῆι τε δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆοσ,
ἐκ δὲ νέκυσ ϝοίκων 'φόρεον 'θάπτον τε ϝέκαστοι,
τοὺσ δ' ἐξ ἀλλάων πολίων ϝοῖκόνδε ϝέκαστον
'πέμπον ἄγειν ἁλιεῦσι θοῆισ' ἐπὶ νηυσὶ τιθέντεσ·
αὐτοὶ δ' εἰσ ἀγορὴν 'κίον ἀθρόοι, ἀχνύμενοι κῆρ. 420^{a} = π 361
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέεσ τ' ἐγένοντο, 421 = Ω 790
τοῖσιν δ' Εὐπείθησ ἀνά θ' ἵστατο καὶ μετέϝειπε·
παιδὸσ γάρ ϝοι ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθοσ ἔκειτο
Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
τοῖ' ὅ γε δάκρυ χέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε· 425 = β 24
„ὦ φίλοι, ἦ μέγα ϝέργον ἀνὴρ ὅδε 'μήσατ' Ἀχαιούσ·
τοὺσ μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέασ τε καὶ ἐσθλοὺσ
ὤλεσε μὲν νῆασ γλαφυράσ, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαούσ·
τοὺσ δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστουσ.
ἀλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ εἰσ Πύλον ὦκ' ἀφικέσθαι 430^{a} cf. π 376
ἢ καὶ ἐσ Ἦλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί, 431 cf. ν 275
ἴομεν· ἦ καὶ ἔπειτα κατηφέεσ ἐσσόμεθ' αἰεί.

417. ϝοίκων] οἶκον P, la Roche οἰκόνδε ('φέρον). — (')θάπτον τε Bekker] καὶ θάπτον. — (ϝ)έκαστοι F] -του Ryl., -τοσ P, -τον L W. || 418. (ϝ)έκαστον Ryl. U² L W] -τοσ F P. || 427. σὺν νήεσσιν] γὰρ σὺν νηυσὶν Ryl. || 429. ὄχ' ἀρίστουσ] ἐνὶ δήμωι P (ut legitur υ 210). || 430. ὦκ' ἀφικέσθαι Bekker] ὦκα ἱκέσθαι. Cf. κ 65.

415. ἐφοίταον] § 191.

416. μυχμῶι] †, *fremitu*; cf. ἐπιμῦξαι Δ 20 Θ 457 et de dativi usu B 149.

417. ϝοίκων] pluralis solas *Ulixis* aedes nunc significat. Cuiusmodi vis plurali non nisi h. l. est; sed singularis ϝοῖκοσ quoniam unum conclave potuit significare, ut μέγαρον (cf. α 356), ferebat ratio ut pluralis cuncta unius domus conclavia communi nomine posset complecti, ut μέγαρα, δώματα, δόμοι.

— ϝέκαστοι] *singulorum cognati.*

418 sq. Cf. π 349.

420–471. *Ithacensium concionem,* in qua pro Ulixe verba fecit *Halitherses,* poeta et in *initio* carminis collocavit (β) et nunc in *exitu.*

421. ἤγερθεν ὁμηγερέεσ τ' ἐγένοντο] de dictionis hac ubertate cf. quae ad X 203 sunt annotata.

423. ἄλαστον] cf. M 163.

425. τοῖ'(ο)] § 59.

429. Κεφαλλήνων] cf. υ 210 et B 631–635.

430. ἢ] § 16.

432. ἴομεν] § 22.

— κατηφέεσ] †, cf. X 293.

λώβη γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι, 433 cf. B 119
εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆασ
τισόμεθ'· οὔ κεν ἐμοί γε μετὰ φρεσὶ ϝηδὺ γένοιτο
ζωέμεν', ἀλλὰ τάχιστα θανὼν φθιμένοισι μετείην.
ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιωθέντεσ ἐκεῖνοι."
ὣσ 'φάτο δάκρυ χέων· οἶκτοσ δ' ἕλε πάντασ Ἀχαιούσ.
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μέδων καὶ θεῖοσ ἀοιδὸσ
ἐκ μεγάρων 'Οδυσῆοσ, ἐπεί σφεασ ὕπνοσ ἀνῆκε,
ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι· τάφοσ δ' ἕλεν ἄνδρα ϝέκαστον. 441ᵇ cf. γ 372
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε Μέδων πεπνυμένα ϝειδώσ·
„κέκλυτε δὴ νῦν μοι, 'Ιθακήσιοι· οὐ γὰρ 'Οδυσσεὺσ 443ᵃ = β 25
ἀθανάτων ἀϝέκητι θεῶν τάδε 'μήσατο ϝέργα.
αὐτὸσ ἐγὼν ἔϝιδον θεὸν ἄμβροτον, ὅσ ῥ' 'Οδυσῆϊ
ἐγγύθεν εἱστήκει καὶ Μέντορι πάντ' ἐϝεϝοίκει.
ἀθάνατοσ δὲ θεὸσ τοτὲ μὲν προπάροιθ' 'Οδυσῆοσ
'φαίνετο θαρσύνων, τοτὲ δὲ μνηστῆρασ ὀρίνων
'θῦνε κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον."
ὣσ 'φάτο· τοὺσ δ' ἄρα πάντασ ὑπὸ χλωρὸν δϝέοσ ᾕρει. 450 cf. Ξ 506 450ᵇ cf. H 479 sq.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε γέρων ἥρωσ Ἁλιθέρσησ 451 sq.ᵃ = β 157
Μαστορίδησ, — ὃ γὰρ οἶοσ ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω, — 452 cf. Σ 250
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε· 453 sq. = β 160 sq.
„κέκλυτε δὴ νῦν μοι, 'Ιθακήσιοι, ὅττι κε ϝείπω.
ὑμετέρῃι κακότητι, φίλοι, τάδε ϝέργ' ἐγένοντο·
οὐ γὰρ ἐμοὶ 'πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν,
ὑμετέρουσ παῖδασ καταπαυέμεν' ἀφροσυνάων,
οἳ μέγα ϝέργον ἔρεξαν ἀτασθαλίῃσι κακῇσι 458ᵃ cf. λ 272

437. *Spurius? Post vs. 430—432 est supervacuus, noviciae autem sunt formae φθέωσι (cf. § 122) et ἐκεῖνοι (cf. § 97). || 443 et 454. μοι § 92] μευ. || 445. 'Οδυσῆϊ Ryl. L W] -οσ F P. || 450. ᾕρει] εἷλε L W n Eust. (cf. v. l. Ξ 506). || 458. ἔρεξαν F P] -ζον Ryl.

435. οὔ κεν] § 326.

439. ἦλθε] singularis ut A 255. — *Medonti* et *Phemio* Ulixes pepercit (cf. χ 330—378).

446—449. *Mentorem* illum (χ 205—238) fuisse *numen* aliquod, postmodo praeco intellexit.

446. πάντ' ἐϝεϝοίκει § 160] πάντα ἐῴκει Ω.

451—460. *Halitherses* senex augurandi peritus cives ante dies aliquot admonuit ut sibi caverent, Ulixem enim brevi in patriam rediturum (cf. β 157—176), et *Mentor* tunc iis auctor fuit ut procos vi compescerent (cf. ibid. vs. 224—241).

452. ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω] cf. Σ 250.

κτήματα κείροντεσ καὶ ἀτιμάζοντεσ ἄκοιτιν 459 cf. σ 144
ἀνδρὸσ ἀριστῆοσ, τὸν δ' οὐκέτι 'φάντο νέεσθαι. 460 cf. β 238
καὶ νῦν ὧδε γένοιτο, πίθεσθέ μοι, ὥσ ἀγορεύω·
μὴ ἴομεν, μή πού τισ ἐπίσπαστον κακὸν εὕρηι.“
ὧσ ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλωι ἀλαλητῶι
ἡμισέων πλέονεσ, — τοὶ δ' ἀθρόοι αὐτόθ' ἔμειναν, —
οὐ γάρ σφιν 'ϝάδε μῦθοσ ἐνὶ φρεσίν, ἀλλ' Ἐϋπείθει
'πείθοντ', αἶψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο. 466ᵇ cf. Β 808
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐϝέσαντο περὶ χροΐ νώροπα χαλκόν, 467 = Ξ 383
ἀθρόοι ἠγερέθοντο πρὸ ϝάστεοσ εὐρυχόροιο.
τοῖσιν δ' Εὐπείθησ ἡγήσατο νηπιίηφι,
'φῆ δ' ὅ γε τίσεσθαι παιδὸσ φόνον· οὐδ' ἄρ' ἔμελλε
ἂψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτόθι πότμον ἐφέψειν.
αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα·
„ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων, 473 = Θ 31
ϝειπέ μοι εἰρομένηι· τί νύ τοι νόοσ ἔνδοθι κεύθει; 474 cf. ο 114
ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν 475 sq. cf. Δ 82 sq.
τεύξεισ, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθα;“
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ· 477 sq. cf. α 63 sq.
„τέκνον ἐμόν, τί με ταῦτα διείρεαι ἠδὲ μεταλλᾶισ!
οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσασ νόον αὐτή, 479 sq. = ε 23 sq.
ὡσ ἦ τοι κείνουσ Ὀδυσεὺσ ἀποτίσεται ἐλθών;
ϝέρξον ὅπωσ ἐθέλεισ· ϝερέω δέ τοι ὧσ τε ϝέϝοικε. 481ᵃ = Δ 37
ἐπεὶ δὴ μνηστῆρασ ἐτίσατο δῖοσ Ὀδυσσεύσ,
ὅρκια πιστὰ ταμόντεσ ὃ μὲν βασιλευέτω αἰεί,
ἡμεσ δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο

---

461. Ita distinximus, vulgo *γένοιτο· πίθεσθέ μοι ὡσ ἀγορεύω*. Cf. Σ 266 (δ 193). ‖ 464. *πλέονεσ* § 85] *πλείουσ*. — (ἔ)*μειναν*] *μίμνον* L W. ‖ 469. *νηπιίηφι* § 46] *νηπιέῃσι*. ‖ 480. Om. Ryl. n. ‖ 481. *τε ϝέϝοικε* Bekker] *ἐπέοικεν*.

---

462. ἐπίσπαστον κακὸν] cf. σ 73.

463. ἀλαλητῶι] cf. Β 149.

465. Ἐϋπείθει | 'πείθοντ'(ο)] sonorum hanc similitudinem poeta videtur appetivisse; de contracta syllaba -ει cf. § 73.

466. ἐπὶ τεύχεα] cf. Β 808.

467. νώροπα χαλκόν] cf. Β 578.

471. αὐτόθι] § 322.

472 sqq. Ut *exordium*, sic et *finem* carminis facit Minervae cum Iove colloquium.

475. φύλοπιν] § 66.

482. ἐπεὶ] § 22.

483 sq. De structura cf. Γ 211.

484. ἥμεσ] § 92.

ἔκλησιν θέομεν· τοὶ δ' ἀλλήλουσ φιλεόντων
ὠσ τὸ πάροσ, πλοῦτοσ δὲ καὶ εἰρήνη ϝάλισ ἔστω."
ὣσ ϝειπὼν ὤτρυνε πάροσ μεμαυῖαν Ἀθήνην· 487 sq. = Δ 73 sq.
'βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.

οἳ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονοσ ἐξ ἔρον εἷντο, 489 cf. h. Ap. 499
τοῖσ' ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ· 490 = χ 261
„ἐξελθών τισ ἴδοι, μὴ δὴ σχεδόν εἰσι κιόντεσ."
ὣσ ἔφατ'· ἐκ δ' υἱὸσ Δολίου 'κίεν, ὠσ ἐκέλευε,
'στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, τοὺσ δὲ σχεδὸν εἴσϝιδε πάντασ· 493ᵃ = υ 128
αἶψα δ' Ὀδυσσῆα ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„οἵδε δὴ ἐγγὺσ ἔασ'· ἀλλ' ὁπλιζώμεθα θᾶσσον."
ὣσ ἔφαθ'· οἳ δ' ὤρνυντο καὶ ἐν τεύχεσσιν ἔδυνον 496 cf. Ψ 131
τέσσαρεσ ἀμφ' Ὀδυσῆ', ἓξ δ' υἱέεσ οἱ Δολίοιο·
ἐν δ' ἄρα Λαέρτησ Δολίοσ τ' εἰσ τεύχε' ἔδυνον
καὶ πολιοί περ ἐόντεσ, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐϝέσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκόν, 500 = Ξ 383
ὤϊξάν ῥα θύρασ, ἐκ δ' ἤϊσαν, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύσ. 501 cf. ψ 370
τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸσ ἦλθεν Ἀθήνη, 502 sq. = χ 205 sq.
Μέντορι ϝειδομένη ἠμὲν δέμασ ἠδὲ καὶ αὐδήν.
τὴν δὲ ϝιδὼν 'γήθησε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ, 504 = ε 486
αἶψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεε ϝὸν φίλον υἱόν· 505 cf. σ 214
„Τηλέμαχ', ἤδη μὲν τό γε ϝείσεαι αὐτὸσ ἐπελθών, 506ᵇ = π 246 cf. Φ 292
ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι, 507ᵃ = Ο 715
μή τι καταισχύνειν πατέρων γένοσ, οἳ τὸ πάροσ περ 508 cf. Ζ 209

485. θέομεν F P] θέωμεν M; *θήομεν ἔκλησιν? Cf. § 122. || 486. ϝαλισ] πάλιν Nauck. || 491. ἴδοι] neglecto ϝ. — εἰσι Kirchhoff] ὦσι Ω; cf. § 302 et Α 555. || 496. ἔδυνον Ryl. M] δύοντο (F P) vel δύνοντο Ω. Cf. vs. 498 et Ψ 131. || 497. Ὀδυσῆ' — Δολίοιο] *Ὀδυσῆα, καὶ υἷεσ ϝεξ Δ.? In L W i omissum est οἱ. || 498. εἰσ] εὖ U. Cf. χ 201. || 501. ἤϊσαν § 308] ἴσαν. || 504. δὲ U] μὲν Ω. || 505. ϝὸν φίλον υἱόν] ἐγγὺσ ἐόντα L W. || 506. τό γε (γ') M] τόδε γ' F P. || 507. κρίνονται Ryl. F] -ωνται P.

486. Cf. Theogn. 885.

495. ὁπλιζώμεσθα] cf. Θ 55.

496. ἐν τεύχεσσιν ἔδυνον] cf. quae ad Κ 254 sunt annotata.

497. υἱέεσ] § 78.

499. ἀναγκαῖοι πολεμισταί] *senes praelium inituri, necessitate videlicet coacti.* Cf. ρ 399.

500. νώροπα χαλκόν] cf. Β 578.

506. τό γε ϝείσεαι] id est: *id scis et scire te ostendes.* Cf. Κ 88.

507. ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι] *ubi fortissimi discernuntur a deterioribus,* ἔνθα ὅσ τ' ἄλκιμοσ ἐξεφαάνθη ὅσ τε κακόσ (cf. Ν 278). — Alienus hinc est Σ 264.

ἀλκῆι τ' ἠνορέηι τε κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἶαν."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα·
„ὄψεαι, αἴ κ' ἐθέληισθα, πάτερ φίλε, τῶιδ' ἐπὶ θυμῶι 511ᵃ = Δ 353 / 511ᵇ = N 485
οὔ τι καταισχύνοντα τεὸν γένοσ, ὡσ ἀγορεύεισ."
ὣσ 'φάτο· Λαέρτησ δ' ἐχάρη καὶ μῦθον ἔϝειπε·
„τίσ νύ μοι ἡμέρη ἥδε, θεοὶ φίλοι! ἦ μάλα χαίρω.
υἱόσ θ' υἱωνόσ τ' ἀρετῆσ πέρι δῆριν ἔχουσι." 515ᵃ cf. E 631
τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„ὦ Ἀρκεσσιάδη, πάντων πολὺ φίλταθ' ἑταίρων,
εὐξάμενοσ κούρηι γλαυκώπιδι καὶ Διὶ πατρὶ 518 sq. cf. 521 sq.
αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχοσ." 519 cf. K 482
ὣσ 'φάτο, καί ῥ' ἔμπνευσε μένοσ μέγα Παλλὰσ Ἀθήνη. 520 cf. K 482
εὐξάμενοσ δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸσ κούρηι μεγάλοιο 521 sq. cf. 518 sq.
αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχοσ,
καὶ 'βάλεν Εὐπείθεα κόρυθοσ διὰ χαλκοπαρήιου·
ἡ δ' οὐκ ἔγχοσ ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ 'ϝίσατο χαλκόσ· 524 = E 538
'δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῶι. 525 = Δ 504
ἐν δ' ἔπεσον προμάχοισ' Ὀδυσεὺσ καὶ φαίδιμοσ υἱόσ.
'τύπτον δὲ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι. 527 cf. N 147
καί νύ κε δὴ πάντασ ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστουσ,

509. *αἶαν*] *ἰθύν* Nauck (ut Z 79 δ 434). Cf. Ω 535. || 511. *ἐπὶ*] *ἐνὶ* Ω. Cf. N 485 π 99 et Λ 55. || 517. *Ἀρκεσσιάδη*] cf. δ 755. || 520. *ῥ'(α)*] **ϝ'(οι)*? || 524. *'ϝίσατο* § 201] *εἴσατο*. || 528. **πάντασ** F[1] P] **πάντασ τ'** F[2] M.

509. πᾶσαν ἐπ' αἶαν] i. q. πάντασ ἐπ' ἀνθρώπουσ Ω 535.

514. θεοὶ φίλοι] *di cari*. Animum laete exultantem testatur insolita haec locutio; est enim familiariter et confidenter diligentis, ut μαῖα φίλη, πάππα φίλε, φίλε ϝεκυρέ, γέρον φίλε, vel verba fidi servi dominum πολὺ φίλτατον sibi dicentis (π 445; cf. de Melanthii impudentia ρ 256 sq.). Nam adiectivi φίλοσ sive *proprius* vis primitiva effecit ut is qui *inferior* esset dignitate vel auctoritate eo designaretur potius quam qui superior (cf. Γ 388 η 171). Itaque φίλην γλαυκώπιδα deus pater filiam vocare poterat (Θ 373) et homines φίλοι saepe sunt dicti, di vero hominibus apud H. non nisi h. l., apud posteros saepius.

520—527. Rata iam ea quoque fiunt quae Halitherses vaticinatus est β 166. Cf. ο 357 et quae Eur. Heraclid. 843 sqq. referuntur de Iolao. Omnium primus a Laërte nunc petitur Eupithes: heri a Laërtae filio Ulixe primus e procis petitus est Antinous Eupithis filius (χ 8 sqq.). Neque immerito Eupithes caeditur; filium enim retinere poterat et debebat, quo gratum erga Ulixem testaretur animum (cf. π 424—430). Sontes fuerunt etiam ceterorum propinqui et omnino

εἰ μὴ Ἀθηναίη κούρη Διὸσ αἰγιόχοιο
ἤϋσεν, φωνῆι δὲ κατέσχεθε λαὸν ἅπαντα·
„ἴσχεσθε πτολέμοι', Ἰθακήσιοι, ἀργαλέοιο,
ὥσ κεν ἀναιμωτί γε διακρινθῆτε τάχιστα.“ 532 cf. σ 149
ὣσ 'φάτ' Ἀθηναίη, τοὺσ δὲ χλωρὸν δϝέοσ εἷλε·
τῶν δὲ δϝεισάντων ἐκ τεύχεα ἔπτατο χειρῶν, 534 cf. μ 203
πάντα δ' ἐπὶ χθόν' ἔπιπτε θεᾶσ ϝόπα φωνησάσησ· 535b = Β 182
πρὸσ δὲ πόλιν 'τροπάοντο λιλαιόμενοι βιότοιο. 536b = μ 328
σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ,
ὤιμησεν δὲ ϝαλεὶσ ὥσ τ' αἰετὸσ ὑψιπετήεισ. 538 = Χ 308
καὶ τότε δὴ Κρονίδησ ἀφίει ψολόεντα κεραυνόν,
κὰδ δ' ἔπεσε πρόσθε γλαυκώπιδοσ ὀβριμοπάτρησ.
δὴ τότ' Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκοσ δμοιίοο πτολέμοιο, 543b = σ 264
μή πώσ τοι Κρονίδησ κεχολώσεται εὐρύϝοπα Ζεύσ.“ 544 cf. Υ 301
ὣσ 'φάτ' Ἀθηναίη· ὃ δ' ἐπείθετο, 'χαῖρε δὲ θυμῶι. 545 = Χ 224

530. *φωνῆι δὲ κατεσχεθε] φωνῇ, κατὰ δ' ἴσχεθε. ‖ 532. διακρινθῆτε F] -θεῖτε P, -θήετε Dässow Agar (cf. § 122). ‖ 534. δὲ Knight] δ' ἄρα. — τεύχεα ... χειρῶν J] χ.... τ. Ω (cf. § 71). ‖ 536. 'τροπάοντο § 191 et 251] τρωπῶντο (vel τροπῶντο) Ω. ‖ 541. δὴ F¹ P] καὶ F². ‖ 543. δμοιίοο πτολέμοιο § 59] -ίου π(τ)ολ.

cives qui iis non obstiterunt (cf. β 239—241).

523. Εὐπείθεα] § 73.

531. πτολέμοι'(ο)] § 59.

534. ἔπτατο] § 216.

535. χθόν' (χθονί)] § 13.

536. 'τροπάοντο] § 191.

539. ψολόεντα κεραυνόν] cf. ψ 330.

542. διογενέσ] § 21.

543. δμοιίοο] cf. Δ 315.

545—547. Herois ceteram vitam felicem decurrisse scimus, nam plus semel ex Ulixis ore audivimus vaticinium, quo senectutem beatam ei promisit Tiresias (λ 134—137 ψ 281—284); cf. κ 490 sqq. λ 118—137 Χ 61. Recte autem fecit poeta quod hic desiit. Quid enim poterat addere? Foedus sacris sollemnibus et iure iurando stabilitum? Bona Ulixi a caesorum propinquis compensata (cf. υ 51)? Poterat sane; sed non poterat dein id quoque addere quod requirebatur ad carmen rite concludendum: Ulixem per longos annos feliciter regnavisse regem iustum et benevolum, uxori et civibus suis redditum, — nam dimittendus prius erat heros ... quorsum? et quomodo inde in patriam denuo reducendus? In alteram sic Odysseam ultro delapsus poeta suam telam — ut Penelope — retexere coactum se vidisset (cf. ψ 249 sqq. et 361, λ 107 et 130 sq.). Itaque Aristarcho Odysseam versu ψ 296 finiri perhibenti quadamtenus sane assentiendum est. illic enim ad eventum sunt perducta quae poeta cecinit

ὅρκια δ' αὖ μετόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε
547 *Παλλὰσ Ἀθηναίη κούρη Διὸσ αἰγιόχοιο.* 547 = ν 252

548 *Μέντορι ϝειδομένη ἠμὲν δέμασ ἠδὲ καὶ αὐδήν.* 548 = β 268

546. *μετόπισθε* Cobet] *κατ.* Ω (quod nusquam significat *postea*), *τότε πιστὰ* vHerwerden. || 548. E vs. 503 repetitum del. Nauck.

de argumento quod carminis initio indicavit, *herois ad uxorem reditu*, et fortasse hoc ipsum est quod Aristarchus dixit. Postrema vero carminis pars damnanda non est ideo ut spúria.

INDICES

AD ILIADEM ET ODYSSEAM PERTINENTES.

INDICES
AD ILIADEM ET ODYSSEAM PERTINENTES.

I.

INDEX NOMINUM.

Vocales *α, ι, υ* ubi neque accentu circumflexo neque lineola (ᾱ, ῑ, ῡ) sunt ornatae, *breves* sunt.

Ἀάτη Ι 504 sq., 512 Τ 126, 129, 136. — πρέσβα Διὸσ θυγάτηρ Τ 91.

Ἄβαντεσ Euboeae populus Β 536. — μεγάθῡμοι Β 541 Δ 464. — ὄπιθεν κομάοντεσ Β 542.

Ἀβαρβαρέη Nympha Nais Ζ 22.

Ἄβᾱσ Troianus, Eurydamantis filius, Ε 148.

Ἄβιοι populus ignotus (in Scythia) Ν 6.

Ἄβληροσ Troianus Ζ 32.

Ἄβῡδοσ urbs ad Hellespontum Β 836. Ἀβῡδόθεν Δ 500, Ἀβῡδόθι Ρ 584.

Ἀγάθων Priami filius Ω 249.

Ἀγακλέησ Myrmido, pater Epegei, Π 571.

Ἀγαμεμνόνεοσ adi. Κ 326 Ψ 295, 525 γ 264. — Cf. Ἀγαμέμνων.

Ἀγαμεμνονίδησ cf. Ὀρέστησ.

Ἀγαμέμνων Α 24 al. γ 143 al. — δῖοσ Β 221 al. λ 168. — εὐρὺ κρείων Α 102 al. γ 248, κρείων Α 130 al. — ϝάναξ ἀνδρῶν Α 172 al. λ 397 ω 121. — ποιμὴν λᾱῶν Β 243 al. δ 532. — Filius Atrei (Ἀτρεΐδησ sive Ἀτρείων) Α 7 al., Pelopis nepos Β 104 sqq., maritus Clytaemestrae Α 113 γ 264 al., pater Orestis, Chrysothemidis, Laodicae, Iphianassae Ι 142, 145, 284, 287 α 30. — Mycenarum rex potentissimus Β 108, 569 sqq. — Eius sceptrum Β 101 sqq. — Eius thorax et clipeus Λ 19 sqq. — Vulneratur a Coone Troiano Λ 252. — Troia capta in patriam redux ab Aegistho est occisus γ 234, 248 sqq. δ 91 sqq., 512 sqq. λ 389 sqq. ν 383 ω 22, 97. — Cf. Ἀγαμεμνόνεοσ.

Ἀγαμήδη Augiae filia, Molii uxor, πολυφάρμακοσ ξανθή Λ 740.

Ἀγαπήνωρ Ancaei filius, Arcadum dux, Β 609.

Ἀγασθένησ Augiae filius (Αὐγηϊάδησ), pater Polyxeni, Eleorum dux, Β 624.

Ἀγάστροφοσ Troianus, Paeonis filius (Παιονίδησ), occiditur a Diomede Λ 338. — ἴφθῑμοσ Λ 373. — δουρὶ κλυτόσ Λ 368.

Ἀγαυή Nereis Σ 42.

Ἀγέλᾱοσ Achivus Λ 302.

Ἀγέλāοσ Damastoris filius (Δαμαστορίδησ), procus Penelopes, υ 321, 339 χ 131, 136, 212, 241, 247, 293 ab Ulixe interficitur), 327.
— Troianus, Phradmonis filius (Φραδμονίδησ), Θ 257.
Ἀγήνωρ Troianus, Antenoris filius (Ἀντηνορίδησ) Μ 93 Φ 600, pater Echecli Υ 474. — ἀντίθεοσ Φ 595. — δῖοσ Λ 59 Ν 490 Ξ 425 Ο 340 (interficit Clonium) Π 535 Φ 545, 579. — μεγάθῡμοσ Δ 467 (occidit Elephenorem) Ν 598.
Ἀγκαῖοσ Aetolus a Nestore olim certamine victus Ψ 635.
— dux Arcadum, Agapenoris pater, Β 609.
Ἀγλαΐη Charopi uxor, Nirei mater, Β 672.
Ἄγριοσ Aetolus, Porthei filius, Ξ 117.
Ἀγχίαλοσ Achivus Ε 609.
— Phaeax θ 112.
— Taphius, Mentae pater δαΐφρων, α 180, 418.
Ἀγχίσησ rex Dardanorum Β 819 al., Capyis filius Υ 239, pater Hippodamiae et ex Venere Aeneae, Alcathoi socer Ν 428. — ἀμύμων Ε 247. — ϝάναξ ἀνδρῶν Ε 268. — μεγαλήτωρ Ε 468 Υ 208.
Ἀγχῑσιάδησ cf. Αἰνείāσ et Ἐχέπωλοσ.
Ἀδάμāσ Troianus, Asii filius (Ἀσιάδησ), Μ 140 Ν 560 (occiditur a Merione), 759, 771.
Ἄδμητοσ Eumeli ex Alcestide pater Β 713 sq. Ψ 289, 391, 532.
Ἀδρήστεια urbs Troadis Β 828.
Ἀδρήστη Helenae ancilla δ 123.
Ἀδρηστῑνη cf. Αἰγιάλεια.
Ἄδρηστοσ Sicyonis rex Β 572. — Eius filia Aegialea Ε 412, altera filia ab Oeneo in matrimonium ducta Ξ 121. — Eius equus Ψ 347.
— Troianus, Meropis filius, Β 830 Λ 333 (a Diomede occisus).
Ἄδρηστοσ Troianus, a Menelao captus Ζ 37, 46, ab Agamemnone caesus 63.
— Troianus, a Patroclo caesus Π 694.
Ἀϝίδησ sive Ἄϝισ(ă) deus umbris mortuorum imperans Α 3 al. δ 834 al. — Ἄϝιδόσδε Η 330 al. γ 410 al. — Ἀϝιδωνεύσ dictus Ε 190 Υ 61. — ἐνέροισι ϝανάσσων Ο 188 (cf. Ι 457 Υ 61). — ἴφθῑμοσ κ 534 λ 47. — κλυτόπωλοσ Ε 654 Λ 445 Π 625. — πελώριοσ Ε 395. — πυλάρτησ Θ 367 Ν 415 λ 277. — Filius Saturn et Rheae, Iovis frater, Ο 188 sqq. — Ab Hercule vulneratus Ε 395 sqq. — Eius κυνέη Ε 845. — Eius κύων Θ 368 λ 623. — Cf. Ζεὺσ καταχθόνιοσ
Ἀϝιδωνεύσ cf. Ἀϝίδησ.
Ἄϝῑροσ σ 73 cf. Ϝῖροσ.
Ἄϝισ cf. Ἀϝίδησ.
Ἀζεΐδησ cf. Ἄκτωρ.
Ἀηδών (ἀηδών) Pandari filia, mate Ityli, χλωρηΐσ τ 518.
Ἀθηναῖοι Β 551, 558 Ν 196, 689 (337. — μήστωρεσ ἀῡτῆσ Δ 328. — Ἰάονεσ vocati Ν 685.
Ἀθήνη sive Ἀθῆναι Erechthei urbs 546, 549 γ 307. — εὐρυάγυια η 80. — ἱεραί λ 323. — Ἀθηνάων ἀκρὸν Σούνιο γ 278.
— sive Ἀθηναίη dea, Iovis filia, 194 al. α 44 al. — ἀγελείη Ε 76 Ο 213 ν 359 π 207. — Ἀλαλκομενηΐ Δ 8 Ε 908. — ἀτρῡτώνη Β 157 115, 714 Κ 284 Φ 420 δ 762 ζ 324. — γλαυκῶπισ Β 166 al. α 44 al. — ἐϋπλόκαμοσ η 40, ἠΰκομοσ Ζ 92 273, 303. — λāοσσόοσ Ν 128 χ 210. — ληΐτισ Κ 460. — μεγάθῡμοσ θ 52 ν 121. — ὀβριμοπάτρη Ε 747 γ 13 ω 540. — Παλλάσ Α 200 al. α 12 al. — πολύβουλοσ Ε 260 π 282. — ῥῡσίπτολισ Ζ 305. — Τρῑτογένει Δ 515 Θ 39 Χ 183 γ 378. — Διὸ θυγάτηρ Β 547 Δ 515 γ 378 al. Διὸσ ἐκγεγαυῖα τ 479 al., Διὸσ (αἰγιό

χοιο) E 733 β 296 al. — Eius arma E 733 sqq. Θ 385 sqq. — Eius νηόσ apud Troianos Z 88, 269, 279, 297 et ἱέρεια Theano matrona Troiana Z 300. Eius festum Athenis B 549 sqq. Eius ἄλσοσ apud Phaeaces ζ 291, 321 sq.

Ἄθοσσ mons Thraciae Ξ 229.

Αἰαίη vocatur Circe ι 32 (δολόεσσα) μ 268, Circes insula κ 135 λ 70 μ 3.

Αἰακίδησ cf. Ἀχιλλεύσ et Πηλεύσ.

Αἰακόσ rex Aeginae, Iovis filius, pater Pelei, Π 15 Σ 433 Φ 189, avus Achillis I 184 al.

Αἴαντε B 406 al. — θεράποντεσ Ἄρηοσ K 228. — θοῦριν ἐπιϝειμένοι ἀλκήν H 164 Θ 262 Σ 157. — κορυστά N 201. — πολέμοι' ἀκορέστω M 335.

Αἴασ Oilei filius (Ὀϊλεΐδησ), dux Locrorum, B 527 al. δ 499, 509. — δουρὶ κλυτόσ Ξ 446. — μεγαλήτωρ N 712. — μείων N 66 al. — ταχύσ B 527 al. — φαίδιμοσ Ψ 779. — Eius lorica B 729. — Achivorum post Achillem celerrimus Ψ 791. — Mari mersus δ 499 sqq.

— Telamonis filius (Τελαμωνιάδησ vel Τελαμώνιοσ) A 138 al. γ 109 al. — Salaminius B 557 H 199. — ἄλκιμοσ M 349, 362. — ἁμαρτοϝεπήσ et βουγάϊοσ contemtim dictus N 824. — ἀντίθεοσ I 622 K 112. — ἀρήϊοσ γ 109. — βοὴν ἀγαθόσ O 249 P 102. — δαΐφρων Ξ 459 P 123 λ 543. — διογενήσ Δ 489 H 249, διογενὴσ κοίρανοσ λαῶν H 234 I 644 Λ 465. — ἕρκοσ Ἀχαιῶν Γ 229 Z 5 H 211. — κυδάλιμοσ O 415. — μεγάθυμοσ Δ 479 P 303. — μεγαλήτωρ O 674 P 166, 626. — (μέγασ) Τελαμώνιοσ (υἱόσ) B 528 Λ 563, 591 M 362 al. — πελώριοσ Γ 229 H 211 P 174, 360. — φαίδιμοσ E 617 H 187 Λ 496 O 419 P 284. — Achivorum post Achillem robustissimus et pulcherrimus, ingenti statura B 768 al. — Eius scutum H 219 Λ 485. — Cum Hectore pugnam singularem init H 182 sqq. — Troianos a navibus arcet O 415 sqq., 674 sqq., 727 sqq. — Patrocli corpus tuetur P 128 sqq. — Morte voluntaria functi umbram Ulixes vidit in sedibus animarum λ 543 sqq.

Αἰγαί urbs orae Achaicae, ubi Neptunus colitur, Θ 203 N 21 ε 381.

Αἰγαίων sive Βριάρησ ἑκατόγχειρ A 404.

Αἰγεΐδησ cf. Θησεύσ.

Αἰγιάλεια Adrasti filia (Ἀδρηστίνη), Diomedis uxor περίφρων E 412, 415.

Αἰγιαλόσ Paphlagoniae urbs B 855.

— Peloponnesi ora septentrionalis B 575.

Αἰγίλιψ tractus Ithacae, τρηχεῖα B 633.

Αἴγῑνα insula, Aeaci regnum, B 562.

Αἴγιον Achaiae urbs B 574.

Αἴγισθοσ Thyestae filius (Θυεστιάδησ) α 35 al. — ἀμύμων α 29. — ἄναλκισ γ 310. — δολόμητισ α 300 al. — Clytaemestram uxorem duxit absente Agamemnone marito α 35, Agamemnonem per insidias interfecit α 36, 300 γ 250 al. δ 512 sqq. λ 387 sqq. ω 20 sq., 96 sq. — Septimo anno post ab Oreste occisus est α 30, 300 γ 236 sqq.

Αἰγύπτιοι δ 83 ξ 263, 286 ρ 432. — Singularis cf. Θῆβαι, Πολύδαμνα, Πρωτεύσ.

Αἰγύπτιοσ Ithacensis, pater Antiphi, β 15.

Αἴγυπτοσ 1) masc.: *Nilus* fluvius δ 351 al.; Αἴγυπτόνδε δ 483 ξ 246 ρ 426. — ἐϋρρείτησ ξ 257. — 2) fem.: terra *Aegyptus* γ 300 ρ 448.

Αἰήτησ Solis ex Perse filius, frater Circes ὀλοόφρων κ 137 μ 70.

Αἴθη Agamemnonis equa Ψ 295, 409, 525.

Αἴθικεσ Thessaliae populus B 744.
Αἰθίοπεσ Ψ 206 δ 84 ε 282, 287, Αἰθιοπῆεσ Α 423. — τηλόθ' ἐόντεσ, ἔσχατοι ἀνδρῶν α 22 sq. — ἀμύμονεσ Α 423.
Αἴθρη Pitthei filia, Helenae ministra, Γ 144.
Αἴθων Hectoris equus Θ 185.
— Ulixis nomen fictum τ 183.
Αἱμονίδησ cf. Λαέρκησ et Μαίων.
Αἵμων Pylius Δ 296.
Αἰνείᾱσ dux Dardanorum, filius Anchisae (Ἀγχῑσιάδησ) B 820 al. et Veneris E 378. Eius stirps Υ 215—240. — ἀτάλαντοσ Ἄρηϊ Ν 500. — δαΐφρων Υ 267. — ϝάναξ ἀνδρῶν E 311. — μεγάθῡμοσ E 534. — μεγαλήτωρ Υ 175, 263, 293, 323. — μήστωρ φόβοιο E 272 Θ 108. — πόδασ ταχύσ Ν 482. — Τρώων ἀγόσ E 217, Τρώων βουληφόροσ E 180 Ν 463 Ρ 485 Υ 83. — Troianorum post Hectorem fortissimus E 217 al. — A Diomede vulneratum servat mater E 305 sqq., 445. — Ab Achille oppressum servat Neptunus Υ 291 sqq., 321 sq. — Eius equi E 221 sqq. Θ 106 sqq. Ψ 291 sqq.
Αἴνιοσ Paeo Φ 210.
Αἰνόθεν *Aeno*, ex urbe Thraciae, Δ 520.
Αἰολίδησ cf. Κρηθεύσ et Σίσυφοσ.
Αἰολίη Aeoli insula κ 1, 55.
Αἴολοσ Hippotae filius (Ἱπποτάδησ), ταμίησ ventorum κ 2, 21, 36, 44, 60 ψ 314.
— rex Thessalus, pater Crethei et Sisyphi, Ζ 154 λ 237, 258.
Αἴπεια urbs Messenia Ι 152, 294.
Αἰπύ Nestoris oppidum B 592.
Αἰπύτιοσ τύμβοσ in Arcadia B 604.
Αἶσα *Sors* Υ 127 η 197.
Αἴσηποσ fluvius ex Ida profluens B 825 Δ 91 Μ 21.
Αἴσηποσ Troianus, Abarbareae Nymphae et Bucolionis filius, Ζ 21.
Αἰσῡήτησ Troianus: eius τύμβοσ B 793.
— Troianus, pater Alcathoi, Ν 427.
Αἰσῡμηθεν *Aesyme*, ex urbe Thraciae, Θ 304.
Αἴσυμνοσ Achivus Λ 303.
Αἴσων rex Iolci λ 259.
Αἰτώλιοσ cf. Τρῆχοσ et Τῡδεύσ.
Αἰτωλοί B 638 al. — Bellum cum Curetibus gesserunt Ι 531—599. — μεγάθῡμοι Ι 549 Ψ 633. — μενεχάρμαι Ι 529. — Singularis Δ 527 Ψ 471 ξ 379.
Ἀκάμᾱσ dux Thracum, Eüssori filius, B 844 E 462 Ζ 8 sq. (occiditur ab Aiace).
— Troianus, Antenoris filius (Ἀντηνορίδησ), B 823 Μ 100 Ξ 476 (occidit Promachum), 478, 488 Π 342 (a Merione occiditur). — ἠΐθεοσ Λ 60.
Ἄκαστοσ rex Dulichii ξ 336.
Ἀκεσσαμενόσ Thrax, Periboeae pater, Φ 142.
Ἀκρισιώνη cf. Δανάη.
Ἀκρόνεοσ Phaeax θ 111.
Ἀκταίη Nereis Σ 41.
Ἀκτορίδησ cf. Ἐχεκλέησ.
Ἀκτορίσ Penelopes ancilla ψ 228.
Ἀκτορίων cf. Ἀμφίμαχοσ, Εὔρυτοσ, Θάλπιοσ, Κτέατοσ.
Ἄκτωρ Azei filius (Ἀζεΐδησ) B 513.
— Echeclis pater Π 189.
— Euryti et Cteati pater Λ 750 Ν 185 Ψ 638 (sed cf. Λ 751 Ν 207), Amphimachi et Thalpii avus B 621.
— Menoetii pater Λ 785 Π 14.
Ἀλαλκομενηΐσ vocatur dea Minerva Δ 8 E 908.
Ἀλαστορίδησ cf. Τρώσ.
Ἀλάστωρ Lycius E 677.
— Pylius Δ 295. — δῖοσ Θ 333 Ν 422.
— Troianus, Trois pater, Υ 463.
Ἀλεγηνορίδησ cf. Πρόμαχοσ.
Ἀλεκτρυών Boeotus, Leiti pater, Ρ 602.

Ἀλέκτωρ Lacedaemonius, Iphiloches pater, socer Megapenthis, δ 10.
Ἀλέξανδρος sive Πάρις (q. cf.), Priami ex Hecuba filius (Πριαμίδης Γ 356) Γ 87 al. — βασιλεύς Δ 96. — δῖος Γ 352, 403, (δῖος) Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο Γ 329 Η 355 Θ 82 Λ 369, 505 Ν 766. — θεοειδής Γ 16 al. — Classe rapuit Helenam cum magnis opibus Β 356 Γ 48, 70 Ε 62 Ζ 290 sqq. Ν 626 sq. al. — Cum Menelao pugnam init singularem Γ 340 sqq. — Achillem interfecit Χ 360. — Dearum iudex fuit Ω 29 sq. — Eius aedes in arce Troiana Γ 421 Ζ 313 sqq.
Ἀλήϊον πεδίον Lyciae Ζ 201.
Ἀλήσιον Elidis urbs Β 617. — Ἀλησίου κολώνη Λ 757.
Ἀλθαίη mater Meleagri Ι 555.
Ἁλίαρτος urbs Boeotiae ποιήεις Β 503.
Ἁλιζῶνες gens Pontica Β 856. — Eorum dux Odius Ε 39.
Ἁλίη Nereis βοῶπις Σ 40.
Ἁλιθέρσης Ithacensis, filius Mastoris (Μαστορίδης), β 157, 253 ρ 68 ω 451.
Ἅλιος Lycius Ε 678.
— Phaeax, Alcinoi filius, θ 119, 370.
Ἀλκάθοος Aesyetae filius, gener Anchisae, Μ 93 Ν 428 (occiditur ab Idomeneo), 465, 496.
Ἀλκάνδρη Polybi Aegyptii uxor δ 126.
Ἄλκανδρος Lycius Ε 678.
Ἀλκή in aegide Minervae Ε 740.
Ἄλκηστις Peliae filiarum ϝεῖδος ἀρίστη, Admeti uxor, Β 715.
Ἀλκιμέδων Myrmidonum dux, filius Laërcis, Π 197 Ρ 467, 475, 481, 500 sq. (comes Automedontis). — Ἄλκιμος vocatur Τ 392 Ω 474, 574.
Ἀλκιμίδης cf. Μέντωρ.
Ἄλκιμος cf. Ἀλκιμέδων.
Ἀλκίνοος Nausithoi filius, Scheriae rex, Ζ 139 al. — Eius stirps η 55 sqq. — ἀμύμων θ 118, 418. — ἀριδείκετος θ 382 al. — δαΐφρων θ 8, 13, 56. — θεῶν ἄπο μήδεα ϝειδώς Ζ 12. — θεοϝειδής η 231, θεοϝείκελος θ 256. — μεγαλήτωρ Ζ 17 al. — (ἱερὸν) μένος Ἀλκινόοιο η 167, 178 al. — Eius regia et horti η 85 sqq.
Ἀλκίππη Helenae ancilla δ 124.
Ἀλκμάων Amphiarai filius ο 248.
— Achivus, Thestoris filius (Θεστορίδης), Μ 394.
Ἀλκμήνη uxor Amphitryonis, mater Herculis, Ξ 323 Τ 99, 119 β 120 λ 266.
Ἀλκυόνη sive Κλεοπάτρη, Idae et Marpessae filia, uxor Meleagri, Ι 556, 562, 590.
Ἀλόπη et Ἄλος Thessaliae urbes Achilli subiectae Β 682.
Ἄλτης rex Lelegum, pater Laothoës, avus Lycaonis, Φ 85 sq. Χ 51.
Ἀλύβᾱς Siciliae urbs ω 304.
Ἀλύβη urbs Halizonum ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη Β 857.
Ἀλφειός fluvius Elidis Β 592 Ε 545 Λ 712, 726, 728.
— pater Orsilochi γ 489 ο 187.
Ἀλωεύς pater Oti et Epialtis Ε 386. — Eius uxor Iphimedea λ 306. Cf. Ἠερίβοια.
Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι Γ 189 Ζ 186.
Ἀμάθυια Nereis Σ 48.
Ἅμαξα sidus, etiam Ἄρκτος dictum, Σ 487 ε 273.
Ἀμαρυγκεΐδης cf. Διώρης.
Ἀμαρυγκεύς Epeüs (pater Dioris) Ψ 630.
Ἀμισώδαρος Lyciae rex, qui Chimaeram aluit: eius filii Atymnius et Maris Π 328.
Ἀμνισός portus in littore Cretae, ubi σπέος Εἰλειθυίης, τ 188.
Ἀμοπάων Troianus, filius Polyaemonis (Πολυαιμονίδης), Θ 276.
Ἀμυδών urbs ad Axium sita Β 849 Π 288.
Ἀμυθάων Crethei et Tyrus filius ἱππιοχάρμης λ 259.

Ἀμύκλαι urbs Laconica B 584.
Ἀμύντωρ filius Ormeni (Ὀρμενίδης), Phoenicis pater, I 448 K 266.
Ἀμφίαλος Phaeax, filius Polynei, θ 114, 128.
Ἀμφιάρᾱος filius Oiclis, Alcmaeonis pater, ο 253. — λᾱοσσόος ο 244.
Ἀμφιγένεια urbs Nestoris B 593.
Ἀμφιδάμᾱς Cytherius K 268 sq.
— Opuntius, cuius filium occidit Patroclus, Ψ 87.
Ἀμφιθέη uxor Autolyci τ 416.
Ἀμφιθόη Nereis Σ 42.
Ἄμφικλος Troianus Π 613.
Ἀμφίλοχος filius Amphiarai ο 248.
Ἀμφίμαχος dux Carum, filius Nomionis, B 870 sq.
— dux Epeorum, Cteati filius, Actoris nepos (Ἀκτορίων), B 620 N 185 (ab Hectore occiditur), 195, 203. — μεγαλήτωρ N 189.
Ἀμφιμέδων filius Melanei, Penelopes procus, χ 242, 277 (vulnerat Telemachum), 284 (occiditur a Telemacho) ω 103, 106, 120.
Ἀμφινόμη Nereis Σ 44.
Ἀμφίνομος Dulichiensis, Nisi filius, Penelopes procus, π 351 al., occiditur a Telemacho χ 94.
Ἄμφῑος Troianus, Meropis filius, B 830 Λ 333 (a Diomede occisus).
— Troianus, Selagi filius, E 612.
Ἀμφιτρῑ́τη maris dea γ 91. — ἀγάστονος μ 97. — κλυτός ε 422. — κυανῶπις μ 60.
Ἀμφιτρύων Herculis pater E 392 λ 266, 270.
Ἀμφίων dux Epeorum N 692.
— Iasi filius (Ἰασίδης), Chloridis pater, Orchomeni in Boeotia rex λ 283.
— Iovis ex Antiope filius λ 262.
Ἀμφοτερός Troianus Π 415.
Ἀναβησίνεος Phaeax θ 113.
Ἀνδραιμονίδης cf. Θόᾱς.
Ἀνδραίμων dux Aetolorum, pater Thoantis, B 638 H 168 N 216 O 281 Ξ 499.
Ἀνδρομάχη Eetionis filia, Hectoris uxor, Z 395, 405 Θ 187 P 208. — πολύδωρος Z 395. — λευκώλενος Z 371, 377 Ω 723. — Maritum luget occisum X 437—515.
Ἀνεμώρεια Phocidis oppidum B 521.
Ἄνθεια urbs Messenia βαθυλείμων I 151, 293.
Ἀνθεμίδης cf. Σιμοείσιος.
Ἀνθεμίων Troianus, pater Simoisii, Δ 473, 488.
Ἀνθηδών Boeotiae urbs ἐσχατάουσα B 508.
Ἄντεια Proeti uxor Z 160.
Ἀντηνορίδης cf. Ἀγήνωρ, Ἀκάμᾱς, Ϝελικᾱ́ων, Ϝῑφιδάμᾱς, Κόων, Λᾱοδόκος, Πόλυβος.
Ἀντήνωρ senex Troianus Γ 262 al. — Eius uxor Theano Z 299 Ξ 473. — Eius filii sunt Acamas, Agenor, Archelochus, Coon, Demoleon, Helicaon, Iphidamas, Laodamas, Laodocus, Pedaeus, Polybus. — ἀγαυός Φ 579. — ἱπποδάμος Z 299 Ξ 473. — πεπνῡμένος Γ 148, 203 H 347.
Ἀντιϝόπη Asopi filia, mater Amphionis et Zethi, λ 260.
Ἀντικλέεια filia Autolyci et Amphitheae, uxor Laërtae, Ulixis mater λ 85. — Luctu ob filium amissum interemta λ 197 sqq. ο 356 sqq.
Ἄντικλος Achivus equo ligneo inclusus δ 286.
Ἀντίλοχος Nestoris filius (Νεστορίδης) E 565 al., Nelei nepos (Νηλήϊος) Ψ 514. — ἀμῡ́μων Ψ 522 γ 111 al. — δαΐφρων N 418. — διοτρεφής P 685 Ψ 581. — μενεχάρμης N 396 O 582 Ψ 419. — πεπνῡμένος Ψ 570, 586. — A Memnone occisus δ 187.
Ἀντίμαχος Troianus, pater Hippolochi,

Hippomachi, Pisandri, Λ 123, 132, 138 Μ 188. — Cf. Οὐκαλέγων.
Ἀντίνοοσ Eupithis filius, Penelopes procus, α 383 al. — θεοϝειδήσ φ 277. — βασιλεύσ ω 179. — Ab Ulixe occisus χ 8 sqq., 49 ω 424.
Ἀντιφάτησ Troianus Μ 191.
— rex Laestrygonum κ 106, 114 (acc. Ἀντιφατῆα), 199.
— Melampi filius, pater Oiclis, ο 242 sq.
Ἀντίφονοσ Priami filius Ω 250.
Ἄντιφοσ Ithacensis, Aegyptii filius, a Cyclope devoratus β 19.
— Ithacensis senex ρ 68.
— Maeonum dux, filius Talaemenis, Β 864.
— Priami filius (Πριαμίδησ) nothus Δ 489 (occidit Leucum), Λ 101 (occiditur ab Agamemnone), 104, 109.
— Thessali filius, Herculis nepos, dux Achivorum insulanorum, Β 678.
Ἀντρών urbs Thessaliae ἀγχίαλοσ Β 697.
Ἀξιόσ Paeoniae fluvius Β 850 Φ 158. — εὐρυρέων Β 849 Π 288 Φ 157, εὐρυρέεθροσ Φ 141. — Pelegonis e Periboea pater Φ 141.
Ἄξυλοσ Troianus, Arisbae natus, Teuthrani filius (Τευθρανίδησ), Ζ 12.
Ἀπαισόσ urbs Troiana Β 828 Ε 612.
Ἀπειραίη vocatur anus Eurymedusa *Apira* oriunda η 8.
Ἀπείρηθεν *ex Apira* (urbe vel regione ignota) η 9.
Ἀπισάων Troianus, Phausiae filius, Λ 578, 582.
— Paeo, Hippasi filius (Ἱππασίδησ), Troianorum socius Ρ 348.
Ἀπόλλων Α 315 al. Ζ 162 al. — ἀργυρότοξοσ Α 37 al. η 64 al. — ἀφήτωρ Ι 405. — Διὶ φίλοσ Α 86. — ϝάναξ Η 23 al. θ 323, 339. — ϝεκάϝεργοσ Α 147 al., ϝεκατηβελέτησ Α 75, ϝεκατηβόλοσ Α 370 al., ϝέκατοσ Α 385 Η 83 Υ 71, 295, ϝεκηβόλοσ Α 14 al. — κλυτότοξοσ Δ 101, 119 Ο 55 ρ 493 φ 267. — λᾱοσσόοσ Υ 79. — λυκηγενήσ Δ 101, 119. — χρῡσάωρ Ε 509 Ο 256. — Iovis ex Latona filius Α 9 al. θ 334 λ 318. — Pavit equas Admeti Β 766 sqq., boves Laomedontis Φ 441 sqq. — Cum Neptuno murum Troiae condidit Η 452 sq. — Eius fanum in Troiae arce Ε 446, fanum et oraculum Pythium Ι 405 θ 80. — Eius ara in insula Delo Ζ 162. — Eius ἱερεύσ Chryses Chrysae in urbe Troadis Α 11 sqq. al., eius ἱερεύσ Maro Ismari in urbe Thraciae ι 198. — Eius ἄλσοσ apud Ithacenses υ 278. — Primus anni dies ei sacer υ 156 φ 258. — Eius nuntius κίρκοσ ο 526. — Cf. Σμίνθιοσ et Φοῖβοσ.
Ἀργεάδησ cf. Πολύμηλοσ.
Ἀργέϊοι sive Ἀχαιοί sive Δαναοί Agamemnonis milites Α 79 al. α 61 al. — αἰχμηταί Θ 472 ω 81. — θωρηκταί Φ 429. — ἰόμωροι Δ 242 Ξ 479. — φιλοπτόλεμοι Τ 269. — χαλκοχίτωνεσ Δ 285 Μ 354. — Ἀργείη dicuntur Iuno et Helena.
Ἀργεϊφόντησ Mercurii epitheton Ω 153, 182 κ 302 al. — διάκτοροσ Β 103 al. α 84 al. (cf. Ἑρμείασ). — ἐΰσκοποσ Ω 24, 109 α 38 η 137. — κρατύσ Π 181 Ω 345 ε 49, 148. — χρῡσόρραπισ κ 331.
Ἄργισσα urbs Thessaliae Β 738.
Ἄργοσ *urbs Argos*, Diomedis regnum, Β 559 Δ 52 γ 180 φ 108.
— Ἀχαιικόν Ι 141, 283 Τ 115 γ 251 sive Ἴασον σ 246: *Peloponnesus* Α 30 al. γ 260 al. — ἱππόβοτον Β 287 al. γ 263 al. — πολυδίψιον Δ 171. — πολύπῡρον Ο 372.
— Πελασγικόν Pelei regni in *Thessalia* pars Β 681. Cui Ζ 456 Τ 329 Ω 437 ω 37 solum nomen Ἄργοσ tribuitur.
— masc.: canis Ulixis ρ 292, 300, 326.
Ἀργώ navis μ 70.

Ἀρέθουσα fons in insula Ithaca ν 408.
Ἀρετάων Troianus Ζ 31.
Ἀρηΐθοοσ Arnes in Boeotia rex, pater Menesthii, κορυνήτησ, a Lycurgo occisus, Η 8, 10, 137 sq., 142.
— Thrax, Rhigmi comes, Υ 487.
Ἀρηΐλυκοσ Argivus, Prothoënoris pater, Ξ 451.
— Troianus Π 308.
Ἀρήνη urbs Nestoris Λ 723. — ἐρατεινή Β 591.
Ἄρησ(ᾰ) belli deus Δ 439 al. θ 115 al. — ἄατοσ πολέμοιο Ε 388, 863 Ζ 203. — ἀΐδηλοσ θ 309. — ἀλλοπρόσαλλοσ Ε 831, 889 Θ 17 Π 362. — ἀνδροφόνοσ Δ 441. — βριήπυοσ Ν 521. — βροτολοιγόσ Ε 31 al. θ 115. — ἐγχεσπάλοσ Ο 605. — θοόσ Ε 430 al. — θοῦροσ Ε 30 al. — κορυθαιόλοσ Υ 38. — κρατερόσ Β 515. — λαοσσόοσ Ρ 398. — μιαιφόνοσ Ε 31, 455, 844 Φ 402. — ὄβριμοσ Ε 845 al. — ὀξύσ Β 440 al. — οὖλοσ Ε 461, 717. — πελώριοσ Ζ 208. — πολύδακρυσ Γ 132 Θ 516. — ταλαύρινοσ πολεμιστήσ Ε 289 Υ 78 Χ 267. — πτολίπορθοσ Υ 152. — ῥινοτόροσ Φ 392. — στυγερόσ Β 385 Σ 209. — τειχεσιπλήτησ Ε 31, 455. — χάλκεοσ Ε 704, 859, 866 Η 146. — χρυσήνιοσ θ 285. — ὠκύτατοσ θεῶν θ 330. — Iovis et Iunonis filius, frater Eridis Δ 440, pater Fugae Ν 299, ex Astyoche pater Ascalaphi et Ialmeni Β 512 Ι 82 Ν 519 Ο 112. — Habitat in Thracia Ν 301 θ 361. — A Diomede vulneratur ope Minervae Ε 856 sqq. — A Minerva lapide prosternitur Φ 403 sq. — Olim vinctus est ab Oto et Epialte Ε 385 sq. — A Vulcano captus θ 296 sqq. — Dis ceteris invisus Ε 889 sq. — ἀτάλαντοι Ἄρηϊ dicuntur Aeneas, Automedon, Hector, Meges, Patroclus, Pylaemenes. — θεράποντεσ Ἄρηοσ vocantur Aiaces Θ 79 Κ 227, Danai Β 110 Ζ 67 Η 382 Ο 733 Τ 78. — ὄζοι Ἄρηοσ dicuntur Alcimus, Elephenor, Hicetaon, Leonteus, Licymnius, Podarces, Pylaeus. — Cf. Ἐνυάλιοσ.
Ἀρήτη Rhexenoris filia, Alcinoi coniux, η 54 sqq. θ 423—438 ν 57, 66. — λευκώλενοσ η 233, 335 λ 335.
Ἀρητιάδησ cf. Νῖσοσ.
Ἄρητοσ Nestoris filius γ 414, 440.
— Troianus Ρ 517, 535 (occiditur ab Automedonte). — θεοειδήσ Ρ 494.
Ἀριάδνη dea Cretensis καλλιπλόκαμοσ Σ 592. — Minois filia καλή λ 321.
Ἄριμα aut Ἄριμοι locus ubi Typhoëi cubile esse dicitur Β 783.
Ἀρίσβασ Boeotus, pater Leocriti, Ρ 345.
Ἀρίσβη Troadis urbs Β 836 Ζ 13 Φ 43. Ἀρίσβηθεν Β 838 Μ 96.
Ἀρίων Adrasti equus δῖοσ Ψ 346.
Ἀρκάδεσ Β 611 Η 134.
Ἀρκαδίη Β 603.
Ἀρκεσίλαοσ dux Boeotorum Β 495. — Ab Hectore occiditur Ο 329.
Ἀρκεσσιάδησ cf. Λαέρτησ.
Ἀρκέσσιοσ pater Laërtae ξ 182 π 118.
Ἄρκτοσ sidus, etiam Ἅμαξα dictum Σ 487 ε 273.
Ἅρμα Boeotiae locus Β 499.
Ἁρμονίδησ cf. Τέκτων.
Ἀρναῖοσ mendicus Ithacensis σ 5. — Cf. Ϝῖροσ.
Ἄρνη Boeotiae urbs Η 9. — πολυστάφυλοσ Β 507.
Ἀρπαλίων Paphlago, Pylaemenis filius, Ν 644 (651).
Ἅρπυιαι (ἅρπυιαι) procellarum deae α 241 ξ 371 υ 77. — Singularis Ἅρπυια Ποδάργη Π 150.
Ἀρσίνοοσ rex Tenedi, Hecamedes pater, Λ 626.
Ἀρτακίη fons in terra Laestrygonum κ 108.
Ἄρτεμισ Ε 53 al. ε 123 al. — ἁγνή

ε 123 σ 202 υ 71. — ἀγροτέρη Φ 471. — ἐΰσκοποσ λ 198. — ἐϋπλόκαμοσ υ 80. — ἰοχέαιρα Ε 53 al. Ζ 102 al. — κελαδεινή Π 183 Υ 71 Φ 511. — χρυσηλάκατοσ Π 183 Υ 71 δ 122. — χρυσήνιοσ Ζ 205. — χρυσόθρονοσ Ι 533 ε 123. — Iovis filia Ι 536 Ζ 151 υ 61, Apollinis soror Υ 71. — Eius χορόσ Π 183.
Ἀρύβασ Sidonius ο 426.
Ἀρχέλοχοσ Antenoris filius Β 823 Μ 100 Ξ 464 (ab Aiace Telamonio occiditur).
Ἀρχεπτόλεμοσ Iphiti filius (Ϝιφιτίδησ), Hectoris auriga, Θ 128, 312.
Ἀσαῖοσ Achivus Λ 301.
Ἀσιάδησ cf. Ἀδάμασ et Φαῖνοψ.
Ἀσίνη urbs Argolidis Β 560.
Ἄσιοσ Dymantis filius, frater Hecubae, Π 717.
— Hyrtaci filius (Ὑρτακίδησ), socius Troianorum, Β 837 sq. al. — Occiditur ab Idomeneo Ν 387.
— adi. Ἄσιοσ λειμών Β 461.
Ἀσκάλαφοσ Martis filius, dux Boeotorum, Β 512 al. — Occiditur a Deiphobo Ν 518.
Ἀσκανίη urbs aut regio Phrygiae Β 863. — ἐριβῶλαξ Ν 793.
Ἀσκάνιοσ dux Phrygum, filius Hippotionis, Β 862 (θεοϝειδήσ) Ν 792.
Ἀσκληπιάδησ cf. Μαχάων.
Ἀσκληπιόσ rex Thriccae, pater Podalirii et Machaonis, Β 731. — ἀμύμων ἰητήρ Δ 194 Λ 518.
Ἀσπληδών urbs Boeotiae Β 511.
Ἀσσάρακοσ Trois filius Υ 232, 239.
Ἀστέριον urbs Thessaliae Β 735.
Ἀστερίσ insula prope Ithacam δ 846.
Ἀστεροπαῖοσ Pelegonis filius Μ 102 al. — Dux Paeonum Φ 152. — Ab Achille occiditur Φ 179.
Ἀσφαλίων Menelai minister δ 216.
Ἀσωπόσ Boeotiae fluvius Κ 287. — βαθύσχοινοσ λεχεποίησ Δ 383. — Pater Antiopes λ 260.
Ἄτλασ pater Calypsus η 245. — ὀλοόφρων α 52.
Ἀτρεΐδησ cf. Ἀγαμέμνων et Μενέλαοσ.
Ἀτρεΐων cf. Ἀγαμέμνων.
Ἀτρεύσ Pelopis filius, pater Agamemnonis et Menelai, Β 23 al.
Ἀτυμνιάδησ cf. Μύδων.
Ἀτύμνιοσ Lycius, Amisodari filius, pater Mydonis, Π 317, 328.
Αὐγειαί urbs Laconicae Β 583.
— urbs Locridis Β 532.
Αὐγείασ rex Epeorum Λ 701, 739 (Agamedes pater, Molii socer).
Αὐγηϊάδησ cf. Ἀγασθένησ.
Αὐλίσ urbs Boeotiae Β 303. — πετρήεσσα Β 496.
Αὐτόλυκοσ maritus Amphitheae, pater Anticleae, Ulixis avus vaferrimus Κ 267 λ 85 τ 394 sqq. φ 220 ω 334.
Αὐτομέδων filius Dioris, Achillis auriga, Ι 209 al. — θοῷ ἀτάλαντοσ Ἄρηϊ Ρ 536.
Αὐτονόη Penelopes ancilla σ 182.
Αὐτόνοοσ Achivus Λ 301.
— Troianus Π 694.
Αὐτόφονοσ Thebanus, Polyphontis pater, Δ 395.
Ἀφαρεύσ Achivus, Caletoris filius (Καλητορίδησ), Ι 83 Ν 478, ab Aenea occiditur Ν 541.
Ἀφείδασ Polypemonis filius (Πολυπημονίδησ), eius filium se fingit Ulixes ω 305.
Ἀφροδίτη Β 380 al. δ 14 al. — δῖα Β 820 Γ 389, 413 Ε 370 υ 68, 73. — ἐϋστέφανοσ θ 266. — φιλομμειδήσ Γ 424 Δ 10 Ε 375 Ξ 211 Υ 40 θ 362. — χρυσέη Ε 427 al δ 14 al. (χρυσείη Ι 389). — Filia Iovis Γ 374 al. θ 308 (κούρη Υ 105) et Diones (Ε 370, 381). Mater Aeneae de Anchise Ε 378. Uxor Vulcani θ 267 sqq. — Paridem servat Γ 374 sqq. — Aeneam dum periculo eripit a Diomede vulneratur

E 131 sqq. — Eius κεστὸσ ἱμάσ Ξ 214 sqq. — Cf. Κυθέρεια et Κύπρισ.

Ἀχαιαὶ ἐϋπλοκάμῖδεσ β 119 τ 542.

Ἀχαιιάδεσ E 422 β 101 γ 261 τ 146 ω 136. — ἐΰπεπλοι E 424 φ 160.

Ἀχαιίδεσ I 395 φ 251. — Sic Achivi contemtim dicuntur B 235 H 96.

Ἀχαιικόσ adi. *Achivus*: Ἀχαιικὸν Ἄργοσ I 141, 283 T 115 γ 251, Ἀχαιικὸσ λᾱόσ I 521 N 349 O 218.

Ἀχαιίσ (γαῖα vel αἶα) A 254 H 124 λ 166, 481 ν 249 φ 107 ψ 68. — Ἀχαιίδα καλλιγύναικα Γ 75, 258 Λ 770.

Ἀχαιοί sive Ἀργέϊοι sive Δαναοί Agamemnonis milites A 22 al. α 401 al. — Ἀρηϊ φίλοι Z 73 Π 303 P 319, 336. — δῖοι E 451 Λ 455, 504 Σ 241 Υ 354 γ 116 τ 199. — δυσώνυμοι Z 255. — ἐϋκνήμῖδεσ E 668 al. β 72 al. — ϝελίκωπεσ A 389 Γ 190, 234 Π 569 P 274 Ω 402. — ἥρωεσ M 165 al. α 272 ω 68. — κάρη κομάοντεσ B 11 al. α 90 β 7, 408 υ 277. — μεγάθῡμοι A 123, 135 ω 57. — μένεα πνείοντεσ Γ 8 Λ 508 Ω 364. — φιλοπτόλεμοι P 224. — χαλκοκνήμῖδεσ H 41. — χαλκοχίτωνεσ A 371 al. α 286 δ 496. — Eorum ἕρκοσ dicitur Aiax Telamonius Γ 229 Z 5 H 211, eorum οὖροσ Nestor Θ 80 Λ 840 O 370, 659 γ 411. — In Odyssea Ithacenses sic vocantur α 272 al. — Ἀχαιοί in Creta τ 175. — Cf. Παναχαιοί.

Ἀχελώϊοσ fluvius Aetoliam alluens Φ 194.

— Phrygiae fluvius Ω 616.

Ἀχέρων lacus aut flumen in regione mortuorum κ 513.

Ἀχι(λ)λεύσ iuvenis pueritiae annos nuper egressus, filius Pelei (Πηλεΐδησ, Πηληϊάδησ, Πηλεΐων), A 1 al. θ 75 al., et Thetidis A 352 Δ 512 al., Aeaci nepos (Αἰακίδησ) I 184 al. λ 471, 538. — ἀγαυόσ K 392 P 557. — ἀμύμων B 674 al. λ 470, 551 ω 18. — ἀρήϊοσ Π 166. — δαΐφρων B 875 al. — Διὶ φίλοσ A 74 Π 168 Σ 203 Ω 472. — δῖοσ A 7 al., διογενήσ A 489. — δουρὶ κλυτόσ Φ 233. — ἐκπαγλότατοσ A 146 Σ 170. — ϝάναξ I 164. — θεῖοσ Π 799 P 199 T 279, 297. — θεοῖσ' ἐπιϝείκελοσ I 485, 494 X 279 Ψ 80 Ω 486 ω 36, θεοϝείκελοσ A 131 T 155. — κλυτόσ Υ 320. — κρατερόσ Φ 553. — κῡδάλιμοσ Υ 439. — μεγάθῡμοσ P 214 al. γ 180. — ὄλβιοσ ω 36. — ὀλοόσ Ω 39. — ὄβριμοσ T 408. — ὄρχαμοσ ἀνδρῶν Z 99. — πελώριοσ Φ 527 X 92. — ποδάρκησ δῖοσ A 121 al., ποδώκησ B 860 al., πόδασ ὠκύσ A 58 al., ὠκύσ T 295 al., πόδασ ταχύσ N 348 P 709 Σ 354, 358, ταχύσ Σ 69. — ποιμὴν λᾱῶν Π 2. — πτολίπορθοσ Θ 372 O 77 Φ 550 Ω 108. — ῥηξήνωρ H 228 N 324 Π 146, 575 δ 5. — σχέτλιοσ Π 203. — ὑπέρθῡμοσ Υ 88, 333. — φαίδιμοσ I 434 Φ 160, 583 X 216 ω 76. — Puer a Phoenice educatus I 485 sqq. — A Chirone artem vulnera sanandi edoctus Λ 832. — Vulneratur ab Asteropaeo Φ 167. — Ante Troiam occisus a Paride et Apolline ibique sepultus X 359 sq. ε 310 ω 37 sqq. — De mortui armis contentio fuit λ 544 sqq. — Eius anima apud mortuos cum Ulixe colloquitur λ 467 sqq., cum Agamemnonis anima ω 24 sqq. — Eius hasta Π 143 al. (cf. Πηλιάσ), galea Π 798 sq., nova arma a Vulcano ei fabricata Σ 478 sqq. — Eius equi immortales B 770 K 322, 402 Π 148 sqq., 867 T 400 sqq. — Eius filius Neoptolemus T 327 Ω 467 γ 189 δ 5 λ 506 sqq.

Ἀψευδήσ Nereis Σ 46.

Βαθυκλέης Myrmido, Chalconis filius μεγάθυμος, Π 594.
Βαλίος Achillis equus immortalis ex Harpyia Podarge natus Π 149 Τ 400.
Βατίεια sive σῆμα Μυρίνης, tumulus prope Troiam, Β 813.
Βελλεροφόντης Glauci filius, rex Lyciae, Ζ 164, 220. — ἀμύμων Ζ 155, 190, 216. — δαΐφρων Ζ 162, 196.
Βῆσσα Locrorum oppidum Β 532.
Βίας dux Atheniensium Ν 691.
— Pylius, ποιμὴν λαῶν, Δ 296.
— Troianus, pater Laogoni et Dardani, Υ 460.
Βιήνωρ Troianus, ποιμὴν λαῶν, Λ 92.
Βοάγριος Locridis fluvius Β 533.
Βοηθοΐδης cf. Ἐτεωνεύς.
Βοίβη Thessaliae urbs Β 712.
Βοιβηΐς Thessaliae lacus Β 711.
Βοιώτιος cf. Βοιωτοί.
Βοιωτοί Β 494, 510, 526 Ε 710 Ν 685, 700. — χαλκοχίτωνες Ο 330. — Sing. Βοιώτιος Ξ 476 Ρ 597.
Βορέης ventus Ε 524 al. ε 331 al. (Βορρῆς Ι 5 Ψ 195). — ἀκρᾱής κᾱλός Ξ 253, 299. — αἰθρηγενής Ο 171 Τ 358, αἰθρηγενέτης ε 296. — κραιπνός ε 385. — ὀπωρῑνός Φ 346 ε 328. — Ex eo conceperunt equae Erichthonii Υ 223 sqq.
Βούδειον Phthiae oppidum εὖ ναιόμενον Π 572.
Βουκολίδης cf. Σφῆλος.
Βουκολίων Laomedontis filius nothus ἀμύμων Ζ 22 sq.
Βουπράσιον Elidis oppidum Β 615 Λ 760 Ψ 631. — πολύπῡρον Λ 756.
Βοώτης sidus ὀψὲ δύων ε 272.
Βριάρεως sive Αἰγαίων ἑκατόγχειρ Α 403.
Βρισεύς Troianus, pater Briseidis, Α 392 Ι 132, 274.
Βρισηΐς patronymicum (cf. Βρισεύς) proprii nominis loco adhibitum, Α 336 Ι 106 Τ 261. — ϝικέλη χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ Τ 282. — ἠΰκομος Β 689. — καλλιπάρῃος Α 184, 323, 346 Τ 246 Ω 676.
Βρῡσειαί Laconiae oppidum Β 583.
Βῶρος Maeo, pater Phaesti, Ε 44.
— Myrmido, Perieris filius, Polydorae maritus, Π 177.
Γαῖα, Γῆ Tityi mater η 324 λ 576. — ἐρικῡδής λ 576. — In iure iurando vocata Γ 104, 278 Ο 36 Τ 259 ε 184. — Cf. Γαιήϊος.
Γαιήϊος adi.: *Terrae filius*, Tityus η 324.
Γαλάτεια Nereis ἀγακλειτή Σ 45.
Γανυμήδης Trois filius, Iovis pincerna, Ε 266. — ἀντίθεος Υ 232.
Γάργαρον Idae cacumen Θ 48 Ξ 292, 352 Ο 152.
Γεραιστός Euboeae promunturium γ 177.
Γῆ cf. Γαῖα.
Γίγαντες κ 120. — ὑπέρθῡμοι η 59. — ἄγρια φῦλα η 206.
Γλαύκη Nereis Σ 39.
Γλαῦκος Sisyphi filius, Bellerophontis pater, Ζ 154 sq.
— dux Lyciorum, Hippolochi filius, Bellerophontis nepos, Ζ 119 sqq. Η 13 sqq. Μ 102, 309 sqq., 387 sqq. Π 492 sqq., 593 sqq. Ρ 140 sqq. — ἀμύμων Β 876 Ξ 426. — πολεμιστὴς μετ' ἀνδράσι Π 492. — Eius stirps Ζ 196 sqq. — Eius arma Ζ 236 sq.
Γλαφύραι urbs Thessaliae Β 712.
Γλίσᾱς Boeotiae urbs Β 504.
Γονόεσσα urbs Argiva αἰπεινή Β 573.
Γόργειος adi.: Γοργείη κεφαλή Ε 741 λ 634. — Cf. Γοργώ.
Γοργυθίων Priami et Castianirae filius Θ 302.
Γοργώ dirum monstrum, βλοσυρῶπις Λ 36. — δϝεινὸν πέλωρον Ε 741 λ 634. — Eius ὄμματα Θ 349. — Cf. Γόργειος.
Γόρτῡνς Cretae urbs τειχιόεσσα Β 646 γ 294.
Γουνεύς dux Enianum et Perrhaebiorum Β 748.

Γραῖα Boeotiae urbs B 498.
Γρήνῑκοσ fluvius ex Ida decurrens M 21.
Γῡγαίη Maeoniae lacus B 865 Υ 391.
Γῡραί cautes ubi Aiax Locrus periit δ 500. — Sing. Γυραίη πέτρη δ 507.
Γυρτιάδησ cf. Ὕρτιοσ.
Γυρτώνη Thessaliae urbs B 738.
Δαίδαλοσ artifex Σ 592.
Δαίτωρ Troianus Θ 275.
Δάμασοσ Troianus M 183.
Δαμαστορίδησ cf. Ἀγέλᾱοσ et Τληπόλεμοσ.
Δανάη Acrisii filia (Ἀκρισιώνη), a Iove amata, Persei mater, καλλίσφυροσ Ξ 319.
Δαναοί sive Ἀχαιοί sive Ἀργέϊοι Agamemnonis milites A 42 al. α 350 al. — αἰχμηταί Θ 33, 464 M 419. — ἀσπισταί N 680. — ἥρωεσ B 256, ἥρωεσ θεράποντεσ Ἄρηοσ B 110 Z 67 O 733 T 78, θεράποντεσ Ἄρηοσ H 382. — ἴφθῑμοι Λ 290. — ταχύπωλοι Δ 232, 257 E 316, 345 Θ 161 N 620 Ξ 21 O 320 Ω 295, 313. — φιλοπτόλεμοι Υ 351.
Δαρδάνιαι πύλαι Troiae E 789 X 194, 413.
Δαρδανίδεσ *mulieres Dardaniae* βαθύκολποι Σ 122, 339.
Δαρδανίδησ cf. Ϝῖλοσ et Πρίαμοσ.
Δαρδανίη urbs sub Idae radicibus sita Ilio vetustior Υ 216.
Δαρδάνιοι B 819, sive Δαρδανίωνεσ H 414 Θ 154, sive Δάρδανοι Γ 456 al., *incolae Dardaniae*. — Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί Θ 173 Λ 286 N 150 O 425, 486 P 184. — Singularis Δάρδανοσ B 701 Π 807. — Eorum dux est Aeneas.
Δαρδανίωνεσ cf. Δαρδάνιοι.
Δάρδανοι cf. Δαρδάνιοι.
Δάρδανοσ Iovis filius, Dardaniae conditor, Υ 215, 219, 304.
— Troianus, Biantis filius Υ 460.
— Nomen gentile, cf. Δαρδάνιοι.
Δάρησ Troianus, pater Phegei et Idaei, sacerdos Vulcani, ἀφνειόσ ἀμύμων E 9, 27.
Δαυλίσ urbs Phocidis B 520.
Δεξαμένη Nereis Σ 44.
Δεξιάδησ cf. Ϝῑφίνοοσ.
Δευκαλίδησ cf. Ἰδομενεύσ.
Δευκαλίων rex Cretae, Minois filius, pater Idomenei, N 452 τ 181. — ἀμύμων N 451. — μεγάθῡμοσ τ 18.
— Troianus Υ 478.
Δϝεῖμοσ Martis filius et minister Δ 440 Λ 37 O 119.
Δϝεισήνωρ Lycius P 217.
Δηϊκόων Troianus, Pergasi filius (Περγασίδησ), Aeneae comes, θοόσ E 533—536.
Δηϊοπίτησ Troianus Λ 420.
Δηΐοχοσ Danaus O 341.
Δηΐπυλοσ Argivus, Stheneli comes, E 325.
Δηΐπυροσ Achivus I 83 N 92, 478, 576 (occiditur ab Heleno).
Δηΐφοβοσ Priami filius (Πριαμίδησ) N 156 al. δ 276 θ 517. — ἥρωσ χ 298. — θεοϝειδήσ M 94, θεοϝείκελοσ δ 276. — λεύκασπισ X 294. — ὑπερηνορέων N 258. — Helenae post Paridis mortem maritus (cf. δ 276 θ 517)?
Δῆλοσ insula, ubi ara Apollinis, ζ 162.
Δημήτηρ *Terra Mater*, a Iove amata καλλιπλόκαμοσ ϝάνασσα Ξ 326. — Iasionem amavit ε 125 (ἐϋπλόκαμοσ). — ξανθή E 500. — Δημήτεροσ ἀκτή N 322 Φ 76. — Eius τέμενοσ Pyrasus in Thessalia B 696.
Δημόδοκοσ Phaeacum cantor caecus θ 106, 254 sqq. — θεῖοσ ἀοιδόσ θ 43 ν 27. — ἐρίϝηροσ ἀοιδόσ θ 62, 471.
Δημοκόων Priami filius nothus Δ 499.
Δημολέων Troianus, filius Antenoris, Υ 395.
Δημόοχοσ Troianus, Philetoris filius (Φιλητορίδησ), Υ 457.

Δημοπτόλεμοσ Penelopes procus χ 242, ab Ulixe occiditur χ 266.

Δίη insula (Naxus?) ἀμφιρύτη, ubi Ariadne a Diana occisa est, λ 325.

Διοκλέησ Orsilochi filius, Pherae in valle Alphei habitans, ἀφνειόσ, μεγάθυμοσ, E 542 sqq. — Eius filii Crethon et Orsilochus occiduntur ab Aenea E 542. — Telemachus et Pisistratus apud eum devertuntur γ 488 ο 186.

Διομήδη Lesbia, Phorbantis filia, Achillis concubina καλλιπάρηιοσ I 665.

Διομήδησ Tydei filius (Τυδεΐδησ), Oenei nepos, Aegialeae maritus, E 1 al. γ 167, 181. — Eius stirps Ξ 113 sqq. — Argorum urbis rex B 559 γ 180. — ἄγριοσ αἰχμητήσ, κρατερὸσ μήστωρ φόβοιο Z 96, 277. — ἄλκιμοσ Z 437. — ἀρήϊοσ γ 167. — βοὴν ἀγαθόσ B 563 al., ἀγαθόσ K 559. — δαΐφρων E 134, 181 Ψ 405. — δῖοσ E 837, 846 K 502, 508. — δουρὶ κλειτόσ Λ 333, δουρὶ κλυτόσ K 109 Ψ 681. — ἱπποδάμοσ E 415, 849 γ 181. — κρατερόσ Δ 401 al. — μεγάθυμοσ Z 145. — μενεπτόλεμοσ T 48. — ποιμὴν λαῶν Λ 370. — ὑπέρθυμοσ Δ 365 E 376. — ὑπερφίαλοσ E 881. — Eius lorica Θ 195.

Δῖον Euboeae oppidum αἰπύ B 538.

Διόνυσσοσ cf. Διώνυσοσ.

Δῖοσ Priami filius ἀγαυόσ Ω 251.

Διώνη Veneris de Iove mater E 370. — δῖα θεάων E 381.

Διώνυσοσ Z 135 ω 74, Διόνυσοσ λ 325. — μαινόμενοσ Z 132. — Iovis et Semeles filius, χάρμα βροτοῖσι, Ξ 325.

Διώρησ Epeorum dux, Amaryncei filius (Ἀμαρυγκεΐδησ), B 622, occiditur a Piroo Δ 517.

— Myrmido, pater Automedontis, P 429, 474.

Δμήτωρ Iasi filius (Ἰασίδησ), Cypri rex, ρ 443 (nomen fictum).

Δολίοσ senex, Laërtae minister, pater Melanthii et Melanthus, δ 735 ρ 212 σ 322 χ 159 ω 222, 387 sqq.

Δολιχιεύσ *Dulichii incola.* Sic vocantur Amphinomus, Molius, Nisus.

Δολίχιον insula in Acarnaniae ora sita B 625 α 246 ι 24 π 123, 247 τ 131. Δολίχιόνδε B 629 ξ 397. — πολύπυροσ ξ 335 π 396 τ 292.

Δόλοπεσ gens Thessala. Iis imperat Phoenix I 484.

Δολοπίων Troianus, Hypsenoris pater, ὑπέρθυμοσ E 77.

Δόλοψ Achivus, Clyti filius (Κλυτίδησ), Δ 302.

— Troianus, Lampi filius (Λαμπιάδησ), O 525, 555.

Δόλων Troianus, Eumedis filius, K 314 sqq.

Δόρυκλοσ Priami filius (Πριαμίδησ) nothus Λ 489.

Δρακίοσ dux Epeorum N 692.

Δρῆσοσ Troianus Z 20.

Δρύασ Lapitha, ποιμὴν λαῶν. Eum iuvenis vidit Nestor, A 263.

— (Thraciae rex), Lycurgi pater Z 130.

Δρύοψ Troianus Υ 455.

Δύμασ Phaeax ναυσικλειτόσ ζ 22.

— princeps Phrygiae, Hecubae pater, Π 718.

Δυναμένη Nereis Σ 43.

Δύσπαρισ Γ 39 N 769. — Cf. Πάρισ.

Δωδωναῖοσ *Dodonae degens.* Sic vocatur Iuppiter Π 233.

Δωδώνη urbs Thesprotiae δυσχείμεροσ B 750 Π 234. — Colitur ibi Iuppiter Π 233 sq. ξ 327 τ 296.

Δωριέεσ gens in Creta habitans, τριχάϊκεσ τ 177.

Δώριον Nestoris urbs B 594.

Δωρίσ Nereis Σ 45.

Δωτώ Nereis Σ 43.

Εἰλείθυια partus dea μογοστόκοσ Π 187

Τ 103. Eius specus apud Amnisum Cretae oppidum τ 188. — Pluralis Τ 119, μογοστόκοι Iunonis filiae Λ 270.

Εἰλέσιον Boeotiae oppidum Β 499.

Ἑκτόρεοσ adi. Β 416 Κ 46 Ω 276, 579. — Cf. Ἕκτωρ.

Ἑκτορίδησ cf. Γαστυϝάναξ.

Ἕκτωρ Α 242 al. (in Il.), Priami et Hecubae filius (Πριαμίδησ), coniux Andromaches, pater Scamandrii sive Astyanactis. — βοὴν ἀγαθόσ Ν 123 Ο 671. — ἄλαστοσ Ο 261. — ἀνδροφόνοσ Α 242 al. — ϝεῖδοσ ἄριστοσ Ρ 142. — θοῶι ἀτάλαντοσ Ἄρηϊ Θ 216 Ρ 72, βροτολοιγῶι ϝῖσοσ Ἄρηϊ Λ 295 Ν 802. — Διὶ μῆτιν ἀτάλαντοσ Η 47 Λ 200. — Διὶ φίλοσ Ζ 318 Θ 493 Κ 49 Ν 674. — δῖοσ Ε 211, 467 al. — φυὴν καὶ ϝεῖδοσ ἀγητόσ Χ 371. — φλογὶ ϝείκελοσ Ν 54, 688 Σ 154. — θρασὺσ ἡνίοχοσ Θ 90, θρασύσ Μ 60 al. — ἱπποδάμοσ Η 38 al. — κλυτόσ Ω 789. — κορυθαιόλοσ Γ 83 al., μέγασ κορυθαιόλοσ Β 816 al., μέγασ Λ 57. — λυσσώιδησ Ν 54. — μεγάθυμοσ Ο 440. — κρατερὸσ μήστωρ φόβοιο Μ 39. — ὄβριμοσ Θ 473 Κ 200 Λ 347 Ξ 44. — πελώριοσ Λ 820. — ποιμὴν λαῶν Κ 406 Χ 277. — φαίδιμοσ Δ 505 Ζ 466 al. — χαλκοκορυστήσ Ε 699 al. — Iovis filius dicitur Ν 54 Ο 637. — Cf. Ἑκτόρεοσ.

Ἔλασοσ Troianus Π 696.

Ἔλατοσ procus Penelopes, occiditur ab Eumaeo χ 267.

— Troianus Ζ 33.

Ἐλατρεύσ Phaeax θ 111, 129.

Ἑλένη Γ 70 al. δ 12 al. — Iovis et Ledae filia Γ 426 al., soror Dioscurorum Γ 237 sq., uxor Menelai, Hermiones mater δ 12. — Rapta et Troiam abducta a Paride, qui eius πόσισ vocatur Γ 329 al. — Ἀργείη Β 161 al. δ 184 al. — δῖα γυναικῶν Γ 171, 228 δ 305 ο 106. — Διὸσ ἐκγεγαυῖα Γ 199, 418 δ 184, 219 ψ 218. — ἠϋπάτειρα Ζ 292 χ 227. — ἠΰκομοσ Ι 339. — καλλίκομοσ ο 58. — καλλιπάρηιοσ ο 123. — λευκώλενοσ Γ 121 χ 227. — ῥιγεδανή Τ 325. — τανύπεπλοσ Γ 228 δ 305 ο 171. — Post Troiam captam cum Menelao rediit Spartaeque vixit, δ 121 sqq.

Ἕλενοσ Argivus, Oenopis filius (Ϝοινοπίδησ), Ε 707.

— Priami filius (Πριαμίδησ) Η 44 Μ 94 Ν 576 (occidit Deipyrum), 586 sqq. (a Menelao vulneratur) Ω 249. — οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστοσ Ζ 76. — ἥρωσ ϝάναξ Ν 582.

Ἐλεφήνωρ Euboeus, Chalcodontis filius (Χαλκωδοντιάδησ), dux Abantum, Β 540 sq. — ὄζοσ Ἄρηοσ Δ 463 sq. (ab Agenore occiditur Δ 467).

Ἐλεών urbs Boeotiae Β 500 Κ 266.

Ἑλλάσ regio Thessaliae, pars regni Pelei, Ι 395 Π 595 λ 496. — Ἑλλάδα καλλιγύναικα Β 683 Ι 447. — εὐρύχοροσ Ι 478. — Graeciae pars septentrionalis sic vocatur α 344 δ 726, 816 ο 80, Ἄργεϊ sive *Peloponneso* opposita.

Ἕλληνεσ gens Thessala, Β 684. — Cf. Πανέλληνεσ.

Ἑλλήσποντοσ mare Troadem alluens Ο 233 Σ 150 Ψ 2 Ω 346. — ἀγάρροοσ Β 845 Μ 30. — ἀπείρων Ω 545. — ἰχθυόεισ Ι 360. — πλατύσ Η 86 Ρ 432 ω 82.

Ἕλοσ Laconiae urbs ἔφαλοσ Β 584.

— Pyliorum urbs Β 594.

Ἐνετοί Paphlagoniae gens Β 852.

Ἐνιῆνεσ gens Dodonae vicina, μενεπτόλεμοι Β 749.

Ἐνιπεύσ Thessaliae fluvius λ 238, 240.

Ἐνίσπη Arcadiae urbs ἠνεμόεσσα Β 606.

Ἔννομοσ Mysorum dux et augur Β 858, 860 Ρ 218.

Ἔννομοσ Troianus Λ 422.
Ἐνόπη urbs Messenia Ι 150, 292.
Ἐνυάλιοσ belli deus, idem qui Ἄρησ, Ν 519 Ρ 211 Σ 309 Υ 69. — ἀνδροφόντησ Β 651 Η 166 Θ 264 Ρ 259. — κορυθάϊξ πτολεμιστήσ Χ 132.
Ἐνυεύσ Scyri rex Ι 668.
Ἐνυώ belli dea, πότνια Ε 592. — πτολίπορθοσ Ε 333.
Ἐξάδιοσ Lapitha Α 264.
Ἐπάλτησ Troianus Π 415.
Ἐπειγεύσ Myrmido, filius Agaclis δῖοσ Π 571.
Ἐπειοί Elidis incolae Β 619 al. — μεγάθυμοι Λ 732, 744 Ο 519. — φαιδιμόεντεσ Ν 686. — χαλκοχίτωνεσ Δ 537 Λ 694.
Ἐπειόσ Argivus, filius Panopei, Ψ 665. — δῖοσ Ψ 689, 838 sq. — μεγάθυμοσ Ψ 694. — Minervae ope fecit equum ligneum θ 493 λ 523.
Ἐπήριτοσ Aphidantis filius (Ulixis nomen fictum) ω 306.
Ἐπιάλτησ filius τηλεκλειτόσ Neptuni ex Iphimedea, quae nupsit Aloëo, λ 308. — Aloëi filius dictus Ε 385.
Ἐπίδαυροσ Argolidis urbs ἀμπελόεισ Β 561.
Ἐπικάστη Oedipi mater et uxor καλή λ 271.
Ἐπικλέησ Lycius μεγάθυμοσ Μ 379.
Ἐπίστροφοσ Halizonum dux, socius Troianorum, Β 856.
— Lyrnessius, Eueni filius, Β 692.
— Phocensium dux, Iphiti filius, Β 517.
Ἐπίστωρ Troianus Π 695.
Ἑπτάποροσ fluvius ex Ida decurrens Μ 20.
Ἔρεβοσ loca tenebrosa ubi versantur mortuorum animae Π 327 κ 528 λ 37, 564 μ 81. Ἔρεβόσδε υ 356. Ἐρέβεσφιν (Θ 368) Ι 572.
Ἐρεμβοί populus longinquus, ad quem pervenit Menelaus δ 84.
Ἐρετμεύσ Phaeax θ 112.
Ἐρέτρια Euboeae urbs Β 537.
Ἐρευθαλίων Arcas a Nestore olim occisus Η 149. — δῖοσ Δ 319. — ϝισόθεοσ φώσ Η 136.
Ἐρεχθεύσ Atheniensium daemon tutelaris, Terrae filius, a Minerva educatus, Β 547 η 81.
Ἐρῑνύεσ legum naturae vindices Ο 204 Τ 259, 418 Φ 412 λ 280 ρ 475. — στυγεραί Ι 454 β 135 υ 78. — Singularis θεὰ δασπλῆτισ Ἐρῑνύσ ο 234. — ἠεροφοῖτισ Ι 571 Τ 87.
Ἔρισ *Laudis Amor*, Martis soror et socia, Δ 440. In aegide Ε 740, in Achillis clipeo Σ 535. — ἀργαλέη Λ 3. — κρατερὴ λαοσσόοσ Υ 48. — ἄμοτον μεμαυῖα Δ 440 Ε 518. — αἰνοτάτη Ξ 389. — πολύστονοσ Λ 73.
Ἐριφύλη Amphiarai uxor. Maritum prodidit στυγερή λ 326.
Ἐριχθόνιοσ Dardani filius, Trois pater, Υ 219, 230.
Ἐριῶπισ Oilei coniux, mater Aiacis Locri, Medontis noverca, Ν 697 Ο 336.
Ἑρμαῖοσ λόφοσ in Ithaca π 471. — Cf. Ἑρμείασ.
Ἑρμείασ Β 104 al. α 38 al., filius Iovis ε 28 θ 335, ex Maia ξ 435. — ἀκακήτα Π 185 ω 10. — ϝάναξ Β 104 Ο 214. — διάκτοροσ θ 335 μ 390 ο 319 (cf. Ἀργεϊφόντησ). — δώτωρ ἑάων θ 335. — ἐριούνησ Υ 35 θ 323, ἐριούνιοσ Υ 72 Ω 360, 440, 457, 679. — σῶκοσ Υ 72. — Κυλλήνιοσ ω 1. — χρυσόρραπισ ε 87 κ 277. — Eius caduceus Ω 343 sq. ε 47 sq. ω 3 sq. — Eius talaria Ω 340 sqq. ε 44 sqq. — Missus est ad Priamum Ω 333 sqq., Aegisthum α 38 sqq., Calypso 84 sq. ε 28 sqq. (μ 390). —

Mortuorum animas ad Ditem ducit ω 1. — Disyllaba nominis forma Ἑρμῆσ (Ε 390) Υ 72 ε 54 θ 334 ξ 435 (ω 1). — Cf. Ἑρμαῖοσ.
Ἑρμιόνη Menelai et Helenae filia, quae nupsit Neoptolemo, ἐρατεινή δ 14. — urbs Argolidis Β 560.
Ἕρμοσ Maeoniae fluvius δινήεισ Υ 392.
Ἐρυθῖνοι Paphlagoniae urbs ὑψηλοί Β 855.
Ἐρύθραι Boeotiae urbs Β 499.
Ἐρύλᾱοσ Troianus Π 411.
Ἐρύμανθοσ Arcadiae mons ζ 103.
Ἐρύμᾱσ Troianus Π 345.
— Troianus Π 415.
Ἐτεοκλεεείη βίη *Eteocles* rex Thebarum Δ 386.
Ἐτεόκρητεσ *veri* (*prisci*) *Cretenses*, gens in Creta habitans τ 176. — Cf. Κρῆτεσ.
Ἐτεωνεύσ Boëthoi filius (Βοηθοΐδησ), Menelai minister, δ 31 ο 95, 140. — κρείων δ 22.
Ἐτεωνόσ Boeotiae oppidum πολύκνημοσ Β 497.
Ἐϋαιμονίδησ cf. Εὐρύπυλοσ.
Ἐϋαίμων princeps Thessalus, Eurypyli pater, Β 736 Ε 76, 79 Η 167 Θ 265 Λ 575. — διογενήσ Λ 810.
Ἐϋάνθησ pater Maronis ι 197.
Ἐΰβοια insula Β 536 γ 174 η 321. — ἱερή Β 535.
Ἐΰδωροσ Polymeles et Mercurii filius, dux Myrmidonum, Π 186. — ἀρήϊοσ Π 179.
Εὐϝηνίνη cf. Μάρπησσα.
Εὐϝηνόσ rex Lyrnessi, Selepii filius (Σεληπιάδησ), pater Mynetis et Epistrophi, Β 693.
Ἐϋηνορίδησ cf. Ληόκριτοσ.
Εὔιπποσ Troianus Π 417.
Ἐΰμαιοσ filius Ctesii regis Syriae insulae ο 414, Ulixis servus subulcus, ν 404 al. — δῖοσ π 461 ρ 508 φ 80, 234 χ 157.
Ἐϋμήδησ praeco Troianus, Dolonis pater, Κ 314, 412, 426.
Ἐΰμηλοσ Pherarum in Thessalia rex, Β 714 al., Admeti filius, Pheretis nepos (Φηρητιάδησ, Β 763 Ψ 376), maritus Iphthimes, sororis Penelopes, δ 798. — ϝάναξ ἀνδρῶν Ψ 288. — Eius equae Β 763 sqq.
Ἐΰνηοσ rex Lemni, Iasonis filius (Ἰησονίδησ), Η 468, 471 Φ 41 Ψ 747.
Ἐϋπείθησ Ithacensis, Antinoi pater, α 383 al. ω 422, 465, 469, a Laërta occiditur ω 523.
Εὖροσ *Eurus* ventus Β 145 Π 765 ε 295, 332 μ 326 τ 206.
Εὐρύαλοσ Mecistei filius (Μηκιστιάδησ), Diomedis sodalis, Ζ 20, 28. — ϝισόθεοσ φώσ Β 565 Ψ 677.
— Phaeax θ 396, 400, Nauboli filius (Ναυβολίδησ) θ 116. — ϝῖσοσ Ἄρηϊ θ 115, 127, 140, 158.
Εὐρυβάτησ Ulixis praeco Α 320 Β 184 Ι 170 τ 247.
Εὐρυδάμᾱσ Penelopes procus σ 297, ab Ulixe occiditur χ 283.
— senex Troianus, somniorum interpres, pater Abantis et Polyidi, Ε 149.
Εὐρυδίκη Clymeni filia, Nestoris uxor, γ 452.
Εὐρυϝάδησ Penelopes procus, occiditur a Telemacho χ 267.
Εὐρυκλέεια filia Opis, Ulixis nutrix, α 429 al. — περίφρων τ 357, 491 υ 134 φ 381.
Εὐρύλοχοσ Ulixis sodalis et affinis (cf. κ 441) κ 232, 244, 429, 447 λ 23 μ 195, 278, 294, 339, 352. — θεοϝειδήσ κ 205. — μεγαλήτωρ κ 207.
Εὐρύμαχοσ Polybi filius, Penelopes procus, α 399 al., ab Ulixe occiditur χ 82. — θεοϝειδήσ δ 628 φ 186.
Εὐρυμέδουσα Nausicaae nutrix η 8.
Εὐρυμέδων Nestoris minister ἀγαπήνωρ Θ 114 Λ 620.

Εὐρυμέδων Ptolemaei filius, Agamemnonis auriga, Δ 228.
— rex Gigantum, Periboeae pater μεγαλήτωρ, η 58.
Εὐρυμίδησ cf. Τήλεμοσ.
Εὐρυνόμη maris dea, Oceani filia Σ 398 sq., 405.
— Penelopes ταμίη ρ 495 σ 164 sqq. τ 96 sq. υ 4 ψ 154, 289, 293 (θαλαμηπόλοσ).
Εὐρύνομοσ Ithacensis, Aegyptii filius, procus Penelopes, β 22 χ 242.
Εὐρύπυλοσ Coï insulae rex B 677.
— Telephi filius (Τηλεφίδησ) a Neoptolemo occisus λ 520.
— dux Thessalorum, Euaemonis filius (Εὐαιμονίδησ), B 736 E 76 (occidit Hypsenorem) Z 36 (occidit Melanthium) H 167 Θ 265 Λ 576 sqq. (occidit Apisaonem), 583 sqq. (vulneratur a Paride) M 2 O 399 Π 27. — ἀγαπήνωρ O 392. — διοτρεφήσ Λ 819. — πεπνυμένοσ Λ 822.
Εὐρυσθεύσ rex Argivorum, Stheneli filius, Θ 363 O 639 T 123, 133 (λ 621).
Εὐρυτίδησ cf. Ϝίφιτοσ.
Εὐρυτίων Centaurus ἀγακλυτόσ φ 295.
Εὔρυτοσ Epeorum princeps, Actoris filius (Ἀκτορίων), frater Cteati, pater Thalpii, B 621. — Cf. Μολίονε.
— rex Oechaliae, Iphiti pater, ab Apolline occisus, B 596, 730 θ 224, 226 φ 32.
Εὔσσωροσ Thrax, Acamantis pater, Z 8.
Εὔτρησισ urbs Boeotiae B 502.
Εὔφημοσ Ciconum dux, Troezeni filius, B 846.
Εὐφήτησ Ephyrae in Thesprotia rex O 532.
Εὔφορβοσ Troianus, Panthoi filius (Πανθοΐδησ), Polydamantis frater, Patroclum vulnerat Π 808, 850. Occiditur a Menelao P 59, 70, 81. — ἐϋμμελίησ P 9, 59.
Εὐχήνωρ Corinthius, Polyidi filius, N 663. A Paride occiditur N 671.
Ἐφύρη urbs Thesprotiae ad flumen Selleentem sita B 659 O 531 α 259 β 328.
— Urbs Thessaliae Z 152, 210.
Ἔφυροι *incolae Ephyrae* N 301.
Ἐχεκλέησ Myrmido, Actoris filius (Ἀκτορίδησ), Π 189.
Ἔχεκλοσ Troianus, Agenoris filius, Υ 474.
— Troianus Π 694.
Ἐχέμμων filius Priami E 160.
Ἐχένηοσ senex Phaeax η 155 λ 342.
Ἐχέπωλοσ Sicyonius, filius Anchisae (Ἀγχισιάδησ), Ψ 296.
— Troianus, Thalysii filius (Θαλυσιάδησ), Δ 458.
Ἔχετοσ Thesprotiae rex σ 85, 116 φ 308.
Ἐχέφρων Nestoris filius γ 413. — δῖοσ γ 439.
Ἐχῖναι insulae ἱεραί B 625.
Ἐχίοσ Achivus, Mecistei pater, Θ 333 N 422.
— Achivus, qui O 339 occiditur.
— Troianus Π 416.
Ϝαραιθυρέη urbs Argiva ἐρατεινή B 571.
Ϝαστύαλοσ Troianus Z 29.
Ϝαστυϝάναξ sive Σκαμάνδριοσ Hectoris filiolus (Ἑκτορίδησ) Z 401, 403 X 500, 506.
Ϝαστύνοοσ Troianus E 144.
— Troianus, Protiaonis filius, O 455.
Ϝαστυόχεια Phylantis filia, de Hercule mater Tlepolemi, B 658.
Ϝαστυόχη Actoris filia, de Marte Ascalaphi et Ialmeni mater, B 513.
Ϝαστύπυλοσ Paeo Φ 209.
Ϝειδοθέη maris dea, Protei filia, δ 366.
Ϝεκάβη Dymantis filia, Priami uxor, Z 293, 451 Π 718 X 234, 430 Ω 193, 283, 747. — Undeviginti peperit filios Ω 496.

Fεκαμήδη Arsinoi filia, Nestoris ancilla, ἐϋπλόκαμος Λ 624 Ξ 6.
Fελικάων Antenoris filius (Ἀντηνορίδης), Priami gener, Γ 123.
Fελίκη urbs orae Achaicae, ubi Neptunus colitur, Θ 203. — εὐρεῖα Β 575.
Fελικώνιος Neptuni epitheton Υ 404.
Fελπήνωρ Ulixis sodalis in Circes aedibus mortuus κ 552 λ 51, 57 μ 10.
Fηνοπίδης cf. Σάτνιος.
Fῆνοψ Achivus, Clytomedis pater, Ψ 634.
— Ithacensis, Leoadis pater, φ 144.
— Mysius, Satnii pater, Ξ 444 sq.
— Troianus, Thestoris pater, Π 401.
Fιάνειρα Nereis Σ 47.
Fιϝάνασσα Nereis Σ 47.
Fῑκάριος pater Penelopes et Iphthimes α 276 al. — μεγαλήτωρ δ 797. — τηλεκλειτός τ 546.
— πόντος Β 145.
Fῑλιονεύς Troianus, Phorbantis filius, Ξ 489, 492. — ἀγαυός Ξ 501.
Fίλιος urbs Troianorum Α 71 al. β 18 al. Fῑλιόθεν Ξ 251 ι 39. Fῑλιόθι Θ 561 Κ 12 Ν 349 θ 581. — αἰπεινή Ι 419, 684 Ν 773 Ο 215 Ρ 328. — ἐρατεινή Ε 210. — ἐῢ κτίμενον πτολίεθρον Δ 33 Θ 288 Φ 433, ἐῢ ναιόμενον πτολίεθρον Β 133 Ι 402 Ν 380. — ἐΰπωλος Ε 551 Π 576 β 18 λ 169 ξ 71. — ἐϋτειχής Β 113, 288 Ε 716 Ι 20. — ἠνεμόεσσα Γ 305 Θ 499 Μ 115 Ν 724 Σ 174 Ψ 64, 297. — ἱερή Η 20, ἱρή Δ 46 al. λ 86 ρ 293. — ΚακοFίλιος οὐκ ὀνομαστή τ 260, 597 ψ 19. — ὀφρυόεσσα Χ 411. — Neutrum Fίλιον αἰπύ Ο 71 (spur.). — Condita in planitie post Dardaniam Υ 216. — Muros struxit Neptunus Φ 446 sq., adiuvante Apolline Η 452. — Ab Hercule expugnata Ε 638 sqq. Ξ 251.
Fῖλος Trois filius, Laomedontis pater, Υ 232, 236, Δαρδανίδης (Dardani pronepos). Eius tumulus (σῆμα, στήλη, τύμβος) in agro Troiano Κ 415 Λ 166, 372 Ω 349. — δημογέρων dicitur Λ 372.
Fῖρις dea Ο 206 Σ 182, deorum nuntia Β 786 al. — ἀελλόπος Θ 409 Ω 77, 159. — ποδήνεμος Ε 353, ποδήνεμος ὠκέα Β 786 al., πόδας ὠκέα Β 790 al., ὠκέα Ο 172 Ψ 198, ταχεῖα Θ 399 Λ 186 Ο 158 Ω 144. — χρῡσόπτερος Θ 398 Λ 185. — Proprie *arcus caelestis,* Λ 27 Ρ 547.
Fῖρος Arnaei mendici Ithacensis cognomen ridiculum σ 6 sqq. — Ἄϝῖρος contemtim dicitur σ 73.
Fῑσανδρος Bellerophontis filius Ζ 197, 203.
Fῖσος Priami filius nothus Λ 101.
Fῑφεύς Troianus Π 417.
Fῑφιδάμᾱς Antenoris e Theano filius (Ἀντηνορίδης) Λ 221, 234 sqq., 257, 261.
FῑφιFάνασσα Agamemnonis filia Ι 145, 287.
Fῑφικλεεείη βίη *Iphiclus* λ 290, 296. Cf. Fίφικλος.
Fίφικλος Phylaci filius (Φῡλακίδης), Phylaces in Thessalia rex, Podarcis et Protesilai pater, Β 705 (πολύμηλος) Ν 698. — Cursu eum vicit Nestor Ψ 636. — Cf. Fῑφικλεεείη.
Fῑφιμέδεια Aloëi coniux, Oti et Ephialtis mater, λ 305.
Fῑφίνοος Achivus, Dexii filius (Δεξιάδης), Η 14.
Fῖφις puella Scyria, Patrocli concubina, ἐΰζωνος Ι 667.
Fῑφιτίδης cf. Ἀρχεπτόλεμος.
Fῑφιτίων Otryntei e Nympha Naide filius (Ὀτρυντεΐδης) Υ 382.
Fίφιτος Euryti filius (Εὐρυτίδης), Ulixis hospes, φ 14, 22, 37, ab Hercule occisus φ 27.

Γίφιτοσ Phocensis, Nauboli filius (Ναυβολίδησ), Schedii et Epistrophi pater, B 518 P 306.
Γιωκή in Minervae aegide κρυόεσσα E 740.
Γοινεΐδησ cf. Τῡδεύσ.
Γοινεύσ rex Calydonis, Porthei filius, coniux Althaeae, pater Meleagri, Tydei, aliorum, Z 219 I 535, 540, 543 Ξ 117. — γέρων ἱππηλάτα I 581, ἱππότα Ξ 117. — δῖοσ Z 216. — μεγαλήτωρ B 641.
Γοινόμαοσ Aetolus, ab Hectore occiditur E 706.
— Troianus M 140 N 506.
Γοινοπίδησ cf. Ἕλενοσ.
Γόσσα *Fama* B 93 ω 413.
Ζάκυνθοσ insula B 634 π 250. — ὑλήεσσα α 246 ι 24 π 123 τ 131.
Ζέλεια Troadis urbs prope Idam sita B 824. — ἱερή Δ 103, 121.
Ζεύσ A 5 al. α 10 al., deus caelestis, ὑψίζυγοσ H 69 Λ 543 Σ 185, ὑψίζυγοσ αἰθέρι ναίων Δ 166, ὑψόθ' ἐών K 16, αἰθέρι ναίων B 412 ο 523, τηλόθι ναίων Π 233. — Aegidem tenet P 593 sq. (cf. E 742 sqq. O 308 sqq.), αἰγίοχοσ ideo dictus A 202 al. δ 762 al. — Nubes cogit, κελαινέφησ ideo vocatus A 397 al. ι 552 al., νεφεληγερέτα A 511 al. α 63 al. — Mittit fulmina, quapropter audit ἀργικέραυνοσ T 121, ἀστεροπήτησ A 609 H 443 M 275, στεροπηγερέτα Π 298, τερπικέραυνοσ A 419 al. η 164 al., et a tonitrus fragore ἐριβρεμέτησ N 624, ἐρίγδουποσ E 672 M 235 O 293, ἐρίγδουποσ πόσισ Ἥρησ H 411 K 329 θ 465 σ 112, 180, εὐρύϝοπα A 498 al. β 146 al., ὑψιβρεμέτησ A 354 M 68 Ξ 54 Π 121 ε 4 ψ 331. — Etiam imbres, nives, ventos, tempestates, arcum caelestem mittit, cf. E 91 M 25, 279 T 357 M 253 ο 297 Π 365 P 547 sq. Hinc fluvii διïπετέεσ vocantur Π 174 P 263 Φ 268, 326 δ 477 η 284; cf. διοτρεφήσ Scamandri fluvii epitheton Φ 223. — Ceteros caelites robore (cf. Θ 17 sqq.) et mente superans vocatur ἐρισθένησ N 54 Φ 184 θ 289, ὑπερμενήσ B 116 al., ὕπατοσ κρειόντων Θ 31 α 45, 81 ω 473, ὕπατοσ E 756, ὕπατοσ μήστωρ Θ 22 P 339, μητίετα A 275 al. ξ 243 π 298 υ 102, ἀγκυλόμητισ B 205, 319 Δ 75 I 37 M 450 Π 431 Σ 293 φ 415, κῦδιστοσ μέγιστοσ B 412 Γ 276, 298, 320 H 202 Ω 308, θεῶν ὕπατοσ καὶ ἄριστοσ T 258 τ 303, ϝάναξ A 502 al., πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε A 544 al. α 28 μ 445 σ 137, πατήρ A 503 al. ε 7 al. — ἱκετήσιοσ sive supplicum vindex ν 213, cf. Ω 570 ζ 207 η 165 ι 270 al. — ξείνιοσ sive hospitum vindex N 625 ι 271 ξ 284, 389. — Iovis ἑρκείου ara Λ 774 Π 231 Ω 306 χ 334 sq., 379. — Iovis πανομφαίου ara in Achivorum castris Θ 249. — Iunonis maritus A 546 al., Saturni et Rheae filius (Κρονίδησ sive Κρονίων) natu maximus O 166, 187 sqq. N 354. — Eius filii vocantur di Apollo, Dionysus, Mercurius, Mars, Vulcanus, Xanthus, et mortales Amphion et Zethus, Dardanus, Hercules, Minos et Rhadamanthus, Perseus, Pirithous, Sarpedon, eius filiae Diana, Hebe, Minerva, Proserpina, Venus, Musae, Nymphae, Helena, Λιταί, Ἀάτη. — Iovis τάλαντα Θ 69 Π 658 X 209. — Duo πίθοι in eius limine Ω 527. — Columbae Iovi ambrosiam ferunt μ 63 sqq. — Iovis filius et ὀαριστήσ Minos λ 568 τ 179. — Iovis tunicam induit Minerva E 736. — Reges διοτρεφέεσ

dicuntur A 176 al. δ 26 al. (cf. I 98). — Praecones dicuntur Διὶ φίλοι Θ 517, Διὸσ ἄγγελοι A 334. — In *Olympo* monte habitat, quapropter Ὀλύμπιοσ dicitur A 353 al. α 27 al. — Iovis *Dodonaei* Pelasgici ὑποφῆται Selli Π 234, oraculum Dodonaeum ἐκ δρυόσ ξ 328. — Iuppiter *Idaeus* (Π 605 Ω 291) colitur a Troianis Δ 48 X 170. In monte *Ida* τέμενοσ et βωμόν habet Θ 47 sq., Ἴδηθεν μεδέων Γ 276, 320 H 202 Ω 308. Eius sacerdos Onetor Π 604 sq. — Ex Ida monte Troianos cum Achivis pugnantes spectat Θ 47 sq., 75 Λ 183 Ξ 157 al. — Arbor φηγόσ prope Troiam ei sacra E 693 Z 237 H 60 I 354 Λ 170 Φ 549. — Iuppiter καταχθόνιοσ I 457 (idem qui Ἀΐδησ).

Ζεφυρίη cf. Ζέφυροσ.

Ζέφυροσ ventus B 147 al. β 421 al., Ζεφυρίη η 119. — αἰὲν ἐφῦδροσ ξ 458. — ἀκραῆσ β 421. — δυσαῆσ Ψ 200 ε 295 μ 289. — κελαδεινόσ Ψ 208. — De eo Harpya Podarge concepit equos Achillis Π 150.

Ζῆθοσ Iovis ex Antiope filius, Thebarum conditor, λ 262. Pater Ityli τ 523.

Ἥβη Iovis filia E 722, 905. — πότνια Δ 2. — Herculis inter superos recepti uxor καλλίσφυροσ λ 603 (spur.).

Ἠέλιοσ Γ 104 al. α 8 al. — τερψίμβροτοσ μ 269, 274. — Ὑπερίων Θ 480 α 8 μ 133, 263, 346, 374 sive Ὑπεριονίδησ μ 176. — φαέθων Λ 735 ε 479 λ 16 τ 441 χ 388, φαεσίμβροτοσ κ 138, 191. — Eius liberi ex Perse Aeetes et Circe μ 138, ex Neaera Lampetia et Phaëthusa μ 133. — Eius ἀντολαί in insula Aeaea μ 4, τροπαί in Ortygia insula ο 404, πύλαι occidentales ω 12. — Armenta pecudesque in insula Thrinacia ei sacra α 8 λ 109 μ 128 al.

Ἠερίβοια Aloëi uxor posterior E 389.

Ἠετίων rex Cilicum, Andromaches pater, Z 395 sqq., 416 Θ 187 X 472, 480 Ψ 827. — Eius urbem Thebam diruit Achilles ipsumque occidit A 366 I 188 Π 153.

— Imbrius Φ 43.

— Troianus, Podis pater, P 575, 590.

Ἠϊόνεσ civitas Argolica B 561.

Ἠϊονεύσ Argivus H 11.

— Thrax, Rhesi pater, K 435.

Ἠλεῖοι Λ 671 (bellum cum Pyliis gesserunt).

Ἦλισ B 626 al. — δῖα B 615 al. — εὐρύχοροσ δ 635. — ἱπποβότοσ φ 347.

Ἠλύσιον πεδίον beatorum sedes in ultimo orbe terrarum (oriente) δ 563.

Ἠλώνη urbs Thessaliae B 739.

Ἠμαθίη regio Pieriae proxima ἐρατεινή Ξ 226.

Ἠνιοπεύσ Thebaei filius, Hectoris auriga, Θ 120.

Ἠπυτίδησ cf. Περίφᾱσ.

Ἡρακλεείη βίη *Hercules* B 640 al. — Cf. Ἡρακλέησ.

Ἡρακλέησ B 658 al., Iovis ex Alcmene filius E 396 Ξ 266, 324, idem Amphitryonis dictus E 392 λ 270. Pater Thessali et Tlepolemi. Maritus Megarae λ 269. — θεῖοσ O 25. — θρασυμέμνων θῡμολέων E 639 λ 267. — κρατερόφρων Ξ 324. — φὼσ καρτερόθῡμοσ, μεγάλων ἐπιϝίστωρ ϝέργων φ 25. — ὑπέρθῡμοσ Ξ 250. — Eius natales T 96 sqq. — Vulneravit Iunonem E 392 sqq., Ditem 395 sqq. — Nelei filios undecim occidit Λ 689 sqq. — Troiam expugnavit E 638 sqq. Ξ 250 sq. (O 25 sq.). — Eius τεῖχοσ prope Troiam Y 145 sqq. — Eius anima apud mortuos versatur λ 601 sqq.; cf. Σ 117. —

In Olympo habitare Hebes maritus dicitur λ 602—604 (spur.). — Pro nominativo numeris dactylicis non apto dicitur βίη Ἡρακλεεείη.

Ἡρακλεΐδησ cf. Θεσσαλόσ et Τληπόλεμοσ.

Ἥρη Α 55 al. δ 513 al., dea Argiva, Ἀργείη Δ 8 Ε 908. — βοῶπισ πότνια Α 551 al., πότνια Θ 198 al. δ 513. — ἠΰκομοσ Κ 5. — λευκώλενοσ Α 55 al. — χρῡσόθρονοσ Α 611 Ξ 153 Ο 5. — χρῡσοπέδῑλοσ λ 604. — Eius currus Ε 722 sqq. — Saturni et Rheae filia, Iovis soror et uxor, Ε 721 Ξ 203 Π 432 al. — In Oceani Tethyisque aedibus nutrita Ξ 201 sqq. — Mater Martis, Vulcani, Hebes, Ilithyarum. — Herculi infesta Ξ 250 sqq. Ο 25 sqq. Σ 119 Τ 97 sqq., ab Iove ideo vincta Ο 18 sqq., ab ipso Hercule vulnerata Ε 392 sqq.

Ἥφαιστοσ Α 571 al. δ 617 al., filius Iovis et Iunonis Α 577 sq. Ξ 167, 239, 338 Φ 330 θ 312. — Maritus Gratiae Σ 382 sq., olim Veneris θ 267 sqq. — Claudus est natus Σ 411 Υ 36 sq. θ 311, κυλλοποδίων ideo dictus Σ 371 Υ 270 Φ 331, ἀμφιγυήεισ Α 607 al. θ 300 al. — περικλυτόσ Σ 383 al. θ 287 al., κλυτόσ Σ 614, κλυτοϝεργόσ θ 345, κλυτοτέχνησ Α 571 Σ 143, 391 θ 286. — βραδύσ θ 330. — ϝάναξ Ο 214 Σ 137 θ 270. — πολύμητισ Φ 355, πολύφρων Φ 367 θ 297, 327. — A matre caelo est deiectus, sed a Thetide receptus, Σ 395 sqq. — Matri cum opem ferret, ab Iove in Lemnum insulam est deturbatus Α 590 sq., quae cara ei est insula θ 284. — Eius sacerdos Dares Troianus Ε 10. — Artis eius opera: aedes deorum Α 606 sqq. Ξ 166 sq., 338 sq. Υ 11 sq., tripodes cenaculi deorum Σ 373 sqq., Iovis aegis Ο 309 sq., sceptrum Β 101, Thetidis mundus Σ 401, aureae puellae in ipsius Vulcani domo Σ 417 sqq., rete quo Martem cepit adulterum θ 274 sqq., canes aurei et argentei ante Alcinoi regis Phaeacum aedes η 91 sqq., Achillis arma Σ 478 sqq., Diomedis lorica Θ 195, vas aureum quo conditi sunt Achillis cineres ω 75, cratera regis Sidonii δ 615 sqq. ο 115 sqq.; cf. etiam Ξ 238 sqq. — Eius officina Σ 369 sqq.

Ἠώσ (ἠώσ) Α 477 al. β 1 al. — δῖα Ι 240 al. ι 151 al. — ἐΰθρονοσ Θ 565 ζ 48 al., χρῡσόθρονοσ κ 541 al. — ἐϋπλόκαμοσ ε 390 ι 76 κ 144. — ἠριγένεια Α 477 al. β 1 al. — κροκόπεπλοσ Θ 1 Τ 1 Ψ 227 Ω 695. — ῥοδοδάκτυλοσ Α 477 al. β 1 al. — φαεινή δ 188. — φαεσίμβροτοσ Ω 785. — Tithoni uxor Λ 1 ε 1. — Memnonis mater δ 188 λ 522. — Amavit Orionem ε 121, Clitum ο 250. — In insula Circes eius ϝοικία καὶ χοροί esse dicuntur μ 3.

Θάλεια Nereis Σ 39.

Θάλπιοσ dux Epeorum, Euryti filius, Actoris nepos (Ἀκτορίων), Β 620.

Θαλῡσιάδησ cf. Ἐχέπωλοσ.

Θάμυρισ vates Thrax, a Musis punitus, Β 595.

Θάνατοσ Somni frater gemellus Ξ 231 Π 454, 672, 682.

Θαυμακίη Magnesiae urbs in dicione Philoctetae Β 716.

Θεᾱνώ filia Cissei (Κισσηΐσ), Antenoris uxor, Pedaei noverca, Ε 70. — καλλιπάρῃοσ Ζ 298, 302 Λ 224.

Θέμισ Ο 93 Υ 4 β 68. — καλλιπάρῃοσ Ο 87.

Θεοκλύμενοσ Polyphidis filius, vates, Telemachi hospes, ο 256, 286, 529. — θεοϝειδήσ ο 271, 508 ρ 151 υ 350, 363.

Θερσίλοχοσ Paeo Ρ 216 Φ 209.

Θερσίτησ Argivus ab Ulixe punitus

B 244. — ἀκριτόμυθοσ B 246. — ἀμετροϝεπήσ B 212.
Θέσπεια Boeotiae urbs B 498.
Θεσπρωτοί Ξ 315, 335 π 65, 427 ρ 526 τ 271, 292. — Eorum rex Phido Ξ 316 τ 287.
Θεσσαλόσ Herculis filius (Ἡρακλεΐδησ), Phidippi et Antiphi pater, B 679.
Θεστορίδησ cf. Ἀλκμάων et Κάλχασ.
Θέστωρ Troianus, Enopis filius, Π 401.
Θέτισ filia Nerei, de Peleo mater Achillis, A 413 al. ω 92. — ἀλοσύδνη Υ 207. — ἀργυρόπεζα A 538 al. ω 92. — ἠΰκομοσ Δ 512 Π 860. — καλλιπλόκαμοσ Σ 407 Υ 207. — τανύπεπλοσ Σ 385, 424. — Opem tulit Iovi A 397, Dionyso Z 136, Vulcano Σ 395.
Θῆβαι Aegypti urbs, regnum Polybi, δ 126. — ἑκατόμπυλοι I 383.
— sive Θήβη in Boeotia, Cadmeorum urbs diruta, Δ 378 E 804 Z 223 K 286 Ξ 114, 323 ο 247. Θήβασδε Ψ 679. — ἑπτάπυλοσ Δ 406 λ 263. — εὐρύχοροσ λ 265. — ἐϋστέφανοσ T 99. — πολυήρατοσ λ 275. — Eius moenia (ἱερά Δ 378) extructa ab Amphione et Zetho λ 263. — Cf. Θηβαῖοσ et Ὑποθῆβαι.
— sive Θήβη urbs Cilicum sub monte Placo sita (Ὑποπλακίη Z 397), ubi regnabat Eetion pater Andromaches. Diruta ab Achille A 366 B 691 Z 397 (I 188 Π 153) X 479 (Ψ 828 sq.). — ὑψίπυλοσ Z 416.
Θηβαῖοσ *Thebanus* vocatur Tiresias.
— nomen proprium: Troianus, Eniopei pater, Θ 120.
Θησεύσ Aegei filius (Αἰγεΐδησ) A 265 λ 322 (Ariadnen e Creta abduxit), 631.
Θίσβη Boeotiae urbs πολυτρήρων B 502.
Θοαί insulae in ora Acarnaniae ο 299.
Θόασ Aetolus, Andraemonis filius (Ἀνδραιμονίδησ), B 638 al. Ξ 499.
— Lemni rex Ξ 230 Ψ 745.
Θόασ Troianus Π 311.
Θόη Nereis Σ 40.
Θόων Phaeax θ 113.
— Troianus, Phaenopis filius, occiditur a Diomede E 152.
— Troianus, occiditur ab Ulixe Λ 422.
— Troianus M 140, occiditur ab Antilocho N 545.
Θόωσα Nympha, Phorcynis filia, Polyphemi mater de Neptuno α 71.
Θοώτησ praeco Menesthei δῖοσ M 342 sq.
Θρασίοσ Paeo Φ 210.
Θρασυμήδησ Nestoris filius (Νεστορίδησ) P 378, 705 I 81 γ 39. — ἀντίθεοσ Π 321 (occidit Marin) γ 414. — δῖοσ P 705. — ἱπποδάμοσ Ξ 10. — μενεπτόλεμοσ K 255 γ 442. — ποιμὴν λαῶν I 81. — ὑπέρθυμοσ γ 448.
Θρασύμηλοσ Sarpedonis auriga Π 463.
Θρήϊκεσ B 844 al. — ἀκρόκομοι Δ 533. — ἱπποπόλοι N 4. — Eorum duces Pirous Δ 519, 537, Rhesus K 435, 474. — Singularis B 595 (Thamyris) E 462 (Acamas) K 518 (Hippocoon).
Θρῄκη N 301. Θρῄκηνδε θ 361. Θρῄκηθεν I 5, 72. — ἐριβῶλαξ Υ 485. — μήτηρ μήλων Λ 222. — Thracii equi K 559, Thracii enses N 577 Ψ 808. — Mare Thracium Ψ 230. — Cf. Θρηϊκίη.
Θρηϊκίη Σάμοσ *Samothrace* N 13.
Θρινακίη Solis insula λ 107 μ 127, 135 τ 275.
Θρόνιον Locrorum oppidum B 533.
Θρύον sive Θρυόεσσα Nestoris urbs ad Alpheum B 592. — αἰπεῖα κολώνη Λ 711.
Θυέστησ sive Θυέστα Pelopis filius, frater Atrei, Aegisthi pater, B 107 δ 517. — πολυϝάρην B 106.
Θυεστιάδησ cf. Αἴγισθοσ.
Θυμβραῖοσ Troianus Λ 320.
Θύμβρη Troadis urbs K 430.
Θυμοίτησ senex Troianus Γ 146.

Θῶν Aegyptius, Polydamnae maritus, δ 228.
Ἴαιρα Nereis Σ 42.
Ἰάλμενοσ dux Boeotorum, Martis ex Astyoche filius, Β 512 Ι 82.
Ἰαμενόσ dux Troianorum, Μ 139, 193 (occiditur a Leonteo).
Ἰαολκόσ urbs Thessaliae εὐρύχοροσ λ 256. — ἐῢ κτιμένη Β 712.
Ἰάονεσ *Athenienses* ἑλκεχίτωνεσ Ν 685. — Cf. Ἀθηναῖοι.
Ἰαπετόσ in Tartaro degit Θ 479.
Ἰάρδανοσ Cretae fluvius γ 292.
— Elidis fluvius Η 135.
Ἰασίδησ cf. Ἀμφίων et Δμήτωρ.
Ἰασίων a Cerere amatus, occisus ab Iove ε 125.
Ἴασον Ἄργοσ *Peloponnesus* σ 246.
Ἴασοσ Atheniensium dux, Spheli filius, Ο 332, 337 sq.
Ἰδαῖοσ *Idaeus* adi.: Iovem Ἰδαῖον coluerunt Troiani (Π 605 Ω 291), Ἰδαῖα ὄρεα vocantur Idae montis cacumina Θ 170 al. — Cf. Ἴδη et Ζεύσ.
— nomen proprium: Troianus, filius Daretis, Ε 11, 20.
— Troianorum praeco Γ 248 al. — δαΐφρων Ω 325.
Ἴδη mons Troadis Β 821 al. Ἴδηθεν Γ 276 al. — πιδακόεσσα Λ 183, πολυπίδαξ Ξ 157 al., μήτηρ θηρῶν Θ 47 Ξ 283 Ο 151. — πολύπτυξ Φ 449 Χ 171. — ὑλήεσσα Φ 449. — ὑψηλή Ξ 293. — Ἴδησ κορυφαί Λ 183 Ξ 157, 332 Ο 5, Ἴδησ κνημοί Β 821 Λ 105 Φ 449, 559. — Cf. Ἰδαῖοσ et Ζεύσ.
Ἴδησ pater Cleopatrae Ι 558.
Ἰδομενεύσ Deucalionis filius (Δευκαλίδησ) Μ 117 Ν 307 Ρ 608 τ 181, Orsilochi pater, rex Cretae, Α 145 al. γ 191 al., eius stirps Ν 449 sqq. — ἀγακλυτόσ Ζ 436 Ξ 237. — ἀγαπήνωρ Ψ 113, 124. — ἀρήϊοσ Λ 501, ἀτάλαντοσ Ἄρηϊ Ν 500. — δαΐφρων Δ 252. — δουρὶ κλυτόσ Β 645 al. — ϝάναξ Β 405 Κ 112 Ο 301 τ 181. — φλογὶ ϝείκελοσ ἀλκήν Ν 330.
Ἰηλῡσόσ Rhodi urbs Β 656.
Ἰησονίδησ cf. Εὔνηοσ.
Ἰήσων Argonautarum princeps, Eunei ex Hypsipyle pater, Φ 41 μ 72. — ποιμὴν λαῶν Η 469.
Ἰθαιμένησ Troianus, Sthenelai pater, Π 586.
Ἰθάκη insula et civitas, Ulixis sedes, Β 632 Γ 201 α 18 al. Ἰθάκηνδε α 163 λ 361 ο 157 π 322. — ἀμφίαλοσ α 386, 395, 401 β 293 φ 252. — εὐδήελοσ β 167 ι 21 ν 212, 325 ξ 344 τ 132. — ἐῢ κτιμένη χ 52. — κραναή Γ 201 α 247 ο 510 π 124 φ 346. — παιπαλόεσσα λ 480. — τρηχεῖα κ 417, 462. — Ὑπονήϊοσ *sub monte Neio sita* γ 81. — χθαμαλή ι 25. — Describitur δ 605 sqq. ι 21 sqq. ν 238 sqq.
Ἰθακήσιοι β 25 al. — Singularis Β 184 (Eurybates) β 246 χ 45 (Ulixes).
Ἴθακοσ Ithacae conditor ρ 207.
Ἰθώμη urbs Thessaliae κλωμακόεσσα Β 729.
Ἱκεταονίδησ cf. Μελάνιπποσ.
Ἱκετάων Laomedontis filius, Priami frater, pater Melanippi, Ο 576. — ὄζοσ Ἄρηοσ Γ 147 Υ 238.
Ἰκμάλιοσ artifex τ 57.
Ἶλοσ Mermeri filius (Μερμερίδησ), quem Ephyrae in Thesprotia habitantem visit Ulixes, α 259.
Ἰμβρασίδησ cf. Πείροοσ.
Ἴμβριοσ adi.: sic dicitur Eetion Φ 43. Cf. Ἴμβροσ.
— nomen proprium: Mentoris filius, Priami gener, Ν 171, 197.
Ἴμβροσ insula Ξ 281 Ω 753. — παιπαλόεσσα Ν 33 Ω 78. — Cf. Ἴμβριοσ.
Ἰνώ sive Λευκοθέη, Cadmi filia, maris

dea, ε 461. — καλλίσφυροσ ε 333.
Ἰξῑονίη ἄλοχοσ *uxor Ixionis* Iovi Pirithoum peperit Ξ 317.
Ἱππασίδησ cf. Ἀπισάων, Σῶκοσ, Ὑψήνωρ, Χάροψ.
Ἵππασοσ Troianus, pater Apisaonis, Soci, Charopis, Λ 450.
— Achivus, Hypsenoris pater, Ν 411.
Ἱππημολγοί gens Scythica ἀγαυοί... γλακτοφάγοι Ν 5.
Ἱπποδάμᾱσ Troianus Υ 401.
Ἱπποδάμεια Anchisae filia, uxor Alcathoi, Ν 429.
— Penelopes ancilla σ 182.
— Pirithoi uxor κλυτόσ Β 742.
Ἱππόδαμοσ Troianus Λ 335.
Ἱππόθοοσ Lethi filius, dux Pelasgorum, Β 840, 842 Ρ 217, 289, 313, occiditur 318.
— Priami filius Ω 251.
Ἱπποκόων Thrax, Rhesi consobrinus, Κ 518.
Ἱππόλοχοσ rex Lyciorum, Bellerophontis filius, pater Glauci, Ζ 119, 144, 197, 206 Η 13 Μ 309, 387 Ρ 140.
— Troianus, Antimachi filius, μενεχάρμησ Λ 122, 145.
Ἱππόμαχοσ Troianus, Antimachi filius, Μ 189.
Ἱππόνοοσ Achivus μενεχάρμησ Λ 303.
Ἱπποτάδησ cf. Αἴολοσ.
Ἱπποτίων Troianus, occiditur a Merione Ξ 514.
— Phryx, pater Moryis, Ν 792.
Ἱρή urbs Messenia ποιήεσσα Ι 150, 292.
Ἴσμαροσ Ciconum urbs ab Ulixe expugnata ι 40, 198.
Ἱστίαια urbs Euboeae πολυστάφυλοσ Β 537.
Ἴτυλοσ Aëdonis et Zethi filius τ 522.
Ἰτυμονεύσ Eleüs, Hyperochi filius, Λ 672.
Ἴτων Thessaliae urbs, μήτηρ μήλων Β 696.
Ἰφθίμη Icarii filia, Eumeli uxor, δ 797.
Καβησόσ urbs ad Hellespontum sita, Καβησόθεν Ν 363.
Καδμεῖοι sive Καδμεΐωνεσ Thebarum urbis Boeotiae incolae Δ 385, 388 Ε 804, 807 Κ 288 Ψ 680 λ 276. — κέντορεσ ἵππων Δ 391.
Κάδμοσ Inus pater ε 333.
Κάειρα cf. Κᾶρεσ.
Καινεΐδησ cf. Κόρωνοσ.
Καινεύσ Lapitharum rex, pater Coroni, Α 264 Β 746.
Κακοϝίλιοσ τ 260, 597 ψ 19 cf. Ϝίλιοσ.
Καλήσιοσ Axyli minister Ζ 18.
Καλητορίδησ cf. Ἀφαρεύσ.
Καλήτωρ Troianus, Clytii filius, Hectoris consobrinus, Ο 419, 422.
Καλλιάνειρα Nereis Σ 44.
Καλλίαροσ Locrorum oppidum Β 531.
Καλλιϝάνασσα Nereis Σ 46.
Καλλικολώνη collis prope Troiam Υ 53, 151.
Καλύδναι insulae Β 677.
Καλυδών Aetolorum urbs Ι 530. — αἰπεινή Ν 217 Ξ 116. — ἐραννή Ι 531, 577. — πετρήεσσα Β 640.
Καλυψώ Nympha, Atlantis filia, in insula Ogygia habitans α 14 al. — αὐδήεσσα μ 449. — δϝεινὴ θεόσ η 255 μ 449. — δῖα ε 263 al., δῖα θεάων α 14 al. — δολόεσσα η 245. — ἐϋπλόκαμοσ α 86 al., ἠΰκομοσ θ 452 μ 389. — πότνια α 14 ε 149. — Eius caverna ε 57 sqq.
Κάλχᾱσ Thestoris filius (Θεστορίδησ), Achivorum augur, Α 69, 86, 105 Β 300, 322 Ν 45, 70.
Κάμειροσ Rhodi urbs ἀργινόεσσα Β 656.
Καπανεύσ Stheneli pater Ε 319. — ἀγακλειτόσ Β 564. — κῡδαλιμόσ Δ 403. — Cf. Καπανήϊοσ.
Καπανηϊάδησ cf. Σθένελοσ.
Καπανήϊοσ adi.: sic dicitur Sthenelus Δ 367 Ε 108, 241. Cf. Καπανεύσ.
Κάπῡσ filius Assaraci, Anchisae pater, Υ 239.

Καρδαμύλη urbs Messenia I 150, 292.
Κᾶρεσ Κ 428. — βαρβαρόφωνοι Β 867. — Femin. sing. Κάειρα Δ 142.
Κάρησοσ fluvius ex Ida decurrens Μ 20.
Κάρυστοσ Euboeae urbs Β 539.
Κάσοσ insula Β 676.
Κασσάνδρη Priami et Hecubae filia, ϝεῖδοσ ἀρίστη Ν 366. — ϝικέλη χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ Ω 699. — Occisa a Clytaemestra λ 422.
Καστιάνειρα ex Aesyme urbe oriunda, Gorgythionis de Priamo mater, Θ 305.
Κάστωρ Hylaci filius (Ὑλακίδησ), Cretensis fictus, ξ 204.
— Tyndarei et Ledae filius, Helenae et Pollucis frater, ἱπποδάμοσ Γ 237 λ 300.
Καύκωνεσ gens in Paphlagonia Κ 429 Υ 329.
— gens in Triphylia, μεγάθῡμοι γ 366.
Καΰστριοσ fluvius Asiae Β 461.
Κεάδησ cf. Τροίζηνοσ.
Κεβριόνησ Priami filius nothus, Hectoris frater et auriga, Θ 318 Λ 521 Μ 91 sq. Ν 790 Π 727 sqq. (occiditur a Patroclo). — δαΐφρων Π 727.
Κελάδων Elidis rivus ὠκύροοσ Η 133.
Κένταυροι, eorum pugna cum Lapithis φ 303 (Α 268 Β 743). — Centaurus Eurytion φ 295, Chiron Λ 832. — Cf. Φῆρεσ.
Κεφαλλῆνεσ Ithacae viciniaeque incolae, Ulixi subditi, Δ 330 υ 210 ω 355, 378, 429. — μεγάθῡμοι Β 631.
Κήρ (κήρ) Σ 535 al. ζ 11 al. — μέλαινα Γ 454 al. β 283 al. — στυγερή Ψ 78. — Pluralis Κῆρεσ (κῆρεσ) Δ 11 al. β 352 al. — βαρεῖαι Φ 548. — διχθάδιαι Ι 411. — θανάτοιο Β 302 al. λ 171, 398 ξ 207.
Κήρινθοσ Euboeae urbs ἔφαλοσ Β 538.
Κήτειοι Mysiae gens λ 521.
Κηφισίσ Boeotiae lacus Ε 709.
Κηφῑσόσ Phocidis et Boeotiae fluvius δῖοσ Β 522 sq.
Κίκονεσ gens orae Thracicae, Troianorum socii, ι 39 sqq., 165 ψ 310. — Eorum duces Euphemus Β 846, Mentes Ρ 73.
Κίλικεσ Phrygiae gens Ζ 397, 415.
Κίλλα urbs Troadis ζαθέη Α 38, 452.
Κιμμέριοι gens regionem tenebricosam in ultimo occidente incolens λ 14.
Κινύρησ Cyprius, Agamemnonis hospes, Λ 20.
Κίρκη Solis et Perses Nymphae filia, Aeetae soror, habitans in ultimi orientis insula Aeaea, θ 448 al. — ἀθανάτη μ 302. — δολόεσσα ι 31. — δῖα θεάων μ 155. — ἐϋπλόκαμοσ, δϝεινὴ θεὸσ αὐδήεσσα κ 136 λ 8 μ 150. — περικαλλήσ κ 347, 480. — πολυφάρμακοσ κ 276. — πότνια θ 448 κ 394, 549 μ 36.
Κισσεύσ Thrax, Iphidamantis avus, Λ 223.
Κισσηΐσ cf. Θεᾱνώ Ζ 299.
Κλεῖτοσ Achivus, Mantii filius, ab Aurora raptus ο 249 sq.
— Troianus, Pisenoris filius, Polydamantis sodalis, Ο 445.
Κλεόβουλοσ Troianus Π 330.
Κλεοπάτρη sive Ἀλκυόνη Idae et Marpessae filia, Meleagri uxor καλή Ι 556.
Κλεωναί Argolidis urbs ἐΰ κτίμεναι Β 570.
Κλονίοσ Boeotorum dux Β 495, occiditur ab Agenore Ο 340.
Κλυμένη Helenae ancilla βοῶπισ Γ 144.
— Nereis Σ 47.
— prisca heroina (Iphicli mater?) λ 326.
Κλύμενοσ pater Eurydices, Nestoris socer, γ 452.
Κλυταιμήστρη Tyndarei et Ledae filia, Agamemnonis uxor, Α 113 γ 264. — δῖα γ 266. — Ab Aegistho pellecta

est absente Agamemnone γ 264 sqq. (cf. α 35), Agamemnoni mortem struxit λ 439 ω 199, Cassandram interemit λ 422 (δολόμητισ).
Κλυτίδησ cf. Δόλοψ et Πείραιοσ.
Κλυτίοσ Ithacensis, Piraei pater, π 327.
— Troianus, Laomedontis filius, Caletoris pater, Γ 147 Ο 419, 427 Υ 238.
Κλυτομήδησ Enopis filius, quem Nestor olim superavit, Ψ 634.
Κλυτόνηοσ Phaeax, Alcinoi filius, θ 119, 123.
Κλῶθεσ *Parcae* η 197.
Κνωσόσ Cretae urbs, ubi Minos olim regnavit, Β 646 τ 178. — εὐρεῖα Σ 591.
Κοίρανοσ Cretensis, Merionis auriga, Ρ 611 sqq.
— Lycius Ε 677.
Κόοσ insula, regnum Eurypyli, Β 677. Κόονδε Ξ 255 Ο 28.
Κοπρεύσ Eurysthei praeco, pater Periphetae, Ο 639.
Κόρακοσ πέτρη in insula Ithaca ν 408.
Κόρινθοσ urbs ἀφνειόσ Β 570. Κορινθόθι Ν 664.
Κορώνεια urbs Boeotiae Β 503.
Κόρωνοσ Thessalus, Caenei filius (Καινεΐδησ), Leontei pater, Β 746.
Κουρῆτεσ vicini Aetolorum, quibuscum olim bellum gesserunt, Ι 529 sqq.
Κόων Troianus, Antenoris filius (Ἀντηνορίδησ), Agamemnonem vulnerat Λ 248 (Τ 53), a quo occiditur Λ 256 sqq.
Κρανάη insula Γ 445.
Κράπαθοσ insula Β 676.
Κράταιισ dea inferna λ 597, Scyllae mater μ 124.
Κρειοντιάδησ cf. Λυκομήδησ.
Κρείων Boeotius, Lycomedis pater, Ι 84.
— rex Thebarum, pater Megarae, λ 269.
Κρηθεύσ Thessalus, Aeoli filius (Αἰολίδησ), maritus Tyrus, pater Aesonis, Amythaonis, Pheretis, λ 237, 258.
Κρήθων Thessalus, Dioclis filius, Ε 542, 549.
Κρῆτεσ Β 645 al. ξ 205 al. — Eorum dux Idomeneus Δ 265 al. — Cf. Ἐτεόκρητεσ.
Κρήτη insula Β 649 al. γ 191 al. Κρήτηνδε τ 186. Κρήτηθεν Γ 233. — ἑκατόμπολισ Β 649. — γαῖα καλή, πίειρα, περίρρυτοσ, ἐν δ' ἐννήκοντα πόληεσ, populi Achaei, Cydones, Dorienses, Eteocretes, Pelasgi, τ 172 sqq. — εὐρεῖα Ν 453 ν 256, 260 ξ 199 π 62.
Κρῖσα Phocidis urbs ζαθέη Β 520.
Κροῖσμοσ Troianus Ο 523.
Κροκύλεια Ulixi subdita Β 633.
Κρονίδησ sive Κρονίων(ῐ) cf. Ζεύσ.
Κρόνοσ Ξ 203 al. φ 411. — ἀγκυλομήτισ Δ 59. — Rheae maritus, pater Iovis, Neptuni, Ditis, Iunonis, Ε 721 Ζ 139 Ν 345 Ο 187 al. — Ab Iove in Tartarum detrusus Θ 478 sqq. Ξ 204.
Κρουνοί Elidis locus ο 295.
Κρῶμνα urbs Paphlagoniae Β 855.
Κτέατοσ Actoris filius (Ἀκτορίων), pater Amphimachi, Β 621 Ν 185. — Cf. Μολίονε.
Κτήσιοσ Ormeni filius (Ὀρμενίδησ), pater Eumaei, ο 414.
Κτήσιπποσ Samius sive Cephallenius, Polythersae filius (Πολυθερσεΐδησ), procus Penelopes υ 288, 303 sqq., Eumaeum vulnerat χ 279, occiditur a Philoetio χ 285.
Κτιμένη Ulixis soror natu minima ο 363.
Κυδοιμόσ Enyus comes Ε 593, in Achillis clipeo Σ 535.
Κύδωνεσ Cretae populus γ 292 τ 176.
Κυθέρεια sive Ἀφροδίτη ἐϋστέφανοσ θ 288 σ 193. — Cf. Κύθηρα.
Κύθηρα insula ι 81. — Cf. Κυθέρεια.

· Sed Κυθηρόθεν Ο 431, 438 videtur significare: *ex Atticae* pago *Cythero.*
Κυθήριοσ *Cytherorum* insulae *incola* Κ 268.
Κύκλωπεσ α 71 η 206 ι 106 sqq. — ἄνδρεσ ὑπερηνορέοντεσ ζ 5. — ὑπερφίαλοι ἀθέμιστοι ι 106. — Cyclops Polyphemus α 69 al.
Κυλλήνη mons Arcadiae Β 603. — Cf. Κυλλήνιοσ.
Κυλλήνιοσ dicitur Mercurius ω 1. — Cf. Κυλλήνη.
— *ex* Elidis urbe *Cyllene oriundus,* Otus Ο 518.
Κυμοδόκη Nereis Σ 39.
Κυμοθόη Nereis Σ 41.
Κῦνοσ Locrorum urbs Β 531.
Κυπαρισσήεισ Elidis urbs Β 593.
Κυπάρισσοσ Phocensium urbs Β 519.
Κύπρισ sive Ἀφροδίτη Ε 330, 422, 458, 760, 883. Cf. Κύπροσ.
Κύπροσ insula, Κύπρονδε Λ 21. — Illuc venit Menelaus δ 83. -- Venus eo secessit θ 362. — Ulixes illuc se veniisse fingit ρ 442 sq., 448.
Κύτωροσ urbs Paphlagoniae Β 853.
Κύφοσ urbs Perrhaebiae Β 748.
Κύων Ὠαρίωνοσ *Canis Orionis* sive *Sirius*, sidus Χ 29.
Κωκυτόσ fluvius in mortuorum regione, pars Stygis, κ 514.
Κῶπαι Boeotiae vicus Β 502.
Λάασ Laconiae urbs Β 585.
Λαέρκησ Myrmido, Haemonis filius (Αἱμονίδησ), Alcidamantis pater, Π 197 Ρ 467.
— artifex Pylius γ 425.
Λαέρτησ Arcesii filius unicus (Ἀρκεσιάδησ), pater Ulixis, α 189 al. — μεγαλήτωρ ω 365.
Λαερτιάδησ cf. Ὀδυσσεύσ.
Λαιστρυγόνεσ κ 119. — Singularis κ 106, 199.
Λαιστρυγονίη Antiphatae urbs Τηλέπυλοσ κ 82 ψ 318.
Λακεδαίμων regnum Menelai Γ 244, 387 φ 13. — δῖα γ 326 δ 313, 702 ε 20 ν 440 ρ 121. — ἐρατεινή Γ 239, 443. — εὐρύχοροσ ν 414 ο 1. — κοίλη καιετάεσσα Β 581 δ 1.
Λάμοσ Laestrygonum rex κ 81.
Λαμπετίη Nympha, Solis ex Neaera filia, μ 132, 375.
Λαμπιάδησ cf. Δόλοψ.
Λάμποσ equus Aurorae ψ 246.
— equus Hectoris δῖοσ Θ 185 (spur.).
— Troianus, filius Laomedontis (Λαομεδοντιάδησ), pater Dolopis, Γ 147 Ο 526 Υ 238.
Λαόγονοσ Troianus, Biantis filius, Υ 460.
— Troianus, Onetoris filius, Π 604.
Λαοδάμασ Phaeax, Alcinoi filius, θ 119, 130, 132, 141, 153, 207, 370. — ἀγαπήνωρ 170. — ἀμύμων 117.
— Troianus, Antenoris filius, Ο 516.
Λαοδάμεια Bellerophontis filia, Sarpedonis de Iove mater, Ζ 197 sq.
Λαοδίκη filia Agamemnonis Ι 145, 287.
— Priami filia, ϝεῖδοσ ἀρίστη Γ 124 Ζ 252.
Λαόδοκοσ Pylius, Antilochi comes, Ρ 699.
— Troianus, Antenoris filius (Ἀντηνορίδησ), Δ 87.
Λαοθόη Altae filia, Priami concubina, Lycaonis et Polydori mater, Φ 85 Χ 48.
Λαομεδοντιάδησ cf. Λάμποσ et Πρίαμοσ.
Λαομέδων Ili filius, pater Bucolionis, Clyti, Hicetaonis, Lampi, Priami, Tithoni, Γ 250 Ε 269 Ζ 23 Η 453 Ψ 237. — ἀγαυόσ Ε 649 Ζ 23. — ἀγήνωρ Φ 443. — ἀμύμων Υ 236. — ἔκπαγλοσ Φ 452. — Eius stirps Υ 230 sqq. — Eius equi Ε 640 sqq. Ψ 348.
Λαπίθαι Μ 181 φ 297. — αἰχμηταί Μ 128.
Λάρισα Asiae urbs Pelasgica Ρ 301. — ἐριβῶλαξ Β 841.

Λεκτόν promunturium Troadis Ξ 284.

Λέλεγεσ gens in Asiae ora Κ 429 Υ 96. — φιλοπτόλεμοι, iis imperat Altes, Φ 86.

Λεοντεύσ dux Lapitharum, Coroni filius ἀντίθεοσ Ψ 837. — ϝῖσοσ Ἄρηϊ Μ 130, ὄζοσ Ἄρηοσ Β 745 Μ 188 Ψ 841.

Λεσβίδεσ *mulieres Lesbiae* Ι 129, 271. — Cf. Λέσβοσ.

Λέσβοσ insula γ 169. Λεσβόθεν Ι 664. — ἐΰ κτιμένη Ι 129, 271 δ 342 ρ 133. — Macaris sedes Ω 544. — Cf. Λεσβίδεσ.

Λευκάσ πέτρη apud introitum regionis animarum ω 11.

Λευκοθέη sive Ἰνώ, Cadmi filia, maris dea, ε 334, 461.

Λεῦκοσ Ulixis sodalis Δ 491.

Λήδη Tyndarei uxor, mater Clytaemestrae, Helenae, Castoris, Pollucis, λ 298 sqq.

Λῆθοσ Pelasgus, rex Larisae, Teutami filius (Τευταμίδησ), pater Hippothoi et Pylaei, Β 843 Ρ 288.

Λήϊτοσ Boeotorum dux, Alectryonis filius, Β 494 Ζ 35 (occidit Phylacum) Ν 91 Ρ 601, 605 (ab Hectore vulneratur).

Λῆμνοσ insula Α 593 al. — ἀμιχθαλόεσσα (?) Ω 753. — ἐΰ κτιμένη Φ 40 θ 283. — ἠγαθέη Β 722 Φ 58, 79. — Thoantis regnum Ξ 230.

Λεοϝάδησ Enopis filius, procorum in Ithaca θυοσκόοσ, φ 144, 168, ab Ulixe occiditur χ 310.

Λειόκριτοσ Boeotius, Arisbantis filius, Ρ 344.

— Euenoris filius (Εὐηνορίδησ), Penelopes procus, β 242, a Telemacho occiditur χ 294.

Λητώ Iovis uxor, mater Apollinis et Dianae, Α 9 Ε 447 Π 849 Υ 40, 72 Φ 497 sq., 502 ζ 106. — ἐρικυδήσ Ξ 327. — ἠΰκομοσ Α 36 Τ 413 λ 318. — καλλιπάρῃοσ Ω 607. — Vim ei intulit Tityus λ 580.

Λιβύη δ 85 ξ 295.

Λικύμνιοσ Alcmenae frater, ὄζοσ Ἄρηοσ, Β 663.

Λίλαια Phocidis urbs Β 523.

Λιμνώρεια Nereis Σ 41.

Λίνδοσ Rhodi urbs Β 656.

Λιταί *Preces* Iovis filiae Ι 502.

Λοκροί Β 527, 535 Ν 686, 712.

Λύκαστοσ Cretae urbs ἀργινόεισ Β 647.

Λυκάων rex Lyciae (parti Troadis) imperans, Pandari pater, Β 826 al. — αἰχμητά Ε 197.

— filius Priami et Laothoës (Πριαμίδησ Υ 87) Γ 333 Υ 81 Χ 46. — Captus ab Achille et Lemnum venditus Φ 35 sqq. Ψ 746, postea occisus ab Achille Φ 114 sqq., 127. — Eius speciem induit Apollo Υ 81 sqq.

Λυκίη pars Troadis Ε 173. Λυκίηθεν Ε 105.

— pars Asiae ea, quae et postea *Lycia* dicta est, Β 877 al. Λυκίηνδε Ζ 168, 171. — πίων δῆμοσ Π 437, 514. — ἐριβῶλαξ Ρ 172. — εὐρεῖα Ζ 173, 188, 210 Π 455, 673, 683.

Λύκιοι incolae partis Troadis Δ 197, 207 Θ 173 Λ 286 Ν 150 Ο 425, 486 Ρ 184. — Eorum dux Pandarus Ε 105, 173.

— incolae regionis quae et postea *Lycia* dicta est Β 876 al. — Eorum duces Sarpedon et Glaucus Β 876 al. — ἀμιτροχίτωνεσ Π 419. — ἀντίθεοι Μ 408 Π 421. — ἀσπισταί Π 490, 541, 593. — πύκα θωρηκταί Μ 317. — ἴφθῖμοι Μ 417 Π 659.

Λυκόϝοργοσ Arcas Η 142 sqq.

— (Thraciae rex), Dryantis filius, ἀνδροφόνοσ Ζ 134. — κρατερόσ Ζ 130.

Λυκομήδησ Boeotius, Creontis filius (Κρειοντιάδησ), Ι 84 Μ 366 Ρ 345 sq. Τ 240.

Λυκοφόντησ Troianus ἀντίθεοσ Θ 275.

Λυκόφρων Mastoris filius (Μαστορίδης), minister Aiacis, O 430, 438.
Λύκτος Cretae urbs B 647. — ἐῢ κτιμένη P 611.
Λύκων Troianus Π 335 sqq.
Λυρνησσός Mysiae urbs ab Achille capta B 690 sq. T 60 Υ 92, 191.
Λύσανδρος Troianus Λ 491.
Λωτοφάγοι gens fabulosa ι 84 sqq. ψ 311.
Μάγνητες Thessaliae gens B 756.
Μαίανδρος Asiae fluvius B 869.
Μαιάς Mercurii mater Ξ 435.
Μαιμαλίδης cf. Πείσανδρος.
Μαῖρα Nereis Σ 48.
— prisci aevi heroina λ 326.
Μαίων Thebanus, Haemonis filius (Αἱμονίδης), Δ 394, 398.
Μάκαρ Lesbi rex Ω 544.
Μάλεια sive Μάλειαι Laconiae promunturium γ 287 δ 514 ι 80 τ 187.
Μαντινέη Arcadiae urbs ἐρατεινή B 607.
Μάντιος Melampodis filius, Polyphidis et Cliti pater, ο 242, 249.
Μαραθών Atticae vicus η 80.
Μάρις Lycius, Amisodari filius, Atymnii frater, Π 319, 328.
Μάρπησσα Eueni filia (Εὐηνίνη), Cleopatrae mater, καλλίσφυρος Ι 557.
Μάρων Ismarius, Euanthis filius, ἱερεὺς Apollinis, ι 197.
Μάσης urbs Argolidis B 562.
Μαστορίδης cf. Ἁλιθέρσης et Λυκόφρων.
Μάστωρ Cytherius, Lycophronis pater, O 430.
Μαχάων dux Thessalus, Aesculapii filius (Ἀσκληπιάδης), frater Podalirii, B 732 al. — δῖος Ξ 3. — ἥρως Δ 200. — ἰητὴρ ἀγαθός B 732. — ποιμὴν λαῶν, vulneratur ab Hectore, Λ 506, 598, 651.
Μεγάδης cf. Πέριμος.
Μεγαπένθης Menelai ex serva filius ο 100, 103. — κρατερός δ 11 ο 122.
Μεγάρη Creontis filia, Herculis uxor, λ 269.
Μέγης dux Dulichiensium, Phylei filius (Φυλεΐδης), B 627 al. — ἀτάλαντος Ἄρηϊ B 627 O 302. — δουρὶ κλυτός E 72.
Μεδεών Boeotiae urbs B 501.
Μέδων praeco Ithacensis δ 677 π 252, 412 ρ 172 χ 357 ω 439. — πεπνυμένα ϝειδώς δ 696, 711 χ 361 ω 442.
— Lycius P 216.
— dux Phthiorum, Oilei filius nothus Phylacae habitans, B 727 N 693 sqq., occiditur ab Aenea O 332 sqq.
Μελάμπους vates Pylius ο 225.
Μελανεύς Ithacensis, Amphimedontis pater, ω 103.
Μελανθεύς sive Μελάνθιος Ithacensis, Dolii filius, Ulixis caprarius, ρ 212, 247 al.
Μελάνθιος Troianus Z 36.
Μελανθώ Dolii filia, Melanthii soror, Penelopes ancilla, σ 321 τ 65.
Μελάνιππος Achivus T 240.
— Troianus, occiditur a Teucro Θ 276.
— Troianus, filius Hicetaonis (Ἱκεταονίδης), O 553, 582, occiditur ab Antilocho. — ἴφθιμος O 547. — ὑπέρθυμος O 576.
— Troianus, occiditur a Patroclo Π 695.
Μέλας Porthei filius Ξ 117.
Μελέαγρος Oenei et Althaeae filius Ι 543, 553, 590. — Ἄρηϊ φίλος Ι 550. — ξανθός B 642.
Μελίβοια Philoctetae urbs B 717.
Μελίτη Nereis Σ 42.
Μέμνων Aurorae filius δῖος λ 522. Occidit Antilochum δ 188.
Μενέλαος Atrei filius (Ἀτρεΐδης), Helenae maritus, rex Lacedaemonis, A 159 al. α 285 al. — βοὴν ἀγαθός B 408 al. γ 311 al. — ἀγακλεής P 716 Ψ 529. — αἰδοῖος K 114. — ἀμύμων N 641. — ἀντίθεος θ 518 ω 116. — Ἄρηϊ φίλος Γ 21 al.,

ἀρήϊοσ Γ 339 al. — διογενήσ Ψ 293. — διοτρεφήσ Η 109 al. δ 26 al. — ϝάναξ Ψ 588. — δουρὶ κλειτόσ Ε 55 al. ο 52 al. — ἴφθῑμοσ Ρ 554. — κῡδάλιμοσ Δ 100 al. δ 2 al. — ξανθόσ Γ 284 al. α 285 al. — ὄρχαμοσ λᾱῶν Ρ 12 δ 156, 291, 316, ο 64, 87, 167. — μαλθακὸσ αἰχμητήσ immerito dictus Ρ 588. — Pugnat cum Paride Γ 341 sqq. — Vulneratur a Pandaro Δ 127 sqq., a Machaone curatur 218. — Patrocli caesi corpus fortiter tuetur Ρ 1 sqq. — Eius errores post captam Troiam γ 141 sqq. δ 81 sqq. — Redux cum Helena Spartae vixit δ 1 al. — Exacta vita a dis in Elysio collocatus est δ 561 sqq.

Μενεσθεύσ Achivus, occiditur ab Hectore Ε 609.

— dux Atheniensium, filius Petei, Β 552 Δ 327, 338 Μ 331, 355 Ν 690 Ο 331. — δῖοσ Ν 195. — μεγάθῡμοσ Μ 373. — πλήξιπποσ Δ 327.

Μενέσθιοσ Boeotius, Areithoi filius, Η 9.

— Myrmido, Sperchii filius, αἰολοθώρηξ Π 173.

Μενοιτιάδησ cf. Πάτροκλοσ.

Μενοίτιοσ Actoris filius, pater Patrocli, Ι 202 al. — Opunte habitat Σ 326.

Μέντησ dux Ciconum Ρ 73.

— dux Taphiorum, filius Anchiali, α 105, 180, 418.

Μέντωρ Alcimi filius (Ἀλκιμίδησ χ 249), Ulixis amicus, β 225, 243 sqq., 268 sqq., 401 γ 22, 240 δ 654 sq. ρ 68 χ 206 sqq. ω 446 sqq. — δῖοσ δ 655.

— socius Troianorum, pater Imbrii, πολύϊπποσ Ν 171.

Μένων Troianus Μ 193.

Μερμερίδησ cf. Ἶλοσ.

Μέρμεροσ Troianus Ξ 513.

Μέροψ Percosius, pater Adrasti et Amphii, Β 831 Λ 329.

Μεσαύλιοσ Eumaei servus ξ 449, 455.

Μέσθλησ Maeonum dux, Talaemenis filius, Β 864 Ρ 216.

Μέσση Laconiae oppidum πολυτρήρων Β 582.

Μεσσηῒσ fons in Thessalia Ζ 457.

Μεσσήνη φ 15.

Μεσσήνιοι ex Ithaca boves rapuerunt φ 18.

Μηδεσικάστη Priami filia notha, Imbrii uxor, Ν 173.

Μηθώνη Philoctetae urbs Β 716.

Μήονεσ *Maeoniae* sive Lydiae *incolae* Β 864, 866. — ἱπποκορυσταί Κ 431. — Singularis Μήιων Borus Ε 43. — Cf. Μηιονίσ.

Μηιονίη sive Lydia Σ 291. — ἐρατεινή Γ 401.

Μηιονίσ *mulier Maeonia* Δ 412. — Cf. Μήιονεσ.

Μηκιστεύσ dux Argivorum, Talaionis filius (Ταλαϊονίδησ), pater Euryali, Β 566 Ψ 678.

— Teucri sodalis, Echii filius, Θ 333 Ν 422, occiditur a Polydamante Ο 339.

Μηκιστηϊάδησ cf. Εὐρύαλοσ.

Μηριόνησ Cretensis, Moli filius, Idomenei sodalis, Δ 254 al. — ἀγὸσ ἀνδρῶν Ν 304. — θοῷ ἀτάλαντοσ Ἄρηϊ Ν 528. — ἀτάλαντοσ Ἐνῡαλίῳ Β 651 Η 166 Θ 264. — δαΐφρων Ν 164. — δουρὶ κλυτόσ Π 619. — ἥρωσ Ν 575 Ψ 893. — πεπνῡμένοσ Ν 254, 266.

Μήστωρ Priami filius ἀντίθεοσ Ω 257.

Μίδεια Boeotiae oppidum Β 507.

Μίλητοσ Cariae urbs Β 868.

— Cretae urbs Β 647.

Μίμᾱσ Asiae promunturium ἠνεμόεισ γ 172.

Μινύειοσ dicitur Orchomenus urbs Boeotiae Β 511 λ 284.

Μινυήϊοσ Elidis fluvius prope Arenen Λ 722.

Μίνωσ Cnosi (Cretae) rex, Iovis filius

N 450 sq. Ξ 322 λ 568 et ὀαριστής τ 178 ρ 523, pater Deucalionis et Ariadnae. — ἀγλαός, inter mortuos ius dicit λ 568. — ὀλοόφρων λ 322.
Μνῆσος Paeo Φ 210.
Μοῖρα (μοῖρα) *Sors* Τ 87 al., plur. Ω 49.
Μολίονε vocantur Eurytus et Cteatus Λ 709, 750.
Μολίων Troianus, Thymbraei minister, Λ 322.
Μόλος Cretensis, pater Merionae, Κ 269 Ν 249.
Μόρυς Phryx, filius Hippotionis, Ν 792, occiditur a Merione Ξ 514.
Μούλιος Dulichiensis, praeco Amphinomi, σ 423.
— Epeus, Agamedes maritus, Augiae gener, olim a Nestore occisus Λ 739.
— Troianus, occiditur ab Achille Υ 472.
— Troianus, occiditur a Patroclo Π 696.
Μοῦσαι, Iovis filiae, in Olympo habitant Α 604 Β 484, 598 Λ 218 Ξ 508 Π 112, Ὀλυμπιάδες ideo dictae Β 491. — Novem commemorantur ω 60. — Singularis Β 761 α 1 θ 63, 73, 481, 488; cf. Α 1. — λιγεῖα ω 62.
Μύγδων dux Phrygum Γ 186.
Μύδων Paphlago, Atymni filius (Ἀτυμνιάδης), auriga Pylaemenis, occiditur ab Antilocho Ε 580.
— Paeo, occiditur ab Achille Φ 209.
Μυκάλη Asiae promunturium Β 869.
Μυκαλησσός Boeotiae oppidum εὐρύχορος Β 498.
Μυκῆναι cf. Μυκήνη.
Μυκηναῖοι Ο 643. — Singularis Ο 638 (Periphetes).
Μυκήνη Inachi filia β 120.
— sive Μυκῆναι caput regni Agamemnonis Β 569 Δ 376 φ 108. Μυκήνηθεν Ι 44. — εὐρυάγυια Δ 52. — πολύχρυσος Η 180 Λ 46 γ 305.
Μύνης rex Lyrnessi, filius Eueni, Β 692 Τ 296.
Μυρίνης σῆμα sive Βατίεια, tumulus prope Troiam, Β 814.
Μυρμιδόνες Phthiae incolae, Peleo (postea Neoptolemo, γ 188) subditi, Α 180 al. γ 188 δ 9 λ 495. — ἐγχεσίμωροι γ 188. — μεγαλήτορες Τ 278. — ταχύπωλοι Ψ 6. — φιλοπτόλεμοι Π 65 Ψ 129.
Μύρσινος Elidis urbs Β 616.
Μυσοί Β 858 Ω 278. — ἀγέρωχοι Κ 430. — ἀγχίμαχοι Ν 5. — καρτερόθυμοι Ξ 512.
Νάστης Carum dux, Nomionis filius, Β 867 sqq.
Ναυβολίδης cf. Εὐρύαλος et Ἴφιτος.
Ναυσίθοος Neptuni filius, Rhexenoris et Alcinoi pater, η 56, 63 θ 565. — θεοειδής ζ 7. — μεγάθυμος η 62.
Ναυσικάα filia Alcinoi Phaeacum regis et Aretes ζ 17 sqq., 213, 276 θ 464. — εὔπεπλος ζ 49. — θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα θ 457. — λευκώλενος ζ 101, 186, 251 η 12.
Ναυτεύς Phaeax θ 112.
Νέαιρα dea maris, Phaëthusae et Lampetiae de Sole mater, δῖα μ 133.
Νεοπτόλεμος Achillis filius λ 506, 520 (interfecit Eurypylum) Ω 467. — θεοειδής Τ 327. — Troia capta Myrmidonas reduxit γ 189. — Hermiones maritus δ 5.
Νεστόρεος adi. Β 54 Θ 113, 192. — Cf. Νέστωρ.
Νεστορίδης cf. Ἀντίλοχος, Θρασυμήδης, Πεισίστρατος.
Νέστωρ rex Pyliorum Nelei e Chloride filius (Νηλεΐδης, Νηλήϊος, Νηληϊάδης), maritus Eurydices, pater Antilochi, Echephronis, Pisistrati, Thrasymedis, Polycastes, Β 77 al. γ 32 al. — ἀγαυός Σ 16. — λιγὺς ἀγορητής Α 248 Δ 293. — ἀντίθεος λ 512. — γερήνιος ἱππότα Β 336 al. γ 86 al., ἱππότα

I 52, γερήνιοσ οὖροσ Ἀχαιῶν Θ 30 Λ 840 Ο 370, 659 γ 411, γέρων Θ 100 Λ 637 Ο 378 δ 191, γέρων ἱππηλάτα γ 436, 444, ἱπποδάμοσ γ 17. — δῖοσ Β 57 Κ 54 Λ 510 α 284. — ϝηδυϝεπήσ Α 247. — κυδάλιμοσ Τ 238. — μεγάθυμοσ Ε 565 Ν 400 Ψ 541, 596 Ρ 653. — μέγασ Λ 501. — μέγα κῦδοσ Ἀχαιῶν Κ 87, 555 Λ 511 Ξ 42 γ 79, 202. — ποιμὴν λαῶν Κ 173 Ψ 411 γ 470 ο 151 ρ 109. — Cf. Νεστόρεοσ.

Νηϊάδεσ cf. Νύμφαι.

Νήϊον Ithacae saltus ὑλήεισ α 186.

Νηΐσ cf. Νύμφαι.

Νηλεΐδησ cf. Νέστωρ.

Νηλεύσ Pyli rex, filius Neptuni et Tyrus, e Chloride Nestoris, Chromii, Periclymeni, Perus (et aliorum Λ 692) pater, γ 74 λ 254, 281, 288 ο 233. — ἀμύμων Λ 692. — ἀντίθεοσ ο 237. — μεγάθυμοσ, ἀγαυότατοσ ζωόντων ο 229. — θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντοσ γ 409. — Cf. Νηλήϊοσ.

Νηληϊάδησ cf. Νέστωρ.

Νηλήϊοσ dicitur Nestor Β 20 Κ 18 Λ 682 Ψ 349, Antilochus Ψ 514, Pylus urbs δ 639. Cf. Νηλεύσ. — Νηλήϊαι ἵπποι Λ 596.

Νημερτήσ Nereis Σ 46.

Νηρηΐδεσ deae, Thetidis sorores, Σ 38 sqq.

Νήρικοσ urbs in Leucade ω 377.

Νήριτον mons Ithacae ν 351. — ἀριπρεπέσ ι 22. — ἐνοσίφυλλον Β 632.

Νήριτοσ priscus rex Ithacensis ρ 207.

Νησαίη Nereis Σ 40.

Νιόβη Ω 606. — ἠΰκομοσ Ω 602.

Νιρεύσ Charopi ex Aglaia filius Β 671 sqq.

Νῖσα Boeotiae urbs ζαθέη Β 508.

Νῖσοσ Dulichiensis, Areti filius (Ἀρητιάδησ), Amphinomi pater, π 395 σ 127, 413.

Νίσυροσ insula Β 676.

Νοήμων Ithacensis, Phronii filius, Β 386 δ 630, 648.

— Lycius, occiditur ab Ulixe Ε 678.

— Pylius, Antilochi sodalis, Ψ 612.

Νομίων Car, Nastae et Amphimachi pater, Β 871.

Νότοσ ventus Β 145 al. γ 295 al. — ἀργεστήσ Λ 306 Φ 334.

Νύμφαι Iovis filiae Υ 8 ζ 123 al. — ἐϋπλόκαμοι μ 132. — Nymphae Νηϊάδεσ ν 104, 107, 348, 355. Earum cavernae ibidem (Ω 616) μ 318. — Nymphae κρηναῖαι ρ 240. Earum βωμόσ ρ 211. — Nymphae ὀρεστιάδεσ Ζ 420, ἀγρονόμοι ζ 105. — Singularis Νύμφη (Β 672?, 865?) α 71 Thoosa, α 14 al. Calypso, ἐϋπλόκαμοσ α 86 ε 30, 57 κ 543 Circe. — Νύμφη Νηΐσ Ζ 22 Ξ 444 Υ 384.

Νὺξ δμήτειρα θεῶν ... καὶ ἀνδρῶν Ξ 259. — θοή Ξ 261.

Νυσήϊον mons Thraciae ἠγάθεον Ζ 133.

Ξάνθοσ equus Achillis immortalis ex Harpyia Podarge natus Π 149 Τ 400, 420. — πόδασ αἰόλοσ Τ 405.

— equus Hectoris Θ 185.

— fluvius Troiae vicinus, etiam Σκάμανδροσ dictus (Υ 74), Ζ 4 al. — βαθυδινήεισ Φ 15, δινήεισ Φ 332, ἐΰρρεήσ ποταμὸσ δινήεισ. — Filius Iovis (Idaei, cf. Μ 21) Ξ 434 Φ 2 Ω 693.

— fluvius Lyciae δινήεισ Β 877 Ε 479.

— Troianus, Phaenopis filius, Ε 152.

Ὀαρίων venator ab Aurora amatus ε 121, a Diana interfectus ε 123 sq. — κλυτόσ λ 310. — πελώριοσ λ 572. — Sidus Σ 486, 488 ε 274. Eius Κύων dicitur Sirius stella Χ 29.

Ὀγχηστόσ Boeotiae urbs, Neptuni ἀγλαὸν ἄλσοσ, Β 506.

Ὀδίοσ Halizonum dux Β 856. — μέγασ, ab Agamemnone occiditur Ε 39.

— praeco Achivorum Ι 170.

Ὀδυσήϊος δόμος σ 353. Cf. Ὀδυ(σ)σεύς.

Ὀδυ(σ)σεύς rex Ithacae A 138 al. α 21 al. — Laërtae ex Anticlea filius unicus (Λαερτιάδης) λ 85 π 119. — Penelopes maritus α 343 al. — Telemachi pater B 260 al. — ἀγακλυτός θ 502. — ἀμύμων β 225 al. — ἀντίθεος Λ 140 α 21 al. — δαΐφρων α 48 al., δαΐφρων ποικιλόμητις Λ 482 al. — Διὶ μῆτιν ἀτάλαντος B 169, 407, 636 K 137. — Διὶ φίλος K 527 Λ 419, 473. — διογενής B 173 al. — δῖος A 145 al. α 196 al., πολύτλας δῖος Θ 97 al. ε 171 al. — δουρὶ κλυτός Λ 396, 401, 661 Π 26, κλυτός ω 409. — ἐσθλός β 71 γ 98 δ 328. — ϝάναξ γ 163. — θεῖος B 335 al. α 65 al. — θρασύς κ 436. — κυδάλιμος Υ 219 χ 89. — μεγάθυμος ο 2. — μεγαλήτωρ E 674 δ 143 al. — πολύαινος, δόλων ἄατος ἠδὲ πόνοιο Λ 430, πολύαινος, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν I 673 K 544 μ 184. — πολύμητις A 311 al. β 173 al. — πολυμήχανος B 173 al. ε 203 al. — πολύτλας cf. δῖος supra. — πολύτροπος α 1 κ 330. — πολύφρων Ξ 424 υ 239, 329 φ 204. — πτολίπορθος B 278 K 363 θ 3 al. — ταλασίφρων Λ 466 α 87 al. — τλήμων K 231, 498. — φαίδιμος κ 251 λ 100, 202, 488 μ 82. — Nominis interpretatio τ 409. — Cf. Ὀδυσήϊος.

Ὀθρυονεύς Cabesius, Troianorum socius, N 363 sqq. (occiditur ab Idomeneo), 772.

Οἰδιπόδης rex Thebarum Ψ 679, suae ipsius matris Epicastes maritus λ 271.

Ὀϊκλῆς filius Antiphatae, Amphiarai pater, μεγάθυμος ο 243 sq.

Ὀϊλεΐδης cf. Αἴας.

Ὀϊλεύς rex Locrorum, pater Aiacis et ex Eriopide Medontis, B 527 al. — πτολίπορθος B 728.

— Troianus πλήξιππος Λ 93.

Οἴτυλος Laconicae oppidum B 585.

Οἰχαλιεύς *Oechaliae incola* B 596, 730 θ 224 (Eurytus).

Οἰχαλίη Thessaliae urbs, regnum Euryti B 730. Οἰχαλίηθεν B 596.

Ὀλιζών Philoctetae urbs τρηχεῖα B 717.

Ὀλοοσσών Thessaliae urbs λευκή B 739.

Ὀλυμπιάδες dicuntur Musae B 491.

Ὀλύμπιοι vocantur di A 339 Υ 47. — Deorum Ὀλύμπια δώματα A 18 al. γ 377 υ 79 ψ 167. — Iuppiter Ὀλύμπιος dicitur A 353 al. α 27 al. — Cf. Οὔλυμπος.

Ὄλυμπος cf. Οὔλυμπος.

Ὄνειρος B 16. — θεῖος B 22, 56. — οὖλος B 6, 8. — Pluralis: Ὀνείρων (ὀνείρων) δῆμος ω 12, πύλαι binae τ 562 sqq.

Ὀνητορίδης cf. Φρόντις.

Ὀνήτωρ Iovis Idaei sacerdos Π 604.

Ὀπίτης Achivus Λ 301.

Ὀπόεις urbs Locrorum B 531 Σ 326 Ψ 85 (ibi habitat Menoetius).

Ὀρείθυια Nereis Σ 48.

Ὀρέσβιος Boeotius E 707.

Ὀρέστης Achivus πλήξιππος, ab Hectore occiditur E 705.

— Agamemnonis filius (Ἀγαμεμνονίδης) I 142, 284 α 40 δ 546. — τηλεκλυτός α 30 (Aegisthum interfecit). — δῖος α 298 γ 306 λ 461.

— Troianus, occiditur a Leonteo M 139, 193.

Ὀρθαῖος Phryx N 791.

Ὄρθη Thessaliae urbs B 739.

Ὀρμενίδης cf. Ἀμύντωρ et Κτήσιος.

Ὀρμένιον Thessaliae urbs B 734.

Ὄρμενος Troianus, occiditur a Polypoete M 187.

— Troianus, occiditur a Teucro Θ 274.

Ὀρνειαί Argolidis urbs B 571.

Ὀρσίλοχος rex Pherae in Elide habitans, Alphei filius, pater Dioclis, E 546 sq. γ 489 ο 187.

'Ορσίλοχοσ Dioclis filius, nepos superioris E 542, 549.
— Idomenei filius πόδασ ὠκύσ, quem Ulixes a se necatum fingit ν 260.
— Messenius δαΐφρων, in cuius domo Ulixes et Iphitus deversati φ 16.
— Troianus, occiditur a Teucro Θ 274.
'Ορτυγίη terra vel insula, ubi Diana Orionem occidit, ε 123. — Ibi sunt τροπαὶ ἠελίοιο ο 404.
'Ορχομενόσ urbs Arcadiae πολύμηλοσ B 605 λ 459.
— urbs Minyarum in Boeotia, regnum Amphionis, B 511 I 381 λ 284.
"Οσσα mons Thessaliae λ 315.
'Οτρεύσ dux Phrygum Γ 186.
'Οτρυντεΐδησ cf. Ἰφιτίων.
'Οτρυντεύσ pater Iphitionis πτολίπορθοσ Υ 384.
Οὐκαλέγων Troianus Γ 148.
Οὔλυμποσ sive "Ολυμποσ mons Thessaliae A 494 al. ζ 240 al. Οὔλυμπόνδε A 221 al. ζ 42. — ἀγάννιφοσ A 425 Σ 186, νιφόεισ Σ 616. — αἰγλήεισ A 532 N 243 Υ 103. — αἰπύσ E 367, 868 O 84. — μακρόσ A 402 al. κ 307 al. — μέγασ Θ 443. — πολυδειράσ A 499 E 754 Θ 3. — πολύπτυξ Θ 411 Υ 5. — Olympi κάρηνα A 44 al. α 102 ω 488, eius πτύχεσ Λ 77 Υ 22, eius ῥίον Θ 25 Ξ 154, 225 T 114. — Iovis sedes A 499 al., etiam ceterorum deorum E 360, 367, 868 Θ 456 ζ 42. — Cf. 'Ολύμπιοι.
Οὐρανόσ *Caelum*, in iureiurando vocatus O 36 ε 184.
Οὖτισ fictum nomen Ulixis ι 366, 369, 408, 455, 460.
'Οφελέστησ Paeo, ab Achille occiditur Φ 210.
— Troianus, a Teucro occiditur Θ 274.
'Οφέλτιοσ Achivus, occiditur ab Hectore Λ 302.
— Troianus, occiditur ab Euryalo Z 20.
'Οχήσιοσ Aetolus, Periphantis pater, E 843.
Παιήων deorum medicus E 401, 899 sq. δ 232.
Παίονεσ gens Thraciae, Troianorum socii, Π 291 Φ 211. — ἀγκυλότοξοι B 848 K 428. — δολιχεγχέεσ Φ 155. — ἱπποκορυσταί Π 287 Φ 205.
Παιονίδησ cf. Ἀγάστροφοσ.
Παιονίη *terra Paeonum* P 350 Φ 154.
Παλλάσ cf. Ἀθήνη sive Ἀθηναίη.
Πάλμυσ Troianorum socius N 792.
Πάμμων Priami filius Ω 250.
Παναχαιοί *universi Achivi* B 404 al. α 239 al. — Cf. Ἀχαιοί.
Πανδάρεοσ Aëdonis aliarumque filiarum pater τ 518 υ 66.
Πάνδαροσ Lyciorum (partis Troianorum) dux, Lycaonis filius, B 827 E 171, 246, 795. — ἀγλαόσ E 95. — ἀντίθεοσ Δ 88 E 168. — Minervae iussu vulnerat Menelaum Δ 93 sqq. — A Diomede interficitur E 290 sqq.
Πανδίων Teucri sodalis M 372.
Πάνδοκοσ Troianus Λ 490.
Πανέλληνεσ *universi Hellenes* B 530. — Cf. "Ελληνεσ.
Πανθοΐδησ cf. Εὔφορβοσ et Πολυδάμασ.
Πάνθοοσ senex Troianus, Phrontidis maritus, Euphorbi, Hyperenoris, Polydamantis pater, Γ 146 O 522 P 9, 23, 40, 59.
Πανοπεύσ Argivus, Epei pater, Ψ 665.
— urbs Phocidis B 520. — καλλίχοροσ λ 581. — κλειτόσ P 307.
Πανόπη Nereis Σ 45.
Παρθένιοσ flumen Paphlagoniae B 854.
Πάρισ Γ 325, 437 Z 280, 503, 512 M 93 N 490, 660 O 341 X 359 Ω 249, is qui Ἀλέξανδροσ (q. cf.). — Δύσπαρισ Γ 39 N 769.
Παρνησόσ mons Phocidis τ 432 ω 332. Παρνησόνδε τ 394, 411, 466 φ 220.
Παρρασίη urbs Arcadiae B 608.

Πᾱσιθέη una ex Gratiis Ξ 269, 276. — Cf. Χάριτεσ.
Πατροκλέησ sive Πάτροκλοσ Menoetii Opuntii filius (Μενοιτιάδησ) Α 307 al. γ 110 al. — ἄλκιμοσ Λ 605 al. — ἀμύμων Ρ 10, 379. — ἀτάλαντοσ Ἄρηϊ Π 784, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντοσ Ρ 477 γ 110, ϝῑσόθεοσ φώσ Λ 644. — Διὶ φίλοσ Λ 611, διογενήσ Α 337 al., δῖοσ Λ 608. — ἥρωσ Ρ 137, 706 Ψ 151, 747. — ἱππεύσ Π 20, 744, 812, 843, ἱπποκέλευθοσ Π 126, 584, 839. — μεγάθῡμοσ Π 818. — μεγαλήτωρ Π 257 Ρ 299. — ὄχ' ἄριστοσ Ἀχαιῶν Ρ 690. — Achillis amicus natu maior Λ 787. — Puer a patre Phthiam ad Peleum ductus est Opunte Ψ 85 sqq. — Eurypylum vulneratum curat Λ 842. — Achillem rogat ut sibi liceat Troianos a navibus arcere Π 21. — Ad pugnam proficiscitur Π 257. — Interficit Sarpedonem Π 502, Cebrionen 738, multos alios 785. — Ab Euphorbo vulneratur Π 812, occiditur ab Hectore 821. — Corpus occisi reportatur in Achillis tabernaculum Ρ 231 sqq. — Eius exequiae Σ 354 Ψ 13, 132 sqq., crematur Ψ 165 sqq., sepelitur 226 sqq. — Mortui umbra Achillem visit Ψ 65, in mortuorum regione Achillis umbram comitatur λ 467 ω 16. — Tumulus Patrocli et Achillis in agro Troiano Ψ 244 Ω 16, 755 γ 109 sq. ω 80.
Παφλαγόνεσ gens Asiae, Troianorum socii, Β 851 Ν 661. — μεγάθῡμοι Ε 577. — μεγαλήτορεσ Ν 656.
Πάφοσ urbs Cypri θ 353.
Πειραΐδησ cf. Πτολεμαῖοσ.
Πείραιοσ Ithacensis, Clyti filius (Κλυτίδησ), Telemachi sodalis ο 539 sq., 544 ρ 55, 71, 74, 78 υ 372.
Πείροοσ Thracum dux, Troianorum socius, Imbrasi filius (Ἰμβρασίδησ), pater Rhigmi, Β 844 Δ 520, 525 (occiditur a Thoante) Υ 484.
Πείσανδροσ Ithacensis, Polyctoris filius (Πολυκτορίδησ), Penelopes procus, σ 299 χ 243, a Philoetio occiditur χ 268.
— Myrmido, Maemali filius (Μαιμαλίδησ), Π 193 sq.
— Troianus, Antimachi filius, occiditur ab Agamemnone Λ 122, 143.
— Troianus Ν 601, 606, 611, occiditur a Menelao 619.
Πεισηνορίδησ cf. Ὦψ.
Πεισήνωρ praeco Ithacensis β 38.
— Troianus, Cliti pater, Ο 445.
Πεισίστρατοσ Nestoris filius (Νεστορίδησ) γ 36 al. — ἐϋμμελίησ γ 400. — ἥρωσ γ 415 ο 131. — ὄρχαμοσ ἀνδρῶν γ 400, 454, 482. — Telemachum in itinere ad Menelaum comitatur γ 482 sqq.
Πελάγων Lycius ἴφθῑμοσ Ε 695.
— Pylius μέγασ Δ 295.
Πελασγικόσ *Pelasgicus* Β 681 (Ἄργοσ) Π 233 (Ζεύσ).
Πελασγοί gens Asiae, Troianorum socii, δῖοι Κ 429. — ἐγχεσίμωροι Β 840. — Singularis (Lethus) Β 843 Ρ 288.
— gens in insula Creta, δῖοι τ 177.
Πελίησ Thessalus, Neptuni e Tyro filius, frater Nelei, pater Alcestidis, Iolci habitans Β 715 λ 254, 256.
Πελλήνη Agamemnonis urbs Β 574.
Πέλοψ πλήξιπποσ Β 104 sq.
Περαιβοί gens Thessala Β 749.
Πέργαμοσ Ilii arx Δ 508 Ε 460 Ζ 512 Η 21 Ω 700. — ἱερή Ε 446.
Περγασίδησ cf. Δηϊκόων.
Περίβοια Acessameni filia, de Axio fluvio mater Pelegonis, Φ 142.
— Eurymedontis filia, de Neptuno mater Nausithoi Phaeacis, η 57.
Περιήρησ Myrmido Π 177.
Περίθοοσ rex Lapitharum, Iovis filius ex uxore Ixionis, Α 263 Β 741

sq. Μ 129, 182 λ 631 φ 298. — μεγάθυμοσ φ 296. — θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντοσ Ξ 318.
Περικλύμενοσ Nelei e Chloride filius, Nestoris frater ἀγέρωχοσ λ 286.
Περιμήδησ Ithacensis λ 23 μ 195.
— Phocensis Ο 515.
Πέριμοσ Troianus, Megae (?) filius (Μεγάδησ) Π 695.
Περίφᾱσ Aetolus, Ochesii filius, πελώριοσ Ε 842, a Marte occiditur Ε 847.
— Troianorum praeco, Epyti filius (Ἠπυτίδησ), Ρ 323 sq.
Περιφήτησ Mysius Ξ 515.
— Mycenaeus Ο 638.
Περκώσιοσ *Percotae incola* Β 831 Λ 329 (Merops), Ζ 30 (Pidytes).
Περκώτη urbs Mysiae Β 835 Λ 229 Ο 548.
Περσεύσ Iovis ex Danaë filius ἀριδείκετοσ Ξ 320.
— Nestoris filius γ 414, 444.
Περσεφόνεια dea, Iovis filia, mortuarum feminarum umbris imperans, κ 494, 509 λ 217. — ἀγαυή λ 213, 226, 635. — ἁγνή λ 386. — ἐπαινή Ι 457, 569 κ 491, 534, 564 λ 47.
Πέρση Oceani filia, Solis uxor, Circes et Aeetae mater, κ 139.
Περσηϊάδησ cf. Σθένελοσ.
Πετεόσ Atheniensis, pater Menesthei, Β 552 Δ 327 Μ 331 Ν 690. — διοτρεφήσ Δ 338 Μ 355.
Πετεών urbs Boeotiae Β 500.
Πήδαιον aut Πήδαιοσ Troadis locus Ν 172.
Πήδαιοσ Troianus, Antenoris filius, occiditur a Megete Ε 69.
Πήδασοσ Achillis equus ἀμύμων Π 152, occiditur a Sarpedone Π 467.
— Troianus, Abarbareae Nymphae et Bucolionis filius, Ζ 21.
— urbs Lelegum in Troade Υ 92. — αἰπεινή Ζ 35. — αἰπήεσσα Φ 87.
— urbs Messenia ἀμπελόεσσα Ι 152, 294.
Πηλεγών dux Paeonum, Axii fluvii ex Periboea filius, Asteropaei pater, Φ 141, 152. — κλυτόσ Φ 159.
Πηλεΐδησ et Πηλεΐων cf. Ἀχιλλεύσ.
Πηλεύσ rex Myrmidonum, Aeaci filius (Αἰακίδησ Π 15 Σ 433 Φ 189), ex Thetide pater Achillis Α 489 al. λ 478 ω 36. — Pater Polydorae Π 175. — ἀμύμων Υ 206 λ 494, 505. — Μυρμιδόνων βουληφόροσ ἠδ' ἀγορητήσ Η 126. — δαΐφρων Σ 18. — ϝάναξ Ι 480 Ρ 443. — γέρων ἱππηλάτα Η 125 Ι 438 Λ 772 Σ 331, ἱππότα Π 33 Ψ 89. — Cf. Πηλήϊοσ.
Πηληϊάδησ cf. Ἀχιλλεύσ.
Πηλήϊοσ δόμοσ Σ 60, 441. — Cf. Πηλεύσ.
Πηλιάσ *in Pelio monte nata* dicitur Achillis hasta Π 143 Τ 390 Υ 277 Φ 162 Χ 133. — Cf. Πήλιον.
Πήλιον mons Thessaliae Β 744 Π 144 Τ 391. — ἐνοσίφυλλον Β 757 λ 316. — Cf. Πηλιάσ.
Πηνειόσ fluvius Thessaliae Β 752, 757. — ἀργυροδίνησ Β 753.
Πηνέλεοσ dux Boeotorum Β 494 Ξ 489, 496 Π 335, 340 Ρ 597. — δαΐφρων Ξ 487. — ἥρωσ Ν 92.
Πηνελόπεια Icarii filia, Iphthimae soror, Ulixis uxor, Telemachi mater, α 223 al. — ἀμύμων ω 194. — ἐχέφρων δ 111 al., περίφρων α 329 al. — πολύδωροσ ω 294. — Ulixes cum Troiam profectus est, ei permisit ut iterum aliquando nuberet si filius adolevisset σ 257 sqq. — Dolo procos per tres annos fefellit β 89 sqq. τ 137 sqq. ω 128 sqq.
Πηρείη Thessaliae urbs Β 766.
Πηρώ Nelei e Chloride filia, Nestoris soror, Biantis uxor, ἰφθίμη λ 287.
Πιδύτησ Percosius, Troianorum socius, Ζ 30.
Πιερίη Thessaliae regio Ξ 226 ε 50.
Πιτθεύσ Aethrae pater Γ 144.
Πιτύεια urbs Mysiae Β 829.

Πλαγκταί cautes periculosissimae μ 61 ψ 327.
Πλάκος mons in regno Eetionis ὑλήεσσα Z 396, 425 X 479.
Πλάταια urbs Boeotiae B 504.
Πλευρών urbs Aetoliae B 639 N 217 Ξ 116.
Πλευρώνιος *Pleuronis incola* Ψ 635 (Ancaeus).
Πληϊάδες sidus Σ 486 ε 272.
Ποδαλείριος dux Thessalus, Aesculapii filius, frater Machaonis, Λ 833. — ἰητὴρ ἀγαθός B 732.
Ποδάργη Harpyia, Achillis equorum mater, Π 150 T 400.
Πόδαργος equus Hectoris Θ 185.
— equus Menelai Ψ 295.
Ποδάρκης dux Thessalus, Iphicli filius, Protesilai frater, N 693. — ὄζος Ἄρηος B 704.
Πόδης Eetionis filius, Hectoris sodalis, P 575, 590.
Ποιάντιος υἱός *Poeantis filius* γ 190 (Philoctetes).
Πολίτης Priami filius B 791 N 533 O 339. — βοὴν ἀγαθός Ω 250.
— Ulixis socius κ 224.
Πολυαιμονίδης cf. Ἀμοπάων.
Πόλυβος Aegyptius, Alcandrae maritus, δ 126.
— Ithacensis, pater Eurymachi, α 399 π 345, 434 σ 349 υ 359 φ 320. — δαΐφρων ο 519.
— Penelopes procus χ 243, ab Eumaeo occiditur χ 284.
— Phaeax δαΐφρων θ 373.
— Troianus, Antenoris filius (Ἀντηνορίδης), Λ 59.
Πολυδάμας Troianus, Panthoi filius (Πανθοΐδης), Euphorbi frater, M 60 al. — ἀγαπήνωρ N 756. — ἀγαυός O 446. — ἀμύμων Λ 57 M 88 N 790 Ξ 469, ἀμώμητος M 109. — ἐγχεσπάλος Ξ 449. — μεγάθυμος Ξ 454. — πεπνυμένος Σ 249. — Hectori adversatur M 210 sqq. N 725 sqq. Σ 249 sqq. (in militum concione suadet ut exercitus intra urbis moenia se recipiat).
Πολύδαμνα Aegyptia, Thonis coniux, δ 228.
Πολυδεύκης Tyndarei et Ledae filius, Helenae et Castoris frater, πὺξ ἀγαθός Γ 237 λ 300.
Πολυδώρη Pelei filia, Sperchii fluvii coniux, Menesthii mater καλή Π 175.
Πολύδωρος Achivus olim a Nestore in hastae certamine victus Ψ 637.
— Priami ex Laothoë filius (Πριαμίδης) Y 407 sq., 419 X 46. — ἀντίθεος Φ 91. — Occiditur ab Achille Y 413 sqq.
Πολύϝιδος Troianus, Eurydamantis filius, occiditur a Diomede E 148.
— vates Corinthius, Euchenoris pater, N 663, 666.
Πολυθερσεΐδης cf. Κτήσιππος.
Πολυκάστη Nestoris filia minima natu, καλή γ 464.
Πολυκτορίδης cf. Πείσανδρος.
Πολύκτωρ nomen fictum Ω 397.
— priscus rex Ithacae ρ 207.
Πολυμήλη Phylantis Myrmidonis filia, de Mercurio mater Eudori, καλή Π 180.
Πολύμηλος Troianus, Argeae filius (Ἀργεάδης), a Patroclo occiditur Π 417.
Πολυνείκης Thebanus (Oedipi filius) ἀντίθεος Δ 377.
Πολύνηος Phaeax, Tectonis filius (Τεκτονίδης), Amphiali pater, θ 114.
Πολύξεινος Epeorum dux, Agasthenis filius, B 623.
Πολυπημονίδης cf. Ἀφείδας.
Πολυποίτης Lapitha, Pirithoi filius, Iovis nepos, M 129. — κρατερός M 182 Ψ 848. — μενεπτόλεμος B 740 Z 29 Ψ 836, 844.
Πολυφείδης vates Argivus, Mantii filius, Theoclymeni pater, ο 249. —

ὑπέρθυμος ο 252. — Hyperesiam migravit ο 254.
Πολύφημος Cyclops, Neptuni e Nympha Thoosa filius, α 69 sq. al. — ἄγριος β 19. — ἀνδροφάγος κ 200. — ἀντίθεος α 70. — κρατερός ι 407, 446. — μένος ἄσχετος υ 19. — πέλωρ ἀθεμίστια ϝειδώς ι 428. — Eius caverna ι 182 sqq., 216 sqq. — Ab Ulixe occaecatur ι 375 sqq.
— Lapitha ἀντίθεος Α 264.
Πολυφήτης Phryx ἀντίθεος Ν 791.
Πολυφόντης Thebanus, Autophoni filius, Δ 395.
Ποντεύς Phaeax θ 113.
Ποντόνοος Phaeacum praeco η 179, 182 θ 65 ν 50, 53
Πορθεύς Aetolus, rex Calydonis, pater Agrii, Melanis, Oenei, Ξ 115.
Ποσειδάων maris deus Α 400 al. α 20 al., Iovis frater, Saturni et Rheae filius Ο 187. — γαιήοχος Ι 183 al. α 68 al. — ἐνοσίγαιος Η 455 al. ε 423 al. — ἐνοσίχθων Η 445 al. α 74 al. — εὐρυσθενής Η 455 Θ 201 ν 140. — ϝάναξ Ο 8 al. γ 43 al. — κυανοχαῖτα Ν 563 al. γ 6 ι 528, κυανοχαίτης Υ 144 ι 536. — κλυτός Θ 440 al. ε 423 al. — κρείων Θ 208 al. ε 282, 375, εὐρὺ κρείων Λ 751. — μέγας θεός Θ 200. — Ϝελικώνιος ϝάναξ Υ 404. — Colitur Aegis Θ 203 Ν 21 ε 381. — Troiae moenia extruxit Η 453 Φ 446. — Aiacem Oilei filium Troia deleta redeuntem servavit, dein impie gloriatum peremit δ 501 sqq. — Navem Phaeacum, qui Ulixem domum reduxerant, redeuntium saxum fecit ν 159 sqq. — Eius ὑποδμώς Proteus δ 386. — Cf. Ποσιδήϊος.
Ποσιδήϊος adi.: Ποσιδήϊον ἄλσος vocatur Ὀγχηστος Β 506, καλὸν Ποσιδήϊον fuit in urbe Phaeacum ζ 266. — Cf. Ποσειδάων.
Πράκτιος Troadis fluvius Β 835.
Πράμνειος ϝοῖνος Λ 639 κ 235.
Πριαμίδης cf. Ἀλέξανδρος, Ἄντιφος, Δηΐφοβος, Δόρυκλος, Ἕκτωρ, Ἕλενος, Λυκάων, Πολύδωρος.
Πρίαμος Troiae rex Α 19 al. γ 107 al., a Dardano oriundus (Δαρδανίδης), cf. Υ 215–238, filius Laomedontis (Λᾱομεδοντιάδης), Hecubae coniux, praeterea duxit Castianiram, Laothoën, alias (cf. Θ 305 Φ 85–88). Filias habuit duodecim (Ζ 248), e quibus nominantur Cassandra, Laodice, Medesicaste, filios quinquaginta (Ζ 244 Ω 495, undeviginti e sola Hecuba Ω 496), quorum nominatim indicantur viginti duo: ex Hecuba Deiphobus, Hector, Helenus, Paris sive Alexander, e Castianira Gorgythion, ex Laothoë Lycaon et Polydorus, e mulieribus non nominatis Agathon, Antiphonus, Antiphus, Chromius, Dius, Echemmon, Hippothous, Mestor, Pammon, Polites, Troilus, et nothi Cebriones, Democoon, Doryclus, Isus. — ἀγακλέης Π 738. — βασιλεύς Ω 680, διοτρεφὴς βασιλεύς Ε 464 Ω 803. — γέρων Ν 368 al. — δαΐφρων Ι 651 Λ 197 Ο 239. — δῖος Ν 460. — ϝάναξ Β 373 al. — θεοϝειδής Ω 217 al. — θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος Η 366. — μεγαλήτωρ Ζ 283 Ω 117, 145. — μέγας Η 427 Ω 477. — Eius domus Ζ 242 sqq.
Προθοήνωρ Boeotorum dux, Areilyci filius, Β 495, occiditur a Polydamante Ξ 450, 471.
Πρόθοος Magnetum dux, Tenthredonis filius, Β 756, 758.
Προθόων Troianus, occiditur a Teucro Ξ 515.
Προῖτος Ephyrae in Thessalia rex, Anteae maritus, Ζ 157, 160, 164, 177. — βασιλεύς Ζ 163.

Πρόκρισ heroina λ 321.
Πρόμαχοσ Boeotius, Alegenoris filius (Ἀλεγηνορίδησ), occiditur ab Acamante Ξ 476, 482, 503.
Πρόνοοσ Troianus, occiditur a Patroclo Π 399.
Προτιάων Troianus, Astynoi pater, Ο 455.
Πρυμνεύσ Phaeax θ 112.
Πρύτανισ Lycius, Troianorum socius, occiditur ab Ulixe Ε 678.
Πρωιρεύσ Phaeax θ 113.
Πρωτεσίλᾱοσ Thessalorum dux, frater Podarcae, Ν 681 Ο 705 Π 286. — Ἀρήϊοσ Β 698, ἥρωσ Ἀρήϊοσ Β 708. — μεγάθῡμοσ Β 706. — Occiditur Β 701.
Πρωτεύσ maris deus, Idotheae pater, Neptuni ὑποδμώσ, δ 385. — ἴφθῑμοσ δ 365.
Πρωτώ Nereis Σ 43.
Πτελεόσ urbs Elidis Β 594.
— urbs Thessaliae λεχεποίη Β 697.
Πτολεμαῖοσ Achivus, filius Piraei (Πειραΐδησ), pater Eurymedontis, Δ 228.
Πυγμαῖοι gens fabulosa Γ 6.
Πῡθώ sive Πῡθών urbs Phocidis λ 581. — ἠγαθέη θ 80. — πετρήεσσα Β 519 Ι 405.
Πυλαιμένησ Paphlagonum dux, Troianorum socius, pater Harpalionis, Β 851. — ἀτάλαντοσ Ἄρηϊ Ε 576. — βασιλεύσ Ν 643. — A Menelao occiditur Ε 576, sed Ν 658 filium exequias prosequi dicitur.
Πύλαιοσ Lethi filius, dux Pelasgorum, ὄζοσ Ἄρηοσ Β 842.
Πυλάρτησ Troianus, vulneratur ab Aiace Λ 491.
— Troianus, occiditur a Patroclo Π 696.
Πυλήνη urbs Aetoliae Β 639.
Πύλιοι *Pyli incolae* Α 248 al. β 31 γ 59 ο 216, 222. — ἱππῆεσ Λ 724.
Πυλοιγενήσ *Pyli natus* Β 54 Ψ 303.
Πύλοσ urbs Nestoris in ora Triphyliae sita Α 269 al. γ 485 al. Πυλόθεν π 323. Πύλονδε Λ 760 β 317 al. — ἠγαθέη Α 252 β 308 δ 599, 702 ε 20 ξ 180 — ἠμαθόεισ Β 77. al. α 93 al. — ἱερή φ 108. — μήτηρ μήλων ο 226. — Νηλήϊοσ Λ 682 δ 639.
Πύλων Troianus, occiditur a Polypoete Μ 187.
Πῡραίχμησ Paeonum dux, Troianorum socius, Β 848. — Occiditur a Patroclo Π 287.
Πύρασοσ Troianus, vulneratur ab Aiace Λ 491.
— urbs Thessaliae ἀνθεμόεισ Β 695.
Πύρισ Troianus, occiditur a Patroclo Π 416.
Πυριφλεγέθων flumen in regione mortuorum κ 513.
Ῥαδάμανθυσ Iovis e Phoenicis filia (Europa) filius, frater Minois, ἀντίθεοσ Ξ 322. — ξανθόσ δ 564 η 323. — Vivit in Elysio δ 564.
Ῥείη dea montana, uxor Saturni, mater Iovis, Neptuni, Ditis, Iunonis, Ξ 203 Ο 187.
Ῥεῖθρον portus Ithacae α 186.
Ῥήνη Oilei concubina, Medontis mater, Β 728.
Ῥηξήνωρ Phaeax, Nausithoi filius, Aretes pater, η 63. — ἀντίθεοσ η 146.
Ῥῆσοσ fluvius ex Ida decurrens Μ 20.
— Thracum rex, Troianorum socius, Eionei filius, Κ 435, 474, 519. — Occiditur a Diomede Κ 495. — Eius equi Κ 436 sqq.
Ῥίγμοσ Thrax, Troianorum socius, Piroi filius, occiditur ab Achille Υ 485.
Ῥίπη Arcadiae urbs Β 606.
Ῥόδιοι *Rhodi incolae* ἀγέρωχοι Β 654.
Ῥοδίοσ fluvius ex Ida decurrens Μ 20.
Ῥόδοσ insula Β 654, 655, 667.
Ῥύτιον Cretae urbs Β 648.
Σαγγάριοσ Phrygiae fluvius Γ 187 Π 719.
Σαλαμίσ insula Β 557 Η 199.
Σαλμωνεύσ pater Tyrus ἀμύμων λ 236.

Σάμη vel Σάμοσ insula prope Ithacam (*Cephallenia*) Β 634 α 246 ι 24 π 123, 249 τ 131 υ 288. Σάμηνδε ο 367. — παιπαλόεσσα δ 671, 845 ο 29.

Σάμοσ insula prope Thraciae oram (*Samothrace*) Ω 78, 753. — ὑλήεσσα Θρηϊκίη Ν 12.

Σαρπηδών Lyciorum dux, Iovis ex Laodamia filius, Β 876 al. — ἀντίθεοσ Ε 629 al. — Διὸσ γόνοσ Ε 635, δῖοσ Ο 67 Π 638, 678. — ϝάναξ Π 464. — ἴφθῖμοσ Ε 675. — χαλκοκορυστήσ Ζ 199.

Σατνιόεισ Mysiae fluvius Ξ 445 Φ 87. — ἐϋρρείτησ Ζ 34.

Σάτνιοσ Mysius, Enopis filius (Ϝηνοπίδησ), vulneratur ab Aiace Oilei filio Ξ 443 sq.

Σειρῆνεσ virgines duae fabulosae μ 39, 42, 44, 52, 167, 198. — ἀδιναί ψ 326. — θεσπέσιαι μ 158.

Σέλαγοσ Troianus, Amphii pater, Ε 612.

Σεληπιάδησ cf. Εὐϝηνόσ.

Σελλήεισ fluvius Thesprotiae prope Ephyram Β 659 Ο 531.

— fluvius Troadis Β 839 Μ 97.

Σελλοί Iovis Dodonaei sacerdotes, ὑποφῆται ἀνιπτόποδεσ χαμαιεῦναι Π 234.

Σεμέλη de Iove mater Dionysi Ξ 323, 325.

Σήσαμοσ Paphlagoniae urbs Β 853.

Σηστόσ urbs Chersonnesi Thraciae Β 836.

Σθενέλᾱοσ Troianus, Ithaemenis filius, occiditur a Patroclo Π 586.

Σθένελοσ Argivus, Capanei filius (Καπανηϊάδησ vel Καπανήϊοσ), sodalis Diomedis, Β 564 Δ 367 Ε 108, 111, 241, 835 Θ 114 Ι 48. — ἴφθῖμοσ Ψ 511.

— rex Argivus, Persei filius (Περσηϊάδησ), Eurysthei pater, Τ 116, 123.

Σιδόνεσ cf. Σῑδόνιοι.

Σῑδονίη *Phoenicia* ἐῢ ναιομένη ν 285. Σῑδονίηθεν Ζ 291.

Σῑδόνιοι *Sidonis incolae*, Phoenices, δ 84, 618 ο 118. — Σῑδόνεσ πολυδαίδαλοι dicti Ψ 743. — Mulieres Sidoniae Ζ 290.

Σῑδών Phoeniciae urbs πολύχαλκοσ ο 425.

Σῑκανίη *Sicilia* ω 307.

Σικελόσ *Siculus* υ 383 ω 211, 366, 389.

Σικυών urbs Agamemnonis Β 572. — εὐρύχοροσ Ψ 299.

Σιμόεισ fluvius Troiae vicinus Δ 475 Ε 774, 777 Ζ 4 Μ 22 Υ 53 Φ 307.

Σιμοείσιοσ Troianus, Anthemionis filius (Ἀνθεμίδησ), Δ 474, 477, 488. — Occiditur ab Aiace.

Σίντιεσ incolae Lemni insulae Α 594. — ἀγριόφωνοι θ 294.

Σίπυλοσ mons Asiae Ω 615.

Σίσυφοσ rex Ephyrae in Thessalia, Aeoli filius (Αἰολίδησ), Ζ 153 sq. λ 593.

Σκαιαὶ πύλαι Troiae Γ 145, 149, 263 Ζ 237, 307, 393 Ι 354 Λ 170 Π 712 Σ 453 Χ 6, 360.

Σκαμάνδριοσ sive Ϝαστυϝάναξ Hectoris filiolus Ζ 402.

— Troianus, Strophii filius, occiditur a Menelao Ε 49.

— adi.: πεδίον Σκαμάνδριον Β 465, 467. — Cf. Σκάμανδροσ.

Σκάμανδροσ sive Ξάνθοσ (Υ 74) fluvius Troiae vicinus Ε 774 Λ 499 Φ 305. — βαθυδῑνήεισ Φ 603, δῑνήεισ Φ 124 Χ 148. — δῖοσ Μ 21, διοτρεφήσ Φ 223. — ἐΰρροοσ Η 329. — ποιήεισ Ε 36. — Scamandri ἀρητήρ Hypsenor Ε 77. — Cf. Σκαμάνδριοσ.

Σκάνδεια Cytherae insulae portus Κ 268.

Σκάρφη Locrorum urbs Β 532.

Σκύλλη monstrum marinum μ 85 al. — ἄπρηκτοσ ἀνίη μ 223. — δϝεινὸν

λελακυῖα μ 85. — πετραίη μ 231. — Eius mater dicitur Κράταιισ μ 124.
Σκῦροσ insula maris Aegaei Τ 326 λ 509. Σκῡρόθεν Τ 332. — αἰπεῖα Ι 668.
Σκῶλοσ Boeotiae vicus Β 497.
Σμίνθιοσ Apollinis cognomen Α 39.
Σόλυμοι Lyciae gens montana ε 283. — κῡδάλιμοι Ζ 184, 204.
Σούνιον promunturium Atticae γ 278.
Σπάρτη urbs Menelai Β 582 Δ 52 α 93 β 214, 359. Σπάρτηθεν β 327 δ 10, Σπάρτηνδε α 285. — εὐρεῖα λ 460. — Σπάρτην καλλιγύναικα ν 412.
Σπεειώ Nereis Σ 40.
Σπερχειόσ Thessaliae fluvius, Menesthii pater, Ψ 142, 144. — ἀκάμᾱσ Π 176. — διϊπετήσ Π 174.
Στέντωρ Argivus μεγαλήτωρ χαλκεόφωνοσ Ε 785.
Στιχίοσ Atheniensium dux, Menesthei sodalis, Ν 195, 691. Occiditur ab Hectore Ο 329.
Στρατίη Arcadiae urbs Β 606.
Στρατίοσ Nestoris filius γ 413, 439.
Στροφίοσ Troianus, Scamandrii pater, Ε 49.
Στύμφηλοσ Arcadiae urbs Β 608.
Στύξ fluvius prope montem Olympum Β 755 Θ 369 Ξ 271 Ο 37 ε 185 κ 514.
Στύρα Euboeae urbs Β 539.
Σύμη insula inter Rhodum et Cnidum, Σύμηθεν Β 671.
Συρίη insula fabulosa, Eumaei patria, ο 403.
Σφῆλοσ Bucoli filius (Βουκολίδησ), pater Iasi Atheniensium ducis, Ο 338.
Σχεδίοσ Phocensium dux, filius Iphiti, Β 517. Occiditur ab Hectore Ρ 306. — Phocensium dux, filius Perimedis, occiditur ab Hectore Ο 515.
Σχερίη Phaeacum insula ζ 8 ν 160. — ἐρατεινή η 79. — ἐρίβωλοσ ε 34.
Σχοῖνοσ Boeotiae urbs Β 497.
Σῶκοσ Troianus, Hippasi filius (Ἱππασίδησ), Charopis frater, Λ 440, 450. — δαΐφρων Λ 456. — εὐηφενήσ Λ 427. — ϝισόθεοσ φώσ Λ 428. — Occiditur ab Ulixe Λ 447 sqq.
Ταλαιμένησ Maeon, Mnesthlae et Antiphi pater, Β 865.
Ταλαϊονίδησ cf. Μηκιστεύσ.
Ταλθύβιοσ Agamemnonis praeco Α 320 Γ 118 Δ 193 Η 276 Τ 196, 267 Ψ 897. — θεῷ ἐναλίγκιοσ αὐδήν Τ 250. — θεῖοσ Δ 192.
Τάνταλοσ λ 582.
Τάρνη Maeoniae urbs ἐριβῶλαξ Ε 44.
Τάρταροσ vorago inferna, βαθύσ Θ 481. — ἠερόεισ Θ 13. — Cf. Ὑποταρτάριοι.
Τάρφη Locrorum urbs Β 533.
Τάφιοι *Taphi incolae* α 105 ξ 452. — ληϊστῆρεσ π 426, ληΐστορεσ ἄνδρεσ ο 427. — φιλήρετμοι α 181, 419.
Τάφοσ insula prope oram Acarnaniae α 417.
Τεγέη Arcadiae urbs Β 607.
Τεκτονίδησ cf. Πολύνηοσ.
Τέκτων Troianus, Harmonii filius (Ἁρμονίδησ), Phereeli pater, Ε 59.
Τελαμών pater Aiacis et Teucri Θ 283 Ν 177 Ρ 293. — ἀγαυόσ Ρ 284. — ἀμύμων λ 553. — Cf. Τελαμώνιοσ.
Τελαμωνιάδησ cf. Αἴασ.
Τελαμώνιοσ dicuntur Aiax et Teucer. — Cf. Τελαμών.
Τεμέση urbs Bruttii α 184.
Τένεδοσ insula Troadi opposita Α 38, 452 Λ 625 Ν 33 γ 159.
Τενθρηδών rex Magnetum, Prothoi pater, Β 756.
Τειρεσίησ vates Thebanus vita functus κ 492 al. — ϝάναξ λ 151. — μάντισ ἀλαόσ μ 267.
Τερπιάδησ cf. Φήμιοσ.
Τευθρανίδησ cf. Ἄξυλοσ.
Τεύθρασ Argivus ἀντίθεοσ Ε 705.
Τεῦκροσ Salaminius Ζ 31 al., Tela-

monis filius (Τελαμώνιοσ) Θ 281 al., Aiacis frater germanus Θ 330 Μ 371 Ο 439. — ἀμύμων Θ 273, 292. — ϝάναξ Ψ 859. — τόξων ἐῢ ϝειδώσ Μ 350, 363. — κοίρανοσ λαῶν Θ 281. — Iuxta fratrem pugnat eius clipeo tectus Θ 266 sqq. — Ab Hectore vulneratur Θ 324 sqq. — Nothus dicitur Θ 284 (spur.).

Τευταμίδησ cf. Λῆθοσ.

Τηθῦσ Oceani uxor Ξ 201, 302.

Τηλέμαχοσ Ulixis et Penelopae filius Β 260 Δ 354 α 156 al. — δαΐφρων δ 687. — ἥρωσ δ 21, 303, 312. — ϝῑσόθεοσ φώσ υ 124. — θεοϝειδήσ α al., θεοϝείκελοσ γ 416. — μεγάθῡμοσ γ 364, 423, μεγαλήτωρ γ 432. — πεπνῡμένοσ α 213 al. — ὑψαγόρησ, μένοσ ἄσχετοσ β 85, 303 ρ 406.

Τήλεμοσ Eurymi filius (Εὐρυμίδησ), Cyclopum vates, ι 509.

Τηλέπυλοσ Laestrygonum urbs κ 82 ψ 318.

Τηλεφίδησ cf. Εὐρύπυλοσ.

Τηρείη Mysiae mons Β 829.

Τηΰγετοσ Laconiae mons περιμήκετοσ Ζ 103.

Τῑθωνόσ Laomedontis filius, Aurorae maritus, Υ 237. — ἀγαυόσ Λ 1 ε 1.

Τῖρυνσ Argolidis urbs τειχιόεσσα Β 559

Τίτανοσ Thessaliae locus Β 735.

Τιτάρησσοσ Thessaliae fluvius ἱμερτόσ Β 751.

Τῑτῆνεσ θεοὶ ὑποταρτάριοι Ξ 279, Saturni comites Ξ 274 Ο 225.

Τιτυόσ Terrae filius (Γαιήϊοσ) η 324 λ 576.

Τληπόλεμοσ dux Rhodiorum, Herculis ex Astyochia filius (Ἡρακλεΐδησ), Β 661 Ε 631 sq., 648, 656, 660. — δουρὶ κλυτόσ Β 657. — ἠΰσ τε μέγασ τε Β 653 Ε 628. — Occiditur a Sarpedone Ε 656 sqq.
— Troianus, Damastoris filius (Δαμαστορίδησ), occiditur a Patroclo Π 416.

Τμῶλοσ Maeoniae mons Β 866. — νιφόεισ Υ 385.

Τρηχῖσ Thessaliae urbs Β 682.

Τρῆχοσ Aetolus αἰχμητήσ, occiditur ab Hectore Ε 706.

Τρί(κ)κη Thessaliae urbs Β 729. — ἱππόβοτοσ Δ 202.

Τρῑτογένεια cf. Ἀθήνη sive Ἀθηναίη.

Τροιζήν Argolidis urbs Β 561.

Τροίζηνοσ dux Ciconum, Ceae filius (Κεάδησ), Euphemi pater, διοτρεφήσ Β 847.

Τροίη *ager Troianus* Β 162 al. α 210 al. Τροίηθεν Ω 492 γ 257 al. Τροίηνδε Η 390 al. γ 268 al. — ἐριβῶλαξ sive ἐρίβωλοσ Γ 74 Ι 329 al. — εὐρεῖα Ν 433 al. α 62 al. — Regionis divisio Β 816—839. — Ipsa *urbs Troianorum*, cuius proprium nomen fuit Ϝίλιοσ (q. cf.), sic vocatur Ι 46 al. α 2 al., ἐΰπυργοσ Η 71, εὐρυάγυια Β 141 Ι 28, ἐΰτειχήσ Α 129 Θ 241, ὑψίπυλοσ Π 698 Φ 544.

Τρῶεσ Α 160 al. α 237 al. — ἀγαυοί Η 386 Κ 563 Π 103. — ἀγέρωχοι Γ 36 Ε 623 Η 343 Π 708 Φ 584. — ἀγήνορεσ Κ 299. — αἰχμηταί Α 152. — ἀσπισταί Δ 221 Θ 155 Λ 412. — ἐϋηφενέεσ Ψ 81. — θωρηκταί Ο 689, 739 Φ 277. — ἱπποδάμοι Β 230 al. — κέντορεσ ἵππων Ε 102. — μεγάθῡμοι Ε 27 al., μεγαλήτορεσ Θ 523. — ὑπερηνορέοντεσ Δ 176, ὑπέρθῡμοι Ζ 111 al., ὑπερφίαλοι Ν 621 Φ 224, 414, 459. — φιλοπτόλεμοι Π 90, 835 Ρ 194. — χαλκοχίτωνεσ Ε 180 Ρ 485.

Τρωϊάδεσ *feminae Troianae* Ι 139, 281 Π 831 Σ 122 Χ 514. — βαθύκολποι Ω 215. — Τρωιάδεσ (contr.) Χ 430 Ω 704, ἑλκεσίπεπλοι Ζ 442 Η 297 Χ 105. — Singularis Τρωϊάσ (praeda) ν 263. — Cf. Τρώϊοσ.

Τρωϊκόσ *Troianus* (adi.) Κ 11 Π 369 Ρ 724 Φ 296 Ψ 464.

Τρωΐλοσ Priami filius ἱππιοχάρμησ Ω 257.

Τρώϊοσ *Troianus* (gentis nomen) N 262 Π 393 P 127, 255 Σ 179. — E 222 Θ 106 Ψ 291, 378 an vertendum sit *regi Troi proprius* (e *regis Trois armentis*) dubitatur. Cf. Τρώσ. — *Feminae Troianae* Τρῳϊαι dicuntur Γ 384, 411, 420 Σ 339 X 57, 434, 476 δ 259, Τρῳιαι ἐϋπλόκαμοι Z 380, 385. — κύνεσ Τρῳιαι P 273. — Cf. Τρωϊάδεσ.
Τρώσ Troianus, Alastoris filius (Ἀλαστορίδησ), occiditur ab Achille Y 463. — rex Troianus, Erichthonii filius, pater Ili, Assaraci, Ganymedis, E 265 sq. Y 230 sq. — Cf. Τρώϊοσ.
Τῡδεΐδησ cf. Διομήδησ.
Τῡδεύσ Aetolus, Oenei filius (Ϝοινεΐδησ), Diomedis pater, B 406 al. γ 167 al. — ἀγαυόσ E 277. — δαΐφρων Δ 370 E 813 Θ 152. — δῖοσ K 285. — ἱππηλάτα Δ 387, ἱπποδάμοσ Δ 370 Ψ 472. — μεγάθῡμοσ E 25, 235, 335 K 509. — σακεσπάλοσ ἱππότα E 126. — Thebanorum proceres in certamine superavit, dein insidias sibi parantes ad unum omnes necavit, Δ 382 sqq. E 800 sqq. K 285 sqq.
Τυνδάρεοσ Ledae maritus, pater Castoris, Pollucis, Clytaemestrae, λ 298 sq. ω 199.
Τῡρώ Salmonei filia, Crethei uxor, β 120. — ἠϋπάτειρα λ 235.
Τυφωεύσ gigas vel monstrum, cuius cubile ἐν Ἀρίμοισι esse dicitur, B 782 sq.
Τυχίοσ Boeotius σκῡτοτόμων ὄχ' ἄριστοσ, Aiacis clipeum fecit H 220.
Ὑάδεσ sidus Σ 486.
Ὑάμπολισ Phocidis urbs B 521.
Ὕδη Maeoniae urbs Y 385.
Ὑλακίδησ cf. Κάστωρ.
Ὕλη(δ) Boeotiae urbs B 500 E 708 H 221.
Ὕλλοσ Ioniae fluvius ἰχθυόεισ Y 392.
Ὑπειροχίδησ cf. Ἰτυμονεύσ.
Ὑπείροχοσ Troianus Λ 335.
Ὑπείρων Troianus ποιμὴν λᾱῶν E 144.
Ὑπέρεια prior Phaeacum sedes εὐρύχοροσ ζ 4.
— Thessaliae fons B 734 Z 457.
Ὑπερήνωρ Troianus, Panthoi filius, ποιμὴν λᾱῶν Ξ 516. — ἱπποδάμοσ, occiditur a Menelao P 24.
Ὑπερησίη Achaiae urbs B 573. Ὑπερησίηνδε ο 254.
Ὑπερίων sive Ὑπερῑονίδησ cf. Ἠέλιοσ.
Ὕπνοσ Mortis frater geminus Ξ 231, 264, 270, 286 Π 672, 682. — ϝάναξ πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων Ξ 233. — ϝήδυμοσ Ξ 242, 354 Π 454.
Ὑποθῆβαι *Thebae inferiores* sive *Novae*, Boeotiae urbs, B 505. — Cf. Θῆβαι.
Ὑπονήϊοσ cf. Ἰθάκη.
Ὑποπλάκιοσ cf. Θήβη.
Ὑποταρτάριοι θεοί Ξ 279. — Cf. Τάρταροσ.
Ὑρίη Boeotiae urbs B 496.
Ὑρμίνη Elidis urbs B 616.
Ὑρτακίδησ cf. Ἄσιοσ.
Ὕρτακοσ Asii pater N 759, 771.
Ὕρτιοσ Mysorum dux, Troianorum socius, Gyrti filius (Γυρτιάδησ), occiditur ab Aiace Ξ 511.
Ὑψήνωρ Achivus, Hippasi filius (Ἱππασίδησ), occiditur a Deiphobo N 411. — Troianus, Dolopionis filius δῖοσ, occiditur ab Eurypylo E 76.
Ὑψιπύλη Iasonis uxor, Eunei mater, H 469.
Φαέθουσα Nympha, Solis ex Neaera filia, Lampetiae soror, μ 132.
Φαέθων Aurorae equus ψ 246.
Φαίδιμοσ Phoenicum rex, ἥρωσ δ 617 ο 117.
Φαίδρη prisci aevi heroina λ 324.
Φαίηκεσ Scheriae insulae incolae ε 35 al. — ἀγαυοί ζ 55 ν 120, 304. — ἀγχίθεοι ε 35 τ 279. — ἀμύμονεσ θ 428. — ἀντίθεοι ζ 241. — δολιχήρετμοι θ 191, 369 ν 166, φιλήρετμοι ε 386 al. — μεγάθῡμοι η 16. —

ναυσίκλυτοι η 39 al. — Eorum naves η 36, 321 sqq. θ 556 sqq.
Φαῖνοψ Abydenus, Troianorum socius, Asii filius (Ἀσιάδης), Ρ 583.
— Troianus, Phorcynis pater, Ρ 312.
— Troianus, Xanthi et Thoonis pater, Ε 152.
Φαιστός Cretae urbs Β 648 γ 296.
Φαῖστος Maeonius, Troianorum socius, Bori filius, Ε 43.
Φάλκης Phryx Ν 791, occiditur ab Antilocho Ξ 513.
Φᾶρις Laconiae urbs Β 582.
Φάρος insula ante ostium Nili δ 355.
Φαυσιάδης cf. Ἀπισάων.
Φεαί promunturium Elidis ο 297.
Φειά Η 135 leg. Φηρή (q. cf.).
Φείδας Atheniensium dux Ν 691.
Φείδιππος Achivus, Thessali filius, Β 678.
Φείδων Thesprotorum rex ξ 316 τ 287.
Φενεός Arcadiae urbs Β 605.
Φεραί Thessaliae urbs Β 711 δ 798.
Φέρεκλος Troianus, Tectonis filius, Ε 59.
Φέρης Crethei e Tyro filius λ 259.
Φέρουσα Nereis Σ 43.
Φηγεύς Troianus, Daretis filius, Ε 11, 15.
Φήμιος cantor Ithacensis, Terpii filius (Τερπιάδης), α 154, 337 ρ 263 χ 330 sq.
Φηραί cf. Φηρή.
Φῆρες ὀρεσκῷοι gens montana Α 268. — λαχνήεντες Β 743. — Idem qui Κένταυροι esse videntur.
Φηρή sive Φηραί urbs Elidis prope Alpheum (Η 135) γ 488 ο 186. — ζάθεαι Ι 151, 293. — ἐῢ κτιμένη Ε 543. — Cf. Φειά.
Φηρητιάδης cf. Εὔμηλος.
Φθίη Thessaliae pars, Pelei regnum, Β 683 Ι 253, 395, 439, 484 Λ 766 Π 13 Τ 299 λ 496. Φθίηφι Τ 323. Φθίηνδε Α 169 Τ 330. — ἐριβῶλαξ βωτιάνειρα Α 155, ἐριβῶλαξ μήτηρ μήλων Ι 479, ἐρίβωλος Ι 363.
Φθῖοι Ν 686, 693. — μεγάθυμοι Ν 699.
Φθιρῶν ὄρος (*pinuum mons*) in Caria, ἀκριτόφυλλον Β 868.
Φιλητορίδης cf. Δημόοχος.
Φιλοίτιος Ulixis bubulcus φ 388 χ 359. — δῖος φ 240. — ὄρχαμος ἀνδρῶν υ 185, 254. — Occidit Pisandrum χ 268, Ctesippum χ 285.
Φιλοκτήτης Thessalus, Poeantis filius (Ποιάντιος υἱός), θ 219. — ἀγλαός γ 190. — ϝάναξ Β 725. — τόξων ἐῢ ϝειδώς Β 718. — Serpentis morsu violatum Achivi in insula Lemno reliquerunt Β 716 sqq., postea tamen inde deduxerunt in Troadem θ 220.
Φιλομηλεΐδης Lesbius ab Ulixe luctando superatus δ 343 ρ 134.
Φλεγύαι gens Thessala, μεγαλήτορες Ν 302.
Φόβος Ε 739. — Martis filius Δ 440 Λ 37 Ο 119. — ἅμα κρατερὸς καὶ ἀταρβής Ν 299.
Φοῖβος sive Ἀπόλλων (q. cf.) Α 43 al. γ 279 al. — ἀκερσεκόμης Υ 39. — ἤϊος Ο 365 Υ 152. — ἀφήτωρ Ι 404 sq. — ϝάναξ Ι 559 sq. — ϝεκάϝεργος Ι 564 sq. — χρυσάωρ Ε 509.
Φοίνῑκες *Phoeniciae incolae* Ψ 744 ο 473. — ἀγαυοί ν 272. — ναυσικλυτοί τρῶκται ο 415. — πολυπαίπαλοι ο 419. — Singularis: Φοίνῑκος κούρη τηλεκλειτοῖο Ξ 321, Φοίνῑξ ἀνήρ, ἀπατήλια ϝειδώς, τρώκτης ξ 288. Mulier Φοίνῑσσα ο 417.
Φοινίκη δ 83 ξ 291.
Φοίνιξ Amyntoris filius, Achillis magister senex, Ι 223, 427, 621, 659, 690 Ρ 555, 561. — ἀντίθεος Ψ 360. — διοτρεφής Ι 607. — Διὶ φίλος Ι 168. — ἱππηλάτα Ι 432 Π 196 Τ 311.
Φοίνῑσσα cf. Φοίνῑκες.

Φόρβᾱσ Lesbius, Diomedae pater, I 665.
— Troianus, Ilionei pater πολύμηλοσ, Ξ 490.
Φόρκῡσ deus marinus, Thoosae pater, ἅλιοσ γέρων ν 96, 345, ἁλὸσ μέδων α 72.
— dux Phrygum, socius Troianorum, Phaenopis filius, B 862 P 218, 318. — δαΐφρων, occiditur ab Aiace P 312.
Φραδμονίδησ cf. Ἀγέλᾱοσ.
Φρονίοσ Ithacensis, Noëmonis pater, β 386 δ 630, 648.
Φρόντισ Onetoris filius (Ὀνητορίδησ), Menelai gubernator, occiditur ab Apolline γ 282.
— Panthoi uxor, Euphorbi et Polydamantis mater, δῖα P 40.
Φρύγεσ *Phrygiae incolae* B 862. — αἰολόπωλοι Γ 185. — ἱππόμαχοι K 431.
Φρυγίη Asiae regio Γ 401 Π 719 Σ 291 Ω 545. — ἀμπελόεσσα Γ 184.
Φυλάκη Thessaliae urbs B 695, 700 N 696 O 335 λ 290 ο 236.
Φυλακίδησ cf. Fίφικλοσ.
Φύλακοσ rex Thessalus, Iphicli pater, ο 231.
— Troianus, occiditur a Leito Z 35.
Φύλᾱσ Myrmido, Polymelae pater, Π 181. — γέρων Π 191.
Φῡλεΐδησ cf. Μέγησ.
Φῡλεύσ Dulichii princeps, Megetis pater, K 110, 175 O 530 Ψ 637. — Διὶ φίλοσ ἱππότα B 628.
Φῡλομέδουσα Areithoi uxor, Menesthii mater, βοῶπισ H 10.
Φῡλώ Helenae ministra δ 125, 133.
Φωκῆεσ gens Achiva B 517, 525 O 516 P 307.
Χαλκίσ Aetoliae urbs ἀγχίαλοσ B 640.
— Elidis urbs aut fluvius καλλιρέεθροσ ο 295 (spur.).
— Euboeae urbs B 537.
Χαλκωδοντιάδησ cf. Ἐλεφήνωρ.
Χάλκων Myrmido, pater Bathyclis, Π 595.
Χάρισ Vulcani uxor λιπαροκρήδεμνοσ καλή Σ 382. — Plur. Χάριτεσ *Gratiae* E 338 Ξ 267, 275 P 51 ζ 18 θ 364 σ 194. — Nominatim indicatur una Pasithea Ξ 269, 276.
Χάροποσ rex Symes insulae, Aglaiea maritus, Nirei pater, Fάναξ B 672.
Χάροψ Troianus, Hippasi filius (Ἱππασίδησ), Soci frater, vulneratur ab Ulixe Λ 426.
Χάρυβδισ vorago (an monstrum?) μ 436, 441. — δFεινή μ 260, 430 ψ 327. — δῖα μ 104, 235. — ὀλοή μ 113, 428.
Χερσιδάμᾱσ Troianus Λ 423.
Χίμαιρα monstrum Z 181. — ἀμαιμακέτη Z 179 Π 328.
Χίοσ insula γ 172. — παιπαλόεσσα γ 170.
Χίρων Centaurus Δ 219 Π 143 T 390. — δικαιότατοσ Κενταύρων Λ 832.
Χλῶρισ Amphionis filia, Nelei uxor, mater Nestoris, Chromii, Periclymeni, Perus, περικαλλήσ λ 281.
Χρομίοσ Lycius, occiditur ab Ulixe E 677.
— sive Χρόμισ Mysorum dux, Troianorum socius, B 858 P 218, 494. — θεοFειδήσ P 534.
— Nelei e Chloride filius, Nestoris frater, Δ 295 λ 286.
— Priami filius, occiditur a Diomede E 160.
— Troianus, occiditur a Teucro Θ 275.
Χρύση oppidum orae Troadis A 37, 100, 390, 431, 451.
Χρῡσηΐσ *Chrysae filia* A 111, 182, 439. — καλλιπάρηιοσ A 143, 310, 369.
Χρύσησ Apollinis sacerdos A 11, 370, 442, 450.
Χρῡσόθεμισ Agamemnonis filia I 145, 287.
Ψυρίη insula γ 171.

Ὠγυγίη insula Calypsus α 85 ζ 172 η 244, 254 μ 448 ψ 333.
Ὠκαλέη Boeotiae urbs Β 501.
Ὠκεανός fluvius orbem terrarum ambiens, Thethyis maritus, Persae pater, Α 423 al. δ 568 al. — ἀψόρροος υ 65. — βαθυδίνης Ξ 311. — βαθυρρείτης Φ 195, ἀκαλαρρείτης βαθύρροος Η 422. — θεῶν γένεσις Ξ 201.
Ὠκύαλος Phaeax θ 111.
Ὠλενίη πέτρη in Achaia Β 617 Λ 757.
Ὤλενος Aetoliae urbs Β 639.
Ὧραι ianitrices caeli Ε 749 Θ 393, 433.
Ὦρος Achivus Λ 303.
Ὦτος Cyllenius, Epeorum dux, Ο 518. — filius ἀντίθεος Neptuni ex Iphimedea, quae Aloëi fuit uxor, λ 308. — Aloëi filius dictus Ε 385.
Ὦψ Pisenoris filius (Πεισηνορίδης), Eurycleae pater, α 429 β 347 υ 148.

II.

INDEX IN COMMENTARIOS.

Nisi „cr." (*nota critica*) adscriptum est, significantur commentarii exegetici.

A. *Grammatica.*

ab inexpectato dicta τ 358.

accusativus obiecti praemissus accusativo subiecti Ι 315, acc. ad totum enuntiatum pertinens Γ 50 sq., acc. voci χρειώ sive χρή adiunctus Ι 75 sq.

adiectivum an proprium nomen Α 99.

adverbium + ἔχειν = adi. + ἔμεναι ω 245.

allegoria Ι 503—512 Σ 108—110 Τ 91—94.

aoristus an futurum Γ 28 *cr.*, aor. de re futura in decretis deorum Θ 246.

appositio partitiva Γ 73 sq., 211.

asyndeta Β 671—673 Ψ 141.

caesura abest Α 53.

comparatio compendiaria Ρ 51.

constructio ad sensum Ε 638 Π 353 Ω 382, 544—546 χ 375 sq.

dativus = *cum* ... Β 149, dat. mensurae Γ 193.

dictio liberior vel concisa Γ 73 sq. Ζ 128 sq. Η 418 Θ 551—561 Κ 88 Μ 67—74 Ν 486 Ξ 503 Ο 556—558, 630—638 Π 630 Ρ 608—625, 621, 658 Σ 151 sq. Τ 70 sq. Φ 190 sq. α 188, 236—242, 275 sq. β 227 γ 258 δ 86, 619 λ 609—614 ν 149, 333 ξ 111—113 π 78 sq., 304 τ 518—524 φ 152—156, 322 sq., 363 χ 253, 323, 348 ψ 131 sq., 209 sq., 219.

dualis an pluralis Γ 18 *cr.*

emphasis Α 163—167 Ν 486 Φ 317 θ 159—164, 214.

epanalepsis Β 671—673 α 23 sq. ω 253 sq.

etymologici errores ι 346 λ 107 τ 177.

futurum tempus animum commotum indicans Α 61, 135—137 Μ 248 sq. Ο 186 Φ 463 Χ 431 Ω 56 sq., 206 τ 66 sq. φ 369, fut. post μή in iurei. Κ 330, fut. an praesens Β 436 *cr.*, fut. an aoristus Γ 28 *cr.*, futuri usus neglegentior Κ 88, futuri inf. vitiosus post verba cupiendi Β 544 *cr.*

genitivus comparationis Α 505 Ζ 194, gen. finem petitum indicans Δ 100, gen. temporis Ε 523, gen. post

verba sciendi Λ 657 sq., post τί μοι Φ 360, gen. adiunctus dativo pronominis Γ 301 ψ 205 *cr.*

imperfectum de re peracta cuius effectus permansit ψ 178.

interrogandi signum neglectum κ 192 *cr.*

iterantur quae iam dicta sunt Α 163—167 θ 159—164.

nominativus post ὡσ per ellipsin Ζ 477.

optativus actionis iteratae Γ 216, opt. de rebus vero dissimilibus Γ 299 Ξ 395, opt. praesentis historici Δ 223.

parataxis Δ 443 Κ 454 sq. Υ 359 Ψ 693 Ω 499 α 18 sq., 35 τ 18 sq.

participium praes. introducens actionem principalem Α 137 sq., part. imperfecti Η 310, part. et verbum finitum coordinata Γ 80.

pausa post pedem tertium Ι 134.

permutata (*cr.*): -ᾱ, -αν in vocativo Α 86. || ἀγγελίην, -ησ Γ 206. || ἀγκυλοχεῖλαι, -χῆλαι Π 428. || ἀγχέμαχοσ, ἀγχίμαχοσ Ν 5. || ἄγχι, ἀγχόθι Β 172. || Αἴαντα, -ντε Κ 53. || αἰεί, αἰέν Α 520. || αἴσιμοσ, αἴσυλοσ Υ 202. || αἶψ'(α), ἄψ Η 272. || ἀκέων, ἄνεω φ 89. || ἀλ-, παλ- Θ 85. || ἄλλοι, ἐλλοί Φ 22. || ἀλφεστήσ, -ηστήσ Λ 454. || ἀμύμων, ἀπήμων Μ 80 || -ανήνοθε, -ενήνοθε Β 219. || ἀνηρείψαντο, -ρέψαντο Υ 234. || ἀνστᾶσ, ἀ(σ)στᾶσ Π 231. || ἀπέφθιθεν, -φθίατ'(ο) ε 110. || ἀπ-, ἐπόμνῡμι Κ 332 || αὐτίκ'(α), αὖτισ δ 398. || βαθυλήϊον, βασιλήϊον Σ 550. || -βαλε, -πεσε δ 508. || βένθεα, τάρφεα ρ 316. || βιβᾶσ, βιβῶν Γ 22. || γάρ, τ' ἄρ Σ 182. || δάκρυ, δάκρυ'(α) Ι 433. || δέ, δ' ἐν Θ 337. || δέ, τε Θ 48. || δεῖπνον, δόρπον Λ 86. || δή, δῖ'(ε) π 461. || δοῦρα, -ρε Γ 18. || ἑά, τὰ ἅ Α 185 Θ 430. || ἕδνα, ἐέδνα Π 178. || εἰσ, ὡσ ρ 218. || εἴσομαι, ἐλεύσομαι, ἔρχομαι, ἵξομαι Ω 462 ο 213, 504. || εἵωσ (ἧοσ), τείωσ (τῆοσ) Μ 141. || ἕκαστοι, -τοσ Ω 1. || ἐκτόσ, ἐντόσ ι 239. || ἐμεῖο, ἐμοῖο Ξ 118. || ἐμμαπέωσ, ἐμμεμαώσ Υ 284. || ἔνθ'(α), εὖθ'(-τε) γ 9. || ἐπενήεον, -νήνεον Η 428. || ἐπίρροθοσ, ἐπιτάρροθοσ Δ 390. || ἐπίφρων, ἐχέφρων τ 326. || -έσ, -εῖσ, -ἐ͜ωσ Υ 131. || εὖξαμ-, εὔχομ- Ι 509. || εὐρώεισ, ἠερόεισ Υ 65. || ἐών, ἰών Δ 277. || ζ—ξ Β 436. || ἠγαθέην, ἠμαθίην β 308. || ἠδέ, ἢ δέ Ο 127. || ἠδέ, ἠέ Ε 162. || ἥκω, ἵκω Ε 478. || -η(ι)σι, -ηφι Ε 594. || θ—φ Μ 302. || θαλαμ-, μεγαρ- δ 744 σ 185. || ἰδέσθαι, ἱκέσθαι γ 233. || Ἰλεύσ, Ὀϊλεύσ Β 527. || Ἴλιον, -ου Β 133. || ἰσχανάω, ἰχανάω Ρ 572. || ἴχνεα, ἴχνια Ν 71. || καί, κατά, κεν Ε 394 δ 72. || -κᾶσιν, -κωσιν Δ 434. || κατά, μετά Α 424. || κλειτόσ, κλητόσ Γ 451 Ε 491. || κνημόσ, κρημνόσ Φ 449. || κτήματα, χρήματα ν 203. || Λει-, Λη- Ρ 344. || μέν, μιν Ε 181. || ν—π Α 55. || ναίω, οἰκέω Δ 18. || ὅ τε, ὅ τισ Τ 265. || Ὀαρίων, Ὠρίων Σ 486. || οἰκτείρω, οἰκτίρω Λ 814. || Ὀϊλεΐδησ, Ὀϊλιάδησ Μ 365. || -οιο, -ωιο Β 552. || -οισ, -ωι Β 137 δ 580. || -ον, -οσ, -η Ζ 54 ψ 89. || ὀπήδει, περιήιδει (π^ε^ηδει) ρ 317. || -οσ, -ωσ Β 494 Σ 270. || ὀφθαλμώ, -μῶν Ε 659. || ὄχ' ἄριστοσ, ὤριστοσ Λ 288. || παρειῶν, παρήιων Ω 794. || πόνοσ, φόνοσ Ρ 365. || πτόλισ, στρατόσ Η 475. || ῥά κε, ῥά νυ Δ 93. || ῥαίειν, ῥαίνειν ι 459. || -σασθαι, -σεσθαι Γ 28. || -σσι, -σφι Β 388. || -στόσ, -τόσ Χ 386 β 175. || στυκτόσ, τυκτόσ Ε 831. || τ' ἀστεροπή, τε στεροπή Κ 154. || -τα, -τον δ 577. || -τατοσ, -τεροσ η 156. || Τειρεσίησ, Τερεσίησ κ 492. || τεόν, τὸ σόν Α 185. || τόν, τῶι σ 88. || χαλκόν, -κόσ Γ 348. || χαλκόσ, χρῡσόσ Χ 32. || χειρί, χερσί Α 585. || -ω, -ων in comp. Α 80. || ὠμεστήσ, -ηστήσ Λ 454.

pluralis an dualis Γ 18 *cr.*, plur. an singularis Γ 273 *cr.* I 441 *cr.* ζ 19 *cr.*, plur. maiestatis ab Homero alienus Z 414 Π 244.
praepositio perperam iterata Ψ 709 *cr.*
praesens de re futura in decretis deorum Θ 246, praes. historicum Δ 223, praes. an futurum B 436 *cr.*
praeteritum particulae ἄρα adiunctum Γ 183.
proprium nomen an adiectivum A 99.
prothysteron Ω 588.
reduplicandi studium B 276 H 39, 409 X 203.
relativo pronomini prima verbi persona iuncta Ω 520 sq., secunda H 160.
sententiae spuriae I 63 sq. *cr.*
singularis verbi ad plures relatus A 255, sing. an pluralis Γ 273 *cr.* I 441 *cr.* ζ 19 *cr.* χ 471 sq. *cr.*
subiectum e contextu efficiendum φ 141.
subiunctivus perfecti Δ 434 *cr.*, subi. post tempus historicum A 158.
translata: αἰπύσ Λ 601 δ 843, ἀμφι- et περιβαίνειν A 37, ἀναθεῖναι et ἀνάψαι β 86, ἀναμάξαι τ 92, ἀνέχειν τ 111, ἀποξύειν I 446, ἀποστήσασθαι N 745 sq., βυσσοδομεύειν, (παρα)τεκταίνεσθαι, ῥάπτειν, τολυπεύειν, ὑφαίνειν, φυτεύειν Σ 367, γέφῡραι Δ 371, δαίεσθαι α 48, ἐϝέργειν M 201, ἐϝερσήεισ Ω 419, ἐκπάγλωσ et ὑπερφιάλωσ B 357, ἐπιβαίνειν B 234, ἐπίϝειμαι A 149, ἑταίρη I 2, ἦμαρ σ 137, καλάμη ξ 214, κολούειν θ 211, κόμη ψ 195, κυλίνδεσθαι ρ 525, μήτηρ I 141, Μοῦσα ω 62, ξυνθείειν υ 245, οἰωνόσ et ὄρνῑσ Ω 219, ὀμφαλόσ Λ 34 sq. α 50, οὖθαρ I 141, ὀχέειν et φορέειν P 23, πάλιν Δ 357, παρέλκειν φ 111, πετάσσαι σ 160, πικρόσ ρ 448, σιδήρε(ι)οσ P 424 ο 329, στέφειν θ 170, στόμα Ξ 36, ὑλακτέειν υ 13, ὑποσταχύεσθαι ξ 214, φάοσ π 23, φέρεσθαι O 743, χάλκε(ι)οσ Σ 222 Υ 102.
versus interpolati κ 367—372.
zeugma Δ 282.

B. *Nomina.*

Achilles A 418 I 168—170, 186—189, 254—258, 427—429, 485—495 N 325 Φ 130 Ψ 24, Agamemnonem perosus T 146—148 Ψ 890—894, irae impos Ω 560—570, iram fovens Π 50—54, 60—65, 84—96, 96—100, cum Ulixe rixatus θ 75—82, luctu victus Σ 34, resipiscens Σ 106, eius per Troadem expeditio A 12 sq., 125, 366—369 Λ 104 Υ 90—94 Φ 35—47, 87, mors ei instans A 352 sq. I 650—655 Λ 794 sq. Π 36 sq., 709 P 406—409 Σ 96 T 146—148 Φ 277 sq. X 359 sq. Ω 507—511, mortui corpus ab Aiace et Ulixe servatum ε 309 sq.; splendido funere honoratus ω 50—57, 60 sq., 85—92, Patroclo etiam post mortem iunctus X 389 sq. Ψ 91, eius equi B 763—770 Π 148—151, arma Π 38—45 X 32, clipeus Σ 483—608, hasta Π 143 sq., tabernaculum Ω 449—456, aurigae P 427, filius T 326—337 *cr.* Υ 189 λ 492—540.
Achivae deae cf. Iuno et Minerva.
Achivorum legati Troiam missi ad Helenam repetendam Γ 146—149, excubitores I 66—88, numerus B 123—133, epulae Lemni habitae Θ 229—234.
Actoris ψ 226—229.

Admetus B 763—770.
Aegisthus γ 309 sq. δ 517—537 λ 389, 411.
Aegyptii medici δ 231.
Aegyptus fluvius (non regio) δ 355—357.
Aeneadae Υ 307 sq.
Aeneas Υ 180—183.
Aeolus κ 1—4, 5—12.
Aesculapius Δ 194.
Aethiopes A 423—427 α 23 sq.
Agamemnon K 16 Λ 19—28 T 86—136 λ 389, 411.
Aiaces B 530 N 198—202 O 679—686 Ψ 708—779 λ 543—564, Aiax minor δ 499—510.
Alcinoi potestas η 167, hortus η 103—131.
Alphei vallis δ 1.
Alybas ω 304.
Amazones Γ 189.
Amphimedon mentem Penelopes male interpretatus ω 167 sq.
Amyclaeus deus θ 250—380.
Amyntor I 447 sq. K 266 sq.
Antenor Γ 146—149.
Anticlea λ 202.
Antimachus Γ 146—149.
Aphidas ω 305 sq.
Apollo A 1—7, 39, 603 sq. B 827 Δ 101, 508 E 509 I 404 sq. O 361—366 γ 280 θ 75—82, 488 ζ 162 sq. ο 526 τ 86 υ 156, 276—278 φ 13—41.
Arcades B 603—614 H 136—156.
Arcessiadarum filii unici ξ 325 π 117—120.
Arcturus sive Bootes ε 272—275.
Areithous H 136—156.
Arete η 66.
Arethusa fons ν 408.
Argeïphontes B 101—108.
Argiva dea cf. Iuno.
Argonautae θ 492 sq. μ 61, 69 sq.
Argus B 559.
Ariadne Σ 591 sq. λ 324 sq.
Arima vel -mi B 783.
Arion equus Ψ 346 sq.
Aristonicus prol. L.
Arnaeus σ 5.
Artacia fons κ 108.
Asteris insula δ 844—847.
Augias Λ 691.
Aulis B 303 τ 187, ostentum ibi visum B 313—329.
Aurorae choreae μ 1—4.
Autolycus K 266 sq. τ 395 sq.
Axius B 850.
Boeotii B 494.
Bootes sive Arcturus ε 272—275.
Briseis B 690 sq. T 296.
Calypso δ 557 ε 29, 69, 278 sq.
Canicula sive Sirius E 6 Λ 62 sq. X 28 sq.
Cassandra Ω 699 sq.
Castor et Pollux Γ 237—244 λ 301—304.
Caucones γ 366.
Centauri A 268 φ 295—304.
Cephallenes B 631—635 υ 210.
Cetei λ 521.
Charybdis μ 73—110, 105, 439—441.
Chiron Δ 219.
Chryse A 37.
Chryseïs A 366—369.
Cicones B 846 sq.
Cimmerii λ 14—19.
Circe κ 135—139, 211, 213, 282—285, 305 sq., 393 μ 1—4.
Clytaemestra γ 309 sq.
Clitus ο 249—251.
Cnosus Σ 591 sq.
Corcyra ζ 263—266.
Corvi saxum ν 408.
Crataeis λ 597.
Creta B 649 ν 256 sqq., Cretae plur. ξ 199, Cretica ars saltandi Σ 591 sq.
Cronides sive Cronion A 552.
Cronus Θ 478—481.
Ctimene ο 367.

Cyclopes ι 108, 333, 361.
Cypria carmen A 366—369 Γ 237—244 Z 290—292 Π 407 Σ 84—87 X 360 λ 301—304, 582—592.
Cypris E 330.
Cytherii O 431 sq.
Dardania Υ 216 X 147—166, Dardania porta Troiae E 789.
Delos ζ 162 sq.
Demodocus θ 250—380, 426—457.
Dia insula λ 324 sq.
Diana Π 183 Φ 483 γ 280.
Diomedes I 697—709 Ξ 110.
Dione E 370.
Dionysus Z 130—140.
Dis E 401, Ditis aedes Ψ 72—74 κ 513—530 λ 568—627.
Dodonaeus deus Π 233.
Dolius δ 735.
Dolon K 316 sq.
Dorienses B 653—670.
Dorion B 594.
Dulichium B 625 sq.
Echetus σ 85—87.
Elpenor κ 554—560.
Elysium δ 563 sq.
Enyalius P 210.
Epei N 686.
Eperitus ω 305 sq.
Epeus Ψ 665, 670 sq. θ 492 sq.
Ephyra B 659 Z 152.
Epicaste λ 280.
Erechtheus B 548 sq. η 81.
Erinyes I 454.
Eteoneus ο 96—98.
Euanthes ι 197.
Eumaeus ν 404 ξ 11 sq.
Euphorbus P 70 sq.
Euryalus Phaeax θ 159—164.
Euryclea α 429—433.
Eurylochus κ 441 μ 278 ο 367.
Eurymedusa α 429—433.
Eurynome α 429—433.
Eurypylus λ 519 sq.
Ganymedes E 266.
Geryoneus ν 96—104.
Gigantes η 56—66 ι 508—510.
Glaucus B 876 sq. Z 119—236, 234.
Gorgo E 739—742.
Halitherses ω 451—460.
Harpyiae (procellae) Π 150 sq.
Hebe Δ 2 λ 602—604.
Hector B 827 Z 86, 319, 367 sq. H 75 K 50 Λ 353 N 754 O 352 Π 734.
Helena B 356 Γ 164, 180, 443—445 Z 290—292 Ω 29 sq. δ 250—264, 271—289, 279, eius ancillae δ 123—125.
Heliconius deus Υ 403—406.
Hellas α 344.
Hellespontus B 844 sq. H 86.
Hercules A 590 sq. E 396, 397, 640—651 Θ 363—369 Ξ 254 Σ 117—119 T 105 Υ 136—149 λ 602—604, 609—614 τ 573—579.
Hipparchus prol. XVII.
Hyperia fons Z 457.
Hyperion sive -ionides μ 176.
Iasion ε 125—128.
Iasus et Iasum Argos σ 246.
Icarius α 329.
Idaeus deus cf. Iuppiter.
Iliadis exemplaria mss. proll. XLII sqq.
Ilithyiae caverna τ 188.
Ilus B 792—794 K 415.
Ino ε 333—335.
Iones N 685.
Irus σ 6.
Ithacae principes α 245—248 β 74.
Iuno A 399 sq. Δ 8 Ξ 153—158, 296, 317—327 O 18, 39 sq. T 97 θ 277 μ 72.
Iuppiter A 1—7 B 13—15 Δ 43, 44—49, 166 E 693, 765 sq. H 204 sq., 478 Θ 48, 69—72, 170—176 K 50 Λ 80, 774 M 8—35 N 13, 154 Ξ 153—158, 434 O 12, 32 sq., 719 Π 233, 432, 604 sq. P 593—596 Σ 168, 356—368 T 97 Υ 7—9, 188—194, 215 241, 301

sq. Φ 229—231, 499 Χ 147—166, 167—176 Ω 113—116, 527—533, 570 α 1—21 γ 132—135 δ 74 μ 62—65, 313. 377—388 ρ 475 sq. τ 363 sq.
Iris Θ 398 Ω 333 sqq.
Ithaca Γ 201 ι 25 sq. ν 246.
Itylus τ 522 sq.
Laërtes α 188—193 ο 357 ω 207, 227, 231, 365—375.
Lamus κ 81.
Laomedon Υ 215—241.
Larisa Β 840—843.
Lemnus Θ 229—234 θ 283.
Lesbus Ι 128—132.
Leucas saxum ω 11—15.
Leucothea ε 333—335.
Lotophagi ι 84—104.
Lycii Β 816—877, 876 sq.
Lyrnessus Β 690 sq.
Malea δ 514—516.
Marathon η 80.
Mars Δ 439 Ε 831—834, 860—863 Ρ 210 Σ 382 sq. θ 250—380.
Melampus λ 291—296 ο 231, 240—256.
Melanthius ξ 103—106.
Menelaus Ρ 588.
Menestheus Β 553—555.
Mercurius Ξ 490 sq. Ω 333 sqq. ε 29, 87, Cyllenius ω 1—5.
Messeis fons Ζ 457.
Messenia φ 15—18.
Minerva Δ 8 Ε 853 sq. Ζ 86 Θ 540 γ 132—135 ε 382—387 ν 221, 314—323.
Minos λ 568—571.
Musa ore poetae locuta Α 8 sq. Β 783 θ 73, 499, Musae quot numero ω 60 sq.
Mynes Τ 296.
Mysi Ν 5.
Nausicaa ζ 1 sqq., 62—65, 244 sq., 262 sqq. η 311—316 θ 22 sq., 100—233, 426—457.
Neaera μ 131—133.
Neleus Λ 689—695, 691 λ 286, 291—296 ο 234.
Neoptolemus γ 189 λ 492—540 Τ 326—337 *cr.*
Neptunus Η 445 Θ 440 Μ 8—35 Ν 17—38 Ξ 148—150, 385 sq. Υ 215—241, 291—294 Ψ 278 sq. α 1—21 γ 5 sq. δ 386 ε 35 η 56—66 λ 130 sq. μ 107 ν 96—104, 125—184.
Nereus Σ 141.
Nericum ω 377.
Neritus Β 632.
Nestor Α 250—252 Ξ 10 sq.
Niobe Ω 602—617.
Noëmon β 386.
Nymphae μ 318 ν 103—112 ξ 434—436.
Oceanus Σ 399 Υ 7 υ 65.
Odysseae tempus brumale ε 467 sq., exemplaria mss. prol. LIV sqq.
Oedipus λ 275 sq.
Olympus Α 497—499.
Ops α 429—433.
Orchomenus λ 459.
Orion ε 121, 123 sq.
Orsilochus ν 259—264 φ 16.
Paeeon Ε 401.
Paeones Β 848—850 Φ 144 sq., 155.
Pandareüs τ 518—524.
Pandarus Δ 88 sqq.
Parcae Υ 127 sq.
Paris Ζ 290—292, 314—317, 326, Paridis iudicium Ω 29 sq.
Pasiphaë ν 256 sqq.
Patroclus Π 36 sq., 38—45, 685 Ρ 205 Σ 326.
Pedasus Φ 87.
Pelasgi Β 681—684, Pelasgicus deus Π 233.
Pelei aetas Σ 434 sq., nuptiae Σ 84—87 Ω 60—63, arma Σ 84—87.
Pelops λ 582—592.
Penelope constans et callida σ 281 sq. τ 572 ψ 72, 109 sq., 164, 175, 177—180, 182, certamen procis ab ea propositum τ 573—579 υ 62,

eius tela ο 517 τ 138—150, proci α 245—248, cubiculum α 328.
Perea B 766.
Pergamus arx Δ 508.
Phaeaces α 23 sq. ε 35, 282—288 η 36, 321—328 ν 151, 153—158.
Pharus δ 355—357.
Phea(e) H 134 sq.
Phera(e) ad Alpheūm H 134 sq.
Pheres gens A 268.
Philomelides δ 342—344.
Phoenix I 168—170.
Phorcys ν 96—104.
Phthii N 686.
Pieria ε 50—54.
Piraeūs ο 539—543 π 327.
Pisistratus prol. XVII et γ 36.
Planctae μ 61.
Pollux Γ 237—244 λ 301—304.
Polybus θ 372—376.
Polypemon (-pamon) ω 305 sq.
Polyphemus β 20, 174—176 ι 106—542, 333, 338 sq. ν 96—104, eius filia(!) α 197—199.
Priami populus trifariam divisus B 816—877 Ω 544—546.
Proetus Z 157.
Proserpina λ 226.
Protesilaus B 701 O 705.
Pygmaei Γ 2—9.
Pylus B 591 E 545 γ 4.
Pythius deus cf. Apollo.
Rhadamanthys η 321—328.
Salamis B 557.
Same sive Samus B 634.
Sarpedon B 876 sq. Π 558.
Scamander Ξ 433 Φ 3 X 147—166, 149—152.
Schedius O 515 sq.
Scheria ε 34, 282—288 ι 25 sq., forum Z 266 sq.
Scylla μ 73—110, 89—97.
Scyrus I 668.
Selli Π 234 sq.
Siculi υ 383.
Simois B 876 sq. E 773 sq. Z 4.
Sipylus Ω 615—617.
Sirenes μ 39, 41—46, 168 sq., 189—191, ἀδιναί (?) ψ 326.
Sirius cf. Canicula.
Sisyphus λ 593—600.
Solis boves μ 128—135, porta (vespertina) ω 11—15, ἀντολαί μ 1—4, τροπαί ο 403 sq., cursus incitatus vel cohibitus Σ 240 ψ 243—246.
Solon prol. XVII.
Solymi Z 184.
Styx B 755.
Syria ο 403 sq., 406—411.
Tantalus λ 582—592.
Taphii ξ 452.
Telegonia λ 134—137.
Telemachus α 88 sqq., callidus υ 257, 259 φ 101—105, eius iter α 94 sq. ν 422, cubiculum α 425 sq.
Telemus ι 508—510.
Telephus λ 519 sq.
Temese α 184.
Teucer M 371 N 198—202 O 463—465.
Thebe Troiana A 12 sq., 366—369.
Theoclymenus ο 223—286.
Theseus B 552 Γ 144 λ 324 sq.
Thesprotia κ 490 sqq.
Thessali B 679.
Thetis A 358 Π 574 Ω 90 sq.
Thoae cautes ο 299.
Thoosa α 70—72 ν 96—104.
Thrinacia λ 107.
Tiresias κ 492 λ 96.
Tithonus E 266 Λ 1 sq.
Tityus λ 581.
Troia plus semel capta E 640—651, Troiae planities K 160, clivus Π 395, portae B 809 E 789, moenia Z 433—439 H 452 sq., excidium Δ 164 sq. E 715 sq. Θ 39 sq. I 49 K 104—107 M 8—35 X 61, 487—507 Ω 658, 734.
Troiani bigis valentes σ 263 sq., per-

iuri Γ 447 Δ 68 Ζ 62, eorum opes Σ 290–292, 300–302, Troianorum regum stemma Υ 215—241, Troiana numina cf. Apollo, Iuppiter, Minerva, Neptunus.
Tyndaridae λ 301–304.
Typhoëus Β 783.
Tyro λ 241 sq., 245.
Ucalegon Γ 146–149.
Ulixes Κ 260 sq. Ψ 788—792 δ 250–264, 271—289 θ 75—82, 219 sq., 230 κ 469, ab Atridis in belli societatem vocatus ω 115–119, cautus et callidus ε 171–173 π 42 τ 272 sq. ω 235—240, constans τ 209—212 υ 92—97, robustus et indefessus ε 278 sq. ρ 463 σ 92, 398 τ 573—579, celer θ 230, mendici partes agens δ 248, metum fingens ξ 31, somno oppressus κ 31 sq., memoria lapsus τ 345 sq., flavus ζ 231, eius vox ingens Λ 462, species a Minerva mutata ν 398, 434—438 π 175 sq. ψ 115, filius unicus ξ 325 π 117—120, rex benevolus ξ 145 sq., eius nomen τ 407—409, patrona Minerva ν 221, 314—323, praelatus Aiaci Ψ 708–779, imprecatus ei Polyphemus β 174—176, eius vitae finis κ 490 sqq. λ 134–137 ω 544 sq., Cretensis dictus ν 256 sqq., eius cubiculum ψ 190–195, torus ψ 201, greges ν 246 ξ 96–104, canis ρ 291–327, arcus φ 13–41, 38–40, naves, ι 60 sq., ratis ε 243–261, errores decennales α 88 sqq., iter ad regionem mortuorum κ 490 sqq.
Ursa sidus Σ 489.
Venus Ε 423 Σ 382 sq. Χ 470—472 θ 250—380.
Vulcanus Α 590 sq. Β 426 Σ 369, 371, 376 sq., 382 sq. θ 277.
Xanthus Β 876 sq. Ξ 434.
Wolf (F. A.) prol. XV sq.
Zephyrus Ψ 200.

C. *Varia latina.*

aedes caelitum Α 497–499 Δ 2 Ε 749—751 ζ 42—46, numinum marinorum Α 358 δ 435, Ditis Ψ 72—74 κ 513–530 λ 568—627, Circes κ 211, 282–285, Paridis Ζ 314—317, Ulixis χ 126—138, tabernaculum Achillis Ω 449–456, tecta plana κ 554–560, fastigata Ψ 712, tectum megari α 333 ζ 307, tecti fulcra α 333, aula Iovis δ 74, Pelei Λ 774, Polyphemi ι 338 sq., Eumaei ξ 11 sq., pavimentum aulae φ 120 sq., trua χ 126–138, ara Iovis ἑρκείου Λ 774, cubilia hospitum in porticu Ω 643–650 ο 45, vestibula Ο 124, fores simplices et duplices Ω 317–319, forium manubria et pessuli α 441 sq., claves φ 6, limina ρ 339 σ 17 φ 43, foris postica megari α 330—332, scalae ibidem, cubiculum Penelopes a 328, 330–332 ρ 492 sq., 504, Telemachi α 425 sq., Ulixis ψ 190–195, torus Ulixis ψ 201, gazae Ζ 288 β 337 sq. δ 680 φ 51 sq. χ 189–193 ψ 41, megaron Ω 643—650 ρ 569–572 σ 198, 307 τ 139 φ 236, 262, focus α 333 ζ 307 θ 66 ρ 155 sq. χ 139–143, matris familias sedes α 333 ρ 96 sq., parietum ornatus δ 72–74 π 281—298 τ 4, megari solum χ 329, μυχόσ Ι 663 λ 373 sq. φ 146, mensae Ω 475 sq. ξ 455 ο 283 υ 259, tripodes Σ 373, arcae Ζ 288 Ω 228.
aegis Β 447—449.

aether Θ 558 P 646.
agger Herculis Υ 136—149.
alae Iridis Θ 398.
alcyon I 561.
ambrosia T 38 sq., e solo procrescens E 777.
amnis in regione mortuorum Ψ 72—74.
anguillae Φ 203.
anheli verba Σ 18—21.
anima extra corpus versata E 694—696 Λ 241 Ψ 62—101, animae defunctorum Ψ 104 ι 84—104, sanguine pastae λ 96, circumvolitantes μ 41—46, animae inhumatorum oberrantes Φ 323 Ψ 72—74 λ 51—80.
anni initium ε 467 sq.
anus καμῖνώ σ 27.
apes B 87—93 ν 103—112.
apotheosis ε 333—335 λ 602—604.
aquaeductus η 129—131.
aranearum telae π 33—35.
arbores sacrae H 82 sq., arbores cavernam tegentes ε 69, ex arboribus et saxis homines nati τ 163.
arcus caelestis P 547—552.
ardeae K 274.
ars fallendi et iurandi K 446—456 O 41—44 X 226—231 α 194—205 ξ 285—287 τ 395 sq.
asini Λ 558.
asphodelus λ 539.
auri talentum I 122, auro ornatae puellae B 872, aurea nubes Ξ 346—351.
averruncandi formula Σ 272.
balneo refecti hospites γ 464 sq. θ 426—457.
belli nubes P 243, messis T 221—224.
bellicae res (equi, currus, arma, tela): equi feri B 852, equi maris (naves) δ 708, equus ligneus θ 71 Ψ 278 sq., 665 θ 492 sq., equitandi ars K 513 O 679—686, equorum statura K 513, equi vino stimulati Θ 189, equi lugentes P 437—440, equus locutus T 404—417, bigae Θ 185 *cr.* X 22 sq., equi funales Θ 80—88, quadrigae Λ 699, equi Achillis B 763—770 Π 148—151 Ψ 278 sq., Admeti B 763—770, Troianorum Δ 500 E 222 Θ 189 Π 380 sq. Υ 220—230 σ 263 sq., currus bellici Δ 306 E 144, 194 Z 40 sq. I 384 O 352, aurigae Λ 521 sq. Π 734 P 427, armorum fulgor E 4—8 X 26—32, arma Achillis Π 38—45 Σ 84—87, arma divina non perforata X 290 sq., 324 sq., arma caeso non erepta Z 417—420, in pugna erepta Λ 373 sq. P 70 sq., 205, suspensa in parietibus π 281—298 τ 4, clipei E 453 Θ 193 Λ 32 sq., 34 sq. M 296 sq. Ξ 10 sq. Σ 481 sq., 483—608 X 294, scuta E 453 H 219—223, 238 O 479 ξ 479 χ 184, loricae B 529 Γ 332 sq. *cr.* Δ 133 E 99 sq. Λ 19—28 O 529—534 Π 133 sq. *cr.*, 312 Φ 50, 183 X 324 sq. Ψ 798—800 α 256, galeae B 827 E 182, 743 K 258, 262—264 Λ 353 O 536 Π 38—45, mitrae Π 419, subligaria ξ 482, tunicae aere munitae E 180 N 439 sq., ocreae H 41, tela proprio studio mota Λ 574, tela aerea et ferrea Ψ 826—835, gladii E 509 Ξ 385 sq. α 256 β 10 θ 403—416 ρ 222, hastae Z 319 K 153 Π 143 sq. P 297 T 387 Ψ 884 φ 433, hastae navales O 678, 705, bipennes N 611 sq., arcus B 827 Δ 105—116, 111, 112 sq. K 260 sq. O 463—465 τ 575 φ 13 41, 38—40 χ 3 sq., sagittae Δ 117, 122 sq., 151 φ 138, fundae N 600, 719.
bellum Troianum haud diuturnum B 134 *cr.*, 453 sq., 724, 794, 797 Γ 416 sq. Δ 477—479 E 480, 541—560 Z

400 H 337—343 K 434 N 172—175, 363—369, 794 O 538, 547—551 Φ 156, 602 X 153—156 Ψ 142 Ω 399 sq., decennale α 88 sqq. ξ 475.
bestiae extraneae Z 181.
bilanx Iovis Δ 166 Θ 69—72.
bini in curribus bellatores E 144 I 384.
bos pretii rerum unitas Z 236, boves feri N 571, boves Solis μ 128—135.
bulbi τ 232—235.
caedis reus Σ 499 sq., caedes in principum funeribus Σ 337 Ψ 806.
caelites E 898.
caelum visens Dis E 401, Neptunus H 445, caeli ostium nube clausum E 749—751.
candelabra σ 307.
canes domestici X 66—76 ρ 291—327, canum sagacitas π 160—162, canes marini μ 96.
capilli recisi in signum luctus Γ 273.
caprae δ 606.
caprificus prope Troiam Z 433.
capuli funebres Ψ 91.
carmen auctumnale Σ 570.
castrorum agger et fossa H 337—343, 443—464 Θ 179 K 194 M 8—35, 12, 53—56 O 361—366 Π 380 sq. Ω 443, species nocturna K 1 sqq., via in castra ducens K 564 M 175—180.
cavernae arboribus inumbratae ε 69, caverna Ilythiae τ 188, Nympharum μ 318 ν 103—112.
cenae tempus Θ 53 sq. Λ 86 ο 77, 396.
cera μ 48.
certamina Λ 700 sq. Ψ 646, 806 θ 100—233.
chiton E 733—737.
cicadae Γ 151 sq.
cinis mortuorum collectus Ψ 91.
clivus Troiae Π 395.
cogitatorum volatus O 80—83.
columbae Iovi cibum ferentes μ 62—65.
columnae firmamenti α 54.
coniecturae criticorum postmodo confirmatae prol. XXXII sqq.
copiae Agamemnonis B 494—779.
coria siccata P 392.
corpora cremata H 79 sq., 334 sq., condimentis conservata H 85 ω 63, corpora hostium spoliata Z 417—420 Λ 373 sq. P 70 sq., 205, foedata X 371, 395—404 Ψ 24 Ω 409, proiecta A 4 Ψ 21.
crudum devorare hostem Δ 35.
culpa hominum dis imputata T 86—136.
cultri τ 13.
delphines Φ 22.
delubra in foris ζ 266 sq. υ 276—278.
deversoria σ 329.
di mortalibus adspecti A 198, epularum terrestrium participes A 423—427 γ 435 sq. η 201—203, deorum delubra A 39 E 446 Z 93 I 404 sq. ζ 162 sq., 266 sq. η 81 θ 363, simulacra Z 92, itinera A 592 ρ 485—487, currus E 867—869, vox ingens E 860—863, dictio A 403 sq. κ 305 sq., aedes caelestes A 497—499 Δ 2 ζ 42—46, dis imputata culpa hominum T 86—136, lenes deorum sagittae γ 280, dearum telae Π 223 sq.
diei initium A 423—427, dies praelongi Europae septentrionalis κ 84—86.
disci ludus δ 626.
dolia Iovis fatalia Ω 527—533.
dolus Iovis Δ 5, Iunonis Ξ 153—158, Agamemnonis B 73—75.
dona mortuis data X 513 Ψ 170, 171 κ 523 sq.
donaria ex arboribus sacris suspensa H 82 sq. γ 274.
duodecim Π 785 α 245—248.
duplex recensio B 144—154.
epithalamia θ 250—380.

equus ligneus Ψ 665, 670 sq. δ 708 θ 492 sq.
exules Ω 480–483.
fabri H 220 sq. ι 393.
facibus data signa militaria Σ 207—214.
farina carnibus adspersa Ξ 429.
fatum P 327.
fenum σ 366—380.
feri equi B 852, boves N 571.
ferrum Δ 117 Z 48 Ψ 826—835 ι 393 τ 13, 587.
festi dies B 550 sq.
fibulae Σ 401 τ 227 sq.
ficus η 115—121.
filiae venditae β 52 sq., 132 sq. θ 318 sq.
filii cum uxore in patris aedibus habitantes B 701.
filum vitae Υ 127 sq.
firmamentum E 504 O 192 Π 364 sq. α 54.
fistula hastae P 297.
flamma vita praedita B 426.
folles Σ 472 sq.
fontes Z 457 X 147–166, 149–152 κ 108 ν 408.
forum Scheriae ζ 266 sq., fori solum constratum ibidem.
frumentum vitae cultioris indicium Z 142.
fulminis species Ξ 385 sq.
fumo assimulata spuma μ 68.
gladii donum honorificum ρ 222.
gregibus praepositi filii regum ν 222 sq.
grues Γ 2–9.
hominum origo τ 163.
honoris causa pugnare H 46.
hospitalitatis officia Z 173 sq. I 222 γ 390.
hospitum vindex Iuppiter Ω 570 ρ 475 sq., hospites balneo refecti γ 464 sq. θ 426–457.
hostes supplices servati E 276–279.
hostiae masculae et feminae, candidae et nigrae Γ 103 sq.
igni assimulata pugna Λ 596.
inaurata cornua victimarum K 294 γ 426, vasa δ 132 ζ 231.
incudes Σ 476.
initium diei A 423—427, anni ε 467 sq.
insidiae in bello A 227 Σ 520–534 ξ 469.
insula Circes κ 135–139 μ 1–4.
interlunium brumale ξ 162.
invito fato vel numine P 327.
involucrum cuspidis hastae T 387.
iocose dicta λ 355–361, 363—370 π 260 sq. ρ 397–404, 407 sq. σ 357—364 χ 197, 287.
iudices Σ 505.
iuga E 730 Ω 270—274.
iugula X 324.
ius loco sancto dictum Σ 504.
lacrimare viris haud turpe θ 86.
lana δ 134 sq., lanae color ι 426.
lapidatio Γ 57.
laurus ι 183.
libationes in cenis γ 332 – 341 ι 349 sq.
liberi homines semper gladio ornati α 256 β 10 θ 403—416.
lignea ornamenta sepulcrorum Ψ 331, ligneus equus O 71 Ψ 665 θ 492 sq.
linguae victimarum γ 332–341.
litterae scriptae Z 168—170.
littus semilunare ante Troiam Ξ 36.
lotus ι 84 – 104.
lucernae τ 34.
luctus signa capilli recisi Γ 273, caput foedatum Σ 23–25 X 414.
lusciniae τ 522 sq.
maceries σ 359.
mali η 115–121.
mallei Σ 477.
mare fulgens ν 81–85, laetatum N 29, maris equi naves δ 708.
medicamenta mirifica δ 222—232 κ 305 sq.
medici Π 28 δ 231.

medulla pasci Χ 500 sq.
mel Τ 38 sq. Ψ 170.
mentis sedes ι 362, volatus Ο 80—83.
mixtae figurae monstra Ζ 181.
molae υ 111.
morientes rerum futurarum praescii Π 829—863, mortuorum capuli Ψ 91, cinis collectus ibidem, vox Ψ 101, anima inanis Ψ 104, mortuorum regio Ο 188 λ 14—19, 568—627 μ 41—46, inhumatorum anima in suas sedes non admissa Φ 323 Ψ 72—74 λ 51—80 (ω 11—15).
motu proprio praedita: mentis cogitata Ο 80—83, verba Δ 350 θ 201 ρ 57, animae hominum Λ 241 Ψ 62—101, opera Vulcani Σ 376 sq., naves Phaeacum η 36, tela Λ 574, res quaelibet a poeta conspectae Λ 574.
mulierum pretium Ψ 703, mulierum priscarum recensio λ 225—330.
muscae Π 641—644.
naves Troiae exitiosae Ε 63 sq., naves equi maris δ 708, naves Achivorum subductae Ξ 31 sq., 35 Ο 654, miniatae Β 637, naves Ulixis ι 60 sq., 116—141, Phaeacum η 36, 321—328, navis in saxum mutata ν 163, navium remiges Α 309 Β 510 Υ 247 θ 35 κ 208, remi Π 170 δ 782 ζ 269 ι 489 κ 130 μ 203—205, vela Α 433 ε 260, malus Α 434, εὐναί Α 436, scala mobilis ξ 349 sq.
nectar Α 598 Τ 38 sq.
nescio an ... vel *quis scit an* ... Ε 183 Π 860 sq.
nobiles Ithacenses α 245—248 β 74.
noctu non pugnatum Ξ 78.
nomina duplicia Α 403 sq.
novaculae Κ 173.
novem Π 785 α 245—248.
novilunium Apollini sacrum ο 526 υ 156.
nubes solidae visae Ε 356, 749—751, nubes aurea Ξ 346—351, nubes fragrans Ο 153, nubes belli Ρ 243.
numeri sollemnes Ε 193 Π 785 α 245—248.
nuptiae cum muliere captiva initae Τ 298 sq.
obloquendi sibi artificium oratorium Γ 432—436 β 253—256.
oculi excussi Π 741—743.
oleaster et oliva Ρ 53—58, oliva sacra ν 372 ψ 190—195.
oleum Σ 596 τ 34.
omina Β 313—329 Θ 250 Μ 201, 238—240 β 35 ρ 541—547 υ 242, 350—357.
opium δ 222—232.
opsonia γ 480.
orbis sanctus iuri dicundo Σ 504.
orchestra Cnosia Σ 591 sq.
originandi studium ι 346 λ 107 τ 177, 562—569.
os belli Κ 8, littoris Ξ 36, mortis Ψ 78 sq.
pactio a Troianis violata Γ 447 Δ 68 Ζ 62.
pallium mulierum ο 469.
palma Delia ζ 162 sq.
papavera Θ 306 sq. δ 222—232.
pelles ferinae circumiectae Γ 17 Κ 1 sqq.
pes bubulus υ 299, veli ε 260.
phocae δ 404 sq., 556.
piacula ab aevo poetae aliena χ 481 sq.
pila ludentes θ 372—376.
pili in sacrificiis recisi Γ 273.
piri η 115—121.
piscatus Π 407.
platanus Β 307.
poetae peregrinati ρ 383, sacrosancti γ 270 sq. χ 345—349, verba Musae proferentes Α 8 sq. Β 783 θ 73, 499, poetarum laudes λ 368, poeta Asianus? Β 535, Graeciae partem orientalem habitans? τ 206, ne

veris dissimilia narret cavens ε 79 sq., memoria lapsus E 576—579, temporum rationem neglegens H 136—156, 430—435 α 88 sqq., loquentibus se substituens K 447 κ 277 ψ 86, rebus vitam tribuens Λ 574 φ 395, 411, narrationis intervalla episodiis explens A 431—487 Z 119—236 ο 301—495, res auditoribus cognitas tangens A 307, poetae ars et consilia A 1—7, 234—239, 366—369, 423—427, 431—487 B 13—15, 73—75, 455—473, 494—779 Γ 234, 306 sq. Δ 5, 68 Z 86, 119—236, 290—292, 433—439 H 46, 273 sqq., 337—343, 430—435 Θ 1 I 17—28, 66—88, 168—170, 427—429, 650—655 K 1 sqq., 11 sq., 55 sq., 447, 482—497 Λ 13 sq., 80, 194, 656, 665—762 N 1—9, 524 sq., 740—744 Ξ 153—158 O 390 Π 7—19, 38—45, 84—96, 143 sq., 367—369, 777—779 P 186—214 Σ 18—21, 73 sq., 79—82, 148—150 T 173 sq., 315 sq. Υ 7—9, 23—30, 438—444, 460—463 Φ 33, 277 sq., 307, 389 sq., 412—414, 441, 459 sq., 469, 556—559 X 61, 147—166, 167—176, 395—404, 416—428, 437—446 Ψ 290, 333, 850 sq., 857 sq. Ω 29 sq., 113—116, 449—456, 658 α 1—21, 11, 88 sqq., 94 sq., 188—193 β 89, 332—336 γ 162—164, 216—242, 243 sqq., 313, 400 sq. δ 3 sq., 109—112, 169—180, 556—558, 599, 621—624, 640, 767, 791—793, 836 sq. ε 5—31, 34, 79 sq., 111, 282—288, 467 sq. ζ 1 sqq., 244 sq., 262 sqq., 329—331 η 7—13, 66, 216—221, 225, 233—235, 241—297, 259—261, 304—307, 311—316 θ 59 sq., 101—103, 136, 199 sq., 219 sq., 243, 266—366, 426—457, 444 ι 5—11, 25 sq., 60 sq., 115, 116—141, 183 sq., 244, 338 sq., 508—510, 525, 553—555 κ 73—76, 77, 277, 490 sqq., 492 λ 14—19, 38—43, 74—80, 107, 113—115, 118—137, 130 sq., 196, 225—330, 568—627 μ 1—4, 41—46, 56—110, 108—110, 131—133, 297, 338, 374—390 ν 88, 92, 113, 125—184, 153—158, 182—184, 314—323 ξ 327 sq., 379—383 ο 1 sq., 19, 199, 223—286, 301—495, 381 sq. π 33—35, 130, 142—145, 300—304, 344, 406, 424—430, 448 ρ 10, 108, 414, 600 σ 1—157, 158—303, 187—197, 281 sq., 346—348 τ 20, 53—59, 363—380, 394, 478 sq., 573—579 υ 25—28, 49—51, 136 sq., 372 φ 4, 24—30, 89, 215 sq., 314—317, 350—358 χ 1—7, 101—104, 475—477, 491 sq. ψ 91, 138 sq., 243—246, 267—284 ω 167 sq., 192—198, 420—471, 472 sqq., 520—527, 545—547.

portae Troiae B 809 E 789

portus Phorcynis ν 96—104.

praecones A 334.

praedones γ 72—74 ξ 262 π 425—427.

pretii rerum unitas bos Z 236, pretium mulierum Ψ 703.

proci Penelopes α 245—248, Nausicaae θ 100—233.

puellarum mundus B 872.

pugna honoris causa H 46, pugna igni assimulata Λ 596, pugnae pars sinistra et pars dextra E 355 N 326.

pulvere foedari in signum luctus Σ 23—25 X 414.

quercus prope Troiam E 693.

rapta mulier uxor vocata T 298 sq.

ratis Ulixis ε 243—261.

rebus vita a poeta tributa Λ 574.

regii iuvenes gregum custodes ν 222 sq.

repotia δ 621—624.

rica Ξ 184 sq.

risus signum irae cohibitae Η 212 υ 302, mālis alienis ridere υ 347—349.
rota figularis Σ 600 sq.
sacra oliva ν 372.
sacramentum Σ 507 sq.
saevitia erga periuros Ζ 62.
sagittae Apollinis viris, Dianae mulieribus letiferae Φ 483 γ 280.
saltatio nuptialis ψ 133—136, sacra Σ 591 sq. θ 250—380.
saltus planitiei Troianae Κ 160.
sanguis a defunctorum animis haustus λ 96, sanguinis pluvia Λ 53 sq.
saxa speciem navis referentia ν 163, saxis petiti hostes Μ 159—161, 382 sq. Π 734.
scabella Ξ 240 ρ 409.
sceptra Α 234—239 β 10.
securium usus in certaminibus Ψ 850 sq. τ 573—579.
sedilia lapidea in foro Σ 504.
senatores Ζ 114.
senectutis limen Χ 60.
senes moenia urbis tuiti Θ 518.
signa militaria facibus data Σ 207—214.
somnia Β 6 Κ 496 Ο 80—83 Ψ 62—101 τ 562—569, somniorum porta(e) δ 809.
speculatores Κ 308.
spuma fumo assimulata μ 68.
stannum Λ 25.
stella caduca Δ 75—79.
sternutatio ρ 541—547.
subarctica Europae pars κ 84—86, 135—139.
succinum ο 460.
sulcorum mensura Κ 351—353.
sulfur Π 228.
supplices Ω 480—483, eorum vindex Iuppiter Ω 570 ρ 475 sq., eorum iura Φ 75 sq. ξ 276—279 χ 310—329, supplicandi gestus Α 500, supplices hostes servati ξ 276—279.
sus segetes depascens σ 29.
talentum auri Ι 122.
tali Ψ 88.
telae dearum Π 223 sq., tela Penelopes ο 517 τ 138—150.
telum a Minerva detortum Ε 853 sq.
ter novem Π 785.
terra ridens Τ 362.
thronus dei Amyclaei θ 250—380, 277.
thynni κ 124.
trans mare vendi σ 85—87.
tredecim Ε 193.
triduum inter Graeciam et Troadem iter Ζ 290—292.
tuba Σ 219.
tumuli Β 792—794 Η 87—91 Κ 415.
ululae ε 66.
umbilicus clipeorum Λ 34 sq., maris α 50 ε 278 sq.
undecim Ε 193.
unus et viginti Ε 193.
urbium capita, vela, coronae Β 117.
urinatores Π 741—743.
vadum Scamandri Ξ 433 Φ 3.
ventilabrum λ 128.
verba volantia Δ 350 θ 201 ρ 57.
verbosi in pugna bellatores Υ 200—258.
vespae Μ 167—172.
vespertiliones μ 431—444 ω 5—9.
vestimenta cf. chiton, pallium, rica.
vinum Maroneum ι 209, vinum equis datum Θ 189, Cyclopibus ignotum ι 108, 361.
visceratio Σ 560.
vitia cunctis exemplaribus mss. communia prol. XXVII sqq.
vitrum caeruleum Λ 24.
volantes animae μ 41—46, volantia mentis cogitata Ο 80—83, verba Δ 350 θ 201 ρ 57, somnia Ψ 62—101.
vox ingens Martis Ε 860—863, Neptuni Ξ 148—150, Ulixis Λ 462, tenuis animarum Ψ 101.
vulnera a dis extemplo sanata Ε 698 Θ 328 Ο 263—270 Ψ 290.

D. *Varia Graeca.*

ἀβληχρόσ Ε 337.
ἀγανὰ tela deorum γ 280.
ἀγαπάειν φ 289.
ἀγγελίην ἴμεναι Γ 205 sq.
ἀγέρωχοσ Β 654.
ἀγρέειν, -ἄγρια Μ 22.
ἀγχίθεοσ ε 35.
ἀγών Η 298.
ἀδελφεόσ, -ή Γ 238.
ἀδευκήσ δ 489.
ἄδηκώσ Κ 98.
ἀϝεκήλιοσ Σ 77.
αἰγίλιψ Ι 15.
αἰδήμων Γ 56.
αἰδοῖοσ Λ 649 ο 373.
ἀΐζηλοσ Β 318.
αἰθήρ et αἴθρη Ρ 646.
αἴθουσα φ 388—391.
αἶθροσ ξ 318.
αἶνοσ ξ 508.
αἰσυμνήτησ θ 258.
αἰών Τ 27.
ἀκήρατοσ Ο 498.
ἀκμηνόσ et ἄκμηνοσ Τ 163 ψ 191.
ἀκταίνεσθαι ψ 3 *cr.*
ἀλαοσκοπιή Κ 515 *cr.*
ἀλαστόσ et ἄλαστοσ Μ 163.
ἀλείατα υ 108.
ἄλειφαρ lapidum γ 408.
ἁλιπόρφυροσ Ζ 53.
ἄλλοτε ἄλλωι δ 236.
ἀλλοφρονέων Ο 245.
ἄλλωσ Λ 391 Ψ 144.
ἅλσ Α 409 Φ 59, *aqua marina* Κ 572.
ἄλφιτα υ 108.
ἀμέγαρτοσ Β 420 ρ 219.
ἀμείβων artis vocabulum Ψ 712.
ἀμέρδειν Ν 340
ἀμολγόσ noctis Λ 173.
ἄμπυξ Χ 469.
ἀμφί cum gen. Ο 391 *cr.*
ἀμφιγυήεισ Α 607.
ἀμφιλαχαίνειν ω 242
ἀμφίρυτοσ α 50.
ἀναβάλλεσθαι α 155.
ἀναγκαῖοσ ρ 399.
ἀναδέσμη Χ 469.
ἀναιδήσ Γ 56.
ἀνασχόμενοσ Γ 362.
ἀνδρακάσ ν 14.
ἄνεω ψ 93.
ἀνήρ *aliquis* Δ 194 Ρ 98.
ἄνθρωποσ *aliquis* Δ 194.
ἀνίεσθαι *diducere* Χ 80.
ἀνόπαια α 320.
ἄντηστισ υ 387.
ἀντολαὶ solis μ 1—4.
ἀπάρχεσθαι Γ 273.
ἀπειλέειν Θ 150.
ἀπό *procul* Α 562 Β 772.
ἀπόθεστοσ ρ 296.
ἀπορρώξ ι 359.
ἀποτίσασθαι ψ 312.
ἄπτεροσ μῦθοσ ρ 57.
ἀργόσ Ψ 30.
ἄριστον Ω 124.
ὅρκιον Β 393.
ἄρτοσ ρ 343.
ἀσπίσ et σάκοσ Ε 453 Σ 478.
ἀστερόεισ Π 134.
ἀτέραμνοσ ψ 167.
αὐδάειν τινά Ε 170.
αὐδήεισ ε 334.
αὐλῶπισ Ε 182.
αὐτοδίδακτοσ ι 107 χ 347.
αὐτόσ *corpus* Α 4 Ω 108.
αὐχμέειν ω 250.
ἀφλοισμόσ Ο 607 sq.
ἀχλύσ Ο 668—670.
ἄωροσ μ 89.
βαθύζωνοσ et -κολποσ Ζ 442.
βαρβαρόφωνοσ Β 867.
βασιλεύσ α 386.
βαστάζειν φ 405.
βητάρμων θ 250.
βλῆτρον Ο 678.

βλοσυρόσ Η 212.
βούβρωστισ Ω 532.
βοῦσ *scutum* Η 238.
βοῶπισ Α 551 Γ 144 Σ 358 sq.
βραχεῖν Π 468.
βύβλινοσ φ 388—391.
βυκτήσ κ 20.
γαμβρόσ Γ 49.
γάρ in arsi ante vocalem Β 39 *cr.*
γεγώνειν ρ 161.
γενεή — γένοσ Γ 214 sq.
γενναῖοσ Ε 253.
γερήνιοσ Β 336.
γερούσιοσ Δ 259.
γέφῡραι belli Δ 371.
γλακτοφάγοι Ν 6.
γλαυκῶπισ Α 551.
γλυφίσ Δ 122 sq.
γραπτῦσ ω 229.
γύαλα Ε 99 sq.
δαιμόνιοσ Ω 194.
δαίμων de certo aliquo numine dictum Γ 420.
δέδηε de sono dictum Β 93.
δεδουπώσ Ψ 679.
δϝειλόσ Ν 278.
δημιοϝεργόσ ρ 383.
διατρύγιοσ η 123—126.
διδώσειν ν 358.
διερόσ ζ 201.
δίκαιοσ Λ 832.
δικασπόλοσ Α 238 λ 185—187.
δῖνωτόσ Γ 391.
δίπλαξ Γ 126.
διπλόοσ θώρηξ? Δ 133.
δνοπαλίζειν Δ 472.
δῖφάειν Π 747.
δολιχόσ λ 172.
δολιχόσκιοσ Γ 346.
δουλ- Γ 409.
δουράτεοσ equus θ 492 sq.
δρίοσ ξ 353.
δρύοχοσ τ 574.
δυσηχήσ Β 686 *cr.*
ἐάω *missum facio* Υ 311 *cr.*
ἐγχεσίμωροσ Β 692.
ἐδήδοται χ 56 *cr.*
ἔϝεδνα θ 318 sq.
εἰ urgendi particula Α 135—137 Κ 111 Φ 556—567, εἰ οὐ(κ) Γ 289, εἴ ποτ' ἔεν γε Γ 180, εἴ δ'(ἐ) Α 302 *cr.*
εἶρα (aut εἴρη) Σ 531.
εἴσω cum acc. Α 71 sq.
εἰσωπόσ Ο 653.
ἑκατόμβη Α 65.
ἑκατόνζυγοσ Υ 247.
ἐκβάλλειν *missum facere* Ε 343.
ἐκφέρειν intrans. Ψ 376 sq.
ἐλαχύσ ι 116.
ἑλκεσίπεπλοσ Ζ 442.
ἑλκεχίτων Ν 685.
ἑλών et ἔχων Μ 27.
ἔμποροσ β 319.
ἐμπυριβήτησ Ψ 702.
ἐν νηυσὶ πεσεῖν Ι 234 sq.
ἔναυλοσ Π 71 Φ 282 sq.
ἐνδέξια Α 597.
ἐνδίνων Ψ 806.
ἐνιαυτόσ α 16.
ἐννέωροσ Σ 351.
ἐντροπαλίζεσθαι Φ 492.
ἐνωπαδίωσ ψ 94.
ἐξεσίην ἴμεναι Γ 205 sq.
ἑορτή υ 156.
ἐπάλξιεσ Μ 398 sq.
ἐπαοιδή τ 457.
ἐπάρουροσ λ 489 sq.
ἐπάρχεσθαι Α 471.
ἐπεί post vocativum Γ 59.
ἐπελθεῖν de nocte dictum Α 475.
ἐπέχειν φ 186.
ἐπήρετμοσ β 403.
ἐπιζάφελοσ Ι 516.
ἐπικέλσαι ι 148.
ἐπικερτομέειν Ω 649.
ἐπικρᾱαίνειν δ 132.
ἐπιλλίζειν σ 11.
ἐπιστάμενοσ Τ 80 φ 406.
ἐπισχεσίη φ 71.
ἐραννόσ Ι 531.
ἔρανοσ α 226.

ἐρείπειν Ξ 15.
ἔρῑθοι Μ 435 Σ 550 Φ 444.
ἔρισ Δ 440 Σ 107.
ἕρκεα π 341, ἕρκοσ dentium Δ 350, ἕρκοσ *decipula* χ 469.
ἑρκείου Iovis ara Λ 774.
ἕρμα Δ 117.
ἐρωή, -ῆσαι Π 302.
ἐσήλασθαι Π 558.
ἑτεραλκήσ Ο 738.
ἑτοῖμοσ Ξ 53.
εὕειν Ι 468 β 300.
ἐΰζωνοσ Β 479.
εὐνή *lapis* Α 436.
ἐϋπλοΐη Ι 362.
ἐΰφρον vini epitheton Γ 246.
εὔχεσθαι Δ 101.
ἔχειν intrans. Κ 263 sq. Μ 4 Ν 326 Π 340, *servare* α 53, cum adverbio ω 245.
ἐψιάεσθαι ρ 530.
ϝάναξ φ 395.
ϝάνασσα Ζ 149.
ϝέδνα θ 318 sq.
ϝεϝοικώσ Γ 151 sq. Η 59.
ϝέργα *arva, agricultura* Τ 131.
(ϝ)έρκίον Ι 476.
ϝέρρειν Σ 421.
ϝεσθήσ ψ 290.
ϝήδεσθαι ι 353.
ϝιδίειν υ 204.
ϝινδάλλεσθαι Ρ 213 sq.
ϝίστωρ Σ 501.
ϝοῖκοσ *conclave* α 356, ϝοῖκοι *domus* ω 417.
ζῶμα Δ 187.
ζώνη Β 479.
ἤ ... ἤ *vel* θ 488.
ἤϊα Ν 103.
ἤϊε Ο 365.
ἠλίβατοσ Ο 273.
ἤλιθα Λ 677.
ἠλιτόμηνοσ Τ 118.
ἡμίονοι Β 852.
ἠριγένεια χ 197.
ἧσθαι Β 255 Γ 134 sq.
ἦτορ Ρ 535.
θάλασσα *aqua marina* Κ 572.
θεσμόσ ψ 296.
θήσ, θητεύειν Φ 444.
θῖσ μ 45 sq.
θοή nox Κ 394.
θόλοσ χ 459.
θοόειν, θοόσ ι 327.
θριγκόσ η 87.
θρόνα Χ 441.
θρόνοσ Λ 623.
θυηλαί Ι 220.
θῦμὸν ὀρῑνειν Ξ 361.
θυόεισ Ο 153.
θύον ε 60.
θυρεόσ ι 240.
θυώδησ φ 51 sq.
-ιάπτειν Α 3.
ἱερόσ *ingens* Π 407, ἱερὸσ γάμοσ Ξ 346—351, ἱερὸν μένοσ η 167.
ἵκμενοσ Α 479.
ἴκρια ε 252 μ 229 sq.
ἴμεναι ἀγγελίην, ἐξεσίην Γ 205 sq.
ἵνα in minis ν 151.
ἴξαλοσ Δ 105 λ 134—137.
ἰόμωροσ Β 692.
ἱπποκορυστήσ Β 1.
ἵππων ἐπιβαίνειν Κ 513.
ἴσκε τ 203.
ἵστασθαι Ε 309.
ἰχανάειν Ρ 571 sq.
-ίων(ῑ) Α 552.
καί *vel* Γ 40, ante vocalem non correptum Ο 290 *cr*.
καιετάεισ Β 581.
καίριοσ Δ 185.
καῖροσ *licium* η 107.
καλλίζωνοσ Β 479.
καλλίχοροσ λ 581.
καμῑνώ σ 27.
καμόντεσ Γ 278.
κάνεια υ 302.
κανόνεσ clipeorum Θ 193, in texendo Ψ 760—763.
κάπροσ Τ 197.
κάρη κομάειν Β 11.

καρπόσ Γ 246.
καρτερόσ *princeps* ο 534.
κασίγνητοσ, -τη Γ 238 Μ 371.
καταβάλλειν *missum facere* Ε 343.
καταῖτυξ Κ 258.
καυλόσ telorum Ν 162.
κέδροσ ε 60.
κεῖνοσ *illic* Γ 391.
κεῖσθαι Β 688 Γ 134 sq.
κεκρύφαλοσ Χ 469.
κέλησ, κελητίζειν Ο 679–686.
κέρασ *cincinnus* Λ 385, in piscatu Ω 80—82, κέραα φ 395.
κερτομέειν Π 261.
κερτόμιοσ Ω 649.
κήρυξ prol. XII.
κηώεισ Γ 382.
κισσύβιον ι 346.
κλεηδών σ 117.
κλέοσ Β 486.
κληίσ Ζ 89.
κλίνειν Ε 356.
κλιντήρ, κλισίη, κλισμόσ Λ 623 δ 123.
κλίσιον ω 208.
κλυτόσ ζ 58.
κνέφασ Α 475.
κνώδαλον ρ 317.
κοῖλοσ χ 385 *cr.*
κόλλοψ φ 407.
κορύσσειν φ 434 *cr.*
κορυστήσ Δ 457.
κορῶναι ε 66.
κοτυλήρυτοσ Ψ 34.
κουρίδιοσ ο 22.
κραταίπεδοσ ψ 46.
κρατευταί Ι 214.
κρήγυον Α 106.
κρήδεμνον Ξ 184 sq.
κυβιστητήρ Π 741—743.
κύμβαχοσ Ο 536.
κυνόμυια Φ 394.
κυνοραιστήσ ρ 300.
κωφόσ Λ 390.
λάειν τ 229.
λαῖλαψ Ρ 57.
λαύρη χ 126–138.
λειριόεισ Γ 152.
λευγαλέοσ Ι 119.
λεύκασπισ Χ 294.
λευρόσ η 123 sq.
λέων vox promiscua Ρ 133 sq.
ληϊβότειρα σ 29.
λινοθώρηξ Β 529.
λίνοσ Σ 570.
λίσσεσθαι Ι 501.
λίστρα, λιστρεύειν χ 455.
λόφοσ Κ 573.
λυκάβασ ξ 161.
λυκηγενήσ Δ 101.
μάκαρ Λ 68.
μαρμαρυγή θ 265.
μέγαρον Β 137.
μέθυ, μεθύειν Ρ 390.
μέλαιναι φρένεσ Α 103.
μελίκρητον κ 519.
μέν . . . δέ *sive . . . sive* ο 70 sq.
μεσόδμη β 424.
μετα- *inter-* Ε 19, μετὰ πνοιῇσ' ἀνέμοιο β 148.
μεταδόρπιοσ δ 194.
μεταστοιχί Ψ 358.
μέτρον Η 471.
μήδεα ζ 129.
μῆλα Ψ 147.
μίνυνθα θ 315–317.
μνήμων θ 163.
μοιχάγρια θ 332.
μολοβρόσ ρ 219.
μέλπειν Α 474.
μολπή Α 472.
μόρφνοσ Ω 316.
μῦθοσ δ 597 φ 71, ἄπτεροσ ρ 57.
μυλήφατοσ Ε 401.
μυχόσ Ι 663 λ 373 sq.
μῶλοσ Β 401.
μῶλυ κ 305 sq.
-μωροσ Β 692.
νάκη ξ 530.
νέεσθαι Φ 48.
νεκτάρεοσ Γ 385.
νέμεσισ Λ 649.
νέποσ δ 404.

νέφεα *retia*? χ 304.
νηλεῖτισ π 317.
νίσσεσθαι Φ 48.
νίψασθαι δ 52 sqq.
νυχθήμερον Α 423—427.
νύμφα Γ 130.
νυόσ Γ 49.
νῶροψ Β 578.
ξυνάγειν Ἄρηα Β 381.
ξυνοχή Ψ 330.
ὅγκιον φ 61.
ὀδαῖα θ 163.
ὅδε *hoc loco* Γ 391.
ὀδυνήφατοσ Ε 401.
ὀδύρεσθαι *optare* Β 290.
ὀδύσσεσθαι τ 407—409.
ὀθόνη Γ 141.
οἴμη Γ 417.
οἰόπολοσ Ν 473.
οἰοχίτων Ξ 489.
οἶτοσ Γ 417.
ὀλολυγή, ὀλολύζειν γ 450.
ὀλοφύρεσθαι *optare* Β 290 χ 232.
ὁμηλικίη Γ 175.
ὁμηρέειν π 468.
ὅμιλοσ Κ 338.
ὁμοίιοσ Δ 315.
ὀνειροπόλοσ Α 63.
ὄνοσθαι Δ 539.
ὄπαια α 320.
ὀπιπεύειν Δ 371.
ὀπυίειν Ν 429.
ὁπλότεροσ Ξ 267.
ὀρθόκραιρα Σ 3.
ὀρίνειν θυμόν, ἦτορ, κῆρ Ε 361.
ὁρμαθόσ ω 8.
ὀρσοθύρη χ 126—138.
ὄρχοσ, ὄρχατοσ η 127.
ὀσίη π 423.
ὄσσεσθαι Α 105.
οὐ ϝοῖδα εἰ vel ἤ Ε 183 Ζ 367.
οὐδέ *neque . . . neque* Ψ 627.
οὐδόσ senectutis Χ 60.
οὐ(κ) post εἰ Γ 289.
οὖλε *salve* ω 402.
οὐλοχύται Α 449.
οὐρεύσ Α 50.
οὐρίαχοσ Κ 153.
οὖρον Κ 351—353.
ὄφισ Μ 208.
ὄφρα in minis Β 359.
παθεῖν τι Λ 313 σ 223 sq.
πάλλεσθαι Ο 645.
πανῆμαρ ν 31.
παππάζειν Ε 408.
παρήϊον Δ 142.
παρήοροσ Η 156.
πάτρη Ν 354.
πεδόθεν ν 295.
πεῖραρ Ν 359.
πείρινθα Ω 190.
πέλεθρον Λ 354.
πεμπάζειν δ 412.
περάτη ψ 243.
περκνόσ Ω 316.
πεσσοί α 106 sq.
πηγόσ Ι 124.
πηκτόσ Κ 353.
πηόσ κ 441.
πηρόσ Β 599.
πλευρά, -ραί Δ 468.
πολεύειν χ 223.
πολυδειράσ Α 499.
πολυπάμων Δ 433.
πολυπῖδαξ Ξ 157 sq. *cr.*
πόρ(τ)ισ κ 410.
πούσ Τ 110, veli ε 260.
πρεσβύτεροσ Λ 786 sq
προῖκοσ ν 15.
πρὸσ δαίμονα Ρ 327.
πρότονοι Α 434.
πρόφασισ Τ 262.
προφέρειν vel -ρεσθαι bellum Γ 7.
πρόφρων *serio* Θ 23.
πρωϊζά Β 303.
πτολίπορθοσ Β 278.
πτύσσεσθαι Ν 134.
πυθμήν Λ 635.
πύργοσ *turma* Δ 334.
πυρσοί Σ 207—214.
πω Α 154.
ῥάβδοι clipeorum Μ 296 sq.

ῥέθεα Π 856.
ῥίγιον ρ 191.
ῥύεσθαι *observare* ψ 81 sq.
ῥυτήρ Π 475.
ῥῶγες χ 139—143.
σαλπίζειν Φ 388.
σαρδάνιον υ 302.
σαυρωτήρ Κ 153.
σκηπτόοχος Α 279.
σκόλοπες Σ 177.
στάθμη Ο 410—413.
στειλειή φ 422.
στεῖνος—στένος χ 460.
στέμμα Α 14.
στεῦται λ 584 ρ 525.
στησάμενος Γ 362.
στρεύγεσθαι Ο 512.
συναείρειν Κ 499.
σφαραγέεσθαι, -σφάραγος ι 390.
ταναῦπος ι 464.
τανύειν ο 283.
ταρχύειν Η 85.
τάχα φ 369.
τε . . . τε et τε . . . καί *vel* Γ 40.
τειχίον π 165.
τέλος *turma* Η 380.
τέλσον Ν 707.
τερμιόεις Π 803.
-τερος Α 552 η 156 *cr.*
τετλάμεναι υ 18.
τεύχεα *vasa* δ 784.
τηλόθι χ 323.
τηλύγετος Γ 175.
τις certum aliquem hominem spectans Α 289, in ore minantis Π 629.
τίς ϝοῖδ' εἰ Π 860 sq.
τοῖος cum infin. β 60.
τραπεζῆες canes Χ 66—76.
τρέφειν Ε 903.
τρητός Γ 448.
τρίπολος Σ 542.
τρίχα μ 312.
τριχάϊξ τ 177.
τροπαί solis ο 403 sq.
τρόφις Λ 307.
τρώκτης ξ 289.
ὑάκινθος Ξ 348 ζ 231.
ὑγρός ε 478.
ὑλακόμωρος Β 692.
ὑπαείδειν Σ 570.
ὑπὲρ θεόν, μόρον, al. Ρ 327.
ὑπερσχεῖν χεῖρα Δ 249.
ὑπομνάεσθαι χ 38.
ὑψίζυγος Δ 166.
φαρμάσσειν ι 393.
φηγός Iovi sacra Ε 693.
φήμη β 35.
φήνη γ 372.
φιλέειν ρ 256 sq.
φίλοι θεοί ω 514.
φλιή ρ 221.
φόβος Λ 402.
φραδής Ω 354.
φυγή, φύξις κ 117.
φύειν κ 393.
φυσίζοος Γ 243.
φωριαμός Ω 228.
φώς *aliquis* Δ 194 Ρ 98.
χαλίφρων δ 371.
χαλκοβατής Α 426.
χαλκοχίτων Ε 180.
χάρμη Ν 82.
χειή Χ 93—95.
χείρ Τ 110 σ 396, παχεῖα φ 6, χεῖρα ὑπερσχεῖν Δ 249.
χέραδος Φ 319.
χθιζά Β 303.
χοῖνιξ τ 28.
χόλος Π 203.
χόρτος Λ 774.
χρόμαδος Ψ 688.
χρυσηλάκατος Π 183.
χρυσήνιος Ζ 205.
ψολόεις ψ 330.
ψυχή Ο 188.
ὧδε *sicut habeo*, *-bes* etc. Σ 392.
ὠμοθετέειν Α 461.
ὡς supervacuum Ψ 430, ὡς ὅτε *veluti* Β 394, οὐχ ὡς in brachylogia φ 427, ὡς cum nominativo in ellipsi Ζ 477.

IN ILIADIS ET ODYSSEAE HAC EDITIONE CORRIGENDA.

IN PROLEGOMENIS:

Pag. XXXIII, 16 ΤΗΝΔΕΔΙΞΑΜΕΝΟϹ leg. ΤΗΝΔΕΛΙΞΑΜΕΝΟϹ.

IN TEXTU:

Α 294 τε leg. κε.

Δ 22 et Θ 459 ἀκέων leg. ἄνεω coll. φ 89.

497 et Ο 574 ’κεκάδοντο leg. ’κεχάδοντο coll. § 220[1].

Ζ 94, 275, 309 ἤκέστασ leg. νηκέστασ (Barnes) coll. νῆ-ϝισ, νη-κερδήσ, al.

Θ 153 κε . . . φήηι leg. γε . . . φήσει del. nota crit. et coll. Μ 223—225.

322 Τεύκρου βαλέμεν leg. Τεύκροιο βαλεῖν, ut in cod. T.

Λ 150 πὲν leg. μὲν.

800 in marg. leg. 800—802 = Π 42 sqq.

Μ 150 τίσ κε leg. τίσ τε.

436 in marg. leg. 436 = Ο 413 cf. Λ 336.

Ν 172 in marg. add. 172[b] = Ι 403.

Ξ 168 ἄνοιγε leg. δίγε (Brandreth).

Ο 16 εἰ αὖτε leg. εἴ κ' αὖτε (Burney).

Π 10 claudatur signo interrogandi.

Ρ 387 ’πελάσσετο leg. ἐπλήατο.

Σ 457 in marg. leg. 457 = γ 92 δ 322.

473 ἄνοιτο leg. ἀνυῖτο.

Φ 561 ἀπονεοίμων leg. -μην.

564 claudatur puncto.

Pag. 851 supra λύθρα leg. λύτρα.

Ω 128 μέχρισ leg. μέχρι coll. Ν 143 et § 31.

224 post ἔσσεται add. punctum.

241 οὔνοσθ' leg. ὤνοσθ' coll. Ρ 25.

ρ 547 claudatur puncto.

τ 259 in fine deleatur virgula.

IN NOTIS CRITICIS:

Α 64 leg. ϝείπηι] κ' εἴπηι vel -οι Ω.
302 pro ψ 35, 336 leg. ψ 35 ω 336.
Δ 60 sq. Similia leg. -lis.
Ξ 268 pro α 223 leg. β 223.
Ο 609 μαιν. leg. μαινομ.
Ρ 80 pro Σ 80 leg. Σ 10.
Τ 257 ante l.a. inseratur εὐχόμενοσ.
Φ 360 ἀγωγῆσ leg. ἀρωγῆσ.
558 inutilis leg. -le.
ν 246 συτρόχοσ leg. -φοσ.

IN COMMENTARIIS EXEGETICIS:

Α 99] ἑταῖροσ Ν 811 leg. ἑ. Ν 211.
474] commemoratur leg. commoratur.
576] leg. *vilia ista potiora habentur*. Res humanae sordent deo, ut mendici senis commoda principi superbo σ 404.
Β 93] υ 253 leg. υ 353.
130—133] leg. „ipsi cives vix decimam militum nostrorum partem aequant numero; sed multos habent socios''. Vel sic tamen multo pauciores Achivis (cf. Ο 407 et quae ad vs. 123 sqq. modo sunt observata). Fuere qui vs. 130—133 damnarent, sed non possunt deleri nisi et vicina mutentur, ne desit aptus transitus ad vs. 134.
641—643] Erymanthio leg. Calydonio.
Γ 238 in fine] leg. item κασίγνητοσ Υ 419; cf. etiam Ο 545.
333] Τ 383 leg. Τ 385.
382] Ο 99 leg. ο 99.
Δ 20] edit leg. redit.
378] *Diomedes* leg. ***Polynices***.
521] Δ 521 leg. Γ 56.
Ε 138] ν 5 sq. leg. ξ 5 sq.
193] del. verba: De Hectoris statura — IV 7 § 16.
309] del. Τ 79.
777] vescentis leg. -ti.
Ζ 93] locrum leg. locum.
236] talentum leg. boum.
417—420] expugnatum leg. -tam.
Θ 1] Π 115 leg. Π 117.
104] Η 114 leg. vs. 114.
304] Thuc. III leg. Thuc. IV.
Ι 76] l. a. ὅτι leg. l. a. ὅτε.
315] Ψ 134 sq. leg. Υ 134 sq.
Κ 56] Menelaus leg. Agamemnon.
266 sq.] Patrocli leg. Phoenicis.
Μ 248 sq.] Α 64 leg. Α 61.

N 267] Δ 382 leg. Δ 282.
359] *restira* leg. *restim*.
616 sq.] Agamemnon leg. Menelaus.
O 470 in fine] ubi leg. uti.
547—551] *Pedaso* leg. *Pedaeo*.
Π 38—45 in fine paginae] poetea leg. poetae.
306 sq.] Λ 222 leg. Λ 216.
338] Γ 211 leg. N 162.
P 243 in ima pagina *urbo* leg. *turbo*.
Σ 373] Hes. fr. 155 leg. Hes. fr. 157.
483] sed certe leg. sed certi.
Υ 280 sq.] hui leg. huic.
X 203 pag. 783 I[7] infra] θωαί leg. θοαί.
Ψ 248] πολυκλήϊδι leg. -σι.
Ω 464 sq.] η 396 leg. η 296.
ε 252] add.: cf. Herodot. V 16: ἴκρια ἐπὶ σταυρῶν ὑψηλῶν . . .ἕστηκε.
θ 499 in ima pagina] quas leg. quae.
λ 77] sepuleri leg. -cri.
280] Iocasten leg. Epicasten.
286] susceptas leg. -tos.
τ 33 sq. in ima pagina] ucem leg. lucem.

Horum errorum multos indicavit mihi acumen benevolum B. O. Fosteri, in Universitate Stanfordiensi Professoris, cui ex animi sententia nunc quoque gratias ago quam maximas. Alia plurima, quae mutata vel deleta vel addita velim, nunc praetermitto, ne molestus fiam; leviorum autem vitiorum, qualia sunt н pro η vel η pro н scriptum vel signa pondere praeli elisa, mentionem facere inutile duxi.

v. L.

LGr
H766Le

Homer
Carmina. ed. J. van Leeuwen.
[Vol.2].

509472

University of Toronto
Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET